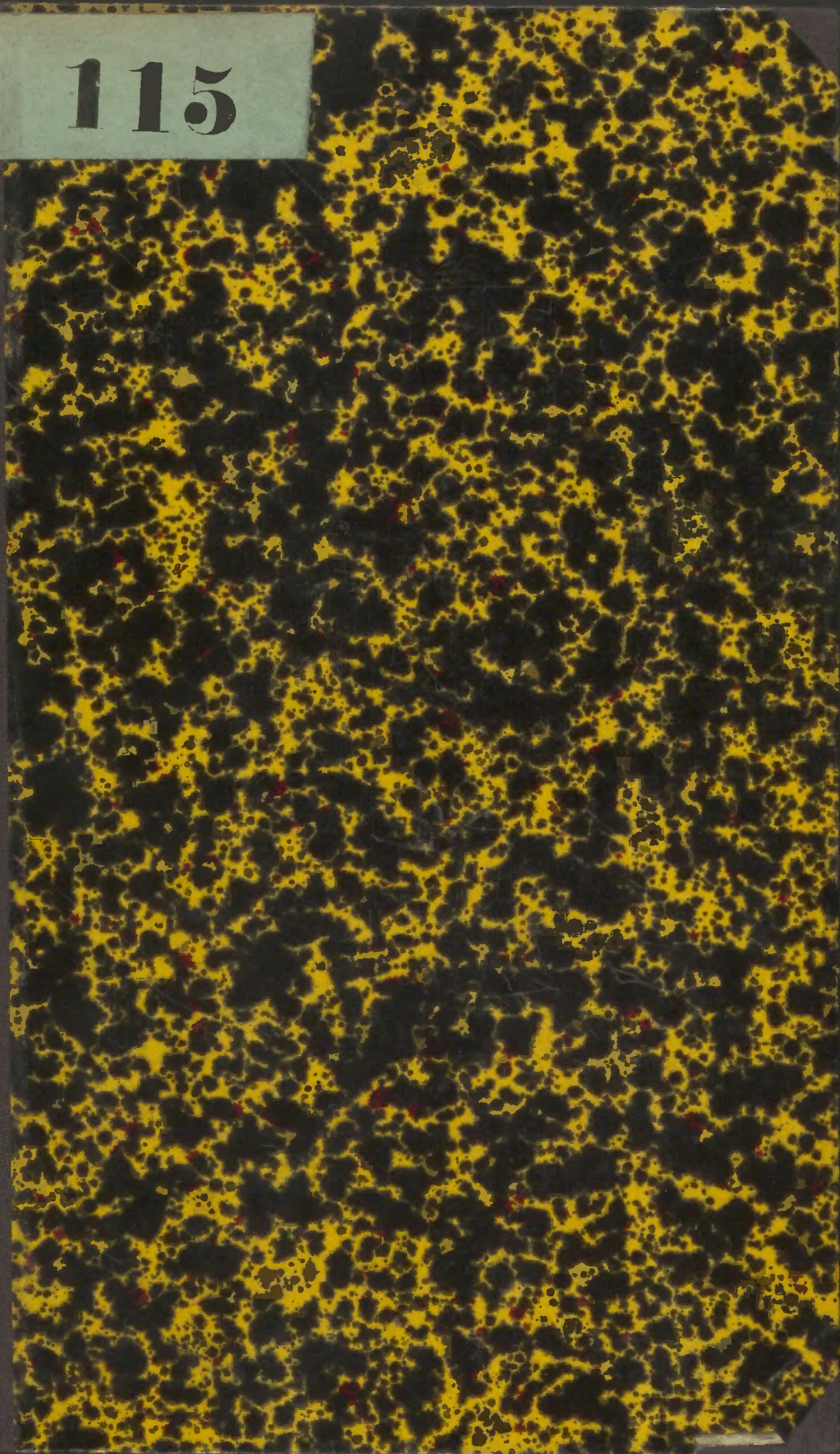
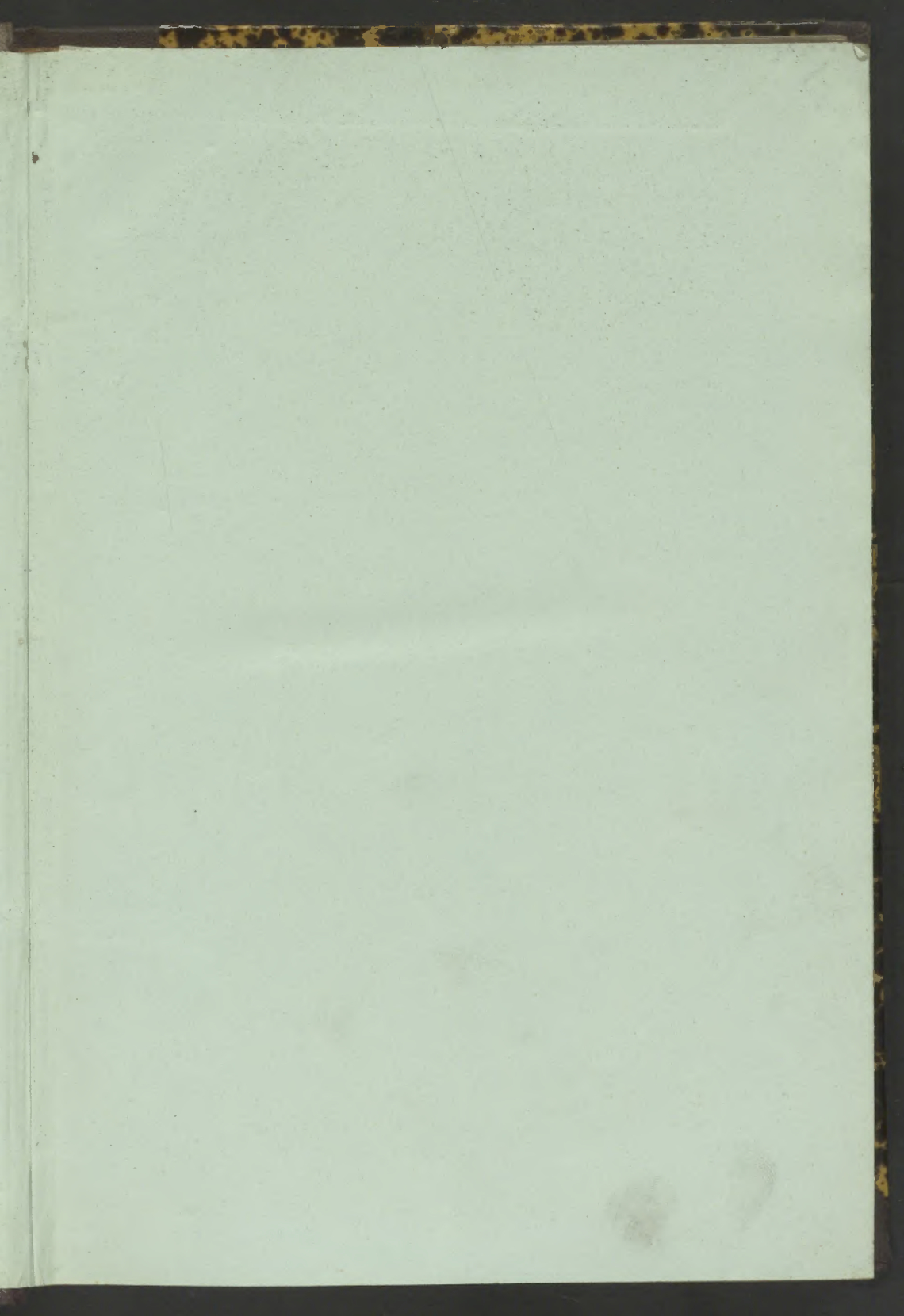

115

m. 115.

ԳՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԵԲԷՆ

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄԻ

Յ. ԹՕԼԱՆԱՆ

ՖՐԱՆՍԸԶՃԱՏԱՆ ԹԵՐՃԷՄԷ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

(ԹԱՊԻԻ — ՀԵՐՄԵՐՆԷ)

ԴԱԼՈՒՍՏ Տ. ՅԱՆՈՐԵԱՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՃԻԼՏ

ՄԷՐԷՖ ՆԵՂԵՐԷՆԷ ՏԵԼԵԼԷԻ ԲԻՆՆԵՂԷ
ԲԱՊ ԱՆԵՂԷ ԻՊԷԼԷՂ ԴԵՐ

ԱՍԻԹԱՆԷ

ՄԱԹՊԱՍԻ ՅԱՐՈՒԹԻԻՆ Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

— 1882 —

ԳՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԵԲԷՆ

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՅՐԱՆՍԸԶԱՏԱՆ ԹԷՐՃԷՄԷ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

ԹԱՊԻՒ — (ՀԵՐՐԵՆԷՆ)

ԳԱԼՈՒՍ Տ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՄԷՐԷՔ ՆԵՂԵՐԷՆԷ ՃԵԼԼԷՆԷ ԲՈՒՄԷՆԵՅԷ
ԲՈՒՄ — ՆԵՂԷ ԻՄԷԼԷՆ ԿԵՐ :

ԱՍԻԹԱՆԷ
ՄԱԹՊԱԱԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

— 1882 —

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1881

ԻՍՐԱԲԸ ՀԻՆՏ

ԳԸՍՄԸ ԻՎՎԵԼ

ՈՒՅԳՈՒՏԱՆ ՈՒՅԱՆՏԸՐԸԼՄԸՇ ՊԻՐ ԱՏԵՄ

ՊԻՐ ՊՕՐԱ

Պին սէքիզ եիւզ օթուզ սէնէսի թէմնուզունուն օն պիրինճի կիւնիւ կիճէսի, ալթը նէֆէր Հինտլիլէր պիր թահթընվան կէօթիւրմէքտէ օլուպ, վէ սայիր ալթը նէֆէր քէսան տախի պիրլիքտէ կիտէրէք, մէզքիւր թահթընվանը, չաիրէքտէ պիր տէյիշէրէք, նէօպէթ իլէ թաչըմագտա իտիլէր:

Վէ պուռլարըն էօնիւնտէն պիր ատէմ, էլինտէ պիր մէշալէ պուլունտուզու հալտէ, Պէնարէս շէհրինէ եարըմ կիւն մէսաֆէտէ պուլունան գանալըգ տաղլարըն տիք եօգուչարընտան եօգարը եավաշ եավաշ չըգմագտա իտի:

Վէ մէրգում մէշալէճինին եանընտան տախի, հէնուզ օն տէօրթ չաղլարընտա, վէ գըսսա պօյլու, ինճէ վիճուալու օլուպ, ֆագաթ լէհճէսինտէ իսէ չայեանը թէհայեիւր պիր էմրի թէնասիւպ կէօրիւմէքտէ օլան, վէ սիեահ վէ իրի կէօղլէրինտէ տախի ասարը տիրայէթ ու զէքիալթթի անլաշըմագտա պուլունան Հինտլի պիր չօճուզ կիթմէքտէ իտի:

Մէրգում չօճուզուն հիւսն ու թէնասիւպ վէ նէզաքէթ ու լէթաֆէթինի կէօրէնլէր, Պլօրանա շէհրինտէ թամնի իտիլէն թաւճ սանէմլէրտէն պիրինէ թէշպիհ իտէպիրլիլէր իտի:

Թահթը վանտան օն ատըմ գատար արգատան տախի , զայիֆ ֆադաթ կիւճ վէ գուվէթի եէրինտէ օլան եէրլի պիր աթա պինմիշ օլտուղու հալտէ , վէ մեղքիւր հայվանըն հէր պիր հարէքէթինէ գաըշք , էնվայի պէտչէհրէլէր վէ հիտաէթի զարիպէլէր իզհար իյլէմէքտէ պուլունտուղու թագտիրտէ , աճայիպ իւլ հալ վէ էթվար պիր ատամ կիթմէքտէ իտի :

Մէրգուժուն հալ ու հէյեթ վէ լէհճէսինտէն , ասըլ ինկիլիզ օլտուղու անլաշլմագտա իտի : — Եանի տիմէք իսթէրիզ քի , խալլըմըզ պէյնինտէ ինկիլիզլէր իչին տէրքեար օլան էֆքեար ու իթիգատա մուվաֆըզ , վէ գարիգաթուրլարտա վէ թէաթրօլարտա կէօրիւլէկէլէն ըէսիմ լէրէ մութապըզ հալ ու հէյեթ վէ սիմատա պուլունմագտա իտի :

Շէջլէ քի , մէրգուժուն սարը վէ սըզ սաշարը , սըգը բէրտաճ իլէ թրաշ իտիլմիշ օլան գըրմըզը Կանաղլարընտան աշաղը սարգմագտա օլտուղուհրտան , գաշարը տախի բէք ալէա մէյտանէ չըգմագտա իտի : — Ուզուն , տիւզկիւն վէ պէեազ պիր պօեունպաղը , Կանաղլարընըն գըրմըզըլըրնա սաղա մթապըզ տէյիլ իտի : — Էլպիսէսի թէքմիլէն սիեաճ օլուպ , ուզուն չիզմէլէրի տիզինէ գպտար չըգմագտա իտիլէր : — Պաշընա գօյտուղու ուզուն շէքիլլի , վէ քէնարլարը էնլի քէչէ շարգա , արա թարաֆա տօղրու էյիլմիշ օլտուղու հալտէ , Հինտիսթանըն սըճագ կիւնէշի ալթընտա , պէյիլրէ սիւար օլարագ իտիլէն պիր սէյեահաթ իչին զարիպ վէ շիւպհէսիզ ույլունտուզ օլան մէրգուժուն էլպիսէսինի իքմալ կյլէմէքտէ իտի :

Օլ կիւնիւ հավա զիեատէսիյլէ սըճագ , վէ կիճէ դաւեթ գարանլըզ օլուպ , վադատ մահիթապ տօլկուն իսէ տէ , իւզէրինէ հէման տայիմա պիր թապըմ պիլիւք վէ գարա պուլթլար կէլէրէք , տայիրէսինի էօրթմէքտէ իտիլէր : վէ հալսեք սէրինլէթմէք իլին իսէ , բիւզիեարըն իսէր պիլէ էամէյիպ , Կադընապ տաճի պօրա չըգաճագ տըր սիպի կէօրիւնմէքտէ իտի , վէ հէր նէ գատար հէնուզ կէօք կիւլթլատէմէքտէ իտի իսէ տէ , արա սըգա

ուղագտան պապը շիմէք այլամէթլերի զուհուրս կէլէ-
րէք, էթրաֆք ճիւղի սուրէթտէ պարնըպթմագտա, վէ
պիրտէն պիրէ սէսնէրէք, օրթալըգտա եէնիտէն գարան-
լըգ հիւքմ կլէմէքատէ իտի :

Սարը, տար վէ պիլիմնիզ օլան թարիզ իւզէրինտէ,
վէ տաղլարըն թէրէլէրի փւթիւնտէ գարմագարըլ պիր
սուրէթտէ երլըլմըլ օլան գանալար արասընտա, վէ գըր-
մլըլ չիչէքի աղաճլարըն թիքէնլի վէ էնլի հարբաղըլըր
իչինտէ պիր չօգ ելլանգավի եօլլար վար իտի :

Թահթրէվանը կէօթիւրէնլէր, հարարէթի հալաւան վէ
հօրկուսնուգտան նաչի թագաթ ու մէճալլէրի թիւքէնիպ,
սօլումագտա օլքուղլարընտան, կիւճ իլէ եօլլարընա տէ-
վամ իտէպիլմէքտէ խիլէր : Մէշէլէյի թութան, արա
սըլա մէշալէնէ զէյթ վէ գաթրան գօհուպ, պունուն պ-
տընըլըլ, թահթրէվանը կէօթիւրէնլէրին պէհազ էլպիսէ-
լէրինէ վէ գըրմըլըր սարըգլարընա պէլիսիզ սուրէթտէ ը-
շըգ վիրմէքտէ, վէ իշ պու քիւչիւք քերվանա խաեալի
պիր հէյեթթ քէսպ իթսիլմէքտէ իտի :

Պէհազ պօհունպաղըլըլ վէ սիեհհ էլպիսէլի օլան զա-
րիպ ատէմ իտէ, ուղուն բերչէմլի պէյկքի իւզէրինէ օ-
թուրմուշ օլտուղու, վէ եօլու գարամագտա պուլունտու-
ղու հալտէ, չու մէնզարէնին զարիպիկինէ պաշգա պիր
սուրէթ իլավէ կլէմէքտէ իտի :

Պէօլլէճէ մէգըիւր քերվան, իւշ սասթըր միւթէճավիզ
զէմանտէն պէրու թըրմալանարազ չըգտըլըր տաղըր վէ
սարը եօլուն թէրէսինէ վասըլ օլաու : Վէ խալլիճէ վասի
վէ տիւզ պիր մահէլլտէ պուլունտու : Պու ալիւզ մահէլ-
լին օլ պիր թարաֆընտա վէ գարանըլ, իչինտէ պէլի-
սիզ սուրէթտէ պիւչիւք չուգուրըլ միւշահտէ օլուն-
մագտա իտի : Մէգըիւր չուգուրըլ տէրէճէ պէ տէրէճէ
կիտէրէք, գարանըլըլ իչինտէ գալմիշ օլան պիր թագըմ
օվալարա գատար թէմսիւղ օլումագտա իտիլէր :

Արթըր եօգուշ չըգմագլըլըն սօնու ալընմիշ օլուպ,
սըլա եօգուշ ինմէքիկէ կէլմիշ իտի :

Թահթրէվանը կէօթիւրէնլէր պու արա տուրալար,

էլտիվէն գոյմուշ պիր էլ, թահթրէվանըն բերտէլէրինտէն տիշարը չըգտը, վէ կէնճ ֆազաթ գապա պիր սէտա, յն-կիլիզճէ շէջլէ սէջլէտի:

—Դազիլ . . . պուրաեա կէլ, էվլատըմ, սանա իֆա-տէմ վար տըր:

Պըօրանա շէհրինտէ բէքզ իտիլմիշ օլտն թուճ սանէմ-լէրտէն պիրինէ թէշպիհ իթմիշ օլտուղումազ մէրգում կէնճ Հինալի, աէրհալ եագլաշտը, վէ այնի լիսան իլէ վէ պիր ազ պօղաղտան, ֆազաթ եինէ քէմալ լէթաֆէթլէ,

—Նէ իսթէրսինիզ, էֆէնտիմ, -տէհու սիւալ իյլէտի:

—Նէ իչին իլէրու կիթմէեօրուզ:

—Էֆէնտիմ, չըգաըզըմըզ եօգուշ սարբ օլտուղուն-տան, վէ թահթրէվանը կէօթիւրէնլէր զանէթ եօրուլմուշ օլտուղլարընտան, պիր ազ թէնէֆֆիւս իթմէքսէ տիրլէր:

—Պէնարէս շէհրի իլէ պիզիմ արամըզտա օլտն մէսա-ֆէ նէ գատար տըր:

—Բիեատէ աեաղըյլէ ալթը սասթ տըր:

—Տիմէք տիր քի, անճագ սապահ օրունճա օրաեա եէ-թիշէպիլէճէկիզ:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, էկէր պօրա պիզի եօլտա թէվ-գըֆ իթմէզ խէ:

—Պու պօրանըն եագընտա չըգաճաղընը զանն իտէր-միսին:

—Էվլէթ, գօրդարըմ քի պու պօրա եագընտա զու-հուր իտէճէք աիլ:

—Թամ պու էսնատէ, Գազիլ թէամիեէ օլունտն կէնճ Հինալինին սէօղիւ, ֆուրթունա շէյթանընը տալէթ իթ-միշ տիր կիպի, ճէսիմ պիք շիմշէք, բիրլինճաէն քէմէր միսիլու եըզըմիշ օլտն գարա պուլաթլար արասընտան զուհուրա կէլտի, վէ պիր մուհասէրէ պաթարեաղընըն գուլաղաթըր սաղըրլատըճը բաթլաեըշընա միւշապիհ պիր կէօք կիւրիւթիւսիւ իշիաիլտի, վէ պու կիւրիւթիւ, տաղըն հէր թարաֆընտան տէհշէթլի սուրէթտէ աքս իթաի:

—Սիվանըն սէտասը տըր, -տէտի Գազիլ եալաշ սէտա

իւն, վէ էլլէրինի կէօքսիւնէ կէօթիւրիւպ, պաշընը տա-
խի աշաղընա էնէրէք :

Տիկէր Հինտլիէր իսէ, եիւզ իւթիւ եէրէ գաքանտը-
լար, վէ ուզուն քէրչէմլի զայիֆ պէյկիր տախի էօյլէ պիր
սըչրասը քի, ազ գալտը իւզէրինտէ օթուրան առէմի է-
նէրտէն աշաղը տիւշիւրէճէք իտի :

Պու առա, թահթրէվանտա օթուրմուշ օլան սէյիաճ,
մանէասը անլաշըյմանաճազ ուրէթտէ պիր սէս չըգարտը :

— Իշիթախնի՛զ մի, էֆէնտիմ, իշթէ պօրա չըգար,
— տէտի Գազիլ մըրըլտանարազ :

— Էօյլէ իսէ հարէքէթիմիզի պիր ազ թաճիլ իթմէլի-
յիզ, — ճէվապ վիրտի ինկիլիզ : — Իմտի էմր էթ, թահթ-
րէվանը կէօթիւրէնլէրէ քի, պիր տազըզա պիլէ զայպ
իթմէքսիզին, թէքրարէն եօլա չըգսընլար :

Գազիլ, մէմլէքէթին լիսանընճա պազը սէօզ սէօյլէտի,
վէ թահթրէվանը կէօթիւրէնլէր, պու սէօղլէրէ իթաաթ
իթմէք իւզրէ իքէն, նակեաճ պիր չիմչէք տահա զու-
հուրա կէլէրէք, թէքմիլ գուպպէյի սէմալիէյի, ճէսիմ
պիր ֆուրուն միսիլլիւ այտընքաթտը : Իքինճի տէֆա կէօք
կիւրիւտէտի, վէ սայիգա, տաղըն տիւզ մահէլլինէ, վէ
մէզքիւր քիւշիւք քէրվանըն եիկիրմի աուրմ ուզազըլընա
իտապէթ իյլէտի : Այնի վազըլթտա տէհչէթլի պիր ըիւզ-
կեար չըգար, վէ եէնի պիր սու թուղեանը իչին, կէօեիւն
թէքմիլ մէնպալէրի աշըմըշ տըր կիպի, պիրտէն պիրէ
չիտտէթլի եաղմուր եաղմանա պաշլատը :

Սիեաճ էլպիսէլի վէ պէեազ պօեուկաղըրը աթըլ ա-
տէմ, պու էսնատէ աթտան ինմիշ օլուպ, շաշըմըշ գէյ-
կիրինին եուլարընտան թութմագտա, վէ թահթրէվանա
եազլաշմագտա իտի :

Թահթրէվանը կէօթիւրմէկէ մէմուր օլանլար, եէնիտէն
եէրէ գաքանարազ, կէօյիւպլէրինի տէօյմէքտէ, վէ շիւպ-
հէսիզ, հիտտէթլէնմիշ օլան իլահիլէրին մուալէնէթինի
րէճա իյլէմէք իւզրէ, դապա պիր սէտա վէ պիր թարզ
մագամ իլէ թէրէննիւմ իթմէքաէ իտիլէր :

— Քիմէ պէքլէեօրլար, — տէեու սիւալ իթտի ինկիլիզ :

— Էֆէնտիմ, — ճէվապ վիրտի Գեղիլ, արթըդ էլէրի կիտէմէ յիզ :

— Սէպէնպ :

— Զիւնքի պօրա սապահա դաւաար տէվամ իտէճէք տիր :

— Պազաթ պօրանըն նէ զարարը վար տըր : Զանն իտէրիմ քի, պու պօրատան դուրթուլմադ իշին, հիշ պիր չարէ Խօզ տուր, վէ պիլա հարէքէթ տուրմադ խտէ, նէ եաղմուրա վէ նէ սայիգտեա դարչը էմրի մուհափապա տէյիլ տիր : Իմոի եիւրիւեէլիմ, վէ չարուզ եիւրիւեէլիմ :

— Էֆէնտիմ, պիր տէփա տահա սէօյլէ եիմ, պու տէտիկիսիզ միւմքին տէյիլ տիր :

Ինկիլիզ պիր սապըրսըզըդ ալէամէթի իպրազ իթտի ծ
— Պիր գաւ տաղըդա սիւրմէղաէն էվիլէլ, — տէվամ իթտի կէնճ Հինալի, — սաղ եօլլարը պիր խայլի վաղըթ իշին կէչիլմէզ օլաճաղըդ տըր : Պուլութլարտան աղան սու, պու եօլլարը սէլլէրէ թահվիլ իտէճէք տիր : Իմոի, էկէր տաղտան ինմէք կիպի տիվանէճէ պիր քիւթաթալըդա թէչէպպիւս իտէճէք օլուր իսէք, չամուրլու տալըլարտան պօրուլուպ, դաեալարտան տախի բարչալանըրըդ :

— Բէք ալէա, պու պիր սէպէպ տիր, — տէտի ինկիլիզ կիւլէրէք, — վէ պու սէպէպէ դարչը կէլինէմէզ : Պունա սէն նէ տէրսին պիչարէ Սթօրում :

Ինկիլիզ պու սօն լուլէթլէրի սիւտահ էլպիսէ կիլինսիշ օլուպ, չու էանատէ մահգուն վէ միւքէտտէր սուրէթտէ թահթրէվանըն եանընտա, աեադ իձզրէ տուրմադ տա պուլունան ատէմէ իրիթապ իթմէքտէ իտի :

Իմոի, պու ատէմ հիւրմէթլէ ըպադ չարգասընը չըգարընք պուրնուստան չըդարտըզը հէմ թօհաֆ վէ հէմ միւքէտտէր պիր սէտա իլէ շէօյլէ ճէվապ վիրտի :

— Ահ, էֆէնտիմ, պու նա'սըլ լանէթլի մէմէքէթ տիր . . . Տօղրուսու ինկիլթէրանըն կիւզէլ դըղլարընըն, եէթիշմիշ պուշտայլարըն ըէնկինէ պէնգէթտիքլէրի չու պէնիմ զէվալը սաչլարըմ, չիւպհէսիզ պու մէմէքէթտէ վազթինտէն էվիլէլ աղարաճադ տըրլար : Ահ, պիզիմ Աեհզպէրիտէքի քիւշիւք խանէմիզտէ նէ դաւաար րահաթ :

խորք : Սիւսպ իտերիմ սիգէ , էֆէնտիմ , շու ճէհէննէմ . քեարի մէմէնքէթէ կէլմէք վէ պէնի տախի պիրլիքտէ կէթիրմէք իշլն , սէվիւլիւ ինկիլթէրրամըզը թէրք իթմէքլիկէ նէ՞ լիւզում վար իտի :

—Ֆագաթ սէնին , պէնիմլէ կէլմէքլիկէ հիչ պիր սէպէպին եօգ իտի , սէն պիլիրսին քի , պէն սէնի օրատա սէրպէսթ պըրագմըշ իտիմ :

—Էվվէթ , սէրպէսթ վէ քեամիլէն սէրպէսթ օլտուղում բէք ալէա մալիւմիւմ աիւր , նասըլ քի տայիմա մէուրուրիեթ իշլնաէ պուլունան ինկիլթէրրանըն հէր թէպաաը , պու սէրպէսիյեթէ նայիլ տիր : Ֆագաթ շուրաւը տախի զաթը ալինիլին մալիւմիւ տիր քի , հէր գանդի կիւն սիզ աթէշտէն կէշմէք իսթէրսէնիզ , նասըլ քի պու խուսուս էր եա կիծ վուգու պուլաճագ տըր , վէ եախօտ հէր գանդի կիւն սիզ սուտան կէշմէք իսթէրսէնիզ , նասըլ քի պու խուսուս շու էսնատէ վագը օլմագտա տըր , պէն աէ սիգին արգանըպտան կէլէճէյիմ , Ջաթը ալինիզ վիճուտլուսուսուզ , պէնաէնիզ իսէ օլ վիճուտուն կէօլկէսիլիմ : վիճուտուն կիթտիկի եէրէ , թապիաթըյա իթկէօլկէ տէ կիթմէլի տիր : Անճագ կէօլկէնին շիքեանէթ մէքլիկէ հագգը պուլունտուղունտան , պէնաէնիզ տախի շիմտի շու հագգըմը գուլլանընօրում :

—Էվվէթ , էվվէթ , -ճէվապ վիրտի ինկիլիզ կիւլէրէք , սէն սատըգսըն , հէմ զանէթ սատըգ , պու հագգանիյեթի քէմալի մէմուսիյեթէթլէ իթիրաֆ իյլէրիմ : Լաքին սէն ֆէյլէսօֆլուգտան քեամիլէն պիպէհրէ պուլունմագտասըն :

—Պու պէնիմ թագսիրաթրմ տէյիլ տիր , չիւնքի էկէր պէնաէնիզ աէ զաթը ալինիզ կիպի , Դէմպրիճ վէ եախօտ Օգըսֆօրթ տար իւլ ֆիւնունլարընտա թահսիլի իւլում իթմիշ օլա իտիմ , իհթիմալ տըր քի , պէնաէնիզ տախի պաշգալարը կիպի ֆէյլէսօֆլուգա աշինա օլուր իտիմ : Հալ պու քի , օլ վագըթ պիր օտա խըզմէթճիսի օլաճագ եէրտէ , պիր ճէնթըլմէն օլուր իտիմ : Վէ տօղրուեու սէօյլէմէք իշլն տէրիմ քի , օլ վագըթ սիզ տէ պէնիմ

եւերիմէ տիկէր պիրինի կիւճճէ նասպ խոէպիլիր խաինիլ :

— Սթօ՛ր, իթխալը թէճալուզ խաիեօրսուն :

— Խա՛յըր, քէմալի խալխսէթլէ պէհանը էֆքեար խաիեօրսում... հէր քէս քէնաի գատար ու գըյմէթինի պիլտիկի հալտէ, պէն տէ շու հազգըմը իգըրար խաիեօրսում, պիւքս, էկէր մէսլէք ու հարէքէթիմտէ պիր թազալրաթ վէ նօզաանըմ վար իտէ, պունու տախի պէհան իթմէնիզի զաթը ալինիլտէն րէճա խոէրիմ :

Էֆէնաի իլէ խըզմէթքեար պէյնինտէ վուզու պուլան շու միւլադաթ, տէհշէթլի պիր ըիւզկեար չըգարադ, վէ շէտիտ պիր եաղմուր եաղմաեա պաշլաեարադ դաթ օլունտու : Պու արն շխտտէթլէ էսմէքտէ օլան ըիւզկեար, թահթրէվանըն րէնշէրէլէրինէ չարբմազաա օլուպ, սէլ կիպի սուլար տախի թահթրէվանըն իշէրխինէ գատար կիրմէքտէ խաիլէր :

— Ահ, Գազիլ, -սիւալ իթտի ինկիլիզ, սապահա գատար պու շխտտէթլի եաղմուրուն ալթընտա՞ մը գալաճադըզ : Էլպէթթէ ճիվարլարտա պիլի պարընուրբաճադ գատար գաեա արալըզլարը, եա պիր ինն, վէ եախօա պիր մաղարա պուլունմալը տըր :

— Մալիւմաթըմ եօզ տուր, տէտի Գազիլ :

Լաէն գաթի եէկտիկէրինի թասագիպ խոէն շիմէքլէր, օրթալըզը կիւնտիւզ կիպի այտընլաթմազաա խաիլէր :

— Սէյեահ, էթրաֆընա պիր աթֆը նազար խոէրէք, սօլ թարաֆընտա վէ իքի իւշ եիւզ գատէմ պայիտ մէսաֆէտէ, կէօթունիւշիւ զարիպ պիր պինա միւշահատէ իթտի քի, պու պինանըն թօհաֆ սուրէթտէ օեուլմուշ օյան ճիհէթլէրի, կէօղլէրի գամաշտըրան գուպպէյի սէմալիեէ իւզլէրինտէ թէրսիմ գըլընմազաա խաիլէր :

— Գա՛զիլ, պու նէ տիր, -տէեու սիւալ իթտի ինկիլիզ :

— Գազիլ պիրտէն պիրէ օարսըլտը, վէ եապաշ պիր սէտա, ֆադաթ աշիքեար պիր հէեէճան իլէ :

— Էֆէնտիմ, պու պինա, Սիւա իլահինին պիւթխանէսինին խարապաթը տըր :

— Իմտի, էրլէրիր քի պու պիւթխանէնին քէմէրլէրին :

տէն պիտի երգըմամբն զօրուն, պիղիմ՝ իշին սըղընաճաղ պիր մահէլլ օլապիլըր, վէ շիւպհէսիղ թանըմանարազ, քէնախինէ հիւրմէթ ու իզզէթ իթտիկիմ Սիվա իլահիսի, պիղի միւսաֆիրէթէն դապուլ իթմէ. քիլիլի րէտա իթմէեէ. ճէ.ք տիր: — Հայտէ՛, Գաղիլ, սէօյլէ թահթրէվանը կէօ. թիւրէնլէրէ, պիր ան էվիլէլ շու խարապաթա կիտէլիմ:

Գաղիլ ինկիլիզի տիյնէտիկինաէ տիթրէմէ.քաէ խաի: — Իմաի, ալտըրը էմրէ իթաաթ խտէճէ.ք եէրաէ, եէրին. տէն պիլէ դըմըտանմաուր. հաթթա պիր հարէ.քէթ պիլէ իթմէտի, վէ աղըրնաան պիր սէօղ տալսի չըգարմաուր:

— Պու նէ՞ տիմէ.ք տիր, —տէտի սէ.յեսա՛ թէհէ.յիւր. աէ գալարազ, սէսիմի իշիթաի՞ն մի, օլլոււմ, վէ նէ տէ. տիկիմի անըմաուրն մը:

— Իշիթաիմ վէ անըաուրմ, —տէտի Գաղիլ բէբէլէեէրէ.ք:

— Էօյլէ խտէ նէեէ՞ տուրուեօրսուն:

— Էֆէնաիմ, պիղ պուրատա, Պէօմահ թէսմիեէ օլու. նան մուգատտէս տաղըն թէբէսինաէ պուլունմազտաեըզ: Կիճէ վէ կիւնտիւզ իշպու թէր.ք օլունմաւլ պիւթխոնէնին էթրաֆընտա տէհէթի ալիմ հիւ.քմ իտիպ, ատէթա պիր օրտուսան զինաաէ օրաեը մուհաֆազա իյլէր: Ֆէնալըգ իլահիսի օլան սիվանըն կէօլկէսի, մէզքիւր խարապաթ ի. չինաէ սաքին օլուր:

— Պու պապաէ մուխալիֆէթ իթմէմ, —տէ.յու ճէվապ վիրտի սէ.յեսա՛ կիւլիւմէեէրէ.ք, ֆազաթ քէօթիւլիւ.ք ի. լահիսի օլան Սիվա, պօրատան էմին օլմամըլ իշին, պիղէ սըղընաճաղ պիր մահէլլ հիպա խտէճէ.ք օլուր խտէ, իյի պիր իլահի օլմուշ օլուր, վէ պու խտէ քէնաիտի իշին մուճի. պի իֆթիլսար սըր:

— Մէզքիւր պիւթխանէ, միւմինլէր իշին մուգատտէս պիր մահէլլ տիր, —տէտի Գաղիլ շիտաէթլէ, ֆազաթ տինսիղլէր իշին պու մահէլլ լանէթլի տիր:

— Օրաեա կիթմէեէլիմ, էֆէնաիմ, —տէտի մըրըլտա. նարազ Սթօր, բէճա եօլլու պիր սէտա իլէ, կիթմէեէլիմ, չիւնքի պէն տայիմա շէյթանտան գօրգարըմ, վէ պու ա. տէմլէրին իլահիսի, ինսան շէքիլ ալթընտա շէյթան օլմա.

լը արը : իմո՞ւի , օրանա կիտէրէք , թէլէֆ օլմագ տան իսէ , սապը իլէ ըսլանալըմ , վէ գահրամանլըղլա սու իչինտէ տուրալըմ : Տօգրուսու պէնիմ պու պիւթխանէեէ էմն նիեէթիմ եօգտուր , օրասը պանա ուղուրսուղ կէօրիւնիւեօր :

Սէյեահ սալա ճէվապ վիրմէյիպ , եալընըլ օմուղլարընըր գալտըրտը , վէ սօնրա Գազիլէ տօգրու տէօնիւպ ,
— Էմը իտիեօրում , —տէտի :

Կէնճ Հինտլի տախի , տիկէր Հինտլիլէրէ տէօնէրէք , քէնտի լիսանլարըլլա միւքեալէմէեէ պաշլատը : — Հինտլիլէրտէն պիրի ճէվապ վիրտի : Գազիլ տէ պունա գարչըլըգ պիր շէյ սէօյլէտի . վէլհասըլ շու միւլագաթ պիր գաշ սանիեէ տէվամ իթտի իսէ տէ , պու պիր գաշ սանիեէ սէյեահ իչին քէք ուղուն կէօրիւնտիւ , վէ նիհաեէթ սիւքիւթ օլունտուղունտա , սէյեահ քէլսամա աղապ պիրլէ ,
— Նէեէ գարար վէրտինիլ , —տէտի :

— Էֆէնտիմ , — ճէվապ վէրտի Գազիլ , իթաաթ իթմէք իսթէմէեօրլար :

— Սէպլէպ :

— Պիւթխանէ խարտապթընըն պունլարա վէրտիլի տէհշէթ , էօնիւ ալընմաղ տէրէճէտէ տիր :

— Պէն տէ քէնտիլէրիլլէ պիրլիքտէ կիտէճէք տէյիլմիյիմ , վէ պունլար պէնտէն իւճրէթ ալտըգլարը թապտիրտէ , Պանարէսէ վասըլ օլանա գատար , պէն քէնտիլէրին սահիպի միւթլագըր տէյիլմիյիմ :

— Պու տէտիքլէրինիլ հէր սահիհ տիրլէր , էֆէնտիմ , պունլար , էկէր ճանլարընըր թէհլիքէեէ գօյմագ ըսլըմ կէլսէ , քէնտի վատլարընըր թութաճագ տըրլար , վէ էկէր հէր հալտէ մաթլուպ իտէրաէնիլ , եօլլարընա տէվամ իտէճէք տիրլէր , վէ սէլլէրէ թահվիլ օլմուշ օլան եօլլարտան սիզին իլէ պէրապէր կէչէրէք , շիւպհէսիլ կէօրիւնէն պիր էօլիւմէ գարչը չըգաճագ տըրլար . . . Ֆապթ տիւնեատա հիչ պիր շէյ եօգ տուր քի , պու տտէմլէրի պէօյլէ պիր կիճէտէ , շու պիւթխանէ խարտապթը իչինէ կիրմէքիկէ , վէ Սիվա նամ տէհշէթլի իլահինին ղաեէթ :

լէ մուգատտէս օլան թօբրաղընը չըղնամադլըղա մէճպուր
զըլնապիւրին :

Սէյեսա , պաթըլ զիւիւմ վէ մեզհէպճէ թէասսիւպ է-
տէրի օլան պու տէրէճէ պիր գօրգու վէ տէհչէթ պագի
օլտուղու հալաէ , եէնիտէն հէր նէ եօլտա թէճըրլւպէնէ
գընամ իթսէ , սէմէքէսիղ գալաճաղընը անլաեսարագ ,
արթըղ խարար իթմէյիպ ,

— Բէք ալես , — աէտի թահթըրէվանտան տիշարը չըգա-
րագ , պէնտէ Սթօք իլէ եալընըզ կիտէրիմ :

— Էֆէնտիմ , պէն տախի սիզէ ըրիֆագաթ իտէճէկիմ ,
— տէտի մըրըլտանարագ կէնճ հինտլի :

— Սէն մի , Գաղիլ , — պաղըրաը ինկիլիզ :

— Էյիվէթ , Էֆէնտիմ , պէն :

— Տիմէք տիր քի սէն տիկէրէրի միսիլլու գօրգմանօր-
սուն , տիմէք տիր քի սէն մուխաթարա օլտուղունա ինան-
մանօրսուն :

— Ֆիլվազը պէնիմ տախի վիճուտիմ տիթըէյիպ ,
պթիւսթ օլուօր , վէ սըֆաթըմըն ընէկի ոօլուպ , գալ-
պիմ տահա չարուգ սուրէթտէ տարպ իտիւօր : Պինաէն
ալէյհ մուխաթարա օլտուղունու զանն իթ տիկիմտէն , գօրգ-
մագտա իսէմ տէ , պէն պուրալարընա էհէմմիէթ վիր-
մէնէրէք , սիզէ ըրիֆագաթ իտէճէկիմ տիր :

— Իմտի , կէլ էվլասըմ , վէ մատամ քի թահթըրէվանը
պիւթիւսանէնին էչիկինտէն իշէրի կէօթիւրմէքլիկէ ճէոա-
րէթ իտէմէնօրլար , պարի խարապաթըն թա եաղընընա
գատար կէօթիւրսիւնլէր :

— Էֆէնտիմ , սիզէ վատ իտէրիմ քի , պու սէօյլէտիկի-
նիզի իճրա իտէճէք տիրլէր :

Գաղիլ , Հինտլիլէրէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէսի իւզէրի-
նէ , պունլար տէրհալ թահթըրէվանը օմուղարընա ալը-
լար , վէ սիւրաթլէ մեզքիւր մուգատտէս մահչլլէ տօղրու
եիւրիւմէկէ պաշլատըլար :

Մէրգուճան Հինտլիլէր պիւթիւսանէնէ եագլաշտըգճա ,
էյիվէլա սէպաթ իւզրէ օլան ատըմլարը , աղըրլաշմագտա ,
վէ դարարսըզ պիր սուրէթ քէսպ իթմէքտէ իտիլէր : Վէլ

հասլը մահէլի մեղպուրա պիր թաշ աթըմը դատար մէ-
սաֆէ գալըղըրնաա, տուրտուլար, վէ Գաղիլ մէշալէճինին
էլինտէն մէշալէսի պարագ :

— Էֆէնտիմ, — տէտի, թահթըքէվանը կէօթիւրէնլէր
պունտան իլէրի կիթմէք իսթէմէեօրլար . . . իմտի կէլին :

ԵՌՈՎԱՐԼԱԳ ՕՏԱ

Սիւա նամ իրահինին պիւթխանէսի, քէնտինին բարլազ
վազ թինաէ, հանի օգուեանլարըմըզա արզ իթտիկիմիզ շու-
հիքեսեհէնին պաշլատըղը զէմանտէն թագրիպա եիւզ սէ-
նէ մուգատտէմ, թէքմիլ Հինտիսթանտա մէշհուր օլուպ,
Պէօմահ աաղընլն թէքէսինտէ ճէսիմ պիր մէսաֆէյի իս-
թիլա իյլէմէքտէ, վէ գուպպէլէրի միւթէքէպպիրանէ սու-
րէթտէ ասիւմանէ տօղրու ուզանմադտա իտիլէր :

Պու պիւթխանէնին էշիկինտէն կէշաիկիմիզ էսնատէ,
պիւթխանէնին միհրապը եօգ իտի : վէ գուպպէլէրի տէ-
լինմիշ օլտուղընտան, կիւնէշին զիեալարը վէ եաղան հաղ-
մուրլար, տաղըրմըշ օլան աէօշէմէ թաշլարընա դատար կիր-
մէքտէ իտիլէր : Երգըմըշ թաշ բարչալարը իւզէրինտէ իտէ,
պինլէրճէ Հինտիսթան ֆիտանլարը պիւյի միւշ օլուպ, պուն-
լարըն եէշիլլիլէրի, պիւյիւք աիվար երղընթըլարըն էօրթ-
մէքտէ իտիլէր : Մէգքիւր երղընթըլարա կէօթիւրէն վէ
հէյեթի ապիեհէսինտէն բէք չօգ պօղուլմաշ օլման
քիւչիւք պիր դաբու, ալշադ վէ գարանլըգ պիր քէմէր
թէշքիլ իթմիշ իտի, վէ Գաղիլ իլէ իրի ինկիլիզ, մէգ-
քիւր գաբունտն թարաֆընտան կէլմէքաւ, իտիլէր :

Պունլար, էթրաֆըն չալը չըբըլար իլէ սըգճա գարլը
օլմաընտան, խայլի կիւճիւքլէ կէչէճէք պիր եօլ պու-
լուպ, նիհաեթ պիւթխանէնին իշէրիսինէ վասըլ օլտու-
լար :

Եաղմուր տայիմա սէլ կիպի եաղմադտա իտի : Բիւզ-
կեար չիտտէթլէ էամէքտէ վէ չամ սաղըղլը մէշալէնին

այէֆրէրինի սալլամագտա իտի իսէ տէ , տալա սէօնտիւր-
մէքիկէ մուվաֆֆադ օլամամագտա իտի : Մէշալէնին արա
սըրա վէրտիկի զիեալարաւն , հէնուզ տէվրիվիշ օլմանան
միւճէսսէմ աիրէքլէր զարիպ պիր հէյեթ քէսպ իթմէք-
տէ իտիլէր : Պու տիրէքլէրին բալանարզ թաշընտան օ-
եուլմուշ օլան վէ ֆիլլէրին պաշարը շէքլինտէ պուլունան
թէրէլէրի , հէման երգըլմագ տէրէճէսինէ կէլիշլէր իտի :
Վագըթ վագըթ տախի պիւյիւք շիմշէքլէր զուհուրա
կէլէրէք , հէշիլլիքլէր իշինէ վէ գըրըլմըշ թաշ տէօշմէ-
լէր իւղէրինէ տէվրիվիշ օլան զարիպ իւլ շէքլ սանէմլէր
վէ աճայիպ թապիլրիլէր , կէշիճի պիր սուրէթտէ միւշահա-
տէ գըլընմագտա իտիլէր :

Գագիլ , հէեհճանը ազիմ իշինտէ պուլունուպ , սըֆա-
թընըն թուճ րէնկի հէման պիւսպիւթիւն պէեազլանմըշ ,
վէ իրի վէ սիեահ կէօզլէրի , պիր գաաընըն գըսգանաճա-
ղը սուրէթտէ ուզուն վէ եաթիլըն քիրրիքլէրի իլէ նիմ
էօրթիւլմիւշ օլտուգարը հալտէ , էլէմ ու տէհշէթ իյմա
իթմէքտէ իտիլէր :

Շիւպհէսիգ պու չօճուգ , Սիւլա իլահինին ճէսիմ կէօլ-
կէսինին , խարապաթ իշինտէ թէհտիտամիգ սուրէթտէ
կէօրիւլմէսինէ , վէ քէնտի միհրապընա հիւրմէթ իթմէեէն
ազլը գըսսա քիմէսնէլէրի եըլորըրմ իլէ չարբմասընա
պէքլէմէքտէ իտի :

Սթօբ տախի կէնճ Հինայիտէն զիեատէ միւսթէրիհ
կէօրիւնմէեօր իտի : Մէրգուճ մէթանէթ կէօսթէրմէքի-
կէ չալըշմագտա իտի իսէ տէ , զաեթթ գըրմըղը օլան էն-
լի եանագլարընըն խայլիտէն խայլի սօլմուշ օլմասը , վէ
գաշարընըն օյնամասը , ֆէվգէլտտէ իղթիրապընա տէլա-
լէթ իթմէքտէ իտիլէր : Մէրգուճ , քէնտիսինի տուգազ-
լար իլէ իհաթա օլունմուշ զանն իտէն , վէ պիր թագըմ
կէօզէ կէօզիւքմէեէն ալւշմէնլէրին մէվճուտիեթի սէ-
պէպինտէն , ֆիքրի զաեթթլէ մէշղուլ օլան տտէմլէր մի-
սիլլու , էթրաֆընա պագընըպ տուրդըր իտի :

Եալընը , թահթրէվանտա սէյեահաթ իթաիկինի կէօր-
տիւկիւմիւլ , վէ Սթօբուճ « Զաթը ալինիգ » թէսմիեէ իթ :

տիկինն իշխութիւնիմիզ ինկիլիզ, քէմալի սուլթանէթ հաւինտէ իտի : Մէրգում, կէօզիւնէ, ուզադը հազըն կէօսթէրի պիր նէվ թէք ճամլը կէօզլիւք գօյմուշ օլտուզու հալտէ, տիգգաթ վէ աշիքհար պիր թալլըր սաքին իլէ էթրաֆը սէյր ու թէճէսսիւս իթմէքտէ իտի :

Պու ինկիլիզ, հիքեաեէմիզ էշխասընսան պաշլըճասը օլմալլէ, մուսթասարէն վասֆընը իտէլմ :

Մէրգում, երկիրմի պէշ օթուզ եաշընսա, վէ օրթա պօյտան պիր ազ զիեատէճէ պօյլու, վէ կէօսթէրիշճէ գուսուքուզ պիր տէրիգանլը օլուպ, սարը սաշարը իսէ, թապիթտան գըվըրմըշ օլտուզու հալտէ, սահազը ազլ ու տիրաեէթէ մախուս օլան էնլի աննը իւզէրինէ թաճ միսիլու գօնուլմուշ, վէ սարը սազալը, գըրմըզը բէնկ իլէ գարըշըգ օլան պէեազ չէհրէսինին իքի թարաֆընը չէրչիվէ իչինէ ալմըշ, վէ սիմասընսա կէօրիւէն մէզքիւր գըրմըզըզ, պիւյիւք վէ մալի կէօզլէրինին սէրպէսթ վէ սէպաթ իւզրէ պադըշնա պիր նէվի բարլազլըզ վիրմէքտէ իտի :

Հադըգաթէն, էկէր մէրգուման չէհրէսինտէ միւշահատէ գըլընան սէպաթ վէ շիտտէթ էսէրի օլմամըշ օլսա, նազշ իթտիկիմիզ շու կիւզէլլիք, զիեատէ նիսա թաշիֆէսինէ մախուս սապ օլունապիլիր իտի :

Պու կէնճ ինկիլիզին կիլինտիլի էլպիսէ, թէքմիլէն պէեազ պէղտէն եաբըլմըշ իտի, վէ պու պէզ եաղան եաղմուրլար սէպէպինտէն պիւսպիւթիւն թէնինէ եաբըլմըշ օլտուզու թազտիրտէ, վիւճուտինին նազիք ֆադաթ գուվվէթլի չէքիլէրի խարիճտէն կէօրիւնմէքտէ իտի :

Պիզլմ իւշ շախլար, պիւթլանէնին իչէրիսինէ կիրտիքէրի էննատէ, վիրանէլէրին ուճարընսան պիլինտէ, իքի տէֆա պօյգուշ սէսի իշիտիլի :

Գազիլ պու սէսի իշիտիր իշիթմէզ, կէօզէ կէօրիւնէճէք պիր սուրէթտէ տիթրէտի, վէ տիգգաթլէ տինլէնէն, վէ պիրինճի տէֆա իշիթտիլի պիր սէտասը թէքրարէն իշիթմէքլիկէ միւթթազլը պուլունան տատմէր միսիլու, պաշընը էյտի :

Եւ Եւրոպայի սահմաններէ կէսմէկտէն, իւրինճի անփա պայգուշուն սէսի իւրի միւլթէլիֆ մահէլլուն իշխակտի :

Պու արա Գաղիլ ապա գրմիլտանմամուգտա օլուպ , կէօղլէրինի աշաղը էյմէքտէ , վէ Կալաշնա ,

— Գարտաշարըմըլ իւղէրիմիղէ նէղարէթ իտիեօրլար , — տիմէքտէ իտի :

— Աճայիպ , — տէտի ինկիլիղ կիւլէրէք , դալիպա կիճէ գուշարընըն պիլէ շու մուգատտէս մահէլլին Եալընըղըղընա Բէք աղ հիւրմէթ վէ ըրտիեթլէրի վար տըր :

— Էֆէնտիմ , — ճէվապ վէրտի Գաղիլ , պայգուշ գուշու Սիվա իւրահինին գուշու տուր :

— Լաքին պայգուշ , լանէթլի պիւր հայվան տըր , — տէտի Սթօք մըրըլտանարագ վէ տիթրէեքէք , պու գուշ մուսիպէթ կէթլրէն պիւր հայվան տըր : Տօղրուսու պէնտէնիղ պու եօլտա հայվանլարը ապա սէվմէմ : Պագը կիճէ պիթթէսատիւֆ , Աեգպէրիտէքի խանէմիղին էսկի էօրթմէսի իւղէրինէ պու պայգուշարտան պիւրի կէլիպ , սէսինի չըգարտըղընտա , թիւֆէնկիմի ալըպ , տէրհալ թէլէֆ իտէր իտիմ , իմտի , պուշարըն շու մէգըուհ մահէլլատ չըղըրտըղլարը մէքըուհ թիւրքիւ , հագըըմըղտա իյի պիւր մանէատա օլմատըղընտան , պուրատան կիտէլիմ , էֆէնտիմ , հէմ չաքուգ կիտէլիմ :

— Պէնիմ զէվալը Սթօքում , — տէտի ինկիլիղ կիւլէրէք , պիլիբմիսին քի սէն պիւր ըալանմըլ թաւուգուուն , Եանի սէն պիւր գօրգաղ վէ կէվլէք առէմսին :

— Թաւուգ օլուպ օլմատըղըմը պիլմէմ , — մըրըլտանտը օտա խըղմէթքեարը մէրհամէթ ճէլպ իտիճի պիւր թարղտա , լաքին թալմս նէհրինտէ տուրան գարա թաւուգլար միսիլիւ ըալանմըլ օլտուղումու Բէք ալէա պիլիբմ : Իլաւէթէն շունու տախի սէօղլէրիմ քի , շու հալ ֆէվգէլատէ մուղիւր տիւր , վէ կէնճ չաղըմտա վիճուտիմին հէր թարաֆը Եէլ վէ սըղըլար իլէ տօլաճագ տըր : Ալլահ վիլէ տէ շու Եէլ վէ սըղըլարտան խալի գալտա իտիմ :

— Գօրգաղ , տալիմա տիթրէեքուուն :

— Գօրգաղ մը , խա'եըր , խա'եըր , պէնտէնիղ ապա գօրգաղ տէյիլիմ :

—Էջյոյն իսէ, նէսին :

—Պէն թէտպիր սահիպլիւմ վէսսէլամ, վէ զաթը ալի-
նիզին տախի պէնիւմ դատար թէտպիր սահիպլի օլմասը ի-
չին, քէմալի խօշնուտի իլէ էօմրիւմիւն պիր սէնէսինի ֆէ-
տա իտէրիւմ :

—Պօշ պօղաղլըդ լաղըմ տէյիլ, Սթօր, շիմաի պիզ շու-
եղընթըլար իչինտէ սըղընաճագ պիր մահէլլ պուլմագլը-
ղա պագալըմ, չիւնքի զանն իտէրիւմ քի, պօրա շիտտէթ
քէսպ իտէճէք տիր, նասըլ քի տէ իտիւօր, եախօտ չէյ-
թան պէնի պօրաեա դարչը կէօթիւրիւեօր :

—Սհ, էֆէնտիւմ, -պաղըրտը Սթօր տիղլէրի տիթրէ-
եէրէք, Ալլահ աշգընա օլտուն, շու լանէթլի մահէլլտէ
չէյթանտան պահս իթմէյինիլ : Չիւնքի զաթէն, հէման
դարչըմըղա պիր չէյթան չըգմասը իհթիմալտէն պայիտ
տէյիլ տիր : Վէ իշթէ . . . եա՛ րապպիւմ . . . :

Սթօր պու սօն քէլամլարը պօղուդ պիր սէտա իլէ սէյ-
լէտիկինտէ, էլինի սօլ թարաֆա տօլրու ուղատարագ,
պիւյիւք պիր սէս չըգարտը, վէ կէօղլէրինէ գօրգուլաճագ
պիր նէսնէ կէօրիւնէն աաէմլէր կիպի, կէրի կէրի գա-
չընտը :

Կէնճ ինկիլիլ, Սթօրուն էլլլլէ կէօսթէրտիկի մահէլլէ
տօլրու կէօպիւնիւ չէվիրտի, վէ օտա խըղմէթքեարընա
պու տէրէճէ ֆէվգէլատէ տէհչէթ վիրէն նէսնէյի կէօ-
րիւնճէ, քէնաիսինի կիւլմէքտէն թութամատը :

Պու նէսնէնին, չօղ տէֆա ասըր վասիթ ըէտամլարընըն
ինճէ գալէմլլլէ թէրսիւմ իալէն վէ մասալլարտա իշիտիլէն
չէյթան իլէ հաղըգաթէն միւշապէհէթի վար իտի : Պու
պիր Հինտ իլահիսինի պիչիմսիլ վէ տէհչէթամիլ սանէ-
մի օլուպ, ուլղունսուլ վիճուտի իւղլէրինտէ տախի պիր
պուղա պաչը պուլունմագտա իտի :

—Պունա սա պիր տիեէճէկինիլ վա՞ր մը տըր, էֆէն-
տիւմ, -տէտի Սթօր բէրէլէեէրէք :

—Տիեէճէկիւմ շու տուր քի, -ճէվապ վիրտի սէյեահ,
գօրգու սէնին ֆիքրինի ալթիւսթ իթմէքտէ, վէ սէնի ա-
տէթա մէճնուն դըլմագ տէրէճէսինէ կէթիւրմէքտէ օլ-

սուղունտան , պուրասը թէրք պիրլէ , թահթըէվանըն եանընա կիթմէնէ միւսաատէ իտէրիմ , պէն պուրատա Գաղիլ իլէ եալընըզ գալըրըմ :

Սթօր , պու սէօղտէն միւթէէսսիր վէ միւքէտաէր օլարագ , պիր րէտտ ալէամէթի կէօսթէրաի , վէ շու եօլտա ճէվապ վիրտի :

— Հէր նէ տախի օլսա , մուխաթարա էսնասընաա էֆէնտիմին եանընտան պրըլմանեաճաղըմը գաթը ալլինիզ բէք ալէա պիլիրսինիզ : Իկէր չէյթան սիզին վիճուտինիզի ալլապ կէօթիւրէճէք իսէ , պէնիմ վիճուտիմի տախի ալլապ կէօթիւրմէլի տիր : Իկէր ճէհէննէմէ կիթմէք լաղըմ կէլսէ , պիրլիքաէ կիտէճէյիզ :

— Իօյլէ իսէ տուր , վէ սէսինի քէս :

— Շիւպհէսիզ զաթը ալլինիզէ իթաաթ իթմէք իչին սէսիմի քէսէճէյիմ : Ֆաղաթ զանն իտէրիմ քի , ֆէնա սէօյլէմէեօր իտիմ :

Կէնճ ինկիլիզ Գաղիլին էլինտէն մէշալէյի տլարագ , խարապաթըն հէր թարաֆընը տօլաշմաղլըղա պաշլատը :

Մէրգոււմ , կիւճ իլէ տիքէնյի տէմէթլէր , վէ թիւյլիւ եաբրաղլը սըզ ֆիտանլար արասընտա պիր եօլ պուլուպ , պիւթխանէսին հէման հէր թարաֆընը տօլաշտըղտան սօնրա , աբթըգ թէհի թահարրիեաթտան վազ կէշմէք իւզրէ իքէն , — չիւնքի վազըթ պիւա ինսաֆ հէր թարաֆը խարապ իթմիշ կիպի կէօրիւնմէքաէ , վէ արզըն հէր թարաֆը եըգըլըլ քէմէլլէրին եըղընթըլարըյա տօլմուշ իտի , — նակեահ պիր թէաճճիւպ վէ մէպուրիեթլէ ալաղ լյէտի :

Ջիրա , մէրգոււմ ինկիլիզ , վաղթիլլէ պիւթխանէեէ միւթթասըլ օլուպ , քիլիսէլլերին եան թարաֆլարընտա պուլունան մապիտղէրէ միւշապիհ օլան քիւչիւք պիր պինա գաբուսուճն , եումուշագ սարմաշըզ տալլարըյա նըսֆէն էօրթիւլմիւշ օլտուղունու կէօրմիւշ իտի : Իմտի սարմուշըղլարը պէր թարաֆ իտէրէք , պիր եուվարլագ օտաեա կիրտի քի , պու օտանըն պիր վաղըթ իւզէրլէրինէ սաբը , աշըգ եէշիլ , ալթուճի վէ ալ բէնկ պօեալար պօեանմըլ օ-

լան օյմալը տիվարըարը , հէնուզ մէզքիւր րէնքլէրին էսէր-
լէրինի հըֆզ իյլէմէքտէ խտիլէր : Պինանըն գուպպէսի ,
հէյեթի ապիեէսիյլէ գալմիշ օլտուղունտան , տէրունի
սալա եաղմուր վէ սայիրէտէն մուհաֆազա իտիլմիշ խտի :
Տէօշէմէ թաշլարը քեամիլէն գուրու վէ ինճէ պիր թօզ
իլէ գալլը օլուպ , հէման սալա տաղլլմամիշլար խտի :

—Ֆիւլթունհաթ , պաղըրար ինկիլիզ , վէ շէրէֆ Սիվա
նամ իլահիեէ , զիրա պու կիճէ ֆէնալըզ իլահիսի հազը-
գաթէն պիր սուրէթի խայրխահանէտէ վէ ֆէվզէլատէ
շայեանը մէտհ ու սէնա տէրէճէտէ պիր միհմանտարըզ
իճրա իյլէեէճէք տիր :

Սթօր իլէ Գաղիլ սէյեահըն արղասընտան քէմէրլի սա-
լաեա կիթմիշլէր խտի : Մէզքիւր սալանըն հէր թարաֆըն-
տա զարիպ վէ թօհաֆ րէսիմլէր օնուլմուշ վէ տիվարըարը
պօեանմըշ օլտուղունտան , հէյեթի սալա տէհշէթամիլզ
տէյիլ խտի , վէ իշթէ պունտան տօլաեը օտա խըզմէթ-
քեարընըն տէհշէթ վէ դօրգուսու պիր տէրէճէ մահվ վէ
իզալէ օլտու : Մէրգուսմ պու մահէլլէ կէլաիկինտէ , էթ-
րաֆա մէմնունէն պիր աթֆըր նիկեահ իյլէեէրէք , գալ-
պինտէն թէսէլլի ալէամէթի օլարազ , տէրին պիր ահ
իթտի :

—Էֆէնտիմ , -տէտի Գաղիլ սէյեահա խիթալէն , էլ-
պիսէնիզտէն սու ազըրօր , կիտէյիմ սիզէ աթէշ եա-
գանըմ :

—Կիւղէլ թասապիուր , -տէտի Սթօր քէնտի քէնտու-
եէ , ֆիլվադը շու քիւշիւք Հինտլի րէք ազըլլը տըր :

—Աթէշ մի , -տէտի ինկիլիզ , լաքին նէ իլէ :

—Սիզ օ իշի պանա պըրադլին :

Գաղիլ , Հինտլիլէրին տայիմա հանդարնտա տաղլատըզ-
լարը խանշէրինի պէլինտէն չըզարըպ , տիշարը ֆըրըատըր :

Մէրգուսման զայպուսլէթի հանադնտա , ինկիլիզ քէ-
մալ տիւզաթ վէ մէրազ իլէ մէզքիւր թօհաֆ օյմալարը
սէյր ու թէֆթիշ իթմէքիկէ պաշլատը , վէ հէր նէ գա-
տալ պունլարըն մէճազլ մանէասը նէ օլտուղունտա աճա-

մագլըղա ճահաւ իթմէքտէ իտի իսէ տէ , պիր տիւրլիւ մուվաֆֆազ օլամամագտա իտի :

Տիվարըն թէրէսիյլէ գուպպէնին ուճունուն արա եւ-
րինտէ , ուզուն խօրթումլու ֆիլ պաշարըլլա , էյրի պույ-
նուզլու պուզա պաշարընտան միւթէշէքքիւլ օլարագ վէ
պինալարտա կէօրիւլէկէլտիկի իւզրէ , զանէթլէ զարիպ պիր
նէվի սաչագ թէմտիտ օլունմագտա իտի : Մէզքիւր պաշ-
լար իսէ , ֆիլ պաշընըն հանընա պուզա պաշը , վէ պուզա
պաշընըն եանընա ֆիլ պաշը գօնուլարագ տիզիլմիշ իտի :

Սթօր էֆէնտիսի կիպի էթրաֆա պազմագտա օլուպ ,
արա սրրա տախի տիշէրինին արասընտան շէօյլէ մրըրլ-
տանմագտա իտի :

—Աճապա պու թաալիլըլէրին քեաֆֆէսի տէ պու գա-
տար պիշիմնիզ մի տիրէր : Եա՛ Բապպիմ՝ պու նէ մէմլէ-
քէթ տիր :

Տէօրթ պէշ տագըղա կէշէր կէշմէզ , Գազիլ կէօրիւն-
տիւ : Մէրգում օմուզունտա պիր երդըն չալը չըրըր ինէ
կէլիպ , իարիճտէն էսէն ըիւզկեսար իլէ աթէշ ալըշսըն , վէ
տիւմանը տախի տագըլըն իշին , մէզքիւր եիւքիւնիւ եու-
վարլազ սալանըն գարուսու էօնիւնէ գօնու վիրտի :

Պատէհու մէշալէյի պու չալը չըրըրյա եագլաշարըմա-
սըյլա , չալը չըրըրլար աթէշ ալարլար , վէ չօգ սիւրմէյիպ
չէտիտ պիր ֆուրուն հէյնէթինի քէսպ իթտիլէր : Էֆէն-
տի իլէ իւզմէթքեսարը , շու հալի կէօրիւնճէ զանէթ մէմ-
նուն օլտուլար , զիրա պու աթէշ սանէսինտէ ըսլանմիշ օ-
լան էլալիսէլէրի գուրումանա պաշատը , վէ թապիաթըյ-
լա պու էլալիսէլէր աթէշէ եագլաշընճա , իւզէրլէրինտէն
գաթը պուզուլար չըգմագտա իտի :

Գազիլ , պէ թէքրար պու մահէլլի թէրք իթտի իսէ
տէ , պու տէֆա էվիլէլի գատար կէճիլմէյիպ , եէնի պիր
եիւք իլէ տէրհալ ալտէթ իթտի : Ֆադաթ պու տէֆա
կէթիրտիկի չալը չըրըր օլմանըպ , թահթըրէվանըն շիլթէ-
լէրի իտի : Վէ ինկիլիլէ իսթապ իտերէք , շէօյլէ սէօյ-
լէտի :

—Էֆէնտիմ՝ սիզ պէօյլէ անագտա տուրամագլընըլ՝

վէ պօրա տախի սապահա դատար տէվամ խտեճէք տիր :
 Իմտի էլպիսէլէրինիզ գուրուր իսէ , շու շիլթէլէր իւզէրի-
 նէ ետթըն , վէ սապահա դատար ուեուեուն :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ , էվլատըմ , տիմէք սէն եօրու-
 լըւրում տէեու գօրգուեօրսուն :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ :

— Ֆագաթ պէն պիր աւամըմ . . .

— Էվվէթ , հալ պու քի սիզ օ մէմէքէթին աւամլա-
 րընաանանըզ քի , սէօյլէնտիկինէ կէսրէ , սինիրէրի պի-
 զիմքի կիպի չէլիքտէն , վէ ազալարը պիզիմ ազալարըմըզ
 միսիլլու ասլա եօրուլմագ պիլմէզ սուրէթտէ տէյիլ տիր-
 լէր :

— Լաքին սէն կէնճ պիր չօճուգ օրուղուն հալտէ , պու
 դատար ուղուն եօլ եիւրիւտիւքտէն սօնրա , եօրուլմուշ
 օլմալլսն :

Դազիլ մազլուրանէ սուրէթտէ կիւլաիւ , վէ քէլամա
 ազալլէ ,

— Էֆէնտիմ , տէտի , սիզ էմին օրունուզ . . . ֆիլվա-
 դը պէն պիր չօճուգ իսէմ տէ , գուպլէթ վէ միւրատ սա-
 հիպիլիմ : Իմտի , էկէր լազըմ կէլսէ , պիր կիւն ապա ու-
 եումահարազ , վէ ազըմա հիչ պիր շէյ գօյմահարազ ,
 եաղմուրուն վէ կիւնէչին ալթընտա եիւրիւրիւմ , վէ պուն-
 տան ուղաեը վիճուածէ ապա զաաֆէթ հիսս իթմէմ : Սի-
 զին բէտէրինիզ պէնիմ չալըշարըլմը կէօրմիւշ տիր , վէ
 էկէր պու սէօյլէրիմի քէնտիսինէ թէքրարլարսանըզ , հա-
 դըզէթի հալի սէօյլէմիշ օրուղումու թատտիգ իտէր :

— Բէտէրիմի զաեէթլէ սէվլէրիսին :

— Օ տա սէօզ միւ , բէտէրինիզ օլմատա իտի , պէն
 դաթը հանաթ իտէճէք իտիմ , օ պէնի տէհչէթլի պիր
 էօլիւմտէն գուրթարմըշ տըր : Պու կիւնքի կիւն ալտըլըմ
 հալա , ծնուն սաեէսինտէ տիր : Էվվէթ , էֆէնտիմ , բէ-
 տէրինիզի տէ , սիզի տէ սէվլէրիմ , զիրա սիզ տէ անըն էվ-
 լատըսընըզ : Վէ էկէր սիզին իչին գանըմի ֆէտա իթմէք
 լազըմ կէլսէ , նասըլ քի բէտէրինիզ իչին ֆէտա իտէճէք
 իտիմ իսէ , սիզին իչին տախի ֆէտա իտէրիմ , քէզալլէք

պիրատերինից սրբ Ետվարտ իշին տախի գանըմը ֆէտա իթմէքիկէ հազըրըմ:

Ինկիլիզ, Գազիլին էլլէրինի թուլթաու, վէ քէնտի էլլէրի իշինէ ալարագ, հէնէճան իլէ շու սէօզլէրի մըրըլտանտը:

—Ճէսուր էվլատ, սէն պէնիմ բէտէրիմի վէ պիրատէրիմի սէվիեօրտուն, էօյլէ իսէ պէն տէ սէնի սէվէճէյիմ:

Կէնճ Հինայլինին եանաղընտան պիր կէօզ տամլատար սիւշտիւ:

—Նամուսում իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի, շու վահշի առէմլէր բէք զիեատէ տույղու սահիպի տիրլէր, —տէտի Սթօր, լաքին էկէր լօգանթալարը օլսա իտի, տահա զիեատէ մէմնուն օլտըր իտիմ:

ՍՕԼՄՈՒՇ ՍԻՄԱ

Պրագալըմ եարըմ ստաթ կէշսին:

Գազիլին, պիրտէն պիրէ թէրթիպ իթմիշ օլտուղու մանդալա, եէնիտէն եէնի գօյտուղու չալը չրրըրլար սա եէսինտէ, մէգքիւր աթէշ տայիմա եանմագտա իտի: Տիշարտա, թիւզկեար էվլէրինտէն զիեատէ շիատէթլէ հիւքմիւնիւ իճրա իթմէքաէ օլուպ, ֆագաթ եազմուրուն շիտաէթի թէնէզզիւլ պուլմագտա, վէ շիմշէքլէր լաէն գաթի եէկաիկէրինի թտապիպ իթմէմէքտէ, վէ կէօք կիւրիւլտէմէսի ոնճագ արա սըրա վաւգուա կէլմէքտէ իտի:

—Պանա էօյլէ կէլիեօր քի, ֆուրթունա աղալմագտա տըր, —տէտի սէյեաշ, քի պէեազ պէզտէն մաամուլ էլպիսէսի պիւսպիւթիւն դուրումուշ իտի:

—Էվլէթ, —ճէվապ վիրտի Գազիլ, պէնտէնիզ պուենուն սապահա գատար տէվամ իտէճէկինի զանն իթտիկիմտէ, ալտանմըշ օլտուղումու իգըար իտէրիմ: Իքի սաաթ սիւրմէզտէն, պօրանըն էսերի պիլէ դալմազ:

—Էյ օ վագըթ եօլա չըդապիլէճէքմիլիզ:

— Խա՛ները, էֆէնտիմ, կիւնէշ տօղմազտան էվվէլ, եօլա չըգմանաճաղըր :

— Սէպէպ :

— Զիւնքի սէլլէրէ թահվիլ օլմուշ օլան տաղ եօլարը, ամէտ շիւտէ միւսայիտ պիր հալէ կէլմէզտէն էվվէլ, սուլարըն ագմասընա վագըթ վիրիլմէլի տիր : Էֆէնտիմ, սէօգիւմէ իթիմատ իտին վէ ուեուեուն, կիտէճէք վագըթ կէլինճէ, պէն սիդի ուեանտըրըրմ :

— Պու տէտիկի բէք միւնասիպ տիր, էֆէնտիմ, -տէտի Սթօր, չիւնքի քէնտիտի տէ էսնէյիչլէրինի կիւճ իլէ թութապիլմէքտէ իտի, իմտի ուեուեալմ, զիրա պէնլմ տախի ույգու կէօզիւմտէն ագըեօր :

— Ֆագաթ սէն . . . -սիւալ իթտի ինկիլիզ Գագիլէ :

— Պէն ուեանըգ տուրուրում :

— Տիմէք սէն թուճտա՞ն եաբըլմըչսըն :

— Էվվէթ, -տէտի սաֆիճէ Գագիլ :

— Նէ մութլու շու չօճուղա, -տէտի Սթօր քէնտի քէնտուեէ : Ա՛հ, թուճտան եաբըլմըչ օլմագլըղը նէ գատար արչու իտէր իտիմ, չիւնքի շու էսնատէ ատէթա աեագտա տուրամազ հալինէ կէլիեօրում :

— Իմտի բէք ալէա, -տէտի Սէյեահ, շիտտէթլի եաղմուրտան սօնրա, պու պիւյիւք աթէշ պէնի պիր նէվի սըլթմաեա տիւշար իլլէտի : Հագըգաթէն պիր իքի սաաթ ուեումագլըղա վէ իսթիրահաթ իթմէքիկէ խօշուտիեթլէ մուվաֆապաթ իտէրիմ, վէ Սթօրուն տախի ուեումասընա միւսաատէ իլլէրիմ :

— Զիեւստէսիլլէ թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտիմ, շու միւսաատէնիզտէն իսթիֆատէ իաէճէկիմ տիր :

Գագիլ, չիլթէլէրի տիվարըն պօեուճա տօղրու սէրաի, վէ սէյեահ պունյարըն իւզէրինէ եապանտը :

Սթօր, չիլթէ օլմասըղընտան, եէրէ եաթտը, վէ եաթադ մագամընտա գուլմնտըղը տէօշմէ թաչարընըն աալա կէնիլլիկի օլմամասընտան տօլաեը, ֆէվգէլատէ սուրէթտէ լանէթ օգումագտա իտի :

Գագիլ իսէ, իքի գօլարընը խաչվարի կէօքմիւնէ տա-

եամբն զլուսուղու, վէ հէհրէսի, քէմէրլի սալանըն գարու, սունա սօղրու նապրր պուլունտուղու հալտէ, տիվարա տաեանտը, վէ հէման անլաշըլմաղ պիր սէտա վէ հէր մէմ-լէ.քէթտէ քիւչիւք չօծուգլարը էյլէնտիրմէք իչին, սիւտ անալարըն չըղըրաղլարը թէքէննիւմէրին մագամընա միւ-շապիհ պիր սուրէթտէ, պիր Հինտիւթան նաղմէսի պէ-յիթլէրինի մըրըլտանմաեա պաշլատը:

Իւչ տաղըգա օլմաղտան, Սթօր ուեուումաեա պաշլատը, վէ մէրգումուն խըրըլթըսը, միւղիգատէ միւսթամէլ օլան պաուս սէտապը կիպի, Գաղիլին նաղմէսինէ ըիֆագաթ իթ-մէքտէ իսի:

Կէնճ ինկիլիզին կէօղլէրի պիր խայլի վաղըթ, սիեահ գուպպէ իւղէրինէ մաաթուֆ օլարադ, աչըզ գալտըգտան սօնրա, նիհաեթ չէքլ ու ըէնկ հիսսինի զայպ իթտիլէր, վէ մէրգումու, կիթտիքճէ թէզպեիւտ պուլան պիր ու-եուշուգլուգ իսթիլա իյլէտի: Քիրբիքլէրի գարանտըլար, հապըլը մէրգում տախի ուեուումաեա պաշլատը:

Պու աբա պաղգուշուն սէսի, եուվարլադ սալանըն զա-եթ եագընընտա, վէ լաքին եալաշ սուրէթտէ իւչ տէ-ֆա իշիտիլտի:

Գաղիլ եէնիտէն տիթրէտի, վէ չըղըրաղըր նաղմէ գու-սուր գալարադ, էվվէլճէ զիքը իթտիկիմիզ սարմաշըգլա-րա տօղրու նազարը տիգգաթընը աթֆ իյլէտի, վէ մէր-գումուն շու հալինէ պագըլըր իսէ, սիւքիւթ վէ գարան-լըգտան պիր չէյ սիւալ իտիեօր կիպի անլաշըլըր իտի:

Կիճէ գուշունուն պաղը կէօնա էսըարը միւլէյեիտ օլան սէտալէրի թէքըրաղանմաաղըր կիպի, տիշարտաքի գա-րանըղը իզալէ իթմէք իչին տախի հիչ պիր վաղըա օլմա-տը: Եալընըզ քէմէրլի տայիրէ իչէրիսինտէ, խաեալի նիւ-մայիլէ պէնղէր պիր ալէամէթի սէմալիեէ գուհուրա կէլ-տի: Շէօյլէ քի, վիշնու իլահինին ալթընճը տէֆա թէն ալմասընը իմա իտէն օյմալարտան պիրի, նակեահ հիչ պիր սէս չըգարմանարադ, կէօղէ կէօրիւնմէեէն օեուգլարտան պիրինին իչինէ գայտը, վէ կէօրիւնմէզ օլտու: Պունուն եէրինէ իսէ տէօրթ քէօշէ օլարադ պիր տէլիք աշլտը:

Պու տելիք, սէյեսահըն, իւզէրինէ եաթմըշ օլտուղու շիլթէլէրին թա գարշըսընտա իտի :

Մէգըիւր տելիք պիր գաշ սանիւնէ պօշ վէ դարանըգ պիր հէյեսէթտէ գալարդ տան ոսնրա, նակեահ, սիմասը կէնճ վէ սօլկուն, վէ կիւզէլլիկի նատիր իւլ էմնալ, ֆա- գաթ միւքէտտէր պիր գատընըն պաշը արալըգտա կէօ- րինաիւ : Մէգըսըրէնին պաշը, թաճ միսիլլիւ սիեահ վէ կիւմրահ տաշարըյըա էօրթիւլիւ օլտուղու հալտէ, պու սաշլարըն արասընտա ալթուն ագչէլէր բարլամագտա իտի : Տուտաղլարը զանէթ գըրմըզը օլուպ, խայլիճէ պիւլիւք օլան սիեահ կէօպլէրինտէն գուվլէյի մըղնաթըսիւնէ պու- ղուլարը սաշլըմագտա իտի : Նիհանէթ մէգըսըրէնին նա- ղարը, ուեումագտա օլան ինչիլիլին սիմասը իւզէրինէ էօյ- լէ պիր թարըտա աթֆ օլունտու քի, զանն իտէրսին պիր տախի անտէն պըրըմանա աալա իգթիտարը եօգ կիպի կէօրինմէքտէ իտի : Միւթէագըպէն կէօլլէրինին պէպէք- լէրի, հէման թապիաթըն մաֆէվղինտէ վէ սիեահ էլմաա թաշընա մախտուս պիր բարլագըլըտա օլարագ, կէօլիէ ի- չինտէ բարլամանա պաշլատըլար : Վէ տուտաղլարը պիր կիւլիւմնէմէ իլէ նիմ սուրէթտէ աշըլըպ, բիւթուպէթըու մէրճանտան մաամուլ օլան պիր գուլթու իչինտէքի լէքէ- սիզ միւճէվհէրաթա միւշապիհ տիշլէրի իտէ, մինէ կիպի եալպըրտամագտա իտիլէր :

Պէօյլէճէ թէպաիլի սուրէթ իտէն մէգըսըրէ գատընըն սիմասը օլ գատար կիւզէլ իտի քի, մահարըրին գալէմի նագշ ու թարիֆէ միւզթէտիր օլումատըղը կիպի, մէշհուր պիր բէսաամըն ֆըրչասը տախի, իհթիմալ տըր քի իշ պու ֆէվղէլատէ կիւզէլլիկի աալա թէպաիլ իթմէքսիղին նագշ իթմէք իչին, խայլի կիւճիւք չէքմէսի լաղըմ իտի :

Թապիաթըն մաֆէվղինտէ օլան, վէ եախօտ զէվի իւլ հահաթ օլուպ, շու բարլագ վէ ճալիպ սիմանա մալիք պուլունան մախլուգ, եա պիր իլահէ, վէ եախօտ պիր գրալիշա օլմալը իտի . . .

Վագտա Գագիլ, պու արալըգ տիգգաթտա աալա գու- սուր իթմէմէքտէ իտի իտէ տէ, նէ չարէ քի պիր թարա-

Փա գըմլլտանամատըղընտան , վէ կէօղլէրինի զայս օլան
 օյմա թաշը իւղէրինտէն գալարըրամատըղընտան , թապիւ-
 թըյա հիշ պիր շէյ կէօրէմէմիշ իտի :

Մէզպուրէ գատըն քէմալի թէհայեիւրէ վէ ուզուն
 միւտտէթ նազար իյլէտիքտէն սօնրա զայս օլտու , լուքին
 սիեահ տէլիք եինէ աչըգ գալար : Շիւպհէսիղ հիշ պիր
 թէշպիհ գապուլ իթմէեէն մեղքիւր նիւմայիշ պէ թէք-
 րար կէօրինէճէք իտի , վէ հէնուլ շու մէնզարէ խիթամ
 պուլմամըշ իտի :

Պիրտէն պիրէ , հէման Գազիլին պատմագատ օլտուզու
 տէօշմէ թաշարընտան պիրի , եէրինտէն չըգտը , վէ զանն
 իտէրսին քի պագը մէճհուլ շուգուրլար իշինտէ նապէտիտ
 օլտու :

Գազիլ պաղըրաճաղ իտի իտէ տէ , վագթի օլամաուր :
 չիւնքի նակէհան , զիքր օլունան թաշըն պօշ գալան մա-
 հէլլինտէ ճէսիմ իւլ հէյքէլ պիր Հինալի սլամսըր կէօրիւ-
 տիւ : Պու Հինալի , սիւքիւթ իտիլմէսինի էմր իթմէք թաու-
 զընտա , սաղ էլլինին էօքսիւլ բարմաղընը տուտաղլարը-
 նա տաեաթմագտա , վէ տիկէր էլի իլէ տախի պօշ պիր
 մահէլլէ պիր ալէամէթի մախուտէ չըգմագտա իտի քի ,
 չիւպհէսիղ պու ալէամէթ պիր էմր մանէտսընտա իտի :

Գազիլ պու նիշանը անլատը , վէ եարը աչըգ օլան տու-
 տաղլարը , պիր սէս պիլէ չըգարմագսըղըն գաբանսըլար :
 Մէրգումուն չէհրէսինտէ աղիմ վէ միւքէտտէր պիր էլէմ
 միւշահէտէ դըլլընպ , պաշը էյիլտի , վէ կէօքսիճնիւն գալ-
 զըպ օթուրմասընտան , տէրունէն պիւյիւք պիր ա'հ չէք-
 տիկի անլաշըլտը :

Պագէն թէաթիւր օեունլարընտա , չէնանըն տէօշմէսի
 ալթընտան զուհուրա կէլէն ինն վէ ճինլէր վէ չէյթանլար
 միսիլիւ , զիքր իթտիկիմիղ հէյպէթլի Հինալի տախի եա-
 րը աչըգ օլան կիրտապտան տիշարը չըգտը , վէ Գազիլին
 էօնիւնտէ տուրուպ , բարմաղընը մէրգումուն օմուլունա
 տօգունտուրտուգտան սօնրա , սինիլլի գօլունու էօրթէն
 կէնիշ գօլշաղընը եօգարը գալարբար , վէ թուճ րէնկին-
 տէքր թէնի իւղէրինէ տէրինճէ տամղալանմըշ օլան մաի

պիր նիշանքն զարիպ թափիրլէրինի իրանէ կյէտի :

Չօճուգ կէօղիւնիւ մէղքիւր նիշան իւզերինէ չէվիրիպ , գօրգու վէ հիւրմէթ իմա իտէր սուրէթտէ ճիւղի պիր հաւրէքէթտէ պուլունաուգտան սօնրա , եինէ էվիլէքի թասալը վէ իթաաթըր մէսլէքինի էլէ ալար :

Հինտլի , աեազլարը չրպլապ օլուպ , պաստըղը տէօլէմէ թաչլարը իւզէրինտէ հիչ պիր սէս չըգարմաեարապ , տէրին ուզուեա տալմըչ օլան սէյեահա տօղրու ուզանտը , վէ եանընաա չէօմէլէրէք , բէք եաւլաչ սուրէթտէ սիմասընըն էթրաֆընա , գուվլէյի մրգնաթ լաիէեէ միւթէպլիգ պաղը ալէամէթլէր իճրա իթտի :

Պու աբա , սիեահ սաչըր սօլիուն սիմա , թէքրարէն գարանլըգ չէրչիվէտէ կէօրիւլուպ , Հինտլինին հէր պիր հարէքէթինէ տիգգաթ կյլէմէքտէ խոի :

Պիրինճի ալէամէթլէրտէն սօնրա , սէյեահ սիւրաթլէ , վէ բաթըրտըրը սուրէթտէ նէֆէս ալըպ վիրմէկէ պաչլատը , վէ վիճուտինտէ պաղը խաֆիֆ սինիր աթիթըմէլէրի զուհուրա կէլտի : Ալէամէթլէրէ տէվամ օլունտու , վէ պունու միւթէազիպ տիթըմէլէր տուրուպ , էվիլէքի մուվազգաթ հէեէճան եէրինէ , զաեէթ տէրին պիր սիւքիւնէթ գայիմ օլտու քի , ույգուտան իսէ զիեատէ գաթը հաեաթա միւշապիհ խոի :

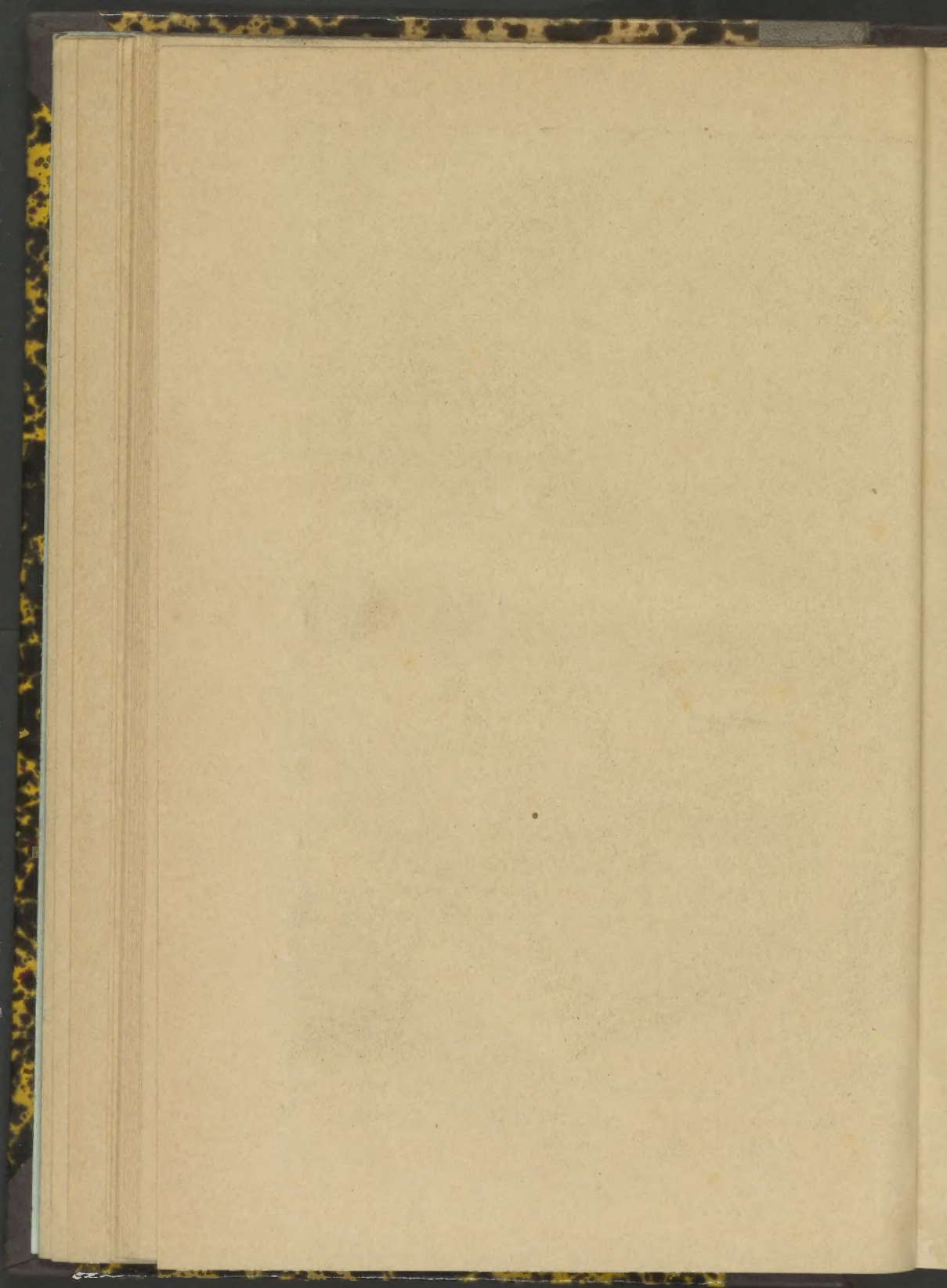
Պունուն իւզէրինէ Հինտլի , քէմէրինտէն , տէրունի դան կիպի դըրմըղը վէ խաֆիֆ պիր սու իլէ մէմու օլարադ ուֆադ պիր շիշէ չըգարըպ , պու սուտան պիր գաչ տամլա գատար քէնտի էլինին օրթասընա տէօքաիւ , վէ սօնրա տու սու իլէ ինկիլիզին գուլապ թօղլարընը օվալատը , վէ իշթէ պունու եաբար եարմապ , զանն իտէրսին քի մէրգումուն նէֆէս ալըպ վիբմէսի պիրաէն պիրէ տուրտու :

Պունունլա իշ պիթմէյիպ , Հինտլի , օտու խըղմէթքեարընա տաթի եազլաչտը , վէ սիմտըր էթրաֆընա այնի մուամէլաթը մրգնաթըսիեէյի իճրա իթտիքտէն սօնրա , պունուն տաթի գուլապ թօղլարընը գան բէնկիլնա , օյան սու իլէ օվալատը :

Պատէհու , թէքրար ինկիլիզին եանընա ալտէթ իթտի

Հինայի «Իհրպազըղա մախու» պազը ալեամէթ վէ հարէքէթէր
իհրա իթմէսի, Սաւհիֆէ 28

քի, շիւղհէսիզ պունտան պէօյլէ մէրգումուն ույգումսու-
նուն հիշ պիր շէյ իլէ գաթ օլունմանեաճաղընա էմին իտի,
զիրա մէրգումուն տտէթա խաֆիֆ վիճունտ պիր չօճուզ կի-
պի գօլայճա, էվվէլա գօլթուղունա վէ սօնրա սըրթընա
ալտը :

—Աճապա Պօրհապլինին էվլատլարը, պու էճնէպլիք
գաթլէ մի հիւքմ իթմիշ տիրլէր, —տէեու սիւալ իթտի
Գաղիլ սէսի տիթըէէէրէք, վէ հէյալէթլի Հինտլինին եիւ-
քիւ իլէ քէնտի եանընտան կէշտիկի էմնատէ :

Հինտլի ապա ճէվապ վիրմէյիպ, եալընը պաշը փլէ
«խաերը» տէտի, վէ թօհաֆ պիր մանէատա կիւլիւմնէտի:

Պունուն իւզէրինէ Գաղիլ շէօյլէ տէվամ իթտի :

—Էմրինիզ վա՞ր մը տըր :

—Էվվէթ :

—Գաշղիլէրի նտիր :

—Էվվէլա պուրաաա տուր :

—Նէ վազըթա գատար :

—Պէնիմ ավտէթիմէ գատար :

—Սիզ նէ վազըթ ավտէթ իտէճէքսինիզ :

—Պու կիճէ :

Գաղիլ էլինի Սթօրա տօղրու ուղատարապ, շու վէճհ
իլէ տէվամ իթտի :

—Ֆազաթ էկէր պու ուեանըրտա :

Հինտլի եէնիտէն կիւլիւմնէտի քի, պու կիւլիւմնէմէք
«ուեանմանեաճապ տըր» մանէասընտա իտի :

—Ֆազաթ եաշաեօր, տէյիլ մի :

—Էվվէթ, լաքին շու ույգումսու գաթը հաեաթա միւ-
շապիհ տիր, վէ պիլա ֆապլա պիր կիճէ վէ պիր կիւն տէ-
վամ իտէճէք տիր :

—Էճնէպլինին թահթըվանընը թաշըեան Հինտլիէր,
պիւթխանէնին էշլյինտէն կիրմէք իթէմէտիլէր, վէ տի-
շարտա պէրլէեօլլար, —տէտի Գաղիլ :

—Պէքլէսինլէր :

—Լաքին նաֆադալարը եօգ տուր :

—Պէն օնլարա նաֆադա կէօթիւրիւրիւմ :

— Եղյլէ իսէ պէն տէ էմրինիղէ իթաաթ իտէճէյիմ :

— Բէք ալէա :

Պունու միւթէագիւպ , Հինտլի օմուզունտաքի եիւք իլէ արալըգտան ինիպ , նապէտիտ օլտու , վէ մուախիտարէն մէգքիւր արալըղըն եէրինտէն գալգմըլ օլան թաշ թէք-րարէն գաբանտը :

Այնի վաղըլթտա , նագլ իթտիկիմիզ շու զարիպ մէն-գարէյի տիգգաթլէ սէյր իթմէքտէ օլան սօլլուն սիմա տախի զպպ օլտու : Մէգքիւր սիմանըն նապէտիտ օլմա-սընտան սօնրա , վիշնու իլահինին ալթընճը տէֆա թէն ալմապընը իմա իտէն օյմա թաշ տախի եէրինէ կիթտի , վէ Գաղիլին , ունումագտա պուլունան Սթօբուն եանընտա եալընըղճա պուլունտուղու քէմէրլի օտատա տէրին պիր սիւքիւթ հիւքմ իթտի :

Պիղ պունլարը պուրատա պըրագարագ , ճէսիմ իւլ հէյքէլ Հինտլինին արգասընտան կիտէլիմ :

Մէրգում , միւնթաղամ պիր նէրտիվէնին օն պէշ եի-կիրմի գատէմէրինի ինտիքտէն սօնրա , եէր ալթընտա վագը պիր տայիրէեէ վասըլ օլտու : Պու տայիրէտէ , պի-չիմնիզ պիր հէյեթի օլան պիր բալանարըլ թաշը բար-չասը իւզէրինէ գօնուլմուշ օլարագ քիւչիւք պիր լամպա եանմագտա իտի :

Իշ պու թաշ բարչասը վագթիյլէ տէհէթլի պիր գուր-պանկեա հ օլուպ , Սիվա իրահիեէ գուրպան օլան ինսանլար , պունուն իւզէրինտէ գաթլ իտիլիլըլէ իտի , վէ թաշըն բէք չօգ եէրինտէ , ինսան պաշլարընը քէմէեէ վէ ազալարընը տօղրամեա գուլանըլան պալթալարըն նիշանէլէրի վար իտի : Վէ թաշըն օրթասընտա տէրին պիր օլուգ պուլու-նուպ , գանըն օրաեա ազմասը իչին , խաստէթէն հալուզ միսիլիւ օեուլմուշ իտի , վէ պու օլուզուն հէման սիեա-հա չալար ըէնկինէ պագըլըր իտէ , տահա պիր կիւն էվիլ իւզէրինտէ մէրրու հ պիր գուրպան քէսիլմիշ օլտուղու զանն օլունուր իտի :

Պու եէր ալթընտաքի օտա , իւսթ գաթտա պուլունան քէմէրլի սալանըն թամ շէքլ վէ պիւյիւքիւլինտէ իտի :

Հինտլի, ներտիվէնին սօն գատէմինէ վասըլ օլտուղուն-տա, սօկուն սիմալը վէ մէճհուլ իւլ անվալ օլան գատըն իլէ գարշը պէ գարշը պուլունաու. լաքին չիմոի մէզպու-րէ, ալթուն բարչալարը իլէ միւզէյեէն օլան պիւյիւք թիւլ էօրթիւլէր իլէ քեամիլէն էօրթիւլիւ օլուպ, սիմասընտա իսէ, եալընըլ բարլազ վէ սիեահ կէօզլէրի միւշահատէ օլունմագտա իտի:

Պու թիւլ էօրթիւլէր իւզէրինտէն անլաշըլտըղնա կէօ-րէ, մէզպուրէ օրթա պօյլու, վէ էշքեալը զսեէթլէ կիւ-զէլ պիր գատըն օլուպ, սարլզատէլէրէ մախուուս օլան քիւ-չիւք վէ ինճէ բարմագլարընտա իսէ, կէօյլէրի գամաշու-րըճը եիւզիւքլէր վար իտի, վէ պիր չիֆթ ալ բապուճլար, չօճուգ անաղընա միւշապիհ օլան ուֆագ անաղլարընը հըֆզ իթմիշլէր իտի:

—Էմրինիզի իճրա իթտիմ, մատամ, —տէտի Հինտլի ա-ղըր վէ պօղաղտան պիր սէտա իլէ, վէ իշթէ էճնէպիյի կէ-թիրտիմ:

—Նա՛սըլ, Սօկօր, կիւզէլ տէյիլ մի տիր, սիւալ իթ-տի կէնճ գատըն:

—Օրասընը պիլմէմ, մատամ:

—Աճա՛յիպ, Նա՛սըլ պիլմէեօրսուն, տիմէք սէն պունա աալա պագմամըշըն:

—Պագտըմ, մատամ, լաքին պէնտէնիզ պու պէեազ սիմալարըն վէ կիւնէչին րէնկինէ պէնզէեէն սաչլարըն կիւ-զէլիկինի թանըեամամ: Պէնճէ գատընլարա զիեատէ պէն-զէեէն էրքէքլէր, էրքէք սանըլամաղլար:

Մէճհուլ իւլ անվալ գատըն, սիմասընա գօյտուղու էօրթիւ ալթընտա կիւլիւմնէտի, վէ քէլամա աղազլէ,

—Սօկօր, —տէտի, տիլսիզլէր նէրէտէ աիրլէր:

—Թահթրէվան իլէ պիրլիքտէ եէր ալթընտաքի տար կէչիտտէ տիրլէր:

—Բէք ալէա, էօյլէ իսէ տէմիր գաբուեու աշաեըմ:

—Ֆագալթ նէ՞րէեէ կիտիեօրուզ, մատամ:

—Սէրանա:

— Երևես երևալիմ իլէ պերասպէր , սիզտէն էվիլէ կիթմէքիլիլմ լազըմ մը տըր :

— Խա՛նըր , տիւրիլէր էճնէպիլի թա՛նթրէվան իշինտէ կէօթիւրէճէք տիւրէր :

— Ֆազաթ . . . :

Կէնճ դատըն պիր ալէամէթ վէ հարէքէթի միւթէքէպպիրանէ իլէ Հինայիլի սիւքիւթէ մէճպուր դըլտը , վէ «Սօն իֆատէմի իթտիմ» տէեէրէք , արթըգ հիշ պիր գարշըրգ ճէվապա թէհամմիւլ խտէմէեէճէկինի անլաթտը :

Պունուն իւզէրինէ Սօկօր պաշընը էյտի վէ սուս օլտու :

Պալէատէքի քէլամէրին վուգու պուլտուղու եէր ալթը օտասընըն տիւլարըրընտան պիրիսինտէ , գաթլէ հիւքմ օլունանըրըն հապսխանէլէրի գաբուլարը միսիլլիւ , տէմիրաէն ճէսիմ պիր գաբու միւշահատէ գըլընմագտա իտի :

Մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն քէմէրինտէն պիր անախթար չըգարըպ , քիլիտէ սօգտու , վէ անախթարը չէվիրմէսիլլէ , քէմէրի պիր տար կէչիտ աչըլտը քի , զանն իտէրաին եէր տիպինտէ կէօմիւլմիւշ իտի :

Պու մահէլլատէ , ծն իքի նէֆէր արապլար գըրմըզը էլպիսէ կիլինմիշ , վէ պաշլարընա այնի ըհնկտէ սարըկ սարմըշ օլտուգլարը հալտէ , սիեհա ըհնկլէրլէ պօեանմըշ օլան պիր թահթրէվանըն եանընտա անագ իւզրէ , վէ պիրա հարէքէթ տուրմագտա իտիլէր :

Իքի նէֆէր մէշալէճի , քէզալիք արապ օլտուգլարը թագտիրտէ , լաէնգաթի , եանմագտա պուլունան մէշալէլէրինէ զէյթ գօյմագտա իտիլէր :

Պու ատէմէլէրին քեաֆֆէսի տիւրիլ իտի , վէ հիշ պիրի եազը եազմագ պիլմէզ իտի : Շու հալտէ , տտէթա մէզաբիսթանա էմնիլիէթ օլունուեօր կիպի , պունշարա տախի էմնիլիէթ օլունապիլիլ իտի , չինքի հիշ պիր չէյտէն մալիւմաթլարը օլմաուղընտան , վէ տիւրիլ տախի օլտուգլարընտան , թապիաթիլլէ հէր չէյէ պաշ էյմէլէրի լազըմ կէլիր իտի :

ՊԻՆ ՊԻՐ ԿԻՃԷՆԻՆ ՊԻՐ ՄԷՆՋԱՐԷՍԻ

Արապլար, մէծհուլ իւլ անվալ գատընը կէօրախաբէ-
րինտէ, մէզհէպլէրի իլահիլէրինտէն պիրիսի կէօրիւնիւեօր
կիպի, եիւզ իւսթիւ եէրէ գաբանորլար :

Սօկօր թէսմիեէ օլունտուլունու իշիթտիկիմիզ Հինալի,
թահթրէվանըն բէրտէլէրինի աշտը, վէ եումուշազ շիլթէ-
լէր իւզէրինէ ինկիլիզլին ճանարզ վիճուտունու գօյտու, վէ
սօլէուն սիմալը գատընա տադ-տըգտան սօնրա, պիր էմր
վիրտի :

Թահթրէվանը կէօթիւրէնկէր տէրհալ թահթրէվանը օ-
մուլլարընա ալարազ, նիզամլը պիր եիւրիւեիւշ իլէ մէշա-
լէճիլէրին արգասընտան եիւրիւմէքլիկէ պաշլատըլար :

Սօկօր իլէ գատըն տախի տալա սէս չըգարմահարազ,
պունլարըն արգասընտան կիթմէքտէ իտիլէր :

Օգուեանլարըմըղը իտխալ իթմիշ օլտուղումուզ քէմէր-
լի տար կէչիտ, Հինտիսթանտա սէյեահաթ իտէն էվրօթա
սէյեահալարընըն թէաճճիւպ վէ թէհայեիւրիւնիւ մուճիպ
օլան ճէսիմ իւլ հէյքէլ պինալարըն կէօրիւլմէեէ շայեան
պիր նիւմունէսի տիր : Եպնիէյի մէզքիւրէնին նէ վազըթ
լնշա իտիլմիշ օլտուղու մալիւմ օլմահըպ, Բօմալըլար պի-
լէ աթիլգ տիւնեանըն էն պիւլիւք սահիպլէրի օլտուգլարը
թազտիրտէ, պու եօլտա աճայիպ պիր շէյ տալա պուլա-
մամըլլար տըր :

Իչպու տար կէչիտ, թընէլ թապիր օլունան եէր ալթը
եօլունա միւշապիհ օլուպ, պիր Փարսախտան զիեատէ ու-
զունլուղու վար իտի, վէ պիր թարաֆտան, օլ պիր թա-
րաֆա գատար բարանարզ թաշընտան օլան պիր տաղտան
կէչմէքտէ, վէ լաթիֆ վէ տար պիր տէրէեէ գատար քեա-
միլէն միւնթազամ պուլունան պիր պահըրտան աշալը ին-
մէքտէ, վէ տիկէր պիր տաղա պիթիշմէքտէ օլան մէզ-
քիւր տէրէնին ալթ թարաֆընտան միւրուր իլլէմէքտէ, վէ
նիհանէթ իքի եիւզ էլլի գատէմտէն միւրէթթէպ պիր էն-
լի թուղլա նէրտիվէնինտէ խիթամ պուլմագտա իտի :

Իշթէ թահթրէվանը կէօթիւրէնկէր մէզքիւր նէրտիվէ-
նին աշաղըսընտա տուրտուլար :

Օւ վազըթ Սօկոր էճնէպինին վիճուտինի գօլթուղունա ալարադ , նէրտիվէնտէն չըգար , վէ արգասընտան մէճ հուլ իւլ ահվալ գատուն կէլտիկի հալտէ , բիրինճտէն մասա մուլ պիր դարու էօնինէ վասըլ օլտու : Պու գարու աչըլըպ , մէրգուման էշխաս , Շարգա մասսուս թէգեինաթ իւլէ միւզէյիէն օլան վասի պիր տայիրէյէ կիրտիլէր քի , շիւպհէսիզ պու տայիրէ , ինն վէ ճինլէրէ մասսուս օլան պիր սէրաեըն հավլիսի օլմալը խոի :

Հինալի , տայիմա եիւքիւ իւզէրինտէ օլարադ , մէգքիւր հավլիյի վէ պիր սըրա սալօնլարը միրուր իյլէտի : Ֆիլվազը շու հավլի իլէ սալօնլարը մուխթասարէն նագշ ու թարիֆ իթմէք լազըմ կէլտէ , պիր չօդ սահիֆէլէր տօլար : Հէր նէ հալ խոէ , մէրգում Հինալի , թավանտան ասըլը պիր ագ մէրմէր լամպանըն ըշըղըյա ճիւզիճէ այտընլանմըլ օլան եուվարլադ պիր հավլէթ օտասընտա սուրտու :

Պու օտանըն տիվարլարընա աչըղ բէնկի իրէք գումաշլար սէրիլմիշ օլուպ , մէֆուշաթ օլարադ , եալընըղ տէյիլմի վէ եաթագ միսիլիւ զանէթ ալչագ վէ էնլի պիր սէտիր վար խոի , վէ բէնկլէրի պիր Քիշմիր հալսըր բէնկլէրինտէն տահա զիեատէ կիւզէլ վէ միւնթագամ , վէ ինսանըն ա եազլարը ալթընտա , զանէթ սըգ չանըր չիմէնլէրտէն տահա զիեատէ լաթիֆ օլան պիր իզմիր հալսըր իւզէրինէ տախի բասթ կէլէ պաղը շիլթէլէր դօնուլմուշ խոի :

Պիլճիւմլէ արալըգ եէրլէրէ , տիվսլարտաքի գումաշա յիւշապիհ բէրտէլէր ասըլմըլ խոի :

Իշթէ Սօկոր պու օտաւտա , վէ մէգքիւր տէյիլմի էնլի սէտիր իւզէրինտէ էճնէպիյի պրագտըղտան սօնրա , մէճ հուլ իւլ ահվալ գատուն էօնինտէ էյիլէրէք , օրատան մուֆարուգաթ իթտի , վէ մէղպուրէյի , ուեումադտա օլան ինկիլիլին եանընտա եալընըղա պրագտը :

Կէնճ գատուն , իւզէրինէ էօրթիւնմիւշ օլտուղու ինճէ թիւլլէրի չըգարտը , վէ սօլիուն սիմասը լամպանըն զիեա սընտան տահա զիեատէ սօլիուն պիր սուրէթ քէսպ իթտիկի հալտէ , եէնիտէն զարիպ պիր բարլադըղ հէյեթէ թինտէ միւշահատէ խոիլտի : վէ կէօլլէրինտէ կէօրիւլէն

մանէա, հէմ զարիպ, վէ հէմ տէ թէպէտաիւլէ մէյեալ իտի: Շէօյլէ քի պաղէն պիր նէվի սըթմանա թութուլան ատէմլէրին կէօղլէրի կիպի բարլամագտա, վէ պաղէն տա- խի կէօղլէրինտէ թաթլը պիր պաաֆէթ հասըլ օլարապ, մէզքիւր բարլաղլը պիր աէրէճէ խաֆիֆլէշմէքտէ իտի:

Մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, սէտիրին էօնիւնտէ տիզ չէօքիւպ, պիր գաշ տազըգա գատար ինկիլիզին սարը վէ կիւզէլ պաշընա տիզգաթլէ պագտըգաան սօնրա, իւզէրի- նէ էլիլէրէք, աննընտան պուս իյլէտի, վէ եանընտան, Սօկօրուն, պիւթխանէ վիրանէլէրինտէ գուլլանաղըր ու- ֆազ շիշէեէ միւշապիհ օլան, լաքին պուռուն իչինտէքի սուեռուն ապա բէնիի օլմանան պիր շիշէ չըգարարապ, ին- կիլիզէ գօգլաթորյոր:

Պու անէ տէկին ինկիլիզին նէֆէսի ղաեթ զայիֆ, վէ աոնէթա գալպի տարալ իթմէեօր օլտուղսնու զանն իթտի- բէճէք գատար ղաեթ պիգարար իքէն, պիրտէն պիրէ մէրգում հիւմ սիւրաթլէ վէ հէմ շամաթալը սուրէթտէ նէֆէս ալըպ վիրմէքիկէ պաշլատը: Այնի վագըթտա կէօղ գաբաղլարը տախի շիտաեթլէ օյնամագտա խտիլըր:

Եագընտա ույգուտան ուեանմագլըղըն իւ պու պիրինճի ալէամէթի վագը օլուր օլմագ, մէճհուլ իւլ ահվալ գա- տըն պիր չէյտէն գօրգմուշ օլան ճէյրան կիպի սըչրանա- րապ անաղա գալգալը, վէ պուլունտուղու հալլէթ օտա- սընըն պիր բէրտէսինի գալտըրարապ, արգասընտա նա- պէտիա օլտու:

Պիր իքի սանիւե սօնրա, ինկիլիզին քիւրքիքլէրի եէնի- տէն օյնամանա պաշլատըլար, լաքին պու քիրքիքլէր աա- լա եէկտիկէրինաէն այրըլմամագտա խտիլըր: Վիճուտին- տէ տախի սրա սըլա խաֆիֆ հարէքէթ վուգու պուլա- րապ, ազալարընը սիւքմէքտէ իտի: Աշիքեար կէօրիւնիւ- եօր իտի քի, հէնուղ միւթէհարրիք օլան մէրգումուն ճառ- նը, հէման էօրիւմ սուրէթինտէ պուլունան պիր ուեու- շուգլուղա գարչը ճէնկլէշմէքտէ իտի: Ֆագաթ պու ճէնկ չօգ սիւրմէյիպ, ուեուշուգլուգ նակեահ մահվ օլտու, վէ ինկիլիզ ուեանարապ, եաթաղը իչինտէ պաշընը գալտըր-

տը , վէ կէօղէրնի աչըս , էթրաֆա նազար իյլէտի :

Շու հալտէն տօլանը պիրտէն պիրէ մէրգումու իսթի-
լա խտէն հրասէկաթը անլամագլըդ , թարիֆ իթմէքտէն
ղիեատէ գօլայ տըր : Մէրգում , Սիվա պիւթխանէսինտէ ,
տէյիրմի օտանըն դարանլըդ վէ հէման միւքէտտէր գուպ-
պէսի ալթընտա եաթմըշ իքէն , կիւզէլ գօգուլար իլէ
թաթհիր խտիլմիշ օլան ֆէվզէլտտէ պիր հալլէթխանէտէ
ուեանմագտա իտի :

Իմտի թապիաթիյէ մէրգում ինկիլիդ շու հալտէն տօ-
լանը զիեատէսիյլէ թէհայեիւրտէ գալմըշ իսէ տէ , պու
թէհայեիւր չօգ սիւրմէմիշ տիր : Չիւնքի պիքտէն պիրէ
ղիհնինտէ պիր էֆքեար վէ միւլահաղանը միւքէմմէլէ հա-
սըլ օլարագ , շու պուլունաուլու ինանըլմաեաճագ վէ ա-
ճայիպ հալին մանէասընը , պիր սուրէթի գաթիեէտէ իյ-
զահ իյլէտի : Պինապէրին մէրգումուն տուաազլարընտա
պիր կիւլիւմնէմէ միւլահատէ օլունարագ , շէօյլէ միւրլը-
տանտը :

—Շարգըն թէէսսիրի քէնաուլի հիսս իթաիրմէքիկէ
պաշլատը . իսեալի մասալար մէմէքէթի օլան շու Հին-
տիսթան իւլքէսի պաշլմը տօլանտըրըեօր , վէ պէնի սէր-
խօշ իտիեօր . . . Բիւեա կէօրիւեօրում վէ կէօրտիւկիւմ
րիւեա պէնի Պին պիր կիճէնին ճինլէք տէրեասընա նազլ
իյլէեօր : Շիմտի տախի էօյլէ թէաճճիւպէ շայեան վէ խօշ
սէրկիւզէլթլէրէ թէսասիւֆ իտէճէկիւմ տիր քի , պունլա-
րա թէաճճիւպ իտէճէք տէյիլիւմ :

Սէյեահ շու ֆիքրի պիլա իհթիրազ գապուլ իտէրէք ,
հէր շէեէ միւնթաղըր օլմագլըզա , վէ հիշ պիր շէեէ թէ-
աճճիւպ իթմէ մէքլիկէ դարսար վիրտի , վէ պու թէտպիրի
իսէ հազըգաթէն բէք միւնասիպ օլտու , գիրա եալընըզա
թէքէլիւմ իթաիկի մէգքիւր մախթաուար քէլամընը թէք-
միլ իտէր իթմէզ , տէրինտէն զաեէթ թաթլը պիր միւզի-
գա սէտասը իշխաիլմէկէ , վէ սէյեահը խօշ պիր սուրէթ-
տէ էլլէնտիրմէկէ պաշլատը : Ճալիպ պիր կիւլէլիկի պու-
լունան վէ կէօզէ կէօրիւնմէեէն շու միւզիղաեա , պաղը
գատըն սէտալէրի տախի , եէկալազ պիր աչգ վէ մու-

հապպէթ նաղմէսի թէրէննիւմ խտէրէք, գարըչմագտա
խտիլէր:

Պու միւղիդա սէտասը նէրէտէն կէլմէքտէ խտի: Ին-
կիլիդ իչին պունու անլամագ միւմքին տէյիլ խտի: Պա-
ղէն մէզքիւր սէտա հէր թարաֆտան կէլէրէք, ատէթա
մէրգումու իհաթա իյլէր խտի:

Կէնճ ատէմ եէնիտէն կիւլիւմնէտի, վէ իւք տէֆա կի-
պի չէօյլէ մըրըլտանաւ:

—Թաթըլը բիւեա հալէա տէվամ խտիեօր: Պու եօլտա
բիւեա կէօրմէք, գաթ պէ գաթ եաշամագ տիմէք տիր:
Իշթէ պու գուլագ զիյնէթի տիր, աճապա կէօղ զիյնէթի
նէ օլաճագ տըր. . .

Պու սիւալին ճէվապը իշիտիլմէտի:

Ֆագաթ հալլէթխանէ տիվարընըն իւզէրինտէքի էօր-
թիւնիւն պիր գըսմը սէսիզճէ բէրտէ չըպուզարը իւզէ-
րինէ չէքիլիւ, տիկէր պիր օտա միւշահատէ գըլընաւ:
Պու օտանըն տիվարըլը մէրմէր թաշտան մաամուլ օլուպ,
օրթա եէրինտէ պիր չէշմէ վար խտի: Պու չէշմէնին ֆըշ-
գըրարագ ագան սուլարը, էթրաֆտա պուլունան եիկիրմի
ատէա կիւմիւշ լամպալարըն ըշըղընտան, էլէյիմ սաղմա-
տան կէօրիւլէն բէնկլէրի քէսպ խտէրէք, ինճիլի սէտէֆ-
տէն մաամուլ էնլի պիր գապ իչինէ տիւշմէքտէ խտիլէր:

—«Նէ տէրէճէ կիւզէլ, -տէտի ինկիլիդ մըրըլտանա-
րագ, բիւեա գարըշըեօր. ֆագաթ շու թէզեինաթը, էն
մէշհուր թէաթըրօտա պիլէ իճրա խտէմէղլէր: Անճագ պու
թէզեինաթը իքմալ իթմէք իչին, պիր պալէթ օեուսու
էքսիլմէքտէ տիր:

Ձանն խտէրսին քի, կիլլի վէ սահիպ գուտրէթ պիր
գուվլէթ, մէրգում ինկիլիղին քէնտի արգուլարընը պէ-
եան իթմէքիլիկէ վագթը օլմալտան էվլէլ, մէրգումուն
միւթթասըֆ օլաուղու խաեալաթը մէվզըի հագըգէթէ-
յօյմագըլդտա պիր մէմնունիյնէթ հիսս խտէր խտի: Չիւն-
քի մէրգում, պալէատէ տէրճ իթտիկիմիդ ճիւմլէնին սօն
լուղէթլէրինի տահա հէնուզ իրատ իթմիշ իքէն, Շարգըն
խանէնտէ վէ քէօշէքլէրինտէն օլան պիր սիւրիւ գատըն:

լար, անընդունա ալթուն թաճար դոյմուշ օլտուգլարը, վէ սինահ սաչլարը չըպլագ ումուգլարը իւզէրինտէ սալլան-տըգլարը հալտէ, իչէրի կիրտիլէր, վէ Շարգա մախսուս օլան ճալիպ րադպլարտան պիրինի իճրանէ պաշլասըլար :

Պունլարըն կիյինտիքլէրի էլպիսէլէրին ինճէլիկինտէն, էսկի վագթըն օյմաճըլարընա լանըգ օլան շէքիլլէրինին կիւզէլլիքլէրի կէօրիւմէքաէ խաի : Մէգպուրէ դասընլար իճրա իթտիքլէրի րագստա, կեահ խօշ պիր սուրէթտէ պիր եէրէ թօրլանմագտա, կեահ էնվայի հէյնէթլէրլէ իչ իչէ կիրմէքտէ, կեահ ասլա գըմըլտանմամագտա, վէ պու հարէքէթլէր թէքըար պէ թէքըար վուգու պուլտուգտան սոնրա, էն նիհանէթ տէրլիլլէր կիպի ֆէվգէլատէ պիր սիւրաթլէ տէօնմէքաէ խաիլէր :

Ինկիլիզ, պու մէնգարէյի կիւլէրէք սէյր իթմէքաէ օլուպ, եալաշճա տախի շէօյլէ սէօյլէմէքաէ խաի :

—Այգըլլանաճաղըմ, լաքին ճէսարէթ խաէմէկօրում, չիւնքի էկէր ալգըլլանաճագ օլտամ, իհթիմալ տըր քի ու եանըրըմ, վէ օլ վագըթ շու կիւզէլ բիւեանը զայպ իտէրիմ :

Պու էննատէ կիւմիւշ լամպալարըն բըրըր աղալտը, միւզիգանըն սէսի իշիտիլմէզ օլտու, խանէնտէ վէ քէօլէքլէր արա արտա զայպ օլտուլար, վէ աչըլան բէրաէ պէ թէքըար գարանար :

—Աճապա, —տէտի ինկիլիզ քէնտի քէնտուէն, շու իճրա օլունան իննլէր վէ ճիննլէր օկունունուն մանէասը անլաչըլաճագ մը տըր, վէ պու Պին պիր կիճէ մատալընըն նէթիճէսի նէ՞ օլաճագ տըր : Աճապա իչ պու ճագիպ սէրանըն սահիպլէրի օլան Պատրուլպուտուր բրէնտէսի, վէ Այգա գըալիչասը, նիհտիէթ կէլիպ պէնիմէ աչգ վէ մուհապպէթ իւզէրինէ պահո իթմէք վագթ ինէ դատար, շու պիւեիւեիւ տէվամ իաէճէք մի տիրլէր :

Ինկիլիզ պու սէօղլէրի սէօյլէր սէօյլէմէզ, բէրտէլէրտէն պիրի աչըլալ, հալլէթ խանէնէ պիր գատըն կիրաի : Մէգպուրէ, Շարգ գատընլարընա մախսուս պիր էլպիսէ կիյինմիշ օլուպ, իւզէրինտէն ինսանըն պաշընը տօլանտը-

ընճը կիւղէլ զօգուլար չըդմագտա խտի, վէ սիւեան դա-
տիֆէտէն եարքմ պիր մաւքէ, սիմաորնըն պիր գըամընը
կիղէմիշ խտի: Պաւ մաւքէնին արալըգըլարը իչինտէ, մէզ-
պուրէնին պիւլիւք կէօլլէրի հէման ինսնըլմեաճագ պիր
բարլագըլըգտա բարըլտամագտա, վէ գըրմըղը տուտագըլա-
րը, պիր կիւղիւմնէմէ իլէ աչըլարագ, բարլագ տիչլէրինի
մէյտանա չըգարմագտա խտի: Ինճէ վէ լաթիֆ պօեու, եուվարլագ վէ պէեազ գօլլարը, վէ Գարար շէհրինին պիր
մէրմէր թաշը բարչաընտան օեուլմուշ կիպի օլան օմուզ-
լարը, կէնճըք չաղընըն էն թըֆըլ վագթի իմարէլէրի
խտիլէր:

Պու գատըն պիր գաշ սանիւէ գատար, էշլէին իւզէ-
րինտէ տուրտու: Զանն խտէրսին քի իչէրի կիրմէքիկէ
թէրէտտիւտ իլլէմէքտէ, վէ պիր նէվի գօրգագըլը քէն-
տինէ մանի օլմագտա խտի:

Ահ, եա Բապպիւմ, պաղըրտը ինկիլիզ, պու պիր նիւ-
մայիշ իւհհի տիր: Խա՛նըր, պու պիր բիւեա օլմազ . . .
վէ պէն պիր բիւեանըն հագըգէթ օլմաը իչին, էօմրիւ-
միւն պիր սէնէսինի ֆէտա խտէրիւմ . . . :

Մէրգոււմ, հէնուզ սէօլլէրինի իքմալ իթմէմիշ իքէն,
գատիֆէ մաւքէյի մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, չըպլագ-
տեագըլարընա կիլինմիշ օլտուղու բապուճլար իլէ հաղընըն
իւզէրինտէն խաֆիֆճէ վէ սէսսիղճէ կէչիպ, հալլէթ օտա-
սընա կիրտի, վէ սէտիրէ եագըլաշարագ, ահէնքի պիր սէ-
տա, վէ գուսուրսուզ պիր ինկիլիզ լիսանը իլէ,

— Խամինիզ նէ տիր, — տէեու սիւալ իլլէտի:

Սէյեահ պու սիւալ իւզէրինէ տիթրէեեհէք:

— Աճայիպ, — տէտի քէնտի քէնտուէն, պէնիմէ գօ-
նուշուեօր . . . աճուպա ճէվապ վիրէյիւմ մի: լաքին վի-
ճուտի օլմանան պիր մախլուզ իլէ կէծրիւշմէք, շիւպհէ-
սիզ միւմքին տէյիլ աիր: Ի՛նթիմալ տըր քի աղըմը ա-
շար աշմազ, շու նիւմայիշ մահվ օլաճագ տըր քի, պու
խուսուս պէնճէ պիւլիւք պիր մազարթաթ տիմէք տիր . . .

— Լաքին նէ իչին սիւքիւթ իտիեօրսոււն, — տէտի մէճ-
հուլ իւլ ահվալ գատըն, պու կիճէ սէն պէնիւմ միւսա-

Ֆիրիմինն, վէ պէն քիմի՞ միւսափիր իթմիշ օլտուղումու պիլմէք իսթէրիմ, վէ պունա հագգըմ տախի վար տըր, խմտի սէօյլէ, ճէվապ վէր, իսմին նէ՞ տիր:

Սէյեհա՜ արթըգ պիւքիւթիւ պէրթարաֆ իլէ, վէ պիւլա թէրէտտիւտ,

— իսմիմ ճօրճ Մալգօն տուր, — տէտի:

ՊԻՆ ՊԻՐ ԿԻՃԷ ՄԷՆՋԱՐԷՍԻՆԻՆ ՏԷՎԱՄԸ

— Ճօրճ Մալգօն մու . . . մըրըլտանտը մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, պանա էօյլէ կէլիեօր քի, պու իսմի զաթէն իշիլօ՞միշիմ:

Պատէհու. մէզպուրէ եիւքսէք սէտա իլէ,

— Սէն ինչ՛իլի՞զ մի սին, — տէտի:

— Էվլէթ մ.՝ստամ, — ճէվապ վիրտի սէյեհա՜,

— Ասըլզատէ՞ մի սին:

— Պէնիմ էճաւտըմտան պիրի Բօպէրթ Պրուսուն եաշընտա ճէնկ իթմէք տէ իտի:

— Ինկիլթէրրաեը հի՞ վազըթ թէրք իթտին:

— Ինկիլթէրրաեը թէրք իտէլի, իքի աեը պիր ազ կէշմիշ տիր:

— Սէնին Հինտիսթանա կէլմէքլիկինէ սէպէպ նէ տիր:

— Սէպէպ, բէտէրիմին Վիւրաուր տըր, եանի պուրատա բէտէրիմին նէզտինէ կիւտէճէկիմ տիր:

— Բէտէրինին իսմի նէ՞ տիր:

— Սըր ճօն Մալգօն տուր:

— Մէմուրիեթի նէ՞ տիր:

— Պէնարէս շէհրինին պիւյիւք հաքիմի տիր:

Մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն տիթրէտի, վէ եավաշմա շէօյլէ սէօյլէտի:

— Ճօն Մալգօն մու . . . պիւյիւք հաքիմ, վէ տէհշէթլի արաշթըրըճը . . . քէնտիսինի բէք տլէա պիլիրիմ վէ թանըրըմ . . .

Գատիֆէ մասքէլի գատընըն քէնտի քէնտուեէ սէօյլէ-տիկի մէզքիւր սէօյլէրտէն սօնրա , պիր էյեսամ սիւքիւթ հիւքմ իթտի , պատէհու մէզպուրէ քէլամա աղազ պիրլէ ,

—Պու կիճէ հադգընտա վուգուա կէլէն հալտէն տօլա-եը նէ միւլահաղա իտիեօրսուն , -տէտի :

—Մատամ , սիզէ տօղրուտան տօղրու ճէվապ վիրմէք մի լազըմ տըր , -տէտի ինկիլիզ կիւլիւմնէեէրէք :

—Շիւպհէսիզ :

—Իմտի դանն իտիեօրում քի , թաթլը պիր ըիւեա կէօրմէքտէյիւմ , վէ պու ըիւեանը տահա զիեատէ լաթիֆ գըլմագ իսէ , սիզին էլինիզտէ տիր :

—էյ պունուն իչին նէ եաբմագ լազըմ տըր :

—Պունուն իչին , կիւզէլիկինիզին պիր գըսմընը , պէ-դանէթ միւթէհայեիր օլան կէօյլէրիմտէն կիղլէեէն շու հասիտ մասքէյի աշաղը ալմագ լազըմ տըր :

—Լաքին պէնիւմ կիւզէլ օլտուղումու նէտէն պիլիեօր-սուն :

Ջաթէն կէօրտիւկիւմ , պէնտէն կիղլի.օլան կիւզէլիք վէ բարլազլըղա թէէմինպախշ պիր քէֆալէթ տիր :

—Ֆադաթ իհթիմալ տըր քի եանըլասըն :

—Օհ , խանըր մատամ , ապա եանըլմագտա տէյիլիւմ :

—Սիզ , ճէննէթին պիլճիւմլէ ազիզլէրինտէն տահա զիեա-տէ կիւզէլսինիզ , վէ պէն , եանընըզտա պուլունարագ , պէնի իսթիլա իտէն հէեհճան , վէ գալպիմին իղթիրապա-ըը իլէ , պու շէյի հիսս իյլէմէքտէյիւմ :

Մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն , խօշ պիր սուրէթտէ կիւ-լիւմնէեէրէք :

—Գալպին մի , -տէտի , գալպինտէն մի պահա իտի-եօրսուն : Տիմէք տիր քի սէնին գալպին պու գատար չա-բուգ վէ գուվլէթլէ վուրուր :

—Խա'եըր , մատամ , գալպիմին պու տէրէճէ չաբուգ վէ գուվլէթլէ վուրմասընա սէպէպ , եալընըզ սիզսինիզ :

—Սէն պու սէօյլէրի , քեաֆֆէյի գատընլարա տաթի սէօյլէրսին :

—Խա'եըր , հիչ պիրիսինէ սէօյլէմէւմ , չիւնքի պէնիւմ

տուտագլարմ՝ ասլա եալան սէօյլէմէք էօյրէնմէմիշլէր տիր :

—Տիմէք տիր քի շիմտիեէ գատար սէն քիմնէեէ ըզհարը մուհապպէթ իթմէմիշլին տիր :

—Ասլա . . . էվլէթ , հագգընըղտա հիսս իթտիկիմ շու մուհապպէթ վէ թէվէճճիւհիւ , ասլա պաշգա պիր գատուն հագգընտա հիսս իթմէմիշլիմ տիր :

—Լաքին սէն պէնի տահա իյիճէ պիլմէզսին :

—Պիլմէմ , փագաթ էվսաֆը մախսուսէնիզի քէնտի քէնտիմէ սնլամագտաեըմ :

Ճօրճ Մալգօն —պունտան պէօյլէ մէրգումուն իսմինի կիլլէեէճէք հիշ պիր մանի գալմամշ տըր— , եալաշ եալաշ սէտիրին իւղէրինտէ օթ ուրարագ , մէճհուլ իւլ աշվալ գատունն պիլա մուգալէմէթ թէրք իթտիկի պէեաղ էլլէրինի , քէնտի էլլէրի իշինէ ալաը , վէ շու նաղիք վէ դօգուլու թէնի տուտագլարնա եաղլաշղըրտըղընտա , լաթիֆ պիր տիթրէմէ հիսս իյլէտի :

—Մա՛տամ , -տէվամ իթտի ճօրճ սահիհէն ճալիպ պիր մուհապպէթլէ , րէճա իտէրիմ սիղէ մասքէնիզի չըգարընըզ , վէ միւսաստտէ իտինիզ պէնտէնիզէ սիզի կէօրմէքիկէ , սիղէ հայրէթտէ գալմագլըղա , վէ սիղէ սէճտէ գըլմագլըղա :

Մէճհուլ իւլ աշվալ գատուն եէնիտէն կիլլիւմնէտի , վէ պիր աղ իսթիհզաքեարի սէտա իլէ .

—Հագգընտա օլան մուհապպէթ , վէ թէվէճճիւհիւնիւն մուհատէնաթընը զայպ իթմէմէք իշին , արդունու իճրա իթմէեէճէկիմ , եանի մասքէմի ասլա չըգարմաեաճաղըմ :

—Սէպէպ :

—Չիւնքի մասքէմի չըգարմագ իսթէմէմ :

—Մէզպուրէ , շու սօն սէօղիւ , շէտիտ պիր լիսան իլէ , վէ պիր էմր վիրմէք գըլըգըլը իրատ իթտիկինտէն , պաշգա ճէվտալ ասլա գապուլ իթմէեէճէկի սնլաշըլմագտա իտի : Ֆագաթ մէզքիւր սօն իֆատէնին շիտտէթինի աղալթմագ իւղլէ , մէրգումէ շէօյլէ իլավէ իթտի :

— Ճօրճ Մալգօն , էկէր գօյտուղում մասքէտէն գօրգ-
մազ խսէն , սէնի թաամա աավէթ իտէրիմ , գապուլ ի-
տէրմիսին :

— Գապուլ իտէրիմ , -տէսի կէնճ ինկիլիզ քէմալի թէ-
հայեհար իլէ :

Ֆիլվազը շու ագըլ իրմէզ վագըանըն քէսպ իթտիկի
սուրէթի ճէտիտէ , մէրգումուն էֆքեարընը քեսամիլէն պիր
հալը իլթիրապա տիւլմէքաէ իտի : Պիր բիւնա իշինտէ
կէօրիւլմէքլիք , ալէա . պիր գատընըն էլլէրինի թուլթ-
մագլըզ , վէ պու նազիք էլլէրին եուումուլազճա թէրք ի-
տիլտիկինի , վէ պունլարըն աոտէթա քէնտի էլլէրինտէ է-
զիլտիկինի հիսս իթմէքլիք , շիւպհէսիզ պու տահա ալէա
. . . ֆագաթ թաամ իթմէքլիք . . . իշթէ ինկիլիզլն ագ-
լը պունա ապա իրմէմէքտէ իտի , վէ էկէր շու խանալի
հալ , հագըգաթէն մէվճուտ իտի իսէ , պէօյլէ պիր լարիպ
հալ , անճագ էսրարըն թէէսսիրաթըլա հասըլ օլապիլիր
իտի :

Ֆագաթ , ճօրճ Մալգօն բիւնա կէօրմէքաէ օլտուղու-
նա զանէթլէ էմլին իտի , չիւնքի , եօրկունլուգտան թա-
գաթ վէ մէճալը գալմանարագ , Սիվա նամ իլահինին
պիլթիւանէսինտէ ուեումուլ օլտուղունու բէք ալէա տէր-
խաթըր իթտիկի իլիալի , հիշ պիր շէքլ վէ սուրէթտէ էս-
րար եութմամըլ օլտուղունա աախի շիւպհէսի եօգ իտի :

Պիր թարաֆտան կէնճ աոտէմ , պու տէրէճէ ինանըլմազ
վէ զահիրէն միւմքիւնսիւզ օլան պիր հալէ պիրաէն պիրէ
տիւլար օլմասընտան տօլանը , ագլ ու ֆիրրի գարմագա-
րըլ միւլահագաթ տէրեսարնտա չալգանտըլը սըրատա ,
տիկէր թարաֆտան մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն պիր գաշ
ատըմ գատար մէրգում տէլիգանլընըն եանընտան ու-
զագլանարագ , իքի տէֆա էլլինի վուրաու :

Տէրագապ աէօրթ նէֆէր գըվըրճըզ սաչըլ արապ օղ-
լանլարը , պօյլարը սէյիպէրին կիյինտիքլէրի չիլմէտէն չօգ-
լուգ ուզուն օլմատըլը , վէ գըլմըզը սաթէնտէն վէ ալէա
ճինս չուխատան էլպիսէ կիյինմիշ օլտուղլարը հալտէ ,
տիւզէլմիշ ալչագ պիր սուֆրանը տէօրթ քէօշէսինտէն

Թուխարագ, հավիլթ օտաարնա կիրտիւէր, վէ մէգքիւր սուֆրաներ օտաննն օրթաարնա գօյտուլար :

Պատէհու սուֆրաննն ի.քի թարաֆրնա, հայրննն իւզէ-րինէ տարմատաղրն գօնուլմուշ օլան շիլթէլէրի իսկէմիէ կիպի տիզիպ, քէնտիլէրի իսէ, ապա սէս չըգարմաեարագ, վէ պիր չէվիքիքէ զայպ օլտուլար :

—Ճօրճ Մարգօն, —տէտի մէճհուլ իւլ ահվալ գատուն, թաամա պուսուր, պազալըմ :

—Սեազա գալգար գալգմազ, հէր չէ, մահվ օլաճազ տըր, —տէտի ինկիլիզ քէնտի քէնտուսէ :

Յագաթ թէրէտտիւտ իթմէք տէ իշինէ կէլմէտիկին-տէն, սէտիրտէն գալգտը, վէ ուեանըգ ատէմէր միսիլ-լիւ գօլայճա վէ սէպաթլէ եիւրիւեէպիլտիկինի, վէ եա-խօտ եիւրիւմէքտէ օլտուղունու զանն իթաիկինի կէօրիւն-ճէ, բէք զիեատէ թէաճճիւպտէ գալար :

Մէճհուլ իւլ ահվալ գատուն մէրգումուն էլինտէն թու-թարագ, շիլթէլէրտէն պիրլնին հաննա կէօթիւրտիւ, վէ իւղէրինտէ օթուրթաու : վէ քէնտիսի տախի մէրգումուն գարչըսնտա օթուրտու :

Ինկիլիզ մէրագլէ սուֆրանա նազար իտիպ, իշթահը ֆէվգէլատէ աչըտը : Չիւնքի զանէթ նէֆիս թաամլար կէօղիւնէ կէօրիւնմէքտէ, վէ եէր մանթարլարննն զիեա-տէ իվրօբաքեարի օլան գօգուսու, քէպապ իտիլմիշ օլան ալ հայվանաթընն ալէտ վէ նազիք գօգուսունա գարըչ-մագտա իտի :

Սուֆրա ալարուս տիւզէտիլմիշ իտի, եանի թէքմիլ թապագլար, հէր պիր եէրտէ օլարագ, չէրէզ թագըմա-րննն վէ էզճիւմիէ իվրօբանն վէ Հինտիսթաննն էն կիւ-ղէլ մէյվէլէրինն էթրաֆրնա տիլիլմիշ իտիլէր : Ֆրանսա, իսբանիա, վէ Րէն շարապլարը, Գըպըրս վէ Գար շարապ-լարը իլէ հան եանա գօնուլմուշ իտիլէր, վէ մատամ տուլ Գիլգօնուն շարապ մախզէնլէրինտէն չըգմըշ օլան ի.քի շիշէ, պուզ իլէ տօլու վէ կիւմիւշտէն մատմուլ ի.քի սօուսա-ճագ գապլար տէրունինէ վազ օլունմուշ իտիլէր :

Սուֆրա թագըմը, գատընլարըն միւճէվհէրաթը կիպի,

բէք կիւղէլ սուրէթտէ գալէմէ իշլէնմիշ օլուպ, սու թաս-
լարը ալթուն գապլարտան զիեատէ գըյմէթտար օլարագ,
Ջին էմթասսընտան, վէ շիշէլէր բէնկի Պօհէմիա շիշէլէ-
րինտէն իտիլէր :

—Սէնին թաամընը պէն վիրէյիմ ճօրճ Մալգօն, —տէ-
տի մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, վէ էթրաֆը եէր ման-
թարըյլա տօնատըմըշ, վէ իւզէրի եալտըզլար իլէ թէզեին
գըլընմըշ օլան պիր սիւյլին գուշունու պիր հիւանի մէր-
համէթլէ քէսիպ, պունուն իքի գանատլարընը միւսաֆի-
րինին թապաղընա գօյտու :

Պատէհու իքի գատէհ տէրունինէ շարապ տօլտուրա-
րագ :

—Շու ֆսէրէս շարապընըն լէզգէթինէ պագ պագալլոմ,
պու շարապ պին եէտի եիւզ սէքսէն տօգուզ սէնէսինին
կիւնէշի ալթընտա եէթիշմիշ տիր, —տէտի :

Ճօրճ Մալգօն, իշպու զիգըյմէթ շարապը պիր եու-
տումտա իշիպ, գօգուլու պիր ալէվ, տամարլարը իշինէ
ագըբօր, վէ գանընըն հարարէթի իքի գաթ օլուպ, եիւ-
րէկի տախի տահա չաբուզ տարպ իտիեօր զանն իթտի :

Պու սուրէթլէ պաշլաեան շու թաամ, բէք մէսրուր,
օլտու : ինկիլիզ, աճըգմըշ եօլճուլար կիպի եէտի, վէ պա-
շը մագպութ օլտուղունու պիլէն, վէ պինաէն ալէյհ սէր-
խօշլուգտան գօրգմաեան ինկիլիզլէր կիպի իշտի, վէ նի-
հանէթ քէնտիսինին ագըիլ վէ քիպար պիր զաթ օլտու-
ղունու կէօսթէրտի :

Մասքէլի գատըն տախի, հէր իուսուստա մէրգումա
մուլաֆագաթ իթմէքտէ իտի : Իշ պու թաամ էսնաըն-
տա, կէօզէ կէօրիւնմէեէն զարիպ պիր միւղիգա ուզագ-
տան իշիտիլմէքտէ, վէ էն ալէա իթալիա միւղիգասը բար-
չալարընը թէրէննիւմազ օլմագտա իտի :

Եաւաշ եաւաշ, նէֆիս էթին վէ քէսքին շարապլարըն
վէ աշգ ու մուհապպէթ պէսթէլէրինին գարշը գօնուլմազ
թէհասիլիլլէ, միւքեալէմէ աշգ վէ մուհապպէթ սուրէ-
թինի քէսպ իթտի :

—Պէօյլէ կիւղէլ սուրէթտէ պաշլաեան պիր րիւեա ֆէ-

նա պիթմէզ, պագալըմ պէնիմ իյի երլտըղըմ պաննա նէ
նագլամըչ տըր, -տէտի ինկիլիզ:

Պունու սէօյլէյիպ, մէճհուլ իւլ ահվալ գասորնա եա-
նաշտը, վէ եէնիտէն մէզպուրէնին էլլէրինի թութուպ,
տունուզլարընա տօղրու կէօթիւրտիւ

Նասլլ քի սէօյլէտիք, Սօկօր, մէճհուլ իւլ ահվալ գա-
տընըն էմրինէ իթաաթ իաէրէք, Սիվա պիւթխանէսինին
տէյիրմի օրասընտան ճօրճ Մալգօնու ալլապ կէօթիւր-
տիւկինտէ, թագրիպա եարը կիճէ իտի:

Բէճա իաէրիզ օգուեանըրըմըզա քի, Փէրաասը կիճէ
եանի կէնճ ինկիլիզին գալտըրըմասընտան թամ եիկիրմի
տէօրթ նաաթ սօնրա, պիլիմլէ եինէ մէզքիւր օտաեա
կէլմէքլիկէ հիմմէթ պուեուրսունըար:

Գազիլ իլէ Սթօր էլան պու օտատա պուլունմագտա ի-
տիէր:

Իշթէ Սօկօրուն չիշէսինտէ մէվճուտ օլան Կօզունուն
ուեուլթուրուճու թէէսպիրիլէ, օտա խըզմէթ քեարը իլք
կիճէտէն պերի ասլա գըմըլտանմամըչ օլուպ, հալէա խըր-
լամագտա իտի:

Գազիլ իաէ, պիր սաաթ գասար ճօրճ Մալգօնուն
եաթմըչ օլուուլու չիլթէլէր իւզէրինտէ ուեանըզ տուրմագ-
տա, վէ չէհրէսինտէ աղիւմ պիր իլլթիրապ միւշահատէ
գըլընմագտա իտի: Կէօզլէրի Փէվզէլատէ տուրէթտէ միւ-
թէհարրիք օլուպ, տայիմա տէօրթ թարաֆա աթֆի օլուն-
մագտա, վէ հէր գանդի թարաֆտան ճիւղի պիր ոէս իշի-
տէճէք օլտա, գուլաղընը օլ թարաֆա չէվիրսէքտէ իտի:

Վազաա մէշալէճիտէն ալընան մէշալէ սէօնմիւշ իտի
իսէ տէ, եուվարըզ օտանըն իշէրիսի պիւսպիւթիւն գա-
րանըղա թէպտիլ օլմամըչ իտի: Չիւնքի գուպպէյի սէ-
մալիեէ իւզէրինտէ ասլա պուլուլթ գալմամըչ օլուուլուն-
տան, պինլէրճէ երլտըղար իլէ բարլամագտա, վէ բար-
ըզ պիր մահիթապ հէման կէօյիւն օրթա եէրինտէ պու-
լունտուլու հալտէ, խարապաթ մահէլինի պյորընլաթմագ-
տա իտի:

Գաղիլ պիրտէն պիրէ պիր հարէքէթ իճրա իտէրէք , աւաղա գալգուր :

Ձիրա պալգուչուն սէտաար եինէ իշիտիւմիշ իտի , վէ պու տէֆա աաղ թէրէսի իւղէրինտէ տէյիլ , էլլա պիւթ-խանէնին եէր ալթընտաքի չուգուրլարընտան իշիտիւմիշ իտի :

— Իշթէ , — մըրըլտանտը Գաղիլ , շիմտի պէննէ՞ խապէր կէօթիւրէճէյիմ , չիւնքի էօմըիւմիւ քէնտինէ վաճիպ օլ-տուղում աոտէմին էվլատը , պիր թազըմ տէհչէթի էլլէ-րէ տիւշմիւշ տիւր : Սօկօրուն թէէմինաթընա նիոպէթէն , պէն եինէ գօրգմադտանըմ . . . աճապա ճօրճ Մալգօնու նէ՞ եարտըլար :

Պէօյլէ սէօյլէյիպ , Գաղիլ սօլուեարադ պէքլէմէկէ պաշլատը : Ոնճադ չու պէքլէմէսի վէ թէլաշը չօգ վազըթ տէվամ իթմէյիպ , պիր դաչ տազըգա սօնրա , զիքրի սէպգալթ իտէն միւթէհարրիք թաշ , պէթէքրար եէրին-տէն դալգաը , վէ Սօկօր , գօլթուղունտա տէրինճէ ույ-գուեա տալմըշ օլան ինկիլիղի համիլ օլարադ , զուհուրա կէլտի :

Գաղիլ պու հալի կէօրիւր կէօրմէզ , չէհրէսի բարլա-տը , սիւեաճ վէ չուգուր կէօղլէրինտէ պիր մէարուրիյեթ միւշահատէ օլունտու , վէ տուտազլարընտա տախի պիր կիւլիւմնէմէ հուսուլէ կէլտի :

Սօկօր , ճօրճ Մալգօնու թահթրէվանըն շիլթէլէրի իւ-ղէրինէ եաթըրտը , պատէհու Սթօբու կէօաթէրէք ,

— Տիւնտէն պէրի տիր կէօղլէրինի աշմատը , տէյիլ մի , — տէսի :

Գաղիլ իշարէթլէ , — խաւըր ճէվապը վիրտի :

— Բէք ալէա , իլապէ իթտի Սօկօր , էօյլէ օլաճաղընը պէն զաթէն պիլիեօրտում :

Պատէհու մէրգում , մասքէլի գատընըն հալլէթխանէ-տէ գուլլանտըղը շիշէնէ միւշապիհ պիր շիշէ ալարադ , ճօրճ Մալգօնա վէ Սթօբա գօգլաթտըրտը : Վէ սօնրա Գա-ղիլէ տէօնէրէք :

Պիր ազտան իքիսի տախի ուեանըրլար , — տէսի :

ՌԻՆԱՆԸԼՄԱԳ

—Շիմտի պէն նէ՛ եաբաճաղըմ, —տէտի Գաղիլ:

—Պօրոն օլմատըղընտա, նէ՛ եաբաճագ իտին իսէ, շիմտի տախի անը եաբաճագսըն, եանի պու ի.քի էճնէպիյի Պէնարէս չէհրինէ կէօթիւրէճէքսին, —ճէվապ վիրտի Սօկօր:

—Լիէր պանա պազը չէյ սիւալ իտէրէր իսէ, նէ՛ ճէվապ վիրմէլիյիմ:

—Եալընըզ ուզուն միւտտէթտէն պէրու ուեումագտա օլտուգլարընը պէեան իտիպ, պաչգա հիչ պիր չէյտէն քէնտինի խապէրտար կէօթէրմէզսին:

—Բէք ալէա, պու էմրէ իթաաթ իտէրիմ:

—Պէնիմ տէ պու խուսուստա էմնիյեթիմ վար տըր . . . Պովհաննինին էվաալարը տայիմա իթաաթ իտիպ, հիչ պիր չէյ տախի սէօյլէմէղէր:

Սըր ճօրճ վէ Սթօք խաֆիֆ սուրէթտէ գըմըլտանտըլար: Սօկօր պէ թէքրար, աչըզ օլան արալըգտան աչաղը ինտի, վէ թաշ եինէ եէրինէ կէլտի:

Տէօրթ պէշ սանիեէ կէչէր կէչմէզ, էֆէնտի իլէ խըզմէթքեար պիրլիքսէ կէօզլէրինի աչտըլար:

Սըր ճօրճ իլք տէֆա քէմէրլի սալանըն տիվարըրնա նազար գըլըպ, մէզքիւր սալանըն գարանլըզ գուպպէսինի, վէ թօհաֆ օյմա թաչարընը թանըտը, վէ պունուն իւզէլինէ չէհրէսինտէ ֆէվգէլտտէ պիր թէհայեիւր ալէամէթի միւշահատէ օլունտու:

—Ֆիւվագը, —տէտի մըրըլտանարագ վէ աչիքեար պիր մէյեուսիյեթլէ, կէօրտիւկիւմ պիր բիւեա իտի:

Սթօք տախի ումուզ քէմիքլէրինի գաչըհարագ, չէօլէ բէբէլէմէքտէ իտի:

—Շէյթան շու Հինտիսթանըն վիճուտինի օրթատան գալտըրսըն, տօղրուսու շու լանէթլի պիւթիսանէ, նէֆէսլիկի օլմանան պիր մախզէնտէն տահա զիեատտէ նէմնագիմիշ: Վագտա իյի ուեուտում ամմա, օնուրղա քէմիքլէրիմ տէ սըզլամաեա պաշլատը, վէ թէքմիլ գըշ էսնասըն:

տա Նօրթօնպերէնտ մէմլէքէթինին կէօլլէրինտէ ավճըրդ իթմիշիմ կիպի, պիր տէ պէլ աղրըսընա ուղրատըմ : Հէլէ միտէմին պէնի եօրմասը տա պաշգա : . . . տօղրուսու միտէմին պէնի եօրմասը թէաճճիւպ օլունաճադ հալ տէ : յի՛լ մի տիր : Աճապա նէ օլուեօրում . . . շու հալիմէ պագըրըր իտէ, գարնըմըն աճ օլտուղս զանն օլունուր :

Սըր ճօրճ շիլթէլէրտէն գալգըպ, պուլունտուգըարը օտանըն խարապաթ իլէ միւնասէպէթի օլան գաբուստնա եագլաշար, վէ տիշարրեա աթֆը նազար իտէրէք, մահիթապըն ըշըղընը, կիւնէշին իւք զինալարը զանն իթտի : Վէ քէլամա աղազ պիրլէ :

—Ույգուսուղ խայլի վագըթ տէվամ իթմիշ, —տէտի եիւքսէք սէտա իլէ, չիւնքի ատէթա սապահ օլմուշ :

—Եանըլթեօրուունուղ, —տէտի կէնճ Հինտլի :

—Նաուըլ, —սիւալ իթտի սըր ճօրճ :

—Կէօրտիւկիւնիւղ կիւնէշ օլմաերպ, մահիթապ տըր :

—Աճալիպ, պաղըրտըր ինկիլիզ, պու տէրէճէ բարազ պիր մահիթապ, հէմ պու տէրէճէ պէրրահ պիր գուպպէյի սէմավիսէ իւզէրինտէ . . . Տիմէք տիր քի պու կիճէնին պօրասը պու գատար չաբուգ վէ քիւլլիէն մի գայիլ օլտու :

—Էֆէնտիմ, հալա տիւնտէն պէրու թէպտիլ օլմուշ տուր :

Ճօրճ Մալգօն պիր սուրէթի մախսուսէտէ Գաղիլին իւզէրինէ աթֆը նազար իտէրէք :

—Տիւնտէն պէրի՞ մի, —տէտի, նէ տիմէք իսթէեօրսուն, սէօլլէտիկինի անլաեամաեօրում :

—Էֆէնտիմ, շունու տիմէք իսթէրիմ քի, —ճէվապ վիրտի Գաղիլ, պիզ պու վիրան մահէլլէ կիրէլիտէն պէրու, իքի տէֆա օն իքի սաաթ կէշտի, չէօլլէ քի կիճէ կիւնտիւղ, վէ կիւնտիւղէ կիճէ գայիմ օլտու . . .

—Ֆագաթ պու սէօլլէտիկին միւմքին տէյիլ տիր, —պաղըրտըր ճօրճ :

—Էֆէնտիմ, հագըգէթի հալի սէօլլէեօրում : Սիզ իքինիզ տախի ուեուսագտա իտինիզ, վէ ույգուսուղ օլ

գատար տէրին խոր քի, սիրի ույգուտան ուեանորմագլըղա ապա ճէսարէթ իտէմէտիմ :

—Պէնտէնիդ տախի էօյլէ զանն իտէրիմ, էֆէնտիմ, -տէտի Սթօր պիղզաթ իսկեաթ օլարագ, զաթէն գարնըմըն աճլըղը տա պունա շահատէթ իտիեօր : Ֆիլվագը եիկիրմի տէօրթ սաաթտան զիեատէ տիր քի, հիչ պիր շէյ եէմէմիշիմ, վէ աճլըգտան էօլիեօրում : Զաթը ալինիդ տախի պիր քէրրէ զամիրինիզի, եանի միտէնիզի տիմէք իսթէրիմ, արաշթըրընըզ, էլպէթթէ սիզին միտէնիզի տէ պէնիմ միտէմ կիպի բէք իյի հալտէ պուլմագընըզ, չիւնքի նիհանէթ զաթը ալինիդ տախի, պէնիմ կիպի օրուճ թուլթ մագտապընըզ :

—Իշթէ պու տուր եա սէնի եանըլթան, -տէտի ճօրճ, Գազիլի քէմալի տիգգաթլէ թէճէսսիւս իտէրէք, վէ ա-տէթա չէհրէսինի արիզ ու ամիգ սիւզէրէք :

—Էյ զաթը ալինիդ գահվալթը մը իթտինիզ :

—Նափըլ գահվալթը, թաամ իթտիմ, թաամ :

—Աճա՛յիպ, լաքին նէ վագըլթ :

—Զըգան կիճէ :

—Պուլտա՞ մը :

—Խա՛երը :

—Եա նէրէտէ :

—Օրասընը պէն տէ պիլմէմ :

—Կէօրիւնիւր քի զաթը ալինիդ կիւլմէք իսթէեօրսու-նուզ, վէ պէնի իսթիհզա իթմէքիկէ գալըրշըշաընըզ :

—Պէն էօմրիւմոտէ պունտան զիեատէ ճիտտէն գօնուշ-մամըշըմ տըր :

—Տիմէք տիր քի, զաթը ալինիդ սօնունա գատար ու-եուամտընըզ :

—Իհթիմալ տըր . . . լաքին պագալըմ պու խուսուս-տա Գազիլին էֆքեարը նէ տիր :

Էֆէնտի իլէ խըղմէթքեար պէյնինտէ վուդու պուլան միւքեալէմէ էսնասընտա, կէնճ Հինտլինին սիմապը պիլա թէէտուր տուրմագտա խաի : Շէօյլէ քի, վագըլ օլան սէօզ-լէրի իշթմէեօր կիպի զանն օլունմագտա խաի :

Ֆադաթ ուր ճօրճ Մալգօն տօղրուտան տօղրու քէն-
տիսինէ խիթապ իթտիկինտէ , Գաղիլ շէօյլէ ճէվապ վիրտի .

— Էֆէնտիմ , պուրատա կէլտիկիմիղտէն պէրու , իւզէ-
րինիզէ նէղարէթ իթտիմ , վէ սիզին քիրբիքլէրինիզ եւ-
րինտէն պիլէ գըմլլտանմատըլար :

Գաղիլին սէտասը օլ տէրէճէ թէէմին իտիճի վէ քէ-
մալի խալխաթ իւզրէ խտի քի , հէնճ ինկիլիզ , Փիքրինի
ճիւզինճէ խթիլա իթմիշ օլտն պիր շիւպհէնին մահվ ու ի-
ղալէ օլտուղունու հիսս իյլէտի , վէ քէլամա աղաղ պիրլէ ,

— Իլեա կէօրմիւշ օլտուղում կիթտիքճէ զիեատէ սա-
հիհէշիեօր , —տէտի երւքսէք սէտա իլէ :

Պու սէօղիւն իւզէրինէ զանն իտէքսին քի , անինտէ
Սթօբուն մէրադը թահրիզ օլունարաղ , էֆէնտիսինն եա-
նլնա եանաշտը , վէ ,

— Սճայիպ , —տէտի , զաթը ալինիզ պիր ըիւեա՞ մը
կէօրտինիլզ :

— Էվվէթ :

— Կիւզէ՞լ ըիւեա մը :

— Լէզիզ պիր ըիւեա :

— Շիւբհէսիզ ըիւեանըլտա պօլ պօլ թաամա՞ իթմիշ օլ-
մալըսընըլ քի , շիմտի իշթահընըլ պիլէ գալմամըլ . . .
իշթէ պէնտէնիզ պու իզպալտէն մահրում գալտըմ , —տէ-
տի Սթօբ , տիլինի տուտագլարը իւզէրինէ կէօթիւբէրէք :

— Վագաա ըիւեամտա պօլ պօլ թաամտա իթտիմ ,
ֆադաթ օ հիշ պիր շէյ տիմէք տէյիլ տիր :

— Տահա պաշգա պիր շէյ մի վար տըր :

— Շիւբհէսիզ :

Գաղիլ , պու սըրատա , ճօրճ Մալգօնուն ըիւեա զանն
իթտիկի խուսուս , պիր հագըղէթ օլտուղունու պիլտի-
կինտէն , աղընտան հիշ պիր քէլամ չըգարմանարաղ ,
քէմալի սիւքիւնէթ իւզրէ տուրմագտա խտի :

— Իլեա կէօրմիւշ օլտուղում կիթտիքճէ զիեատէ սա-
հիհէշիեօր , —տէտի երւքսէք սէտա իլէ :

— Պու սէօղիւն իւզէրինէ զանն իտէքսին քի , անինտէ
Սթօբուն մէրադը թահրիզ օլունարաղ , էֆէնտիսինն եա-
նլնա եանաշտը , վէ ,

— Բէֆիգ տէյիլ, իլլա պիր րէֆիգէ վար իտի . . .

— Օ տահա ալէա եա . . . ֆագաթ պու գատուն կիւզէլ մի իտի :

— Կիւզէլ տէ սէօզ միւ, ճալիպ, էլվէթ հուզուրուն տա սէճտէ գըլմանեա շայեան իտի, վէ էօյլէ օլաուզունա եէմին պիլէ իտէպիլիրիմ: Անճագ շու վար արը քի, մէզ պուրէ սիմասընա պիր գատիֆէ մասքէ գօյմուշ օլուպ, վէ իթտիկիմ քեաֆֆէյի իսրարլարա նիսպէթէն, սիմասընը կէօրմէքլիկիմէ միւսաատէ իթմէմիշ օլաուզունտան, կիւզէլլիկինի թախմին իլէ անլամագլըլա մէճպուր օլմուշում տուր . . .

— Նէ աճայիպ թապիաթ . . . տօղրուսու պէնտէնիզ շու հալի, էվրօքատա վուգու պուլան սէյեահաթըմըզ էսնասընտա, պիր տէֆա Բարիզին Օրէրա պալօսունա կիթտիկիմիզտէ կէօրտիւմ: Պունտան պաշգա պիր րիւեա իշինտէ . . . -էյ նիհանէթ . . .

— Նիհանէթ շու քի, քէնտիսինի սէլտիկիմէ տայիր եէմին իթտիմ, վէ ֆիլվադը ապըլլատէլիկիմ իւզէրինէ անտ վիրիրիմ քի, մէզքիւր եէմինիմ խալիսէթ իւզրէ իտի:

— Պէօյլէ եէմինլէր, պախուսուս պէօյլէ սըրալարտա տայիմա վուգու պուլուր, ֆագաթ գըլմէթի օլմատըլընը տա հէր քէս պիլիր:

Ճօրճ Մալգօն կիւլէրէք,

— Լաքին, Սթօբ, սէն տէ օլսան շու գատունա ալէազա իտէրսին ա', -տէտի:

Սթօբ խօշ պիր հարէքէթ իճրա իտէրէք,

— Հէ, ալէագա՞մը, -ճէվապ վիրտի . . . ապա . . . պունունլա պէրապէր Լօնտրանա հէր կիթտիկիմիզտէ, չօգտէֆա գատընլար պէնի պաշտան չըգարըլլար իտի:

Պատէհու սէսինի թէպտիլ իտէրէք, չէօյլէ տէվամ իթտի:

— Շիւպհէսիզ գատիֆէ մասքէլի գատըն զաթը ալինիլին եէմինլէրինէ ինանմըշ արը:

— Ինանմատը իսէ տէ, ինանընօր օլաուզունու զանն իթտիլրէճէք հարէքէթլէրտէ պուլունտու:

Աթօր սաղ էլինին շահատէթ բարձադընը ֆասիա պիր հէյնէթ իլէ սօլ կէօղիւնէ տանատարադ ,

—Է՛յ սօնրա՞ , —տէտի ,

—Սօնրա , —ճէվապ վիրտի ճօրճ Մալգօն , ուեանըգ օլ-տուզումու նասըլ քի ըրեամտա կէօրիւօրտում իսէ , էօյլէ տէ գարչը գօնուլմալ պիր ույգունուն եէնիտէն պէ-նի իսթիլա իթտիկինի տիւշիւմտէ կէօրմէկէ պաշլատում , վէ իշթէ երկիրմի տէօրթ սաաթտան պէրի տիր քի , պի-րինճի տէֆա օլարապ , կէօղլէրիմի աշմագտաեւում , էկէր սահիհէն ուեանմըշ իսէմ . պունու իսէ թէէմին իթմէքլիկէ ճէսարէթ իտէմէմ , զիրա տօղրուեու սախթէտէն , վէ ըրեաներ ուեանըգլըգ հալինաէն ֆէրգ ու թէմիւղ ի-տէմէեօրում :

—Մհ , խաներ էֆէնտիմ , շու էանատէ նէ զաթը ալի-նիզ վէ նէ պէնտէնիզ աալա ուեումագտա տէեիլիզ , վէ պունու քէմալի ճէսարէթլէ թէէմին տախի խտէպիլիլէր :

—Ֆագաթ շու դարիպ ուեուշուգլուզուն , վէ իքիմի-զին տախի երկիրմի տէօրթ սաաթ ուեումագլըղմըղն մանէասը նէ տիր :

—Էֆէնտիմ , պունուն մանէասընը իյլահ իթմէմէքլիք , էն քէսման թարիգ տիր :

Ճօրճ Մալգօն Գալիլէ տօղրու տէօնէրէք :

—Օղլում , շու պիղիմ պաշըմըղա կէլէն հալին էմնալի-նի կէօրտիւկիւն վա՞ր մը տըր :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , վէ բէք չօգ տէֆա . . . Պա թա-րաֆլարա եէնի կէլմիշ օլան Էվրօքալըլարա , ֆուրթունա-լը հավալարտա պէօյլէ հալլէր չօգ տէֆա վուգու պուլուր :

Ճօրճուն , քիւշիւք Հինտլինին իֆատէսինի թէքդիպ իթմէք իշին հիշ պիր սէպէպի պուլունմատըղլնտան , պի-լա մուխալիֆէթ , մէրդումուն իֆատէսինի գապուլ իթ-տի , վէ քէլամա տէվամ իլէ ,

—Ջանն իտէրիմ քի եօլումուզու տէվամ իթմէք իշին , արթըգ հիշ պիր մանի գալմատը , —տէտի :

—Ասլա , էֆէնտիմ , թահթրէվանճըլար եօրկունլուգլա-ընը ալմըշ օլտուգլարը կիպի , հավա տախի կիւղէլ , կի-

ճէ բարլազ, վէ եօլար գուրու տուր: Սապահըն սաաթ սէքիզինտէն էվվէլ, մահէլլի մագսուտէ վասըլ օլուրուզ:

—Տիմէք սիր ըի բէտէր վէ պիրատէրիմէ սարըմազ իզպալինէ նայիլ օլաճաղըմ, —տէսի ճօրճ քէմալի մէս-րուրիսէթլէ:

—Պէն տէ միւքէմմէլ պիր սուֆրանըն դարչըտընտա օթուրապիլէճէյիմ, մըրըլաանտը Սթօբ, վէ լաքին օլ վագթա գատար, գարնըմըն գօքչալարընը յըզը սըզընա տիւյմէլէյիպ, ատէթա գահվալթը իտիեօր զըլըզըլը բիւ-եա կէօրմէկէ չալըչմալընըմ:

Գապիլ, չիլթէլէրի ումուղունա ալար, վէ պիզիմ իւչ շախտար, թահթըէվանճըլարըն, թահթըէվանըն եանըն-տա պուլունան արազի իւզէրինտէ սապը իլէ պէքէսիքէ-րի մահէլլէ վասըլ օլտուլար:

Պու արա, ուզուն բէրչէմիլ զայիֆ պէյիլը, էօն անագ-լարը քէօթէք իլէ պաղըլ օլտուլըն հալտէ, տալ թէբէ-սինին գանալարընը իհաթա իտէն պիր ճիւզի թօբրազ իւ-զէրինտէ ֆիլիպէնմիշ օլան ինճէ վէ սէյրէք չաեըր չիմէն-լէրի դըրըմագտա իտի: Մահիթապ, տաղըն պանըրլարը-նը կիւնտիւզ վագթինտէ կիպի այտընլաթմագտա օլուպ, մէզքիւր տաղ իսէ տէրէճէ պէ տէրէճէ ինիպ, պիր թա-գըմ վասի օվալարա գատար միւմթէտ օլմագտա, վէ պու օվալարըն օրթասընտա, Պէնարէս նամ պիւյիւք վէ մա-մուր շէհր միւշահատէ գըլընըպ, շէհրի մէզքիւր շու ա-րա տէրին պիր սիւքիւնէթ հալինտէ իտի: Տահա ուղագ-տա, կանթ նէհրի, էթրաֆը կիւմիւշ կիպի սէտէֆլէր վէ թաշլար իլէ մէմու օլարագ, ճէսիմ պիր եըլան միտիլիւ միւշահատէ օլունմագտա իտի:

Գազիլ, էֆէնտիսինին կէլտիկինի խասէր վիրմէք իւզ-րէ, պօղազտան պիր սէս չըգարտը: Անինտէ թահթըէվա-նը կէօթիւրէնլէր տեաղա դալգարլար, վէ մէշալէճի լիւ-զումուղ մէշալէսինի եէնիտէն եագտը, վէ Սթօբուն պէյ-կիրինին կէմի գօնուլտու:

—Էֆէնտիմ, —տէտի Գապիլ, չիլթէլէրի եէրլէշաիրտիք-տէն սօնրա, թահթըէվան հազըր տըր, պինինիլ:

— Խա՛հերը, — ճէվապ վիրտի ճօրճ Մալդօն, պու գատար ուզուն միւստէթ ուեուսուղումտան տօլաեը, վիճուտիմ ուեուշմուշ տուը, պիր ի.քի սաաթ եիւրիւմէ.ք խաթէրիմ, իմտի իշարէթ վէր տէ, եօլա չրգալլում:

Պէօյլէճէ քէրվան եօլա չըգտը: Էօնաէն թահթըշվանը կէօթիւրէնլէր, պունլարըն արգասընտան կէնճ ինկիլիզ իլէ Գազիլ, վէ տահա արգատտան, ստէթի վէճճ իւզրէ Սթօր պէ.յիլրէ սիւար օլարագ եիւրիւմէկէ պաշլատըլար:

Էվվէլա սիւրաթլէ վէ սիւքիւթլէ եօլա տէվամ օլու. նուպ, Գազիլ, անճագ քէնտիսինէ պիր շէ.յ սիւալ իտիլ. տիկինտէ գօնուշմագտա իտի. ճօրճ Մալդօն իսէ, հալէա հագըգէթ օլտուղունա սալիք ֆիքրինտէ պիր էսէր պը. րագմըլ օլան զարիպ բիւեանըն խաթըրէլէրի տէրեասընա տալմըլ օլուպ, հիշ պիր քէլամ պիլէ իրատ իթմէմէ.քտէ իտի:

Նիհասէթ, շու ալտատըճը խաթըրէլէրի պէր թարաֆ իթմէ.քլիկէ գարար վիրտի, վէ պունուն իչին միւլահապա. թընը պաշգա պիր թարաֆա չէվիրմէ.ք իւզրէ, Գազիլէ, եանընա եագլաշմասը իչին պիր իշարէթ իթմի:

— Կէլտիմ, էֆէնտիմ, մըրըլտանսը կէնճ Հինալի, միւ. րատընըղ նէ տիր:

— Օղլում, սէն պանա պիտտէֆաթ, բէտէրիմին սէ. նին էօմրիւնիւ պիւյիւ.ք պիր թէհլիքէտէն գուրթարմըլ օլտուղունու սէօյլէտին:

— Էվվէթ, էֆէնտիմ, սէօյլէտիմ, վէ պու Նսէօյլէտի. կիմ տէ պիր սահիհլիք տիր:

— Լաքին, — տէվամ իթտի ճօրճ, ասլա սանա սիւալ իթմէտիմ, վէ գաթան պիլմէմ քի, պու թէհլիքէ նէ եօլ. տա շէ.յ իտի, վէ սէվկիւլիւ բէտէրիմ նէ սըրատա խպըս. զը չէճաաթ վէ ֆէտաքեարլըգ իթմիշ տիր:

— Ղալիպա բէտէրինիլին նէ ատէմ օլտուղունու պիլ. մէք, վէ հագգընտա զիեատտէ միւթէհայեիր օլմագ իչին, թէ.քմիլ հիքեայէ.յի տինլէմէ.ք իսթէեօրսունուզ, տէ.յիլմի:

— Էվվէթ, էվլատըմ, իշթէ պունուն իչին պու հիքեա. յէ.յի տինլէմէ.ք իսթէեօրում:

—Ի՞նչ իսկ, էֆէնտիմ, պէն տէ քէմալի մէմուռնիյ-
նէթլէ էմրինիզէ իթաաթ իտէրիմ, չիւնքի պէնիմ գու-
թարըճըմ, վէլիյի նիյմէթիմ, վէ ստէթա բէտէրիմ օլան
սըր ճօն Մալգօն հաղղընտա պահա իթտիկիմտէ, գալ-
պիմտէ պիր մէսրուրիյէթ հիսս իյլէրիմ :

ԳԱԶԻԼԻՆ ՀԻՔԵԱՅԵՍԻ

Գազիլ, պալէաստէքի սէօղլէրի թէլաֆֆուզ իթտիկի
զէման, սիմասը կիւլիւմնէմէքտէ, ճանը, միւթէէսսիր օ-
լան կէօղլէրի իչինտէ նաղչ օլունմադտա, վէ սիմասը ա-
սարընտան իսէ, թարիֆ օլունմազ պիր հէեէճան միւշա-
հատէ գըլլընմադտա իտի :

Ճօրճ Մալգօն մէրգումուն էլինի թութարագ սըգտը :

—Սէօյլէ, էվլատըմ, —տէտի, սէնին հիքեանէն իքի
քիշիյի մէսուտ գըլլաճագ տըր . . . չիւնքի սէնին գալպի-
նին հիսս իթտիկինի, պէնիմ գալպիմ անլաեըպ, օնա
հիսսէտար օլաճագ տըր :

—Իշթէ էֆէնտիմ, պաշլաեօրում :

—Պէն տէ տինլէեօրում :

—Պունտան իքի սէնէ միւգատտէմ, եանի եաշըմ օն
իքի չաղընտա օլտուղու զէման, բուլլարը, պաղլէլէրտէ
տիքիլի թագէ կիւլ չիչէքլէրինէ միւշապիհ պիր բէնքտէ
օլան պաղը կիւզէլ պալըգըլարը ավլամագ արզուսիյլէ, կանթ
նէհրինէ կիթմիշ իտիմ :

—Սաղան պալըղընա պէնպէսէն թաթլը ա՞լ պալըգըլ-
րընտան մը, —տէտի ճօրճ Մալգօն :

—Պիզ պու պալըղա պաշգա պիր իտիմ վիրերիզ, ճէ-
վապ վիրտի չօճուգ, վէ թօհաֆ պիր իամ վիրէրէք, շէօյ-
լէ տէվամ իթտի :

—Պու պալըղըլար, հէր շէյաէն զիեատէ, Պէնարէստէն
իւշ միլ ուղագըլը պուլունան բամկաութ օրմանընըն սըգ
վէ կէօղլէլի տալլարընըն սուտա հասըլ իթտիքլէրի սէրին :

լիկի սէվէրլէր : Իշթէ պու հայվանլարըն մէգքիւր տալլար
ալթընտու քիւմէ իլէ Ե.յլէնտիքլէրի , վէ չէթլէնպիչ վէ նի-
լուֆէր աղաճլարընըն էնլի Էարրադլարը արտաընտա սըչ-
րաաղլարը կէօրիւլիւր , վէ պիր օլթա իլէ , անճադ պու
օլթանըն չէնկէլինէ բարլադ վիճուտլու վէ ինճէ գանատլը
քիւչիւք պիր սինէք գօնուլտուղու հալտէ , մէգքիւր պա-
լըգլար թուլթուլապիլիր :

«Պէնիմ օլթամ , սինէքլէրիմ , վէ ավլարըմը իչինէ գօյ-
մադ , վէ պունլարըն սաղ գալմասը իչին տախի , սուտա
սաղլանապիլմէք իւգրէ , աղտան մաամուլ պիր ճէպիմ
վար խտի : Իմտի , պիր սապահ էրքէն Պէնարէտէն հարէ-
քէթլէ , նէհրին գընըսընտան Էօգարը Էիւրիւտիւմ , վէ
Իքի ոաաթ գատար Էիւրիւտիւքաէն սօնրա , օրմանըն սի-
նօրունա վասըլ օլտում :

«Պիր տաղըգա պիլէ զայ իթմէէէրէք , պալըգ ավրնա
պաշլատում , վէ լաքին հիչ պիր թանէ թուլթամամագտա
խտիմ :

«Չիւնքի սուէթա քէսիլէճէք օրման հէյեթթինի քէսպ
իթմիչ օլան տաղլար , գամիչլար , վէ սայիր սու Էէչիլլիք-
լէրի , նէհրին քէնարլարընը պիր խայլի մէսաֆէ իւզէրին-
տէ գաբլամըչ օլտուգլարընտան , օլթամ զանէթ գըրաա
կէլմէքտէ խտի : Շու հալտէ , գըրմըզը պալըգլարըն , պա-
նա նիւպէթ կիպի օյնատըրգլարընը կէօրմէքտէ խտիմ : Պւո
պալըգլար քէսիր իւլ աաէա օլուպ , վըղլամագտա պու-
լունան քիւչիւք սինէքլէր իւզէրինէ աճ կէօլլիւքլէ սըչ-
րամագտա խտիլէր , լաքին հանըֆ քի օլթամ պիր աղ ու-
ղուն օլմատըլը ճիհէթլէ , պիր թանէսինի պիլէ թուլթա-
մանօր խտիմ :

«Իմտի , նէհրին բէք չօգ Էէչիլլիքլէր իլէ իհաթա օլուն-
մանան պիր քէնարընը պուլմագ իւմիտիլլէ , թէքրարէն
Էիւրիւմէկէ պաշլատում : Պէօյլէճէ պիր սաաթտան զիւա-
տէ Էիւրիւտիւմ , վէ իւմիտիմ տայիմա պօշա չըգտըղը
հալտէ , պիրտէն պիրէ մէսրուրիէթլէ ալաղ իյլէտիմ :
Չիւնքի պալըգըլարըն աղաճ քէօքիւնտէն պիր գաչ սա-
աթտա Էաքտըգլարը , վէ իչինի աթէչ իլէ օյտուգլարը

քիւչիւք վէ խաֆիֆ ոսնտալարտան պիրինին, քիւզկեարտան քէօքիւ գրլըմըշ օլան իթիեար պիր սէօկիւթ ազաճընըն պուտազլը տալլարընա պաղլանմըշ օլմուղունու միւշահատէ իթմիշ իտիմ: Պու սոնտալըն քիւրէքլէրի տախի վար իտի:

«Անինտէ տիւշիւնտիւմ քի, շու սանտալը պիր գաչ սասաթ գատար գուլլանանըմ տա, եինէ եէրինէ կէօթիւրէյիմ, վէ պու արգումա գարշը տուրամստըմ: Պինաէն ալէյ, պուլունտուղում մահէլին հէման տիք օլան պահրընտան աշաղընա գաեարադ, սանտալա վասըլ օլտում, վէ իչինէ աթլանըպ, իբի չէօզտիւմ, վէ պիր գաչ էլ քիւրէք չէքմէմէ, կանթ նէհրինին օրթասընսա պուլունտում:

«Նէհրի մէզպուր, պոյտան պօեա Բամիաութ օրմանընըն եիւքսէք աղաճլարը արասընտա պուլունուպ, էնլիլիլի տախի պիր խայլի մէսաֆէտէ տիր: Վէ պունտան օն պին սէնէ մուգատէմ, թօխումունու, Վիշնու իրահինին էքմիշ օլտուղու ըիվանէթ օլունան մէզքիւր աղաճլարըն թէրէլէրի իսէ, պիր գընըտան տիկէր գընընա գատար ճէսիմ պիր քէմէր թէշքիլ իտէրլէր, վէ պու քէմէրին ալթընսա մուգատտէս նէհրին ալթուն ընկի տալլարըն ճէրէեան իյլէր: Իշ պու մէնղարէ, զահրէն կիւզէլ իսէտէ, հազըգաթէն տէհշէթլի տիր, վէ կիթաթքէ գարամագտա, վէ նազարը տիգգաթտան զայպ օլմագտա պուլունան հուպուպաթ իննլէրի, ինսանըն գալլինտէ իսթէմէեէրէք պիր գօրգու վէ տէհշէթ հասըլ իտէրլէր: Շու մահէլտէ ինսան քէնտուլի ստէթա պիր աթման գապրիթանընտա զանն իյլէր:

«Պու սէօյլէտիկիմի, էֆէնտիմ, պէնտէնիզ էվիլէ էմիրտէ հիսա իյլէմէտիմ . . . պիւաքս օլթամը սուեա սօգտուգտա, չէնկէլինէ պիր պալըգ թուլթուլմուշ օլարադ, եօգարը չըգարմագտա իսիմ, վէ պու սուրէթլէ թուլթուլում պալըգլարը չէնկէլտէն չըգարմագտան, վէ աղըն իչինէ գօյմագտան պաչգա, պիր չէյ տիւշիւնմէեօր իտիմ: պալըգլար իսէ, աղը տէլիպ դուրթուլմագ իչին, վար գուվլէթլէրի իլէ չալըշմագտա օլուպ, լարին ապա մուվա-

Ֆադ օլամամադ տա իտիլէր :

«Նիհաեթէթ, ի.բ.ի իւշ սաաթ սօնրա, օլթամը սուեա ա-
թըպ չէքմէ.բոէն դօլում եօրուլուղունտան, վէ աղըմ
տախի հէման բաթլամադ աէրէճէսինտէ տօլմուշ օլտու-
ղունտան, պու գատարլա ի.բ.թիֆա իտիպ, սանտալը ալ-
տըղըմ մահէլլէ կէօթիւրմէ.քիկէ, վէ Պէնարէսէ ավտէթ
կլէմէ.քիկէ դարար վիրաիմ :

«Պէօյլէճէ օլթամը թօրլատըղըմ պըատա, սուլտըն
աղընթըրնտան շաշմըշ օլան քիւշիւ.ք սանտալըմ, պիրտէն
պիրէ շիտուէթի սուրէթտէ սալարըտը : Պու սարսըմադ,
աղ գալտը պէնի սուեա տիւշիւրէճէ.ք իտի : Աղընթընըն
պէնա չապրտըրտըղը նէսնէ նէ օլտուղունու անլամադ իւզ-
րէ, էթրաֆըմա նազար իթտիկիմտէ, սուեուն պիր աղ
ալթընտա սիեահ վէ գալըն պիր նէսնէ կէօրտիւմ, վէ պու-
նու պիր աղաճ քէօ.քիւ զանն իթաիմ :

«Պու պտուտէ օլան խաեալըմ չօգ սիւրմէտի : Ձիւն.քի
շու աղաճ քէօ.քիւ զանն իթտիկիմ նէսնէ, պիրտէն պիրէ
ճանլանըպ, պիր թարաֆտան օլ պիր թարաֆա տէօնտիւ,
վէ սուեուն իշինտէ, է.յրի թըրնագլը, էնլի վէ գըսսա բէն-
չէլէր բարլատը, վէ պէնիմ դօլումտան օմուղումա գատար
ուղունլուղու օլան մէ.քրուհ պիր պաշ, պիր ուճտան տի-
կէր ուճունա գատար եարըլմըշ, վէ սէ.յրէ.ք վէ երթըլըճը
տիշլէր իլէ թէճհիդ իտիլմիշ օլտուղու հալտէ, սուեուն
քէնարընա գատար եիւ.քնէլտի, վէ եուվարլագ վէ եէշիլ
կէօղլէրինի էօյլէ պիր նուրէթտէ պանա ալմֆ իթտի.քի,
շու պտղըշը սաղա խաթըրմտան չըգարմաեաճաղըմ տըր :
Իշթէ պու կէօրտիւկիւմ ճանվէր. կանթ նէհըրինտէ պու-
լունան հայվանաթտան էն տէհէթլիտի, էն վահշիտի, վէ
էն գօրգուհու օլուպ, պիր նէվի թիմասհ (կոկորդիլոս)
ճինսինտէն օլան վէ գայման թապիր օլունան ճանվէրլէր-
տէն իտի :

«Էֆէնտիմ, պէնտէնիլ չօգ տէֆա գօրղու տէտի.քլէ-
րի չէյի սաղա պիլմէղ իտիմ, վէ հէր նէ գատար օլ էս-
նատէ բէ.ք ուֆադ պիր չօճուղ իտիմ իտէ տէ, պիր խայ-
լի տէֆա մուխտաթրաեը գարշըմտա կէօրմիւշ իտիմ, հալ

պու. քի օլ պապաւէ գաթան տիւշարը խէզֆի ու թէշաշ օլ-մամըշ խտիւմ: Ֆաղաթ, իգըար վէ իթիրաֆի իտէրիւմ քի, Հինտլիլէրին հէր շէյտէն զիեատէ գօրգտուգլարը շու ճան-վէրի, պու տէրէճէ եապընըմտա կէօրիւնճէ, քէնտիւմի թութամաւըմ, վէ պիւթիւն ալալարըմ իլէ տիթընմէկէ պաշլատըմ: »

—Ա՛հ, զէվալը չօճուղ, սէօյլէտի.րլէրինէ իթիւմաւ ի-տէրիւմ, -պաղըրար ճօրճ Մալգօն, -վէ թէէմին իտէրիւմ քի, պէօյլէ պիր սըրատա էն զիեատէ ճէսուր օլան առէմ-լէր պիլէ, կիւճ իլէ սօլուգ գանլըրգլարընը վէ ագըլա-րընը մուհաֆաղա իտէպիլիլէր:

—Պունունըա պէրապէր պէն ապա ագլ ու տիրայէթիւմի զայպ իթմէտիւմ. -տէտի Դաղիլ, -հաթթա էօմիլիւմիւ թէհ-լի.քէտէն գուրթարմագ իշին, էլաէն կէլէնի իճրա իթմէ.ք-լիկէ, վէ զաթէն քէնտիւմի մուհաֆաղա իթմէ.ք իւղրէ, հիշ պիր սիլահըմ պուլունմաւըլընտան, սէլամէթիւմի ֆի-րարտէ արամագլըղա գարար վիրտիւմ: Պինապէրին օլթա-մը նէհրէ պրագտըմ, վէ պունուն, տէրհալ դայմանըն չէ-նէլէրի ալթընտա շաթըրտատըլընը իշլիթտիւմ: Պատէհա.քիւրէ.քլէրի էլիմէ ալըպ, սանտալը վար գուվլէթիւմլէ նէհ-րին գընըսընա տօղրու իլէրու կէօթիւրմէկէ պաշլատըմ:

«Գայման պէնի գօլալատըգ ճա, պէն աէ զիեատէ ճահա ու իգտամ իթմէ.քտէ խտիւմ, վէ ուրաթը հարէրէթտէ մէգքիւր ճանվէրի կէչմէ.քտէ օլտուլումու մէմուլ իթմէ.ք-տէ իքէն, նակեահ վուգուա կէլէն պիր սարսընթը, գօլ-լարըմը գուվլէթտէն տիւշիւրտիւ, վէ քիւրէ.քսիղ գալ-տըմ: Գայման քիւրէ.քլէրիւմ ըսըրմըշ օլուպ, օլթամը էգ-տիկի կիպի, պունըարը տաթի տիշլէրի արսալնտա էզմէ.ք-տէ իտի: »

Ճօրճ Մալգօն պու արա պիր հիտտէթ սէտաուր չըգար-տը, վէ քիւշիւ.ք Հինտլինին հի.քեաեէսթնտէն նէ տէրէճէ սիւլթէէստիր օլտուլունու իմա իտէճէ.ք պիր հարէ.քէթ իճ-րաւընտա պուլունտու:

—Քիւրէ.քլէրիւմ գայմաւըլընտան, ալթըգ ֆիրար իթ-մէ.քլի.ք միւմքին տէյիլ խտի, -տէվամ իթտի Գաղիլ, -վէ

Գայման՝ Գաղիկին էթրաֆընտա տեօնմէյէ պաշլամասը : Ս. 81

քեանիլէն պիլա հարէքէթ վէ պիլա իգթիտար գայարագ , էօլիւմէ պէքէմէքիկէ մէճպուր օլմուշ իտիմ : Իմտի , սանտալըն իչինտէ տիզ չէօքտիւմ , վէ եարատըճը վէ իյլիք իլահիսի օլան , վէ ֆէնալըդ իլահիսի Սիվանըն տիւշմէնի պուլունան վիշնունուն մուպէնէթիսի իսթիսա իթմէքիկէ պաշլատըմ :

«Օթուրտուզում քիւշիւք սանտալ , տէնիզին ճէսիմ տալըլարընտան թահրիք օլունան սանտալար միսլիլիւ , կանթ նէհրինին սաքին սուլարը իւզէրինտէ չալգանմագտա իտի : Գայման , սիւրաթլէ վէ թէքէրրիւրէ սուեուն իւզէրինտէ վուգու պուլան սըշրայըշլարըլա , մէզքիւր սանտալը պու տէրէճէ սալլամագտա օլուպ , հաթթա բէնչէլէրինտէն պիւրիսինի սանտալըն իչինէ աթմադլըղա չալլըմագտա իտի իսէ տէ , մուվաֆֆուգ օլամսմագտա իտի : Անճագ մէզքիւր սիվրի բէնչէլէր սանտալըն տէօշմէսինէ եէթիչիպ , պունու տէրինճէ զէտէլէմէքաէ իտիլէր :

«Պիրտէն պիրէ մէզքիւր ճանվէր չու թէհի թէճրիւպէլէրտէն օտանմըշ կիպի կէօրիւնտիւ , վէ սուեուն իչինէ տալըպ զայպ օլտու : Պէն տէ քէնսիմի արթըզ թէհիքէտէն գուրթուլմուշ տէեու զանն իտէրէք , վիշնու իլահիսէ , բէճամը վէ սուլամը իշիթմիշ օլտուզունտան տօլանը թէշէքքիւր իթմէքտէ իքէն , նակեահ տիւշմէնիմ թէքըրարէն սուեուն հէման իւզէրինտէ զուհուրա կէլտի , վէ սանտալ իլէ քէնտի տրաւընտա օլան մէսաֆէյի պիր հիսսի թապիի իլէ հիսապ իտէրէք , հարէքէթէ պաշլատը , վէ պիր տէֆա տէհշէթլի գույրուզունու չարբմասըլա , սանտալըն ալթընը իւպթիւնէ չէվիրտի :

«Շու հալ , օլ գատար ազ վազըթտա օլտու քի , թարիֆ իտէմէմ , վէ օլ մէրթէպէ թէսճճիւպաէ պուլունտում քի , նասըլ օլուպ տա , պաշըմտան հօգաթըսը սու օլարագ , կանթ նէհրինտէ պուլումուշ օլտունդումու պիլմէմ :

«Պէնտէնիզ պալըզ կիպի հիւզմէք վէ սուեա տալմագ պիլիլիմ : Ֆագաթ սուլտա էն զիեատէ հիւզմէք պիլէնիլէրին պիլէ , գայմանըն միւհիք բէնչէլէրինտէն գուրթուլամասըզլարը տախի մալիւմիւմ իտի : Իմտի , գան իլէ միւ-

լէմմա օրն զէ պազը Թարաֆը ճէրհ խոխլմիշ պուլունան վիճուտիմին մէղքիւր ճանվէրէ եէմ օլաճաղընը , վէ ապա գուրթուլամաեաճաղըմը միւլահաղա իթտիմ : Ֆազաթ հէր նէ դատար պու խուսուտա խիկաթ օլմուշ իտիմ իսէ տէ , տիկէր Թարաֆուան տա քէնտիմի մուհաֆաղա իթմէ քլիքտէն վազ կէլմէտիմ : պինապէրին տէվրիլմիշ օլան սանտալլին եանընտա պուլունտուլուման , պունուն ծնուրդասը իւզէրինէ չըգարազ , ինտանըն հիւրէկինի բարէլէեհիսուրէթտէ ֆիդան ու ֆէրեատլար իթմէկէ պաշլտում , վազաա սէսիմ իշիտլիւր տէ , պանա եարտում օլունուր տէեու ապա իւմիտիմ եօզ իտի :

«Գայման շիւպհէտիղ շիքեարընը էլէ կէշիքէպիլէճէկինի մէմուլ իթմէքաէ իքէն , պու քէրրէ եինէ շու միւրաարնա իրէմէտիկինի կէօրխնճէ , իւզէրինտէն դօգմուշ միւր գօգուստնուն թէաֆիւնիւ չըգարազ , վէ ճէսիմ դուլլուղունուն ուճունու սուեա չարբարազ , վէ կիթտիքճէ չըգտըղը տայիւրէլէրի տարլաթարմադ էթրաֆըմուա տէճումէեէ պաշլտում :

«Պէնտէնիզ հալէա եիւրէքլէրի բարալանըճը վէ մէյեուտանէ ֆիդան ու ֆէրեատլար իթմէքաէ իտիմ : Պու աբա կէօղիւմ առէթմա գարարըպ , կէօրտիւկիւմ նէսնէլէրի իսէ , գաթը պիր տիւման իյինտէ կիպի , պէլլիսիզ վէ գարմագարըչըզ կէօրմէկէ պաշլտում :

«Ֆազաթ պիրտէն պիրէ պէնտէնիզէ պու աիւման մահվ օլտու կիպի կէօրխնտիւ : Չիւնքի իթտիկիմ ֆիդան ու ֆէրեատլարա ճէվնոլ օլարազ , պիր սէտա իշիտլմէքաէ իտիմքի , պու սէտա շէօյէ սէճլէմէքաէ իտի : «Ճէսուր օլէվլաում , ճէսուր , իշլմէ պէն սանա եարտումա կէլիեօրում : »

«Իմտի քաղա եալընըղ օլմատըղըմը , վէ մէթրուգ հալտէ պուլունմատըղըմը անլանընճա , տէրհուլ քէսպի գուվէթ իլլէտիմ : վէ կանթ նէհրինին սօլ գըրըսընա պազտըղըմտա , իքի մահմոնդալլա պէյկիլիին իքի պէօյրիւնիւ գանաթմըշ օլան , վէ մէղքիւր պէյկիրի նէհրի մէզպուրէ սօգմաղչըղա իճպար իլլէեէն դիւ աթըլ առէմ կէօրտիւմ :

«Պու հայվանն սրիտհ օրուպ, ֆապաթ իւզերինտէ պե-
նազ քեօբիւքէր վար խտի, վէ սուեա կերմէքլիկէ գօրգ-
տուլունտան, օլ պապտէ մուխայիֆէթ իթմէքտէ, վէ
արա աեագլարը իւզերինտէ, պօյլու պօեուեա տուրմադ-
տա օլտուլու ճիհէթէ, զանն խտէրսին քի հէման տէվրի-
լէճէք կիպի խտի :

«Հայվանն իլէ իւզերինտէքի ստէմ պէյնինտէ վազը օ-
լան շու նիզա պիր գաշ սանիեէ գատար տէվամ իթտիք-
տէն սօնրա, հայվանըն իւզերինտէ օթուրան, զալէպէ իթ-
տի, վէ պէյկիր նէհրէ սըչրաեքլ, մահիր պլինիճիսինին
գուլլանըչըյա, սիւրաթլէ սանտալա տօղրու եիւզմէկէ
պաչատը : Աթլընըն սազ էլինտէ պիր Հինտլի խանչերի օլ-
տուլու կիպի, աիչլերինին արասընտա պիր թապանճա
վար խտի :

«Սու, պէյկիրին կէօվտէսինտէն շիտտէթլէ ըիւճաթ
իթտիկի հալտէ, սազ վէ սօլ թարաֆտա ֆըչգըրմագտա
խտի :

«Չօգ սիւրմէյիպ, մէրգում տտէմ իլէ պէյկիրի, քէն-
սիլէրինի սանտալտան թէֆրիգ խտէն մէսաֆէյի հէման
քիսմիլէն կէչտիլէր :

«Գայման, իշպու եէնի վէ քէնտինին աօյմուզ իշթահը-
նա տահա զիեատէ լսեքգ օլան շիքեարլարըն եագլաչուրգ-
լարընը կէօրիւնճէ, պէնիսիլէ ուղրաչմուգտան վազ կէչտի,
վէ իշիտիլմէմիշ պիր քիւթաթալըչլա գարչըսընա չըգտն վէ
էմրի պասիթէթ սահիպի օլմաեանլարա տօղրու եիւրիւմէ-
կէ պաչատը :

«Աթլը, պէյկիրինի տուրտուրթուպ, պէքլէտի : Գայ-
ման տէչլերինի չաթըրտարագ, հիւճում իթտի : Մէճհուլ
ատէմ խտէ, Հինտլաթան խանչերինի համիլ օլան գօլունու-
ճանվէրի մէզքիւրուն աղգընըն օթսաընա սալտըրմասըյա,
մէզքիւր սիւահը ճանվէրին թա տիմաղընա գատար սօգ-
տու, վէ խանչերին սաբը պլթ չէնէսինէ գատար սաբլա-
տը : Գայման մաղլուպ օլտուլունտան, աղգընը պիր տաթի-
գարսեամատը :

«Պուեուն իւզերինէ, աթլը թապանճապընը էլէ ալարագ :

ճանվէրին կէօզինէ պիր գուրչուն սրգմասըյա, մէղքիւր ճանվէր պիր թարափաւան օլ պիր թարափա տէօնտիւ, վէ ազալարը տիթրէեհէրէք, պիր էյեամ սուեուն իչինտէ դայպ օլտուգտան սօնրա, եինէ գարնը հովլահա տողրու օլարագ, սուեուն իւզէրինտէ զուհուրա կէլլաի: Վէ եէ- շիլլիքաէն թէրթիպ իտիւմիշ օլան քէմէրին արասընտա կէօրինէն կիւնէշին պիր զիւսարըյա, ճանվէրի մէզպու- ըուն գարնընըն պէեազ տէրիսի, վէ կիւմիւշ կիպի պէեազ բուլլարը բարլատը:

«Իշթէ պէօլլէճէ գայման գաթլ ու թէլէֆ իտիւմիշ իտի:

«Պատէհու մէրգում աթլը՝ պէյկիրինի, պիւզիւմիւշ օլան ազալարըմ իլէ հասպէլ զարուր իւզէրինտէ տուր- մագտա օլտուղում սանտալա տողրու սիւրտիւ, զիրա, պու էննատէ պէնտէնիդին գուզվէթի թէքմիլէն գաթ օ- լունտուղու կիպի, գալպիւմին տախի արթըգ վուրմամանա վէ կէօզլէրիւմին գարանմանա պաշլատըլընը հիսս իլլէմէք- տէ իտիւմ, շէօլլէ քի գարշը գօնուլմազ ազիւմ պիր տէր- մանսըզլըգ հէր թարափըմը գուշաթմիշ իտի: Ֆագաթ մէրգում մէճհուլ քիմէսնէ, օլ տէրէճէ լաթիֆ, խօշ, վէ ճալիպ պիր սէտա իլէ, «գուրթուլտուն, պիշարէ էվ- լատըմ, արթըգ գօրգմա, վէ կէլ պէնիմլէ» տէտի քի, պիւսպիւթիւն ճանլանտըմ:

«Մէրգում պէնտէնիդէ պու սէօլլէրի սէօլլէտիկինտէ, պէնի գուճազընա ալար, վէ աթըն էնսէսինէ օթուրթտու- ըարագ, պիրլիքտէ սահլիլէ կէօթիւրտիւ:»

Գաղիլ պիր տագըդա գատար սիւքիւթ իթտիքաէն սօնրա, ուղուն քիրբիքլէրի իւզէրինտէ պուլունան պիր տամլա կէօզ եաշընը, էսմէր բարմադլարընըն ուճուլլա սիւտի, վէ շէօլլէ իլավէ իթտի:

— Էֆէնտիւմ, նէ քէնտի ճինսինէ, նէ քէնտի թայիֆէ- սինէ վէ նէ քէնտի մէզհէպինէ այիտ օլմանան մէճհուլ պիր չօճուղուն էօմիւնիւ գուրթարմագ իւզրէ, քէնտի էմիւնիւ թէհլիքէեէ գօեան պու աթլը ատէմ, սըր ճօն

Մալգօն թէսմիեէ օլունմագտա իտի , վէ իշթէ պու զաթ , սիզին բէտէրինիզ իտի :

—Պէնիմ միւհթէրէմ բէտէրիմ մի , —մըրըլտանտըւկէնճ ինկիլիզ , ահ , օ ատէմ էսկի վազըլթլարըն ատէմի տիր , պիր դահրաման տըր : վէ անճագ պու ատէմ տիր քի , քէնտիսին իճրա իյլէտիկի գահրամանըզ , վէ իֆա իյլէտիկի պիւյիւք , ալի վէ սիբէհիլէրէ մախսուս ամէլլը , զա-
հէթ սաֆի սուրէթտէ կէօրիւնիւր :

—Շիմտի , բէտէրինիզէ մուհապպէթիմ օլտուղունու անլատընըզ մը , —տէվամ իթտի Գազիլ , —վէ տէյիլ եա-
ընըզ բէտէրինիզի , իլլա Օնա ֆէտայի նէֆա իտէնլէրի վէ քէնտիսինէ սէվկիւլիւ օլտնլարը տախի սէվէրիմ :

—Գազիլ էվլատըմ , վալիտէն հալէա հանաթտա՞ մը տըր , —սիւալ իթտի ճօրճ :

Քիւչիւք Հինտլի պաշը իլէ իսանըր տէտի :

—էյ բէտէրին հանաթտա՞ մը տըր :

—Խա'երը , էֆէնտիմ :

—Հիշ տէյիլ իսէ , ֆամիլեանտան քիմնէ , վէ եախօտ ազ չօգ հագըն ագրապան վա՞ր մը տըր :

—Խա'երը , քիմնէմ եօգ տուր :

—Աճա'յիպ , տիւնեատա սէն պի քէս վէ եէթիմ մի սին :

—էվլէթ , պի քէս վէ եէթիմիմ : Բէտէրինիզտէն մաա-
տա , քիմնէ պէնի ապլա սէվմէմիշ տիր , վէ սէվմէզ , վէ պէնտէնիզ տախի եալընըզ բէտէրինիզի , վէ բէտէրինիզին թէալլիւգաթընը սէվէրիմ :

—էվլատըմ , —տէվամ իթտի ինկիլիզ , —էկէր իսթէր ի-
սէն , պիզ պիրի պիրիմիզտէն գաթան պըրըմանըզ :

Գազիլ պաշընը էյտի , վէ ճէվապ վիրմէտի :

—Տիմէք տիր քի , բէտէրիմին վէ պիրատէրիմին իա-
նէսինտէ , վէ պէնիմ նէզտիմտէ եաշամագլըզ ֆիքթի , սանա գօրգու վիրիբօրլար , —տէտի ճօրճ :

—Մհ , խա'երը , էֆէնտիմ , —պաղըրտը չօճուգ :

—Աճապա՞ ամիր ալթընտա պուլունուրո՞ւմ մու տէեու գօրգուեօրսուն , էկէր պու իսէ գօրգուն , եանըրրսըն , չիւնքի , սէն պիզիմ իշին պլզ խըտմէթ քեար մագամընտա օլմանըպ , պիր տօսթ օլաճագսըն :

— Խա՛նըր , էֆէնտիմ , օ տէյիլ , -բէրէլէտի Գազիլ :

— Ես նէ՞ տիր :

— Քէնտիմի թէքմիլէն սիղէ թէսլիմ իթմէք իչին , քի պունու քէմալի մէմնունիյեթլէ արզու իտէրիմ , սէրպէսթ օլմագլըղըմ լաղըմ տըր :

— Էյ սէն սէրպէսթ տէյիլ մի սին :

— Խա՛նըր :

— Պաշգապընա՞մը այիտ սին :

— Էվլէթ :

— Քի՞մէ :

— Օրասընը սիղէ սէօյլէնէմէմ :

— Նէ՞ իչին :

— Ձիւնքի , օլ խուսուսու կիզլի սագլամագ իչին եէմին իթմիչիմ :

ՍԷՅՖԻՆԵ

Ճօրճ Մալգօն իսրար իտէճէք իտի , ֆագաթ Գազիլ մէրզումուն տուտագլարընըն օյնամապընտան , եէնի պիր սիւալ իթմէկէ հազըրլանտըղընը անլանարագ , շիտաթլէ շէօյլէ իլավէ իթտի :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , եէմին իթմիչիմ տիր , վէ սիղ պանա էօյլէ պիր շէյ սիւալ իտիւօրսունուզ քի , պանա այիտ տէյիլ տիր : Իմտի , բէճա իտէրիմ սիղէ , պանա արթըգ օլ պապուէ պիր շէյ սիւալ իթմէնիչի , չիւնքի սիղէ ճէվապ վիրմէք , պէնտէնիզճէ միւմքին տէյիլ տիր :

— Սըրընը վէ հուրըիյեթինի սանա սագլա , օղլում , -ճէվապ վիրտի ճօրճ , -վէ մաւտամ քի պէնիմ օլամանօրսուն , նէ չարէ օլմա , անճագ պիլմիշ օլ քի , սէնի սէվտիկիմաէն սօլանը , պունա թէէսսիւֆ իթմէմէք էլիմաէն կէլմէզ :

Գազիլ , ասլա ճէվապ վիրմէնիպ , ֆագաթ իսթէմէնէրէք պիր ա՛հ իթտի :

Պիր սաաթ գաւտար ինկիլիզ , կէնճ Հինուրի իլէ եան պէ

եան եիւրիւտիւ , վէ մէմլէքէթին ատաթ , ախլազ , ուսուլ , մէզհէպ վէ մէտէնիյեթի հադգընտա պազը շէյէր սիւալ իտէրէք , չօճուղուն , ֆէվդէլատէ տիրաեթ վէ սարհէսինտէն տօլաեր , արա սրրա միւթէհայեիւր օլուր իտի :

Եավաշ եալաշ մահիթապ ուֆուգա թէնէղզիւ իթտի , վէ նիհայէթ տաղլարըն գաեպըզլը թէրէլէրի արդասընտա պիւսպիւթին շայպ օլտու : Պու արա բօրեազ ըիւզկեարը զուհուրա կէլէրէք , կիճէնին ըլըճադ հաւասը եհրինէ , չէֆֆադ աթմասընա ըհհպէր օլան քէսկին պիր սօղուգ չըգտը :

Ճօրճ , Գաղիլին վասըթասըյլա , թահթրէվանը կէօթիւրէնլէրին տուըմալարընը էմր իտիպ , եէնիտէն թահթրէվանըն շիլթէլէրի իւզէրինէ եասլանտը , վէ սէյեհհաթա մախսուս օլան եոււմուշադ էօրթիւլէրէ սարըլտըլտան սօնրա , քէրվան թէքրար եօլա ըհվան օլտու :

Կէնճ ինկիլիզ , թահթրէվանճըլարըն նիղամլը եիւրիւ եիւշիւ իլէ պէշիքտէ կիպի սալլանարադ , տէրհալ մատտի վէ մանէվի պիր ուեուշուգլուգ հալինէ տիւշտիւ ըի , վազաա ույգու սէյիլ իտի իսէ տէ , ույգուեա պէնզմէքտէ իտի , վէ մէրգոււմուն շու հալինտէ , անճադ իլք կիճէքի լաթիֆ նիւմայիշի , քեաֆֆէյի թէֆէրուաթը հասէնէսիլլէ եէնիտէն տապէթ իթմէք իչին լազըմ օլան գուվլէյի ազլիեէսի գալմըշ իտի :

Իշպու ինն վէ ճիննլէր խաթըրէլէրի իլէ եարը ույգու արասընտա , Ճօրճ Մալգօն սաաթլարըն կէլաիկինի ապլա անլաեամատը : Աշաղը ինտիլիլմիշ օլան բէրտէլէր , թահթրէվանըն իչինտէ խօշ պիր գարանլըզ հուսուլէ կէթիրմէքտէ իտիլէր : Գաղիլին , բէրտէլէրի գալտըրարադ , « ֆէնտիմ կէլիեօրուզ , իլթէ Պէնարէսէ պադընը » տիմէսինտէ , կէնճ ինկիլիզ պիրտէն պիրէ տիթրէտի , վէ ճալիպ պիր ըիւեա կէօրաիւկիւ սըրատա , նաիէհան ույգուսոււնտան ուեանան տաէմլէր կիպի , էլինի անլընըն իւզէրինէ կէօթիւրտիւ :

Պու արա օրթալըզ ըլըմըշ իտի : Ճօրճ Մալգօն անին

տէ թահթըշվանտան աշաղը ինտի, վէ միւթէհայեիւր վէ մէսրուր-նազարը, Պէնարէսին էն սօն էվլէրինտէն պիր միւ ուզագլըղը պուլունտն վէ խայլիճէ եիւքսէք պիր մէվզը-տան կէօրիւնէն ֆէվզէլալէա պիր թաավիր իւզէրինէ աթֆ օլունտու :

Օլ էսնաաէ, հէնուզ տօղմուշ օլան կիւնէշին իւք զի-եալարընտան, մուգատտէս նէհրին իքի գըեըլարը իւզէ-րինտէ վատի պիր մէսաֆէ թուլթմուշ օլան մէզքիւր շէհ-րին պիւթխանէլէրէնին գուպպէլէրի, վէ քիւշիւք գամ-բանա մահէլլէրինէ միւշապիհ գուլլէլէրին, վէ քէօշքլէրին վէ մինարէլէրին թէրէլէրի, ալթուն կիպի բարլամագաա իտի :

Իշ պու մուազզամ շէհիրտէ, Շարգըն մնասալ եաղան-լարը վէ շայիրէրի թարաֆընտան պատիի մէֆթունիյեէթ օլաճագ սուրէթտէ վուգուա կէլէն վասֆ ու թարիֆլէր, հագըգէթ իւզրէ մէվճուա օլտուղունտան, շէհրի մէզքիւր ֆիւլաղը «շէհիրէրին գրալիչասը» տինմէկէ շայեան իտի :

Մէնզարէյի մէզպուրէնին ֆէվզէլատէ կիւզէլլիկի, պիր գաշ սանիեէ գատար ճօրճ Մալզօնրէն ֆիքրինի վէ նա-զարը տիգգալթընը իսթիլա իյլէտի. պատէհու մէրգում, Գաղիլէ տօղրու տէօնէրէք :

—Օղլում, բէտէրիմին խանէսինին պուլունտուղու մա-հէլլէյի կէօպթէր պանա, —տէտի :

Գաղիլ, պիր աղ ուզագաա օլան պիր վարըշա տօղրու էլինի ուզալթաը քի, մէզքիւր վարըշտա պիր մըգատար էվլէր օլուպ, պու էվլէր պիր չօգ աղաճլըգ վէ եէշիյիք արասընտա ատէթա զայոյ օլմուշ իտիլէր :

—Իշթէ բէտէրինիլին խանէսի շու մահէլլտէ տիր, —տէեու ճէվապ վիրտի մէրգում չօճուգ :

—Ֆագալթ, —տէտի ճօնճ, —սէնին պանա կէօպթէրտի-կին, շէհիր օլմաեըպ, քէօյ տիր :

—Պիլ վագը սըր ճօն Մալզօնրէն խանէսի հէման պիր քէօյ իշինտէ տիր : Մէրգում մուազզամ հաքիմ, եէշիլ-լիքտէն եաբըլմըշ օլան տիվարլարը, թաշ տիվարլաքա թէր-ճիհ իտէր : Մէրգում, մէզքիւր պինանըն թէրէսինտէն,

քէնտինին օլան պիւյիւք պաղչէլէրին չիչէքլէրինի սէյր ու թէմաշա իտէպիլիր :

— Հէր վագըթքի թապիաթը . . . — մըրլտանտը ճօրճ, — չիչէք վէ հէշիլիլի հվվէլքի կիպի սէվիեօր . . . :

Պասէհու եիւքսէք սէտա իլէ իլավէ իթաի :

— Ֆագաթ պու սէյֆիէհէ վասըլ օլմամըլ իչին , նէ՞ դատար վագըթ լազըմ տըր :

— Էֆէնտիմ , եարըմ սաաթ սիւրմէզ եթիշիրիզ :

— Էօյլէ իսէ Գաղիլ , պիր աղ չաբուգ հիւրիւհէլիմ , սէն տէ անլաեօրսուռն էվլատըմ քի , պիր ան էվվէլ բէտէրիմէ սարըմագըրըր նէ տէրէճէ արզու խաիեօրում :

Գաղիլ , պաշը իլէ անլամագտա օլտուզունու իմա իթտի : Պինապէրին ճօրճ իլէ Գաղիլ սիւրաթլէ հիւրիւմէկէ պաշատըղլարընտան , թահթրէվանը կէօթիւրէնլէրի խայլի մէսաֆէ կէշտիլէր , վէ Սթօթ մէրգումանէ եթիշիմէք իչին , ուզուն բէրչէմիլ զայիֆ պէյկիրինի սիւրաթլէ սիւրմէկէ մէճպուր օլտու :

Թագըրպա եիկիրմի աագըրգա սօնրա , պիղիմ իւշ շախալար , Հինտ գամըլշարընտան թօհաֆ վէ կէօրիւմէհէ շայհան սուրէթտէ եարըլմըլ օլան պիր չիթ եանընտան եիւրիւմէկէ պաշատըլար : Իշպու չիթին , տահա կիւզէլ վէ տահա մազպութ օլան սիկէր թարաֆընտա իսէ , էվրօթտա թանըլմըլ օլմահան պիր թագըմ եիւքսէք աղաճըսըրն եիւզլէրճէ սէնէլիք պօյլարը , մազրուրանէ սուրէթտէ գուպպէյի սէմափիէհէ տօղրու ուզանմագտա իտի :

— Իշթէ սէյֆիէհէին պաղչէլէրի պունլար տըր , — տէտի Գաղիլ :

Ճօրճ , գալպինին իղտարապընը թէսկին իթմէք իւզրէ , էլինի կէօթսիւնիւն սօլ ճիհէթինէ տաեաուր : Ֆագաթ պիր ան էվվէլ քէնտինին սէվիլիլէրինէ գալու շմագարըւսինէ գարըր գօեամաարըրնտան , գօշմահա պաշլապը , վէ հարը աշըգ պիր գաբու պուլուպ , անտէն պաղչէլէրէ կիրտի , վէ քէմալի հէհէճանընտան նաշի , պօղուլմագ տէրէճէսիլի կէլէն պիր սէտա իլէ ,

— Բէպէրիմ . . . պիրատէրիմ , իշթէ կէլտիմ , — պաղըրտը :

Ճօրճ , պու սէօղէրի հաւատեա սէօյլէտիկի ղէման , սէյ-
ֆիհէտէն անճագ պիր թիւֆէնք մէնդիլի ուղագլըգտա ի-
տի , Մէդքիւր սէյֆիհէ կիւզէլ պիր քէօշք օլուպ , ճէսա-
մէթի իսէ , պու կիւնքի կիւն Բարիզտէ քիւչիւք օթէլ
թապիր օլունան օթէլլէրին ճէսամէթինտէ իտի , վէ էթ-
րաֆը տախի , կէօրիւնիւշ վէ գօղուլորըյլա լաթիֆ օլան
չիչէքլէր իլէ իհաթա գըլընմիշ իտի :

Կէնճ ատէմ , պալէատէքի սէօղէրի հէնուզ ալաղ իթ-
միշ իքէն , իքի պօղուգ սէս եէք ալաղ օլարադ , մուգա-
պէլէ իթտիլէր , վէ իքի քիչի սէյֆիհէտէն տիշարը աթը-
լարադ , ճօրճա յօղլու գօշուշտուլար , վէ թարիֆ օլուն-
մաղ պիր մուհապպէթ վէ հէհէճան իլէ մէրգուվա սա-
րըլորլար :

Պէօյլէճէ պիր գաշ տանիհէ զարֆընտա թարաֆէ յնտէն
պուսէլէր վէ սըգմագլէր մուպատէլէսի վուգու պուլուուգ-
տան սօնրա , ճօրճ պիր սուրէթի հասէնէտէ դուճագլա-
րընտան սըյրըլար , վէ եանագլարը մէսրուրիյեթ կէօղ
հաչլորըյլա միւլէմմա օլտուղու հալտէ , էլլէրինի քէնտի
էլլէրի իչինտէ թութտուղու սէվիւլիւլէրինէ շէօյլէ սէօյ-
լէտի ,

— Բէտէրիմ . . . գա'րընտաշըմ . . . մատամ քի պիրի-
պիրլէրիմիզէ գալուշտուգ , մատամ քի սիզին պուսէլէրի-
նիզէ մագհար օլտում , պրագընըզ պիր աղ սիզլէրէ նա-
ղար գըլաեմ , չիւնքի նիչէ վէ նիչէ վագըթլարտան պէ-
րու աըր , սիզի կէօրմէմիշիմ տիր :

Ճօրճ , պու սէօղէրի սէօյլէտիկի սըրտատա , տէրունինտէ
էվլապըզ վէ գարընտաշըզ մուհապպէթի ալէվլէրի բար-
լաեան նէմլազ կէօղլէրինի , իհթիեար վէ կէնճ ատէմէ-
րին իւզէրինէ աթիֆ իյլէմէքտէ իտի :

Իհթիեարը նագշ ու թարիֆ իտէլիմ :

Պու իհթիեար թապիրի , սարլ ֆիքրիմիզի իյզահ իթ-
մէզ , վէ օգուհանլարըմլըա հանյըլ մալիւմաթ վիրէպիլիւր ,
զիրա վագտա ճօն Մալգօն սիննէն հէման պիր իհթիեար ,
հանի ալթմըշ եաշընտա իտի իտէ տէ , եալընըզ հէյեհէ-
թինէ պագըլսա , վիճուտ վէ ճանը , սիննի քէմալին թա-

զէլիկինի մուհաֆազա իյլէտիկի անլաշըլապիլի իտի :

Ճօն Մալգօն ճօրճա բէք զիեատէ պէնզէր իտի : Մէր-
գում պիլ վազըթ սարը իքէն , շիմտի պէեաղլանմըշ օլան
որդ սաշարը , հէնուզ պուրուշմանա պաշլսեան սիմասը
իւզէրինտէ թաճ միսիլլիւ տուրմագտա , վէ չէհրէսինին
խալիս վէ աթէշի գանը , եանագլարընտ աչըգ պիլ գըր-
մըղըրդ վիրմէքտէ իտի : Մէրգում հաքիմին ուզուն պօ-
եու , սիննինէ նիսպէթէն է յիլմիշ օլմատըղը կիպի , չէվիթ-
իկինի տախի ապա զայպ իթմէմիշ իտի :

Շու հաքիմի մուաղզամ , Կազիլին հիքեաեէսինտէ կէօ-
րիւլէն օլ զաթը դահրաման իտի քի , էլինտէ խանչէր , վէ
տիշլէրինտէ թապանճա օլարագ , մուխաթարաուտ պու-
լունան պիլ չօճուղու տէհչէթլի պիլ էօլիւմտէն գուրթար-
մագ նիեէթիլէ , պէյկիլրինի կանժ նէհրի սուլարընա սիւր-
միւշ իտի :

Սըր ճօն Մալգօնուն սիմասը , իլք նազարտա , հէր քէ-
սին տիգգաթընը ճէլպ իթտիկի հալտէ , օլ պապտէ պիլ
թէհայեիւրի հիւրմէթքեարանէ հիսս իյլէմէմէք տախի
միւմքին տէյիլ իտի : Շէօյլէ քի , պու սիմա կիւզէլ վէ
ճալիպի թէվէճճիւհ օլուպ , լէթաֆէթ , նէզաքէթ վէ գար-
շը գօնուլմագ պիլ սէպաթ իյմա իյլէր , վէ կէնիշ վէ եիւք-
սէք անլընտան , էհլի տիբահէթ օլաուղու անլաշըլըր իտի :
Վէ սէպաթ իւզրէ վէ տէրին պագըշը իտէ , գլուպու աու-
մէնին տէրունինէ գասար ինէճէք , վէ պէնիի ասէմին միւ-
լահազաթը էսրարընը րագանտիլ իտէճէք սուրէթտէ իտի :
Աղղընտա թաթըր վէ խօշ պիլ կիւլիւմնէմէք վար իտի :
Ֆագաթ տուտագլարընտաքի չըզկըլար , մէրգումուն գա-
րար ու էֆքեարընտա սապիթ վէ իճրոյի մուհաքէմէեէ
միւզթէտիլ պիլ զաթ օլաուղունա , եանըլմագ ալէամէթ-
լէր իտիլէր :

Էտուարտ Մալգօնա կէլինճէ , պու տախի թագրիպա
եիկիլմի տէօրթ խաշընտա կիւզէլ պիլ տէլիգանլը օլուպ ,
թա սիննի սէպալէթինտէ զայպ իթմիշ օլաուղու վալիտէ-
սինէ պէնզէր , ֆագաթ բէտէր վէ պիրատէրինէ ապա պէն-
զէմէզ իտի : Մէրգումուն սիեահ կէօզլէրի , էամէր սաշ վէ

ի քի թարափը սագալարը, ճիւղիճէ գըրմըզըլըլը պուլու-
նան վէ ասարը զանէթ միւնթաղամ օլան տիւլէր սիմա-
սընա, ֆէվգէլատէ պիր բարրաղըզ վիրմէքտէ իտիլէր:

—Ա՛, սէվկիւլիւ բէտէր, —պաղըրտը ճօրճ, պիր նա-
զարը սէրի իլէ մէրգուսնա թէֆթիշ իթտիքաէն սոնրա,
—շու սաաթտա նէ գատար մութլուեում: Հա՛նըֆ, ալթը
սէնէ տիր, Օգիանոս պիլի աերըմադտա իտի, վէ լաքին
համո ու սէնալէր օլսուն ճէնապը Հազգա քի, շու ալթը
սէնէ սիզին իւզէրինիզէ ապա թէէսսիր իթմէեէրէք կէշ-
միշ տիր: Սիզի նէ հալտէ թէրք իթտիմ իսէ, եինէ օ
հալտէ պուլուեօրում: Այնի սըհհէթ վէ այնի գուվլէթ
իւզէրինիզտէ մէվճուտ տուր: Վէ Հազգ թէալանըն իալդ
կյէտիկի զանէթլէ ալիճէնապ վէ տօղրու պիր ճանըն գա-
պը օլան շու թուճտան մաամուլ վիճուտինիզէ, Հինտիս-
թանըն շիտտէթլի իդլիմի պիլէ հիւրմէթ իթմիշ տիր:

—Սէվկիւլիւ եվլատըմ, —տէտի ճօն Մալգօն եէնիտէն
օղլունա սարըլարագ, Հազգ թէալա հազրէթլէրինին հէր
եաբաըզը շէյ, կլի տիր: Պէն պիւեիւք պիր վաղիֆէ տէ-
րիւհտէ իթտիմ, վէ ճէսիմ պիր իշէ էլ վուրտում: Իմտի,
լումիտ իտէրիմ քի, պու վաղիֆէեր իֆա իտէնէ, վէ իշի-
մի իքմալ կյէեէնէ գատար, ճէնապը Հազգ պէնի սաղ
պըրագաճագ, վէ գուվլէթտէն տիւշիւրմէեէճէք տիր: Վէ
էկէր, օլ վագըթ, պէնի քէնտի նէզալինէ չըղըրըր, վէ
պանա պիր էպէտի ույդու կէօնտէրիր իսէ, «Եա՛ Բապալ,
սէնին միւրաար իլահին օլսուն» տիեէրէք, պիրա թէէս-
սիւֆ ուեուեաճաղըմ:

Ճօրճ, բէտէրինին էլինի թութուպ, հիւրմէթլէ պուս
կյէտիքտէն սօնրա,

—Էկէր հէր քէս սիզին կիպի նատիր իւլ էմապ օլսայ-
տը, ինսանիեէթ բէք պիւեիւք օլուր իտի, —տէտի:

Պատէհու քիւշիւք պիրատէրինէ տօղրու տէօնէրէք,
շու վէճհ իլէ իլավէ իթտի,

—Եա՛ սէն, սէվկիւլիւմ էտուարտ, սէ՛ն քի: հէման
պիր չօճուգ իքէն թէրք իթտիմ, վէ կէնճլիք չաղընըն հէ-
ման ապըմագ վագթիւնտէ թէքրարէն սանա զավուշտում,

սէնի կէօրտիւկիւմունն առաւել չէ՛ տէրէճէ՛ մէտքւո՛ վէ մաղրուր օլոտիւքսմո՛ , վէ սէնին էլլէրինի պէնիմ էլլէրիմ իշինտէ կէօրտիւկիւմունէ , վէ քի ճանը պիր ճան վէ ի քի գալպի պիր գալպ իտէն « պիրտոտէրիմ » քէլամը լէթա . ֆէթքէսանընը թէքէլիւմ իտէպիրտիկիւմունէ , թէքմիլ վիւ ճուտիմի չէ՛ մէրթէպէ պիր մէսրուրիեթ իհաթա իլլէ . աիկինի էկէր պիկէճէք օլթան . . .

Սթօրուն վէ Գաղիլլին կէլմէսէրէք Կուհուհապալէթլէրի գաթ օլունտուլար :

Սրբ շօրճան օտա խքամէթ քեարը , պէ յիլրինի պաղլէ գաբուսունտա պրապղպ , գօշարապ կէլմէքտէ իմիք Հալ պու քի , Գաղիլ , քէնտի մէվճուտիեթլէրէ , էֆէնտիլէ . րինին իլք մուհապալէթլէրինէ մանի օլմումադ իւղրէ , տիւ շաքաա բուրսիպղըր միւնտիպ կէօրմիւլ իտի , ֆադաթ Սթօրուն , մէրգումանընէ եանիլքընտ եադքաշորըրնը կէօրինճէ , արթըք ուղղէն միւտտէթ իհթիրապ իթմէքիկէ լիւզում գալմասըղընը միւլահազմ իթտի , վէ պիզլմթ քէնտիսի տախի եանլարընա եադլաշտը :

Սթրը , սրբ ճօնտ վէ սրբ Խալարաք թամըր , վէ պիզլաթ քէնտի էֆէնտիսինէ օլան վէ արտէթա զալրի միւնտա սիպ վէ հադքըքսմէն էսէրի թէստաիւպ պալմանն աշուրի պիր մուհապալէթլի անլէք հադքընտա տախի իզհար իլլէր իտի : Պինտէն պէքս մէրգումանը թէքրարէն կէօրտիւկիւմունէ , պիր սուրէթի խալիսանէտէ պէեանը մահզուղիլ եէթ իլլէմէկէ պաշլաքը , վէ արա սրբա տախի եթճուլուղու ջէմանընտա չէէստիսի ֆի իթմիլի պիր չօգ էհէմիլլէ եէթսիլ վէ հիւլի միւշքիլաթը նադը իլլէր , վէ Հինտիւթ թան իլլէ անըն իզլիվի , ֆարթուհաթարը , վէ հհալիսի վէ սալիրէ հադքընտա խոշնու ուսալընաք էմէրլէրի կէօրթէք ըրը , վէ շիքեաեթլէր իաէր իտի :

Իշպուռ տուլղուլու , վէ հիւտաեթլի վէ գրիթիպ սղընութ . գուն սօնտ կէլմէհէճէք կիպի կէօրիւնտիւկիւմունէ , չօրճ պունտ գրպաա քէսաթիմէք իւղրէ ,

— Սթօրա - տէնտի կիւլէրէք , պաա կիւնմիւլ պու գառ տարը քեաֆի տիր , պադիսինի տէ Խարըն աէվսաթ իլլէ :

Օտա խրտմէթ. քեարը , քէնտինէ մախտուռ օլան սղա-
մէթ ու վաղարը քէսպ իյլէեհէրէք , վէ չէհրէսի , քէնտի
կաննընճա ճխտաի , լաքին հազըզաթէն կիւլէճէք պիր սու-
րէթէ կիրէրէք , կէրի չէ. քիւտի :

— Պու կիճէ պօշ օլան գարնըն էօթտիւկիւ , վէ աճըմ
նաճըմ տէեռ պաղըրտըղըն հալտէ , —տէվամ իթտի ճօրճ ,
—չու սաաթտա աճըլգտան եարը էօլմիւշ օլմալըսըն : Խմ-
տի , էվլատըմ , սէյֆիեհէեհէ կիթ , վէ իսթէտիկին թաամը
էթ , օլ պապտէ բէտէրիմ միւսաատէ իտէր , պօլ պօլ
եհմէք եէ , վէ պիղիմ սըհհէթիմիղէ օլարագ , քէմալի
մէսրուրիեհէթլէ պիւր տէսթի պիրա իլէ պիր շիշէ տէ պէ-
եաղ շարագ իշ :

Պու սէօլլէր իւղէրինէ , Սթօբուն պիմասընտա պիր կիւ-
րիւմնէմէք հասըլ իթտիլէր : Մէրգում աճըլգտան վէ սու-
սուղլուգտան էօլմէք ըատտէսինտէ պուլունտուղունու տէր-
խաթըր իտինճէ , մէզքիւր իքի խաթալըզա գարշը գուվ-
վէթի պիր իլամ իլէ ճէնկլէշմէք իւղրէ , սիւրաթլէ տօղրու
սէյֆիեհէեհէ գօշտու :

Պու սրա ճօն Մալգօն Գաղիլի կէօրիւպ , հաղըն կէլմէ-
սի իչին պիր իշարէթ իթաի :

— Թէչէք. քիւր իաէրիմ , օղլում , —տէտի , —սէն պէնիմ
էվլատըմ սապ վէ սէլիմ օլարագ , պուրաեա հէթիւրտին :
Սէն քէնպի պօրճունու իֆա իթտին , արթըզ պիրիպիրլէ-
րիմիղէ պօրճլու տէյիլիղ :

— Էֆէնտիմ , —մըրքլտանուր Գաղիլ , Հինտիլլէրին ու-
սուլինճէ պիր տիպինի իխթիեարըն էօնիւնէ գօեռապ , մէր-
գուման պիր էլինի տախի պաշընըն իւղէրինէ վաղ իաէ-
րէք , —պէնիմ էօմիւր սիղէ ըսճի տիւր , վէ պիւթիւն գա-
նըմ սիղին իչին վէ սիղին առէմլէրինիղ իչին տէօքէճէ-
կիմ կիւնէ գատար , սիղէ պօրճլու գալաճաղըմ :

— Ֆաղաթ , օղլում , —պէեռն իթտի ճօն , —քիմ միւս-
թապպէլի պիլիւր , վէ օլ պապտէ պիր շէյ սէօլլէեհէպիլիւր :
Իհթիմալ աըր պիր կիւն կէլէճէք աիւր քի , պիղ սէնին
սատագաթընա միւհթաշ օլաճալըզ , վէ օլ կիւնիւ սէնի
պուլաճալըզ , տէյիլ մի :

— Էֆէնտիմ, պէն օլ կիւնիւ հաղըր օլաճաղըմ, — տէտի Գաղիլ խալիսանէ պիր հէնէճան իլէ :

Ճօն Մալգօն իլէ Խովարա, ճօրճու սէյֆիէնէնէ կէօթիւրտիւլէր, վէ պունտան պէօյլէ քէնտինին օլաճաղ օլան կիւլէլ տայիրէնէ գատար մէրգումա ըլֆաղաթ իթտիլէր :

Պու տայիրէ, ալթ գաթտա սըր ճօն Մալգօնուն իգաւմէթ իթտիկի տայիրէնին իւսթ գաթը օլուպ, իւչ օտատան, եանի պիր եաթաղ օտասը, պիր պիւլիւք թուալէթ օտասը, վէ իչ վէ քիւթիւպլանէ տայիրէսի եերինէ դուլլանըլան պիր սալօնտան միւրէթթէպ իտի :

Իչպու իւչ օտա դանէթլէ հալատար օլուպ, պունլարըն Չին բէրտէլէրի իլէ էօրթիւլիւ կէնիչ բէնչիրէլէրի վար իտի, վէ պու բէրտէլէրտէն ըլիւկիւար կէչաիկի հալտէ, կիւնէչին զիւալարը կէչէմէղ իտի : Էօրթիւլէր վէ տէօչէմէ հալըլարը տօղլուտան տօղլու Չինտէն կէթիւրիւմիլէր իտի : Ֆէգաղիք օյմա իչլէմէլի ախապ վէ գամըչ մէֆրուչաթ տաիսի Չին էմթատար իտիլէր :

Մէգքիւր տայիրէնին իչ թարաֆլարը, սաֆիլիքլէրիլէ պէրապէր, դանէթ կիւլէլ վէ կէօրիւլմէնէ շայեան մէրթէպէտէ օլուպ, ինթիմալ սըր քի, պու հալտէ պու տէրէճէ կիւլէլիք խահալ իտիլէմէղ իտի :

Ճօրճ Մալգօն, ինկիլիլէրին հիւանի առէթի իւլըրէ, պիր դաչ տէֆա տիպ գաթլէ երգանտըլընտան, իւլէրինտէ սէյնաճաթընըն եօրկունլուլունա տայիր հիչ պիր էսէր գալմատը : Պատէհու էլպիսէսինի ալլիլթիրէրէք, Խովարա իլէ պիրիքաէ, ճօն Մալգօնու պուլմահա կիթտի քի, մէրգում, տէրունինաէ միւքէմէլ պիր թաամ աօքֆրասը պուրնան, թաամ օտաւընտա էվլատարընա պէքլէմէքտէ իտի :

Ճօրճ, սուֆրահա օթուրուր օթուրմաղ, Աթօրուն իշթահընա բէգապէթ իտէճէք տէրէճէտէ իշթահընալըլըր : Պինապէրին ոօն բօսթա վարօրու իլէ նիւ-եօրգտան վիքուա իտէն կէօտէն վէ ճամպօնտան քէմալի իշթահ իլէ եէտի, վէ իչի էթլի պէօրէքտէն պիւեիւք պիր բարչա դը-

վերտը , վէ սօնրա , ջին էմթաաարնտան օլսն սալլանթըը
ռանտիլիեէսինէ եապանորապ ,

—Շիմար արթըզ գօնուշալըմ , —տէտի :

—Օղլում , —տէտի ճօն Մալգօն , —թաամա պաշլաեալը
տան պէրու , տիլիմին ուճունտա պիր սիւալ վար տըր , օ
սիւալի պէեան իթմէք իսթէրիմ :

—Նէ տիր օ սիւալ , սէվկիւլիւլըմէտէր :

—Շու քի , նա՞սըլ օլտու տա սէն պուրսեա կնճապ
պու կիւն վասըլ օլտուն : Դապիլին կէօնաէրտիկի խապէր
մուճիպինճէ , պազը հիսապլար իթաիմ քի , պունլարըն
տօղրու օլտուղունու զանն էլլէր իտիմ : Եանի պու հիսապ
ճա , սէնի տիւնքի կիւն պէքլէր իտիմ , ֆազաթ սէն կէ-
ճիքտիքճէ , պէնի պիր իղթիւրապ իսթիլա չիթմէքլիկէ
պաշլատը , վէ էկէր տաղըն պինլէրճէ եօլլարընտան պիրի-
սինաէ պիւա շիւպհէ սանա թէսատիւֆ իսէճէկիմէ էմին
օլսա իտիմ , էտվարտ վէ պէն սապաշլաեըն էրքէնաէն մէ-
նին իսթիգպալինէ կէլէճէք իտիք : Իմուի , օղլում , սէջլէ
պանա , պէնիմ հիսապլարըմ եանլը՞ մը իտիլէր , եօգսա
ֆէվգէլատէ պիր վադըա , սէնին շու կէճիքմէնէ սէպէ՞պ
մի օլտու :

Ճօրճ կիւլլումնէհէրէք ,

—Սէվկիւլիւլըմէտէր , —տէտի , —սիլին հիսապլարընըզ
բէք տօղրու տուրլար : Ֆիլվադը , թա տիւնքի կիւնաէն
սիլին եանընըզտա պուլունապիլիլ իտիմ : Լաքին , զարիպ ,
վէ պանա օլտուղու կիպի , շիւպհէսիւզ փղին իչին տախի
թարիֆի նազապիլ պիր վադըա , պէքէնիլտիկիմ վազըթ-
տա նէզտիսիլէ կէլմէքլիկէ մանի օլտու :

—Ֆազաթ , պու վազըա նէ՞ իտի , —սիւալ իթտի ճօն :

—Պու վադըա , եիկիլըմի տէջլթ ազաթըզ պիր ույ-
գու իտի :

Սըր ճօն պիր թէաճճիւպ ալէամէթի կէօպմէրտի : Վէ
ճօրճ տախի շու վէճճ իլէ տէվամ իթաի :

—Էվլէթ , բէտէր , եիկիլըմի տէօրթ ստաթ , պու իտի ,
պիր տուրէթի մախսուտէտէ իիթիեպը իտիլիլ օլսն պիր
մահէլլատէ :

—Օ մահէլլին իսմի նէ՞ տիր :

—Պէտմահ սաղը իւզէրինտէ , Սիվա պիւթխանէսինին վիրանէլէրի տիր :

Սըր ճօն տիթրէտիպ ,

—Սիվա պիւթխանէսինին վիրանէլէրի՞ մի , - թէքէր-րիւր իթտի :

—Էվլէթ ղ քէտէր :

—Ֆադարթ հա՛սըլ օլուպ տա , պու վիրանէլէրտէ պու-լունտուն :

—Տէհէթի պիւ սօրաեա թըլթըլպուղումտան , օրա-տա սըղընաճապ պիր մահէլլ արամագլըղա մէճսլուր օլ-տոլմ , վէ պու մահէլլտէ բւյդուեա տալտըմ :

—Էյ պու ույգուն եիկիրմի տէօրթ սաաթ տէվպ՝մ մը իթտի :

—Էվլէթ , շէջլէ քի , պու ույգու ազչամըն հէման սաաթ օն պիրինտէ պաշլանըպ , ֆէրտասը կիճէնին այնի սաաթընտա խիթամ՝ պուլտու :

—Տօրրուսու պու թօհաֆ շէյ :

—Սահիհէն թօհաֆ շէյ տէյք՝Լ մի տիր :

—Էյ Սթօր :

—Օ տախի պէնիմ կիպլէ ուլուպու :

—Լաքին Գազին՝ :

—Ջանն իտէրիմ քի , օ տախի պիզիմ իքիմիզ կիպի ուեուումը օլմալը տըր , հող պու քի , քէնտիսի մուղաեի-րինի իտտաա իտիեօր :

—Պու ուզուն ույգոն՝ պէմանընտա , թարհրէվանճըլար նէ՞ եաբմագտա իտիլէր :

—Պէքլէմէքաէ իտիլէր :

—Սիզին եանընըղաա՞ մի :

—Խա՛նըր , չիւնքի , օնլար էֆքեսարը պաթըլէ էսէրի օլան պիր գօրգու իյէ , պիւթխանէսին վիրանէլէրինէ կիր-մէմէ քիլիէ գօրաք վիրմիշ օլտուգլարընտան , պիր տիւրլիւ-քէնտիլէրինի տէ պիզիմիէ պիրլիքտէ իչէրի կիրտիրմէք-լիլէ մուվաֆֆապ օլամատըղ :

—Լաքին , հազըզի պիր տամլա օլան շու ույգունուզո-

պիր տագըգա օլսուն դաթ իտէճէք հիչ պիր շէյ օլմա-
տը մը :

—Խա՛նըր, եալընըզ պիր բիւհա իլէ շու ոյգու պիր
էյեհամ գաթ օլունտու :

—Ահ . . . -մըրըլտանար ճօն Մալգօն :

—Լաթիֆ պիր բիւհա, -տէվամ իթտի ճօրճ, -վէ է-
կէր շու բիւհանըն տէրհալ թէճախա իտիլէճէկինէ ճիւզի
պիր իւմիտիմ օլսա, էն կիւզէլ հազըգէթի պիլէ, պու
բիւհա իլէ միւպատէլէ իթմէմ :

—Աճապա պու բիւհաեա գատըն սիմասը գարըշմազ-
տա՞ մը իտի :

—Էվլէթ, հուզուրունտա սէճատէ գըլընմաեա շայեան
պիր գատըն :

—Սանա պու տէրէճէ խօշ կէօրիւնէն շու բիւհաեա,
շիւպհէօիզ ուեանտըզըն ղէման պիւսպիւթիւն ունու թմա-
մըշսըն ոըր :

—Էն ճիւզի թէֆէրբիւաթը պիլէ խաթրըմտա տըր :

—Էյլէ իսէ, քեաֆֆէյի թէֆէրբիւաթըլա, պու հի-
քեաեէեի պտնա նազլ իթմէքիկին լազըմ տըր :

—Սիզէ նազլ իթմէ՞ք մի, ֆազաթ նէ՞ նիյեէթլէ :

—Սօնրա անլարսըն, լաքին էվիլէլ պէ էվիլէլ սէն նազլ
իլէ պազալըմ :

ԲԵՏԷՐ ՎԵ ԷՎԼԱՏ

ԿԷՉՄԻՇԷ ՊԻՐ ԱԹՖԸ ՆԱԶԱՐ

Ճօրճ Մալգօն, զահիրէն պիր ազ զարիպ օլարազ, բէ-
տէրի թարաֆընտան իզհար օլունան արզուեա տալա վա-
գըֆ օլսումմադտու իտի : Մէրգում, ատէթա ոչըզլարա
մախտուս պիր բիւհա էսէրի օլսն պիր սէրկիւզէշթ հիքեա-
եէսինտէն, վազար սահիպի պուլունան պիր հաքիմին նէ՞

խաթիֆատէ իտէճէկինի քէնտու քէրտուէ սիւալ իտէր ,
լաքին ագլըլա պիր մանէա պուլամազ իտի :

Պունունլա պէրապէր , աէպէպինի անլաւամաորդը մէգ-
քիւր արզուեա մուվաֆագաթ իտէրէք , օդուեանլարըմը-
ղըն զաթէն մալիւմիւ օլան ըիւեանը բէտէրինէ թէքմիլէն
նագլ իթտի :

Ճօն Մալգօն քէմալի տիգգաթլէ տինլէտի , վէ արա-
լըգտա հիքեաեէկի ասլա գաթ իթմէտի , ֆագաթ նագ-
լինէթ պիթէր պիթմէզ , մէրգում քէլամա աղազ պիրլէ ,

—Անլաերչըմա կէօրէ , -տէտի , -պու գատըն մաաքէլի
իտի , տէյի՛լ մի :

—Էվվէթ , բէտէր :

—Սիմասընը սանա կէօլթէրմէսի իչին , պիտտէֆաթ
իսրար իթտին , վէ օ տայիմա մուխալիֆէթ իթտի , տէ-
յի՛լ մի :

—Էվվէթ , բէտէր :

—Իքինճի տէֆա ույգուեա տուտըղըն վագրթ , մէր-
գումէ գատընըն ըիւեատու էն ոսն իչինէ՞ օլտուղու , խաթ-
ընտա՞ մը տըր :

—Մէնտիլինին ուճունտա ըսլաթմըշ օլտուղու զարիպ վէ
քէսկին պիր բուհու , պանա գծգլաթմագտա իտի :

—Ա՛հ , -պաղըրար Ճօն Մալգօն , ֆէվգէլատէ պիր ֆիւ-
թուհաթ գազանանլարըն սէաասը իլէ , -իչթէ պէն պու-
նա էմին իտիմ :

—Ֆագաթ , բէտէր , սիգ նէ՞ շէյէ էմին իտինիգ , -սի-
ւալ իթտի ճօրճ , շաշըրարագ :

—Օ հիլլէպազ մախլուգուն , աէնի եէնիտէն ուեուլթ-
մագ իչին , ույգու կէթիքիճի քէսքին բուհլարտան պիրի-
նի , պաշգա պիր բուհ իլէ պիրլէշտիրէճէկինէ էմին իտիմ :
իչթէ Հինտիթանտա պու իքի բուհու պիրլէշտիրտիլէ-
րինտէն , իքիտինտէն հասըլ օլան գօգու , եէնի պիր գուվ-
վէթ քէսպ իտէր :

Ճօրճ Մալգօն կիւլիւմէմէեէ պաշլատը , վէ քէլամէ
աղազ պիրլէ ,

—Լաքին , բէտէր , -տէտի , -սիգ ունուտուեօրսունուզ

քի ձեռքէ ահաջլէսիկիմ գատրն, եալինըզ նշէնիմ խաւար
լիմոտ մէվճուտ իպէ, իվլէթ, տիւ իշին պիր ըրեւոք վէ
պիր խաւար օրոտըրունու խաթըրրուան չրգարընգրունուզ :
Ճօն Մարթօն տախի կիւյիւմնէտի, վէ քէրմիւր տէ
վամ իլէ :

— Մէվկիւլիւ էվաւորմ, — ճէվապ վիրտի, — ֆիրվագր օ
խաւալ ձէտիկին պապի տիր, ֆաղաթ եալընըզ սէնին
ֆիրքիւնին իշինտէ տիր : Սէն, չհաղըզ էթի քիւեա պաւն
իթտիքէճէ ք յաւտոն ատէմէր էլինտէ արոււմնու շաւն :
Ճօրճ տիւթէտի, վէ բէտէրի խղփրինէ միւթէհալէիւ
րանէ նազար իթտի :

— Ահ, պունլար պանա բէգապէթ խտէճէ ք ալէրէճէտէ
խասիմ տիրէր, ատէվամ իլլէտի իկիւեա ք չիւն քի իշ
կէօրմէ ք իշին թէտմճիւեա շայնան թէտպիրլէրիլի պէրաւ
պէր, ազլ ու տիրաեթէթլէրի վէ միւրատլարը տախի վախ
տրը : իվլէթ, պու խասիմէր բէք քիւեա տէ գէվլէթի
տիրլէր : իմտի, էվաւորմ ահնին կէօրտիւ կիւն ըրեւոք տէ
յիլ տիր, սէնին ճիւննի գատէրին, խաւալի տէ յիլ տիր :
Մասքէլի գատրն մէվճուտ տուր, վէ պէն պիթտէֆաթ
մէզպոթէնին էսէրինի արաւորմ խտէ տէ, պղւամաւորմ,
չիւն քի, մէրգ ուսէ անա օյնատրըր օեուուտ, պաշգալաւ
ընա տախի օյնամիշ տրը :

— Միւմ քիւն միւ տիր, — բէրէլէտի Ճօրճ ք քէմալի
թէաճճիւպլէ :

— Հէմ միւմ քին, վէ հէմտէ պահիհ տիր, — ճէզուպ վիր
տի Ճօն Մալդօն, — պիզիմ կէնճ հէմէհրիլէրիմիզնէն չօգ
լար, սէնին կիւլի ուլգուեա տալարազ, պաղը մէզհէպտէ
կէօպէթէրիլէն աննէթ գաբուլարը, պիր սալաթ իշին քէն
տի հոգորլարընտա աչըմըշ օրոտըրունու քիւեա քարընտա
կէօրիւեօրլար տէեու իթիգատ իթմիշլէր տիր :
— Աճաւիպ, — տէտի Ճօրճ, — պէօյլէ պիր գէնիկին քալէ
սահիպ գուարէթ պիր գատրնըն մէվճուտ օրուպ : պիլա
հիմապ, քէնտիկին չու դարիպ խալլարընը խաշնաւ իթ
մէսինէ թէաճճիւպ իտիեօրում :

— Պունտա թէաճճիւպ իտիլէճէ ք պիր ճէ, եւգ պուր :

—Լաքին, պու աճայիպ շէյ տիր:

—Էհ, էվլատըմ, թապիեաթ պու կիպի աճաեիպիք-
էք իլէ տօլու տուր: Մէքթէպ խաթըընէլէրինի տէրխաթըր
էյլէ, վէ կէչմիշ գէմանա պիր աթֆը նազար իտէրէք, նէլ
Գուլէսի հագգընտա Ֆրանսըզլարըն միւգէտտէր պիր հի-
քեանէսինի խաթըրնա կէթիր: Պիր գըրալիչա, միւթէպէր
վէ հիւղէլ տէլիգանլըրը քէնտինին գուլէսինէ ճէլպ ի-
տէր իտի: Անըն տախի պիր մաաքէսի օլուպ, աշգ վէ մու-
հապպէթ գօմէախաթնա, գաթլ ու ճինտեթ թրաճէտ-
եապը գայիմ օլուր իտի, եսնի սէֆահաթ վէ էյլէնճէտէն
սօնրա, գան ագար իտի: Լաքին, համու օլուռն, Հինտիս-
թանըն Մարկըիթ տը Պուրկօնըսը, պու կիւնէ գատար
վահշիանէ վէ գանլը մուամէլաթ վէ թապիաթ իպրազ
իթմէմիշ տիր: Մէրգումէ, քէնտի մաշուգէլէրինի գաթլ
ու թէլէֆ իթմէեիպ, հպընըզ ուեռլմադլըզա գանաաթ
իթմէքտէ տիր:

—Տիմէք տիր քի, պէնիմ կէգրաիւկիւմ պիր ըիւեա
տէյիլ իտի, -մըրըլլաանտը ճօրճ Մալգօն:

—Խա'եըր:

—Պու գատըն օլ տէրէճէ կիւղէլ իտի քի... -պէեան
իթտի տէլիգանլը, վէ սօնրա հէման անլաշըմազ պիր սէ-
տա իլէ, -քէնտիսինի պիր տախի կէօրմէքիլի արզու ի-
տէր իտիմ, -տէյի իլապէ իթտի:

Հաքիմ, պիրտէն պիրէ պիր հարէքէթ իճրասընտա
պուլունարապ:

—Ֆաղաթ, սէն օնու սէվէմէզսին, -տէտի, -չիւնքի,
սիմասընը պիլմէզսին:

—Քէնտիսինի սէվմէք մի, խաեըր, նէ իչին պէն քէն-
տիսինի սէվէճէյիմ, լաքին մէզպուրէ քէնտիսինի սէվտի-
րէճէք պիր հայսիեթէթէ մալիք օլտուղունտան, իշթէ պու
հայսիեթէթ պէնի քէնտիսինէ ճէլպ էյլէմէքտէ տիր:

—Հալ պու քի, պէրէքեաթ վիրսին պիր տախի մէզ-
պուրէ գատընը կէօրմէեճէքսին:

—Քիմ պիլիր, - տէտի ճօրճ Մալգօն քէնտու քէն-
տուեէ:

— Իշպուր Պախու քէհինէսինէ մուհապպէթ վիրմէք սա-
նա եագըլմազ, -տէվամ իթտի իխթիեար, -սէնին գալ-
պինէ վէ մուհապպէթինէ, տափ վէ էհլի ըրզ պլը գըզ
մալիք օլմայը տըր, վէ սէն, Մարի Պըրթէլի թանըարդըն-
տա, քի սէնին զէվճէն օլաճաղընը մէմուլ իտէրիմ, Հին-
տիսթանըն պիւյիւճիւ գարըլարընըն պիւյիւլէրի պիր տա-
խի խաթրընտ պիլէ կէլմէեհճէք տիր: Վէ սէնին իգպալ
վէ թալէյին, ճանը վէ վիճուտի մէլէքլէրէ մախսուս օլան
օլ կէնճ գըզ նէզաինտէ օլտուզունու սնլուեաճագսըն:

— Մարի Պըրթէլ մի . . . - թէքէրրիւր իթտի ճօրճ,
լաքին, բէտէր, մէզպուրէյի նէ՞ վագըթ կէօրէճէեիմ:

— Իհթիմալքի պիր ազստան, եա պիր գաչ կիւնտէն, եա-
խօտ էն չօղու պիր գաչ հաֆթատտան կէօրիւրսիւն: Մարի
իլէ, Էտվարաըն նիշանլըսը օլան վէ մէզպուրէնին գըզգա-
րընտալը պուլունան Էվա, պէնիմ բէրլէրտէլէրիմ օլուպ,
շու էսնատէ, պիր թանէճիք ագրապալարը օլան Էտիթ
Պըրթէլ նամ հէման եիւզ եաշընտաքի միւհթէրէմ
գատընըն, Ալահապաա շէհրինտէ մալիք օլտուզու խանէ-
սինտէ պուլունմագտա տըրլար:

— Էյ սիզ, Մարիյի սէվէճէք օլտուզումու զանն իտէ՞ր-
միսինիզ:

— Մէրգուլմէյի սէվմէմէք իչին, կէօզիւն կէօրմէզ վէ
գուլաղըն իչիթմէզ օլմայը տըր. չիւնքի, գալպին նէ տէ-
րէճէ զսյրի միւլէսսիր տէմիքտէն մուամուլ կիպի օլսա, վէ
պուղ կիպի տօնմուշ պուլունտա, եինէ մէզպուրէնին կիւ-
գէլ սիմասը վէ ահէնքլի սէտատը, հէր հալտէ սէնին գալ-
պինի ճէլպ իտէճէք տիր:

— Էգյէ իսէ, բէք ալէա, -տէտի ճօրճ, -պէնիմ հա-
գըզաթէն քիմսէեէ աշգ ու ալէագամ օլմուտըղը հալտէ,
գալպիմի մէզպուրէեէ թէպիմ իտէրիմ:

— Սէնին գալպին, Մարի Պըրթէլին եէտինտէ բէք կիւ-
գէլ մուհաֆաղա իտիլէճէք տիր, հալ պու. քի, մէրգու-
մէյի հիւսնի սուրէթտէ գապուլ իթմէք իչին, գալպինի
թէմիղէ, վէ կէօրտիւկիւն բիւեաիւր պիր ան էվիլէլ խաթ-
րընտան չըգար:

— Բէ՛տէր , խաթըրմա պիր շէյ կէլիտօր :

— Նէ՞ տիր :

— Սիդին , Գազիլէ էմնիեէթի թամմէնիլ վար տըր , տէյի՞լ մի :

— Շիւպհէսիլ :

— Իմտի՛ էկէր զաննընըլ իւղրէ , պէնիմ սէրկիւզէլթիմ պիր բիւեա տէյիլ իտէ , Գազիլ պու էմնիյեէթէ շանէսթէ պուլունմագտա տըր :

— Նէ՞ իչին :

— Ձիւնքի , շիւպհէսիլ պանա դարչը , մէճհուլէ գաւորնլն հէմսուչու օլմուշ տուր , վէ էկէր էվլէլճէ ծնուն ապա սէս չըգարմամասը թէէվին խալմէմիշ օրա իտի , պէնի տէ Սիվանըն պիւթխանէսինտէն տիշարը չըգարմալ խալէր :

— Ագլընը պաշընա թօբլա ճօրճ , իլմի մանթըգ ըիգ-դաթ պիլմէլ , էկէր Գազիլի դապահաթլը աոտ խալիտօրսան , Սթօբուն տախի գապահաթլը օլմասը լաղըմ կէլիր :

— Նասը՞լ :

— Սէն , Սիվա պիւթխանէսինին վիրանէլէրի իշէրիսին-տէ օլտուղուն զէման , իւչիւնիւլ պիրլիքտէ տէյի՞լ մի խալնիլ :

— Էվլէթ , հալ պու քի , Սթօբ տէրին պիր ույգուեա տալմըշ իտի :

— Պագաթ Գազիլին ույգուսու տախի , Սթօբուն ույգուսու գառար տէրին օլամա՞լ մը :

— Պէն քէնտիսինէ սիւալ իթաիկիմտէ , ապա ուեու-մանըլ , տայիմա պիգի պէքլէմիշ օլտուղունու իգըրար իթաի :

Ճօն Մալգօն օմուղլարընը սիլքէլէք ,

— Ճիլվագը , սէն պէնի թէաճճիւպաէ պըրաղընօրսուն , -տէտի , -ղէվալը չօճուգ պիլմէեէրէք եալան սէօյլէմիշ տիր , վէ պէն զանն իթմէմ քի , սէն պու չօճուղու թաղ-եիլ իթմէք իչին , շահատէթինի թալէպ խտէսին : Պիշարէ ուեանըլ տուրուեօրում զաննըլա , ույգուեա տալմըշ : Սանա վէ Սթօբա թէէսսիր իտէն բուհ , ծնա տախի թէէս

սիր իթմիշ տիր : Պէն Գապիլի թանրըրմ, մէրդում զա-
 եթ սաաւդ , վէ տօղրու սէօղլիւ պիր չօծուգ տուր : Տիւ-
 նեատա հիշ պիր շէյ եօգ տուր .քի , պէնիմ օնա օլան էմ
 նիեթիմի մահվ իաէպիլսին :

Ճօրծ , պու սէօղլերէ իսկեաթ օլարադ , մուվաֆֆա-
 գաթ ալէամէթի կէօսթէրտի :

Բէտէր իլէ ի.քի էվլատ պէյնինաէ օլան մուհալէրէ ,
 տէվամ իթտի իաէ տէ , պու մուհալէրէնին մատտէլէրի ,
 իշպու նադլինէթէ պլիտ օլմատըգլարնտան , անլէրի սիւ-
 բիւթլէ կէշէրիլ :

Ֆադաթ , պունտան սօնրա կէլէճէ.ք հիքեաէ հադ-
 գընտա մալիւմաթ օլմադ իւղրէ , լաղրմէտէն կէօրիւնէն
 պաղը մուլթատար իյզահաթը պուրաճըգտա զի.քր ու պէ-
 եան իաէրիլ : Շէօլլէ .քի , Մալգօն սիւրիէսի , ինկիլթէր-
 րանըն զաեթ զատիմ վէ մէշհուր տարլզատէկեանընտան
 օլուպ , վադթիլլէ պիւլիւ.ք վարիտաթա մալի.ք իտի : Մըր
 ճօնուն բէտէրի Հարրի Մալգօն , բէտէրինտէն միրաս գա-
 լան սէրվէթի սաեէսինտէ , բէֆահը հալ իլէ էօմիւր կէ-
 չիրմիշ , վէ պիր չօգ կիւղէլ ալ .քէօրէ.լլէրինէ , վէ ալէա
 ճինս վէ միւթէատաիտ պէյկիլլէր , վէ զաղար սիւրիւճիւ-
 լէրինէ , վէ չուհատար վէ սէյիսլէրէ մալի.ք օլմուշ , վէ պիր
 թադըմ տարլզատէկեանա միւքէմմէլ զիեաֆէթլէր վիրմիշ
 տիր : Մէրգում ախլէադ կիւղէլլիկինտէն մահրում օլուպ ,
 ֆադաթ վիճուտ կիւղէլլիկինէ մալի.ք պուլունտուղուն-
 տան , պու սաեէտէ զէնտօսթլուգ տալի իտէրէ.ք , նիհա-
 եթ զէվճէսինի էլէմ ու .քէտէր իլէ էճէլլէ գուրպան սալ-
 մըշ , վէ արթըգ օնտան սօնրա իթէտիլի կիպի , սէրպէսթ
 հարէ.քէթ իտէրէ.ք , գըրդ սէ.քիլ եաշընա կիրմիշ օլտու-
 դու հալտէ , նիհաեթ , Տրրի Լան թէաթրօսու ադթրիտ-
 լէրինտէն տիրիսլլէ օլան ալէադաւնտան տօլտեր , բա-
 դիպլլլէ վուգու պուլան տուէլլօտա վէֆաթ իթմիշ տիր :

Մէրգում , վէֆաթ իթտիլի վաղըթ , պիր մէգտար
 գարլըգ վարիտաթ իլէ հէնուգ օն ի.քի հաշընա վատըլ
 օլմուշ պիր էվլատ պըրադմըշ իտի :

Չօծուգ , էթօն մէ.քթիպինէ զօնուլուպ , աալա վէ-

բիլէրի տախի միւթէվէֆանըն իշլէրինի բույեթէ պաշլա-
մըշլար տըր :

Իշպու տավա վէքիլէրի օլան էֆէնտիլէրին նէ եօլտա
իշ կէօրտիւրլէրի մալիւմ տիւր : Պունշարըն կէօրտիւրլէրի
իշ , Ֆրանսատա նասըլ իսէ , ինկիլթէրրատա տախի էօյլէ
տիր :

Շէօյլէ քի , իշլէրի բույեթէ իթմէք պէհանէսիյլէ , պօ-
ղարլար վէ գարմագարըշլու իաէրլէր , վէ չօգ տէֆա միւ-
թէվէֆանըն պըրադտըղը վարիտաթընտան պիր մըգտար
հիսսէ քէնտիլէրինէ չըգարմագ պէհանէսիյլէ , թէքմիլ
վարիտաթա միւթասարըլֆ օլուրլար :

Նասըլ քի պու սըրատա տախի տավա վէքիլէրի օլան
էֆէնտիլէր , պիր թագըմ տավալարտան , մուհաքէմէլէր-
տէն , լայիհալարտան , վէ տըղուհալլարտան վէ թաթիլ
վագըլթլարընտան , վէ գարընլարընը էլվէրէճէք գատար
տօեուրտուգտան սօնրա , հէր ուճուհտան կէմիրտիլլէրի
քէմիկի արթըգ թէրք իտիպ , մուհասէպաթ վէ մէսալի-
հին իքմալ իտիլմիշ օլտուղունու պէեան իթմիշլէր տիր :

Պու սուրէթլէ , սէնէվի իւշ եիւզ պին ֆրանգ իրատը
միւթէճալիւզ օլան պիր վարիտաթտան , ճօն Մալգօնա
ճիւզի պիր իրատ , եանի օն իքի պին պէշ եիւզ ֆրանգ ,
վէ միւլք օլարագ , հալընըղ Նօրթօնպէրլընտա վագը Ա-
եէզպէրի չիֆթլիկի դալմըշ տըր : Վագաա , մէգքիւր ի-
գամէթկեաճ կիւղէլ , վէ շայեանը թէմաշա իսէ տէ , գըյ-
մէթի բէք ճիւզի տիր :

Ինկիլթէրրատա սէնէվի օն իքի պին պէշ եիւզ ֆրանգ
պիր իրատ , պիւսպիւթիւն ֆագըրըգ տիմէք տէյիլ իսէ
տէ , բահաթ էօմիւր կէշիրմէքլիկէ պըշմըշ օլան պիր ա-
սըլզատէ իչին տէ պիւլիւք պիր մէպլաղ տիմէք տէյիլ տիր :
Ճօն Մալգօն , միւքէմիլէ սուրէթաէ իքմալը ֆիւնուն
իտէրէք , մէքթէպտէն չըգտըգտան սօնրա , քէնտիլինէ
պիր իշ ինթիխապ իթմէքլիկէ պաշլաեըպ , նիհաեթէ հա-
քիմլիքտէ գարար գըլտը :

Մէրգոււմ , հայիլ օլտուղու իսիւմ սաեէսինտէ՝ սահիպ
սէրվէթ պիր գըղ իլէ էվէնէպիլիր , վէ պէօյլէլիլէ սէր-

վէթինի թէքրարէն իպգա իտէպիլիր իտի : Ծագաթ ճօն Մալգօնուն ֆիքրինտէ էօյլէ պիր թաաալվաւր աալա վադը օլամաաը , զիրա մէրգում , պիր սուրէթի գազիսէ վէ մազպուլէտէ , կէնճ պիր գըզա ալէապա իթտի . վադաա մէգպուրէ պու ալէագաեա լաեըդ իտի իսէ տէ , քէնաինին կիւզէլլիկինտէն , տիրանէթինտէն վէ ֆաղիլէթինտէն պաշգա , հիշ պիր ճիհէզի եօգ իտի : Հէր նէ հալ իսէ , ճօն մէրգումէ իլէ թէզլիճ իաէրէք , պիրի ճօրհ վէ տիկէրի Էտվարտ նամլնաա իքի էվլաաը տիւնեաեա կէլաի , վէ կէնճ գէվճէսինին պիրտէն պիրէ էօլիւմ բէնչէսինէ տիւշտիւկիւ կիւնէ գաաաը , մէրգում սաաաթէթի հալ իչինտէ իմրարը էվգաթ իլլէտի :

Մէրգում , շու աղիւմ ֆէլաքէթէ տաեանամազ , վէ էօմիրնիւ զայպ իթմէսէ պիլէ , ապլընը զոյպ իտէր տէ եու զանն օլունտու :

Ֆիրվադը , ճօն Մալգօն , մէյեուսիսէթինտէն նաշի աւտէթա տիվանէ օլմագ բաաաթսինէ կէլաիկինի պիզգաթ , հիսս իլլէտիկի հալտէ , պիր էյեամ քէնաի սէվկիւլիւսիւ իլէ ահրէթտէ պիրլէշմէք իւզրէ , քէնաինի էօլաիւրմէքլիկի տիւշիւնմիւշ իսէ տէ , մուսիւրարէն բէտէր օլունտու տէրխաթըր իտէրէք , եաշամագլըգա գարար գըլաը , վէ շու վազիֆէսի աույլուսու , ֆէվգէլաաթ միւհթամ օլունտու գուլվէթի քէնաիսինէ իթա իլլէտի : Մէրգում պու գարարը վիրտիկինտէ , «էվվէթ , էվլաալարըմ իչին եաշաեաճալըմ» տէտի :

Պինապէրին , պուլունտուղու մէմուրիյեթտէ զիեաաթ խահիլլէ չալըշմագլըգա պաշլաաը , վէ ազ վազըթտա , մալլիք օլունտու էվսաֆը մէմուհէսիլլէ , միւսթահադգ պուլունտուղու ֆէվգէլաաթ շան ու շէօհրէթի զաղանաը :

Պիր կիւն քէնաիսինէ , Հինա շիրքէթի մէճլիսի իաաութսի թարաֆընաան , Պէնարէս շէհրինին պիւյիւք հաքիմլիք մէմուրիսէթի թէքլիֆ օլունտու :

Իֆաեը իըրամէթ իչլն Հինաիւթմաա կիտէնլէրէ , մէգքիւր շիրքէթ թարաֆընաան նէ պիւյիւք միւքեաֆաթլար վիրիլաիկի մալիւմ աիւր :

Իմո՞ւի, ճօն Մալգօն, մէգքիւր թէքլիֆի գապուլ իթ-տիկինտէ, պիր գաչ սէնէ զարֆընտա էվլատարընա միւ-քէմմէլ պիր սերպէթ հաարլ իտէճէկինի տիւշիւնէրէք, թէքլիֆի մէգքիւրու գապուլ իթտի, վէ Հինտիսթանըն սըճագ իգլիմի ալթընաա Էվրօբալըլարու պէքլէսէն վէ չօգ տէֆա միւհլիք օլան մուխաթարալարը ապլա խաթրըրընա կէթիրմէսէրէք, վէ ճօրճ իլէ Էսովարտը մէքթէպէ գօ-եարազ, քէնտիսի Հինտիսթանա ազիմէթ իյլէտի:

Մէրդում օն սէնէ սօնրու, տօղտուղու վաթանը վէ էվ-լատարընը թէքրարէն կէօրմէք արզու իտէրէք, պիր գաչ մահ մէզուհիյէթ թահսիլիյլէ, ինկիլթէրրաեա կէլտի:

Ոլ էսնատէ մէրդումուն պիւյիւք էվլատը ճօրճ երկիր-մի իւչ, վէ Էսովարու օն տօղսւզ եաչընաա օլուպ, իքմալը իւլում իտէրէք, իքիսի պիրլիքաէ Անէզպէրիտէքի քիւ-չիւք չիֆթլիքլէրինտէ, բէֆահը հալ իւզրէ իմրալը էվ-գաթ իյլէմէքտէ, վէ բէտէրլէրի ստէսինտէ, ալ իչին սէքիզ քէլքէ, վէ իւչ պէյկիրէ մաղիք պուլունմագ տա ի-տիլէր:

Ճօն Մալգօն ալթը այ գալտար էվլատարը եանընտա տաստէթի հալ իլէ վագըթ կէչիրաի, վէ պուհլարը զտ-եէթլէ կիւզէլ վէ պիւյիւմիւչ կէօրէրէք, ֆէվզէլատէ պիր մէսրուրիյէթ հիսս իյլէր, վէ քէնտու քէնտուէ թէքէպ-պիւր իտէր իտի: Պունտան պաչգա, էվլատարը քէնտի-սինի սէվմէքաէ օլտուգլարընը անլար իտի:

Մուֆարագաթ զէմանը կէլտիկինտէ, մէրդումուն իքի էվլատը տախի, բէտէրլէրինտէն ապլա պրըլմագ իսթէմէ-եէրէք, պէրապէր կիթմէք իսթէտիլէր:

Ճօն Մալգօն միւթէէսսիր օլարարազ, պիր էյեամ էվ-լատարընըն թալէպինէ մուվաֆագաթ պիրլէ, « էվմէթ, սէվիլիւլու էվլատարըմ, պիզ պիրպիրիմիզտէն պիր տախի պրըլմաեաճաղըզ, վէ սիգի պիրլիքաէ կէօթիւրէճէկիմ » աէտի:

Յագաթ, մուախսարէն Հինտիսթանըն վէխամէթի հա-վասընը, իլէլի ստէրիէսինի, վահչի հայվանլարընը, վէ եէրլի էհալիսինին էճնէպիլէրէ օլան աուսվէթլէրինի միւ-

լահազա խոհրէք, ի.քի էվլատընը պիրտէն կէօթիւրմէք իսթէմէպի, վէ իթայի ճէվապլէ,

—Ի.քինիզտէն հալլընըզ պիրինիդի պիրլի.քտէ կէօթիւրմէ.քլիկէ ըսղը օլուրում, ֆադաթ օլ պիրինիզ, ինկիլթէրրատա դալաճագ տըր, —տէտի:

—Բէք ալէտ, —ճէվապ վիրտի ճօրճ, —իմտի մատամ քի պիւյիւք պէնիմ, սիզին իլէ պէրապէր պէն կէլմէլի.յիմ:

—Լաքին նէ՞ իչին սէն կիտէսինտէ, պիրատէրին կիթմէսին, —սիւալ իթտի Էտվարտ, —պու պիւ.յիւ.ք պիր հադգ.սըզըդ տըր, չիւնքի սիննին քիւչիւ.ք օլմասընտա պիր պէ.յիս եօզ տուր:

Պու միւպահասա սօնու ալլընմանեաճագ սուրէթտէ թէմտիա օլապիլիւր իտի, վէ ճօն Մալգօն ի.քի էվլատընը պէ.յ.նինտէ քէնտիսի ինթիխապը իճրա իթմէեէճէկինի պէեան իթմիշ օլտուղունտան, մէրդուման ի.քի տէլիզանլըար միւշքիւլաթը հալլ իչին, գուրա քէշիտէպինէ գարար վիրտիլէր:

Գուրա քիւչիւեէ իսապէթ խոհրէք, Էտվարտ քէմալի մէսրուրիլէթլէ,

—Սէվկիւլիւ բէտէր, տիմէք տիր քի, պէն սիզէ ըի.ֆադաթ իտէճէկիմ, պէն սիզտէն այրըլմանեաճաղըմ, —տէտի:

Ճօրճուն կէօզլէրի ըսլանտը:

—Էվլատըմ, —պէեան իթտի ճօն Մալգօն, մէրդումուն ի.քի էլլէրինի թուլթարագ, —ստաղըլը վէ ճէտուր օլ, չիւնքի սէն տախի սըզուն միւտտէթ ինկիլթէրրատա գալմա.եաճագսըն:

—Պու պտպտէ սէօզ վէրի՞րմիսինիզ, —տէտի ճօրճ պիր արզու իլէ:

—Էվվէթ,

—Է.յ պու սէօղիւնիւզ չաբուգ սուրէթտէ իճրա օլու.նաճագ մը տըր:

—Պիր թէեմինաթ թահսիլ խոհր իթմէզ իճրա իտէ.ճէկիմ տիր:

—Ֆաղաթ նէ՞ կիպի թէէմինաթ :

—Շու քի, պագայլւմ Հինտիսթանըն հաւասար վէ ա-
տաթը ճէտիտէսի, պէնիմէ իմթիզաճ իթտիքլէրի կիպի,
պիրատէրին էտվարտըն սըհհէթ վէ վիճուտի իլէ տախի
իմթիզաճ իտէրլէ՞ր մի :

Մէղքիւր մէնզարէտէն իքի կիւն սօնրա, ճօն Մալգօն
քիւչիւք մախտոււմի իլէ պիրլիքտէ Հինտիսթան շիրքէթի-
նին սէֆինէլէրինտէն պիրիսինէ րաքիպէն, վէ միւսայիտ
պիր հաւա իլէ, ինկիլթէրրատան հարէքէթ իթտի :

—Ճօրճ, բէտէրինին վատը իւզէրինէ պիր ալ միւթէ-
սէլլի օլարագ, Անէզպէրիտէքի քիւչիւք չիֆթլիկինէ չէ-
քիլտի, վէ քէօլէրտէ սաքին օլան զէնկինէրին էօմրինէ
միւշապիհ պիր էօմր կէչիրմէնէ պաշլատը, վէ կիւնտէ պիր
դաշ սաաթ բէտէրի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն քիթապ-
լար իլէ Հինտ լիսանընը թահսիլէ չալըչրր իտի :

Պէօլլէճէ ալթը սէնէ կէչոի : Իշպու ալթը սէնէ զար-
ֆընտա, ճօրճ Մալգօն քէնտի սատըզ խըտմէթքետը օ-
լան Սթօթ իլէ պիրլիքտէ, պիր դաշ տէֆա Լօնտրաեա,
վէ պիր տէֆա տէօրթ պէշ այ դատար Ֆրանտսեա սէյ-
եահաթ իտէրէք, պիր թարզ իւզրէ կէչիրտիկի էօմրի-
թէպտիլ իթտի :

Հէր այ, հէման միւնթաղամ պիր սուրէթտէ, ճօրճա,
եա բէտէրինտէն վէ եախօտ պիրատէրինտէն բօսթա իլէ
պիր մէքթուպ կէչիր իտի : Մէքթուպ կէլտիկի կիւն, ճօրճ
Մալգօն աշուրի սէվինճ իչինտէ օլուպ, առլա ավա կիթ-
մէքլիկի վէ եախօտ պէյկիրէ պինմէքլիկի տիւշլունմէզ,
վէ նիչէ սաաթլար, քէնտի սէվկիւլիւլէրի թարաֆընտան
եազըլան սահիֆէլէրի օգուժագլա կէչիրիր իտի :

Պիր սապահ, թամ ալթընճը սէնէնին նիհաեթիլտէ,
ճօրճ Մալգօն ալա կիթմէք իւզրէ օլուպ, հաթթա ալ
քէօրէքլէրի հազըր իտիլմիշ, վէ հայվանը պիլէ պինէք
թաշլնա եանաշտըրըլմիշ օլտուլու հալտէ, պիրտէն պիրէ
Սթօթ, էլինտէ պիր մէքթուպ սալլաեարագ, էֆէնտիսի-
նին օտաւընա կիրիպ,

—Էֆէնտիմ, եինէ սիզէ կիւզէլ պիր խապէր, եանի,

աչաղըտան բէտերինիզտէն վէ պիրնատերինիզտէն պիր մէք-
թուպ կէթիքտում, -տէտի :

(Աչաղըտան տիմէքլէ , Հինտիսթանը քէպիրտէն տիմէք
իսթէր իտի :)

ՍԸՐ ՃՕՆ ՄԱԼԳՕՆՈՒՆ ՍԸՐՐԸ

Ճօրճ , էվվէլճէ հիսս իթտիկի պիր տույղուտան թահ-
րիդ օլունարադ , գալպինին շիստէթլէ վուրտուղունու
հիսս իյլէտի :

—Բէտէրում թարաֆընտան տըր , -տէտի , մէքթու-
պուն միհրինի վէ զարֆընը երրթարադ :

Մէգքիւր մէքթուպ դասսա օլուպ , տէլիգանլը պունու
օգուր օգումազ , չէհրէսինտէ վէ կէօլլէրինտէ ֆէվգէլա-
տէ պիր մէսրուրիսէթ միւշահէտէ օլունտու :

Պու արալըգ Սթօք էֆէնտիսինին օտաւընտա պուլու-
նուպ , կէօլլէրի էֆէնտիսի իւզէրինէ աթֆ օլունմուշ օլ-
տուղու թադտիրտէ , մէրազլէ վէ սապրրսըղըղլա պէքլէ-
մէքտէ իտի :

—Ա , -պաղըրաը մէրգում , քէնտի հուզուզունու թա-
նըթան պիր էմնիսէթլի խըամէթքեարըն , շոյեանը հիւր-
մէթ թէքլիֆսիզլիկիլէ , -եա պէն ալտանընբուում , վէ եա-
խօտ զաթը ալինիզ , սաստէթպախշ պիր խապէր ալմազ-
տատընըզ :

—Սլտանմահօրսուն , պէնում երիկիտ Սթօքում , - ճէ-
վապ վիրտի Ճօրճ Մալգօն , -ալտըղըմ խապէր քեաֆֆէյի
խապէրլէրտէն զիւտտէ սաատէթպախշ տըր , վէ զաթէն
չօղտան պէրու պու խապէրէ պէքլէմէքտէ իտիմ :

—Էֆէնտիւմ , զաթը ալինիզէ պիր չէյ սիւալ իթմէք-
լիկիմէ միւսաատէ պուրուրճումուտունուզ :

—Մէսրուրիսէթիմին սէպէպինի մի սիւալ իտէճէք-
սին : իմտի , էկէր սիւալ իտէճէկին չէյ օ իսէ , պիւմիշ օլ-
քի , պիր գաշ հաֆթանա գատար բէտէր վէ պիրատէրի-
մէ գալլուշաճաղըզ :

—Սրբ ճօն իլէ սրբ Էավարտ ինկիլթէրրանա ալտէ՞թ մի իտիւօրլար, —սիւալ իթաի շիտտէթլէ օտա խըամէթ-քեարը :

—Խա՛ւրը, —ճէվապ վիրաի ճօրճ կիւլիւմնէնէրէք, —պիզ օնլարը պուլմանա կիտէճէյիլ :

Սթօրուն չէհրէսի մէվինճ իշինտէ իքէն, պիրտէն պի-րէ մահպունիցիէթ քէսպ իտէրէք :

—Հինաիվթանը քէպիրէ՞ մի, —բէրէլէտի :

—Էվլէթ, Պէնարէսէ, նէ՛ կիւզէլ սէյէահաթ :

Սթօր, ճէվապ վիրմէնիպ, պաշընը էյտի :

—Սճա՛յիլ, —պէեան իթտի ճօրճ, —զանն իտէրսին քի շու աղիմէթ սէնի մահպուն գըլըթօր :

—Խա՛ւրը, ապա մահսուն գըլմանօր, —մըրըլտանտը Սթօր, Լփադաթ, պէօյլէ պիր խապէր վիրոճտինի օլ տէ-րէճէ մէմուլ իթմէնօր իտիմ քի . . . :

—Տիմէք տիր քի, անսըզըն խօշ պիր սուրէթտէ սէնին թէահճիւպինի մուճիպ օլտու :

—Շիւրհէսիլ, էֆէնտիմ, հալ պու քի, պիզ պուրա-տա բէք բահաթ իտիք :

—Հինտիսթանտա տահա զիւտտէ բահաթ օլաճաղըզ, զիրա օրապա բէտէր վէ պիրաթէրիմի պուլաճաղըզ :

—Էֆէնտիմ, պէնտէնիլ պունուն մուզայիրինի խտտա իթմէնօրում, լաքին կիտէճէկիմիլ եօլ ուզուն վէ թէհ-լիքէլի օլտուլունտան պաշգա, տէնիլ գադալալը տախի բէք սըգ վուգու պուլուր :

ճօրճ, խըամէթ-քեարը իպէրինէ սէրթ պիր նազարլա պադարապ :

—Էկէր պէնիվէ կէրմէնէ գօրգուհօրսան, սէնին պու-րատա գալմանա քիմնէ մանի օլմազ, —տէտի, —վէ պէն թէհ-լիքէտէն գօրգան, վէ սատադաթընըն իսպաթընը կէօս-թէրմէք լալում կէլաիկինտէ, քէսպի զաաֆ իլէէէն պիր բէֆիլլէ արդատաշըրգ իթմէք իսթէմէմ :

—Չաթը ալինիլ բէք լալա պիլիքսինիլ քի, —ճէվապ վիրաի Սթօր քէնտու քէնտուրէ գահրամանի պիր ճահտ իտէրէք, —պէն հէր եէրտէ սիզէ բիֆադաթ իտէճէկիմ :

վէ ասլա սիզտէն այրըմանհարագ, միթըսցեօղ համիլ օւլան պիր թօբա, վէ տէնիլ իսթիֆրաղլարընա պիլէ գարշը գօնաճաղըմ :

— Աֆէրին, պէնիմ հիւրմէթլը Սթօբում, իշթէ սէնի պէօյլէ իսթէրիմ :

— Ֆագաթ, էֆէնտիմ, նէ՞ վագըթ եօյա չըգաճաղըղ :

— Գալկիւթանա կիտէն Հինտիսթան չիրքէթինին իլք սէֆինէսիյլէ, վէ օլ պապտէ քէսպի մալիւմաթ իթմէք իւզըն, չիմտի Լօնտրանա պիր մէքթուպ եաղաճաղըմ, վէ եարընտան թէտարիքեաթըմըզա պաչլանճաղըղ :

— Պէնիմ թէտարիքեաթըմ չարուգ պիթէր, — մըրըլտանտը Սթօբ քէմալի թէպիմիեթլէ, վէ սօնրա օտաւտան տիշարը չըգարագ, սըր ճօրճ իլէ քէնտիսինին եագընտա մուֆարագաթ իտէճէքլէրինի տիկէր իըրամէթ քեարլարա պիլտիրտի :

Իշթէ, ճօն Մալգօնուն էվլատընա եազտըղը գըսսա մէքթուպուն սուրէթի :

« Սէվկիւլիւ էվլատըմ,

« Հէր պիր մէքթուպունտա ղանէթ միւէստիր իտարլար իլէ թալէպ իթտիկին խուսուտա, վէ արզ իյլէտիկին արզուլարա մուվաֆֆագաթ իթմէքլիկին վագթը կէլտի : Իմտի, արթըզ սէնին Հինտիսթանա կէլմէքիկինէ ըազը օլուրում, վէ չիրքէթին բօսթա վաբօրլարընտան պիրիսինէ, պիր ան էվվէլ ըաքիպ օլմանը իսթար իտէրիմ : Սէնի կէօրմէյի, վէ սանա սարըլմանը գիեաւտէսիյլէ արզուլտիեօրում, պունտան պաչգա, սանա տախի իհթիեաճըմ վար տըր :

« Սէվկիւլիւ էվլատըմ, պիր խայլի սէնէլէրտէն պէրու, կիլլի վէ մուգատտէս պիր նիեթթիմ վտը տըր : Պիւլիւք վէ թէհլիքէլի պիր իշէ թէչէպպիւս իթտիմ, պիր իշքի, եալընըզ պէն պիլիրիմ, վէ եալընըզ պէն պաշա չըգարապիլիրիմ :

« Նիեթթիլմէ վասըլ օլուեօրում, հոխօտ վասըլ օլուու Կումու ղանն վէ մէմուլ իտիեօրում : Ֆագաթ, հատտ ու հիստպըզ մուխաթարուլար էթրաֆըմը սարմըշլար տըր :

վէ կէօղէ կէօրիւնմէեէն տիւշմէնէր , էթրաֆրմտանէզարէթ իթմէքտէ տիրլէր : վէ պիր սաաթ տէյիլ իսէ , տիկէր պիր սաաթ մէճհուլ պիր քիմէսնէ պէնի վուրարադ , գաթլ ու թէլէֆ իտէպիլիր , վէ պիր քէրլէ պէն վէֆաթ իտէճէք օլուր իսէմ , կէրէք շիմտիսէ տէկին եաբարղըմ , վէ կէրէք պուստան սօնրա եաբաճաղըմ մահվ ու նապէտիտ օլաճադ տըր :

«Հալ պու քի , պու շէյ օլմամադ լաղըմ տըր , վէ օլմաեաճադ տըր : Մնճադ պիրատէրին էտվարտ , հէնուղ հէնճ օլտուղունտան , հիյնի հաճէթտէ պէնիմ եէրիմէ կէշէմէզ : իմտի , սէնի պէնիմ եէրիմէ նասպ իթմէք իսթէրիմ , վէ էկէր պէն վէֆաթ իտէճէք օլուր իսէմ , պիր շան վէ իֆթիխար միրաար օլարադ , պաշատըղըմ ճէսիմ իշի տէվամ վէ իքմալ իթմէքիկի սանա թէրք իտէճէկիմ , վէ պու սուրէթլէ , Մաղօն սիլսիլէսինին նամը գատիմի ասլա զայպ օլմաեաճադ տըր , չիւնքի , պիզ պիւյիւք իշէր եաբմըշ , վէ իհթիմալ տըր քի , ինկիլթէրրատա ինկիլիզ հիւքիւմէթինի գուրթարմըշ օլաճաղըզ :

«Շու մուլթատար իֆատէմտէն անլաեապիլիրսին քի , նէ տէրէճէ սապըրսըղըզլա սանա պէքլէմէքտէյիմ , չիւնքի իլէրու տօղրու հէր ատըմ ալտըղմտա մուխաթարալար արթմադտա տըր :

«Իմտի , սէվկիւլիւ էվլատըմ ճօրճ , պիր կիւն էվլէլ պուրաեա կէլ :

«Հէր գանղը կիւն վասըլ օլաճաղըն իհթիմայտէն օլուր իսէ , օ կիւնտէն պէտ իլէ , Գաղիլ նամընտա պիր տէլիգանըլ Հինտլի , էօմրիւնիւ գուրթարմըշ օլտուղումտան տօլաեը , զաեթ սատըզ վէ միւթէշէքքիւր օլտուղու հալտէ , պիր թահթըէվսն վէ պաղը թահթըէվսնճըլար իլէ Գալկիւթատա սանա պէքլէեէճէք տիր : Մէրգոււմ ազըլի , վէ ասլա եօրուլմադ պիլմէզ պիր չօճուգ տուր , վէ ինկիլիզ սէֆինէլէրինին եօճուլարը իշինտէ , սէնի թէֆրիգ իտէպիլիր : Օ սանա ըէհպէր օլաճադ տըր : Պու չօճուղա թէքմիլ էմնիյեթ իտէպիլիրսին :

«Իմտի , չաբուգ կէլ ճօրճ : — Պիրատէրին էտվարտ վէ

պէն , զաթէն սէնին օլան ճանըմըք և վէ պիր դաչ հաֆ-
թատան մէսրուրէն վէ քէմայի սէրպէսթի իլէ սանա գա-
վուշմագ սէվտասըք , իղթիրապ իչինտէ պուլունան գալ-
պիմիղի պանա ֆէտա իտէրիղ :

«Սէնի սէվէն վէ սանա պէքլէեէն ,

«ԶՕՆ ՄԱՆԳՕՆ»

Իշպու մէքթուպուն գապուլինտէն սէքիղ կիւն սօնրա ,
ճօրճ իլէ Սթօր , Գապիթթանա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ
իտէն Լը Բուա Ժօրթ նամ պիւյիւք սէֆինէեէ րաքիպ օլ-
տուլար , անճագ զէվայը Սթօր , գարաեա չըգտըր վադ-
թէ գատար , տէնիղին իսթիֆրսուլարընա թուլթուլմագ-
սան գուքթուլամսուր :

Սէֆինէ տահա հէնուղ եայը գըրըսընա վասըլ օլմուշ
իքէն , Գաղիլ թըրմայանարագ , տէրունի սէֆինէեէ տա-
խիլ օլտու , վէ քէնտիսինի սըր ճօրճա թանրթար : ճօրճ
եօրվուն օլտուլունտան , իքի կիւն Գապիթթատա իսթի-
րահաթ իթմէք իսթէտի , վէ Գաղիլ , իշպու թէվըրֆ վադ-
թինտէն պիլ իսթիֆտուէ , ճօրճուն , սալիմէն գարաեա
չըգտըրընը , վէ եագընտա Պէնարէսէ վասըլ օլտուլընը
պիլթիթմէք իւղրէ , մէրգուլուն բէտէրի նէզտինէ պիր
մաւիպիր կէօնտէրաի :

Տէօրթ կիւնտէն սօնրա , սըր ճօրճ , հէրաիւրիւ լէվա-
ղիմիլէ թէհիեէ իտիլիշ օլան թահթըէվանա օթուրտու :
Սթօր տախի , մալիւմիւմիւղ օլան ուղուն բէրչէմի գայիֆ
պէյիլրէ սիւվար օլարագ , քէրվան եօլա չըգտը :

Իշպու սէյեահաթըն պաշըրճա մուհիմմ ֆըզրասընը
պիլթիլիթիվտէն , մէզքիւր քէրվանա լիֆագաթ իթմէք-
լիլէ հաճէթ կէօրմէյիղ , վէ գարիունէրիմիղ , հիքեաեէ-
միղաէ պուլունան էշխասը , քիֆաեէթ իտէճէք մէրթէ-
պէտէ պիլթիքլէրինտէն , պունտան պէօյլէ նաղլիեէթիմի-
ղի տէվամ իյլէմէյի միւնասիպ կէօրիւրիւղ :

Սըր Զօն Մալգօնուն տայիլէսի , պունտան էվիլէլ զիք-
րի սէպգաթ իտէն կիւգէլ սէյիլիեէնին սլթ գաթընտա
օլուպ , պիր իշ օտասը , պիր պիւյիւք իշ օտասը , վէ պիր
եաթագ օտասընտան միւրէթթէպ իտի :

Իշ օտապընըն հէր թարափը , կէօրիւմէկէ շայեան սու-
րէթատէ իշէնմիշ Հինո գունաշը վէ հալըլարըյլա էօրթիւ-
լիւ օլուպ , տէրունինտէ տախի պաշըճա մէֆրուշաթ օլա-
րադ , միւքէմմէլ պիւր քիւթիւպիւանէ , վէ ինկիլթէրրա-
տան կէթիւրիւմիշ պիւլիւք պիւր եազըլսանէ , պու եազը-
խանէնին իւզէրինտէ քեաղըտ տէմէթլէրի պուլունմադ-
տա իտի :

Գաբուլարըն պիւրիսի իւզէրինտէ , պիւր սիւահ գապը
ասըլը օլուպ , նազարը տիգգաթը ճէլպ իտէր իտի : Մէզ-
քիւր սիւահ գապը տէրունինտէ , ալ իշին ալէա ինկիլիդ
սիւահլարընտան պաշգա , հէր շէքիւտէ գըլըճլար , վէ հէր
պօյտա վէ չաբտա թապսնճալար տախի վար իտի : Վէլ-
հասըլ մէզքիւր սիւահ գապը , առէթա քիւլիւք պիւր ճէպ-
խանէ տիմէք իտի :

Իքի եիւքսէք բէնչէրէ , հէման տայիմա աչըդ օլտու-
ղու , վէ լաքին , աչըդ բէնքլի Չին բէրտէլէրիլէ , կիւնէ-
շին զիեալարընա գարչը մուհաֆազա իտիմիշ պուլուն-
տուղու թագաթիւտէ , պունըրտան սըր ճօն Մալգօն իլէ
սըր ճօրճուն պիւլպիքաէ պուլսունտուղլարը օտաեա հալա
վէ այտընլըդ կիւրմէքտէ իտի , վէ բէտէր իլէ էվլատ պէյ-
նինտէ վուգու պուլսան շու թէսատիւֆ , ճօրճուն Պէնարէ-
սէ մուվաարլէթինին ֆէրտասը կիւնիւ իտի :

Ճօրճ , բէտէրինին իշ տայիւրէսի էշիկինտէն իշէրի կիւր-
տիկի էանտտէ , հաքիմ Իքի էլլէրինի պաշընա տանաւըշ
օլտուղու թագաթիւտէ , եազըլսանէսի էօնիւնտէ օթուր-
մուշ իտի :

Սըր ճօն , էվլատընըն աեադ սէսինի իշիտինճէ , պաշը-
նը գալտըրար , վէ պիւր կիւլիւմսէմէ իլէ մէրգուսու իտ-
թիգպալ իթտի :

Ճօրճ , եազըլսանէնին եանընա պիւր գօլթուգ սանտու-
լիեէսի կէթիւրէրէք ,

—բէտէր , -տէտի , -էկէր վադթլինիդ վար իտէ գօ-
նուշալըմ ,

—Մէվլիւլիւ էվլատըմ , վադթիւմ օլմադմա սէօզ մի-
տիւր , պիւմէզ մի սին քի , աէնինլէ գօնուշմադ , պէնճէ

ղաեէթ գըյմէթ տար պիր մէսրուրինէթ օլտուղու հալտէ , միւտտէթի մէտիաէտէն պէրու շու իգպալտէն մահրում գալմըշմ տըր :

Ճօրճ , բէտէրինին էլինի էօրէրէք , շէօյլէ տէվամ իթտի ,

— Պանա եազտըղընը մէքթուպ իւզէրինէ գօնուչալմ ,

— Եազտըղմ մէքթուպ իւզէրինէ՞ մի , — [Թէքրարլատը ճօն Մալգօն , սիւալ Եօլլու պիր սէտա իլէ :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , օլ մէքթուպ քի , պանա ինկիլթէրրաեը թէրք իթտիրտի , օլ մէքթուպ քի , տէրունինտէ , սիլին պիւլիւք պիր իշէ պաշլամըշ օլտուղունուղ , վէ պէնի աախի օ իշէ շէրիք իտէճէկինիղ , գաբալը սուրէթտէ պէեան իտիլմիշ իտի : Շիւպհէսիղ խաթրընըզտա օլմազ կէրէք տիր քի , մէզքիւր մէքթուպտա , մուխաթարատան վէ շան ու շէրէֆտէն պահս օլունմուշ իտի , վէ պէն իգըար վէ իթիրաֆ իտէրիմ քի , — իլավէ իթտի ճօրճ պիր կիւլիւմնէմէքլէ , — մուխաթարա վէ շան ու շէրէֆ մատտէսի , հազգըմտա ֆէվզէլատէ գուվլէյի ճաղիպէ իճրա իլլէմէքտէ տիր : Իւզէրիմտէ էօյլէ թահրիգ իտիճի պիր էսրար , վէ անլաշըլմազ պիր պիլմէճէ վար տըր քի , Տուվրտան Գալիլիթահա կէլէնէ տէկին , նիճէ կիճէլէր պէնի սըթմանա տիւշար , վէ ույգուլմտան մահրում գըլմըշ տըր :

— Տիմէք տիր քի , շու հալտէ , մէզքիւր էսրարա վէ պիլմէճէեէ , պիր ան էվլէլ վազըֆ օլմազ իսթէեօրսուն ,

— Զանն իտէրիմ քի , պու թապիի պիր շէյ տիր :

— Օ , ղաեէթ թապիի տիր , ղաթէն պէն սէնտէն շու սապըրսըզըղ հալինի պէքլէեօրտում , վէ հաթթա իգըար իտէրիմ քի , էկէր պու իտուտուտա սօվուդ վէ պիլա վազիֆէ տավրանսա իտին , պունտան տօլաեը քէմալի թէէսսիւֆլէ թէաճճիւպ իտէճէք իտիմ :

— Իմտի , կէօրիւեօրսունուղ բէտէր էֆէնտի քի , պէնիմ վաղիֆէսիլլիք վէ սօվուդ մուամէլէմտէն գօրգաճազ հիշ պիր սէպէպինիղ եօգ տուր , վէ սիլին էպրարընըզը պանա թէպլիղ իտէպիլիրսինիղ : Իմտի , «էօյլէնին . . .

վէ չարուդ սէօյլէյին . . . զիրա , սիղէ պէքլէհօրում :

— Սէվկիւլիւ էվլաարմ , տահա պէքլէմէք լաղըմ տըր ,
— տէսի ճօն Մալգօն :

— Պէքլէմէք մի , չթէքրարլատը ճօրճ , քէմալի մէյ-
եռւսանէ պիր սէտա իլէ :

— Էվլէթ , հէմ սապըրլը օլմալըսըն , զիրա , մէրաղըն
պու կիւն թէսկին իտիլէմէզ :

— Ֆազաթ նէ՞ իչին :

— Իշ սահիպինին խօտէսէնալիկի իչին :

— Նէ՞ տիմէք իսթէրսինիզ :

— Շուռու տիմէք իսթէրիմ քի , նասըլ քի պիր մու-
հարրիւր , պիր հիքեասէ եախօտ պիր թէաթրօ օեռնու
գալէմէ ալտըղընաա , անըն պաղը միւլթէլիֆ ճիհէթ-
լէրինի իքմալ իթմիշ օլտուղունա զաննը գալի հասըլ իթ-
մէտիքճէ , մէզքիւր թէէլիֆքէրտէսինի էնղարը ամմէեէ
արզ իթմէք իսթէմէզ իսէ , էօյլէ տէ պէն թէշէպալիւ-
սիւմիւն թէֆէրուաթընը սըրասընա գօյմատըգճա , վէ
թէքմիլինի իքմալ իթմէտիքճէ , մէզքիւր թէշէպալիւսիւ
սանա թէքք իթմէք իսթէմէմ :

— Աճալիւ , պիր պտպա էվլատընտան սըրըրնը սագ-
լա՞ր մը :

— Նէ՞ իչին սագլամաղ , չիւնքի , էվլատըմ պէնի տին-
լէտիկինտէ , պէնիմ հաքիմիմ օլաճագ տըր . պու հալտէ
էվլատըմըն հագգըմտա թէաճճիւպիւնիւ տալէթ իթմէք-
լիկի , պիւյիւք իշ եէրինէ գօրում :

— Սիզ բէք ալէա պիլիրսինիզ քի , հագգընըղաա թէաճ-
ճիւպ վէ թէհայեիւրիւմիւ գաթէն էվլէլինտէն գաղանմըշ-
սընըզ տըր , Ջիւնքի , սիզին հէր եարաղընըզ վէ եարա-
ճաղընըզ , հէմ պիւյիւք վէ հէմաէ կիւղէլ տիր :

— Շու էսնատէ սէնին գալպին տիր քի , սէօյլէհօր , հալ
պու քի , պանա լաղըմ օլան , էվլտալըգ թէաճճիւպ վէ
թէհայեիւրիւ տէյիլ տիր : Պանա լաղըմ օլան , ագըլանէ
վէ միւլահաղալը պիր բէյ տիր : Իմտի , միւրասըմ պու
բէյի իսթիհատ իթմէք տիր , վէ իշթէ պու սէպէպտէն
սըրըլարըմը կիղէմէքտէյիմ :

— Լաքին, բէտէր էֆէնտի, եազարդընըզ մէքթուպտա պու եօլտա տիւշիւնմէմիշսինիզ տիր:

— Օրասը սահիհ տիր:

— Իմտի, նափուլ պու պապտէ օլան էֆքեար վէ թանավուրաթընըզ պու տէրէճէ թէպտիլ օլունմուշ տուր:

— Ձիւնքի, մէքթուպումու կէօնտէրէլիտէն պէրու, իւլէրուեէ տօղրու պիւլիւք պիր աարմ ալտրմ, Եանի, թէշէպպիւսիւմ մէմուլին զայրի պիր սուրէթտէ քէսպի թարագդը իթմիշ տիր: Արաերպ, վէ էլաէ խտիեօրում տէեու զանն իյլէտիկիմ սըրասա, պէլքի եիկիրմի տէֆա ալտանարըլմ շու դաթի սըրը, պու տէֆա էլիմտէն գուլթուլամանեաճագ տըր, վէ իշթէ ճօրճ, պիր քէրրէ մէզքիւր սըրը էլիսէ կէշիրիր իսէմ, քէսպի մուվաֆֆագըլեէթ վէ ֆիւթուհաթ իթմիշ օլաճաղըմ: Իմտի մադսէտիմէ կէլիեօրում, վէ անէ եէթիշիեօրում:

Ճօն Մալգօն պու սուրէթլէ թէքէլլիւմ իթտիկի սըրասա, սէսի տիթրէմէքաէ, վէ պիր նէվի բարլագըլզ, էնլի անընըն էթրաֆընտա բարլամագտա իտի:

— Մէվլիւլիւ էվլաարմ, -տէվում իթտի իսթիեար, -շան ու շէրէֆէ սէնինլէ պիրլիքաէ հիսսէտար օլաճաղըմ, լաքին սօն ճահար եալընըզ քէնսիմէ սագլամագ իսթէրիմ:

— Եանի, -մըրըլտանտը ճօրճ Մալգօն, -սէն պէնի մուլաթարատան տագընմագ նիեէթինտէ պուլունեօրսուն: Հալ պու քի, սէվլիւլիւ բէտէր, սիլէ խապէր վէրիւրիւքի, թէհլիքէ օլմանընճա, շան ու շէրէֆ իսթէմէմ:

Հաքիմի քէպիր էլլէրինի, ճօրճուն սարը վէ կիւզէլ պաշը իւզէրինէ դօեարագ,

— Օհ, թէէմին օլ, սէվլիւլիւ էվլաարմ, -տէտի, -սանա սըրըլարըմը թէպլիզ իթտիկիմ սըրասա, իշին սօնու դաթիէն ալընմըջ օլմանեաճագ տըր, վէ սէօզ վիրիւրիւք տանա քի, տահա բէք պիւլիւք մուլաթարալար պուլուննաճագ տըր:

— Պէնտէ էօլլէ օլմասընը իսթէրիմ:

— Շիմտի մէմունն օլաոնն մու:

— Հիշ տէյիլ իսէ, միւթէսէլլի օլտում:

—Տիմէք տիր քի, սապր իլէ պէքլէեհէճէքսին :

—Էվլէթ , չիւնքի հէր հալտէ պէքլէմէք լազըմ ալը , լաքին , Ալլահ վիրէ տէ , շու պէքլէմէքլիք չօգ ուզուն սիւրմէսէ իտի :

—Սէնի օսանտըմամադլըզը վաա իտէրիմ , վէ պու կիւնտէն իթիպարէն սէնտէն պիր մահ թալէպ իյլէրիմ :

—Տիմէք պիր այտան սէօյլէեհէճէքսինիլ :

—Էվլէթ :

—Հէր շէյի՞ մի :

—Էվլէթ :

—Պու կիւնտէն պիր աւա գատար հէր նէ տախի օլսա , վէ հաթթա շու էսնատէ մէմուլ իթտիկինիլ իւմիա տախի պաշա չըգմասա , եինէ վատինիզտէ պուլունաճադսընըզ , տէյի՞լ մի :

—Էվլէթ :

—Բէք տլէա , բէտէր էֆէնտի , սէօգլունիւպիւ գապուլ իյլէրիմ , վէ պիր այտան կիւնիւ կիւնիւնէ կէլիպ , «Իջթէ կէլտիմ , վէ սիզի տինլէհօրում» տէեհէճէկիմ :

ՐԻԻՆԱ ԹԷՔՐԱՐԷՆ ՊԱՇԼԱՐ

Բէտէր իլէ էվլատ միեանէսինտէ վուգու պուլան մեղքիւր միւլադաթըն ֆէրտասը կիւնիւ , ճօրճ Մալգօն ազաւ թաամինը ֆամիլեաճա իթտիքտէն սօնրա , սէյֆիւեհտէն պիր ճիւզի ուղադլըզը պուլունան Պէնարէսէ տօզրու ուզանտը :

Էտվարտ , օլ կիւնիւ պէյկիրլէ սուլուն պիր եօթուլուգ իտէրէք , եօրկուն օլտուլունտան , պիրատէրինէ լիֆադաթ իթմէմէքտէ իտի :

Վազաա կիճէ իաի իոէտէ , հաաա ու հիսապսըզ եըլսալլալըն պիեաաը , կիճէնին գարանըզընը պիր աէրէճէ այտընլաթմադտա իտի : Հաւա միւլայիմ օլուպ , իխթիւնար աղաճլարըն թէրէլէրինտէն իսէ , աղա րիւզկեսար հուպուպ իթմէմէքտէ իտի : Շու էսնատէ ուզադտան , ինճէ պիր

սէպէ պիր Հինտիսթան շարգիտի թէրէննիւմ իտիլտիկի , վէ քիւչիւք պիր տալուուն մէգքիւր շարգիտէ հէմահէնկ իթտիկի իշիտիլմէքտէ իտի :

Ճօրճ Մալգօն , պալչէտէն տիշարը չըգըդ , վէ դարու-
հաւ արգատան գարաեարադ , չուգուր պիր եօլտան եիւ-
րիւմէկէ պաչլատը քի , մէգքիւր եօլտա տալլարտան մաս-
մուլ օլարադ , մէվճուտ օլան գալըն քէմէր , օրթալըզը
տահա զիեատէ գարարթմը իտի :

Մէրգոււմ ճօրճ , պու քէմէրին ալթընտա հէնուզ պիր
ատըմ ալմը ի.քէն , եէշիլիքտէն եարըմը ալվարըն ա-
րասընտան , ուզուն պօյլու պէեազ պիր կէօլկէ զուհուր
իտէրէք , արգասընտան կէլմէեէ պաչլատը : ճօրճ , պու
տրա , պիր տէֆա տահա Սիվա պիւթիանէսինին վիրանէ-
լէրինտէ պուլունմազլըզը , վէ օ կիճէքի կէօրտիւկիւ բիւ-
հանըն սահիհ օլաուզունա տայիր բէտէրի թարաֆընտան
փուգու պուլան իտարըն սահիհ օլուպ օլմատըզընը թէ-
ֆէքքիւր իթմէքտէ , վէ տիկէր թարաֆտան մէգքիւր պէ-
եազ կէօլկէնին , զսեէթ թէտպիրլէ թօրաղա ճլասմա-
սընտան , պունտան սաղ պիր մաիլուդ օլաուզունա ապս
շիւպհէ իթմէմէքտէ իտի :

Մէրգոււմ , ազաճ տալլարընըն սըգլըդ օլմամասընտան
տօլաեը , երլարզլարըն զիեասընտան պիր տէրէճէ պյտըն-
լըդ հասըլ օլմուշ օլան պիր մահէլլաէն կէչէճէկի սըրա-
տա , պիրտէն պիրէ տիթրէտի , չիւնքի օմուզու իւղէրինէ
պիր էլ դօնուլմուշ իտի :

Ճօրճ , անինտէ արգատընա տէօնտիւ , վէ դաեէթ ու-
զուն պօյլու պիր կէօլկէնին գարչարնա տիքիլմիշ օլաու-
զունու կէօրտիւ : Պու կէօլկէ , օն տէօրտիւնճիւ ասարտա
քէշիշլէրին վէ թէօպէքեարլարըն կիլինտիքլէրի էլլիսե
միտիլիւ , պաչտան թըրնաղա դատար պէեազ շարչաֆա
պիւրիւնմիւշ օլուպ , մէգքիւր շարչաֆըն եալընըզ կէօզ-
լէրիլէ աղընա կէլէն մահէլլի տէլիք իտի :

Ճօն Մալգօն , օլլունա , տիշարը չըգարըրնտա , եանը-
նա իւշ աղըզը պիր Հինտ խանէրի իլէ , իքի թանէ տա-
խի ճէպ չէպպանճատը ալմատընը իթմար իթմիւշ , վէ ճօրճ

մուծիպինճէ հարեքէթ իթմիշ օլտուղունտան , մէրգում տէրհսլ մէգքիւր թապանճալարտան պիւրինի էլինէ ալա-
րագ , շիտաէթլէ շէջլէ սէջլէտի ,

— Սագըն քէնաինի , զիրա իւզէրիմաէ սիւահ վար տըլ ,
— տէնու պաղըրտը :

— Սիւահընըզ պիհուտէ տիր , — ճէվապ վիրտի պիր էր-
քէք սէտասը , ինկիլիզճէ ֆէնա պիր թէլաֆֆուզ իլէ , —
պէնտէն գօրգաճագ հիշ պիր սէպէպինիզ եօգ տուր :

— Ֆագաթ , նէ՞ իչին պէնի թէվգըֆ իտիեօրսունուզ :

— Չիւնքի , սիզէ պազը շէյ սիւալ իտէճէկիմ :

— Նէ՞ կիպի :

— Սիզ , տէրունինտէն տիշարը չըգտըղընըզ սէյֆիեէ-
տէքի հաքիմի քէպիրին էվլատը՞ մը սընըզ :

— Էվլէթ :

— Իւշ կիւն միւ տիր Պէնարէսէ վասըլ օլտուղունուզ :

— Էվլէթ :

— Գալիլիթատան Պէնարէսէ դատար սիզէ ըհպէր օ-
լան , Գալիլ նամընտա պիր տէլիգանըլ Հինտլի՞ մի տիր :

— Էվլէթ :

— Տիմէք տիր քի , ճօրճ Մալգօն թէսմիեէ օլընան
զաթ , սիզսինիզ :

— Էվլէթ , պէնիմ , ֆագաթ սիզին նէ՞նինիզէ լազըմ ,
նէ՞ սէպէպլէ պանա պու սիւվալլէրի արզ իտիեօրսունուզ :

Պու սիւալ իւզէրինէ պիր տագըզա դատար սիւքիւթ
հիւքմ իթտի :

Զանն իտէրսին քի , ճօրճ Մալգօնուն զարիպ մու-
հասիպի , մէգքիւր մուհավէրէեէ տէվամ իթմէքիքտէ
պիր կիւճիւք հիսս իթմէքտէ , վէ ասըլ սէտատառ նազըլ
քէլամ իյլէմէկէ չալըշմագտա իտիւ վէ նիհաեէթ շու վէճհ
իլէ մուհավէրէյի թէպտիլ իթտի :

— Պէօմահ տաղը իւզէրինտէ պուլունան պիւթխանէտէ
կէշիրաիկինիզ ֆուրթունալը կիճէ խաթըրընըլտա՞ մը արը :

— Խա՛նըր :

— Պիր բիւեսա կէօրաիւկիւնիւղիւ տէր խաթըր իտէ՞ր-
մըսինիզ :

Ճօրճ, թէաճճիւպոնէ պիր սէս չըգարմադտան քէն-
տույի թութամանարագ,

—Պիր ըիւեա՞ մը, —տէտի, —տճայիւ, սիւզ պիլիեօր-
մուտունուզ,

—Կէօրիւեօրտունուզ քի, հէր շէյէ մալիւմաթըմ՝ վար
տըր, լաքին ճէվապ վիրին, օ ըիւեա խաթըրընըլտա՞ մը
տըր,

—Էվլէթ, չիւպհէսիզ խաթըրմտա տըր,

—Էյ՝ պու խաթըրէ սիւին իւզէրինիզէ նէ՞ թէէսսիր
իշլէթմէքտէ տիր,

—Դալպիմի վուրմադտա տըր,

—Էկէր շու ըիւեաեը սիզէ թէքրարէն կէօրտիւրմէքլի-
կի թէքլիֆ իտէն օլուր իտէ . . . :

—Բի՞մ պանա էօյլէ պիր թէքլիֆ իտէպիլիր, —տէտի
ճօրճ, միւտահիպինին սէօզիւնիւ գաթ իտէրէք,

—Իհթիմալ տըր քի, պէն, —ճէվապ վիրտի մէճհուլ
ասէմ, վէ սօնրա, —գապուլ իտէրմիսինիզ, —տէեու իլա-
վէ իթտի,

—Ֆէվգէլատէ սէվինճ վէ մէմնուհիեթլէ, վէ ատէ-
թա տիվանէ կիպի գապուլ իտէրիմ, Զաթէն էն սէվիւ-
լիւ արզուլմ օ տուր,

—Էօյլէ իտէ, սէնին պու արզուն իճրա օլունաճպգ տըր,

—Նէ՞ վագըթ,

—Պու կիճէ,

—Պունուն իշին նէ՞ եարմազ լաղըմ՝ տըր,

—Սիզ, ինկիլթէրրանըն «Ճէնթըլմէն» թապիր օլունան
խաթիեապըր ֆըրդասընտան տէյիլ միսինիզ,

—Էվլէթ,

—Օ հալտէ, սիզէ արզ օլունաճադ քեաֆիէյի շէրա-
յիթի գապուլ իտէճէկինիզ իշին, մէզքիւր նամընըզ իւ-
զէրինէ սէօզ վէրի՞միսինիզ,

—Ֆաղաթ, պու շարթըլար հադգընտա եէմին վիրմէզ-
տէն էվլէլ, օ շարթըլարը անլամազլըզ, հէմ՝ հադգըմ,
վէ հէմտէ միւրատըմ՝ տըր,

—Բէք ալէա, իմտի, էվլէլ պէ էվլէլ կէօզլէրինիզին

պիր մէնտիլ իլէ պազլամասընա միւսաստէ իթմէլիսինիզ :

— Կէօղէրիմի պազլամա՞գ մը , — տէաի ճօրճ :

— Ձիւնքի էօյլէ օլմագ լազըմ տոր :

— Ֆագաթ , էկէր պու պիր տէսիսէ իսէ . . . :

— Տէսիսէ՞ մի , սիզ պէօյլէ շէյլէրտէն շիւպհէ իթմէ-
մէլիսինիզ , վէ իսպաթը տա շու տուը քի , էկէր սիզէ
սույի գաստըմ օյսա իտի , արգանըզտան կէլիր իքէն , օ-
մուզլարընըզա պիր գամա սաբլահարագ , վէ սէս չըգար-
մանըզա ապա վագըթ վիրմէսէրէք , անինտէ Բիզի-գաթլ
ու թէլէֆ իտէր խոխմ :

— Սահիճ տիր , — տէաի կէնճ ինկիլիզ քէնտու քէնտու-
հէ , շու չուգուը եօլ զանն իտէրսին քի , գաթլ ու ճինա-
հէթ իչին եաբըլմըշ տըր . վէ պատէհու եիւքսէք պիր
սէտա իլէ , — բէք ալէա Ի կէօղէրիմին պազլանմազընա բա-
զը օլուրում , — տէյու իլավէ իթաի , — տահա պաշգա :

— Պու կիճէ , եիւղիւնիւզիւ աշմահա ուզրաշմահաճա-
ղընըզ կիպի , նէ՛ եարըն , նէ՛ տէ պաշգա վագըթ կիթաի-
կիսիզ մահէլի անլամագլըզա տախի չալըշմահաճագ սընըզ :

— Բէք իյի , պոճնը պա բազը օլուրում :

— Դաբշըսընտո ձուլունահաղընըզ եիւզիւ մասքէլի
գատընըն քի՞մ օլաուզունու անլամահա չալըշմահաճագ-
սընըզ :

Ճօջճ Մալգօն պիր հիտալէթ ալէամէթի կէօթէրէրէք ,

— Նէ՛ , եի՞նէ մի եիւզիւ գաբալը օլահաղ տըր , — Ծէ-
տի եիւքսէք սէտա վէ նշիքետը պիր մէյիսուսիսէթիլ :

— Լավէթ , վէ տայիմի սուրէթտէ :

— Մասքէ եիւզիւնտէն հիչ չըգմահաճագ մը տոր :

— Ապա :

— Պու պիր ազ կիւճճէ տիր , ֆագաթ նէ՞ չարէ , մա-
տամ քի հէր հալահ պէօյլէ օլմագ լազըմ իսէ , պունա տա
բազը օլուրում : Շիմաի սէօյլէեին պոքալըմօշ շու թիւ-
քէնմէզ շարթլարընըզմահաճագ կէլմի մի Բալիս տ քա :

— Իսահրը , ոճնոճ կէլմէտի չ պիր շարթ մահա վարտըր :

— Էյ , Ծ նէ՞ տիր :

— Շու քի , քիմսէ , նէ՛ բէտէրինիզ , նէ՛ պիրատէրի-

նիւ, վէ նէ՝ տէ խըտմէթ. քեարընըդ, պաշընըզա կէլէն պու-
վագըատան խապէրտար օլմահաճագ տըրլար :

— Պու խուսուստա քիմնէնէ պիր քէլիմէ պիլէ սէօյլէ-
մէմէնէ սէօլ վիրիրիմ :

— Շանէտ պիրի, կիճէնին՝ պիր դըամընըռ սէյֆիեէաէն
տիշարըտա կէշիրտիկինիդի անլահաճագ օլուր իսէ, զայ-
պուպէթլինիդին սէպէպլինի կիլտոն իթմէք իւզընէ, պիր վէ-
սիրէ պուլապիլէճէքսինիդ եա :

— Վատ իտէրիմ :

— Ֆագաթ, շու չարթլարը հիւանի սուրէթտէ կյֆա ի-
տէճէկինիդ իշին, ասըլատէրիկինիդ իւզէրինէ եէմին ի-
տէպիլիթմիսինիդ :

— Էվվէթ, եէմին իտէրիմ :

— Բէք ալէա, էօյլէ իսէ, հայտէ կիսէլիմ :

— Աճայիւ, շիմտի՞ մի :

— Էվվէթ, չիւնքի ուղէ պէքլէեօրլար : Ֆագաթ, նէ՞
օլուեօրսունուլ, սիդի կէօրէն, թէրէտտիւտ իսիեօրսու-
նուլ զանն իտէր :

— Խա՛նըր, Ալլահ իթմէնէ քի թէրէտտիւտ իտէյիմ,
անճագ բէտէրիմէ, պիր սաաթտան կէլիրիմ տէեու սէօլ
վիրտիմ տէ, շիմտի կիթմէնէճէք օլուր իտէմ, պիշարէ
իդթիրապընտան էօլիւր :

— Էօյլէ իսէ, հայտէ սէյֆիեէնէ իլիտին, վէ բէտէրի-
նիդէ կիճէլէր խայր օլտոն տէյիւլ, տայիրէնիդտէ եաթ-
մահա կիսէեօր կիպի կէօսթէրին, վէ սօնրա կէլիւլ պէնի
պուլուն :

— Բէք կյի, պանա պիր չարեէք միւտտաէ վիրմէլի-
սինիդ :

— Հայտէ Ղիտինտէ, չարուգ կէլմէնէ պագըն :

— Շիմտի դուշ կիպի կիտէր վէ կէլիրիմ :

— Պիր չարեէք կէլմէգպէն էվվէլ, ճօրճ՝ Մալգոն հէման
աշգ ու սէվտահա միւշապիհ օլան պիր ֆիքրի շէտիա ի-
լէ, եէնիտէն չարուր եօլուն գարանըդ քէմէրի ալթընա
կիլտի Մէրգուլ ավտէթիտտէ, հէմ սէյֆիեէնին վէ հէմ
պսալէ գարուսունըն անաթիթարլարընը կէտինէ ալուր :

— Իշթէ կէլտիմ , -տէտի :

— Էօյլէ իսէ , հայտէ արգամսան կէլին :

— Լաքին , կէօղլէրիմի պաղլամսարնը :

— Պիր ազտան :

— Նասըլ իսթէրսէնիզ :

Պունուէն իւզէրինէ , պու իքի քիշի պիր քէլիմէ պիլէ թէլաֆֆուզ իթմէնէրէք , պիր գաշ տագըզա գատար պիրլիքտէ վէ սիւրաթլէ եիւրիւտիւլէր : Ձիքրի սէպգաթ իսէն չուգուր Խօլուննի հաեէթինէ կէլաիքլէրի էմնատէ , պիր հայվան քիշնէմէսի սէտասը իշիտիլէրէք , գլաղուզ տուրտու , վէ քէլամա աղազ պիրլէ ,

— Հայվանա պինմէք պիլլիրսինիզ , տէյիլ մի , -տէտի :

— Ինկիլիզ օլտուլում հայտէ , հայվանա պինէպիլմէմէք միւմքիւն մի տիր . ֆագաթ , պու սիւպլի իթմէքտէն միւրատընըզ նէ՞ տիր :

— Ձիւնքի սէտասընը իշիթտիկինիզ հայվան սիզին պինէճէկինիզ տիր տէ . . . :

— Ա , հայվանա՞ մը պինէճէկիզ :

— Էվլէթ :

— Էօյլէ իսէ , ուզալա կիտէճէկիզ :

Ետպանճը ատէմ ճէվա վիրմէտի :

— Ֆագաթ հիշ տէյիլ իսէ , չու գատարընը օլտուն սէօլէյին քի , -տէվամ իթտի ճօրճ , -սապահ օլմատան սէյֆիէէէէ ավտէթ իտէպիլէճէ՞քմիլիմ :

— Էվլէթ :

— Իշթէ պէնտէ պունու պիլմէք արզու իտիւօրում :

ճօրճ իլէ գլաղուզու պու արա տուրմուշ իտիլէր : Մէրգում գլաղուզ , կիլինտիկի պէնազ չարշաֆ արասընտան էլլէրինի տիշարը չըգարարազ ,

— Վագըթ կէլաի , -տէտի ինկիլիզէ , -իմտի էյիլինիզ :

ճօրճ իթաաթ իթտի , վէ գլաղուզ , էլինտէ թուլթտուլու իրէքի մէնտիլի մէրգումուն կէօղլինէ պաղլատը :

Դլաղուզ , ճօրճուն էլլնտէն թուլթուպ , պիր գաշ տտրմ ալտըգտան սօնրա , գտէթ եագընտան պիր հայվան քիշնէմէսի վէ աեազ սէտալարը տահա իշիտիլաի :

—Շիմտի սիզ, բիւզկեար իլէ կիտէր ալէա ճխա պիր պէյկիրին եանընտա պուլունմադ տասընը : Սօլ էլինիզի գալտըրըպ, տիզկինէրինի թուլթունուզ, պէն իւզէնկիյի սիզէ թուլթումադ տաեըմ :

—Իշթէ պինսիմ, —տէտի ճօրճ, տիզկինէրի թուլթուպ, հայվանըն իւզէրինէ աթլանարազ :

Պատէհու, պէհազ չարչափա պիւրիւնիւշ օլան սաէմ տախի, տիկէր պիր հայվանա րաքիպ օլարազ, ճօրճուն պինմիշ օլտուղու հայվանըն պաշլըղընտան թուլթուտ, վէ պօղազտան պիր սէս չըգարըպ, ի.քիսինէ պիրաէն եօլ վիրտի :

Պունուն իւզէրինէ, մէզքիւր հայվանլար անինտէ սըշ-րատըլար, վէ եախօտ տահա տօղրուսու ուշմանա պաշլատըլար, զիրա պունլարըն տէօրթ նալ իլէ ֆէվզէլատէ սուրէթտէ գաթը մէսաֆէ իյլէմէլէրի, անճազ պաղը խա-եալի կիճէ գուշլարընըն պաշլ տօլանտըրըր սուրէթտէ ուշուշլարըլա թէշպիհ օլունապիլիր իտի :

—Իշթէ, —տիմէքտէ իտի ճօրճ քէնտու քէնտուեէ, պէյկիրինին սիւրաթը հարէքէթինտէն միւթէլէզիզ օլարազ, —իշթէ Շարգ, տայիմա Շարգ գալաճազ տըր : Մն տօգուզունճու ասըն օրթասընտա պիլէ, ինն վէ ճիննէր հալէա հուգուզլարընը մուհաֆազա իթմէքտէ տիրլէր : Հազգըմտա խանըրըլ օլան պիր ճին, էսկի ղէմանըն կիւզէլ, վէ լաքին ինանըլմազ հիքեսիէլէրինի ֆիքրիմոէ թէվէլլիւտ իթաիրմէքտէ տիր, նասըլ քի օլ ղէմանտա, եիւզլէրի գալալը օլան սուլթան հարէմլէրի, պիր սաաթ իչին սուլթանլարա րաքիպ թայեին իթմէք իւզըրէ, իսթէ-տիքլէրի սիւարիլէրի, գանատըլ աթլարտան ղապա իտէրլէր իտի :

Գարանլըգտա, ղանէթ սիւրաթլէ հարէքէթ վուգու պուլտուղունտա, նէ մըգտար մէսաֆէ գաթ իտիլտիկի անլաշըլմազ, վէ պունուն խապաթը, տէմիր եօլլարընըն թէշքիլի էլինիւնտէն պէրու կէօրիւմէքտէ տիր, նասըլ քի պիլիմ ի.քի սիւարիլէրին պէյկիրլէրի տուրտուզլարընտա, ճօրճ Մալգօն, նէ մըգտար մէսաֆէ գաթ իտիլ-

տիկիննի, վէ նէ գատար միւտաէթ երբիւլտիւկիւնիւ պիւլմէնօր իտի :

—Մահէլլի մագսուտէ վասըլ օլսուգ, —տէտի գլաւուլ ճօրճուն գուլաղընտան աշաղընա, —իմտի, արթըգ աշաղընա էնին, վէ էլինիլի պանա վիրին, պէն սիղի կէօթիւրիւրիւմ :

Ճօրճ, գատիֆէ հալը կիպի եումշագ պիր գում իւզէրինտէ երբիւլտիւկիւնտէն, վէ էթրաֆտան կէլէն ղանէթ կիւզէլ չիչէք գօգուլարըյլա պերապէր, հավուզա տէօթիւլտիւկիւ իշիտիլէն սու շըգըրթըլարընտան, քէնաիլէրինին պիր սարաեա միւթթասըլ պաղչէտէն կէչմէքտէ օլսուգլարընը հիսս իտէր իտի :

Գլաղուզ, ճօրճա պիր նէրտիւպան գատէմէրինի կէչիրթտիքտէն սօնրա, պիր գաբու սչըլտը, վէ տիշարտա ճօրճուն երւզիւնէ էսէն ըրւզկեար, պու մահէլլտէ գաթ օլունուպ, վէ չիչէք գօգուլարը եէրինէ տախի, Շարգա մախսուս սայիր պաշա չարբար գօգուլար գայիւմ իտի :

Պու իքի ատէմէր, սէսսիզճէ վէ սիւրաթլէ պիր խայլի տայիրէլէրի կէչտիքտէն սօնրա, գլաղուզ ճօրճուն էլինի պըրագտը, վէ, «Պիրտէն երկիրմիեէ գատար սաեըն տա, երկիրմինճի սաեըտա կէօղիւնիւզիւն պաղընը չէօղիւն» տէտի :

Ճօրճ տախի մուճիպինճէ, պիրտէն երկիրմիեէ գատար սայտը, վէ երկիրմինճիտէ իրէքլի մէնտիլի չէօղտիւ, վէ էթրաֆը սէյր ու թէմաշաեա պաշլատը :

Ճօրճուն եալընըզա պուլունտուզու օտա, պիւյիւքլիւք, չէքլ վէ մէֆրուշաթ ճիհէթիյլէ, իշպու հիքեաեէնին պիրինճի պապլարընտան պիրիսինտէ վասֆ իթմիշ օլտուլումուզ հավլէթ օտաընա պէնղէր իտի : Շու գատար քի, մէզքիւր օտանըն օրթասընտա, ղանէթ պէրրագ եանար պիր լամպա աալըլ օլուպ, վէ գաբու վէ բէնչէրէլէրինտէ տախի, իւզէրլէրի մասալլարտա իշիտիլէն գուշար վէ վիճուտի օլմանտն չիչէքլէր իլէ իշլէնմիշ իրէքլի էնլի բէրտէլէր պուլունմագտա իտի :

Ճօրճ Մալգօն տէյիրմի սէտիրին իւզէրինէ օթուրտու :

Մէրգուման պաշր արթէշ կիպի սրճագ օլուպ, եիւրէկի չիտտէթլէ չարբմագտա, վէ ֆէվզէլատէ պիր սապըրսըզլըզլա պէքլէմէքտէ օլտուզու հալտէ, կէչիրտիկի հէր պիր սագըզա, քէնտիսինէ պիր սաաթ գատար ուզուն կէօրինիւր իտի:

Շու պէքլէմէք, քէնտիսինէ հէր նէ գատար ուզուն տախի կէօրինաէ, հագըզաթը հալտէ, բէք ազ սիւրտիւ: Ձիւնքի նահէհան գարու բէրտէլէրինտէն պիրի աչըրարագ, տէլիզանյընըն բարըագ վէ գամաշմըշ կէօղլէրինէ պիր ճալիպ նիւմայիշ կէօրինտիւ:

Պու նիւմայիշ, զաթէն մայիւմիւմիւզ օլան վէ պիւթխանէ տէրունինտէ կէչիրիլէն կիճէտէն պէրու, լաէնգաթի մէրգում տէլիզանյընըն խաեալինտէն չըգմահան կիզլի գատըն իտի:

Մէրգումէ, սըրմա իլէ միւզէյեէն օլարագ, հէման պիր թարաֆտան օլ պիր թարաֆա կէօրինէճէք սուրէթտէ, տիւլպէնտտէն պիր էլալիպէ կիյինմիշ օլուպ, պաշընըն սաշլարը եէրէ սիւրինմէքաէ, վէ իրի կէօղլէրի տախի, մասքէնին ալթընաա բարլամագտա իտի:

Ճօրճ, մէրգումէյի կէօրտիւկիւ կիպի, իսթիզպալինէ կիթտի, վէ էլլէրինի էօրիւպ,

—Ահ, էֆէնտիւմ, կէչէնքի միւլագաթը բիւեա զանն իթմիշ իտիւմ, ֆագաթ պու տէֆա կէօրտիւկիւմ բիւեա տէյիլ տիր, զաթընըզ մէվճուտտունուզ, մատամ, վէ պէնտէնիզի թէքրարէն կէօրմէքլիկի իսթէմիշտինիզ:

—Էվլէթ, սէնի թէքրարէն կէօրմէք իսթէտիւմ, -ճէվապ վիրտի մէճհուլէ գատըն, -չիւնքի, սէնի սէվտիւմ:

Պիր գաշ սաաթ սօնրա, տէլիզանյը թէքրարէն եայընըզ գալտը պատէհու, պէեաղ չարշաֆա պիւրինմիւշ օլան ատէմ կէլիպ, ճօրճուն կէօղլէրինի մէնաիլ իլէ պաղլտը, վէ էլինտէն թութարագ, մէզբիւր իգամէթկեաշտան տիշարը չըգարտը, վէ կէրէք քէնտիսի, վէ կէրէք ճօրճ պէյկիրլէրէ սիւար օլտուգլարը հալտէ, գաթը մէսաֆէ իթմէկէ պաշլատըլար:

Մալիմիմիդ օլան կիզլի դատունը Նիսպիլի : Ս. 108

Մէջքիւր պէտազ չարշափլը գլաղուղուն Սօկօր օլտուղու , օգուծանլարըմըզըն մալիւմիւ օլմուշ օլմալը տըր :

Հէնուզ կիւնէշ տօլմամըշ ի.քէն , ճօրճ Մալգօն ի.քիւն. ճի տէֆա օլարազ , կէօզիւնտէքի մէնտիլի չըգարըպ , բէտէրինին սէյֆիւնէսինտէն պիւր գաշ եիւզ աւորմ ուզագտա պուլունտն չուգուր եօլա տեազ պատըր :

ՌԷՍՄԻ ԹԱԳՏԻՄ

Ճօրճ Մալգօն իլէ հէնուզ մէճհուլէ օլան գլաղուղու պէյնինտէ գարար վէրլլէն մուգավէլէ իւթիզաւընճա , մէրգում տէլիգանլը , հէր ազչամ Պէնարէս շէհրի հիւ.քիւմէթ սէրաւընն սաաթը օն վուրտուղունտա , սէյֆիւ.նէնին պաղչէլէրինտէ տօլաշաճազ իտի :

Էկէր , եէշիլիքտէն մաամուլ քէմէրլէր ալթընտա իւշ տէֆա պոյգուշ սէսի իշիտիլիւր իտէ , պու պիւր իշարէթ սաւըրըպ , պու իշարէթ , մասքէլի դատընըն ճօրճ Մալգօնա պէքլէմէքտէ օլտուղունու , վէ մէրգումուն անինտէ սէյֆիւնէտէն հարէքէթլէ , չուգուր եօլուն ուճունտա Սօկօր իլէ պէյկիւրլէրի պուլմաւա կիթմէսինի իմա իտէճէք իտի :

Օն պէշ կիւն զարֆընտա , պու իշարէթ սէքիլ տէֆա իշիտիլի , վէ ճօրճ Մալգօն սէքիլ տէֆա քէմալի խա.հիլլէ մէզպուրէնին նէզալինէ կիթմիլ իտի :

Տէլիգանլընըն , մէզպուրէ գաւաթնա ալէադա իթտիկի.նի պէտան իթսէք , եալան սէօյլէմիշ օլուրուզ , ճօրճ Մալգօնուն պէտան իթտիկի կիպի , պիւր տաւմ եիւզիւնիւ պիլ.մէտիկի պիւր գաւաթնա ալէադա իտէմէզ , Ֆազալթ , մէզքիւր զարիպ մախլուզ , տէլիգանլընըն իւզէրինէ ֆէզգէ.լատէ պիւր թէէսսիր իճրա իթմիլ , վէ աւտէթա պիւնիւլէ.միշ օլտուղունտան , մէրգումուն ազլ ու ֆիւքրի տայիմա մէրգումէնէ հասը իտիլմիշ իտի , վէ սաչալը իւզէրինտէն չըգան գօգուլաբը խաթըրընա կէթիլտիքճէ , տաւալըւրըն .

ուս խօշ պիր տիթրէմէ հասըլ օլուր իտի , վէ մէզքիւր ի-
շարէթին եագընտա թաթիլ իտիլմէսի իհթիմալինի տիւ-
շխանտիւքճէ , մէյիուս օլուր իտի :

Պագէն տախի ճօրճ Մալգօն , բէտէրինին Մարի Պոր-
թէլ հագընտա սէօյլէտիկի սէօզլէրի տէրխաթըր իթ-
մէքտէ իտի : Վէ թապիեաթը իսէ հէր շէյաէն էվվէլ նա-
մուսլու վէ էհլի ըրզ օլմաղլէ , մէզքիւր սէօզլէր խաթըր-
նա կէլտիկի գէման , քէնտու քէնտուեէ մահճուս օլուր ,
վէ մուխալիֆէթ իտէմէտիկի մէզքիւր գուվվէյի ճաղի-
պէեէ լանէթ օգուր իտի :

—Շու պէնիմ եաբարըրմ ֆէնա շէյ տիր , -տէր իտի
քէնտու քէնտուեէ , -նիշանըրմ օլաճագ կիւզէլ վէ բագ-
գըզա բէտէրիմ վասըթասըյլա արզ ու թագտիմ օլուն-
մագըրըրմըն վագթի կէլիեօր : իմոի , մէրգուսէեէ թագ-
տիմ իթմէք իւզրէ , գալպիմի անըն գալպինէ լաեըզ պիր
սուքէթէ գօյմագըզա չալըշաճագ եէրաէ , զարիպ պիր
թարզտա գարշըմա չըգան մէճհուլէ պիր գատընա էսիր
օլմուդտա \ վէ քէնտիսինի լաեըզըյլա թանըմամըշ իքէն ,
շիմտիտէն պիր թագըրմ լանէթլի շէհվաթը նէֆասնիեէ
բէնշէսինէ տիւշմէքտէերիմ : իմաի շու հարէքէթիմ , ալ-
չագճա պիր հարէքէթ տէյիլ մի տիր : Վէ պէնիմ նամը-
մը համիլ օլաճագ պիր գատընը բէշինէն ալտաթ մագ տէ-
յիլ մի տիր :

Ճօրճ պու սէօզլէրի զանէթ խալիսանէ վէ սաֆվէթի
գալպ իլէ սէօյլէր , վէ ագիլանէ գարարլար վիրէրէք , մէզ-
քիւր իլգաաթը մուզկըրէեէ գարշը տուրմագըզա քէնտու
քէնտուեէ եէմին իտէր իտի , ֆագաթ կիճէ օլուսպ , սաաթ
օն չալտըղընտա , հէման քէնտի միւրասալնա գարշը օլա-
րագ , տէօրթ թարաֆա տախի գուլագ վէրիր , վէ պապէ-
նին իշինտէ պուլունարագ , չաեէտ պալգուշուն սէսի իշի-
տիլմէտիկինտէ , քէմալի մէյիուսիյեէթ վէ քէտէրլէ սէյ-
ֆիեէեէ ալտէթ իտէր իտի :

Ճօրճ Մալգօն , քիմնէեէ սէօյլէմէմէք իշին , Սօկօրա
եէմին վիրմիշ օլտուղու սըրըր , հագըգտթէն քիմնէեէ ի-
ֆատէ իթմէմիշ օլտուղունտան , նէ՛ բէտէրի վէ նէ՛ տախի

պիրատէրի, մերգումուն կէճէլէրի սըգ սըգ սէյֆիսէտէ պուլունմամսընտան տօլանը, հիչ պիր կէճնա շիւպհէսէ զահիպ օլմամագտա իտիլէր :

Նասըլ քի սէօյլէտիք, պէօյլէճէ ծն պէշ կիւն կէշմիշ իտի : Սօն տէֆա օլարադ, ճօրճ թանրմասըղը մահպու պէսիլլէ գօնուշտուգտան սօնրա, սապահըն սաաթ տէօր-տիւնտէ օտասընա ավտէթ իտէրէք, էօյլէ պիր տէրին ույ-գուեա տալմըշ իտի քի, Սթօր, մէրգումու, անճագ գահ-վալթը վագթինէ հազըր օլաճագ դատար միւտտէթ գալ-տըղը հալտէ, ուեանտըրապիլմիշ իտի : ճօրճ տէրհալ էլ-պիսէսինի կիսինիպ, վէ զիհնի իլէ վիճուտի աճայիպ պիր եօրկունլուգ հալինտէ պուլունարադ, օտասընտան աշա-ղըեա ինտի :

Մէրգում մաշաղը կէլտիկինտէ, բէտէրինի զանէթ մէս-լուր պիր հալտէ պուլտու : Ճօն Մալգօն չու սըրատա ա-տէթա կէնճէլմիշէ պէնդէեօր իտի : Մէրգումուն եիւզիւ ալէսսէվիսէ տուրկուն վէ աղըր օլուր իքէն, շիմտի եա-նագլարընտա պիր սէվինճ էսէրի միւշահատէ գըլընմագ-տա իտի : Ճօն Մալգօն, էլինտէ աշըգ պիր մէքթուպ թուլթմագտա օլուպ, մէղքիւր մէքթուպու թէքըար պէ թէքըար օգումագտան ասլա օտանմսեօր իտի :

—Էֆէնտի բէտէր, —տէտի ճօրճ, բէտէրինին էլինի էօրէրէք, —նէյինիզ վար տըր, պու կիւն սիզի բէք պախ-թիեար կէօրիւեօրում :

—Կէօրիւեօրումն եա, հագըգաթէն պու կիւն բէք պախթիեարում :

—Պու տէրէճէ յաատէթինիզի մուճիպ օլան չու մէք-թո՞ւպ մու տուր :

—Էվլէթ, պու մէքթուպ տուր : Պունտա, հագըգըմտա խանըլը պիր խապէր վար տըր, վէ սէն տէ պէնիւմ պու սէվինճիմէ հիսսէտար օլաճագըն . . . : Զիւնքի, կէօյլէ-րիմին նուրի օլան, Մարի իլէ Էվա Պըրթէլ, պու թարա-ֆա կէլմէք իւզըէ, եօլտա տըրլար :

—Մհ, պու գատար չարո՞ւգ մու :

—Էվլէթ, եարըն պուրատա պուլունահագ տըրլար :

եարըն , օղլում , սէն քէնտի նըշանլընը թանըեաճաղըն կիպի , էավարտ տախի , քէնտի նիշանլըսընը թէքրարէն կէօրէճէք տիր : Ֆադաթ , նէ՞ օ , վաղիֆէսիզ վէ տուրկուն տուրուեօրսուն :

Ճօրճ , մէճպուրի կիւլիւմէեէրէք ,

— Խա'եըր , էֆէնտիմ , ղաեէթլէ մէսրուրում , — ճէվապ վիրտի , — անճագ շիմտիեէ գատար պէն մատմուտ ղէլ Մարի Պըրթէլի կէօրմէտիմ , վէ լաքին , մապամ քի սիզ մէղպուրէնին կիւզէլ օլտուղունու պէեան խիեօրսունուզ , էլպէթտէ կիւզէլ օլմալը տըր : Ելթէ , եարըն պու կիւզէլ գըղճըղապա թաղտիմ օլունաճաղըմը աիւշիւնտիւքճէ , գալպիմաէ պիր հէեէճան հիսս էլլէմէքտէյիմ . . . :

— Հագգըն վար տըր , օղլում , պէնիմ իպէ , հէր նէ գատար սաչարըմ պէեաղլանմըշ իոէ տէ , գանըմըն հարարէթի հէնուզ թէսկին ջըմամըշ տըր , վէ իշթէ պու սէպէպտէն իշի , զիեատէ աճէլէ իթմէք իսթէեօրում : Վէ վագթինտէն էվվէլ , սէնին մէքգումէ հաքգընտա մուհապպէթին պուլոչնատուղունու զանն խիեօրում . . . Ֆադաթ պու կիւն վապաս սէն աղղկուն իսէն տէ , եարըն աթէշի մուհապպէթլէ թութուշաճագսըն :

— Պու պէշիկինիզէ էմին մի սինիզ , — տէքի Ճօրճ , եէնիտէն կիւլիւմէեէրէք :

— Քէնտի իսմիմին ճօն Մալգօն օլտուղունա նէ տէրէճէ էմին իսէմ , պունա տա օլ գատար էմինիմ : Իմտի , մապամ քի գալպինտէ պաշգա քիմսէեէ մուհապպէթին եօգ տուր , վէ պէօյլէ օլտուղունա տայիր եէմին տախի իթտին , պու հալտէ գալպինի եաքըն պիւտպիթիւն մէղպուրէեէ ֆէտա իտէճէկինէ բէք ալէտ էմինիմ :

Ճօրճ ճէվապ վիրմէտի , վէ էտվարտըն կէլմէսիլլէ , մուհապէրէ պիր ումումի սուրէթ քէսպ իթտի : Պիր աղ սօնրա , օտա խըամէթքեաքը իչէրի կիւրիպ , գահվալթընըն հաղըր օլգուղընու պիւտիտի : Պէօյլէճէ սուֆրաեա օթուրտուրար : Դահվալթը պիթէնէ գատար , ճօն Մալգօն Մարի իլէ էվանըն կիւզէլլէք , ֆագիլէթ վէ քէմալէթլէպինտէն պանս իթտի , վէ էտվարտըն քէնտի նիշանլըսընա

Փէվգէլատէ մուհապէթի պուլունտուղունտան, մէր-
գում, բէտէրինին սէօղլէրինաէն զիւրաէսիյլէ սէվինճ
հիսս իտէր իտի :

Պիլ աքս ճօրճ, բէտէրինին սէօղլէրինաէն, վէ քէն-
տիսինի Մարի իլէ կէօրիւշտիւրմէկէ իարար իթմէսինտէն
ուօշահը սըգըլըր, վէ պիր ֆէնայըգ տուեսար իտի :

Պէօյլէճէ մէրգում սուֆրատտան գալգաղ, վէ եալընըզ
գալմագ իչին, շիատէթլի պիր պաշ աղըըսընա թուլթուլ-
մուշ օլտուղունու պէհանէ իտէրէք, պաղչէնին ուճուն-
տա, պիր պիւլիւք աղաճլարըն կէօղլէսի ալթընտա պու-
լունան պիր գանաքսեա կիտիպ օթուրտու :

Օրատա ճօրճ, բէտէրինին Փէվգէլատէ մէսրուրիե-
թինի մուճիպ օլան մուվասըլէթի գարիպէեէ գարչը լա-
նէթ օգումմեա պաշլատը, վէ քէնտիսինի, մէճհուլէ գա-
տընա ըապթ իտէն պաղլարըն գուվլէթինի միւպալաղալը
կէօրէրէք, քէնտու քէնտուեէ :

—Աճայիպ, —տիմէքտէ իտի, —պէնիմ սիննիմ արթըգ
քէնտիսի գուլանաճագ տէրէճէեէ վասըլ օլմուշ տուր,
բէտէրիմ իսէ, ապա պանա տանըչմանարագ, պէնի էվ-
լէնտիլրմէկէ գալգըշտըլը հալտէ, եալընըզ էմիլի պասիրէ-
թէ մուղայիլը պիր հարէքէթտէ պուլունմաեըպ, իլլա,
պապալըգ իգթիտարընը տախի սույի իսթիմնը իյլէմէք-
տէ տիր :

Իմսի, բէտէրինին միւրատլարընա գարչը գօյմագըլըա
վէ թէքիֆ իթտիկի սուրէթտէ էվլէնմէմէկէ գաթիէն
գարար վիրտի :

—Պու տիւնեատա, —տէտի քէնտու քէնտուեէ, —հէր
քէս քէնտիսի իչին տիր : Շիւպհէսիմ բէտէրիմ, պէնիմ
ստատէթի հալլամի արզու իտիեօր, լաքին, պու սուրէթլէ
պէնիմ տաատէթիմի թէէմին իթմիշ օլտուղունու զանն
իթտիկինտէ, ալտանըր : Բէտէրիմին իսիւլալարընտան պի-
րինի եէրինէ վարտըրմագ իչին, պիսիին էօմրիւմիւ զին-
ճիրպէնտ գըլմագ, տֆիլ օլունմագ պիր տիվանէլիք տիր :
Պէն հիւրըլում վէ հիւր գալմագ իսթէրիմ : Մտումաաղէլ
Մարի Պըրթէլ տախի, իսթէտիկի առէմ իլէ իղտիվաճ ի-

տէպիլիր : Պիւթիւն ալէմի քէնտիսինէ թէրք խտէրիմ, շուգատար քի, գօծաւորնն իսմի, ապա ճօրճ Մալգօն օլմահաճագ տըր :

Տէլիգանլը, ապա ֆէսիս օլունմահաճագ սուրէթտէ պու գարարը վիրտիքտէն սօնրա, եիւրէկի ֆէրահլանտը, վէ ապը պաշնա կէլտի, վէ «մէգքիւր թէքլիֆի բէտտիչին, հազըրըզ կէօրմէքլիկէ, եարընա գատար վագըթ վար» աիւէրէք, կիտիպ բէտէրինի պուլտու :

Օլ կիւնիւ, ճիւղի պիր վագըա պիլէ վուգու պուլմահարագ, ագշամ օլտու : Մաաթ օնտա, ճօրճ, առէթի վէճհ իւզրէ պաղչէեէ կէզմէքլիկէ կիտէրէք, հէր վագըթտան զիեառէ սապըրսըզըզլա, պայգուշուն սէտասընա պէքլէմէեէ պաշատը : Պու արա սաաթ օն վուրմագտա օլտուղունտան, ճօրճ գուլագ վիրտի, վէ սաաթըն վուրմասը տուրտու իսէ տէ, գարարկիր օլան իշարէթ իշիտիլմէտի :

Պունուն իւզէրինէ տէլիգանլը, հէնուզ թանըմատըրը գատընն, սէօղիւնտէ վէ վատ իթտիկի մահէլտէ պուլունմատըրը իչին մէյեուս օլտու, վէ մէրգումէնին պիր պաշգասընա ալեպագ իտէրէք, քէնտույի օնա ֆէտա իթտիկինի տիւչիւնէրէք, ֆիքըրինտէ պիր հասէտ էֆրեարը հուսուլէ կէլտի :

Ճօրճ, շու հալտէ տայիրէսինէ ալտէթլէ եաթտըզնա կիրիպ, սապահա գատար ույուեամսար, վէ նիհանէթ թագաթը գալմահարագ, պիր իքի սաաթ գատար ույուեապիլտի : Անճագ մէրգում, պաղչէտէ զուհուր իտէն պիր թագըմ էրքէք վէ գատըն սէպէրինտէն, եիւզիւ սօլիուն վէ տէրմանարզ օլարագ, ույգուսունտան ուեանտը :

Ճօրճ, պու սէտալարը սէվինճ իլէ գարըզըզ իշիտէրէք, աճապա քիմ իմիշ տէեու բէնչէրէեէ եագըաշտըղընտա, խանէնին պաշըճա գաբուսու էօնիւնտէ, պիւլիւք պիր թահթըրէվան կէօրիւլտիւ :

— Հա՛, — տէտի եալաշ սէպլէ վէ սապըրսըզըզլա, — իշթէ կէնճ գըզլար կէլտիլէր : Պիր սաաթտան, եանի գահվաթը վագթըր բէսմի թագտիմ վուգու պուլմագ տըր :

Պու ալէմտէ , էրքէքլէր տախի գաարնլար միսիլիւ , սիւս վէ զարաֆէթի սէվտիքլէրինտէն , ճօրճ Մալգօն վա-
գաա քէնտիսինի կիւղէլ կէօսթէրմէք իչին տէյիլ , իլլա
քէնտիսինի շու հէյիէթի հաղըրէսինտէ կէօրէնլէրէ գօր-
գու վիրմէմէք իչին , պիր չան չալարագ , Սթօբու կէ-
թիրթտի , վէ մէրգուժ օտա խըտմէթ քեարընըն մուավէ-
նէթիլլէ , զանէթ տիգգաթլէ թուալէթինի եարաը : Մէր-
գուժ ըէտէրինին սէվկիւլիւլէրի գարչըսընտա գուսուր-
աուզ օլարագ , վէ ասըլզատէլիկէ եագըչըր սուրէթտէ չըգ-
մագ խթէր իտի :

Սթօբուն , թապիաթտան լաֆագան օլտուլու օգուեն-
լարըմըլըն շիւպհէսիզ մալիւմլէրի տիր : Անճագ մէրգուժ ,
էմիր նէզաքէթ իղթիզաընճա , լագըրտընա պաչլամագ
իչին , էֆէնտիսինի քէնտուսինէ պիր շէյ սիւալ իթմէ-
սինէ պէքլէմէքտէ օլուպ , հալ պու քի , օլ կիւնիւ ճօրճ
Մալգօն սիւքիւթ իթտիկինտէն , էվվէլ պէ էվվէլ Սթօբ
մուհավէրէէէ պաչլաեարագ ,

—Ձաթը ալինիզին խապէրի վա՞ր մը տըր , -տէեու ,
պիրտէն պիրէ սիւալ իթտի :

—Նէ՞տէն խապէրի՞մ օլաճագ տըր , -տէտի ճօրճ :

—Պու կիւն կէլէն կէնճ գըղլարտան :

—Իէք խի , պու կիւն կէլէն գըղլարտան պիզիմ նէ՞-
միզէ լաղըմ :

—Ա՛հ , էֆէնտիմ , նա՞սըլ նէմիզէ լաղըմ : Պուստան
սօնրա խանէմիզ շէնլէնէճէք տիր : Էկէր զաթը ալինիզ ,
ըէտէրինիլին վէ պիրատէրինիզին ֆէվգէլատէ սէվինճի-
նի կէօրաէ իտինիզ : Հէլէ պուշլարըն եանընտա , Սինտի-
եա նամընտա պիր տէ օտա խըտմէթի իտէն պիր գըղ վար
տըր . լաքին , նէ՛ թօհաֆ իսիմ , տէյիլ մի էֆէնտիմ ,
աման կէօրսէնիզ պու քիւչիւք Հինալի գըղճըղաղ նէ՛ գա-
տար աա կիւղէլ , գալա գաչլը , գալա կէօղլիւ , վէ կիւլ-
տիւկիւ վագըթ , ինճի կիպի պէեաղ օլան օթուզ իքի
տիչի պիրտէն կէօրիւնիւեօր : Հէմ զանէթ կիւլէճ , մէ-
կէրչի կիւլմէք աոտէթի իմիչ :

—Աճալիպ , պու գարա գաչլը Հինալի , սէնին գալպի-

նի պու գատար չարուգ ճէլպ իթտի, հա՛, -տէտի ճօրճ :

—Ա՛հ, էֆէնտիմ, պէն գալալիմի Անէզպէրի չիֆթլիկինտէ, ալճը պաշընըն սիւտ չանաղը կիպի պէեազ, վէ ալեանաղը զըլըն, ֆէթլինին եանընտա թէրք իթտիմ, Պէն ծնա սատըզ գալմաղըզա եէմին իթտիմ, վէ պէն սէօզլիւմիւ թուլթար պիր տտամըմ, ամա շիմտի մէրզոււ մէ պիր ազ ուզազ գալտը . . . Ա՛հ, զէվալը ֆէթի, պիւմէմ քի, շու քիւշիւք Հինտլի իլէ ալըշտըզըմտա, հալիմիզ նէ՞րէեէ վարաճազ տըր :

Ճօրճ կիւլիւմէմէսինի թուլթամաեարազ,

—Տիմէք, սէն սէօզլիւնտէ պէօյլէ սապիթսին հա՛, էօյլէ մի՞, -տէտի :

—էֆէնտիմ, պէնիի առէմ զայիֆ տիր, վէ էն տօզրու առէմ պիլէ, կիւնտէ եւ տի տէֆա կիւնաՀա կիրէր : Անճազ զանն խտէրիմ քի, էկէր գալթը ալինիլին իղտիվաճընտան սօնրա, եագընտա ինկիլթէրաեա ալտէթ իտէճէք օլուր խտէք, օլ վագըթ ավճը պաշընըն դըզընա սատըզ գալըրըմ :

Սթօր, պու սէօլլէրի սէօյլէտիլի զէման, էֆէնտիւսինին եիւզիւնիւ թըրաշ իթմէքաէ խաի :

Ճօրճ, պիրտէն պիրէ թէրէնէրէք,

—Իզաիվաճը՛մ մը, -տէտի եիւքսէք սէպէ, -Սթօր, սէն ագլընը գաշըրընօրսուն :

—Իհթիմալ աըր, էֆէնտիմ :

—ՎէլՀասըլ, նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն :

—Խո՛ւերը, էֆէնտիմ, պէն պիր շէյ տիմէեօրսում, իլլա, պուրաեա կէլաիկիմիզաէն պէրու, սըր ճօն Մալգօնուն քեաֆֆէյի խըտմէթ քեալլարը թարաֆընտան սէօյլէնիլէն սէօզլէրի թէքրաբլաեօրսում : Էկէր եանլըլ խտէ, էֆէնտիմ, աֆվընըլըր բէճա խտէրիմ . . . Զալթէն պուստ սէօյլէեէնլէր, նասըլ քի աէտիմ, պէն տէյիլիմ, բէտէրինիլին խըտմէթ քեարըլարը աըլլար :

—Նէ՞, ծնլար նէ՞ տիեօրլար :

—Մատմուազէլ Մարի Պըրթէլ իլէ, գալթը պիլինէզլին էմրի իզաիվաճը, սըր ճօն Մալգօն թարաֆընտան տիւշիւ-

նկւալիւշ օլուուղունու սէօյլէհօրլար , հաթթա օլ տէրէճէ
զալիէն սէօյլէհօրլար քի , պէնտէնիլ տախի պունլարա
ինանարմ , վէ պու սապահ իքի կէնճ գըզլարը կէօրիւր
կէօրմէզ , սիզին պաթթիհար օլաճաղընըը անլարմ .
լաքին , իհթիմալ տըր քի պու պապտէ ալտանմըըմ տըր :

—Տիմէք , պու կէնճ գըզլար բէք կիւզէլ տիրէր , հա :

—Ահ , էֆէնտիմ , կէօրսէնիլ նէ՞ գատար կիւզէլ , պիւ-
սէնիլ նէ՞ գատար նաղիք տիրէր :

Սթօր , էլինաէ ուսթուրահը թութարազ , քէմալի հէ-
նէճան վէ թէաճճիւզ իլէ , մէզքիւր քէլամէրի իրատ , վէ
պատէհու շէօյլէ իլավէ իթտի :

—Պէն հէր նէ գատար սէֆիլ պիր օտա ուշաղը իսէմ
տէ , կիւզէլի չիրքինտէն ֆէրզ իտէպիլիլիմ , վէ պաղըմը
վէրիլիմ , էկէր զաթը ալինիլ ինկիլթէրատա , Սգօչիա-
տա , իրլանտատա , ֆրանսատա , Հինտիսթանտա վէ տիւ-
նեանըն տիկէր օն դըմմնտա , զէվճէնիլ օլաճաղ մատամ
Մալգօն գատար կիւզէլ պիր գատըն պուլուր իսէնիլ . :

Ճօրճուն տուտաղլարընտա պիր կիւլիւմնէմէ միւշահա-
տէ օլունարազ ,

—Հօճա Սթօր , պու նէ՞ գատար մէտհ , -տէտի :

—Էֆէնտիմ , սիզտէ պիզզաթ կէօյլէրինիլլէ կէօրէ-
ճէքսինիլ եա , պունտան պաշգա պէն քէնտիմի պիլիլիմ ,
վէ կիւզէլ իլէ չիրքինի տախի ֆէրզ իթմէկէ իզթիտա-
րըմ վար տըր : Ահ , օ կէնճ գըզլար բէք կիւզէլ տիրէր :

—Պօշ պօղաղղղ լազըմ տէյիլ , սաղալըմըն թըրաղընը
պիթիլիմէկէ պազ :

—Բէք իյի , էֆէնտիմ :

Ճօրճ թուալէթինի թէքմիլ իթմէք իզղրէ իքէն , եա-
վաշճա դարուսու չալընարազ , տէֆիհէնին ուշաղլարըն-
տան պիրիսի իչէրի կիրտի , վէ քէլամա աղազ պիլլէ :

—Սըր ճօն Մալգօն , զաթը ալինիլին տալճա ինմէսինի
լիէճա իտիհօր , -տէտի :

—Հայտէ խապէր վիլլինիլ բէտէրիմէ քի , պիր գաշ
տաղըգատան կէլիհօրում , -ճէվապ վիրտի տէլիդանը :

Պունուն իւզէրինէ Ճօրճ , էլպիսէ վէ սալիէսինտէ պիր

գուտուր օլմամագ իւզրէ , պիր տէֆա տահա պփնաեա պա-
գարագ , պատէհու աշաղը ինտի :

Մէրդում խրտմէթ քեարըն պէեան իթտիկի յալոնուն
գարուսունու աշարղընտա , ճօն Մալգօն քէնտիսինի գար-
շըլտոր , վէ էլինտէն թութարագ , էալարտ իլէ գօնուշ-
մագտա օլան իքի կէնճ գըղարա տօղրու կէօթիւրտիւ ,
վէ մէսրուր պիր սէտա վէ քէմալի հէեէճան իլէ ,

—Մա'րի , վէ էվա' , սէվկիւլիւ գըղարըմ , իշթէ սիզէ ,
չօգ տէֆա հագգընտա պահա իթտիկիմ , պիւյիւք էվա-
տըմ ճօրճ Մալգօնու թագտիմ իտէրիմ , —տէտի :

ճօրճ , պու գըղարըն հուգուրունտա էյիլտի , վէ ան-
լէր տախի , ինկիլիզլէրին ատէթի օլարագ , խօշ պիր թէք-
լիֆսիլիքէ էլլէրինի մէրգումա տօղրու ուզաթտըլար , իշ-
պու տէլիգանը , իքի կէնճ գըղա աթֆը նազար իթտի-
կինտէ , միւտտէթի հաւաթընտա պիրինճի տէֆա օլմագ
իւզրէ , պիրտէն պիրէ պիր կէօզ գամաշըգըլը հիսս իյ-
լէտի :

ՊԱՅԳՈՒՇՈՒՆ ԷՕԹՄԷՍԻ

ճօրճ Մալգօն , բէտէրինին նուրի տիտէլէրինէ աթֆը
նազար իթտիկինտէ , միւտտէթի հաւաթընտա պիրինճի
տէֆա օլմագ իւզրէ , պիրտէն պիրէ պիր կէօզ գամաշըգ-
ըլը հիսս իթտի , տէտիք :

Յիլվագը , Մարի իլէ էվա Պըրթէլ , չօգ տէֆա հիքիա-
եէ քիթապլարընտա գաւընլար հագգընտա կէօրիւլէն
ֆէվգէլատէ վէ իշիտիլմէմիշ , վէ թէշպիհ գապուլ իթմէզ
քէմալաթա մալիք տէյիլ իտիլէր , լաքին բէք զիւտտէ
կիւզէլլէրտէ տէ , ալէստէվիեէ պիր գալու սօղուգլուղու
պուլունուպ , հալ պու քի , պու կէնճ գըղարըն կիւզէլի-
կի , լաթիֆ վէ ճալիպ պիր սուրէթտէ օլտուղու կիպի , իւ-
զէլլէրինտէ տախի բագըլը վէ պիքիլիք ալէամէթի միւ-
շահատէ օլունուր իտի :

Պու իքի գըղլարըն պիւյիւկիւ օլան Մարի, հէնուզ օն սէքիզ եաշընա գատէմ պասմըշ, ուզունճա պօյլու, վէ վիճուտի պիչիմլի, սիեաճ սաչլարը կիւմրան վէ եումչազ վէ թապիեաթտան տալղա տալղա, կէօզլէրի էլա, թէնի կիւլ ըէնկինտէ, վէ սիմասը ագլ ու սէպաթ վէ խուլուս իմա իտէճէք սուրէթտէ օլուպ, էվա տախի գըղգարըն-տաշընտան ազաճըզ գըսաա պօյլու, վէ անըն կիպի ճալիպ, վէ կէօզլէրի գարա վէ սաչլարը հարը, վէ չէ հրէսինին հէյ-հէթի լաթիֆ վէ սաֆ, ֆազաթ հէմիրէսի գատար էֆ-քեարը սապիթէ տահիպէսի կէօրիւնմէեօր խաի:

Ճօրճ Մալզօն, Մարի Պըրթէլի կէօրիւր կէօրմէզ, քէ-մալի թէհայեիւրինտէն նաշի, տէրհալ պիրուհ ըէսմի միւ-ճէսսէմ հէյիէթինի քէսպ իտէրէք, պիր խալլի միւտտէթ կէօզլէրինի օլ տիրլուպա մախլուգուն իւզէրինտէն տեը-րամատը: Մէրգումուն տիլիզ կիպի տուրուշու, վէ զա-հիրէն կէօրիւնէն թէաճճիւպիւ, օլ մէրթէպէ դարիպ սու-րէթտէ իաի քի, մէրգումէ կէնճ գըզ, քէնաիսինի թու-թամաեարազ կիւլիւմսէտի, վէ այնի վազըթտա եիւզիւ-նիւն գըլպարաղընտան, հիճապ իթտիկի անլաշլտը:

Ճօրճ իսէ, պու կիւլիւմսէմէյի կէօրէրէք, տէրհալ քէնտիսինի թօրլանըպ, էսկի հալինի պուլաու:

Մարի վէ էվա, պիր մահճուպիյիէթի մէմտուհէ իլէ միւթթասըֆ օլուպ, ֆազաթ Ճօն Մալզօն իլէ էալարտըն եանընտա պուլունտուգլարընտա, ատէթա քէնտի ֆամիւ-եալարը իչինտէ պուլունուեօրլար կիպի տալրանըրլար խաի, վէ Ճօրճ տախի Ճօնուն էվլաար, վէ էալարտըն պիրատէ-րի օլմաղլէ, պու կէնճ գըղլար, մէրգումա տախի եապան-ճը նաղարըլլա պազմանեօրլար խաի: Հաթթա պունլարըն քէմալի վազար վէ պէլաղաթլէ վուգու պուլան մուհալէ-րէլէրինտէն, քէնտիլէրինին նէ տէրէճէ ազըլը վէ թէր-պիեէլի օլտուգունու Ճօրճ բէք ալէա անլամըշ խաի:

Կէչէն աարըն թապիրի իւզրէ սէօյլէաիկիմիլտէ, Ճօրճ Մալզօն կէօրտիւկիւ շու մէնզարէ իւզէրինէ ատէթա եըլ-աըրըմտան վուրուլմուշա տէօնտիւ: Շէօյլէ քի ք մէրգում պիրտէն պիրէ վէ թէքմիլէն թէպտիլ օլմուշ, վէ Մարի

Պըրթէլի կէօրէլիտէն պէրու , գալալինտէ տէ, յիլ իսէ տէ , խաւալինտէ պիւլիւք պիր մահէլլ թութմուշ օլան եիւզիւ մասքէլի գաաւնը , պիւսպիւթիւն ունութմուշ իտի , վէ բէտէրինին քէնտիսինէ նըշանլամագ խթէտիկի գըզու պա- գարագ , քէնտի քէնտուսէ ,

—Իշթէ պու տուր պէնիմ միւսթագպէլիմ , վէ պէնիմ սաաաթէթի հայիմ : խմտի , էօմրիւմիւ պու պաքիրէնին հու- զուրուստա կէչիքէճէյիմ , վէ ճանըմը անըն քիւչիւճիւք էլլէրինէ թէպիմ իտէճէլիմ , —տիմէքաէ իտի ,

Էջլէտէն իքի սաաթ սօնրա , կէնճ գըզլար պիր մըգ- տար եօրկուսիւղգ ալմագ , վէ թաամ վագթը թէքրարէն տիշարը չըգմագ իւզրէ , քէնտիլէրինէ թախսիս օլունան տայիրէլէրէ չէքիլիպ , ճօրճ իլէ բէտէրի վէ պիրատէրի եալրնըլճա գալտըլար :

—Էյ օյլում , նաօսըլ պուլտուն , —տէտի ճօն Մալգօն :

—Ալլահ իշին , իքիսիտէ մէլէք կիպի գըզլար , —ճէվապ վիրտի ճօրճ , աշիքեար պիր հէեէճան իլէ :

ճօն կիւլիւմնէթէրէք ,

—Նէ օ , պու նէ՛՛՛գատար հէեէճան , —տէտի :

—Էվվէթ , էֆէնտի բէտէր , շու եաշըմա կէլլիտէն պէրու , պու տէրէճէ խալիս վէ սաֆ պիր հէեէճան հիսս իթմէմիշիմ տիր :

—Տիմէք , Մարի իլէ Էվա հագգընտա պահա իթտի- կիմտէ , միւպալաղա իթմէմիշ օլտուղումու անլատըն :

—Միւպալաղա օլմաորգտան պաշգա , հագըգաթը հալ- տէն բէք չօգ նօգտանընըլ օլմուշ տուր :

—Պու հալտէ , Մարի սէնին ղէվճէն օլմագ Վէլին , քէն- տինի մէճպուրիէթէ գօյմագըլըլա լիւղում եօգ տուր :

—Խա՛ւըր , հաթթա , պէն մէրգումէ իլէ Էվէնտիլիմ տէ , բէք պաթթիւեար օլտճաղըմ :

—Բէք իյի , լաքին պու գըզը նէվէճէ՞ք մի սին :

—Չաթէն շիմտիտէն սէվէրիմ , հէմ տաշա տօղրուտու սէվմէք տէյիլ , ճանըմը ֆէտսսէ հագըրըմ :

Սըր ճօն Մալգօն , Էվնտընըն էլլէրինի թութարագ ,

—Ահ , սէվիլիւլիւ ճօրճում , —տէտի հէեէճան իլէ , —ճէ-

նապը Հագգըն, շու իխթիեարըգ սիննիմոտ պէնի պու տէրէճէ պիր մահգուղկեթի աղիմէեէ նայիլ իթտիկի իւ չին, թէչէքքիւր իտէրիմ : Մարիյի սէնինլէ, վէ Էտվարտը տախի Էվա իլէ պիրլէշտիրմէք, իչթէ պու իաի պէնիմ էն շէտիտ արղում, վէ պու արղում տախի իճրա օլունմագ իւղրէ օլտուղունտան, պունտան պէօյլէ ֆամիլէ եամ իչին պաչգա պիր սաատէթի հալ պէքլէմէմ : Պունտան սօնրա, Ալլահ վիրէ տէ, վաթանըմըն հիւքիւմէթինի Հինտիսթանտա մաղպուլ վէ ֆէթհ օլունմաղ պիր ոտրէթէ գօյմագ իւղրէ, պաշլամըշ օլտուղում թէչէպպիւսիւ պաշա չըգարտամ, արթըգ օլ վագըթ պու տիւնեատա Էֆքեարըմը գուվլէտէն ֆիլիլէ կէթիրմիշ օլաճաղըմտան, էօլէմ տէ ապլա զամմ ու գասավէթ իթմէմ :

Ճօն Մալգօն պու սէօղլէրի սէօյլէտիկինտէ, կէօղլէրինտէն պիր գաշ տամլա եաշ տգտը : Ճօրճ, բէտէրինին շու հալինի կէօթիւնճէ :

— Էֆէնտի բէտէր, — տէտի, — նէ՞ սէօյլէեօրտունուղ, էօլմէ՞ք մի, սիւղ պու եաշտա նի՞չին էօլէճէքսինիլ : Ալլահ ապլա ֆէնա իշ եարմաղ, պու հալտէ սիլին տահա ուղուն միւտտէթ եաշաերպ, պիղիմլէ վէ պիղիմ վտարթամըղլա պախթիեար օլմանըղա միւստատէ պուեուրաճագ տըր :

Ճօն Մալգօն պու սէօղլէ ճէվտաղ օլարագ, էվլատարընա սարըլպ, աննլարընտան էօթիւ :

Ալլամ թաամը վագըթը կէլտիկինտէ, կէնճ գըղլար նըշանըլարը իլէ պիրլէշտիլէր :

Մարի իլէ Էվա պիր գաշ սատթ ույուեարագ, վիճուտէրի բահաթլանըշ, վէ իքիսի տախի պիւսպիլթիւն Էէքտիկէրինէ միւշապիհ օլարագ, պէեաղ էլպիսէլէր իլիյինմիշ օլտուղարընտան, Ճօրճ իլէ Էտվարտա տիկէր պիր հէյեթլէ, վէ սապահինտէն տահա գիեատէ կիւղէլ կէօրիւնտիւլէր :

Թաամ խայլի վագըթ տէվամ իթտի, վէ աղչամըն սաաթ տօգուղ բատտէլէրինտէ ճիւմլէսի պիրլիքտէ թաամ օտառընը թէրք պիրլէ, պաղլէեէ ինտիլէր :

Պու առա խաֆիֆ պիր ըւղկեան , պաղչեմէ.քի չիչէ.ք-
չէրին թաթըր գօգուսունու համիլէն հուպուպ իտիպ , ա-
զաճ հարբազլւորը արասընտան խօշ պիր ֆըշլթը իլէ մի-
րուր իթտիկի հալտէ , օլ կիւն.քի շէտիա հարարէթի հա-
վանա մուգապիլ , օրթալըղա լաթիֆ պիր սէրինլի.ք պախշ
իթմէ.քտէ իտի : Մահիթապ հէր թարաֆը զիեատար գը-
լըպ , գըեըլարը , եէշիլի.ք վէ գում իլէ իհաթա օլունմուշ
օլան չայ վէ ըրմագլարը պիր սուրէթի զարիպէտէ էթրա-
ֆա եաեըլաղլւորը , միւշահատէ օլունմագտա իտի :

Ճօրճ իլէ Մարի , վէ էավարտ իլէ էվա պիրլի.քաէ ա-
ղըր աղըր եիւրիւմէ.քտէ , վէ նատիրէն պիրլինին անղզն-
տան պիր սէօղ չըգմագտա օլուպ , պունա իսէ , սնճագ-
մանէասըղ վէ պէլլիսիղ պիր ճէվապ վիրլիմէ.քտէ իտի :
Պունլար հէր նէ դատար պէօլլէ սիւքիւթլէ եիւքիւմէ.քտէ
իտի իսէլէր տէ , հագըգաթը հալտէ .քեաֆիֆէսինին եիւ-
րէկիտէ չարմագտա , վէ գալպէն պիրպիրլէրիլլէ սէօլլէ-
շիպ , էֆ.քեարլարընը անլամագտա խտիլէր :

Ճօն Մալգօն տախի , պունլարին արգասընտան սիւ-
քիւթլէ վէ մէսրուրէն կիթմէ.քտէ օլուպ , շիմտիտէն Մա-
րի իլէ էվանը , «սէվկիւլիւ գըղլարըմ» տէեու թէսմիեէ
իթմէսինտէն նաշի , դանէթլէ միւթէլէղղիղ օլուր , վէ
պունլար իւզէրինէ պիր հէեէճան նաղարըլլա պագար իտի :

Շիւպհէսիղ , չու էսնատէ , Ճօն Մալգօն միւթաղպէլի
բէ.ք մէսրուր օլունաճագ պիր սուրէթտէ միւշահատէ ի-
տէրէ.ք , պիր էյեամ Հինաիթման թահարրիեաթընը , վէ
պունուն մուսաթարասընը ունութմիւշ իտի : Պու սըրա-
տա , Պէնարէս վալիսի լօրտ Սինկրլթընըն սէրայ սոաթը-
նըն օն վուրտուզս ուզագտան իշիտիլտի :

Սաաթ շանընըն ինիլթիսի հէնուզ քէսիլմիշ ի.քէն , պիր
տէ զի.քրի սէպգաթ իթմիշ օլան չուգուր եօլտա , իւշ տէ-
ֆա պայգուշ սէսի իշիտիլտի :

Ճօրճ , արանսըղ վէ թէլաշ իլէ ույգուտան ուեանան
ատէմլէր կիպի , տիթրէտի : Մէղըլըր իշաթէթ , եիւղիւ
մասքէլի գաաընըն , մէրգումու , թախսիա օլունան մահէլ-
լէ չըղըրտըղընա տալիր իթթիլտաղ օլունան իշարէթ իտի :

վէ ճօրճ պու իշարէթի իշխաննճէ, սապահտան պէրու, եանի մատմուաղէլ Մարիյի կէօրէլիտէն պէրու, խաւա-
եալինտէն չըգմըջ օլան մէճհուլէ գատընըն շէհվէթէնկիզ
վէ շէտիտ խաթըրէլէրի պիրտէն պիրէ եինէ կէօզիւ էօ-
նիւնէ կէլաի :

Մէրգում տէլիգանլը, պու իշարէթ սէսինի ալըր ալ-
մազ, եիւրէկի սէվինն վէ արզուլէր իլէ մալումալ օլուր ի-
քէն, պու տէֆա իսէ, մէզքիւր իշարէթ իւզէրինէ, տա-
մալլարընտա պիր ճէվէլան հասլլ օլմազ շէօլլէ սուրսուն,
տահա պիր կիւն էվիլէ ֆէվգէլատէ սապըրսըղլըզա պէք-
լէտիկի պու խապէրտէն, ստէթա միւքէստէր վէ մէյ-
կուս օլարագ, վիճուտինտէ պիր տիթրէմէ հիսս իթտի-
վէ քէնտու քէնտուէ :

— Խա'երը, օրաեա ապա կիթմէեէճէկիւմ, — տէաի :

Մատմուաղէլ Մարի, նըշանըսընըն գօլթուզունա կիր-
միշ օլսուղունտան, մէրգումուն գօլունուն տիթրէտիկի-
նի հիսս իթմիշ իաի : Խմտի իրի կէօզլէրինի թէաճճուպլէ,
ճօրճա տօղրու տէօնտիւրէրէք, վէ շիւպհէլի պիր իղթի-
րապ իլէ :

— Նէ՞ օլուեօրսունուզ, որը ճօրճ, — տէաի :

— Հիշ պիր շէյ օլմաեօրում, ղաթէն նէ՞ օլապիլիրիւմ,
էֆէնաիւմ :

— Պիլմէմ, լաքին պիրտէն պիրէ տիթրէտինիզ տէ . . .

— Իյի պիլիբմիսինիզ, մատմուաղէլ :

— Էվիլէթ ? Բէք իյի պիլիրիւմ :

— Տիմէք պիր սինիր հարաքէթի օլմուշ տա, պէն հիսս
իթմէմիշիւմ :

— Պունուն սէպէպի, եազընլարըմըզտա պիր կիճէ գու-
շունուն իւշ տէֆա տէհէթլի սուրէթտէ էօթմէսի օլմազըն :

— Ահ, մատմուաղէլ, սի՞ղ տէ մի իշիթիցինիզ :

— Էվիլէթ, էֆէնաիւմ, հաթթա պէն տախի սիզին կի-
պի պիր ֆէնալըզ սույտում : Չիւնքի, էրքէք օլուզու-
նուզ հալտէ, սիզ տախի գատընլար կիպի գօրգտուզու-
նուզու ինքեսը իտէմէղսինիզ եա, — իլապէ իթտի կէնճ
գըզ կիւլիւմսէեէրէք :

Ճօրճ պաշընը էհէրէք :

— Ֆիլվազը , մատմուաղէլ , հազըգաթը հալի անլատը-
ղընըղը ինքեար կէլէմէմ :

— Էօթաիւկիւնիւ իշիթաիկինիզ կիճէ գուշու , զանն ի-
տէրիմ քի , պայգուշ օլմալը սըր , տէյիլ մի :

— Էփլէթ , պայգուշ տուր :

— Էօյլէ տէրլէր քի , պայգուշ խանէ տամլարը իճզէ-
րինտէ էօթէր իտէ , օրալարտան պիրի միւճէրրէտ վէֆաթ
խտէր իմիշ :

— Պու խուսուստա պէօյլէ սէօյլէնիլաիկինի պիլիրիմ ,
մատմուաղէլ , լաքին ստի խալղըն իշպու . քիւլլիեէն աալ
ու էսասարզ պաթըլ իթիգատընա , ճիւզիճէ հէվալէյի
սէմիի իթիպար իթմէք պիլէ , պէնճէ ազըլլըլըզ տէյիլ
տիր , վէ շու պաթըլ իթիգատըն նէ վազըթ զուհուրա
կէլտիկինի արամագտա իտէմ տէ , պիր տիւրլիւ անլաեա-
մամագտաեըմ :

— Սըր ճօրճ , սիզ բէք ազըլլ քիմնէսինիզ :

— Մատմուաղէլ , պէնտէնիզ ազըլլն բէվա կէօրաիւկիւ-
նիւ մաէլմէմուռնիյեէ գապուլ վէ իթիգատ իտէրիմ , ֆա-
գաթ , ազըլլն մուղայիրի օլան խուսուսաթը նէ՛ գապուլ
վէ նէ՛ իթիգատ իտէրիմ :

— Հալ պու քի , պիր ալ էփլէլ տիթրէտիկինիզին սէ-
պէպի նէ՞ իաի :

— Չիւնքի , կիճէնին սուսըւղունաա , պայգուշուն էօյ-
լէ ֆէնա էօթմէսի , սինիրլէրիմէ թէէսսիր իթաի տէ . . :

— Տիմէք սալա գօրգ մատընըլ :

— Ասլա :

— Հիշ պիր չէյ հիսս իթմէտինիզ :

— Հազըգաթէն հիշ պիր չէյ հիսս իթմէտիմ :

— Պու հալտէ , սիզ պէնտէն ճէսուր վէ մէսուտ սու-
նուզ , չիւնքի , իգըար իտէրիմ քի , պու աէքէճէ սաքին
պիր կիճէ վագթինտէ , շու էլէմպախշ սէսին իշիտլիլիշ ,
պանա , եազընտա վէ հէր հալտէ իլիսիպտէն պիրինէ պիր
ֆէնալըզ վագը օլաճաղընա տայիր բէշինէն պիր խապէր
մագս մընտա կէօրիւնաիւ :

Մարինին պու սէօլէրի , ճօրճուն էֆրեարը խէֆիեէ-
սի իւզէրինէ օլ տէրէճէ աճայիպ պիր սուրէթտէ մուգա-
պէլէ իթմէքտէ իաիլէր քի , մէրդուժ հէնիաէն վէ էվ-
վէլքինտէն տահա շիտտէթլէ տիթրէտի :

ՍՕԿՕՐ ԻԼԷ ՄԷՃՀՈՒԼԷ ԳՈՏԸՆ

Սօկօր , չուգուր եօլուն պիր մահէլլինտէ , իքի պէյկիր
եանընտա , աեադտա տուրմադտա , վէ պիր իխթիեար ա-
ղաճըն քէօքիւնէ տաեանմադտա իտի :

Ալէսսէվիեէ պայգուչ էօթմէսինին իշիտիրմէսինտէն պիր
տագըգա սօնրա , ճօրճ Մալդօն դօշուպ , մահէլլի մալիւմէ
կիտէր իտի : Ֆադաթ պու ագչում , նաաըլ քի մալիւմիւ-
միւզ տիւր , պայգուչուն պիրինճի էօթմէսի ճէվապարզ
դալտը , եանի Սօկօր , գումուն իւզէրինտէն ճօրճուն եիւ-
րիւեերէք կէլտիկինի իշիթմէմիչ իտի :

Հինտլի Սօկօր , քէնտի թապիաթը իգթիղասընճա սա-
պըրըլ օլտուղունտան , մէղքիւր թէէլիլի թապիի զանն
խտէրէք , օլ պապտէ ասլա թէպճճիւպ իթմէտի : Իմաի ,
եէրինտէն ասլա դըմըլտանմաեարագ , վէ պիլա վադիֆէ
պէքլէտի : Լաքին սէքիլ օն տագըգա կէչմէսի , վէ կէնճ
ինկիլիդին տէ հէնուղ կէօղիւքմէմէսի իւղէրինէ , Սօկօր ,
«Շիւպհէսիղ իշիթմէմիչ օլմալը աըր» տիեերէք , էլլէրին-
տէն պիրինի աղզընա կէօթիւրտիւ , վէ իքինճի տէֆա ,
տահա միւքէմմէլ օլարագ , պայգուչ գուչու սէտաար չը-
գարաը :

Պու արա ճօրճ Մալդօն , բէտէրի , պիրատէրի վէ իքի
կէնճ գըղ իլէ հէնուղ պաղչտէ օլուպ , իքինճի տէֆա
օլարագ , քէնտիսինին չալըրըլաղընը իշիտիճէ , աղիմ
պիր իգթիրապ հիւս իթտի , վէ չու հալտէն Մարի Պըրթէլ
տաիի , էվվէլքինտէն աչահա զիեաաէ միւթէսսիր օլարագ ,
պիչարէ պիրտէն պիրէ մանէաար անլալըմաղ պիր սու-
րէթ տէ պիր ֆէնալըգ տույտու , վէ վիճուտինին ճիւմէ

աղալարը տիժրէմէհէ պաշլատը, վէ քէսիք պիր սէ-
տա իլէ,

—Ալլահ աշգընա օլտուն, սըր ճօն իչէրի կիրէլիմ, —տէ-
տի, —պայգուշուն տէհչէթլի սէտալարը պանա ֆէհալըգ-
կէթիրիեօր, վադաա սիզ պէնիմ ճէսարէթսիզլիկիմ իւ-
զէրինէ կիւէպիլիրսինիզ, լաքին մէզքիւր սէտալէրին պիր
ֆէհալըգ խապէր վիրտիքլէրինէ տայիր, ֆիքրիմտէ հա-
սըլ օլան իթիգատը գաւլիյի մահվ ու իզալէ խտմէզսինիզ,

Մարի շու սօն սէօզլէրի թէլաֆֆուզ իթտիկինտէ,
գուվլէթի զայիլ օլուպ, գաթի պիր աէրմանսըզլըգ վի-
ճուսինի խթիլա իթմէկէ պաշլատըղընը հիսս իյլէտի, վէ
քէնտիսինէ, տիւնեա գարաբար կիպի կէօրիւնիւպ, հաթ-
թա էկէր ճօրճ գօլլարընտան թուլթմասա խտի, պիչարէ
հէրէ երզըլաճագ խտի,

—Եա՛ Բապպիմ, —տէտի սըր ճօն եիւքսէք սէպէ, վէ
քէմալի իզթիրապ իլէ, —պու չօճուղա նէ՞ օլտու,

—Էֆէնտի բէտէր, պանըլըեօր, նէ՞ հաբմալը, —ճէ-
վապ վիրտի ճօրճ իզթիրապլէ:

—Շիւպհէսիզ կէչիճի պիր ֆէհալըգ օլմալը, չաբուգ
իչէրի կիրէլիմ տէ թէտապիսինէ պազալըմ:

Պունուն իւզէրինէ ճօրճ, սէֆիլիւպիւնիւ գուճուցընա
ալըպ, էօյլէ պիր սիւրաթլէ սէյֆիսէհէ կիթտի քի, էվա
իլէ էտվարտ վէ սըր ճօն կիւճ իլէ արգասընտան հէթիչէ-
պիլմէքսէ խտիլէր:

Ճօրճ, սէյֆիսէնին նէրտիվէնլէրինտէն չըզըպ, ալթ
գաթաա սալօն հէրինէ գուլլանըլան տայիրէհէ կիրտիւ
կինտէ, Մարի պիւսպիւթիւն պանըլմըլ խտի: Մէրգուսէ-
նին ուզուն քիրրիքլէրի, իրի կէօզլէրի իւզէրինէ էյիլմիշ,
վէ կէօզլէրինին էթրաֆընա ինճէ սիեահ պէր չէնպէր չը-
զըլմըլ օլտուղու կիպի, պաշը տախի, իւզէրինտէքի տաշ-
ըսը էօրիլիլիւ օլտուղու հալտէ, պիր ումուզունտան տի-
կէր ումուզունա տօզրու սալլանմագտա խտի:

Ճօրճ մէզպուրէյի, իւզէրի շիլթէլէր իլէ պիր խթիրու-
հաթ եաթաղընա թահվիլ խտիլմիշ օլան ուզըն սիւր գա-
նարէ իւզէրինէ տիգգաթլէ եաթըրալը: Էտվարտ գօշուպ,

պիր պարտագ սօղազ սու կէթիրտի : Էվա տախի քէնտի
օտաւորնա չրգարագ , պիր շիշէ լուհ կէթիրէրէք , գըզ-
գարընտաշընըն պուրնունա գօգլաթմաւա պաշատը : Ճօն
Մալգօն տախի թագէ սուեա ըսլաթըմըշ օլան ինճէ պիր
մէնտիլ իլէ մէգպուրէնին պիլէքլէրինի օվալամնագտա իտի :

Ձօգ սիւրմէյիպ , պու միւտաւաթըն սէմէրէսի կէօ-
րիւտիւ : Շէօյլէ քի , Մարի ուզուն պիր ահ իտէրէք ,
կէօղլէրինի աշտը , վէ իքի սանիեէ գատար տախի սէր-
մէմ պիր հալտէ տուրուդտան սօնրա , աղլը պաշընա կէ-
լէրէք , էլլէրինի եանընաա պուլունանլարա ուզաթաթը , վէ
խօշ պիր կիւլիւմնէմէ իլէ շէօյլէ սէօյլէտի ,

—Պէն բէք մասիարա պիր գըզ իմիշիմ , սազըն ին-
քեար իթմէյինիլ , էվվէթ , բէք կիւլիւմնէեէ շսցեան պի-
րի իմիշիմ , Ֆիլվագը պու ագշամ նէ օլտուղումու պիլ-
մէմ : Էօմիւմօտէ պէլքի եիկիւրմի տէֆա , եիւզ տէֆա
պսյգուշուն սէտաթընը իշիթտիկիմ հալտէ , պու տէֆա
պու գատար ֆէնալըգ տույմուշ օլտուղումա պէն թէհաճ-
ճիւպ իտիեօրում : Իհիթիմալ տըր քի , եօլ եօրիւնլու-
ղունտան նէշէթ իթմիշ տիր , եախօա պէնիմ վէլիի աղի-
ղիմին խանէսինտէ պուլունմագ սէվինճի իլէ , սինիրլէրիմ-
տէ հասըլ օլան ֆէվգէլաաէ թէէտիրտէն տիր :

—Էվվէթ , էվլատըմ , հիշ շիւպհէ իթմէ քի , պու սօն-
րաքի տէտիկինտէն տիր :

—Էօյլէ իսէ բէք իյի , տիմէք շու հալ պիր տախի վա-
ղը օլմանաճագ տըր :

Ճօն Մալգօն , սաղ էլինին իքի բարմաղընը , կէնճ գը-
ղըն պէեաղ վէ նաղիք էլի իւղէրինէ տաեատը :

—Տահա սըթմամ վա՞ր մը տըր , —տէտի մէրգումէ կիւ-
լէրէք :

—Պիր աղ , լաքին պունուն սաղա զարարը եօգ տուր ,
պիր դաշ սաաթ բահաթ ույուեաճագ օլուր իսէն , օ տա-
խի վահվ օլուր : Ֆադաթ , գըզըմ , պիր ան էվվէլ ույու-
մալըսըն : Պիր էլինի պանա , վէ տիկէրինի հէմշիրէնէ վէր ,
պիլ սէնի օտանա կէօթիւրիւրիւզ :

Մարի անագտա տուրմագտա օլտոնղիւ հարտէ , կիւլ-

մէսինի թու թամանարագ , չէոյլէ իլավէ իտէրէք ,

—Էֆէնտիմ , պէնի թու թմահա հաճէթ եօգ տուր , չիւնքի , պէն սիզին մէմուլ իթտիկինիզտէն զիեատէ գուվ-վէթչի օլտուղումտան , եալլընըզմա օտամա չըգապիկիրիմ ,

Ձիլվազը , կէնճ գըզ պու սէօզիւնիւ ֆիիլէն իճրա ի-տէրէք , եավաշ եավաշ սալօնու կէչտի , վէ էչիյին իւզէ-րինէ էէլինճէ տուրտու , վէ արգաարնա տէօնիւպ ,

—Սէվկիւիւ տօսթլար , -տէտի , -պու կիճէ սիզէ վիր-տիկիմ սըզընթըտան տօլանը , աֆիլընըզը բէճա իտէրիմ , ֆագաթ , էկէր ճէնապը Հազգ միւսաատէ իտէր իսէ , Մարիյի եարըն եին , էսկի հալինտէ պուլուրսունուզ ,

Պատէհու , անլընը ճօն Մալգօնա ուղաթար , վէ ճօրճ իլէ Էավաթտըն տախի էլլէրինի սըզարագ , հիման գամը-տան մաամուլ նէրտիվէնին բարմազլըզընա աօլա տաեան-մաեարագ , եավաշ եավաշ եօգարը չըգար :

Բէտէր իլէ իքի էվլատ պիր մըգտար եալլընըզ գալա-րագ , մուհալէրէլէրի , վագը օլան դարիպ վուգուաթ իւ-զէրինէ ճէրէեան իթտի : Նիհաեէթ ճօրճ , քէնտու քէն-տուեէ գալըպ , աիւշիւնմէք իթէտիկինտէն , բէտէրինի սէլամաեարագ , օտաարնա չէքիլտի :

Պինաէն ալէյհ օտաարնա գարանըպ , բէնչէրէյի աշ-տը , վէ տիրսէկինի բէնչիրէնին տաեանաճագ մահէլլինէ գօեարագ , վէ աթէշ կիպի սըճագ օլան պաշընը տտիսի , կիճէնին սէրին հալաարնա տօգրու ուղաթարագ , տէրին միւթալաալար իթմէկէ պաշլատը , վէ էնճամ , եիւղիւ մասքէլի գաարն իլէ իւլֆէթ ու իւնսիյեէթի պիւսպիւ-թիւն գաթ իթմէքիկէ գարար վիրտի :

Տիկէր թարաֆտան Սօկօր իսէ , իքինճի տէֆա պաշ-գուշ սէտաարնը չըգարտըգտան սօնրա , էմիյիեէթլէ պէք-լէտի . ֆագաթ , պու տէֆա տախի ճօրճուն կէլմէտիկինի կէօրիւնճէ , թէաճճիւպաէ գալտը :

Պունունլա պէրտպէր , «պէլքի պու կիճէ խանէ խալգը էվտէ տէյիլ տիրէր» տիեէրէք , վէ պունա թէէմին օլ-մագ իւզրէ , աթլարը մահէլլի մէզքիւրտէ պըրագտը , վէ չուգուր եօլտան կէչէրէք , պաղէնին չալը չըբըլարտան

եաբըմըշ բարմագլըղը Էօնիւնէ վասլ օլտու : վէ պունուն իշինտէն պիր արալըգ պուլարագ , պինանըն տիվարընա գատար եագլաշուր : Պու սըրատա հէման քեաֆֆէյի բէնէ չիւրէլէրտէն ըլըգ կէօրիւնմէքտէ , վէ ալթ գաթ օտալարընտան պիրիսինին բէրտէլէրի արգաւորնտա պիր չօգ ինսան կէօլկէլէրինին կիտիպ կէլտիկի միւշահատէ գըլըն մագտա իտի : Պու կէօլկէլէր միեանէսինտէ , պիրիսինի ճօրճ Մալգօնա պէնզէթտի , վէ հագըգաթէն մէրգոււմ պու խուսուտա եանըլմամըշ իտի :

Տիմէք տէլիգանըլ սէյֆիեէտէ պուլունտուղու հալտէ , իքի տէֆա իճրա իտիլէն իշարէթի իշիթմէմէսի միւմքին տէյիլ իտի , վէ կէլմէտիկի իտէ , էլպէթթէ պիր սէպէպ թահթընտա իտի :

Սօկօր , հէնուզ զարիպ կիւզէլլիկինտէն վէ ախլէագըլ աճիպէսինտէն պաշգա էվսաֆընը թանըմատըղըմըզ գատընըն էմըլէրինի թէմամըլ թէմամընա իճրա իտիպ , մէրգոււմէեէ ֆէվգէլատէ իթաաթը տախի վար իտի :

Իմաի , կիթտիկի մահէլտէն ավտէթլէ , հայլանլարըն եանընա տէօնտիւ , վէ պիրինէ քէնտիսի վէ տիկէրինէ , պիրիքտէ կէթիւրմիշ օլտուղու տիկէր պիր Հինալլիյի պինտիրէրէք , ճօրճուն կէօղլէրի գարալլ օլարագ կիթմիշ օլտուղու սէրաեա տօղրու կիթմէեէ պաշատըլար :

Մէրգոււմ Սօկօր , զաեէթ միւզէյեէն սուրէթտէ տօնատըլմըշ օլան տալիւրէլէրտէն սիւրաթլէ կէչիպ , մէճհուլէ գատընըն պէքլէմէքտէ օլտուղու հալլէթ օտաւընա մուվսարլէթ իթտի :

Մէրգոււմ , Սօկօրուն աեագ սէտասընը իշիտինճէ , պիրտէն պիրէ եիւլիւնիւն մասքէսինի գօյտու : Սօկօր , հալլէթ օտաւընըն իրէքլի բէրտէսինի գալտըրըպ , օտանըն էշիկլինտէն կէչտի , վէ էլլէրի կէօքսիւնտէ վէ վիճուտի իլէ պաշը տախի հիւրմէթէն իյիլմի օլտուղուշ հալտէ , սուրտու :

Մէճհուլէ գատըն , մէրգոււմ իւզէրինէ աթֆը նազարլէ , վէ տիթրէեէք ,

—նէ՞ օ , եալընըզ մըսըն , —տէտի :

— Էվլէթ : Էֆէնտիմ , եալընըզըմ :

— Աճապա ճօրճ Մալգօնա պիր ֆէնայըգ մը օլտու ,
— սիւալ իթտի մէրգումէ , սէսի տիթրէեհէրէք :

Հինտլի պաշընը սալլանարադ ,

— Խաները , — տէտի :

— Խօզսա օրատա եօգ մու իտի :

— Խա'երը , Էֆէնտիմ , օրատա իտի :

— Տիմէք պայգուչուն սէտապընը իշիտէմիշ տիր :

— Իշիթմէմէք օլամազ , չիւնքի իքի տէֆա թէքրար-
լատըմ , վէ պէն օնլարըն սէսլէրինին շամաթասընը իշիտի-
եօրտում :

Մէճհուլէ գատըն , պիրտէն պիրէ չիտտէթլէ մասքէ-
սինի չըգարարադ , սիմասընըն սօլմուշ օլտուղու կէօրիւ-
տիւ , վէ մէրգումէ տիթրէր պիր սէտա իլէ ,

— Էյ ճէվապ վիրէմէտի մի , — տէտի :

— Խա'երը , Էֆէնտիմ :

— Տիմէք տիր քի , կիտիպ կէլմէքտէն օսանտըղընտան ,
արթըգ սէնին իլէ կէլմէք իսթէմէեօր , վէ կէլմէեհէճէք տիր :

Սօկօրուն պու սէօզէ վիրէճէք ճէվապը պուլունմատը-
ղընտան , կէօզլէրինի էեհէրէք , սիւքիւթ իթտի :

Կէնճ գատըն , գարչըսընտա ասըլը օլան պիւյիւք վէ-
նէտիք այնասընա պագարադ , հիւսնի ճէմալինի կէօրտիւ ,
վէ քէնտու քէնտուեհէ մաղրուրլանարադ ,

— Իշթէ , — տէտի , — պէնտէն տաշա կիւզէլ վէ տաշա
տիւպէր քիմսէ օլամազ : Պէն , աչգ ու մուհապպէթլէրի
կէվէեհէնլէրտէն տէյիլիմ : Էլպէթթէ ճօրճուն պու ադ-
շամ Սօկօր իլէ պիրլիքտէ կէլմէմէսինտէ պիւեիւճէք պիր
սէպէպ օլմալը տըր , վէ պէն պու սէպէպի անլամադ իտ-
թէրիմ , իսթէրիմ քի , ճօրճ կէլմէլի տիր , վէ կէլէճէք
տիր , վէ էկէր մէրգումու հանըմտա սագլամազ վէ պանա
րապթ իթմէք իշին , մասքէմի չըգարմազ վէ եիւզիւվիւ
քէնտիսինէ կէօսթէրմէք տախի լաղըմ կէլիր իսէ , օնու
տախի իճրա իտէճէկիմ , չիւնքի քէնտիսինի սէվէրիմ :

Մէրգումէ պու քէլամլէրի օլ տէրէճէ եալաշ սէջլէ-
մէքտէ իտի քի , Սօկօրուն գուլաղընա անճագ պէլլիսիզ

պիր մըրըլտանմագ կիպի կելիեօր իտի :

Պատէհու , մէճհուլէ գատըն Սօկօրա տօղրու տէօնիւպ ,
եիւքսէք սէտա իլէ :

—Սօկօր , —տէտի :

—Էֆէնտիմ , —ճէվապ վիրտի խըտմէթքեար :

—Սէն եինէ կիտէճէքսին :

—Սէյֆիեէնէ մի :

—Էվլէթ :

—Նէ՞ իչին , Էֆէնտիմ :

—Պիր եօլ իլէ բարմագլըգտան կէչիպ , տէրունի խա-
նէեէ վասըլ օլուսուն :

—Բէք իյի , Էֆէնտիմ :

—Ճօրճ Մալգօնուն եանընա կիտէրսին , վէ պէնիմ պէք-
լէտիկիմի , վէ չիմօի կէլմէսինի իսթէտիկիմի պիւտիւրիւ-
սին . անլատը՞ն մը Սօկօր :

—Էմրինիպի խապէր վիրիւրիմ , Էֆէնտիմ , լաքին . . :

—Թէքմիլ էթ , Սօկօր , թէքմիլ էթ , —պաղըրտը մէճ-
հուլէ գատըն սապըրսըղըղլա :

—Լաքին գապուլ իթմէզ իսէ :

Կէնճ գատըն պէթէքրար այնաեա պագարագ , եիւ-
զիւնտէ մաղրուրանէ պիր կիւլիւմսէմէ միւշահատէ օլուն-
տու , վէ ,

—Սէն էմին օլ Սօկօր , պու տէֆա գապուլ իթմէմէզ-
լիք իթմէեէճէք տիր , —տէտի :

Հինտլի պաշընը էյմէսինտէ , կէնճ գատըն շէօյլէ
տէվամ իթտի ,

—Հայտէ կիլթ , պէնիմ սաարգ խըտմէթքեարըմ , կիլթ
վէ չաբուգ կէլ : Սէնին կիտիպ կէլէճէկին տագըգալարըն
պէհէրի , պանա պիր սաաթ գատար կէլէճէք տիր :

Մէրգումէ , հէնուզ սէօզիւնիւ թէքմիլ իթմիշ իքէն ,
Սօկօր , Հինտ գալմլարընա մախսուս սիւրաթ վէ սիւքիլթ
իլէ օրատան զայպ օլտու :

Սէյֆիեէ իլէ սէրայ արասընտա օլան միսաֆէ , եա-
րըմ ֆարսախըգ եօլտան իպարէթ իտի իսէ տէ , Սօկօր ,
Ճօրճա գըլաղուլլուգ իթտիկինտէ , նէրէեէ կիլթտիկինի

անլամամասը , վէ Պէնարէստէն չօգ ուզաղա կիտիեօր օլ-
տուղունու զանն իյլէմէսի իչին , մէրգումու տօլաշտրըր
իտի . ֆագաթ պու կիճէ պէօյլէ տէսիտէլէրէ լիւղում օլ-
մատըղը ճիհէթլէ , տօղրումա վէ քէսաիրսէ թարիգլէ մա-
հէլլի մէղպուրէ վասըլ օլտու : Վէ քիմսէ քէնտիսինի ֆէրգ-
իտէմէմէսի իչին տախի , պէհաղ չարշաֆը չըդարարադ ,
չուգուր եօլա կիրաի , վէ սէսիգճէ տալարըն վէ չիթլէ-
րին արասընտան կէչիպ , սէյֆիեհէնին պաղչէսինէ կիրաի :
Վէ աղաճլարըն արգասընտան , մէղքիւր սէյֆիեհէնին պա-
ղը մահէլլինտէ հէնոճղ մամլար հանմագտա օլտուղունու
կէօրտիւ :

ՍՕԿՈՐ ԻԼԷ ՃՕՐՃ

Սօկօր , սայիր Հինտլիէր կիպի ֆէնտպաղ օլտուղուն-
տան , էվիէլա արգասընտա կէչտիկի եհրին իզինի պըրագ-
մամագ իսթէտի : Պինաէն ալէյհ պաղչէնին գումլու եօլ-
լարընտան կէչէճէք օլտա , գումուն իւզէրինտէ աուրմարը-
նըն էսէրի գալաճաղընտան , հալ պու քի , չսերը չիմէն-
լէր իւզէրինտէ եիւրիւտիւկիւնտէ , էզիլէն չաերըրաթ սա-
պահըն չնյի իլէ եհնիտէն տիրիլէճէքլէրինի պիլտիկիւնտէն ,
սէյֆիեհէնէ կիթմէք իչին չաերըր չիմէնլիք իւզէրինտէն
եիւրիւմէկէ պաշլասը :

Պէօյլէճէ մէրգում Հինտլի եէչիլիքլէր իւթիւնտէն
կէչէրէք , վէ գարչըպընա նէ տէրէճէ էնլիլիքտէ հօլլար
թէսատիւֆ իթսէ , անլէրի տախի պիր սըչրաեըչտա աթ-
լաեարագ , քիմսէ թարաֆընտան կէօրիւմէքսիզին , թա
սէյֆիեհէնին հանընա մուլասըլէթ իթտի :

Նասըլքի տէտիք , պիր չօգ բէնչիլիլէրտէն մում բչը-
ղը կէօրիւնիւօր իտի : Շէօյլէ քի , պինանըն ալթ գաթըն-
տա ճօն Մալգօնուն իշ օտասընտա , վէ իւսթ գաթտա ի-
քի գըղգարընտաշլարըն օտալարըլա ճօրճուն եաթաղ օ-
տասընտան մում հանմագտա օլուպ , հալ պու քի , էտ-

վարտ, գարտաչը գատար մէշըուլ օլմատըլը ճիհէթլէ, մուամուռ սէօնտիւրմիւշ իտի:

Սօկօր, տէրունի սէյֆիեէէէ կիրմէքլիկի ասլա թաւ սափիւր իտէմէզ իտի: Ձիւնքի, թէրթիպաթը տախիլի-
եէսինի պիւմէտիկի կիպի, ուհար ույմազ կիթաիկինտէ,
իհթիմալ տըր քի, ճօրճ Մալգօնուն օտաւրնա կիտէմէ-
տիքտէն պաշգա, նակէհան գարչըսընա պիր ուշագ տա-
խի չըգապիլը, պիր վալէյլա գօթարարագ, քէնտիսինին
ֆիրարընը, վէ պինաէն ալէյհ ատէմի մուվաֆֆադըյեէ-
թինի մուհիպ օլապիլիր իտի:

Իմտի Հինտլի, ըչըզը օտալարտա պուլունան էշխաար
թահգըզ ու թէֆթիշ իթմէք իւզրէ, ալթ գաթ բէնչի-
րէլէրինէ եազլաշտը, վէ նազարը տիգգաթընը, նիմ շէֆ-
ֆաֆ օլմասընտան, տէրունի, ազ չօգ ֆէրգ ու թէմեիզ
օլունմագտա օլան բէնչիրէ բէրտէլէրի իւզերինէ աթֆ իթ-
տի: Վէ պու սուրէթլէ պիր օտա տէրունինտէ պիր իխ-
թիեար քիմնէ կէօրտիւ քի, պիւյիւք պիր եազըխանէ էօ-
նիւնտէ օթուրմուշ օլուպ, գարչըսընտա պուլունան քեա-
ղտ տէմէթլէրինի գարըշտըրմաղ տա իտի: Պու իխթիեար
ճօն Մալգօն իտի:

—Պապասը, —տէտի Սօկօր քէնտու քէնտուեէ, վէ
թահարրիեաթընա տէվամ իթմէք իւզրէ, սէյֆիեէէին
պօեունա տօղրու եիւրիւմէկէ պաշլասը: Վէ ճօրճուն ա-
չըգ բէնչիրէսինին ալթընա մուվասըլէթ իթտի: Մէրգու-
մուն բէնչիրէսինին բէրտէսի գալտըրըմըշ օլուպ, պիր ա-
եազ սէսի իշիտիլիեօր իտի:

—Պու կէզէն ճօրճ օլմալը տըր, —տէտի Հինտլի քէն-
տու քէնտուեէ:

Պիրինճի գաթ բէնչիրէլէրինին հէր պիրինտէ, պիր
շահնիշին օլուպ, պունլարըն ալթընտա տէմիր չուպուգ-
լար վար իտի քի, իւզէրլէրի սարմաշըգ աղաճլարըյլա ղա-
եէթ կիւզէլ պիր սուրէթտէ իհաթա օլունմուշ օլուպլա-
րը հալտէ, սահիհէն չիւէքտէն եաբըլմըշ սէբէթլէրէ պէն-
գէմիշ իտիլէր:

Սօկօր, պօեունուն ուզունլուղունա նիսպէթէն, եուզ

կիպի չէվիք, մայմուն կիպի աթիք օլմաղէ, հատտը զաթինտէ վիճուտինին աղըրըղընա տաեանամաեան մէզքիւք տէմիր չուպուգլարա տաեանարագ, պիր հարէքէթտէ շահնիշիյնէ պիլ վիսուլ, իքի էլէրիլէ թըրմալանտը :

Պաշը բէնչիւրէնին հիգասընա կէլտիկինտէ, թախմինին տէ ալտանմամըլ օլտուղունու, վէ պիր համլա տահա իթտէ, ճօրճուն գարչըմընտա պուլունաճաղընը անլատը :

Իմտի կէնճ ինկիլիգ, սըրթընը Սօկօրա տօղրու տէճտիւկիւնտէ, մէրգուճ Հինտլի, շահնիշիյն բարմագլըղէճնիւնէ չըգըպ տուրտու, վէ ճօրճ եիւղիւնիւ չէվիքտիկինտէ, իլք տէֆա պու Հինտլիյի բէնչիւրէ էճնիւնտէ վէ անագ իւզէրի պուլտու : ճօրճ, շիմտիեէ գատար Սօկօրու պաշտան թըրնաղատագ պէեաղ չարշաֆա պիւրիւնմիւլ օլարագ, կէօրմիւլ օլտուղունտան, թապիաթըլլա շիմտի եիւղիւնիւ ալըգ կէօրտիւկիւնտէ, քէնտիսինի թանըեամագ իտի, վէ շունու տախի իլապէ իտէրիլ, պէօյլէ կիճէ վագթի մէրգուճ Հինտլինին բէամի միւճէսսէմ կիպի օլան հէյեէթի վէ վահշի սըֆաթը, ինսանա տէհչէթ վիրիճի հալէաթտան իտի :

Ճօրճ, մէրգուճու նակէհան կէօրիւք կէօրմէզ տուրտու, վէ իմտաա չաղըրմագ իւղրէ աղըրնը ալմագտա, վէ սիլահա տապրանմագ կիպի հարէքէթտէ իքէն, Սօկօր բարմաղընը աղըրնա կէօթիւրիւպ, վէ սուս իշարէթի իտէրէք, շէօյլէ տէտի :

— Սէսինիղի չըգարմանըն, վէ սիլահա տախի տապրանմանըն : Պէն տիւշիէն տէյիլիմ :

— Էօյլէ իտէ սիլ քի՞մանիլ, — սիւալ իթտի ճօրճ :

— Պէն օ ատէմիմ քի, եիւղիւնիւզիւ պիլմէզ իսէնիլ պէ, սէսինի թանըեապիլիսինիլ : Պէն օ ատէմիմ քի, եօգուշուն աշաղըսընտաքի չուգուրտա պիր խալլի միւստէթ պիհուտէ պէքլէտիմ :

— Հա՛ անլատըմ, գլաղուզում :

— Էվլէթ, թա քէնտիսի :

— Բէք լիլ, լաքին պուրատա քի՞մի արամաեա կէլտին :

— Սիլի :

—Նէ՞ իշին :

—Սիրի , պէքէնիլմէքտէ օլտուղունսզդ մահէլլէ կէօթիւրմէք իշին :

—Սէնի քի՞մ կէօնտէրտի :

—Օ՛ :

Ճօրճ կիւլիւմսէեէրէք ,

—Բէք ալէա , ֆադաթ օ դատըն էվվէլճէ սէնին պուրաեա կէլտիկինի , վէ իքի տէֆա պէնի չաղըրըպ տա , պիր ճէվապ ալամստըղընը պիլմէեօ՞ր մու :

—Պիլիր :

—Պիլտիկի հայտէ , սէնի թէքրարէ՞ն մի կէօնտէրտի :

—Էվվէթ , մերգումէ պանա , չհայտէ , սէն թէքրար կիթ տէ , քէնտիսինի կէօր , վէ պէնիմ քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտուղումս սէօյլէ , միւճէրրէտ արգանտան կէլէճէք տիր տէտի , վէ իշթէ պունդըն իշին կէլտիմ :

Ճօրճ պիր իքի սանիեէ դատար սիւքիւթ իթտի :

—Կէլինիզ , էֆէնտիմ , -տէվամ իթտի Սօկօր , -պէյկիրլէր մահէլլինտէ պէքլէեօյլար , վէ սիւրաթլէ մահէլլի մագսուտէ եէթիշէպիլիլիլ :

—Պէն սէնինլէ կէլէմէեէճէլիմ , սէն եինէ եալընըգճա կիթ , -տէտի Ճօրճ :

Սօկօր , պիրտէն պիրէ պիր հաքէքէթ իճրա իթտի , վէ եիւլիւնտէ ֆէվդէլատէ պիր թէհայեիւր ալէամէթի միւշահատէ օլունտու :

—Լաքին , պէն էֆէնտիմի ալմսեա կէլմիշ իտիմ , -տէտի :

—Նիեէթինին պու օլտուղունսա բէք ալէա անլատըմ , -ճէվապ վիրտի կէնճ ինկիլիզ : -Ֆադաթ տիւնեապա հէր նիեէթ , գումվէտէն ֆիլիլէ կէլէմէզ , Սէն եալընըզ կէլտին , վէ եալընըզ կիթվէլիսին :

Սօկօր էմսիյեէթսիլլիքլէ պաշընը սալլաեարազ ,

—Պունուն իհթիմալի եօգ տուր , էֆէնտիմ , -տէտի :

—Նէ՞ իշին :

—Չիւնքի , էֆէնտիմ սիլի պէրապէր կէօթիւրմէքլիկի էմր իթվիշ օլտուղու հայտէ , նսըն էմիլինէ իթաաթ

իթմէք, պէնիմ պօրճում տուք, -տէտի Սօկօր:

— Զարարք եօգ, սէն պիր ամիր գաւառ օլտուղուն հալտէ, պու եօլտա մուամէլէ վէ հարէքէթ իթմէն լաղլմ տըր: Սէն պիր ոատըգ խըտմէթ քեար օլտուղուն իշինդ իյի պիր էֆէնտիեէ մալիք պուլունմտեա շահէսթէսին . . . : Շահէտ մէրգումէ սանա եօլ վիրէճէք օլուր իսէ, պէն սէնի մէմնունէն եանըմա գապուզ իտէրիմ:

Ճօճ պունու սէօյլէյիպ, սանտըղընտանն օն տտէտ ինկիլզ լիրասը չըգարտը, վէ շէօյլէ իլավէ իթտի:

— Սէն պանա բէք չօգ տէֆա գլաղուղուգ իթտին, վէ պու կիճէ տախի եանըմա գատար կէլմէք իշին, էօմէ քիւնիւ պիւյիւք պիր թէհլիքէեէ գօյտուն, իմտի քու խուսուստա պիր միւքեաֆաթա լանըգ օլտուղունտան, իշթէ պէն պու միւքեաֆաթը իթա իտէրիմ:

Պէօյլէ տէյիպ, ճօրճ ալթունլարը Հինտլինին պիր էլինէ գօյտու:

Մէրգում տախի պիր սանիեէ գատար թէաճճիւպ իլէ ալթունլարա սրագտըգտան սօնրա, քէմալի թահգիր իլէ ալթունլարը հալընըն իւզէրինէ սէրբտի:

— Ֆագաթ նէ՞ եարըեօրսուն, -տէտի ճօրճ եիւքսէք սէտա իլէ:

— Էֆէնտիմ, -ճէվապ վիրտի Սօկօր պիր աղամէթլէ, մանէթլինտէ խըտմէթ իթտիկիմ ղաթ, կօլգօնտուն էլմաս մատէնլէրինտէն տահա ղէնկին, վէ վիշնու մապուտունտան տահա ճէօմէրտ տիր: Պիր չէլմէտէն սու նատըլ ագար իսէ, անըն բարմագլարընտան տա ալթուն էօյլէ ագար: Անըն սէրալլարընտա ալթուն էօյլէ տաի պիր չէյ տիր քի, օնա խըտմէթ իտէնլէրին էն ֆագիրլէրի պիլէ, ալթունտան իգրահ իտէրլէր:

— Նէ՛ աճայիպ խալգ, -տէտի ճօրճ քէնտու քէնտուեէ, -խըտմէթ քեարլըգտա պիլէ, նէ՞ աէրէճէ մաղրուր արըլար . . . :

Պատէհու եիւքսէք սէտա իլէ շէօյլէ իլավէ իթտի:

— Պիլգաթ պիր աղէմ տիկէրինէ պիր խըտմէթտէ պուն լունաճաղ օլուր իսէ, օնա պօրճու գալըլար, վէ միւ-

քեաֆաթ վիրիւրէր . . . , Էկէր պու եօլտա մուամէլէ իթմէ քլիկիմտէն , պու տէրէճէ հիտտէթլէնէճէկինի պիւսէ իտիմ , պու մուամէլէտէ պուլունմազ իտիմ :

— Էֆէնտիմ , սիզ գուլունուզու ապա հիտտէթլէն տիրմէյիպ , իլլա ալտանտընը , — ճէվապ վիրտի Սօկօր հիւրմէթլէ պաշընը էեէրէք :

Վէ սօնրա բէնչիւրէեէ եագլաշարազ , տիշարընա աթֆըր նազար իթտի , վէ մահիթապըն ուֆուգա տօղրու պաթարընը կէօրէրէք :

— Սօն տէֆա օլարազ թէքլիֆ իտէրիմ , էֆէնտիմ հայտէ կիտէրիմ , զիրա վազըթ կէչիօր , վէ էֆէնտիմ տախի էօթէտէ պէքլէօր , — տէտի :

— Զաթէն պէն ճէվապըմը վիրտիմ , — տէտի ճօրճ էօյլէ պիր սէպաթ իւզրէ քի , Սօկօրուն արթըզ իւմիտինի քէսմէսի լազըմ կէլիւ իտի , — էվվէթ , պէնիմ գարարըմ ֆէսիս օլունմազ սուրէթտէ տիր , վէ թէքրար իտէրիմ քի , սէնինլէ պէրապէր կէլմէեէճէկիմ :

— Ֆազաթ նէ՞ իչին :

— Պունուն սէպէպի պանա պիտ տիր :

— Բէք իյի էֆէնտիմ , լաքին պու հարէքէթինիզ • գատընա պիր հագարէթ տիր , հիշ տէյիլ իսէ ճէվապըրէտտինիզին սէպէպինի կէօսթէրմէլի տիր :

— Պունա տա մուվաֆֆազաթ իտէրիմ , սանա պիր մէքթուպ վիրէյիմ տէ , սէն տէ մէճհուլէ գատընա վէր , Պարի պու սուրէթլէ , վազիֆէնի թէմամը թէմամընա իյֆա իթմիշ օլտուզուն մէյտանա չըգար :

Պունուն իւզէրինէ , ճօրճ եագըխանէնին գարշըրնտա օթուրտու , վէ քէնտի նիշանը խանէտանի միհրիյլէ մէմհուր օլան պիր քիաղըտը ալարազ , սիւրաթլէ շու աթիտէքի սըրալարը եագտը :

« Օլ զաթա քի , եիւզիւնիւզիւ կէօրմէտիմ , վէ իամի »
« տախի մէճհուլում տուր , Մալիւմիւնիւզ օլտուն քի , մա- »
« տամ , պէն սաեէնիզտէ պիր բիւեա կէօրտիւմ , հէմ տէ »
« զաեէթ կիւզէլ պիր բիւեա քի , պէնի իհիթիմալ տըրա- »
« ջըզ իտէպիլիւր իտի , վէ ազ գալտը քի , իտէճէք իտի ,

« Պէտէքեաթ վիրսին , աշգ ու մուհապպէթ իլէ պէնիմ ա-
 « ըամուա պիր էօրթիւ վար իտի , վէ օ էօրթիւ , մատամ ,
 « սիզին մասքէնիզ իտի : Մասքէնիզի չըգարմանըզ իչին ,
 « թէհի եէրտէ սիզէ տայիմա ըէճա իթտիմ իսէ տէ , գալ-
 « տըրըլմասը միւմքին օլամատը , վէ անըն իչին սէվտա եօ-
 « լու գարանտը : Պու կիւն իսէ ույդուտան ուեանմամ ի-
 « լէ , ըիւեա խիթամ պուլտու , ֆագաթ անըն էսէրի ա-
 « լա խաթըրմուան չըգմանտճագ տըր : Վէ սիզին նաթէ-
 « մամ , լաքին զանէթ կիւզէլ ըէսմինիզ , պէնիմ , եանի ,
 « ճօրճ Մալգօնուն զիհնինտէ եազըլը գալաճագ տըր : »

Ճօրճ , իշպու մէքթուպու պիր զարֆ տէրուճինէ գօ-
 եուպ , իւզէրինէ տախի , բարմաղընտաքի եիւզիւք թա-
 չընըն իւսթիւնտէ օեուլմուշ օլան Մալգօն խանէտանընըն
 նիշանը լէվհասըլլա միհիրլէտի : Վէ պատէհու Սօկօրա ու-
 ղաթարագ ,

—Ալ , վէ էֆէնտինէ թէսլիմ էթ , -տէտի :

Հինտլի մէքթուպու ալարգտան սօնրա , պաշընը էեէ-
 ըէք , վէ իքի էլինի կէօքսիւնէ տանտարագ ճօրճու սէ-
 լամլատը , վէ սօնրա սըրթընը մուսահիպինէ չէվիրէրէք ,
 վէ պու տէֆա շահնիչիյնին տէմիր տէսթէկինէ տանտա-
 մտարագ , պիր սըչրտերչտա պաղչէեէ աթլատը :

Ճօրճ տէրհալ բէնչիրէեէ եագաշարագ , Սօկօրունէ
 թարաֆա կիթտիկինի կէօրմէք իչին , տիշարը էյիլտի իսէ
 տէ , հիչ պիր շէյ կէօրէմէտի :

Ճօրճ եալընըզ գալընճա , քէնտու քէնտուեէ ,

—Աճապա պօրճումու իյիճէ՞ մի իյֆա իթտիմ , եօգ-
 սա , պիր գատընա լաղըմ կէլէն ըիտէթտէ գուսո՞ր մու
 իթտիմ , -տէտի , -օ դատընա քի ՚նիհանէթ քէնտիսինէ
 պօրճուեում , յիրա , պէնիմ դըյմէթիմի թագտիր իթ-
 տի , վէ իսպաթընը տախի կէօսթէրտի : Աճապա մէքթուպ
 եապաճագ եէրտէ , սօն տէֆա օլարագ նէղտինէ կիտիպ ,
 պիզպաթ իֆատէյի հալ իթսէ իտիմ , տահա միւնտսիպ
 օլմա՞զ մը իտի : Պիր ող էվիլէլ Հինտլի պիլէ , պէնիմ
 ըէտու ճէվապըմըն առէթա պիր հագարէթ օլտուղունու ,
 հագդըլլա պանա սէօլլէտի , վէ էկէր պու կիճէ մէրդում

Հինտլի իլէ պիրլիքտէ կիթմիշ օլտա իտիմ, առաւ եօլտուղ վէ միւնասիպէթսիզ պիր սուրէթտէ գաթը մուամէլէ իթմիշ օլմա՞զ մը իտիմ :

Ճօրճ Մալգօն, բէտէրի վէ պիրատէրինի թէրքլէ, քէնտի օտատընա չէքիլէլիտէն պէրու, պէլքի երկիրմինճի տէֆա իտի քի, պու սիւալլերի քէնտու քէնտուեէ իտէր. ֆագաթ պիր տիւրլիւ հալլ իտէմէղ իտի. չիւնքի, պաղէն պիր թարաֆ ղալէպէ իթտիլի հալտէ, պաղէն տալի տիկէր թարաֆ ղալէպէ իտէր իտի :

Լաքին, պիրտէն պիրէ ումուղարընը սիլքէրէք, աղըր պիր եիւքաէն գուրթուլմուշ կիպի, պաշընը եօգարըր գալտըրալ :

— Էվվէթ, վէ եիւղ տէֆա Էվվէթ, — տէտի քէնտու քէնտուեէ, — Էվվէթ, պէն քէնտի վաճիպէյի զիմմէթիմի իյֆա իթտիմ, վէ պաշգա շէյ իթմէտիմ : Մարի Պըրթէլէ պիր պագըշտա, եիւրէկիմտէ հասըլ օլան մուհապպէթ վէ սէվտա, քեամիլէն լէքէսիզ գալմալը տըր : Իսթէմէեէրէք իտէճէկիմ պիր սատագաթսըզըզ պիլէ, մէրգոււմէ պիկիւնահ գըղըն եիւրէկիմտէ մէվճուտ օլան պէեազըրէամինի մուրտարլամաեա քեաֆի տիր : Նամուսում, բէտաճէվապը վիրմէքլիկի պանա էմի իտիեօր իտի, պէնտէ պուէմլի իճրա իթտիմ, վէ եինէ տէ իճրա իտէճէկիմ :

Ճօրճ Մալգօն, պու եօլտա միւթալաաթ վէ միւլահաղաթա տալմըշ օլտուղու ճիհէթլէ, վագթըն կէշտիկինի անլաեամամըշ իտի. ֆագաթ պիզ օգուեանլարըմըզա պիլտիբիբիլքի, Սօկօրուն մուֆարաղաթընտան պէրու, պիր սաաթա եազըն վագթըթ կէշմիշ իտի :

Ինկիլիզ, աեազլարընըն ալթընտա պէեազ, քիւչիւք, վէ լաքին աղըրճա պիր շէյ կէօրմէսիլլէ, պիրտէն պիրէ տիթրէտի : Մէրգոււմ, էյիլիպ պու շէյի ալտըղընտա, պոււնուն պիր չագըլ թաշընա սարըլը պիր քեաղըրտ օլտուղունու կէօրտիւ : Վէ քեաղըրտը չըգարըպ, պիր գատըն էլլիլէ կիւգէլճէ վէ ինկիլիզ լիտանըյլա, շու աթիտէքի ճիւմէնին եաղըմըշ օլտուղունու միւշահատէ իթտի, եանի,

« Կէլին, սէվկիւլիւմ, եիւզիւմտէ օլան մաաքէ գալտը-

« ըլլաճազ տըր , վէ ըիւեանա խիթամ վիրիւմէեիպ , պու
« կիճէտէն իթիխարէն սէվտա պաշլահաճազ տըր : »

Վէ պիր աղ աշաղըտա շէօյլէ եաղըլը իտի ,

« Մէ.թթուպու կէթիրէն պէ.քլէմէ.քաէ տիր : »

Ճօրճ եէնիտէն բէնչիրէեէ եազլաշտը , վէ շահնիչիյնին
ալթընտա պիր ատէմին աեազ իւզրէ տուրտուղունու կէօ-
րիւնճէ , մէրգուճուն քէնտի գըլպուղու Սօկօր օլտուղու-
նու թանըտը :

Պու տէֆա Ճօրճ կիւճլիւք չէ.քմէեէրէ.ք , պիր քեաղըտ
բարչաւը ալտը , վէ իւղէրինէ « պիհուտէ պանա պէ.քլէմէ
վազըթ կէչտի » տէյու եաղտը :

Քէնտիտի տէ պու մէ.թթուպու , մէղքիւր չազըլ թա-
շընա սարըպ , վէ բէնչիրէտէն աշաղը ալթորդտան սօնրա ,
Սօկօրուն տախի եէնի պիր թէճրիւպէեէ գընամընա մա-
հէլլ վիրմէմէ.ք իւզրէ , բէնչիրէյի հըզըճա գաբաար : Վէ
աշիքեար պիր վիճտան բահաթըլը իլէ , քէնտու քէնտու-
եէ , շէօյլէ տէտի :

— Հայտէ կիթ , արթըղ պու տէֆա պիւթիւն պիւ-
թիւն պիթտի :

Պատէհու , կիճէնին իզթիրապաթընտան եօրուճուշ օլ-
տուղու հալտէ , Մարի Պըրթէլին խաեալի իլէ ետթաղտ
կիրիպ ուեուտու :

Սօկօր իսէ , օն տազըղա սօնրա , Ճօրճ Մալգօնուն մէ.թ-
թուպունու մէճհուլէ գատընա թէպիմ իթտի :

Մէրգուճէ , իւմիտին պիւսպիւթիւն գաթ իտէն մէղ-
քիւր պիր գաշ ճիւմէյի օգուտուղունտա , եիւզիւնին
բէնկի սօլմագաա իտի : Պու արա տուտազլարընտա միւ-
քէտտէր պիր կիւլիւմնէմէ միւշահատէ օլունարապ , վէ
կէօղլէրի գամաշտըրըճը տիչէրի կէօրիւլէրէ.ք ,

— Եա՛ , վազըթ կէչտի , հա՛ , -տէտի եիւ.քաէ.ք սէպէ ,
-տիմէ.ք սէվտամը գապուլ իթմէօրսուն , էօյլէ իսէ , Ճօրճ
Մալգօն , սազըն քէնտինի , գիրա , տանտ իչթէ դարաղ ու
ատալէթիմի վատ իտիեօրում , բրէնէս ճէլլա ունութ-
մապ վէ աֆվ իթմէ.ք պիւմէղ :

Խոմինի վէ շէօհրէթինի խապէր վիրմիշ օլան մէրգուճէ

դատուն , պու սէօղէրի Սօկօրուն գարշըննտա եիւքսէք սէպէ սէօլէմիչ իտի :

Մէրգում խըամէթ քեար , մէզպուրէնին հէմ սատրգ խըամէթ քեարը , վէ հէմ տէ սըրտաշը օլտուզու ճիհէթլէ :

— Էֆէնտիմ , նէ՞ եաբաճազսընը , — տէեու սիւալ իթտի :

Ինթիգամ ալաճաղըմ , — ճէվապ վիրտի ճէլա :

— Նէ՞ եօլտա :

— Շիմտիլիք անը պէնտէ պիլմէմ , ֆազաթ եէմին ի տէրիմ քի , ինթիգամլա զսեէթ տէհշէթլի , վէ կէօրտիւ կիւմ հազարէթէ միւսթահազգ օլաճապ տըր :

— Էֆէնտիմ , պու իշի պէնտէնիղէ հավալէ իտէրմի սինիզ :

— Սանա՞ մը :

— Էվլէթ , պէնտէնիղէ , չիւնքի բէք ալէա պիլիրսինիզ քի , էֆէնտիմէ խըամէթ իթմէք իչին , Սօկօր հէր շէյէ հաղըր տըր :

— Պիլիրիմ , լաքին սէն նէ՞ եաբասլիլիրսին :

— Գամամը եիւրէկինէ սաբլաեապիլիրիմ , վէ եախօտ ինսանը տէհշէթլի իսկէնճէլէր իլէ օլ պիր տիւնեաեա կէօթիւրէն պիր զէհլրի քէնտիսինէ իչիրտէպիլիրիմ : Հէր հէր հալտէ , ճօրճ Մալգօնուն պու կիճէ էօլմէսի լաղըմ իսէ , պէն պու իշի պէճէրմէկէ հաղըրըմ :

Բրէնսէս , Սօկօրու նաղար իտէրէք , ումուզլարընը սիւքտի , վէ :

— Ճօրճ Մալգօնուն պիր գըյընա պիլէ տօզունուլմասընը մէնն իտէրիմ , — տէտի , — շուրասընը տա պիլ քի , սէնին իչին վէ պիզիմ ատէմլէրիմիզ իչին , ճօրճ Մալգօն մուգատտէս պիր ատէմ միսիլլի թութուլմալը տըր : Անլա տը՞ն մը . . . :

Հինտլինին եիւզիւնտէ պիր թէհայիւր սլէամէթի միւշահատէ օլունարապ ,

— Աճաշիպ , էֆէնտիմ , մէրգումուն սաղ գարմասը՞նը արդու իտէեօրսունուզ :

— Էվլէթ , մէշադգաթ չէքմէսի իչին եսշամասընը ար-

դու իտէրիմ: Էվվէթ, պիւթիւն արգուլարնրն վէ իւմիտ-
լէրինին քէնաի էթրաֆընտա մահվ ու իզայէ օլունաու-
ղունու կէօրմէսի իչին, եաչամասընը իսթէրիմ, Նիհանէթ
պանա թէսլիմ օլմասը, վէ ուղուն միւտտէթ էօլիւմիւ ա-
րամասը իչին, օլ միւթէքէսպիր եիւրէկի աեաղլարմըն
ալթընտա չըղնամագ իսթէրիմ, վէ սէպէպինի սէօլէնէ-
րէք, պիզզաթ էլիմէ եիւրէկինէ գամսեը պէն սարլամագ
իսթէրիմ: Շիմաի անլատը՞ն մը, Սօիօր, պէնիմ ինթի-
գամըմըն թարզընը, վէ պու աահա իյի տէյի՛լ մի տիր:

Հինտլի, կէօպլէրինտէ դարաղ աթէչլէրի բարլամագտա
օլան բրէնսէսին աեաղլարնա գարանալագ,

—Էֆէնաիմ, —տէտի, —սիզ պիւյիւք պիր զաթ սընըզ,
վէ ֆէնալըգ մապուսու Սիվանըն վէ աաալէթ իլահէսի օ-
լան Պօվհանինին ղանէթ սէվկիւլիւ գըղը օլտուղունուգ
հալտէ, աաթթա սիզէ թարմալընըմ:

—Էվվէթ, թամէրլիտլէր, Ալլահարըն էվլաուլարը տըր-
լար, —ճէվապ վիրաի ճէլլա, —ֆէվգէլատէ պիր թէքէպ-
պիւր իլէ, —վէ պէն թամէրլիտլէրին գըղընըմ:

ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԱՎԷԹ

Ճօրճ Մալգօնուն Պէնարէսէ կէլաիկինին ֆէրտասը կիւ-
նիւ, քէնաիսլլէ բէտէրի պէյնինտէ վուգու պուլան մու-
հալէրէ օգուեանլարըմըղըն իսթըրնտա իսէ տէ, պիզ եի-
նէ մուհալէրէյի մէղքիւրէնին խիւլաստընը պէր վէճհ
զիյը պէեան իտէրիզ:

Ճօրճ, բէտէրլինտէն, քէնաիսինէ եաղալըղ մէքթուպ-
լարտա պէեան իթմիշ օլտուղու էսրարը պիր ան էվվէլ
պիլտիրմէսինի, վէ բէտէրի թարաֆընտան պաչլանըմըշ
օլուպ, ինկիլթէրանըն Հինաիսթանտաքի հիւքիւմէթի-
նի, աղիմ վէ մէճհուլ պիր թէհլիքէտէն գուրթարարագ,
մաղպուլ պիր սուրէթէ գօհաճագ օլտն պիւեիւք վէ տէհ.
չէթլի թէչէպպիւսէ քէնաիսինի տաիսի հիտէտար իլլէմէ

սինի թալէպ, վէ օլ պապաէ բւճա իթտիկի հալտէ, բէ-
տէրի տախի վատինտէ պուլունմագ, վէ հէր սըրրընը սէյ-
լէմէք իչին, էվլատընտան պիր մահ մէօհլէթ իսթէմիշ
իտի :

Օլ վագըթտան պէրու իւշ հաֆթա կէշմիշ օլուպ, ճօրճ
սապըրսըղըզլա կիւնլէրի սայմագտա, վէ օլ թէշէպպիւ-
սիւն մուխաթարալարնա վէ մուվաֆֆագըյէթլէ շէրէ-
րէֆինէ բէտէրի իլէ հիսսէտար օլապիլէճէկի վագթա քէ-
մալի խահիշլէ պէքլէմէքտէ իտի :

Վագըթ տալըաշտըզճա, ճօն Մալգօն օ տէրէճէ ղայ-
րէթի արթըրմագտա խտի քի, էվլատըրըլա պուկըրըն
նիշանլըլարը, օլ եաշտա օլան պիր առէմին գուվլէթի,
հէման աալա իսթիրահալթ իթմէեէրէք, պու տէրէճէ չա-
լըշմագըլըզ նասըլ միւգթէտիր օլապիլտիկինէ թէաճճիւպ
իտէրլէր իտի :

Սապահլաեըն էրքէն, ճօն Մալգօն պէյկիրէ սիւար օ-
լարագ, վէ մաեէթինէ հիշ պիր խրտմէթքեար ալմաեա-
րագ, սէյֆիեէտէն հարէքէթ իտէր, վէ քիմսէ, մէրգու-
մուն նէ թարաֆա կիթտիկինի պիլէմէզ իտի :

Պիր տէֆա ճօրճ, բէտէրի իլէ կիթմէք իչին միւսաա-
տէ իսթէտի իտէ տէ, թէքիթի գապուլ օլունմատր :

Ճօն Մալգօն ալէսսէվիեէ ադշամ թաամը վագթը խա-
նէսինէ ալտէթ իտէր իտի, վէ պէյկիրին իւզէրինտէքի
պիր գարըշ գատար թօջտան վէ գուրումուշ օլան թէ-
րինտէն, մէրգումուն բէք չօգ մէսաֆէ գաթ իթմիշ օլ-
տուղու անլաշըլըր իտի :

Ճօն Մալգօն, սէվիլիւլիւլէրի իլէ պիր իքի սաալթ գա-
տար կէօրիւշմէսինտէ, վիճուտ եօրկունլուղու ագլընա
տախի սիրաեէթ իթմէտիկինի իսպաթ իտէր, վէ տէրու-
նէն միւթթապըֆ օլտուղու սէվլինճ էսէրինտէն, սիմաորն-
աա պիր բարլագըզ միւշահատէ օլունուր իտի : Պատէհու
տպիրէսինէ չէքիլիպ կիւնտիւզ հազմըշ օլտուղու էվրագ-
լար իլէ ուղրաշըր, վէ լամպասը հէման սապահա գատար
հազըլսանէսի իւզէրինտէ հանար իտի : Պազը սապահ օ-
տաաընըն ուշաղը, էֆէնտիսինին եաթաղը պօզըլմամըշ

վէ չըղնանամարչ օլտուղունու կէօրիւր իտի :

Պիր կիւն պու ուշագ , վուգույի հալի Սթօթա անլաթ . տըլընտան , օ տախի ճօրճա պիլտիրաի :

—Սճայիպ , էֆէնտի բէտէր , —տէտի ճօրճ բէտէրինէ , —ղալիպա կիճէլէրի բէք մէշղուլ պուլունուեօրսունուլ :

—Սէվկիւլիւ էվլատըմ , կիճէլէրի բէք մէշղուլ օլմագ . լըղը պէնտէ իսթէմէմ իսէ տէ , նէ՛ չարէ , էօյլէ իճապ ի . տիեօր :

—Տիմէք հիչ ուեումաեօրսունուլ :

—Բէք ազ , չիւնքի վագըլթ պուլամաեօրում :

—Իշթէ պէնտէնիզի տիւչարը իսթիզրապ իտէն պու ճիհէթ տիր :

—Նէ՞ իչին :

—Չիւնքի , թաշտան եիւրէկինիզ վէ տէմիրտէն վի . ճուտունուլ տախի օլսա , պէօյլէ էօմիւր կէչիրտիկինիզ . տէ , միւճէրէտ թէլէֆ օլաճագսընըլ տըր :

—Էվլէթ , պէնտէ պիլիրիմ քի , պու եօլտա էօմիւր կէչիրմէքիկէ տէվամ իտէր իսէմ , թէլէֆ օլաճաղըմ , լաքին . . . :

—Էյ սօնրա՞ :

—Սօնրասը սէվկիւլիւ էվլատըմ , սէն թէէմին օլ , պու եօլտա կէչիրտիկիմ էօմիւր եագընտա ինթաւմ պուլա . ճագ տըր :

—Պու սէօյլէտիկինիզ տօղրո՞ւ մու տուր :

—Բէք տօղրու տուր , օղլում , ինչաալլահ միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու թէշէպպիւս իթտիկիմ մատտէնին ար . գասընը արթըգ եագընտա ալաճաղըմ տըր : Պիր հաֆ . թատան պէն իսթիրահաթ իտէճէկիմ , էօյլէ պիր իսթիրահաթ քի , վագաա պիւսպիւթիւն պօշ տուլմագ տէյիլ իսէ տէ , էվլէլքի գատար եօրուլմաեաճաղըմ , չիւնքի օլ վագըլթ սէն պէնիմ թատալվուբաթըմա , էսրարըմպ վէ ա . մէլիեաթըմա հիսսէտար օլարագ , պէնիմ գուվլէթիմի սէնին գուվլէթին իլէ իքի իտէճէքսին . . . պանա պագ , օղլում , պաշլատըլըմ իշի պաշա չըգտըմագըլք իւ . միտ վէ իթիգասը , պէնի գուվլէթտէն տիւչիրմէմէքտէ

տիր . վէ շու հալտէ պէն նէ՝ վիճուա վէ նէ՝ երւրէք եօր-
կունըւզու վէ կէվչէքլիկի հիսս իթմէմէքսէյիմ :

Ֆիրվագը , իխթիեար Մալգօնուն պու սէօղէրի տօղրու
իտի , չիւնքի ֆէվգէլատէ սուրէթտէ չալըշմասը , քէնտի
իւղէրինտէ ապա էսէր պըրագմսերպ , ճօրճ սէյֆիեէեէ
իւք տէֆա կէլտիկինտէ , բէտէրինի նէ հալտէ կէօրաիւ
իտի իսէ , մէրգուժ՝ եինէ օ հալտէ իտի : Շէօյլէքի մէս-
լէք վէ երւրիւեիւշիւնտէ այնի չէվիքլիք , վէ չէհրէսինտէ
այնի սէպաթ , պագըշընտա այնի բարլագըղգ , վէ կիւլիւ-
շիւնտէ այնի խալիսէթ միւշահէտէ օլունուր իտի :

Իմտի ճօրճ Մալգօն , բէտէրինին շու հալինտէն քեա-
միլէն թէէմին օլարագ , վէ պիր թագըմ՝ կէչիճի իզթի-
րասլարը պէրթարաֆ իտէրէք , եալընը Մարի Պըրթէլի
տիւշիւնմէկէ պաշլատը , վէ կիւնտէն կիւնէ , վէ սաաթ-
տան սաաթա վէ տագըղգատան տագըղգաեա քէնտինին
միւլահագաթը , անճագ վէ անճագ մէրգուժէեէ հասր ի-
տիլմէքտէ իտի :

Շիմտի ճօրճ իլէ Մարի տախի , էտվարտ իլէ էվա մի-
սիլիւ նիշանը իտիլէր : Պունլար կիւնիւն պիրինտէ պիրի-
պիրլէրի իլէ րապթ օլունաճագլարընը , վէ տիւնեատա հիշ
պիր շէյ քէնտիլէրինի անըրամաղ օլտուլունու , վէ պէյն-
լէրինէ կիրէմէզ իտուկինի պիլիրլէր , վէ կէրէք Հագգ-
թէաալա ազմիւշշան հագրէթլէրինին վէ կէրէք բէտէրի
ազիլլէրինին թէպէրրիւքեաթըյլա միւսթահքէմ գըլըն-
մըշ օլտուղլարընը հիսս իտէրէք , ինսանլարտան գօրգմա-
մագտա , ֆէլաքէթլէրի սայմամագտա , վէ քէմալի էմնիյ-
եէթ վէ մուհապպէթլէ սաատէթ հալի համիլ օլան պիր
միւսթագպէլէ տօղրու կիթմէքտէ իտիլէր :

Պունլար պիրպիրլէրինի սէվմէքտէ օլուպ , երւրէքլէրի-
նի միւլպատէլէ իթմիշ իտիլէր . շէօյլէ քի , ճօրճ քէնտի
երւրէկինէ նաղար իթտիկինտէ , Մարինին րէսմինի կէօ-
րիւր , վէ Մարի իսէ կէօղէրինի գաբատըղընտա : քէնտի
նիշանըսընը խաեալ իտէր իտի :

Տիւնեատա պու տէրէճէ խալիս վէ կիւզէլ պիր սէվտա
մէվճուա օլտուլունա ինանմագ կէլմէզ : Ֆագաթ պու տիւ-

նեատա հիշ պիր քէմալէթ օլմատըլը ճիհէթլէ, պու նիշանլըլարըն պաշը իւզէրինատէ օլան զանէթ բարլագ վէ կիւզէլ ասիւմանտա տախի, պիր պօրա զուհուրա կէլէ-ճէք իտի:

Ճօն Մալգօն, պիր սապահ էրքէն սէյֆիեէտէն հարէքէթ իթմիշ օլտուզու հալտէ, օ կիւնիւ ադշամըսը պէյկիրի զանէթ եօրկուն օլարագ, վէ ուշագլար սուֆրանա թաամը կէթիրէճէքլէրի էանատէ, մէրգում սէյֆիեէտէ ավտէթ իթտի: Պուրաճըղ տա շունու պէեան իտէրիզ քի, մէրգումուն սէյֆիեէտէ կէլէճէկի վադթի պէլլիսիզ օլմապլէ, քէնտիսինէ պէքլէմէմէլէրինի իխթար իթմիշ իտի:

Ճօն Մալգօն թուալէթ օտասընա կիտիպ, եիւզիւնիւ վէ էլլէրինի երգատըղտան սօնրա, սուֆրատա էվլատըլըր եանընա ավտէթ իթտի:

Սրը Ճօն Մալգօն նամընա օլարագ, օլ կիւնիւ կէլմիշ օլան պիր մըգտար մէքթուպլար, մէրգումուն սուֆրա թագըմընըն եանընա գօնուլմուշ իտի:

Պու մէքթուպլարտան իքի թանէսի, իբէքլի քեաղըտտան օլան զարֆլարընըն գալընլըղը, վէ մէօհլուրէրինին վիւսաթըյլա կէօղէ չարբմագտա իտի:

Մէգըլուր մէքթուպլարըն միհլէրինտէն պիրի, ինկիլթէրրաճա թանըլմըշ օլան խանէտան նիշանլարընըն պիրինի համիլ օլուպ, տիկէրի տախի Հինտէ մախսուս պիր չօգ պաշը վէ եիւզ գօլլու պիր բուլթուն ըէմմի խանալինին եարըմ շէքլ վէ սուրէթի իտի:

Ճօն Մալգօն, իշպու մէքթուպլարըն իւթիւնէ կէօզ կէզտիրտիքտէն սօնրա, հիշ պիլլիսինի աշմանարագ, սուֆրանըն իւզէրինէ գօյաու, վէ կիւլէրէք:

—Շիմսիլիք շու մուհիմմ իշլէրի պէրթարաֆ իտէլիմ, -տէտի, -Վիւնքի պու կիւն զանէթ սըճագ կիւնէշին ալթընտա, պէյկիրլէ եիկիրմի ֆարտաֆի եօլ եիւրիւտիւկիւմ հալտէ, պօլ պօլ իսթիրահաթ իտէճէք իքի ստաթըմ վար տըր: Հէմ գարնըմ տա զիեատէսլլէ աճ տըր: Իմտի, էվլատըլըմ, էկէր աճըլըգտան էօլմէմի իսթէմէզ խէնիզ, պիր ան էվվէլ եէմէեէ պաշլահալըմ:

Պունուն իւզերինէ Մարի, գատէհին պիրինէ շարապ տօլտուրարադ,

—Պունուրունուզ, էֆէնտիմ, —տէտի, խօշ պիր կիւ- լիւմնէմէքլէ գատէհի սըր ճօնա թագտիմ իտէրէք, —պու բէք ալէա վէ գուվվէթ վիրիճի պիր շարապ տըր :

—Թէշէքքիւր փտէրիմ, սէվկիւլիւ գըղըմ, —ճէվապ վիրաի ճօն Մայգօն, վէ շարապը իշտիքտէն վէ մէզպու- ընձին պէհազ անլընը տախի պուա իյէտիքտէն սօնրա, շէօյլէ իլալէ իթտի, —Փագաթ, պիր բէտէրին սէնին կի- պի պիր մէլէյին անլընտան ալտըղը պուճէճիք տահա ա- լէա տըր, վէ եօրկունլուզու, աճըղըվէ սուսուսըլուզու ու- նութտուրուր :

—էֆէնտի բէտէր, —տէտի ճօրճ, —պու կիւն եիկիրմի ֆարսախ եօլ եիւրիւմիւշ օլտուզունուզ միւմքի՞ն մի տիր :

—էվվէթ, պու կիւն ագալլի եիկիրմի ֆարսախ մէսա- ֆէ գաթ իթտիմ :

—Լաքին, աֆվ իտէրսինիզ ամմա, սիզ տտէթա ագ- լընըգա իրիֆֆէթ կէթիրմիշսինիզ, չիւնքի քէնտինիզի թէ- լէֆ իթմէկէ ուզրաշըբօրսունուզ :

—Նէ՞տէն քէնտիմի թէլէֆ իտէճէկիմ, կէօրիւեօրսուն եա, իշթէ եինէ պաղ սէլիմ կէլաիմ, վէ կիւնէչին հարա- ըթթի պիլէ եիւզիւմիւ եադմատը :

—Մուվաֆֆագըրէթինիզի անլանեօրում, ֆագաթ նի- հանէթի ֆէնա կէլմէսինտէն գօրգուեօրում :

—Հայտէ, էվլատըմ, բէտէրինի թէքտիր իթմէ, զի- րա պու պիւլիւք եօրկունլուզլարըմ խիթամ պուլտու, Շիմտիեէ գատար էքտիմ, պունտան սօնրա տախի պիշ- մէեէ պաշլանաճաղըմ :

—Պունունլա պէրապէր եարըն տախի գալգըպ, շու սույի գաստ օլան էօմրինիւզիւն տէվամընա յգաշլարսընըգ :

—Պունտա եանըլըբօրսուն, էվլատըմ :

—Նէ՞ կիպի :

—Չիւնքի, եարըն պէն իսթիրահաթ իտէճէկիմ :

—Իսթիրահաթ մը իտէճէքսինիզ, —տէտի ճօրճ թէաճ- ճիւպ իլէ :

— Էվվէթ . . . Էվվէթ . . . Էվվէթ . . . սէվկիւլիւ Էվլաւրմ , Կարլն իսթիրահաթ իսէճէկիմ՝ վէսսէլամ :

— Պու տէտիկինիդէ ինանմագ իսթէնօր իսէմ տէ , նէ՛ չարէ Էլիմտէն կէլմէնօր :

— Պու սըրատա հագգսըզ սըն :

— Տիմէք արթըզ Գուվվէթինիդին քէսիւտիկինի հիսս իտիեօրսունուզ :

— Ասլա , անճագ տահա պու կիւն , արզու իթտիկիմ պիր շէյին խապէրինի ալտըմ : Պունտան պէօյլէ թէշէպպիւս իթմիշ օլտուղում պիւյիւք իշէ , օտամտա խիթամ վիրէճէկիմ : Եագըն վագըթտա պու իշին նէթիճէլէրինի սէնտէ անլահաճագսըն :

— Ա՛հ , Էֆէնտի բէտէր , նէ՛ կիւղէլ խապէր , պունտան սօնրա իշիմիլտէ եաշաեաճագսընըզ , հա՛ , տիմէք պունտան պէօյլէ պուրտտա , սահիպի պուլունմահան պիր խանէտէքի եապանճըլտր միսիլլիւ եաշամահաճաղըզ :

Ճօրճուն սէօյլէտիկի պու սէօյլէր , ումումուն Էֆքեարը տիմէք իտի : Իմտի , ճօն Մալգօնուն վիրտիկի խտերըլը խապէր իւղէրինէ , ճիւմէսի պիրլիքտէ սէվինճլէ թաամա խիթամ վիրտիլէր :

Պատէհու չէրէս թագըմը կէթիրիլիպ , վէ ուշագլար շարապ շիշէլէրինի սուֆրահա գօեուպ , քէնտիլէրի թաամ օտաւընտան տիշարը չըգտըզլարընտա , ճօն Մալգօն պիր թարաֆտան գօնուշմագտա վէ տիկէր թարաֆտան եանընտա պուլունսան մէքթուպլարտան պիրինին միհրինի աշմագտա իտի :

Ֆագաթ հիշ պիրինին իշէ եարար պիր շէյ օլմտուրըլարը , ճօն Մալգօնուն սատէճէ կէօզ ուճուլա օգուեարագ կէչիրմէսինտէն , վէ սօնրա եինէ սուֆրանըն իւղէրինէ գօյմասընտան անլաշըլըր իտի :

Պու մէքթուպլարտան , եալընըզ միհրէրինին էնլիլիկի ճիհէթիլլէ , պալէատէ գիքրինի իթմիշ օլտուղումուզ իքի մէքթուպ գալմիշ իտի :

Ճօն Մալգօն , պիրինճի մէքթուպու աչըպ , միւնտէրիւճաթընը քէմալի տիգգաթլէ օգումահա պաշաուր :

Պատէհու կէնն գըղարա խիթապէն ,

—Սէվկիւլիւ գըղարըմ , -տէտի , -իշթէ սիղէ կէօրէ
պիր շէյ քի , եիւրէկինիդի սէվինն իշինտէ պըրագաճագ
տըր :

—Աճապա նէ՝ տիր , էֆէնտիմ , -տէեու սիւալ իթաի-
լէր Մարի իլէ Էվա պիրլիքտէ :

—Պիր տավէթ տիր :

—Ա՛հ , նէ՝ սաատէթ , -պաղըրտը սէվինն իլէ Մարի ,
-պալօեա տավէթ տիր , տէյի՛լ մի էֆէնտիմ :

—Էվլէթ , պիւյիւք պիր պալօ տավէթի :

Պու սէօղիւն իւղէրինէ իքի կէնն գըղար , սէվինն իլէ
էլ չըրքաղար :

—Աճապա պու պալօեու վիրէն վէ պիղի տավէթ իտէն
քի՛մ տիր , -սիւալ իթտի Էվա :

Պու սիւալ իւղէրինէ , ճօն Մալգօն ալէնէն շու մէք-
թուպու օգուտու :

« 1830 սէնէսի իյլուլունուն սէքիղինճի ճումաա իրթէսի
« կիւնիւ , րիասէթ սէրաեընտա վիրիլէճէք օլան պալօեա ,
« սըր ճօն , սըր ճօրճ , սըր Էտվարտ Մալգօնուն , վէ մատ-
« մուաղէլ Մարի վէ մատմուաղէլ Էվա Պըրթէլին տաթի
« մէվճուտ պուլունմալարը րէճա օլունուր :

« Հինտիսթան վալիսի

« ԼՕՐՏ ՍԻՆԿԸԼԹԸՆ »

—Լօրտ Սինկըլթըն թարաֆընտան , միւքէմմէլ սալօն-
լարը վէ պաղչէլէրի պուլունան րիեասէթ սէրաեընտա պիր
պալօ , ա՛հ , նէ՝ կիւղէլ օլաճագ , տէյի՛լ մի էֆէնտի րէ-
տէր , -տէտի սէվինն իլէ Մարի :

—Էվլէթ , սէվկիւլիւ էվլատլարըմ , -ճէվապ վիրտի ճօն
Մալգօն , -բէք կիւղէլ վէ հէմտէ բէք թանթսնալք օլա-
ճագ տըր , զիրա թէէմին իտէրիմ սիղի քի , լօրտ Սինկըլ-
թըն ֆէվգէլատէ հիսսիեաթը միլիեէ իլէ միւթթաղըֆ օլ-
տուղունտան , ինկիլիղէրին տարաթ ու սալթանաթընը ,
Շարգըլլարըն տարաթ ու սալթանաթընա զալէպէ իթտիր-
մէքիկէ չալչըր :

—Էյ , պու պիւյիւք պալօ , կէլէճէք ճումաա իրթէսի

կիճէսի մի՞ վերելէճէք տիր, —տէտի Մարի սէվինճ իլէ :
—Էվլէթ :

—Տահա պու կիւն բազար իրթէսի տիր, տիմէք թուա-
լէլթէրիմիլ իլէ մէշղուլ օլաճագ վագըթ վար տըր :

—Տիմէք սիւպէնէճէքսինիլ, — աէտի ճօրճ Մալլօն,
կիւլիւմսէեէրէք :

—Էվլէթ էֆէնտիմ, իսթէտիկինիլ գատար սիւռէնէ-
ճէկիլ, չիւնքի պիղիմ պօրճուսուլ տա — ինկիլիզլէրին նա-
մուսունու վիգանէ իթմէք տիր : իսթէրիլք քի սիլի ու-
թանտըրմանայլմ, վէ օրատա պուլունսաճագ Հինտիսթան
բրէնպէրինտէն կիւղէլ կէօրիւնէլիմ, վէ Հինայի բրէնպէ-
րին կէօլլէրինի գամաշաըրայլմ : կիւղէլ վէ զաւէթ կիւ-
ղէլ կէօրիւնմէք իսթէրիլ վէսսէլամ :

—Միւճէրրէտ սիւպէնմէք իսթէեօրսունուլ, հա՛, —տէ-
տի ճօրճ Եէնիտէն կիւլիւմսէեէրէք :

—Էվլէթ, միւճէրրէտ, ֆագաթ զանն խոէրսինիլ քի
պու կիւճ պիր շէյ մի տիր :

—Բէք գօլայ օլտուղունու պիրտիկիմ իչին, սիղէ պիր
նասիհաթ վիրէճէք իտիմ :

—Նասիհաթ մը :

—Էվլէթ :

—Նէ՞ կիպի :

—Շու քի, կիւղէլլէրին կիւղէլի օլմագ իչին, Եալընըլ
պիր շէյ Եաբմալըսընըլ :

—Նէ՞ շէյ, էֆէնտիմ :

—Եանի, հալ վէ գըւաֆէթինիլի թէպտիլ իթմէվէ-
լիսինիլ :

Մարի, նալիք բարմագըրըլլէրն ուճուլա, նիշանըսը-
նա խօշ պիր թէհաիտ խոէրէք :

—Միւտահանէճի . . . —տէտի :

—Ահ սէվկիւլիւմ, նէ՞ իչին պէօլլէ սէօլլէեօրսուն, —
ճէվապ վիրտի ճօրճ, —մատամ քի բէք իյի պիլիւմին քի,
պու սէօլիւմ պաշգատընա միւտահանէ օլտա պիլէ, սէնին
իլէ գըղգարընտաշընա տօղրու տուր :

Էվա, նէզաքէթլէ Մարինին էֆքեարընը իլթիլամ իթ-

տի : Հալ պու քի , Էտվարա , գարբնաաչընա հեմեֆքեար
օլտուղունտան , թապիւթիլյէ իքի թարաֆ պէյնինտէ խօշ
պիր թամթիլի էֆքեար վէ միւնաղաա պաշլատը , վէ նի-
հանէթ պիր գաչ տադըզա սօնրա , միւնաղաանըն հալ ու
թէպիլեէքինի , ճօն Մալլօնուն մուհաքէմէսինէ հէվալէ
իտիլտիկինտէն , մէրգում տախի ,

—Պէն տախի ճօրճ իլէ Էտվարտըն սէօղիւնիւ թաաթիգ
իտէրիմ , -տէտի , -չիւնքի սիգ հէր նէրէնէ կիթսէնիլ ,
սիդին կիպի կիւզէլ պուլունամաեաճաղընունն , ֆաղլա սիւ-
սէ վէ զիյնէթէ լիւղում եօղ տուր :

—Էֆէնտի բէտէր , - պէնան իթաի ճօրճ բէտէրինէ
խիթապէն , լօրա Սինկլլթըն պէնիմ Պէնարէսէ կէլտիկիմի
նէ պիլինօր :

—Սէնին կէլտիկինի պիր գաչ կիւն էվիլէլ պէն խապէր
վիրմիլ , վէ սէնի քէնտիսինէ թագտիմ իտէճէկիմի տա-
խի վաա իթմիլ խիմ իսէ տէ , օլ վագըթտան պէրու պիր
տիւլիւ շու պօրճումու իյֆա իթմէքիկէ վագըթ պուլու-
մատըմ : Ֆապթ , եարըն պիլլիքտէ վալի գօնաղընա կի-
տէլիմ տէ , սէնի թագտիմ խախիմ , վէ օ պօրճտան տա-
խի գուրթուլաեըմ :

—Լօրա Սինկլլթըն միւթէպէր պիր զաթ մը ալըր :

—Օղլում , պու սիւալինէ գաթիէն ճէվապ վիրմէք
միւշքիւլ տիւր : Անճագ շու գատար տիւնէպիլիրիմ քի ,
պէլքի լօրա Սինկլլթըն բօլիթիգա ճիհէթիլյէ օլ գատար
պիւլիւք վէ միւթէպէր պիր զաթ տէյիլ իսէ տէ , զանէթ
իյի թապիւեաթլը , ճէսուր վէ ագըլը պիր զաթ ոլըր : Վէ
էկէր իիւտա նէ քէրտէ , պէտպախթլըլընտան նաչի , լօր-
տու միւմաիլյէյն նակեահէն ճհվալ վէ վագուաթը միւշ-
քիւլէ սըրաալնտա եալընըզ գալըպլ , Հինախիթանտաքի
ինկիլիզ հիւքիւմէթինին գատէր վէ թալէյի , անճագ քէն-
տիւնէ պիտ օլա իսի , իհթիմալ աղը քի եիւրէկինտէ ,
վագուաթլըա գալըզ գօեաճագ , վէ անլէր իւզէրինէ
հիւքմ սիւրէճէք գատար գուլիլթ վէ շիտտէթէ մալիք
պուլունամաեաճագ իտի , պունունլա պէրապէր թէէմին ի-
տէպիլիրիմ քի , օլ սըրաաա մաղլուպիէթինի կէօրմէք-

լիկէ տէրապը օլմաեաճադ , վէ գալկատա բիւճաթ իթմէքսէն խտէ , քէնտույի թէլէֆ իթմէքլիկի միւրաճճաճ սաեաճադ խտի . . . : Իշթէ լօրտ Սինկըլթըն հազգընտա պոլնտան տահա զիեառտէ պիթարաֆանէ մուհաքէմէ իտիլէմէզ : Պու , միւմաիլէյհին վալիլիք մէմուրիեթինտէ հայիզ օլտուղու էվսաֆը տըր : Անըն խարիճինտէ օլան հայսիեթլէրինէ կէլինճէ , միւմաիլէյհ գուտուրտուղ պիր զաթ տըր : Շէօյլէ քի , լօրտ Սինկըլթըն , միւթթասըֆ օլտուղու թէրպիեէ վէ նէզաքէթ սաեէսինտէ , Հինտիսթանըն գատիմ հիւքմոտար սիլսիլէսի օլան վէ պինսէն ալէյհ ինկիլիզ հիւքիւմէթինին ատույի էքպէրլէրի պուլունան զէվաթ իլէ բէք էյի կէչինէպիլմէքտէ տիր . . . : Տօղրուսու պէօյլէ պիր զաթըն էմսալի , իննիլթէրրա մէմսալիքինտէ սալա պուլունամաղ :

— Էֆէնտի բէտէր , -տէտի ճօրճ , -սիզ պու զաթը բէք չօդ մէտհ ու սէնա իթտիկինիզի պիլիեօրմուսունուզ :

— Էվլէթ , պիլիբիմ , վէ էկէր անըն եթրինտէ պիր պաշգասը օլա իտի , պէնիմ պիւթիւն իւմիտլէրիմ մահվ օլմուշ օլուր խտի : Իմտի , պէնիմ լօրտ Սինկըլթընա ֆէվգէլատէ թէվէճճիւհիւմ վէ մուհապպէթիմ վար տըր , վէ զանն խտէրիմ քի անըն տալսի պէնիմ հազգըմդա մուհապպէթի վար տըր :

— Լօրտ Սինկըլթըն տահա կէ՞նճ մի տիր :

— Խա՛եըր , էվլատըմ , կէնճ տէյիլ տիր , անճադ էլլի եաշընտա վար տըր , ֆազաթ վիճուտինի էյիճէ մուհաֆալա իթմիշ , վէ հալէա մուհաֆաղա իթմէքտէ օլտուղունտան , գըրգ եաշընտա զանն օլունուր :

— Պէքեա՞ր մը եօգսա էվլի՞ մի տիր :

— Տուլ տուր : Միւմաիլէյհ պոլնտան օն պէշ սէնէ էվլէլ ինկիլթէրրատան Հինտէ կէլտիկի վապըթ , կէնճ զէվճէսի ըիֆադաթընտա խտի : Մէրգուլէ նազիք վիճուալու օլտուղունտան , Հինտիսթանըն շիտտէթլի իգլիմինէ տաեանամատը , վէ սինիր զաաֆէթինէ տիւշար օլարադ , վէֆաթ իթտի : Սինկըլթըն ինէ պոլնտան տօլտեթ պիր խայլի մէնէլէր միւթէէսսիր օլտու խտէ տէ , նիհաեթ վագ-

Թին մերուրեյէ պու քէտէրի Թաւոյի օլունտու, եանի, միւմաիլէ յհ տախի տիւնեանըն գանունունա մուվաֆֆա գաթ իթտի :

— Բէք էյի, լաքին պու ատէմ սալթանաթլը մը իմէրարը էվգաթ էյէր :

— Էվլէթ, բրէնալէրէ մախսուս պիր Էգմիւր կէչիրիր : : : վէ սէրվէթի շափսիեէսինին իրատլարընը վէ ճէգիմ մատալարընը ճէօմէրաճէ սարֆ իտէր : Բէք չօդ ատէմ գապուլ իտիպ, վէ տիւնեանըն պէշ գըմընտան տախի, էն ալէա վէ էն նէֆիա Թապմար վէ իչկիլէր կէթիրտէրէք, հէման հէր հաֆթա, Հինաթիթանտա պուլունան պաշլըճա Ինկիլի մէմուրլարընա զիեաֆէթլէր քէշիտէ իտէր, վէ պտա պիր տէֆա վիզիթա գապուլ իթմէք իւզրէ, սալօնլարընը աշար, վէհասըլ հէր սէնէ պու վագըթլար պիր պալօ վիրիր, նասըլ քի պու սէնէքի վիրէճէկի պալօտան սէն տէ իսթիֆատէ իտէճէքսին, օլլում :

— Նէ տէն իոթիֆատէ իտէճէկիմի անլտեամանեօրում, չիւնքի օրատա պուլունաճագ ատէմլէրին հիչ պիրիսինի պէն թանըմամ, տօղրուսու շու հալ, մէմուն օլունաճագ պիր հալ տէյիլ փիր :

— Էկէր մէգքիւր պալօնա տալէթ օլունանլար, ատի ալէմլէք օլաքսը իտի, պու ատիկին տօղրու օլապիլիր իտի : Հալ պու քի, պու պալօեա Հինաթիթանըն էսկիա պրլզատէկիան ճինսլէրինտէն օլան պիր թագըմ միւթէպէր զաթլար, վէ ալլահլարտան տօղմուշ օլտուգլարընը իտտաա իտէն թամէրլիտլէրին էվլասլարը, վէ Բագա թապիք օլունան բրէնալէր հագըր պուլունաճագլար տլը : Պու բրէնալէր քէնտի ճինսլէրինէ մախսուս օլան էլլիսէլէրինի կիլինիպ, օլ մէրթէպէ տարաթ վէ սալթանաթլը տրլար քի, պիդիմ էվրօպը միլօն սահիպլէրիմիլ, ատէթա պունլարա հասէա իտէրլէր : վէ պունլար օլ գատար էսկի սիլիլէտէն օլտուգլարընը իտտաա իտէրլէր քի, քատէթա ատիւնեանըն իսլաք օլունաուղու վագըթլարն, վէ Էկէր քէնտի սէօլլէրինէ ինանըլմագ լագըմ կէլիր իսէ, անտէն տուհա զիեատէ էսկի իմիլլէր :

—Ոճայիպ, տիւնեա եօգ իքէն տէ պունլար վար իմիլ, հա, —տէտի ճօրճ թէաճճիւպ իլէ :

—Շիմտի սէօյլէտիկիմի ունութտո՞ւն մու, —ճէվապ վիրտի ճօն Մալգօն, —պունլար քէնտիլէրինի պէնիի ատէմ տէն տօղմուշ ատտ իթմէյիպ, իլլա ալլահյարտան տօղմուշ օլտուգլարընը զանն իտէրլէր : Իմտի քէնտի ապա ու էճտատլարընըն, տիւնեա խալգ օլմուգտան էվիլէ մէվճուտ օլտուգլարընը զանն իթմէլէրի, պունտան տօլսեը տըր :

—Հազգընըզ վար, բէաէր էֆէնտի, —պէեան իթտի ճօրճ կիւլէրէք, —շիմտի անլաեօրում քի, լօրտ Սինկըլթընըն վիրէճէկի պալօտա թօհաֆ շէյլէր կէօրէճէյիմ :

ԻՔԻՆՃԻ ՏԱՎԷԹ

ճօն Մալգօն, պու աբա, սօն մէքթուպու, եանի միհրի իւլէրինտէ, Հինտիլէրին պիր ալլահընըն բէամի պուլունան մէքթուպու թութ մաղ տա իտի : Վէ միհրէ պապարազ :

—Տօղրուսու, պու զարիպ շէյ, —տէտի :

—Նէ՞ էֆէնտիմ, —սիւալ իթտի ճօրճ :

—Պազ օղլում, շու թասվիրի կէօրի՞ւեօրսուն, —տէտի ճօն զարֆը ուղատարազ :

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, պու թասվիր տէհշէթլի պիր բութ թասվիրի տիր :

—Իշթէ թամէրլիտլէրին միհրի պու տուր :

—Պիր ազ էվլէլ սէօյլէտիկինիզ Հինտիսթանըն շու էսկի սիւսիլէսի՞ մի :

—Էվլէթ :

—Պու Պրահմա էվլատլարընըն պիրիլէ միւնաոէպաթը տայիմէնիզ վա՞ր մը տըր :

—Խա՛ւըր, վէ իշթէ պունուն իչին պու մէքթուպուն քիմին թարաֆընտան կէլմիշ օլտուղունա պէնտէ թէաճճիւպ իտիեօրում :

—Աչարսանըզ անլաշլըր :

իխթիեար , մէքթուպուն միհրինի երըթարագ , քէմա-
լի թէաճճիւպ իլէ ,

—Պիր տավէթ թէգքէրէսի տահա , —տէեու պաղըրար :

—Աման , էֆէնտի բէտէր , պու տա՞ մը պալօ տավէթ-
նամէսի , —տէտիլէր իքի կէնճ գըզլար :

—Խա'եըր , սէվկիւլիւ գըզլարըմ , պու պաշգա տիւր-
լիւ պիր տավէթ օլուպ , սիզէ կէօրէ տէյիլ տիր :

—Նէ՞ տիր , էֆէնտիմ , —տէտի մէրագլա ճօրճ :

Ճօն Մալգօն աթիտէքի թէգքէրէյի եիւքսէք սէս իլէ
օգուտու ,

« 1830 Սէնէսի աղօսթօսունուն իշպու բէնչէնպիհ կիւ-
« Նիւ , Բէրաւլա օրմանընտա , վաշագ ավընա կիտիլէճէկին-
« տէն , Պէնարէս շէհրի պաշ հաքիմի սըր ճօն Մալգօնուն
« վէ մախտումիլէրի սըր ճօրճ վէ սըր Էտվարա Մալգօնուն
« հազըր պուլունմալարը բէճա օլունուր :

« Տավէթիլէք , սապահըն սաաթ տօգուղունտա , Գալի
« Իպատէթխանէսի խարապասը եագընընտա վէ մէգքիւր
« օրմանըն տէօրթ եօլ աղզընտա , վէ թուզլա գալարըրմըն
« ուճունտա թօրլանաճաղլար սըր :

« Սայտ ու շիքեարաան սօնրա , տավէթիլէրէ Շահա-
« պաս սէյֆիեէսինտէ պիր զիեաֆէթ քէշիտէ գըլընա-
« ճագ տըր : »

« ԲՐԷՆՍԻՍ ՃԷԼԱՍ »

—Վաշագ ավը մը . . . —տէտի ճօրճ սէվինճ իլէ , —ա'հ ,
էֆէնտի բէտէր , պէնիմ իշին տիւնեատա պունտան տա-
հա կիւզէլ խապէր օլամաղ իտի :

—Ֆագաթ , եա՛ Բտպիմ , —մըրըլաանտը Մարի բէնկի
սօլարագ , —պու ալ պանա տէհչէթ վիրիօօր , էկէր իշի-
միլտէն պիրինէ պիր ֆէլաքէթ կէլիր խտ :

—Սէվկիւլիւ գըզըմ , սէն թէէմին օլ , —ճէվապ վիրտի
ճօրճ Մալգօն , —շիւնքի պու իշտէ ապլա գօրգաճագ պիր
շէյ եօգ տուր , վէ սէնին իղթիրապլարըն Էոասարղ տըր :
Վագաս վաշագ տէնիլէն ճանվէր , տէհչէթի պիր աիւշ-
մէն իսէ տէ , բրէնպէր վէ բրէնսէսլէր թարաֆընտան
թէրթիպ օլունան պու կիպի ավլարտա , միւմքին օլտու-

շու գատար թէհլիքէլէրին էօնիւնիւ արմազ իշին , էվիլէ-
լինտէն լազըմ կէլէն թէտպիրլէր իթթիխազ գըլլնըր :

— Ֆադաթ , բէտէր էփէնտի , - տէտի Մարի , - պագըն
սիզին իֆտտէնիզտէն տախի , պու թէհլիքէլէրին վաճաշի
իհթիմալտէն օլտուզու անպաշրլըեօր :

— Դըզըմ , պու տիւնեստա թէհլիքէ տայիմա քնսան
իլէ պիրլիքտէ հիւրիւր , լաքին ճէնտաղը Հազգըն էմիրի-
լահիսի օլմատըգճա , քիմսէնէ պիր գազա կէլմէզ , Հազգ-
թէտաղա կիճէ կիւնտիւզ պէնիի ատէմ՝ իւզէրլինէ նէզա-
րէթ իտէր , վէ վագթի մուսայեհէնտէն էվիլէլ , վէֆաթ
իթմէսինէ մուսատտէ իթմէզ :

— Աման էփէնտիմ , բէճա իտէրիմ , շու տապէթէ ի-
ճապէթ իթմէլինիզ :

— Սէվկիւլիւ գըզըմ , բրէնսէսին շու մէմուլին զայրի
տապէթինէ գարչը կէլմէմէքլիկէ բէք պիւլիւք սէպէպլէ-
րիմ վար տըր , իմնի սէնին արղաւնա մուվաֆֆադաթ ի-
տէմէնէճէկիմի քէմալի թէէսսիւֆլէ պէնան իտէրիմ :

— Հիշ տէլիլ իտէ , թէտպիրլի տապրանաճաղընըզա
տայիր սէօզ վէրլինիզ :

— Պու իտտուտա տաղա մէրազ իթմէ , - տէնի ճօն
Մաղլօն կիւլիւմսէնէրէք , - վէ նէ՝ ճօրճ , վէ նէ՝ տէ էտ-
վարտ պու պապտէ պէնի եալանճը չըդարմաեաճաղլար
տըր , իշիմիզտէն հիշ պիրի էօմրիւնիւ թէհլիքէնէ գօյմա-
եաճազ տըր , գիրա պու տէլիգանլըլար պիր թարաֆտան
սէվտա , վէ տիկէր թարաֆտան եազընտա պիր սաատէ-
թի հալէ նայիլ օլմազ իւմիտի իլէ միւթթառք օլտուզ-
լարը թագտիրտէ , էօմրիւն նէ տէրէճէ գըլմէթլի օլտու-
զունու պիրլիլէր , պէն իտէ , սիզի օլ գատաթ սէվէրիմքի ,
պիր իտէթա իշլէնէրէք , միւէպպէտէն սիզեհէն այրըլմազ
իշին , աղա թաճիլ իթմէմ :

— Հայտէ պագալըմ , - տէտի Մարի կէճղանիւն պիր
տամա եաչընը սիլէրէք , - շու վատընըզ պիրի պիր մէզ-
տար թէէմին իթմէքտէ տիր՝ ֆադաթ սազ սէլիմ տլ-
տէթ ինիզի կէօրմէտիքճէ՞ պիւսպիլթիւն մութլու օրիւ-
եաճաղըմ :

— Էֆենտի բէտէր, — սիւալ իթաի ճօրճ, — պու բրէն-
սէս ճէլլա քի՞մ տիր :

— Տօղրուտան տօղրու թամէլլիա ճինսինտէն պիրի տիր :
Պիր ազ էվլէլ շու միհիրտէ քի եիւզ քօլլու բութտան տօ-
լաեը պահա տըլլարագ, պու խուսուսա տայիր սանա մա-
լիւմաթ վիրմիշ խախ :

— Պու բրէնսէս զէնկի՞ն մի տիր :

— Օղլում, միւմաիլէյհանըն մալիք օլաուղու հաստ ու
հիսապըզ վէ ֆէվզէլատէ սէրվէթ, ինկիլթէրրատապու-
լաճնան ապհապը սէրվէթին զէնկինլիքլէրի տէրէճէսի իլէ
ապլա թէշպիհ գապսլ իթմէզ : Պու բրէնսէսին պիւյիւք
էեալէթլէրի վար տըր, վէ պու էեալէթլէրաէ հէման միւս-
թազիլ հիւքմոտարլար կիպի նուֆուզ իճրա իտէր : Հէլէ
Պէնարէտտէ մալիք օլաուղու սէրայ, կէօրիւլմէհէ շայեան
շէյ օլաուղու կիպի : Հինաթաթանըն էքսէր պիւյիւք շէ-
հիրլէրինտէ տախի, մէսէքա Գալկիւթա, Աիրատա, Տէլ-
հիտէ, Լահօրտա, Հայտարապատտա, վէ տահա պիլմէմ
նէրէլէրաէ սէրայլարը վար տըր : Սէրայ տէհիլվէկէ շայ-
եան օլան քէօլլէրինէ կէլինճէ, սէնէնին թէքմիլ կիւն-
լէրինտէն զիեաթէ տիր : Պինաէն ալէյհ միւմաիլէյհանըն
Հինաթէ օլան նուֆուզ ու թէէստիքի, բէք պիւյիւք վէ
հէման հուտուտաուզ տուր, վէ էկէր պուքքէնսէս ինկիլ-
թէրրանըն Հինաթաթան հիւքիւլմէթինէ սաաըզ տօսթ օլ-
մատա իտի, հիւքիւլմէթի միւշարիլէյհաեա գարըը մուխա-
թարալը պիր տիւշմէն օլապիլիք իտի :

— Էաքին միւմաիլէյհանըն ինկիլիզ միլլէթինէ օլան
տօսթլուղու հազգլնտա հիւ չիւպհէնիզ եօ՞ղ մու տուր :

— Խա՛հրըր, օղլում, չիւնքի միւմաիլէյհա պու պապտէ
ինքեար օլունմազ իսպաթլար կէօսթէրմիշ տիր :

— Բրէնսէս էվլի՞ մի տիր :

— Օն սէրիզ եաշընտան պէրու տուլ տուր :

— Շիմոի գաշ եաշընտա վար տըր :

— Անճազ եիկիլմի պէշ եաշընտա օլմալը տըր :

— Պու գաաար, կէնճ, պու գաաար նուֆուզու, վէ
պու գաաար զէնկին Կհա՛, — տէտի ճօրճ, — էյ պու իւշ

քէմալէթէ , կիւզէլլիք տէ իլափէ օլունմո՞ւշ մու տուր :

— Բրէնսէս ճէլլա շիր Եաղանլարըն ազլընա կէլէմէեէ-
ճէք տէրէճէտէ կիւզէլ տիր , հէլէ կէօզլէրինին Բարազ-
լըզընա , թէնինին պէհաղլըզընա , սիեհա՛ սաղլարընըն կիւ-
զէլլիկինէ հիշ պիր էմնալ Խօգ տուր տիսէմ՝ ճայիզ տիր :

— Ա՛հ , էֆէնտի բէտէր , — մըրըլտանտը Մարի իսթէմէ-
եէրէք , պիր տիթրէմէ ուսեարադ , — շու հալտէ աճապա
պու գատըն նէ՛ գատար կիւզէլ տիր :

— Էլփէթ , սէվկիւլիւ գըզըմ՝ , բրէնսէս ճէլլա դաեէթ
կիւզէլ տիր , — ճէվապ վիրտի ճօն Մալգօն Մարինին ան-
լընտան էօրէրէք , — ֆազաթ աալա սիզին գատար լէթա-
ֆէթի Խօգ տուր : Անըն ֆէվզէլատէ կիւզէլլիկինտէ ա-
ճայիպ պիր հալ վար տըր , վէ աոէթա գօրգուլաճադ
րատտէտէ տիր տիեէպիլիրիմ : Ինսան , սիզին Եանընըզ-
տա օթսըրուր իսէ գատալէթ տուլմազ , լաքին միւմսի-
լէյհանըն Եանընտա օթուրտուղունտա , միւքէտտէր կէօ-
րիւնիւր :

Մարի , ճօն Մալգօնուն պու սէօզիւ իւզէրինէ թէպէս-
սիւմ՝ իլէ թէշէքքիւր իթտի իսէ տէ , պունտան տօլաեը
գալպինտէ , սէպէպի հազըզիսի քէնտինճէ տախի նամա-
լիւմ՝ օլարադ , պիր հէեէճան հասըլ օրմուշ իտի , վէ իշ-
թէ պու հէեէճան գըսգանճըզ էսէրի իտի :

Ճօրճ Մալգօն շէօյլէ տէվամ իթտի :

— Էֆէնտի բէտէր , պիր ինկիլիզ տիւշէսինին պիզի չայ
իշմէքլիկէ տալէթ իթտիկի կիպի , պիզի վաշադ ազընա
տալէթ իտէն շու Հինտ բրէնսէսին ուսուլ վէ աոաթը ,
էճատտընըն պիր աղ վահշի աոաթ վէ ուսուլունա պէն-
ղէ՞ր մի ,

— Հինտիսթանը քէպիրտէ պուլունտուղուն միւտտէթ-
տէ , իշիտէճէկին վէ թանըհաճաղըն պիւլիւք աոէմլէրին
էն զարիպի բրէնսէս ճէլլա տըր :

— Նէ՞ կիպի էֆէնտիմ :

— Չիւնքի բրէնսէսին թապիսթը օլ տէրէճէ հատտ ու
հիսապա կէլմէղ սուրէթտէ տիր քի , միւմսիլէյհանըն
հալինէ էն զիեատէ տիգգաթ իտէն ազըլլը աոէմլէր պի-

լէ օլ պապտէ բէք չօդ տէֆա եանըլըրլար :

— Սէօյլէտիկինիլի իյզա՜հ իտէրմի՞սինիզ :

— Իշթէ պուրասը կիւճճէ տիր , լաքին պիր մըգտար անլաթմաեա ճահտ իտէճէկիմ : Բրէնտէս ճէլլա , ինկիլթէրրանըն տարլգատէկեան գատընլարը գատար թէրպի-եէլի վէ միւթէպէր պիր գատըն տըր , վէ Լօնտրաուու եա-խօտ Բաըիլտէ տօղմուշ կիպի , ինկիլիզճէ վէ Ֆրանսըզճա թէքէլլիւմ իտէր : Միւմաիլէյհա էվրօբաեա սէյեահաթ իթմիշ օլուպ , Ուէսթմիլիդսթըր վէ թիւկեըրի սէրայլա-ընտա տախի բագս իթմիշ տիր : Սիւիսին վէ իթալիանըն էն կիւզէլ տաղլարընըն բէսիմէրինի չէքմիշ , վէ հաթթա էն մահիր բէսսամլար պիլէ , միւմաիլէյհանըն եարմըշ օլ-տուղու թապիրլէրի կէօրիւպ , հիւնէրինի թագտիր իթ-միշլէր տիր , Բրէնտէս ճէլլա միւճէվհէրաթքըն Լօնտրա-տան վէ էլպիսէլէրինի Բարիստէն կէթիրթտիրի : Մահէ-թինտէ պուլունան Ֆրանսըզ աշճըսը տախի , զէսկին պիր իանէտէն չըդմըշ տըր : Կէօրիւեօրսուլն եա , պու գատըն թէրպիեէ վէ մէտէնիյիէթլին պու տէրէճէսինէ վարմըշ օլ-տուղու հալտէ , հալէա տինլէրինին պաթըլ զիւիւմ վէ ի-թիգատլարընա ինանմագտա տըր : Միւմաիլէյհա , պիզիմ էն մէշհուր գատընլարըմըզըն հիւսն ու զարաֆէթի իլէ բէ-գապէթ իտէպիլաիլի , վէ Լօնտրանըն Ուինտար , Բարի-զին Նօթըր Տամ , վէ Բօմանըն Սէն Բիէր քիլիսէլէրինի կէզ-միշ օլտուղու թագտիրտէ , վիշնու ալլահընը քէնտի էճ-տաար սըրասընտա թուլթար , վէ Սիվա եախօտ Պօվհանի պիւթիսանէսինէ կիտէրէք , իթիգատըր գապի իլէ պունլա-ըն հուզուլունտա տիզ չէօքէր :

— Էֆէնտի բէտէր , նէ՞ տիեօրսուլնուզ , - տէտի ճօրճ թէահճիւպ իլէ :

— Հագըգաթը հալի սէօյլէեօրում , օղլում :

— Պու գատար եօլտուղուդ . . . լաքին պու ինանըմպզ շէյ տիր :

— Պիլիրիմ պու ինանըմպզ շէյ տիր , ֆագաթ իշին տօղրուսու պու տուր , վէ պէն պունու գաթիէն թէէմին իտէպիլիրիմ , թէքըրար իտէրիմ , բրէնպէս ճէլլատա իքի

գատուն ճիսմի մէվճուա տուր : Պիրի + հէր մէմէքէթէ միւ-
նասիպ թէրպիսէլի պիր գատուն , վէ տիկէրի թամէրլիտ-
լէր սիւրիլէսինտէն զուհուրա կէրիլ , վէ էճտատունն գան-
լը վէ զալիմ մէզհէպինէ թէմամէն վէ քեամիլէն սատըզ
վէ միւթի գալմիլ պիր գատուն : Պու հալտէ շու տէհչէթ-
լի Հինտ բութլարնտան պիրի , քէնտի բարապարը վասը-
թասըյլա պիր գհըրպան իսթէսէ , վէ պու դուրպան , բը-
րէնսէսին էն սէվկիւլիւ վալց օյնաեանլարնտան պիրի օլ-
տա , միւմաիլէյհանըն եինէ քէմալի մէմուռնիլլէթլէ , մէզ-
քիւր գուրպանըն ճան չէքիլտիկինի կէօրմէրլիկէ կիտէ-
ճէկինէ սալա շիւպհէ եօզ տալը :

Ճօրճ ումուլլարընը սիլքէրէք ,

— Լաքին պու տէտիկինիզ բէք տէհչէթլի տիր , վէ պու
գատուն ատէթա ճանլէր իմիլ , — տէտի :

— Հիլ պիր վագըթտա , չիւնքի պու բրէնսէս Հինտլի
տիր , վէ թամէրլիտ ճինսինտէն տիր . պու ատէթլէր իսէ ,
նիլէ զէմանլէրտէն պէրու ճարի օլտուլու թագաիրտէ , է-
կէր միւմաիլէյհա , կէօրտիւկիւ թէրպիսէ իլէ պու ա-
տէթլէրի պէրթարափ իտէմէմիլ իսէ , գապահաթ քէն-
տիսինին տէյիլ տիր . . . :

— Բրէնսէս պու գատար վարիտաթ , վէ պու գատար
կիւզէլ տուլղուլարըյլա պիր գըրալ կիպի եաշամալը :

— Կիպիսի ֆաղլա + գըալտան տախի զիեատէ : Պիզ էվ-
րօթալը օլտուլումուզ հալտէ , պիր միւտտէթ Հինտիւ-
թանտա իգամէթ իթմէքսիզին , անըն կէչիրտիկի սալթա-
նաթ վէ տարաթը , խաթըրմըզտան պիլէ կէչիրէմէյիլ :
Սէրպլարընըն պիրինին էչիլինտէն կէչիրիլէճէք օլտա , ին-
սան քէնտուլի բիւեատա զանն իտէր : Բրէնսէսին էճտա-
տըմտան միրաս օլարագ , պիր հազգը , ետնի , քիւչիւք
պիր օրտուտու տախի վար աըր քի , պունռն մէսարիֆի ,
միւմաիլէյհանեա այիա տիր , վէ պունռն պաշ գօմանտան-
լըզընը քէնտիսի տէրիւհտէ իթմիլ տիր : Պու օլտու զա-
եէթ չէտիտ նիզամաթա թապի օլտուլու հալտէ , պիր թա-
գըմ գատունլարտուն միւթէչէքքիլ տիր :

— Գատըն մըր , — տէտի Ճօրճ ինտնմազ իսթէմէեէրէք :

—Էվիկէթ, վէ զաթէն պիղզաթ կէօրէճէքսին, վէ պու գատընլար պիշ ալթը եիւզ քիշիտէն իպարէթ օլուպ, վէ ինկիլիլ օրտուսունտան չըգմըշ մուալլիմէր իլէ թալիմ էօյրէնմիշ օլտուգլարը հալտէ, ասքէրտէն հիւ պիր ֆարգլարը եօգ տուր, վէ զաեէթ նիզամլը աեագ վէ աթէշ թալիմէրի իճրա իտէրլէր: Պունլար բրէնսէսին իգամէթ կեահլարընը մուհաֆագաեա մէմուր օլուպ, հիյնի հաճէթ ճէթտէ մուհարէպէ իտէրլէր, վէ թէէմին օլմուշում տուր քի, իգթիզա իթտիկինտէ Հինտ ասքէրինէ միւսալի տէ րէճէտէ իպրագը շէճաաթ տախի էլլէրլէր:

—Հագըգաթէն, —տէտի ճօրճ, —շու Հինտիսթան ա ճայիպ պիր մէմլէքէթ իմիշ: Չիւնքի իշպու օն տօգու զունճու ասըն օրթաքընտա պիլէ, էսկի վագթըն Ամագօն թէսմիեէ օլունան ճէնքճի գարըլարը կիպի, գատըն ասքէրլէր օլմագ, տօղրուսու, էֆէնտի բէտէր, պանա ի նանմագ կէլմէօր:

—Պու պապտէ պէնտէ սէնինլէ հէմէֆքեարըմ, —ճէ վապ վիրտի ճօն Մալգօն կիւլիմսէեէրէք:

—Հալ պու քի, շու զարիպ թապուրլարը բրէնսէսնէ՞ րէտէ սագլաեօր:

—Պունլար, մախսուսէն ինչա օլունմուշ օլան զաեէթ միւնթաղամ գըշլարտա սաքին օլուրլար... վէ ֆագիր սընրֆտան պուլունան Հինալի գըղլարտան հէր քիմ իսթէր իսէ, բրէնսէս ճէլլանըն օրտուսունա կիրէպիլիր:

—Պու ասքէրլէրին էլպիսէլէրի տախի բէք իսօշ օլմաւլ տըր:

—Շիւպհէսիլ, չիւնքի բրէնսէս զաեէթլէ կուսթօ սահիպի տիր: Պինապէրին պու ասքէրին կիլինտիքէրի էլպիսէ, Հինտ ասքէրինին կիլինտիկի էլպիսէ իլէ Լօնտրա թէաթրօլարընտա, Մէվլուտու հագրէթի իսա եօրթուլարը կիւնլէրի օյնանըլան օեունլար միւնսէպէթիլլէ, պաղը օեունճու գըղլարըն կիլինտիքէրի թօհաֆ էլպիսէլէրին արա եէրինտէ պիր շէյ տիր:

—Հասըլը կիւզէլ տիր ա:

—Հէմ զաեէթ կիւզէլ:

— Բրէնսէս օրսուսունու մանէթիյլէ ալմադ-որզըն պիր մահէլլէ կիթմէ՞զ մի :

— Միւմաիլէյհա քէնտույի սալթանաթլա կէօթէրմէք լազըմ կէլաիկինտէ, օրթուսունու մանէթինէ ալլըր : Մէ-ռէլա, շու վաչադ շիքեարընտա տախի, բրէնսէս ճէլլա-նըն էթրափընտա պիր մըզտար տթլը զարը ասքէրի պու-լունաճաղընը գավիէն զանն իտէրիմ :

— Իյթէ էֆէնտի բէտէր Ն միւմաիլէյհա իշին պիր ազ էվլէլ գրալ կիպի էօմիւր կէչիրիր տէտիկլինիդին աօղլու օլսուզունու շիմաի անլանօրում :

— Բրէնսէրին նարաթ ու սալթաննաթը, եալընըզ պուն-տան իոպարէթ ծլմանըզ, միւմաիլէյհանըն քէնտույի վէ միւսափիլլէրինի էյլէնաիքմէք իշին օեունճուլարը տախի վար տըր :

— Նա՞սըլ օեունճուլար :

— Եանի թա չօճուզլուզլարընտան անազ վէ քէօչէք օեունճունու քէնտուլլէրինէ պիր սանաթ իտինմիլ օլան օ-եունճուլար տիմէք իսթէրիմ : Բրէնսէս հէր նէրէտէ չպու օեունլարտա քէսպի մէհարէթ իթմիլ օլան պուլունտու-ղունու իշիտիր իտէ, պիր թէաթրօ տիրէթթօրունուն մէշ-հուք պիր օեունճու հադքընտա ենբտըրը կիպի, իսթէ-տիկի գաւաար զիէտոտէ մաաշ վիրիպ, անը մանէթինէ ա-լըր : Միւմաիլէյհա պու զէվզի իշին ճէնէտէ իրի իւչ եիւզ պին Ֆրանգ սարֆ իտէր իտէ ուէ, մալիք օլտուղու վարի-տաթ եանընտա, պու գաւաար ազճէ հիշ մէտապէսին տէ տիր :

— Բէք իյի, հալ պու քի, բրէնսէսին տիսլէտըը հադ-զընտա իսալզ պիր շէյ տիմէեօ՞ր մու :

— Խանըր, քիմնէնին պիր շէյ տէտիկի եօզ տուր, չիւնքի անըն տաի էօմիլի մէյտանտա օլռէն, ֆազաթ, իսուտուսի էօմիլունիւ քիմնէ պիլմէզ :

— Լաքին նէ՞ իշին թէքրար էվլէնմէթ :

Ճօն Մալգօն կիւլիւմնէեթէք :

— Սէվկիւլիւ օլլում, -տէտի, -պիր սիւալ իթտին քի պունա եալընըզ բրէնսէս ճէվապ վիրէպիլիր : Իմաթ, էկէր

խթէրսէն պու սուալի քէնալինէ էթ : Անճադ շուքասընա թէէմին օլ քիսլ միւմալիէ, յհա հէր նէ վագըթ էվլէնմէք խթէնէնէք օլուր խէ, թալիպլէրի կէօյտէքի երլորզլարտան, վէ տէնիլ քէնարընտաքի գումլարտան զիւտտէ օլաճադ տըր :

— Եփէնտի բէտէր, սիլ բրէնտէսի պիր էյիճէ թանըրմըսընը :

— Խա'իւր, բէք աղ թանըրըմ, պիր տէֆա լօրա Սինկըլըն թարափընտան թագտիմ օլունտում, ֆագաթ, նազըլ քի կէօրիւեօրտուն, հալէա խալիմի պնուլթմամը :

— Բրէնտէս թարափընտան տահա պիրինճի տէֆա օլալաճ մը տալէթ օլունուեօրտունուղ :

— Եվլէթ, պիրինճի տէֆա տըր, վէ շու տալէթի տալա միւմալ էթմէտիկիմ հալտէ, պունտան տօլանը զիւտտէսիլէ սէվլինճ տուլտում, չիւնքի պիր թաղըմ պիւլիւք Հինալիլէր իլէ մլլէնասիպլէթ իթմէք խաթէտիկիմ հալտէ, ու մագստէ մնւվաֆիտ օլամաեօրտում, ֆագաթ չիմտի պու սուրէթլէ օլապիլէնէկիմ Զանն խտէրսին քի Բըրէնտէս պիզլաթ պէնիմ արզումու հիսս իթմիշ տէ, անըն ֆիլիլէ կէթիլիլմէսինէ չալըմը տըր :

Ճօրճ, բէտէրինին սալդ օլարադ, սուֆլանըն իւզէրինէ պըրադ մըլ օլալադ փէթալալա սալալ, իւզէրինտէն պիլ կէօղ կէչիւրի, վէ :

— Ալաթթաուն պլթընճը բէնճէնպիճ կիւնիւնէ տիր, -տէտի :

— Եվլէթ, վէ պինաէն ալէյհ շու վաշադ ալը, լօրա Սինկըլընըն վիրէնէկի պալօտան իքի կիւն էվլէլ օլաճադ տըր :

— Ավա կիտէնէկիմիլ օրման իլէ Պէնարէս պէյնինտէ գալ սաաթլըլ մէսաֆէ վար տըր :

— Թագըրիպա ալթը ֆարաալ :

— Խալիիճէ մէսաֆէ իմիշ, շու հալտէ հալալալարընը պիլթիւն կիւն պիլի կէթիլըքաիւքտէն սօնրա, տէրմանսըլ գալաճադ տըրլար :

— Պու պապտէ հիշ չիւպհէ իթմէ, պէն բրէնտէս ճէլ-

լանըն ավա չըգմարնտա , նէ եօլտա մուամէլէ օլունտու-
ղունու բէք ալէա պիլիլիմ : Պուլուշաճաղըմը մահէլլտէ
ճէսուր աթլար վէ ֆիլլէր պուլաճաղըլ , վէ պունլարտան
գանղլախնի թէրճիհ իտէր իսէք , անըն իւզէրինէ սիւար
օլաճաղըլ :

— Պունլար իյի , լաքին պիր շէյ տահա վար քի , պէնի
տիւշարը իղթիրապ իտիւօր :

— Նէ տիր :

— Ալա կիթտիկիմիլ էլպիսէլէ՞ր իլէ մի բրէնսէսին զի-
եաֆէթինտէ հաղըր պուլունաճաղըլ : Էկէր էօյլէ իսէ ,
պու պէնճէ բէք ույղունտուլ վէ միւնասիպէթսիլ կէօ-
րիւնիւր :

— Սէնի պու իղթիրապընտան տախի գուրթարապիլի-
լիմ . շէօյլէ քի , պէնիմ օտա իւլամէթքեարըմա պիրէր
գաթ էլպիսէ վիրիպ , սապահլաւըն էրքէն Ալահապատա
կէճստէրիլիլ , վէ օրաւա մուվասըլէթիմիլտէ , սուֆրահա
օթուրմաղտան էվիլէլ , թուալէթիմիլի եաբըպ , մէզքիւր
ճէտիտ էլպիսէլէրի կիյինիլիլ :

— Բէտէր էֆէնտի , սիլ հէր շէյէ չարէ վէ ճէվապ
պուլուեօրսունուլ :

— Իհիմալ տըր քի , լօրա Սինկըլթըն տախի բէնճէն-
պիհ կիւնքի շիքեարտա հաղըր պուլունաճաղ տըր : Իմոխ
էվիլէլճէ սէնի միւմաիլէյհէ թազալիմ իթմէք միւնասիպ
օլտուղունտան , եարըն սէնի սէրահա կէօթիւրէճէկիմ :

ԱՎ. ԻԶԻՆ ԹԱԽՍԻՍ ՕԼՈՒՆԱՆ ՄԱՀԷԼԼ

Փէրտապը կիւնիւ , իւք կիւնիւ վիրիլէն գարար մուճի-
պինճէ , ճօրճ Մալգօն լօրա Սինկըլթընա թազալիմ օլուն-
տու , վէ վալի կէնճ ինկիլիլի օլ տէրէճէ նէղաքէթ վէ իւ-
թիֆաթը մախսուսէ իլէ գապուլ իթտի քի , պունտան
ճօն Մալգօնա նէ մէրթէպէ ըրահէթի պուլունտուլու ան-
լաշըլըր իտի :

Լօրտը միւմաիլէյհ տախի , բրէնսէս ճէլլանըն թէրթիպ

իթմիչ օլտուղու ավաա հաղբը պուլունմագ իչին, տավէթ օլունմուչ խտի, խմտի, մերդումանտան մուֆարագաթ իթ-
աիքտէ,

—Այլահա ըամարլատըգ, էֆէնտիլէր, ինչալլահ Բէրա-
վա օրմանընտա, գարլանլարըն վէ վաչագլարըն հուղու-
րունտա թէքրարէն պուլուշուրուզ, —տէտի:

Շունու տախի իլավէ իտէլիմ քի, էսնայի մուհավէրէ-
տէ ճօն Մալգօն, ճօրն իլէ Մարինին, վէ էտվարտ իլէ է-
վա Պըրթէլին եագընտա էմիի իզտիվաճլարընը օրտա պիւ-
տիրտի, վէ միւմաիլէյհ տախի, մէղքիւր իզտիվաճլարըն
հէր ճիհէթլէ միւնասիպ օլտուղունու պէեանլէ, օլ պապ-
տէ բէսմի թէպրիքի իյֆա իյլէտի:

Պունուն իւզէրինէ իքի կիւն կէչտի խէ տէ, պու արա
պու սահիֆէլէհտէ եէր թութաճագ հիչ պիր վագըա զու-
հուր իթմէտի:

Նասըլ քի պունտան էվվէլ սէօյլէտիք, ճօրն Մալգօ-
նուն ինկիլթէրատա ալա զիեատէ մէրագըլ օլուպ, հէ-
նուզ մէճհուլի օլտուղու պէօյլէ պիր զարիպ վէ ճէսիմ
վաչագ ավընա կիթմէքլիք թատալվուրու խտէ, աոտէթա
պաշընը աօլանտըրմանա վէ ֆիքրինտէ պիր հէեէճան հա-
սըլ իթմէկէ պաշատը: Վէ պիր Հինտիսթան օրմանընը
գարանլըգ քէմէրլէրի ալթընտա, տէհշէթլի վէ եապանի
պիր տիւշմէնլէ պիր ան էվվէլ տէօեիւշմէք սէվտասըլլա,
կէօզիւնէ ույդու կէլմէզ խտի:

Ճօրն Մալգօնուն թապիաթը զաթէն քիւսթաի վէ մու-
խաթարատան գօրգմազ օլտուղու հալտէ, պու քէրրէ
տախի իչին իչինտէ թէհլիքէ պուլունմասը, քէնտիսինէ
վատ օլունան զիյնէթին կիւզէլլիկինի տահա զիեատէ ար-
թըրըր խտի:

Նիհանէթ պու գատար մէրագլէ պէքլէնիլէն կիւն կէլ-
տի: Օլ կիւնիւ հալա նիմ պուլուլթու օլուպ, պու խտէ
խտէըլը պիր շէյ խտի, չիւնքի պու տանէտէ էօյլէտէն
սօնրա կիւնէչին հարարէթի բէք շէտիտ օլամազ խտի:

Պէնարէստէն Բէրավա օրմանընա թէմաիտ օլունան եօլ-
լար գանալըգ օլուպ, միւնթագամ տէյիլ տիր, վէ պիր

չօգ մահէլլինաէն տախի սաւ սէքէրի ճէրէեան իթտիկին տէն , պու եօլլարտան սիւրաթլէ եիւրիւմէք մուհալ դաւ պիլինաէն տիր : Խմտի , վազաա կիտիլէճէք մէսաֆէ ալթը ֆարտախաան իպարէթ խէ տէ , եօլլարըն պէօլլէ օլմաւ սընտան , սէօլ վիրիլէն մահէլլէ կէճիւքմէմէք իշին , զաք եէթ էրքէն եօլա չըդմադ լազըմ իտի :

Պինաէն ալէյհ սապահըն սաաթ ալթըրընտա , սէյֆիւ եէնիլն դաբուսու էօնիւնտէ պէշ ատէա պէյիլիլէր հաւ զըրլանմըլ իտի : Պու պէյիլիլէրտէն փաշիւ սըր ճօն Մալլ գօն իլէ էվլատլարընա մախսուս օլուպ , ծիկէր իքիտի տախի , Սթօր իլէ Գաղիլին իտի : Պուշլարտան պաշդաւ գուլլէ վէթլի պիր ուֆադ գըսրադ պուլլէնուպ , պու հայրիանըն էեէրի արդտաընտա մէշլինաէն պիր հէյալէ վօր իտի քի , տէրուսինաէ ալ իշին լազըմ կէլէն գուրշուշլար իլէ , ճօն Մալլ օնուն վէ էվլատլարընըն , բրէնսէսին վիրէճէկի զիւ եաֆէթտէ կիլինէճէքլէրի էլպիսէլէր գօնուքուշ իտի : Պու հայրիան պիր օտա իըրամէթ քեարլընըն մահէթինէ թէր ֆիդ իտիլէրէք , բրէնսէսին իգամէթ իթտիկի Շահապաու եօրլանա տօղրու իգամ գըրլնաճաղք իտի :

Մարի վէ էվա , վէլիլէքիլլէ նիշանըլարընը պաղէ գաւ բուսունա գաաուր կէօթիւրալլէր : Կէնճ գըլլարըն եիւզլէրի , պիր ազ սօլմուշ վէ շէտիւ պիր հէեէճան քէնաուլլէրինի իաթիլա իթմիլ իտի : Եիւրէքլէրի մահսուն վէ կէօղլէրի հէման աղլամադ բատտէսինաէ պուլլուշուս իտի : Սըր ճօն պուշլարը հէր նէ գաաուր թէէմին իթմէքիկէ չալլըմադաա իտի իսէ աէ , անլէր չու իշթէ մուխաթնուրա օլմատըլընա պիր ախարլու գանմանօրլար լալլէ :

Պէօլլէճէ վէտալաշտըգտան , վէ էմիի պտաթիլէթէ մուշլայիր հարէքէթտէ պուլլուշմանաճաղլարընա , վէ սէրիան ալաէթ իտէճէքլէրինէ տալթը եէնիաէն վաուլար վիրիլտիքտէն սօնրա , մէդքիւր սիւարի թադըմը հօլա չըգալլէ Շէհրիտէն չըդտըգլարընտա , մէդքիւր թաղըմ լօրա Սին կըլթընա թէնաաուիֆ իթտի քի , միւմտիլէյհ սաաիլ խաուս սէթէն տալթէթ օլունմուշ օլան պաղը կէնճ ինկիլլէ օֆիլ շիալլարըլա մահէլլի մալիւմէեէ կիթմէքտէ իտի :

Ի՞նչի ստաթ գատաթ Ե՛տ Ն՛ուրիւտիւք տէն սօնրա , իշ-
պու սիւարիէր Բէրաթա օրմանընըն էթէյինէ մուվասըլէթ
իթաիլէր :

Պօնըրըն կէտիլիլի կէօրիւտիւկիւնտէ , պիւր թագրմ
պանտա մուղիգա իոթիգպալլէրինէ կիթաի , վէ բրէնտէ-
սին խատէմէսինտէն պիւր մըդտար Հինալի սիւարի պսքէ-
րի , միւղէյնէն էլլիսէլէր կիլինմիշ օլաուգլարը հալտէ ,
պիւր հիւրմէթ օրմագ իւղրէ , ինկիկպլէրին էօնիւնտէն եիւ-
րիւմէկէ պաշլատը :

Պատէհու , դանդի վագըթ ինչա խալիփիկի մալիւմ օլ-
մանէն վէ թուղլատան մաամլէլ օլան կէնիշ պիւր շօսէ Եօ-
լու իւղէրինտէն վէ եիւղ երլլըգ ապաճ թէրէլէրինին եէ-
շիլլիքլէրինտէն միւթէշէքքիւլ պուլունան դալլն պիւր քէ-
մէր պլթընտան , վէ աղաճըգլարտան էօրիւլիւ իքի տի-
վար սարաղնտան պիւր սաթ զատար եիւրիւտիւքաէն
սօնրա , պիւրտէն պիւրէ Ե՛տ էնլիլէշտի : Շէօյլէ քի , պու-
արա տէօրթ թարաֆը ալըգ զանէթ վասի պիւր չանըրըգ
մահէլլինէ վասըլ օլունտու : Մահէլլի մէգքիւր , թօրլոնը-
լաճագ եէր օլուպ , պունուն սաղ թարաֆընտա վէ սիվրի
ուճու գամըշ աղաճլարը վէ էնլի եսըրապըլ չէթլէնպիշ
աղաճլարըլլա դալըլ օլան քիւչիւք կէօլիւն օրթատընտա
խարապալար միւշահատէ գըլընմագտա խալի :

— Պու նէ՞ տիր , -տէեու սիւալ իթաի ճօրճ Մալգօն
Գաղիլէ , -խարապալարը կէօթէրէրէք :

— Էֆէնտիւմ , -ճէվապ վիրաի Դաղիլ , -օրասը Գալի ի-
կատէթ իմանէվինին խարապալար տըր :

— Անլատըմ , պու տա Հինտիսթանըն ալլահլարընտան
պիւրի տիր , -տէտի ճօրճ քէնտու քէնտուեէ , պատէհու
եիւքսէք սէպէ շէօյլէ իլալէ իթաի , -եանըրմալ իսէմ ,
պու խարապալարըն էթրաֆը սու իլէ իհաթա օրմուշ օլ-
մալը տըր :

— Խա'երը էֆէնտիւմ , եանըրմալընըրդ :

— Գատիւմտէն պէրու պէօյլէ՞ մի իմիշ :

— Խա'երը էֆէնտիւմ , մուգատտէմա պապուրըղըն էճ-
տատը տիւնեատա Եօգ իքէն , մէգքիւր իպատէթ խանէ

բէք միւքէլմէլ վէ միւնթաղամ իմիշ : Բաբասլարը , օ-
 եունճուլարը , պիւյիւք կիւնէրի վէ զիյնէթ կիճէլէրի վար
 իմիշ : Օլ վագըլթլար , պիր աղ էվվէլ կէչտիկիմիզ թուզ-
 լատան մաամուլ շօսէ կիպի պիր շօսէ , կէօյլուն իւզէրինտէ
 մէվճուտ օլուպ , մէզ քիւր խարապանը օրման իլէ րապթ
 իտէր իմիշ : Ֆագաթ շիմտի զիքր իթտիկիմիզ իպստէթ-
 խանէ երգըլմը , վէ պուհուն շու խարապասը էթրաֆըն-
 տաքի տուրկուն սուտան վէ տէրունինտէ պուլունան դա-
 ման նամ ճանվէրլէրտէն պաշա պիր շէյ գալմամըշարը :
 Ճօրճ , Գազիլտէն ալմըշ օլտուղու իյզահաթը քեաֆի
 ատտ իտէրէք , պաշգա պիր շէյ փուալ իթմէտի , վէ էթ-
 րաֆը սէյր ու թէմնա իթմէկէ պաշլարու :

Մահէլլի մէքքիւրտէ , րէնկեամիզ էլպիսէլէր իլէ Հինա
 էհալիսինին հէր ճինս վէ սընրփտան պիր շօք ավճըլար
 պուլունուպ , տալէթլիլէրին րիւքիւպինէ մախսուս օլա-
 րագ տախի , իքի ֆիլին ճէսիմ սըրթլարը չիւզէրինտէ բա-
 լանտըլ թաշնտան մաամուլ օլան գալէպաշա պիր տէ-
 քէճէեհասէք միւշապիհ գուլէլէր վար իտի : Մէզքիւր հայ-
 վանլար քէմալի լէթաֆէթ վէ իտրագ իլէ ֆիլճիլէրէ նա-
 զար իթմէքաէ իտիլէր :

Պիր աղ էօլիէտէ , պէեազ չարշաֆլարա պիւրիւնմիւշ ,
 պաշլարը սարըզլը վէ զահիրէն զանէթլէ գուլվէթլի պիր
 թագըմ էսմէր ատէմլէրին էլլէրինտէ , հէման գաբլան վէ
 վաշագլարտան տահա վահշի օլարագ , պիւյիւք ալ քէօ-
 բէքլէրի պուլունուպ , պուլար տախի եապանի սէսլէր չը-
 գարարագ , պօղազլարլնտաքի տէմիր զինճիրլէրի գըրմա-
 եա , վէ սահիւլլէրի էլլնտէն գուրթուլմաեա չալըրլար
 իտի :

Իշպու հէյպէթլի հւյվանլարըն եագըննտա տախի ,
 եինէ բրէնսէս ճէլլա թափաֆընտան տալէթլիլէրին րիւ-
 քիւպինէ մախսուս օլմագ իւզրէ , պաղըր Էվրօրաքեաթրի
 վէ տիկէրլէրի Շարգ ուտուլի իւզրէ կիյնմիւշ օլարագ , ա-
 լէա ճինս աթլար օլուպ , սէյիսլէրին էլլէրինտէ օյնամագ-
 տա իտիլէր :

Ձիքր իտիլէն օվատա , Ճօրճ Մալգօնուն գամաշմըշ

կէօղէրինէ թաղաւիմ օլունան թաավիրին պաշլընա հալլէ-
րինի մուխթաաբէն պէնան իթաիք, լաքին գալէմ իլէ
թարիֆի միւմքինսիզ օլան պիր խուսուս վար իսէ, • տա-
խի, էն մահիր բէսամլարտան պիրինին ֆըրչասընա հա-
գըգաթէն լանըդ պուլունան շու մէնզարէնին կիւզէլլիկի,
վէ լաթաֆէտի իտի :

Լօրտ Սինկըլթըն պիլէ, պու եօլտա մէնզարէլէրտէ
պիտտէֆաթ պուլունամուշ իքէն, միւմաիլէյհ տախի շու
մէվզընըն կիւզէլլիկինտէն միւթէէսսիր օլտու, վէ ճօրճու
եանընա կէլէրէք :

— Նա՞սըլ, սըր ճօրճ, պէնէնտինի՞զ մի, —տէտի, է-
լիլլէ օվանըն հալլինի կէօթէրէրէք :

— Էվլէթ միլօրտ, — ճէվապ վիրտի կէնճ ինկիլիզ, — հէմ
օլ տէրէճէ պէնէնտիմ քի՛, էկէր մէշհուր պիր բէսամ, շու
էննատէ կէօրտիւկիւմիւզ մէնզարէնին բէսմինի ալսա,
վէ քէնտի ֆիքրինտէն հիշ պիր շէյ իլավէ իթմէսէ, կէօ-
րիւվէնէ չայեան պիր թաավիր եազմըշ օլուր, տէրիմ :

— Էվլէթ, շիւպհէսիզ :

Ճօրճ պաշլընը էյէրէք, պու սէօղիւ պէթէքրար թաս-
տիգ իթաի :

Վալի ճէպինտէն սաաթընը չըգարըպ, վէ իւզէրինէ
պագարագ :

— Տալէթ վագթը կէջտի, վէ բրէնտէն ճէլլա իսէ հէ-
նուզ կէլմէտի, —տէտի :

— Միլօրտ, — ճէվապ վիրտի ճօն Մալգօն կիւլիւմէնէ-
րէք, — բրէնտէն ճէլլա գարը տըր : Պու հալտէ միւմաի-
լէյհանըն քէնտի տալէթլիլէրինի պէքլէթմէկէ հագգը
վար տըր : Չիւնքի կէրէք ալտա վէ կէրէք պալօտա հէր
քէստէն սօնրա կէլմէք, իճրայի թէէսսիր իթմէք իլլին էն
էմին թարիգ տիր : Բրէնտէն տախի էվանըն գըղը օլտու-
ղու թապաիրտէ, քէնտի գըլմէթինի պիլէրէք, իսթիմալ
էլլէմէքտէ տիր :

— Լաքին պու գատարը տա պիր աղ հուտուտու թէ-
ճավուզ իթմէք տիր, —տէտի լօրտ Սընկըլթըն, — չիւնքի
« գրալլարըն նէզաքէթ վէ ինսանիյեթի, սէօղէրինտէ

պուլունմագլըդ տըր » տէնու պիր սէօզ վար տըր . պու սէօզ , կէրէք գըրալար վէ կէրէք դըրալալար հագգընտա մէրի օլմագ լաղըմ տըր :

Թամ պու էմնատէ , պիրազ ուզագ տան պիր պօրու սէ- տառը իշիտիլէրէք , վէ պու սէտա օրմանըն հէր թարա- ֆընտան աքս իտէրէք , Պէնարէս շէհրի վալիսինին սէօ- զինիւ գաթ իթտիրտի :

Պու սէտանըն զուհուրինի միւթէագիւյ , հէման հէր քէսին կէօզիւ , սէտա կէլէն թարաֆա աթֆի օլունարագ , տէօրթ նալ գօշան աթլարըն աեագլարընտան հաարլ օլան թօզ վէ տիւման սորաարնտան , ըէնկեամիզ էլպիսէլէր-իլէ միւքէմիէլ պիր ուլայ միւշահէտէ գըլընտը :

— Էֆէնտիւմ , պու ալայ նէ՞ տիր , — տէնու սիւալ իթ- տի ճօրճ Մալգօն :

— Բրէնսէս ճէլլա իլէ ալանը տըր , — տէտի լօրտ Սին- կըլթըն , — լաքին սիզ տահա միւմաիլէյհանը թանըմագ- մըսընըզ :

— Խա'ները , միօրտ :

— Էօյլէ իսէ , բէտէրինիզ պու կիւն սիզի թագտիւմ ի- տէր , ֆագաթ պէնիւմ տէ սիզէ սէօյլէնէճէք պիր նասի- հաթըմ վար տըր :

— Նէ՞ կիպի միօրտ :

— Հօրասըն տէտիկի կիպի , կէօնիւնիւզին էօնիւնէ իւշ գաթ բիրինճտէն պիր գալգան գօյմալըսընըզ :

— Գալգա'ն մը , ֆագաթ նէ՞ իչին :

— Քէնտինիզի պիւյիւք պիր մուխաթարտտան մուհա- ֆաղա իթմէք իչին :

— Նէ՞ կիպի մուխաթարտտան :

— Բրէնսէսէ աչըզ օլմագ մուխաթարտտան :

Ճօրճ Մալգօնուն եիւզիւնտէ , պու սէօզէ էհէմիլյէթ վիրմէնօր գըլըդը պիր կիւլիւմնէմէ միւշահատէ օլունտու :

— Կիւլմէյինիզ տէլիգանլը , — տէվամ իթտի վալի , — վէ ալէլիսուսուս պու սէօյլէտիկիմէ շիւպհէ իթմէյինիզ : Արգի թէէմին իտէրիւ քի , բրէնսէսին կիւզէլիկի ֆէվգէլաաէ սուրէթտէ տիր , նաարլ քի պիր ազտան սիզտէ քէնտի-

սինի կէօղիւնիւզ իլէ կէօրտիւկիւնիւզտէ , սէօղիւմիւ թաստիդ իտէճէքսինիդ :

—Միւրտ , ճէվապ վիրտի ճօրճ , —պսւ կիւնքի կիւն նէշտինտէ միւսափիր պուլունտուղումսւզ գատընըն կիւղէլիք վէ ճաղիպէսի հազգընտա աւլա շիւպհէ իթմէմ իսէ տէ , պէնիմ դալպիմտէ օ կիպի շէյլերտէն միւթէէսւ պիր օլան գալպէրտէն տէյիլ տիր :

Լօրտ Սինկլիթըն տախի կիւլիւմէտի , վէ իթիգատ պըղըպ գէտասըյլա ,

—Միւթէէսսիր ջլմազ , հա , —տէտի :

—Էվվէթ , միւրտ :

—Օլ պապտէ էմօնմիսինիդ :

—Օհ , քեամիլէն էմինիմ : Ջիրա պէնիմ կէօնլիմիւն գուվէթլի պիր գալպանը վար տըր քի , օտախի նիշանլըմ Մարի Պըրթէլէ օլան աշգ ու մուհապպէթիմ տիր , վէ օ իսմի թաշըմսեան հիշ պիր դատըն հազգընտա կէօնլիւմ տիւշարը հէհէճան օլմազ :

—Հազգընըզ վար , օղլում , —ճէվապ վիրտի վալի , —պէն սիվին եագընտա զաեթ տիլպէր վաթանտաշըմըզտան պիրի իլէ թէէհիւլ իտէճէկինիդի ունութմուշ իտիմ : Էվվէթ , հազգընըզ վար մէզպուրէյի սատագաթլա , շիտտէթլէ վէ խալիսէթլէ Կէվալէքիկէ . . . : Մութլու օլ կէնճ գըզա քի , սիվին կիպի պիր նէլիգանլըեա նասիպ օլմուշ , վէ պէօյլէ պիր աշգ ու մուհապպէթէ լաեըզ պուլունմուշ տուր . . . :

Պալէտտէքի մուհապէրէ վուգու պուլմուղումտա , բըրէնսէս ալտիւր տախի դաթը մէսաֆէ իտէրէք , տալլէթլիլըին պուլունտուղու մահէլլէ կէլմիշ իտի :

ՃԱԼԻ

Մէզքիւր ալայ շու եօլտա թէրթիպ օլունմուշ իտի : Շէօյլէ քի , էվվէլա օն իքի նէֆէր միւղիդաճըլար , սըրմալը գըրմըզը էլպիսէլէր կիլինմիշ , վէ զաեթ պէեազ

աթլար իւզերինտէ օթ ուրմուշ օլտուղլարը հալտէ , ալա-
 երն իլէրուսինտէն կիթմէքտէ օլուպ , պունլարըն արդա-
 լարընտա տախի , բրէնսէսին մուհաֆաղա ասքէրի օլան
 գատընլարտան եիկերմի պէշք քիշիշ Էազըզ աթլարա սի-
 ւար օլտուղ , կէլմէքտէ իտիլէր : Պնա ասքէրլէրին պաշ-
 լարընտա , չէլիքաէն խաֆիֆ քիւլահլար օլուպ , պու քիւ-
 լահլարըն թէրէլէրինտէ տախի : պիլէր պէհազ պքիլնէճ
 վար իօսի : Վէ տիղլէրինէ գատար ուզանան ալթուն սր-
 մա իշլէմէլի գըրմըզը սէթրիլէրի , սէրվի պօյլարըն , վէ
 զսեէթ ինճէ վէ նաղիք գումաշաան իմալ օլունմիշ օլան
 էնլի բանթալօնլարը տախի պաճադլարընն հէյեթլէրինի
 մէյտանա չըգարմադտա , վէ պու բանթալօնլար գըրմըզը
 սախթիեանտան եաբըլմըշ օլան ուղուէն աեադ գապլարըն-
 տան պիր ազ եօգարընա գատար ուզանմադտա խոի :

Պունլարըն արդատընտան բրէնսէս ճէլլա իքի թարա-
 ֆընտա սէրանընն պաշլըճա պէնտէկեանը պալունարադ
 եիւրիւմէքտէ իտի : Միւմալպէյհանըն սաղ թարաֆընտա ,
 րաժահ Տօօրկալ Սահիպ իսկինտէ պիր շիմալի բրէնս օ-
 լուպ , պու բրէնս իշպու հիքեաեէտէ միւհիմմ պիր իշ
 կէօրէճէք տիր :

Տահա արդատան , էվվէլքինէ միւշապիհ տիլէր ձլեր
 պէօլիւք գատըն ասքէրի կէլմէքտէ օլուպ , պիր չօդ տա-
 խի խըտմէթքեպըլար , միւքէմմէլ վէ թօհաֆ սուրէթտէ
 էլպիսէլէր կլիլնմիշ , վէ աթլարա սիւար օլմուշ օլարադ ,
 եօլու աշմադտա իտիլէր :

Պու ալայ , մուղիգալար թէքէննիւմադ օլտուղ օվա-
 եա մուվասըլէթ իթտիկինտէ չ բրէնսէսին մուհաֆնոգա
 ասքէրի օլան գատընլարըն պիր զապիթ ի թարաֆընտան
 վիրիլէն պիր գօմանտա մուհիպինճէ , ալայ սաղա վէ սօ-
 լա տիղիլէրէք , բրէնսէսին հարաքեաթը սէրպէսթ պը-
 րադըլոր :

Պինսէն ալէյհ ճէլլա իլէ Տօօրկալ Սահիպ , աթլարը-
 նըն հարէքէթինի ապա աղըրլաթմամշ օլտուղլարը հալ-
 տէ , լօրտ Սինկըլթըն իլէ ճօն Մալգօնու վէ Էյլատարը-
 նըն եանլարընա տօղրու կէլտիլէր :

Բրէնսէսի միւսմարիէյհաննն պիր ֆուրթուհալը կիճէ-
տէ, Սիւվա պիւթխանէոի խարապալարընտա աճայիպ պիր
թարգաւա կէօրիւնաիւկիւ միւնասիպէթիլէ, հալ ու վաս-
ֆընը իշպու քիթապըն իւք պոպլարընտան պիրիսինտէ
պէնտն իթմիշ օլաուլումուլտան, վէ շիւպհէսիզ օգու-
եանլարըմըզ տախի պունու խաթըրլարընտան չըգարմա-
մըշ օլտուգլարընտան, թէքրարընա հաճէթ կէօրմէյիզ,
անճագ շու գատար տէրիզ քի, ձէլանըն կիյինտիկի սա-
տէ էլպիսէ, մասէթինտէ պուլունանլարըն կիյինտիքէրի
սալթանաթը վէ միւզէյեէն էլպիսէլէր եանընտա հիւ մէ-
սապէսինտէ խտի:

Միւսմարիէյհաննն էլպիսէսի էվրօբաքեարի օլուպ,
Լօնարանըն էն մէշհուր թէլլի տիւքքեանլարընտա տի-
քիլմըշ օլան վէ գատընլարըն աթ իւզէրինտէ կիյինմէլէ-
րինէ մախսուս պուլունան գօեու մաի չուխատան պիր ա-
մազօն խտի:

Պօղազընա պէնազ պիր պօլէ գօյմուշ, վէ պունուն իւս-
թիւնէ տախի սիեան պիր գրավաթ պաղլամըշ խտի: Պա-
չընա գօյտուղու օն աեօրտիւնճիւ Լուի գրալըն շարգասը
շէքլինտէ գըր րէնքիւք քէյէ շարգա իւզէրինտէ, ուզուն
վէ ինճէ օլնուրագ գըրմըզը պիր թիւշ վար խտի:

Միւսմարիէյհա էսմէր րէնկինտէ կիճղէլ պիր աօրու ա-
թա սիւվար օլմըշ օլուպ, պու աթ իքէ, հէմ գուվվէթ-
լի վէ հէմ խաֆիֆ վիճըւտ օլտուգտան պաշգա, չալը
շէքըլար, գաեալար վէ տէրէլէր իչինտէ աոէթա գուշ
կիպի ուշան հայվանլարցան պիրի խտի:

Ձէլա սօլ էլլիյէ աթըն տիգիլինէրինի, վէ տաղ էլլիյէ
կէրկէտան պույնուղունտան մաամիւլ օլան պիր գըրպաճը
թութմադտա խտի: Հասըլը, մէզքիւք ալ էլպիսէսի, վա-
գաա սաաէ խտի խոէտէ, միւսմարիէյհաեա հէր վէճէ իլէ
եաղըմըշ, վէ Ֆէք միւնասիպ կէլմիշ խտի, Հաթթա միւ-
մալլէյհա շու շիմաիքի հալինտէ, էլմապալի վէ միւճէվ-
հէլլէք իլէ թէղէլին իտիլտիկի զէմանտէն մահա զիեատէ
կիւզէլ կէօրիւնմէքտէ խտի:

Անճագ, շիւպհէսիզ օգուեանլարըմըզն սէպէպի մա-

լիւմ՝ օլան կիցլի պիր իգթիրապ , բրէնտէսին գալպինի շիտ-
տէթլէ պինուզուր իթմէքտէ , վէ կէօղլէրինաէ թէշպին
գապուլ իթմէզ պիր բաթլագլըզ հսուսլէ կէթիրմէքտէ
խաի : Պունտան պաշգա գրքմըզը տուտագլարնտա պիր
նէվի սիթրէմէ միւշահատէ օլունմագտա , վէ ճօրճ Մալ-
գօնուն պուլունտուզու մահէլլէ եագլաշտըճա , եանագ-
լարնտա ճիւղի պիր գրքմըզլըզ կէօրիւմէքտէ խաի :

Ճէլլանլն եանլնտա , ընթա՛ Տօրկալ Սահիպ նամլն-
տա պիր Հինուլի բրէնս պուլունտուզունու պէեան իթմիշ
օլտուզումուզտան , անլն հագղընտա տախի պուրաճըզ-
տա պազը մալիւմաթ վիրմէքլիկի լաղըմէտէն Վէօրիւրիւզ :
Միւմաթլէյհ տախի , բրէնտէս ճէլլա կիպի թամէրլիտ
ճինսինտէն օլուպ , սէրվէթ վէ նուֆուզու , միւմաթլէյհա-
նլն սէրվէթ վէ նուֆուզունտան տուն տէյիլ խաի :

Պու բրէնս անճագ օթուզ եաշլնտա օլուպ , ուզուն
պօյլու վէ ֆէվգէլատէ կիւղէլ խաի : Վէ շուռլ միւնասէ-
պէթիլլէ ճէլլանլն էրպիգէսի նէ գապար սաֆի խաի իսէ ,
Տօրկալլն կիլինսիկի էլպիսէ տախի օնա նիսպէթէն , Շար-
գըն ուճ տէրէճէ թէղլինաթ վէ սալթանաթընտան իպա-
րէթ խաի : Շէօյլէ քի , պէեազ ֆիշմիր չալլնտան պաշլնա
սարմըլ օլտուզու սարըլլն թէրէսինտէքի էլմաս սօրդուճ ,
գրալլարըն թաճընա մախտուս օլան էլմասըն ճէսամէթ վէ
բարլագլըղըյա ըգապէթ իտէպիլիր խաի , էլպիսէսի հէ-
ման ալթուն վէ կիւմիւշ արըմա իլէ իշլէնմիշ օլուպ , իւ-
ղէրինաէ զիգըյմէթ միւճէվճէրլէր բարլամագտա խաի :
Հէլէ հալվանլնլն պալլալը , էեէրի , էօղլնկիլէրի , գըլըճ
վէ գամա ուճլարը , ճիւմէսի մուրաստա օլուպ , միւմաթ-
լէյհին կալլնըզ ալ իլին օլան շուռլմանաթ վէ տարա-
թընա , պիր ինկիլիլ կախօտ պիր Ֆրանքըզ ճէպահիրճի-
սինին պիլա թէրէտաիւտ պէշ ալթը միլօն ֆրանզ վիրէ-
ճէկլինի պէեան իթսէք , միւպալազա իթմիշ օլմանըզ :

Լօրտ Սինկըլթըն վէ իւշ հէմէրիլէրի բրէնտէսին իս-
թիգապալինէ կիթմէք իւզրէ , եիւրիւմէկէ պաշլտեղպ , միւ-
մաթլէյհա տախի պէյկիլիլլէ , ֆագաթ զանէթ ալլը սու-
րէթտէ իլէրլէմէքտէ խաի , վէ նիհանէթ իքի թարաֆ պի-

րիպիրլէրինէ եազլաշարդլարընտա , բրէնսէս էլլըլէ լօրտ Սինկըլթընս վէ արգատաշլարընս սէլամ վիրէրէք ,

—Թէչէքքիւր իտէրիմ , միլօրտ , թէչէքքիւր իտէրիմ Էֆէնաիլէր , —տէտի , —տապէթիմի գապուլ իտիպտէ թէչրիֆ պուեուրտուղունուզա : Տօղրուսու շու նէզաքէթ վէ իլթիֆաթը մէմուլ իթմէեօր իտիմ :

Ճօրճ , ճէլլանըն սէսինի իշիթտիկինստէ տիթրէտի , չիւնքի պու սէսի իլք տէֆա օլարադ իշիթմէեօր օլտուղու զէհապընս տիւշտիւ , ֆազաթ եիւզիւ մասքէլի մէճհուլէ գատըն իլէ բրէնսէս ճէլլանըն պիր շախս օլտուղու , մէրգումունն ասլա խաթր ու խանալինէ պիլէ կէլմէտի :

Ճօրճ , տիգգաթլէ ճէլլանս նազար իթտիկինստէ , միւմաիլէյհանըն դանէթ կիւզէլ օլտուղունու անլատը , ֆազաթ պիտտէֆաթ պիրլիքտէ քէմալի աշգ ու սէվտա իլէ վազըթ կէչիրմիշ վէ էյլէնմիշ օլտուղու շու գատընըն ֆէյլգէլատէ կիւզէլիկի , պու տէֆա ասլա մէրգումա թէէտիլ իթմէտի :

Հէր նէ հալ խէ , լօրտ Սինկըլթըն ճէվապա աղազ պիրլէ , վէ բրէնսէսին էլլինի էօրէրէք :

—Էֆէնաիմ , —տէտի , —սիզին կիպի Պէնարէս իննատիլ իւլ էմալ կիւզէլի , վէ Հինտիթանըն գրալիշս սեը հագըրգիտի օլան պիր զաթըն տապէթինէ իճապէթ / լթմէք , պիլիմ իշին պիր սաատէթ վէ իֆիթիսար տիմէ ք տիր :

—Միլօրտ , մէտհիեէնին տէրէճէսինի թ էճավուզ իտիեօրսունուզ , —ճէվապ վիրտի բրէնսէս կիւ չէրէք , —չիւնքի էճատաւըն մալիք օլտուղու թաճաան , պանա եալընըզ շու սիեահ սաշլարըմըն իւզէրինտէքի Կատի թաճ գալմիշ տըր :

Պատէհու , ճօն Մալգօնա խիթաս լէն ,

—Էֆէնաի , հէքսինտէն զիւստէ , սիզին թէչրիֆինիզէ մէմուն օլտում , —տէտի , —չիւնքի , սիլ , մէճիւս ընյիտի պուլունտուղունուզտան , պազըս լիւլիւք մէշղուլիեթլէրինիզ ճիհէթիլլէ , պու ավտա անվճուտ օլաճաղընըզ մէմուլ իթմէզ իտիմ : Խուսուսիլլէ մախաուլէրինիզի տախի պիրլիքտէ կէթիրմիշսինիզ , պու պապտէ քէնտիմի

պիեատէսիյէ պախթիեար աստ իտէրիմ ,

— Էֆէնահիմ , — ճէվապ վիրաի ճօն Մալդօն պաշընը է-
 եերէք , — դուլունուզու խաթըրտան չըգարմամըչ օլտու-
 դունուդտան տօլաիը թէշէքքիւր իթաիկիմէ պերապէր ,
 էկէր տավէթինիզէ իճապէթ իթմէմէք կիպի պիր մուա-
 մէլէյի զայրը միւնասէպէտէ պուլունմիւշ օլտա խաիմ , հիջ
 պիր վէճհ իլէ քէնտիմի օլ պապտէ մասազուր պիլէմէեէ-
 ճէք իտիմ : Շու հալտէ , միւսաստաթնիզէ պիր գաշ հաֆ-
 թատան պերու տըր , ինկիլթէրրատան պուրաեա կէլմիշ
 օլան պիւլիւք մախաուլմիմ սըր ճօրճու տախի սիզլէրէ
 թադաիմ իտէրիմ :

Բրէնսէս , պիր դաշ սանիեէ դատար տէլիզանլընըն
 եիւզիւնէ պադտը , վէ իսթէպէեէրէք գապիւնտէ պիր հէ-
 եէճան հասըլ օլտուզու հալտէ , շէջլէ սէջլէտի ,

— Սըր ճօրճ , սէֆա կէլաինիզ , վապթիյլէ սիղին վաթան-
 տաչարընըզ վաթանընըլտա պանա ֆէվգէլաուէ իլթիֆաթ
 իթմիշլէր տիր . . . : Շէջլէ քի , մարքի տը Ուէսթմինիս-
 թըր իլէ կօլ օրմանլարընտա թիւքի ալընա կիթաիկիմ կի-
 պի , տիւգ սըր Գարլիսթ իլէ տախի Հայլէնա թարլալարըն-
 տա եադանի տօմուզ շիքետընա կիթաիմ իտի : Շիմտի
 պէն տէ սիլի Հինա օրմանլարընտա վաշադ ալընա կէօ-
 թիւրմէք իսթէրիմ , վաշադ էջլէ պիր հայվան տըր քի ,
 սիզ հէնուզ պիլմէզսինիզ , իմթիպու կիւն պէնի սիզէ
 գլադուզ ալընըլ , վէ ագշամա դատար պէնիմ գալալի-
 եէրիմ օլունուզ : Էմին օլուն , սըր ճօրճ , — իլավէ իթտի
 բրէնսէս կիւլիւմնէեէրէք , — պէն գօրգագ ալճըլարտան
 տէյիլիմ , վէ սիվէ վատ իտէրիմ քի , թէհլիքէ զէմանըն-
 տա եանընըլտան ապա պրըլմսեաճաղըմ : Գապուլ իտէր
 միսինիզ :

— Մէմնունէն դապուլ իտէրիմ , ֆադաթ պիր շարթ
 իլէ . . . :

Ճէլանըն եիւզիւնտէ ֆէվգէլաուէ պիր թէաճճիւպ ա-
 լէամէթի միւշահաուէ օլունարադ ,

— Շարթ մը , շարթ մը պէեան իթմէք իսթէեօրսու-
 չուզ , — տէտի :

—Էվիլէթ, բրէնսէս :

—Նէ՞ կիպի, էֆէնսիմ :

—Եանի գարշըմըզա պիր թէհլիքէ չըգարդընտա, անըն իճապընա պապմագլըզը եայընըզ պաննա թէրք իթմէլի-սինիզ :

Ճէլլա կիւլիւմնէնէրէք :

—Պունուն իճապընա օլ վագըլթ պագարըզ, - տէտի, պէն շիմտիտէն հիշ պիր շէյ վատ իթմէմ : Խմտի էկէր իս. թէր իսէնիզ, պիլա շարթ պէնիմ գավալիսէրիմ օլուն, եօգսա պու մանսուպու բաթա՜հ Տօօրկալ Սահիպէ վիրին քի, պէնի բէք իյի թանըր, վէ թէհլիքէ գարշըմընտա շէճաաթ վէ ճէոարէթիմին նէ մէրթէպէտէ պուլունտու-ղունու պիլիր :

—Միւրատընըզ օլտուն, մատամ, Ֆագաթ պէն մէմու-րիսէթիմի քիմնէնէ թէրք իթմէմ :

—Բէք ալէա, իշթէ պէօյլէ օլմայլ :

Պունուն իւզէրինէ ճէլլա պիր իշարէթ իտէրէք, ար-գասընտա պուլունան խաաէմէլէրինտէն պիրի տէրագապ եագլաշտը, վէ միւմաիլէյհանըն հուզուրունտա տիզ չէօքտի :

—Թիմուր, շու ճալիյի կէթիր, -տէտի ճէլլա :

Թիմուր պու էմրէ իթաաթլէ, տիկէր խըտմէթ.քեար-լարըն էլլէրինտէ ճէսուր պէյէլրլէր թուլթ մագ տա օլտուգ-լարը մահէլլէ տօղրու իլէրլէտի :

Պատէհու ճէլլա, ճօրճա խիթապէն,

—Էֆէնտի, զանն իտէրիմ քի, սիզ միւսթայիտ վէ ճէսուր սիւարիսինիզ, -տէտի :

—Միւսթայիտ օլտուղումու պիլմէզ իսէմ տէ, ճէսուր օլտուղումու թէէմմին իտէրիմ :

—Հէր հալտէ ճալիյի գուլլանապիլիրսինիզ : Պու աթ, ախըրլարըմտա պուլունան աթլարըն էն զիսաաէ սէրի իւլ հարէքէթի տիր, վէ պէնիմ զանէթ ալէա ճինստէն օլան Պարօնէմ իլէ պիրլիքաէ եիւրիւմէքլիկէ անճագ պու միւգ-թէտիր տիր : Պու հայվան, թէհլիքէ վէ մանիլէրաէն ա-լա գօրգմազ, վէ անէրի գուշ կիպի կէչիպ կիտէր : Շու

գատար վար քի, էնիպ չըգմագտա զանէթ թէսպիրլի տափրանմայը սըր, չիւնքի ֆէվգէլաատ սէրքէչ պիր հայ-վան սըր :

—Օլ պապտէ սիդ էմին օլունուզ, չիւնքի ճալինին սէրքէչլիկինի թէսքին իթմէքլիկի պէն տէրիւհտէ իտէրիմ :

Պու սըրաատ մէրգում խըամէթքեար, բրէնսէսին պէ-եան իթտիկի աթըն եուլարընտան թուլմուշ օլտուղու հալտէ, Էֆէնախսին վէ տալէթլիէքին պուլունտուղու մահէլէ եազլաշմագտա իտի :

Յիլվազը մէզքիւր հայվան զանէթ կիւզէլ պիր սյկըր օլուպ, պիր Արապ աթընտան վէ պիր Աճէմ գըսրազըն-տան աօլմուշ իտի :

Պունուն էչքեալինին կիւզէլիկինէ, պօղազընըն պիչիմ-լիլիկինէ վէ սինիրլի պաճագլարընըն չէվիքլիկինէ ապա էմուլ օլմաուզը միսիլիւ, տամարլարընըն չէք վէ սու-րէթի տախի, իբէք կիպի բարլագ, վէ լաթիֆ օլան թիւյ-լէրի ալթընտա աշիքիսարէն կէօրլուլուր, վէ ուղուն վէ կիւմրաճ բէրչէմի վէ դույրուղու, գատընլարըն սաչլարը կիպի սալանըր, վէ իբէք վէ սիմ իշլէնմիշ օլան գըրմըզը տալթիսանտան էնէրի վէ եուլարը, տալ լէքէսի օլմա-եան սիւեաճ էլալիսէսիլլէ գիւստէսիլլէ ույմուշ իտի :

Ճօրճ, հայվանլարըն նէ ճինստէն օլտուղունու թանը-տըզընտան, մէզքիւր աթըր կէօրալիլի կիպի, տիզգաթ-լէ պագմահա պաշլատը :

—Էֆէնտի աթըր նա՞սըլ պուլունօրսունուզ, — տէտի բրէնսէս :

—Իէք ալէա, էֆէնտիմ, պէնտէնիզ չիմտիեէ գատար կէօրալիլիւմ Արապ աթլարը իչինաէ, պունուն քեաֆ-ֆէսինտէն ֆայիզ օլտուղունու թաստիզ իտէրիմ :

Ճօրճ պու սէօլլէրի սէօլլէտիկի զէման, սիւար օլտու-ղու պէլլէրաէն աշազը ինլպ, ճիլինին եանընա եազլաշ-մագտա իտի :

—Ճալի, պիւսպիւթիւն տուրկուն պիր հալտէ կէօրիւ-նիւր իքէն, Ճօրճուն եանընա եազլաշաղընը կէօրիւնճէ :

պաշնըր օնա աօղրու չէվիրտի , վէ շէտիտէն պիր նէֆէս ալրպ , էօն աեաղըյլա եէրի գազմտեա պաշլատը :

Պու սըրատա ճօրճ սօլ էլիլէ տիղկինլէրի թուլմաւ , սաղ էլինի տախի էեէրին իւղէրինէ գօեարաղ , իւղէնկի- եէ պատմագ իսթէտիկինտէ ,

— Բէնտինիղի սաղընըն , — տէեու պաղըրաը բըննէս :

Այնի վազըլթտա , ճալի էօյլէ պիր շէտիտ սուրէթտէ սըչրատը քի , ճօրճ քէնտինի օն աուրմ ուզազտա պու- տու : Իքինճի վէ իւչիւնճիւ տէֆաշար տախի պու եօլտա ուղըաշար իսէտէ , եինէ այնի նէթիճէ հասըլ օլտու : Է- կէր շու սըրատա աճէմի պիր սիւարի օլա իտի , մէյեուս օլուր իտի . հալ պու քի , ճօրճ սիւարիլիքտէ մահիր օլ- տուլունտոն , հայլանըն եանընտա պիր տազըզա տուր- տու : Պատէհու պիրտէն պիրէ , հայլանըն տէօրտիւնճիւ տէֆա օլարաղ սըչրաեաճաղը էսնտտէ , էօղէնկիեէ պաս- մագսըղըն հայլանըն իւղէրինէ աթլատը :

Լաքին պու գատարլա իշ պիթմէյիւպ , ճալի սուլա մաղ- լուպ օլմուշ օլմատըղընտան , մեղքիւր հայլան իլէ սիւարի պէյնինտէ եէնի պիր գալիկա պաշլատը , վէ հէր նէ գու- տար չօգ սիւրմէտի իսէ տէ , հագըղաթէն բէք տէհէթ- լի օլտու :

Պու հայլան քէմալի հիտտէթ ու շիտտէթլէ քիշնէր , վէ կեահ արղա իւթիւ տէվրիլէճէք կիպի շահա գալգար , կեահ ֆուրթունատան ուշան գուրումուշ տղաճ եաբմաղը կիպի գօշար , վէ պատէհու քէնտինի թէքէ աշաղը տուր- մագ , վէ սիւարիտինի եիկիրմի աաըմ ուզաղա աթմագ իւղրէ , պիր պիրինի միւթէագիպ չիֆթէլէր աթար իտի :

Ֆագաթ , ճօրճ մեղքիւր հայլան իւղէրինտէ աճտէր կիպի սուրուպ , անըն պին տիւրլիւ հարէքէթինէ նիտպէ- թէն , կիւլիւմէր , վէ եէրինտէն պիլէ գըմըլտանմաղ ի- տի : Պու սըրատա բըննէս ճէլլա ֆէվգէլատէ պիր իղթի- րապ վէ հէեէճան իլինտէ օլուպ , կեահ մօրտըր վէ կեահ գըղարըր իտի , վէ էկէք լօրտ Սինէլլիթըն վէ Տօօրլիւ Սա- հիպ վէ ճօն Մալգօն իլէ Լիւմարտ , պիւթիւն նաղարը տիգգաթլարընը ճօրճնըն իւղէրինէ աթֆ իթմիշ օլմասա

իտիւէր , շիւպհէսիզ բրէնսէսին մէզքիւր տճայիպ հալինի կէօրէճէք իտիւէր :

Նիհանէթ պէնիի ատէմին ճէսարէթի զալէպէ իթտի-կինտէն , ճալինին սէրքէշիկի վէ խույսուզլուզու մաղլուպ օլտու : Մէզքիւր էսպ դարչըսընտա պուլունտն սիւարիսի-նին քէնտիսինտէն գուլիէթլի օլտուզունու տնլաեարադ , ազըպէթ իթաաթ իտիպ , հէր նէ թարաֆա իսթէնիլիւր իսէ , օլ թարաֆա հարէքէթ իթմէկէ պաշլատը :

ՕՐՄԱՆԸՆ ԻԶԻ

Նազլ ու հիքեանէ իթտիկիմիզ շու աթ եարըը էս-նաւընտա , ճօրճ Մալգօնուն պիւր թազըմ իսպաթլար ի-լէ , հայլան ճինսի , պէնիի ատէմէ իթաաթ իթմէք իշին եարաարըմը օլտուզունու կէօսթէրտիկի սըրտա , օվա-տա էօթէեէ պէրիեէ հանըմը օլան ինկիլիպէր իլէ Հինտ-լիւէր , ճօրճուն պուլունտուզու մահէլլին մէրքէզ եէրինէ տօղրու եաւաշ հաւաշ եաղլաշմանա պաշլամը իտիւէր :

Վէ հայլանըն արթըզ թէհի եէրտէ իպրազը մուխալի-ֆէթ իթմէքտէն վազ կէշէքէք , արզը միւթաւաաթ իթ-տիկի կէօրիւլտիկինտէ , օվանըն հէր թարաֆընտան շէ-տիտ սուրէթտէ ալգըլաեըլար վէ աֆէրին սէտալարը ի-շիաիլտի :

Պու արա ճօրճուն եիւզիւնտէ պիւր կիւլիւմնէմէ միւ-շահատէ օլունարադ , պաշըյլա էթրաֆա թէշէքքիւր պէ-եան իթտի :

Սօլմուշ օլան բրէնսէսին տտիի եանաղլարընտա պիւր գըրմըզըզ հուսուլէ կէլտի , վէ սիեահ կէօզլէրի բարլա-մանա պաշլատը :

— Իշլթէ , էֆէնտիւմ , —տէտի ճօրճ բրէնսէսէ խիթա-պէն , —ճալի իլէ պէնտէնիլին պէ յնինտէ օլան իմթիզան-սըզըզ միւհվ օլտու , արթըզ ուզլաշտըզ , վէ կէօրիւեօր-տունուզ եա , դուզունեա տէօնտիւ :

— Էվիլէթ , սըր ճօրճ , սիլին զանէթ միւսթայիտ վէ

մտհիր պիր սիւարի օլտուղունուղու կէօրիւեօրում : Էլէ կէչմէզ ճալի , սիւարիսինի պուլաու : Պու հայվան սիզէ լանըզ տըր , նաուըլ քի , սիւրաթը հարէքէթ վէ ճէսարէթինի պիր ազտան կէօրիւրսէնիզ , սիզտէ պու տէտիկիմէ իսկեաթ օլուրսուհուզ : Շու հալտէ սիզի պու հայվանտան անըրմազ միւմքիւն օլմաեաճաղընտան , պուհտան պէօյլէ ճալի պէնիմ տիւրըլարմա կիթմէեէճէք տիր : Սիլին տախի պու հայվանը գապուլ իթմէնիզի բէճա իտէրիմ :

— Լաքին , բրէնսէս . . . — մըրըլտանտը ճօրճ Մալգօն սըզընթը իլէ :

— Էվլէթ , պու հայվան սիզին տիր : Էկէր գապուլ իթմէեէճէք օլուր իսէնիզ , չիմտի պիր էմը վիրիպ , գուրչուն իլէ թէլէֆ իթտիրիւրիմ :

— Մատամ քի պէօյլէ էմը իտիեօրսուհուզ , գապուլ իտէրիմ , վէ շու հէտիեէնիզ բէք մազպուլ պիր շէյ օլտուղու իչին , օլ պապտէ պէեանը թէչէքքիւր տախի իտէրիմ :

— Էֆէնտիլէր , — տէվամ իթտի բրէնսէս տալթիլլէրէ խիթապէն , — հայվանըրընըզ եօրիուն օլտուղունտան , անլէրի թէպտիլ իթմէնիզի , վէ պիր ան էվլէլ ալա չըգմամըլը բէճա իտէրիմ , ղիրա վազըթ կէչիեօր , վէ վաչագլար պիզի պէքլէեօրլար : Սըր ճօրճ , սիզտէ ազչամա գատար պէնիմ գալալիեէրիմ օլաճաղընը տէրխաթըր իտէրսինիզ եա :

— Էֆէնտիմ , սիզին պէնտէնիզէ իթտիկինիզ իհսանլար , հիչ պիր վազըթ խաթըրմտան չըգմաեաճազ տէրէչճէտէ զիյզըլմէթ տիրլէր :

— Ճէլա , եիւրէքլէրի մէսթ իտիճի պիր նազար վէ պիր թէպէսսիւմ իլէ , ճօրճուն մէզքիւր սէօղիւնտէն տօլանը պէեանը թէչէքքիւր իյլէտի իսէ տէ , տէլիզանընըն ֆիքրի պաչգա եէրտէ օլմալլէ , շու նալար վէ թէպէսսիւմիւն ֆալգընա վարամատը :

Պուհտան պէչ տազըզու սօնրա , բրէնսէսին քիտֆիէյի տալթիլլէրի աթլարա սիւքըր օլտուլար : Էօրտ Սինկըլթըն իլէ ճօն Մալգօն ֆիլլէրէ օթուրաուլար : Միւթէա-

գըպէն պօրուլար չալընարագ , հարէ.քէթ իշարէթի վիրիւտի , վէ ավ քէօրէ.քլէրի պրագըլըպ , պունլար վաճի հավլանըլար չըգարարագ , օրմանըն իշինէ սէ.յիրթ տիլէր , վէ պունլարըն արգալարընտան տախի տվճըլար հայվանլարընը սալը վիրտիլէր :

Ճօրճ իլէ ճէլլա , պիրիսի ճալինին վէ տիկէրի Պարօնէնին իւղէրինէ սիւար օլաուղլարը հալտէ , էօնտէն կիթմէ.քտէ իտիլէր : Պունլարտան էվվէլ օրմանա կէօնտէրիլմիշ օլան Արապ վէ Հինտլի գլաղուղլար , վիրան պիր հալտէ պուլունան վէ ղի.քրի պունտան էվվէլ սէպգաթ իտէն պութխանէ ճիվարլարընձա , պիր չօգ վաշագ վէ ի.քի գարլան պուլարագ , եէրլէրինի թահգըգ իթմիշլէր իտի :

Սապահլանըն էր.քէն Արապ գլաղուղուն պիրի , պիր աղաճ իւղէրինէ չըգարագ , վէ եարրագլարըն արասընտա կիղլէնէրէ.ք , մէգըլուր վաճի հայվանլարըն կէլիպ , Գալի առաաընը իհաթա իտէն քիւչիւ.ք կէօլտէն սու իշտի.քլէրինի կէօրմիւշ իտի :

Ֆաղաթ շիւպհէսիլ մուղիգալարըն սէտասը , քէօրէ.քլէրին հավլամասը , վէ աթլարըն քիշնէմէսինտէն , գարլանլար վէ վաշագլար գօրգմուշլար իտի , ղիրա ճէլլտնըն տալէթլիլէրի օրմանըն քէօշէ պուճաղլարընը ի.քի սաաթտան ղինատէ թահարրի իթտի.քլէրի հալտէ , մէմուլ իթտի.քլէրի հայվանաթտան հիշ պիրիսինէ պիլէ թէսաաթի.ք իթմէմիշլէր իտի :

Պունա մուգապիլ , սիւրիւ իլէ ճէ.յլանլար , տիւշարը խէվֆ ու թէլաշ օլադագ , հէր պիր աագըրգա պ'.լիլըլէրին էնիւնտէ ղուհսուրա կէլմէ.քտէ , վէ ֆիրարէն թախիսի ճան իթմէ.քլիկէ չալըմագտա իտի իսէլէր տէ , մուվաֆֆագ օլամասեւրագ , սալեաալարըն տանէ.յի թիւֆէնկիլլէ թէլէֆ օլմագտա իտիլէր :

Ճօրճ , պու ղէվալը վէ կիւղէլ վէ ղարարսըգ հայվանլարըն քէնտի գուրշունլարընտան թէլէ.ք իաիլաի.քլէրինի , վէ ճան չէ.քիշտի.քլէրի սըլտտա , շի.քեաւէթ հօլլու սիւլէր չըգարարագ , վէ կէօղլէրի հաա ու քէտէրլէ մալամալ օլուպ , աճընաճագ պիր հալտէ գաթիլլէրինէ աթֆը նա.

զար իթտիքլերինի կէօրտիւկինտէ , գալաինտէ թարիֆ
օլունմազ պիր մէրհամէթ տույլուտու հիսս իտէր , վէ պի-
լաքս ճէլլա իսէ , շու հալտէն խօշլանըր իտի : Միւմաիլէյ-
հա , Լօնտրանըն էն մէշհուր սիլահճըսընտան խասսէթէն
կէթիթմիշ օլտուղու քիւչիւք թապանճապընը էեէրինին
քիւլինտէ սագլամագտա օլուպ , շահէա պիր մէնզիլ ու-
ղագլըղնտա պիր ճէյլան կէլաիկինտէ , աթընըն եուլա-
րընը պըրագըր , վէ թապանճապընը էլինէ ալարագ , էօյլէ
պիր տիգգաթլը նիշանլէ աթէշ իտէր իտի քի , պիշարէ
հայլան անինտէ մագթուլէն եէրէ սէրիլիր իտի :

Ճօրճ , բրէնտէս ճէլլանըն շու նըշանճըլըղնա միւթէ-
հայեիւր դալըր իտի իսէ տէ , մէրհամէթսիլիկինտէն տօ-
լանը տաթի միւթէէսաթր օլուր իտի : վէ իքի կիւն մու-
ղատտէմ , բէտէրինին , միւմաիլէյհա հագգընտա վագը
օլան նագշ ու թարիֆինի իաթէմէեէրէք տէրխաթըր ի-
տիպ , թէրպիեէ ու թէտրիսին , պու կիպի վահշլի վէ եա-
պանի խույլարըն նաալը էօնիւնիւ ալամամասը իւզէրինէ
տիւշլունիւր , վէ միւմաիլէյհանը , բէտէրինին նագշ իթ-
տիկի կիպի պուլարագ ,

— Հէր հալտէ , —տէր իտի քէնտու քէնտուեէ , —էկէր
շու գաաընըն իթիգաաաթը պաթըլէսի , մէնաֆիի , վէ
աղըաղը շախսիեէսի իճապ իթտիթիթլէր իտէ , միւմաիլէյ-
հանըն ինսան ճինսինի տաթի , շու ճէյլանլար միսիլիւ պի-
լա ֆիւթուր վէ պիլա վագիֆէ թէլէֆ իտէճէկինտէ չիւպ-
հէ եօգ սուր :

Բրէնտէս ճէլլա , աքա սըրա , աքգաաա գալմիշ օլան
րէֆիգլէրինին քէնտիլէրինէ եէթիշէպիլմէլէրինի վէսիլէ-
սիլլէ , հայվանընը եօլտան ալը գօր իտի իսէ տէ , պու թէվ-
ղըֆտան տալը մագսէտի , ճօրճ իլէ թէնհաճա գօնուշա-
պիլմէքտէն իպարէթ իտի :

Յիլվագը բրէնտէսին ճօրճա կէօթէրտիկի նէղաքէթ ,
թէրպիեէ վէ գաաընլարա մախսուս օլան ճիլվէքեարըղը-
նը կէօրէն , վէ սէօլլէրինի իշիտէն օլսա իտի , չիւպհէսիգ
գալալիեէրինի քէնտուեէ ճէլպ իթմէկէ չալըշրեօր տէր
իտի :

Աճապա հազդգաթէն բրէնսէսին նիսէթի պու մո՞ւ իսի : Եագընտա պունու անլաեաճաղըմըլտան , շիմտիլիք պէեանընտան սարֆը նազար իտէրիլ :

Պու արա էյլէյի պիր աղ կէչմիշ օլուպ , վէ ալ հէր նէ գատար տէվամ իթմէքտէ իտի իսէ տէ , վաշագլար վէ գարլանլար մէյտանէ չըգմաարգլարընտան , շիմտիսէ գատար կէօրիւլէն նէթիճէլէրին մաֆէվգիլնտէ օլարագ , հիչ պիր սէմէրէ հուսուլէ կէլէմէմէքտէ իտի :

Ասիւման , սապահտան պէրու պուլուլթլար իլէ գարլը իքէն , պու արա պիւթիւն պիւթիւն պուլուլթլարտան սըյրըլար , վէ կիւնէչին հարարէթի շէտիտէսի , տէրունի օրմանաա հիւքմիւնիւ իճրաեէ պաշլատը :

Ճօրճ իլէ ճէլլա պիր աղ տահա էթրաֆը տօլաշտըգտան սօնրա , պիր օվաեա վասըլ օլտուլար քի , պու օվա , ալա չըգմագ իւղրէ , մահէլլի իճթէմա թախսիա իտիլմիշ օլան օվաեա միւշապիհ իտի իսէ տէ , ֆագաթ անըն գատար պիւյիւքլիւկիւ եօգ իտի , վէ էթրաֆը պիւյիւք աղաճլար իլէ իհաթա օլմուշ օլտուլունտան , տէրունի օլտուգճա սէրին իտի :

Բրէնսէսին սիւար օլտուլու հայվան եօրկուն , վէ թէրլի օլտուլունտան , միւմաիլէյհա մէղքիւր հայվանը տուրտու , վէ պիր սանիեէ գատար օրմանը սէյր ու թէմաշա իթմէքլիկէ պաշլատը : Պու մահէլլտէ օրթալըղը կիւղէլ պիր չաեըլըգ հայը կիպի գարլամըշ օլուպ , գանալար արատընտան տախի պէրրագ պիր սու ճէրէեան իթմէքտէ իտի :

Պատէհու բրէնսէս ճէլլա իրէքլի պիր շէրիտ իլէ պօղալընտան ասըլը օլան կիւմիւշլիւ պիր քիւչիւք պօրուեու տուտագլարընա եագլաշտըրարագ , պիլպիլրինտէն ֆապալ իլէ իւշ տէֆա էօթտիւրաիւ , վէ պօրունու սէտապը պիտտէֆաթ ուղագլարտան աքս իթտի :

Բրէնսէս պօրուեու պրագըպ , էթրաֆա գուլագ վիրմէկէ պաշլատը , պիր գաշ սանիեէ կէչէր կէչմէղ , միւմաիլէյհանըն չալմըշ օլտուլու հավալար , օրմանըն հէր թարաֆընտան իշիտիլտի :

—Էֆէնտիմ, պու նէ՞ տիմէք տիր, —տէտի ճօրճ:

—Լագըրտը իթտիմ տէ, ճէվապընը այլեւօրում:

—Մաեէթինիլէ պիր էմր մի վիրաինիլ:

—Էվվէթ:

—Պու էմրի սիւալ իթմէքլիկիմէ միւսատտէ պուեու-
րո՞ւրմուսունուլ:

—Պու էմր, քեաֆֆէյի սայեաուլարըն պու թարաֆա
կէլմէլէրինէ սայիր վիրիլէն էմր տիր: Չիւնքի, պիր ազ-
տան իտէճէկիմիլ թաամը, շու պիւյիւք աղաճլարըն ալ-
թընտա իթմէքլիկի միւնասիպ կէօրտիւմ . . . Էֆէնտի,
սիլ տէ պու մահէլլին միւնասիպ օլտուղընու թաստիգ
իտէրսինիլ, տէյիլ մի:

—Էվվէթ, շիւպհէսիլ, ֆագաթ պուրատտ եէմէք նէ՞-
րէտէ տիր:

—Սիլ օլ պապտէ միւղթարըպ օլմաերն, շիմտի կէթի-
րիրէր, Էֆէնտիմ, —տէտի ճէլլա կիւլիմանէերէք:

—Սճանիպ, բիւեալարտտ օլտուղու կիպի մի:

—Իթիմալ տըր, —տէտի բրէնսէս կիւլէրէք, էկէր իս-
թէր իտէնիլ պու օրմանը Բարիլ վէ Լճնտրա թէաթրօլա-
րընա թէչպիհ իտէպլիիրսինիլ: Ֆագաթ հէր նէ տախի
օլա, սիլէ շունու վատ իտէրիւքի, պու թաամտա, պիր
աղ էվվէլ սէյլէտիկինիլ բիւեալարտտ օլտուղու կիպի,
հէր իսթէտիկինիլի պուլաճագոլընը: Հաթթա ալէա շամ-
բանեա տաթի էքսիք օլմահաճագ տըր:

Ֆիրվագը պու սըրատտ, բրէնսէսին մանէթի ալմըլ օլ-
տուղու էմրի սիւրաթլէ իճրա իթմէքտէ իտի:

Պիր գաչ տագըգա սօնրա, Պարօնէ իլէ ճալի պիրտէն
պիրէ պաչլարընը գալտըրադ, քիշնէմէնէ պաչլատը-
լար: Պու պիր իշարէթ մագամընտա օլուպ, միւթէագը-
պէն հէր թարաֆտոն տիկիւր հայվանլարըն քիշնէմէլէրի
իշիտիլտի, վէ էթրաֆա եանըլմըլ օլան ավճըլտըն եագ-
լաշմագտա օլտուղլարը պունտան անլաշլտը:

Արատը չօգ սիւրմէյիպ, բրէնսէսին զէննէ ալանը,
էօնտէն Արագ մուգիգաճըլար օլտուղու հալտէ, բարլագ

իւնիֆորմալարը վէ սիւսհլարը իլէ աղաճլարըն արասընտան
ղուհուրա կէլաիլէր :

Մուղիգաճըլար , ուղադ տան ըրէնտէսի կէ օրաիւ ըլէրին-
տէ , Բօսիւնիին պիւր ֆիւլթուհաթ մարչընը չաղմաեա պաչլա-
տըլար : Պունդարըն արգասընտան պիւր խայլի տալէթլի-
լէր , հէման քեաֆֆէսի տախի էեէրլէրինին թէր.քիսինտէ
գան իլէ միւլէմմա պիւրէր ճէյլան եախօտ սայիւր քիւչիւք
գուչլար ասըլմըչ օլտուղու հալտէ , կէլաիլէր : Պունլար-
լար ոճնրա տախի լօրա Սինկըլթըն իլէ ճօն Մալգ օնուհ րա-
քիպ օլտուղլարը ֆիլլէր կէօղիւքիւպ , պունլար տախի եէ-
րի սարսարադ կէրլէմէքտէ խաիլէր :

Տահա արգատան , իւղէրլէրինտէ պիւր թաղըմ պիւ-
յիւք քիւֆէլէր վէ սանտըղլար պուլունտուղու , վէ պուն-
լարըն իւսթիւ տախի էօրթիւլմիւչ օլտուղու հալտէ , պիւր
խայլի գաթըլար կէլմէքտէ խաիլէր : Մէղքիւր սէքէթ վէ
սանտըղլարըն իլինտէ մէքիւլաթ օլուպ , Սթօր իսէ , պուն-
լարաա մահֆուղ օլան էչեանըն ճինսինի ֆաղիլաէն սիւալ
խոխ պնլանընճա , պիւյիւք սէվինճ տույտու :

ՄԷՄՈՒԼՏԷՆ ԽԱՐԻՃ ՊԻՐ ՄԻԻՍԱՅԻՐ

Իլթէ պու էանատէ պիւր չօդ խըամէթ քեաըլար , սիւ-
րաթլէ չանըր չիմէն իւղէրինէ պիւյիւք վէ կիւզէլ Իղվի
հայրլարը սէրմէքտէ օլուպ , աիկէրլէրի իտէ պաղը եէրլէ-
րէ վէ մէղքիւր հալըլարըն էթէքլէրինէ եումչադ շիլթէ-
լէր վաղ իթմէքտէ , վէ սպաղըլարը տախի , պիւյիւք սան-
տըղլարտան ֆաղֆուրի թասպադլար , շիչէր վէ գատէհ-
լէր չըգարմադ տա խաիլէր :

Պու խըամէթ քեաըլար պու իչ իլէ մէշղուլ օլտուղլարը
էանատէ , պիւր թաղըմ խըամէթճի եամաղլարը տախի ,
սուֆրաճը պաչընըն տօղրուտան տօղրու էմիի ալթընտա
պուլունարադ , էնլայի մէէքիւլաթ վէ չարապլարը նիղա-
մէն տիզմէքտէ խաիլէր :

Ճէլա , ճօրճ Մալգ օնա , վիրիլէճէք թաամաա ալէա

չամբանեա շարապարը պուլունտաճաղընը պէհան իթտի-
կինտէ, միւսալաղա իթմէմիշ խտի : Մէդքիւր շարապ շի-
շէլէրի, իւզէրէրինտէ տուլ մատամ Գլիգօնուն մէշհուր
նամը պուլունտուղու հալտէ, պուլլու զինկօ սանտրվար
տէրունինէ վազ իտիւմիշէր խտի :

Նիհանէթ սէքիզ օն տաղըզա օսնրա, թաամըն թէ-
տարիքեաթը խիթամ պուլտուգտա, բրէնտէս, տալէթ-
լիլէրինի թաամա տալէթլէ :

— Էֆէնտիլէր, — տէտի, — թաամըն սուֆրասը վէ սան-
տալիսէլէրի օլմատրըլնտան, սիզէրէ «սուֆրահա պուհու-
րուն» տիմէքլիկէ, ճէսարէթ իտէմէմ իսէ տէ, ուսուլու
աթիղանը սիզէրէ տէրխաթըր իթտիւմէքլիկէտէ իծթի-
սար իտէրիմ, իմտի էկէր իսթէր իսէնիզ, բէշկիր եէրի-
նէ, իւզէրինիղէ ազաճ եաբրադլարը ալընըզ, վէ Բօմալը-
լար կիպի, սանտալիսէլէր իւզէրինտէ օթուրաճազ եէր-
տէ, չանըլըզ իսթիւնէ հանըլընըզ : Լօրա Սինկըլթըն
սաղ թարաֆըմա, վէ սըր ճօն Մալգօն սօլ թարաֆըմա
օթուրմազլըզա էլպէթտէ հիմմէթ պուհուրաճազ տրըլար :

Լօրա Սինկըլթըն վէ սըր ճօն պէհանը թէշէքքիւր ի-
էլ, թէքքիֆի մէզպուրա մէմուռնէն մուվաֆֆապաթ իթ-
տիլէր :

— Հէմ սիւսլարընըզ չըգարմանընըզ, — տէտի ճէլա
կիւլէրէք, — չիւնքի, իհթիմալ տըր քի, պիր դաբըն վէ
հախօտ պիր վաշադ, եէմէքլէրին գօզ ուսանու ալարազ,
պիլէ պիր վէլլէթա վիրմէքլիկէ կէլիլէր իսէ, քէնաթլէ-
րինի մախսուս իզղէթ իլէ գապուլ իթմէկէ հազըր պու-
լունալըմ :

Պու սէօլլէր իւզէրինէ ումումէն գաճգաճա իլէ պիր
կիւլիւշ զուհուրա կէլաի : Չիւնքի, բրէնտէսին պու քէշ-
ֆինին ֆիլիլէ չըգմառը, տաղա ազլէ մուվաֆըզ տէյիլ ի-
տի : Պաւունդա պէրապէր պիլճիւմէ միւսաֆիլըլէր ընվօլ-
վէրլէրի քէմէլլէրինտէ, վէ գարապլնտըրը հանը պաշ-
լարընտա պուլունտապ, թաամա օթուրտուլար :

Բրէնտէս ճէլանըն, Լօրա Սինկըլթըն իլէ պէրապէր ճօն
Մալգօնու տախի հանընա գապուլ իտիշի, ասըլատէ :

կեանտան պուլունան Հինալիլէրին թէաճճիւպիւնիւ մու-
ճիպ օրտու :

Պաւնլարճա , լօրտ Սինկըլթըն , Պէնարէս շէհրի վալի-
սի , վէ Հինալիլթան շիրքէթի վէ պինաէն ալէյն ինկիլ-
թէրրա տէվլէթի վէքիլի օլմաարյա , պիրինճի մազամտա
միւմաիլէյն օթուրմասը թապիի , վէ եախօտ իճապը
մապահաթտան իտի իսէ տէ , ճօն Մաղգճուռն այնի մա-
զամտա պուլունմասը մուվաֆըզը մապահաթ իէօրիւնմէ-
եօր իտի : վապտա մէրգուլման մէվզը վէ մէմուրիեթի
տախի պիւլիւք , վէ թապիեաթը ումում թարաֆընտան
թապտիր օրունմուշ իտի իսէ տէ , տիկէր թարաֆտա , բը-
րէնսէս ճէլլա կիպի , տօղրուտան տօղրու Հինալիլթանըն
հիւքմուարանը աթիգասը սիլիլէսինտէն թէվէլլիւտ իթ-
միշ օլան բաթաճ Տօօրիալ Սահիպ տուրտուգճա , Հինալի-
լէր , էօյլէ պիր պիւլիւք շէրէֆէ պիհազգ պու զաթըն
նայիլ օլմասընը շաեթաթէ կէօրմէքաէ իտիլէր :

Անճազ շունու իլալէթէն պէեան իտէրիզ քի , պու
հաաիսէտէն տօլանը ճէմիեթ տղասընըն պիր դըսմը պէյ-
նինտէ հուսուլէ կէլէն սըզըլթը , տալէթլիլէր թարաֆըն-
տան կէօրիւլմէեթէք , թէքմիլէն մահվ օրտու :

Տալէթլիլէր իսէ հայվանլարա սիւվար օլտուգլարը հալ-
տէ , սապահտան պէրու օրմանըն իշինտէ էօթէեէ պէրի-
եէ գօշմուշ , վէ պունտան նաշի գարընլարը ֆէվզէլատէ
սուրէթտէ աճըզմըշ օլտուղունտան , նէֆիս վէ էնվայի
թաամլարը քէմալի իշթիհա իլէ վէ պլլա ֆասլա եէմէկէ
պաշլատըլար : Հէլէ օ շարապ շիշէլէրի սրտ արտա պօշա-
լըր , վէ շամբանեա շարապընըն տալալարը քեաֆֆէսինին
կէօղլէրինտէ վէ եիւլլէրինտէ պիր մէսրուրիեթ վէ շաղ-
լըզ հասըլ իտէր իտի :

Ինկիլիլլէր շարապըն թէէսսիրինտէն , Ֆրտնսըլլար կի-
պի պօլ պօլ կիւլմէեէ վէ պօշպօղալըլա պաշլատըլարը
միաիլլու , Հինալիլէր տախի ալէսաէվիեէ տուրկուն թապի-
եաթը օլտուգլարը թաղտիւրտէ , շու սըրտաա պիր տէրէ-
ճէ մէսրուր վէ իսէնտան կէօրիւնմէկէ պաշլատըլար :

Նակեաճ , իշպու մէսրուրիեթ արասընտա , միւսաֆիր-

լէրտէն անճադ պիր դաչ ատրմ' ուղագտա , վէ ճէսուր
ատէմլէրէ պիլէ տէհչէթ վիրիր տէրէճէտէ , զսեէթ քէ-
սիք վէ էօլիւմ լատտոտէսինտէ պուլունտն ատէմլէրին սէ-
սինէ միւշապիհ պիր սէտա իշիտիլիպ , ադըպլինտէ տախի
տէհչէթլի պիր ճանվէր սէսի զահիր օլտու :

Իշթէ վուգուտթ շունտան իպարէթ իտի : Շէօյլէ քի
էվլէլճէ տախի պլէտն օլունտուղու իւղրէ , օվտնրն պիր
թարաֆընտա ապտը պիր սու օլուպ , պու սու , էթրաֆը
չաեըլըզ վէ սուտս թիւրէեէն եէշիլիքլէր արասընտա
պիր կէօլ հասըլ իթմիշ իտի :

Մալիւմիւմիւզ պուլունտն Գաղիլ նամ կէնճ Հինալի ,
թօրլամըշ օլտուղու ետպանի չիչէքլէրտէն թէրքիպ իթ-
տիկի պիր տէմէթի , պիր դումըշ սաղըլլա պաղլամագ իւղ-
րէ , մէղքիւր կէօլիւն ետգընընտա ահագտա տուրմագտա
իքէն , աբանսըղ տէմիրճի քէօրիւեիւնիւն պօղուդ սէսլէ
սօլումաը կիպի , թա եանը պաշընտա չիտտէթլի պիր հը-
րըլթը իշիթմէսի իւղէրինէ , տիւշարը իղթիրապ օլմուշ ,
վէ նաղարը տիգգաթընը սէսին կէլտիկի թարաֆա տօղ-
րու աթֆ իթմէսիլլէ , կէօլիւն օլ պիր ճիհէթինտէ , սի-
եահ վէ պիւյիւք պիր վաշագըն տուրտուղունու , վէ շիտ-
տէթլէ կէօղլէրինի քէնտիսինէ աթֆ իտիպ , իւղէրինէ
սըշրամագլըզ հաղըլլանսըղընը միւշահատէ իյլէմիշ իտի :

Պիչարէ չօճուգ պու հալի կէօրիւնճէ , աղընը զայպ
իթմիշ , վէ պինապէրին թապիաթիլլէ ֆիրար իթմէք իս-
թէմիշ իսէ տէ , տամարլարը թութուլմուշ օլտուղուն-
տան , մուվաֆֆագ օլամամըշ իտի : Պէօյլէճէ մըխլանմըշ
կիպի , պուլունտուղու մահէլլտէ գալըպ , եիւրէքլէրտէ
իղթիրապ հասըլ իտէն մէղքիւր տէհչէթլի ֆիղան ու ֆէ-
րետարը չըգտրմըշ իտի :

Մէրգումուն իշպու սէտայի մէյեուսիեթի իւղէրինէ ,
ճանվէրի մէղքիւր տախի պու սէտաեր պէքլէեօր իմիշ կի-
պի , պալէտտէ զիքրի սէպգաթ իտէն մէքրուհ սէտաեր
չըգտրտը , վէ կէօլիւն իշինտէ պիր թապ իտէրէք , վէ աղ-
ղընը վէ բէնչէլէրինի պուրուշթուրարագ , Գաղիլին իւղէ-
րինէ հիւճիւմ իթտի :

Գաղիլ իսէ , գօրդուտնաւան , պէրէքեաթ վերսին սրբթ իւսթիւ տուեաւ իւսթիւնէ տիւշտիւ , չիւնքի եկէր թօքրաղլն իւզէրինէ տիւշմիւշ օլտա խոի , գուրթուրմաւ սընա հիշ իւմիտ գալմաներայ , օլ պիր աիւնեանա կիթմէք իւզրէ , ետլընըլ ճանվէրին աղբըրըլը քիֆաեթ իտէճէք իտի : իշթէ պու տրա վաշտօ , սուեաւն իւզէրինաւ տուրուպ , վէ էօն տեադլարընը Գաղիլին կէօքսինէ վազ իտէրէք , կիւեա պիր քէտի ֆարէյի թութտուզու վազրթ նաւըլ օյնար , վէ շիքեաղընըն ճան չէքիշմէսինի զպլմանէ սուրէթտէ թէմուիտ իտէր իտէ , պու ճանվէր տախի դույրուզունու սալլանաւադ , այնի մուամէյէյի իճրա իթմէքտէ իտի :

Բըշեաէա ճէլլանըն աաթէթիլէրի , բէք չօգ օլտուզու կիպի , էքսէրիտի տախի կէնճ վէ ճէսուր , վէ հէր կիւն Հինաիւթանը քէպիլտէ զուհու բա կէլէն մուխաթարաւաւա գարշըլ գօյմաղլըլաւ ալըշըլ , վէ պաղըլալը իտէ , կէլիճի վէ եախօտ աաքէր օլմալարըլլա , մուհարէպէլէրտէ վէ ֆուրթուեալարտա պիլա ֆիւթուր , պուլունաւշար իւքէն , շու սըրտաւա ճիւմէսի տախի սիւքիւթ իթմէքիկէ , վէ եէրլէրինաէն պիլէ դըմիլտանմադսըլըն սօլուզ թէրլէր տէօքմէեէ պուշլատըլար :

Իմուի , էվիլէլ պէ էվիլէլ ճօքճ Մալլօն շու հալի մահվ իտէրէք , գամաւընը դարապլնաւընըն սէճունա սօգտու , վէ բէվօլլէրինի տօլտուրուպ , վաշաղլն օլտուզու մահէլլէ տօլլու հարէքէթ իթտի :

Փաղաթ ճիւմէսի տախի , մէրգումու թէվըրֆ իթմէք իւզրէ էլլէրինի ուզաթաւըլար , ետլընըլ բէտէրի ճօն Մալլօն , քէնտիտի թէշիքէ վէ մուխաթարաւաւա դօրլմաւաւըլըլ հալտէ , էվլաւալարընը տախի օ կօլտան ալը գօյմաղ իսթէմէզ իտի , վէ իշթէ պու սէպէպտէն ճօքճան շու հարէքէթինէ տախի մանի օլմաւըլ :

Ճօքճ , պու իշ իշին մանի օլմաւաւա պուղտրադ կիւլիւմէտի : Մէրգումուն շու թէպէտիւմիւ վէ պաղըլը , « տօլթլարըմ , պրաղըն պէնի , հէմճինաիմին իմաւաւընա կիտէյիմ » մանէաւընտա իտի :

Պաւստոսը իւղէրինէ հէր քէս էլինի կէրի չէքալ : Ծօրճ
եօլունա տէվամ խաճէք իքէն , բրէնտէս գարշաւանա կէ-
լիւ , իքի էլլէրինի տէլիգանլընըն ռամեղլարը իւղէրինէ
գօյաու , վէ եալաշճա գաւաղընտան ,

— Սըր ճօրճ , սըր ճօրճ , նէ՞ եարմանա կիտիեօրաու-
նուզ , — տէտի :

— Շու չօնուղու գուրթարմանա , վէ եալսօս գուրթար-
մադ իւղրէ չարշմանա կիտիեօրամ , մատամ , — ճէվապ
վիրտի ճօրճ քէմալի սատէլիքլէ :

— Գուրթարմանա՞ մը , ֆաղաթ անըն վաղթի կէչմիշ ,
շիմաիեէ գատար շիւպհէսիդ էօլմիշ օլմալը տըր :

— Զանն խաէրիմ քի , պահըմըշ սըր :

— Ֆաղաթ վաշաղըն բէնչէսի , մէրգուման կէօքսիւ
իւղէրինտէ պուլունուեօր :

— Զանն խաէրիմ քի , վաշադ անընլա էյլէնիեօր :

— Լաքին էկէր վաշադ , սիդին քէնտիսինէ տօղրու ի-
լէրլէտիկինիդի կէօրիւր խաէ , սիդին իւղէրինիդէ համա ի-
տէճէք տիր :

— Իշթէ էյի եա , մատամ , օ հալտէ Գաղիլ գուրթու-
լուր :

— Հալ պու քի , իհթիմալ տըր օլ վաղըթ սիդի թէ-
լէֆ խաէր :

— Նէ՞ զարարը վար տըր , մատամ , ճէնապը Հաղգըն
ինսանա վիրտիկի ճան , էօլիւմիւ պիւր շէյ եէրինէ գօյմա-
մադ իչին տիր :

Շիւպհէսիդ բրէնտէս պաւստոս ճէվապ վիրէճէք ի-
տի , ֆաղաթ ճօրճ , էկէր Գաղիլին գուրթարըմասընա
պիր տէրէճէ իհթիմալ վար խաէ , կէչիւրիլէն հէր պիր տա-
ղըգա , մէղքիւր իհթիմալի տալի մահվ ու իղալէ խաէ-
ճէք օլտուղունու պիլ միւլաշաղա , ճէլանըն քէլամա
թէքրարէն աղադ իթմէսինէ վաղըթ պըրադմատը , վէ
պիր էլինէ բէվօլլէրինի , վէ աիկէր էլինէ գարապինատընը
ալարադ , գօլմանա պաշլատը , վէ պիր իքի համլատա ,
ճանվէր իլէ քէնտի պէյնինտէ օլան մէսաֆէնին տէօրթ-
տէ իւշ գըմընը գաթ իթտի :

ճօրճ, տավէթլիէրին իշինտէն սյըրլըպ, հարէքէթէ պաշլանտլըտան պէրու, վաշագ տախի կէօլէրինի մէր-
գուսուսն իւզէրինէ չէվլըրիպ, տիւշմէնինին հէր պիր հա-
րէքէթինի սիւզմէնէ պաշլամը իտի: Վէ ճօրճ տիւանէ-
ճէ պիր քիւսթահլըգլա քէնտիտինէ տօղլու իլէրլէտիք-
ճէ, ճանվէր տախի ֆուրթունալը կիւնլէրտէ երլտըրմ-
տան էվլէլ զուհուրա կէլէն կէօք կիւրիւթիւլէրինէ միւ-
շապիհ սէսալար չըգարմադտա իտի: Ֆադաթ ճօրճ հա-
րէքէթինի սալա տուրտուրմամագտա իտի:

Ճանվէրի մէզքիւր պու անէ տէլին կէօլիւն իշինտէ ի-
քէն, անտէն սօնրա, արա անագլարը իւզէրինէ դալգըպ,
հիւսիւմ իթմէկէ հազըրլանտը: Պունուն իւզէրինէ ճօրճ
հարէքէթինի պիր ալ եավաշլաթտը:

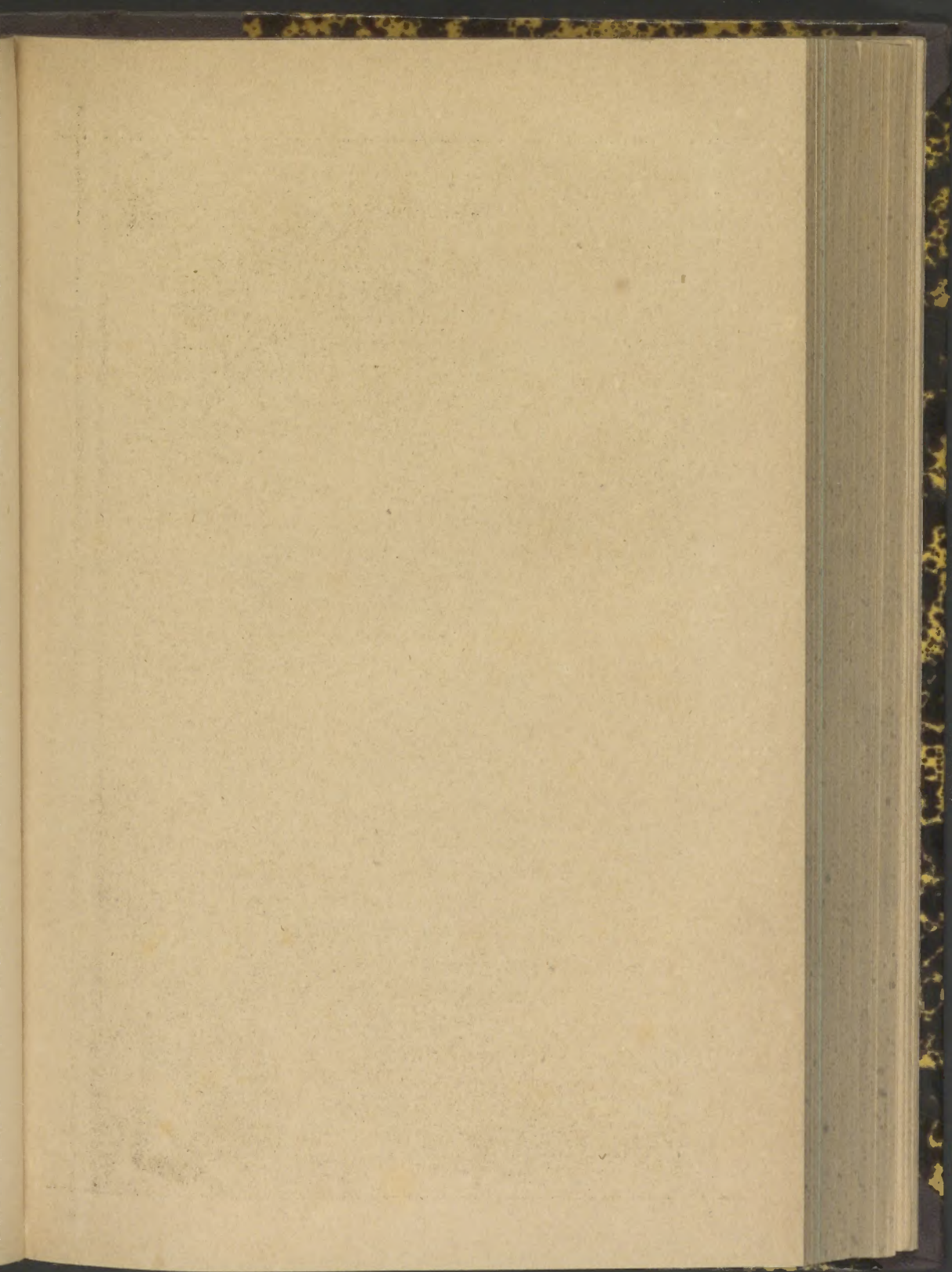
Վաշագ, կէօլէրի աթէշ սաշընօր կիպի օլուպ, եան
թարաֆլարը դապարմըշ, ազըր կէնիշճէ աշըմըշ, տու-
տագլարը դըվըրմըշ, վէ վիճուտի տախի թօրլանմըշ օլ-
տուղու հալտէ, զանն իտէրսին քի ճօրճա պէքլէմէքտէ
իտի:

Իշպու մէնզարէյի ֆէվգէլատէ, պիր սանիսէ դատար
սիւրտիւ իսէ տէ, աալա խաթրրտան չըգմանաճագ տու-
րէթտէ օլտու:

ճօրճ Մալգօն թապիաթտան զանէթ կիւզէլ իքէն,
պու քէրրէ պէնիի ատէմէ մախսուս օլան կիւզէլիկին տէ-
րէճէսինի թէճավուզ իթտի, վէ թաավիրլէրտէ, ճէնապը
հազըրն մուսվէնէթիլլէ չէյթանու դարը ճէնկլէմէկէ
հազըր պուլունուսօր կիպի թէրսիւմ դըլընան ադիզ Մի-
քայէլ նամ պաշ մէլէյին կիւզէլ ըսմինի անտըրմագտա
իտի: Շու հալտէ վազիֆէսիղճէ ճանվէրին դարըսընաա
տուրտու:

Մէրգուսուսն կէօլէրի պու արա մուսայէն, ֆուգաթ
սաքին օլուպ, ազըր հիտանէթինտէն նաշի պուրուշմուշ,
վէ գատընլարըն թէնի կիպի պէնազ օլան վիճուտինին
ընէկի տունուզ պիր սօրիունլուգ քէնապ իթմիշ իտի:

Վաշագ, հէման հիւսիւմ իթմէք իւզըրէ օլուպ, իշպու
տէհշէթլի մէնզարէյի սէյր ու թէմաշա իտէնլէր իսէ,

տամարլարընտա վէ գանլարը իշինտէ պիր տիթրէմէ հիսս իթտիլէր :

Հէլէ բրէնտէս ճէլլա իսէ , նէֆէս պլամամագ հալինտէ իտի :

ՃՕՐԾ ԻԼԻ ԳԱԶԻԼ

Ճօրճ Մալգօն , հիւճիւմ վազթի կէլմիշ օլտուղունու , վէ էվվէլ պէ էվվէլ քէնտիսինին մէղքիւր տէհչէթլի բա , գիպի իւզէրինէ հիւճիւմ իթմէսի լաղըմէտէն պուլունտուղունու անլասը :

Իմտի , տօլու օլան բէվօլվէրինի սաղ էլինէ պլարագ , ճանվէրին պաչընա տօղրու նիշանլաաը , վէ ատէթա քիմաէնէ զարարը օլմաեան պիր առա թալչանը իւզէրինէ աթէշ իտիեօր կիպի , ֆէվգէլատէ պիր սօվուգ գանլըլըդ իլէ աթէշ իթտի :

Իքի տիւշմէն արասընտա օլան մէսաֆէ օլ գատար աղ իտի քի , ճօրճուն պօշալթաղըր բէվօլվէրին գուրչուն վէ տիւվանը , ճանվէրին աղղընտա տօլտու , վէ պունուն իւզէրինէ ճանվէր շէտիտ պիր ֆէրեատ իտէրէք , խապմինին իւզէրինէ համլա իթտի :

Լաքին , պու արա զաթէն ճօրճ բէվօլվէրինի պիր թաւաֆա աթըլ , իքի էլիլլէ գարապինասընը թուլթմուշ , վէ նասըլ քի մալիւմ տիր , պունուն ուճունա տախի խանչէրինի սաբլամըլ իտի : Իմտի վաշագ չիտտէթլէ մէղքիւր սիւնկիւ իւզէրինէ հիւճում իթմէսինտէ , միւսատէմէ օլ մէրթէպէ շէտիտ օլտու քի , խանչէր ճանվէրին թէքմիլէն կէօքսինէ սաբլանըլ գըրըլտը :

Անճագ պու ալա գանէթ տէհչէթլի պիր վազըլթ օլլալ , պունտան տօլտըր հասըլ օլան միւէսսիր իլթիրապ վէ հէնէճանլար , պուրատա գալէմ իլէ թարիֆ օլունուր շէյ տէյիլ իտի :

Ճօրճ պու էսնատէ , ճանվէրին գարչըսընտա սիլահարը օլուլ , ճանվէրին ճան չէքիշմէսի իսէ , չիւպհէսիլ բէք

տէհչէթլի օլաճագ իտի : Լաքին քիմնէ մէրգում գահրա-
մանըն իմտաւընա կէլէմէզ իտի : Պուռտան պաչգա վա-
գըթ օլմանըպ , հաթթա էկէր ումումէն վաչալըն իւզէրի-
նէ աթէշ իտիսէ , իհթիմալ տըր քի , ճօրճ Մալգօն թէ-
լէֆ օլուր իտի :

Շու հալտէ , ճօրճուն թէհլիքէտէ պուլունտուղու տէր-
քեար օլտուղունտան , ճօն Մալգօնուն բէնկի սօլտու , վէ
պուրուշմուշ էլինին թըրնագլարըյա եիւրէկինի սըգմահա
պաչատը , վէ կէօղլէրինի ասիւմանէ տօղրու գալտըրըպ ,
տուտագլարընըն գըմըլտանմաւընտան , էվլատընըն գուր-
թարըլմասը իչին , ճէնապը Հագգտան պիր եարտըմ վէ
պիր միւճիւզէ թալէպ իթմէքտէ օլտուղունու անլաչը-
լըր իտի :

Բրէնսէս ճէլլա իսէ , էօլիւ կիպի սօլմուշ օլուպ , վէ
գալպինտէ մահֆուդ օլան իզթիրապընը ապա սէթր իթ-
մէյիպ , աչիքեարէն իպրազ իյլէր իտի :

Էտվարտ Մալգօն տախի , իքի էլլէրնի պիրիպիրինէ
գալուշտուրմուշ օլուպ , սատըգ Սթօլ տախի տիզ չէօք-
միւշ օլտուղու հալտէ , էֆէնտիսինին սէլամէթէ չըգմասը
իչին , քէմալի կէրմիսէթլէ պիւթիւն ապիլէրին մուալէ-
նէթինի իսթիրհամ իյլէմէքտէ իտի :

Հալ պու քի , շու էսնատէ օվատա պուլունան տտէմ-
լէր իչինտէ , եալընըզ ճօրճ Մալգօն իտի քի , էօմրիւ պիր
պաղ իլէ պաղըր օլտուղու թագտիրտէ պիլէ , էն զիեատէ
սիւքիւնէթի հալտէ պուլունմագտա իտի :

Շու նագլ իթտիկիմիզ հալ , բէք ազ վագըթ տէվում
իթտի :

Վաչագ , ճօրճ Մալգօնտան իքի ատըմ էօթէեէ տիւշ-
միւշ օլուպ , վիճուտի իսէ , սինիրլէրինին հարէքէթինտէն
նաչի տայիմա տիթրէմէքտէ վէ սարըլմագտա իտի : Շիւպ-
հէսիզ ճանվէրի մէզպուր , եէնիտէն պիր համլա տահա
իտէրէք , սիվրի բէնչէլէրի վէ գուլվէթլի տիլլէրիլլէ , քէն-
տի գտհրաման խասմինի բարչալամագ իսթէր իտի իսէ
տէ , շու միրատընա նայիլ օլամատը , զիրա ապալարընտա
ֆէվգէլատէ պիր տիթրէմէ հատըլ օլարագ , եէրէ սէրիւ-

տի, վե գույրուղու գըմըլտանմազ հալէ կէլիպ, պիր տա-
խի հարէքէթէ միւգթէտիր օլմատը :

Իյթէ պու էսնատէ, մէղքիւր ճանվէր թէսլիմի բուհ
իթմիշ իտի : Չիւնքի, կէօքսիւնտէ գըրըլան գամա եիւ-
րէկինէ տէյմիշ իտի :

Պուսուռն իւղէրինէ զանն իտէրսին քի, գըուպու ամմէ
իւղէրինտէն աղըր պիր եիւք գայգմըշ օլտու : Վէ ումու-
մուռն լիսանլարընտան ափէրին սէտալարը իշիաիլտի :

Կէրէք Հինալիլէր վէ կէրէք ինկիլիլէր, մէղքիւր շէ-
ճաաթը վէ շու գահրամանլարա մախսուս միւտարէպէնին
քէմալի մուվաֆֆադըյեթինի թահսին վէ թագտիմ իթ-
մէքտէ իտիլէր, չիւնքի պու միւտարէպէտէ ճօրճուռն հիշ
պիր եէրի եարալանմամըշ իտի : Վագաա էլալիսէսի իւղէ-
րինտէ պիր գաշտամլա գան լէքէլէրի վար իտի իսէ տէ,
պու գան տախի քէնտիսինին օլմաեղպ, իլլա վաշագըն
գանը իտի :

Բրէնէս ճէլլա, քէնտի սէվինճինի աշիքեարէ չըգար-
մամագըլլա ճահտ իթտի իսէ տէ, եանագըլարընտա պիր
գըրմըլըլդ միւշահատէ օլունտու, վէ էլլէրինտէն պիրի-
նի կէօքսիւնէ գօյմասընտա, գալպինին իհթիմալ աղըր քի
միւտտէթի էօմըլնտէ պիրինճի տէֆա օլարադ, չիտտէթ
իլէ վուրմագտա օլտուղունու հիսս իթտի :

Ճօն Մալգօն, Էտվարտ վէ Սթօր, ճօրճուռն եանընա
կիթտիլէր, իթթիեար իլէ տէլիգանլը ճօրճա սարըլադ-
լարը հալտէ, օտա խըտմէթճիսի տախի, էֆէնտիսինին է-
թէքլէրինտէն պիրիսինի թութարադ, քէմալի հիւրմէթլէ
էօրմէքտէ իտի :

Պու արա ճօրճ տախի, բէտէրի իլէ պիրատէրինէ սա-
րըլտը, վէ Սթօրուռն էլինի սըգաըր քի, պու էսնատէ մէր-
գոււմ սատըգ խըտմէթքեար, եավաշ սէտա իլէ Հինտիս-
թանա գարշը լանէթլէր սէցլէմէքտէ իտի :

Պատէհու ճօրճ, քէլամա աղադ պիրլէ,

—Կէօրիւհօբաււնուղ եա, պէնտէ պիր կէօնա ոադաթ-
լըք եօզ տուր, —տէտի, — ֆագաթ, Գագիլ տէ աճապա
պէնիմ հալիմտէ՞ մի տիր : Իմտի պիր ան էվվէլ, վէ վա-

զըլծ զայսպ իթմէեէրէք, շու պիշարէ չօճուլուն չարէսինէ պադալըմ :

Գաղիլ պու էսնատէ, սէքիզ օն սանթիմէթքօ տէրին, ինկինտէ պուլունան կէօլին իշինտէ հալէա եաթմիշ օլուպ, իւզէրինտէ իսէ հայեաթտա օլտուլունա տայիր հիշ պիր ալէամէթ եօզ իտի, վէ ճօրճ Մալգօն էվվէլ պէ էվվէլ, վաշազ, չօճուլուն պաշըճա պիր տղտաընը գըրարազ, պիշարէյի գաթլ ու թէլէֆ իթմիշ օլտուլու. զէհապընա տիւշտիւ իսէ տէ, շու միւքէտտէր զանն չօզ վազըլթ տէ վամ իթմէտի, Զիւնքի մուտիստիւէն մէրգումուն նապզը, զայիֆ սուրէթտէ վէ հէման արա սըրա սուրարազ, վուրմադտա օլտուլու թահգըզ օլունտու : Պինաէն ալէյհ Գաղիլին շու հալի, սըրֆ պիր պայկընըզ օլտուլու թէհազգուզ իթմէքլէ, պունա գաըշը թէտավիյի լաղըմէյի թէտարիք իթմէք միւգթէզի իտի :

Ճօն Մալգօն, թօբրաղը վէ հավասը զէհիրլի պէօճէքէր իլէ տօլու օլան պէլտէլէրտէ հաշաեան ատէմէրին ուսուլի վէճհ իւզրէ, վէ էմրի պասիրէթէ րիաեէթէն, իւզէրինտէ տայիմա գօզուլու պիր բուհ շիշէսի օագլամազտա իտի :

Իմտի պաշ հաքիմ, մէղքիւր շիշէյի Գաղիլին պուրնունա գօզլատըր գօզլաթմազ, մէրգում չօճուգ պիրտէն պիրէ թէբրէնտի, վէ կէօզլէրինի ալըպ, շաշկընճա էթրաֆա աթֆը նազար իյլէտի :

Պիշարէնին ագլը հէնուզ աաղընըզ օլուպ, վազը օլան վուգուաթլ ապա աէրխաթըր իթմէմէքտէ իտի, վէ լաքին վաշազըն ճէսէտինի եանը պաշընտա վէ գանլար իշինտէ միւլէմմա օլարազ սէրիլմիշ կէօրտիւկիւնտէ, վուգուաթ անինտէ խաթըրնա կէլտի, վէ եիւքսէք պիր սէտա իլէ :

—Ահ, —տէտի, —պէն չիմտի զայսպ օլմաշ օլաճազ իտիմ, քիմ պէնի պու ճանլէրին էլինտէն գուրթարտը, վէ պու վաշազը թէլէֆ իթմի :

—Իշթէ պու . . . —տէտի Էտվարտ, էլինի դարընտաշընըն ումուզունա տաեաեարազ :

Դազիլ ճօրճուն անագլարնա գաբանարազ ,

— Էֆէնտիմ , — տէտի , գալպինտէ մէրքիւզ օլան շիւք-
լանիւնէթ տույլուսունսան տօլանը սէսի տիթրէնէրէք ,
— պէնիմ ճանլմ զաթէն բէտէրինիլէ պօրճլու իքէն , պու
տէֆա տախի , սիզ պէնի էօլիւմտէն գուրթարտընը , իմ-
տի պէն նէ՞ վաղըթ պէնիմ էօմրիւմիւ բէտէրինիլ վէ սի-
զին իշին ֆէտա իթմէքիկէ ֆուրսաթեաֆթէ օլաճաղըմ :

Հինտիսթան տէնիլէն շու զարիպ մէմէքէթտէ , ինսան
հէր ճինստէն օլան վէ հէր կիւն զուհուրա կէլէն մուխա-
թարալարա բէք չարուգ ալըշտըլը կիպի , ֆէվզէլատէ իզ-
թիրապ ու հէնէճանլարը տախի , օլ գատար չարուգ ու-
նուտուր քի , շու հալ էվրօբատա օլսա , հագըգաթէն զա-
նէթ զարիպ կէօրիւնիւր :

Վագըայի մէղքիւրէտէն սօնրա , պիր աւա թաթիլ ի-
տիլմիշ օլան թաամա պէթէքըար իպթիտար օլունուպ ,
մէսրուրիւնէթ վէ մահզուդիւնէթլէ խիթամ պուլտու : Վէ
զանն իտէրսին քի , ճօրճ Մալգօնուն օլ գատար քիւս-
թախըզլա վէ մուվաֆֆազըյէթլէ իճրա իթտիկի թէ-
չէպպիւս , վէ տիւշար օլտուղու մուխաթարա , հէր քէսին
խաթընտան չըգմիշ իտի : Ֆագաթ շուրաեր իլալէ իթ-
մէքիկէ ունութմանը քի , եալընըլ ճօն Մալգօն իլէ Դա-
զիլ վէ պունլարտան պէլքի տահա զիւստէ բրէնսէս ճէլլա ,
պու սըրատա զահիրէն վագիֆէսիլ կէօրիւնմէքտէ օլուպ ,
հալ պու քի , պունլար մէղքիւր վագըանը խաթըրա կէ-
տիրտիքճէ , եիւրէքլէրի չարըմագտա իտի :

Իչպու քիթապըն իւք գընմընտա « Հինտի Մարկըրթ
ուր Պուրկօնե » թէսմիէն իթտիկիմիզ շու կէնճ գատընըն
էֆքեար վէ թասալիւրաթը խէֆիւնէսի հագըընտա օգու-
նանլարըմըզա մուխթասարէն պաղը մալիւմաթ վիրմէքիկին
վագթի կէտի :

ճօրճ Մալգօն , պիզճէ մալիւմ օլուպ , ֆագաթ բրէն-
սէն ճէլլաեա մալիւմ ծլմանն սէպէպլէրտէն տօլանը ,
Սօլօր իլէ պիրլիքտէ մահէլլի մալիւմէնէ կիթմէք իսթէ-
մէտիկի իշին , միւմաիլէյհա զիւստէսիլլէ հիւտէթլէն-
միշ , վէ ինթիգամ ալմագ էֆքեարընա տիւշմիւշ իտի :

Օգուեանլարըմըզըն մայիւմիւ օլտուղու իւզըէ , Սօկօր , ճօրճու գամա իլէ վուրմազ վէ եախստ պօղմազ թէքլիֆինի իթտի իսէ , բրէնսէս պու թէքլիֆի գապուլ իթմէ միշ իտի : Չիւնքի միւմաիլէյհա մէգքիւր ինթիգամը , եալլընը խասմինին թէնինի թէլէֆի իթմէքլէ ալմազ իսթէ մէյիպ , իլա անըն ճանընը վուրմազ իսթէր իտի , վէ իշթէ պու պապտէ օլան թէրթիպի տախի շուստան իպարէթ իտի : Շէօյլէ քի :

Բրէնսէս ճէլլա , ֆէվզէլատէ կիւզէլլիկինտէն տօլաեր հազգըլլա մայրուր օլտուղու , վէ ճօրճ իլէ վուգու պուլան միւլադաթլարընտա , եիւզիւնիւ մասքէ իլէ կիզլէմիշ պուլունտուղու հալտէ , պու տէֆա շու մասքէյի գալուրըրաբազ , վէ հէր տիւրլիւ ճիւվէքիւրըզը իճրա իտէրէք , մէրգուլ տէլիգանընեա քէնտուեէ ճէլպ իթմէքլիկէ գալար վիրմիշ իտի :

Հալ պու քի , պիր քէրրէ ճօրճ Մալգօն ճէլլաեա շիտտէթլէ ալըգ օլտու մու (քի հիշ տէյիլ իսէ , միւմաիլէյհանըն իթիգաաընճա հէր հալտէ օլաճազ իտի) , միւմաիլէյհա , մէրգուլ հազգընտա պիլա մէրհամէթ տավրանմազ , վէ ույզունտուղ տէվտանըն հէր կէօնա մէշազգաթ վէ իշկէնճէլէրինէ մէրգու մու տիւշար գըլմազ նիեէթինտէ իտի :

Իշթէ բրէնսէս , աղա վազըթ զոյպ իթմէեէրէք , շու բըլանը գուվէտէն ֆիլիլէ կէթիքմէք իւզըէ , ճօն Մալգօնու վէ իքի մախտուլէրինի մէգքիւր տվա տալէթ իթմիշ իտի : վէ նասըլ քի տէտիք , միւմաիլէյհանըն աղը նիեէթի , ճօրճու հազգըի սուրէթտէ քէնտիսինէ ըապթ իթմէք տէյիլ , իլա ախըլ ինթիգամ թէլէպպիւսինէ պաշամազ իտի :

Րիվաեէթ իտէրէր քի , ֆրանսա գրալը պիրինճի ֆըրանսուա , բարմայընտան էլմալը եիւզիւնիւ չըգալըպ , պու էլմաս իլէ պիր ճամ իւզէրինէ , մայիւմիւ աւմէ օլան շու սէօյլէրի եազմըլ տըր :

«Գատընլար չօգ տէֆա թէպաիլի մէսյէքէ թապի տիրէր , ֆադաթ անլէրէ էմսիյեէթ իյլէեհնէրտէ ագըլտան հահրուլ տըրլար : »

Պիլմէյի լքի գրաւը միւշարիւէյհին պու սէօղիւնէ գա-
թիկէն իթիմատ իտիւմէլի՝ մի տիր, եօգսա միւշարիւէյհին
պու սէօղիւ, նէգաքէթէ գարչը պիր թագսիրաթ մը տըր,
ֆագաթ հէր նէ տախի օլսա, շուրտսը մուհագգագ տըր
քի, էն զիեատէ հագըգաթը հալէ մագրուն օլան էֆքեար
վէ միւթալաթ պիլէ, պու տէրէճէ սէրահէթէն պէեան ի-
տիւմէմիշ աիր:

Յիւվագը գատընլարըն թասավլուրաթ վէ միւրատլա-
րընըն սէպաթընա միւսավի կէլէճէք հիշ պիր շէյ եօգ
տուր, նասըլ քի բրէհսէս ճէլլա տախի պունուն պիր իս-
պնթընը պիլէ կէօսթէրէճէք տիր: Անճագ, ճօրճ Մալ-
գօնուն ճալիեէ գարչը իթտիկի եարըշտա գուլլանտըլը
մէհարէթ վէ ճէսարէթի, վէ վաշագըն գարչըսընտա իպ-
րազ իլլէտիկի գահրամանլըլը, ճէլլանըն գարարլարընը
պիւսպիւթիւն ալթիւսթ իթմիշէր իտի: Շէջլէ քի, միւ-
մալիէյհա, ճօրճուն, Սիվա պիւթիսանէսինտէ ուեուտու-
ղու գէման, մէրգումա եալընըլ պիր պագըլլա, գալլին-
տէ հասըլ օլան աթէշի սէվտա, զանն իտէրսին քի, պու
տէֆա եինէ ալէվլէնտի:

Պինապէրին, ճէլլա, մալիք օլտուղու լաթաֆէթ վէ
ճագիպէթլէ, մէրգումալ քէնտուեէ ճէլպ իթմէք, վէ շէ-
տիտ պիր աթէշի սէվտա իլէ թութուշտուրմագ նիեէթին-
տէ իտի իտէ տէ, անը մէշագգաթա տիւշար գըլմագ միւ-
րաա վէ էֆքեարընտան ֆէրաղաթ կէլմիշ իտի:

Ֆագաթ նասըլ քի մալիւմիւմիւղ տիր, ճօրճ Մալգօ-
նուն Մարի Պըրթէլէ օլան մուհապպէթի օլ մէրթէպէ ի-
տի քի, միւմալիէյհանըն մէկքիւր նիլեէթինին գուվվէ-
տէն ֆիլիէ կէլմէսի միւմքին տէյիլ իտի:

Հէր նէ հալ իսէ, թաամ պիթտիկինտէ, բրէհսէս պիր
իշարէթ իթտի, Պունուն իւղէրինէ ուշագլար աթլարը կէ-
թիրտիլէր: ճէլլա վէ միւսաֆիրլէրի մէկքիւր հայվանլաթա
սիւար օլտուլար, վէ պէջլէճէ ալա թէքրարէն միւպաշէ-
րէթ օլունտու:

Էօյլէտէն սօնրա վուգու պուլան շու ալ, սապահքին-
տէն լանըղըլ օլտու: Զիւնքի պու սըրտտա պիր գաբլան

իլէ իբի վաշադ բրէնսէսին միւսափրլէրինին գուրչունլա-
րընա գուրպան օլտուլար, վէ Հինտիսթան օրմանլարընտա
վուգուա կէլէն պու կիպի պիւլիւք ալլարտա, չօգ տէֆա
նուֆուսճա թէլէֆաթ վուգու պուլուր իքէն, պու տէֆա
հէր նասըլա, նուֆուսճա թէլէֆաթ զուհուրա կէլմէտի :

Պու արայըգ կիւնէշ, ուֆուգա տօղրու ինմէ քլիկէ պաշ-
լամըշ իտի : Պինապէրին բրէնսէս ճէլլա թարաֆընտան վի-
րլիլպ, բաժաճ Տօօրկալ Սահիպ թարաֆընտան թէպլիդ
օլունսն պիր էմր մուճիպինճէ, սայետուլարը կէրի չաղըր-
մազ իւղրէ, բիւճաթ պօրուսու չալընար : Վէ մալիւմիւ-
միւղ օլտուղու իւղրէ, բրէնսէս Շահապատտա քէնաի մի-
սափրլէրինէ պիր զիեաֆէթ վիրէճէք օլտուղունտան, Շա-
հապատ եօլունա միւթէրահի օլտու :

ՖԻԼԻԻՐԻՆ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆԸ

Պէնարէտտէն թա ալ իշին թօքլանմաեա թախսիա ի-
տիլէն մահէլլէ գատար թէմտիտ օլունան մէսաֆէնին տաղ-
լըգ վէ կէլիլմէսի միւշքիւլ օլտուղունու պէսան իթմիշ ի-
տիք : Հալ պու քի, Բէրալա օրմանընտան Շահապատ սէ-
րաեընա գատար թէմտիտ օլունան մէսաֆէ, աղաճլար ալ-
թընտա զաեէթ կիւղէլ եօլլարտան իպարէթ իտի : Վէ
պու մէսաֆէ, հայվան իլէ պիր պուչուգ սասթտա գաթ
իտիլէպիլիր իտի :

Թագըրպա պիր չարեէքտէն պէրու իտի քի, ալայ օր-
մանտան հարէքէթ իթմիշ իտի : Ալաեըն կէչաիկի աղաճ-
լըգլը եօլուն սաղ թարաֆընտա, պէշ ալթըր մէնդիլ ու-
զագլըգտա, իւղէրլէրինտէ աալա աղաճ վէ եշիլլիք օլ-
մանան պիր սըրա տաղլարըն գաեալըգլը թէբէլէրի միւ-
շահատէ օլունուպ, պունլար, բալանտըլ թաշընտան մաա-
մուլ տիւլար միսիլլիւ, ուֆուգու սէտա իթմիշլէր իտի :

Լօրա Սինկըլթըն, պէյկիրինի բրէնսէսին պէյկիրի եա-
նընա կէօթիւրիւպ, Հինտիսթան շիրքէթինին իմթիեա-
ղաթընա միւթէալլիգ օլան պաղըր մէսէլէլըր իւղէրինէ,

միւմախէյհա իլէ միւպահասա իտէր իտի : Ճէլլա , քէնափ պուլունաուղու մէվգընըն վազայիֆինէ լաեղգըյա վազըֆ օլաուղունտան , լօրտու միւմախէյհին սէօղլերինի ալգգա : Թը թամմէ իլէ տինլէօր կիպի կէօսթէրիւ իտի իաէտէ , պիգ թէէմմին իաէպիլիւրիգ քի , միւմախէյհա պու ոէօղլէրէ չօղլուգ գուլագ ասմաեղպ , հէման ույտուղունա ճէվապ վիւրիւր , հալ պու քի , քէնախինն տարլ ագլ ու ֆիլքրի ճօրճ Մայգօնուն իւզէրինտէ իտի :

Ճօրճ իաէ , բրէնսէսին պիր աղ արգասընտան եայրնըզճա կիթմէքտէ օլուպ , Մարի Պըրթէլին իւզէրինէ տիւչիւնիւր իտի :

Պու արա պիրտէն պիրէ , Ամէրիդանըն թայ գուչունա միւշապիհ պիւյիւք պիր գուշ , գէմինէ եաղըն ուշարագ , ալպտան իքի իւշ ասըմ ուզագտա , վէ թալլարընն իչինտէ վագը աղանլարըն պիր քիւմէսի իւզէրինէ օթուրտու :

Ճօրճ , նէ օլաուղունու պիւմէտիկի չու շիքեարը կէօրիւր կէօրմէզ , քէնաույի զաղթ իաէմէտի , վէ հայլանընը , եօրուն քէնարընտա պուլունան տէրին պիր հէնտէքտէն կէչիւրէրէք , վէ գարապլինասընը հազըրլաեարագ , մէզքիւր գուշու թաագիպ իթմէքիկէ պաշատը :

Ճօրճ , աղանլարըն քիւմէսինէ պիր մէնղիլ գալանդգատար եաղաշտըղընտա , աթէշ իթմէքիկէ հազըրլանմիշ իքէն քուշ եէնիաէն ուշտու , վէ պիր աղ ուզագտա պիւյիւք պիր թաշ իւզէրինէ գօնտու :

Մահիհէն ալ մէրադըսը օլանլարըն ինաա վէ սէպաթընը պիլէնլէր , ճօրճուն չու թաագիպինի տէվամ իթմէսինէ ապա թէանճիւպ իթմէզլէր :

Մէզքիւր գուշ իաէ , զանն իտէրտին քի պիր շիւեթի ֆասիտէ իլէ մէրգօւմու իսթիհզա իթմէքտէ իտի , գիրա , ապա գօրգու էսերի կէօսթէրմէհէրէք , ոայեաուըն եաղլաշմասընա միւսաաաէ իտէր , վէ անըն աթէշ իթմէք իւզըրէ , գարապլինասընը հազըրլասըղը անտէ , անինտէ ուշմաեա պաշար իտի :

Ճօրճ , պէօյէճէ պէյկիւրինի տէօրթ հալ գօշտուրտ-

րագ, պիր ալ էվիլէլ զիբը իթաթիլիմիզ գաւտ թէբէլէ-
րինէ մուվասըլէթ իթտի: Հալ պու քի, գուչ սոն տէֆա
օլարագ, թէքրար ֆիրար իթտի, վէ տաղլարըն արգա-
սընտա նապէտիտ օլտու:

Սայեաաը մէրգում, կէրի տէօնիւպ տէօնմէմէք խմւ-
սթւսունտա, պիր էյեամ թէբէտտիւտտէ պուլունտուդ-
տան սոնրա,

— Խաեըր, վէ եիւզ տէֆա խտեըր, պէն պու գուչուն
եագասընը պըրագմաեաճաղըմ, — տէտի:

Պամիէհու մէրգում, պէյիլիլինի սարը պիր պաեըրա
տօղրու սիւրտիւ: Բրէնսէս ճէլլա, ճօրճուն սիւթըր օլտու
զու հայվանըն, ղաեէթ սէրի իւլ հարէքէ ղէ ճէսուր օլ-
տուզունու պէեան իթտիլինտէ, անլա միճալաղա իթ-
մէվիլ խտի, չիւնքի ճալի, եուվարղագ չագըլ թաշարը
իչիկտէ, էմնալի նամէսպուդ պիր սիւրաթ վէ պիր ճէտա-
րէթլէ գօշմագտա խտի: Պէօյլէճէ պիր գաչ տագըգա ղաթի-
ֆընտա պիր տաղըն թէբէսինէ վաալ օլտու: Ֆադաթ,
պու մահէլլտէ գուչ պիւսպիւթիւն նաղարտան ղըյու օլ-
տուզունտան, վէ աիկէր պիր ֆէվգէլտտէ մէնղարէ ղու-
հուրա կէլաիլինտէն, ճօրճ օրատա տուրտու:

Մահէլլի մէղքիւր, եանի տաղըն թէբէսի պիր օլա օ-
լուպ, պու օլա մէղքիւր տաղը աիկէր ճիպալը միւթէսէլ-
սիլէեէ րապթ իթմէքտէ խտի: Վէ ճօրճուն հէման աիագ-
լարը պթընտա, վէ չըգտըրը մահէլլին գարչը թարաֆըն-
տա, պիր նէվի թապիլի վէ եումուրթա շէքլինտէ մէյտան
պուլունուպ, էթրաֆը աիւզ բալանտըլ թաղը եըղընա-
րըյըա իհաթա իտիլիշ խտի, վէ պու թաշ եըղընթըլարը-
նըն պաղը եէլլէրինտէ պիր թաղըմ տէրին գօվուգլարըն
աըղգ տէլիքլէրի միւշահատէ գըլլընմագտա խտի:

Մէղքիւր մէյտանըն օրթաաընտա տաթի բէնկեամիզ
պօեսըր իլէ թէգլէին օլունմուշ թաշտան մաամուլ պիւ-
յիւք պիր սանէմ օլուպ, էթրաֆընտա խտէ, ֆիշ տիշի
կիպի պէեալ, վէ հալլէթի Նուհ ղէմանընտա վուգու
պուլան սու թուֆանընտան էվիլէլ մէվճուտ օլտն ճանվէր-
լէրին քէմիլլէրինէ միւշապիհ օլարագ, պիւյիւք վէ միւ-

Թէատախա քէմիքլէր, եհշիլիք իւզէրինտէ կէօրինիւ-
հօր խախ :

Ճօրճ, շու կէօրտիւկիւ մէնզարէ խաեալի պիր շէյ օւ-
մաւըն իշին, կէօլէրինի օվալանըպ, վէ հայրան զլարադ,
էթրաֆը սէյր ու թէմաշա իթմէքտէ իքէն, պիրտէն պի-
րէ, քէնտինյին կէլտիկի սարք վէ մուխաթարալը դաեա-
լըդ իւզէրինտէ պիր աթ աեալը շամաթասը իշիթտի : վէ
արգաւորնա տէօնմէսիյլէ, Գազիլին, աթընը զօրլաեարադ
պաեերտան հօգարը չըգմագտա օլտուղունու կէօրտիւ :
Պիր գաշ տագըգա սօնրա, մէրգում Հինտլի, Ճօրճ Մալ-
գօնուն հանընա կէլտի :

—Օլլում, պուրաեա նէ՞ հարմաեա կէլտին, — տէտի
Ճօրճ :

—Էֆէնտիմ, —ճէվապ վիրաի Գազիլ, —սիղի պուլմո-
եա կէլտիմ, չիւնքի պիր ալտան պանա իհթիեաճընըզ
օլաճագ տըր . . . :

—Սէն պէնիմ նէ՞ իշիմէ հարաեապիլիրաին :

—Հիշ օլմազ իսէ, օվաեա ինիլէճէք եօլու սիզէ կէօս-
թէթիրիմ :

—Չրգաըլլում եհրտէն ինէմէ՞զմիլիմ :

—Խաեըր, էֆէնտիմ, չիւնքի չըգմագ վիւմքին, լա-
քին ինմէք միւմքին տէյիլ տըր : Աթընըլ նէ գատար ճէ-
սուր վէ գուվէթլի օլսա, շու հուվարլապ չագըլ թաշլա-
րը իշինտէ, պէլքի եթիլիմի տէֆա աիւշէր, վէ կէրէք
քէնաթիսինի վէ կէրէք սիղի գաեալարըն իւզէրինտէ բթր-
չալար :

—Բէք իյի, ֆագաթ սէն պաշգա պիր գօլայ եօլ պի-
լլօրմիսին :

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, պիր գաշ եիւզ աարմ ուզադ-
տա սուեու գուրումուշ պիր սէլ եօլու վար տըր . . . :

—Հայտէ հօյլէ օլադն, օրատան կիտէլիմ . . . լաքին,
էվվէլ պէ էվվէլ էվլաարմ, սէնտէ պէնիմ մէրադըմը, օ-
լապիլալիլի գատար թէսկին իտէճէքսին եա :

—Էմիսինիլէ հաղըրլում, էֆէնտիմ, ֆագաթ, մատաէ
նէնէ տայիր տիր :

— Սերալլէրիմէ ճէվապ վիրմէ քիքտէն իպարէթ տիր :

— Պիլմէք արդու իթտիկինիդ նէ° տիր :

Ճօրճ Մալդօն , էլինի մէղքիւր մէյաանա տօղրու ուղատարագ ,

— Շուրասը նէ° տիր , — տէտի :

— Էֆէնտիմ , պուրասը ֆիլլէրին գապրիսթանը տըր ,
— ճէվապ վիրտի Դապիլ ,

— Բէք իյի , շու քէմիքլէր° ,

— Ֆիլ քէմիքլէրի տիր :

— Աճանիւպ , պու քէմիքլէրին պուրատա քէսրէթ իլէ
պուլունմասընըն սէպէպի նէ° տիր :

— Էֆէնտիմ , վագթիլլէ Հինտիսթանտա , պու կիւնքի
կիւն մէվճուտ օլան ֆիլլէրին մըգատարընտան չօգ զիհատէ
ֆիլ վար իմիշ : Բիվանէթ իտէրլէր քի , պիւր ազ էվիլլէ
տէրունինտէ ալ իշիլլէ մէշղուլ օլտուղումուզ Բէրավա
օրմանը , ֆիլլէր իլէ տօլու իմիշ : Օլ էսնատէ , Էանի պի-
ղիմ տէտէլէրիմիղին պապալարը զէմանընտա , գարշընըզ-
տա պուլունան շու քիւչիւք տէրէտէ , ապա ինտան ճինտի
կէօրիւնէմէզ իմիշ : Տօղրուսու , Էֆէնտիմ , ֆիլլէր հէման
ինտան գատար ագըլը օլտուղլարընտան , սէվտատան վէ
էօլլւմտէն հիճապ իտէրլէր , վէ քէնտի հէմճինալէրիլլէ
մուհապպէթ իթմէք իշին կիլլէնտիքլէրի կիպի , էօլմէք
իշին տախի կիլլէնիլլէր իմիշ : Իմոի , մէղքիւր հայվանլար
իլսթիեարլանարգլարընը հիսս իտինճէ , պու տէրէտէ մահվ
օլուպ պիթէրլէր իմիշ :

— Ֆիլվագը , — ճէվապ վիրտի Ճօրճ , — պիւր վագըթ իլմի
հէյնէթ քիթապլարընտա պու պիւլիւք հայվանլարըն ահ-
վալի իւղէրինէ , սէնին պէեան իթտիկին մալիւմաթ կիպի
մալիւմաթ օգումուշ օլտուղումու տէրիսթըր իտիճօրում :
Ֆագաթ , օղլում , կիլահ էթ պագալըմ , պու ֆիլլէր պու-
րաեա նասը կիթէրլէր իմիշ , չիւնքի զանն իտէրիմ քի ,
հէր թարաֆը կէչիլմէզ գանալար իլէ գաբաուլըմը տըր :

— Էֆէնտիմ , շուրատա վէ տէրէնին ուճունտա , գա-
կալար արասընտա օեուլմուշ պիւր նէվի տար կէչիտ պու-
լունմագտա տըր :

— Բէք խի , լաքին պու քէմիւրէր իչինտէ զարիպ պիր տուրէթտէ միւշահատէ օլունան շու պօհալը սանէմ նէ՞ օլաճաղ տրր :

— Սիվա մապուտունուն սանէմի տիր :

— Եյ պու սանէմ նա՞սըլ օլուպ տա , պուրատա պուլունուեօր :

— Էֆէնտիմ , պիզիմ տինիմիզտէ ֆիլլէրին գապրիսթանլարընա , մահէլլի մուգատտէսէ նազարըյլա պագըլըր : Իմտի պու գապրիսթան տախի պուլունատուղունտա , պրահմանլար վէ ֆագիլլէր (*) մէղքիւր սանէմի րէքլ իթմիշ տիրլէր , վէ մահիթապ օլտուղունտա , պազը կիճէ պուրահա կէլէրէք , իշպու սանէմին էթրաֆընտա տիղ չէօքէրլէր վէ տուա իտէրլէր :

— Պու սէօյլէտիկին թօհաֆ վէ սէյր իտիլէճէք պիր մէնզարէ օլմալը տրր :

— Հէր նէ գատար հէնուզ կէօրմէտիմ իսէ տէ , պէնտէնիզտէ էօյլէ օլտուղունու զանն իտէրիմ :

— Գա՛ղիլ , պիլսէն օ հալի կէօրմէք իչին նէ գատար ֆէտաքեարըլդ իտէճէկիմի . . . :

— Նէ չարէ իհթիմալի օլամաղ քի . . . :

— Նէ՞ իչին :

— Ձիւնքի պրահմանլար քէնտիլլէրին մէրասիմի րուհանիլլէրինի օլ գատար կիզլի թութարլար քի , քիմնէ մէրասիմի մէղքիւրէնին նէ վագըթ իճրա օլունաճաղընը էվվէճէ պիլլէմէզ : Պունտան պաշգա , պիր էճնէպինին պու սըլըլարը թահգըզ կիպի ումուրը տինիէնէ գարչը պիր հարէքէթտէ պուլունմասը , մուխաթարալը տախի օլապիլիր :

— Պունլարըն հալինի կէօրմէք իչին , հէր պիր մուխաթարահա հազըրըմ , Գաղիլ :

— Էֆէնտիմ , պու եօլտա մէրազ վէ արղունուզ , խի

(*) Պրահմանլար , Հինտիսթանտա Պրահմա մէղհէպինին սընըֆը րուհանիսի , վէ ֆագիլլէր իսէ , Հինտիսթանտա տիլէնէրէք կէչինէն րուհանի սընըֆը տըրլար :

չէ՞յ տէյիլ տիր, վէ պիր կիւն սիզին էօմրինիւզիւն թէ-
լէֆինէ տախի մուճիպ օլաճագ տըր :

—Ատամ սէնտէ, —տէտի ճօրճ կիւլէրէք, —զաթէն պէ-
նիմ էօլէճէյիմ սապթ, ճէնապը Հագգըն նէյտինտէ պու-
լունան պիւյիւք տէֆթէր տէրուկիւտէ, թա աօղտուզում
վագըթ գայտ օլունմուշ տուր, վէ շաեէտ վագթի մէվ-
վուտունտան էվվէլ էօլմէքլիկիմ լազըմ կէլիր իսէ, մէզ-
քիւր գայտըն պօղուլմասը իճասլ իտէր, հոլ պու քի սըտէ
նուն տա իհթիմայի հօգ տուր :

Պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա, ճօրճ չէյլէ տէվամ
իթտի :

—Պրահմանլար իլէ ֆագիրէք, ֆիլէրլին մէգարաղընա
մահիթապտա՞ մը կէլիրլէր տէտին :

—Էվվէթ, էֆէնտիմ էօյլէ տէրէք, չիւնքի պիզլաթ
իսպաթընը կէօրմէմիլիմ :

—Ձանն իտէրիմ քի ստիւն կիճէլէն պէքուպէք կիւ-
զէլ մահիթապ վար տըր, տէյիլ մի :

—Էվվէթ, էֆէնտիմ :

Պու սիւալ վէ ճէվապ իւզէրլին, մէզքիւր մատտէ
հագգընտա իտիլէն մուհապէրէ իսիթամ պուլտուք Պատէ-
հու ճօրճ քէլամա տէվամ իլէ,

—Օղլում, —տէտի, —հայտէ չոք պիւպիկին էօրս կէօ-
թէր տէ, պիր ան էվվէլ բրէնսէն վէ ապվէիկիլէլի իլէ
պիրլէշէլիմ :

Ճօրճուն պու սէօղիւ իւզէրլին, Դագիլ հայփսնընը
սիւրտիւ, վէ պիր դաշ տագըքտ գատտա տապըն պաեա-
լըը թէրէսինտէ եիլըրտիւքաէն սօնրա, ճօրճու սուեւ
դուրումուշ օլան պիր սէլ էօլունա կէթիրտի : Պու էօլ,
վագաա կիւճճէ իտի իսէ տէ, մուխաթարաը քօզ իտի,
վէ պիր չօգ էյրի պիւյրիւ էօլարտան կէշտիքուն սօնրա,
օվաեա չըգար իտի :

Ճօրճ Մալգօն, պիր քէրրէ քէնտույի տիւզ օվատա
պուլունճա, ճալիլի մահմուդաաղընտան, մէզքիւր հայ-
վան երլարըրմ միսիլիւ հարէքէթ պաչլատը, վէ օլ մէք-
թէպէ սիւրաթը հարէքէթլէ գաթը մէսաֆէ իթտի քի :

ճօրճ, բրէնսէս իլէ մահէթինին Շահապաս սերանընա մուվասէլէթէրինտէն պիր չայրէք էվիլէլ, մէղքիւր ալանա եէթիշտի :

Պէնարէս ճիվարընտա պուլունան միւքէլէֆ պինալար իլինտէ, էն կիւզէլի վէ էն միւքէմմէլի, բրէնսէսին մալիք օլտուղու սէյֆիէլէրտէն Շահապաս սերանը իտի :

Պու պապտէ թափսիլթա կիրիլմէք քաեթ ուղուն օլաճաղը կիպի, հիւ պիր ֆայիաէյի տախի ինթաճ իթմէզ, Շու գասաթ տէրիզ քի, մէղքիւր սերայ գըրմլըլ թուղւատան վէ պէեալ մէրմէր թաշնան մասմուլ օլուպ, տիւշարսը Հինա մէմարլըղընըն դարիպ վէ կէօրիւլմէկէ շայեան սուրէթինի իմա իտիպ, իչէրիսի տախի Շարգըն սալթանաթ վէ տարաթը, վէ իվրօբանըն լաթաֆէթ վէ զաւաֆէթի իւզըր թէրթիպ իտիլմիշ իտի, վէ էթրաֆընտա միւքէմմէլ պաղչէլէր օլտուղու, վէ պու պաղչէլէրին պաղըլաթի ուսուլը աթիդա իւզըր, վէ տիկէրէրի ինկիլթէրլաքեարի թէգէին իտիլմիջ օլտուղու հալտէ, սահիհէն պիր օրման հէյեթինէ կիրմիլլէք իտի, վէ տէրունինտէ պիր չօգ ճէյլան վէ տայիր գուշար վար իտի :

Մէղքիւր օրմանըն պէշ օն ասըրլըզ աղաճլարը ալթընտա, պիր կէօլ օլուպ, տէրունինտէ կէզմէքչ վէ պաղըզալը իլէ մէշղուլ օլմադ իչին, հաֆիֆ վէ փիզէլ սանտուլլար պուլունմագտա իտի, չիւնքի պու կէօլիւն սուլարընտա, Հինտիսթանըն հէր ճինա պալըզը վար իտի :

ԶԻՆՍՅԵԹ

Բրէնսէս իլէ միւտաֆիրլէրի սերայտան իչէրի կիրտիքլէրինտէ, Շարգ ուսուլինտէ պուլունան միւքէմմէլ պիր թասամ սալաւընտա, իւսթիւ նէֆիս Եմէքլէր վէ ալէա շարապլար իլէ թէգէին իտիլմիշ օլան պիր սուֆրանընէթրաֆընա զիուրաուլար :

Օտանըն իքի ուճունտա իքի սու ֆիւսթիէսի օլունպճ պունլարըն սուլարը կաղմըր վիպի ֆըշգըրտարագ, գըրմը-

զը ըէնկլի մէրմէր թաշտան մաամուլ հավուզլարըն իչինէ ագմադտա, վէ հավատա թաթլը պիր սէրինլիք հասըլ իթմէքտէ իտիլէր, Կիզլիտէ վէ պիր ազ ուզադտա պիր պանտա մուզիգա պուլունուպ, իթալիա պէսթէլէրի, վէ պաշլըմա Բոսինինին նազմէլէրինի թէրէննիւմնազ օլմագտա իտի:

Միւթէաոտիտ արասպ քէօլէլէր, իւզէրի սիմ իշլէմէլի գըրմըզը չուխա էլպիսէլէր կիյինմիշ օլտուզլարը հալտէ, թէհաճճիւպէ չայեան պիր աթիգլիք վէ չէվիքլիքէ սուֆրա իըտմէթինի իֆա իթմէքտէ իտիլէր:

Թաամ խիթամ պուլմագ իւզրէ իտի, Բրէնսէս, օրմանտա քէչիտէ գըլընան գահվալթըտա օլտուզու կիպի, լօրա Սինկըլթընը սաղ թարաֆընա, վէ ճօն Մալգօնու ուլ թարաֆընա օթուրթմուշ իտի:

— Բէճա իտէրիմ և -տէտի միւմսիլէյհա պիրտէն պիրէ, -սագըն գատէհլէրինիզի պօշ պրադմանընըլ, չիւնքի պիւթիւն կիւն Հինտ օրմանլարընըն աղաճլարը ալթընտա, վէ գաբլանլար իլէ վաշաբլար գարշըսընտա ուղրաշըրոդը թագալիտէ, պիր ազ իյլէնմէքտէ վաճիպէտէն տիր:

— Էօյլէ իսէ, պիզտէ պու վաճիպէյի կէճնիւլ խօշնուտլուզու իլէ իֆա իտէրիզ, -տէտու ճէվապ վիրտի ճօն Մալգօն, չու գատար քի, էֆէնտիմ, պէնտէնիգտէ ինքեար օլունմազ պիր սահիհլիք պէսան իթմէք իչին, միւսաատէնիզի իպթիրհամ իյլէրիմ:

— Սահիհլիք մի, -տէտի ճէլլա թէպէսսիւմ իլէ, -րէճա իտէրիմ սէօյլէյին, սըր ճօն, նէ կիպի սահիհլիք:

— Շէօյլէ քի, սահրանըն էն սըճագ գումլարը պիլէ, խանէնիզէ միւսաֆիրէթէն դապուլ օլունսալար, պիր սաաթ սիւրմէքսիզին հարարէթլէրինի զայպ խաէճէք տիրլէր ճօն Մալգօնուն պու սէօյիւ, ումում թարաֆընտան շէտիտէն ալգըլանտը:

— Մատամ, սըր ճօն Մալգօնուն հագգը վար տըր, -տէտի լօրա Սինկըլթըն, -չիւնքի սիզին միւսաֆիրքէրվէրլիկինիզ սահիհէն բէք ուլու տէրէճէտէ տիր, վէ մէմիւլ իտէրիմ քի, եարըն տէյիլ օլ պիր կիճէ բիւսասէթ սէ-

բանընտա, պու խուսուստա սիպէրէ եէնիտէն պէեանը
թէչէքքիւր իթմէք իգպալինէ նայիլ օլաճաղըմ :

—Եարըն տէյիլ օլ պիր կիճէ՞ մի, —տէեու սիւալ իթ-
տի ճէլլա :

—Էվլէթ, մատամ, չիւնքի սիգէ տախի պիր տավէթ.
նամէ կէօնտերմիլ իտիւմ : Վիրիլէճէք զիյնէթտէ, Հինտ
ասըլլատէկեանը իլէ Հինտ չիրքէթինին պիւյիւք մէմուր-
լարը վէ ինկիլիզ օրոտուու զապիթոնը հաղըր պուլունա-
ճաղլար տըր :

—Ֆիլվազը, միլօրտ, պու տավէթնամէնիլի ալտըմ :

—Վէ գապուլ իթալինիլ, տէյիլ՞ մի :

—Էկէր գապուլ իտէպիլտէ իտիւմ, քէնտիմի բէք պախ-
թիեար ատտ իտէճէք իտիւմ . ֆագաթ թէէսսիւֆ իտէ-
րիւմ քի, օլ կիւնիւ միւմքիւն օլմաեաճաղ տըր . . . —տէ-
տի բրէնսէս ճէլլա, պիր արա ճօրճ Մալգօնա տիգգաթ
իտէրէք :

—Աման էֆէնտիւմ, թէչըրիֆ պոււուրմանըլա պիր չարէ
եօգ մու տուր :

—Խա'երը, օլամազ, չիւնքի էվլէլճէ պաղը վատըրտէ
պուլունմուշում տուր :

—Բէք իյի, լաքին պու վատըրինիլի թէէխիր իտէ-
մէ՞զմիսինիլ :

—Խա'երը :

—Մատամ, պու պապտէ պէնտէնիլի մէյեու իտի-
եօրսունուլ : Չիւնքի, զիյնէթին գրալիչալըգ մէննէտինի
սիգէ իհալէ իթմէք իւմիտինտէ պուլունուեօրում, հալ
պու քի, սիլ մէվմուտ օլմատըգճա, զիյնէթին գրալիչա-
պը տախի պուլունմաեաճաղ տըր :

—Ահ, միլօրտ, —տէտի ճէլլա թէպէսսիւմ իլէ, —բէ-
ճա իտէրիւմ, պու գատար իպրամ իթմէյին : Համտ օլ-
սուն, սիլին հէմէհրիլէրինիլ օլան կիւղէլ գըղլար իչին-
տէ, չիւքհէսիլ մէգքիւր մէննէտէ պէնտէն տահա լաեըգ-
լըլարընը պուլապիլիւրսինիլ :

—Տիւպէրիլքտէ վէ կիւղէլլիքտէ, մատամ, եպընըզ
իքի գըզ վար տըր քի, սիլին եէրինիլի թութապիլիլէք :

Փագաթ անլերտէ օլ գատար քիւչիւք վէ պու կիպի իշ-
լէրտէ թէճրիւպէսիւ տիրէր քի, զանն իթմէմ քի, պուն-
լարա զիյնէթին գրալիչալըգ մէսնէտի իհալէ իսիլէպիլսին :

— Զանն իտէրիմ քի, պունլար կէնճ գըզլար տըրլար,
տէյիլ մի, — տէտի բրէնսէս :

— Էվլէթ, մատամ, պունլար տօսթուսուլ սըր ճօն
Մալգօնուն սէվիլիւլիւլէրի վէ ճօրճ իլէ էտվարտըն նիչան-
լըլարը մատմուսաղէլ Մարի վէ մատմուսաղէլ էվա նամ գըզ-
լար տըրլար :

Ճէլլա, շիտտէթլէ տիթրէեէրէք,

— Ահ, — տէտի եիւքսէք սէսլէ, վէ էօյլէ հէեէճանլա
քի, զապթը միւմքիւնսիւլ օլտու, Փագաթ քիմնէ սէ-
պէպիլնի անլանամատը, — ահ, սըր ճօրճ թէէհիւլ մի ի-
տիեօր :

Պու սէօղիւն իւղէրինէ, աղլընը պաշընա թօբլանլալ,
վէ քիմնէեէ Փարգ իթտիրմէմէք իչին,

— Սըր ճօրճ, վէ պիրատէրի սըր էտվարտ թէէհիւլ մի
իտիեօրլար, — տէեու իլալէ իթտի :

— Էվլէթ, մատամ, — ճէվապ վիրտի ճօն Մալգօն, — իշ-
պու իքի իզտիվաճլա, կէրէք պէնիմ սէվիլիւլ Մարի ի-
լէ էվամը, վէ կէրէք սէվիլիւլ էվլասալարըմը պաթթիեար
իտէճէկիմնէն տօլանը միւֆթէիսիր օլմալտանլմ :

Բրէնսէսին բէնկի սօլարապ,

— Լաքին, պու իքի իզտիվաճ նէ՞ վազըթ իճրա օլու-
նաճապ տըր, — տէտի :

— Մն պէշ կիւնտէն էվլէլ օլուր, մատամ, — ճէվապ
վիրտի ճօն Մալգօն :

— Ահ, — տէտի լօրտ Սինկըլթըն կիւլիւմնէեէրէք, — զա-
լիպա սըր ճօրճ վէ սըր էտվարտ բէք աճէլէ իտիեօրլար,
Տօղրուսու պու պապաէ հագգըլարը տա վար տըր. չիւնքի
էօյլէ իթմէմէք, ատէթա տույղուսուլուլուգտան նէշէթ ի-
տէր : Մատմուսաղէլ Մարի իլէ մատմուսաղէլ էվա կիւղէլ-
լիքտէ, ճալիպլիքտէ վէ զարաֆէթտէ եէքթա տըրլար,
Զաթէն պիր աղ էվլէլ, մէրգումէ գըզըզաղլարըն բրէն-
նէս իլէ թէշպիհ օլունասիլէճէքլէրինի պէտան իթտիկիմ :

տէ , օլ պապտէ քիֆաեէթ իտէճէք տէրէճէտէ իսպաթը մատտէ իթմիշ իտիմ :

Ճէլլա զօր իլէ կիւլիւմէեհէրէք :

—Պիլի՞րմիսինիլ , միլօրտ , -տէտի , -պիլի՞րմիսինիլ , մէրագըմը նէ՝ գատար թահրիգ իտիեօրսունուլ :

—Էֆէնտիմ , մէրագընըղը եհրինէ վարաըրմագ բէք գօլայ տըր :

—Նա՞սըլ :

—Էկէր վիրէճէք օլտուղում զիյնէթտէ պուլունուր իսէնիլ , մատմուաղէլ Մարի իլէ մատմուաղէլ Էվա Պըրթէլին լաթաֆէթ վէ կիւղէլլիքլէրինի կէօղլէրինիլլէ կէօբիւպ , հիւքմ իտէպիլիւսինիլ :

—Լաքին պէն պու զիյնէթտէ պուլունամաեաճաղըմը գաթիէ՞ն պէեան իթմիշ իտիմ , -տէտի եհնի պիր թէպէսսիւմ իլէ :

—Էվվէթ , Էֆէնտիմ , գաթի սուրէթտէ , չիւնքի , Էվվէճէ վիրմիշ օլտուղունուլ պազը սէօղլէր , օլ խուսուստա սիղէ մանի օլտուղլարընը իֆատէ իթմիշ իտինիլ :

—Ֆիրվազը պու սէօղլիւնիւղտէ ասլա խէթա եօգ իսէտէ , պիրինճի , կէնճ գատըն , վէ իքինճի , կիւղէլ օլտուղումտան , իսթէտիկիմ վազըթ սերպէսթ հարէքէթ իտէպիլիւրիմ : Պաշգասընա սէօղ վէրմիշ իմիշիմ , նէ՞մէ լազըմ , սէօղիւմիւ թութմանը վիրիւրիմ վէսսէլամ : Բրէնսէս օլուպտա , իսթէնիլաիկի վազըթ սէրպէսթ օլմագ , զանն իտէրիմ քի ճիւզի պիր շէյ տիր : Իմտի , միլօրտ , տաւլէթնամէնիլէ իճապէթ իթտիկիմէ էմին օլապիլիւսինիլ , Եարըն տէյիլ օլ պիր կիւն , Պէնարէստէքի սէրաեընըղտա վիրիլէճէք զիյնէթտէ հազըր պուլունաճաղըմ :

Պունուն իւզէրինէ լօրա Սինկըլթըն , բրէնսէսին էլլէրինտէն պիրինի թութուպ , քէմալի նէզաքէթլէ տուտագլարընա հագլաշտըրտը , վէ քէլամա տէվամ իլէ ,

—Ա՛հ , մատամ , -տէտի , -հագըգաթէն պէնտէնիլի մէսրուր վէ միւթէչէքքիւր գըլլընըղ :

—Անը կէօրէճէկիմ . . . -տէտի ճէլլա եալաշ սէտա իլէ , ֆագաթ պու սէօղիւ , էն հագընընտա պուլունան

ատէմէր թարափընտան պիլէ իշխիլմէտի , վէ այնի վա-
զըթտա միւմարիւն,յհա , մանէտսը անլաշըմազ պիր սու-
րէթտէ ճօրճ Մալգօնա աթֆը նսպար իթմէքտէ իտի :

Նիհաեէթ թաամ , մէսրեւրէն խիթամ պոււմուշ օ-
լուպ , պու արա զանն իտէրսին .քի , եալընըլ բրէնմէս
աիւշիւնիւեօր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի . ֆաղաթ խըա-
մէթ քեարլարտան պիրի միւմարիւն,յհանըն գուլաղընա խէ-
ֆիէն պիր սէօղ սէօյլէտիկինտէ , բրէնմէս տաթի տալէթ-
լիլէրէ խիթապէն ,

—Միօրտ , վէ էֆէնտիլէր , -տէտի , -պուլլու գահվէ
իլէ շերպէթլէր , վէ Հսոլանա սիկարալարը , վէ նարկիլէ-
լէր , սէրանըն թարացաւընտա սիզէ պէքլէեօլլար :

Ճօն Մալգօն , գատէհինի աղղընա գատար շարապ տօլ-
տուրուպ ,

—Միօրտ , վէ էֆէնտիլէր , սօն պիր պատէ տահա ի-
տէլիմ , -տէտի :

Պատէհու շարապ գատէհինի աղղընա տօղրու կէօթիւ-
րէրէք ,

—Բրէնմէս ճէլլանըն աշղընա , -տէեու իլալէ իյլէտի :

—Էփլէթ , բրէնմէս ճէլլանըն աշղընա , -ճէվապ վիրտի-
լէր եէքաիլ քեաֆֆէ,յի միսաֆիրլէր , վէ տնը վահիտտէ
գատէհլէրի պօշալթտըլար :

Պատէհու բրէնմէս ճէլլա պիր գատէհ շարապ այլպ ,

—Թէշէքքիւր իտէրիմ , էֆէնտիլէր , -տէտի թէպէս-
օրիմ իլէ , -պէն տախի քէնտի պատէմի նուշ իտէճէք օլ-
տուղումտան , պանա ըիֆաղաթ իթմէնիզի ըէճա իտէրիմ :

—էֆէնտիմ , քեաֆֆէմիզտէ հալըլըլ , -տէեու իլա-
վէ իթտի լօրա Սինկըլթըն :

—Էօյլէ իսէ , պէնտէ շու շարապը Հինտիսթան շիրքէ-
թի , վէ անըն պուրատա պուլունան վէքիլի , վէ ոտաոտէ-
թի աշղընա նուշ իտէրիմ :

—Հինտիսթան շիրքէթի աշղընա , -պաղըլտըլաթ ինկի-
լիյլէր թարիֆ օլունմաղ պիր հէեէճան իլէ :

Վալի ահաղա գալգարազ ,

—Էֆէնտիմ , պէնտէնիլ ինկիլթէրա նամընա օլա-

բազ , սկզբն թէչէք քիւր իյլերիմ , -տէտի :

Հէր քէս պու աբա առագատա իաի : ճօն Մալգօն , պու էննատէ ճէլլանն թա եաննտա աուրմագատա օլտուղունտան , գօլթուղունա բրէնսէսէ թագտիմ իթտի իսէ տէ , միւմսիլէյհա գապուլ իթմէեէրէք :

—Պէն պիր աղտան սիզի կէլիր պուլուրում , լօրտ Սինկըլթըն սիզէ եօլու կէօսթէրիր , -տէտի :

Պատէհու ճէլլա , ճօրճ Մալգօնուն եաննա կիտէրէք , եապաշճա վէ զանէթ սիւրաթլէ շէօլլէ սէօլլէտի :

—Հայտէ բէֆիդլէրինիլ իլէ կիտին , սըր ճօրճ , ֆագաթ պիր գաշ տաղըդատան եինէ պուրատա կէլին , սիզի պէքլէեէճէկիմ , չիւնքի սիզին իլէ դօնուշմագ իսթէրիմ :

Կէնճ ինկիլիլ , բրէնսէսէ պաշընը էյաի , վէ զանէթլէ թէաճճիւպտէ օլտուղու հալտէ , բէֆիդլէրի իլէ տիշարը չըգտը : Ձիւնքի ճէլլանն պիրտէն պիրէ վէ մէմուլին զայրի սուրէթտէ վուգու պուլան շու իֆատէսի , հաղըդաթէն մէրգումա բէք զաբիպ պիր շէյ կէօրիւնիւր իտի :

Շու եալլընըճա մուհապէրէնին սէպէպլէրի նէ՞ օլապիլիր իտի : Աճապա բրէնսէս մէրգումա նէ՞ եօլաա սըրըլար պէհան իտէճէք իտի : ճօրճ քէնտու քէնտօւեէ պու իքի սիւալի իթտիկի հալտէ , պիր տիւրլիւ իյզահ իտէմէյիպ , նիհանէթ պիր աղտան , պունուն իյզահաթընը պիզգաթ բրէնսէստէն տինլէմէքլիկէ գարար վիրտի :

Բրէնսէս ճէլլանն միւսաֆիրլէրի իչին հալըր իտիլմիշ օլան գահվէ , շէրպէթ , սիկարա վէ սայիրէնին պուլունտուղու թարացա , պիրինճի գաթըն իւսթիւնտէ օլուպ , պունուն գարուլարը տախի ճամլը իտի :

Պու թարացա , եիկիրմի տէօրթ առէտ սօմաքի տիրէքլէր իւզէրինէ պինա օլունմուշ օլտուղու հալտէ , տէրունինտէ պիւլիւք աղաճլար վէ կէօլլէր պուլունան պաղչէլէրէ նալըր օլուպ , ուղագտան տախի Բէրապա օրմանը միւշահէտէ գըլընըր իտի :

Իչպու թարացանն իւզէրինտէ բէնքլի պիր թէնթէ պաւունապ , կիւնտիւղլէրի կիւնէչին հարարէթինէ , վէ աղչամլարը վէ սապահլարը տախի , Հինտիսթանտա մու-

խաթարասը տէրքեար օլան չիեէ գարչը , թարացանը մուհաֆազա իտէր իաի : Մօպիլեա օլարագ , մէզքիւր թարացատա , եալընըզ հիւնէր վէ զարաֆէթ իլէ իմալ իտիլի զօլթուզ սանապլեէլէրի վէ մասալար վար իտի : Խըամէթքեարլար իսէ , բրէնսէսին միւսաֆիրլէրինէ գահվէ , շէրպէթ , վէ սայիրէ թէվղի իթտիքլէրի կիպի , սիկարա վէ նարկիլէլէր իչին տախի աթէշ վիրմէքտէ իտիլէր :

Նասըլքի պիր թագըմ գալապալըգըլ խալգ , միւքէմ մէլ պիր զիեաֆէթտէ պուլունուպ տա , սօնրա եինէ քեաֆֆէթէն պիր մահէլլտէ թօրանալըլարընտա բաթըրտը վէ շամաթա իլէ գօնուշուրլար իսէ , անըն կիպի պունտա տա բրէնսէսին ճիւմլէ միւսաֆիրլէրի եիւքսէք սէպլէ վէ շիտաէթլէ գօնուշմադտա իտիլէր :

Ճօրճ , բէտէրի , պիրատէրի վէ ըրտ Սինկըլթըն իլէ պիր ալ գօնուշուրլարտան սօնրա , պիր կիւրիլթիւ արասընտա ֆուրսաթ պուլունպ , վէ պու միւնսաէպէթլէ տիկէր միւսաֆիրլէրին նաղարը տիգգաթլարընը տալա իւզէրինէ ճէլպ իթմէհէրէք , թախացատան չըգտը , վէ սէրաեըն իչէրիսինէ ավտէթ իթաի :

Մէրգում , թէրացա իլէ թաամ օտաար արատընտպ պուլունան իքի պիւլիւք սալօնու կէչիպ , բրէնսէսին քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտուղու թաամ սալապընըն էչիկինաէն իչէրի կիրտի :

ԹԵՆՀԱՃԱՍԻՒՍԱՀԱՊԷԹ

Յիլվազը բրէնսէս ճէլլա , մէզքիւր սալատա պիր բէնչիրէ էօնիւնտէ աեադտա տուրարագ , ճօրճա պէքլէմէքտէ իտի : Իմտի , մէրգումուն աեադ շամաթատընը իչիթտիկինտէ « իսթիգպալինէ կիտէրէք ,

— կէլինիզ , — տէտի :

Պատէհու պիրտէն պիրէ եօլու թէպտիլ իտէրէք , պիր գարու բէրտէսի գալաըրտը , վէ ճօրճու տիկէր պիր օտաեա կէօթիւրտիւ քի , մէզքիւր օտանըն տէօշէմէնի բա-

ընդոտն կէթերիւմիշ , վէ տիւարլարնա թաալիգ իտիւմիշ
օլան բէսիմէրի պիւլէ , Ֆրանսըզ բէսամլարընըն էլինտէն
չըգմըշ շէյլէր իտի :

Պիր էյեամ ի.քիսի տախի սիւքիւթիէ տուրտուլար ,
չիւնքի ճօրճ մագսէտինի պիւմէտիկի պիր մուհապէրէյի
նասըլ պաշաեաճաղընը պիւմէտիկի կիպի , բրէնսէս տախի
հէր նէ գատար պու եօլլարտա մէհարէթի վար իտի իսէ
տէ ; պու պապտէ պիւյիւք միւշքիւլաթ հիսս իթմէքտէ
իտի :

Պունունլա պերապէր , եինէ բրէնսէս իւք տէֆա քէ-
լամա աղաղ պիրլէ ,

—Սըր ճօրճ , — տէտի , եէրէ պագարագ , —սիլին իլէ
թէնհաճա սէօհպէթ իտէճէկիմտէն տօլաեը թէաճճիւպ-
տէ գալմըշընըլ աըր , տէյիլ մի :

—Թէաճճիւպ միւ , էվվէթ մատամ , պիրաղ , —ճէվապ
վիրտի տէլիգանըլ պաշընը էեէրէք , —հալ պու քի , մէ-
մուլին խարիճինտէ օլան , վէ սալա հագգըմ պուլունմա-
եան պէօյլէ պիր իհսանա նայիլ օլտուղում իչին տէ մէմ-
նունում :

—Սիլին ինսանիեէթինիզ տիր :

—Խա'նըր , մատամ , պունա հագըգաթէն թէշէքքիւ-
րէ պօրճլու օլտուղումտան , շու իֆատէմ , զաեէթ թա-
պիի վէ խալիս օլան պիր տալղունուն էսէրի տիր :

—Սահիհ իսէ , նէ ալէա , չիւնքի պիրլիքտէ իտէճէ-
կիմիզ միւսահապէթէ եարտըմը վար տըր :

—Պուեուրունուլ , էֆէնտիմ , զանն իտէրիմ քի , սի-
ղի նէ տէրէճէ տիգգաթըր թամմէ վէ մէրագ իլէ տինլէ-
եէճէկիմէ չիւպհէ իթմէգսինիզ :

Պու սէօյլէրտէն սօնրա , եէնիտէն սիւքիւթ հիւքմ իթ-
տի , վէ պու տէֆա տախի ճէլլա , մէգքիւր սիւքիւթիւ
գաթ իտէրէք ,

—Սըր ճօրճ , —տէտի , —պէն պիր եիւրէք պիլիրիմ քի ,
սիլին եագընտա թէէհիւլ իտէճէկինիզի իշիտինճէ բար-
չալանաճաղ աըր :

Պու սըրատա ճօրճուն իզհար իթտիկի թէաճճիւպ ա-

լէամէթի , ճէլլա թարափընտան կէօրիւլէրէք ,

— Ինանմա՞ղմըսընըղ , — տէտի :

— Էֆէնտիւմ , սիղէ ճէվապ վիրմէլտէն էվվէլ , — Իլավէ իթտի ճօրճ թէպէսսիւմ իլէ , — միւսաատէնիղ իլէ պիր սիւալ արղ իտէրիւմ :

— Սիւա՞լ մը , լաքին նէ՞ կիպի :

— Շու . քի , սէօյլէհէճէկինիղ լազըրտըլարը սահիհ տէ . յի՞ մի , եօգսա լաթիֆէ տէ , ի՞մ մի տինլէյիւմ :

— Նիյեհէթիւմ աալա լաթիֆէ սէօյլէմէք տէյիլ աիր : Խմտի հազըգաթէն սէօյլէհօրոււմ . քի , սիղին իլաիվաճընըղ պիր հիւրէք բարչալաեաճազ տըր :

— Էօյլէ իսէ , մաստամ , պէնիւմ պու պապտէ վիրէճէկիւմ ճէվապ , բէք սատէ աիր , չիւն.քի սէօյլէտիկինիղ հիւրէկին սահիպի հէր . քիւմ իսէ , եանըլմըլ տըր , վէ եա պէնիւմ պիլմէտիկիւմ պիր վազըա , վէ եախօա իսիմճէ պիր պէնղէթմէքլիք շու եանըլըղա սէպէպ օլմուշ տուր : Պէն պուրաեա կէլտիկիմտէ , Ինկիլթէրլատա հիչ պիր սէվիլիւլիւ պըրազմամըլըմ տըր . . . :

— Աճա՛նիպ , ինկիլթէրլատան պահս իթմէքտէ օլտուղումու նէ՞տէն զանն իտիեօրսունուղ :

— Պաչգա տիւրլիւ օլամաղ , չիւն.քի պէն պուրաեա տահա եէնի կէլաիւմ , հաթթա պէնիւմ պուրատա պուլունտուղումու , Պէնարէստէ վէ ճիվարընտա , լօրա Սինկըլթըն իլէ պու կիւն.քի տալթէթիլէրինիլտէն պաչգա . քիմսէ պիլմէղ :

— Եանըլըեօրսունուղ , էֆէնտի , վէ եախօա թէրպիսէ վէ նէզաքէթինիլտէն նաչի պէօյլէ սէօյլէեօրսունուղ , չիւն.քի սիղի սէվէն գատըն , պու մէմէքէթտէ տիր :

Ճօրճ , թէքրարէն թէպէսսիւմ իլէ պաչընը էյտի , վէ ինանմամաղըղ պէամէթի կէօսթէրաի :

Ճէլլա տախի պիր վազար իլէ ,

— Էկէր օլ գատըն պէնիւմ թանըաղըմ օլտուղունու պէեան իտէր իսէմ , արթըղ օլ պապտէ չիւպհէնիղ դալմազ եա , — տէտի :

— Աճա՛յիպ , տիմէք մէրգումս , սիղէ , պէնի սէվիեօր օլտուղունու պէեան իթտի :

—Էվվէթ :

Ճօրճ , իշպու միւսահապէթ պաշխապրտան պերու , ֆիքրի պիւսպիւթիւն դարանլըդ իշինտէ իքէն , մէրգոււմ պիրտէն պիրէ , օգոււնանլարըմըզըն մալիւմիւ օլան եիւզիւ մասքէլի դասընը տէրխաթըր իթտի : Ֆադաթ , անընպա շու պիւշիւք , վէ հիշ տէյիլ իսէ զահիրէն օլտուն , իւզէրինտէ լէքէսի պուլունմանան բրէնսէս պէյնինտէ նէ՞ միւնասէպաթ օլապիլիբ իտի : իշթէ պու պիւմէճէյի անլամադ , ճօրճա էվվէթինտէն տահա զիւտտէ կիւճ կէօրիւննմէէ պաշխաթ :

Շիւպհէսիզ ճէլլա , ճօրճուն շու արա նէ էֆքեար վէ միւթալաատա պուլունտուզունու , չէհրէսինին հէյեթինտէն անլատըզընտան , մէրգոււմուն իֆատէյի մէրամ իթմէսինէ վազթ պըրադ մանարադ ,

—Էվվէթ , էվվէթ , եանըմանօրսունուզ , -տէտի , -վէ զիհինիզտէն կէչէնի անլատըզըմը խալաթ իթմէք իշին , Սիվա իպատէթխանէսի խարադալարըյլա Պէնարէստէ պայգուշուն իւշ տէֆա սէտա վիրտիկինն տէրխաթըր իթտիրմէքիկիւմ քիֆտէթ իտէր զանն իտէրիւմ :

—Պու հալտէ , սէօյլէտիկինիզ դատըն , եիւզիւ մասքէլի գատըն տըր , էօյլէ՞ մի :

—Էվվէթ , էֆէնտիւմ , սիզի սէվէն օ դասըն տըր , -տէտի ճէլլա տիթրէր պիր սէտա իլէ , -ֆադաթ շիւպհէսիզ , օ սիզէ եիւզիւ մասքէլի օլարադ կէօրիւնտիւկիւ իշին , մէրգոււմէյի թադպիհ իտիեօրսունուզ :

—Մհ , մասամ , հազգըմոտ ֆէնա մուհաքէմէ իտիեօրսունուզ , -ճէվապ վիրտի տէլիգանլը աշիքեար պիր խալիսէթ իլէ , -սիւպհան Սլլահ , նէ՞ հադգ իլէ պէն էօյլէ պիր տիլպէր վէ կիւզէլ մախլուգու թադպիհ իտէճէկիւմ , օլ մախլուգու քի , պէնի թադտիր իթմիշ տիր , Հալ պու քի , եիւզիւնիւ կիպլէյիպ կիզլէմէմէք , քէնտիսինին հազգը օլմալլէ , շիւպհէսիզ պու հազգը իսթէտիկի կիպի գուլանմանա սէրպէսթ տիր : Պէնաէնիզ մէզպուրէյի թայեիպ վէ եախօտ թադպիհ իթմէտիքտէն պաշգա , հազգընտա թէչէքքիւրէ տախի պօրճոււնում :

Գատըն թայիֆէսինին հազուդունտան, չիւպհէսիզ էն զիեատէ հազգլըսը վէ էն զիեատէ ֆէսիս օլունմազ օլանը, հէրճայիլիք թարաֆընտան ինթիսապ օլունտան պիրատէմ, էկէր հազգընտա վազու պուլան նիյմէթէ նանքէօրճա տալըսնըր խէ, պիր ֆապիր քիմէնին պիր միլեօն սահիպինտէն, մէմուլինտէն չօզ զիեատէ պիր սաաադաեա նայիլ օլտուղու իչին, մէրգում միլեօն սահիպինի թազպիհ իթմէսինէ պէնզէր:

Ճօրճ, պու եօլտա պէստնը էֆքեսըր իյլէտիկի սըրատա, ճէլլանըն եիւզիւնտէ պիր բարլազլըզ հուսուլէ կէլմէքտէ խոի: Վէ մէրգում տէլիգանլը սէօզիւնիւ թէքմիլ իթտիկինտէ, միւմաիլէյհա շէօյլէ ճէվապ վիրտի,

---Մհ, զիեատէսիլլէ հազգընըզ վար տըր, սըր ճօրճ, չիւնքի էկէր սիզ մէրգումէյի թահգիր իթմիշ օլտա խոինիզ, պու թահգիր, դայրի միւսթահազգ, վէ հազգսըզ, վէ բէք զիեատէ միւնսսիր օլաճապ խոի: Նասըլ քի սէօյլէտիմ, սիզի սէվէն գատընը պէն թանըրըմ, անըն պէնտէն կիզլի հիշ պիր սըրըր եօգ տուր: Իմտի, միւսաատէ իտին, անըն եիւրէկինի սիզէ աշաեըմ: Պիր ազ էվվէլ, հէրճայիլիքտէն պահս իթտիկինիպտէ, հազգընըզ վար իտի: Ֆիլվազը անըն իպլթիապի հարէքէթէրի հէրճայիլիք օլմուշ տուր: Լաքին, խա'եըր, խա'եըր, պու պապտէ ալտանմապտաեըմ, չիւնքի մէրգումէնին շու հարէքէթի, պիր գատընը սիզին գուճազընըզա սէվգ իտէն, վէ գարշը գօնուլմազ տէրէճէտէ պուլունտան պիր գուվլէյի ճազիպէտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր: շէօյլէ քի, մէզպուրէ սիզի նասըլտա կէօրմիւշ, վէ գալպինտէ պիր գուվլէյի ճազիպիտէ հիսս իտէրէք, պունա գարշը գօյմազլըզա տախի թէճըլապէ իթմէմիշ տիր: Ճանըմ էֆէնտի, տիւնեատա հէր շէյ պէօյլէ պաշլամա'զ մը եա: Սէլլէր վէ չայլար պիլէ, քէնտի մէնպալէրինտէ պուլունտուգարըր զէման, պիրէր սու տամսըլարընտան իպարէթ շէյլէր տէյի'լ մի տիրէր: Իչթէ պէօյլէ տէ, սիզ ֆիրասէթ վէ եիւրէրէ պիր տիթման, լաթտաֆէթ վէ սատէլիքլէ պիր մասում, վէ ոտտադաթ ու ճէտարէթլէ տախի պիր գահրա-

ման միտիլիւ սեփկիւլիւնիւղէ կէօրիւնաիւքճէ , մէրգումէ-
նին եիւրէկինտէ , հէրճայիլիք եէրինէ աշգ ու սեփաա ա-
թէշի գայիմ՝ օլմադյլլղա պաշլամըշ աըր : Վէլհատըլ , սըր
ճօրճ , պու գատըն սիդի կէօրմէղաէն էվվէլ , սեփաա տէ-
նիլէն շէյին նէ օլաուղունու պիլմէղ իքէն , շիմաի սիդի
պիւթիւն գալպի իլէ սեփիեօր :

Մայիւմ տիւր քի , ալէսսէվիեէ պիր էրքէյին գուլա-
յընա տիւնեատա էն խօշ կէլէն շէյ , պիր գատընըն քէն-
տիսինէ խիթապէն , «պէն սէնի սեփէրիմ» տէնու իզրար
վէ իթիրաֆ իյլէմէսի տիր : Հալ պու քի , ճօրճ , պու էս-
նատէ օ եօրոա տիւշիւնէնլէրաէն օլմաեըպ , քէնտինին
պուլունտուղու շու հալտէն ապա խօշլանմաղ խաի : Վէ
քէնտի սեպէպիլնտէն մէճհուլէ գատընըն եիւրէկիլնտէ հա-
սըլ օլմուշ օլան ուղուրսուղ սեփաաեա , ֆիքրինտէն լա-
նէթ օգուր խաի ,

ճօրճ , զաեէթ աղ պիր միւտաէթ զարֆընտա շու՝ միւ-
թալաաեը գիհնինտէ իթտիքաէն սօնրա , նիհաեէթ իշպու
միւշքիւլ հալինէ պիր ան էվվէլ խիթամ՝ վիրմէքիկէ գա-
րար վիրտի :

Պինաէն ալէյհ մէրգում , եիւզիւնտէ պիր թէէսսիւֆ
վէ քէտէր ալէամէթի միւշահատէ օլունտուղու հալտէ ,
շէյլէ սեյլէտի ,

—Մատամ քի , էֆէնաիմ , սիղ հէր շէյի պիլիեօր-
սունուղ , էյլէ խէ պէնտէնիլ տէ , թէրպիեէ վէ նէղա-
քէթ ճիհէթինի պէրթարաֆ իտէրէք , հէր շէյի սեյլէ-
յիմ , չիւնքի իշի պիր աէրէճէ թէրէտտիւտաէ պըրադ-
մագ պիլէ , սըթըգ մուհալ գապիլինտէն տիր : Վէքիլի
պուլունտուղունուղ գատըն , հագգը աճիլիտէ օլ գատար
պիւյիւք խաեալաթտա պուլունմուշ տուր քի , խաեալա-
թը մէղպուրէյի , եալընըղ սեփաա իյզահ իտէպիլիր : Սեփ-
աա քէօր սըր տէրլէր , պու պիր խէթա աըր , զիրա էկէր
սեփաա քէօր օլմուշ օլաա խաի , սեփաա օլմաղ խաի : Դու
գատար քի , սեփաա իյի կէօրմէղ , իմաի մէրգումէնին
հագգըմտա օլան մուհապէթինէ ինանմագ լաղըմ՝ կէլտէ
պիլէ , շունա զիւտաէսիլէ թէէսսիւֆ իտէրիմ քի , . . .

— Զիւստեօսիյէ թէէստիւֆ մի, — թէ. քրարաւոր ճէլլա հէման անլաշըմազ պիր սէտա իլէ :

— Ահ, էվվէթ, մատամ . . .

— Լաքին, նիչի՞ն :

— Զիւնքի, միւսթահազդ օլմատըղըմ շու մուհապէթ թէ հիսսէտար օլմադ. միւսթիւն տէ. յիլ տիր :

— Նէ՞ մանի վար տըր :

— Ապա էօնիւ պընմաիլ պիր մանի վար տըր . . : Շէօյլէ քի, սաֆ վէ խալիս օլան պիր եիւրէք, եալընըզ պիր քիշինին եիւրէկիլէ մէրպութ օլտպիլիր, պէնիմ եիւրէկիմ իսէ, պիր պաշգասընըն եիւրէկիլէ զաթէն ըապթ օլունմուշ տուր :

Ճէլլա ումուղարընը սիւքէրէք, վէ եիւպիւնտէ իսթիհ-զահքեարի պիր կիւլիւմնէմէ միւշահատէ օլունարազ,

— Նիշանընըզ մատմուաղէլ Մարի Պըրթէլէ, տէ. յիլ մի, — տէտի :

Ճօրճ Մալգօն, շու քէլիմէլէրին թահգիրամիլ պիր սուրէթտէ թէլաֆիուզ օլունտուղունու անլանըզ,

— Էվվէթ, մատամ, նիշանըմ մատմուաղէլ Մարի Պըրթէլէ, — տէեու ճէվապ վիրտի քէմալի վագար վէ շուրուր իլէ :

Բրէնսէս, պու սէօզ կէնճ ինկիլիզին զիւստեօսիյէ կիւնէ կլթտիկինի հիսս իտինճէ,

— Հէր նէ գատար մատմուաղէլ Մարիյի թանըմազ իսէմտէ, զանէթ կիւղէլ վէ տիլպէր օլտուղունա տալ թէաճհիւզ իթմէմ, — տէտի, — չիւնքի զաթէն սիզին կիպի պիր զաթ, էօյլէ պիր գուսուրտուզ կիւղէլ վէ տիլպէրէ շանէսթէ տիր, Անճազ մատմուաղէլ Մարինին սիննիտէ օլան պիր գըզ, հէնուզ չօճուզ սաեւըր, վէ սիզի սէվմէզ, եանի սէվմէք նէ օլտուղունու պիլմէզ : Մարի հալէս, նիշանը նէ՞ տիր անուէն խապէրի եօզ տուր, վէ թէէմմին օլմուշում տուր քի, մէրգումէ քէնտի նիշանընա, անճազ գարընտաշ, վէ ես պիր տօսթ մուամէլէսի իտիր :

— Տահա իյի ես, մատամ, էկէր օ սէվտա նէ օլտու-

ղունու պիւլէզ խէ , պէն օնա էօյլէթտիրիրիւմ :

—Սէվտա՞ մը , —տէտի ճէլլա շիտտէթլէ , —սիզին տիւ-
մանը մէմլէքէթինիղին սօղուգ պէնիզլի վէ տուրկուն թա-
պիւտթը գըզլարընըն սէվտասը , պիզիւմ աթէշ կիպի սը-
ճագ օլան մէմլէքէթիմիղին սըճագ գանըլը գըզլարընըն
սէվտանը եանընտա հիշ մագուլէսինտէն տիր : Պուրատա
պիրիսինէ սէվտասը օլան պիր գարը , զէվճէտէն իյի տիր :
Չիւնքի գօճատընըն հէմ մահպուպէսի վէ հէմտէ էսիրի
տիր : Հինա գարըլարը խէ շէհվաթը նէֆսանիեւտէ օլ
գասար մահիր օրուլար քի , տայիմա խօշ կէօրիւնմէք վէ
սալա մահզուն գըլմամագ իչին , գօճալարընը ատէթա սէ-
րայտա էօմիւր կէշիրիւօր կիպի էյլէնտիրիրլէր :

—Մատամ , —ճէվապ վիրտի ճօրճ Մալգօն , — պէնտէ-
նիզ գարըմ օլաճագ օլան գըզտան պու կիպի շէյլէր խ-
թէմէմ : Պէնիւմ իսթէպիկիւմ , մահպուպէ եախօտ սէրայ
օլմանըպ , սատըգ վէ էհլի իֆֆէթ պիր եօլտաշ տըր :

—Սատըգ եօլտա՞ մը , էհ սըր ճօրճ , շու սաաթտա
վէքիլի օլտուղում , վէ սիզին թահգիր իթմէքտէ օլտու-
ղունուգ գատըն , ուղլունուգա ֆէտայի ճան իթմէք տէ-
րէճէսինտէ սատագաթ իպրազ խտէճէք տիր :

—Թահգիր մի իտիւօրում , աճաճիպ , ֆագաթ պէն-
տէնիզ մէրգումէյի թանըմատըղըմ , վէ եիւզիւնտէ պու-
լունան մաքէ , պէյնիմիզտէ պիր սէտտ օլտուղու հալ-
տէ , նա՞սըլ թահգիր խտէպիլիրիւմ :

—Էօյլէ պիլին քի , պու գատըն կիւզէյլէրին կիւզէլի
տիր , վէ շաիրլէր մէրգումէյի մէտհ իթմէք իսթէտիքլէ-
րինտէ , Հինտիսթանըն վէնիւսիւ օլան Գալի նամ մապու-
տա թէշպիհ իտէրլէր : Տէրլէր քի , կէօզլէրի պիւյիւճիւ-
լիւք իգթիտարընը հայիզ օլուպ , իսթէտիկի տտէմին գալ-
պինի ճէլպ խտէր :

—Մատամ քի էօյլէ իմիշ , նէ՞ իչին տահա վագըթ
միւսատտէ խտէր իքէն , պէնիւմ գալպիմի տէ ճէլպ իթմէ-
մը՞ տիր :

—Տինլէյինիզ պէնի , սըր ճօրճ , տինլէյինիզ պէնի ,
չիւնքի Ֆէր շէյի տահա սիզէ սէօյլէմէտիւմ Պու գատըն օլ

տէրէճէ երև. քսէ. ք մէվգըտա պուլունմագ տա արք. քի «էթ-
րաֆընտա պուլունանլարըն կէօղէրի պիլէ անճագ անըն
անագըրընա գատար պազմադըլլա ճէսարէթ խոէրլէր :
Մէրգումէ , Հինտիսթանըն դրալլարը վէ պիւթիւն տիւն-
եանըն սահիպլէրի օլմուշ օլան թամէրլիալէրին սիլսիլէսին-
տէն տիր : Սէրվէթի օլ մէրթէպէ ճէսիմ տիր քի , պիլ-
ճիւմլէ խըտմէթ. քեարլարը , սահէսինտէ միլեօն սահիպի
օլուրլար , վէ քէնտիսինին սէրվէթի եինէ պոգի գալըր :
Պիր իշարէթ իթսէ , իւշ եիւզ պին Հինտլի , էմրինէ ի-
թաաթ իթմէ. քիկէ հաղըր տըրլար : Անճագ պու գատըն
իլէ սիղին պէյնսիկատէ մէզհէպճէ վէ իթիգատոճա պաղը
Փարգ վար տըր. քի , սիզճէ կիչիլմէզ պիր կիրտապ կէօ-
րիւնիւր , տէյիլ մի : խմուի մէրգումէ , սիղին եիւրէկինիզի
գաղանմագ իչին , մէզքիւր կիրտապա աթըլմանա հաղըր
տըր : վէ ճինսիեթ , մէզհէպ վէ իթիգատը պաթըլէյի
անագըրըր ալթընտա չըղնանաճագ տըր : Պունտան պնշ-
դա , սիղի քէնտիսինէ ղէվճ ինթիխապ իթմէսիլլէ , սիղի
քէնտի մագամընա գատար չըգարաճագ տըր , վէ սիղէ
հատա ու հիսապսըղ սէրվէթ ու գուտըթի կէթիւրէճէք
տիր , վէ էկէր միւրատըր իլահի , էճատարըն , թաթըրը
քէնտիսինէ իեստէ իտէճէ. ք օլսըր իսէ , օ թաթըրըն նը-
ֆըրը սիղէ վիրէճէք տիր . . . : իշթէ , սըր ճօրճ , սիղի
սէվէն գատըն , սիղէ պու հէտիեթլէրի իթմէ. քսէ տիր . . .
պու պապատէ պիր տիեթէկինիզ վիմը մը տըր :

— Հէյ վահ , բրէնսէս , պու պապատէ տիեթէկիմ բէք
ազ տըր , պիր ազ էվվէլ , նէ գատար ճալիպ թէքլիֆլէր
օլունտա , « Պէն տըրթըզ պաշգասընը տլումամ » տիմէ. քտէ
իտիմ , Փաղաթ չիմաի պու սէօղէ , « Պէն սաթըրգ տէ-
յիլիմ » քէլամընը իլավէ իթմէ. քիկիմ լաղըմ կէլմիշ տիր :
Ճէլլա , միւ. քէտտէր սուրէթտէ պիր թէսաճճիւպ ալէա-
մէթի կէօթէրէքէք ,

— Ահ , սըր ճօրճ , —տէսի , —իշթէ պու քէլամընը բէք
աճը տըր , չիւն. քի պու սէօղլէրտէ ալըպ սաթմա պահսըր
նէ բէտէն չըգարտընը :

— Եօյլէ օլսուն էֆէնտիմ , եանի մէզքիւր քէլամընը

ղանեթէ սէրթ վէ զանեթէ հագգարը օլաուլունու գա-
պուլ իտէյիմ, լաքին, շունու թէքրարարըմ քի, պէն
արթըգ քէնտիսինին տէյիլիմ . . . Մարի Պըրթէլի սէվէ-
րիմ . . .

Ճէլանըն սօլուն եանագլարը գըզարար, վէ կէօյլէ-
րինտէ պիր բարլադըգ միւշահատէ օլունաու, վէ գըս-
գանճըգ էսէրի օլաուլու աշիքեարէն անկաշըլան ֆասիա
պիր շիտտէթ իլէ,

—Խաւերը, խաւերը, —տէտի, —սիդ անը սէվմէզսինիդ,
վէ սէվմէզսինիդ . . . Ունուտունուլ օլ չօճուղու, վէ
էկէր անըն թէսէլլի օլմագլըղա ինթիեաճը պուլունուր ի-
սէ, տիկէր պիրի իլէ նիշանլարըգ քի, մէրգումէյի բէք
չմբուգ թէսէլլի իտէպիրի . . . Սըր ճօրճ, սիյէ եալվար-
մագ վէ բէճա իթմէք իչին, թա եիւքսէք մէվգըսընաան
աշաղը ինմէքիկէ թէնէզլիւլ իտէն գատըն հագգընտա
մէրհամէթսիդ օլմաեընը, վէ անըն աշգ ու սէվտա իլէ
սիլէ ուզաթարըղ էլլէրի բէատ իթմէյինիդ . . . ճօրճ . . .
ճօրճ . . . պէնի տինլէյին . . . պանա գուլագ վիրից . . .
սէվէրիմ սիլի . . .

—Սի'զ, մատամ . . . սի'զ, —բէբէլէտի տէլիգանըղ հայ-
րան օլարագ, վէ հէեհճան իչինտէ պուլունարագ:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, պէնտէնիդ, —տէտի ճէլա սօ-
լուղու քէսիլէրէք, —պէն քի, զաթէն սէնին իտիմ, վէ
պունտան պէօյլէ տաիսի սէնին օլմագ իսթէրիմ: Պալգ
պանա պիր քէրի, պանա քի, հէր քէս հուղուրումոտ
սէճատէ գըլտըղը հալտէ, շու էճնատէ սէնին տիլլէրինէ
գարանմըլմ . . . Բրէնսէն ճէլա քէնտի կէօզ եաշարը
իլէ սէնին էլլէրինի միւլէմմա իտիեօր: Սէն քի, հէնուլ
եիւզիւմ պիր մասքէ իլէ էօրթիւլիւ օլաուլու գէման, ա-
եադլարըմա գարանարագ, բէճա իթմէքտէ իտին, վէ թէ-
նիմէ տօզունտուլունտա, տիթրէեօր իտին . . . Ահ,
ճօրճ, խաթըրնու կէթիյ օլ սաաթլարը, պէնիմ սէնտէն
նիեազ իթտիլիմ, իշթէ օլ մուհապպէթ սաաթլարը
տըր . . . ճօրճ, պանա վէր սէնին եիւրէկինի, սէն պէ-
նիմ պիւթիւն ճանրմըն, վէ սէնիդ պէնիմ իչին տիւ-

նեա կէօղիւմէ կէօրիւնմէզ , վէ պէնիմ իշին եաշամազ միւմքիւն տէյիլ տիր :

— Բէճա իտէրիմ , մատամ , հարարէթինիլի թէսկին իտինիզ , չիւնքի սիզին շու իղթիրապլը հալինիլ չպէնի բարչալանօր , վէ կէօզ եաշարընըդ պանա թէէսսիր իտիեօր :

— Պէնիմ կէօզ եաշարըմը դուրութմազ , սիզին էլինիլ տէ տիր , ա՛հ , էկէր պէնիմ օլուր իսէնիզ . . . :

— Ճէնապը Հադգ հուզուրունտա եէմին իտէրիմ քի , պէն սիզին օլմազ իպթէր իտիմ , ֆադաթ նէ չարէ քի , պիր պաշդասընա կէօնիլ վիրմիշ օլտուզումտան , պունուն իհթիմալի եօզ տուր :

— Ս՛հ , եա՛ Բապպիմ , եինէ վէ տայիմա օ սէօզ , տէտի ճէլլա , աեադլարընը եէրէ վուրուպ , էլլէրինի տախի սըգարազ :

— Էվվէթ , մատամ , տայիմա պու ճէվապը ալաճագսընըզ , չիւնքի , էկէր պիզլաթ ճէնապը Հադգ եիւրէկիմի թէպտիլ իթմէքիկէ չալըշաճագ օլտա , վէ պիւթիւն իգթիտարը իլահիսինի դուլլանտա , աիեէպիլիլիմ քի , ահսըմը վէ եէմինիմի պօզամանեաճագ տըր :

Ճօրճուն պու սէօզիւ իւզէրինէ , ճէլլանըն րէնկի սօլտու , վէ գաշարը չաթըտը : Պիր արա ճօրճ , ճէլլանըն պիւթիւն սէվտա տույզուրը վէ գըսպանճըդ չիտտէթի գապարըպ , պիլճիւմէ գուվլէթէրիյլէ տիշարը տէօքիւլէճէքլէր տէեու զանն իթտի իսէ տէ , պու խուսուստա մէրդում տէլիգանը ալտանմագտա իտի , չիւնքի րրէնսէս ճէլլա քէնտի իւզէրինէ հաքիմի մութլազ օլտուզուճիհէթլէ , հիտաէթինէ զալէպէ իթտի , վէ պիւսպիւթիւն պիր հալը սիւքիւնէթ քէսպ իտէրէք :

— Սըր ճօրճ , -տէտի ազըր վէ եալաշ պիր սէտա իլէ , վէ եէրէ պադարազ , - պիր ազ էվվէլ , իւզէրիմէ էօլլէ պիր թարիֆ օլունմազ հալ կէլտի քի , ագլըմը զայ իթտիմ . . . իմտի , օ սըրատա իթտիկիմ նօգսանլարտան տօլանը աֆվընըզ րէճա իտէրիմ :

— Ս՛հ , մատամ . . . -բէրէլէտի ճօրճ , հէեէճանը սօնրատան արթմանի պաշլսեարազ :

ձէլլա չէօյլէ տէվամ իթտի ,

— Իչթէ օ զայ ազըլ հալիմտէ , սիզտէն կիլլի թու-
թուլմասը լազըմ կէլէն պիր սըրըր , ազըրմտան զաչըր-
տըմ . . . : Իմտի , շիմտի տէ սիզին աաըլատէլիկինիզէ միւ-
րաճաաթլէ , պու սըրըր աալա քիմնէեէ սէօյլէմէմէնիզի
բէճա իտէրիմ :

— Ասըլզատէլիկիմին համուսու իւզէրինէ եէմին իտէրիմ
քի , մատամ , —տէտի ճօրճ շիտտէթլէ , —մէզքիւր սըրըր
հիչ պիր քիմնէեէ սէօյլէմէեէճէկիմ . տօղրուսու պէօյլէ
պիր սըրըր մէյտանա չըգարմագ իչին , պէն ինսանլարըն
էն ալչազը օլմալըեըմ :

— Բէք կյի , պէն սիզէ ինանըըմ . . . Էօյլէ իսէ , չէֆ-
ֆագըն իւք դիսալարը զուհուր իթտիկլինտէ , կիճէնին ըիւ-
եալարը նասըլ ունուսուլուր իսէ , էօյլէ տէ պիզ չու կէչ-
միչ խաթըրէլէրի ունուտալըմ : Հէլէ պէն ունութտում ,
վէ պիր տախի խաթըրա կէթիրմէեէճէկիմի վատ իտէ-
րիմ . . . : սիզտէ պէնիմ կիոլի ունուտունուլ . . . : վէ
հէմմէզհէպինիզ օլան պիր գատըն իլէ թէզվիճ իաինիզ . . .
մատմուսազէլ Մարի Պըրթէլ իլէ էվլէնին , վէ պախթիեար
օլուն . . . : Պէն իսէ , էօմրիւմիւն իչլնտէ պիր աոտամ
սէվմէկէ ճէսարէթ իթտիկիմ հալտէ , մէչազգաթա տա-
խի տանանարագ եաշամագլըզա ճէսարէթ իտէճէկիմ :

Բրէնսէս մէզքիւր քէլամլարտան սօնրա տախի , քիմ-
սէնին իշիտէմէեէճէկի պիր սուրէթտէ , չէօյլէ իլավէ իթտի ,

— Էվլէթ , եաշաեաճաղըմ , լաքին ինթիգամ ալմագ
իչին եաշաեաճաղըմ . . . :

Ճօրճ իլէ բրէնսէս պէյնինտէ վուգու պուլան իչպու
միւսահապէթէ խիթամ վիրիլմէք իչին , բրէնսէս էլինի
ճօրճա թագտիմ իթմէքտէ իքէն , գարու եալաշճա վու-
րուլմասըլլա , ճէլլա էլինի չէքաի , վէ ,

— Կիրինիզ , —տէեու էմր վիրտի :

Գարու աչըլարագ , Սօկօրուն չէհրէսի , թուճտան մաս-
քէ կիպի բէրտէնին արասընտան կէօրիւնտիւ : Հինալի ,
տէլիգանլը ինկիլիզի կէօրմէսիլլէ , կէրի չէքիլմէք իսթէ-
տի իսէ տէ , ճէլլա մէրգումու տուրտուրուպ ,

—Կիթմէ Սօկօր, էֆէնալինն սէնի թանձամարնտա պիր պէյիս հօգ աուր, չիւնքի, արթըգ հէր իշիմիպի պիլիւր, — տէտի :

Սօկօր տախի իչէրի կիրիպ, վէ սօլ էլինի կէօքսիւնէ գավուշտուրարադ, բրէնսէսին գարշըսընտա աուրտու :

ՆԻՆՈՒՖԻՐ ԶԻՉԷՔԼԷՐԻ

Սօկօրուն սալ էլինտէ պիր տէմէթ նինուֆէր չիչէֆի վար իտի իտէ տէ, բրէնսէս պու չիչէքլէրէ պագմատը, վէ ճօրճ, հէր նէ գատար Հինա լիսանընա աչինա իտի իտէ տէ, եինէ մէրդումուն անլանամանաճալը պիր լիսան իլէ :

—Նէ՞ իսթէրսին, —տէնու Սօկօրա սիւալ իթտի :

Սօկօր էլինսէքի չիչէք տէմէթինի ճէլլանա տօղրու ուղատարադ :

—Էֆէնտիմ, պու չիչէքլէր սիդին իչին կէթիրիլմիշ տիր, —տէտի :

Բրէնսէս շէտիտէն տիթրէտի, վէ դաչարը չաթըլտը : Պատէհու տէմէթի էլինէ ալըպ, վէ եալընը Սօկօրուն իշիտէպիլէճէկի պիր թարգտա :

—Նինուֆէր չիչէքլէրի, հանի ֆէնալըգ պլասը օլան Սիվանըն չիչէքլէրի . . . աճապա եինէ նէլէ՛ր տէօնիւեօր, — տէտի :

Սօկօր, պու սիւալի քէնտիսինէ զանն իթմէեէրէք, սիւքիլթ իթտի :

Ճէլլա, չիչէքլէրի էլինին ալթընտա էզտիքտէն սօնրա, չու վէճհ իլէ իլավէ իթտի :

—Պունտա տէօրթ նէվի չիչէք վար արր :

—Էվիլէթ, էֆէնտիմ, —ճէվապ վիրտի Սօկօր :

—Տիմէք տէօրթ քիչինին կէօնտէրիլտիկինէ տէլի տիր :

—Էվիլէթ, էֆէնտիմ :

—Նէ՞ վագըթ կէլտիլէր :

—Նիմաի :

—Կէլտիլէրինի քիմնէ կէօրմէտի եմ :

— Խա՛հերը , էֆէնտիմ :

— Հայտէ եանլարընա կիթ տէ , քէնտիլէրինի բէ.ք չօգ պէ.քէթ մէ եէճէկիմի թարափըմնան պիլտիր :

Հինալի , պու սէօղ իւղէրինէ , իչէրի կիրաիկինտէ նա-
սըլ սէլամլատը իսէ , եինէ էօյլէ սէլամլանարաղ , տիշարը
չըղ սը , վէ բէրտէլէր արգասընստան գարանար :

Պալէատէ տէրճ օլունան մուխթասար սիւալ վէ ճէ-
վապար , վէ նինուֆէր չիչէ.քէրինին վիրուտի իւղէրինէ ,
բրէնսէսին հէ եէճանը թէսկին օլաու : Իմտի պիր արա թա-
թիլ իալիմիշ օլան մուհավէրէ , եէնիտէն կիւլիւմնէ եէրէ.ք
իպլիտար իտիպ , զաեէթ նազի.քեանէ վէ թտպիի պիր
սէտա իլէ , միւմաիլէ.յհա , ճօրճ Մալգօնա , չէօյլէ սէօյ-
լէտի :

— Տիմէ.ք մուգավէլէմիլ արթըղ խիթամ պուլտու ,
տէյիլ մի , վէ պիր արա պէյնիմիլսէ զուհուրա կէլէն
պիր եանլըչըղա նիհաեէթ վիրիլտի . . . արթըղ տօս-
թուղ . . . շու հալտէ , սըր ճօրճ , գօլունուզու պանա վէ-
րինիլ տէ , միւսափիրլէրիմին եանընա ավտէթ իտէլիմ ,
չիւն.քի անլէր , խայլի վաղըլթ թէմտիտ իալիմիշ օլան շու
ղայպուպէթիմիլտէն տօլանը հիշ պիր շիւպհէեէ զահիպ
օլմամալը տըրլսր :

Ճօրճ , քէնտույլի թաղեիդ իթմէ.քտէ պուլունան շու
միւսահապէթտէն գուրթուլտուզու իչին , զաեէթլէ մէս-
րուր օլարաղ , միւմաիլէ.յհանըն թէքլիֆինէ տէրհալ մու-
վաֆֆադաթ պիլլէ , ճէլլա իլէ պիրլիքտէ թարաղանըն
էօրլւնա միւթէրահի օլաու :

Պու արա հալա գարարմանա պաշլամըշ օլուպ , արապ
քէօլէլէր օրթալըղը պարընլոթ մագ իչին , մէշալէլէր եագ-
մանա պաշլամըշլար իտի , վէ միւսափիրլէրտէն պաղըսը
իսէ , հալէա պուզլու չէրպէթլէր վէ իշրէթլէր իլմէ.քտէ ի-
տիլէր :

Ճօն Մալգօն , ճօրճուն գօլթուլունտա պուլունան բը-
րէնսէս ճէլլանըն իպլիգպալինէ կիտէրէ.ք :

— Էֆէնտիմ , -տէտի , -օղլումու զաեէթլէ պախթիեար
կէօրիւհօրում , Մէրգ ում , սիդին պու աէրէճէ իլթիֆաթ-

լարընըզա նայիլ օլտուղու հալտէ , հագըղ աթէն հասէտ իտիլէճէք հայի վար տըր :

—Սըր ճօն , մախտումինիլ պանա միւսթադպէլտէքի թասաւլիւրլարընտան , եագընտա թէէհիւլ իտէճէկինտէն , վէ նիշանըսընա օլան մուհապպէթ վէ սէվտասընտան պահա իթտի , պէնտէ քէնտիսինի խօշլանարագ տինլէտիմ , վէ իլէրուտէ նայիլ օլաճաղը սաստէթտէն տօլաեը նէ տէրէճէ խալիսէթլէ մահղուղ վէ մէմսուն պուլունտուղումու քէնտիսինէ պիլտիրտիմ :

Պու լաֆղլար օլ մէրթէպէ սիւքիւնէթի քեամիլէ վէ պիր նէվ թէպէսսիւմ իլէ սէօյլէմէքտէ իտի քի , ճօրճ , բրէնսէս ճէլլանըն պու գատար մահիր պիր թէաթրօ օեունճուտու օլտուղունա ինանամաուրընտան , իշիթտիկի մէղքիւր լաֆղլար , աճապա սահիֆէ մի տիր աէեու թէրէտտիւտ իթմէքիկէ պաշլատը :

Լօրտ Սինկըլթըն , պու արա բրէնսէս ճէլլանըն եանընա կիթմիշ օլտուղունտան , միւմաիլէյհին սօն մէօղլէրինի իշիթմիշ իտի :

—Տիւմէք , -տէտի միւմաիլէյհ լօրտ , -պիղիմ սէլտալը ճօրճ , հէր սէվտալլար կիպի , քէնտի աիլպէր նիշանըսընըն պիւթիւն հալլէրինի վասֆ իթմէք իլէ լէղլէթ ալորընտան , սիլին պիլտէն ուզագ գալմանըլը չօղլուղ վաղիֆէ իթմէմիշ օլմալը տըր :

—Միլօրտ , -ճէվապ վիրտի բրէնսէս , -ֆիլ հագըղա սիղ նատիր իւլ էմալ պիր զաթսընըղ , չիւնքի սիզտէն պիր շէյ կիլլէնմէեօր , նասըլ քի , պու տէֆա տախի իշի օլտուղու կիպի սէօյլէտինիլ , լաքին պու մագուլէ սէվտա աթէշլէրինէ տէ աֆվ իթմէլի տիր :

—Էֆէնտիմ , զաթէն սիլին գարընըպտա հիլ քիմնէ , քէնտի սէվտա աթէշլինի սէթր իտէմէղ , չիւնքի , սիղ օեօլտա աթէշլէրի չաբուղ հիսա իտէրսինիլ , -տէտի լօրտ Սինկըլթըն պաթթալ պիր ճիլվէքեարըլըլա :

—Ահ , միլօրտ , պու կիպի կիւղէլ թապիլլէրի պանա սէօյլէմէլինիլ , իլլա սըր ճօրճուն տիլպէր նիշանըսըր օլան մատմուաղէլ Մարի Պըրթէլէ սագլանընըղ , պիրա , պու

մէտհիւնէլէր պէնիմ իշին խիլաֆ Վէ շիւպհէլի օլտուղու հալտէ , անըն իշին սուլթու տուրլար :

Միւ քիտիմէ պիր ազ վազըթ տահա պու եօլտա տէ վամ իթտի.քտէն սօնրա , նիհաեէթ Պէնարէս վալիսի շէօյլէ տէվամ իթտի ,

—Էֆէնտիմ , հազգըմըղտա վուզ ու պուլան իհիթիշամ լը միւսաֆիրէրվէրլիկինիպէն նաշի , պիր տէֆա տահա պէհանը թէշէ.ք.թիւրլէ պէրապէր , մաւֆարազաթըմըղ իշին տախի միւսաաառէնիլի թէմէննի խաէրիզ :

—Նէ՛ օ էֆէնտի , կիթմէ.ք մի , վէ միւսաֆիրլէրիմի պու գաաար չաբծւ պուրէթտէ պէնտէն աեըրմա՞գ մը իսթէեօրսունուլ :

—Էֆէնտիմ , վազըթ կէշտի , —աէտի սըր ճօն Մալգօն , —եարը կիճէտէն էվիլէլ տէ Պէնարէստէ պուլունմադ լըղըմըղ լաղըմ տըր :

—Մատամ քի , էֆէնտիլէր , կիթմէ.ք իսթէեօրսունուլ , րուխտաթ սիզին , պէն քէնտի խանէմտէ միւսաֆիրլէրիմին քեամիլէն հիւրը օլմալարընը իսթէրիմ :

—Էֆէնտիմ , —ճէվնապ վիրաի լօրա Սինկըլթըն , միւսաաառէնիլլէ , վիրտիկինիլ սէօզիւ խաթընըղա պըրազըլըմ : Եանի , եարըն տէյիլ օլ պիր կիւն վիրէճէկիմ պաւլտա հազըր պուլունարազ , դրալիշալըզ մէսնէալլլէ պէնտէնիլի թալթիֆ պուեուրաճազսընըղ , տէյիլ մի :

—Էվիլթ , սէօզիւմտէ պուլունաճաղըմ :

—Ինչապլահ խաթընըղտա գալըր :

—Էմին օլունուլ , միլօրտ , չիւնքի պէն վիրտիկիմ սէօզիւ ապլա ունութմամ :

Պու սէօզիւն իւզէրինէ միւսաֆիրլէր , ուշագլտըն էլլէրինտէ պուլունան աթլտրա րաքիպ օլարազ , բրէնսէս իլլէ վէտալաշտըլար : Լօրա Սինկըլթըն իլլէ ճօն Մալգօն , ճէլլանըն էլլինի էօբտիւլէր , ճօրճ տախի միւմաիլէյհանըն էլլինի էօբմէ.ք իշին էյիլտիկինտէ , ճէլլա մէրգուճա խիթապէն ,

—Սըր ճօրճ , —տէտի , —տէրխաթըր իտին քի , —եարըն տէյիլ օլ պիր կիւն , վալի էֆէնտիին վիրէճէկի պալո-

տա , սէվկիւլիւ նիշանընդ մատմուռազէլ Մարիյի պէնտէ-
նիզէ թագաւիմ իտէճէ.քսինիզ :

Պու սէօղէր հէր նէ գաաար բէ.ք թապիլի սուրէթտէ
թէլաֆիուդ օլունսու իսէ տէ , ճօրճ Մարգօնսուն իւզէ-
րինտէ պիր տիթրէմէ հուսուլէ կէթիրտի : Պունուկա պէ-
րապէր մէրգում աէլիգանլը ,

—ինչաաղահ , էֆէնտիմ , -ճէվապընը վիրտի :

—Սէօղիւնիւզէ ինանըրմ , սրր ճօրճ , սիզ սւնուտա-
ճադ օլուր իսէնիզ պիլէ , պէն պիր եօլ իլէ խաթրընդա
պըրագըրմ :

Իլթէ պէօլէճէ պու միտաֆիրէր եօլա չըզըզ ու-
ղազ տա , կիճէնին գարանըրը էսնապընսու մէշալէյէր եսն-
մսեսա , վէ Պէնարէս թարիզի իւզէրինտէ , աթարըն տէօրթ
նալ գօշուչունուն շամաթասը կիթաի.քճէ իլիտիլմէմէնէ
պաշլասը :

Ճէլլա իսէ , եալընըճա պիր բէնիլիէ էօնիւնտէ տու-
րուպ , մէղ.քիւր մէշալէլէրին բըզըլարընա նազար իթմէ.ք-
տէ , վէ հէման իլիտիլմէմէ.ք իւզրէ պուլունսուն հայվանլա-
ընն շամաթասընը տիլիլմէ.քտէ իտի :

Պու արա հէր .քիմ , բրէնտէսի տիլիլզ կիպի , վէ տա-
լա գըմըլտանմանարադ , վէ ստէթտէն գիւատէ աաիլի
բէնիլի սօլմուշ օլուպ , եիւրէկի չարմադ վէ նէֆէսի սօ-
լումադ հայինտէ կէօրսէ , միւմաիլէ , հանըն մութլադ պիւ-
յիւ.ք պիր աէրտ ու .քէտէրէ ուղըրմըջ օլսուգունու թաի-
մին իտէպիլիլ իտի : Ֆադաթ , չու հալ չօգ սիւրմէտի :
Շէօլլէ քի , ճէլլա սեսաղա գալգտը , վէ ի.քի էլինի անլը-
նա գօնուպ , զանն իտէրսին .քի , ֆէնա պիր թէֆէ.ք.քիւ-
րիւ տէֆ իթմէ.ք իլին , ի.քի իւշ տէֆա պաշլընը սալլասը ,
վէ բէնիլիէնին եանընսուն ալըլտըզընտա , հէման անլա-
շըմադ պիր սէտա իլէ չու լաֆիլարը թէ.քէլլում իթտի :

—ինսանըն թէլէֆինի մուճիպ օլան հադարէթ , ան-
ճադ ճէզասըզ գալսն հադարէթ տիր : Հալ պու .քի , աթ-
ղը ինթիզամ օլտուգճա , հադարէթին պիւյիւ.ք օլմասըն-
տան նէ՞ գարար կէլպիլիլ : վա՛յ անըն հայինէ .քի , պէնի
թահգիլ իտէր , վէ անադլարը ալթընտա չըղնար . . . :

վայ անէ քի, պէնիմ բաքիպ օլմագլըղըմը թէրճիհ ի-
տէր: Էօյլէլէրին եա խամինի վէ ճիամինի օրթատան գալ-
ալըմալըերմ, վէ եախօտ տիւնեաաաա պէն ինսան տէեու
եաչամամալըերմ: Ահ, օլ լանէթլի Էվրօրալըար . . .
Հէմ թօբրաղըմըղը վէ հէմտէ եիւրէկիմիդի աեաղլարը
ալթընտա չըղնաեօրլար: Լաքին, պիր աղ տահա սապը
իտէլիմ, չիւնքի պոււնլարըն Հինտիսթանտա իճրա իթ տի.ք-
լէրի հիւքիւմէթին մահվը սաաթը եաղլաչըեօր:

Ճէլլա պալէատէքի սէօյլէրի սէօյլէտիկի զէման, օտա-
նըն օրթատընտա պուլունտ: պիր սուֆրանըն հանընա եաղ-
լաչըպ: չընկըրաղը չալար:

Սօկօր, երինէ աոէթտէն օլան թէվաղու իլէ տէրհալ
իչէրի կիրտի, վէ ճէվապ վիրմէք իչին, Էֆէնտիսինին սի-
ւալինէ պէքլէմէեէ պաչատը:

—Պէլճիւմլէ Ինկիլիզլէր, վէ պոււնլարըն մաեէթլէրի,
հէք կլթտիլէ՞ր մի, -տէտի միւմաիլէյհա:

—Էվլէթ, նէ՛ սէրայտա վէ նէ՛ պաղչէլէրտէ անլէրտէն
քիմնէ գալմատը:

—Էմի՞նմիտին:

Սօկօր, Էվլէթ մանէտարնտա օլարապ, պաչընը սալլա-
սը. պատէհու ճէլլա շէօյլէ տէվամ իթ տի,

—Նինուֆէր չիչէքլէրինի կէթիրէն գարընտաչարըմըղ
սէնինլէ գօնուչտուլամը մը:

—Էվլէթ, Էֆէնտիմ:

—Նէ՞րէտէն կէլիեօրլար:

—Շարգտան, զարպտան, ճէնուպտան վէ չըմալտան:

—Իսիմլէրինի պիլիբմիտին նէ՞ տիր, վէ եիւզլէրինի
կէօրտլուն մի:

—Իսիմլէրինի պիլմէտիկիմ կիպի, եիւզլէրի տախի պի-
լէր գալըն թիւլ իլէ կիզլէնմիչ տիր: Պու թիւլ սնճապ
սիդին հուզըրունսղտա գալարըրլաճապ տըր: Իմուիքէն-
տիլէրինի պուրաեճ կէթիրէյիմ մի:

—Էվլէթ, քէնտիլէրինի գապուլէ հազըրըմ:

Պու սէօղիւն իւզէրինէ Սօկօր ալչարը չըգտը: Բրէն-
սէա իսէ եալընըղ գալըպ, քէնպու քէնտուհէ,

— Աճապա նէ՞ խապերէր կէթիրաիլէր , — տէտի , — աճապա Սիվա նամ՝ զայիմ՝ մապուտուն միւրաւոր նէ՞ տիր . եինէ ինկիլիզ գանը՝ մը իսթէեօր : Ֆագաթ հէր նէ տալիս օլա , իճրաօրնտա պուլունաճաղըմ . . . Ահ , իշթէ կէլիեօրլար , շիմտի իշին նէ օլտուղունու անլահաճաղըմ :

Ֆիլվազը գարու աչլլապ , Սօկօրուն վէսաթաթըլլա տէօրթ քիշի սալօնա կիրէրէք , բրէնսէսին հուզուրունտա եարը պէլլէրինէ գատար էյիլաիլէր :

Պունլարըն պաշլարընտա ուլուն վէ սիեահ պիւրիւն . ճիւլլէր օլուպ , ումուպլարընս վէ կէօյիւպէրինէ գատար սարգըլմըլ օլտուղունտան , եիւլլէրի կէօրիւնմէմէքտէ իտի :

Ճէլլա իշարէթլէ պունլարը սէլամլատը , վէ քիպը ու ազամէթլէ շէօյլէ սէօյլէտի :

— Էյ , ալլահ թարաֆընտան կէօնտէրիլէն էլիլէր , սիղլէր շու սաաթտա Ֆանսիկարլարըն վէ թուկլարըն հուզուրունտաւընը , սիղի նէ՛ կէօրէն վէ նէ՛ տինլէեէն վարտըր . . . : իմտի , պիւրիւնճիւլլէրինիկի աչլապ , էֆատաթընըր սէրպէսթճէ իճրա իտէպիլիրսինիկ :

Մէրգուման , շիւպհէսիզ իւղէրլէրինէ հաքիմի մութլազըզ հագգընը հայիզ օլան միւմաիլէյհա բրէնսէսին էմրինէ իթթիպաէն եիւլլէրինին պիւրիւնճիւլլէրինի աշտըլար , վէ ճէլլա պունլարը թանըեընճա , քէմայի թէաճիւլ իլէ :

— Ա՛ . . . ֆագիր Սուտսի Ագգուր , ճաալ , վէ Հօլգար իմիշլէր . . . — տէտի :

— Էվլէթ , էֆենտիմ , թուկլարըն ամիրլէրի իշինտէ , սիղտէն սօնրա էն պիւյիւլլէրի , — տէեու ճէվապ վիրտի , տալ վէ պիշիմսիզ գաֆալը վէ զայիֆ վիճուտլու մէրգում ֆագիր :

— Բէք ալէա , պու հալտէ գարնտաշլար , էվլէլտ սուլթանընըրն սէրաեընա սէֆա կէլաինիզ , սանիէն , սիղի պուրաեա կէօնտէրէն Սիվա վէ Պօվհանի մապուտլարընս թէշէքքիւրլէր օլտուն : Պանա Սօկօր մարիֆէթիլլէ նինուֆէր չիշէքլէրի կէօնտէրմիշաինիկ , օլ չիշէքլէրի քի , մուգատտէս վէ էսրարը ճամի տիրլէր , վէ եսլընը պիղիմ :

իշին պիւյիւք մանէասը օլուպ, ուզուն խապերէրի իմա ի-
տերէր : Իմաի, աճապա իւզէրիմիզտէ պիր մուխաթա՞րա
մը վար տըր :

— Էվլէթ, էֆէնտիմ :

— Պու ֆէնալըդ աճապա քի՞մտէն տիր :

— Պիր ինկիլիզտէն տիր :

— Բէք իյի, պու ինկիլիզ քի՞մ տիր :

— Հինա շիրքէթինին պիր պիւյիւք հաքիմի տիր :

— Պիր պիւյիւք հաքի՞մ մի, չաբուզ սէօյլէյին Ագ-
պար, մէրազ իտիեօրում :

— Էֆէնտիմ, պու ինկիլիզ պիր եէմին իթմիշ, - տէ-
տի ֆագիր Սունիասի :

— Նէ՞ կիպի :

— Թուկլարն տէհշէթլի վէ կիզլի շիրքէթինին քեաֆ-
ֆէյի էսրարնա վագըֆ օլմագ, վէ Պօվհանի էվլատլարը-
նըն թէշէպպիւսիւնիւ էսասէն մահվ իթմէք իշին, պիւ-
թիւն էօմրիւնիւ տարֆ իքմէքլիկէ եէմին իթմիշ :

— Վէ եէմին իթտիկի վագըթտան պերի տիր, թահար-
րիսինի իտիեօր, - իլավէ իթտի ճաալ :

Ճէլլա, թահգիր ալէամէթիլլէ :

— Վարսլն արասըն, հիշ պիր շէյ պուլամաեաճագ տըր,
- տէսի :

— Ջաթէն պուլմուշ, էֆէնտիմ, պուլմուշ, - տէտի
ֆագիր հըրս իլէ :

— Իհթիմալի եօզ տուր :

— Խա՛եըր, էֆէնտիմ, հագըգաթը հալի սէօյլէեօրում :

— Բէք ալէա, ֆագաթ նէ՞ իշտէն տօլանը խապեր ա-
լապիլմիշ :

— Բէք չօգ շէյտէն . . . : Շէօյլէ քի, պաղը խալին
գարնտաշլարմըզ պիզիմ մուխաթարալը սըրըլարմըզը
մէրգումա խապեր վիրմիշ օլաուգլարնտան, մէրգում հէր
շէյին իզինի պուլմուշ, վէ օլ լանէթլի աոէմ ապա պու
Լի աըթըզ թէրք իթմէեէճէք տիր : Էկէր իլէրուէ տօզ-
րու պիր աաթմ տահա աթաճագ օլուր իսէ, շիրքէթիմի-
զին ճանը թէհտիտ վէ թէհլիքէ ալթընտա պուլունա-
ճագ տըր :

—Մէրգումուն կիթտիկի Եօլլար հէնուղ գարանըդ տըր, —տէտի Հօլգար, —քիմնէնին իամինի պիլմէզ վէ եիւղինիւ թանըմազ, պունուենլա պէրապէր արամըդտա Եալընըզ պիր կէօլկէ օլուպ, օ տախի հէման մահվ օլմազ իւզրէ տիր: Իհթիմալ տըր քի, Եարըն հէր շէյի անլա-Եաճագ տըր, վէ իհթիմալ տըր քի, Եարըն շիրքէթիմի-զին սուլթանը վէ բէյիպէրի, քէնտիլէրինի մէրգումուն կիղէեհէմէեհէքէր տիր:

Ճէլլա, տեաղընը Եէրէ վուրուպ, շէհրէսի տախի պու-րուշարագ, վէ կէօլլէրինտէ իտէ, գալիմ պիր բարլազըզ միւշահատէ օլունարագ, շէօյլէ սէօյլէտի,

—Վէ պու հալտէ, ինկիլթէրրա զալիպ կէլէճէք, վէ պիղ տախի պունտան պէօյլէ Հինտիսթանը ինկիլթէրրա-նըն մէլուն հիւքիւմէթի պլթընտան գուրթարամաեաճա-զըզ, աէյիլ մի . . . : Խա'եըր, Խա'եըր, Եիւզ տէֆա Խաեըր, պու օլմաեաճագ պիր շէյ տիր: Էճատարմին վէ ալլահարըմըզն իւզէրինէ Եէմին իտէրիմ քի, պու շէյ օ-տմաեաճագ տըր . . . :

—Էֆէնտիմ, —տէտի ֆագիր, —սիզ Պօվհանինին գը-զըսընըզ, վէ սիդի սէօյլէտէն տախի վալիտէնիզ տիր,

—Վալիտէմ գանըմը տամարըարըմաա գայնաթըեօր, պանա մուգատտէս պիր հիտտէթ հիտս իթտիրիեօր,

—Իշթէ, Էֆէնտիմ, —տէտի ֆագիր, —շիմտի մուտա-թարանըն նէ օլտուղունու անլատընըզ, պու հալտէ նէ՞ էմրինիզ վար տըր:

Ճէլլա, պիր միւտտէթ ապա ճէվապ վիրմէեհէրէք սիւ-քիւլթ իթտի. պատէհու մէզքիւր սիւալէ ճէվապ վիրէճէք Եէրտէ, շու սիւալի արզ իթտի,

—Ֆագիր, սիզ Սիվա մապուտունուն սէվկիւլիսիւսի-նիզ, վէ սնըն ագըր սիզտէ մէվճուտ տուր . . . : Իմտի, սիզ պէնիմ Եէրիմտէ օլայտընըզ, նէ՞ Եօլտա հարէքէթ-տէ պսւլունուր իտինիզ:

—Պիլա թէրէտտիւտ պու ատէմի թէլէֆ իթտիրիր ի-տիմ, շիւնքի պու ատէմին ճանը պիզէ լազըմ տըր,

—Դա'ն մը լազըմ . . . :

—Եվ վէթ , էֆէնտիմ , եապտնճը դանը , լանէթլի գա-
նը լաղւմ , եօգսա եագընտա պիղիմ վէ գարնտաշլարըմը-
ղըն գանը սէլ կիպի ագամադ տըր :

—Հագդընըզ վար ֆագիր , պու պաշ հաքիմ հէր քիմ
իսէ , գաթլ ու թէլէֆ իթտիրմէլի տիր :

—Նէ՞ վագըթ :

—Եարըն կիճէ :

—Բէք իյի , նէրէտէ գուրպան օլունաճագ տըր :

—Ֆիլէրին գապրիսթանընտա , վէ Սիվանըն բութու
էօնիւնտէ :

—Բէք կիւզէլ :

—Շիմտի պու տտէմ գաթլէ հիւրմ օլունտու եա , -
տէվամ իթտի ճէլլա , - արթըզ օնուն իսմինի սէյլէեէ-
պիլիրսինիզ :

—Եֆէնտիմ , պու տտէմ , Պէնարէս շէհրինին պաշ
հաքիմի սըր ճօն Մալգօն տըր , - տէեու ճէվապ վիրտի
ճապլ :

Պու իֆատէ իւզէրինէ ճէլլա տիթրէտի , վէ իւզէրին-
տէ պիր գաշ տամլա սօղուզ թէր հասըլ օլտու :

—Ճօն Մալգօն մու . . . , տիմէք անըն բէտէրի . . . -
բէբէլէտի միւմաիլէյհա իսթէմէեէրէք պիր տէհշէթ հիսս
իտէրէք :

Ճէլլանըն շու հէեէճանը , օրատա հագըր օլան տէօրթ
քիշինին թարաֆընտան կէօրիւլէրէք , ֆագիր Սունիասի ,
քէնտիսի Սիվա մապուտունուն էն եագըն տօսթու օլմագ
միւնասէպէթիլլէ , հէման հիտտէթլի պիր թարզտա , վէ
աթէշ սաշան կէօղլէրինի միւմաիլէյհանըն իւզէրինէ աթֆ
իտէրէք ,

—Եֆէնտիմ , -տէտի , -շու էսնատէ հալինիզի կէօրէն
օլտա , մուլթաղ բրէնտէս ճէլլա ալթիւսթ օլունօր , վէ եա-
խօտ թէրէտաիւտ իսիւօր , տէեէճէք տիր : Աճապա շու
մուխաթարալը վէ տէհշէթլի տիւշմէնիմիզին իսմինի ան-
լաաղընըզ թագաիրտէ , մէրզուսու գաթլտէն էսիրկէ-
մէք մի իսթէեօրտունուզ :

Պու արա ճէլլա , էսկի մաքին հալինի քէսպ իտէրէք ,

վէ ումուղլարընը խթիհզա իւէ սիւքերէ.ք , շէօյլէ ճէվապ վիրտի ,

—Մէրզումու դաթլաէն էսիրկէմէ.ք մի , նէ. միւնա սիպէթ , պէն օ խային առէմի քէնտի էլլիմէ սիզէ թէսլիմ իտէճէկիմ :

Ճէլլա , պու սէօղլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա , չընկըրաղը չալտը :

—Էֆէնտիմ , նէ. Եաբընօրսունուզ , - տէտի ճաալ :

Սօկօրու չըղըրընօրում , անտէն դօրգմանըն , չիւնքի զանէթ էմնիյնէթլի տիր :

Պու արա Սօկօր տախի իշէրի կիրտի : Բրէնսէս մէրգումա խըթապէն ,

—Պէնի տինլէ , Սօկօր , վէ սէօյլէնէճէկիմ հէր պիլր քէլամը խաթըրնտա իյիճէ սագլա : Սէն , Պէնարէսին պաշ հաքիմի յըր ճօն Մալգօնու թանըրսըն , տէյիլ մի :

—Էվվէթ , թանըրըմ :

—Խանէսինին նէրէ.տէ օլտուղունու տախի պիլիրսին :

—Էվվէթ :

—Մաաամ քի պունլարը պիլիեօրսուն , պու առէմի Եարըն կիճէ , էլ վէ անագլարը պաղլը , վէ աղլը թըգալը օլտուղու հալտէ , պիլիմ էլլիմիդտէ պուլունմալը :

—Բէք իյի էֆէնտիմ , -տէնու ճէվապ վիրտի Սօկօր սէրպէսթճէ , կիւհա ճէլլանըն էմիի սուհուլէթլի պիր շէյ տիր կիպի :

—Հէբսի պու դատար տէյիլ տիր , - տէվտմ իթտի բրէնսէս ճէլլա :

—Էմի խոինիզ , էֆէնտիմ , տահա պաշգա պիր շէյ վար իսէ , անըն տախի իճրասընա հապըրըմ :

—Ճօն Մալգօնու տէրտէսթ իթտիկին վազըթ , սէյֆիեհտէ պիր կէօնա շամաթա չըգարըլմամալը , վէ մէրգումուն օտասընտա պուլտուղուն էվրազը , քեամիլէն ալըպ պիզէ կէթիրմէլիսին :

—Բէք իյի , էֆէնտիմ ,

—Հայտէ սէնի կէօրէյիմ . էյ սիզ ալլահ էլլիլէրի , վէ մուգատտէս թէշէպպիւսին էլլիլէրի , կիտինիզ վէ գա-

ըննաաշարը մըլը թօբլանընը : Եարըն ֆիլլէրին գապրիս-
թանընտա , սաաթ եարը կիճէ վուրսուղունտա , Ֆանսի-
կարլարըն վէ թուկլարըն սուլթանը , Պովհանի էվլաալարը-
նըն սըրըլարընա նէ՝ Խօլտա հիւրմէթ վէ րիաեէթ իթսիր-
սիկինի կէօրէճէք տիւրէր :

Բըհնէս ճէլլանըն պու էմրի իւզէրինէ , ֆազիր ին
տիկէր իւչ նէֆէր րէֆիլլէրի , պիւրիւնճիւքլէրինի իւզէր-
լէրինէ չէքէրէք , վէ բըհնէսին հուղուրունտա էյիլէրէք
կիթտիլէր : Սօկօր տախի արգալարընտան չըգըպ , ճէլլա
եալընըլ գալընճա ,

—Ա՛հ , ճօ՛րճ Մալգօն , տիմէք եարըն կիճէաւն իթի-
պարէն ախըր ինթիլամա պաշլաեաճաղըմ :

ՅԻԼԼԵՐԻՆ ԴԱՊՐԻՍԹԱՆԸ

Բըհնէս ճէլլա , «Տէհէթլի թէշէպպիւսին էլլիլէրինի»
(գաթլ ու իտամ իլահէսի օլան Պովհանինին մէղհէթինէ
իթիդաա իտէնլէրի , պիղլաթ Հինալիլէր պու իսիմէ թէս-
միսէ իթմէքտէ իտիլէր ,) ֆէրաասը կիճէ ֆիլլէրին գապ-
րիսթանընտա պուլուշմագ իւզրէ սէօլ վիրիպ , մահէլլէ-
րինէ կէօնտէրաթտէն սօնրա , եանի թագրիպա եիկիրմի
տէօրթ սաաթ սօնրա , եանի իրթէսի կիւն ւոզլամըն սաաթ
օնպիր րատտէլլէրինտէ , հավա րիւզկեարըլ օլուպ , կէօք
եիւզիւնտէ պուլունան պուլութլարը , տէնիլին տաղլալարը
միսիլլիւ , սիւրիւպ կէօթիւրմէքտէ օլտուղու ճիհէթլէ ,
մահիթապ պաղէն զսյպ օլուր , վէ պաղէն տախի տաղլա-
րըն թէքէսի արգասընտա միւշահատէ օլունուր իտի :

Օգուեանլարըմըլլն պիլիմէ պիրլիքտէ օլտրագ , վագ-
թիլլէ թապիաթըն պաղը կէօնա հարէքէթլէրի սէպէպին-
տէն տաղլարըն արասընտան աչըլմիշ օլան , վէ մուգատ-
տէն տէրէնին իշէրիսինէ կիրմէք իշին պիրիճիք թսպիդ
պուլունան էյրի պիւրիւ վէ տար կէշիտտէն կէշմէլլէրինի
րէճա իտէրիլ :

Մէղքիր տէրէտէ վուղու պուլաճագ թօհաֆ , գօր-

դունճու, վէ տէհչէթի մէնզարէլէրի նազլ ու հիքեանէ իթմէզաէն էվվէլ, մահէլլի մէզպուր հազգընտա պազը մալիւմաթ վիրմէքլիկի ըզըմէտէն կէօրիւրիւզ : Զիւնքի, թէաթըրօլար հազգընտա նասըլսա, էօյլէ տէ պու սըրա- տա, իճրա իտիլէճէք ֆաճիաեը լանըզըլա անըմադ ի- չին, մահէլլի իճրաիւէնին սուրէթ վէ շէքլինի պիլմէքլա- զըմ, վէ հաթթա միւճէրէտ տիր :

Պուստան էվվէլքի պապլարտան պիլիմտէ պէհան իթ- տիկիմիզ իւզրէ, ֆիլլէրին դապրիսթանը տէնիլէն մահէլլ, ուզուն պիր մէյտան օլուպ, պու մէյտանըն հէր թարա- ֆը սարք վէ եիւքսէք գանալուր իլէ գարաթըմըլ իտի : Պու մահէլլատ պուլունան ուզուն օթլար վէ գըրմըզը չի- չէքլի էնիլ եաբրազլար արասընտա, զանէթ ճէսիմ ֆիլ քէմիքլէրի կէօրիւնիւր, վէ արա սըրա մահիթապըն զու- հուրիլլէ, պու քէմիքլէր կիւզէլ պիր բէնք քէսպ իտէր- լէր իտի :

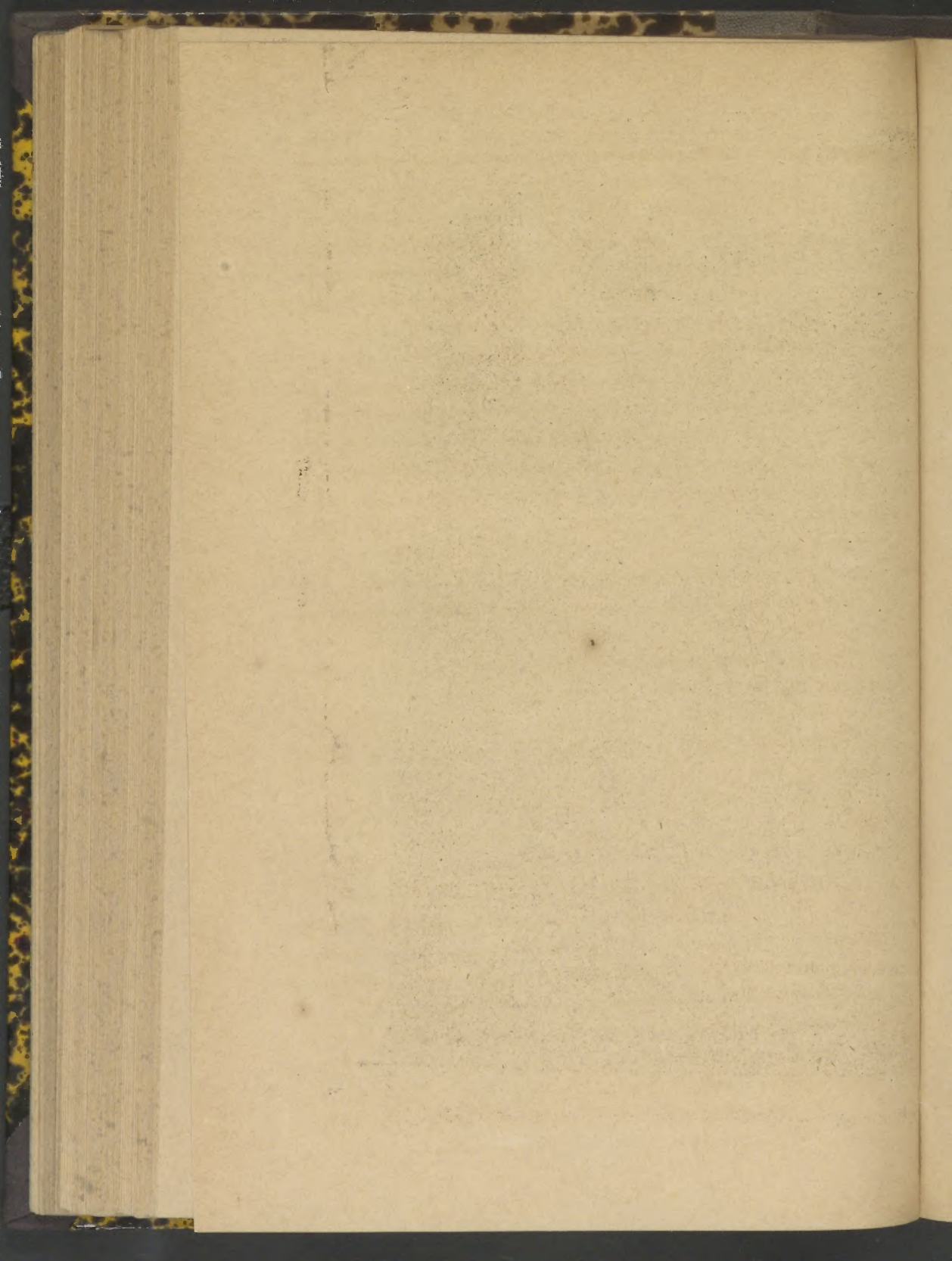
Ճօրճ Մալգօնուն էվվէլճէ թահզըզ իթմիշ օլտուզու Սիվանըն բէնկլի բութու իսէ, գապրիսթանըն օրթա եէ- ըրնտէ օլուպ, թաշտան մաամուլ պիր թապան իւզէրինէ դօնուլմուշ իտի, վէ էօնիւնէ սախի Կտէրունի աթէշ իլէ մէմլու օլարազ, իւշ ահագըլ պիր մանկալ վազ իտիլիշ օլտուզու հալտէ, մէզքիւր մանկալտան մաի պիր ալէվ չըզմազտա իտի :

Պու մանկալըն եծնընտա, թէքմիլէն գըրմըզը էրգիսէ կէյինմիշ պիր գատըն, ահագտա տուրմազ տա օլուպ, քէն- տիսի բէք կէնճ տէյիլ իտի իսէ տէ, սօլմուշ վէ քէսպի զաաֆ իթմիշ օլան եիւզիւնտէ, վադթիլլէ մալիք օլտու- զու ֆէվզէլսատէ կիւզէլլիկինին պազը էսէրլէրի հէնուզ գալմըլ իտի : Մէրզուլմէնին գըրմըզը պիւրիւնճի կիւնիւն գըլմըմլարը վէ սըրմա թէլլէրի իլէ թէզէին իտիլիշ օլան սաչլարընըն հալգալարը ումուզլարընտ գատար սարգըլմըլ իտիլէր :

Պու գտաընըն իտի ժիւպէ օլուպ, Հիսաթիսթանըն պիւ- յիւք ֆէսատ ճէմիլէթինին քեսաֆֆէյի բուէստաընըն, հաթթա բրէնտէս ճէլլանըն պիլէ իթիպարընտ մազհար օլ-

Բահիպէ քաարննն պուժուն աեաղընտա օթուրուպ պէքլէմէսի : 238

մուշ իտիւ Մէղպուլէ, Պօլհանի մէղհէպինէ թախսիս իտիւ-
միշ պուլունան Պէնարէստէքի էն պիւյիւք պիւթխանէնին
պաշ րահիպէսի օլտուզու հալտէ, նագլիեթիմիդտէ պիւ-
յիւք իշ կէօրէճէք օլան Պօլհանի նամ իլահէնին թըլը-
սըմլարը, եանի պիր էօրթիւ իլէ պիր եիւղիւկիւն մուհա-
ֆազասընա մէմուր գըլընմըշ խի :

Ժիւպէնին էթրաֆընտա պիր խայլի պաշլարը թըրաշ-
լը Հինտլիլէր օլուպ, պունսր եիւզ իւթիւ եէրէ գալան-
մըշ իտիլէր : Մէրգումէ, եամաշ սէտա իլէ տուտսընրիթ-
տիքտէն սօնրա, արգասընտան զարիպ վէ գապա պիր սէս
իշիթաի : Օ արա եէրէ գալանմըշ օլան Հինտլիլէր աեաղա
գալգարադ, եիւղէքի եէրէ տօղրու էյիլմիշ, վէ էլլէրի
կէօքիւլէրինէ գալուշտուրումուշ օլտուզու թագտիտէ
տուրտուլար :

— Սիլին պուրտաա նէ՞ իշինիզ վար, — տէտի ժիւպէ :

Հինտլիլէրտէն պիրի, բէֆիգլէրի նամընա քէլամա ա-
ղազ պիրլէ :

— Այմըշ օլտուզումուզ էմրի իճրա խիեօրուզ, — տէեու
ճէվապ վիրաի :

— Նէ՞ կիպի էմր :

— Պզրաեա կէլմէք, վէ վէրլէճէք տիկէր էմրէ միւն-
թազըր օլմագ :

— Սիլ տէ տէհչէթլի թէշէպիւսիւն էվաալարը՞մըսը-
նըլ :

— Էվլէթ :

— Բէք խի, իսպաթընըլ :

Պունուն իւղէրինէ, մերգումանտան պիրի կիյինտիկի
եպլիտէնին գօլունու ումուզունա գատար սըղաեարապ,
պիլէկինֆն իւղէրինտէ իյնէ իլէ իշէնմիշ օլան մէքրուհ
պիր թաալիրի կէօթէրտի, վէ քէլամա տէվամ իլէ :

— Իշթէ, — տէտի, — թա չօճուգլուղումուզտան պէրու
վիճուաթիլտէ տալա պօղուլմագ Եաղըլար իլէ հէքք իտիւ-
միշ օլան Պօլհանինին իշարէթի : Պագընըլ, էֆէնտիմ :

Այնի վագըթտա Հինալի, գօլունտաքի իշարէթին լա-
եըգըլա կէօրիւլմէսի իյին, ալէվին ետնընա եաղլաշար :

— Բէք իյի, — տէտի ժիւպէ, — վէ պատէհու Խանընտա-
քի աթէշի կէօպթէրէրէք, շէօյլէ իլապէ իթտի. — Իշթէ
Ֆէնալըգ ալլահը Սիվանըն ճանը պու աթէշին իշինտէ մէր-
քիււլ տիւր, իմտի պագալըմ մապուտուամուզանէ կէթիւր-
տինիզ :

Իւշ Նէֆէր Հինտլի, ըէֆիգլէրի Խանընտան այրըլա-
րագ, պունլարտան պիրինճիտի,

— Պէնտէնիզ զէհիր կէթիւրտիմ, — տէտի :

— Պէնտէնիզ տէ սէսսիզ սէտասըլ էօլտիւրէն պիր գա-
Երշ կէթիւրտիմ, — տէտի ի.քինճիտի :

— Գուլլարը տա տօղրուտան տօղրու Եիւրէկինէ սաբ-
լանըր պիր գամա կէթիւրտիմ, — տէտի իլապէ իթտի իւ-
շիւնճիւսիւ :

Պունուն իւզէրինէ ժիւպէ, պէլինտէ ասըլը օլան կիւ-
միւշ գութու իշինտէն պիր չիմտիք պիր շէյ չըգարըպ,
մանկալա աթմասըլլա, շէտիտ պիր դըրմըզը ալէվ զահիր
օլտու քի, պիր սանիւէ գատար թէքմիլ ֆիլլէր գապրի-
թանընը այտընլաթտը, Հինտլիէր պունու կէօրիւնճէ,
կիւսա էն պիւյիւք ալլահլարը քէնտիլէրինէ կէօրիւնիւտօր
կիպի Եէրէ գարանտըլար :

Ժիւպէ, պու հալ իւզէրինէ, քէնտի տեագլարընա գա-
բանմըլ օլան Հինտլիէրէ նազար իթտի, վէ պունլարըն
պաթըլ իթիգատլարընտան տօլաԵը, Եիւզիւնտէ թահգի-
րամիզ պիր թէպէսսիւմ հուտուլէ կէլտի : Պատէհու մէզ-
պուրէ քէմալի վագար իլէ,

— Անլատըմ, պէքլէմէքտէ օլտուղում ատէմլէր սիզ-
սինիզ, վէ մապուտուամուզ սիզին հէտիյեհէնիզի գապուլէ
շայեան կէօրմիւշ տիւր : Հայտէ կիտին, վէ պիր էլինիզտէ
գայըշընըզը վէ տիկէր էլինիզտէ գամանըզը թութարագ,
ֆիլլէրին գապրիւթանընա կէօթիւրէն կէչիտին պիլճիւմէ
քէօշէլէրինտէ կիզլի սուրէթտէ պէքլէյին, վէ գարնտաշ-
լարըմըզըն պուրտեա գատար կէրմէլէրինէ միւստատէ ի-
տին, Ֆագաթ էկէր կէլէնլէր, ՍիվԱ տէսու սիւալ իթ-
տիկինիզտէ, ՃիլլԱ տէսու ճէվապ վիրմէզլէր իտէ, պիլա
մէրհամէթ հէման թէլէֆ իտինիզ, — տէտի :

Հինադիւթեր պէւ արա զաթէն տեադա գալգմըշ օլուպ ,
էմր օլունան մահէյլէ տօղրու կիթտիլեր :

Բահլպէ դատրն եալընըզ գալընծա , ալէվի շիտտէթ-
լէթմէք իւզրէ , մանկալըն իւզերինէ պիր գաշ բարչա քէօ-
միւր աթտը , վէ պատէհու բութուն թապանընտա օթու-
րարագ , պէքլէմէկէ պաշլատը :

Օն օն իքի տագըզա սօնրա , մեղարըզտա վէ էթրու-
ֆընտա տէրին պիր սուսլուգ հիւքմ իթմէկէ պաշլատը :
Պու արա ուղագտան պիր թիւքքիւ սէտասը իշիտիլմէք-
տէ , վէ կիթտիքճէ պու սէտա եալըշմագտա օլտու-
ղունտան , թիւպէ պու սէտանը իշիտիր իշիթմէզ տիթրէ-
տի , վէ պաշլընը փօգարը դալտըրարագ ,

— Իշթէ կէլիսօլար , — տէտի :

Պիր գաշ տագըզա սօնրա , թիւքքիւնիւն հէյլիթլէրի
թա տէրէնին օրթասընտա աշիքետր սուրէթտէ իշիտիլ-
մէկէ պաշլատը : Մէզքիւր պէյլիթլէրին մանէալարը , զա-
թէն վահշիճէ շէյլէր օլտուղու հալտէ , օգուեան սէպէ-
րին տէհշէթի տէ պունա իլալէ խտիլտիկլինտէ , տահա զի-
եաաէ վահշի պիր սուրէթ քէսպ իտէր իտի :

Իշթէ մեզքիւր սէտալէրին օգուտուղլարը պէյլիթլէր
շունլար իտի ,

էյ մէվթ ու ինհիտամ իլահը մուսիպէթպախշ Սիվա ,
Սէնին բուհունա մախսուս օլան օլ զիեաեը լաեուհա ,
Նուր վիրիպ պէսլէմէքտէ տիր , օլ ալէվի սէմալիլի քի ,
Ճէպէլի Պէօմահտա եաշամագտա տըր տայիմա :

Էմր իյլէ պօրալարա էյ շէհինշէհի ճէհիմ ,
Պօրալար անինտէ իտէրլէր ինգըեատը տղիմ .
էյ գանլար շահը , խանշէրլէրիմիլ սանա միւնթագըր ,
Հէմ Հինտի աթիգ եէնիաէն իհեա օլմիտա հագըր :

Պու պէյլիթլէր , տէրէնին հէր թարաֆընտան տգսթիթ-
տիկի սըրատա , պիր չօգ խալգ , քէնտի սընըֆլարընա մախ-
սուս էլալիսէլէր կիլիմիշ օլտուղլարը հալտէ , գանալարըն

օրթաւորնտան զուհուրա կէլէրէք, Սիւվանըն բուծու էթ-
րաֆընտա պիր սայիրէյի միւտէվիլէրէ թէշքիլ իթմէքաէ
խտիլէր :

Հայտէ, հա՛ Սիւվա, եադը վէր օլ հարպ մէշալէլէրին,
ֆէզալիք բարլաթը վէր խանչէրլէրիմիլ տէմիրլէրին.
վազթ եազլաշմազտա տըր եէրլէր սլ գանդարա պօեան-
սըն,
վէ ագաճագ գանլար պիղզաթ սէնին նէզախնտէ ագսըն :

Էմը իլլէ պօրալարա էյ շէհինշէհի ճէհիմ,
Պօրալար անինտէ իտէրլէր ինգըեատը ազիմ.
Էյ գանլար շահը, խանչէրլէրինիլ սանա միւնթազըր,
Հէմ Հինտի աթիլ հէնիտէն իհեա օլմաեա հազըր :

Բուծուն էթրաֆընտաքի խալգ կիթտիքճէ չօղալմագ-
տա խտի : Պիրտէն պիրէ պու խալգ իքիեէ թագսիմ օլա-
րագ, օրթալարընտան պիր եօլ աչտըլար, վէ պու եօլտան
բրէնսէս ճէլլա, բաժահ Տօօրիալ Սահիպ, ֆագիւր Սու-
նիասի, Ագպար, Հօլգար վէ ճաալ կէշտիքլէրինտէ, խալգ
քէմալի հիւրմէթլէ պաշլարընը էյտիլէր : Չէվաթը միւմաի-
լէյհիմ, ժիւպէնին եանընա գատար իլէրլէտիլէր, վէ
պունլարըն արգասընտան կէլմէքտէ օլան իքի նէֆէր Հինտ-
լիլէր, էլլէրինտէ, իւզէրի սիեահ էօրթիւ իլէ գարաալը-
մըշ օլարագ, պիր սէրէթ կէթիւրմէքտէ օլուպ, մէզքիւր
սէրէթի բուծուն աեազլարընա վաղ իթտիլէր :

Օլ վագըթ ճէլլա, բահիպէեէ պիր իշարէթ իթտիկին-
տէ, մէրգումէ միւմաիլէյհահա մօղրու էյիլտի, վէ պու
սուրէթլէ իքի գատըն միանէսինտէ խէֆիէն պազը մու-
հավէրէ վուգու պուլտու :

Մէզքիւր մուհավէրէտէն սօնրա, ժիւպէ աեաղա գալգ-
տշ, վէ խալգա մօղրու տէօնէրէք, պիր իշարէթ իթմէսի
իւզէրինէ, հէր քէս տէրհալ սիւքիւթ իթտի, վէ ումու-
մուն եիւզիւնտէ մէրագ վէ տիգգաթ էսէրի հուսուլէ
կէլտի :

ՄԵՎԴՈՒՅ

Օլ արա ժիւպէ շու վէճհ իլէ քէլամա իպթիտար իյ-
լէտի ,

—Էյ տէհչէթլի թէհչպպիւսին էվլատլարը , վէ ֆէնա-
լըգ մապուտու Սիվանըն վէ մահվիեթ իլահէսի Պովհա-
նինին ապիալէրի , սիզ չիմոի էսրար մահէլլինտէսինիզ :
Սիզէ առապէթ վէ ինթիգամ էմր իտէն մապուտունուզ ,
սիզին իչինիզտէ տիր , սիզի տինլէսօր , վէ սիզին սէսինիզլի
իլիտիեօր , հայտէ յին մպպուտունուզուն տուսարնը օգու-
նունուզ ,

Պու էմր իւզէրինէ եէք ավազ շու աթիտէքի տուանը
օգուտուլար ,

Էմր իյլէ պօրալարա էյ շէհինչէհի ճէհիմ ,

Պօրալար անինտէ իտէրլէր ինգընատը աղիմ .

Էյ գանլար շահը , խանչէրլէրիմիզ սանա միւնթազլըր ,

Հէմ Հինալի աթիզ եէնիտէն իհեա օմաեա հազլըր ,

Պատէհու սէպէր սիւքիւթ իթտիլէր , վէ պունտան էվ-
վէլ զիքր իթտիկիմիզ իքի նէֆէր Հինտլի , իւզէրի սիեահ
էօրթիւլիւ օլարազ կէթիւրտիքլէրի սէքէթի , մանկալըն
եանընա վազ իթտիլէր :

—Պու մուգատտէս սէքէթին իչինտէ նէ վար տըր , -
տէեու սիւալ իթտի րահիպէ :

Ֆազիլ Սունիասի ճէվապա ազազլէ ,

—Մէվթի խապէր վիրէն պայգուշ վար տըր , -տէտի :

—Բէք իյի , աչըն էօրթիւսիւնիւ :

Հինտլիլէրտէն սիլի , իշպու էմրի իճրա իթմէք իւզրէ
էյիլիլի իքէն , թիւպէ մէրգումու տուրտուրտու , վէ քէն-
սիսի էհալիեէ տօզրու տէօնէրէք ,

—Էյ տէհչէթլի թէհչպպիւսին էվլատլարը , -տէտի ,
-իշթէ պու սէքէթին իչինտէն չըգաճազ օլան գուշ , էկէթ
գանատլարը շու մանկալըն ալէվինտէն եանմաեարազ ու-

չաճադ օլուր իսէ , վէ խալլի ուղազլանտը տան սօնրա էօ-
թէր իսէ , տիմէք տիր քի , մապուտումուդ պիղիմէ պէ-
րապէր տիր , պիղի մուհաֆազա իտէճէք տիր , վէ պիղիմ
պիլճիւմէ թէչէպպիւսէրիմիդ պաշա չըդաճազլար տըր :
անլատընը՞զ մը :

— Էվվէթ , անլատըզ , — տէտի խալլ :

— Էյ , արթըզ էօրթիւսիւ գալարրընը :

Օլ վազըթ Հինալի էօրթիւսիւ աշմատըլա , պիւլիւք
պիր պայդուշուն , գարանըդտա կէօզլէրի բարաեարադ ,
սէբէթին իչինստէ օթուրմագտա օլտուդու կէօրիւլտիւ : Պու
գուշ պիր արա թէրէտաիւտտէ պուլունտուգտան սօնրա ,
պիրտէն պիրէ ճէսիմ գանատըլընը աշարադ , վէ աթէ-
չին սէմթինէ պիլէ ուղրամանարադ ուշտու , վէ կէօրիւն-
մէզ օլտու :

Պունուն իւզէրինէ Ժիւպէ սէվինճ իլէ ,

— Իշթէ գուշ ալէվէ տօգունմատը , արթըզ տինէյէ-
լիմ պազալլմ , — տէտի :

Պիր իքի սանիւնէ կէչէր կէչմէզ , պայդուշուն տէհչէթ-
լի սուրէթտէ էօթաիւկիւ իչիտիլտի :

— Իշիթտինի՞զ մի , — տէտի Ժիւպէ , — պու հալտէ Սիվա
մապուտումուդուն շան ու շէրէֆի արթսըն :

— Էվվէթ , շան ու շէրէֆի արթսըն Սիվանըն , թէք-
րարատըլար Հինալիէր :

— Պու կիպի ալէամէթէր խիլաֆ օլամազ , էլպէթթէ
Սօկօր մուվաֆֆադ օլմուշ տուր , — տէտի բրէնսէս ձէլլա ,
չիւնքի նասըլ քի օգուեանլարըմըզա մալիւմ տիր , միւ-
մաիլէյհա հէր կէօնա իթիգատաթը պաթթէնէ թապի վէ
մէյիսալ խի :

Թամ պու էանատէ , վէ դանն իտէրսին քի բրէնսէսին
իֆատէսին թաստիգ իչին , ֆիլլէր մէզարըզընըն մէտիւ-
լինստէ իւշ տէֆա ըսարդ սէսի իչիտիլտի :

— Հա , իշթէ Սօկօր տըր , — տէտի ձէլլա եիւքսէք սէ-
տա իլէ :

Ֆիլվազը հէման պիր ազ սօնրա , Սօկօր պաշընը էեէ-
րէք , բրէնսէսին էօնիւնտէ տուրտու :

—Էյ, նէ՞ խապէր Սօկօր, — տէտի միւմախէյհա շէ-
տիտէն :

—Էֆէնտիմ, էմբինիդի իճրա իթաիմ :

—Բէք էյի, մուվաֆֆադ օլտու՛ն մու :

—Էվվէթ :

—Տիմէք կէթիրտիկին ասէմ պուրատա տըր :

—Էվվէթ :

—Հայտէ կէթիր պադայլմ :

—Բէք էյի, էֆէնտիմ, իշթէ կիտիեօրում :

Պատահու ճէլլա, հէր քէս թարաֆընտան կէօրիւլէ-
պիւմէք իշին, բուլմուն թապանընըն պիր գաշ գատեմի
իւթիւնէ չըգաը, վէ մուհարէպէ իշարէթի վիրէն պօրա-
ղան կիպի, եիւքսէք պիր սէտա իլէ շէօյլէ պաղըրաը :

—Էյ, տէհշէթի թէշէպպիւսիւն էվլատլարը, պու կի-
ճէ սիդի պուրաեա նէ՞ իշին թօրլատըրմը պիլիւմիսինիզ,
սիզէ պիր տիւշմէն վէ մաղլուպ պիր խաիմ՝ կէօթէրէ-
ճէկիմ : Պօվհա՛նի էվլատլարը, իշթէ չիմտի սիզ Պօվհա-
նինին առալէթինէ շահիտ օլաճադընը :

Միւմախէյհա մէգքիւր սէօղլէրի հէնուզ թէքմիլ իթ-
միշ իքէն, ֆիլլէրին մէգարըրը իշինտէ պիր աթ աեաղը
շամաթասը իշիտիլտի :

Պու աթ, Սօկօր մարիֆէթիյլէ էհալինին արատընտան
կէչիրիլիպ, մանկալըն եանընա կէթիրիլտիքտէ, իւզէրին-
տէ պիր առէմ օթուրթտուրումուշ օլտուղու, մանկալըն
ալէվիլլէ թահգըդ գըլընաը :

Պու առէմ ճօն Մալգօն օլուպ, մաղպութ սուրէթտէ
էեէրին իւթիւնէ իրքեապ խտիլիշ, վէ էլլէրինի սըր-
թընտան սղաղանմըշ, կէօղլէրինէ պիր մէնտիլ կէրիլմիշ,
վէ աղգը տախի թըգտաըլմըշ օլտուղու հալտէ, պիշարէ
նէ՛ սէս չըգարապիլիր, վէ նէ՛ տէ պիր շիքեաեթ իտէ-
պիլիր իտի :

Խալզ, մէրգումուն էլլէրի վէ գօլլարը պաղլը օլարադ
կէօրտիւկիւնտէ, պիրտէն պիրէ տիթըհտի :

—Պաղլարընը շէօղլուհիւզ, վէ կէօղլէրինտէքի մէնտիլի
չըգարընըզ, —տէտի բրէնտէս միւթէքէպպիր սէտա իլէ :

Պունուն իւզերինէ ճօն Մալգօնուն իրլէրի չէօղլուլիւ ,
պիր գաչ նէֆէր գուվլէթլի ատէմլէր մէրգումու տէր-
տէսթ խտէրէք , էեէրտէն աչալը ինտիրտիլէր , վէ ճէլլա-
նըն հուղուրունսա անագ իւզրէ տուրտուրտուլար :

Այնի վագըթտա պիչարէ ատէմլին կէօղլէրինտէքի պաղ
իլէ աղղընտաքի թարա չըգարըլըպ , պիր գաչ սանիւնէ
գատար էթրաֆա շիւպհէլի պիր նաղարլա կէօղ կէզտիր-
մէկէ պաչլատը : Անճագ կէօղլէրի , մէնտիլին թագերգին-
տէն տօլանը աղըրմըչ վէ գապարմըչ օլտուլունտան , էթ-
րաֆը կիւճ իլէ սէղէպիլմէք հալինտէ իտի : վէ նիհանէթ
գապի պիր սէտա իլէ քէլամա աղաղ պիրլէ ,

—Պէնի նէրէեէ կէթիրտիլէր , վէ էթրաֆըմտա պու-
լունան պու խալգ քիմլէր տիր , պէն նէրէտէյիւմ , վէ
պէնտէն նէ իսթէեօրլար , —տէտի :

Ճէլլա իքի աուրմ իլէրլէեէրէք ,

—ճօն Մալգօն , շիմտի սիլին պու միւշքիւլինիւլիւ
հալլ իտէճէկիւմ , —տէեու ճէվապ վիրտի :

Ճօն Մալգօն շաչըրարագ , չէօյլէ սէօյլէտի ,

—Բրէնանէն ճէլլա՛ . . . :

—Էվլէթ , պէնիւմ :

—Աճապա ուեանը՞գմընըմ , եօգսա լիւեա՞ մը կէօ-
րիւեօրլում :

—Խա՛նըր , լիւեա կէօրմէեօրտունուլ :

—Էօյլէ իսէ , տէտի ճօն Մալգօն , — արթըղ գօրգա-
ճագ հիչ պիր սէպէպիւմ գալթատը : Պիր եանըչըրդա գուր-
պան օլտում , վէ իհիթիմալ տըր քի , էֆէնաիւմ , իքի
սատթ էվլէլ արանսըղ խանէյի աճիլանէմլին պաղը հայ-
տուալար թարաֆընտան պատըլարագ , վէ էլ վէ անագըլ-
լըմը պաղլանտարագ , վէ պիր ինտան նաչը կիպի խուլլու
պիր պէյիլը իւզերինէ իրքեապ իթտիրիլէրէք , պուրանա
գատար կէթիրիլմէքիլիլիմին սէպէպինի իյլահ պուեուրա-
պիլիրտինիլ :

Ճէլլա քէմալի սիւքիւնէթլէ չէօյլէ ճէվապ վիրտի ,

—ճօն Մալգօն , —տէտի —էկէր հագըլնըղտա վուգու-
պուլան շու մուամէլէ , պէնիւմ էմրիւմ իլէ օլտուղունու

պէսան իտէր իսէմ , թէաճճիւպտէ գալըրսընը , էօյլէ տէյիլ մի :

—Մատամ , թէաճճիւպ իթմէք շէօյլէ տուրսուն , ի-
նանմագ պիլէ իսթէմէմ :

—Պու խուսուստա եանըլընթուունուզ , ճօն Մալգօն ,
զիրա սիզի թէէմին իտէրիմ քի , սիզի պուրաեա կէթի-
րէնլէր , անճագ պէնիմ էմիիմէ իթաաթ իթմիչլէր տիր :

—Սիզին էմիինիլէ իթաաթ մը , լաքին տահա տինքի
կին սիզին սուֆրանըպտու օթուրան , վէ սիզին տօսթու-
նուզ թէմիեէ օլունմագըլըզ շայէսթէ պուլունան պիր
ատէմ հագգընտա պու եօլտա պիր սուչի մուամլէլ իճրա
իթմէքսէն մանէա նէ՞ տիր :

—Շիմտի սիզէ անըն մանէասընը անլաթարրըրմ :

—Միւնթագըրըրմ , էֆէնտիմ :

—Սիզին պուրաեա կէլիչինիզ , արզաւարընըզըն էն պիւ-
յիւկիւնէ մուվաֆֆագ օլմագըլընըզ իչին տիր :

—Արզուլարըմըն էն պիւյիւկիւնէ՞ մի :

—Էլվէթ :

—Սիզի տինլէեօրում , մատամ , լաքին տէտիկինիզի
անլաեամաեօրում :

—Էմին օլուն , իյզահաթընը վիրիբիմ :

—Պուեուրուն , էֆէնտիմ :

—Ճօն Մալգօն , սիզ Հինտիսթանա կէլէլիտէն , վէ Պէ-
նարէստէ պաշ հաքիմիք մէմուրիեթինի իհրագ իտէլի-
տէն պէրու , էօմիւնիւղիւ պիր իշ թահարիսինէ հասը
իթմիչսինիլ . . . :

—Նէ՞ կիպի :

—Շէօյլէ քի , հէր հալտէ վէ հէր նէ եօլ իլէ օլուր ի-
սէ օլուն , տէհչէթլի պիր սըրրա վագըֆ օլմագըլըզ գալ-
ըլըքսընըզ , վէ ասլա եօրուլմաեարագ շալըշարըլընըզ
հալտէ , արատըլընըզ սըրր իսէ , կիւնէչին իլք զիեալա-
ընտան տաղըլան տիւման միսիլլի , էօնիւնիւզտէն հէր
կին զայպ օլմագտա տըր : Վէլ հասըլ սիզ պիր ճին ար-
գասընտան կիտիեօրունուզ , վէ օ ճին սիզտէն գաչըօր ,
էօյլէ տէյիլ մի :

—Էվվէթ :

—Էյլէ իսէ , պէնտէ իշթէ սիզին խիւղանըզը պիլտի-
կիմտէն , անը ֆիիլէ կէթիրմէք խթէրիմ : Սիզին պու-
գատար վագըթտան պէրու պաշա չըդ արմադըղա չայըշ-
տըղընըզ պիր մագսէտ , տայիմա սիզաէն ըիւճաթ իթմէք-
տէ իտի : Իշթէ պէն սիզի չարուճագ օ մագսէտէ վար-
տըրմագ իսթէտիմ :

Ճէլլա յէօղիւնիւ քէսինճէ , ճօն Մալգօն տախի ,

—Բէք իյի , լաքին նիհաեթի , —տէտի :

Բրէնսէս շու վէճճ իլէ տէվամ իթտի ,

—Գաթլ ու ինճիտամ իշահէսի օլան շու մուսիպէթ-
պախշ Պօվճանինին էվլատլարը , վէ շու կիզլի թուկլար , էն
սօն ինկիլիզին տեագ իղլէրինին թօղունու պիլէ , Հինտիս-
թանտան իղալէ վէ մահվ իթմէքլիկէ եէմին իթմիչլէր
տիր , վէ շու Ֆանսիկարլար քի , եըլան կիպի ֆէնտպազ ,
վէ եըլան կիպի միւճիք տիրլէր , իշթէ սիզ պու կէօրին-
մէզ տիւշմէնլէրի տրաեըպ տրաշթըրըպ պուլամամագտա
խտինիզ , լաքին շիմտի պէն անլէրի , վէ տէլիլ եալընըզ
լսնլէրի , իլլա բէյիպլէրինի վէ սուլթանլարընը տախի սիզին
իլէ եիւզ պէ եիւզ կէթիրէճէկիմ :

Ճօն Մալգօն նէֆէս պըպ վիրէմէմէք հալինտէ իտի :

Ճէլլա , սէսինի եիւքսէլթէրէք , շէյլէ տէվամ իթտի ,

—Իշ Սէ բաթահ Տօօրկալ Սահիպ , Սգպար , Փագիր
Սունիասի , Հօլգար , Ճաալ , վէ նիհաեթ ճէրսինին հա-
քիմի վէ սահիպի մութըղը պէնիմ քի , հուզուրումու
քեաֆֆէսի եէրէ գաքանըրլար , վէ պէնիմ իամիմ իտէ ,
բրէնսէս Ճէլլա տըր :

—Սի՛զ մի . . .

—Էվվէթ , պէն , վէ իշթէ սիզին պուրտեա կէթիրլէ-
տըլինիլին սէպէպի պու տուր :

—Թէշէքքիւր իտէրիմ , մատամ , —տէտի Ճօն Մալ-
գօն մէյուուս օլաճագ սըրալարտա պիլէ գոհրումանըզը
էլտէն պըրագմանտան պիւլիւք եիւրէքլէրէ մախուս պիր
ճէմարէթ իլէ , —Թէշէքքիւր իտէրիմ , չիւնքի , պիլմէք
արզու իթտիկիմ խուսուսաթը էօյրէնտիմ , վէ պիր տախի
ունուլթմանաղըմ :

—Տունութնամագ իշին, եաշամագ լազըմ տըր, հալ պոպ քի, սիդին տագըգարարընը հիսապ օլունմուշ տուր:

—Պագաթ, հիւքմիւ ատալէթ իճրա օլունաճագ տըր: Ճէլլա ումուլլարընը սիլքէբէք:

—Տիվանէ սէնտէ, էօլմէք վագթի կէլմիշ, հալէա ատալէթտէն պահա իտիեօր:

—Էկէր պէնիմ անալէթիմ իճրա օլունամագ խտէ, ճէնապը Հագգըն ատալէթի իճրա օլունաճագ տըր:

—Մէվթինիդի էմր իտէն պիդիմ մնպուտումուզ տուր:

—Լաքին պէնիմ Ալլահըմ տա ինթիզամլար ալապիւլէճէք տիր:

—Պիզ սիդին Ալլահընըզն ինթիզամընա էմնիեթ իթմէյիլ:

—Նէ չըգար սիդին էմնիեթ սիկքիքլէրինիզտէն, չիւնքի վագթ ու սաաթը կէլաիկինտէ, պէնիմ Ալլահըմ քէնտիթինէ գարչը չըգանլարը էլտէ իտէպիլիր:

—Հայտէ պագալըմ:

—Պատէհու Հինտիլէրէ խիթապէն, բրէնտէն ճէլլա շուվէճ իլէ իլավէ իթտի,

—Պիդիմ սըրըլալըմը աղա ֆէսի օլունամաղլար. լաքին վայ անըն հալինէ քի էսրարը Հինտէ վագըֆ օլմահա չալըչըր: Իշթէ օ միսիլլիթլէր, պու ատէմ կիպի գաթլ ու թէլէֆ իտիլէճէք տիրէր: Իմաի, էյ Պօվհանի էվլատլարը, արթըզ վագիֆէնիդի իճրա իտին:

Էհալի արասընտան իքի Հինտլի տիշարը չըգըպ, պունլարաան պիրիմին էլինտէ պիր գաեըշ, վէ տիկէրինին էլինտէ պիր իսանչէր օլտուղու հալտէ, ճօն Մալգօնուն եանընա եագլաշարլար:

—Ահ, լանէթիլէր, պաղըրտը ճօն Մալգօն, ալադճա իւղէրինէ հիւճիւմ իտիլէն ճէսուք ատէմիւրին հիտտէթի իլէ, աահ, սիլահըմ եօգ տուր, լաքին եինէ քէնտիմի մուհաֆաղա իտէճէկիմ: Վէ էթրաֆը չագալլար իլէ իհաթա օլունան գաթլան կիպի, սիդէ գարչը թըրնագլարըմ վէ տիլէրիմ իլէ ճէնքլէճէկիմ:

Ճօն Մալգօն, պալէստէքի սէօղլէրի անգլէթիլի զէ-

ման , պիւթիւն գուլթիւնի պիր մէրքեզէ թօքլտուր , վէ հէր նէ դատար էօլէճէկիւնի պիւլիր իտի իսէ տէ , դահրա մանճա էօլմէքլիկի թէրճիհ իյլէտիկիւնտէն , իքի Հինտլիւլէրտէն խանչէրի թութանըն իւզէրինէ հիւճիւմ իթտի : Ֆիլվազը շու հիւճիւմ դահրամանճա իտի իսէ տէ , նէ չարէ քի , պիհուտէ իտի , զիրա անը վահիտտէ տիկէք Հինտլի մէրգուժոնն վիճուտիւնին էթրափընա դաեըչը աթմասըյա , պիչարէնին գօլ վէ անագլարընը հարէքէթէ քայրի գապիլ պիր հալէ գօյտու :

—Օհ , ալլադլար , ալլադլար , ալլադլար , —տէտի ճօն Մալգօն տէհչէթլի պիր սէտա իլէ :

ՊԻՐ ՆԱՇ ՎԷ ՊԱՁԸ ՔԻՒԼ

Որէնսէս ճէլլա պիւլա վաքիֆէ վէ մադրուրանէ տուրուպ , իշպու տէհչէթլի մէնզարէյի սէյր իթտիկի սըրաաա —Վագըթ կէչիտօր , վուրունուզ , —տէտի , ամիր պիր սէտա իլէ :

Պու էմը իւզէրինէ , իքինճի Հինտլի , դաեըչըն թագերիքնտէն տօյանը , քէնաույի մուհաֆազպ իթմէկէ պէյիլ , իլլա եէրինտէն պիլէ գըմլլտանման իգթիտարը պուլունման ճօն Մալգօնուն եանընա եագլաչալը , վէ էլինտէ թութտուղու խանչէրի պիչարէնին պէօյրիւնէ սաքլաալ , վէ կէրի ալմանըպ , հալլլէ թէքք իթտի :

Ձէվալլը իթթիեար ճան վիրտիկի սըրաաա , եալընըզ , «Սհ , օղլում , էվլատում» տիեհպիիպ , թէպիմի բուհ իյլէտի : Խանչէրին ուճու եիւրէկիւնէ գաաար պէյմիլ իտի : Պէօլէճէ պիչարէնին աղղընաան սէլ կիպի գան ագպապ , ուղուն չանըրլարըն իչինէ տիւչտիւ , վէ պու չանըրլարաա մէրգուժոն նաչընը կիլլէեէրէք , պէլլիտիզ օլտու :

Պու արա ֆիլլէրին գապրիսթանընա երղլլմիշ օյանէ հալի պէյնիտէ պիր մըրըլթը հաաըլ օյտու , վէչիւզիեարալ պիր հալաաա պուղտայ թարլասընտա , պիր թարաֆ տան օլ պիր թարաֆա կիտէն պուղտայ սաքլալը կիպի ,

մէջքիւն խաղաղ տախտի պիր եանտան օլ պիր եանա թէ վէճճիւհ իթմէքտէ իտի :

Պիրաէն պիրէ զուհուրա կէլէն հէեհճան , նէ՛ տէհէթ վէ նէ՛ ծախի իգթիրապը տէրուն ալէամէթի օլմանըպ , պըֆ սէվինճտէն իպարէթ պիր շէյ իտի : Զիւնքի պէօյլէ պիր վեհչի վէ միւթէաաաըպ վէ գաթլ ու ճինաեթ իշլէմէկէ ալըմըլ օլան խաղաղ ինտինտէ , ճօն Մալգօնուն թէլէֆ ի տիլմէսի հիչ նէվինտէն պիր շէյ իտի :

Պատէհու ճէլլա Սօհօրա աօղրու տէօնէրէք ,

—էյ քեաղըտար նէրէտէ տիր , —տէտի :

—Պուրատա , էֆէնտիմ , —ճէվապ վիրտի Հինալի , ճօն Մալգօնուն եաղրխանէսինտէն աշըրմըլ օլտուղու իքի իւչ տէմէթ էյրաղըլ ճէլլաեա թաղալիմ իտէրէք :

—Մէրգուսուն գուլվէթինի թէրքիպ իտէն , վէ զան նընա կէօրէ , պիղիմ թէլէֆիմիղի մուճիպ օլաճաղ օլան շու նօթալարը , պիղաթ քէնտի նաշընըն եանընտա եա գալըմ , —տէտի բրէնսէս :

ճէլլա , Սօհօրուն քէնտիսինէ վիրտիկի քեաղըտարը արաշտըրտըգտան , վէ քեաֆֆէսինի կէօզտէն հէշիրտիք տէն սօնրա , շու քէսիք քէլամարը եավաշճա մըրըլում նըր իտի :

—Հազըղաթէն աօղրու իգի պուլմուշ իմիշ , վէ էն զի եատէ գարանըգտա պիլէ , պու առէմին կէօլլէրի սէղեօր իմիշ . . . իշթէ իմարէլէրի :

Պէօյլէ տէյիպ , բրէնսէս եիւքսէք սէտա իլէ շու ա թիտէքի ճիւմլէլէրի օգուտու ,

« Հինախթան չիրքէթինին մահվը իշին , Հինալիլէր թա րաֆընտան պիւյիւք պիր չիրքէթ թէշքիլ իտիլմիշ տէք : Պու չիրքէթին բարմաղը հէր թարաֆտա վար իսէ տէ , պուճուն ըէյիսինի սաշըրճա Պէնարէստէ արամալը տըր . . . »

ճէլլա օգուսանընը տուրտուրուպ , հիտտէթլի պիր նա զար իլէ էթրաֆա կէօզ կէզտիրտի , վէ քէլամա աղաղ պիրլէ ,

—իչիմիղտէ պիր թաղըմ խալինլէր վար տըր , —տէտի , —լաքին Պօվհունի տոմընա օլարապ պէեան իտէրիմ քի ,

վա՛յ անէրին հալինէ քի սըրըլարըմըզը ֆաշ իթմէկէ ճիւ-
րատ իտէրէր, օ միսիլիւլէր էլէ կէշիրիւթիքտէ, շէտիտ
ղազապ իլէ էօլտիւրիւլէճէք տիրէր :

Բրէնսէսին իշպու թէհտիտամիզ քէլամլարը աէհշէթի
մուճիպ, հէր քէս քէմալի սիւքիւթ իլէ տուրտու :

Պատէհու ճէլլա քեաղըտլարը պարապ չ պիրէր պիրէր
եադմտեա, վէ շու լաֆղլարը, եանի,

—Սիվա մապուտումուզուն մուգատտէս ալէվի ք պիզէ
գարշը թէտարիք իտիլիշ օլան սիւահլարը իհրապ վէ մահվ
կլէսին -տիմէեէ պաշլատը :

Սէվին արասընտան եէրէ ուշան քեաղըտ բարչալարը
դըզըճըմլարընը բրէնսէս եէրտէն գալարթթմամասըղա,
անէրին տալիս անտէ աղըր աղըր սէօնտիւկիւ կէօրիւլմէք-
տէ իտի : Բեաղըտլար չօղճա օլտուզունտան, պու իշ խայ-
լի վազըթ սիւրտիւ : Վէ էն սօն քեաղըտ տախի եանտը-
ղընտա, բրէնսէս ճէլլա իլինի խալգա տօղրու ուզաթա-
րապ :

—Է՛յ տէհշէթլի թէշէպպիւսիսն էվլատլարը, -տէտի,
-Հինտ շիրքէթինի մահվ իտէճէկինիզի պու քիւպ վէ պզե
նաշ իւզէրինէ եէմին իտէրմիսինիզ :

Խալգ տախի հէր պիր աղըզտան,

—Էվվէթ, եէմին իտէրիզ, -տէեու պաղըրալար :

—Բէք կյի, սիզին եէմինինիզի գապուպ իտէր, վէ աու-
լա խաթըրտան չըգարմամաղըզը վատ կլէրիւմ : Իշթէթթ-
մէրալիլէրին գատիւմ թօբրաղը օլան շու Հինտիսթանըն,
դան պահասը իլէ քէնտի հուրթիւէթինի թէքրարէն էլաէ
իտէճէկի վազթէ կէլիւթ : Հայտէլին, գարտաշար, տը-
թըզ տաղըլընըզ, լաքին սէօղիւնիւկիւտէ պնութմտիւրչ
նըզ :

Պու էմր իւզէրինէ պիւթիւն խալգ պիւլիւք շամաթպ
իլէ մէզարըգաան չըգըլաճապ օլան կէշիտէ տօղրու եիւ-
րիւեիւշ իթտի, վէ եէք ավաղ ծլարապ, շու պէյիթէրի
օղումանա պաշլատը,

Հայտէ, եա՛ Սիվա, եազը վէր օլ հարպ մէշալէլէրին :

Բեղալիք բարպաթը վեր խանչերէր իմից տէմիրէրին .
 Վագթի հազը շմադ տա սորը ետէրէր ալ գանլարա պօեանս
 սըն ,
 Վէ ագանագ գանլար պիղզաթ սէնին նէլտինտէ ագսըն :

Էմի իյլէ պօրալարա էյ շէհինչէհի ճէհիմ ,
 Պօրալար անիհտէ խաչրէր ինգըրատը աղիմ .
 Էյ գանլար շահը , խանչերէրինից սանա միւնթաղըր ,
 Հէմ Հինաի աթիպ եէնիտէն իհեա օրմաեա հաղըր :

Էհալի ուղադլանտըղճա , իշպու պէյիթէր տէ իշիտիլ-
 մէմէկէ պաշատը : Պէօյլէճէ ֆիլլէր զապրիսթանընտա
 քիմնէ գալմաեպ , հարընը ճօն Մալգօնուն գանլը նաշը
 վար իտի քի , օ տախի ռըղուն օթլար ալթընտա սէթը ի-
 աիլմիշ իտի :

Պու սրրատա , վէ հէնուզ պէյիթէրին սէսի իշիտիլ-
 մէքտէ իքէն , պէշ քիշի պէյիթէրէ սիւար օլմուշ օլտուդ-
 լաքը հալտէ , գանալարըն էթէյինտէն կէլմէքտէ իտի-
 լէր :

Պունլարըն կէլտիկի գանալարըն օրթա եէրինտէ իտէ ,
 մալիւմիւմիւզ զլան մէյտան օլուպ , ճօն Մալգօն պունտա
 զաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշ իտի :

Մէրգուման պէշ նէֆէր էշխաա ճօրճ Մալգօն , Սթօր ,
 Դաղիլ վէ իքի նէֆէր իըտմէթճի Հինալի իտի :

Տէլիգանլը ինկիլիզ , պիր կիւն էվլէլ ալտան տլտէթ
 իթտիկինտէ , գանալարըն իւղէրինտէն չրգարադ , ֆիլլէր
 զապրիսթանընա կէլմիշ , վէ պու մահէլտէ ֆիքրինտէ
 պիր արղու հապըլ օլմուշ իտի : Սգու եպընլարըմըղ պու ար-
 դանուն նէտէն իպարէթ օլտուղունու պիլիլլէր : Շէօյլէ
 քի , ճօրճ Մալգօն մէղքիւր ֆիլլ քէմիքլէրինի մահիթապ-
 տա կէօրմէք իսթէր , վէ պու միւնասիպէթլէ ֆագիլլէրին
 զարիպ վէ կիլլիլլ ալինլէրինի տախի խէֆիէն սէյր իտէճէ-
 կինի մէմուլ իտէր իտի :

Անճագ մէրգում , չու արղունուն պասիթէթսիլլիք ատա
 օլունաճաղըն պիլտիկինտէն , մէղքիւր թէշէպմիլիս հիւս-

նի սուրբեթատէ պաշա չըգանա դատար, բէտէր վէ պիքտ-
տէրինէ պու պապտէ հիչ պիր շէյ սէօյլէ մէմէկի ֆի.բրֆինէ
դօյմուշ իտի :

Պինաէն ալէյհ Գաղիլէ, քէնտիսինէ գըլաղուզ օլուպ,
աթ պուլմասընը, վէ լաքին պու խուսուսու քիմնէնէ խա-
պէր վիրմէմէսինի ըհճա իթտի : Գաղիլ իսէ պու սըրըր
եալընը Սթօթ սէօյլէ տիկինաէն, մէրգում տնտի թա-
պիաթը իգթիզաւընճա, իաթիրահաթընա իալէ կէթի-
րիլմէսինտէն տօլաեր էվլէնճէ հիտտէթընիպ, պիր թա-
գըմ պէտտուալար օգուսուգտան սօնրա, նիհաեթթ քէն-
աիսի տէ էֆէնտիսիլէ պիրլիքտէ կիթմէ.քլիկէ գարար
վիրտի :

Հէք նէ հալ իսէ, օ կիւն աղչամին սաաթ տօգուգուն-
տա, ճօրճ, կիւնա իլք կիւնքի եօրկաւնըղունու վէսիլէ
իտէրէք, բէտէրինէ, պիրատէրինէ, նիշանլըսընա վէ ա-
նըն հէմլիրէսինէ սէլամ վիրտի.քտէն սօնրա, քէնտէ տայի-
րէսինէ շէքիլտի : Օտասընաա էլլիսէսինի տէրճալ տէյիշ-
թիքիպ, վէ քէմէրինէ պիր գամա իլէ պիր ըէվօլլէր ալ-
տըգտան սօնրա, չուգուր եօլուն ուճունտա պէյկիլլէրի-
լէ քէնտիսինէ պէ.քլէմէ.քտէ օլան Գաղիլ իլէ Սթօթու պու-
մագ իւզրէ, սէսիզ սէտաւըզ սէյֆիտէտէն տիշարը
չըգաը :

Գաղիլ, հադգըրընաա էմիլիյէթի քիտմիլէտի պու-
լունան տիկէր ի.թի նէֆէք Հիմաղիլի ըիֆաղաթլարընա ալ-
մագլըզը քեարը ագըլ աատ իթմիշ իտի, ճօրճ պուշուն
սէպէպիլնի սիւալ իյլէտիկինտէ, Գաղիլ շէօյլէ ճէվապ
վիրտի :

—Էֆէնտիմ, կիճէլլէրի պուրալարը բէք էմին օլմազ,
վէ իհթիմադ տըր քի, ֆէնա պիր թէսամիլֆ տէ վուգու-
պուլուր : Սիզ պանա կիւլէնին, էֆէնտիմ, պէն հէր վէճհ
իլէ սիլի թէէմին իտէրիմ :

—Քիմէ տէտին :

—Պէնտէնիզէ :

Գաթի սուրբեթտէ վէրիլէն շու ճէվապ, ճօրճ Մալ-
գօն կիւլիմսէտի, վէ Հիմաղի չօճուղաւն էլլինի թուլուպ

սըգմասը յլա, հարէքէթէ պաշտարար :

Պու շախար, Պէնարէսին էն սօն էվլէրինտէն հէնդդ եարմ ֆարսախ ուղագլանմը իքէն\ աիկէր իւչ նէֆէր սիւլարի մէգքիւր շուգուր եօլա աօզրու կիտիպ, սէյֆիսէ պաղլէսինին բարմագլըյը մագամինտա օլան չիթին ուճունտա տուրտուլար : Պու իւչ սիւարիտէն պիրի Սօկօր օլուպ, մէրգում տիկէր իքի րէֆիգլէրի իլէ պիրլիքտէ ախտան աչաղը ինտի :

Պու իւչ շախս, երլան կիպի գաեարագ, չիթի թէրքիպ իտէն աղաճ տալլարընըն արասընտան կէչտիլէր, վէ սէյֆիսէսէ տօղրու միւթէրահի օլտուլար :

Օգուեանլարըմըլըն մարիւմիւ օլաուղու իւղրէ, Սօկօր զաթէն ճօն Մալգօնուն տայիրէյի մախաուսէսինի պիլիք իտի : Իմտի աօղըու մէրգումուն տայիրէսինէ կիթտի :

Պու արա ճօն Մալգօնուն տայիրէսի բէրտէլէրի ինտիլիւմիւ օլուպ, ֆագաթ կիճէնին սէրին հաւապ, եաթագօտասընա կիրսին իչին, բէնչիրէլէրին եարը աչըգ պըրազըլմիւ օլաուղու, բէրտէլէրին արգասընտան թէչհիլ օլունապիլմէքտէ իտի :

Ճօն Մալգօն, Մարի իլէ էվանը սէլամլատըդտան ուճուն, տայիրէսինէ չէքիլէրէք, քագըլսանէսի էօնիւնա լէ օթուրմուչ, վէ առէթի միւճիպինճէ, եաթագա կիլիլէզտէն էվլէլ, էվրագ վէ նօթալարընը սըրաեա գօյմալ լա մէշուլ կուլունմիւլ իտի :

Սօկօր աղըլնտան պիր սէօզ պիլէ չըգա լամեարագ, րիֆագաթընտա պուլունան իքի Հինալիլէրէ, էն արգատա օլան, վէ ճօն Մալգօնուն օթուրտուղու մահէլլին տօղրուլուղունտա պուլունման բէնչիրէնին, բէրտէսինի իմա իթմէք իւղրէ, պիր իշարէթ իթտի, վէ օլ խարաֆըն թախսիս օլունմասը իսէ, շաեա ճօն Մալգօն միայընը գալտըրըպ արգասընա պագաղըլնտա, մէրգումանը կէօրմէսին իչին իտի :

Պէյլէճէ մէրգուման էլսապ քէմալի մէհարէթլէ, վէ ապա սէս սէտա չըգարմաարագ, չօղլուգ միւչքիլաթը օլմանան պիր թէչէպպիլսի, իճրաեա պաշտարար :

Պունլարտան պիրի բերտենին այլ թարափրնաքի ուճ-
լարընը թութուպ, եօգարը ապրու չէվիրէրէք տիրմէկէ
իպթիաար իթաիկինտէ, վէ պիր առէմին կէչէպլէճէկի
գատար արալըգ աչըլտըլընաա, Սօկօր աեազ գապլարընը
էվիլէճէ չըգարարադ, ուսուլճտ տէրունի օտաեա տախիլ
օլմաու :

Պաճ իշ օլ գատար մէհարէթլէ իճրա օլունտոճ քի,
ճօն Մալգօն վուգույի հալի ապա տուեամասը : Պինաէն
ալէյճ Սօկօր պիր գաչ սանիեէ գատար ապա գըմըլտան-
մաեարազ տուրտու, վէ բէնչէսինի չիքեարը իւզէրինէ
աթմագլըղա հազըրլանան ճանվէր միտիլլու, գուվվէթինի
պիր մէրքէզէ իճթիմա իյլէտի, վէ թէտարիքեաթտա պու-
լունտու : Պատէհու պաշ հաքիմին ապա արգաւընա տէօն-
մէեէճէկինէ էմին օլարազ, քէմէրինտէն գուվվէթլի վէ
եուճագ պիր իքէքլի մէնտիլ չըգարտը, Վէ պիր նէվի հա-
լաթ չէքլինէ գօյմադ իւզըէ, մէնտիլի նիւքմէեէ պաշ-
լաար :

Պունու եարտըգտան սօնրա, նէֆէսինի միւմքիւն մէր-
թէպէ թէվգըֆ իտէրէք, վէ նապղընըն վուրուշունու սիւ-
քիւթ պիրլէ, չըպլպգ տեազլարընը տախի հալընըն իւզէ-
րինտէ օլտուգճա եալպաշ վէ խաֆիֆ սուրէթտէ պաա-
րազ, քէնտիտիլէ ճօն Մալգօնուն պէյնինտէքի մէսաֆէ-
յի, քէմալի իթիրաղ վէ իհթիեաթ իլէ միրուր իյլէտի :

Սօկօր պու վէճհ իլէ իիթիեալըն եանքնա եազլաշըն-
ճա, իքէքլի հալաթը մէրգումուն պօղազընա կէչիրմի, վէ
նէ՝ պաղըրմաեա, վէ նէ՝ պիր ֆէրեաա իթմէքլիկէ վա-
գըթ պըրազմաեարադ, ելլալըլմ կիպի սիւրաթլէ պի-
չարէնին ազղընը զանն խտէրսին քի քիլիտէտի, վէ ճէ-
սիմ պիր գոգվվէթ վէ չիատէթլէ թութուպ, մէրգումու
եէրէ տէրաի, վէ տիղինի կէօքսիւնէ տաեաաը :

Պու սըրաաա, տիշարտա գալան Հինալիլէրտէն պիրի
տախի բէնչիրէտէն իչէրի կիրիպ, Սօկօրուն մուալէնէթի-
նէ կէլոի : Պու Հինալիլին Թէմինտէ պիր տէմէթ սիճիմ
օլուպ, պունլար իլէ ճօն Մալգօնու ղանէթ ճիւզի պիր
միւտտէթ զարփընաա քիւշտան աեազա գաաաթիլ օլ տէրէ-

ճէ գալիս սուրէթտէ պաղլանտը , վէ աղղը տախի թըգա-
տըլտը քի , հագըգաթէն պիր սէս չըգարմագլըղա վէ պիր
կէճնա հարէքէթտէ պուլունմագլըղա առա իգթիտարը
գալմատը :

Օլ վագըթ Սօկօր իվէ օրատա պուլունան ըէֆիդի , ճօն
Մալգօնու տիկէր իւչիւնճիւ ըէֆիդլէրինէ վիրաիքլէրին-
տէն մէրգում տախի պու եիւքիւ օմուղունա ալարագ ,
չիթէ տօղրու կէօթիւրտիւ , վէ Սօկօր իսէ տէրունի օտա-
տա գալարագ , բրէնպէս էմրի մուճիպինճէ , եագըրսանէ-
նին իւգէրինտէ երղըլմըչ օլան քեաղըտլարտան պիւյիւք
պիր բաքէթ եաբմագտա խոի :

Պու բաքէթ պիթտիքտէն սօնրա , Սօկօր տախի սէյ-
ֆիեէէի թէրք իթտի , ֆագաթ օրատան կիթմէղտէն էվ-
վէլ , բէնչիրէնին բէրտէսինի արգասընտան ինտիրտի : Վէ
պէօլէճէ բէնչիրէտէն իչէրի ատէմ կիրմիչ օլտուղունա
տայիր հիչ ալէամէթ գալմատը :

Պատէհու ճօն Մալգօնու աթլարտան պիրինին իւգէրի-
նէ պինտիրիպ , սիւրաթլէ եօլլարնա տէվամ իթտիլէր :

Պունտան սօնրա օլան վուգուգթլար իսէ , օգուեանլա-
րըմըղա մալիւմ տիւր :

Կիճի ԶիեԱրէթ

Աթլարա սիւար օլարագ , գաեալարըն էթէյինտէն
տէօրթ նալ գօչտուգլարը սըրտատ , թէրք իթմիչ ծլտու-
ղումուզ ճօրճ Մալգօնուն , Գաղիլին , Սթօրուն , վէ իքի
նէֆէր Հինալիլէրին հալլէրինէ արթը նազար իտէլիմ :

Ճօն Մալգօն վէ ըէֆիդլէրի Բէրավա օրմանընըն էթէ-
յինտէն գընը սըրա կէչտիքլէրի , վէ պիւյիւք աղաճլարըն
կէօկէսի ալթընտան եիւրիւտիւքլէրի էսնատէ , պիր սիւ-
րիւ սիւարիլէրէ թէսատիւֆ իթտիլէր քի , պունլարըն սիւ-
րաթլ հարէքէթի , ագ պապա գուչլարընըն ուչմաւընա
պէնզէր իաի :

Ճօրճ Մալգօն իսէ , բէտէրի հագըրնտա հիչ պիր շիւպ-

հէնէ զահիպ օլմատըղընտան, ատէթա ինսան նաչը հէյ-
նէթինտէ օլարապ, եանընտան կէշմէքտէ օլան զէվալլը
բէտէրինի թանըեամատը: Վէ Դազիլէ խիթապէն,

—Պու ատէմլէր քիմլէր տիր, —տէտի:

—Պիւլմ, էֆէնտիւմ, —տէեու ճէվապ վիրտի տէլի-
գանը չինտի:

—Ահ, էֆէնտիւմ, —տէտի Սթօբ, լազըրտը իթմէքլի-
կէ ֆուրսաթ պուլարապ, —եմին իտէրիւմ քի, պուլար
չէյթան տըրլար, եախօտ ճէհէննէմին ազալարը տըրլար,
վէ պիղէ ըսաթ կէլիչլէրի իյի մանէատա տէյիլ տիր: Է-
ֆէնտիւմ, էօմրինիւզտէ պիր տէֆանըզ օլտուն, սիյին իյ-
լիկինիղի արղուլէնէն վէ էմրի պասրէթին սատագաթընա
միւսավի օլան պիր խըտմէթ քեարըն նասիհաթլարընը տին-
լէյին: Եու ֆիլլէր դապրիսթանը տէնիլէն մահէլ, մուսի-
պէթպախչ պիր եէր օլուպ, օրատա պաչըմըզա պիր ֆէ-
լաքէթ կէլէճէք տիր, վէ պու իսէ, հագգըմըզտա իյի օլ-
մաեաճագ տըր, չիւնքի թէհլիքէ արգասընտան կէզէնին
սօնու օլմազ տէրլէր: Իմտի պէյկիրլէրիմիղին եուլարա-
ընը չէվիրիպ, տէօրթ նալ դօչարապ Պէնարէսէ վասը օ-
լալըմ: Եարը կիճէտէն եարըմ սասթ սօնրա, սէյֆիեե-
նէ եէթիչիրիղ, վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ ուեուեուպ,
եօրկունլուղումուպու ալըրըլ:

—Պէնիւմ սէֆիլ Սթօբում, —ճէվապ վիրտի ճօրճ Մալ-
գօն, —սէն սօնունա դատար թավչան կիպի դօրգա՞գ մը
օլաճագսըն: Պու հալտէ էկէր դօրդուեօրսան, Պէնարէսէ
ավտէթ իտէպիլիսին: Պէն եօլումա տէվամ իտէճէկիւմ:

—Հայը՛ֆ, —մըրըլտանտը Սթօբ տէրին պիր ահ իտէ-
րէք, —ազըլլը ատէմլէրին ազըլանէ սէօղլէրինէ հէվալէյի
սէմմի իթիպար իտիլմէտիկինտէն, իչթէ տիւնեա տախի
պու հալէ կէլմիչ տիր:

Մէրդում խըտմէթ քեար պէջլէ տէյիպ, վէ մըրըլտա-
նարապ, էֆէնտիսինին արգասընտան կիթմէկէ պաչլատը:
ճօրճ Մալգօնուն սիւար օլտուղու աթ, բրէնսէս ճէլանըն
հէտիյեէ իթտիկի ճալի օլուպ, պու հայվան սապրըսըլը-
ղընտան քիչնէմէքտէ: Վէ կէմինի կէմիլմէքտէ, վէ կէօբ-

սիւ աղղընտան ագան քէօբիւքլէ տօլմագտա իտի :

Պու արա Հինտլիէրին , ֆիլլէր գապրիսթանընտան չը-
գար իքէն , չըլըրտըզլարը թիւրքիւ , ճօրճ Մալգօնուն
գուլաղընա գատար վասըլ օլարագ , մէգքիւր սէտա , վա-
գաա ըիւզկեար սէպէպինտէն հավաաա տաղըլտըղընտան ,
պէլլիսիզ սուրէթտէ իշիտիլմէքտէ իտի իսէ տէ , եինէ
պունուն վահշէթի մէրգում տէլիգանընա թէէսսիր ի-
տէրէք :

— Գա՛ղիլ , պունլար ֆագիլըլէր տիր , տէյի՛լ մի , —տէտի :

— Էօյլէ զանն իտէրիւմ , էֆէնտիւմ , — տէեու ճէվապ
վիրտի Գաղիլ :

— Էօյլէ իսէ պիր աղ չարուգ եիւրիւեիւպ եթիշէլիւմ :

Մէրգում պու սէօլլէրի սէօլլէեթէք , հայվանըն սիւ-
լաթլէ գօշտուրմաեա պալլատը , ֆագաթ պէշ օն աաըմ
կիթտիքտէն սօնրա , թէքըար տուրտուրտու , վէ էթրաֆա
գուլագ վիրտի :

Պու էանաաէ սէտալար տուրմուշ օլտուղունտան , ճօրճ
քէնտու քէնտուեէ ,

— Աճապա թամ պիղիւմ կէլտիկիմիզ վագըթ մը կիթ-
տիլէ՛ր , — տէտի մէյեուսիեթլէ , — տօլրուսու պու պիր
պէտպաթլըգ տըր :

Վէ պիր աղ սիւքիւթտէն սօնրա , շէօյլէ իլավէ իթտի ,

— Լաքին պու գապրիսթանըն գարուսու նէ՛րէտէ տիր :

— Պիզտէն եիւզ աաըմ գատար ուղագտա տըր , եանի
օվաեա հաքիւմ օլան շու սիեա՛հ գաեալարըն իշինտէ տիր ,
—տէեու ճէվապ վիրտի Գաղիլ :

— Էօյլէ իսէ , հայտէյին կիտէլիւմ :

Ֆիլվապը ճօրճ աթընը օլ թարաֆա տօլրու սիւրմէք
իւղրէ իքէն , Գաղիլ հայվանըն եուլարընտան թութտու ,
վէ ճօրճ պունա իիթապէն ,

— Նէ՛ եարքեօրսուն , վէ նէ՛ իշին թէվիդպ իտիեօր-
սուն , —տէտի :

— Էֆէնտիւմ , սիղ պէնի քէնտլինիզէ գըլաղուզ նաապ
իթտինիղ , պէնտէնիզտէ մուվաֆֆագաթ իթտիւմ :

— Էյ :

—Ֆազաթ պիհուտէ պիր մուխաթարաեա տիվանէճէ գարշը չըգմանըզա միւսաատէ իտէճէկիմէ առլա սէօղ վիրմէտիմ :

—Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն :

—Շունու տիմէք իսթէեօրում՝ քի , սիղ պու պէյկիրւէր իլէ , քիմնէնին կէօրէմէեճէկի շու գաեանըն կէօլկէսի ալթընտա տուրաճագսընը : Վէ գասըրիսթանա եալընըզ պէն կիրիպ , վէ սիղին տախի պօղաղտան կէչմէնիղէ իմքեան օլուպ օլմատըղընը կէլիպ սիղէ խապէր վիրէճէկիմ :

—Լաքին գօրգտուղուն մուխաթարանէ՞ եօլտա շէյ տիր :

—Էֆէնտիմ , ֆազիրւէր , պաշգալարընըն քէնտի կիզլի այընէրինի սէյր ու թէմաշա իթմէլէրինէ միւսաատէ իթմէզլէր . . . Վէ իհթիմալ տըր քի , պու կիպիլէրի վուրուպ էօլաիւրմէք իչին , գապրիսթանըն մէտխալինտէ կէօղէ կէօրիւնմէզ պէքճիլէր պէքլէմէքտէ տիր :

—Պէնիմ նէմիմէ լաղըմ , -տէտի ճօրճ սապըրսըղըզա , -սէն բէք իյի պիլիրսին քի , պէն թէհլիքէտէն գօրգանլարտան տէյիլիմ :

—Էֆէնտիմ , օ ճիհէթի պէնտէնիլտէ պիլիրիմ , նասըլ քի տահա տիւնքի կիւն էօմրիւմիւ պիւյիւք պիր մուխաթարատան գուրթարարագ , պու սէօյլէտիկինիղի իսպաթ իթտինիզ , Հալ պու քի , պէն սիղի կիզլէնմիշ օլան պիր Հինտլինին գաեըշը իլէ պօղուլարագ , եա խանլէրիլէ գաթլ իտիլէրէք , աեագլարըմըն էօնիւնտէ եէրէ սէրիլմէնիղի իսթէմէմ : Պու եօլտա էօլմէք նի՛նէ եարար : Տօղրուսու պու վէճհ իլէ թէսլիմի րուհ իթմէք , առլա սիղէ եագըշմազ :

—Գաղիլին հագգը վար տըր , հագգը , -տէեու պաղըրտը Սթօբ հէեճճան իլէ , -չիւնքի պիղ պիւյիւք իլէր իչին տօղմուշ ատէմլէրիզ : Պիղ պիւյիւք ֆէտաքեարըզլար վէ սատագաթլար իպրագ իթմէլիլիզ : Պիղիմ էօմրիւմիւզ ալէմէ ֆայտէլի տիր , հաթթա միւճէրրէտ լաղըմ տըր պիլէ : Իմտի , քիմնէնէ պիր կէօնա մէնֆաաթը մուճիպ օլմատըղը հալտէ , էօմրիւմիւզիւ թէհլիքէեէ գօյմաեալըմ :

Պիլմէյիղ քի, ճօրճ Մալգօն պու հագգլը սէօզէրէ
իսկեալթ օլտու մու, լաքին շու գատարը սահիհ տիր քի,
Գաղիլ, էկէր քէնտիսինն եալընըղճա գապրիսթանա կիր-
մէսինէ միւսատէ իտիլմէզսէ, գըլաղուզլուգտան ֆէրա-
ղաթ կէլէճէկինի պէեսն իթմիշ օլտուլունտան, պու խու-
սու ճօրճա տահա զիեստէ թէէսսիր իթմիշ, վէ պինսէն
ալէյհ իշէ մուվաֆֆադաթ իյլէմիշ իտի, իմտի, Գաղիլ
աթտան աշաղա խնէրէք, գապրիսթանըն մէտխալինէ տօղ-
րու ուզանար :

Մէրգումուն զայպուպէթի օն տագըդա գատար իմթի-
տատ իտիպ, պու միւտտէթ զարֆընտա, ճօրճ էթրաֆը
տիննէտի իսէ տէ, եաղընլարտա ֆագիրլէր պուլունտու-
ղունա տայիր հիշ պիր շամաթա, եախօտ թիւրքիւ իշիթ-
մէտի :

Վէ նիհսեթէթ Գաղիլին ալտէթ իթտիկինի կէօրիւնճէ,
եւրէկի վուրմաեա պաշատը, վէ քէլամա աղազ պիրլէ,

—էյ, նէ՞ խապէր կէթիրտին, —տէտի շէտիտէն :

—էֆէնտիմ, կէլէպիլիրսինիլ :

—Մուխաթարա եօգ մու տուր :

—խա'եըր :

—Ֆագաթ ֆիլլէր գապրիսթանը . . . :

—Պիւսպիւթիւն խալի տիր :

—Ֆագիրլէր :

—Անլէրտէ կիթմիշլէր տիր :

Սթօք պու սըրատա գալպինտէն սէվինճ տուեուպ,
մէսրուրէն իքի էլլէրինի պիրպիրի իլէ օվալատըղը հալտէ,
էֆէնտիսի տախի մէյեսուսիյեթլէ :

—Պախթըմ հալլէր տէյիլ իմիշ, —տիմէքտէ իտի, —զի-
րա հիշ տէյիլ իսէ պիր ֆագիրին ումուրը տինիեթսինի
իճրա իթտիկինի կէօրմէքլիկի ֆէվգէլատէ սուրէթտէ ար-
զու իտէր իքէն, շու արզումա նայիլ օլամատըմ, լաքին
սըթըգ պու խուտուստա տիւշիւնմէքլիք պիհուտէ տիր :
Նէ՞ չարէ ֆագիրլէր եէրինէ, ֆիլլէրին քէմիքլէրի իլէ էք-
թիֆա իթմէլիլիլ . . . :

Պու սէօզիւն իւզէրինէ Սթօք էօյլէ պիր հարէքէթ իճ :

րասընտա պուլունտու քի, սիւար օլտուղու հայլան շահա
գալգար: Պատէհու մէրգում տիթքէր պիր սէտա իլէ,

—էֆէնտիւմ, ֆիլ քէմիքլէրի՞ մի տէտինիլ, եօգսա
պէնտէնիլ Եանլը՞ մը անլատում, սահիհէն կիտէճէկիմիլ
մահէլլաէ քէմիքլէ՞ր մի վար տըր, —տէտի:

—Էվլէթ:

—է՛յ պիզ պու մահէլլէ կիտէճէ՞քմիլիլ:

—Էվլէթ:

—Ա՛հ, էֆէնտիւմ, պիլմիշ օլուն քի, պու հալտէ Պէ-
նարէսէ ափտէթ իտէնէ գատար սաչլարըմ աղարաճագ տըր:

—Սահիհէն շու հալ վուգու պուլսա Սթօր, սէն քեար-
լը չըգարսն, լաքլն մատում քի բարթագ սաչլարընը պու
գատար էսիրկէեօրսուն, պէնիմլէ կէլմէք Եախսու պէնտէն
այրըլմագ պապընտա, սէնի քեամիլէն սէրպէսթ պրագը-
րըմ, . . . : Խմտի, իսթէրսէն պէնիմլէ պէրապէր շու գապ-
րիսթանա կիր, իսթէրսէն պուրատա տուր: Ֆագաթ շու-
րասընը տախի իսթար իտէրիւմ քի, պիհուտէ լագըրտը-
լար իլէ վագթըմը գայ իթմէ:

—էֆէնտիւմ սիլտէն այրըլմագ իսթէմէմ, լաքին բրօ-
թէսթօ իթմէքլիքտէն տէ կէրի աուրմում, —տէտի Սթօր:

Պու սէօզ իւղէրինէ, պուռնլարըն ճիւմլէսի պէյկիլըէր-
տէն աշաղը ինէրէք, հայվանլարընը Հինտիլէրաէն պիրի-
նին էմրի մուհաֆաղասընա իհալէ իթտիլէր: Տիկէր Հինտ-
լի իսէ, հէյպէսինտէն պիր մէշալէ չըգարըպ, պու իւշ
շախս Դազիլին սրգասընտան կիթմէկէ, վէ գապրիսթա-
նըն մէտիալինէ տօղրու իլէրլէմէկէ պաշլատըլար:

Մահիթապըն ըլղըր, կէչիտին իքի թարաֆընը թէշքիլ
իտէն եիւքսէք գաճալարըն արալըլընա թէէսսիր իթմէ-
մէքտէ օլտուղունտան, Եօլուն էյրի պիւյրիւլիւկիւ գարպի-
լըգ սէպէպինտէն կէօրիւլմէեօր իտի: Խմտի Դագիլ, մէղ-
քիւր միւշքիւլ կէչիտի կէշմէք իւզրէ, մէշալէյի Եագմա-
սընը Հինտիլիէն էմր իթտի, վէ պէօյլէճէ մէրգուման էշ-
խաս գապրիսթանա տախիլ օլտուլար:

Ճօրճ պու մահէլլէ կիրէր կիրմէզ, էվլէճէ թարիֆ օ-
լունան մէնզարէնին թօհաֆլըգ վէ վահշիլիկի հագընտա

Թէաճճիւպ իթաի, վէ պու էսնատէ մահիթապ, պուլութ-
լար ալթընտան զահիրէ չըգտըղը, վէ պունուն զիեալարը
իլէ գանաւար, վէ սէֆինէ գըրընթըլարընա միւշապիհ օ-
լան մէգքիւր պէնազ վէ իրի քէմիքլէր, վէ տէհչէթամիզ
պիր սուրէթտէ պուլունան Սիւանըն բութու բարլամագ-
տա օլտուղու ճիհէթլէ, մահէլլի մէգքիւր տահա զիեատէ
շարիպ պիր հէյեթթ քէսպ իթմիշ իտի:

— Հագըգաթէն շուրասը կէօրիւմէեէ շայեան տըր, —
տէտի ճօրճ մէյեուսանէ պիր հիւզն ու քէտէր իլէ, — չիւն-
քի ինսան պու մահէլլտէ պուլունտուղունտա, վէ էսէրլէ-
րի մահվ օլմուշ օլան ճանվէրլէրին տէհչէթլի քէմիքլէրի-
նի շուրասա պուրատա կէօրմիւկիւնտէ, քէնտույի սու-
թուֆանընըն ֆէրտասը կիւնիւնտէ պուլուեօր զանն իաէր:
Պանա էօյլէ կէլիեօր քի, պուրաճըգտա հագըգի տիւնեա
իւզէրինտէ պուլունմամագտանըզ, վէ խանալաթ պէնի
իսթիլըս իթտիկիւնտէն, շու քէմիքլէր սիրիլէրէք, հարէ-
քէթէ պաշաեաճագլար տէեու զանն իտիեօրում:

Սթօրուն պու արա տիշլէրի եէքտիկէրինէ չարմագտա
օլտուղու հալտէ, մէրդում,

— Ա՛հ, էֆէնիւմ, — տէտի բէբէլէեէրէք, — ինկիլթէր-
րանըն պիւթիւն ազիզլէրի նամլինա օլարագ, բէճա իաէ-
րիմ սիզէ, պիր տահա պու եօլտա սէօղլէր սէօյլէմէյի-
նիզ, զիրա ազլմը զայ իտիեօրում, վէ տիզլէրիմ հարէ-
քէթէ զայրի գապիլ պիր հալէ կէլիեօր:

Ֆիլվագը զէվալը օտա խըտմէթքեարընըն տիզլէրի
տիթրէմէքտէ իտի:

Ճօրճ, բութա եագլաշտը, վէ թապանընըն տէրէճէլէ-
րինտէն պիրինին իւզէրինէ չըգտըր: Անճագ պու արա մա-
հիթապ պուլութլար ալթընտա գուլմըշ օլմաղլէ, մէրգում
ինկիլիզ, Հինալինին էլինտէն մէշալէյի ալտը, վէ բու-
թուն եիւզիւնէ տօղրու եագլաշտըրտը:

Գազիլ, ճօրճուն շու քիւսթախլըղընա տինսիլլէք վէ
էշեաեը մուգատտէսէեէ թէճավուզ նազարըյլա պաղա-
խագ, քէնտույի տիթրէմէքտէն մէն իտէմէտի, վէ տիկէր
Հինալի իսէ, քիմ պիլիր նէ մըրըլտանարագ, պաշընը օլ

պիր թարափա չէվիրտի : Ճօրճ եինէ քէնտի թէֆթիչ վէ
թահգըզընը տէվամ խտէրէք :

— Տիմէք շու սարը պուրունը , գըրմըզը վէ եէչիլ եա-
նագլը ահմագ հէրիֆ , Սիվա մապուտու իմիչ , — տէտի կիւ-
չէրէք , — տօղրուտու պէն պէօյլէ պիր ալլահա հիւրմէթ իթ-
մէֆ : Լաքին ա՛մմա մէքրուհ չէհրէսի վար ա՛ : Էկէր պէն
ինկիթէրրաեա ավտէթ իթտիկիմտէ , պունու պէրապէր
կէօթիւրիւպ տէ , չիֆթիկիմիզտէ գօրգուլուգ խտէր ի-
սէմ , էն զիեատէ եաղմաճը վէ ճէսարէթիլ օլան սէրչէլէր
պիլէ քիրւզլարըմըզա եանաշամաղլար զանն իտէրիմ :

Գազիլ ի՛չէ Հինտիլի պու էանատէ իսթէմէեէրէք , վէ
ուսուլ իլէ բուլթա նազար իթտիլէր : Պունլար , բուլթուն
կէօյլէրինտէն ւըլտըրըմ չըգարագ , ճօրճ Մալգօնու չար-
բաճագ տըր տէեու ինթիզար իթմէքտէ իտիլէր : Ֆաղաթ
չիւպհէսիզ , Սիվա , հագգընտա զուհուրա կէլէն մէզքիւր
իսթիհզաեը իչ եէրինէ գօյմատըզընտան , եըլտըրըմ զու-
հուրա կէլմէտի :

Սթօր , գօրգուսունտան վիճուաինին տէօրթտէ իւչ
բաեը քէօթըրիւմէ տէօնմիւչ օլուպ , նէ՛ պիր շէյ սէօյլէ-
եէպիլմէքտէ , վէ նէ՛ տալսի օլան սէօյլէրի իչիթմէքտէ
իտի : Մէրգումուն սալթ ազալարը տիթըէեօր իտի : Ճօրճ
թապանտան աշաղը ինտի , վէ մահիթապ , պուլուլթարըն
ալթընտան սըյըլըմըչ օլտուղունտան , էլինտէքի մէշալէյի
Հինտիլիէ վիրտի , վէ լաեըգըյլա քէչֆ վէ թահգըզ իթ-
մէք իւզըէ , քէնտիսի քէմիքլէրէ տօղրու իլէրլէտի :

Գազիլ պիր գաշ ատըմ իլէրուտէ պուլունուպ , ապա
պիր նիյեթի մախսուսէսի օլմաեարագ , աղըր աղըր եիւ-
րիւմէքտէ , վէ եիւքսէք օթլարը պաեղլարընըն ալթընտա
չըղնատըղընտա , նազարը տիւզալթընը գէմին իւզէրինէ
աթֆ իլլէմէքտէ իտի : Պիրտէն պիրէ մէքգում տուրտու ,
վէ ազալարընտա պիր տիթըէմէ հիսս իթտի : Վէ անը վա-
հիտտէ պիր տէհչէթի ազիմէ իլէ կէրիեէ տօղրու չէքիլտի
խտէտէ , մուախսարէն ոգլընը պաշընա թօքլաեարագ , եէ-
րէ էյիլտի , վէ էլլէրիլլէ օթլարը պէրթախաֆ իտէր իքէն ,
տէհչէթի պիր ֆիղան ու ֆէրեատ իտիպ , թէքրաբէն ա-
եաղա գալգտը :

Գաղի՛ն էլի որտե սիր մեշտէ օլտուղտու հալտէ . օլ մահգրանիլէնէթ .
 ալախը մեղաբէտի Թէնմե եւէմէտ . Ս . 283

ԼՎԼԱՏ ՎԼԻ ԲԵՏԷՐ

—Յղում , նե՞ օլտուն , —տէտի ճօրճ շէտիտէն մէրգու-
մա տօղրու տէօնէրէք :

Գաղիլ խէ , թէստաիւֆ իթտիկի նէսնէտէն տօլտեր
պիւսպիւթիւն շաշըրմըշ օլտուղունտան , զոնն իտէրսին քի
մէղքիւր սիւտլի իշիթմէտի :

—Էֆէնտիւմ , նե՞ սիւալ իտիւօրսաւուղ , —տէտի բէ-
բէլէհէրէք Սթօր , —շիւպհէսիւղ եա պիւր պօա երլանը , եա
սիւսահ պիւր վաշագ տըր , եա պիւյիւք պիւր բէլէնք տիւր ,
վէ եալօտա վահշի պիւր դարլան տըր : Իմտի , Ալլահ աշ-
ղընա օլտուն , էֆէնտիւմ , պիւր ան էվվէլ շու մահէլլտէն
սալուշուպ կիտէլիւմ :

Սթօր պու քէլամը սէօյլէյիւպ , պունու դուվվէտէն ֆիի-
լէ տալի կէթիւրմէք խթէտի խէ տէ , քէմալի տէհշէ-
թիւտէն նաշի տղալարը վէ սինիլէրի քէօթիւրմէ տէօն-
միւշ օլտուղունտան , տիղլէրինի իլէրուէ տիւամատը , վէ
եանընտա պուլունան էնլի վէ տիւղ թաշըն իւսթիւնէ
տիւշտիւ :

ճօրճ իփինճի տէֆա Գաղիլէ խիթապէն ,

—Սէօյլէ պաղալըմ , օղլում , նե՞ վար տըր օրատա ,
—տէտի :

—Էֆէնտիւմ , չաերըլաշըն իշինտէ պիւր ինսան նաշը վար
տըր , —տէտի տէլիւղանըլ Հինտլի մահղուն պիւր սէտա իլէ :

—Ինսան նաշը մը՞ :

—Էվվէթ , էֆէնտիւմ :

Սթօր տիթբէհէրէք , իքի էլլէրինի , սօղուգ թէր իլէ
միւլէմմա օլան անըլ իւղէրինէ կէօթիւրտիւ , վէ եիւքսէք
սէսլէ լագըրալ իթմէկէ իղթիտարը օլմատըղընտան , քէն-
տու քէնսուէէ ,

—Պէնիւմ իշիւմ պիթտի , պաեղլըեօրում , էօլիւեօրում ,
—տէտի :

Գաղիլ , նաշըն եանընտա տիղ չէօքէրէք , դարնընտան
պիւր Հինտ խանշէրի չըգարտը , վէ պու դանըլ սիւահը մա-

հիթապըն զիեասըյլա թէճէստիւսէ պաշլատը : Վէ անին տէ սօլիւն երւզիւնէ եէնի վէ շէտիտ պիր հէեէճան կէւէրէք :

—Մհ, պու խանչէր, իլահէնին նամընա օլան խանչէր տէն տիր, տիմէք մէրգուսու գաթլ ու թէլէֆ իտէնլէր, Պօվհանի էվլաուարը տըր, —տէտի քէնտու քէնտու եէ :

Պու էսնատէ մահիթապըն էօնիւնտէն պիւյիւք պիր պուլութ կէլմէքտէ օլտուղունտան, ֆիլլէր գապրիսթանը գարարմըշ իտի : Ճօրճ, Հինտլինին էլինտէն մէշալէյի ալարագ, Գաղիլէ տօղրու կիթտի :

Սթօր հալէա քէօթրիւմ կիպի տուրմագտա օլուպ, անճագ թէֆէքքիւր իչինտէ իտի, վէ շու եօլտա միւլահաղա իթմէքտէ օլտուղու զանն օլունուր իտի,

—Շու լանէթլի մահէլլ, շու շէյթան գապրիսթանը, հէր հալտէ Հինտիսթանը քէպիրին քեաֆֆէյի հայտուտալարընըն իգամէթկեահը օլմալը տըր : Մհ, շուրատա իյի պիր գապիթ օլսա տա, շու էհլի ֆէսատըն ճէզաեը սէզասընը վիրսէ :

Պու արա ճօրճ Մալգօն, Գաղիլին եանընա վաալ օլմուշ իտի : Խմտի մէրգում տախի մէշալէյի էլինտէ թուլթարագ, պաշընը նաշա տօղրու էյտի, վէ միւթէագըպէն տէհշէթլի պիր ֆիզան ու ֆէրեատ չըգարարագ, պաշընը գալարըրտը : Մէշալէ տախի էլինտէն տիւշիւպ սէօնտիւ : Ճօրճ նէֆէս ալըպ վիրէմէմէք հալինտէ օլտուղու թագտիրտէ, քէսիք պիր սէտա իլէ շու լաֆղլարը թէքէլիւմ իթտի,

—Մհ, խա'եըր . . . խա'եըր . . . կէօրտիւկիւմ պիր րիւեա, պիր խաեալ, վէլհասըլ պիր տէհշէթլի եալան տըր : Խա'եըր, պէն իյի կէօրմէտիւմ . . . վէ պէնիւմ ագլըմ թամ տէյիլ տիր : Լաքին շու եիւղ . . . շու չէհրէ . . . եա էկէր կէօրտիւկիւմ տօղրու իտէ . . . աման եա' րապպիւմ, —տիզ իւղէրինէ կէլէրէք, —րէճա իտէրիւմ սանա, շու խաեալը կէօղիւմիւն էօնիւնտէն տէֆ էթ, Իհթիմալի եօգ տուր, կէրչէք տէյիլ տիր : Մհ, պու րէք տէհշէթլի պիր հաղ տըր . . . :

— Էֆէնարի . . . Էֆէնարի , նէ՞ օլուեօրսունուզ , -սիւալ իթարի Գազիլ , ճօրճ Մալգօնուն թէլաշընտան պիր շէյ ան-լաեամաեարազ :

Պու էսնատէ Սթօթ թաշըն իւսթիւնտէ օթուրմագտան օլմանըալ , տիզ չէօքմիւշ , վէ խաթրընա կէլէն աղիզլէրին քեաֆֆէսինէ խահիշլէ տուա վէ բէճալար իթմէքլէ մէշ-ղուլ պուլունմուշ իտի : Եինէ պու արա պուլուլթ ալթըն-տա պուլունտն այ մէյտանա չըգարազ , մագթուլուն հէյ-եէթի թէմամըլլա կէօրիւլմէսիլլէ , ճօրճ կէօրմէմէք ի-չին , պաշընը սիւրաթլէ պաշգա թարաֆա չէվիրտի ,

— Տօղրուտու պիր տահա պագմագ իսթէեօր իսէմ տէ , -տէտի բէբէլէեէրէք , -նէ՛ չարէ , ճէսարէթ իտիմէեօ-րում , վէ տտէթա գօրգուեօրում :

Պատէհու Գազիլին եանընա կիտիպ , վէ մէրգումուն գօլունտան թուլթարազ ,

— Էյիլ , Գազիլ , Էյիլ վէ պագ , -տէտի , -սէն պու ճէնաղէյի թանըմասըն տէյի՞լ մի . . . Ալլահ աշգընա օլ-տուն , Գազիլ , չաբուգ ճէվապ վէր , սէօյլէ պանա , սէն պունու թանըմասըն , էօյլէ տէյի՞լ մի :

Գազիլ Էյիլէրէք , նաշըն եիւզիւնէ պագարղընտա , պիշարէնին չէհրէսինին բէնկի սօլտու , վէ ատէթտէն խա-րիճ պիր սէտա իլէ ,

— Սըր ճօն Մալգօն . . . սըր ճօն Մալգօն . . . -տէ-եու պաղըրտը :

Ճօրճ անինտէ ճէնաղէնին եանընտա տիզ չէօքտիւ , վէ հընչգըրարազ ,

— Ա՛հ , բէտէրիւմ , պէնիւմ բէտէրիւմտիր , -տէեու ֆի-ղան իթարի :

Վուգուա կէլէն ֆիղան ու ֆէրեատլար արաթընտա , Սթօթ տախի քէլամա իպթիտար իտէրէք ,

— Տօղրուտու Հինտիսթան տէնիլէն եէր , խըրսըզ եա-թաղը սըր , -տէտի :

Գազիլ իսէ կէօղլէրի հաշ իլէ տօլու օլսարազ , քէնտու քէնտուեէ վէ մէյեուսիլլէթ իլէ ,

— Պէնիւմ վէլիի նիլմէթիւի , գուրթարըճմը էօլսիւլ-

միւշէր, վէ գալթիլէր տէ գարնաաշարըմ'արը, -տիմէքս
տէ իտի:

Ճօրճուն պուլունտուլու շու տէհէթլի հիւզն ու քէ-
տէր մէնզարէսինի պիր գարլան, հախօտ շէօյլէ սէօյլէ յէ-
լիմ, Պօլհանի իրահէսինէ թարընան պիր ատէմ' կէօրսէ
իտի, ըիգգաթ վէ մէրհասէթէ կէլիր իտի:

Շէօյլէ քի, զէվալը տէլիգանլը, բէտէրինին գանըլա
դըզարմըշ օլան եէր իւզէրինէ սէրիլիշ օլուպ, ճէնապէյի
դօլարը իշինտէ սըգմագտա, երւրէկինէ տահամագտա,
վէ աշըլան տէրին ճէրիհաբնտան հէնուգ ագմագտա պու-
լունան պիր գաշ տամլա գտնը մէնադիլլէ սիւլէքտէ իտի:
վէ արա սըրա տախի անլընը վէ էլլէրինի էօբէրէք, սէլ
կիպի կէօշ եաշարը տէօքլուպ հընչգըրարագ, շէօյլէ սէօյ-
լէմէքտէ իտի:

—Ա՛հ, պապաճըրմը երւրէկինտէն վաւմուշար...
ա՛հ զէվալը բէտէր, պագըն նասըլ գանլար իշինտէ գալ-
մըշ, վէ թէսլիմի բուհ իթմիշ... պիշարէ շու հալաէ սէօյ-
լէտիքլէրիմի իշիթմէեօր, կէօլլէրի սօն տէֆա օլարագ
գարանմըշ, սէսի թիւքէնմիշ... ա՛հ, պիւթիւն երւրէք-
տէն վէ ճանտան քէնտիտինի, օլ միւհէթէրէմ իլիթիեարը
սէվէր իտիմ... վէ օլ գատար սէնէլէր քէնտիտինտէն ու-
ղագ գալմըշ օլտուղումսան, մուհապէթիմ գիեատէ
թահրիք օլունմուշ իտի... վէ հէնուգ պիրէշէրէք, սաա-
տէթի հալէ նայիլ օլաճաշըմըլը մէմուլ իտէր իքէն, պա-
գըն շու զալիմ էօլիմ...:

Ճօրճ, հընչգըրմագտան պօղաղը թըգանարագ, քէլա-
մը գաթ իթտի, վէ պիր աղ միւտտէթ սիւքիւթ իւզրէ
պուլունտուգտան սօնրա, պիրտէն պիրէ տիւշաշ օլտու-
ղու տէհէթլի հալին նէթիճէսի օլարագ, ֆէվլէրատէ պիր
հէեհճան իլէ, շէօյլէ տէվամ' իթտի:

—Էօլլէ միւ, բաքին նէ՞ իշին, խա՛եըր... խա՛եըր...
պէն պապաճըրմըն էօլմիւշ օլտուղունա ինանմամ, վէ ի-
նանմագ տախի իսթէմէմ'... Էվլէթ, բէտէրիմ հէնուգ
հտեաթտա արը, վէ ճէնապը հագգըն միւսատտէսիլլէ,
պէն անը գուրթարաճաղըմ'...:

Ճօրճ պու սէօյլէրի սէօյլէյիսդ, իճրա իթմէք տախի իսթէտիկինստէն, բէտէրինին նաշլնը գուճագլատաը, վէ գուլադինստն աշադը, շու վէճհ իլէ մըրըրտանտը,

—Պապաճըզըմ . . . պապաճըզըմ . . . սէնի չըղըրան էվլատըն տըր . . . պէնի տինլէ . . . դուլագ վէր պանա . . . վէ ճէվապընը բէտա իթմէ . . . աճ, պապաճըզըմ, պիր քէրլէ եանլնատ պուլտնան էվլատընա պագ . . . աշ պիր քէրլէ կէօպլէրինի, վէ էլլէրինի սէնին էլլէրին իյինտէ սըդը վէր . . . :

Լաքին ճօրճ պիրտէն պիրլէ քէնտուեի կէլէրէք, քէմալի տէհչէթ իլէ չէօյլէ պաղըրմատա պաշլատը,

—Աճ, եա բապպիմ, էլլէրի պուղ կիպի տօնմուշ, վէ վիճուտի մէրմէրէ տէօնմիւշ . . . երւրէկի աբթըզ չարըմուհօր . . . խանլէրին ուճու երւրէլինի գատադ տաբլանմըշ . . . Ալլահըմ, պու նէ գատադ գան տղմըշ . . . աճ, պէն նէ գատադ լանէթլի ինսանըմ, բէտէրլիմ էօրմիւշ, հէմ դաթլ իթմիլլէր . . . :

Սթօր իսէ պու աբա քէնախնտէ օլան դօրդու վէ տէհչէթի ունուլթադագ, շիտաթլէ ազլամագտա, վէ էլլնտէ օլան մէնտիլ իլէ կէօպլէրինի սիլմէքտէ, վէ Գազիլ տախի,

—Աճ, խալլիլլէր, ալլագլար, պէնիմ վէլիի նիլլէթիմի էօրտիւրմիւլլէր, —տիմէքտէ իտի :

Շու թէհտիւֆիէ շայեան մէնղադէլէր պիր խալլի վադըթ տէվամ իտիսդ, պատէհու ճօրճ պիրտէն պիրլէ թէպալ օլտու : Շէօյլէրի, չէհրէսի մէրմէրէ տէօնտիւ, կէօլլէրի դուրուտու, վէ պուրուշմուշ օլան աղըրնտա պիր սէպաթ միւշահատէ գըլլնտը : Ճօրճ պու անէ տէկին տիղ չէօքմիւլ իքէն, անաղա գազդաը, վէ գամլի պիր սէտա իլէ,

—Հայտէյին աբգատաշար կիտէլիմ, —տէտի, —չիւնքի պէօյլէ ճէսարէթսիպիլլէք վէ կէօզ եաշտըր ֆայտէ իթմէզ . . . ալթըզ բէտէրլիմ իւղէրինէ աղլամամալը, վէ ինթիգամ ալմանըն չարէսինի տիւլիւնմէլի տիր . . . :

Ճօրճ սիւքիւթ իթտի, վէ պիր էյեամ էլինի պուշնա գօնուպ ախլաշիւնտիւքտէն սօնրա, եէնիտէն ճէնտղէ իւղէրինէ աթֆը նաղար իտէրէք, չէօյլէ տէվամ իլլէտի,

—Լաքին շու ալչազլըլը քի՞մ իճրա իթմիշ տիր, աճապա քի՞մ շու ալիճէնապ իսթիւհարը ալչադճա վուրմուշ տուր: Եա՛ Բապպ, սէն Գատիրուլլահսըն, վէ շու պիշարէնին գաթլ ու թէլէֆ օլմասընա բուխասթ վիրտիկին հալտէ, պոնա տա միւսաատէ էթ քի ինթիգամընը ալա՜ երմ: Պէն պիր աճիզ գուլում, պարի սէն պոնա եարտըմ էթ, վէ պէնիմ ագլըմ գարանլըգտա շաշըրաճագ օլտուղունտան, սէն պոնա բէհպէր օլ, վէ գաթիլի խապէր վիրէճէք օլան ալէամէթի պոնա կէօթէր:

Ճօրճ պու սէօղլէրի սէօլլէտիկի գէման, տեագլարը, եէրտէ պիր քիւլ երղընթըրնա թէսատիւֆ իթտի քի, էվվէլ պէ էվվէլ պու երղընթընըն նէ օլտուղունու անլամանարապ էյիլտի, վէ աթէշտէն կանմըլ քեաղըա բարչաղարը օլտուղունու կէօրիւնճէ:

—Շիւպհէսիզ պիր ալ էվվէլ նիւազ իթտիկիմ պիր բէճանը, ճէնապը հագգ գապուլ իթմիշ օլմալը տըր... իմտի Գազիլ, չարուզ մէշալէյի հագը վէր, —տէտի:

Գազիլ անինատէ մէղքիւր էմրի իճրա իթտի, վէ ճօրճ, սըր ծօն Մալլօնուռ քէշֆիւսթընը վէ նօթալարընը հալի օլան եանմըլ քեաղըա բարչաղարընը իքի էլլիլէ տէվշիրտի: Ճօրճ, պու քեաղըտլարըն տէօրթտէ իւշ բանընտան զիւհատէսի քիւլ օլմուշ օլտուղունու կէօրիւնճէ, պիր արա տիւշարը մէյեուսիէթ օլտու, վէ:

—Աման եա՛ Բապպիմ, պիր եաղը պիլէ պուլամանօրում, պիւթիւն եանմըլ, քիւլ օլմուշ, —տէտի:

Մէրգում տէլիգանլը իւշ տէֆա պու քեաղըա բարչալարընը թօբլատը իսէ տէ, իւշիւնտէ տէ պիր սէմէրէ հասըլ իտէմէտի: Արթըզ պիւսպիւթիւն իւմիտ քէսիքլիկինէ տիւշմէք իւղրէ իքէն, պիր քեաղըա տահա պուլտու քի, նըսֆը եանմըլ, վէ գալան մահէլլի տախի աթէշին զարպընտան սարարմըլ իտի:

—Ա՛հ, իշթէ պիր գաշ սաթըր պուլտում, —պաղըտը ճօրճ պիր իւմիտ իլէ, վէ պատէհու Դազիլէ խիթապէն, աման Գա՛ղի, մէշալէյի պոնա եագըն կէթիր, —տէտի:

Գազիլ մէշալէյի, ճօրճուն տիթրէր էլլէրիլէ թութ-

մագտաւ օլտուղու քեաղըտա տօղրու կէօթիւրիւպ ,

— Նա՞սըլ էֆէնտիմ , նէ՞ պուլտունուզ -տէնու սիւալ իթտի :

— Ինչապա՞ն խաւերը տըր , էֆէնտիմ , -տէտի Սթօր , քի պու արա քէտէր վէ տէհչէթի ունութիւնու շուպ , մէրադ իչինտէ իտի :

Ճօրճ տախի շէօյլէ պէնան իթտի ,

— Բէտէրիմին եազըսը . . . էվվէթ , էվվէթ , անըն եազըսը տըր . . . ա՛հ , եազընըզ պիր էսէր պուլապիւտէ իտիմ . . . :

Պէօյլէ տիւէրէք , Ճօրճ տէրհալ գալմըշ օլան սաթըրլար իւզէրինէ կէօզ կէզալրտի , պատէհու քէմալի մէյ-եուսիւնէթլէ ,

— Հէ՛յ վա՛հ , բէք չաբուգ իւմիտվար օլմուշ օլտուղու-մու չիմտի անլանօրում . չիւնքի հիչ իտիմ պուլամանօրում , վէ օգուտուղում եաղըլարտա տա հիչ պիր մանէա եօզ տուր , -տէտի :

Մուսխիսարէն Ճօրճ եիւքսէք սէտա իլէ շու հարֆլարը գրաաթ իթտի ,

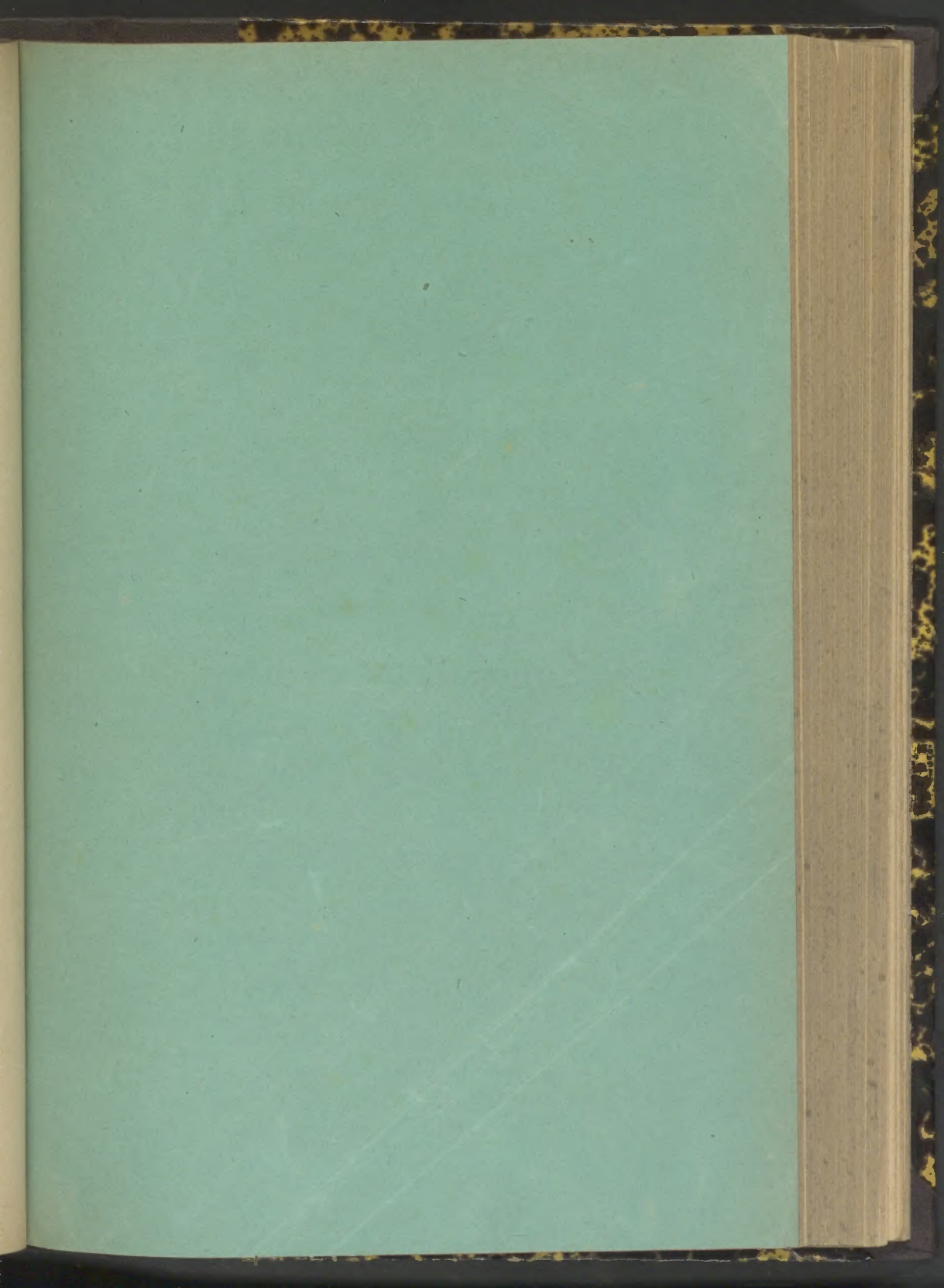
— « Պիր աէհչէթլի շիրքէթ . . . » ա՛հ , տիկէր թարաֆը եանմըշ . . . հա՛ , պիր գաչ հարֆ տահա պուլտում , « Պէնարէսին իչինտէ արամալը տըր . . . » : Իչթէ հէր պու գատար , վէ պունտան զիեատէ պիր հարֆ պիլէ եօզ . . . պու գատար սէօզտէն իտէ , պէն հիչ պիր մանէա չըգաւրամամագտանըմ : Լաքին պիր գաչ սաաթ էվվէլ սէյֆի-եէտէ պըրագմըշ օլտուղում բէտէրիմ , նա՞սըլ օլուպտա , պուրատա պուլընուեօր : Քիմի՞ն մարիֆէթիլլէ , վէ նէ՞ սէպէպլէ պուրանա կէթիրիմիշ տիր : Քէնտիսինէ գարչը նէ՞ շէյթանի տուզագ գուրուլմուշ տուր : Աճապա խուսուսի պիր ինթիգամա գուրպա՞ն մը կիթմիշ տիր , եօգսա մէթուպլարընտա պանա պիլտիրտիկի , վէ իքի կիւնտէն քեաֆֆէյի սըրըլարընը պէնան խտէճէկի օլ կիզլի շիրքէթին բէնչէսինէ՞ մի տիւշմիւշ տիւր : Ա՛հ , եա՛ Բապպիմ , նա՞սըլ պիլէյիմ , նա՞սըլ պուլանըմ , վէ նա՞սըլ անլանըմ : Պապաճըղըմ , պապաճըղըմ , սէնին գաթիլլէրինի

ճէղատը մը պրբադմադ լաղըմ տըր : Ֆազտի , խո'երը , խա'երը , պէն անէրի ճէղատը պրբադմաեաճաղըմ : Ճէնապը Հադդ , պանա աղլ ու դուփլէթ վրէճէք , վէ հոմ բիւմիւ ֆէտա խոէճէք օլտուղում շու մուգատտէս մուհարէպէտէ պէնի մուհաֆաղա իյլէեճէք աիդ : Ալլահա ըամարլատըղ պապաճըղըմ , Ալլահա ըամարլատըղ , իչթէ սոն սէլամ վէ վէտամը սանա վիբիեօրում . . . սէնին տոն մուշ ելլէրին իւղէրինտէ եվլատընըն իթաիկի եէմինի իչիթ : Պէն իչթէ ահա իտիեօրում քի , սէնին գաթ իլլէրինի պուլաճաղըմ , վէ անլէրի թէէտիպ իտէճէկիմ :

Ճօրճ պունլարը սէյլէմէքտէ իքէն , եււրէկի դարդըղ , եէնիտէն հընչըրմաեա պաշլատը , վէ բէաէրինին ճէնուղէսի հանընաա աիղ չէօքէրէք , ելլէրինտէն պիրինի թուլտու , վէ հիւղն ու մաթէմ տէրնաղնա դարդ օլտու :

Աթօլ տախի էֆէնախի հանընաա աղլամոդ տա օլտու , խըտէթքիար Հինալինին ելլաղիւնտէ Խաէ , վահշի պիր կիւլիւմսէմէ միւշահատէ օլտնմագտա , հալ պու քի , Գաղիլ ելլնտէ մէշալէյի թուլթարաղ , բուլթ կիպի տուրտուղա հալտէ , շու մահղունիյեթպախշ մէնղարէյի այարնլաթ մաղտա իտի :

ՊԻՐԻՆՃԻ ՃԻԼՏԻՆ ԽԻԹԱՄԸ

ՏԻՅ 15 ՂԱԻՐԱՆԸ

ԴԱՍԱԿԻՒՆՆԵՐ ՏԸ ՄՕՆԹԵԲԵՆ

ԻՍՐԱԲԸ ՀԻՆՏ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄԻ

Յ. ԹՕԼԱՆԵԱՆ

ՃԵՐԱՄԸՂԱՏԱՆ ԹԵՐՃԻՄԵ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

ԹԱՊԻՒԻ — (ՀԵՄԹԵՐԵՒԵԼ)

ԴԱԼՈՒՍՏ Յ. ՇԱԽՈՐԵԱՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՃԻԼՏ

ՄԵՐԻՑ ՆԵՐՈՒՄԻ ՃԵԼԼԵՒԻ ԴԱՆՈՒՄԵՆ
ԴԱՆՈՒՄՆԵՐ ԻՔԻՆՃԻ ԴԻՆՆԵՐ 701

ԱՍԻԹԱՆԻ

ՄԱՐԹԱՍԻ ՇԱՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

— 1882 —

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

1887

1887

1887

1887

1887

1887

ԳՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԵԲԵՆ

ԷՄԲՐԸ ՀԻՆՏ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄԻ

Յ. ԹՕԼԱԵԱՆ

ՅՐԱՆՍԸԶԱՏԱՆ ԹԵՐՃԵՄԻ ՕԼՈՒՄՈՒՇ

ԹԱՊԻԻ — (ՀԵՄՄԵՆԻՆ)

ԳԱԼՈՒՍՏ Տ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՃԻԼՏ

ՄԵՐԷՔ ՆԵՂԵՐԷՆԻ ՃԵԼԵԼԵՒԻ ԲԵՒՄԵՅԸ
ԲԵՂ ՈՒ ՆԵՂԻ ԻՄԵԼԵՂ ԴԵՐ :

ԱՍԻԹԱՆԷ
ՄԱԹՊԱԱԻ ՅԱՐՈՒԹԻՆ Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

— 1882 —

PLATE 26. NO. 100.

PLATE 27.

PLATE 28.

PLATE 29.

PLATE 30. NO. 100.

PLATE 31.

PLATE 32.

PLATE 33.

PLATE 34.

PLATE 35.

PLATE 36. NO. 100.

PLATE 37.

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

ԳԸՍԱՐՈՒ ՍԱՆԻ

ԺԱԿԱՐՆԱԹ ԶԻՅՆԵԹԻ

ԳԱՅՄԱՅՄԱՐ ԽԻՏԼԻՑԻՆ ՆԱԳԼԻՑԵԹԻ

Պէնարէս շէհրինտէ պուլունան քեաֆֆէյի չալար սա-
աթլար, ախշամըն տօգուզունու վուրմուչլար իտի, վէ
թէքմիլ շէհրին սօգագլարը վէ խանէլէրի, լօրտ Սինկը-
թընըն վիրէճէկի պալօեա տահա զիեատէ պիր ըէֆնագ
պախշ իթմէք իւզրէ, գանտիլլէր իլէ տօնատըլմը իտի:

Բիեատէթ սէրսերընը միւզէյեհն վէ միւքէմմէլ պաղ-
չէլէրի, հագըգաթէն կէծրիւմէկէ չայեսան պիր սուրէթ
քէսպ իթմիլլէր իտի: Հէր թարաֆտա ընկեամուզ մա-
հիթալլար եամմադտա, վէ չիլէքտէն եաթըլմըլ վէ արա-
լարը ֆէնէլլէր իլէ թէզեին իաիլմիլ զինճիլլէր, քեաֆ-
ֆէյի պիւյիւք աղաճլարը պիրպիլլէրինէ ըապթ իթմէք-
տէ իաիլէր, վէ պիլ ճիւմէ հավուզլար իւզէրինտէ խա-
եալի ըլըդըլար մէվճուտ օլուպ, պու գատար թէզեինտ-
թըն օրթասընտա իսէ, կէօղլէրի գամաշտըրըճը եիւզլէրճէ
ընէլիլլէրիլլէ, պէեազ մէրմէրտէն մաամուլ սէրայ պու-
լունմադտա իտի:

Իլլթէ պիւ մահէլլտէ եիւզ ելլըգ աղաճլարըն եէլիլ-
լիլլի թէքէլլէրի ալթընտա, վէ հալը կիպի եէրէ սէրիլմիլ
օլան չաեըր չիմէնլիք իւզէրինտէ, էճնասը միւլսթէլիֆէ-
տէն պիր խալգ օլուպ, պու խալգ իլինտէ ինկիլիլ գա-
պիթանընըն կիլինտիլլէրի գըրմըլը իւնիֆօրմալարըն, վէ

Հինալի բրենալերին վէ պունլարըն դատընլարընըն լապիս
օլտուգլարը սալթանաթլը էլպիսէլէրի արասընտա , պաշգա
պիր բարլագլըգ վէ կիւզէլլիկի վար իտի :

Օ կիճէ հավա պէրրագ վէ ղաեթ լաթիֆ օլտուղուն-
տան , լօրա Սինկըլթընըն միւսաֆիրլէրի , սըճագ սալօնլար
իչինտէ օթուրմագտան իսէ , սսիւմնըն երլտըղը գուպ-
պէսի վէ սէրին հավասը ալթընտա պուլունմագլըղը տասա
զիեատէ միւրաճճա հատտ իթմէքտէ իտիլէր :

Իքի թագըմ պանտա մուզիգա պաղէնին պիրէր ու-
ճունտա տուրուպ , արա սըրա թէրէննիւմնագ օլմագտա ,
վէ միւթէտտտիա խըտմէթ քեարլար տախի , ինկիլթէրրա-
եա մախսուս էլպիսէլէր կիլինմիշ օլտուգլարը հալտէ , կիւ-
միւշ թէրսիլէր իլէ միւսաֆիրլէրէ իշթէթ վէ հէր տիւրլիւ
չէրպէթ թէվզի իթմէքտէ իտիլէր : Մերայ իլէ պաղէլէր
արպսընտա նօգթայի իրթիպաթ օլան չիչէքլէր իլէ թէզ-
եին իտիլէն միւզէյեէն նէրտիվլէնին պիրլնճի գատէմէրի
եագընընտա , իւշ պէշ ինկիլիզ ղապիթի իլէ իւշ տէօթթ
նէֆէր ինկիլիզ գըղը օլուպ , պիրպիրլէրիլէ գօնուշմագ-
տա իտիլէր :

Պու ղապիթլէրտէն պիրի , Միտէյ նամընտա վէ եի-
կիրմի եիկիրմի պէշ եաշընտա կիւզէլ , վէ սարը պըբըզլը պիր
տէլիգանլը օլուպ , կէօրիւնիւր քի միւսահապէթէ պաշ
օլմուշ իտի , վէ սամիլլինին տիգգաթը թամմէ իլէ տինլէ-
յիլինէ պագըլըրսա , ղապիթի միւմալլէյհին բէք մուհիմմ
չէյլէր նագլ իթմէքտէ օլտուղու անլաշըլմագտա իտի :

Պիրտէն պիրէ , պու կէնճ գըղարտան , եիկիրմի չաղ-
լարընտա ղաեթ կիւզէլ , վէ մաի կէօզլիւ , սարը սալը
պիր գըղ , ինանմամագլըգ ալէամէթի իպրագ իթտի , վէ
գահգահա իլէ կիւլէրէք :

—Պանա պագըն , պանա , միւսիւ Միտէյ , բէք չօգ
չէյ իսպաթ իթմէք իսթէեէն , հիշ պիր չէյլին իսպաթընա
միւզթէտիր օլամագ , տօղրուսու սիզ միւպալաղա իտի-
եօրսունուզ , —տէտի :

—Պէ՞ն մի միւպալաղա իտիեօրում , մատմուլագէլ է-
լէն , —ճէվապ վիրտի գայմագտամ քէտէրլէնէրէք :

—Էվվէթ, Էվվէթ, —տէտիլէր տիկէր քեաֆֆէյի կէնճ գըզլար :

—Լաքին, Եա Բազպիմ, նէ՞ իչին միւպալաղա իտէճէկիմ :

—Նէ՞ իչին օլաճագ, պիզի գօրգուլթմագ իչին :

—Մէհ, մատմուլէլ, սիզ հագգըմտա ֆէնա մուհաքէմէ իտիւօրսունուզ :

—Միւսիւ Միսլէյ, —տէվամ իթտի մատմուլէլ Էլէն թէպէսսիւմ իլէ, —իհթիմալ տըր քի, սիզին իթիգատընըզ տօղրու տուր, վէ օլ վագըթ հագգընըզտա հիչ պիր տէնէճէկիմիզ օլմազ, լաքին շու սըրատա, սիզ Հինտիսթանըն մուխաթարալարընա, ուֆագ պիր թէրէյի տազ, վէ գարընճաեը ֆիլ կէօսթէրիւ տիւրպիւնլէր իլէ պագմագտասընըզ :

—Էվվէթ, Էվվէթ, —տէտիլէր թէքրարէն կէնճ գըզլար, քի կէօրիւնիւշտէ գայմագամը միւմաիլէյհէ զըտտ սէյլէմէքլիկի հագզ իթմէքտէ իտիլէր :

Գայմագամ իսէ, պունլարըն զըտտիւնէթինէ թէհամ միւլ իլէ, կիւլիւմսէնէրէք շէյլէ ճէվապ վիրտի,

—Խա'եըր, մատմուլէլ, պէնտէնիզ ապա միւպալաղա իթմէտիկիմ կիպի, կէօզլէրիմ տախի բէք ալէա կէօրիւր օլտուզունտան, Էյլէ տիւրպիւն ֆալան գուլլանմամ :

—Էյլէ իսէ, տէտիկինիզի իսպաթ իտին :

—Բէք իյի, պու գօլայ պիր շէյ տիր . . . : Իտտաա իտէրիմ քի, պուրատա պիզի, Եանի ինկիլիզ աքքըլէրիւնի թէհտիտ իտէն մուխաթարալար բէք չօգ տուր, վէ տայիմա պիւյիւմէք իւզըն տիր. Էօմիւմիւզ կիւլլէրլին վէ միւնթազամ պիր մուհարէպէնին աթէչլէրի ալթընտա օլսա, իհթիմալ քի պու գատար մուխաթարա ալթընտա օլմազ : Մուհարէպէլէրաէ տիւշմէն իլէ գարչը պէ գարչը տուրուլուր, վէ սիլահլա ճէնկ իտիլիր . . . :

—Լաքին զանն իտէրիմ քի, —տէտի մատմուլէլ Նանսի, —պուրատա սիզին գարչընըզտա Էյլէ հիչ պիր օրտու Էօգ տուր :

—Իչթէ ֆէնասը օ Եա, Էվվէթ, պուրատա Էյլէ հիչ

պիր օրտու եօզ առաւ մատմուլէլ, փաղաթ բէք չօգ տուչմէն վար տըր :

—Է՛յ պունդար նէ՞րէտէ տիրէր :

—Նէ՛ մութլու պու սիւալէ ճէվապ լիրէպիլէնէ :

—Սէպէ՞պ :

—Ձիւնքի պուրատա տիւշմէն կիցիտէ տիր : Վազաս հէր եէրտէ իսէ տէ, առա կէօղէ կէօրիւնմէղ : Վէ պի-
ցիմէն իթտիկի ճէնկ իտէ, գարանլըգտա վէ առնթա ալ-
չաղճա տըր : Հէր կիճէ պիր թաղըմ առամարմըղ դայպ
օլուր, վէ հէր սապաս իցիմիգաէն պիրի եօզլամատա էք-
սիլկի, վէ շու եա պու նէֆէրին նէօպէթտէ պէրէտիկի
զէման, եա Հինալիլէրին մէքուհ գանըչըղա պօղուրմուչ,
վէ եախօա խանչէրի իլէ պէօրիւնտէ իւչ աղըղը պիր եա-
րէ աղըրնչ օլտուղու կէօրիւլիւր : Վէ սապահլանըն կիւ-
նէչ զուհուր իթտիկիւնտէ, պիւթիւն Հինալիլթան իւղէրին-
տէ, աղապճա գաթլ ու թէրէֆ խտիլմիչ օլտաղ պիր թա-
ղըմ գուրպանէր, վէ պունդարն գանը միւշահատէ գը-
լնըր :

կէնճ գըղար արթըղ կիւրէմէքտէ խտիլէր :

—Էաքին պու տէտիկինիլ տէհչէթլի շէյ տիր, —տէտի
մատմուլէլ Նանալի :

—Միւսիւ Միտէյ, տիր տիւշտիլիմ զէման, իքի ու-
մուղլարըմ արապրտու ճիւղի պիր արթըրէմէ հիւս իթտիմ,
—տէեա իւմվէ իթտի մատմուլէլ Էօվըլ :

—Իշթէ օ ճիւղի տիթրէմէքտէ իյի մանէա տըր, —տէ-
տի պսյրադատար Սուլլի քէնտու քէնտուէէ, մատմուլէլ
Էօվըլն աչըգը օլտուղունտան, մէզպուրէնին իւղէրինէ
պիր աթֆը նազար իտէրէք :

Միտէյ շէօրէ տէվամ իթտի :

—Իշթէ, նէ՞ սուրէթլէ սիրահալտէսթ օլտուղլարը մա-
լիմիւմիւլ օլմանան վէ բէնչէյի խնթիգամըմըղա տիւշմէ-
նէն պու կիցի գաթիլիլէր, վէ եախօա տահա սօղրուսու
պու շէյթանլար էլէ կէչմէտիլլէրինտէն, տահա դիւտտէ
մութաթարաեր մուճիպ օլմաղտա տըրլար :

—Պաղաթ պաչնլար նէ՞ օլուեօրլար, —տէտի Էլէն :

—Օրասընը քիմնէ պիկմէդ :

—Լաքին հիւճում իթտիքլէրինտէ , կէօրիւլիւրլէր զանն խտէրիմ :

—Սալա :

—Նէ՞ կիպի :

—Դասըլ քի տէտիմ , պունլար կարանլըգ Վիճէլէրտէ ճէհէննէմի ամէլլէրինի իճրա խտէրլէր , վէ չէ ֆի Կազ Կաթար Կաթմազ , կիճէ ճիւղէրի կիպի զայս օլտըլար : Վէ թէլէֆ իթտիքլէրի ատէմլէրին էլլէրինէ տիւշմէմէք իւղլոն , պիւս-պիւթիւն չրպանըրլար , վիճուալէրինի ետղ լարլար վէ պաշ-լարընը թըրաշ իտէրլէր , վէ շու հաշտէ Գարանլըգ պա-սար պաամազ եուվալարընտան չըզըպ , ս օղլուճան միսիւլ-լիւ սիւրթիւնիւրլէր , լէլէնք կիպի սըչր արլար , վէ ճիւղի պիւր շամաթա իչիտէճէք օլտալար , գո չուճուշ եաըշագ բարչալարընըն ըիւզկեարտան ուշտուղու և կիպի ուշարլար :

—Ահ , էֆէնտիմ , -տէտի մատմու աղէլ Լօվլը գըրմը-ղը եանաղլարը պիւր ազ սօլարադ , - գու բէք տէհէթլի շէյ տիւր : Շիւրհէտիզ պու հալ ույոյ չուճուս խաթըրմա կէ-լէճէք տիւր :

—Բէք իյի , էֆէնտիմ , -տէտի մատմու աղէլ Նանգի , ֆագաթ սիզ պու ալչաղլարտան քէնտիւնիյի նա՛սըլ մու-հաֆաղա խաիւօրսուուուղ :

—Պիզ տայիմա քէնտիւնիյի կէօղէթլէրէք , վէ իւզէրի-միլտէ գօշճուլար պէքլէթէրէք , քէնտիւնիյի մուհաֆաղա իտէպլլմէքտէյիզ : Շու վա հչիլէրին թէչէպպիւսաթընը պաշա չըզարթմաճագ իչին , պիզգաթ վահչիլէր հալինէ կիրմէքտէյիզ : Նիհանէթ զարիւյ պիւր ֆէնտպաղլըգ իմ-թիմալիյլէ , պունլարա գարշը գօյապիւլ Լէքտէյիզ :

—Ֆէնտպաղլըգ մը , -տէտի մատմու Էպլէլ էլէն :

—Էվլէթ , մատմու աղէլ :

—Նէ՞ կիպի :

—Իլթէ սիզէ չիմտի նաղլ իտէյիմ , ֆագաթ էվլէլճէ սիզէ խապեր վիւրիւրիմ քի , է կէր նա գլ իտէճէկիւմ շու ֆէնտպաղլըգ , տամարլարտա գանը ս օնտուրաճագ տէ-րէճէտէ տէհէհչի օլմասա իտի , ատէթա պիւր գօմէտիա

օլուր իտի, -տէտի գայմագամ Միտլէյ :

—Ա՛հ, գայմագամ էֆէնտի, - տէտի մատմուլազէլ Նանտի, -ինսանըն մէրագընը արթըրմագըլդատա նէ՞ գատար մահիրսինիզ : իմտի, ըէճա իտէրիմ, պիր ան էվվէլ նագըլիեէթինիզէ պաշլաբըն :

—Աման էֆէնտիմ, հայտէ պաշլաբըն, -տէտիլէր քեաֆֆէյի կէնճ գըղլար :

—Պէնտէնիզ, -տէտի մատմուլազէլ Լօվըլ, -տէհչէթլի հիքեանէլէրի բէք զիեատէ սէվէրիմ, վէ սաշլարմ պաշլմտա իւրբիւրիւր իսէ, մէմուլ օլուրում :

—Ա՛հ, մատմուլազէլ, -տէտի պայրագտար Սուլլի եավաշճա վէ քէմալի աշգ իլէ, -էկէր սիզ պէնիմ գէվճէմ օլսանըզ, պագըն կիճէ կիւնտիւզ տէհչէթլի հիքեանէլէր նագըլ իտէրէք, սիզի նա՞սըլ մէմուլն գըլարըմ :

—Հայտէյին էֆէնտիմ, շու ֆէնտպաղըլըր նագըլ իտին, -տէտիլէր կէնճ գըղլար եէքավազ օլարագ :

Միտլէյ շու վէճհ իլէ պաշլատը,

—Հէման հէր կիճէ Պէնարէսին ճէնուպ թարաֆը վարըշնա միւթթասըլ օլան քիւչիւք օրմանըն սինօրու իւղէրինտէ պէքլեէն ինկիլիզ նէօպէթճիլէրինին գաթլ ութէլէֆ իտիլտիկինի կէօրիւր իտիք : Նիհանէթ պիր կիւն զապիթլէրիմիզտէն պիրի, նէօպէթճի գըեաֆէթլինտէ պիր գաշ ինսան շէքլի եարարագ, պուլնարը կիճէնին պիրինտէ նէօպէթ մահէլլէրինէ վազ իթմէքլիկի, վէ պիզիմ տախի քեաֆֆէթէն միւսէլլահ օլարագ, նինուֆէր աղաճլարընըն էնլի եարագըլարը արգասընտա, վէ օրմանըն եագընընտա պուլընտան պիր կէօրին իշինտէ կիզլէնմէքլիկիմիզի տիւշիւնտիւ :

—Տօղրուսու էֆէնտիմ, պու բէք ագըլըճա պիր թասավլուր, -տէտի մատմուլազէլ Էլէն միւմալէյհին սէօղիւնիւ քէսէրէք :

—Էվվէթ, էվվէթ, -տէեու ճէվապ վիրտի Միտլէյ կիւլէրէք, վէ սօնրա շէօյլէ տէվամ իթտի,

—Սուեուն իշինտէ իւշ սաաթ գատար կէչիրտիք, վէ սիզի թէէմին իտէրիմ քի, պուլընտուղընմուզ շու թօ-

հափ, ֆաղաթ ուղղունսուղ հալտէ, մէզքիւր իւշ սաաթ պունա երլ գատար ուղուն կէօրիւնաիւ, կիճէ պիւսպիւթիւն սիւքիւնէթ իչինտէ օլուպ, սապահ տախի եազլաշմագտա իտի, Հէլէ վիճուտարմըզ սօղուգ սուտան տօնմագ մէրթէպէսինէ կէլմիշ իտի, սագըն շու թէտպիրիմիզ զահիրէ չըզմը օլմաւըն տէեու վէսլէսէ իթմէքլիկէ պաշլամըշ իքէն, պիրտէն պիրէ խաֆիֆ պիր բստըգ սէտաար իշխտիլմէքլէ, հէքիմիզ տիթրէտիք, վէ նէ՞ իմիշ տէեու էթրաֆա պագընճա, պիր սիւրիւ շէյթան կիպի Հինտլիլէր կէօրտիւք քի, զանն իտէրսին եէրին ալթընտան չըգարագ, եարմըշ օլտուղումուզ շէքիլլէրին իւզէրինէ հիւճում իթտիլէր:

Միտլէյ, իթտիկի հիքեանէնին հուսուլէ կէթիւրտիկի նէթիճէյի կէօրմէք իչին, պիր իքի սանիեէ գատար սիւքիւթ իթտի: Պու թէէսսիր քէնտիսինի մէմնուն գըլտը, չիւնքի պու արա կէնճ գըլլար քէմալի տէհէթ վէ մէրագ իչինտէ իտիլէր, վէ նիհանէթ մատմուաղէլ Նանսի, ումուսուն սապըրաղզըղընա թէրճէման օլարագ,

—Տէվամ իտին, էֆէնտի, տէվամ իտին, զիրա պիզի պէօյլէ մէրագտա պըրագմագ, իյի տէյիլ տիր, —տէտի:

Միտլէյ տախի կիւլլումանէեէրէք, շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի,

—Պիզ տախի պու ալագլար իւզէրինէ եաղմուր կիպի գուրշուն եաղտըրմանա պաշլատըղըմըղտան, իչլէրինտէն ալթընը վուրուլուպ էօլտիւ, վէ եէտինճիսինին աեաղը գըրըլտըղընտան, իթտիկի մուգավէմէթի շէտիտէսինէ նիսպէթէն, մէրգումու հայեէն տէրաէսթ իտէպիլտիք: Պու խապիս եէրէ սէրիլմիշ, վէ գանլարա միւլէմմա օլմուշ օլտուղուզ հալտէ, պըչաղընը էլտէն պըրագմամըշ իտի, վէ ատէմլէրիմիզսէն իքիսինի աղըրճա եարալատը: Նիհանէթ սիւլահընը էլինտէն ալարագ, քէնտիսինի Պէնարէսէ կէօթիւրտիւք: Միւրատըմըզ մէրգումտան պաղը մալիւմաթ ալմագ իտի, ֆաղաթ պու ատէմլէր էմրի թէասսիւպիւ, ֆազիլէթ վէ գահրամանլըգ ատտ իթտիքլէրինտէն, հէր նէ եօլտա թէհտիտ վէ եախստ վատլար իթտիք

Իսէ տէ , աղղընտան պիր սէօզ պիլէ չըգարթամատըգ : Պէնարէսին էն մահիր հաքիմի օլան սըր ճօն Մալգօն պիլէ բէք չօգ ուղղտը իսէ տէ , Հինտլի պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէտի : Մէրգում հաքիմ պու ատէմի աճ պըրազտը , վէ սագաթ աեաղընա պաղլամըլ օլան պէաթլարը չըգարթտը , լաքին եինէ մուվաֆֆազ օլամատը , վէ նի հաեթի Հինտլի իւլ կիւն սօնրա քէնտի սըրըր իլէ պէրապէր մէշարա կիրտի : Անճագ պու իքի պըրգ պիր մատտէ տիր :

ՆԵԹԻՃԵՍԻՉ ՎԷ ՄԻԻՆԱՍԷՊԵԹՍԻՉ ՔԵԼԱՄԼԱՐ

Գայմագամ Միտլէյին սօն սէօզլէրի իւզերինէ պիր տրա ումուժի պիր հայրէթ վէ սիւքիւթ հիւքմ իթտի : Վէ էվվէլ պէ էվվէլ մատմուաղէլ Նախի քէլամա աղազ պիրլէ :

—Ա՛հ , էֆէնտիմ , սիզ պիզի պաշտան աեաղա գատար տիթրէթտինիզ , Պիլիրմի սինիզ , պիր ատէմ սիզի տինլէեօր իսէ , ատէթա սինիլի ատէմէրտէ ուլգոսուզլուգ հուսուլէ կէթիրմէք իչին , խասսէթէն թէէլիֆ իտիլմիշ վէ եազըլմըլ օլան հիքեաեէ քիթապլարընտան պիր պապ օգուեօր զանն իտիեօր , -տէտի :

Մատմուաղէլ էլէն հէր ֆուրսաթտա կիւլտիւկիւ կիպի , պու սըրատա տախի կիւլէրէք :

—Ֆագաթ , պու տա սագըն պիր հիքեաեէ քիթապը օլմասըն , -տէտի , -չիւնքի հէր քէս պիլիք քի , պիր շէյ թէէլիֆ իթմէքիքտէ գայմագամ Միտլէյին պիլիւք մէհարէթի վար տըր : Հաթթա պաղը գաթլար , միւմաիլէյհին պիր թագըմ մէճմուալարա պէնտէր , կէօնտէրտիկինի , վէ Գուարթլի Րըվիու վէ էտինպըրկ Րըվիու նամ մէճմուալար քէնտի շէօհրէթ վէ մուվաֆֆազըլթէթլէրինին պիր մըգտարընը , միւմպիլէյհին պահալարը սաեէսինտէ իսթիհսալ իթմիշ պուլունտուզլարընը թէէմին իտէրէր :

—Պու շէյլէրի սէօյլէեէնլէր , մատմուաղէլ , -ճէվապ վիրտի կէնճ ինկիլիզ , -պէնտէնիզէ էօյլէ պիր մէհարէթ

վէ լիագամբ խնատ իթմէքտէ տիրէր քի, հագըգաթը հարտէ պէօյլէ պիր մէհարէթ վէ լիագամթա մայիք օլմա-տըղըմա թէհասիւֆ իտէրիմ, հալ պու քի, պիր աղ էվ-վէլ սիզէ սէօյլէտիկիմ սէօղլէրտէ զէրրէ գառար եանըշ վէ միւպալաղա եօգ տուր:

—Պէնտէ էֆէնտիինն սէօղլէրինէ քէֆիլ օլուրում, —տէտի պայրագտար Սուլլի, վէ պունտան պաշգա, իլա-վէ իթտի մէրգում, քէնտիլէրինէ տօղրու եագլաշմագ-տա օլան պիր զաթը կէօսթէրէրէք, —իսթէրսէնիլ տօգ-թէօր Տիէօտօնէէէ, Յոէ սիւալ իտէպիլիւրսինիլ, Մէրգում Ժրանսըղ տըր, վէ իտէճէկի շահատէթէ չիւպհէ ճայիլ տէյիլ տիր:

—Մատտէ նէ իւզէրինէ տիր, —տէտի տօգթէօր գա-տընլարը սէլամլանըպ, պուրնոնա տախի չիֆթէ ճամը պիր կէօղլիւք գօնարագ:

—Տօգթէօր էֆէնտի, մատտէ չու քիւչիւք օրմանտա վուգու պուլան մուհաճէմէմիլ իւզէրինէ տիր, Օ կիճէ միզտէ պիրլիքտէ օլուպ, Հինտիլէրտէն պիրինի զանն իթ-տիկինիլ պիր աղան քէօքիւնիւ գաժի սուրէթտէ պաղ-լաեարագ, ֆէվգէլատէ շէճատթ վէ ճէսարէթ իպրագ էյ-լէտինիլ, տէյիլ մի:

Պու սէօղ իւզէրինէ, հէր քէօ կիւլմէնէ պաշլատը:

Ժրանսըղ հէքիմ, քէնտիսի տախի պիրլիքտէ կիւլէրէք,

—Էվվէթ, էվվէթ, տէտիկինիլ բէք տօղրու տուր, լաքին նէ չարէ, գապահաթ պէնիմ տէյիլ տիր, չիւնքի բէք ալէա պիրլիսինիլ քի, պէնիմ կէօղլէրիմ ուղաղը կէօրմէզ:

Պատէհու մէրգում թապիպ, հէման այնի թապիրաթ իլէ, միւսիւ Միտլէյին վէրտիկի մալիւմաթը թաստիգ իթտի:

—Շիւնտի Վտէ, —տէտի Սթուարթ նամընտա պիր իւ-չիւնճիւ զապիթ, —պու հայաուտլարը տէրտէսթ իթմէք իչին, եէնի ֆէնտպաղըլըլար պուլմագըլըա չալըշմագտա, վէ պունուն իչին ֆիքրիմիզի առէթա իշկէնճէնէ գօյմագ-տաեըղ:

— Ղալիպա պէջլէ կիտէրսէ , կիւնիւն պիրիւտէ տախի գահալար արասընտա քէրթէն քէլէլէր վէ մայմուկար շէք-լինէ կիրէճէյիլ , -տէտի Տիէօտօնէ :

Պու սէօզ իւզէրինէ մատմուազէլ էլէն գահդահա իլէ կիւլմէնէ պաշաեարադ ,

— Ա՛հ տօգթէօր էֆէնտի , շու կէօղլիւկիւնիւզլէ մայմուկ շէքլինէ կիրէլսէնիլ , բէք թօհաֆ օլուսուսուզ , -տէտի :

— Ա՛հ , մատմուազէլ , պէնայէնիդի պու գատար թահգիր իթմէքլիքտէ նէ՞ մանէա վար տըր :

Պու էսնատէ խըտմէթ քեարլար էլլէրինտէ թէքսիլէր թութարադ , իշպու քիւչիւք ճէմիյեթին եանընա եագլաշորգլարընտան , կէնճ գըզլար տէրհալ շէրեզ վէ իշրէթլէրէ սարըլտըլար :

— Ա՛հ , շու շէրեզլէրի բէք սէվէրիմ , -տէտի մատմուազէլ Նանսի , վէ իքի էլլիլէ պիրէր բարչա սուշուգ ալտը :

— Պէնտէ , շամբանեա շարապընը դիեատէ հաղզ խտէրիմ , -տէտի մատմուազէլ Լօվըլ էլինէ շարապ տօլուսու պիր գատէհ ալարադ , պատէհու շէջլէ իլավէ իթտի . -էվվէթ , էֆէնտիլէր , պու շարապը բէք սէվէրիմ , վէ պու պապտէ սէպէպլէրիմ տէ վար տըր : էվվէլա շունուն իլինքի , շարապ իշմէք էյի տըր տէրլէր , վէ սանիէն , պաղը տօսթլար , շարապ պանա ագըլ վիրիեօր , վէ պէնի դա-ետէթ խօշ վէ կիւզէլ գըլըեօր տէեու թէէմլին խտիեօրլար : Իհթիմալ տըր քի , տօսթլարըմըն պու սէօղլէրի խէթա օլտուն , լաքին նէ՛ չարէ , անլէրէ ինանմագըլդ պէնիմ իշիմէ կէլիր վէսսէլամ :

Պու սէօզ իւզէրինէ , մատմուազէլ Լօվըլ պիր եուտումուա գատէհինի պօշալտըպ ,

— Լաքին նէ՛ լէզլիլ , վէ նէ՛ ալէա շարապ , -տէտի :

Տիկէր թարաֆտան մատմուազէլ էլէն տախի ,

— Պէնտէ շու կիւզէլ րօմու սէվէրիմ , -տիմէքտէ իտի :

— Պէն , շամբանեա շարապընըն սըհհէթէ ֆայտէլի օլտուղունա ինանըրըմ , ֆագաթ պու սըրատա լաեգըլալ

լէզզէթինի ալմըջ օրմատըլըմսան, պունուն տախի օ դա-
պիլտէն օլտուղունու պէնան իթմէքլիկէ չօգլուգ ճէսա-
րէթ իտէմէնօրում, -տէտի մատմուաղէլ Լօվըլ շարապ
գատէհինի էթրաֆընտա տօլաշտըլարապ :

Վէ խըաւէթ.քեարլարտան պիրինէ պիր իշարէթ իթ-
մէսիլէ, մէրգում եանընա կէլտի, վէ Լօվըլ կիւմիւշ թէք-
սի իշինտէն պիր գատէհ շարապ տահա ալարապ իշտի : Օլ
վագըթ տէլիգանյը Սթուաթ, մատմուաղէլ Լօվըրա խի-
թապէն ,

—Սէվկիւլում, -տէտի, -պիր գաշ բարշատա չէրէզ
հէյին, պագըն օլ վագըթ շարապըն լէզզէթի նէ՝ ալէա
օլուր :

—Հագգընըլ վար միւսիւ, շու նանիհաթընըր իճրա
խտէճէկիւմ, -տէնու ճէվապ վիրտի մատմուաղէլ Լօվըլ :

Վէ ուշաղա խիթապէն ,

—Բէճա իտէրիւմ, պիր ապ մէգէ կէթիրին մէգէ, -տէտի :

—Պանա տա պիր ալ բօմ կէթիրին, չիւնքի բէք ա-
լէա իտի, տէտի մատմուաղէլ Էլէն :

Պիր գաշ տագըգատան պերու իտի քի, տօգթէօր
Տիէօտօնէնին եիւղիւնիւն բէնկի պօղուլմուշ օլուպ, մէր-
գումուն իպէրինտէ պիր թէաճճիւպ վէ խօշնուտսուղուգ
ալէամէթի միւշահատէ գըլընմագտա իտի :

Մէրգում արթըգ քէնտույի թութամաեարապ, պիր-
տէն պիրէ էլլէրինի կէօեէ տօղրու գալտըրտը, վէ թրա-
ճէտիա օյնահանլար կիպի սալաեարապ ,

—Դըլլար, սիզ նէ՝ եաքընօրսունուգ, -տէտի :

—Կէօրիւնօրսունուգ եա, եէյիպ իշիպ էյլէնիեօրուգ :

—Էվվէթ, կէօրիւնօրում, ֆագաթ սիզ հիշ տիւշիւն-
մէնօրսունուգ :

—Նէյլ, տօգթէօր էֆէնտի :

—Պունլարտան սիգէ կէլէճէք ֆէնպըլլարը :

—Սիզ օրասընը տիւշիւնմէյինիզ աղիգիւմ տօգթէօր,
չիւնքի պունլար հէր հաֆիֆ շէյլէր տիր, -տէտի մատ-
մուաղէլ Նանսի աղըր տօլու օլարապ ,

—Էվվէթ, էվվէթ, պիւսպիւթիւն հաֆիֆ շէյլէր տիր ,

—տէնու իլավէ իթտի մատմուլազէլ Լօվրլ :

—Պու չէրէզլէ՞ր մի հաֆիֆ , —պէնան իթտի Տիէօտէնէ կիւճէնէրէք :

—Շիւպհէսիդ :

—Ա՛հ , ագըլարդ գըզլար , շու չէրէդ վէ մէզէ տէյի եէտիկինիդ սուճուդ վէ ճամպօնլար , տտէթտ գուրշուն կիպի տիրէր :

—Իշթէ տահա իյի եա , չարուգ կէչէր , —տէտի մատմուլազէլ Նանսի կիւլէրէք :

—Նէ՞ տէտինիդ , —մըրըլտանուր Տիէօտօնէ , ալուրըլ ճէվապտան պիւսպիսթիւն շաշրուարուգ :

—Շիւպհէսիդ , չիւնքի գուրշուն թապիաթիյլէ աշաղը կիտէր , —տէնու իլավէ իթտի մատմուլազէլ Նանսի :

—Պանա պիր գատէհ տահա շամբանեա վէր , — տէտի մատմուլազէլ Լօվրլ խըտմէթ քեարա :

—Պագըն տօգթէօր էֆէնտի , հալէա իչիեօրլար , —իւլավէ իթտի մատմուլազէլ Էլէն :

—Էվլէթ իչիեօրլար , ֆագաթ իյի իթմէեօրլար , չիւնքի ինտանըն միտէսի հէր չէյի գապուլ իտէմէզ , հէր չէյտէ պիր դըտա օլմալ :

Կէնճ գըզլար ճէվապ վիրմէնէրէք , եէնիտէն կիւլմէեէ վէ չէրէզ եէմէկէ պաշխատըլար :

Պու արա գալմագամ Միտէյ շու վէճհ իլէ քէլամա իպթիտար իյլէտի ,

—Աղիզիմ տօգթէօր , պէնիմ աիւպէր հէմչէհրիլէրիմէ պու եօլլար լաֆզլար սէօյլէմէյիինիդ : Չիւնքի աիզտէ պիզիմ իչիմիզտէ խայլի վագըթ գալըպտա , ինկիլիլլէրին տտէթլէրինի էօյրէնէճէք օլուրսանըլ , պիզտէ սուճուդ վէ օ կիպի չէրէզլէրին բէք դիեատէ սէվիլտիկի , վէ ճըանֆատա պիր գատէհ բօրթուդալ չէրպէթի եախօտ ոլուզլու լիմօնատա նէ տէրէճէ լէզզէթլի իչիլիր իտէ , էօյլէ տէ պիզիմ գըզլարըն Մատէր , վէ Շամբանեա շարապլարընը վէ բօմուլէզզէթլէ իշտիքլէրինի անլարսընըլ :

—Բէք իյի , ֆագաթ եիւրէք աղըրդընտան աալա պահս իթմէեօրսունուդ , պու իտէ դաեէթլէ աղըր օլուր , Պէն

Բուսիառա պու խաւթալըդա տիւշար օլմուշ թամ ալթմըշ
քիշի մուայեէնէ իթաիմ :

— Իշթէ խի եա , տօգթէօր էֆէնտի , իճապ իտէր ի-
սէ , պիզի տէ մուայեէնէ իտէրսինիլ , -տէտի մատմուա-
ղէլ էլէն , Տիէօտօնէնին քէլամընը քէսէրէք :

— Խա'երր , խա'երր , սօնուհու տիւշիւնմէնէն գըղլար ,
սիզի հիշ պիր վագըթտա մուայեէնէ իթմէնէնէկիմ , պէլ-
քի էնէլինիլ կէլմիշ օլուր տա , պէն միւթթէհիմ օլու-
րում : Իշթէ պունու պիլին տէ , օնա կէօրէ հարէքէթ ի-
տին , -տէեու ճէվապ վիրտի շէտիտէն թապիպ :

— Գուզում տօգթէօր , -իւլմէ իթտի մատմուաղէլ է-
լէն կիւլէրէք , -պիզի մուայեէնէ իթմէ յիպտէ , եա քիմի
իտէնէքսինիլ :

— Քիմի մուայեէնէ մի իտէնէկիմ :

— Էվլէթ :

— Էմբի պասիրէթտէն ասլա շաշմաերպ , տպիմա սըհ-
հէթ ու աֆիեթտէ պուլունան ադըիլ քիմնէլէրի մուայ-
եէնէ իտէնէկիմ :

— Բէք խի , լաքին պիր ասէմ սուպար իսէ , նէ՞ իշ-
մէլի տիր :

— Սըքա սուեու իշմէլի :

— Իշթէ , էֆէնտիմ , պուտա արբա սուեու սուր , -
տէտի մատմուաղէլ Նանսի , ուշագլարըն պիրինին էլինտէ-
քի թէրսինին իւղէրինտէն , իւթիւնտէ ՇԱՄԱՆՆԵՍՆԸՆ
ԱՐԱՍ ՍՈՒՆՈՒ եագըլը օլան պիր շիշյի ալըպ կէօգթէ-
րէրէք :

Մէրգումէ պէօյլէ սէօյլէյիպ , գատէհինի տօլտըւր-
պը , վէ ումումուն գահգահա իլէ կիւլիւշիւ արասընտա
իշտի :

Մատմուաղէլ Լօլըլ տախի Նանսինին թարիգինէ սիւ-
լիւք իտէրէք ,

— Նէ՞ լէզիլ շէյ , -տէտի :

— Պըքա Սլլահը սէվէրթէն , պունլար իսլահ օլմաեա-
հագլար , միւթլաք քէնտիլէլիլիլ թէլէֆ իտէնէքթէքթէ
-տէտի եիւքսէք սէտա իլէ Տիէօտօնէ :

Պու էմնատէ լօրտ Սինկըլթըն սերանն ներտիվէնին. տէն աշաղը ինէրէք, խրտմէթ քեարլարընա խիթապէն,

—Տիգ, ճօն, թօպպի, պու գատընլարա սուճուգ, շամբանեա վէ սայլրէ կէթիրին, —տէտի:

Տօգթէօր վալիեէ տօղրու կիտէրէք,

—Միլօրտ, միլօրտ, —տէտի բէճա եօլլու պիր սէտա իլէ, — եարտըղընըղը իյիճէ տիւշիւնիւն, Ալլահ աշղընա օլտուն, պու կիպի էմրէր վիրմէյինիլ, չիւնքի պու կէնճ գըզլարըն թէլէֆինէ սէպէպ օլաճագսընըղ:

—Տօգթէօր էֆէնտի, սիզ պու պապտէ մէրագ իթմէյինիլ, —տէտի լօրտ Սինկըլթըն կիւլիւմնէեթէք, —չիւնքի պիզիմ ինկիլիզ գըզլարը սաշիմա պունլարը իսթիմալ իտէրլէր, անլէր իչին պունլար զարարլը պիր շէյ տէյիլ տիր, միտէլէրի պունլար իլէ իսթիզաճ իթմիշ տիր:

—Պէնտէ զարար կէլմէմէսինի իսթէեօրում, լաքին, սուճուգ պունլարը պօղաճագ: Պու շէյլէրէ հագգ վիրմէք. . . խաեըր, խաեըր, պէնիմ իչին միւմքին տէյիլ տիր: Պու շէյ եօլտուզ վէ միւնասիպէթսիլ տիր. . . իմտի պու խուսուսու բրօթէսթօ իտէրիմ. . . —տէտի սօգթէօր քէնտու քէնտուեէ:

Տօգթէօր, քէնտու քէնտուեէ իշպու պիհուտէ բրօթէսթօեու մրըրտանմագտա իքէն, լօրտ Սինկըլթըն տախի կէնճ գըզլար իլէ գօնուշան ինկիլիզ զապիթլէրինէ շուվէճհ իլէ խիթապ իթմէքտէ իտի:

—Պիլիբմիսինիլ, էֆէնտիլէր, աճապա հէբիմիլին տօսթու օլան սըր ճօն Մալգօն բիեատէթ սերաննա կէտի՞ մի:

—Էֆէնտիմ, տահա քէնտիսինի կէօրմէտիք, —ճէվապ վիրտի Միտլէյ:

—Պուրաեա հէնուզ կէլմէտիկինի պիլիրիմ, —տէտի Սուլլի:

—Շիւպհէսիլ, մագսէտի վէ նիեթի նէ օլտուղու մաքիւմ օլմանան պաղը թահարրիեաթը սըրրիեէ իլէ մէշղուլ օլտուղունտան, պուրսատաքի զիյնէթէ կէլմէքլիկէ ունութմուշ տուր:

— Էվլէթ , միւրօրտ , էօյլէ օլմայլը . . . - տէտի գայմա-
գամ Միտէյ :

Պու էմնատէ , ճօն Մալգօնուռն քիւչիւք օղլու , քէնտի
վէ պիրատէրինին նիշանըլարըյլա , նէրտիվէնին պաշնտա
կէօրիւտիւ , վէ էվլէլ պէ էվլէլ լօրտ Սինկըլթըն մէր-
գումու կէօրիւպ ,

— Իշթէ սըր Էտվարտ , քէնտի վէ գարնտաշընըն նի-
շանըլարըյլա շուրատա տուրուեօր , շիմտի բէտէրի հագ-
գընտա մալիւմաթ տլըրըզ , -տէտի :

Պու սէօզլէրի սէօյլէյիպ , վալի , Էտվարտա վէ կէնճ
գըզլարա տօղրու իլէրլէտի , վէ պունլար միւմաիլէյհի սէ-
լամլատըլար :

— Միւրօրտ , -տէտի սըր Էտվարտ , - իլթիֆաթըմը զաթը
ալինիզէ թագտիմ իտէրիմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , ազիզիմ Էտվարտ , - ճէվապ
վիրտի վալի , վէ սօնրա կէնճ գըզլարա խիթապէն , շէօյլէ
իլալէ իթտի . - սիզին տէ մատմուաղէլլէր , պու կիճէքի
պալօնուռն շէրէֆի օլաճաղընըզ մալիւմիւմ պուլունտու-
ղունտան . . . :

— Միւրօրտ , պու եօլտա իֆատաթընըզ պիզլէրի մէյ-
եուս իտէր , -պէեան իթտի Էվա թէպէսսիւմ իլէ :

— Նէտէն տօլանը մատմուաղէլ :

— Էկէր սիզլէրէ ինանըլմագ լազըմ կէլսէ . . . :

— Միւրօրտ , -տէտի Մարի , -զանն իթմէյինիզ քի գույ-
լանտըղընըզ շու լիսան իլէ , հագգըմըզտա պէեան իթտի-
կինիզ էվսաֆը մախսուսէեէ հագըգաթէն շանէսթէ պու-
լունուրուզ :

— Գըզըմ , պէնիմ սէօյլէտիկիմ սէօզ , պէնճէ հագը-
գաթը հալ տըր , վէ պու սէօզիւմիւ թէքմիլ միւսաֆիր-
լէրիմէ արզ իտէճէք օլսամ , պէնիմէ հէմէֆքեար օլա-
ճազլարընմ էմնիյեթիմ վար տըր . . , Հաթթա սըր Էտ-
վարտա սիւսլ իտէրիմ քի , պու պապտէ հագգըմը-
եըմ . . . :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , եիւզ քէրրէ հագգըսընըզ , -
տէտի Էտվարտ :

Իվա, էլինտէ օլան եէլբազէսիյէ Էտվարտըն բարմագ-
լարընա տօգունարագ,

—Սըր Էտվարտ, պու խուսուստա սիզ հագգսըզսընը;
—տէտի:

—Միւսիւ Էտվարտ, բէտէրինիզի տէ պիրլիքտէ կէ-
թիրտինիզ մի, —տէնու սիւալ իթտի լօրտ Սինկըթըն:

—Խա՛նըր էֆէնտիմ, պէնտէնիզտէ բէտէրիմի պուբա-
տա պուլաճաղըմը իւմիտ խտէրէք կէլտիմ խտէ տէ, հա-
լէա բասթ կէլէմէտիմ:

—Պիզ տէ հէնուզ քէնտիսինէ պէքլէնօրուզ, վէ կէլ-
մէտիկինէ թէաճճիւպ իտիեօրուզ:

Պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա, Էտվարտ,

—Էֆէնտիմ, պէնտէնիզ թէաճճիւպտէն մաատա, ա-
տէթմ չիւպհէլէնիեօրում, —տէտի:

—Ֆագաթ նէ՞ իչին:

ՏՕՐԿԱԼ ՍԱՀԻՊ

—Չիւնքի, էֆէնտիմ, բէտէրիմ նէ՛ սապահ գահվալ-
թըսընա, վէ նէ՛ ազչամ թաամընա կէլմէտի:

—Պու թօհաֆ . . . :

—Էֆէնտիմ, վէլինիյմէթիմ սապահ օլմատան սէյֆի-
եէեի թէրք իթմիշ, վէ տիշարը չըդտըղընը քիմնէ կէօր-
մէմիշ . . . —տէտի Էվա:

—Պէնտէնիզ տայիրէսինէ կիրտիկիմտէ, գարեօլասը-
նըն ասլա պօզուլմամըշ օլտուղունու կէօրիւնճէ, օ կիճէ
ասլա ուեուլմամըշ օլտուղունու անլատըմ . . . —Էլավէ իթ-
տի Էտվարտ:

—Հագըղաթէն աճալիպ շէյ . . . —տէտի վալի:

—Ֆագաթ, էֆէնտիմ, պիզի թէէմին իտէր պիր խու-
սուս վար տըր, —տէեու պէեան իթտի Մարի:

—Նէ կիպի, սէվկիւլիւ գըղըմ:

—Շէօյլէ քի, վէլինիյմէթիմ եպընըզ կիթմիշ օլմա-
եըպ, պիւլիւք մախտոււմի ճօրճ Մալգօն իլէ պունուն սա-

տըզ վէ էմին խըտմէթ քեարը Սթօր տախի պիրլիքտէ պուլունմուշ տուր :

—Ֆիլվագը պու իւմիտ հէր պիր գօրգուեու մահվ իւտէր :

—Շուրասընը տա պէեան իտէրիմ քի , - իլավէ իթաի իտլարտ , - չօգ տէֆա քիմսէեէ խապէր վիրմէեերէք տիւշարը չըգմագ , բէտէրիմին ատէթի տիր :

—Անլաեօրում , - տէտի լօրտ Սինկըլթըն , քէնտինին պաշ հաքիմլիք մէմուրիեթի , վէ ալէլիուսուս պու մէմուրիեթիին սուրէթի իճրասը , պագէն հէր քէստէն վէ հաթթա քէնտի սէվկիւլիւէրինտէն պիլէ կիլլի օլարագ , քէնտիսինէ սէյեսհաթլար իթտիրիր : Պու կիւն տախի քէնտուլի թէվգըֆի իտէն , եինէ պէօյլէ պիր սէպէպ օլմալը տըր , լաքին իւմիտ իտէրիմ քի , չօգ սիւրմէզ կէլիր :

—Պիզատ պու իւմիտուէյիզ , միլօրտ :

Պու սըրատա գըսսա բանթալօնլա պիր խըտմէթ քեար կէլիպ , եիւքսէք սէպէ , բրէնա Տօօրկալ Սահիպին կէլտիկինի խապէր վիրմէսիյլէ , լօրտ Սինկըլթընն միւսաֆիրլէրի իչինտէ , բրէնաի միւմաիլէյհին եալընըզ չէօհրէթ վէ նամընը իշիթմիշ օլանլար , պիրտէն պիրէ հարէքէթ իճրասընտա պուլունտուլար :

—Էֆէնտլէր , - տէտի վալի , - րաթահ Տօօրկալ Սահիպ , միւթթէֆիգլէրիմիզ օլան Հինտիսթան բրէնսլէրինտէն էն թէրպիեէլիսի վէ էն զէնկինի տիր :

Լօրտ Սինկըլթըն պու սէօյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա , բրէնսին խթիգպալինէ կիթաի քի , միւմաիլէյհ չարգըլլարա մախսուս օլարագ , էլմասլար իլէ միւզէյեէն պիր էլպիսէ կիլինմիշ օլտուլու հալտէ , մաեթի իլէ պէրապէր պիւլիւք նէրտիվէնին աեազլարընտան աշաղը ինմէքտէ իտի :

Մարի , պու արա Էվանըն գօլունտան թուլթուպ , տիթրէր պիր սէտա իլէ , մէզպուրէնին գուլաղընտան աշաղըեա չէօյլէ սէօյլէտի ,

—Պազ , պազ , հէմլիլէ , շու կէլէն ատէմ , տայիմա , գարչըմըզա չըգան , վէ նազարը տիգգաթընը պանա աթֆ

ի թտիկինտէ, կէօղէրիմին պէպէքէրնի աթէշ կիպի եւա-
դան, վէ իսթէմէեերէք պէնի գըզարթան ատէմ տիր...
էվա՛, էվա՛, պէն պու ատէմտէն գօրգուեօրում, պանա
էօյլէ կէլիեօր քի, պու ատէմին եիւզիւնտէն պիր ֆէնա-
լըղա տիւչար օլաճաղըմ... :

Էվա, Մարինի՛ն էլինի սըգարագ վէ կիւլումէեերէք,
չէօյլէ ճէվապ վիրտի,

—Ֆիւլագը, սէվկիւլիւ գըզգարնտաշըմ՝, սէնին շու
գօրգունուն սէպէպլինի անկեամանեօրում... Էկէրչի պու
բըննա պազէն գարշըմըղա բասթ կէլիեօր իսէ, նէչարէ
թէսատիւֆ էօյլէ կէթիւրիեօր, վէ Էկէր տիգգաթլէ պա-
գըեօր տէր իսէն, կիւզէլէ զաթէն քի՞մ պազմաղ։ Պուն-
տան պաշգա, վէլինյմէթիմիզինտէ ասթու տուր, պու-
նուն նէսինտէ՞ն գօրգմալը։

—Պէնտէ պիւմէմ... ֆագաթ քէնտիսինի կէօրտիւք-
ճէ, թապլի պիր գօրգու հիսս իտիեօրում, պու պիր
զաաֆէթ վէ ճիննէթ ալէամէթի իսէ տէ, գապահաթ պէ-
նիմ տէյիլ տիր... :

Բրէնա իլէ լօրտ, պէյնլէրինտէ օլան մէսաֆէյի գաթթ
իտէրէք, գարշը պէ գարշը կէլտիլէր։ Վէ իլք տէֆա վա-
լի քէլամա ազաղ պիրլէ,

—Էֆէնտի, պէնտէիսնէեէ թէշրիֆինիզի թէպրիզլէ
պէրապէր, միւսաֆիւրլէրիմ իչինտէ պուլունմանըզտան աս-
լանը տախի զաեթլէ մէմուն վէ մէսուր օլտուղումու
արզ իտէրիմ, —տէտի։

—Միւօրտ, —ճէվապ վիրտի բաժահ, —էլիմի վէ գալ-
պիմի սիզէ թագաթիմ իտէրիմ... Վաթանյարըմըզ վէ
մէզնէպլէրիմիզ միւսթէլիֆ իսէ տէ, գարնտաշըզաա
միւթթէֆիգ տէյիլ միյիլ։

—Շիւպհէսիզ, Էֆէնտիմ, չիւնքի Հինտիսթան իլէ ին-
կիլթէրրա պիրպիւրլէրիլէ պիրլէշմիշ տիրլէր։

Պու Էսնատէ Տօօրկալ Սահիպ պիր ազ Էօթէտէ Մարի
իլէ Էվանը կէօրմէսիլլէ, անլէրէ եազլաշտը, վէ Էվա Մա-
րինին էլի քէնտի էլի իչինտէ շիատէթլէ տիթրէտիկինի
հիսս իթտի։

—Մատմուռաղէլ Մարի վէ մատմուռաղէլ Էվա, — տէտի բրէնս քէմալի հիւրմէթլէ, —միւսաատէ իտին պէնտէնիդէ քի, սիզի պու իպատէթխանէնին տիլպէր իլահէլերի եէ-րինէ գօեարագ, հուզուրունուղտա տիզ չէօքէյիմ: —Պա-տէհու միւմալիլէյհ, Էվանըն նիշանլըսընս խիթապէն, —սըր Էտվարտ, սէլամըմը սիզէ արզ իտէրիմ. . . Փագաթ պու կիճէ բէտէրինիզ սըր ճօն Մալգօնու կէօրէպիլէճէ՝քմի-յիմ, —տէեու իլավէ իթաի:

—Էվիլէթ, Էֆէնտիմ, կէօրէճէքսինիզ, չիւնքի պիզ-տէ քէնտիսինէ պէրլէեօրուզ:

—Մատմուռաղէլլէր, —տէվամ իթտի Տօօրկալ կէնճ գըզ-լարա տօղրու կիտէրէք, —պէնիմ իւմիտիմ շու սաաթտա վէլինիյմէթինիզ, վէ ատէթա բէտէրինիզ մագամընտա ղլան զաթը պուրատա պուլմագ իտի, չիւնքի քէնտիսինէ պիր շէյ բէճա իտէճէք իտիմ:

—Նէ՞ շէյ, Էֆէնտիմ, —տէեու սիւալ իթտի Էվա:

—Սիզին կիւզէլիկինիդէ բէվնագ վիրմէք իւզրէ, կէնճ գըզլարըն հազզ իթտիքլէրի օեուճագլ լտան պիրէր թա-նէ սիզէ հէտիեէ իթմէքլիկի սըր ճօն Մալգօնտան բէճա իտէճէք իտիմ. . .:

—Էֆէնտիմ, իֆատէնիզտէն պիր շէյ անլաեամաեօ-լում, —տէտի Մարի եավաշ սէտա իլէ:

Հալ պու քի, Էվա եիւքսէք սէտա վէ քէմալի մէ-րագ իլէ:

—Նէ՞ տիր, Էֆէնտիմ, —տէտի:

Պու սէօզ իւզէրինէ, Տօօրկալ, պէլինտէ պուլունան ալթուն իլլէմէլի գուշաղընտա ասըլը օլան մուրասսա խան-չէրլէրինին եաջընս էլինի սօգուպ, այնի շէքիլտէ իքի գութու չըգարտը, վէ շարգ ուսուչի իւզրէ, եարըմ տիզ չէօքէրէք, մէզքիւր գութուլարը կէնճ գըզլարա թագ-տիմ իթաի:

Մարի, գօրգուսունտան վէ թէլաշընտան նաչի եիւզիւ գըզարմըշ օլտուղու հալտէ, քէնտիսինէ թագտիմ օլու-նան գութուեու ալմագ իչին, թէրէտտիւտլէ էլինի ու-զաթտը: Պիլաքս Էվա հէման պիր չօճուգ կիպի էլինի ու-

զատրպ, վէ թէաճճիւպ ու թէհայերիւր ալեամէթի իպ-
րադ իտէրէք,

— Եա Բապպիւմ, նէ՛ կիւզէլ շէյ իմիշ, — տէտի, — պա-
գըն միւրաւ, պոգընըդ իաւարաւ, սէնտէ պագ գըզգա-
րընտաշ, նէ՛ կիւզէլ, նէ՛ բարլապ շէյ, ատէթա ինտանըն
կէօզլէրինի դամաշտըրընօր :

— Մատմուազէլ, պու գատար միւպալաղա իթմէյին, չիւնքի սիղէ վէրտիկիմ՝ շէյ, պէօյլէ մէտհիւնէլէրէ՝ սէզա տէյիլ տիր . . . : Պունլար, Կօլքօնթտաքի մատէնլէրիմ տէն չըգարըմըշ, վէ Սէյլանտաքի պալըզ խանէլէրիմին տալկըճլարը մարիֆէթիլլէ տէվչիլիլմիշ օլան ինճիլէր իլէ թէզեին դըլընմըշ, վէ եալընըդ պէնիմ իչլէրիմի կէօր-
մէքլիկէ մէմուր օլան Գալկիւթալը պիր ճէվահիրճի թա-
րաֆընտան կէրտանլըգ վէ պիլէզիքլէրէ թահվիլ իտիլմիշ
ատի էլմաալար տըր : Ահ, պունլար սիղէ եագըշըր շէյլէր
օլմատըլընը, վէ սիղին ումուպլարընըդ իլէ պիլէքլէրինի-
գէ, էլմաս տէյիլ, իլլա եըլարը շանէսթէ օլտուզունու
պիլիլիմ, ֆագաթ նէ չարէ քի, եըլարըլար ասիւմանտէ
օլտուզու հալտէ, սիղին վիճուաինիլ իսէ, քիւրրէյի արը
իւզէրինտէ տիր, վէ պէնտէնիլին իսէ, եըլտըլարըր աշա-
ղը ալմագ իչին, կէօեէ չըդմադըլըզ վաճըթամ Էօգ տուր :
Իչթէ, մատմուազէլլէր, իթիգատ իտին սէօղիւմէ քի,
եալընըդ օլմատըլը իչին, հաքիրանէլէրինիլէ իչպու էլ-
մասլարտան մաամուլ պիլէզիք վէ կէրտանլըզլարըր արը ու
թագաթիմ իտէրիմ . . . :

— Յիլվաքը, բրէնս հազրէթլէրի, — տէտի լօրա Սինկըլ-
թըն թէպէասիւմ իլէ վէ իվանըն էլինտէն աչըգ դութու-
հու ալարագ, — զաթըր ալինիլ, Բարիզին վէ Լօնտրանըն
աալըզատէկեան սալթըլքըրընտա էն զիտատէ իթիպար քէսոգ
իթմիշ օլան միւթէպէրան վէ աալըզատէկեանա նէզաքէթ
վէ թէրպիսէ տէրսի վիրմէքլիկէ միւգթէտիրսինիլ : Հա-
գըզաթէն սիղ հէմ բրէնս, հէմ միլեօն սահիպի, վէ հէմ
շայիրսինիլ . . . :

— Միլօրտ, հագգըմտա ինսանկիսէթինիլի պիտիրիլ
պուեւուրմանըզտան սօլաեը, թէշէքքիւր իտէրիմ :

—Էֆէնտիմ, իֆատէմտէ ապա ինսանէյեթ եօզ տուր, պէնտէնիզ հազըդաթը հալլի սէօյլէեօրում :

—Պու պապտէ, միւօրտ, սիզէ թէքրարէն արզը չիւք-րանիեթլէ, արզուլարըմտան էն սէվիլիւլիտիւնիւ իֆուսեէ հիմմէթ պուեուրմանըը տախի բէճա իտէրիմ :

—Էֆէնտիմ, պէեան պուեուրուն, արզունուզու իճ-րանէ հազըրըմ :

—Սիզ, շու սէրայտա ինկիթէրրա տէվլէթինին վէքի-լի մուազզամըսընը, վէ սիզին նուֆուզունուզու հէմէհէ-րիլէրինիդտէն հիւ պիւրի ինքեար կէլէմէզ . . . :

Տօօրկալ պիւտէն պիւրէ քէլամը գաթթ իտինճէ, լօրտ Սինկըլթըն,

—Էյ նիհանէթի, էֆէնտիմ, -տէտի :

—Նիհանէթի շու քէպ միւօրտ, վէլինկյմէթլէրի օլան սըր ճօն Մալգօնուն պուրատա պուլունմամասընտան տօ-լանը, բէճա իտէրիմ սիզլէրէ քի, անըն եէրինէ պիլ վէ-քեալէ, շու ճիւզի հէտիեէմի գապուլ իթմէլէրի խուսու-սունտա, մատմուազէլ Մարի իլէ մատմուազէլ Էվանէ, բուխսաթ վիրինիզ, վէ իճապը հալլինտէ էմր իտինիզ . . . :

—Էֆէնտիմ . . . -տէտի Մարի բէբէլէեէրէք վէ յըզ-թիրապ իլէ :

—Էֆէնտիմ, պու էլմասըսը պիզէ լանըզ տէյիլ ս յիւ, պունլար սուլթանլարա մախուս օլարապ իմալ իալ զմիշ տիր, -տէտի շէտիտէն Էվա :

—Սճայիպ, սիզ սուլթանլարըն սուլթանը օլմուսըն-նուզ հալտէ, նէ՝ իչին սիզէ լանըզ օլմասըն . . . սիզ, կիւ-զէլլիք վէ կէնճիլք վէ տիպէրլիք թաճարընը, հայիլ տէ-յիլմիսինիզ, Պու ալէմտէ նիչէ հիւքմաարըսը սիզին իչին թախթլարընը թէրք իթմէնէ հազըր պուլունտու գլարը հալտէ, նէ՝ իչին սիզ պու ճիւզի հէտիե էլէրէ շաւիեթլէ օլմանասընը :

—Իթիմատ իտին, բրէնս հազրէթլէրի քի, -տէտի Է-վա, -պու խուսուստա սիզլէրէ թէշէքքիւրիւ ազլմիմիզի արզ իտէրիզ, ֆագաթ պու կիպի զիգըյմէթ հէս ոիեէլէ-րի գապուլ իտէմէյիլ :

—Չիւնքի, էֆէնտիմ, պու հէտիւնէլէրէ պիզ լաւըդ տէյիլիզ, —տէնու իլավէ իթաի Մարի, վէ պատէհու քէլամնը տէվամէ, —էկէր իսթէրսէնիզ սըր իտվարտա սիւալ իտինիզ, անըն տախի պիզէ հէմէֆքեար օլաճաղընա չիւպհէ իթմէմ, —տէտի:

Պու սուրէթլէ իտվարտ Մալգօն պիլա իհթիրազ ըէյի-նի պէեան իլէ,

—Յիլվազը, բրէնս հազրէթլէրի, զանն իտէրիմ քի, մատմուազէլ իվա իլէ մատմուազէլ Մարինին հազղարը վար տըր, —տէտի:

Պու ճէվապ իւղէրինէ, Տօօրկալ, լօրա Սինկըլթընա սօղրու տէօնէրէք,

—Վալի էֆէնտի, —տէտի, —կէօրիւեօրսունուզ քի, իւմիտիմ եալընըզ սիզին իւզէրինիզտէ գալտը, իմտի, ըէյինիզլի վիրմէնիզի, վէ վիրէճէկինիզ ըէյին հազղմտա միւսայիտ օլմասընը քիզլէրտէն իքինճի տէֆա օլարագ ըէճա իտէրիմ:

—Հայտէ էօյլէ օլսուն, —ճէվապ վիրաի լօրա Սինկըլթըն, —ֆաղաթ պու սըրատա ըէյիմի պէեան իթմէզտէն էվլէլ, շուրասընը անլամագ իսթէրիմ քի, իտէճէկիմ թէվասսիւթ վէ վիրէճէկիմ գարար, ումում թարաֆընտան գապուլ օլունաճա՞գ մթ տըր, եօզսա իթիրազաթա սէպէպիյեթ վիրէճէք մի տիր...: Մատմուազէլ իվա, սիզ պէնիմ ըէյիմէ մուվաֆֆազաթ իտէճէք միսինիզ:

—Ա՛հ, միլօրտ, օլ պապտէ չիւպհէ՞ մի իտիեօրսունուզ:

—Էյ սի՞զ մատմուազէլ Մարի:

—Զաթը ալինիզին գարարը հէր նէ տախի օլսա, գապուլ իտէճէկիմի բէչինէն պիլտիրիրիմ:

—Փազաթ սի՞զ, միւսիւ իտվարտ:

—Էֆէնտիմ, սիզին վիրէճէկինիզ հիւքմ, տայիմա սօղրու վէ միւնասիպ օլմաղլէ, անը գապուլ իթմէմէքէլիմտէն կէլմէզ:

Լօրա Սինկըլթըն կիւլիւմնէեէրէք,

—Շու սիզին իթթիֆագընըզտան ճէսարէթ ալարագ:

իշխմէ պէնտէ սերպէսթճէ ըէյիմի պէեան իտէրիմ, -տէտի:

—Սիղէ պէքէեօրուզ, միլօրտ:

—Իշխմէ վիրէճէկիմ հիւքմ. պէն, եանի Պէնարէս վալիսի, մատմուլազէլ Մարի իլէ մատմուլազէլ Էվանըն վէլի-նիյմէթլէրի օլան սըր Ճօն Մայգօնուն պուրատա պուլուն-մամսընտան տօլանը, անըն եէրինէ պիլ վէքեալէ, բըշ ըէնա Տօօրկալ Սահիպ հազրէթլէրի թարաֆընտան թագ-տիմ օլունան վէ Հինտիսթան իլէ ինկիլթէրա պէյնինտէ-քի հիւսնի իթթիֆագա պիր աէլլ սանքլան շու ելմաս-լարը գապուլ իլլէմէթրինի, մէրգուման տիլպէր գըզլարա իսթար իտէրիմ:

Պու սէօղ իւզէրինէ, Էվանըն կէօզլէրինտէ սէվինն ի-մարէսի կէօրիւլտիւկիւ հալտէ, Մարինին կէօզլէրինտէ տախի պիր գաշ տամլա եաշ օլտուղու կէօրիւնիւեօր իտի:

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, միլօրտ, -տէտի Տօօրկալ սէ-վինն իլէ, -տօղրուսու պու եօլտա ըէյ պէեան իտէճէկի-նիզէ էմին իտիմ:

Պատէհու կէնն գըզլարա իսթապէն,

—Հիւքմիւ ալի վիրիլտի, մատմուլազէլլէր, արթըգ ըէտտէ հագգընըզ գալմատը, -տէտի:

Էվա դանէթ սէվիննլէ կէրտանլըղը պօղապընա վէ պի-լէզիկի գօլունա թագսը, վէ քէնտու քէնտուեէ,

—Ահ, շու կիւզէլ հէտիեէլէրտէն տօլանը բէք զիեա-տէ մէմնուն օլտում, տօղրուսու շու բրէնա բէք միւթէ-պէր զաթ իմիշ, -տէտի:

—Մատմուլազէլ, պիլէզիկինիզի պիղզաթ պէն սիզին գօլունուզա թագմագլըղմա միւսաատէ իտէրսինիզ, տէ-յիլ մի, -տէտի Տօօրկալ Մարիեէ, վէ մէզպուքէ իսէ հէ-եէճան իչինտէ պուլունտուղունտան, պիլտ մուխալիֆէթ գօլունու ուզաթսը:

Տօօրկալ պու սըրատա Մարինին գուլաղընտան, եա-վաշճա շէօյլէ տէտի,

—Ահ, պիր քէրրէ եիւրէկիմիտէ էլլէրինիզ իչինէ գօ-եապիլսէմ, վէ անը գապուլ իթմէնիզ իչին, սիզի իճ-պար իտէպիլսէմ:

Պատէհու Մարիեէ տօղրու է յիւրէք, մերգումէնին է լինի էօրտիւկիւնտէն, կէնճ գըզճըղալ ալ գալար քի պա-
երլաճագտը, վէ պիր ատըմ գատար ըրւճաթ իտէրէք,
քէնտու քէնտուէ,

—Պու էլմասլար պէնի եագըեօր, վէ տուտաղը աւտէ-
թա գըզարմըլ տէմիր կիպի վիճուտիմէ տէյտի . . . Ահ,
տիթրէեօրում, վէ հէման էօլէճէկիմ զանն իտիեօրում,
—տէտի :

Պու էսնատէ տիշարտան պիր թագըմ աճայիպ շամա-
թա վէ կիւրիւլտիւ իշիտիլտի : Վէ գանտիլլէր իլէ տօնա-
տըլմըլ օլան պաղէլէր իշինտէ վէ խալգ միեանընտա պիր
հարէքէթի ազիմէ հուսուլէ կէլէրէք, լօրտ Սինկըլթընըն
հէման քեաֆֆէյի միւսաֆիրլէրի, պիր նօգթատա տօղ-
րու եիւրիւմէկէ պաշատըլար : Պիր իքի սանիւէ կէլէր
կէլմէլ, պիր խըտմէթ.քեար կէլէրէք, բրէնսէս ճէլլանըն
կէլտիկիւնի եիւքսէք սէսլէ պիլտիլտի :

ԳԼՄԳԱՆՃԼԸԳ

Մարի, խըտմէթ.քեարըն սէսինի իշիտիլ իշիթմէլ տիթ-
րէտի, եիւղիւնիւն ըէնկի սօլտու, վէ իսթէմէեքէք շու-
լուղէթլէրի թէքրարլատը,

—Բրէնսէս ճէլլա՛ մը :

—Մարի, նէ՞ օլտունուլ, —տէտի էտվարտ շէտիտէն :

—Պէ՞ն մի, —բէրէլէտի կէնճ գըզ ալթիւսթիւլլէք, —
ֆագաթ պէօլլէ պիր սիւալտէն միւրատընըլ նէ՞ տիր,
Չիւնքի պէնիմ հիշ պիր շէյիմ հօգ տուր, հէմ նէյիմ
օլապիլիր քի . . .

—Պիլմէմ, լաքին շուրասընա էմինիմ քի, բրէնսէսին
իսմի զիքր օլունտուղու վագըթ, գօլունտուղուն պէնիմ գօ-
լումուն ալթընտա տիթրէտիկիւնի հիսս իթտիմ :

—Խաեըր, էտվարտ, պու պապտէ սիզ եանըլըեօր-
սունուլ :

Էտվարտ տիգգաթէ Մարիեէ պագարադ, շէօյլէ տէ-
վամ իթտի,

— Խա'եըր, խա'եըր, եանըմանօրում, վէ իսպաթը տա
շու տուր քի, ըէնկինիզ սօլմուշ տուր:

— Սիզի թէէմին իտէրիմ քի, պու սիզին խիււեանըզ
օլմալը տըր:

Մէրգումէ, պալէատէ քի սէօյլէրի սէօյլէտիկի զէման,
հագըգաթէն տիթըմէքտէ իտի: Էտվարտ պու հալի ֆէհմ
իտէրէք,

— Կէլինիզ, ազիզիմ Մարի, —տէտի, մէրգումէնին գօ-
լունտան թուլթարագ:

— Ֆագաթ պէնի նէ՞րէեէ կէօթիւրէճէքսինիզ, —տէտի
ճօրճուն նիշանըսը:

— Մէրանըն սալօնլարընա:

— Պուրատա տուրմամագըղըմըզն սէպէպի նէ՞ տիր:

— Կիճէ սէրինլիկի սիզէ ֆէնա թէէսսիր իտէր տէեու
վէավէսէ իտիեօրում:

— Խա'եըր, խա'եըր, պու սէրինլիք բէք թաթը տըր:

— Էօյլէ ամմա, մուխաթարասը տա վար տըր:

— Սճա'յիպ, հէր կիճէ վէլինլիմէթիմիզին սէյֆիեէսի
պաղչէսինտէ սաաթլարճա վագըթ կէչիրտիկիմիզի ունուլթ-
տունո'ւզ մու:

— Լաքին օլ վագըթ պու կիւնքի կիպի պալօ էլպիսէ-
սի կիյինմիշ օլարագ, ումուզլարընըզ վէ գօլլարընըզ ա-
չըգ օլմազ իտի:

— Նէ՞ զարարը վար:

— Մարի, ըէճա իտէրիմ, սալօնլարա կիտէլիմ:

— Բէք իյի, մատամ քի սալօնլարա կիթմէքլիկի պու
զատար արզու իտիեօրսունուզ, էօյլէ օլսուն, ֆագաթ
պիր ազտան:

— Շիմտի կիթմէմէքլիքտէ նէ՞ մանէա վար տըր:

— Չիւնքի բրէնսէսի կէօրմէք իաթէրիմ:

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ տուրալըմ, —տէտի Էտվարտ,
վէ քէնտու քէնտուեէ տախի, —աճա'յիպ, զալիպա բրէն-
սէսի գըսգանըեօր, ֆագաթ սէպէպի նէ՞ տիր... —տէտի:

Պու սրբատա , ճէլա , կէօղէրի գամաշաբըրճը արսեր իլէ պիրլիքտէ պաղչէեէ կիրտի : Պու ալայ շու վէճճ իլէ թէրքիպ օլունմուշ իտի :

Պիր թագըմ պաշարընա դըբմբպր սարդլար ստրմը , վէ սըրմա իշլէմէի էլպիսէլէր կլյինմիշ , վէ պիլէքլէրի իլէ թօրուզարընտան ալթուն հալգալար ասըմըշ արապ քէօ , լէլէր , ինճի վէ էլմալար քլէ իշլէնմիշ օլան պիր թահթ . րէվանը ումուզլարընտա թգլթմագտա իտիլէր : Բրէնսէսին ղէննէ ալանընտան պիր պէօլիւկիւ տախի թահթրէվանըն էճնիւնտէն , վէ տիկէր պիր ծլէօլիւկիւ տախի արգասըն . տան երւրիւմէքտէ իտիլէր :

Ճէլա , լօրա Սինկըլթընըն քէնտինէ տօղրու կէլտիկինի կէօրիւնճէ , պիր իշարէթ իթտի , վէ պուլնուն իւզէրինէ արապ քէօլէլէր պիր տիպէրքինի եէրէ վազ իտէրէք , թահթրէվանըն եէր իլէ պէրապէր օլմասը ճիհէթլէ , բրէն . սէս աշաղը ինտի :

Միւմաիլէյհա , քէնտի ատէթի իւզրէ , էվթօքքէարի կլյինմիշ օլուպ , ինկիլթէրրանըն կիրանպահա տանթէլա . լարըյա իէլէրի թէքմիլէն իհաթա իտիլմիշ օլան պէնազ ֆիսթանընըն գօլարը վէ ումուզլարը աշըգ իտի , վէ պա . շընա տախի ղիյգըյմէթ էլմպսլար իլէ թէզնին իտիլմիշ օ . լարագ , նատիտէ պիր թահ գօյմուշ իտի :

Ճէլա , ինկիլիլէրին ուսուլի իւզրէ էլինի լօրա Սինկըլ . թընա ուզատարագ ,

—Սխամընըլ խայր օլտուն , միլօրտ հաղրէթլէրէլ տա . վէթինիղէ իճապէթ իտէճէկիմի վաա իթմիշ իտիմէք իշթէ վատըմը իֆա իթալիմ , —տէտի :

—Բրէնսէս հաղրէթլէրի , սիղին պուրաթա թէչրիֆի . նիպլէ , պուրասը ատէթա ճէննէթ հէյէթի քէսպ իթ . տի , վէ շու էսնատէ թէքմիլ Շարգըն բարլագլըղը պու . րատա մէվճուտ օլտու , օք Շարգ . քի : պիր թագըմ միւ . էլլիֆլէրին թէէլիֆաթընտա կլան կիպի կիւզէլ , վէ շէմ կիպի բարլագ վէ կէօղէրի գամաշաբըրճը օլան սուլթան . լարա մալիք պիր գըլթայի արգիեէ մագամընտա կէօսթէ . ցիլմիշ տիր :

—Տիմէք, միջօրս, պէնտիտէ պու սուլթանլարտան պի-
րի ատտ իտիեօրսունուզ :

—Էվվէթ, Էֆէնտիմ, հէմ՝ սուլթանլարըն զաեէթ կիւ-
ղէլի վէ ճալիպիսինիզ :

—Բրէնսէս դահգահա իլէ, Ֆագաթ նապիքեանէ կիւ-
լէրէք :

—Տօղրուսու շու ինկիլիզ միլլէթինտէ օլան գուվվէյի
խաեալիեէեէ քիմսէ իթիրազ իտէմէզ, -տէտի եիւքսէք
սէտա իլէ :

—Մատամ, հագըգաթէն սիզ շայիրլէրին պիլէ խա-
եալ իտէմէեէճէկի պիր կիւզէլլիկէ մալիքէ պուլունմագ-
տասընըզ :

—Պու գատար մէտհիեէ քեաֆի տիր, միջօրս, չիւն-
քի ալլահար պիլէ քիւնլիւք պուհարլարընը բէք չօդ թէ-
նէֆֆիւս իթտիքլէրինտէ օսանըրլար, -տէտի :

—Հէք նէ հալ իսէ, Էֆէնտիմ, նասըլ քի Էվվէլիսի
կիւն սէօյլէմիշ իտիմ, պու կիճէքի զիյնէթէ պիր սուլ-
թան լազըմ իտի, վէ իշթէ օ սուլթան զաթը ալինիզ օ-
լաճաղընըզտան, քեաֆֆէյի թէսարուֆու եէտի իգթի-
տարընըզա թէրք իտէրիմ :

—Պէնտէ գապուլ իտէրիմ, միջօրս, վէ սապահա գա-
տար հիւսնի մուհաֆաղասընա չաղըչաճաղըմը վատ իտէրիմ,
վալի, բրէնսէսին էլինի էօբէրէք :

—Թէչէքքիւր իտէրիմ, Էֆէնտիմ, -տէտի :

Պալէատէքի քէլամլար վուգու պուլտուղու վագըթի,
Մարի իլէ էվա, զէննէ ալաեընըն վէ արապ քէօլէլէրին
արգասընտա նիմ կիղլէնմիշ օլտուգլարը հալտէ, ալէլ
խուսուս Մարի, քէմալի տիգգաթ վէ մէրսուլէ բրէնսէս
ճէլլաեա աթֆը նազար իթմէքտէ իտիլէր :

Պիր դաշ տաղըզա գատար միւմալիլ հաեը թէֆթիշ
իթտիքտէն սօնրա, Մարի, հէմյիրէսինէ տօղրու էյիլէ-
րէք, վէ եավաշճա :

—Սէն շու բրէնսէսի նասըլ պուլունեօրսուն, -տէտի :

—Բէք կիւզէլ, Էյ սէն :

—Պէնտէ էօյլէ, լաքին պէն պու գատընը հագը իթմէ :

տիքտէն պաշտա, ատէթա գորգուեօրում :

—Նէ՞ իչին :

—Կէօզէրինտէ խայինլիք, վէ կիւլիւշիւնտէ զալիմիք ալէամէթի վաք տըր :

—Պանա իտէ կէրէք կէօզլէրի վէ կէրէք կիւլիւշիւ, բէք թաթլը կէօրիւնիւեօր :

—Սէնտէ պէնիմ կիպի տիպդաթլէ թէֆթիշ իտէր իսէն, պէնիմ հազգլը օլտուղումու անլարսըն :

Պու սըրատա բրէնսէս ճէլլա, պիր ազ էօթէտէ, բըրէնս Տօօրկալ Սահիպին դըմըլտանմանարադ տուրտուղունու կէօրմէսիլլէ, պիր իշարէթլէ եանընա չաղըրտը, վէ Տօօրկալ պու էմրէ մուվաֆֆադաթ իթմէսինտէ, միւմաիլէյհա :

—Նէ՞ օ, բրէնս, —տէտի կիւլէրէք, —զանն իտէրիմքի, լօրտ Սինկըլթըն թարաֆընտան պու կիճէլիք պուրանըն գրալիչասը օլտուղումու պիլմէեօրսունուզ : Սէօյլէյին, Նէ՞ իչին սուլթանընըզըն հուզուրունա կէլիպտէ, իլթիֆաթընըզը թադտիմ իթմէեօրսունուզ :

—Սուլթանըմըզըն էմրինէ միւնթաղըր իտիմ, —տէեու ճէվապ վիրտի Տօօրկալ Սահիպ, միւմաիլէյհանըն էլինի էօբէրէք :

Բրէնսէս, միւմաիլէյհէ տօղրու էյիլիպ, քիմսէնին իշիտէմէեէճէկի սուրէթտէ, եավաջճա :

—Պուրատա եէնի պիր խապէր վա՞ր մը տըր, —տէտի

—Խա'ւըր, էֆէնտիմ շիմտիլիք հիչ պիր շէյ իշիտէմէտիմ :

Պու արա բրէնսէս ճէլլա, էտվարտ իլէ իքի գըղգաընտաշլարըն եանընա եազլաշարադ, գուլազլարընտան աշաղը :

—Էյ, մէրազընըզ եէրինէ վարտըրըլտը եա, հայտէյին իչէրի կիրէլիմ, —տէտի :

—Էտվարա, —տէտի Մարի պիրտէն պիրէ, —շու գատընըն եիւզիւնէ պազտըզճա, գալպիմտէ պիր ֆէնալըզ հիսս իտիեօրում, վէ ատէթա պունտան տօլաեը պանա պիր ֆէլաքէթ կէլէճէկի միւլահազասընտա օլուեօրում :

— Իշթէ իյի եա , իչէրի կիրէրսէք , պիր տահա կէօր-
մէզսին . . . պէնիմէ կէլմէք խթէրսին , տէ՞յիլ մի :

— Էվլէթ :

— Հայտէյին , չարուգ կիրէլիմ :

Էտվարտ , Մարիյի վէ Էվսեր գօլթուղունա ալարագ ,
կիթտիքճէ բրէնսէսին էթրաֆընտա թօրլանմագտա օլան
խալգըն իչինտէն պիր գաչ ատըմ ալմըչ իքէն , ճէլլա
պունլարըն կիթտիկինի կէօրիւպ , վէ օրատան չէքիլմէլէ-
րինէ մէյտան վիրմէեէրէք :

— Միջօրտ հաղրէթլէրի , — տէտի եիւքսէք սէտա իլէ ,
— րէճա խտէրիմ , պիզի կէօրմէտէն կիթմէքտէ օլան , տօս-
թուսուգ սըր Էտվարտ Մալգօնուգ չաղըրընը :

Էտվարտ , շիւպհէսիզ բրէնսէսին պու սէօղլէրինի ի-
շիթմիշ խտի իսէ տէ , լօրա Սինկըլթըն եինէ միւսմալէյ-
հանըն էմիրնէ իթաաթլէ :

— Սըր Էտվարտ . . . — տէեու չաղըրաը :

— Էֆէնտիմ , — տէեու ճէվապ վիրտի տէլիգանլը , տու-
րուպ արգասընա տօղրու տէօնէրէք :

— Բրէնսէս հաղրէթլէրի սիզի չըղըրընթօր :

— Էտվարտ բրէնսէսին եանընա եաղլաչընճա , ճէլլա
մէրգուսու էլիլէ սէլամլատը , վէ թէպէսսիւմ իլէ ,

— Սըր Էտվարտ , — տէտի , — պիրատէրինիզ , քէնտի նի-
չանլըսը օլան Մարիյի պու կիճէ պանա թագտիմ իթմէք-
լիկէ սէօղ վիրմիշ խտի : Հալ պու քի , սըր ճօրճ պու էս-
նատէ պուրատա օլմանըպ , վէ սէօղլանին իճրասընտա
տախի պուլունամսեաղընտան , անըն եէրինէ սիզին վէ-
քեալէթ իթմէնիզի րէճա խտէրիմ :

Մարի իսէ , պու արա տիթրէմէքտէ օլուպ , ատէթա
պանըլմագ տէրէճէսինէ կէլմիշ օթուղունու հիսս իլլէմէք-
տէ , վար գուլվէթիլլէ Էտվարտըն գօլունա տաեանտըղըն-
տան , քէնտույի թութապիլմէքտէ խտի : Պու սըրատա ,
Էտվարտ քէլամա աղազ պիրլէ , վէ քէմալի հիւրմէթլէ ,

— Իշթէ , բրէնսէս հաղրէթլէրի , բէտէրիմին սէվկիւ-
լիլէրի օլան մատմուսալէլ Մարի իլէ մատմուսալէլ Էվա
Պըրթէլի սիզլէրէ թագտիմ խտէրիմ , — տէտի :

ի քի գըղգարնուաշար բրէնսէսի սէլամլատըլար :

— Սըր Էտվարտ , -տէտի ճէլլա , -րէճա իտէրիմ , պու կիւզէլ կէնճ գըղլարա սէօյլէյին քի , պէն սըր ճօն Մալ-գօնուն վէ սիզին տօսթունուզ օլտուղում կիպի , անլէրին տախի տօսթու օլմադլըլըմք մէմուլ վէ արզու իտէրիմ :

— Էֆէնսիմ , պու գըղլար իֆատաթընըզը տինլէմէկէ հազըր տըրլար . . . -մըրըլտանսը Էտվարտ :

Պունուն իւզէրինէ բրէնսէս թաթլը պիր սէտա իլէ ,

— Էվա . . . Մարի . . . նէ՛ կիւզէլ իսիմէր . . . նէ՛ խօշ , վէ ըսթիֆ եիւզլէր , -տէտի , -տօզրուսու սըր Էտվարտ , պիրատէրինիզի շու ինթիխապընտան տօլաեը խաշ լիսանէ սուրէթաէ թէպըիք իթտիկիմ կիպի , սիզի տախի թէպըիք իտէրիմ , Մատմուազէլ Մարի , սիզին տախի պիր մէսուտ միւսթադպէլինիզ օլաճաղընը բէշինէն խապէր վի-րիրիմ : Սիզ կէնճլիք վէ տիւպէրիք վէ կիւզէլլիկէ մալի-քէ պիր գըզընըզ : Պիր զէվճ իչին իսէ , պու տիւնեանըն քեաֆֆէյի խազինէլէրինտէն զիեատէ միւթէպէր վէ էլ-զէմ օլան շէյ , պունլար տըր :

— Մատամ . . . ճէ՛ , մատամ . . . -բէբէլէտի Մարի :

Այնի վագըթտա Էտվարտ քէնտու քէնտուեէ ,

— Չանն իտէրսին քի պիզիմ իլէ էյլէնիեօր , -տիմէք-տէ իտի :

Ճէլլա իսէ , շու վէճճ իլէ տէվամ իթտի ,

— Թէքրար սէօյլէրիմ , մատմուազէլլէր , քի , սըր ճօն Մալգօն իլէ մախտումի սըր Էտվարտ , չօգտան պէրու տօպթլարըմ տըրլար : Շու հալմէ սիզին իլէ տախի տօսթ օլմազ իսթէրիմ , սէօյլէյին , գապուլ իտէրմիսինիզ ,

— Մատամ , ճէսարէթ իտէմէեօրում , Էտէտի Մարի ուճ տէրէճէ սըղըլարազ :

— Էֆէնսիմ , հէմչիրէմին մահճուպիյեթ վէ ճէսա-րէթսիզլիկինէ աֆվ իտինիզ , Չիւն.քի հապգըմըլտա պէօյ-լէ պիր իլթիֆաթ վուգու գուլաճաղընը ապա մէմուլ իթ-մէեօր իտիք . . . -տէտի Էվա թէքլիֆսիզճէ ,

— Մէվկիւլիւ չօճուզ , պէնիմ բրէնսէս օլտուղումու ու-նուտուպ , պանա ատի պիր գատըն նաղարըյլա պազ :

Պատէհու, խառնէթէն Մարիեէ խիթապ իտէրէք, շէօյ-
լէ իլալէ իմ փի,

— Մատմուտդէլ, պէն սիլին տալիմա լյի օլմանըր ար-
դոս իտէր պիր դ առին ծլտաղում հալտէ, սըր Մօրճ Մալ-
գօնուն միւթէպէր, աօղրու վէ ալիճէնանդ պիր զաթ օլ
տուղունու պէեան իտէրիմ : Օլ զաթըն եիւրէկի թէմիդ
տիր, վէ լիսանը տախի ցոռա եալան սէօյլէմէդ :

— Են իչին եալան սէօյլէեճէք, մատամ, — տէտի Մա-
րի միւթալիէ յհանըն քէլամընը դաթթ իտէրէք, — պէն էօք-
սիւզ վէ ֆադիրէ պիր դըզում, ճօրճ խէ զէնկին տիր,
վէ պէնի գէվտիկինի պանա մէօյլէտիկինտէ, պէնտէ օնա
ինանտըմ, հէմտէ սէվինէրէք վէ մաղթուրլանտըմդ ի-
նանտըմ :

Բրէնսէս տալիմա կիւլիւմէեէրէք :

— Օհ, էմին օլում դըզըղադ, էմին օլուն, սիլէ թէր-
լիմ օլան եիւրէք, պիրինճի տէֆա տըր քի, մուհապպէթ
վէ սէվտա հիտ իլլէմէքտէ տիր, վէ քէնտիսինէ թանթը
թաթը վէ գուլաղընըղտան աշաղընա օլ պօղնւմադ եէ-
մինլէրի իթտիրէն, սիլին կէօյլէրինիզ տիր, եծգասաղնւն
պան աղաէմ մէրգում աղըրնա ապա նու եծխա եէմին-
լէր ալմամըշ տըր : Պէնտէ պէօյլէ պիր մուհապպէթ վէ
սէվտա եա մալիքէ օլապիլմէք իչին, թէքմիլ վարիտաթը-
մը, սալթանաթըմը, վէ հաթթա էօմրիւմիւ պիլէ ֆէտում
իտէրիմ :

Բրէնսէս պու սէօյլէրի Մարիեէ սէօյլէմէքտէ իքէն,
բրէնա Տօօրիալ Սահիպ տախի Մարիեէ տօղրոնէ յիլէրէք,
եալաշճա,

— Սիլի պու տէրէճէ սէվմէքտէ օլում պիր զաթ խախի
պէն պիլիրիմ, — տէտի :

Մարի պու քէլամը իլիթմէսիլլէ, պիր հարէթէթ ի-
տիպ, եիւզիւնիքն քէնկի դըզարտը, վէ սօնրա էօլիւ կիպի
սարարտը :

— Էվլէթ, տէտի բրէնսէս, — սըր Ճօն Մաղթօն մութ-
լու պիր քէտէր տիր : Չէլէ սիլի պիր շտիրտիկի կիւն
քէնտիսինէ պիւլիւք պիր սաատէթ կիւնիւ օլաճադ տըր :

— Իւմիմ իտէրիմ , - մատամ , - ճէվապ վիրտի Մարի :

— Պէն իսէ ասլա շիւպհէ իթմէմ , - տէտի ճէլլա , - իմ-
տի մատմուլաղէլ Մարի , ոլ կիւզէլ , պէնապ վէ նապիք
էլլէրինիդի պանա վիրին , վէ սիզին տօսթուհուղ օլտու-
ղումա ինանըն : ինանըրսընը , տէ, յի՛լ մի :

Մարի տիթրէր էլլէրինի ուզատարապ ,

— ինանըրմ , մատամ , - տէտի :

— Իշթէ պէօլէ օլմալը տըր , - տէեու իլավէ իթտի ճէլ-
լա , եիւզիւնտէ սէվինճ ալէամէթի միւշահատէ յօլունա-
րապ , - եանի սէվկիւլիւ գըզըղապ , ինսան տայիմա պէօլ-
լէ յօլմապ լաղըմ տըր : Սիզէ մուհաթթէպի օքսնլաիլըն մու-
հապպէթի հազգընտա շիւպհէ իթմէ, յինիզ : Հէր նէ հալ
իսէ , զիյնէթ պաշլանօր , պու կիճէ եինէ կէօրիւշիւքիւղ :
Տօօրկալ , գօլունուղու պանա վիրին տէ , լօրտ Սինկըլթը-
նըն պաղչէլէրինին ղարիպաթընը կէօրմէք իչին , պէնի
կէզտիրին :

Պէօլլէճէ բրէնսէս , Տօօրկալըն գօլթուղունա կիթէրէք ,
վէ իքի գըզգարնտաշարա սօն տէֆա պիր թէպէսսիւմլէ
պազարապ :

— Ա՛հ , շու մէլուն գըզա նէ՛ գատար ատալլէթիմ վար
տըր , - տէտի քէնտու քէնտուեէ :

Մարի պու արա չաշկըն կիպի գաշլարը չաթըլմըշ օլա-
րապ տուրուպ տիթրէմէքտէ իտի , վէ էտվարտ պու հալի
կէօրիւնճէ ,

— Մարի՛ , նէ՞ օլուեօրպընտօղ , - տէեու սիւալ իթտի :

Մէզպուրէ իսէ , իքի էլլէրի իլէ , եիւզիւնփու կիզլէեէ-
րէք :

— Էտվարտ , պէն պու գատընը տտէթա գըսգանընօ-
րում , - տէտի :

— Գըսգանընօրմուսուն , լաքին նէ՞ իչին , վէ էկէր սա-
հիհ իպէ ատէթա տիվանէլիք տիր , - տէեու ճէվապ վիր-
տի էտվարտ :

— Գըզգարնտաշ , - իլավէ իթտի էվա , - էտվարտըն հազ-
գը վար տըր , չիւնքի սէնին պու հալին սահիհէն տիվա-
նէլիք տիր :

— Բէք իյի , պէն տէլիյիմ , պէն տիվանէյիմ , նէ՛ եա-
բանըմ , գապահաթ պէնիմ տէյիլ տիր : Խէէրիմ աղլա-
մագ իսթէեօր , պօղուլուեօրում , էօլէճէյիմ :

ՍԱՅԻԳԱ

Տէրունի պաղչտէ պուլունարագ սէսլէրի սէրանըն ի-
չինէ գատար ագս իտէն իքի թագըմ միւզիգա , պու ա-
րա ալափրանկա հավա չալմանըպ , ալաթուրգա հավալար
չալմագտա իտիլէր :

Պու սըրատա ճէլլա լօրտ Սինկըլթընա տօղրու տէօնէ-
րէք :

— Միլօրտ , պու նէ՛ ահէնքլի վէ կիւղէլ միւզիգալար
տըր , — տէտի :

— Էֆէնտիմ , պու միւզիգա , սիզին միլլէթճէ ըագս-
լարընըզըն չաբանը թէմաչա մէնզարէսինի միւսափիլըլէրի-
մէ կէօսթէրմէք իւզըն , Վսասէթէն Նէլլօր իպատէթխա-
նէսինտէն կէթիլթմիլ յլտուղում օեունճու գըզլարըն կէլ-
միլ յլտուղունու իյմա իթմէքտէ տիր :

— Միլօրտ , — տէտի ճէլլա թէպէսսիւմ իլէ , — հագըգա-
թէն միւսափիլըլէրինիլ իչին պու բէք պիւյիւք պիր իլ-
թիֆաթ պըլ , ահ , շու Էլրօքալըլար տիւնեանըն էն պիւ-
յիւք առէմլէրի տիրէր :

— Էֆէնտիմ , պէնաէնիզի մահճուպ իտիեօրսունուզ ,
չիւնքի պէնիմ վիրտիկիմ շու զիյնէթ . սիզին միւքէմմէլ
չաչաալը զիյնէթինիզին ծնտա պիրի պիլէ տէյիլ տիր :

— Խանըր , միլօրտ , սիզին տէրէճէնիզէ վասըլ օլմագ
տէյիլ , ֆագաթ օ տէրէճէտէն բէք չօգ ուզագ գալմա-
մագ իչին չալըչանլար պիզիգ : Պու պապտէ սիզէ պէեանը
թէչէքքիւրտէն սօնրա , պու զիճէքի զիյնէթինիզին գար-
չըլըլընը , եարըն Պէնարէս Էհալիսի թարաֆընտան ալա-
ճաղընըզը տա պիլտիրիլիմ :

— Նէ՛րէտէ , Էֆէնտիմ :

— Թէհրին սօգագլարընտա :

— Հա՛, անբաւարձ Ժակարնաթ լուծուն խօրթուռու-
նուն զիյնէթ վէ պինի :

— Էվվէթ Վ. Հինախթածուն էն պիւշիւք վեցնէթի լու-
հանիւէսի տիր :

— Պէնաէնիլ զիյնէթ տէ չօգ տէֆա պուլունտում, վէ
հէր տէֆաւնտա զարիպ շէյլէր միւշահատէ իթտիմ :

— Էֆէնտիմ, պու տէֆա հէր տէֆատան զիւտաէ
թէաճճիւպ իտէճէքսինիլ, չիւնքի կի պիւլիթիմ քի պի-
ղիմ պրահմանլար եարուն իչին ֆէվէլատէ հազրըրըլար
կէօրիւեօրլար :

Բրէնսէս ծէլլա իլէ վալինին իշպու միւքեալէմէրիւշ
պիւր չօգ սէսլէրտէն գաթթ օլունտու, վէ «գեռնճու գըզ-
լար կէլտի» սէտասը հէր թարաֆտան իշիտիլտի :

Յիւլվադը պիւր սիւրիւ Հինադի օւռնճու գըզլարը լազս
իտէրէք, լօրտ Սինկըլթընին վէ ծէլլանըն պուլունտադա
լարը մահէլլէ տօղրու իլէրլէմէկէ պաշլատըլար :

Չօգ տէֆա թէաթըլարտա վէ բօմանլարտա պու օ-
ւռնճու գըզլարըն էլպիւտէսի հազգընտա եանըշ մայիւ-
մաթ վիւրիտիկինտէն Վպիլ պուրաճըրտա մալիւմաթը տա-
հիհէ իթա իթմէքլիկի լազըմէաէն կէօրիւրիւլ :

Պու էլպիւտէր էքի նէվ իտի : Շէօլէ քի պաղըլարը
քէմէրլէրինէ քէնարը սըրմա սաշադըլը գըրմըքթ թիւ սարձ
մըշ օլուպ, պու թիւլիւն ուճու հարմանի գըլըգըլը տօմուգ-
լարընըն պիւրինտէն կէչէրէք, կէօեիւպլէրինէ տօղրուտարգ-
մադտա իտի : վէ կըզէրի բուլ իլլէնմիշ պիւրէր դըսսա
եէրէք, կէօեիւպլէրինի զըգմադտա իտի, վէ զանէթ ա.
չըգ լէյլաքի վէ եօգարըրըն էնլի, աշաղըրը տար բանթա-
լօնլար տախի վիճըլտլէրինի հըֆը իթտիկի հալտէ, եա-
լընըլ ումուղլարը, գօլլարը վէ աեազ թարաֆլարը աշիգ
իտի : Պունլարըն էլլէրինտէ, գօլլարընտա պօզաղլարընտա,
վէ հաթթա պուրունլարընտա պիլէ միւճէվհէրաթ տարլը
օլուպ, թօրուղլարը տախի էքի գաթ ալթուն հալպար
իլէ իհաթա իտիլմիշ իտի քի, ատրմ ալտըգճա, պու հալ-
գալարտան աճայիպ սէտալար չըգմադտա իտի :

Տիկէրլէրի տախի քէզալիք աշըգ բէնքի վէ սիւզէնի

իւն ծրրմնա իշլէմէլի բանթուրնկար կիլինսիշ օլուպ , պու
բանթալօնկար խայլիճէ ուզուն օլաուղոննաան , թօթգ-
լարնա թաալիգ խախիշ օլան կիրանպահա հարգալար
եարըմ սուրէթատէ կէօրիւմէ.քտէ իտիլէր , վէ տեազլա-
րննն բարմագլարը եիւկիւքլէր իլէ մալամալ օլաուղու
կիսի , թօթգլարընն իւզէիինէ տախի կիւմիւշտէն էնլի
վէ տիւզ պիր պազ պազլանմը իտի : Բանթալօնուէն եօ-
գարըսը իտէ , պահաաա ազրըր գումաշտուն մաամալ մին-
թան իլէ մահֆուզ պուլունուպ , պու մինթանըն իւթիւ ,
ալթուն վէ սիմ սըրմա իլէ թէղեին գըլընմը , վէ էթրա-
ֆընա տախի եինէ այնի գապիլտէն գալըն սաշտգ չէվըիւ-
միշ իտի :

Պունկար տախի էվլէլքիլէր կիպի , սըրթլարընա պուր-
նուզ չէլինտէ հարմանի գըլըգլը ինճէ թիւլէր ալմըլար
իտի քիտուճլարը , էօն վէ արա թարաֆլարընա սարգըլ-
մը իտի : Էլլէրի , գօլլարը վէ պօղազլարը , էքսէրիսի կի-
րանպահա ինճի վէ էլմապար իլէ թէղեին գըլընմը , վէ
սաշլարընա նատիտէ թօթլուար սօգումսուշ իտի : Պուն-
լարտուն պաշգա գուլագլարընն էթրաֆը տախի ինճի վէ
էլմապար իլէ տօնաալըմը օլուպ , հէլէ հէք պիրլինին պուր-
նունա թաալիգ խախիշ օլան պիրէր պիւցիւք միւճէվ-
հէք տայիմա աղըզլարընն էօնիւճտէ , պիր սուրէթի դա-
րիպէտէ սալլանմագ տա իտի :

Իշթէ պու օեուճու գըզլար , տէօնէ տէօնէ , լըրտ Սին-
կըլթըն իլէ բրէնսէն ճէլլանըն հուզուրունա կէլաիքլէրին-
տէ , հարէքէթի մեզքիւրէլէրինի գաթթ իթտիլէր , վէ
Շարգըն գարիպ բազալարընտան պիրինի իճրաեէ պաշլան
տըլար քի , պու օեունկար զաթէն միւթէատալիտ սէյեա-
լարըն հիքեաեէլէրի իլէ մալիւմ օլաուղունտան , պուրա-
ճըգտա թէքրարէն նազլ ու թարիֆինի պիւսպիւթիւն գա-
լիտ աատ իպէրիգ :

Պու բագալար հէնուպ միւսաֆիրլէրին էլ չըրմալարըյ-
լա խիթամ պուլմուշ իքէն , գարուճու , « սըր ճօրճ Մալ-
գօն » տէեու պաղըրալ , քի ճէլլա իլէ Տօօրկալ Սահիպի
չէտիտէն տիթրէթտի :

—Հէլէ պիրատերիմ կէլիւօր, շիւպհէսիզ բէտէրիմ հազգընտա խապէրի օլմալը տըր, —տէտի Նովարտ:

—Իհիթիմալ տըր, օղլում, —տէեու պէեան իթտի լօրտ Սինկըլթըն:

Էվա, Մարիեէ տօղրու է. յիլէրէ.ք, եալաշնա,

—Սհ, աճապա նէ՞ իչին եսղընըզ կէլիւօր, —տէտի:

—Աճալիպ, վէլինիյմէթիմիզին պուլունմամասընտան տօլաեը, հալէա վէսվէսէ՞ մի իտիեօրտուն, —տէտի Մարի:

—Էվլէթ, հէմտէ զիեատէսիլէ:

—Նէ՞ իչին:

—Պիլմէմ, ֆազալթ գօրգուեօրում:

Կէնճ գըղար պու լաֆիլարը սէօյլէմէքտէ ի.քէն, է-հալի տախի ճօրճ Մալգօնուն միրուրի իչին եօլ աշմադ-տա իտիլէր, Նիհաեէթ ճօրճ մէյտանա չըգտը, վէ մէր-գումու կէօրիւր կէօրմէզ, հէր քէսին իւզէրինտէ աղիմ պիր թէաճճիւպ վէ տէհչէթ հասըլ օլտու:

Յիլվազը ճօրճուն կէօրիւնիւչիւ տէհչէթի աւրէթտէ իտի. շէօյլէ.քի, պիր կիւն էվլէլ տիշարը չըգտըղընտա, կիլինմիշ օլտուղու էլպիսէ, եինէ տաղընըզ պիր հալտէ իւզէրինտէ օլուպ, պու էլպիսէ, միւսաֆիրլէրին կիլինմիշ օլտուղարը սալթանալթ էլպիսէլէրի իչինտէ բէ.ք զարիպ պիր հէյեէթտէ կէօրիւնիւեօր իտի. Եիւղիւնիւն բէնիկ սաբսարը քէսիլմիշ օլուպ, ազիմ պիր քէտէր իչինտէ պու-լունտուղունու իմա իթմէքտէ, վէ կէօզլէրինտէ պիր եէս աղէամէթի միւշահատէ գըլընմագտա իտի:

Լօրտ Սինկըլթըն մէրգումու շու հալտէ կէօրիւր կէօր-մէզ, շաշա գալտը, Նովարտ իսէ վիճուտինտէ պիր տիթ-բէմէ հիսս իյլէտի. էվէ պաշարընտա պիր ֆէլաքէթի ա-զիմէ կէլմիշ օլտուղու սէվգի թապիսիլէ, ճօրճա տօղրու գօշարազ:

—Խալլ օլա, պիրատէր, —տէեու պաղըրտը:

Թամ պու էսնատէ, ճէլլա, Տօօրկալըն էլինի թու-թուպ, վէ շէտիտէն սըղարազ, միւմալիէյհին գուլաղըն-տան աշաղը:

—Տօօրկալ Սահիպ, հէլէ շու ճօրճուն հալինէ պազ:

աճապա մայիւմաթը՝ մը վար տըր , հոիմէքտէ իտի :

—Սո՛ւս , սո՛ւս , միւտէպպիր օլուն , շիմտի քէնտինիզի էլէ վիրէճէքսինիզ , —տէտի Տօօրկալ :

Պու արա էտվարտ , թէքրարէն պիրատերինէ խիթապէն ,

—Խա՛յր օլա , պիրատէր , խա՛յր օլա , պիզէ նէ՝ խապէր կէթիրտին , վէ նէ՝ իշին եիւզիւնիւն բէնկի պու գատար սօլմուշ , —տէտի :

Մարի տախի տիթրէեէրէք , էվանըն գօլլարընա սարըլմը իտի :

Ճօրճ , էտվարտա ապա ճէվապ վիրմէեէրէք , լօքա Սինկըլթընա տօղրու եիւրիւտիւ , վէ քէլամա աղաղ պիրէ ,

—Միլօրտ հազրէթլէրի , —տէտի գապա պիր սէտա իւլէ , —սիվլին զիյնէթինիզի ալթիւսթ իթտիլիմտէն , վէ էյլէնճէնիզ արասընտա սիզէ մաթէմ խապէրի կէթիրտիկիմտէն տօլտեր , ափվընըզը բէճա իտէրիմ :

—Մաթէմ խապէրի՞ մի , —թէքրարլատք լօրտ Սինկըլթըն :

էտվարտ , բէճա իտէրէք , շէօյլէ բէբէլէտի ,

—Պիրատէր , նէ՝ տիմէք իսթէեօրսուն :

Ճօրճ , էտվարտըն իքի էլլէրինի թուլթարազ ,

—Պիրատէր , սէնին պիր ատէմ օլտուղունու խաթրըրընա կէթիրէրէք , գուվլէթլի վէ ճէսուր օլ , շիւնքիսանա բէք զիեատէ գուլլէթ վէ ճէպարէթ լազըմ տըր . . :

—Ճօ՛րճ , սէն պանա տէհշէթ վիրիեօրսուն . . . Ճօ՛րճ , սէօյլէ նէ՝ վար , վէ պիզէ նէ՝ տէհշէթլի խապէր կէթիրտին . . .

Պու արա ճօն Մալգօնուն պիպիւք մախտումի , լօրտ Սինկըլթընա տօղրու տէօնէրէք ,

—Պէնարէս վալիսի հազրէթլէրի , սիզտէն ատալէթ վէ ինթիգամ թալէպ իթմէքլիկէ կէլտիմ , —տէտի ,

—Եա՛ րապպիմ , —բէբէլէտիլէր էվա իլէ Մարի :

Բքէնսէս ճէլլա սիւքիւթ իթտի , ֆազաթ Տօօրկալ Սահպէ էօյլէ պիր նազար իթտի քի , պունուն մանէապ , «Ճօրճ հէր շէյի Ելիլիեօր» օլտուղու անըսըլմապտա իտի :

—Ստալէթ, վէ ինթիգամ մը, — թէքրարըւտը փնդի միւքէտէր օլարադ :

—Էվվէթ, միւօրա :

—Ստալէթ, լաքին քիմի՞ն իշին :

—Բէտէրիմ իշին :

—Էյ ինթիգամ քիմի՞ն իշին :

—Բէտէրիմն գալթիլէրի իշին :

Պու սէօզ իւզէրինէ հէր քէսին աղզընտան ա՛հ, սըր ճօն Մալգօն գալթիլ ու թէլէֆ խիլմիլ » սէտալարը իշիտիլտի :

Էտվարտ չըլլըն պիր հալտէ, գաղնտաշընըն իքի գօլ լարընտան թութուպ, վէ ճէսրէն մէրգումու քէնտիլինէ տօղրու չէվիքէրէք, քէսիք սէտա իլէ չէօյլէ սէօյլէտի :

—Ճօրճ, իյի իշիտէմէտիմ, իյի անլտճամքտըմ, տէյիլ մի, սէնին սէօյլէնիքիքին պիլիմ բէտէրիմիլ իշին տէյիլ տիր . . . ց տահա սաղ տըր . . . վէ քէնտիլինէ թէքրար կէօրէճէյիլ Էօյլէ տէյիլ մի . . . խա՛նըր, խա՛նըր, ճէնապը Հազգ պէօյլէ պիր տէհէթլի ճինտէէթ թէ միւսատէ իտէմէզ . . . Էվվէթ, պէն քիւտա կէօրիւտօրում, եախօտ ազլըմը ղոյպ խիտօրում :

Այնի վագըթտա Էվա աղլտաարազ վէ բէրէլէհէքէք,

—Պիլիմ համիմիլ . . . տօսթիւմուլ . . . Գահ, վէֆաթ իթմիլ . . . —տիմէքտէ, վէ Մարի տախիլ :

—խա՛նըր . . . խա՛նըր . . . միլմըրին տէյիլ տիր, —տէհու պաղըրմադտա իտի :

Ճօրճ, ճէվապ օլարադ :

—Պագընըզ, —տէտի :

Վէ կէլտիլի թարաֆա տօղրու տէօնէրէք, Էօյլէ պիր չէտիտ հարէքէթ իթաի քի, խալգ սաղ վէ սօլ թարաֆա լալտա իքի գըսմա թագսիմ օլունարադ, օրթաուն աղըգ պիր մէսաֆէ գալտը, վէ հէր քէսին նալարը տիգգալթը իշպու ալըգ մէսաֆէհէ աթֆ օլունտու :

Պոնուն իւզէրինէ լօրտ Սինկըթընըն միւսաֆիլքէրի օրթատա գարալը պիր թալթթիլման կէօրտիլքի քի պուհուն եանընտա Սթօր իլէ Գազիլ, հէման ճօրճ, գալար

եկեղեցիներն ընկել սօլմուշ օլտուղու հալտէ, անագտա վէ
ասլա գըմլլտանման արագ տուրմագտա իտիլէր :

Ճօրճ օ արա թաճթըրէվանըն եանընա կիթտիկինտէն ,
հէր քէս ֆէվգէլատէ մէրագ իշինտէ իտի Բէրգում տէ-
լիգանլը տէրհալ թաճթըրէվանըն բէրտէլէրինի աշմաթըյ-
լու գանլար իշինտէ միւլէմմա օլտրագ , վէ պէհաղ չար-
չափլարա սարըյը պուլունարագ , պիր ինուան նաչը կէօ-
րիւտի :

Ճօրճ , բէրտէլէրի աշտըգտան սօնրա , նաչըն եկեղիւ-
նիւ վէ վիճուաինի էօրթէն չարչափը տախի աշտը , վէ քէ-
լամա աղաղ պիրլէ ,

— Պագընըղ , պագընըղ ք իշթէ պու նաչ , պիր ատիլ
ղաթըն նաչը տըր ք վէ իշթէ սըր ճօն Մալգօնտան պու
գատար գալմըլ տըր , —տէտի :

Պու սէօղլէր իւղէրինէ , հէր քէսին աղղընստան տէհ-
չէթլէ պիր ահ ու ֆէրեատ սէտապը չըգտըր :

Էվա վէ Մարի թաճթըրէվանըն եանընտա տիղ չէօքէ-
րէք , եկըքէլէրի բարալանճագ վէ սէսլէրի պօղուլա-
ճագ սուրէթտէ աղլամանա վէ հընչգըրմանա պաշտտը-
լար :

Էտվարտ իտէ , ախչարը էլէմ ու քէտէր օլարագ , կէնճ
գըղլարըն եանընտա տիղ չէօքտիւ , վէ ճէնագէնին տօն-
մուշ էլլէրինտէն պիրինի թուրուպ , պիր թարափտան
էօրտիւկիւ , վէ կէօղ եաշլարըր Թէօքտիւկիւ հալտէ տի-
կէր թարափտան տախի ,

— Ահ , գէվալըր բէտէր ք . . . պիչարէ բէտէր . . . —տի-
մէքտէ իտի :

Իշպու տէհչէթլի մէնգարէտէ , լօրա Սինկըլթըն պիւս-
պիւթիւն սիւքիւթ հաղինտէ տուրուպ , եանագըսթընտան
աղան կէօղ եաշլարընը տրա սըրա սիլմէքտէ իտի :

Նիհաեթ շտվարտ ահաղա գալգըպ , վէ ճօրճա տօղ-
լու կիտէրէք , չէտիտ պիր սէտա իլէ ,

— Էյ սէն գաթիլի պիլի՞րմիսին , —տէտի :

— Էկէր գաթիլի պիլտէ իտիմ , ատալէթ հիւքմիւ տէ
իճրա իտիլմիշ օլուր իտի , —տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ ,

կէօղէրինի վէ էլէրինի կէօեէ տօղրու դալորրարադ :

— Բիմի՞ն հագգընտա շիւպհէ իտիեօրուն :

— Հէնուզ քիմնէ հագգընտա շիւպհէ իթմէմէ քիմէ յիմ :

— Էյ նէ՞ եարաճագարն :

— Արաեաճաղըմ :

Պատէհու ճօրճ , լօրտ Սինկըլթընա խիթապ իտէրէք ,
չէօլէ իլավէ իթտի :

— Միլօրտ հաղրէթլէրի , սիզի բէտէրիմէ պիրատէր տէ-
տիրթէն վաթանըմը ինկըթէրրա հագգը իչին , սիզին-
տէ , շու գաթիլին պուլունմասընա պիզէ մուալէնէթինիզի
խթիրհամ իտէրիմ :

Լօրտ , էլինի ճէնաղէեէ տօղրու ուզատարադ ,

— Ճէնապը Հագգ հուզուրունտա եէմին իտէրիմ քի ,
գաթիլլէրի պուլուպ , ճօն Մալգօնուն ինթիգամը ալընա-
ճագ տըր , -տէտի :

— Թէչէք.բիւր իտէրիզ , միլօրտ , -տէտիլէր ճօրճ վէ
էավարտ Մալգօն :

Պատէհու ճօրճ խալգա խիթապէն , վէ ամիր պիր տէ-
տա իլէ ,

— Բեաֆֆէնիզտէ տիզ չէօքիւնիւզ , վէ պու չէհիտ
ուղրունա տուա իտինիզ , -տէեու իլավէ իթտի :

Պիր էվլատըն , մագթուլէն թէլէֆ իտիլմիշ օլան բէ-
տէրինին նաշը գարշըսընտա վիրտիկի իշպու էմրէ , խալգ
քէմալի իթտաթլէ մուվաֆֆագաթ իթտի , Պինաէն ալէյհ
հէր քէն տիզ չէօքիւպ , շարգալարընը աշտըլար :

Ճէլա վէ Տօօրկալ Սահիպ տախի տիզ չէօքտիլէր ,
վէ բրէնսէն ճէլա , Տօօրկալ Սահիպին գուլաղընտան ա-
շաղը ,

— Տօօրկալ , պէն գաթիլի պուլուում , վէ եարըն քէն-
տիլէրինէ թէպիմ իտէճէկիզ , -տէտի :

ՊՕՂՀԱՆԻ ՆԱՄԸՆԱ

Ճօրճ Մալգօնուն, բէտերինն նաչը իլէ պերապէր, շու միւքէտտէր սուրէթտէ կէօրիւնիւշիւ, պիրտէն պիրէ զիյնէթէ խիթամ վիրմիշ իտի: Չիւնքի, ճօն Մալգօն կիպի պիր ինկիլիզին ալչազճա գաթը ու թէլէֆի խապէրի, պիւթիւն ինկիլիզէրին գալպինտէ պիր եհա ու մաթէմ հուսուլէ կէթիրտիկի հալտէ, Պէնարէս վալիսի թապիեաթէլյէ լազսլարըն վէ զիյնէթին տէվամընա միւսաատէ իտէմէզ իտի:

Իմոի խապէրի մէղսրուրուն վիրտտի ազըպինտէ, սէլայտա սէս սէտա քէսիլտի, ըշըզլար սէօնտիւրիւլտիւ, վէ միւսաֆիրլէր մահզուն վէ միւքէտտէր սուրէթտէ տալլարլար: Պու սըրատա բրէնսէս ճէլլա, Տօրկալ Սահիպէ խիթապէն,

— Բրէնս, պու կիճէ պիրլիքսէ ուզուն պիր միւքեալէմէ իթմէմիզ լաղըմ կէլտիկինտէն, պանա ըիֆազաթ իթմէնիզի բիճա իտէրիմ, — տէտի:

— Բէք իյիւ էֆէնտիմ:

Պէօլէճէ պու իքի զնիթլար, ըիեստէթ սէրասընը թէրք իթտիլէր:

Նասըլ քի պունտան էվիլէլ օգուեանլարըմիզա պէեան իթմիշ իտիք, բրէնսէս ճէլլանըն Պէնարէստէ միւքէմիլ պիր սէրասը վար իտի:

Պու պինս, Շարգ ուսուլի իւզրէ, վէ բալանտըզ վէ մէրմէր թաշլարընտան մաամիւլ օլնապ, եիւզիւ, շէհրին պիւյիւք մէյտանընս, վէ շահնիշիյնլէրի, կանփ նէհրինին քէօրիւսիննէ նազրի իտի, վէ արա թարաֆընտա պիւյիւք պաղչէլէր վար իտի:

Ճէլլա, Տօրկալը, էշեսար Բարիտտէն կէթիրթտիրիլմիշ օլան կիւզէլ պիր սալիրէնէ կիրտիրիպ, վէ, « պիր աղտան պէն կէլիրիմ » աիեհրէք, մէրգումու եալընըզճա օրատա պըրազտը:

Յիվիազը պիր չադեք սօնրա, բրէնսէս ալտէթ իթ-

տի : Միւմախիւյ՝ յհապալօ էլպիսէսինի չըդարմըջ օլուպ , իւզէրի սիւզէնի իշլէնմիշ օլարադ , կէնիշ պիր պէնաղ ֆիսթան կիյինմիշ , վէ պաշընտաքի թաճը չըդարմըջ օլտուղունտան , սիւհաճ վէ կիւմիւհաճ սաչլարը , ումուղլարլնտ սարգըլմըշ իսի :

Ճէլլանըն պէրապէրինտէ իքի խըտմէթքեար օլուպ , պուշլար էլլէրինտէ թուլթուլգլարը քիւշիւք վէ իւզէրի ջէրէզ վէ սայիրէ իլէ տօնալուլմըջ օլան պիր սուֆրանը , կէթիրիպ օտանըն օրթապընտ դօյտուլար :

— Նէ՞ օ բրէնաէս , գարնընըզ աճ մը , — տէտի Տօօրկալ :

— Էվվէթ , — ճէվապ վիրտի ճէլլա կիւլիւմնէեքէքէք , — չիւնքի վալինին սէրանընտաղ ղիւհաֆէթտէ պուլունտաճագ իքէնս սըր ճօրճ Մալգօն կէշիթ , վէ կէթիրտիլի քէտէրլի իսապէր իլէ , ղիյնէթիմիլի) էն բարլագ վագթինտէ ալթիւսթ իթտի , ֆաղաթ աճըրդ , քէնտի հաղգընը սալաղայալ իթմէզ : իմտի նիւեթիմ , իշթան իլէ շու սօղուգ թաւուդ էթլէրինի , վէ շու վէյլլէրի եէմէք , վէ պիր գալ գատէնտէ չարապ իշմէք տիր : Պոււուրուն , սիզտէ պանա բիֆագաթ իտին , հէմ եէրիզ , հէմ գօնուշուրուզ , չիւնքի սիզէ սէյլէեէեք չօգ սէօղիւմ վար տըր , Հայտէյին , Տօօրկալ , սիզէ վիրէճէկիւմ միսալէ սիւլիւք իտինիզ , վէ գարչըմտա օթուրունուզ :

Բրէնա Տօօրկալ , բրէնաէսին կէօսլթէրտիլի իսկէմլէտէ օթուրտու , ֆաղաթ եիճղիւնտէ թէաճճիւպ ալէամէթի միւշահատէ օլունմաղտա իտի : Բրէնաէս ճէլլա , պու հալի կէօրէրէք ,

— Տօօրկալ , նէյի՞նիզ վար տըր , — տէնու սիւալ իթտի :

— Պիլիբմիսինիզ , բրէնաէս , — ճէվապ վիրտի միւմախիւյ՝ , — քի սիզ բէք ղարիպ պիր գատընտընըզ , վէ քէէքի տէ տիւնեատա միսլինիզ եօգ տղեր :

— Էվվէթ , չիւպհէսիզ , էօյլէ օլտուղունմու պէնտէ պիլիպ , հաթթա օլ պապտէ իֆթիտար իտէրիմ : Էկէր պէն սրաչգա գատընլարա պէնպէսէ իսիմ , տօղունտու քէտէր իտէր իսիմ : Լաքին սիղին շու իֆատէնիգտէն ճօղսէտ նէ՞ օլունտու :

—Էֆէնտիմ, էթրաֆրմըտա տէհչէթի վէ դանլը պիր
օհուն օյնանըլտըրը, վէ պու օհունուն կիզլի պաշարը,
սիզին իլէ պէն օլտուրում հարտէ, սիզ հարէա պիլա վա-
զիֆէ տուրուպ, կիւլիւեօրսունուզ, վէ սիզին շու հալի-
նիդտէն, կիւեա, հազըրլանմագտա օլէն ֆուրթունա, դա-
հիր օլմաեաճազ տըր կիպի անլաշլըբօր:

Պու սէօզ իւզէրինէ, ճէլանըն եիւզիւնտէ, կիւզէլի-
կինէ տահա զիեատէ րէզլազ վիրիճի կիւլումէմէլէրտէն
պիրի միւշահատէ օլունտու:

Պատէհու միւմաիլէյհա, շու վէճհ իլէ քէլամա տէ-
վամ իյլէտի,

—Տօօրկալ, նէ՞տինտէն գօրգմալը էջլէ պիր ֆուր-
թունանըն քի, երլտըրլմը իսթէնիլտիկի կիպի գուլանը-
լըր, —տէտի:

—Լաքին պունու քի՞մ թէէմին խտէպիլիլը:

—Պէն:

—Պիւլիւք սէջլէմէյին, բրէնսէս:

—Նէ՞ իչին:

—Սիզին քէօր քէօրունա էմիլլեթինիզ, պէնի վէս-
վէսէնէ տիւշիւրիւեօր:

Ճէլա, իսթիհզա իլէ Տօօրկալա նազար խոիպ, վէ միւ-
մաիլէյհի պաշտան թըրնաղա գատար սիւզտիւքտէն սօն-
րա, շէջլէ ճէվապ վիրտի,

—Տօօրկալ, պէն սիզին ֆիքրինիզի անլաեօրում:

—Նէ՞ անլաեօրսունուզ:

—Շունու անլաեօրում քի, սիզ գօրգուեօրաւնուզ:

—Օրասը պահիհ տիր:

—Սիզի գօրգուտան ատէ՞մ մի, եօգսա պաշգա պիր
չէ՞ մի տիր:

—Ատէմ տիր:

—Իսմի:

—Ճօրճ Մալգծն:

—Էյ մէրգումմաւն գօրգտուղունուղուն սէպֆաի նէ՞
օլուեօր:

—Տիւնքի անըն տէհչէթի պիր տիւշմէն օլտուղունու

ղանն իտիեօրում : Մէրդում , հէմ աղըլը վէ հէմ քիււ-
թախ պիրի տիր , վէ դաթլ ու թէլէֆ իտիւմիչ օլան բէ-
տէրինին ինթիգամընը ալմագ իչին : հիչ պիր շէյտէն ,
հաթթա միւմքիւն օլմաեան շէյթրտէն պիլէ կէրի տուր-
մաեաճագ տըր : Պու եօլտա մուհաթէմէ իթմէքլիքսէ
հագգըմ վա՞ր մը տըր , եօ՞գ մու տուր :

—Հագգընըզ վար տըր , Տօօրկալ , լաքին սիզ եալը-
նըզ պիր շէյ ունութմագտաարնըզ :

—Նէ՞ կիպի :

—Եանի ճօրճ Մալգօնուն խասմի պէն օլտուղումու :

—Սիզին նէ տէրէճէ մահիր վէ նուֆուղու օլտուղու-
նուղու պիլիրիմ , Ֆադաթ պու ինկիլիզ աէ թէհագգուզ
ու ինթիպահ իւզրէ պուլունմագտա տըր : Պու հալտէ սիզ
օլա գարշը նէ՞ եարապիլիրսինիզ :

—Հէր շէյի եարապիլիրիմ :

—Իյի տիւշիւնիւնիւզ , չիւնքի վագըթ կէչիւօր :

—Եարըն ճօրճ Մալգօնտան գօրգաճագ հիչ պիր մա-
հէլլիմիզ գալմաեաճագ տըր :

—Եարը՞ն մը :

—Էվլէթ , եախօտ տահա տօղրուտու պու կիւն , զիրա
չիմտի սապահըն ստաթ իքիսի տիր :

—Մէրդումուն թէլէֆի իչին լագըմ կէլէն բլանը հա-
ղըրլատընը՞ մը :

—Էվլէթ :

—Պու բլանըն իճրասընտա : պէնիմաէ մէմուրիյեթիմ
վա՞ր մը տըր :

—Շիւպհէսիզ , դաթէն պաշըճա մէմուրիյեթի սիզին
Լագէրինիզաէ տիր :

—Էկէր եօլտուղուգ աէյիլ իսէ , շու մէմուրիյեթիին
նէ օլտուղունու անլամագ իսթէրիմ :

—Եօլտուղուգ օլմատուգտան պաշգա , շու մէրագընըզ
բէք հագգըլ տըր , հաթթա սիզի պու կիճէ պուրաեա կէ-
թիրտիլիմին սէպէպի , պու մէրագընըզը եէրինէ վարտըր-
մագ իչին տիր :

—Պու հալտէ , Էֆէնտիմ , Էմը իտիւնիզ սիւնթագըրըմ :

Ճէլաննն բլանը վէ աննն նէթիճէլէրի , ազ վազըթ-
տան օգուեանլարըմըզա մալիւմ օլաճաղընտան , իքի տէ-
ֆա նազը իթմիշ օլմամագ իշին , շիմոխիք պէեաննա
լիւզում կէօրմէյիլ : Անճագ շու գատարընը պէեան իտէ-
րիզ քի , կէնճ գատըն իֆատաթընը պիթիրտիկինտէ ,
Տօօրկալ հազըզաթէն շաշա գալարագ ,

— Բրէնսէս , սահիհէն սիլ բէք ազըլը պիր գատընսը-
նըզ , —տէտի :

— Էջլէ օլտուղունա պէն աալա շիւպհէ իթմէմ , —ճէ-
վապ վիրտի ճէլա :

Պատէհու միւմախլէյհա շէջլէ իլավէ իթտի ,

— Տիմէք մէրամըմը անլատընըզ :

— Էվլէթ :

— Էյ պէնի թահսին իտէ՞րմիսինիլ :

— Սալթ թահսին իթմէք տէյիլ , հազըզընըզաա թէ-
հայեիւր պիլէ իտէրիմ :

— Պու հալտէ սիղէ կիւվէնէպիլիրիմ ,

— Էվլէթ :

— Էվամիր վէ թալիմաթըմա սիւլիւք իտէճէ՞րմիսինիլ :

— Նօգթասը նօգթասընա ,

— Էջլէ իտէ , հէր իշիմիլ սըրասընտա տըր , վէ շիմոխ
էվլէլինտէն զիեատէ իշին պաշա չըգաճաղընա թէէմին օ-
լուեօրում :

Բրէնսէս իլէ ռաթահ պէյնինտէ վուգու պուլան մու-
հալէրէ խիթամ պուլտուղունտա , սապահ օլմագ իւզըն
իտի : Վէ նիհաեթ Տօօրկալ , ճէլաննն էլինի էօքիւպ ,
սէրաեը թէրք իթտի :

Բրէնսէս եալընըզ գալըր գալմազ , չընղըրաղը չալտը ,
վէ պիր ազ սօնրա Սօկօր կէլէրէք ,

— Էյ նէ՞ խապէր , —տէտի ճէլա :

— Էֆէնտիմ , էմիսինիլէ իթաաթ իթտիմ , —տէեու ճէ-
վապ վիրտի Սօկօր :

— Արատը՞ն մի :

— Հէմ արատըմ , վէ հէմոտէ պուլտում :

— Տիմէք հէր շէյի պիլիրսին ,

— Էվվէթ :

— Սէօյլէ պագալմ :

Պու էմր իւզէրինէ , Սօկօր , օգուեանլարըմըլըն մալիւ-
միւ օլան թէֆէրրուաթը , եանի պիր կիւն էվվէլ ճօրճ
Մալգօնուն ֆիլլէր գապրիաթանընա ֆէլէրէք , պիրտէն
պիրէ բէտէրինին նաշընա նասըլ թէսատիւֆ իյլէտիկինի
մուխթաաթէն նագըլ իյլէտի : Սօկօր իֆատաթընը իքմալ
իտինճէ , ճէլլա :

— Լաքին պու շէյլէրի սանա քիմ խապէր վիրտի , -
տէեռու սիւալ իթտի :

— Գազիլին ճէլպ իթմիշ օլտուղու իքի նէֆէր Հինտի-
լէր խապէր վիրտի :

— Ֆագաթ պու Հինտիլլէր մուգատտէս թէշէպպիւսէ ա-
ղա՞ մը տըրլար :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ :

— Պու առամլար շիմտի պուրատա՞ մը տըրլար :

— Էվվէթ :

— Բէք իյի , սէօյլէ իշէրի կէլինլէր :

Սօկօր , գաբուեու աշըպ , պիր իշարէթ իթմէսիյլէ , ի-
քի նէֆէր էսմէր ֆէլլահլար տէրհալ իշէրի վիրտիլէր , վէ
քէմալի հիւրմէթլէ բրէնսէսին հուզուրունտա եէրէ գա-
բանտըլար :

— Էյ Պօվհանի էվլատլարը , -տէտի ճէլլա գապա պիր
սէտա իլէ , -տեաղա գալգընըզ , վէ պէնի տինլէյինիզ ,
շիւնքի սիզէ , իլահէ նամինա օլարագ , պաղը սէօզ սէօյ-
լէեէճէկիմ :

Բրէնսէս իլէ Հինտիլլէրին միւքեսլէմէսի , պիր սաաթ-
տան զիեատէ իմթիտան իթտի : Պատէհու ճէլլա , « կի-
տին , լաքին խաթըրտան չըգարմաեըն » տիեէրէք , պուն-
լարը եօլա գոյտու :

Ֆէլլահլար գըչըն գըչըն եիւրիւեէրէք , տիշարը չըգ-
տըլար :

— Իշին պիւյիւք ճիհէթի էլտէ իտիլտի , -տէտի բրէն-
սէս քէնտու քէնտուէէ , -իմտի սապահ սա օլուեօր , կի-
տէյիմ իքի սաաթ գատար ուեուեանըմ :

Միւմախիւթ յհա պէջլէ սէջլէ յիւ , եաթագ օտաւննա կիրտի :

Տէհչէթի թէֆէրուաթընը նագլ իթ միշ օլտուղու մուղ կիճէնին ֆէրուաթը սապահընը հաւա ղաեթ կիւզէլ իտի :

Եեվմի մեղքիւրտէ Պէնարէս Էհալիսի : Ճախարնաթ իւլահէնին պիւյիւք զիյնէթինի ֆէվգէլաաէ սալթաննաթլա իճրա իթմէք իւզրէ հազրը պուլունմագաա , վէ շէհրին հէք թարաֆընտա շամաթա վէ հարէքէթլէ պէրապէր , մէսրուրիեթ միւշահատէ գըլլնմագաա իտի :

Բիասէթ սարաեընըն չալար սաաթը Էջլէ, փին օն իֆիսինի վուրտուղու գէման , օգուեանարըրըն պիդիմէ պէրապէր , մեղքիւր սէրաեա կիրմէլէրինի բէճա խաէրիզ :

Իմտի պիրիքաէ , լօրտ Սինկըթընըն իշ օտաթը օլան պիւյիւք օտանըն էշիյինտէն կէչէլիմ :

Պու օտա , աչըք բէնքի հալըլար իլէ թէգէին իտիմիշ օլտուղու հալտէ , տէքուսինտէ , կիւզէլճէ ճիպէնմիշ քիթապլար իլէ տօլու օլարագ , միւքէմմէլ պիր քիթիւպխանէ , կիւզէլ պիր եաղըխանէ , գրալիշանըն թաափըրի վէ պիր տիւզինա գատար գօլթուգ սանտալէսի վար իտի :

Պիր արա պու օտանըն գաբուաու աչըլարագ , Հինտիլ խըտմէթ քեարըլարըն գըեաֆէթինտէ պիր աաէմ իլէրի կիրտի , վէ եաղըխանէնին իւզէրինէ պիր տէմէթ քեաղըա գօլտու : Պու աաէմին քիմ օլտուղու զաթէն մալիւմիւմիւզ տիւր :

Մէրգուսուն իքի կիւն էվվէլ , եիւզիւ գալըն պիր էօրթիւ իլէ գաբալը օլարագ , վէ քիֆագաթընտա ֆագիր Սունիաաի , Ալգար վէ Ագալար պուլունարագ , բրէնաէս ճէլանըն խանէսինէ կէլտիկինի կէօրտիւք : Քէզաիք մէրգուսուն , ճօն Մալգօնուն գաթլ ու թէլէֆ իտիլտիկի կիճէ , ֆիլլէրին գապըրիթանընտա միւշահատէ կլլէտիք :

Պու աաէմին իսմի ճաալ օլուպ , տէհչէթի թէչէպպիւսին ըուէսաաընտան պիրի իտի :

Մէրգուսուն օլ գըեաֆէթտէ օլարագ , Պէնարէս վալիսի սէրաեընտա պուլունմաթը չպիր պիլմէճէ օլուպ , պուսուն մանէասընը իլէրուտէ անլաեաճաղըզ :

Պու առէմ , լօրա Սինկլթընըն եազըխանէսի իւզէրինէ զիքր իթտիկիմիզ քեազըտ տէմէթինի գօյտուղունտա , պօղազընտան պիր սէտա իլէ , վէ վահչի պիշ սուրէթտէ ,

—Արաւըն , արաւըն , զաթէն պուլամանեաճաղընըզա պիզ էմինիզ , չիւնքի էկէր Հինալիլէր սիզտէն պիր շէյի կիզլէմէք իսթէրլէր իսէ , էվթօրալըլար անը պուլամազլար . . . Արաւընըզ , մէլուն ինկիլիղլէր լաքին հիշ պիր էսէր պուլամանեաճաղսընըզ , վէ պինաէն ալէյ՝ Ճօն Մալգօնուն ինթիգամը աղընամահաճաղ տըր . . . —տէտի քէնտու քէնտուէ ,

Պու էսնատէ եաւաշճա վէ գօրգարազ գաթու չալընտը : Ճաալ գաբուեհու աչընճա , Գաղիլէ լասթ կէլտի :

Պունլար պիրպիրլէրինի կէօրիւնճէ , իքիսիտէ թէաճհիւպ իթտիլէր :

—Ճաալ , սէն միսին , լաքին պու գընաֆէթտէ սէնին պու սէրպտա նէ՞ իչին վար տըր , —տէտի Գաղիլ :

—Էվլէթ , պէնիմ , վէ էֆէնտիմիզ բրէնսէս ճէլլա , պէնի վալինին եանընա գօյտու , —տէտու ճէվապ վիրտի Հինալի :

—Սէ . չ . մըրըլտանտը Գաղիլ , թէաճհիւպիւնին շէքլի տէյիշիլէրէք :

—Պազաթ , սէնին պուրատա նէ իչին վար , վէ սէնի պուրահա կէթիլէն քիթ տիր , —տէտի Ճաալ :

—Պէն պուրահա լօրա Սինկլթընըն պիր էմրի իլէ կէլտիմ :

—Վալի՞ մի սէնի չըղըրտը :

—Էվլէթ :

—Սէնտէն նէ՞ խթէեօր :

—Պիլմէմ , լաքին . . . :

—Թէքմիլ էթ , թէքմիլ էթ :

—Չանն իտէրիմ քի , վալինին նիեէթի , սըր Ճօն Մալգօնուն գաթլ ու թէլէֆինտէն տօլաեը պէնի խթինթազ իթմէք տիր :

—Սըր Ճօն Մալգօնուն գաթլ ու թէլէֆինտէն տօլաեը եը մը :

— Էվվէթ :

— Լաքին սէնի նէ՞ իշին իսթինթադ իտէճէք , սէն նէ՞ պիլիրսին քի . . :

— Պէն , սըր ճօրճաւան զիեատէ պիր շէյ պիլմէմ , ֆա-
դաթ նիհաեթ , գաթլ ու թէլէֆ կիճէսի , մագթուլուն
օղլունա ըհսպէրլիք իտէն պէն տէյիլ միյիմ , չիւնքի ֆիլ-
լէրին գապրիսթաճընա անընլա պիրլիքտէ պէնտէ կիթ-
տիմ , վէ եիւքսէք չաերըլարըն ալթընտա , իւք տէֆա
նաչը պէն պուլտում :

— Պանա սէօյլէտիկին պու սէօյլէրի պաչգաաընա տախի
սէօյլէտի՞ն մի :

— Խաեըր , քիմնէեթ խէօյլէմէալմ , չիւնքի քիմնէ պա-
նա օլ պապրտէ պիր շէյ սիւալ իթմէտի :

— Սահիհ մի :

— Էվվէթ սահիհ , ֆագաթ պու սիւալի իթմէնիղին սէ-
պէպի նէ՞ օլուեօր :

Ճաալ պու սիւալէ ճէվապ վիրէճէք եէրտէ , չօճուղուն
սօլ էլինի թուլթուու , քի պու արա իսթէմէեէրէք տիթ-
րէտի , վէ մէրգումուն կէօմլէյինի ումուղունա գատար
աչարագ , էլինի մալի պիր տամղա իւզէրինէ վաղ իթտի ,
վէ քէլամա աղաղ պիրլէ :

— Պունուն նէ՞ օլտուղունու պիլի՞րմիսին , -տէտի շէ-
տիտէն :

— Իլահէնին նիշանը տըր , -տէտի Գազիլ մըրըլտանա-
լագ :

— Էվվէթ , իլահէնին նիշանը սըր քի , սէնին թմ չօ-
ճուղուղունտա , թէնինտէ հէքք իտիլմիշ տիր : Սէն ,
Պօվհաննին պիր էվլատըն , պինապէրլին տէհչէթլի թէ-
չէպպիւսին պիր գարնաաչը տա սէնսին : Իմտի չ իլահէ-
նին էմրլէրինէ իթաաթ իթմէքլիք , սէնին պօրճուն ոուր :
Պիլի՞րմիսին , եա իթաաթ իթմէլի , վէ եախօտ էօլմէլի . . :

— Պիլիրմ , -բէրէլտի չօճուգ , պաչընը էյիպ , եիւ-
ղիւնտէ տախի պիր սօլկսընլուգ միւշահատէ գըլընարագ :

— Էօյլէ իսէ , պէն սէնին ըէյիմ վէ հաքիմին օլտու-
ղում հալտէ , իլահէ նամընա էպք իտէրիմ :

Պու սրբապա, տիշարտա գտալա վէ եիւքսէք պիր աէք տա իլէ պիր թագըմ՝ չիքեանեթլէր իտիլմէքտէ օլաուզուդ իշիտիլմէքտէ իտի :

Դարու աշըլաը, վէ ճօրճ Մարդօնուն օտա խըտմէթ-քեարը, լօրա Սինկըթընըն իշ օտասընա-կիրտի : Մէրգու-մուն անլընըն վէ եիւզիւնիւն րէնլի սօլմուշ օլուպ, մէն-տիլի իլէ տաիի պուրնունու կիզլէմէքտէ իտի :

ՊՈՒՐՈՒՆ ԹԷՐՍՆԻԲԼԷՐԻ

— Խայր օլա, միւսիւ Սթօր, նէ՞ օլմուշսունուզ -տէ-տի Գազիլ :

Սթօր պիր ահը տէրուն իտէրէք, պուրնունու թութ-մագտա օլաուզու մէնտիլի աշաղը ալաը : Մէրգումուն պուրնա, իլք կիւնտէն պէրի տիր, հէման իքի միալինտէ չիշմիշ, վէ ֆէվզէլատէ սուրէթտէ գըղարմըշ իտի :

Գազիլին պալէատէքի սիւալի իւզէրինէ, Սթօր տաիի չէօլլէ ճէվապ վիրտի :

— Սապահլար խայր օլսուն, տէլիգանը Հինալի, աօղ-րուսու սէնի կէօրտիւքճէ մէմնում օլուրում, չիւնքի սէն պիր իյի մախլուգսուն, ֆագաթ չու մէմլէքէթին վէ վա-թանըն հօգ մու, չէյթան վիճուտինի գալտըրսըն, հէմ չէյթան իշին պունտան ֆէնա հէտիեէ օլամազ :

— Նէ՞ օ, միւսիւ Սթօր, եինէ՞ մի Հինալիթանա գար-ջը պուրնումագտասընըզ, -տէնու ճէվապ վիրտի Գազիլ :

— Էվլէթ, հէմ չիմտի հէր վագըթտան պիտատէ :

— Դալիպա սէպէպի, հէնուզ պու մէմլէքէթէ ալըշմա-տըղընըզ օլմալը տըր :

Սթօր պիրտէն պիրէ սիւքինտի, վէ հիտտէթլէ :

— Ալըշմագ մը, -տէտի, -ֆիլվագը չու ալըշմագ տէ-թիլ մի քի, վագըթ կէշտիքճէ, ֆէլաքէթլէր տէ չօղա-մագտա տըր, Նասըլ քի, էֆէնտիմին րէտէրինի գաթլ տ թէլէֆ իթալթլէրի հալտէ, Ալլահ պիլիր քճապա նէ գատաթ վագըթ մուամէլաթը րէտիթէ, վէ հիւալթ տըգ-

վաւր իսթինթադլարը իլէ ուղրաշըս տուրաճաղըղ : Ղա-
լիպա շու սըրաւա չաերմըղը իչմէքիկէ , բօսպիֆիմիդի
եէմէքիկէ , վէ իսթիրահաթլա շարապարըմըղը իչմէքիկէ
պիլէ վագթըմըղ օլմաեաճագ տըր : Հէրսի պոփ գատար
տէյիլ : Պիլիբմիսին , տէլիգանլը Հինալի , պիլիբմիսին ,
իքի ուզուն կիճէ Վոյգուսուզ օլարագ եաթաղըմուա եաթ-
տըգտան սօնրա , պու սապահ եաթաղըմուա նէ՞ պուլտում :

—Նէ՞ պուլտումուզ , միւսիւ Սթօր :

—Նէ՞ պուլաճաղըմ , գօլում գատար գալըն վէ ելլան
պալըղը գատար ուզուն պիլ ելլան , քի թուլուպ տէօրթ
բարչա իտէրէք , բէնչէրէտէն աթտըմ : Պունու եաբտըգ-
տան սօնրա , ուեուեապիլէճէյիմ զանն իտիեօր իտիմ . . .
լաքին նէ՞ միւմքիւն , շէֆիագ սէօքէր սէօքմէղ , ալ սա-
նա պիլ թագըմ գանատըղ ուֆագ պէօճէքլէր , աօքէր
մուլիգտըղ կիպի սէպէր չըգարարագ , պուրնումու ապը-
գա իտիպ , շու հալէ գօյմասընլա՞ր մը . . . պիլ ինկիլիզ-
լինլին պուրնումու պիլէ բիաեթ իթմէեէն շու արսըղ հայ-
վանլարա նէ՞ տէրսին . . . :

—Սէ , միւսիւ Սթօր , հագըգաթէն բէք զիեաաէ բա-
հաթսըղ օլմուշոունուզ , լաքին հէր նէ իսէ , եինն պաթ-
թիւար իմիլսինիլ քի , թապիպ կէլիեօր , շիմոի սիդի իյի
խտէր :

Ֆիլվագը պու սրա , զաթէն մալիւմիւմիւզ օլան Սնա-
թօլ Տիէօտօնէ նամ Ֆրանսըղ թապիպ օտաւտան իչէլի
կիլմէքտէ իտի :

—Սէ . . . էվիլէթ , էվիլէթ . . . իօշ կէլտինիլ , միւ-
սիւ տծգթէօր , իյի վագըլթաա կէլտինիլ , —տէտի Սթօր :

—Նէ՞ օ , չաբուզ սէօյլէ , իշ բէք աճէլէ՞ մի տիր ,
տէեու սիւալ իթաի թապիպ :

—Էվիլէթ , էֆէնտիմ , բէք աճէլէ տիր :

—Բէք իյի , հէման պիլ չարէսինէ պաղարըղ : Խասթա
նէրէտէ տիր :

—Աման , միւսիւ տօգթէօր , խասթա պէն իմ :

—Սէ՞ն մի , լաքին նէյի՞ն վար , սէն բէք գուվիլէթլի
վէ բահաթ կէօրիւնիւեօրսուն :

—Ա՛հ, միւսիւ տօգթէօր, —տէտի Սթօր անդգլը պիր սէտա իլէ, —սինէքլէր պուրնումու էօյլէ պիր հայէ գօյ-տուլար քի, պիր քէրրէ կէօրէճէք օլսանըղ, պիր տախի պու եօլտա լազըրտըլարը թէքրարամագըրնըղ :

Տիէօտօնէ հէման կէօղլիւկիւնիւ թագըպ, Սթօրա եաղ-լաշտը, վէ տիգգաթլէ պուրնունու թէֆթիլ խտէրէք :

—Հայ խային սինէքլէր հայ, —տէտի, —ֆիլհագըգա օղ-լում, սանա խայլիճէ էղիէթ վիրմիլէր, վէ փէնին շիմ տիքի հային, տտէթա ֆիլլէր ճիւսինի անտըրընօր, չիւն-քի եիւզիւնիւն օրթապընտաքի պուրուն տէյիլ, տտէթա խօրթում տուր . . . :

—Ա՛հ, միւսիւ տօգթէօր :

—Սէնին պուրնունու պու հայէ դօեանլար սինէքլէր տիր, տէյիլ մի :

—Էվլէթ, միւսիւ տօգթէօր :

—Օլ պապտէ էմի՞ն միսին :

—Էվլէթ, էֆէնալմ, օլ միւֆտիտէր տիլլէրի իլէ դէ-վալը պուրնումու տէլտիքլէրի վազըթ, տտէթա մուզիգա կիպի սէս չըգարմագտա խտիլէր :

—Բէք կիւզէլ . . . :

—Խաեըր, միւսիւ տօգթէօր, խաեըր՝ բէք կիւզէլ տէյիլ, բէք ֆէնա :

—Բէք կիւզէլ տէտիկիւմ, ճիւզի պիր շէյ տիմէք խ-թէրիւմ :

—Պու հալտէ գօրգուլաճագ պիր շէյ հօդ տուր, տէ-յիլ մի :

—Բէք տէ սէօզ վիրէմէմ :

—Նէ՞ կիպի :

—Չիւնքի, շու հէմ արճագ վէ հէմտէ նէմլադ, օլան Հինտտէ, տիւրիւ տիւրիւ պէօյիւքիւքտէ, վէ պիրի պիր-լէրիտէն աղ եախօտ չօդ դէհլըլի օլարագ, սինէքլէր վար տըր :

—Չէհլըլի՞ մի, աման եա՛րապալիւմ, —տէտի Սթօր շալըըպ բէրէլէնէրէք :

—Էվլէթ էվլաուրմ, պուչպիր ինքեար օլունմագ սա-

հիհիք տիր : Շունու տա պիլմիշ օլ քի , պու հայվանլա-
րըն պաղէն ըսըրաղգլարը եէր , ինսանըն թէլէֆինէ սէ-
պէպ օլուր :

Սթօր , սարարմըշ իքէն , պիւպիւթիւն էօլիւ ընկի-
նէ աէօնտիւ , վէ զանն իաէրսին տամարլարընտա գանը
ճէվէլան իթմէզ օլտու :

—Տխէք , միւսիւ տօգթէօր , շիմտի պէն , պուրնու-
մուն ըսըրլարըր իշին էօլիւմ թէհիքէօֆնտէյիւ հա ,
աէկու սիւալ իթտի Սթօր սէսի տիթրէեէրէք :

—Պուտա իհթիմալտէն տիր , լարին տահա թաստիգ
իտէմէմ :

—Աման էֆէնտիւմ , իքի ճիհէթաէն պիրինի թնատիգ
փոխիլ , չիւնքի չիւպհէ աէնիլէն շէյ , բէք ֆէհա տըր :

—Էյլէ իսէ , տուր շիմտի կէօսթէրտիկի իշարէթլեր
իւզէրինէ աէրէճէսինի անըտապիլիրիլ :

—Ահ , էվլէթ , միւսիւ տօգթէօր , շու իշարէթլերէ
պագըպ , չարուգ պանա պիլտիրին , զիրա , կէօրիգնօրու-
նուզ եա , եաչամանը բէք սէվէրիւմ , վէ կէնճիք չաղըմ-
տա էօլմէք իսթէմէմ . վէ պանտէհա քէնտու քէնտուեէ ,
—հէլէ շու սէվտա եաչարընտա էճէլ շէրգէթինի իշմէք
հիշ իշիմէ էլվէրմէզ :

—Իշթէ , պիրինճի ալէամէթի , աշուրի փէրէճէտէ գա-
շընըր , —աէտի Տիէօտօնէ :

—Ահ զէվալըր վէ պէսպալսթ Սթօր , պու պիրինճի ա-
լէամէթ մէվճուտ օլտուղու կիպի , հիւքմիւնիւ տախի շիտ-
տէթլէ իճրա իտիեօր . . . տէվամ իտին , միւսիւ տօգ-
թէօր , տէվամ իտին :

—Իքինճի ալէամէթի շու տուր քի , ըսըրլարըշ օլան
մահէլ , էվլէլա դըզարըր , վէ քօնրա իւշինճիւ ալէամէթ
օլարագ մօրլարըր , վէ անտէն մաի , վէ տահա սօնրա սի-
եահ օլուր քի , պունլար տէօրտիւնճիւ վէ պէշինճի ալէա-
մէթլէր տիր : Ալթընճըր վէ սօն ալէամէթի , սապր օլունմալ
աղըրլար բէյտա իտէր , վէ իշթէ պու հալտէ , արթըդ
իւմիտ գալմալ , վէ մուալիճէ քեար իթմէզ :

Պիշարէ Սթօր , պիւպիւթիւն մէհնունա տէօնմիւշ օլ-

տուղու հալտէ, շիմտի ատէթա էօլիւ հէյեթինէ կիրմիշ իտի, վէ աեաղա գալգըպ, էլլէրինի հալտաա սալաեա-
լազ կէզինմէքտէ, վէ հէր աորմընաա, շու հալի շիա-
տէթ քէսպ իթմէքտէ իտի: Վէ նիհաեթէթ եիւքսէք, ֆա-
գաթ պօզուդ պիր սէսա իլէ:

—Պիր այնա . . . պիր այնա իսթէրիմ, չիւնքի եիւ-
զիմէ պագաճաղըմ, վէ պուրնում դըրմըզը մը տըր, մօր
մու տուր, սարը մը տըր, մաի մի տիր, վէ սիւեաճ մը
տըր պիլմէք իսթէրիմ, հաարըլ այնա իսթէրիմ, —տիմէք-
տէ իտի:

—Միւսիւ Սթօր, իշթէ այնա, —տէտի Գազիլ, տիվար-
աա տարըլ օլան այնաեը կէօթէրէրէք:

Սթօր այնաեա գօշուպ, քէնտույի պիր էյիճէ թէֆթիշ
իթաիքտէն սօնրա, պիր մըզաաթ թէսէլլի օլտու, վէ պիր
գսնարէ իւզէրինէ եըղըարազ, չէօյլէ բէրէլէտի:

—Ահ, միւսիւ տօգթէօր, հէնուզ բէնկի մօր տուր,
տահա իւչիւնճիւ ալէամէթտէյիզ, հէր իւմիտ պիւսպիւ-
թիւն մահվ օլմամըլ տըր:

—Էմին օլ, էվլատըմ, մաիլէնմիշ օլտա պիլէ, եինէ
պաղէն գուրթուլըք:

—Ահ, միւսիւ տօգթէօր . . . միւսիւ տօգթէօր . . .
պէնի գուրթարըն . . .

—Պէնիմտէ արզում օ տուր:

—Էյ պունտան գուրթուլմագ իշին նէ՞ եաբմալը:

—Չօգ տէֆա ճէրհ իտիլմիշ օլտն աղա ֆէտա իտիլ-
մէքլէ, ֆէնալըղըն էօնիւ ալընըր:

—Աման, միւսիւ տօգթէօր, Ալահ աշգընա օլտուն,
սէօղիւնիւզիւ էյզահ իտին . . . Նէ՞ եօլտա ֆէտաքեար-
ըզտան պահա իտիեօրաունուզ:

—Բէք աղ էհէմմիեթի օլան պիր ֆէտաքեարըզտան:

—Նէ՞ կիպի:

—Թագըմլարըմ եանըմաա օլտուղունաան, էկէր իս-
թէրսէն, շիմտի մէճրուհ օլտն մահէլլի գոթթ իտէպիլըրիմ:

Սթօր աեաղա գալգըպ, ճին կէօրմիւշ կիպի արգաեա
տօղրու սըչրատը, վէ պաղըրարազ:

—Նէ՞ օ, պուրնուսմո՞ւ մոռ քէսէճէքսինիդ : Տօղրուսու պէն պունա հիշ պիր վազըթ ըազը օլամամ :

—Աճայիպ, պուրնունու պու դատար սէվի՞եօրմուսուն :

—Էվվէթ, սէվէրիմ :

—Ֆազաթ, միւսիւ Սթօր, էֆենտի սէնին կյիլիկին իշին սէօլէեօր, —տէտի Գազիլ կիւլէրէք :

—Սէն սուս, սէն սուս, —տէտի Սթօր ամիւ պիր սէտա իլէ :

Պատէհմա Սթօր միւսիւ Տիէօտօնէ խիթապէն :

—Միւսիւ տօղթէօր, պէնիմ էօմիւմիւ ալըն, պունա բազը օլուրում : Ֆադաթ պուրնումու կէօղլէրիմին պէպէյի կիպի հըֆզ իթմէք իսթէրիմ :

—Լաքին պուրնուն օլ դատար կիւզէլ տէյիլ քի . . :

—Ա՛հ, կիւզէլ օլմատրղընը պէնտէ պիլիբիմ, Ֆադաթ նէ՞ եարաեքմ, սէվէրիմ վէսսէլամ, վէ շիմտիեէ դամար պիրիպիրիմիզտէն այրըլմատրղըմըզ կիպի, պունտան պէօլլէ տախի պիրիքտէ եաշամագ իսթէրիմ :

—Մատամ քի անտէն այրըլմաեր իսթէմէեօրսուն, իմտի կյի ոագլա, լաքին քէնաինի տէ կէօզէթ . . :

Շիւպհէսիզ Սթօր ճէվապ վիրէճէք իտի իսէ տէ, վադըթ դալմատը : Ձիւնքի իշէրի պիր խըտմէթքեար կէլէրէք, վալինին կէլմէքտէ օլտուղունու խապէր վիրտի, վէ ֆիւվագը լօրտ Սինկըլթըն, արգասարնաա ճօրճ վէ Լուվարտ Մալգօն օլարագ, օտաեա կիրտի :

Ճատըն պիր իշարէթի իւզէրինէ, Սթօր իլէ Գազիլ, եէնիտէն լօրտ Սինկըլթըն թարաֆքնտան չաղրըմագ իւզրէ, շիմտիթք կէրի չէքիլտիլէր :

Տիէօտօնէ վալիյի սէլամլաեքնճա, միւմալիլէյ՜ տալի :

—Վայ, միւսիւ տօղթէօր, սիզ պուրատա՞ մի իմիշսիշիդ : Պէն իսէ սիզի արաթմագ իշին, ստէմ կէօնտէրէճէք իտիմ, —տէտի :

—Էֆէնաթմ, էմրինիզէ միւնթագըրըմ :

—Ապիսէ դապիթինին մաւալէնէթ իլլէյ թահգըզաթ վէ թէֆիթիշաթընըզը իքմալ իթտինիզ մի, —տէեա սիւալ իթտի լօրտ Սինկըլթըն :

—Էվվէթ, Էֆէնտիմ :

Պատեհու վալի ճօրճ Մալգօնա խիթապէն ,

—Սըր ճօրճ , սիզ պու թէֆիթիշտէ տալա հաղըր պու-
լունմա՞տընըզ մը , -տէտի :

—Խա՛նըր , Էֆէնտիմ , ջիւնքի երեքէյիմ տաեանմա-
տը , վէ ճէնաղէյի կէօրտիւքճէ , չօճուգ կիպի աղլամագ-
տա վէ ազլըմա խիֆֆէթ կէլիեօր զանն իթմէքտէ իտիմ ,
լօրա Սինկըլթըն ճօրճուն էլինի թութուպ սըզտը :

Պիչարէ տէլիզանընըն գըրմըղը եանագլարը , պու արա
պալ մօմու կիպի պէհաղլանմըչ , վէ կէօղլէրինին էթրա-
ֆը , տէրա վէ մէյուսիսեթտէն նաչի մօրադմըչ խտի :

—Ճէսուր օլ , բըր ճօրճ , ճէսուր օլ , -տէտի վալի ա-
ճըպը պիր սէաա իլէ :

—Էվվէթ , միլօրա , ճէսուր օլաճաղըմ , -տէֆու ճէ-
վապ վիրտի ճօրճ պաչընը գալտըրարագ , -ջիւնքի համու
օլտուն ճէնապը Հապգա դուվվէթիմ եէրինէ կէլտի , վէ
հէր նէ տախի օլա , ճէսարէթտէ դուսուր իթմէեթճէյիմ ,
վէ թէչէսպիւսիւսիւսիւղ նէ գատար աղըր վէ միւշքիւղ օլ-
տա , իճրաւընա հաղըր պուլունաճաղըմ :

Պօնրա լօրա Սինկըլթըն տօղթէօր Տիէօռօնէնին եանը-
նա կէլէրէք ,

—Միւսիւ տօղթէօր , մուպեէնէնիզին նէթիճէսի նէ
օլտու , -տէտի :

—Էֆէնտիմ , պիչարէ տօսթսւմուզ սըր ճօն Մալգօն ,
եղլտըրմտան վուրուլմուշ ատէմ կիպի վէֆաթ իթմիշ
տիւր , ջիւնքի գամա եիւրէկինէ գատար իլլէմիշ :

—Բէք էյի , լաքին գաթլ ու թէլէֆինտէնէվվէլ միւ-
նազաա իթմիշ օլտուզունա տայիր իւզէրինտէ հիշ պիր ա-
լէամէթ կէօրտիւսիւղ միւ :

—Խա՛նըր , Էֆէնտիմ , մագթուլուն նաչընտա հիշ պիր
ճէպը ալէամէթի եօգ տուր . գամանըն արըլանտըղը մա-
հէլտէն պաչգա պիր եէրտէ եարէ եօղ տուր :

—Աճապա պու նէ՞ ճինս գամա իլմիշ :

—Էկէր եանըլմուզ խտէմ , Հինտլի գամասը օլմալը :

—Խա՛նըր , միւսիւ տօղթէօր , տալա եանըլմաեօրսու-

սունուլ , -տէտի ճօրճ , էլլիսէսինին ալթընտա սագլա-
մագտա օլտուղու դամաներ ճիէօտօնէէէ ուղատարագ ,
չիւնքի հագըգաթէն բէտէրիմի էօլտիւրէն պու ուղուր-
սուլ դամա տըր :

Թապիպ , պու դամաներ ալլպ քլանդըլլա մուպեէնէ
իթտիքտէն սօնրա , եիւքսէք սէպէ :

—Էվլէթ \ իշթէ թամ պու դամա տըր , վէ հաթթա ,
չիւպհէսիլ մագսէտէ վասըլ օլմուղ իջին , սաբընա գա-
տար ղէհիրէ պաթըրըլմը ալր :

Էտվարտ էլէլինի կէօնէ տօղու գալաըրարագ ,

—Ահ , խայինէր , -տէտի :

Ճօրճ պիր քէլամ պիլէ սէօյրէմէտը իսէ տէ , բէք զի-
եատէ միւթէէսիր օլմուշ իտի :

Լօրա Սինկըլթըն տախի գամաներ էլինէ ալլպ թէֆթիշ
խտէրէք ,

—Պու դամանըն սաբը իւղէրինտէ պաղը Հինտ եաղը-
արը կէօրիւօրում , տուր պագաղըմ , պէն պու եաղըլա-
րը թանըրըմ , -տէտի :

Պտաէհու պիր ալ սիւքիւթտէն օօնրա , միւմաիլէյհ ,

—Հա , անլատըմ , Պօվհանի իլահէնին իամի եաղըլ
տըր , -տէեու իլավէ իթտի :

ՖԱՃԻԱ ԻԶԻՆՏԷ ԳՕՄԷՏԻԱ

—Պօվհանի մի , տիմէք գաթլ ու ֆէնալըգ իլահէսի \
-տէտի ճօրճ :

—Էվլէթ , -ճէվապ վիրտի լօրա Սինկըլթըն :

—Էօյլէ իսէ , -տէվամ իթտի միւթէվէֆա պաշ հաքի-
մին պիւլիւք օղու , -տրթըգ չիւպհէէէ հիչ պիր մահէլ
գալմատը : վէ սիզտէ պէնիմ հիպի շու խուսուտա խսկեաթ
օլտունուլ , աէյիլ մի , միլօրա :

—Սըր ճօրճ , -ճէվապ վիրտի լօրա Սինկըլթըն , -տիգ-
գաթ իտին , չիւնքի շու սըրատօն ձիլ քէք աճէլէ իտիպ ,
ղանէթ ուզաղա կիտիեօրսունուլ :

—Միլօրտ, միլօրտ, եանըլըեօրո՞ւմ մու զաննընտաար-
նըլ :

—Խա՛նըր, միւրատըմ պու տէյիլ տիր :

—Կա նէ՞ տիր :

—Շունու տրմէք իսթէրիմ քի, իֆատէնիզ բէք տող-
րու տէյիլ տիր :

—Նէ՞ կիպի, էֆէնտիմ :

—Բէտէրինիդին վէֆաթընա պիր Հինտալի գամապը սէ-
պէպ օլմուշ իսէ տէ, պու գամա պիր Էվրօթալը ետտիննէ
տախի պուլունապիլիր :

Էտվարտ Մալլօն, գարնտաչընըն պու սիւսլէ ճէվապ
վիրմէսինէ վագըլթ պրտագմանարագ :

—Պու ճինաեթի իշլէեէն պիր Էվրօթալը, պիր Ինկի-
լի՞զ մի օլտուն . . . Խա՛նըր, միլօրտ, պու տէհչէթլի շէյ
տիր, պունա ինանմաերը, —տէտի :

—Պէն ապա ինանմամ, ֆագաթ սիդին կիպի շիւպհէ-
տէ օլտուլուման, արանօրում, —տէեու ճէվապ վիրտի
լօրտ Սինկըլթըն :

—Էֆէնտիմ, սիզ պանա, բէտէրիմին հէր քէս թա-
րաֆընտան սէվիլտիկինի վէ հիւսնի գապսլէ մաղհար օլ-
տուլունու սէօյլէմիշ իսինիզ, —տէտի ճօրճ :

—Էվվէթ, —իւսվէ իթտի Էտվարտ, —եալընըզ Պէնա-
րէս վիլանէթինտէ տէյիլ, իլլա Հինտիսթանըն, քէնտի-
սինի թանընան վէ իսմի զիքր իսիլէն հէր մահէլլինտէ,
բէտէրիմ հէր քէս թարաֆընտան սէվիլմէքտէ, վէ
հիւսնի գապսլէ մաղհար օլմագտա իտի :

—Միլօրտ, բէտէրիմին տիւշմէնլէրի վա՞ր մը իտի, —
տէտի ճօրճ :

—Պէօյլէ պիր սիւսլէ ճէվապ վիրմէք, պէնճէ կիւճ,
վէ հէման միւմբիւնտիւղ տիւր, լաքին պէնիմ սիզէ սէօյ-
լէհէպիլէճէկիմ պիր սէօզ վար իսէ, օ տախի տիւշմէնի
եօգ իտի տիմէք տիր :

—Ֆագաթ պու ճիւրմիւ իշլէեէն, խըրսըղըզ իշին իշ-
լէմէմիշ տիւր, շիւնքի բէտէրիմին քէսէսի իլէ սաաթը, իւ-
ղէրինտէ պուլունմուշ տուր, —տէտի ճօրճ :

—Օրասը էօյլն, վէ իշմէ պէնտէ պունտան տգտեր, գաթիլին շու ճինտէթի նէ՞ իշին իշէմիշ օլտուլունու պիր տիւրլիւ անլանամամազ տանրմ, — տէկու յէկտան իթաի լօրտ Սինկըլթըն :

Պիր ալ սիւքիւթուն սօնրա, ճօրճ, լօրտ Սինկըլթընա շու սիւալի արզ իթաի :

—Միլօրտ, շիւպհէսիլ քէտէրլմին, քէնտի էօմիւնիւ պազը կիզլի թահարլիւթ քէ կէշիրտիկինի պիլիւր իտիւնիլ :

—Էվլէթ, — ճէվապ վիրտի վալի, չպիլիւր խաիմ, լաքին պու թահարլիւթն սէպէպի նէ օլտուլունու, պաշգու լարը կիպի, պէնտէ պիլմէզ իտիմ :

—Բէք իյի, ֆազաթ պու պապօի պիր շէյ սիւալ իթմէ՞տինիլ մի իտի :

—Պիր դաշ տէֆա սիւալ իթմիշ խաիմ :

—Էյ նէ՞ ճէվապ վիրիւր խաի :

—Տայլմա, «իշի գաթիէն կիզլի թուլմապլըզ, պէնճէ իշին պաշա չըգմասընա պիր քէֆալէթ տիր, խմաի մագսէտիմէ իրաիւքէն սօնրա, հէր շէյի սէօյլէրիմ» տէր իտի : Սիզտէ անլարսընըզ քի, ճօն Մայլճն կիպի միւյթէ պէր պիր զաթա պու փուսուստա իարազ օլունամազ իտի :

—Բէք ալէա, էֆէնտիմ, իշթէ սիպին պիլմէտիկինիլի պէնտէնիլ պիլիրիմ :

—Սիլ մի, սըր ճօրճ :

—Էվլէթ, միլօրտ, չիւնրի պիր սէնէտէն գիւտտէ տիր, պէնտէնիլ հէնուզ Հինտիսթանա կէլմէզտէն էփիլէլ, բէտէրիմ պէնտէնիլէ եազտըր մէքթուպլարտա, օլ իուսուստա պահս իտէր իտի, եանի քէնտիսի, Հինտիսթանըն հէր թարաֆընտա նուֆուզու օջան վէ գանլը գաթիլ միւթէսարպարտան միւրէքքէպ պուլունան պիւլիւք պիր շիրքէթ մէվճուա օլտուլունա, վէ պունուն մագսէտի խէֆիէն Հինտիսթանտա ինկիլիլ հիւքիւմէթիլին մագիլթնա չարշմագտան իրարէթ պուլունասուղունա իսիւթ օլմաշ իտի, վէ հէր կիւն Հինտտէ հէմշէրիլէրիլիլ ալէյ հինտէ վուգուա կէլէն ճինտէթլէրի, մէզքիւր շիրքէթէ

խնայող իրենց քաղցր, վե պու ճինատելթլերին դարանդդատա
փայլկլերի օլմուարընը տերտեթթ իթմէքիկէ մերագ իթ-
մէյիսպ, չիրքէլէկն ասըլ տէհչէթզի բէյիսինի պուլմագ
ճահա վէ էմէլինատ խոի : Իքթէ Կ միլօրտ, պէնտէնիլ թէէ-
մին օլմուշում քի, բէտէրիմ շու սատագաթընա գուր-
պան կիթմիշ տիր, վէ թահարրիեաթընտա խայլիճէ իլէր-
լէմիշ օլտուլունտան, օնտան տահա իլէրիեէ կիթմէմէսի
իլին, սիլչարէյի գաթլ ու թէլէֆ իթմիշէր տիր :

— Էվլէթ, էֆլէթ, պիլատէր, բէտէրիմիլին դաթիլնէ
սէպէպ պու օլմուլ տըր, — տէտի Էնոխարտ :

Լօրտ Սինկլթըն պու արա չրնկրրաղը չալտը : Ճաալ,
դարունուն բէրտէսինի աչըպ, դահիր օլտուլունտա,

— Գաղիլ օրատա՞ մը տըր, — տէնու սիւալ իթտի լօրտ
Սինկլթըն :

— Էվլէթ, էֆէնտիմ :

— Սէօյլէ պուքանեա կէլսին :

Գաղիլ իլէրի կիրաի, վէ ճաալ օտատան աիշարը չը-
գաճագ եէրատ, տէլիգանը Հինոյինին գարչըթնտա պու-
լունմագ, վէ պիլ գուշուն կէօղիւնէ պագարագ, քէնտի
աղղընըն իլինէ տիւքիւրմէքիկէ մէճպուր գըլան երլան մի-
սիլլիւ, նաղարը աիգգաթընը մէրգում տէլիգանընեա աթֆ
խոնպիլմէք իլին, պիր բէնչիրէ արաղղընըն էօնիւնտէ
տուրտու :

Լօրտ Սինկլթըն, պիր իշարէթ խոնքէք, Գաղիլի Եա-
նընա չըլըրտը, վէ հէր պիր քէլամը իւղէրինտէ տուրա-
լագ, շու վէճհ իլէ պէնանը էֆքեար իլլէմէկէ պաշլատը,

— Պէնի աինկլէ, Գաղիլ . . . սըր ճօն Մալգօն սէնին
էյիլքատըն խոի . . . սէն անը սէվէր թոին . . . օ քէնչ
տի էօմիլինիւ թէհլիքէեէ գօնարագ, սէնին էօմիլինիւ
թէհլիքէտէն գուրթարտը, վէ պու վագըա պունտան ի-
քի սէնէ մուգատտէմ վուգու պուլտուղու հալտէ, պուն-
տան իքի կիւն Վվլէլ տախի օղլու, սէնին էօմիլինիւ մու-
խաթարատան գուրթարտը . . . իմտի, էկէր մէրգումուն
գաթիլլէրի քիմ օլտուլունտա պիլիքսէն, վէ էկէր շու տէհ-
չէթլի գաթլին սէպէպի նէ օլտուղու հագգընտա, պաղը

չիւպհէ իտիւօրսան, պու սքրատա միւքիւթ իւզրէ պու-
լունմամագլըզ, սէնին պօրճուն սուր, վէ պու եօրտա պիր
ոիւքիւթ իսէ, ճինսեթէ հէմսուչ օլմագ տիմէք տիր:
Սէօյլէ եէճէքսին . . . վէ սըր ճօն Մալգօնուն ինթիգամը-
նըն ախզ օլունմասը խուսուսունտա պիզէ եարտըմ՝ իտէ-
ճէքսին, տէյիլ մի . . .

Գաղիլ ճէվապ վիրմէպտէն էվվէլ, թէրէտտիւտ իթ-
մէքլիկէ պաշլատը: Մէրգում, զանէթ հէեէճան իչինտէ
կէօրիւնմէքտէ իտի, վէ կէօղլէրինի եօգարը գալտըրտըզ-
ճա, ճասլըն քէնտուեէ նազար իթտիկինի կէօրիւր, վէ
պու սքրատա տահա զիեատէ տիւշարը հէեէճան օլուր իտի:

Նիհանէթ մէրգում տէլիգանլը շէօյլէ բէբէլէտի:

—Միլօրտ հալըթթլէրի, պէնտէնիզ նանքէօր պիր ջօ-
ճուգ տէյիլիմ . . . Պէն ճօն Մալգօնու ճան ու կէօնիւլ-
տէն սէվէր իտիմ, վէ էօմրիւմիւ քէնտիսինէ պօրճու օլ-
տուղում ատէմին նաշընը, գանլար իչինտէ միւլէմմա օ-
լարագ, եէրէ սէրիլիլ կէօրտիւկիւմտէ, սէլ կիպի կէօզ
եաշը տէօքտիւմ: Միւթէվէֆանըն զիբրի տալա խաթըրմ-
տան չըգմանեաճաղը կիպի, սըֆաթը տախի գալպիմոէն
միւհվ օլմանեաճագ տըր: Պէնի գուրթօրմագ իչին, քէնտի
էօմրիւնիւ թէհլիքէեէ գօյմուչ օլան էօյլէ պիր համիեթթ-
լի վէ ալիճէնապ զաթը տէրխաթըր իթտիքճէ, հալէա
կէօզ եաշարըմը թուլթամանօրում:

Ֆիլվագը Գաղիլին եանագլարընտան սէլ կիպի կէօզ
եաշը ագմագտա իտի:

Տէլիգանլը շու վէճհ իլէ քէլամա տէվամ իլլէտի,

—Էկէր սըր ճօն Մալգօնուն հանաթ պուլմասը իչին,
շու էանատէ էօլմէքլիկիմ լաղըմ կէլէ, ազիզ մտպուա-
լարըմըզ իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի, տալա թէրէտտիւտ
իթմէեէրէք, վէ տալա աճըմանարագ մէսրուրէն էօլիւրիւմ:

Գաղիլին պու արալըզ հընչկըրմալարը, սէսինի պօզ-
տուլար իսէ տէ, ելինէ մէրգումուն շու սօն քէլիմէլէրի ա-
չիքեարէն իշիտիլտի,

—Ֆագաթ պու ապպտէ հիշ պիր շէյ տիեէմէմ, չիւն-
քի պիր շէյ պիլմէմ:

—Պէրէքեաթ վիրսին քի, պուրատա խոխմ, չիւնքի հէր նէ գատար Պօվհանինին էմրի ուրի տէտիմ խոի իսէմ տէ, իհթիմսլ արը քի, պէն օրմատա խոխմ, աղգընտան պիր շէյ գաշըրըր խոխմ, —տէտի ճաալ եաովաշմ քէնտու քէնտուեէ, վէ քէնտույի եարըմ ուրէթտէ կիլլէմէքտէ օլան քէրտէյի պիւտպիւթիւն գարանարագ :

Ճօրճ, Գազիլին իրի էլլէրինի թուլթարագ :

—Օղլում, բէտէրիմ սէնի սէվէր խոի, չիւտի պէն աւ նըն եէրինի թուլթաճաղըմ, —տէտի :

—Թէշէքքիւր խտէրիմ, էֆէնտիմ, թէշէքքիւր խտէրիմ, —բէբէլէտի Գազիլ, վէ պատէհու քէնտու քէնտուեէ :

—Ա՛հ, շու սիւքիւթ, բէք տէհչէթլի շէյ տիր, —տէ-եու իլավէ իթտի :

—Սըր ճօրճ, —տէտի լօրտ Սինկըթըն, —ճէնապը Հազգ խթէտիկի էն կիլլի շէյլէրի պիլլէ մէյտանա չըղարմագ-լըղա միւգթտիր տիր : Լաքին շու էանատէ սիզին բէտէ-րինիգին վէ պիղիմ շայեանը թէհասիւֆ տօսթումուղին վուգույի գաթլինի, գարանլըգ պիր կէօլիէ նէթր խոիեօր ֆագաթ գազիէն թէհմին օլմուշում տուր քի, հազըգա-թը հալ էր եա Կիճ զահիրէ չըգտճագ և վէ առալէթի ի-լահիեէ, առալէթի ինքանիեէ եարտըմ խոհճէք տիր : Պիր սէնէտէն, իքի սէնէտէն, նիհայէթ օն սէնէտէն օլ-տուն, պու ճինսեթ աարա ճէղսարղ պըրագըլմանեաճագ, վէ սըր ճօն Մալգօնուն ինթիգամը ախղ օլունաճագ տըր :

—Պիր սէնէտէն, իքի սէնէտէն վէ նիհայէթ օն սէնէտէն մի տէտինիզ, միլօտ, խա'երըր էֆէնտիմ, պէնտէ-նիզ օլ գատար միւտտէթ պէքլէմէեէճէյիմ, վէ տահա էվլէլ պուլաճաղըմ :

—Էկէր ճէնապը Հազգ խթէր իսէ, —տէտի վալի :

—Շիւպհէտիզ ճէնապը Հազգ պունու խթէեէճէք տիր, վէ պինապէրին, մագթուլէն թէլէֆ խոիլմիշ օլան պապա-լարընըն ինթիգամընըր ալմանա չալըշմն էվլատիարըր Հիմնեէ իթմէքիքտէն ճէնապը Հազգ կէրի ճուրմանեաճագ տըր :

Պալ ապա ճաալ իշէրի կիլլիպ :

—Միլօտ հազըթլէրի, —տէտի :

—Նէ՞ իսթէրսին, չտեւու սիւալ իթոի վարի :
 —Էֆէնտիմ, բրէնսէս ճէլլա սիգին իլէ պիր միւքեաւ
 լէ մէ իթմէքլիկի արգու խտեօր :

—Բրէնսէս ճէլլա մի, թէքրարլատը լորտ Սինկըլթըն
 աճապա պիղէ պիր խապէք մի կէթիրտի՞ Սըր ճօրճ
 սըր էտվարտ, սիգ միւսիւ ասթթէօր իլէ Կանընտաքի աճ
 լօնա կիտէրմիսինիգ, Միսիկ արգթէօր մոզպաթմարնը
 սիգին կէօզլանիւզ էօնիւնտէ գնպէմէ պարն . . .

—Բէք իյի, միլօրտ, ճէվապ վիրտի ճօրճ, Սլլա՛ վի-
 ռէտէ, բրէնսէս պիր խապէք կէթիրտի խտի կէլ, պիրա-
 տէր . . . սիգտէ կէլին միւսիւ ասթթէօր . . .

Պէօյլէճէ ճօրճ, էտվարտ վէ Տիէօտօնի իլէ պէրապէր
 տիշարը չըգտը, վէ պուշլարըն չըգտըգլարը գարու գաժ
 բանտըղնտա, լորտ Սինկըլթըն, բրէնսէս ճէլլանըն իլէրի
 կիրմէսինէ միւսաատէ իթոի :

Միւմաիլէյհա իլէրի կիրտիկինտէ, զաեթթ պիւքինէթի
 հալ իլինտէ կէօրիւնմէքտէ խտի, Շէօյլէքի իքի կիճէ կէա
 չիրպիկի ույգուսուզըրդ, իւգէրիկաէ հիւ պիր էսէր պր,
 րադմամը խտի :

Լորտ Սինկըլթըն ճէլլանըն իսթիգպալինէ կիտէրէք
 քէմաիլի նէզաքէթլէ էլինի էօրտիւքաէն սօլրտ :

Դիօշ կէլտինիգ, բրէնսէս հալքէթլէքի, աճապա պէր
 տէնիգէ խապէք կէթիրտինիգ միւստէտիւալ :

—Խապէք մի, լաքին նէ՞նէ միսիլ, բտեւու ճէվապ
 վիրտի ճէլլա թէաճծիւպ պէամէթիլէ :

—Թէքվիլ շէհրի տիւշարը Կէա ու էլէմ գըլտու մատ
 տէլէ տալիր :

—Չանն իտէրիմ քի, սըր ճօն Մարգօնուն պաթլ ու
 թէլէֆլինտէն պահպ խտիէօրսուսուզ :

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, պոչլուչունուգ արձըլու տուր :
 Խմտի, օլ խոչսուտա աճապա մալիւմաթընը վա՛րճի տըր :

—Խա երը, միլօրտ, հիւ պիր մալիւմաթըմ էօր տուր
 հաթթա սիպլէրէ վիրտիկիմ վիզիթ սնըն մագնէտէրիմտէն
 պիրի տէ, գաթիլէրին պուլունուպ պուլունսաազընը սիւ-
 ալ իթմէք իլին տիր :

— Իսա'եւր , բրէնտէս շիմտիւնէ դատար զաթիլլէրին է-
սէրի պիլէ պուլունմամիշ տրի :

— Տիմէք սիզին զաթիլլէրի զաթիլլէրի պուլամանտի :

— Պու ճիհէթի իգրարէ մէնպարոնմ , էֆէնտիմ , չիւն-
քի պիլլէ բէհպէր օլանադ հիւ պիր ալէամէթ եծգ տուր ,
վէ պաշլանըլան թահգըլգաթ , իլք ասըմը պըր ալմազ
տուլմազամ տրի :

— Հազըլգաթէն պու մէյիուս օլունանադ չէյ տիր :
Պէնիմ ուր ճօն Ապդօնա օլան ֆէզգէլատէ բիւնէթիմ :
պէնի շու ահհէթի վուգուսթա ալէազատար գըլլէթի :
Պիշարէ նըր ճօնունպէք եօլտա վէֆաթը , չօզլարըն էլէմ
ու քէտէրինէ սէպէպ ծըտու :

— Պու քէտէր ու էլէմ ումուսի նիր , ահ , հիշ տէյիլ
իւն : միւթէվէֆանըն թիթիգամընը ալապիլսէ խիթ :

— Սիզին շու արգանտէզ պէնիմտէ էմէյիմ տիր : Պիլիր-
սինիդ քի սպը մէմէքթէթտէ պէնիմ պիր մըլգամը թէ-
էսսիր վէ նուֆուգմմ վար տըր : Իմաի , էկէր պու թէէս
միւլալէ նուֆուգմմ , հազըլընըլան ֆայտէլի ծըլապիլիր ի-
սէն միւսսամտէ խոնիդ իճրասընտա պուլունաթըմ , միլթիտ :

— Թէշէք թըր փտէրիմ , բրէնտէս :

— Պիլիրսինիդ , միլթիտ : քի Պիլ հէր իշտէ վէ հէր
ֆարսաթտա պանա էմին օլապիլիրսինիդ :

— Օլ պապտէ պալա չիւթհէ իթմէմիլիմ : Իմաի , էֆէն-
տիմ , շոգ ալլազնա ճիմտէթի թէէնիպ իթմէք իւլլէ ,
պիլէ եարարմ իտէլաէնիլ : հազըլգաթէն բէք կիւզէլ
պիր հարէթթտէ պուլունմուշ օլունմանադ :

— Ահ , պոն ճիւնաթթի իշէնէնէրէ օլունանադ միւ-
նազաթը կէօրմէք իշին : վարիտաթըմըն նըսֆըմը վիրի-
լիմ , զիրա պէօյէ գահպէճէ տաէմ էօլտիւրէնէր ալլազ
վէ էանա տաէմէր տիրէր :

Պու արա ճաալ իշէրի կիրիպ :

— Միլթիտ հազըլթէրի , բրէնտ Տօթիլալ Սահիպ զա-
թը ալինիդ իշէ կէօրիւլմէք իսթէնօր : -տէնիլ :

— Բրէնտ մի : Գահպէթի բրէնտէս իշէ շօրտ Սիւկըլմըն
ի քիսի պիրիթտէ :

—Պէ՛րէթ մէ՛ր յինի՛լ, —տէտի վալի:

Ճէ՛լլա՛ անաղա գալգըպ, կէրի չէքիլմէք իւղրէ իտի:

—Նէ՛՝ Եաբըբորսունուզ, Էֆէնտիմ, —տէտի վալի:

—Կիտիեորում, միլօրս:

—Սէպէ՛պ:

—Զիւնքի իհթիմալ քի, բըէնս սիզէ պաղը կիպի սէօզ սէօյլէեէճէկինտէն, պէն սիզին միւքեսպէմէնիլէ մանի օլմազ իսթէմէմ:

Պու սէօյլէր օլտուրու սըրասա, Տօօրկալ իշէրի կիւրէք:

—Օթուրունուզ, բըէնս հագրէթլէրի և ըէճա իտէրիմ օթուրունուզ, —տէտի, Էիւնքի կէթիւրտիկիմ իսպէր, սիզտէն կիպի պէյիլ տիւր վէ օլմազ, զիրա պու խապէր Հինտիսթան շիրքէթիւնին քեսաֆֆէյի սահիհ տօսթլարընս միւթապլեզ տիլ, վէ սիզ իսէ, ինկիլիզլէրին տալլըճա տօսթլարընտան պիւրի օլմանըլա, սիզին տախի կէթիւրտիկիմ խապէրի տինլէմէնիլ լաղըմ տըր:

Բըէնս պու սէօյլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն, սըթմաստան իթուրուրդը կիպի ղանէթլէ պթիւսթ պիւր հալտէ կէօրիւնմէքտէ, վէ պիւր գապահաթլընըն միւսթէնթիգ հուզուրունտա գապահաթլընը կիղլէյիպտէ, խիւաֆը վագը իգըսդլար իթտիկինտէ, նէ սուրէթ քէսպ խտէր իսէ, իշթէ միւմաթլէյ սախի պիւրի սուրէթի քէսպ իթմէքտէ իտի: Շէօյլէ քի, կէօյլէրի ֆէվգէլատէ բարլամադտա, սէտասը տէյիշիլմէքտէ, վէ տալմարլարը տիթրէմէքտէ իտի:

—Խսյը օլա, Տօօրկալ, պու հալինիլ պանսա տէհէթ վիրիեօր, պուրանս նէ՛՝ Եաբմադլըլա կէլտինիլ, ֆէ պէնիմ գարլըմտա նէ՛՝ սէօյլէեէճէքսինիլ, Զտէտի ճէլլա:

—Պիղէ նէ՛՝ խապէր կէթիւրտինիլ, վէ կէթիւրտիկինիլ խապէր աճապա տէհէթլի մի տիւր, —տէտու սիւալ իթտի լօրտ Սինկըլթըն:

—Էվլէթ, միլօրս, տէհէթլի տիւր:

—Նէ՛՝ կիպի:

—Մալիւմ Էա, սըք ճնն Մալը օնուն գաթիլինին իսմի, Տօօրկալ, իշպու սօն լաֆղարը իրասա իթտիկինտէ:

Ճէլաննն եիւզիւնտէ տէրհալ պիր կիւլիւմէմէ միւշնհա-
տէ օլունտու :

Պու սըրատա , իթիսպինտէ պուլունան սալօն իլէ իր-
թիպաթը օլան գաբունըն բէրտէսի աչըլարագ , ի.քի պի-
րատէրէր իլէ Ֆրանսըլը տօգթէօր էշիյին իւզէրինտէ
տուրտուլար , լաքին բրէնսէս իլէ բրէնս պունլարը կէօր-
մէմէ.քտէ իտիլէր :

Նսըր ճօն Մալգօնուն գաթիլի՞ մի , -թէ.քրարլատը
լօրա Սինկըլթըն , -է.յ սիզ անը մէյսանա չըգարապիլտի-
նի՞զ մի :

Ճօրճ իլէ էտվարտ պիր թէաճճիւպ ալէամէթի իպրագ
իթաիլէր :

—Սահի՞հ մի , Տօօրկալ , սիզ պու գաթիլի պուլտու-
նօ՞ւղ մու , -տէտի ճէլա :

—Էվլէթ :

—Էօյլէ իսէ , չաբուգ սէօյլէ.յին :

—Քի՞մ տիր պու դաթիլ , -տէտի լօրտ Սինկըլթըն ,

Տօօրկալ պաշընը էյէրէ.ք ,

—Պու գաթիլ , մագթուլուն օղլու , Ճօրճ Մալգօն տըրր ,
-տէտի :

ՖԱՃԻԱ ԻՉԻՆՏԷ ԴՕՄԷՏԻԱ (Չէյ)

Ասլա ագըլու ֆիքիրտէն կէչմէհէն մէյքիւր իթիհհա-
մը իշիտիր իշիթմէզ , Ճօրճ իլէ էտվարտ պիր թէաճճիւպ
սէտասը չըգարապար :

Ճէլա , վիճուտի պիր ելլան թարաֆընտան ըսըրըլան
պիր գատըն միսիլիւ , պիրտէն պիրէ արգասընա տէօն-
տի , վէ աննընտա պիր տէրին չուգուր հապըլ օլարագ ,

—Ա՛հ , Ճօրճ պուրատա իմիշ , -տէտի :

Լաքին հէման օլ անտէ քէնտույի թօբլաեարագ , քէն-
տու քէնտուեի ,

—Ֆագաթ պէնիմ նէ՞մէ լազըմ , -տէտի :

Տօօրկալ իսէ , պու արա թէ քէպպիւրլա կէօղէրինի ճօրճ Մալգօնա տիքմիշ իտի :

Էտվարա , հիատէթինի թէսկին իտէմէեքէք , Տօօրկալա տօղրու եիւրիւտիս , վէ եիւրսէք սէսա իլէ ,

— Բրէնս , տէտիկինիդի անյոսօօրմուսղնուղ , — տէտի :

— Էֆէնպի , պու տիվանէճէ պիր սէօղ տիրս , — տէտու իլավէ իթտի վայի :

— Հաղըգաթէն պու սէօղ բէք եջրսուղ տուրս տէտի Ֆրանսըղ թապիպ :

Պատէհու ճէլլա շու վէճհ իլէ քէլամա իպթիտար իյճ լէտի ,

— Տօօրկալ , պու եօրտա պիր տէհէթի իթթիֆհամը մէյտանա գօյմազ իչին , բէք պիւշլէք իսպաթ լաղըմ տըր : Խմտի սէօղէրինիդի պիր իյիճէ տիւշիւնիսնիւղ :

Տօօրկալ ճէվապ վիրմէքիկէ հաղըրլանմադտա իքէն , ճօրճ անտէն էվլէլ քէլամա աղաղ աիրլէ ,

— Աֆվ իտէրսինիլ վայի հաղրէթլէրի , սեղտէ մօֆ իտէրսինիլ բրէնսէս հաղրէթլէրի , — տէտի միւթէազղիմ պիր թավը իլէ , բրէնպին իթթիֆհամը պէնտէնիլէ ալիս օլտուղունտան , ճէվապը տախի պէնտէնիլէ ալիս տիր : Խմտի , միլօրտ հաղրէթլէրի , պու խուսուտա միւսաաառնիդի իսթիրհամ իյլէրիմ :

Վայի մուվաֆֆադաթ իթմէսիլլէ , ճօրճ շու վէճհ իլէ քէլամա տէվլամ իթտի :

— Օթուրունուղ , բրէնս հաղրէթլէրի , օթուրունուղ , չիւնքի եալլընըղ միւթթէհիմ օլան տէսադտա տուրմալը տըր :

Ճօրճ պու քէլամը սէօլէտիկինտէ , Տօօրկալա անդրու պիր գօլթուգ տաղիսպիսէօի ուղաթմադտա իտի :

Տօօրկալ , չիօպհէսիլ , ճօրճուն նաղիքիսնէ քէլամ լարգ ալթընտա սէթը իտիլմիշ օլան իղթիհպատան ֆէվգէլատէ հիտտէթլէնմիշ օլաղազ , քէմալի թահպիր վէ դուրուք իլէ , ճօրճ Մալգօնան էօնիւնտէն կէչտի , վէ մէրգումուն վէրտիկի գօլթուգ սանտալիէսինտէ օթուրաու :

— Միւթթէհիմ մի աէտինիլ , պիրաառէր , ֆադաթ

նէ՛ս սէօյլէ եօթսուսուսուզ , -տէտի Լաւարա :

Ճօրճ , կէօյլէրինի տիգդաթլէ Տօօրկալա տիքէրէք ,

—Լվլէթ , միւթթէհիմ տէտիմ , վէ շիմտի տէ թէք-
րաւարարմ , չիւնքի բըհնա պէնի իթթիհամ իթտիկի հալ-
տէ , տիմէք հազըզաթը հալ պու տուր , -տէտի :

Ճէլլա պու արա թէվասաթ իթմէքլիկի միւնասիպ
ատտ իտէրէք ,

—Ճանրմ , -տէտի , -պէօյլէ պիր տիվանէճէ իթթի-
համտան տօլաեք , նէ՛ս իչին միւնաղաա իտիեօթսուսուզ ,
Սիզ զաթէն միւթթէհիմ տէ , յիսինիզ , վէ օլամագսընըզ :

Ճօրճ , բրէնսէսէ խիթապէն ,

—Թէշէքքիւր իտէրիմ , մատամ , Փաղաթ էվլէլճէ
տախի պէեան իթմիշ օլտուղում արզու մոհիպինճէ , սիւ-
քիւթ իթմէնիդի բէճա իտէրիմ , չիւնքի պէն քէնտիմէ
ավօզաթլըզ իտէպիլիլիմ :

Պանէհու Ճօրճ , Տօօրկալա շէօյլէ խիթապ իթտի ,

—Էֆէնտիմ , սիզ պիւլիւք ուլիշ զաթմընըզ , վէ սիզին
սիլիլէնիզ , Ասիա հիւքմամըլարընըն ավթիզ սիլիլէնի
սիւր , սիզին անընըզ , էճտատընըլըն պաշարընտա թաշը-
տըզլարը թաճըն ազըրըլըլը ավթընտա , տայա թէնէզլիւ
իթմէզ : Պէն իտէ , տաի պիր ինկիլիլիլիմ : Բէտէրիմ
քէնտի հալինստէ պիր զաթ օլուզ , անճադ վաղիֆէյի մէ-
մուրիյեթիլի հազըլլա իֆանէ տըղուքէշ փտի , վէ
թէքմիլ էօմրիւնիւ պու եօլա Ֆէտա իթմիշ իտի : Պու
հալտէ , բրէնա հաղրէթլէրի , սիզին իլէ անըն արատընտա ,
մէզհէպ վէ շէնկիլիլիք ճիհէթիլլէ բէք պիլիլիք ֆարդ վար
տըր : Հալ պու քի սիլ , բէտէրիմի բէք իլի թանըմիշ ,
բէք չօդ սէվիշ օլմալընըլ , հէման խիթիգամընը ալ-
մագլըզա , վէ պու ճիւրմիւն ֆալիլիլի մէյտանա չըզար-
միլըլըզա միւնարաթ իտիեօթսուսուզ :

—Լվլէթ՜ -ճէվապ վիրտի Տօօրկալա դապի պիր սէտա
իլէ , -էվլէթ , պէն ճօն Մալգօնու թանըր իտիմ , սնը
սէվէր իտիմ , անէ բիտէթ վէ հիւրմէթ իտէր իտիմ , վէ
իլլէ շիմտի , պուսուն իլին տիր քի , ինթիգամընը ալ-
մագ իտէրիմ :

—Տիմէք սիզի, միւթթէհիմին թահարրիսինէ թէչվիգ
իտէն եալընըզ պու ճիհէթ տիր :

—Խա'եըր, եալընըզ պու տէյիլ տիր : Պունտան պաշ-
գա, եէնի վէ ինքեար օլունմազ պիր իսպաթ իլէ կէօս-
թէրմէք իսթէրիմ քի, պէն Հինտիսթան շիրքէթինին
սահիհ վէ խալիս տաթ վէ միւթթէֆիգլիմ :

—Պէնի միւթթէհիմ իթթիլազ իլէմէքլէ, էօյլէ մի :

—Խա'եըր, պէն, պիր ինկիլիզին գաթիլինի, ինկիլիզ
հիւքիւմէթինէ թէպիմ իթմէքլէ, անը իսպաթ իտէճէկիմ :

—Վէ գաթիլ տէ, պէն իմ, եանի ճօրճ Մալգօն տըր,
էօյլէ մի, հա' :

—Էվվէթ, սիզսինիզ :

—Պու պապտէ էմի'նմիսինիզ :

—Հայ, հայ, չիւնքի իսպաթըմ պիլէ վար տըր :

—Իսպաթընըզ մը վար տըր, -տէտիլէր Էտվարտ, լօրա
Սինկըթըն, Տիէօտօնէ վէ ճէլլա, հէպ պիրլիքաէ օլարազ :

—Պիրատէր, պիրատէր, քէնտինի մուհաֆազա էթ,
պու իշթէ թէպրիէյի գիւմէթ իթմէլի, -տէտի Էտվարտ
եիւքսէք սէտա իլէ :

Ճօրճ, գարնտաշընըն էլինտէն թութարազ :

—Պիրատէր, բէտէրիմիզին իսմի խաթբը իչին սիւքիւթ
իթմէնի էմը իտէրիմ, -տէտի :

Պատէհու Տօօրկալա խիթապէն :

—Բրէնս հազրէթլէրի, պու ճինսեթի պէն իշլէմիշ օլ-
տուղունմա տայիր, իսպաթընըզ վար տէտինիզ, տէյիլ
մի, -տէեու իլավէ իթտի :

—Էվվէթ, միւքէմէլ իսպաթլարըմ վար տըր :

—Իզթիմալ տըր քի, շահիտլէրինիզ տէ վար սըր :

—Էվվէթ, շահիտլէրիմ տէ վար տըր :

Ճօրճ Մալգօնուն պիտտէֆաթ վուգու պուլան բէճա-
լարընա նիսպէթէն, ճէլլա պու արա եէնիտէն իճրայի թէ-
վասիւթ իլէ, վէ հէման բէճա եօլունտա :

—Քէնտինիզի սազընընըզ, Տօօրկալ, -տէտի, -չիւնքի
հիչ տիւչիւնմէքօրսունուզ քի, պու գատար չարուզ սու-
րէթտէ տալէթ իտիլէն շահիտլէր, իզթիմալ տըր քի ալ :

տանըրը , վէ եախօտ սիգի ալտաթըրը , իմտի , սագըն սիգէ եալան եանլը մալիւմաթ վիրմիշ օլմասընը :

Բրէնս , կէօզլէրինի բրէնսէսէ տիքէրէք ,

— Եալա՞ն մը , նէ՞ իչին օ ատէմլէր եալան սէօլլէնէ-
ճէքլէր , պա խուսուս քի ճօրն Մալգօնոս հէնուզ թանը-
մըշ օլտուգլարընտան , ալէյհինտէ դարեզլէրի տախի օլա-
մազ , —տէտի :

— Լաքին պու ատէմլէր քիմէր իսէ , քէնտի մէնֆաաթ-
լարը իչին խիւաֆ սէօլլէնէպիլիլընէր , —տէնու պէնան իթ-
տի ճօրն , Տօօրկալըն քէլամընը դաթթ իտէրէք :

Ճօրնուն պու սէօզլէրի իւզէրինէ , Տօօրկալ իսթէմէնէ-
րէք տիթրէտի , ֆազաթ տէրհալ քէնտույի թօրլանա-
րազ , քէմալի թէքէպպիլընէ ,

— Ֆազաթ պու տէտիկինիզ ատէմլէր քիմէր տիր ,
—տէտի :

Ճօրն իսէ , Տօօրկալըն տիթրէտիկինի կէօրէրէք կիւ-
լիւմսէտի , վէ իսթիհզաքեարի պիր սուրէթտէ ,

— Թէէմին օլունուզ , բրէնս հազրէթլէրի , թէէմին օ-
լունուզ , —տէտի , —չիւնքի պէն քիմսէյի իթթիհսաթ իթ-
մէնօրում : Եալընըզ ալէյհիմտէ շահատէթ իսէճէք օլան
շահիտլէրի պիլմէք իսթէնօրում :

— Հագգընըզ վար տըր , սըր ճօրն , —տէտի բրէնսէս
ճէլլա , —զիրա պէօլլէ պիր տէհչէթլի թէօհմէտէ գարշը
քէնտույի մուհաֆազա իսէպիլմէք իչին , պիր սէօզ Վէլ-
վէրի :

— Բրէնսէս հազրէթլէրի , պիլմիշ օլուն քի , պէն պու
անէ գատար քիմսէնէ իֆթիրա իթմէմիչիմ , —տէտի բը-
րէնս Տօօրկալ :

Ճօրն , Տօօրկալը սէլամլատըրը կիպի , ճէլլաքը տախի
սէլամլանարազ ,

— Մատամ , նէ՞ իչին պէնտէնիդի թէսահուպ իտիեօր-
տունուզ , —տէտի :

— Նի՞չին մի , —ճէվապ վիրտի ասթէչլի պիր հալտէ բը-
րէնսէս , —չիւնքի ճօն Մալգօն էհլի նամուս վէ սահիպ
ֆազիլէթ վէ սատըգ պիր զաթ օլտուղու հալտէ , պէն մէ-

մուռ վէ ինանմամբ , քի , քէնտի էվլապարնտան պիրի ալ-
չազ պիր գաթիլ օլումպ , քէնտի բէտէրինի ալչազճա գաթի
ու թէլէֆ իյլէսին . . .

Ճօրճ , էմնիեթիփիլիքլէ բրէնսէսի թէֆթիշ իթտի :
Մէրգում տէրիգանլընըն տէրունինտէ պազը կէօնա շիւպ-
հէ հասըլ օլումպ , պու շիւպհէ կիթտիքճէ պիպիւմէքտէ ,
վէ ֆիգրինտէ թազվիեթ քէսպ իթմէքտէ իտի իպէ տէ ,
նիհանէթ պէլլի իթմէեթէք ,

—Մատամ , հազգըմտա վազը օլան հիւսնի մուհաքէ-
մէնիլտէնչ չոլաեը , սիզլէրէ պէեանը թէշէքքիւր իյլէրիմ ,
զըրա պանա իանաթ իտիլէն ճինանէթ ֆիիլինի , նէվի պէ-
շէրի նատիրէն լէքէտար իյլէեէն ճինանէթլէրտէն պիրի
տիր , —տէտի :

Պատէհու կէօլէրինտէն պիր գաշ տամա եաշ կէլտի-
կինտէն , իքի էլլէրի իլէ եիւղիւնիւ կիլլէտի , վէ բէբէլէ-
եթէք ,

—Ահ , եա բապպիմ , պէն . . . պէն , պիր բէտէք գա-
թիլլի օլաեըմ հ հա . . . —տէտի :

Ճօրճուն շու տէհշէթլի հէեէճանը վէ ալթիւսթիւկիւ
չօգ սիւրմէեիպ , քէնտույի թօրլատը , վէ Տօօրկալա տօղ-
րու տէօնէրէք ,

—Լաքին պէն շու մէքրուհ ֆիիլի իճրա իթմէք իշին ,
նէ՛ Եօլտա ալչազ սէպէպլէ թահրիգ օլունմուշում , —տէ-
եու սիւալ իթտի :

—Էֆէնտի , պէն պու սէպէպի պիլմէմ , վէ պիլմէքտէ
իսթէմէմ , զիրա ինսանըն ֆիքրինտէն կէշէնի քիմնէ պի-
լէմէզ , վէ հըրսը շան ու թամա , ինտանա էն զիւատէ ալ-
չազճա ճիւրմ ու ճինանէթլէրի իճրա իթտիրի , վէ իհ-
թիմալ տըր քի , սիզ բէտէրինիլին մէմուրիեթ վէ վա-
րտաթընա պիր ան էվվէլ սահիպ օլմագ իշին , պու ճի-
նանէթի իշլէմիշսինիլ տիր : Ֆազաթ պէնիմ նէ՛մէ լա-
զըմ : Պէն հաքիմ տէյիլիմ , իլլա պիր միւտտաիեիմ , իմ
տի ճինանէթի կէօրաիւկիւմ , վէ ճանիլի տէ հիւքիւմէ--
թէ թէպիմ իթմիշ օլտուղում հալտէ , պէնիմ իշին պուն-
տան ֆազլա շէեէ լիւզում եօգ տուր , վէ ինտիմտէ վա-

զիֆէմ իֆա , վէ թէշէպպիւսիւմ իքմալ իտիլմիշ տիձ
մէք տիր :

Ճօրճ պաշընը էեէրէք :

— Բէք իյի , էֆէնտիմ , -տէտի , -սնճագ միւսաատէ-
նիլլէ սիզէ պիր շէյ սիւսլ իտէյիմ . սիզէ պու ճինաեէ-
թի խապէ՞ր մի վէրտիլէր , եօգսա , սիզ թարաֆընըղտան
թահարրիաթ վէ թահգըզաթ իճրա իտէրէք վէ իթտի-
րէրէ՞ք մի , պու հալէ պու տէրէճէ գալիլի քուրէթպէ վա-
զըֆ օլտունուլ :

— Պանա , րաժոհ Տօօրկալ Սահիպ տէրլէր , պէն , քէն-
տի մէմալիքիմի իտարէ իտէր , վէ օրատա հիւքիւմէթ սիւ-
րէրիմ , պինապէրին իմարէթիմ տախիլինտէ վուզու պու-
լան ճինաեաթը պիլմէքլիք , պէնիմ հագգ վէ վաղիֆէմ
իզթիզաւընտան տըր , վէ սըր ճօն Մալդօնուն գանը իտէ ,
իմարէթիմ տախիլինտէ ադմըշ տըր , -տէտի Տօօրկալ քէ-
մալի թէքէպպիւրլէ :

— Բրէնս հագրէթլէրի , -տէտի ճօրճ աշիքեար պիքիւ-
թիհզա իլէ , -էկէր զաթը ալինիլ Հինտիսթան չիքքէթի-
նին քօլիպ նաղըրը օլտա իտինիլ , հագըզաթէն պու քօլիք
սէ թիգապէթ իտէր տիկէր հիշ պիր քօլիս պուլունամաղ
իտի :

Ճօրճուն պու սէօլլէրի , ֆիլվազը Տօօրկալ թէէստիր
իթտիկինտէն , միւմաիլէյհ հիտտէթլէ վէ ըէնկի սօլմուշ
օլտրադ , աեաղա գալգաթ , վէ եիւքսէք սէտա իլէ :

— Էֆէնտի , սիզ գարշընըղտա քիմ օլտուղունու ու-
նուտուեօրսունուլ , -տէտի :

Ճօրճ կիւլէրէք :

— Խա'եըր , բրէնս հագրէթլէրի , ունութմաեօրում , վէ
հայրան օլուեօրում , -տէեու ճէվապ վիրտի , վէ սօնրա
սէսիլի տէյիշտիրէրէք , շէօյլէ տէվամ իթտիձ :

— Բէպէրիմ , պիւյիւք վէ մուխաթարալը պիր խըտմէ-
թէ , եանի Հինտտէ պիր թագըմ գաթիլլէրին կիլլի թէ-
ֆէրրուաթչալընը , հէր կէօնա թէպապիլլի իթթիխազ ի-
տէրէք մէյաանա չըգարմաղլըղա թէշէպպիւս իթվիշ օլ-
տուղունու , աճապա տօթունուլ օլմադ միւնասէպէթիլ-

լէ, սխալեցի՛ս պէտան իթմի՛շ մի խտի :

— Խա՛հըր :

— Տիմէք, բէտէրիմին շու վուգույի գաթլինի զարէզ ու ատապէթ էսէրինէ իմնատ իթմէքլիք, վէ Հինտիսթան տա էօթէտէն պէրու ինկիլիզէրին մահվընա չալըջան օլ մէլուն շէթանլարը պու սըրատա իթթիհամ իյլէմէքլիք ֆիքրի, խաթըրընըղա կէլմէմիշ օլմալը տըր :

— Խա՛հ'ր, չիւնքի շու սաաթ տա գաթիլ սէն օլտուղունու պիլիրիմ :

— Վէ պէլքիտէ էօյլէ պիր շիրքէթ մէվճուտ օլտուղունու ինքեար կէլիրսինիզ :

Տօօրկալ օթուրմուշ իքէն, պէթէքրար տիաղա գալգաւր, վէ միւթէքէպպիր պիր սէտա իլէ :

— Էֆէնտի, զանն իտէրիմ քի, սիզ պէնի իսթինթազ իաթեօրսունուզ, — տէտի :

Ճօրճ, էլիլէ եանընտա պուլունան եաղըխանէեէ վուրարազ :

— Էփլէթ, էֆէնտի, սիզի իսթինթազ իտիեօրում, ես նէ իսթէրսինիզ, պաշըմին վէ նամուսումուն թէհլիքէաէ գալմասընը՝ մը իսթէեօրսունուզ, խա՛հըր, էֆէնտի, խա՛հըր, պէն պաշըմը մուհաֆազա իթտիկիմ հալտէ, նամուսումու տախի գուրթարմագլըղա չալըշրեօրում, — տէտի եիւքսէք սէտա իլէ :

— Չալըշընըղ, — տէեու ճէվապ վիրտի Տօօրկալ Սահիպ :

ՇԱՀԻՏԵՐ

Պու սէօզլէրին իւզէրինէ, բրէնտէս ճէլլանըն եիւզիւ, միւքէտտէր պիր թէհայթիւր ալէամէթի քէսպ իթտի, վէ քէլամա աղաղ պիլլէ :

— Ճանըմ, պու նէ՝ — տէտի, — իքի թարաֆսան տա պու գաստար էմնիլեէթ, ապէթա պէն գօրգուրօրում, էօյլէ իսէ, խէթա վէ եանըլըղ գա՛նըլ թարաֆուս : Տօղ-

բուսուտ պաշրմ' տէօնիւեօր • պու հալտէ արթըդ շու իշէ պիր խիթամ վիրմէլի : Տօօրկալ , սիգ շահալտէրիմ վար տիեօրսուռնուզ , աէյիլ մի :

— Էվլէթ :

— Նէ՞րէտէ տիրլէր :

— Պուրատա տըրլար :

— Պուրատա մը տըրլար , էօյլէ իսէ , մէյտանա չըգ-տընլար , պէքլէեօրում , —տէտի ճօրճ հէյպէթլի պիր քէ-տա իլէ :

— Հագգընըզ վար տըր + սըր ճօրճ , — տէվամ իթտի ճէլլա , —չիւնքի անլէրին շահատէթի , սիգի թէպրիւէյի զիմնէթ իթտիրէճէք տիր , պուռու պէն էվլէլճէ գալգիմ տէ հիսս իթմէքտէյիմ : Պիզճէ իսէ հագըգալթը հալի անլամագ լագըմ տըր , պէն տալիսի պու միւշէվլէշ հալին աշիքեարէ չըգարըլմասընը խիթէրիմ , զիրա պէն պիր բըրէնսէս օլտուռում հալտէ , պէնիմաէ պագըր կէօնա հուգուգըր հիւքմըանիւէմ վար տըր : Էկէրչի հագգընըզտա վուգու պուլան իթթիհամ , սըրֆ քիզպ ու իֆթիրա իսէ , էվլէլ պէ էվլէլ պէն անըն ալէյհինաէ տավաճըր օւլաճաղըմ :

Պու սէօզլէրտէն սօնրա , Տօօրկալ , լօրտ Սինկըլթընա տօզրու տէօնէրէք ,

— Միլօրտ , միւսաաաւէ իաէ՞րմիսինիզ , —տէտի :

— Չաղըրընըզ , —ճէվապ վիրտի վալի պաշընը էեէրէք :

Տօօրկալ , սանտալեէսինտէն գալգըպ , օտանըն գաբուսունա գատար կիթտի , վէ բէրաէյի գալթըրարագ , ճապապ պիր իշարէթ իլէ ,

— Իշէրի կիրսինլէր , —տէտի :

Պատէհու կէլիպ եէրինտէ օթուրտու :

Ճօրճ տալի տիգգալթլէ բրէնա իլէ բրէնսէս պագըպ , քէնտու քէնտուեէ ,

— Պճալլալ , —տէտի , —նէ՞ իշին բրէնա հագգըմտա միւտ-տայլն սրֆալթըյլա պուլընտեօր տա , բրէնսէս տէնի թա-նսհուպ իպիեօր :

Էտվարծ , պու արալըգ Տիէօտօնէնին էլինի սըգարագ ,

Թէֆիէն գուրդընտան աշաղը ,
 — Տօգ թէօր , իւզէրիմէ տիվանէլիք կէլիէօր , — տէտի :

— Եա պէն , — ճէվապ վիրաի ֆրանսըղ թապիպ , — պտէս
 թա սօրիսօշ օլտում , վէ պաշըմ գազան կիպի գաշիտեօր :

Պու սըրաատա ճապլ , իքի նէֆէր Հինդլիլէրի օտաեա
 կիրտիրտիկինտէն , պունլար լօրա Սինկըլթընն եանընա
 դադար իլէրլէտիլէր , վէ ելլէրի կէօյիւալէրինտէ վէ պաշ-
 լարը եէրէ էլիլմիշ օլարագ , միւմաիլէյհին գարշըսընտա
 սուրտուլար :

Ճօրճ , պու Հինդլիլէրի կէօրիւր կէօրմէղ թանըաը :

Պունըար՝ Ճօրճուն , ֆիլլար գապրիսթանընա կիթաիկի
 կիճէ , գապիլ մարիֆէթիլլէ քիրա իլէ թուլթուլմուշ օլան
 իքի նէֆէր Հինդլիլէր իտի :

— Էվլէթ , — տէտի մէրգում տէլիգանլը , — թա քէնտիպ
 լէրի տիլ : Էվլէլիսի կիճէ , պու ատէմլէր պէնիմ իլէ պէ-
 րապէր Պէնարէսթէն հարէքէթ իթտիլէր , վէ պէնիմ տվ-
 աթթիմէ տէկին՝ պիրիպիրիմիզտէն այրըմատըղ : Իմտի ,
 տօսթլարըմ , պէնի տինլէյինիզ , վէ զամիր ու վիճտանը-
 նըղ իգթիզասընճա ճէվապ վիրինիզ : Շու սապթատ ,
 հազգըմտա ալլագճա վէ ինսանըն ազլընա խիֆֆէթ կէ-
 թիլիր սուրէթտէ պիր ճիւրմ իննատ իտիլիէօր , վէ ֆիլ-
 լէր գապրիսթանընտա բէտէրիմ ճօն Մալգօնուն գաթիլի
 պէն օլտուղում պէեան օլսնուեօր : Իմտի , սէօյլէյինիզ ,
 օլ միւքէտտէր մասէլլէ պէնիմէ պէրապէր նաօսը կիր-
 տիք , վէ զէվալլը բէտէրիմին նաշընը նաօսը պուլտուղ :

Ճէլլա ֆիւքսէք քէտա իլէ վէ շէտիտէն ,

— Սէօյլէյինիզ , տօսթլար , չիւնքի սիզլին շահատէթի-
 նիզ , սըր Ճօրճ Մալգօնուն պիկիւնահ օլտուղունու , վէ
 բրէնա Տօօրկալ Սահիպին իֆատաթը եալան իսուկինի ,
 պիւթիւն ալէմ հուզսընտա մէյուտանա գօեաճաճա տըր ,
 — տէտի :

— Էվլէթ , սէօյլէյինիզ , — թէքրարաուր լօրա Սինկը-
 լըն , — ֆագաթ էվլէլ պէ էվլէլ , խիւաֆ սէօյլէվէեճէ-
 կինիպի , մապուտարընըղըն էն միւհթէրէմի իւզէրինէ եէ-
 մին իտինիզ :

— Սիվանըն նամը իլէ Պօլհանինին էօրթիւսիւ իւզերինէ եէմին իտէրիւմ , —տէտի պիրի :

— Եյ սէն , —տէտու սիւալ իթտի լօրտ Սինկլթըն ի-րինճի Հինալիէն :

— Վիշու մապուտուն թէճէսսիւտէրի վէ իւհէնին հալգասը իւզէրինէ եէմին իտէրիւմ , —տէտի օլ պիր իրին-ճի Հինալի :

— Էյլէ իտէ , շէհատէթինիզէ միճնթաղըրըզ , վէ մա-տամ քի իլք տէֆա սէն եէմին իթտին , օ հալտէ եինէ սէն էվլէլ պէ էվլէլ շահատէթինի պէեան իլլէ , —տէտի վալի :

Պու էմը իւզէրինէ , ֆէլլահլարտան պիրի քէլամա ա-ղազ պիրլէ , աղըր վէ պօղաղտան պիր սէտա իլէ ,

— Ճօն Մալգօնուն վէֆաթը կիճէսի յ ճօրճ Մալգօն թէմիեէ օլունան շու ատէմ , պիզիմ մախալիֆէթիմիզէ վէ ըէճալըրմըզա նիսպէթէն , ֆիլլէր գապրիսթանընըն մուգատտէս մահէլլինէ կիրմէք իսթէտի :

— Եալան տըր , Էալան , —պաղըրտը ճօրճ հիտտէթլէ ,

— Պիզտէ պու էճնէպինին արգասընտան կիթմէք իս-թէմէտիք , չիւնքի մահէլլի մէզպուրմա պուլունան Սիվա մապուտունուն հէյքէլի , պիզէ ֆէվգէլատէ տէհէթ վիր-մէքտէ իտի , —իլալէ իթտի պիկէր Հինալի :

— Միլօրտ , միլօրտ , —տէտի ճօրճ , քէմալի իլթիրապ իլէ վէ կէօզլէրի գարարարագ , —Ալլահ աշգընա օլուն , պու ատէմլէրի տիլլէմէյինիզ , անպէրէ ինանմսերնըզ , չիւն-քի սէյլէտիքլէրի քիզպ ու իֆթիրա տըր :

— Պրագըն սէյլէսինլէր , սըր ճօրճ , սիզտէն սիլալ օ-լունաճագ վազըթ տա կէլիր , —տէտի լօրտ Սինկլթըն :

Լօրտու միւմալիէյհին , Հինալիլէրէ տօղրու տէճնէրէք իֆատէլէրինի իշարէթլէ պիլտիրմէսի իւզէրինէ , պուլար-տան պիրի ,

— Պու էճնէպի Էալընըզա գապրիսթանա կիրմէսինտէն պիր ազ սօնրա , պիր ինսանըն պօղուզ պօղուզ պաղըրշ սէտասընը իշիթտիք , —տէտի :

ճօրճ , Էլլէրինի սըգարագ , քէնսու քէնսուէն ,

—Օհ, խայնիկներ, —տէտի :

—Օլ վագըթ, մերագըմըզ գօրգումուզտան զինատէ քէսպի շիտտէթ իյլէտիկինտէն, —տէսլամ իթտի ֆէլլահ միւրայիճէ պիր թէէմինաթ իլէ, —մուգապտէս տէրէտէ նէ օլտուղունու անլամագ իւզրէ, պիզ տալսի իչէրի կիրտիք : Վէ ճօրճ Մալգօնուն, հէնուզ թէսլիզի բուհ իթմէմիշ օլան պիր ճէնազէնին իւսթիւնէ էյիլէրէք, եարէնին իչինտէն գանլը պիր գամա չըգարտըղընը կէօրտիւք : Էտվար, եիւզիւնիւ էլլէրիյլէ կիզլէեէրէք, քէնտու քէնտուեէ :

—Եա՛ րապպիմ, պու բէք տէհչէթլի հալ տըր, —տէտի : Ֆադաթ մէրգում լիսանէն հիշ պիր սէս պիլէ չըգարմատը :

Ճօրճ, բէնկի պիւսպիւթիւն սարարմըշ օլտուղու հալտէ, Հինտլիլէրէ տօղրու տէճնտիւ, վէ քէսիք պիր սէտա իլէ, շէօյլէ սէօյլէտի :

—Ֆադաթ սիզ բէք իյի պիլիրսինիզ քի, քէտէրիմի վուրմուշ օլան գամա, պիր Հինտլի գամասը իտի :

—Պէնարէստէ Հինտ գամալարը նատիր տէյիլ տիր, վէ հաթթա էսնայի բահատ, պիզ պու գամաեը սիզին քէմէրինիզտէ կէօրմիւշ իտիք, —տէտի Հինտլիլէրտէն պիրի :

Ճօրճ, ղաեթթ շիտտէթլէ,

—Մահիհ տէյիլ տիր, վէ սիզ ալչադ վէ եալանճը ա տէմէրսինիզ, —տէեու պաղըրտը :

—Ֆադաթ պու ատէմէր նէ՞ իչին եալան սէօյլէեէճէքլէր տիր, —տէտի Տօօրկալ, կէօղլէրինի ճօրճուն կէօղլէրի իւզէրինէ տիքէրէք :

—Վալի հաղրէթլէրի, —տէտի ճէլլա, —հէր նէ գատար պու ատէմէր, Հինտլիլէրին թէճաժուզ իտէճէքլէրի եէմինի իթմիշէր իսէ տէ, սիզ եինէ պունլարըն շահատէթինի գապուլ իթմէյինիզ : Պու պապտէ Գազիլի տէ իսթինթագ իտինիզ . . . հէմ Գազիլ, ճօն Մալգօն իլէ ճօրճ Մալգօն թարաֆընտան իքի տէֆա էօլլումտէն գուրթաբըլմըշ տըր : Պունուն տօղրուսունու սէօյլէր իսէ, օ սէօյլէեէպիլէճէք տիր :

— Էվվէթ , Էվվէթ , միւօրա հապրէթլէրի , —տէտի ճօրճ շէտիտէն , —Դազիլէ սիւալ խոխիզ , պէնիմ օնա Էմնիյ- եթիմ վար տըր . մէրգում , պիր տագըզա , պիր սանի- եէ պիլէ Եանրմտան պրըլմամըշ օլտուլունու , վէ իւք տէ- ֆա ճէնագէյի . քէնտիսի կէօրմիւշ իտուկինի իգրար իտէ- ճէք տիր :

Լօրա Սինկըլթըն , Դազիլին կէթիրլմէսի իւին Էմր վիրտի :

— Կէլտի , Էֆէնտիմ , —տէտի ճաալ , Դազիլի մէճլիտէ կէթիրէրէք , վէ գուլաղընա խէֆիէն , —խաթըրնա կէթիր քի , Պօվհանի Էմր իտիհօր , Ետ սիւքիւթ իտէճէքսին , վէ Եախօտ Էօլէճէքսին , —տէտի :

— Լաքին շու Էվլյեթ վէ մէշագգաթ , ինսանըն թէ- համիւլ իտէպիլէճէկի տէրէճէտէն զիհատէ տիր , —տի- մէքտէ իտի Էտվարտ քէնտու քէնտուեէ :

— Դազիլ , օղլում , —տէտի ճօրճ , հէման քէճա իտէր պիր սէտա իլէ , —շու սաաթտա հէր շէյ սէնտէ գալտը , սէն հագըրգաթը հալի սէօլէ , վէ պէնի շու պէլիեէտէն գուրթար : Պէն ֆիլլէր գապրիսթանընա կիրտիլիմտէ , սէն- տէ պէնիմէ պերապէր կիրմէալի՞ն մի իտի :

Դազիլ , պաշընը աշաղը Էյմիշ օլտուլու հալտէ , քէ- սիք պիր սէտա իլէ ,

— Խա'հըր , —տէտի :

— Էյ պու հէ՞ , պուտա՞ մը միւսաայի , —տէտի բրէն- սէն թէաճճիլլէ :

Էտվարտ , պու սըրատա բութ կիպի , վէ Ֆրանսըլ թա- պիպ իտէ միւքէտտէր սուրէթտէ տուրմագտա օլուպ , Եա- լլնըզ Լօրա Սինկըլթըն , հիշ տէյիլ իտէ զահիրէն օլտուն , վաղիֆէսիզ վէ ֆիւթուրսուզ կէօրիւնմէքտէ իտի :

Ճօրճ Եիւզիւնտէ օլան պիր գաչ տամլա սօզուգ թէր- լէրի սիլէրէք ,

— Չօճո'ւգ , սիւալիմի իշիտէմէտի՞ն մի . . . խաթըրնա կէլմէեօր քի , Էօնտէն սէն կիթտիկին հալտէ , պէնտէ սէնին սըգանտան կէլիհօրտում , վէ սէնտէն տալա պրըլ- մատըմ , —տէտի :

Դազիկին կէօզլէրինտէն պիր գտչ տոմլա եաչ ագտը , վէ քէնտու քէնտույի թօրլանալ , քէսիք պիր սէտա իլէ ,
— Էֆէնտիմ , գապրիսթանտա սիզ եալընըզ իտինիզ ,
— տէտի :

— Պիրա՛տէր , պունլարըն հէրսի սէնի իթթիհամ իտի-
հօրլար , — տէտի Էտվարտ :

— Լաքին պու բէք ալչագլըզ տըր , — իլավէ իթտի բը-
րէնսէս ճէլլա :

Ճօրճ , բրէնսէսէ սօղուզ պիր պագըչլա ,

— Էօյլէ տէյի՛լ մի , մատամ , — տէտի :

Նիհանէթ լօրտ Սինկըլթըն տախի , սիւալ եօլունտա ,

— Էյ ճօրճ Մալգօն , քէնտինիզի մուհաֆաղա իթմէք
իչին , պիր տիեէճէկինիզ վա՞ր մը տըր , — տէտի :

Պու սիւալ իւզէրինէ , պիր իքի սանիեէ կէչէր կէչմէզ ,
ճօրճ սօղուզ գան իլէ ,

— Խա՛հըր , միլօրտ հազրէթլէրի , շիմտիլիք պիր տիեէ-
ճէկիմ եօզ տուր , — տէտի :

Պու սէօզլէրտէն տօլանը ումումէն հասըլ օլան թէաճ-
ճիւպ իզալէ օլունմազտան էվիլէ , լօրտ Սինկըլթըն չըն-
կըրաղը չալմասըյլա , տէրհալ ճատը իչէրի կիրտի :

— Հայտէ , գայմատամ Միտլէյի չըղըր , շիմտի կէլսին ,
վէ պիրլիքտէ պիր պէօլիւք տախի ափէր կէթիրսին քի ,
միւթթէհիմի թէսլիմ իտէլիմ , — տէեու էմը վիրտի միւ-
մաթլէյի լօրտ :

Ճաալ տիշարը չըգընճա , Էտվարտ շաչլըն պիր հալտէ
վալիեէ չէօյլէ խիթապ իթտի ,

— Միլօ՛րտ , միլօ՛րտ , պու սէօյլէտիկինիզ սէօզլէր նէ՞
տիր : Միտլէյ . . . աաքէր . . . միւթթէհիմ . . . ա՛հ ,
սահիհէն , սի՛զտէ մի պիրատէրիմին գապահաթլը օլտու-
ղունա ինանըեօրսունուզ :

Վալի , տէլիգանլըեա սիւքիւթ իթմէսի իչին էմը իթ-
տի , վէ անտէն բրէնս Տօօրկալա տօղրու տէօնէրէք ,

— Բրէնս հազրէթլէրի , պէօյլէ պիր պիւյիւք գապա-
հաթլըեը իրանէ իթտիկինիզտէն տօլանը , սիղլէրէ պէ-
եանը թէչէքքիւր իտէրիմ : Շիմտի պէնիմ վազիֆէմ ,

պունու ինկիլթերրա հիւքիւմէթինին ճինսեթ մէճլիսինէ
թէսլիմ իթմէք տիր :

— Ինկիլթերրա հիւքիւմէթինէ՞ մի, — տէտի բրէնսէս ,
վէ եիւզիւնսէ իսթիհդաքեարի պիր թէպէսսիւմ միւշա-
հատէ օլունտու : — Խա'եըր , խա'եըր , միւրա հաղրէթլէրի ,
պէն անը պէնիմ հիւքիւմէթիմէ թէսլիմ իտէճէկիմ :

— Միւրա հաղրէթլէրի , — տէտի Տօօրկալ լօրա Սինկըլ-
թընա իսթապէն , — էկէր ինկիլթերրա հիւքիւմէթի , պէ-
նիմ շահատէթիմէ լիւզում կէօրիւր իսէ , տէրհալ միւ-
սարաաթ իթմէքլիկէ հաղըրըմ :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ , էֆէնսիմ , պէնտէ սիզտէն
պունու պէքլէր իտիմ :

— Ահ , սըր ճօրճ , սըր ճօրճ , — տէտի ճէլլա եիւրէք-
լէրի բարալանըճը պիր սէտա իլէ , — պէնիմ սիղէ նէ՞ դա-
տար էմնիյեթիմ վար իտի , ս'հ , սիզ պէնի նա'սըլ ալ-
տաթաընըզ :

Ճօրճ Մալքօն , ճէվապ օլարազ , միւմսիլէյհա իւզէ-
լինէ թահգիրլէ նազար իթտի :

Պու էսնատէ գարուլոր աչըլլապ , մանէթինտէ պիր
պէօլիւք ասքէր օլտուղու հալտէ , գայմազամ Միտլէյ
կէօլիւքտիլ :

Դայմազամ ըէսմէն սէլամ վիրէրէք ,

— Կէլիւք , էֆէնտիմ , էմր իտինիլ , — տէտի :

— Պու առէմ սիյին հապսինիզ տիր , — բէնու ճէվապ
վիրտի վալի , ճօրճու կէօսթէրէք :

Վալինին պու էմրի իւզէրինէ , գայմազամըն իւսթիւն-
տէ թարիֆ օլունմալ պիր թէաճճիւպ ալէամէթի միւշա-
հատէ օլունտու , ֆազաթ նիզամէն սիւքիւթ իթմէսի լա-
ղըմ կէլտիկինտէն , իթաաթ իթտի ,

Լօրա Սինկըլթըն տախի շէօլլէ տէվամ իթտի :

— Սըր ճօրճ Մալքօնու գալէանա կէօթիւրիւպ , օրա-
տա թէվդըֆ իտէճէքսինիլ :

— Բէք իյի , էֆէնտիմ :

— Պու պապտէ սիզ մէսուլտունուլ , անլաաընըճ մը :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ :

—Տօօրկալ, դօրունուղու պանա վիրինիդ, չիւնքի սէ-
րանըմա դատար կիթմէք իչին, սիզին մուսվէնէթինիդէ
միւնթաղըրմ, —տէտի բրէնսէս Տօօրկալա խիթապէն:

—Պու պապատէ քէնտիմի պախթիեար ատա խտէրիմ,
—պէտու իլավէ իթտի Տօօրկալ:

Պու սրբատա ճօրճ վաղիլի սէլամխտը, վէ մաղրուրէն
ճէլլանըն վէ Տօօրկալըն էօնիւնտէն կէչիպ, վէ առքէրին
օրթատընտա տուրարագ, պիր ամիր կիպի,

—Հայտէ, էֆէնտիլէր, կիտէլիմ, տէտի:

Պունուն իւղէրինէ, Հինտիսթան չիրքէթի ասքէրլէրի,
ճօրճուն էթրաֆընտա տիզիլէրէք, պէօլլէճէ բիասէթ սէ-
րանընտան տիչարը չըգտըլար:

Էտմարա իլէ Տիէօտօնէ, ճօրճ Մալգօնուն արգասըն-
տան կիթմէքիկէ Ֆաղըրլանմագտալար իքէն, լօրա Սին-
կըթըն պունլարը թէվզըֆ պիրլէ,

—Բէճա խտէրիմ, տուրունուղ, էֆէնտիլէր, —տէտի,
—չիւնքի սիզին իլէ դօնուշմագ խիթէրիմ:

ԽԻՆԱՆԵՐ

Բիասէթ սէրանընըն սալթանաթ դարուսունա կէօթիւ-
րէն նէրտիլլէնին ալթ աեաղընտա, Սօկօր, Հօլգար վէ ֆա-
ղիր Սունիասի պէրլէմէքտէ օլուպ, ճէլլա իլէ Տօօրկալ
պունլարա եագլաշտըլար: Բրէնսէս պունլարըն հէր պիրի-
նէ պըր պըր կիզլի թալիմօթըլար վիրտի:

Մէրդումանըն եիւզլէրինտէ վաչի պլը սէվինճ միւշա-
հատէ օլունարագ, հէր պիրի պիրէր թարաֆա կիթմէկէ
պաշատըլար, վէ բրէնսէս իլէ լապթահ տախի, քէնտիլէ-
րինէ պէրլէմէքտէ օլան արապահա լաքիպ օլտուլար:
ճէլլա Տօօրկալ իլէ եալընըզ գալընճա, շու վէճհ իլէ քէ-
լամէ իպթիտար էյլէտի:

—Իլթիֆաթըմը դապուլ իտին, Տօօրկալ, չիւնքի պէն
սիզաէն պու տէրէճէ մէհարէթ մէմուլ իթմէզ իքէն, սիզ

Հիւանդանոցի արքայապետը, զինվորական և քաղաքացիական խորհուրդի անդամները։

մէմուլտէն չօղ զիեատէ իշ կէօրտիւնիւզ :

— Տիմէք պէնտէն մէմուլտն օլտունո՞ւզ , էֆէնտիմ :

— Հէմ բէք զիեատէսիյլէ :

— Նա՞սըլ , օեուլուսուլու լաերգըյլա օյնաեապիլտիմ մի :

— Էվլէթ , հաթթա բարիզտէ Լօնտրատա պուլունան պիւյիւք թէպթօլարըն էն մէշհուր օեուլնճուլարը պիլէ սիդին եաբաղընըլը եաբամաղլար : Տօղրուսուլ ինսանը թէէմին իտիճի պիր հալինիզ վար իտի , վէ իֆատէլէրինիզ օլ մէրթէսլէ գուլվէթլի իտի քի , պիր արա պիլէ ճօրճ Մալգօնուն բէտէրինի սահիհէն դաթլ իթմիշ օլտուլունա ինսանըեօր իտիմ :

— Լաքին պուլունըա պէրապէր բրէնտէս , օյնաուղըմ շու օեուլն կիւճճէ իտի : Շէօյլէ քի ճօրճ Մալգօնուն կէօղլէրի , պէնիմ կէօղլէրիմէ թէսատիւֆ իթտիքճէ , նազարը տիգգաթը , եիւրէկիմին թա տէրինինէ աքս իտիեօր զանն իտիեօր իտիմ , վէ պու սըրատա իշի աշիքեարէ չըգարմամազ իշին , ինսանըլըն մաֆէվգինտէ սայ վէ ճահտ իտիեօրտուլ : Տօղրուսուլ , էլիմտէ գարապինա վէ եախօտ գամա օլարազ , շու ատէմ իլէ գարչը պէ դարչը կէլմէքլիլի տահա զիեատէ թէրճիհ իտէր իտիմ :

— Պիր տիւշմէնէ գարչը հէր նէ եօլտա մուամլէլ իտիլտէ , սեղա տըր , վէ ճօրճ Մալգօն իսէ , ինկիլիզ օլտուլու ճիհէթլէ , պիզիմ տիւշմէնիմիզ տիմէք տիր :

— Պէնիմ ճօրճա օլան զարէզիմ , եալընըզ պուլնտան իպարէթ տէյլ տիր ,

Բրէնտէս , թէաճճիւպլէ Տօօրկալա պաղարազ ,

— Տիմէք ճօրճա գարչը շախի պիր զարէսինիզ վար տըր , - տէտի :

— Էվլէթ :

— Լաքին օ սիլէ նէ՞ եաբմըլ տըր :

— Դատտէր , անը պէնիմ եօլում իւղէրինէ պիր մանի օլտուն տէյի աթմըլ տըր :

— Անլահամահօրում . . . լաթահ Տօօրկալ Սահիպ իլէ ճօրճ Մալգօն արասընտա նէ՞ օլապիլիր , վէ ատի պիր էճնէպի , պիր բրէնա իշին նա՞սըլ պիր մանի օլապիլիր :

—Ճօրճ Մալգօն, մատմուտալէլ Մարի Պըրթէլին նի-
շանլըսը տէյիլ մի տիր :

—Էվլէթ, լաքին սիգէ նէ :

—Խշթէ պէն օ կէնճ գըլը սէվէրիմ :

Բրէնսէսին սօլիուն հանագլարնատա պիր գըրմըլըրդ,
վէ սիեան կէօղլէրինտէ պիր բարլաթըրդ միշահատէ օ-
լունարադ,

—Վայ, սիգ անը սէվիեօ՞րմուսունուդ, —տէտի :

—Հէմ ճան ու կէօնիւլտէն սէվէրիմ : Հիւքմ իտին
պիր քէրրէ քի, պէն պու գըղա մալիք օլմագ իչին, էկէր
քէնտիսինի նիքեահլը գարըմ սըրասնտ գօյմագ լաղըմ
կէլտէ, օլ պապտէ ապա թէրէտտիւտ իթմէհէճէկիմ :

—Ֆագաթ պու տիւննէլիք տիր :

—Անը պէնտէ պիլիրիմ . . . լաքին նէ՞ եաբտեղմ, մու-
հապպէթ սէվտա օլունճա, պաշտա ասըլ գալմագ : Պէն
Մարի Պըրթէլէ թէսատիւֆ իթմէղտէն էվլէլ, էյլէնճէ-
նին նէ օլտուղունու պիլիր, ֆագաթ սէվտա տէնիլէն չէ-
յին նէ օլտուղունու պիլմէզ իտիմ : Հալ պու քի, պու
կիւնքի կիւն պու կէնճ գըղտան եալընըզ պիր պուսէճիք
ալմագ իչին, հարէմիմին պիւթիւն գատընլարընը տալա ա-
ճըմահարադ ֆէտա իտէրիմ . . .

Տօօրկալըն, պալէատէքի սէօղլէրի սէօյլէտիկի գէման,
ճէլլա սախի քէնտու քէնտուէն չէօյլէ սէօյլէմէքտէ իտի

—Վէ իշթէ օ Մարի Պըրթէլ տէյիլ մի տիր քի, ճօր-
ճուն եիւրէկինի պէնտէն զասպ իթմիշ տիր, վէ ճօրճ ա-
նը սէվտիկինտէն նաշի տէյիլ մի տիր քի, քէնտիսինէ
եիւրէկիմիէ պէրապէր պիր թախթ հիպա իթտիկիմ հալ-
տէ, պէնի, եանի բրէնտէս ճէլլաեը բէտա իյլէմիշ տիր :
Լաքին օնլար կէչմիշ օլա, շիմտի Գալի վէ Պօլհանի մա-
պուտլարըմըզ պէնի հիմանէ իթմէքտէ տիրլէր : Պինան
սըլէյհ ախըր ինթիգամըմ, մէմուլիմտէն չօգ զիեատէ կիւ-
ղէլ վէ միւքէմմէլ օլապիլէճէք տիր :

Պատէհու եիւքտէք սէտա իլէ,

—Էֆեարընըզ անլաեօրում, Տօօրկալ, վէ մատամ
քի իշ պու մէրքէզտէ տիր, սիգ հագըգաթէն ճօրճ Մալ-

գօնու զհետտէսիլէ թահգիր իթմէլիսինիլ, —տէտի :

Պու սըրատա Տօօրկալըն եիւզիւ հէմնն վահչի պիր սու-
լէթ քէսպ իտէրէք :

—Էվլէթ, —տէտի, —թահգիր իտէրիմ, հէմ պիւթիւն
գուլվէթ վէ իգթիաարըմ իլէ թահգիր իտէրիմ, վէ ա-
նըն վիճուտի տիւնեա իւզէրինտէն մահվ ու նապէտիա
օլմատըգճա, ասլա բահաթ իթմէեհէհէլիմ, վէ ասլա ու-
եումանաճաղըմ, վէ ասլա կիւլմէեհէհէլիմ :

—Էյլէ իսէ, էմին վէ բահաթ օլուն, Տօօրկալ, չիւն-
քի ճօրճ Մալգօն էօլտիւրիւլէհէք տիր, —տէտի ճէլլա սօ-
ղուգ գան իլէ :

—Շիւպհէտէլիմ, —տէտու իլավէ իթտի բաժահ պա-
շընը սալլահարագ :

—Նէ՞ իչին, եօգսա մուվաֆֆադ օլմատըգ մը :

—Էվլէթ, էվլէլա մուվաֆֆադ օլապիլտիք, ֆադաթ
սօնրասընը պիլմէմ, չիւնքի ճօրճ Մալգօն ինկիլիլէրին է-
լինէ թէպիմ օլունմուշ տուր, վէ լօրտ Սինկըլթընըն էմրի
մուճիպինճէ, մէրգուճուն իլամը, ինկիլթէրրա հիւքիւմէ-
թի թարաֆընտան վիրիլէհէք տիր : Պէնիմ պէեսն իթ-
տիկիմ իթթիհամ, ելտըըմ կիպի տիւշէրէք, ֆիլվա-
դը թէէսիրինի իճրա իլլէմիլ էսէ տէ, պադալըմ իշ ճիւ-
տէն թահթը մուհաքէմէեհէ վէ իսթիթադա ալընըր իսէ,
օ թէէսպիր պադի գալաճա՞դ մը տըր : Չիւնքի ճօրճ Մալ-
գօն, պիլիմ կէօսթէրտիկիմիլ տէլիլ վէ իսպաթլարը,
քէնտի հէմշէհիլէրինտէն միւրէքքէպ օլան պիր ժիւրի
եանի եէմինի պիր մահքէմէ հուզուրունտա, թահթը միւ-
պահասանա ալաճադ, քէնտուլի միւտաֆտա իլլէեհէհէք,
վէ քէնտիսի պիտուշ օլմասըլլա, պէլիլ վէ շէտիտ քէ-
լամար իրատ իտէհէք, վէ պինաէն ալէյհ պիլիմ եաբ-
տըլըմըլ շու միւքէլլէֆ պինաբը, պիլիմ պաշլարըմըլըն
իւզէրինէ երգաճադ տըր :

—Տօօրկալ, սիլ հալէա պու իթիդատտո՞մ մը սընըլ :

—Էվլէթ, պու իթիդատտաեըմ, վէ պունտան տօլա-
եը տախի գօրգուեօրում :

Պու սէօղիւն իւզէրինէ, ճէլլա գահգահա իլէ վէ բէք

ղարիպ սուրէթտէ կիւլմէեէ պաշլաարդ տա , Տօօրկալ , միւ-
մաիլէյհանըն չըլարմամըչ օլտուլունու անլաեապիլմէք ի-
չին , թէհայեիւրլէ պագմանա պաշլատը :

Բըէնսէս , միւմաիլէյհին ֆիքրինսէն կէչէնի անլամաղ-
լէ , պաշընը սալլաեարագ ,

— Խա'եըր , Տօօրկալ , խա'եըր , -աէտի , -պէն տիվանէ
տէյիլիմ , անճագ սիզ անլամսեօրստէնուզ թի . . :

— Նէյի' , էֆէնտիմ :

— Շու . քի , բէնիմ բլանլարըմ սալա եանըմաղլար : է-
կէր պէն , էվվէլճէ թէտապիրի ինթիեաթիեէյի իթթի-
խազ իթմէմիչ օլա իտիմ , սիյին վէսվէսէլէրինիզ հագգ-
լը օլապիլիւր իտի , վէ գօրգունուզ ֆիլիլէ չըգար իտի : Իմ-
տի , պիլմիչ օլուն քի , ինկիլիղլէր ճօրճ Մալգօնու մու-
հաքէմէ իթմէեէճէք տիլլէր , չիւնքի գաթէն ճօրճ Մալ-
գօն մահքիւմ տիւր : էվվէթ , Տօօրկալ , ճօրճու պէն մահ-
քիւմ գըլմըչըմ , վէ պէնիմ հիւքմ ու իլամըմ սալա կէ-
րի ալընմաղ : էվվէթ , պիր գատթ կէչմէղտէն , Մարի Պըր-
թէլին նիշանլըսը օլան ճօրճ Մալգօն գաթլ լը թէլէֆ ի-
տիլէճէք տիր :

— Գաթլ ու թէլէֆ մի իտիլէճէք տիր :

— էվվէթ :

— Ֆագաթ տէրխաթըր իտին քի , ճօրճ պիր ինկիլիզ
զապիթին թահթը գօմանտասընտա պուլունան պիր պէօ-
լիւք սսքէր իչինտէ տիր , վէ զապիթ իսէ , մահքիւմիւ
մէրգում հագգընտա , վալինին գարչըսընտա մէսուլ տուր :

— Պէնիմ նէմէ՞ լազըմ : Մատամ քի պէն ճօրճ էօլէ-
ճէք տիր տէտիմ իսէ , էօլմէլի տիր :

— Լաքին քի'մ անը վուրմագլըյը տէրիւհստէ իտէճէք
տիր :

— Հիչ քիմնէ . . . պունունլա պէրսպլէր հէր քէս :

— Նէ՞ տիմէք , պէն պունտան պիր շէյ անլաեամաարմ :

— Տիմէք իսթէրիմ քի , պու իշի Պէնտրէս էհալիսի
իհրա իտէճէք տիր :

— Նէ՞ կիպի :

— Շէօյլէքի , պու կիւն ժակարնաթ եօրթուսու օլտու-

ղունտան, վէ պիր ազտան մահպուս, պիւյիւք մէյտան-
տան վէ կանժ քէօրրիւսիւ իւզէրինտէն կէչիւրիէճէք ի-
տուկինտէն, թապիւթիլյէ ճօրճուն ալանը իլէ պիղիմ մա-
պուտուն ալանը, պիրի պիրլէրինի գարչլաեաճագլար
տըր: Զաթէն Սօկօրա, Հօլգարա վէ ֆագիւրէ թալիմաթ
վէ էվամիրիմի վիրմիչիմ, վէ պիր ազտան իճրա իտէճէք
տիրլէր . . . շիմոի անլանօրմուսունուզ, Տօօրիալ:

—Անլամանա պաչլաեօրում:

—Վէ պիզ պու մէնզարէյի, սէրանըմըն քէնչիւրէլէրին-
տէն սէյր իթտիկիմիզ հալտէ, սիզին եիւրէկինիզ քէմա-
լի մէսրուրիեթինտէն մէսթ օլաճագ տըր, չիւնքի Մարի
Պըրթէլ էվլէնմէզտէն էվլէլ, տուլ գալաճագ տըր:

Հագըգաթէն րաժահըն եիւզիւնտէ զալիմ պիր թէ-
պէսսիւմ միւշահատէ օլունտու:

Պու էանատէ բրէնսէսին արապասը, սէրանըն հավլի-
սինէ կիրիպ, սալթանաթ գաբուսու տալի գաբանտը:

Պունլարը պուրաճըգտա թէրք պիրլէ, պիր ազ կէրի-
եէ նագլը քէլամ իտէլիմ:

Րիասէթ սէրանընըն հավլիսինա, տուրմագտա օլան
Սթօք, պիր պէօլիւք միւսէլլահ առքէրին իչինտէ, վէ է-
լինտէ աչըզ գըլըճ թութմագտա պուլունան գայմագամ
Միալէյին էօնիւնտէն, էֆէնտիսինին կէչտիկինի կէօրիւն-
ճէ, էվլէլ պէ էվլէլ կէօղլէրինէ ինանամատըղը կիպի,
աղղընտան տալի պիր քէլիմէ պիլէ չըգարամատը: Ֆա-
գաթ նիհանէթ, իչին հագըգաթ օլաուղունա իսկեաթ օ-
լունճա:

—Ահ, սըր ճօրճ մահպուս մու տուր, -տէեու պա-
ղըրտը:

Հաթթա մէրդում խըամէթքեար, էֆէնտիսինէ տօղ-
րու կիթմէք իչին, պիր հարէքէթ իճրասընտա պուլուն-
տու իսէ տէ, ճօրճ, ամիր պիր հէյեթէլէ, բարմագլա-
ընտան պիրինի աղղընա կէօթիւրիւպ, սիւքիւթ իթմէսի-
նի էմր իլլէտիկինտէն, Սթօք պու խուսուտա մուվաֆֆա-
գաթ իթտի, վէ գալպի միւքէտտէր, վէ պաչը եէրէ է-
սիլմիշ օլարագ, ասքէրին արգասընտան կիթմէկէ պաչլատը:

իշթէ պունտան պիր գաչ սանիւնէ սօնրա , պիւյիւք նէրտիվէնին աշաղըսընտա , ճէլլանըն , Հօլգար վէ Սօկօր վէ Փագիր իլէ կիզլի միւլագաթը վուպու պուլմուշ իտի :

Գազիլ , էլէմ ու քէտէր իշինտէ օլարագ , վէ հապիւնին պիր տիրէյի արգասընտա կիզլէնէրէք , մէգքիւր միւլագաթտա հաղրր պուլունմագտա իտի , վէ հէր նէ գատար պիր լուղէթ պիլէ իշիտէմէտի իսէ տէ , Փագաթ պու միւլագաթ քէնտիսի իշին շիւպհէլի կէօրիւնտիւ :

Վէ բրէնսէս իլէ բրէնսին պիրլիքտէ արապահա րաքիպ օլմալարընտան սօնրա , մէրգում կէնճ Հինտլի կիզլէնտիկի մահէլլտէն տիշարը չըգարագ , Կանժ նէհրի քէօրրիւսիւնէ տօղրու իլէրլէմէքտէ օլան իւշ Ծէֆէր Հինտլինին , ապս նազարը տիգգաթընտան զայպ իթմէեէրէք , արգալարընտան կիթմէքլիկէ գարար վիրտի :

Թապիրի ախէրլէ նէհրի մուգատտէս թէսմիւնէ օլունան մէգքիւր Կանժ նէհրի , հէման միւսալի սուրէթտէ Պէնսրէս շէհրինի իքի գըսմա թագսիմ իտէր : Բիասէթ սէրաեը իլէ գալէս , շէհրին իքի ուճլարընտա վագը օլուպ պինաէն ալէյս շէհրին պիր ուճուլտան տիկէր ուճուլա կիթմէք իշին , հէր հալտէ մէգքիւր նէհրտէն կէչմէք լաղըմ կէլիր :

Ճօրճուն ալաեը , շէհրին պիւյիւք մէյտանընա չըգարան տար վէ տօլաչըգ սօգագլարըն իշինէ կիրտի : Պիր պաչգա գալապալըգ տախի , ագըմ ագըմ , Ժակարնաթ զիյնէթինին իճրասընա մախսուս օլան մահէլլէ տօղրու սէյիրթմէքտէ իտի :

Մէգքիւր սէվինճլի վէ բաթըրտրլը իզտիհամ , տալա խուսումէթ էֆքեարըյլա օլմահարագ , անճագ մէրաղլէ ճօրճու թէֆթիշ իթմէքտէ իտի , վէ իզտիհամըն իշինտէն պաղըլաըը , եէրլի էհալիտէն օլան մէրգուման ինկիլիզ ասքէրլէրիլէ , Հինտ լիսանընճա պաղը սէօզ սէյլէյիպ , եինէ եօլլարընա պիլա վագիֆէ տէվամ իտէրլէր իտի : Բիասէթ սէրահընտան Կանժ քէօրրիւսիւնէ զատար օլան մէսաֆէնին նըսֆը գաթթ իտիլտիքտէն սօնրա , գայմագամ Միտլէյ պիր իշարէթլէ սսքէրլէրտէն պիրինի եանընա

ճէլայ իթտի, վէ քէնտիսի իսէ կէլիպ ճօրճուն եանընտա տուրտու : ճօրճ միւքէտտէր, ֆագաթ մաղլուր պիր թէ պէսսիւմ իլէ գայմագամա նազար իթտի : վէ իշպու սուրէթէ, պէ յնլէրինտէ միւքեալէմէեէ իպթիտա օլունա-րագ, էվվէլա կէնճ զապիթ :

—Սրը ճօրճ, իթիմատ իտին սէօղիւմէ քի, — տէտի, շու էսնատէ պէօյլէ պիր միւշքիլ մէմուրիյեթէ թայեին օլունտուղում իչին, զիհատէսիյլէ թէէսսիւֆ իտէրիմ :

—Թէէսսիւֆ իթմէյինիլ, գայմագամ, —ճէվապ վիրտի հաբիս, —չիւնքի սիլ վաղիֆէնիլի իֆա իթմէքտէսի-նիլ, վէ պու վաղիֆէյի իսէ, սահիհ պիր ասըլլատէնին նէզաքէթի իլէ իֆա իտիեօրսունուլ :

—Սրը ճօրճ, միւսաատէնիլլէ սիզէ պիր սիւալ արգ իթմէք իսթէրիմ :

—Պուեուրուն, էֆէնտիմ, սիւալ իտին, վէ էվվէլճէ շուրասընը պիլին քի, սիւալինիլ հէր նէ տալսի օլսա, ճէ վապընը վիրմէքիկէ թէահիւտ իտէրիմ :

—Էօյլէ իսէ, սրը ճօրճ, լօրս Սինկըլթըն նէ՞ իչին սի-զին թէվգըֆընըղը, վէ սիզի գալէաեա կէօթիւրմէքիկի պանա էմը իթտի :

—Չիւնքի, լաթահ Տօօրկալ Սահիպ, հագգըմտա տէհ-չէթիլ պիր իթթիհամտա պուլունտու տա . . . :

—Բէք իյի, շու իթթիհամըն նէ՞ օլտուղունու անլաեա պիլի՞րմիյիմ :

—Անլաեապիլիւրսինիլ, վէ սէօյլէտիկիմ տագըգատա, տէհչէթլէ եանըմտան պըրլապիլիւրսինիլ : իչթէ սէօյլէյիմ, լաթահ Տօօրկալ Սահիպ, կիւեա պէն, բէտէրիմին գաթիլի օլմուշ օլտուղումու պէեանլէ, պէնի մէմլէքէթիմին հիւքիւմէթինէ թէսլիմ իթտի :

—Սիլ . . . բէտէրինիլլէն գաթիլի հա՛ . . . —տէտի Միտլէյ եիւքսէք սէտա իլէ, —լաքին օալլագ հէրիֆ եա-լան սէօյլէմիլ : իմտի, սրը ճօրճ, էլինիլի պանա վիրինտէ սըգաեըմ, վէ պունուշլա պէրապէր, էօյլէ պիր մէքրուհ վէ խային իֆթիւրա, սիզին նամուտունուլու լէքէլէնտիր-մէեէճէկինի, վէ պէնիմ, հագգընըլտա օլան ֆէվգէլա-

տէ իթիպարըմը ապա իկալ իթմէհէճէկինի իսպաթ ի-
տէյիմ:

Պու սէօղէրին փւզէրինէ, ճօրճ տէլիգանը զապիթին
էլինի սըգար, վէ սատէճէ շէօյլէ ճէվապ վիրտի:

—Թէշէ.ք.քիւր իտէրիմ, էֆէնտիմ, պիւթիւն ճան ու
կէօնլիւմէն սիղէ թէշէ.ք.քիւր իտէրիմ:

—Լաքին նասըլ օլուպտա, —տէվամ իթտի Միտլէյ,
—լօրա Սինկըլթըն, տիրանէթ վէ զէ.քեապէթիլլէ մալիւմ
վէ միւսէլլէմ իքէն, պէօյլէ պիր վահշիճէ վէ տիվանէճէ
իֆթիրանա հէվալէյի սէմմի իթիպար իթմիշ տիր:

—Եա պէն ալտանընթօրում, վէ եախօտ լօրա Սինկըլ-
թըն, քէնաի պիկիւնահլըղընա էմին օլտուլու կիպի, պէ-
նիմօն պիկիւնահլըղըմա էօյլէ էմին տիր:

—Ֆադաթ օ հալտէ նէ՞ իչին . . .

Միտլէյ պիր աղ թէքէտտիւա իթտի:

—Նէ՞ իչին պէնի թէվգըֆ իթտիրտի, տէյիլ մի, —
տէտի ճօրճ, գայմագամըն սէօղիւնիւ իքմալ իտէրէք:

—Էվլէթ:

—Պու սիւպլէ հալընըլ լօրաու միւմալլէյ) հ գաթիէն
ճէվապ վիրէպիլիր. անճաղ պէն շու գատարընը սէօյլէ-
եպիլիլիլիմ քի, էկէր քէնտիսի պէնի թէվգըֆ իթտիր-
մէսէ իտի, պէն քէնտիմ թէվգըֆ օլմադլըղըմը թալէպ
իտէճէք իտիմ:

Դայմագամ, թէաճճիւպլէ ճօրճ Մալգօնու թէֆթիշ
իթտի, ֆադաթ պու սօն քէլամլարըն ալթընտա կիղլի
պիր շէյ մէվճուա օլտուլունու անլատըղընտան, օլ պապ-
տէ իսրար իթմէք իսթէմէտի:

Պիլաքս գայմագամըն նաղարը տիգգաթը, իլէրուտէ-
քի պապտէ օգուեանլարըմըղա պէեան իտէճէք օլտու-
ղումուզ վուգուաթլարա աթֆ օլունտու:

ԺԱԿԱՐՆԱԹ ԱՂԱՆԸ

Պիր գալ տաղըգատան պէրի խտի քի, ճօրճուն մա-
 եէթի, ասքէր ատրմը իւզրէ եւրիւեէճէք եէրտէ, ղա-
 եէթ հաւալ եւրիւմէկէ պաշլամըլ խտի, վէ պիրտէն պի-
 ղէ պիւսպիւթիւն տուրտու :

Պու սըրատա, Միտլէյ, ճօրճ Մալգօնուն եանընտան
 պյըրլարադ, ասքէրին նէ՞ իչին տուրտուղունու անլամադ
 իւզրէ, պէօլիւեիւն պաշընա կէչտի : Պունուն սէպէպլէրի
 իսէ, բէք աստի մաղուլէտէն շէյլէր խտի : Շէյլէ քի,
 դայմագամըն ճօրճ իլէ վուգու պուլան միւլադաթը էս-
 նասընտա, իզտիհամ օլ դատար արթմըլ, վէ սօգաղը
 դաբլամըլ խտի քի, իլէրի կիթմէքլիք, բէք կիւճէշմիշ
 խտի :

Վէ շուրասը ղարայիպ նէվինտէն տիր քի, մէգքիւր իզ-
 տիհամ, մէրադ իտէրէք, պիւյիւք մէյտանա ասղրու կի-
 տէճէք եէրտէ, եօլուն իւզէրինտէ տուրմուշ խտի, վէ պու
 իզտիհամը թէրքիպ իտէն էշխաս, հաւաշճա պիրի պիր-
 լէքիլէ գօնուշմադտա, վէ զանն իտէրսին քի, ճօրճ Մալ-
 գօնու եէքսիկէրլէրինէ կէօսթէրմէքտէ իտիլէր :

Պունունլա պէրապէր իզտիհամ պէյնինտէ ասլա կիւ-
 ռիւթիւ վէ թէհտիա մէվճուտ օլմաերպ, պու խալզ սա-
 քին կէօրիւնմէքտէ, հալ պու քի, պու սիւքիւնէթ, պօ-
 լալարտան էվվէլ վաղը օլան միւքէտտէր սիւքիւնէթլէրէ
 պէնզէմէքտէ խտի :

Միտլէյ, եանընտա պուլունան պէօլիւք չափուշունա,
 մահէլլի մէգքիւրէ երղըլմըլ օլան խալզը, սուրէթի նա-
 զիքեանէտէ տաղըթմասընը, վէ ասքէրին միւրուրի իչին
 եօլու աշմասընը էմը իյլէտի :

Չափուշ պու էմրի իճրա իթտիկինտէն, խալզ սաղ վէ
 սօլ թարափլարա թագսիմ օլունտու, վէ ասքէր պունլա-
 ընն իչինտէն պէթէքրար եւրիւմէկէ պաշլատը : Եիկիրմի
 պէշ օթուղ ատըմ ալորգտան սօնրա, գալապալըք եէ-
 նիտէն սըգըլտըղընտան, ասքէր իքինճի տէֆա տուրմադ-

լըղա մէճպուր օլտու :

Միտէյ , պու հալի կէօրաիւքճէ , վէ էվիլէլ պէ էվիլէլ էհէմմիյեէթ վիրմէմէքտէ օլտուլու Հինալիէրին , մէսէք ու հարէքէթինին խուսումէթ սուրէթի քէսպ իյլէտիկինի , վէ մէրգուման Հինալիէրին ճօրճ իւղէրինէ պիտատէ տիգ-գաթիլէ պագտըվարընը անլատըգճա , սապըր թիւքէն-մէքտէ , վէ պիր տէրէճէ տիւշարը իզթիրապ օլմադ տա իտի :

Պու հալտէ միւմաիլէյհ , պիր ան էվիլէլ ճօրճու գալէնեա կէօթիւրմէքլիկէ ճահա իտէր իտի : Պինաէն ալէյհ , չալուշա եէնիտէն պապը էմրէր վիրտիկինտէն , մէրգում , ասքէրէ եօլ աշմալարընը էհալիյէ Հինա լիսանըլլա պիլաիրտի , վէ էհալի էվիլէլքի կիպի եօլ աշար իսէտէ , պիր ազտան պու եօլ եէնիտէն գաքանտը :

Պու աաէմիէրին շու հարէքէթիէրինէ տիգգաթ օլու-նուր իսէ , պիր կիզլի էմրէ իթաաթ իտէրէք , վիրիլէճէք տիկէր էմրին գուհուրինէ աէկին , հապսին պիւյիւք մէյ-տանա մուվասէլէթինի կէճիքտիրմէք իսթէտիւրլէրի անլաշըլըր իտի :

Ճօրճ իսէ , էթրաֆրնտա վուպու պուլան պու շէյլէրին հիշ պիրիսինէ տիգգաթ իթմէյիպ , գաթիլ ու թէլէֆ իտիլմիշ օլան բէտէրինի , վէ անը գաթիլ իթմիշ պուլունան գաթիլլէրտէն , նասըլ ինթիգամ ալասիլէճէկինի տիւշիւնմէքտէ իտի :

Էհալինին պուլունտուլու տար սօգպօ իչինտէ , իչէր պու սըրատա իքէն , պիւյիւք մէյտան իլէ կանթ քէօրիւսի իւղէրինտէ տախի խընճախընճ իզտիհամ պուլունմագտա , վէ պու իզտիհամըն իչինտէ , վէ Հինալին հէր սընըֆ ու մէզհէպինտէն պուլունան վէ բէնկեամիլ էլալիսէլէր կիլինմիշ օլան շու խալգ պէյնինտէ նատիրէն էվրօրալը էլալիսէլի աաէմ կէօրիւլէպիլմէքտէ իտի :

Պու սըրատա արանսըղ ուղագտան պիր թօր սէտասը իշիպիլիպ , խալգտան տախի պինլէրճէ սէտալէր ֆէվդէլաաէ պիր կիւրիւլթիւ չըգարաըլար , ժապարնաթ ալանընըն Գալի իպատէթիսանիսին թէրք պիրլէ , հարէքէթէ

պաշխուղը զէման ամբլան մեղքիւր թօք, զիյնէթէ պէտ վէ միւպաշքէթ օլունուղունու խապէր վիրմէքտէ իտփ:

Իշպու զիյնէթ միւնասէպէթիլէ, ճէլանն սէրաեքնն պալգօնլարնտան պիրի, ամթուն վէ իրէքի էօրթիւլէր վէ շիլթէլէր իլէ թէգեին իտիլմիշ օլունուղունտան, էհալինին նազարը ամեղաթլարը մեղքիւր պալգօնա ամթօլունտու: Վէ թօրուն սէտասը իշիտիլի իշիտիլմէզ, բըրէնսէս ճէլա իլէ բրէնս Տօօրկալ պալգօնտա կէօրիւնտիւլէր:

—Վագըթ կէլիեօր, —տէտի ճէլա:

—Տագըգալար պէնտէնիլէ սաաթ գատար ուղուն կէօրիւնիւեօրլար, —տէեու ճէվապ վիրտի Տօօրկալ:

Պու արա Գաղիլ գալապալըզ իշինտէ զայս օլուպ, Սօկօրու վէ Հօլգարը տայիմա կէօլէթմէքտէ, վէ հէր նէ գատար շիւպհէ վէ գօրգուլարը արթմըշ իտի իսէ տէ, նէ չարէ քի պու անէ գատար հիշ պիր շէյ անլաեռամամըշ, վէ Փագիր Սունիասիյի տէ գալապալըզ իշինտէ զայպիթմիշ իտի:

Մէրգում տէլիգանլը Հինտլի, քէնտու քէնտուեէ,

—Ֆիլվադը Սօկօրուն պիր չօգ քէսան իլէ կիզլիճէ գօնուշտուղունու կէօրտիւմ, վէ Հօլգարն, ճօրճուն իսմինի վիրտիկինի իշիթտիւմ, Փագաթ նէ հիլէ գուրտուգլարընը Փարզ իտէմէտիւմ, —տիմէքտէ իտի:

Գաղիլ, հէնուզ պու սէօլլէրի քէնտու քէնտուեէ իրաւ իթմիշ Վիքէն, էսկի պիւսկիւ պիր էլլիսէ կիլինմիշ օլան պիր Հինտլի, քէնտիսինէ չարբըտը: Մէրգում տէլիգանլը Հինտլի, պունուն իւղէլինէ արգասընա պագտըլընտա, քէնտիսինէ չարբըլան Հինտլինին, Փագիր Սունիասի օլունուղունու թանըտը, քի մէրգում Փագիր ուղուն պօլլու պիր Ֆէլլահըն եանընտա տուրմագտա իտի:

Սունիասի, Գաղիլի կէօրմէմիշ իտի: Պու տէլիգանլը մէրգումուն արտ թարաֆընտա կիզլէնէրէք, իտիլէն շուտէհշէթլի մուհապէրէյի տինլէտի:

—էյ, նա՞սըլ, նէ՞ եարտըն պագալըմ, —տէտի Փագիր Սունիասի:

—Հէր իշ օլտու պիթտի, —տէեու ճէվապ վիրտի ֆէլլա՛հ :

—Պիրտտէրլէրիմիզ եօլու իյիճէ գոժրատըլա՞ր մը :

—Էվվէթ :

—Վիւրլէճէք իշարէթի ունու թմաաըլա՞ր եա :

—Խա՛եըր :

—Բէք իյի, տիմէք տիր քի, հապիս իլէ մանէթի, լազըմ կէլտիկի վազըթ մէյտանա վասըլ օլամսեաճագլար, վէ կանթ քէօրըրիւսիւնտէ պուլունամսեաճագլար տըր :

—Պու հալտէ ինկիլիզ պուրատա՞ մը վէֆաթ իտէճէք տիր, —տէտի ֆէլլա՛հ :

—Էվվէթ, մէրգոււմ, քէնտի վէֆաթք էմրինի վիրմիշ օլանլարըն կէիզլէրի էօնիւնտէ էօլտիւրիւլէճէք տիր :

—Ա՛հ, խա՛յինլէր, —տէտի Գազիլ քէնտու քէնտուեէ, թէքմիլ ազասը տիթրէեէրէք :

Ֆէլլա՛հ շու վէճհ իլէ միւքեպլէմէյի տէվամ իտիպ,

—Շաեէտ ասքէրլէր գարշը տուրուրլար իսէ, —տէտի,

—իչի չիւպհէլէնտիրմէմէք իչին գարշը տուրաճագլար տըր :

—Էօյլէ իսէ, էվվէլճէ օնլարա հէր պիր շէյ խապէր վիրիմիշ տիր :

—Էվվէթ . . . Պօվհանի իամինի խէֆիէն իշիտիր իշիթմէզ, սիւհալարընը աշաղը ալաճագլար տըր, վէ ճօրճու էհալինին ատալէթինէ թէյլիմ իտէճէքլէր տիր :

—Լաքին գայմագամը նէ՞ հաբաճաղըզ, իհթիմալ քի օ գաթշը կէլիր :

—Գայմագամ մը : Շաեէտ գարշը կէլիր իսէ, օ տալիս էօլտիւրիւլէճէք տիր :

—Բէք իյի :

—Եալընըզ պիր սէօզ իլէ իշարէթ վիրէճէյիմ :

—Գա՞նղը սէօզ :

—Սիվա սէօզիւ . . . անլատը՞ն եա, հայտէ չիմտի կիթ, էհալինին իչինտէ տօլաշ, վէ պու էմրլէրիմի քէնտիլէրինէ պիլտիր :

Ֆէլլա՛հ, պիր իթաաթ ալէամէթի իճրա իտէրէք, տէրհալ իզտիհամ իչինտէ զայպ օլտու :

— Խա՛հերը, խա՛հերը, — տէտի Գազիլ քէնտու քէնտու-
 եէ, — պէն անըն վէֆաթ իթմէսինի իսթէմէմ : Լաքին նէ՝
 եաբանեմ, նա՞սըլ քէնտի եյանընա գառար կիտէյիմ, վէ
 վուգույի հալի գայմագամա նա՞սըլ խապէր վիրէյիմ :
 Պունտան պաչգա, եա սաքէրլէր իճրայի խիեանէթ իտէ-
 ճէք օլուրլար իսէ . . . ֆագաթ խա՛հերը, խա՛հերը, պէն
 անըն թէլէֆինէ սէպէպ օլտում իսէ տէ, շիմտի տէ անը
 գուրթարմալըեմ : Էվվէթ, եա գուրթարմալըեմ, վէ
 եախօտ էօլմէլլիմ :

Պու սէօզլէր իւզէրինէ, Գազիլ, հապսին ալաներ ճիհէ-
 թինէ տօղրու կիթմէքլիկէ ճահտ իթտի իսէ տէ, շիտ-
 տէթլէ արգանա սիւրիւլտիւկինտէն մուվաֆֆագ օլամա-
 տը, շիւնքի թօք վէ պօրու սէսլէրի եագլաչտըգճա, է-
 հալի տախի ագըմ՝ ագըմ՝ մէյտանա սէյիրթմէքտէ իտի :

— Ալա՛յ . . . մապուտուն ալաներ . . . Ժակարնա՛թ,
 Ժակարնա՛թ . . . կէլիեօր, — տէեու պաղըրտըլար պիլճիւմ-
 լէ սէտալար :

Սօկօր, Հօլգար վէ ֆագիւր իլէ տիկէր արգատաչլարը,

— Էլլէրինիզի գամալարընըլ իւզէրինէ գօեուպ, հա-
 զըրտա տուրունուզ, — տիեէրէք, գալապալըղըն իշինէ կի-
 րիպ չըգմագտա խտիլէր :

Պու սըրատա պօրու սէտալարը կիթտիքճէ ղիեատէլէշ-
 մէքտէ, վէ տավուլ վէ թիւֆէնք սէսլէրի տախի պուն-
 լարա գարըշմագտա օլուպ, ալայ տախի, միւթէասըպ է-
 հալինին պիւլէնտի ավաղ իլէ վուգու պուլան սէտալէրի
 իլէ, քէօրիւտէն մէյտանա տօղրու կէլմէեէ պաչլամըշ
 իտի :

Պու ալանըն կիւզէլլիկի տիւնեատէ հիշ պիր շէյէ գը-
 եաու օլունամանըպ, անճագ Պին Պիր կիճէ նամ հիքեա-
 եէտէ կէօրիւլէն մասալարա պէնզէր իտի :

Շէյլէ քի, էն էօնտէ պիր թագըմ Հինտ ասքէրի թա-
 պուլլարը, վէ պունլարըն արգապընտան Շարգ ուսուլինտէ
 կիլինմիշ, վէ ճիւմլէթէն եաղուզ աթլարա սիւար օլմուշ
 Հինտ բրէնպէրի վէ մանէթլէրի օլուպ, հայվանլարընըն
 թագըմլարը սըրմա իշլէնմիշ, պու հայվանլարըն ուզուն

բէրչեմիէրի իսէ , գատընլարըն սաչլարը միսիլըն , հըպուպ իտէն ըիչգկեարտան տալիալանմագտա , վէ անգալարըն տան տախի հէր թադըմըյլա միւ.քէմմէլ պիր պանտա միւ.զիգա կէլմէ.քտէ , վէ պոռնլարտան սօնրա տախի մէվլէվի տէվրիչլէրի կիպի պիր չօգ .քէսան , աղըր աղըր հէմ եիւ.րիւմէ.քտէ վէ հէմտէ տէօնմէ.քտէ իտիլէր :

Ժակարնաթ , Պօվհանի , Սիվա վէ Դալի մապուտլարընըն ըահիպէլէրի իսէ , պու տէվրիչլէր իլէ բրէնտէս ճէլլանըն մուհաֆաղասընա մէմուր զէննէ աս.քէրի արասընտա պուլունմագտա , վէ պիր թագըմ զապիթան վէ ֆազիրլէր , իչպու զէննէ ալտերնըն արգասընտան կէլմէ.քտէ օլուպ , պուռլարըն արգասընտան տաթի պիր չօգ ֆիլլէր , իւզէրլէրի տիւրլիւ տիւրլիւ բուլթլար իլէ թէզնին իտիլմիշ օլտուզու հալտէ , կէլմէ.քտէ իտիլէր :

Պունտան սօնրա , զն ի.քի ատէտ ալէա գըր պէյկիլլէր գօշուլմիւշ զաեթ կիւզէլ պիր արապա իւզէրլէնտէ տախի Ժակարնաթ նամ բուլթուն սանէմի օլարագ կէլմէ.քտէ օլուպ , արա սրա պու միւլթէասըպ խադգտան պազըլարը , կիւեա էպէտի սաատէթէ նայիլ օլաճադլար տըր իթիգաթըյլա , քէնտիլէրլինի , բուլթուն սանէմի թահմիլ իտիլմիշ օլան արապանըն թէ.քէրլէ.քլէրի ալթընա աթմագտա , վէ պոռնլարըն աղասընըն թէ.քէրլէ.քլէր ալթընտա չաթըրտա.տըզը իշիտիլմէ.քտէ իտի , վէ խալգ պոռնլարըն գանլարը իւզէրլէնտէն կէչտիկի զէման , «Շան իւ չէրէֆին արթսըն էյ գատիրուլլահ Ժակարնաթ» տէեու պիւլէնտի ալազ իլէ պազըրմագտա իտիլէր :

Արապանըն էթրաֆընտա , պիր թագըմ աճայիպ էլ.պիսէլէր կիլինմիշ , վէ գուլադլարըյլա պուրունլարընա ալթուն հալգալար ասմըշ օլան օնունճուլար օլուպ , պունլար տիւրլիւ պէ սիւրլիւ օնունլար իճրա իթմէ.քտէ իտիլէր :

Արապանըն ի.քի եանընտան պրահմանլար եիւրիւմէ.քտէ , վէ պիր ալայ Հինոտ աս.քէրի տախի եօլ աչմագտա իտի :

Իչպու սրատա թօր , թիւֆէն.ք վէ պօրու սէտալարը

տախի ասլա ֆասլա վիրմէեերէք, մուհարէպէ կիւնիւնտէ կիպի իշիտիլմէքտէ իաի :

Բրէնսէս ճէլլա իլէ Տօօրկալ պալգօնտա պունլարը սէյր իթմէքտէ օլուպ, եէքտիկէրիլէ ,

—Աճապա պու էհալի նէ՞եէ տուրուեօր, թամ՝ վագըթ տըր, —կիպի գօնուշմագտա իքէն, շէտիտ պիր ըսլըգ սէտաաը զահիր օլտու :

Պու ըսլըգ սէտաաը, գարարկիր օլան իքի իշարէթլէրտէն պիրի օլուպ, պու իշարէթ իւզէրինէ՞ չօրճուն վէասքէրին պուլունտուզու մահէլլտէքի էհալիտէ պիր նէվի հարէքէթլէր գուհուրա կէրաիկինի բրէնսէս կէօրմէսիլէ, Տօօրկալ կէօթէրտի :

Ֆիլվագը օ էննատէ մէյտանտա պաղը գըրմըզը էլպիսէլի ատէմլէր կէօրիւլիւպ, իզտիհամ, պունլարըն էթրաֆըրը գուշաթմըլ իտի :

—Ասքէր կէլիեօր, ասքէր, —տէեու մըրըլտանմագտա իտի խալգ :

Պու խալգ իչինտէ, պիգիմ պիւաիկիմիզ քիմնէլէրին սէտալարը շու վէճհ իլէ իշիտիլտի :

—Պագընըզ, պագընըզ, ասքէրլէր գալէաֆա պիր հապիա կէօթիւրիւեօրլար, աճապա քիմ տիր, —տէտի Սօկօր :

—Պիր ինկիլիզ տիր, —տէեու իլավէ իթտի Ֆիւզիլ :

—Պիր խալին գաթիլ տիր . . . —տէվամ իթտի Զօլգօր :

—Հա՛ անլատըմ, բէտէր գաթիլի տիր, իշիտիւօրմուսունուզ էհալի, պու քէնտի բէտէրինի գաթլ իաէն տիր իմտի մահվ օլտուն, էօլսիւն շու ալլազ :

Պու սէօզլէր իւզէրինէ, պէյն էլ էհալի պիր հարէքէթ վուգու պուլուպ, միւթէագըպէն եիւքսէք սէս իլէ, էհալիտէն,

—Մահվ օլտուն, էօլսիւն, խալին էպլատ տըր, գաթիլ տիր, էօլսիւրմէլի, —սէօզլէրի իշիտիլտի :

Գպզիլ, էհալինին արաւընտա օլուպ, պու սէօզլէրին հէքսինի իշիթտի, վէ քէնտու քէնտուեէ,

—Վահ, զէվալը ճօրճ, —տիեէրէք, իզտիհամըն իչին :

տէն երլան կիպի կէշմէնէ պաշլատը :

Էհայլի խէ , ասքէրին եօլունու քէստիկինտէն , օլտուգ-
լարը միսհէլտէն պիր ատըմ պիլէ իլէրուեէ հարէքէթ ի-
տէմէեօրլար իտի :

Գայմագամ Միտլէյ , էհայլիեէ խիթապէն ,

—Աչըլընը , եօլ վիրինիդ , —տէեու ֆէրեատ իթտի
խէ տէ , քիմնէ եէրինտէն պիլէ գըմըլտանմատը :

Վէ Սօկօր պիւլէնտի ալադ իլէ ,

—Մահվ օլտուն շու բէտէր գաթիլի , էօլսիւն շու խա-
յին գաթիլ , —տէեու պաղըրմասընտա , էհայլի տախի ,

—Էվլէթ , մահվ օլտուն , —տէեու մուգապէլէ իթտի :

Պու սըրատա հէր քէսին կէօղիւ բարլամագտա , եիւ-
ղիւ վահշի պիր սուրէթ քէսպ իթմէքտէ , վէ էլլէրի գա-
մալարը իւղէրինտէ իտի :

Գայմագամ Միտլէյ , կիթտիքճէ իշին ֆէնալաշարը-
նը անլաեարադ ,

—Հէյ վահ , սըր ճօրճ էօլէճէք տիր , լաքին մատամ
քի պանա թէսլիմ օլմուշ տուր , սօն տագըգաեա գատար
անը մուհաֆաղաեա չալըշմֆա , վէ իճապ իտէր խէ էօլ-
մէք , պէնիմ վապիֆէմ իղթիղասընտան տըր . . . —տի-
մէքտէ իտի քէնուու քէնուուեէ :

Պատէհու միւմաիլէյհ , տմիր պիր հէյեէթ իլէ վէ է-
հայլիեէ խիթապէն ,

—Աչըլընը , եօլ վիրինիդ , եօգսա վայ հալինիդէ , —կի-
պի պաղը թէհտիտ իճրասընտա տախի պուլունտու խէ
տէ , էհայլիտէն , պու էմրէ հալընը կիւլմէքտէն պաշգա
պիր ճէվապ ալամատըղը իշին , թէտապիրի չէտիտէ իթ-
թիխալընըն վաղթը կէլիշ օլտուղու անլաթը . վէ պինա-
պէրին ասքէրէ խիթապէն ,

—Ասքէր , սիւնկիւեէ տալըանըն , չիւնքի եա հիւսնի
րիղա իլէ վէ եախօտ ճէպըէն կէշմէլիլիդ , —տէտի :

Պիր էյեամ ասքէր պէյնիլտէ թէրէտտիւտ հասըլ օլ-
տու խէ տէ , նիհաեէթ նիղամա օլան բիտէթլէրինտէն
նաշի , էմրի մէղըիւրէ մուվաֆֆագաթ իթտիլէր :

Պու սըրատա Սօկօր ,

—Սի՛վա, Սի՛վա, —տէհու պաղըրաւ:

վէ ֆագեր իլէ Հօլգար տախի պու իսմի թէքրարա-
տըլար:

Պու իշարէթ ի.քինճի իշարէթ իաի:

Պու արա էհալի, ասքէլէրին գուլագլարնա,

—Պօվհա՛նի, Պօվհա՛նի, —սէօղինիւ սէօյլէ.յիպ, աս-
քէլէր տախի պու քէլամլարը իշիթմէքլէ, սիւհալարընը
աշաղը պտըլար, վէ տէրհալ, մուհաֆազսընա մէմուր
օլտուգլարը ճօրճու, էհալինին բէնչէյի հիտտէթ ու զա-
ղապընա պըրագարագ տաղըլտըլար:

Գայմագամ Միալէյ պու հալի կէօրմէսիյլէ,

—Ա՛հ, ալչա՛ղլար, խա՛յինլէր, —տէտի քէսիք պիր սէ-
տա իլէ:

վէ քէնտի վիճտանընտա վիրտիկի գարար մուճիպին-
ճէ, գըլըճընը էլինէ պըպ, վէ էօլիւմիւնիւ տախի կէօղէ
ալըրլարագ, ճօրճ Մալգօնու մուհաֆազա իթմէք իւղրէ,
մէրգումուն էօնիւնէ կէչտի:

Լաքին պիր քիշի չօղլուղա գարչը նէ՞ Եաբապիլիր ի-
տի: Միւմաիլէյհին գըլըճը պիր պասթօն իլէ գըրըլա-
րագ, էլինտէն աիւշաիւ, վէ քէնտիսինի արգա թարաֆ-
տան գուճագլաեւպ, էլտէն էլէ նագլ իլէ, թա ուղագ-
լարա գատար կէօթիւրտիւլէր:

Ճօրճ պու հալի կէօրիւպ, արթըգ քէնտինտէն իւմիտի
քէսէրէք,

—Արթըգ պէնտէ բէտէրիւմ իլէ պիրլէչէճէյիւմ: վա-
դաա քէնտի ինթիգամընը ալամատըմ, լաքին է՞պլէթթէ
պու խուսուտա պանա աֆվ իտէճէք տիր, —տէտի Եա-
վաշ սէտա իլէ:

Պատէհու Եիւքսէք սէպլէ,

—Ֆագաթ պէօյլէ, Եանի քէնտիմի միւտաֆաա իթ-
ղէեէրէք էօլմէք, ա՛հ, պու տէհչէթլի շէյ աիր: Պիր սի-
լահ, . . . ա՛հ, քի՞մ պանա պիր սիւհա վիրէճէք տիր,
—տէտի:

—Պէն, —ճէվապ վիրտի Եավաշ սէտա իլէ Գաղիլ, վէ
ճօրճա տօղրու կիտէրէք, պիր գամա ուղաթտը:

— Թէչէքքիւր խտէքիմ , օղլում , Թէչէքքիւր խտէրիմ ,
— տէեու պէեան իթմի ճօրճ , Կիւահը էլինէ ալարազ ,
պարի եալընըզ էօլմէեէճէյիմ :

Գաղիլ տախի շու վէճճ իլէ տէվամ իթտի ,

— Ֆադաթ , էֆէնտիմ , սիղին գալկա իթմէնիլ միւմ-
քին տէյիլ տիր , չիւնքի էկէր ագշամա գաւար տտէմ
Թէչէֆ իթսէնիլ , եինէ սիլ մաղլուպ օլաճադսընըզ : իմ
տի , պիր տն էվէլ , քէնտինիղի շու եանընըդտա պօւլս-
նան Կանժ նէհրինէ աթըպ , գաշմաեա պադըն :

Էհալի պու արա հալէա ,

— Մահվ օլսուէ էօլսիւն , — տէեու պաղլըրարազ , կիթ-
տիքճէ ճօրճա եազլաշմադտա իտիլէր :

ճօրճ իսէ գամաեը սալլաեարազ ,

— Ահ , հաշտուտլար , հիչ տէյիլ իսէ , պէնի արթըզ
սաղ թութամմեաճադսընըզ , վէ սիղի լիւճաթմա վէճպուր
գըլաճաղլմ , նաւըլ քի շիմսիտէն գօրգմաեա պաշտուր-
նըզ , — տէտի :

Հադըրգաթէն Ջինտլիլէր , պիր թարափտան ըաթըրտը
վէ կիւրիւթիւլէրինի արթըրտըգըլարը հալտէ , տիկէր թա-
րափտան ճօրճուն էլինտէքի գամմեա գուրպան կիթմէ-
մէք իչին թ պիր մըլտար ըիւճաթ իթմիլէր փտի :

Բրէնսէս ճէլլա պու մէնղարէյիլ եիւրէք թիւքէտէրէք
սէյր Վիթմէքտէ օլուպ , ճօրճ Մաղգօնուն գահրամանըղը-
նը թահսին իթմէքտէ իտի իսէ տէ , տիկէր թարափտան
տախի Նքէնտիսինի րէտտ իտիպ , սէվտտսընը գապուլ իթ-
մէտիկի խաթըրնա կէրթիքճէ , ղտրէղ ու ատալէթի իշ-
թիտատ փտէր իտի :

— Նէ՞ տէրսինիլ , — տէտի միւմաիլէյհա Տօօրիլալ , — ա-
ճապա ճօրճու էլիմիլտէն գաշըրաճա՞գմիւրը :

— Ատամ սէնտէ , պու գատար խալզ էլինտէն գաշմազ
միւմքիւն միւ տիւր , — տէեու ճէվապ վիրտի Տօօրիլալ :

Բրէնսի միւմաիլէյհա հէր նէ գատար պու սէօլլէրի սէյ-
լէտի իսէ տէ , քէնտիսի տէ էմին օլմատըղընտան , թա-
պանճատընը պէրինտէն չըգարըպ , հաղըրտա պուլսնտու :

Պու էսնստէ մէյտանտա , միւտարէպէնին սուրէթի

պիր ազ թատիլ օլմուշ խաի : Շէծյէ-քի , ճօրճ * արգասար-
նը կանժ . քէօրրիւսինին բարմագլըղը ճիհէթինէ չէվի-
րիպ , գարշըսընտա իսէ , բիւր ղաղապ քէսիլմիշ օլան է-
հալի պուլունմագտա խաի :

Նասըլ քի սէօյէտիք , էհալիյի մէրգումէնին էն էօնտէ
պուլունանլարը կէրի սիւրիւլմիւշէք խաի , փագաթ սօնրա-
տան պունլար , արգատան տէհչէթի պիր թաղեիդ կէօ-
րէրէք , եինն լլէրուէէ սիւրիւլտիւլէր : Օլ տէրէճէէէ գա-
տար քի , պու վահչի ճանվէրլէրին եագրճը նէփէսլէրի ,
ատէթա ճօրճուն եիւղիւնէ թէէսսիւր իթմէկէ պաշլամըշ
խաի :

Գաղիլին տէտիկի կիպի , ճօրճ * պիր վէ իքի վէ օն վէ
պէլքի եիկիլմի . քիչի թէլէփ իտէրէք , պունլարըն նաշլա-
րընը տախի քէնտուէէ սիւրէր իթթիխաղ իտէպիլիւր խաի ,
հալ պու քի , նիհստէթ քէնտիսիտէ չօղլուկա գարշը գօ-
եամահարադ , թէլէփ օլաճադ խաի :

Սնճագ ճօրճ , ախըլ ինթիղամ իչին եաշամագ իթմէր
խաի : իմտի , տիւշմէնլէրինէ գարշը տանանքալ սուրաճագ
եէրտէ , քէնտույի թօբլանըպ , պիր սըրանըշտա , քէօր-
րիւնին բարմագլըղը իւղէրինէ չըգտը , վէ իսպգա խի-
թապէն ,

— Էկէր ճէսարէթ իտէր իսէնիդ արգամոտան կէլին ,
տէյիպ , եիկիլմի գատէմ յաշաղըտա պուլունան սաւեա
աթըլտը :

Պու հալի կէօրիւնճէ * Հինտիւլէր տէհչէթի պիր սէտա
չըգարտըլար :

Բքէնսէս ճէլլա իսէ , Տօօրկալըն գօլոնա տօղունա-
րագ ,

— Չաբուգ աթէշ խաին , — տէտի :

Տօօրկալ տախի ագիպինտէ աթէշ իթտի քի , պուլուն
սէտասը , ճօրճ Մալգօնուն սուեուն իչինտէշլայպ օլտու-
ղու վագըթ իշիտիլտի :

— Նապըլ , վուրապիլտինիդ մի , — տէտի բրէնսէր :

Միւմաիլէյ տախի կիւլիւմնէէրէք բրէնսէսէ տօղու
տէօնիւպ ,

—Առամ սէնտէ, —տէտի, —շիմտիեէ գատար պէնիմ
գուրշունումտան հաւատա ուշան գըրլանկըճ գուշու պիլէ
ճանընը գուրթարամամըշ ի.քէն, շիմտի պիր ինսա՞ն մը
ճանընը գուրթարաճագ: Սիզ էմին օլուն, օ էօլտիւ, ճա-
նը պիլէ չըգտը . . .

Տօօրկալ պու սէօղլէրի սէօղլէյիպ, պատէհու քէնտու
քէնտուեէ,

—Արթըզ Մարի Պըրթէլին եանընտա հիշ պիր րագի-
պիմ գալմատը, —տէտի:

Բրէնսէս ճէլլա տախի, քէզալի.ք քէնտու քէնտուեէ,

—Ճօրճ Մալգօնտան ինթիզամըմը ալտըմ, լաքին շիմ-
տի տէ նէօպէթ Մարի Պըրթէլին տիր, —տէտի:

Պիշարէ գըղըն թաավիրի, այնի տաղըգատա վէ այնի
ոանիեէտէ պու ի.քի վահշի մախլուգուն ֆի.քրինտէն կէշ-
տիկինտէ, մալիւմ տիր քի, պիրի սէվտա տիկէրի տախի
ատաւլէթ էֆ.քեարըլլա իտի: Պու հալտէ պու պիկիւնաճ
գըղճըղալ, մէզքիւր ի.քի շէյթան արասընտա գալտըղըն-
տա, նէ՞ օղաճագ իտի . . .

Կէլէլիմ Սթօրա, մէրգում, մալիւմիւմիւզ օլտուղու
իւզըէ, ճօրճուն մուհաֆապա ասքէրէրինին արգասընտան
կէլմէքտէ ի.քէն, իզտիհամըն տալկա կիպի պիր եանտան
օլ պիր եանա կիթմէսինտէն, պիթթապի կէրիլէմիշ օլ-
տուղունտան, վէ անճագ, ճօրճուն բարմագըլզ իւզէրի-
նէ չըգարադ, եիւ.քսէ.ք սէտա իլէ, «Ճէպարէթինիզ վար
իսէ, արգամսան կէլինիզ» տէտիկի զէման մէյտանա եէ-
թիլմիշ իտուկինտէն, ճօրճուն սուեա սըչրատըղընը կէօր-
տիւ, վէ բաթահ թարաֆընտան տախի աթըլան թիւֆէն-
կի իշիթտի: Պինապէրին տէրագապ տիզ չէօքիւպ, վէ ի-
քի էլլէրինի կէօեէ տօղրու գալտըրարադ,

—Ա՛հ, էֆէնտիմ կիթտի, էֆէնտիմի էօլտիւրտիւլէր,
—տէեու բէրէլէմէքտէ ի.քէն, ումուղունու պիր էլ սարս-
մասըլլա, պաշընը գալտըրաղընտա, Գաղիլի կէօրտիւ:

—Աեաղա գալզըն, աեաղա, —տէտի մէրգում տէլի-
գանլը Հինտլի, —էկէր սըր ճօրճուն պէնտէսի յըտուղու-
նուզ անլաշըլաճագ օլուր իսէ, թէլէֆ օլաճաղընըզա շիւպ-
հէ իթմէլին:

Դառն իւրոյն տալու օրհնութիւն հաւանքներն աթուշատ . Ս. 103

Սթօթ տէրհալ քէնտուլի թօրլաերալ , աեաղա դալգա-
րազ ,

—Վա՛հ , վա՛հ , պու հայտուտլար պէնիմ սեվկիւլիւ է-
ֆէնտիմի գաթլ ու թէլէֆ իթտիքլէրի էլվիրմէեօր տա ,
պէնի՞ տէ մի էօլտիւրմէք իսթէեէճէքլէր , —տէեու մըրըւ-
տանտը :

—Բէնտիւնի սագըն միւսիւ Սթօթ , վէ իշթէ սըր Էտ-
վարտ իլէ Ֆրանսադ թապիպ հիշ պիր շէյտէն խապէրլէրի
օլմատըղը հալտէ , գալապալըղը եարըպ , մէյտանա կէլ-
մէքլիկէ չալըլեօրլար . . . իմտի , կիտիպ վուգուլի հալի
քէնտիլէրինէ պիտիւրին . . . :

—Բէք էյի , չօճուպ Հինալի , լաքին սէնտէ պէնիմ ի-
լէ կէլմէ՞գմիսին :

—Խա՛եըր . . . չիւնքի աջու էհալի , պէլքի սըր ճօրճու
էօլտիւրաիւքլէրի կիպի , չիմտի տէ անըն սեվկիւլիւլէրի
իւզէրինէ թասալլուլթ իտէճէքլէր տիրլէր : իմտի պէն ան-
լէրի մուհաֆազա իթմէքլիկէ չալըլաճաղըմ , վէ անլէրի
մուհաֆազա իթմէք իչին , եանլարընտա պուլունմագլըղըմ
լաղըմ տըր . . . իշթէ պէն կիտիեօրում . . . :

Գազիլ պու սեօպլէր իւզէրինէ պաշգա պիր սէճլ իլա-
վէ իթմէյիպ , Սթօթտան այրըլտը , վէ բրէնսէսին սէրա-
եընա տօղրու կիթմէկէ պաշլատը :

Պու տագըգատա ճէլլա իլէ Տօօրկալ պալգօնտան չէ-
քիլմիշ օլուպ , հալ պու քի թօր սէտապը տայիմա ուզագ-
տան կիւրիւլտէմէքտէ , վէ պօրու սէսլէրի աքս իթմէք-
տէ , վէ ժակարնաթ ալաեը իսէ հալէա շէհրին էթրաֆըն-
տա տօլաշմագտա իտի :

ՄԷՄՈՒԼԻՆ ՂԱՅՐԻ ՊԻՐ ՎԻՋԻԹԱ

Ձիքրի սէպգաթ իտէն վուգուլաթլարտան թագրիպա
իքի սաաթ սօնրա , սըր ճօն Մալգօնուն սէյֆիեէսինտէ ,
մատմուազէլ Մարի իլէ մատմուազէլ Էվա , պիրինճի գա-

Թըն բէնչիբէլէրի, պաղչէ վէ սօգազ Թարաֆընա նազըր
օլան վասի պիր սալօնունտա եալընըզմա պուլունմագտա
իտիլէր :

Պրէ իքի գըզ գարնտաշար, իքիսի տախի պէհազ էլ-
պիսէլէր կէյինմիշ օլտուգլաքը հալտէ, մաթէմ լիպասը
պիլմէք իւզրէ, էօնլէրինէ, պիր քիւչիւք բանգօ իւզէրին-
տէ պիր Թօք սիեհհ գումաշ գօեուպ, պիր Թարաֆտան
պիլմէքտէ, վէ տիկէր Թարաֆտան, տուրուպ կէօզ եաշ-
լաընը սիլմէքտէ իտիլէր, վէ Թապիաթիյլէ միւպաշըրէթ
իթտիքէրի իշլէրինի բէք ահէսթէ պիր հալտէ ինըա իթ-
մէքլէ ուղրաշմագտա իտիլէր :

Էվա, աղլամագտան սէսի պօղուլմագ տէրէճէսինէ կէ-
լիպ, պիրտէն պիրէ իշինի պըրագարագ, աեաղա գալգ-
տը, վէ բէնչիբէլէրտէն պիրինէ եագլաշըպ, նաշարը տիգ-
գաթընը եէշիլիքլէր իւզէրինէ աթֆի կյէտի իսէ տէ, կէօ-
զիւնէ հիշ պիր շէյ կէօրիւնմէեօր իտի :

Մարի, Էվանըն Թասալը հալինէ պիր գաշ տագըգա
րիաեէթ իթտիքտէն սօնրա,

—Էյ նէ՞ խապէր սէվկիւլիւ հէմշիբէմ, —տէտի :

Էվա, աբանսըզ ույգուտան ուեանըեօր կիպի, պիրտէն
պիրէ տիթրէտի, վէ արգասընա տէօնիւպ,

—Նէ՞ իսթէրսին սէվկիւլիւմ Մարի, —տէեու սիւալ
իթտի :

—Բիմնէ կէլտիկինի կէօրիւեօ՞րմուսուն :

Էվա, սօգազ ճիհէթինէ պագարագ,

—Խա'երը, հէնուզ քիմնէ կէլմէեօր, —տէտի, վէ կէ-
լիպ գըզ գարնտաշը եանընտա օթուրտու :

—Լաքին գըզ գարնտաշ, կիճէտէ եագլաշըեօր, վէ
սըր ճօրճ իլէ սըր Էտվարտ կէճիքտիքճէ, եիւրէկիմ տիւ-
շարը Թէլաշ վէ իզթիրապ օլուեօր, —տէտի Մարի պիր հէ-
եէճան իլէ :

—Նէտէ՞ն վէսվէսէ իտիեօրսուն :

—Նէտէն վէսվէսէ իթտիկիմի պիլէմէմ, ֆագաթ գօր-
գուեօրում :

—Գօրգաճագ սէպէպ եօգ տուր, չիւնքի սըր Էտվարտ

իլէ սրբ ճօրճ պիրիքա՛տ տիրէի, վէ Մ: Անաթօլ Տիէօ-
տօնէ նամ Ֆրանսալլըր թապիւլ տախի անլէրէ բիֆադաթ
իթմէքա՛տ օլտուզունտան, հիչ պիր մուխաթարա եօգ
տուր: Պունտան պաշգա պիլիրսին քի, սըր Էտվարտ վէ
սլըր ճօրճ, վալինին գօնալընա տավէթլի խտիլէր:

—Շիւպհէսիզ պիլիրիմ, ֆադաթ, զանն իթմէմ քի
լօրտ Սինկըլթըն անլէրի պու գատար վազըթ թէվզըֆ
իթսին: Իմտի, նէ՞ սէպէպ վար տըր քի կէլմէհօրլար, վէ
պիլի խապէրսիզ պըրադըեօրլար:

—Իհթիմալ տըր քի, գաթիլլէրին իղինի պուշմուշար
տըր, —տէտի Էվա:

—Ինչալլահ, —տէեու ճէվապ վիրտի Մարի, Էլլէրինի
վէ կէօլլէրինի կէօնէ տօղրու գալտըրարազ:

Էվա շու վէճհ իլէ տէվում իթտի,

—Էկէր էջլէ խէ, չիւպհէսիզ թահգըդաթա տէվամ
օլուննեօր, վէ պու հալտէ սըր ճօրճ իլէ սըր Էտվարտըն
միւճէրրէտ վալինին սէրաեընտա գալմալարը լաղըմ կէլիչ
տիր...: Իչթէ կէօրիւեօրսուն քի, անլէրին կէճիքմէսին
տէն տօլաեը տիւշարը թէլաշ վէ իզթիրապ օլաճադ հիչ
պիր սէպէպ եօգ տուր:

Մարի, Էվաեը դուճագլաեարազ,

—Սէվկիւլիւ գըզ գարնտաշ, —տէտի՜ —սէն պէնի թէէ-
մին իթմէք իսթէհօրսուն սոմա...:

—Խաեըր գըզ գարնտաշ, եանըլըեօրսուն:

—Մոճվաֆֆադ օլամաեօրսուն, չիւնքի սէնին թէլաշ
վէ իզթիրապըն տէնիմքինտէն գիւտա՛տ օլտուզունու կէօ-
րիւեօրում:

—Եէմին խտէրիմ քի...:

—Եէմին իթմէք նէեէ՞ եարար: Պէն սէնին հալինի կէօր-
մէեօ՞րմուեում, Եիւզիւնին սօրկունուզը գալպինտէքի
վէալէմէլէրի մէյտանա գօյմաեօ՞ր մու զանն խտիեօրսուն:
Իչթէ պադ, կէօլլունիւն եաշլարը ադըեօր: Սէնտէ պէ-
նիմ կիպի քէտէր աուեուեօրսուն, վէ պէնիմ կիպիտիթ-
րէեօրսուն: Իմտի, սէվկիւլիւ հէմչիրէ, հալինի կէլլէմէ-
յիպ, պանա ճէվապ վէր, չիւնքի պու հալին նիհաեէթի-

նի կէթիբէմէզսին : Գալպինտէն կէչէնլէրի պանա սէօլէ տէ , տէրտ ու միհնէթ օրթաղը օլալըմ . . .

Մարինին պու սէօլէրի իւզէրինէ , իվա արթըզ կէօզ հաշարընը վէ վէսպէսէլէրինի կիզլի թուլթամանըզ , իշի մէյտանէ վուրտու , վէ հէմշիրէսինէ սարըլարազ ,

—Սհ , էվվէթ , էվվէթ , սահիհ տիր . . . պէնտէ սէնին կիպի իշքէնճէ չէքիեօրում . . . տիթրէեօրում . . . վէ զիհնիմտէն բէք գօրգուլու խանալլար կէչիեօր , —տէտիր իվա :

—Իշթէ կէօրտիւն միւ , —տէտիր Մարի , —սէնտէ պէնիմ կիպի սին , վէ պէտպախթըլըմըզ շու էսնատէ անլէրէ տախի պիր ֆէնալըզ կէթիբմէսինտէն գօրգուեօրսուն , տէյիլ մի :

—էվվէթ , պէնիմտէ գօրգուսըլում եէր պու տուր եա :

—էվվէթ , գօրգուսեա հագգըն վար տըր , զիրա պանա էօլէ կէլիեօր քի , մէշագգաթըմըլըն սօնու հէնուզ ալընմամըլ տըր , վէ բէտէրիմիզ կիպի սէվմէքտէ օլտուշումուզ վէլինիլլէթիմիզին գաթլ ու թէլէֆի , հագգըմըլտա տէհշէթլի նէթիճէլէրի մուճիպ օլաճագ տըր , վէ նիհանէթ աբանարզ պաշըմըզա եէնի պիր ֆէլաքէթ տահա կէլէճէք տիր :

Իվա , գօրգուսունտան տիրի տօլաշըպ բէրէլէեէրէք :

—Լաքին օ վագըթ պիզտէ դայպ օլաճաղըզ , —տէտիր :

—Իսէֆ իթմէ , հէմշիրէ , չիւնքի էկէր ճէնապը Հագգ միւրատ իտէր իսէ , պիզլի գուրթարապիլիր : Դմտի , տուա վէ նիեազ իտէրիմ Հագգ թէալանա քի , պիզլի մուհաֆաղա պուեուրսուն :

—էվվէթ , գըզ գարնտաշ , տուա իտէլիմ :

Պինապէրին պու իքի պաքիրէ գըզլար տիզ չէօքիւպ , նիեազ վէ իսթիրհամ իթմէքիկէ պաշատըլար :

Ֆագաթ Ալլահըն թասափուր , վէ միւրատըլընա , ինսանլար ագըլ իրտիրէմէղլէր , վէ պաղէն մէլայիքէնին սէտալարը պիլէ նէզտի Բապպանիտէ իշիտիլէմէզ :

Հէր նէ իսէ , պու կէնճ գըզլար տուա իթմէք իւզրէ իքէն , հալաշճա օտա գաբուսու վուրուտու :

կէնճ գրղլար գարունուն սէսինի իշիտինճէ, տիթրէ-
տիլէր, վէ տէրհալ աեաղա գալգըպ, էվվէլա Մարի քէ-
լամա աղազ պիրլէ,

—Բիմ տիր օ, —տէտի:

—Պէնիմ, մատմուլաղէլ, Սինտիաեւմ, —տէեու ճէ-
վապ վիրտի հէման պիր չօճուգ սէտասը:

—Կէլ գըղըմ, իշէրի կիր:

Պու սէօզ իւղէրինէ գարու աչըլըպ, պու իքի գըղլա-
րըն խըտմէթճիսի օլան օն տէօրթ օն պէշ եաշընտա, եու-
վարլազ չէհրէլի, ալ եանագլը, սիեահ սաչլը, սիեահ
կէօզլիւ, ղաեէթ կիւղէլ պիր Հինտլի գըղը կէօրիւնտիւ:

Պու էսնատէ վագըթ ագչամլամըշ վէ օրթալըգ գա-
րարմըշ օլտուղունտան, մէզպուրէ իքի ատէտ եանմըշ
չամտան կէթիրէրէք, մասանըն իւղէրինէ գօյտու, վէ
գըղլարա խիթապէն,

—Էֆէնտիլէր, —տէտի:

—Նէ՞ վար տըր, գըղըմ, —տէեու սիւալ իթտի Մա-
րի, մէզպուրէնին կէլմէսիլլէ, եիւրէկինտէ հասըլ օլան
գօրգու մահլ օլարագ:

—Էֆէնտիմ, գարունուն էօնիւնտէ ղաեէթ միւղէյ-
եէն, վէ բարլազ պիր թահթրէվան տուրուեօր:

—Գարունուն էօնիւնտէ թահթրէվա՞ն մը տուրուեօր:

—Էվվէթ, էֆէնտիմ:

—Էյ պու թահթրէվանտա նէ՞ վար տըր:

—Էֆէնտիմ, ղաեէթ կիւղէլ վէ ալէա էլպիսէլէր կի-
յինմիշ պիր գատըն:

—Սճապա պու գատըն քիմ տիր:

—Պիլմէմ, վագաա իամինի սիւալ իթտիմ իսէ տէ,
պիլտիրմէք իսթէմէտի:

—Ֆագաթ եիւլինիւ կէօրտի՞ւն միւ:

—Խա՛եըր, չիւնքի եիւղիւ պիր էօրթիւ իլէ մուհաֆա-
ղա օլունմուշ տուր:

—Բէք իյի, պու գարը նէ՞ իսթէեօր:

—Էֆէնտիլէրիմիղի կէօրմէրիկի արզու իտիեօր:

—Պիլլի մի կէօրմէք իսթէեօր, —տէտիլէր:

— Էվվէթ, մատմուռաղէլ Մարկի Վէ մատմուռաղէլ Է-
վանը կէօրմէք իսթէրիմ, -տէտի:

— Պիզ քիմնէյի գապուլ իտէմէյիզ, -տէտի Մարի:

— Պէնտէ քիմնէ կօզ տուր, -տէտիմ:

— Նէ՞ ճէվապ վիրտի:

— Հէր հալտէ կէօրմէք իսթէրիմ, -տէտի:

— Պու եապանճը գատընըն պու եասլը էվէ վիզիթա
վիրմէսի աճայիզ կէօրիւնիւհօր, -տէտի Մարի:

— Պէլքի պիզէ խապէր կէթիլիհօր, - տէտու իլապէ
իթտի էվա:

— Բի մտէն:

— Ճօրճ վէ իտվարտտան:

— Հազգըն վար հէմչիրէ, չիւնքի պու եապանճը գա-
տընըն պուրանա կէլմէսինէ պաշգա նէ՞ սէպէպ օլապիլի:

— Պու հալտէ գապուլ իտէմէյիզ, տէյի՞ մի:

— Էվվէթ, էվվէթ:

Պու սէօզ իւզէրինէ, Մարի Սինտիա եսթապէն,

— Հայտէ դըզլմ, հիթ օ գատընը պտա պուրանա
կէլ, -տէտի:

— Շիմտի Վէլիլ, էֆէնտիմ, -տէտի Սինտիա, վէ տէր-
հալ օստտան տիշարը չըգար:

— Ահ, պու գատըն ֆէնա պիր հավատիս կէթիրմիշ
օլմասա խի, -տէտի էվա, հէմչիրէօի իշիտէպիլէճէք մէր-
թէպէտէ:

— Պու գօրգու նէ՞ տէն նէշէթ իտիհօր:

— Պիլէմէմ, լաքին եիւրէկիւնտ օլան հէեէճան հիթ-
տիքճէ զիեաաէլէշիհօր:

Պու սըրնուպ գաբու աշըլըպ, էօնտէ Սինտիա, աբգա-
սընտան տախի զանէթ աղըր էլպիսէլէր կիլինմիշ, եիւղիւ
էօրթիլիլ պիր գատըն իշէրի կիրտի քի, եաղընըզ կէօզ-
լէթի, էօրթիւնիւն ալթընտա էլմաս կիպի բարլամապտա
օլտուղու կէօրիւլմէքտէ խի:

Եապանճը գատըն սալօնուն պիր գըսմընը եիւրիւեիւպ
վէ իքի կէնճ գըզլարա պիր գաշ ատըմ գալարապ տու-
րուպ, մէզպուրէ գըզլարը սէլամլատը:

Մարի , Սինտիանըն աիշարը չըգմտար իշին իշարէթ իթ-
տի.քտէն սօնրա ,

—Մատամ , —տէտի , —սիզ պիզիմ եանըմըղա գատար
կէլմէ.ք իշին իարար իթտինիզ , պունունըտ պէրապէր սիզ
պիլիրսինիզ վէ պիլմէլիսինիզ .քի , պիզ տահա եագըն վա-
գըթտա եասա կիրմիշ օլտուղումուզտան , եալընըզճա իմ-
րարը էվգաթ կլէմէ.քլիկիմիզ , իճապը մասլահաթտան
տըր : Յագաթ հէր հալտէ պիզի կէօրմէ.ք իսթէտիկինիզ-
տէ , էլպէթթէ պիր ճիտտի սէպէպինիզ վար տըր : իմ-
տի , միւսաաաէ իտին , էվվէլա սիզլէրէ շունգլ սիւալ իթ-
մէտէ քի . . .

Կէնճ գըզ սէօզիւնիւ քէսինճէ ,

—Պէնիմ քիմ օլտուղումու , տէ.քիլ մի , մատմուա-
ղէլ Մարի , —պէտի եապանճը գատըն :

—էվվէթ , Վատամ :

—Շիմտի անլարսընըզ :

Պու սէօզլէրի սէօլէյիպ , եապանճը գատըն եիւզիւ-
նիւն էօրթիւսինիւ աշտը :

Իքի կէնճ գըզլար եապանճը գատընըն եիւզիւնիւ կէօ-
րիւր կէօրմէզ , պիր սանիեէ գատար թէհայելւրտէ գալ-
տըլար :

—էվվէթ , —տէտի կէլէն միւսաֆիր թաթլը վէ միւ-
քէտտէր պիր թէպէսսիւմլէ , —էվվէթ , պէն իմ :

—Բրէնսէս ճէլլա՛ , . . . —տէտի Մարի թէաճճիւպլէ :

Վա տալի հէման տէհչէթլէ ,

—Բրէնսէս ճէլլա պիզիմ խանէմիզտէ , հա՛ , —տէեու
իւպլէ իթտի :

Պիշարէ գըզընդաղա , պիր ազ էվվէլ հիսս իթտիկի
վէսլէսէլէր վագը օլմտա պաշլատը կիպի կէօրիւնմէ.քտէ
իտի :

Ճէլլա իտէ , պիր գաշ սանիեէ հիշ պիր քէլամ իրաս
իթմէեէրէ.ք , պու իքի էօքսիւզլէրէ պագաը , վէ շու պա-
գըլընտա կիւեա պիր մէրհամէթ վէ չէֆգաթ եսէրի օլ-
տուղումտան , պու հալի կէօրէն օլսա , քէնտիսի պիւլիւ.ք
գըզ գարնտաշլարը օլուպ , պիր խալլի վագըթ եանլարըն-

տան ուղադրատ գալարգտան սօնրա , շիմտի նեզտլերինե ավտեթ իթմիշ , վե թապիաթիլե եիւրեկի գալգմըշ զանն իտեճէք իտի :

Նիհաեթ միւմսիլէյհա եվվէլ պե եվվէլ քէլամա իպ-
թիտար իլլէտի :

ՄԷՇՀՈՒՐ ՊԻՐ ՕՆՈՒՆՃՈՒ

—Մէվկիւլիւ գըզլար , պէնիմ պու կիւն պուրաեա կէ-
լիշիմ սիգի թէաճճիւպ վե տէհշէթտէ պըրագըեօր , տէ-
յիլ մի , —տէտի բրէնսէս քէմալի հեեէճան իլէ :

—Մատամ , մատամ . . . —բէրէլէտի Մարի :

Մարինին նութգու թութուլմիւշ օլտուղունտան , պիր
տիւրլիւ իլէրուսինի պէճէրիպ սէօյլէեեմէտի : Էվա իսէ ,
պիւսթիւպիւն քէնտիսինի զայպ իթմիշ պիր հալտէ պու-
լունմագտա իտի :

Ճէլլա , Մարինին էլլէրինի քէնտի էլի իշինէ ալարագ ,
անլն տիթրէմէքտէ օլտուղունուն ֆարգընա վարտըղընը
տալի տույմամագըլըա կէլտի , վե իլթէ պու հալտէ միւ-
մսիլէյհա քէլամա աղազ պիրլէ :

—Ահ , սէվկիւլիւէր , պէնտէն էմին օլունուզ , պէն
սիգի սէվտիկիմ իշին , վե հագգընըզտա օլան հիւսնի թէ-
վէճճիւհիւմտէն տօլաեը պուրաեա կէլտիմ . . . —տէտի :

Բրէնսէս պու սէօյլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն , էկէր պի-
րիսի կիճէնին գարաւըղընտա , բէնչիրէնին եանընտա կիզ-
լէնիպ տէ , տիշարըընը սէյր իթմիշ օլսա իտի , աճա-
յիպ պիր շէյ կէօրէճէք իտի : Շէօյլէ քի պիր ինտան խա-
եալի շաեըլըզլարտան կէչիպ , պիր կէմիճի կիպի , մէր-
մէր տիրէկէ սարըլարագ , խանէնին թէրացասընա չըգըպ ,
վե եավաշ եավաշ բէնչիրէնին էօնիւնտէ պուլունան իքի
չինտ աագսըսը արգասընա կիպլէնիպ , վե եավաշճա , «իշ-
թէ պուրատան հէր շէյի կէօրիւր վե իշիտիլիմ» տէյի
մըրըլտանմագտա օլան Գաղիլի ֆարգ իտէպիլէճէք իտի :

Պալէատէ զիքրի սէպգաթ իտէն վուգուաթ , բէք ազ
վագըթ սիւրտիւ :

Կէլէիմ ճէլլա իլէ ի.քի կէնճ գըզլարա :

—Սէօյլէ յին , ճէվապ վիրին , սէվկիւլիւ գըզլար , -տէ-տի բըէնսէս , պիր ազ սիւ.քիւթաէն սօնրա , վէ աճըզլը պիր սէտա իլէ :

—Էֆէնտիմ , հազ գըմըզտա իպրազ իյլէտիկինիզ մու-հապպէթ վէ հիւսնի թէվէճճիւհտէն տօլանը միւթէշէ.ք. քիւրիւզ , -տէտի Մարի բէբէլէնէրէ.ք. -լաքին . . :

—Լաքին թէաճճիւպիւնիւզ էսկի հալինտէ տիր , չիւն.քի սիզ պէնի եապանճը կիպի կէօրիւպ , հալէա եապան.ճը զանն իտիւօրսունուզ , տէյի'լ մի :

Մարի , եալան սէօյլէմէ.քիկի վէ հաթթա էֆ.քեարընը պիր մըգտար սէթր իթմէ.քիկի տախի պիւմէտիկինտէն ,

—Էվվէթ , էֆէնտիմ , բէ.ք տօղրու տուր սէօյլէտիկի-նիզ , -տէտի :

Ճէլլա պիր ահ իտէրէ.ք ,

—Պունունլա պէրապէր պէն սիզին տօսթունուզում , էվվէթ սիզին սաարզ տօսթունուզում , վէ պէնի պուրա-եա կէթիւրէն , սիզէ օլան մուհապպէթիմ տիր . . : Պաշը-նըզա կէլէն ֆէլաքէթի կէօրտիւմ տէ , սիզէ եարտըմ , վէ սիզի թէսէլլի վէ հիւմանէ իթմէ.քիկէ կէլտիմ :

—Մատամ , պիզիմ պիր նուֆուզլու համի վէ վասիմիզ վար տըր քի , հիշ պիր շէյտէ գուսուր իթմէզ :

—Վասինի'զ մի վար տըր , աճապա քի'մ տիր :

—Պիզիմ վաթանտաշըմըզ օլան Պէնարէս վալիսի լօրա Սինկըլթըն տըր :

—Լօրա Սինկըլթըն մը , շիմտի պէնտէ օրատան կէլի-եօրում , վէ պէնի կէօնտէրէն քէնտիսի տիր . . :

—Ահ , սահի'հ մի , -տէտիլէր կէնճ գըզլար տէրհալ էմնիլէթ իտէրէ.ք :

—Էվվէթ , սէվկիւլիւ գըզլար :

—Տիմէ.ք սըր ճօրճ իլէ սըր էտվարտը կէօրմիւշսիւնիւզ տիր , -տէտի Մարի շէտիտէն :

—Շիւպհէսիզ :

—Պու գառար կէճի.քմէլէրինին սէպէպինի տէ պիզէ խապէր վիրէպիլի'րմիսինիզ :

— Էվլէթ, իքիսի տէ վայինին եանընտա տըրլար, վէ միւսթաճէլ իշլէրի օլտուղունտան, իհթիմալ տըր քի տա. հա խայլի վագըթ գալաճագլար տըր :

— Իշլէ հէմշիրէ, կէօրիւեօրսոնն եա, պիզիմ պու գատար վէսվէսէլէրիմիզ պիհուտէ իմիշ, — տէտի էվա Մարիեէ :

— Էջլէ տիր, պագը քէրլէ ինսանըն տույղուլարը եա. նըրը, — տէտի Մարի :

— Սէվկիւլիւ չօճուգլար, — տէտի ճէլլա, — պէնի միւ. քէտտէր վէ միւզթարըպ գըլմագտա պուլունան շու սիզին հալինիզ վէ եալընըղըղընըղ իւզէրինէ, հէրիմիզին տօս. թու օլան լօրտ Սինկըլթըն իլէ խայլի միւզաքէրէ իթտիք :

— Մատամ, պիզ ասլա եալընըզ տէյիլիզ, — տէտի Մարի :

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ :

— Տիմէք իսթէրիմ քի, սըր էսվալա իլէ պիրատէրի պիզիմլէ պէրապէր տիրլէր :

— Պունու պիլիլիմ, վէ առըլ մուխաթարա պուրատա՞ տըր եա :

— Նէ՞ կիպի մուխաթարա, մատամ :

— Պու պապտէքի էֆքեարըմը պէեան իթտիկիմաէ, լօրտ Սինկըլթըն տախի անը անլաեըպ, թաստիգ իթտի :

— Ֆագաթօ մատամ, նէ՞ տիմէք իսթէտիկինիզի անլա. եամանեօրուզ :

— Իշլէ սիզէ օլտուգճա անլաթտըրաեըմ : Պէն ֆիլ. վագը ինկիլթէրրատա բէք զիեատէ օթուրմատըմ իսէ տէ, ինկիլիլէրին առաթ վէ ուսուլլէրինի էջլէնիճէք գատար իսքեան իթմիշ օլտուղումտան, օրատա հէր տիւր. լիւ հուրրիեթտէն մատտա, կէնճ գըզլարըն ֆէվգէլատէ պիր հուրրիեթլէրի օլտուղունու կէօրտիմ :

— Մատամ, պունունլա նէ՞ տիմէք իսթէրախիզ, — տէ. եու սիւալ իթտի Մարի :

— Տիմէք իսթէրիմ քի, ինկիլթէրրատա գըզլարըն հուր. րիեթի նէ գատար պիւյիւք տախի օլա, պու հուրրի. եէթ գըզլարըն եապանճը տէլիգանըլար իլէ պիր էվտէ

եաշամալարընա միւսաատէ իթմէզ , վէ իշթէ , սէվկիւլիւ գըզլար , սիզ տախի , վէլինկյմէթինիզ ճօն Մալգօն վէֆաթ իթտիկինտէն պէրու , այնի հալտէ պուլունմադտաւ պնըզ . . . վագաա թէրպինէնիզ ճիհէթիլէ պիր շէյ տէնիլէմէզ իսէ տէ , իթիպարընըզ մուխաթարատա տըր . . . :

— Իթիպարըմըզ մը , —տէտի Էվա տիթրէր սէտա իլէ :

— Լաքին պիզ հիշ պիր կէօնա ֆէնալըզտա պուլունմամադտաեըզ , —տէեու իլավէ իթտի Մարի :

— Պիզի նէ՞ իլէ իթթիհամ իտէպիլիրէր , —տէտի Էվա :

— Հագըգաթէն հիշ պիր շէյ իլէ իթթիհամ իտէմէզլէր , լաքին իթթիրա իտէպիլիրէր , վէ եալան տախի սէյլէնէպիլիրէր : Իմտի , պիր գըզըն նամուս վէ իթիպարը , քէնտի իշին էն գըյմէթլի խաղինէ տիմէք տիր : Վէ պու խապինէ իսէ , լէքէսիզ գարմալը տըր . պու խուսուս էվվէլա քէնտիսի իշին , վէ սօնրա քէնտի սէվկիւլիւսիւ իշին լաղըմ տըր . . . :

— Գրզ գարնտաշ , բրէնսէսին հագգը վար տըր , պագ պիզ պուրասընը տիւչիւնէմէտիք , —տէտի Էվա :

— Էվվէթ , էվվէթ , սահիհ տիր , —տէեու ճէվապ վիրտի Մարի :

— Ֆագաթ պէն սիզի սէվտիկիմտէն , սիզտէն էվվէլ տիւչիւնտիւմ :

— Նէ՞ եաբալըմ , —տէտիլէր կէնճ գըզլար պիրպիրլէրինէ :

— Եաբաճաղընըզ բէք գօլայ շէյ տիր . . . շէյլէ քի , պունտան սօնրա վտախիզ օլաճագ օլան լօրտ Սինկըթընըն արզուլարընա մուխաֆֆագաթ իտէրախիզ , վէսսէլամ , —տէտի ճէլլա :

— Հալ պու քի , պիզ անըն արզուլարընըն նէ օլտուլունու պիլէմէյիզ . . . :

— Միւմաիլէյհ , արզուլարընը սիզէ պիլտիրմէքիկէ պէնի մէմուր իթտի . . . լօրտ Սինկըթընըն միւրատը , սիշին , պէնիւմ սէրաեըմտա իգամէթինիզ տիր :

Մարի իլէ Էվա շիւպհէլէնէրէք ,

— Սիզին սէրաեընըզտա՞ մը —տէտիլէր ,

— Էվվէթ , սէվկիւլիւ գըզլարըմ :

— Նէ՞ իչին :

— Լօրտ Սինկըլթըն սիզի քէնտի սէրաեընա գապուլ իտէճէք իտի , լաքին սօնրատան , սիզին կէօզ եաշլարընըզը սիլմէք , վէ տէրտինիզի իզալէ իթմէք , պիր գատընա տահա զիհատէ միւնասիպ օլտուզունու տիւշիւնէրէք , պէնիմ եանըմտա պուլունմանըզը թէնսիպ իթտի . . :

— Մատամ , պիզէ պու գատար իյիք , —տէտի Մարի :

— Էֆէնտիմ , պիզի մահճուպ պրազըեօրսունուզ , — իւլալէ իթտի Էվա :

— Սէվկիւլիւ գըզլար , շու էսնատէ պէն սիզին մուհիպպինիզիմ , վէ պիր քէրրէ գալլիմի սիզէ ըսալթ իթտիկիմ հալտէ , պիր տախի սիլտէն ալլըրմամ : Սիզ , տիւնքի կիւն վալինին պալօսունտա պէնիմ թէվէճճիւհիւմիւ ճէլլ իթտինիզ . . . : Օլ տազըգատան պէն սիզէ տօթ օլտում , անճազ սիզին տէ պանա հիւսնի թէվէճճիւհիւնիւզ օլմատըզընը պիլտիկիմտէն , հէր հալտէ քէնտիմի սիզէ սէվտիրմէքլիկէ եէմին իթտիմ : (Էվանըն վէ Մարինին էլլէրինի թուլթարազ) : Շիմտի , սիզ պէնիմ եէմինիմին իճրասը իչին , պիր ազ մուսվէնէթ իթմէեէճէճմիսինիզ , վէ պէնի սէվմէքլիկէ ըսազը օլմաեաճա՞գ մլանըզ :

Բրէնսէսին սէտասընտա օլ գատար ճաղիպէ , պազըչընտա օլ տէրէճէ պիր կէնճ վալիտէ թաթըլըզը վէ թէպէսսիւմիւ վար իտի քի , Էվա իլէ Մարի , ուզուն միւտտէթ , պէօլլէ մէշհուր օեունճու իլէ ճէնքլէշմէզլէր իտի : Իմտի իքիսի տէ , միւմաիլէյհանըն սէօզլէրինէ գանտըլար , վէ շիմտիեէ գատար շիւպհէ իթմէլէրինտէն տօլաեը , քէնտի քէնտիլէրինի աեըպլաեըպ , վէ էվլէլա Էվա պիւսպիւթիւն իսկեալթ օլարազ ,

— Օհ , մատամ , նէ՞ տէրէճէ ալիճէնապ օլտուզունուշու շիմտի անլատըզ , —տէտի :

— Պիչարէ գըզլար , սիզի սէվմէք , ալիճէնապլը՞գ մը տըր . աճէպա սիզի կէօրիւպաէ սէվմէեէն օլո՞ւր մու :

Պատէհու բրէնսէս Մարիեէ խիթապէն , շէօլլէ իլաւէ իթտի ,

—Էյ սիղ մատմուտազէլ Մարի, սիղտէ պէնի անլամա-
եա պաշատընը՞լ մը, Զիւնքի պէնիմ պաշըճա գօրգում
վէ էմնիյեէթսիղլիկիմ սիղին իւզէրինիզտէ տիր:

—Հէմշիրէմին թաստիգ իթտիկինի պէնտէ թաստիգ
իտէրիմ:

—Աճապա պու սէօղիւնիւղ սահի՞հ մի տիր:

—Պէն շիմտիեէ գատար եալան սէօյլէմէմիշիմ:

Ճէլլա, Մարիյի գուճաղլաեըպ սէվէրէք:

—Օհ, թէշէքքիւր իտէրիմ, մատմուտազէլլէր, — տէ-
տի, — չիւնքի արթըգ պէնիմ մուհապպէթիմի ըէտտ իթ-
մէեօրսունուղ, վէ պէնիմ սատագաթըմը գապուլ իլէ,
պէնի պախթիեար գըլըեօրսունուղ:

Միւմաիլէյհա Մարիյի գուճաղլաաղգտան սօնրա, է-
վաեը տախի գուճաղլաեըպ սէվտի:

ԷՏՎԱՐՏ

—Տիմէք, արթըգ ուղլաշտըգ, —տէտի բրէնսէս, պիր
աղ սիւքիւթտէն սօնրա, վէ քէմալի հէեէճան իլէ, —տի-
մէք պէնիմ Շահապատ սէրաեըմ պունտան պէօյլէ սիղին
իգամէթկեհաճընըղ օլաճագ տըր . . : Վէ սըր ճօրճ իլէ
սըր էտվարտ հէր կիւն կէլիպ սիղի օրատա կէօրէճէք
տիրլէր:

Ճէլլա պու սէօղլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն, գաբունուն
բէրտէսի գալգըպ, էտվարտ Մալգօն էշիյին իւզէրինտէ
կէօրիւնտիւ:

Մէրգումուն բէնկի պիւսպիւթիւն սօլմուշ օլուպ, բը-
րէնսէսի կէօրիւր կէօրմէզ տուրտու, վէ եիւզիւնտէ ֆէվ-
գէլատէ պիր թէհայեիւր ալէամէթի նագշ օլունտու:

Իմտի, էտվարտ քէնտու քէնտուեէ,

—Բրէնսէս պուրատա, հա՛ . . . լաքին նէ՛ քիւսթախ-
լըգ, —տէտի:

Ճէլլա իսէ մէրգում տէլիգանլըեը կէօրմէեերէք, շու

վէճհ իլէ տէվամ իթտի :

— Սէվկիւլիւ գըղլարըմ , շիմտի պէնիմէ պէրապէր կէ-
լէճէ քսինիլ , տէյի՞լ մի :

— Պէրապէ՞ր մի կէլէճէ քլէր , -տէտի Էտվարտ եինէ
քէնտու քէնտու եէ :

— Էվվէթ , մատամ , ինչալլահ եարըն կէլիլիլ , -տէ-
եու ճէվապ վիրտի Մարի :

— Եարը՞ն մը , ֆաղաթ նէ՞ իչին եարընա թէէիսիր ի-
տիեօրսունուլ :

— Ա՛հ , շիմտի անլաարմ , շիմտի անլաեօրում , -տէտի
Էտվարտ քէնտու քէնտու եէ :

— Պու կիւնտէն , վէ շիմտիտէն նէ՞ իչին կիթմէեէլիմ ,
-տէվամ իթտի բրէնսէս , -պէջլէ տէհչէթլի վէ թէհլի-
քէլի մահէլլտէ պիր կիճէ տահա դարմասընը նի՛չին ար-
զու իտիեօրսունուլ : Հայտէյին , թահթրէվանըմ աչաղը-
տա պէքէեօր , կիտէլիմ :

— Խա՛եըր , մատամ , շիմտի պիլ կիտէմէյիլ , -տէտի
Մարի :

— Կիտէմէ՞զմիսինիլ :

— Ա՛հ , Էվվէթ :

— Նէ՞ իչին :

— Նիչանըմ սըր ճօրճ Մալգօնա կիտէճէյիմիլի խա-
պէր վիրմէյինճէ , պու խանէյի թէրք իտէմէյիլ :

— Պէնտէ , պէնիմ նիչանըմ սըր Էտվարտ Մալգօնա
խապէր վիրմէյինճէ , պիր եէրէ կիտէմէմ :

— Էտվարտըն խապէրի վար տըր , -տէտի մէրգում տէ-
լիգանը բէրտէնին արգասընտան չըգըսլ , մաղրուրանէ օ-
տանըն օրթասընա կէլէրէք :

— Ա՛հ , բէք էրքէն եէթիշտի , պէշ ասղըգա տահա
կէճիքմիշ օլալտը , մուվաֆֆաղ օլաճաղ իտիմ , -տէտի
ճէլլա քէնտու քէնտու եէ :

— Էվա վէ Մարի , -թէքրարլատը Էտվարտ , -պէնիմ
խապէրիմ վար տըր , ֆաղաթ սիլ կիթմէեէճէ քսինիլ :

Պատէհու մէրգում տէլիգանը բրէնսէս տօղրու տէօ-
նէրէք , աչիքեար պիր մէհարէթլէ ,

—Հագրգաթէն, մատամ, սիզին պու եվէ նէ՞ իչին կէլմիշ օլտուլունուզու անլահամսեօրում : Սիզ պիլիբ ի-տինիզ քի, ճօն Մալգօնուն սէվկիւլիւլէրի, վէ ճօրճ իլէ Էտվարտըն նիշանլըլարը սիզին սէրահընըլտա իգամէթ իթմէքլիկի գապուլ իտէմէզ իտիլէր . . . -տէտի :

—Ճէլա, Էտվարտըն եիւզինէ տիգգաթլէ պագարագ :

—Նէ՞ իչին, տէեու սիւալ իթտի :

—Ֆիլվագը, Էտվարա, նէ՞ իչին, -տէտիլէր կէնճ գըզլար :

—Մատամ քի պիլիմ պուրատա սիզինլէ եալընըճա իգամէթիմիզ ճայիզ տէյիլ տիր, - իլավէ իթտի Մարի, -շու հալտէ բրէնսէս հաղրէթլէրինին իհասնընը գապուլ իթմէմէքտէ նէ՞ մանէա վար տըր : Նէ՞ իչին անըն շու ա-լիճէնապ թէքլիֆինէ, պէօյլէ պէտ մուամէլէ իլէ ճէվապ վիրիեօրսունուզ :

—Պիլմէ՞ք մի իսթէեօրսունուզ :

—Էվլէթ . . . Էվլէթ . . . :

—Պագ պու կէնճ գըզլար, -իլավէ իթտի բրէնսէս, - պիլմէք իսթէեօրլար, իմտի պէնտէ, սըր Էտվարտ, միւ-ճէրրէտ պիլմէք իսթէրիմ :

—Բէք իյի սէօյլէեէճէկիմ, վէ սիզտէ մատամ, պէնի բէք կիւզէլ անլահաճագսընըլ, Բրէնս Տօօրկալ Մահիպին տօսթու բրէնսէս ճէլա իլէ ճօն Մալգօնուն սէվկիւլիւլէրի միեանընտա հիշ պիր միւնասիպէթ օլմատըղընտան, մա-տամըն թէքլիֆի, պիլմէմ նէ եօլտա տըլագ նիյեթլէ գուրուլմուշ պիր տուզագ տըր : Իմտի, պէն պու տուզաղը պօղարմ, վէ պունտան պէօյլէ պուրանըն ամիրի տիմէք օլան պիւյիւք պիրատէրիմ ճօրճ Մալգօն թարաֆընտան, բրէնսէս ճէլանըն շիմտի պուրասընը թէրք իտէրէք, տի-շարը չըգմասընը էմի իտէրիմ . . . :

Էվա իլէ Մարի պիրիպիրլէրինին գօլլարը իչինէ եիւզ-լէրինի կիզլէտիլէր :

Բրէնսէս Էտվարտա տօղրու իքի աուրմ ալարագ, վէ Թամէրլիտլէրին վահշի նաղարըյլա մէրգումա պագարագ :

—Տիմէք պէնի գօլլուեօրսունուզ, հա՛, -տէտի :

Էտվարտ ասլա ճեվապ վիրմէյիպ , պաշընը էյմէսիյլէ , ճէլլանըն հէյեէթի պիրտէն պիրէ թէպտիլ օլտու , շէօյլէ քի սըֆաթը , հիտտէթ վէ զազապ եէրինէ սիւքիւնէթ քէսպ իթտի :

Իմտի , միւմաիլէյհա իքի էօքսիւզ գըղլարա վէ կէնճ ինկիլիզէ կիւլիւմնէյիպ , վէ ուզուն էօրթիւսիւնիւ եիւզիւնէ չէքէրէք , գարուեա տօղրու եավաշճա իլէրլէտի , վէ օրատա արդասընա տէօնիւպ , վէ թաթլը պիր սէտա իլէ , շէօյլէ իլավէ իթտի :

—Մարի , էվա վէ էտվարտ , իշթէ պէն կիտիեօրում , լաքին սիզէ Այլահա ըսմարլատըգ տիմէմ , իլլա թէքրար կէօրիւշիւրիւզ տէրիւմ , չիւնքի մէմուլ իտէրիւմ քի եագընաա կէօրիւշէճէյիպ :

Բրէնսէս ճէլլա պէօյլէ սէօյլէյիպ , տիշարը չըգտը :

Թամ պու էսնատէ , իշպու մէնզարէլէրի խէֆիէն սէյր իթմէքտէ օլան Գազիլ տախի , սագլը օլտուղու մահէլլտէն նապէտիտ օլտու :

Բրէնսէսին տիշարը չըգմասընտան սօնրա , պիր վագըթ օտատա սիւքիւնէթ հիւքմ իթտի իսէ տէ , նիհաեէթ Մաըի շու վէճհ իլէ քէլամա պաշլատը :

—Էտվարտ . . . Էտվարտ . . . նէ՞ եաբտըն :

—Վազիֆէմի իթա իթտիւմ , — տէեու ճեվապ վիրտի տէլիգանիլ :

—Տիմէք օ գատըն պիր ալչադը՞գ մը իթմիշ իտի քի , պէօյլէճէ պուրատան գօվտուն :

—Պու գատըն պիզիւմ ատույի էքպէրիմիզ տիր , վէ սիզի սէրասընա կէօթիւրմէք իսթէմէսի , սիզի զայպ իթմէք իչին տիր :

—Նէ՞ իչին քէնտիսինի իթթիհամ իտիեօրսունուզ , — տէտի Մարի :

—Չիւնքի պունտան պիր գաշ սաաթ էվիլէ , միւմաիլէյհա , լօրտ Սինկըլթընըն հուզուրունտա , կիւեա թատու հուպ իտիեօր գըլըգլը կէօրիւնէրէք , բաթահ Տօօրկալ Մահիպ իլէ պիլ իթթիֆագ , պիրատէրիւմ ճօրճու , բէտէրիմիզին գաթիլի մագամընտա իթթիհամ իլլէտի :

—Ա՛հ, պո՛ւ բէք տէհչեթլի շէյ տիր, —տէտիլէր Էվա իլէ Մարի:

—Էվվէթ, բէք տէհչեթլի պիր հալ տըր:

—Լաքին էլպէթթէ սըր ճօրճ, պու ճինաեթէ գարշը քէնտույի մուհաֆազա իլէ, թէպրիեէյի զիմէթ իթմիշ տիր, —տէտի Մարի շէտիտէն:

—Ճօրճուն պիկինաս հօտուղունու լօրտ Սինկըլթըն անլաւը, նասըլ քի տօգթէօր Տիէօտօնէ իլէ պէնի ալըգօեարադ, օլ պապտէ պիզի տախի գաթիէն թէէմին իյլէտի: Ֆադաթ, տէքէ գարշը տէք իթմէք, վէ տօլապա տիւշմիւշ կիպի կէօսթէրէրէք, տիւշմէնլէրիմիզին գուրտուգլարը ֆէսատլարը լաեդդըյլա պօղապիլմէք իշին, լօրտը միւմաիլէյհ ճօրճուն թէվգըֆըն վէ թահթ էլ հըֆզ գալէանա կէօթիւրիւլմէսինի էմր իթտի:

Մարի սօլուպ, ագլընը զայպ իտէր պիր հալտէ,

—Շիմտի սըր ճօրճ հապիս մի տիր, —տէտի:

—Խա'եըր:

—Նէ՞ կիպի:

—Պիրամէրիմ, ժակարնաթ մապուտունուն ալաեր միւնասէպէթիլէ խընճախընճ տօլու օլան Պէնարէս մէյտանընտան կէշէր իքէն, շիւպհէսիզ կիզլի պիր ամիր թարաֆընտան գօմանտա օլունան վահշի էհալի, «Գաթլ օլտուն շու ինկիլիզ, մահվ օլտուն շու բէտէր գաթիլի» տէեու պաղըրարադ, ասքէրի ապլօգա իթտիլէր, վէ սիլաշլարընը պրագտըրտըլար:

—Ա՛հ, խա'յինլէր, —տէտի Էվա:

—Տիմէք պունլարըն զարէզլէրի եալընըզ ճօրճա իմիշ: Ֆադաթ մէրգում նա'սըլ օլտու տա գուրթուլտու, —տէեու սիւալ իթտի Մարի:

—Նէ՞ եաբոըն, պագտը քի իշ ֆէնաեա սարաճագ, ճանընը գուրթարմագլըղ տիւշիւնիւպ, վէ իւզէրինէ հիւճիւմ իտէն գամալարտան քէնտույի մուհաֆազա իտէրէք, ֆիրար իթտի:

—Շիւքիւրլէր օլտուն ճէնապը Հագգա. էյ նա'սըլ գալապիլտի:

—Պու վուգուաթ Կանժ քէօբրիւսիւ իւզէրինտէ օլտու-
ղունտան, պիրատէրիմ բարմագլըղըն իւզէրինէ չըգարագ,
քէնտիսինի տէնիղէ աթտը, վէ ալլագ խասիմէրինտէն
հիչ պիրի արգասընտան կիթմէքլիկէ ճէսարէթ իտէմէտի:
Մարի, պու սէօղէրի իշիտիր իշիթմէղ, տիթրէմէեէ
պաշլաեարագ,

—Կանժ նէհրինէ՞ մի . . . ճէնաղէլէրի կէօթէրմէեէն
նէհր . . . եա՛ րապպիմ . . . տիմէք սըր ճօրճ զայպ օլ-
տու, տէտի:

—Ղայպ օլտուղունա ապլա ինանմամ, —տէեու ճէվապ
վիրտի էտվարտ:

—Լաքին իյի տիւշիւն, Կանժ նէհրի քէնտի շիքեարը-
նը ապլա կէրի վիրմէղ:

—Պիրատէրիմ իյի եիւզմէք պիլիր . . . տէնիղտէ ֆուր-
թունալար վէ տալղալար իլէ օյնար: Եիւրէկինէ ապլա գօր-
գու կիրմէղ, վէ տամարլարը իլէ սինիրլէրի չէլիքտէն տիր:
Պէն գարտաշըմըն գուվլէթ վէ ճէսարէթինէ էմինիմ: Գէ-
զալիք ճէնապը Հագգըն, բէտէրտէն սօնրա, էվլատընը
էօլտիրմէեէճէկինէ էմինիմ, ինշալլահ ճօրճու եէնիտէն
կէօրիւրիւղ:

—Շու քէլամընըղը Ալլահ իշիթսին, ֆագաթ սիզտէ
պիրլէշմէկէ ճահտ իթմէլի իտինիղ. . . վէ նէհրին քէնար-
լարընը արամալը իտինիղ:

—Սթօբ իլէ տօգթէօր Տիէօտօնէ շու էանատէ մէրգու-
մու արանօրլար:

—Սիզտէ անլէր իլէ պէրապէր կիթմէլի իտինիղ:

—Ֆիլվագը պէնտէ արղու իթտիմ, Հաթթա անլէր ի-
լէ թահարրիեաթա տախի պաշլատըմ իսէ տէ, պուրաեա
կէլմէք իշին, գալպիմտէ թարիֆ օլունամաղ պիր տույղու
հասըլ օլտու: Շէօյլէ քի, իւզէրինիղտէ պիր ֆէնալըգ օլ-
տուղունու հիսս իթմէքտէ իտիմ, վէ նաուլ քի կէօր-
տիւնիւղ, պու խուսուստա եանըլմամըլմ սըր, չիւնքի
բրէնսէս ճէլլա սիղէ պիր տուզագ գուրտուղու հալտէ,
էկէր պէն օլմասա իտիմ, սիզտէ պու տուզաղա տիւշէ-
ճէք իտինիղ:

—Յագաթ պիղտէն էվվէլ, անը տիւշիւնմէլի խտինիդ, —տէտի Մարի:

—Իյի ամմա, պէն գարնտաշըմը պիլիրիմ, օ սիզի զա-
նէթլէ սէվտիկինտէն, էկէր սիզին տէտիկինիզի եաբսա
խտիմ, ասլա պանա տփվ իթմէզ իտի: Պունտան պաշգա
պէն անըն հագգընաա հիշ պիր շէյ եաբամազ խտիմ, հալ
պու քի, պուրաեա կէլմէմլէ, սիզի գուրթարմըշ օլտոււմ

Մարի տիզ չէօքիւպ, վէ էլլէրինի կէօեէ տօղրու գալ-
տըրարագ,

—Աման եա՛ րապպիմ, սէն նազար գըլ շու կէօզ եաշ-
լարըմա, վէ սէսիմի իշիթ, վէ ատալէթ ու մէրհամէթին-
լէ ճօրճ Մալգօնու հիմաեէ իյլէ, —տէտի:

Կէնճ գըզ պու միւէսսիր տուասընը հէնուզ պիթիրմիշ
իքէն, գաբու աշլըրպ, Սինտիա իչէրի կիրտի, վէ,

—Էֆէնտիլէր . . . էֆէնտիլէր . . . Պրանսըզ թապիպ
իլէ Մ. Սթօր կէլտիլէր . . . շիմտի եօգարը շըգըեօրլար,
—տէտի:

—Պիզէ նէ՞ խապէր կէթիրիեօրլար, աճապա կէթիր-
տիքլէրի ֆէնա խապէ՞ր մի տիր, —տէտի Էսվարտ քէն-
տու քէնտուեէ:

Պու սըրատա Մարինին ալասընտա պիր տիթրէմէ հա-
սըլ օլուպ, քէմալի սիւքիւթ իլէ պէրլէմէքտէ իքէն,
տօգթէօր վէ Սթօր պաշլարը էյիլմիշ, վէ հէյեթլէրի
մահզուճ օլարագ իչէրի կիրտիլէր:

—Իշթէ կէլտիք, —տէտի տօգթէօր:

—Չաբուզ սէյլէյին, տօգթէօր, չաբուզ սէյլէյին
—տէնու պէեան իթտի Էսվարտ:

—Սըր ճօրճ նէ՞րէտէ, —տէտի Էվա:

—Աման տօգթէօր, սէյլէյին պագալըմ, նէ՞ խապէր
ալտընըզ, —տէնու իլավէ իթտի Մարի:

Տիէօտօնէ միւքէտտէր սուրէթտէ պաշընը սալլաեա-
րագ,

—Հէյ վահ, հիշ պիր խապէր տլամատըզ, —տէտի:

—Էվվէթ, հիշ պիր խապէր ալամատըզ, —տէնու իլա-
վէ իթտի Սթօր:

Պու սէօղին իւզէրինէ , խանէտէ պուլունանլարըն ճիւմ-
լէսինի պիր տէհչէթ իսթիլա իթտի :

—Ահ , վէլի իւլ նիյմէթիւմ , էֆէնտիւմ , պէնիւմ պի-
չարէ էֆէնտիւմ , շու մէլուն Հինտ մէմալիքինին պիղի մէ-
սուա գըլմանաճալընը պէն սիղէ տէմիշ իտիւմ ա , -տէտի
Սթօթ կէօղլէրինին եաշընը սիլէրէք :

—Տիմէք պիր էսէր պիլէ պուլամատընը , -տէտի էտ-
վարտ քէսիք պիր սէտա իլէ :

Տիէօտօնէ իթայի ճէվապ իլէ ,

—Կանժ նէհրի սըրըրընը սադլամըշ տըր , չիւնքի սըր
ճօրճուն վիճուտի ասլա մէյտանա չըլմատը -տէտի :

—Օհ , եա Բապպիւմ , եա Բապպիւմ , -տէտի Մարի
էլլէրինի սըգարադ վէ իւմիտսիղ պիր հալտէ :

Էվա Մարիյի գուճադլաբըպ , կէօղ եաչարընը գու-
րըթմանա չալըշարադ ,

—Հէմշիրէմ , սէվկիլիւ հէմշիրէմ , -տէտի , -պիւս-
պիւթիւն իւմիտսիղ օլմա , պէլքի ճէնապը Հադդ պիղէ
մէրհամէթ իտէր :

Մարի էօյլէ պիր իշարէթ իթտի քի ,

—Խաեըր , խաեըր , արթըդ իւմիտիւմ գալմատը տի-
մէք իտի :

Պու արա էտվարտ , Տիէօտօնէ իլէ Սթօթա խիթապէն ,

—Բէք չաբուդ կէլմէտինի՞ղ մի , -տէտի :

—Կիճէ օլտուղու ճիհէթլէ , թահարրիեաթըմըղը ար-
թըդ տէվամ իտէմէղ օլտուղումուլտան , ալտէթէ մէճ-
պուր օլտուդ , -տէեու ճէվապ վիրտի սօգթէօր :

—Կանժ գաեըդճըլարընա սիւալ իթտինի՞ղ մի :

—Ահ , էլպէթթտէ սիւալ իթտիք , հէմտէ սօրմատըգ
պիր գաեըդճը պիլէ պըրագմատըգ : Պադաթ ճիւմէսիտէ
կէօրմէտիքլէրինի ճէվապ վիրտիլէր , -տէտի Սթօթ :

—Սթօթ , սէն էֆէնտինէ սատըգսըն , տէյի՞լ մի , -տէ-
տի Մարի :

—Պէն սատագաթըմը , պու մէքրուհ մէմէքէթէ պիր-
լիքտէ կէլմէքլէ իսպաթ իթտիւմ :

—Բէք էյի , լաքին պու հալտէ թահարրիեաթը մի-

քէմմէլէ իճրա իթտիկինիզէ էմին մի սին :

—Էվվէթ , էֆէնտլմ , իգթիտարըմըզըն տէրէճէսինտէ
չալըշտըզ :

—Նէհրին քէնարընտա օլան պալըզճը գուլիպէլէրինի
արատընը՛լ մը :

—Էվվէթ , մատմուռղէլ , պիրինճիտէն սօն գուլիպէնէ
գատար արատըզ :

—Նէհրին քէնարընտա տէօրթ միլ մէստֆէ թահարրի
իթտիք , նէ՛ պալըզճը գուլիպէսի պըրագալըզ , վէ նէտէ
սաղլըզլարըն արալարընը պըրագալըզ , հիչ պիր էսէրինի
պուլամատըզ , -տէտի Տիէօտօնէ :

—Էյլէ իսէ , ճէնապը Հագգ պիզէ գարչը տըր , վէ
լաէնդտթի վէ պիլա մէրհամէթ ֆէլաքէթ պիզի չարբ-
մագտա տըր : Տիւն բէտէրի , պու կիւն տէ էվլատը զայպ
իթտիք : Էթրաֆըմըզ հէբ երգըլընօր : Իշթէ պիրատէրիմ
տախի վէֆաթ իթմիչ . . . -տէտի էտվարտ իւմիտի քէ-
սիլիպ , քէնտիսինէ ֆէնսլըզ կէլէրէք :

—Վէֆաթ իթտի հա՛ , -թէբրարլատըլար քէսիք սէ-
տա իլէ ճիւմէսի պիրլիքտէ :

Պու սըրատա գարու աչլըպ , կանթ հէհրի գաեըզճը-
լարը դընաֆէթինտէ պիրի կէօրիւնէրէք ,

—Խա՛նըր , ճօրճ վէֆաթ իթմէտի , տահա սաղ տըր ,
-տէտի :

ՃՕՐՃ

Իշպու եէնի վուգուլթ իւզէրինէ , պիւթիւն հազըրու-
նուն գալպլէրի շիտտէթլէ վուրմանա պաշլատը , վէ հէբ
քէսին նաղարը տիգգալթը , եէնի կէլէն զաթա տօղրու
չէվրիտի , վէ սըր էտվարտ պիր աղ թէրէտտիւտտէն սօն-
րա , նիհաեթթ թէպտիլ դընաֆէթինէ նիսպէթէն , պի-
րատէրինի թանընարագ , գօլլարը իչինէ աթըլըպ ,

—Պիրատէրիմ , պիրատէրիմ , -տէտի :

կէնճ գըղլար իսէ , պու հայի կէօրտիւքէրի կիպի , ճօր-
ճուն եանընա կիտիպ , վէ էլլէրինի սըգարապ ,

—Շիւքիւրլէր օլսուն ճէնապը Հազգա քի , ճօրճու
գուրթարտը , -տէտիլէր :

Տիկէր թարաֆտան տախի Սթօք , քէմալի մէսրուրի-
եէթինաէն հէմ աղլար , հէմ կիւլէր , վէ արալըգտա պիր
քէրլէ տէ ,

—Ահ , պէնիմ էֆէնթիմ , վէ վէլիի իւլ նիյմէթիմ ,
պիւլէնիլ նէ՞ տէրէճէ մէսէրրէթ իչինաէյիմ , վէ պէօյլէ
ահմապ կիպի աղլսեըլմ , շիւպհէսիլ սէվինճիմոէն նաչի
տիր . եօգսա կիւլմէք վէ օյնամապ իսթէրիմ , -տէյիպ ,
-վէ հազըր պունտան տահա իյի ֆուրսաթ օլամապ , -տի-
եէրէք , ինկիլթէրրաեա մախսուս պիր աեապ օեունու իճ-
րա իթմէքիկէ պաշլատը :

Տիէօտօնէ իսէ , կէօղլիւեիւնիւ պուրնունա թագըպ ,
ճօրճ Մալըօնուն եանընա եազլաշտը , վէ քէնտի թահ-
զըգաթընա իհալէ իտիլէն նատիր իւլ էմալ պիր նէսնէ-
յի թէֆթիշ իտէն ալիմ քիմէսնէլէր կիպի , տիգգաթլէ
մէրգում տէլիգանլըեը թէֆթիշ իթտիքտէն սօնրա ,

—Ֆագաթ սահիհէն ճօրճ իմիշ , վէ հիշ տէյիլ իսէ ,
զահիրէն օլսուն սաղ կէօրիւնիւեօր , -տէտի :

—Ջահիրէն տիմէք նէ՞ տիր , ազիզիմ տօգթէօր , իշ-
թէ կէօրիւեօրսունուլ եա , հազըգաթէն սաղըմ , -տէ-
եու ճէվապ վիրտի ճօրճ :

—Օլ պապտէ էմինմիսի՞նիլ , -տէտի թապիպ , էօյլէ
պիր թօհաֆ թէրէտտիւտլէ քի , շու հալ վէ մէնզարէնին
վէխամէթինէ նիսպէթէն , ճօրճ քէնտույի կիւլմէքտէն
թութամաեարապ ,

—Տօգթէօր , զանն իտէր իսէմ , տահա սաղըմ , -տէտի :

—Էֆէնտիմ , ըուխսաթ վիրի՞րմիսինիլ :

—Նէյէ՞ :

—Մուայեէնէ իթմէկէ , չիւնքի պէնտէնիզին թապիա-
թը , կէօղլէրիմ իլէ էլլէրիմէ ինանըրըմ : իմտի , գօլու-
նուզու պանա վիրին . . :

—Ալընըզ միւսիւ տօգթէօր :

Պու սէօղիւն իւղէրինէ , սօգթէօր ճօրճուն դօլունտան
թութուպ , նապղընը պիր էլինէ վէ սաաթընը տախի տի ,
կէր էլինէ ալարադ , մուայէնէ իթտի :

—Էյ սօգթէօր , նաճըլ պուլտրուսուղ , —տէտի ճօրճ
կիւլէրէք :

—Հադըգաթէն սաղընըղ , չիւնքի պիր տադըգատա
նապղընըղ սօգսան ալթը վուրուեօր , —տէեու ճէվապ վիր-
տի թապիպ :

—Օ , նապղըմ բէք ալէա տըր , վէ պիր աղ սիւրաթ-
լէ վուրուչու , եիւրէկիմին հէեէճանընտան տըր , չիւնքի
սիզի կէօրտիւկիւմ կիպի , տիւչարը հէեէճան օլտում :

Պատէհու ճօրճ պիրտէն պիրէ սէտասընը տէյիլթի-
րէրէք :

—Կէրչի , սիղ պէնաէն չիւպհէլէնտինիղ , տէյիլ մի ,
—տէտի :

—Պիրատէր , —տէտի էավարտ , —ումարըմ քի պու սի-
ւալինտէ լաթիֆէ եօգ տուր :

—Աճայիպ , —իլավէ իթտի Տիէօտօնէ , —սիզտէն նէ՞ ի-
չին չիւպհէ իտէճէյիղ , պէն քէնտիմտէն տահա զիեատէ
չիւպհէ իտէրիմ , նէթէքիմ սիզտէն :

—Օհ , թէչէքքիւր իտէրիմ , էֆէնտիլէր , թէչէքքիւր
իտէրիմ :

—Սըր ճօրճ , քի՞մ սիզին պիր գաթիլ օլտուղընուղու
ղանն իթմէքիկէ ճէսարէթ իթտի , —տէտի Մարի :

—Անը իճատ իտէնլէր , մատմուաղէլ :

—Ահ , խայինլէր :

—Վէ պունլար պէնի էօլտիւրմէք իսթէեօրլար իտի ,
չիւնքի պիր գաչ տադըգա էվիլէլ , պանա գարչը եալան
պիր շահատէթ իթմիլ օլան պիր չօճուգ , պանա եարտըմ
իթմէմիլ օլա իտի , պիր տախի պէնի կէօրմէեէճէք ի-
տինիղ :

—Պիրատէր , պիր չօճուգ մու տէտին , պանա գալըր-
սա , Գաղիլ տիր , տէյիլ մի :

—Էվիլէթ :

—Նէ՞ եարտը :

—Պիր արա հալիմտէն պիւսպիւթիւն մէյեուս օլմուշ իքէն, կէթիրիպ պանա պիր գամա վիրտի: Իշթէ օ գամա սաեէսինտէ հայտուտլարը ըիւճաթ իթտիրէրէք, պէնտէ նէհրէ սըչրատըմ: Պու արա իւղէրիմէ աթէշ իթտիւլէր իսէ տէ, իսապէթ իթմէտի: Իմտի, շու էսնատէ հաեաթտա պուլունմագլըղըմ պիր միւճիզէ տիր:

Մարի իլէ էվա, հէման պիրիպիրլէրինտէն զիւատէ սօլմուշ օլաուգլարը հալտէ, մէրագլէ ճօրճուն քէլամլարընը տինլէմէքտէ իտիլէր:

Ճօրճ շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի,

—Արթըզ գուրթուլմանըն չարէսի գալմատըղընը հիսս իտէրէք, ճանըմը Ալլահա թէսլիմ, վէ սօն տէֆա օլարագ, նիշանըմ իլէ գարնտաշըմըն իսիմլէրինի թէլաֆիուզ իթմիշ իքէն, գուլաղըմըն եանընտան վէ սաչլարըմըն արասընտան պիր գուրշուն կէչաիկինի տուլտում: Իշթէ պու արատա նէհրէ վասըլ օլմուշ իտիմ, վէ սուլար, նէմլագ վէ չէֆֆաֆ պիր էօրթիւ կիպի պաշըմը կիզլէմիշ իտիլէր: Հէր նէ իսէ, նէհրին տէհշէթլի սըրըլարընը ըսգանտիլ իթտիմ, վէ պիլմէմ քի, գօրգու վէ տէհշէթիմտէն նաշի, սաչլարըմ շու էսնատէ նափսըլ օլուպ տա ալարմատըլար:

—Ալլահ աշգընա օլսուն, պիրատէր, սէօյլէ նէհրին ալթընտա նէլէր վար իտի, -տէտի էտվարտ:

—Շիւպհէսիզ պիւյիւք թիմաս հալըգլարը, -տէտի Ֆրանսըզ թապիպ:

—Թիմաս հալըգլարըմը, -թէքրարլատը ճօրճ, -ահ, միւսիւ տօգթէօր, էկէր եալընըզ թիմաս հալըգլարը օլլայտը, շիմսի պէն պու սէօղլէրի աղղըմա պիլէ ալմուզ իտիմ: Պունտան պաշգա, քէնտիմի պու ճանվէրլէրէ գարշը մուհաֆաղա իթմէք իշին, էլիմտէ գամա եօղ մու իտի: Խա'եըր, խա'եըր, պէնի տինլէյինիզ, վէ պաշըմա կէլէն ֆէլաքէթլէրի իշիթտիկինիզտէ, ըհնկինիզ սօլաճագ, վէ քէմալի խէվֆ ու տէհշէթինիզտէն տիթրէեէճէքսինիզ:

Ճօրճուն պու սէօղիւ իւղէրինէ, պիւթիւն սամիին մէրագտա օլուպ, իշթէ պու հալտէ չէօյլէ տէվամ իթտի:

—Թարիֆ իթտիկիւմ վեճճ իլէ, քէնտիլի սուեուն իւ-
զէրինէ աթտըգտան սանրա, արչանըլըմըն շխտէթի վէ
վիճուտիմին աղբըլըլը իլէ, նէհրին թա տէրինիկինէ տալ-
տըմ, աեագլարմ եէրէ տէյտի, վէ պաշըմըն իւթիւն.
տէ սէրպէսթ հալանը պէնտէն աերըրը սուրէթտէ պիր
երղըն սու վար իտի: Կէօյլէրիմի աշտըմ իաէ տէ շէթիւն
ըշըլը, րէնքի գալըն պիր գատէհտէն կէօրիւնիւեօր կի-
պի պէլիսիզ վէ եէշիլ րէնքտէ կէօրիւնիւքտէ խտի:

—Պէն տէնիզտէ եիւլմէկէ, վէ տէնիզին տիպինտէն
էլմաս վէ Զալիլ էշեաեր նատիտէ արաեան տալիըլար գա-
տար սուեուն ալթընտա գալմագլըղա, պըշըգ օլտուղոմ-
տան, կէօզլէրիմ տալի թապիթիլէ, պուրմնուղում
մահէլլին զարիպ րէնկինէ ալըշտը. իշթէ պո՛ւ աթա պաշը-
մը եօգարը գալտըրարադ, պիր թագըմ մէ քրուհ խաեա-
լաթ արաօընտա պուրնատուղումու թարիֆ օլտեմազ պիր
տէհէթլէ միւշահատէ իլլէտիմ:

—Խաեապաթ մը, -թէքրարլատըլար Մարի իլէ Էպա:

—Էվլէթ, -ճէվապ վիրտի ճօրճ Մալգօն, -էթրաֆըմ-
տա հէր թարաֆտան պիր թագըմ գարարմըշ րէնքի խա-
եալաթ զուհուրա կէլիպ, Զուհար եաթտըլարը եէրտէն
աղըր աղըր պաշարընը գալտըրարադ, զանն իտէրմէնպի
կէօզլէրինի պէնիմ իւզէրիմէ աիքմէքտէ, գօլարընըպա-
նա սօղրու ուզաթմագտա, պէնի իհաթա իթմէքտէ, վէ
պէնի թագիզ իլլէեէրէք, վիճուտէրի պէնիմ վիճուտի-
մէ սօգտնմագտա իտի:

Ճօրճ պիր սանիեէ գատար սէօղլանիւ գաթթ իթտի
իաէ տէ, քիմսէ պիր սիւալ իթմէտիկինտէն, շէօյլէ տէ-
վամ իլլէտի:

—Պէն, րէք չօգ տէֆա Էօլիւմէ գարըշ չըգմըլըմ տըր,
վէ լաքին պիլա թէքէպիլըր սէօյլէրիմ քի, գօրքու տէ-
տիքլէրի շէյի ասլա հիտա իթմէմիշիմ տիր: Ֆադաթ պու-
քէրրէ Էօլիւմէտէ չիրինճի տէֆա օլարադ գօրգտու՛մ,
գանըմ տամարլարըմտա տօնուեօր ք գուվլէթիմ քէսիլի-
եօր, վէ Էօլէճէյիմ զանն իթտիմ: Հալ պու քի, կէրէք
սիզին ֆշին, վէ կէրէք ախզը ինթիգամ իշին եաշախադ-

լըղըմ լաղըմ իտի իմաի, ալչագճա գաթլ ալ թէլէֆ ի-
տիլմիլ օլան բէտէրնի տիւշիւնաիւմ, վէ ճէնապը Հագ-
գըն եաթարմընա կիւլէնէրէք, քէնտիմի թօթաւորմ, վէ
պիր հաթիւտա քէնտիմի տաւուն իւզէրինտէ պուլտում:
Դիր — Մինն ա եաւ Բապպիմ, նէ գատար տէհէթի հալ,
տէտիլէր էվա իլէ Մարիս յգըօ ձի, յալ դալ մա մըրը
Դիր — Հայ լանէթի նէհր հաթ գտէտի Սթօթ, — տաթմա
մէզարըդ կիպի պիր շէյ, — Եհնէ թայմը նէհրի, հէրնէ
գատար պիր ալ ֆէնա գօգար փսէ տէ, հիլ տէյիլ իսէ,
ինսան ծըպտա, պիր շէյէ թէսաւիթ իթմէտէրէք, քէյ-
ֆի կիպի պօղուլապիլեր, ալ յար տաթմընա մաւտա գաւ
Դիր — Թէճա իտէրիլ պիրատէր, տէվամ էթ, տէվամ,
տէտիլաթտաւարտէթ, — գալլալ ձիյիս յգըօ մըրը
տաւա ճօրճէ փսէ տէրհալ պուլքէճա տաւա մուլաթֆիա գաթ իթմի,
Դիր — Պէօյէճէ փայլի վագըթ տաւուն իւզէրինտէ եիւզ-
տիւմ: Արալըգտա նէֆէսիմ քէսիլտիքճէ Կ նէֆէս ալմագ
թօղրէ վէ էլիմէ կէշէն պիւշիւք պիր եաթարգ իլէ եիւ-
զիւիւք կիւլէնէրէք, ծըրթ իւպիթի տաւուն իւզէրինտէ չը-
գար իտիւմ, վէ լաւըրըյլա նէֆէս պարըպտան սօնրա,
Եհնէ տաւուն իլինտէ տալար փտիւմ, Հէման աղչամա դա-
տար պու եօլտա տաւուն իլինտէ գալարմ Նիհանէթ
պիւսպիւթիւն գուզլէթիւմ քէսիլտիկինտէն, վէ ուեուշ-
մուշ օլան աղալարմ հարէքէթէ ղայրի գապիլ պիր հալէ
կէլտիկինտէն, պիր գըրընա չըգմանա մէճպըր օլտում:
Օրատա, պիր պալըգճը գուլիպէսինտէ պարըր օլան պիր տան-
տալ տէրունինտէ պիր գաւըգճը էրդիսէսի պուլուպ, եէ-
րինտէ տէօրթ գաթ գըյմէթի պուլունան իթի ալթուն
պըրագարագ, կիլինտիւմ, վէ պիրի պէնի կէօրիւրտէ թա-
նըր գօրթաւալլա, նէհրին քէնարընտա օլան չամուրլար-
տան պիր ալտը արարագ Կ իլիճէ եիւզիւմէ սիւրիւպ լիւլպ-
գըր ինսուլիյէ պէնգէտիւմ Կ վէ հէման Պէնարէս թարիլինտէ
Դիւլան օլտում: Պէօյէճէ հիլ տէյիլ իսէ Բպու կիւլիւք
մաւաթարատան գուրթուլմուշ իտիւմ, — յարմաւա նըրը
Կ Դիր — Ահ, պիրատէրիւմ, պիրատէրիւմ, շիւքիւրլէր օլտուն
ճէնապը Հագգաթի, սէնի գուրթարտը, Կտէտի լաւարտ:

Մարի սիւքիւթ իթտի իսէ տէ , տէրունէն մէզքիւր չիւքրանիսէթ տուարնա իւհադ օլմուշ իտի :

— Էյ սըր ճօրճ շիմտի նէ՞ եաբաճադսընըզ , — տէտի Տիէօտօնէ :

— Նէ չարէ , պու իւանէ յի թէրք իտիպ , պէնիմ ֆօլ-միւշ օլտուղս միւ տա էթրաֆա եաեաճաղըմ աւճճճճ թա

Մարի , տէհէթիւ վէ տիթրէեէրէք թիգի էլլէրիւնի նիւշ քիլըճընա տօղրու ուղատըպ ձաւիլընի զրաւա դէլիւս մէք

— Պիգի թէ՞րք մի իտէճէքսինիզ , — տէտի օղլէն զլլաւաճ
— Նէ չարէ սէվիլիւիւմ ճլաղըմ տըր , — օղլէն յալաւաճ

— Փագաթ նի՞շին : բաղաւմաւա

— Եիմտի անլարսընըզ : Պէնիմ պուրաեա ֆէթիլիւմ սի-ղի թէէթիւն իթվէք , վէ պիր մըդտար ազաէ փէ պիր ազ

տա սիւահ ալմադ իշին տիրա չալ պաք թի , շիմտի պէն պուրատան չըզըպ նապէտիտ օլաճաղըմ : Պէնիմ սէլամէ

թիլիւ , սիլին սիւքիւնէթիւնիգէ միւթէվադըֆ տըր , իմտի թըպըպ պէն չօլմիւշիւմ կիպի աղլաեընըզ , վէ ֆէրեաւ

իտիւնիզ , չիւնքի սիզ խաֆիեէլէր թարաֆընտան կէօղէթ լէնէճէթիւնիզ հարտէ չպոռ խաֆիեէլէր սիլին ֆէօզ եաշ

լարընըզա պտանմալը տըրլար : Պուլնտան քօնրապ ճօրճ Մալգօնուս վիճուտի , ալէմտէն դալգմըշ կիպի զանն ձ

լուսմալը տըր , վէ պատէզին մէրգում ճօրճ եապանըզ վէ մէճհուլ պիր եօլճու տուր թի , Էսրալը չիւտի ֆաշաթըրի

իտէճէք տիր , վէ սըր ճօն Մալգօնուս դալթիլլէրինի պու-լաճադ տըր :

— Էմին օլ պիրատէր , — տէտի Էտվարտ , քէմըլէրինի հէր վէճհ իլէ իճրա իտէճէյիլ , վէ պուրատա սիգի ֆէօր-

ֆիւշ աստէմ օլմաեաճադ տըրա , օղլալ զիւս , ձաւիլիւյ ձի
— Հազգընըզտա խապէր կէթիրէնէ պիւյիւք պիր միւ-քեաֆաթ վատ իտէրիզ , — տէեու իլալէ իթտի Տիէօտօնէ :

— Իմինիլիլ եալընըզ տուալարըմըտա զիւք իտէրիզ , — մըրըլտանտը Մարի :

Պատէհու մէրգումն շէօյլէ իլալէ իթտիլ : Նաույ—

— Անճադ ասըս տուրմաեըպ , սէլստէթիւնէ պուրա-իտէ-հէյիլ : Էմըլիս միգալ , Նիկիլիս տեալալլաւաճ—

ԳԱԶԻԼԻՆ ԹԵՔՐԱՐ ԶԱՀԻՐ ՕԼՄԱՍՆ

— Պոռ, պէտք էր սեղլենիլմէնք տէ իբէն, Սթօր ֆէվզէլա-
տէ հէնէնան իշինտէ կէօրինիւհօր իտի: Յէյլէն քի պն-
զէն սօրալը, նպազէն, գըղարըր, պաղէն պիր աեաղը վէ պա-
զէն տիկէր աեաղը իւզէրինտէ տուրարագ խաղը տիկնէլը:
հասըը մէրգումնհն աղը ու ֆիքրի տարմատաղըն պիր
հալտէ կէօրինմէնք տէ իտի: Վէ նիհանէթ քէնտույթթու-
թամաեարագ:

— Էֆէնտիմ, պէնտէ նիդին կիպի նապէտիտ օլաճա-
ղըմ, — տէշօի, — վէլի իաշ նիյմէթիմին պէյեհհաթընտաճ
պէնտէ պիրիքիէ պօղընաճաղըմ. . . վէ վազաա շու մէ-
լօն չինտիլէրի թահգլը իտէր իսէմտէ, թանըրմամագ
իշին, իգթիգա իտէր ինէ, անէրին գըեաֆէթինէ տէ կի-
լէճէյիմ, վէ հէր նէ գատար պիր աղ պէնիմ թապիա-
թըմա կիւճ կէլիլ իտէ տէ, նէ չարէ, իճապը թագտի-
ընտէ, կիւզէլիկիմի աէ դայպ իտիպ, չիրքին օլաճաղըմ,
լաքին սըր ճօրն հէր նէրէտէ կիթսէ, նէնտէ պիրիքտէ
կիտէճէյիմ. . .

— Պէնիմէ պիրիքտէ կէլմէք. . . լաքին սէն հիշ տիւ-
շինմէեօրմուսուն քի. . .

— Պիլաքս, էֆէնտիմ, չօգ տիւշիւնտիքմ, վէ չօդ միւ-
լահաղա իթտիմ, վէ հէբսինտէն ալէասընը, սիդինլէպու-
լունմագ պուլտում:

— Աճայիպ, հիշ տիւշիւնմէեօրմուսուն քի, պէնիմէ
կէլտիկինտէ, պիր խայլի վազըթ դարիպ վէ թէհլիքէլի
պիր Եօվիւր կէչիւրէճէքսին:

— Իշթէ տահա իյի եա:

— Վէ հէր սաաթ վէ հէր տագըգատա մուկյմթարաեա
ուղրաեաճագսըն:

— Ատամ սէնտէ մուխաթարատան նէ՞ օլուր:

— Տիմէք հօճպ Սթօր, սէն ճէսուրլանմիշսըն:

— Ճէսուրլուղումու պիլմէմ, լաքին սիդինլէ պուլսն:

մագ իշին, իճապ խտեք իսէ, սուեուն վէ ամէշին իշին տէն կէշէճէյիմ :

—Սէօղիւ գըսաա քէսէյիմ, նիհաեթ ճէսուր Սթօր, հէր հալտէ պէնիմէ կէշէճէ՝ քմիսին :

—Էվվէթ, էֆէնտիւմ, հէր հալտէ կէշէճէյիմ :

—Մատամ քի պէօյէ արզու խտիեօրսուն, կէլ պաշ գայլմ, —տէտի ճօրճ, քէմալի աշդ իլէ խըսմէթ քֆարը նըն էլինի սըգարադ :

—Ա՛հ, էֆէնտիւմ, մէմնուն օլտում, հէմ քէք դիեա՝ տէ մէմնուն օլտում, —տէտի Սթօր հէեէճան իլէ :

—Պիրատէր, պու կիճէյի պուրատա կէշիքէճէքսին եա, —տէտի Էտվարտ :

—Խա՛նըր, թասավվուր իթտիկիմ եէնի էօմրիւ պաշ, լամագ իշին, կիճէնին դարանըզընտան իսթիֆատէ խտէճէյիմ, Արգամտան կէլիլէր տէյի ապա գօրգում եօգ սուր, չիւնքի տիւշմէնլէրիմտէն հիշ պիրի պէնիմ սաղ օլտուղումու ֆարդ իտէմէզ, ֆագաթ նասըլ քի մալիւ միւնիւղ տիւր, դարանըզ Վ քէնտիսինի կիպէմէք իսթէ եէնլէրին տօսթու տուր :

—Տիմէք կիտէճէքսին :

—Էվվէթ, օտամտան պիր գաշ քէվօլլէր իլէ պիրտէ տօլու բարա քիսէսի ալտըգտան սօնրա, եօլա չըգաճաղմ :

—Ուզաւն միւտաէթ սէնտէն խապէր ալմտեաճա՝ գմրեղ :

—Շիւպհէսիզ սըրըմը մէվգըյի թէհլիքէեէ գօյմագ սըզըն, սիզինլէ մուխապէրէ իտէճէք պիր վալթա պու լաճաղմ, Էլէր պիր գաշ կիւնլէր պէնտէն խապէր ալա մող իսէնիզ, վէֆաթ իթմիշ զանն իթմէյին, իլլա թաճարրիւաթա տէվամ իթտիկիմի միւլահաղա իտին, Մաճրի, սէվկիւլիւ նիշանըմ, Էվա սէվկիւլիւ գըզ գարնտա չըմ, թէէմին իտէրիմ սիգի, ինչաալաճ եազըն վազըթ տա թէքրար կէօրիւշիւրիւզ :

—Ա՛հ, ճօրճ ո ճօրճ, սիդի զայօք իթմէք իշին, պուլ մագ, նէ գատար կիւն օլմագըւմու պիլսէնիզ, —տէտի Մարե քէքէէէէէէ :

— Ճենապը Հագգ գատիր վէ պիւյիւք տիւր, ինչապիւր
լահ պիր տահա այրըմամագ իւզրէ, պիր կիւն պիրէշի-
րիդ, վէ պու կիւնտէ պէլքի եագըն տըր, Հայտէյին,
սէվկիւլիւլէր, շիմտի օտանըղա կիտինիդ :

— Շիմտիտէն մի :

— Էվլէթ, չիւնքիւրահաթ իտէճէք վագըթ տըր :

— Հէր հալտէ պիլիմ կիթմէքիկիմիզի մի իսթէեօր-
սունուզ :

— Բէճա իտէրիմ, Պէնտէ սօն թալիմաթըմը, պիրա-
տէրիմ իլէ տօգթէօրա իթա իթտիքտէն սօնրա, եօլա չը-
գանաղըմ :

— Ճօրճ, -ճէվապ վիրտի Մարի, -իշթէ էմրինիլէ ի-
թաաթ իտիեօրուդ, լաքին չուրասընը պիրին քի, սէն
գիհնիմիզտէն ապա չըգմտեաճագսըն, եիւրէքլէրիմիդ տա-
շիմա սէնին եքլէքիլիլէ պիրլիքտէ վուրաճագ տըր, վէ
ճանըմը հէր եէրտէ սէնին արգաճտան կէլէճէք տիր,
Ճօրճ, Ալլահ սէնի մուհաֆազա իլյէսին :

— Ճօրճ, Հագգ թէալաա սէնին միւյեինին օլսուն, -
տէտի Էվա նէզաքէթլէ :

— Շիւպհէսիդ Ալլահ պէնի մուհաֆազա իտէճէք, վէ
միւյեինիմ օլաճագ արը, -տէտի Ճօրճ, -չիւնքի պէնիմ
իլին պու տուսեը իտէնլէր մէլայիքէր տիր, թէչէքքիւր
իտէրիմ, սէվկիւլիւլէրիմ, թէչէքքիւր իտէրիմ :

— Պունզուն իւզլէրինէ, Ճօրճ իքի դըզարըն անլըրնտան
էօրիւպ, պունլար տիշարը չըգտըգլարը կիպի, մէրգուճ
ինկիլիդ տէլիգանղը տախի դարնտաշը վէ Ֆրանսըղը թա-
պիպ իլէ պիրլիքտէ սպլօնու թէրք իթտի :

— Սթօթ տախի, իտէճէկի պիրա միւտտէթ եօլնուլուգ ի-
չին, պաղը թէտարիքեաթ իճուսը զըմընտա, օտուսընա
չէքիլտի :

— Պունտան պիր չարեքք սաաթ սօնրա, էկէր սէյֆիեէ-
նին բէնչէրէլէրինին պիրինտէն, պիրի աշաղը պագմը օ-
լայտը, դարանըգտա դարիպ, վէ ալէլսուսըն, Հայեանը
իզթիրապ պիր մէնղարէ կէօրէճէք իտի, Շէօղէ քի, պիր
թագըմ սիեահ ինսան կէօլէլէրի, պիրէր պիրէր պաղէ

նէ կիրմէքտէ, վէ հիչ պիր կէօնա շամաթա չըգարմա-
 երպ, վէ պիր քէլիմէ տախի թէքէլիւմ իթմէյիպ, խա-
 նէնին էթրաֆընը գուշաթմագտա իտիլէր:

Պիրտէն պիրէ Գաղիլ թարացա իւզէրինտէ թէքրարէն
 կէօրիւնտիւ, վէ տէրունինտէ քիմնէ օրմաեան սալօնա պիր
 աթֆը նազար իթտիքնէն սօնրա, թարացանըն իւզէրին-
 տէ երւզ իւսթիւ եաթարագ, տիշարտան պէլլի պէլլիսիզ
 սուրէթտէ կէլմէքտէ օլան ջամաթպարա գուլագ վիրմէ-
 կէ պաշլատը:

Պիր գալ սանիւնէ գատար գըմրտանմագսրզըն տուր-
 տուգտան սօնրա, թարացանըն հաֆիֆնէ սալլանմատըն-
 տան, պիրինին եօգարը չըգմագտա օլտուղունու հիսս իթ-
 մէկէ պաշլատը:

Օլ վագըթ Գաղիլ աեաղա գալգըպ, վէ պիր աթլա-
 երշտա քէնտույի պալօնտա պուրու: Սթօք տախի պու-
 արա գարուտան սալօնա կիրմէքտէ օլտուղունտան, պիր-
 տէն պիրէ Գաղիլէ կէօրիւր կէօրմէզ, թէաճճիւպ խտիպ,
 պաղըրմագ իսթէտի իսէ տէ, Գաղիլ էլինի մէրզուֆուն
 աղզընա կէօթիւրէրէք, սիւքիւթի նմր իթտի:

Սթօք իսէ, Գաղիլին էլինի աղզընտան չէքմէսիլէ:

— Բիւլիւք Հինտլի, նէ՞ վար տըր, վէ նէ՞ իշիւ պիր
 չէյ սէպլէմէքիկէ միւսաատէ իթմէեօրսուն, —տէտի:

Գաղիլ, սալօնտա եանմագտա օլան մումլարը սէօնտիւ-
 ըիւպ, վէ միւթէհայեիւր վէ տէհչէթլի պիր հալտէ, Սթօ-
 քա տօղրու կէլէրէք:

— Սուս օլ վէ պէնի տինլէ, —տէտի:

— Ճանըմ՝ . . .

— Սուս, պէ հէքիֆ:

— Ճանըմ՝ . . .

— Պիր սանիւնէ պիլէ դայպ իթմէկէ կէլմէզ, Զիւնքի,
 սէյֆիեէնին խալգը իւզէրինտէ պիւյիւք պիր թէհիքէ
 վար տըր:

— Թէհիքէ՞ մի վար տըր, —տէտի Սթօք տիթրէք պիր
 սէտա իլէ:

— Հէմտէ բէք պիւյիւք: Իմտի չաբուգ կիթ, վուգու-

յի հայկալըր Էտվարտա խապէր վէր :

— Քիւչիւք Հինայի , գօշուպ կիթմէք իսթէրիմ , ֆա-
գաթ տիզլէրիմ քէսիլտի :

— Աման Սթօք , տիզլէրին քէսիլմէսինին վագթը տէ-
յիլ , չաքուգ կիթ , չիւնքի հէրինիզ թէհլիքէտէ օլտու-
ղունուղտան , մատտէ ճիւմէնիզի դուրթարմագ տըր : Հայ-
տէ , չաքուգ կիթ , պէն պուրաեը կէօղէթլէեօրում :

— Հայ լանէթլի Ջինտ մէմլէքէթի հայ , ամաննէ՝ դա-
տար տա ֆէնա մէմլէքէթ իմիշ , — տէտի Սթօք մըրըլտա-
նարագ , վէ էֆէնտիսինին տայրէսինէ տօղրու կիտէրէք :

Սթօք պու սէօղլէրի սէօլլէերէք , վէ սալլանարագ , սա-
լօնտան տիշարը չըգտը :

Գագիլ իսէ , եալընըզ գալընճա , քէնտու քէնտուեէ
չէօլլէ սէօլլէտի ,

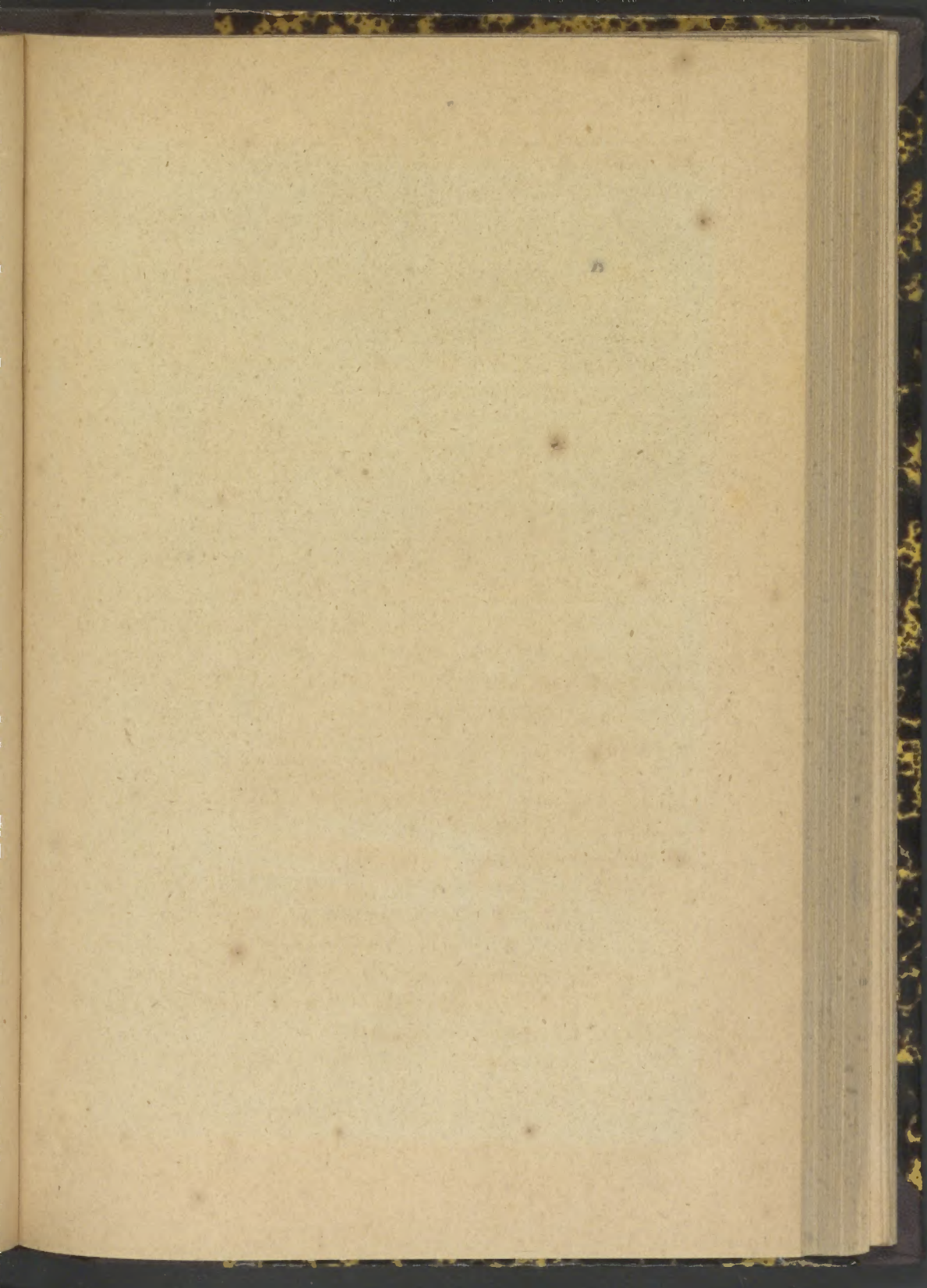
— Պանն եալան չահիտլիկի իթտիրտիլէր , նայար ի-
թաաթ իթտիմ : Լաքին պու քէրրէ իթտիկիմ ճինաեէ-
թին լէքէսինի թէմիզլէեէճէկիմ , վէ եէնի պիւր ալլագլը-
ղա չէրիգ օլմաեաճաղըմ , կէնճ գըզլարըն օտաար շունտա
տըր . պուրաեա կիրէպիլմէք իշին , հէր հալտէ պէնի էօլ-
տիրմէլի տիրլէր . . :

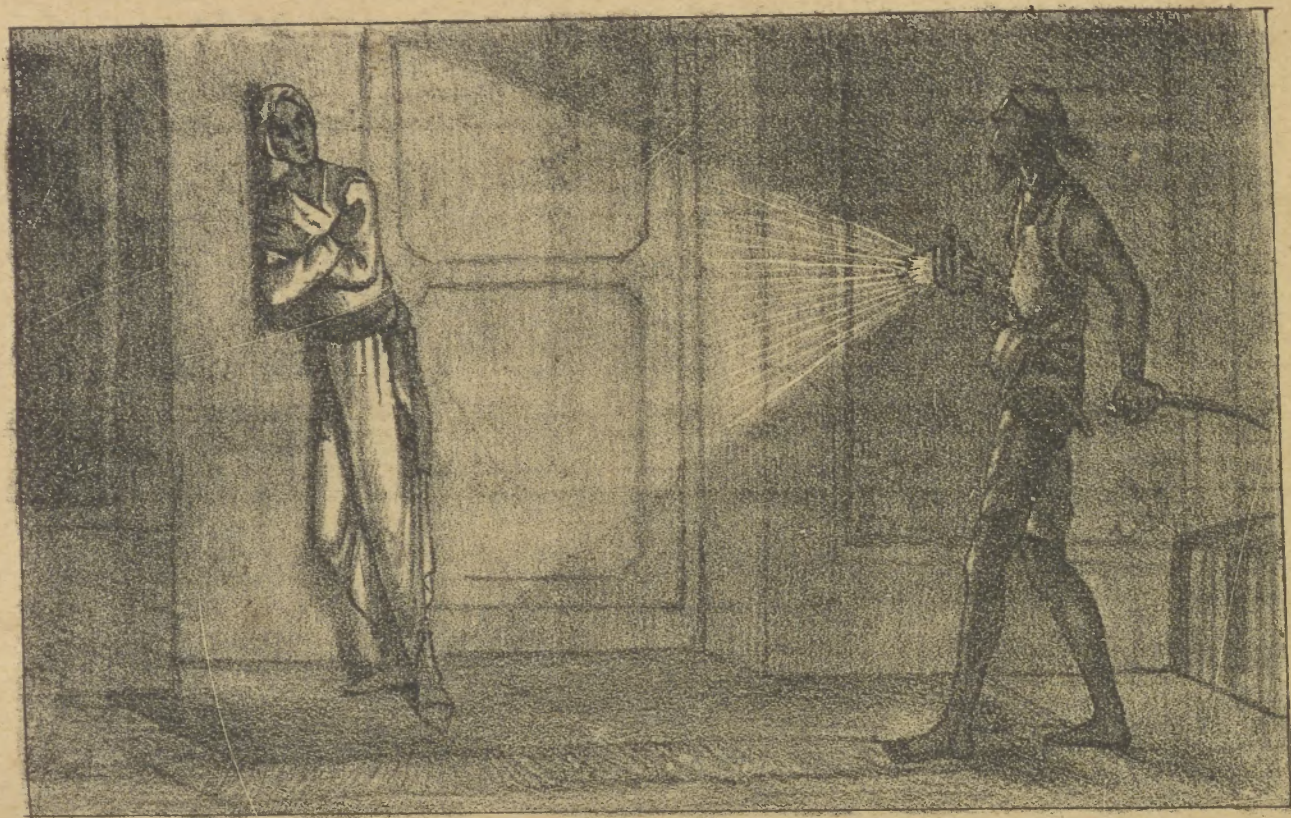
Գագիլ պու սէօղլէրի ֆիլիլէն իճրա իթմէք իւզրէ , տէ-
րագաան կիտիպ , Մարի վէ էվանըն պուլունտուգլարը օ-
տանըն գաքուտունտա տուրտու :

Գագիլ , հէնուզ գաքունուն էօնիւնտէ տուրմուշ ի-
քէն , թարացատան պիւր կէօկէ կէչէրէք , քէնչիթէտէն ի-
չէրի կիւրտի : Մէրգում , չիւպհէսիզ մալիւմաթ ալմագ
իւզրէ , պիւր իքի սանիեէ գըմըլտանմաեարագ տուրտու ,
չիւնքի պուլունտուղու մահէլլ հագգընտա տօղրու մա-
լիւմաթը վար կիպի կէօրիւնիւեօր իտի , հաթթա քէնտու
քէնտուեէ , Հինտ լիսանըյլա ,

— Օտանըն գաքուտու թա գարչըմտա օլաճագ տըր ,
— տէտիկի իշիտիլտի :

Այնի վագթթտա , մէրգում քէմէրինտէն քիւչիւք պիւր
խըրսըզ ֆէնէրի չըգարարագ , իլէրուեէ տօղրու ուզաթ-
տը , վէ Գագիլի , տեագտա գաքունուն էօնիւնտէ ? վէ էլ-
լէրի կէօքսիւնտէ օլարագ կէօրտիւ :

Վաճառքի քանակի մասին պարզապես չգիտեմ
 Գաղտնի խոսքեր
 121 - 127 թվականներին

Մէրգում հէման թէաճճիւպ սէտասը իղհար խտէրէք :

—Վայ Գաղիլ , սէ՞ն մի սին , —տէտի :

—Էվիլէթ , Սամիտ , պէն իմ , —տէեու ճէվսպ վիրտի չօճուգ :

—Օրատա նէ՞ եաբրիօրսուն :

—Կէօրիւեօրսուն եա :

—Էվիլէթ , կէօրիւեօրում , լաքին անլաեամեօրում :

—Պու գաբուեու պէքլէեօրում :

—Պանա գա՞րչը մը :

—Հէր քէսէ գարչը :

—Լաքին պէն օրատան կէչէճէյիմ :

—Խա՛եըր կէչմէեէճէքսին :

—Ֆագաթ Պօվհանինին էմրի աիր :

—Արթըգ իթաաթ իթմէմ :

—Հալ պու քի , պու իթտիկին տիվանէլիք տիր :

—Խա՛եըր , պու գատար ճինաեէթ էրլէրիր :

—Չաբուգ , կէրի չէքիլ :

—Խա՛եըր կէչմէեէճէքսին :

—Էօյլէ իսէ , քէնտինի սագըն :

—Նէտէ՞ն :

—Պագսանա , պիրատէրլէրինի էլէ վէրիեօրսուն , վէ խայինլէրի իսէ էօլտիւրիւրլէր :

—Սէնտէ պէնի էօլտիւրմէքտէն պաչգա նէ՞ եաբապի-լիրսին :

—Պիր տահա սէօյլէեօրում , քէնտինի կէօգէթ :

—Պէնտէ սանա սէօյլէեօրում քի , կէչմէեէճէքսին :

Պու սէօղիւն իւղէրինէ Սամիտ , քէմէրինտէն պիր գա-մա չըգարըպ , Գաղիլէ տօղրու եիւրիւտիլ :

Գաղիլ հիչ պիր հարէքէթտէ պուլունմաեըպ , պիւլէն-տի ալազ իլէ :

—Պանա՛ , պանա՛ , իմտատա եէթիչինիզ , —տէեու պա-ղըրմաեա պաչլատը :

—Սուս օլաճա՞գմըսըն , —տէտի Սամիտ գապա պիր սէ-տա իլէ :

—Եարտըմա՛ , եարտըմա՛ , —տէեու թէքրարլատը չօ-

ճուգ , տահա եիւքսէք պիր սէտա իլէ :

—Ալ , էօյլէ իսէ , սէնին ճանընտա պէնիմ գամամըն ուճունտա իմիչ :

Սամիտ պէօյլէ սէօյլէյիպ , Գաղիլի վուրտու , վէ պիւշարէ չօճուգ իսէ , պիր ահ իտէրէք վէ քէնտինտէն պիւխապէր օլարագ , եէրէ սէրիլտի :

Պսենտան սօնրա , Սամիտ , պիր սանիսէ գատար էթրաֆը տինէտիքտէն սօնրա , պիր չօգ գարուլարըն աչըլըպ գարանտըղընը , վէ պապը սէտալէրին դօնուչտուգլարընը իշիթտի :

—Հայ խային Գաղիլ հայ , —տէտի մէրգում Հինտլի , —օրթալըղա վէլվէլէ վիրտի . . . կէլիւօրլար , պիղիմ հիլլէ պաշա չըգմատը , էօյլէ իսէ մուհարէպէմիզ վար , կիտէյիմ պիղիմքիլէրէ խապէր վիրէյիմ քի , պիզ անլէրտէն գուվվէթլի օլալըմ :

Պինպպէրին մէրգում թարացաւա տօղլու ֆըրլամագտա իքէն , ճօրճ Մալգօն , էլինտէ պիր րէվօլվէր օլտուղու հալտէ , էտվարտ , Տիէօտօնէ վէ Սթօթ իլէ պիրլիքտէ սալօնա կիրտի : Հէման մէրգում , Սամիտին ֆիրարընը կէօրմէսիլլէ :

—Ահ , խային , իշթէ պէն եէթիշտիմ , —տէտի , վէ թապանճանը աթէշ իթտի :

Սամիտ իսէ պէյնի տաղըլարագ , թարացանըն իւսթիւնտէ եըղլտը :

ԻԽԹԻԼԱՍ

Ճօրճ , «Հէլէ շու հայտուտու էօլտիւրիւպ , ատալէթի իճրա իլլէտիմ» տիմէքտէ իքէն , եէրտէ ետթմագտա օլան Գաղիլ , էտվարտըն աեաղընա տօլաշտը :

էտվարտ , Գաղիլին իւզէրինէ էյիլէրէք ,

—Աման , եա՛ ռապպիմ , պիր չօճուգ վուրուլմուշ . . . էօլիւեօր . . . պէլքիտէ էօլմիւշ . . . —տէտի :

—Էօլմի՞ւշ միւ, վա՛հ պիչարէ քիւչիւք Հինալի, վու-
գուաթը պանա օ խապէր վիրտի, իհթիմալ տըր քի, խա-
պէր վիրտիկի իչին, խայինլէր քէնտիսինի էօլտիւրմիւշէր
տիր, —տէտի Սթօր մէյեուսիեթլէ :

Ճօրճ տալի, Գաղիլին իւզէրինէ էյիլէրէք, շէյլէ
տէտի :

—Գաղիլ տիր . . . պաեըմըշ օլմալը տըր . . . չիւնքի
գանը ազըեօր . . . պէլքի էօլիւմ տէրէճէսինտէ վուքուլ-
մամըշ տըր, վէ պէլքի տահա գուրթարապիլիլիլ . . .
կէլին պագըն, միւսիւ սօգթէօր, կէլին պագըն :

Պու սըրատա ճօրճ, Գաղիլի գուճաղընա ալմըշ իտի :

Անաթօլ Տիէօտօնէ տէրհալ ճօրճուն արզուսունա մու-
վաֆֆադաթլէ, տամարլարընը թէֆթիշ իթտի, վէ էլինի
եիւրէկի իւզէրինէ գօեուպ, օմուզունտաքի եարէյի մէյ-
տանա չըգարտը : Վէ քէլամա աղաղ պիրլէ :

—Աճալիպ, սիզ պու չօճուլու բէք չօգ մու սէվիեօր-
սունուզ, —տէտի :

—Էվլէթ, —ճէվապ վիրտի ճօրճ :

—Լաքին օ սիզէ գարշը, լօրտ Սինկըթընըն հուզու-
րունտա եալան շահիտիկինէ իրթիքեապ իյլէտի :

—Պիլիրիմ, լաքին նէ՞ եաբաեըմ, պէն եինէ անըն
գուրթուլմասընը արզու իտէրիմ . . իմտի, չարուգ սէյ-
լէյին, աղիլիմ սօգթէօր, հալինի նա՞սըլ պուլուեօրսու-
նուզ, էօլի՞ւ միւ տիր, սա՞ղ մը տըր :

—Էսէֆ իթմէյին, տահա սաղ տըր . եալընըզ գանը
ազմասընտան պաեըմըշ տըր :

—Եաբատը նա՞սըլ տըր :

—Բէք հաֆիֆ տիր, չիւնքի նասըլ քի կէօրիւեօրսու-
նուզ, գամանըն ուճու շաշմըշ տըր, վէ շահ տամարլա-
ընտան հիշ պիրի քէսիլմէմիշ տիր : Պինաէն ալէյի աչը-
լան եարէ, ճիւզի թէտալի իլէ իլթիեամ պուլուր :

Պու սըրատա սօգթէօր, ճէրհ օլունան մահէլի մէյ-
տանա չըգարմադ իւզրէ, Գաղիլին էլպիսէսինին գօլունու
եըրթմըշ օլուպ, վէ հէնուզ պիր գաշ իբլիքլէ պու էլպի-
սէ թուլթուլմուշ օլտուզունտան, Գաղիլին պիր հարէքէթ

իթմէսի իւղէրինէ , պիւսպիւթիւն երրթըլոր , վէ մէր-
գում չօճուղուն գօլու տիշարը չըգտը : Ճօրճ պու գօլու
կէօրմէսիյլէ , իսլթէմէսէրէք տիթրէտի , վէ տէհէթլի պիր
սէտա չըգարմասը իւղէրինէ , էտվարա իլէ Տիէօտօնէ ,

—Նէ՞ վար տըր , —տէեու սիւալ իթտիլէր :

—Կէլինիզ , վէ շու գօլունտա օլան հարֆլարա պագը-
նըզ , պու պիր իսիւմ տիր , —տէտի ճօրճ :

—Հա անլատըմ , Պօվհանինին իամի տիր , —տէեու ի-
լալէ իթտի էտվարա :

—Էվլէթ , —ճէվապ վիրտի ճօրճ , —Պօվհանինին իամի
տիր : Բէտէրիմին եիւրէկինտէն չըգարմըլ օլտուղում գա-
մանըն իւղէրինտէքի իամին այնը : Պու չօճուգ իքի սաաթ
էվլէլ , հագգըմտա եալան շահիալիկի իթմիշ իտի : Աճա-
պա գաթիլլէրին շէրիքի մի տիր , եօգսա պիղլաթ քէն-
տիսի մի տիր :

—Բի՞մ պիլիր , — տէտի Ֆրանսըզ թապիպ , պաշընը
սալլաեարագ , —պու մէմէքէթտէ հէր շէյ մէմուլ տուր :
Հէր կիւն պիրպիրինտէն զիեատէ թէաճճիւպէ շայեան
վաղըլար զուհուր իտիեօր :

Պու սէօղլէր սէօյլէնիլմէքտէ իքէն , Գազիլին պիր ազ
ազլը պաշընա կէլմիշ օլտուղունտան , ճօրճ Մալգօնու
սօն քէլիմէլէրինի վէ Տիէօտօնէնին ճէվապընը իշիթմիշ ի-
տի : Պինապէրին մէրգում շէօյլէ ճէվապ վիրտի :

—Խա՛եըր , էֆէնտիւմ , խա՛եըր , պէնի իթթիհամ իթ-
մէյինիզ , չիւնքի ագան գանա պէնիւմ էլիւմ պուլաշմա-
մըլ տըր . . . հաթթա պէն ճօն Մալգօնու սէվտիկիմտէն ,
անըն վուգույի վէֆաթընտան տօլաեը , բէք չօգ կէօզ
եալը տէօքտիւմ , վէ շիմտի տէ ինթիգամընը ալմագ ի-
չին , սիզէ եարտըմ իտէճէյիւմ . . : էֆէնտիւմ , պանա ի-
նանընը . . . սիզէ պիր շէյ սէօյլէեէճէյիւմ . . . լաքին
տահա վագըթ վար : Շիմտիլիք կէնճ գըղլարը գուրթալ-
մալը :

—Կէնճ գըղլարը մը գուրթարմալը , տիմէք մուխա-
թարա իչինտէ տիրէր :

—Էկէր վագըթ կէշիրիսէնիզ , զայպ օլմուշ տըրլար ,

ղերա սէյֆիսէնին եթրաֆընը տիւշմէն մուհասէրէ իթ-
միշ տիր :

— Տիւշմէն մի , - թէքրարլատը ճօրճ հայրէթտէ գա-
լարագ , չիւնքի Սամիտին հիւճիւմիւնիւ եալընըլ քէն-
տուեէ գարշը զանն իթմէքտէ իտի :

— Էվլէթ , Պօլհանիսին էվլատլարը , Հինտին ֆէսատ
շիրքէթինին գարնտաշքարը , վէ ինկիլիղէրի էօլտիւրէնլէր
էթրաֆըմըլը գուշաթմըշ տըլլար , վէ գարանլըգուտ եիւ-
ղիւեօրլար , իմտի , էֆէնտիմ , քէնտինիզի սագընընըլ :

— Ինկիլիղէրի էօլտիւրէնլէր մի , - տէտի ճօրճ եիւք-
սէք սէտա վէ ֆիթուհաթ էսէրիլլէ , - ահ , հէլէ իղլէրինի
թութուում , վէ արթըգ պըրագմանաճաղըմ , էտլաճու ,
Տիէօտօնէ՝ . . . հայտէ չաբուգ Մարինին վէ էվանըն տա-
յիրէսինէ գօշունուլ , վէ սէօյլէյին պուրանա կէսինլէր :
Պիլ քէնտիլէրինի կէօզէտիլիլ :

Պու սէօզ իւզէրինէ ինկիլիլ իլէ ձրանսըլ տիշարը չըգ-
տըլար , վէ Սթօք տախի պուշլարըն արգասընպան կիթ-
տի : Պունլար հէնուլ սալօնու թէրք իթմիշլէր իքէն ,
ճօրճ , եէնիտէն պաեըլմագ իւզրէ պուլունան Գաղիլէ տօղ-
րու էյիլէրէք , գուլաղընտան աշաղը :

— Էվլատըմ , պէնի իշիտիսօ՞րմուսուն , - տէտի :

— Էվլէթ , - աէեու ճէվապ վիրտի Գաղիլ , զաեէթ քէ-
սիք սէտա իլէ :

— Լաղըրտը իտէպիլի՞րմիսին :

— Էվլէթ :

— Սիւալիմէ ճէվապ վիրէճէ՞քմիսին :

— Գուտըլէթիմ եէթիշտիկի գատար :

— Բէք իյի , պու սապահ , ալշագճա պիր իֆթիրատան
թէպրիսէյի զիմլէթ իթմէք իշին , սանա կիւվէնտիկիմ
հալտէ , սէն եալան շահիտիկի իթտին , տէյիլ մի :

— Էվլէթ :

— Ահ , տիմէք սէն պէնի թէլէֆ իթմէք իպթէեօր-
սուն :

— Սիղի թէլէֆ մի իթմէք , օհ , խա՛ղըր , էֆէնտիմ
խա՛ղըր :

Ֆազաթ սէնին հարեքէթլէրին, այնի պիր տիւշմէն դարչըսընտա օլաճադ հարեքէթլէր կիպի իտի: Պա հալ տէ պանա զարեղին վար տիմէք տիր:

—Սիղէ զարեղիմ մի օլմադ, օհ, խա'նըր էֆէնտիմ, պէն սիպի սէվէրիմ:

—Պէնի սէվէրմիսին, լաքին նա'սըլ ինանաեըմ, չիւնքի սէն պէնիմ հադդըմտա եալան շահխալիկի իթտին, սէպէպի նէ իտի:

—Էֆէնտիմ, նա'սըլ անլատաեըմ, եա օլունան էմրի իճրա իթմէլի, վէ եախօտ էօլմէլի իտիմ, Պու հալտէ, պէնտէ էմրէ իթաաթ իթտիմ:

—Բիմի'ն էմրինէ:

—Պօլհանի էվլատլարնա:

—Բէտէրիմին գաթիլլէրինէ, տէյլլ մի:

—Էվլէթ, տէհշէթլի թէշէպպիւսիւն գարնտաշարընա, Պունլար հիշ պիր եէրտէ կէօրիւնմէղլէր, լաքին հէր եէրտէ մէվճուտ տուրլար: Հաթթա շու տազըգատա պիր չօգ գամալար իլէ սիղին էթրաֆընըզը իհաթա իթմիշ տիրլէր: Սիղի էօլաիւրէճէք տիրլէր, էֆէնտիմ: Սիղէ տիւսուրում, քէնտինիլի սազընընըզ:

—Բէք իյի, լաքին պու խայինլէրի պուրտեա քիմ կէճնտէրմիշ տիր, վէ նէ մադսէպլէ կէլմիշլէր տիր, վէ սէնի նէ իչին վուրաուլար:

Գազիլ պու սիւտլէրէ ճէվապ վիրէմէտի, չիւնքի եալէսինտէն ագան դան սէպէպինտէն, եէնիտէն իւզէրինէ պիր պայիլընըզ կէլէրէք:

—Ահ, էօլլեօրում, -տէտի բէբէլէհէրէք, վէ քէնտինտէն պիխապէր օլարադ, հալընըն իւզէրինէ սէրիտի: Ճօրճ պու հալի կէօրմէսիլլէ շաշըրտը, վէ Գազիլլէ տօղրու էյիլէրէք, բէճա եօլու պիր սէտա իլէ, վէ պու էօլլիւ կիպի վիճուտ, քէնտիսինի իշիտինօր կիպի:

—Գա'զիլ, Ալլահ աշգընտ օլուն, քէնտինէ կէլ, ճէսուր վէ գուվլէթլի օլ, չիւնքի սէնին եաշամադըղըն, վէ սէնին լազըրտը իթմէքիկին պանա լազըմ տըր, -տէտի: Լաքին Գազիլին պու սէօղլէրէ ճէվապ վիրմէտիկին:

կէօրէրէք, տեաղա գալդտը, վէ քէնտու քէնտուէէ չէօյ-
լէ սէօյլէտի,

—Ա՛հ, եա Բապպիմ, Գաղիլ արթըզ պէնի իշիթմէ-
եօր, պանա ճէվապ վիրմէեօր: Աճապա տօգթէօր եանը-
աը՝ մը, Փագաթ էկէր եարէսի միւհլիք օլայտը . . :

Ճօրճ, եէնիտէն « Գա՛ղիլ, Գա՛ղիլ » տէեու չաղըրտը,
վէ եինէ ճէվապ ալամամարնտան տօլաեը, դաթիէն մէյ-
եուս օլարազ,

—Ա՛հ, մագսէտէ տու գատար եագլաշտըգտան սօն-
րա, անը էլտէ իտէմէմէք, վէ պիր էյեամ հագըգաթը-
շըղընը կէօրիւպ, պէ թէքքար զայպ իյլէմէք, իշթէ պու-
բէք միւշքիւլ պիր հալ ալը: Լաքին պէնիմ տավամ
մուգատտէս տիր: Աման եա՛ Բապպ, սէն պիր միւճիզէ
իճրա էթ . . . -տէտի:

Պու սէօզլէր իւզէրինէ Ճօրճ, Գաղիլին եանընտա տիզ
չէօքէրէք, մէրգուճուն պաշընը դալաըրտը, վէ բէճա ի-
րէք,

—Օղլում, պէնի տինլէ, պանա ճէվապ վէր, -տէտի:

Պու սըրատա, տէրունի խանէտէ թիւֆէնք սէտասը
իշիտիզէրէք, Ճօրճ Մալգօնուն հէյեէթի թէպտիլ օլտու,
վէ վիճուտինտէ պիր տիթրէմէ հուսուլէ կէլէրէք,

—Պու թապանճա սէսի նէ՞ օլուեօր, աճապա նէ՞ վար
տըր, -տէտի:

Իքինճի տէֆա թապանճա սէտապի իշիտիլմէքլէ, Ճօրճ
ագիպինտէ տեաղա գաղտը, վէ տիշարը ֆըրլաեաճագ
իքէն, չէտիտէն գաբու աշըլարագ, Էտվարտ սիւրաթլէ
սալօնա կիրտի: Մէրգուճուն բէնկի սօլմուշ, վէ շաշըրմըշ
օլտուղու հալտէ, արգատտան տախի Տիէօտօնէ իլէ Սթօթ,
պիւսպիւթիւն ալթիւսթ պիր հալտէ օլարագ, իչէրի կիր-
տիլէր:

Էտվարտ, պիրատէրինէ սիւալէ մէյտան վիրմէեէրէք,

—Ա՛հ, թալէհսիլլիք, պիրատէր, վա՛յ պիզիմ հալի-
միզէ, -տէտի:

Ճօրճ, աթէշտէ գըզարըմըշ օլան պիր տէմիր ուճու
եիւրէկինէ սաբլանմըշա տէօնիւպ, պօղուգ պիր սէտա իլէ:

— Հանկեա՛, Մարի՛, է՛վա նէ՞րէտէ տիրլէր, — տէտի՛ :

— Ա՛հ, պիրատէր, նապէտիտ օլմուշլար . . . — տէեու ճէվնայ վիրտի էտվարտ :

— Ա՛հ, գաշրըրմըշլար, — տէեու իրավէ իթտի թապիպ, Սթօբ տախի քէնտու քէնտուեէ :

— Ա՛հ, հայտուտլար, խըրպըղար, ա՛հ Հինտ, պու նէ՛ մէմլէքէթ իմիշ . . . — տիմէքտէ իտի :

Պու արա ճօրճուն երւզիւնտէ պիր տէհշէթ ալէամէթի միւշահատէ օլունարագ, աղ գալմըշ խտի քի, ագլընա խիֆիթ կէլէճէք իտի, լաքին տէրհալ քէնտույի թօբ-քաեարագ, պու հալինէ զալէպէ իտէպիլտի, վէ քէլամա աղաղ պիրլէ :

— Հայտէյին, աիւշմէնլէրի թաադիպ իտէլիմ, վէ պունլարը եա պուլալմ, վէ եախօտ էօլէլիմ, — տէտի :

— Էֆէնտիմ, խայինլէր էթրաֆըմըզը գուշաթմըշ տըրլար, — տէեու պաղըրտը Տիէօտօնէ :

— Խանէմիզաէ աթէշ իչինտէ տիր, էֆէնտիմ, — մը-րըլտանտը Սթօբ տէհշէթլէ :

Ֆիլվադը հաբիդին ալէվլէրի, սալօնու այտընլաթմանա պաշլամըշ իտի : Վէ եանմագտա օլան գուրու թախթալա-րըն չաթըրտատըզը իշիտիլտիկի կիպի, հասըլ օլան տիւմանըն տախի պուլուլթ կիպի Բէնչիւրէլէրին էօնիւնտէն կէշ-տիկի, վէ պիր թազըմ գըղըճըմլարըն աիւմանը թաադիպ էյլէտիկի կէօրիւլմէքտէ իտի :

— Եանկը՛ն վար, եանկը՛ն, լաքին զարարը եօգ, պիզ եինէ ալէվլէրին իչինտէն վէ հայտուտլարըն վիճուտլէրի իւլէրինտէն կէշիպ կիտէրիզ, — տէտի ճօրճ :

Պու էանաաէ խարիճաէն պիր չօգ թիւֆէնք սէտալէրի թիլտիլիպ, վէ պէշ ալթը ատէտ գուրշուն տախի սալօնուն իչէրիսինէ աիւշտիւ :

ՀԻՒՃԻՒՄ

—Ա՛հ, —մըրըլտանտը Սթօբ, —արթըզ սէլամէթ եօլու գալմատը, էկէր քէնտիմիզի ալէվլէրտէն գուրթարսագ, գուրչունլարա գուրպան կիտէճէյիզ, վէ էկէր գուրչունլարտան գուրթարսագ, ալէվլէրէ գուրպան օլաճաղըզ, իշթէ իքի ճինս էօլիւմտէն պիրինի իխթիեար իտէճէյիզ, լաքին Հինտլիլէրին շու թէրպիեէսի, նէ՛ կիւզէլ թէրպիեէ, Տօղրուսու նէ՛ ալէա մէմլէքէթ . . :

Պու սըրատա պէ թէքրար թիւֆէնք սէտալէրի իշիտիլտի :

—Մուգապէլէ իտէլիմ, —տէտի ճօրճ, —վէ էկէր գուրթուլամապ իսէք, պարի ճանըմըզը սլահալը սաթմըշ օլալըմ :

Ճօրճ պու սէօզլէրի սէօյլէյիպ, վէ բէնչիրէլէրտէն պիրինին եանընա կիտէրէք, աթէշ իթմէկէ պաչլատը, ֆագաթ նէ ֆայիտէ քի, հարիգին տիւմանընտան տիշարտաքի տիւշմէնի կէօրմէտիկինտէն, ըաթ կէլէ աթէշ իտիեօր իտի : Պու հալտէ եինէ պիր էօլիւմ սէտասը իշիտիլիպ, աթըլան թապանճանըն գուշունու պօշունա կիթմէյիպ, պիր ատէմ թէլէֆ իթտիկի անլաշըլտը :

—Նէ՛ չարէ, պէնտէ ֆիրար իթմէք իսթէր իտիմ, ֆագաթ մատամ քի միւմքին օլմաեաճագ, հիչ տէյիլ իսէ, պէնտէ էֆէնտիմ կիպի մուգապէլէ իտէյիմ, —տէտի Սթօբ քէնտու քէնտուեէ :

Սթօբ, պէօյլէ տէյիպ, բէնչիրէեէ գատար եաղլաշարագ, աթէշ իթմէկէ պաչլատը : Էտվարտ իլէ Տիէօտօնէ տախի պու եօլա սիւլիւք իտէրէք, իլէրտէն վէ տիշարտան թիւֆէնք աթըլմաեա պաչլանըլտը :

Լաքին տիւման վէ ալէվ կէրէյի կիպի իլէրէտիկինտէն, պիր գաչ տագըզգատան պիւթիւն խանէյի աթէշ սարաճաղը անլաշըլտը :

—Է՛յ ճանըմ, պուրստա թէլէֆ մի օլաճաղըզ, —տէտի Տիէօտօնէ, Ֆրանսըզ օլմագ հասէպիլէ, գարշըլարըն-

տա պուլունան իշպու տէհէթլի վէ սէլամէթսիզ մուխա-
թարաեը լաեըգըյլա բիշնաղարը տիգգաթա ալարագ :

—Խա'երը , տօգթէօր , -ճէվապ վիրտի ճօրճ , -շիմտի
տիշարը չըգմանա ճահտ խոէրիզ , վէ ճէնապը Հագգըն
մուավէնէթիյլէ , պու հայտուալար իշինտէն պիր եօլ ա-
չարըզ :

Պու սըրատա Գապիլ տախի ի.քինճի տէֆա օլարագ ,
պիր աղ քէնտույի թօբլամըչ օլտուզունտան , պաշընը
գալտըրտը , վէ քէսի.ք պիր սէտա իլէ ճօրճու չաղըրտը :

Մէրգում ինկիլիզ տախի Գաղիլին սէսինի իշիտիպ ,
վէ եանընա եագլաչարագ ,

—Նէ° օ Գաղիլ , սէն սա'ղ մը սըն , -տէտի :

—Էվվէթ , -բէբէլէտի չօճուգ , -էվվէթ , սիզին ինթի-
գամ ալմանըզա եարտըմ իթմէ.ք իշին , տահա սաղըմ :
Պէնի էօլտիւրմէ.ք իսթէտիլէր , վէ եէմինիմի խաթըրմա
պըրագտըլար : Լա.քին պէնիմ արթըգ անլէր իլէ հիչ պիր
միւնասէպէթիմ գալմատը . պէն անլէրին տէյիլիմ , պէն
սիզին իմ : Պունտան սօնրա , Հինտին քեաֆֆէյի էսըա-
ընը տիզէ պիլտիւրէճէյիմ , վէ սիզի անլէրէ ամիր թանը-
տաճաղըմ :

—Ամի'ր մի , -թէ.քրարլատը ճօրճ , թէհայեիւրտէ գա-
լարագ :

—Էվվէթ :

—Բէ.ք իյի , լա.քին սէն պու վատընտա տոգրաճա'գ մը
սըն :

—Տուրաճաղըմ :

—Մարի վէ էվանըն տախի պուլունտուգլարը մահէլի
պիզէ կէօսթէրէճէ.քսի'ն եա :

—Էվվէթ , անլէրի պուլաճաղըզ : Ֆագաթ շիմտի սիզ
պէնի պիրլի.քտէ պըպ կէօթիւրիւնիւզ , պէնտէ սօնրա սի-
զի կէօթիւրիւրիւմ :

—Նէ'րէեէ կէօթիւրէճէ.քսին :

—Էօրթիւլիւ մապուտուն մուպարէ.ք մահէլլինէ , Պօվ-
հանինին իպատէթխանէսինէ :

—Հայտէ կիտէլիմ , -տէտի ճօրճ Գաղիլէ :

Պատէհու մերգում ճօրճ , Էտվարտա , Տիէօտօնէեէ վէ Սթօբա խիթապէն , շէօյլէ իլավէ իթտի :

— Հայտէ գաչալըմ , Էլպէթթէ ճէնապը Հագգ պիղի հիմանէ իտէճէք տիր . չիւնքի Իքի ինթիգամ արմազլըղըմիզ լազըմ տըր :

Ճօրճ պու սէօլէրի սէօյլէյիպ , սալօնտան տիշարը չրգ տը , վէ ալթ գաթա կիտէն պիւյիւք նէրտիվէնէ տօղրու եիւրիւյիւպ , տիկէրէրի տախի արգասընտան կիթմէկէ պաշլատըլար :

Պունլարըն ֆիրարը վէ եախօտ տահա տօղրուսու բիւճաթլարընա բիֆագաթ իթմէգտէն էվլէլ , օգուեանլարըմլըճա գարանլըզ կէօրիւլէպիլէն պազը թէֆէրրուաթ վէ մալիւմաթը իթա իթմէքլիկի միւնասիպ կէօրտիւք :

Օգուեանլարըմիզ անլամըշլար տըր քի , Մարի իլէ էվանըն ախզ ու կիրիֆթի , բրէնսէս ճէլլաքըն էմիլլէ վուգու պուլմուշ տուր , վէ ինկիլիզէրի էօլտիւրէնլէրին էն միւթէասսըպլարը պու իշէ մէմուր օլմուշլար տըր :

Պունլար , Գաղիլին քէնտիլէրինի կէօղէթմէքտէ օլտուզունտան խապէրլէրի օլմաեարագ , վէ տէրունինտէ մէրգուման կէնճ գըզլարը եալընըզ ղանն իտէրէք , սէյֆիեէեի մուհասէրէ իթմիշ տիրէր :

Վէ պու իշին սէրտարը Սամիտ օլուպ , մէրգում պու խուսուստա էմիլլեէթ քէսպ իթմէք միւրատընտա Իքէն , ճօրճ Մալգօնուն գուրշունունա գուրպան կիթմիշ իտի :

Պունուն ըէֆիգլէրի իսէ , թիւֆէնք սէտասընը իշիտիպ , վէ Սամիտին թարացա իւզէրինտէ սէրիլտիլինի կէօրտիւրլէրինտէ , իշին սիւրաթլէ իֆասընտան պաշգա չարլէ օլմատըղընա իսկեաթ օլարագ , հէման քէտի կիպի , Իքի կէնճ գըզլարըն տայիրէսի բէնչիրէլէրինէ չրգմըշլար տըր :

Պու սըրատա էվա իլէ Մարի հէնուզ եաթֆամըշ օլուպ , եաթագլարը ետնընտա տիզ չէօքմիւշ , վէ տուեա տալընշ օլտուգլարը հալաէ , պիրտէն պիրէ պիր թագըմ վահշի վէ եարը չրպլագ մախլուգլար թարաֆընտան մուհասէրէ իտիլմիշ օլտուգլարընը կէօրտիւքլէրինտէ , պի-

չարէլէր պու հալ իւզերինէ , ու տերէճէ գօրգուպ , հայ-
րէթտէ գալմըշլար , վէ մէրգուման վահշիլէր թարափըն-
տան ու մէրթէպէ սիւրաթլէ աղըզլարը պէղլէր իլէ թը-
գատըմըշ տըր քի , իմաստա չըղըրմադ չէօյլէ տուրսուն ,
պիր քէլիմէ պիլէ իրատ իթմէքլիկէ , վէ ֆիղան ու ֆէր-
եատ իլլէմէքլիկէ պիլէ վազըթլարը գալմամըշ տըր :

Պունու եաքտըգտան սօնրա , Հինտլիլէր եաթագ չար-
չափլաքընը իր մագամընտա իսթիմալ իլէ , կէնճ գըզլարը
պաղչէնէ ինտիրմիլլէր , վէ օրատա պէքլէեէն աիկէր Հինտ-
լիլէր պու գէվալըւպըր ալարագ , վէ եօլուն իւզերինտէ
թահթ էլ հըֆլ պէքլէթիլմէքտէ օլան թահթըվանա
գատար սիւրաթլէ կէօթիւրիւպ , էլ վէ աեագլարը պաղլը
վէ աղըզլարը թըգալը օլուուլու թագաիրտէ , անտէ օ-
թուրթմուշլար , վէ չօգ սիւրմէյիպ , թահթըվանճըլար
գարանլըգտա ղայպ օլմուշլար տըր :

Հինտլիլէր , հէր նէ գատար մագսէտլէրինէ իրմիլլէր
իսէ տէ , եինէ մահէլլի մէզքլուրտէն չէքլիմէք իսթէմէ-
միլլէր տիր : Ջիւնքի վագաա բրէնսէս ճէլլանըն էմրէրինի
իֆա իթմիլլէր իսէ տէ , ղարէզ վէ ախը ինթիգամ տույ-
ղուլարը , հայէա քէնտիլէրինի սէյֆիեէնին էթրափընտա
թէվգըֆ իթմիլ տիր :

Շէօյլէ քի , պունլար Սամիտին վէֆաթընըն ինթիգա-
մընը ալմագ , վէ ինկիլիզ նամը թաշընանլարա գարչը օ-
լան ղարէզլէրինի չըգարմագ միւրատընտա պուլունմուշ-
լար տըր :

Սէյֆիեէնին միւհթերէք օլմասը , վէ էհալիսինին գաթլ
իտիլմէսի , պունլարըն էն զիեատէ պատիի մէսրուրիեթի
օլաճագ իտի : վէ շուրասընը տախի պէեան իտէլիմ քի ,
պունլաք , գարչը պէ գարչը հարպ իտիլմիշ օլաա , իհթի-
մալ տըր քի , քէնտիլէրինտէն տախի պիր գաշ թէլէֆաթ
վուգու պուլուր տէեու տիւշիւնէրէք , խանէնին եագըլ-
մասընը , վէ շաեէտ աերունինտէն ֆիրար իտէնլէր օլուր
իսէ , անլէրին տախի զուհուր իթտիքէ , պիրէր պիրէր
գուրչունա տիգիլմէսինի պիթթէնսիպ , վէ հիշ պիրի պու
գարարա գարչը կէլմէտիկինտէն , մուճիպինճէ հարէքէթ

իթմիչէր տիր :

Կէլէլիմ ճօրճ իլէ բէֆիգլէրինէ , պունլար աշաղքի դա-
թա ինտիքլէրինտէ , մաթպախա միւթթաքլ օլան պիր
տայիրէտէն պաղը տէհչէթլի ֆիղան ու ֆէրետաւար իշիթ-
տիլէր : Պու ֆիղան ու ֆէրետաւարը չըգարանլար : Սին-
տիա իլէ սէյֆիտէնին տիկէր խրամէթճի գարլարը օ-
լուպ , պունլար պիւսպիւթիւն մէյետսինէթ իշինտէ ի-
քէն , ճօրճ պունլարը շու քէլամլար իլէ թէէմին իլլէտի :

— Պիգ աբանսըգ տիշարը չըգաճաղըգ , վէ տիւլմէնին
իլք աթէշինէ մուգապէլէ իթմէքլիկէ չալըշարղըմըղտա ,
շիւպհէսիղ պու ալշաղլարտան պաղըսընը թէլէֆ իտէճէ-
յիլ : Իմտի , սիզտէ պու գարլըղըղտան վէ գադանլըգ-
տան պիլ իսթիֆատէ , արգամըղտան կէլմէկէ չալըշն :

— Դա՞նղը գաբուտան չըգաճաղըգ , — տէտի Էտվարտ :

— Շու գաբուտան , — տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ , քէն-
տիլէրինէ էն եագըն պուլունան գաբուեու կէօսթէրէրէք :

— Բէք իյի , էօյլէ իսէ , հայտէյին ճէնապը հազըն
հիմանէթինէ կիւվէնէրէք , իլէրու կիտէլիմ , — տէտի Էտ-
վարտ :

Պու սէօղլէր իւղէրինէ , Էտվարտ հէման եօլա չըգմագ
իւղրէ իքէն , Սթօր , պիրտէն պիրէ մէրգումուն դօլուն-
տան թութուպ տուրտուրթտու :

— Նէ՞ օ , նէ՞ վար տըր , — տէտի Էտվարտ թէաճճիւպլէ :

— Աման էֆէնտիմ , բէճա իտէրիմ , բէք օլ գատար
աճէլէ իթմէյինիլ , — տէեու ճէվապ վիրտի Սթօր :

— Նէ՞ իշին :

— Ձիւնքի էկէր խաթըրմա կէլէն պիր էֆքետըր պէ-
եան իթմէքլիկիմէ միւսաատէ օլունուր իսէ , զանն իտէ-
րիմ քի պէշ տագըգա սիւրմէլ , թէհլիքէտէն խալի օ-
լուրուղ , վէ պու խային Հինտլիլէր տէ աթէշտէն պաշգա
պիր շէյ կէօրէմէղլէր :

Սթօրուն պու սէօղլէրի իւղէրինէ , ումումուն գալպլէ-
րինտէ շէտիտ պիր հէեէճան վէ իւմիտ հապը օլուն :

— Սէօյլէ պագալըմ , պէնիմ ճէսուր Սթօրպւմ , խաթ-
ընա նէ՞ էֆքետար կէլտի , — տէտի ճօրճ :

—Էֆէնտիմ, սէյֆիեէնին էթրաֆընտա տօրաշան շուխայինէրին թասափուրլարընը պօշա չըգարայլմ: Նա՞սըլ, պու էֆփեարըմ իյի տէյի՞լ մի տիր:

—Իյի ամմա . . .

—Ամմա տիմէք նէ՞ օլուեօր:

—Եանի միւմքի՞ն մի տիր:

—Օլ պապտէ պէն մէսուլում:

—Նէ՞ կիպի:

—Շէօյլէ քի, էկէր շու գարչըմըդտա պուլունան գաբուտան տիչարը չըգաճագ օլուր իսէք, տուգաղա տիւչէճէյիզ, վէ ումումի պիր թիւֆէնք աթէչինէ թութուլաճաղըզ:

—Օթասը էօյլէ, -տէտի ճօրճ:

—Պու հալսէ, միւվագգաթէն օրթատան զայպ օլուպ, քէնտիմիզի կիզլէմէյիզիզ:

—Էօյլէ ամմա, պունուն չարէսի՞:

—Պունուն չարէսի բէք գօլպ տըր:

—Լագըրտըբը ուղաթմանըն վագթը տէյիլ, չարէսի նէ՞ իսէ, սէօյլէ պագալմ:

—Պիր ազ էօթէտէն սազ վէ սէլիմ չըգմագ իւզրէ, տազ սըչանը վէ կէօսթէպէք կիպի եէր ալթընտան կիթմէք տիր:

—Աֆէրին Սթօք, պու թէտպիրին բէք միւնասիպ իսէ տէ, շիմտիլիք իհթիմալըզ արք:

—Նէ՞ իչիմ իհթիմալըզ օլտուգունու սօրսալիլի՞րմիլիմ, էֆէնտիմ:

—Ձիւնքի եէր ալթընտան պիր եօլ աչմագլըգ խայլի վագթա միւհթաճ օլուպ, պիզիմ իսէ էօյլէ վագթիմիզ եօգ տուր:

Սթօք կիւչէրէք:

—Էֆէնտիմ, պունուն իչին վագթա իհթիհաճըմըզ եօգ տուր, -տէտի:

—Նէ՞ կիպի:

—Ձիւնքի գաթէն պու եօլ մէվճուտ տուր:

—Սահի՞ն մի:

—Էվվէթ, սահիհ : կէշէնտէ մահզէնլէրտէ տօլաչըր ի-
քէն, պու եօլու պէնաէնիզ պուլտում : Պու խանէտէ հա-
լէա քիմնէնին պու սլապտէ մալիւմաթը եօգ տուր : Թօ-
հաֆ տէյի՞լ մի :

—Էյ պու եօլ նէ՞րէեէ չըգարրը :

—Հանիեա, պուրատան Զլլի ատըմ էօթէտէ վէ պաղ-
չէնին իշինտէ, պիւյիւք աղաճլարըն կէօկէսի ալթընտա,
իւզէրի պուղտայ սաբլարըյա էօրթիւյիւ դարխանէ եօգ
մու, իշթէ օրաեա չըգարրը : Շու մէլուն մէմէքէթտէ
գար հասըլ օլմատըղը հալտէ, պիւմէմ քի մէզքիւր պինա
նէ՞ սէպէպլէ դարխանէ թէսմիեէ օլունմուշ տուր :

Ճօրճ, Սթօրուն էլլէրինի սըգարազ :

—Հայտէ պէնիմ ճէսուր Սթօրում, պիլի՞րմիսին քի,
սէն պիզի գուրթարաճագսըն, տէնի :

—Էվվէթ, պիլիբիմ, էֆէնտիմ, պիլիբիմ : Լաքին
սիզտէ, էօնիւնիւզէ կէշաիկիմէ աֆվ խոնիզ, չիւնքի
պիլ իճապ արգամտան կէլմէնիզ լաղըմ տըր :

ՊՕՎՀԱՆԻ ԻՊԱՏԷԹԻՍՆԷՍԻ

Պունլար Սթօրուն գօմանտապըյա մաթպախա ինտի-
լէր : Մէրգում խըտմէթքեար, կիթտիքճէ գաթըլաշադ-
տա օլան տիւմանը սայմաեարազ, պիր չիվիտէն ասըլը օ-
լան պիւյիւք պիր անախթարը ալտը, վէ պիր պօտրումուն
նէրտիվէնիստէն աշաղը ինտի :

Տիկէրլէրի տախի պունուն արգասընտան ինտիլէր :

Սէյֆիեհէնին ալթընտա, քէմէրլի վասի մահզէնլէր օ-
լուպ, պունլար պիր էվրօբալը միյմար մարիֆէթիլլէ իմալ
իտիլմիշլէր իտի : Մէզքիւր մահզէնլէրին նիհանէթինտէ
ալազ պիր գարու վար իտի քի, Սթօր տէրհալ պու գա-
րունու աշտը : Խչպուչգաբու, միւքէմմէլ պիր հալտէ պու-
լունան թահթ էլ արզ պիր կէշիտէ չըգարրալ, պու տա-
խի Սթօրուն գարխանէ թէսմիեէ իթտիկի մահէլլէ կէօ-
թիւրիւր իտի :

Սէյֆիեէնին իւր սահիպի, պիւիւք մէսորիֆլէ տաղ-
լարտան կէթիւրտէճէկի պուզ երդընլարընը հըֆզ իթմէք
իւզըէ, մէզքիւր գարխանէյի ինչա իթաիրմիշ օլուպ, սիւզ-
կէճ մագամընտա օլան մէզքիւր թահթ էլ արզ կէչիտտէն
մագսէտ իսէ, զիքր օլունան զիգըյմէթ պուզլարըն սը-
ճագ հավալարտա թէլէֆ օլմամասը իչին իտի:

Հալ պու քի, ճօն Մալգօն միւխաննէս պիր զաթ օլ-
մամասըյլա, մէզքիւր գարխանէյի գուլլանմատըղընտան,
նէ՛ քէնտիսի վէ նէ՛ խըտմէթ քեարլարը զիքր օլունան կէ-
չիտին մէվճուտիեթ ինտէն խապէրտար օլմամըլլար, վէ
անճագ Սթօր միւնասիպ պիր վագըթտա պու կէչիտի
պուլմուշ իտի:

Հէր նէ հալ իսէ, պու ֆիրարիլէր պիր գաշ տագըգա
սօնրա, հէման պօյտան պօեա քէչէլէր իլէ մուհաֆազա
իտիլմիշ օլան գարխանէնին իչինտէ պուլունտուլար:

Պունուէն, պաղչէեէ օլան գարուսու գաբալը օլուպ,
անախթարը տախի քիմսէ եէտինտէ տէյիլ իտի: Պագաթ
պու պիր էհէմմիեթսիզ կիւճիւք օլուպ, ճօրճ հէման
պիր օմուզ վուրարագ, բախթլարը վէ բէզէլէրի գօբար-
տը, վէ պէօլէճէ տիշարը չըգըպ, ճիւմէսիտէ սէլամէթի
պուլտուլար:

Պունլար տիշարը չըգար չըգմազ, քէնտիլէրինի պաշ-
գալարընըն նազարընտան սէթր իտէն գարանլըգտան պիլ
իսթիֆատէ, խանէնին քէմալի շիտտէթլէ եանմագտա օլ-
տուղունու, վէ էթրաֆընտա տախի պիր չօգ Հինտիլէ-
րին, սիլահպէտէսթ օլարագ, պէվլէրին արաարնտան տի-
շարը չըգմագլըղը թէճըրիպէ իտէճէք օլան էվրօբալըլարը
գուրշունա տիզմէք իւզըէ պէքլէմէքտէ օլտուգլարընը
կէօրտիլէր:

Պու արա ճօրճ քէնտու քէնտուէ շէօյլէ սէօյլէտի:

— Ճէնապը Հագդ պիլի հիմանէ իթմէքտէ տիր, վէ
աշիքեար սուրէթտէ իւզէրիմիզէ ուզանան օլ գուլվէթլի
էլ, Մարի իլէ էվսեը տախի հէր մուխաթարտան մու-
հաֆազա իտէճէկիսէ էմինիմ: Կէօրիւնիւր քի, Հինտիլ-
լէրին նիյեթի, պու իքի գըզլարը էօլտիւրմէք տէյիլ

տիր , չիւնքի էկէր օ նիյեէթտէ օլտա իտիւէր , օլտուգլա-
րը մահէլլտէ տախի էօլտիւրէպիլիւրէր իտի : Տիմէք պի-
շարէլէր սաղ տըրլար , վէ Հագգ թէպաա շիւպհէսիղ ան-
լէրի պուլմագ վէ գուրթարմագ իչին , պէնի սաղ պըրագ-
մագ իսթէմիշ տիր ,

Պատէհու Էտվարտ իլէ Տիօտօնէեէ խիթապէն շէօյլէ
իլավէ իթտի ,

—Պիզիմ պուրատան այրըմագլըլըմիղ լազըմ տըր :
Հայտէ սիղ վալինին գօնաղընա կիտիպ , վուգուլի հալի
թէմամըլլա նագլ իտին : Ինշալլահ եագըն վագըթտա պէն
սիզէ պիր խապէր կէօնտէրիւրիմ :

Պու սէօզլէր իւզէրինէ վէտալաշարագ , ճօրճ իլէ Գա-
զիլ վէ Սթօք պիր թարաֆա , վէ Էտվարտ իլէ Տիօտօնէ
տիկէր թարաֆա այրըլլպ , մուֆարագաթ իթտիլէր :

Օգուեանլարըմըզըն պիզիմլէ պիրլիքտէ էօյլէ պիր տէհ-
շէթլի մահէլլէ կէլմէսինի ըէճա իտէրիզ քի , Պէնարէս է-
հալիսինտէն հիշ պիրի , պու մահէլլին իսմինի զիքր իթ-
տիկինտէ , ազիմ տէհշէթլէ տիթրէմէմէսի միւմքիւն տէ-
յիլ աիր :

Միւրատըմիղ , Հինտ մապուտլարընըն էն տէհշէթլիսի
վէ զալիմի օլան Պօվհանի իպատէթխանէսինին իչէրիսին-
տէն պահա իթմէք տիր :

Իլէրուտէ նագլ իտէճէկիմիղ վուգուաթլար իչին , օ-
գուեանլարըմըզըն մէգքիւր իպատէթխանէ , եախօտ անըն
պաշ միհրապը հագգընտա ճիւղիճէ մալլումաթ ալմալարը
լազըմէտէն տիր :

Իպատէթխանէյի մէգքիւր զաեէթ գարանլըզ , տի-
վալլարը գըրմըզըեա պօեանմըշ , տար բէնչիրէլէրի ըէն-
կեամիղ ճամլար իլէ թէզեին իտիլմիշ , վէ եանմագտա օ-
լան մուլարը իսէ , գան ըէսմինի ալմըշ զաեէթ տէհշէթ-
լի պիր մահէլլ իտի :

Գուպպէլէրի թուլթմագտա օլան գալլն մէրմէր տի-
րէքլէրին հէր պիրի , պիր ճանվէր շէքլինտէ իմալ օլուն-
մուշ իտի :

Պուրաեա գատար նագլ օլունան շէյլէրտէ , թէաճ-

ճիւղիւ մուծիւղ օլաճագ հիշ պիր չէ, Եօգ խէ տէ, պուն-
տան սօնրասը զանէթ զարիւղ, վէ չէքլինին թարիֆի տա-
խի կիւճճէ տիր :

Շէճլէ քի, իպատէթխանէնին թա օրթասընտա, ու-
ֆագ պիր իպատէթ մահէլլի հէյեթթինտէ, վէ իւզէրի
չէլիքտէն գուպպէլի վէ պէշ օն գատէմէտէն միւթէշէք-
քիւլ պիր թապան իւսթիւնտէ գըրմըզը մէրմէրտէն պիր
էսէր վար իտի :

Պու էսէրին, խայլի միւտտէթտէն պէրու ալըմամըշ
օլտուղու հէյեթթինտէն անլաշըլան պիր տէմիր գաբուսու
օլուպ, պունուոն էթրաֆը հուվարլագ պիր բարմագըլըլա
իհաթա օլունմուշ իտի : Պու բարմագըլըլա եանաշմագ միւմ-
քին աէյիլ իտի, չիւնքի զանէթ տէրին հէնտէքլէր իլէ
մուհաֆագա օլունուպ, պու հէնտէքլէրտէն տախի սու-
լար ալմագտա օլտուղու, սէսլէրտէն անլաշըլեօր իտի :

Հէնտէքլէրին օլ պիր թարաֆը տախի պիր չօգ օտա-
լար իլէ թէղեին իտիւմիշ, վէ պու օտալարըն պաղըլարը-
նըն էօնէրի բարմագըլըլար իլէ մուհաֆագա գըլընմըշ օլ-
տուղու կիպի, պաղըլարընա տախի էնվայի տիւրլիւ րէ-
սիմլէր իլէ եաբըլմըշ ուզուն բէրտէլէր թաալիգ օլուն-
մուշ իտի :

Օրթատա պուլունտուղունու պէհան օլունան էսէրին
իւսթիւնտէքի չէլիքտէն գուպպէ իւզէրինտէ, պիր չօգ
պաշըլ պիր աթտէրհա րէսմի թէրսիմ օլունմուշ օլարագ,
իւզէրինտէ տախի իրէքլի պիր էօրթիւ ասըլը իտի :

Մահէլլի մէղքիւր գարանլըգ օլմասը ճիհէթիլլէ, քէ-
մէքլէրտէն պիր չօգ գըրմըզը գանտիլլէր ասըլմըշ օլուպ,
ասըլա սէօնտիւրիւլմէհէրէք, եանմագտա իտի :

Իշթէ պիզ պու մուգատտէն մահէլլին էլիյինտէն կէչ-
տիկիմիզտէ, պիր թագըմ րահիպէլէր պաշտան աեաղա
գատար գըրմըզը չարշաֆլարա սարըլմըշ օլտուղլարը հաւ-
տէ, պալէատէ զիքրի սէպգաթ իտէն էսէրին էթրաֆըն-
տա թօրլանըպ, տիգ չէօքմիւշ իտիլէր :

Պաշ րահիպէ օլան ժիւպէ, րէֆիգլէրի արասընտա ա-
եագ իւզրէ տուրուպ, թապիաթիլլէ հէբսինտէն պօյլու

կէօրինմէքտէ խտի :

Մէրգումէ , պիր ամիր կիպի սաղ էլինի ուղատարագ , շէօյլէ պէեան իթտի ,

—էյ Պովհանի լահիպէլէրի , պէնի տինլէյինիզ :

—Տինլէեօրուզ . . . —տէտիլէր տիկէրլէրի դապա պիր սէտա իլէ :

—Տուա վագթը կէլտի :

—Հաղըրըզ :

—էօյլէ իսէ , հայտէ տուանա պաշլաեըն , մապուտու-նուզ պիզի իշիթսին :

Պունուն իւզէրինէ , Դաթօլիքլէրին լիթանիա թէսմիեէ օլունան սուլասը կիպի , արտ արտա պիրէր պէյիտ սէօյլէմէեէ պաշլատըլար : Շէօյլէ քի էվլէլա պաշ լահիպէ ,

—Ֆէնալըզ մապուտու , —տէտի :

—Ինթիգամ մապուտու , —տէվամ իթտի իքինճիպի :

—Ագմըշ օլան դան մապուտու , —իլավէ իթտի իւչիւն-ճիւսիւ :

—Թուկլարըն վէ Ֆանսիկարլարըն համիտի , —պէեան իթտի տէօրտիւնճիւսիւ :

Պունլարտան սօնրա , եէնիտէն ժիւպէնին սէտասը չու վէճհ իլէ զահիր օլուու :

—Իշիթ պիզիմ սուլարըմըզը , վէ տնլէրի բէտտ իթմէ , վէ սէնին էվլատլարընը տախի հիմանէ իյլէ : Վէ եօրուրմազ օլան էլլէրինէ , տահա պիր չօգ դան տէօքմէեէ միւսաատէ էթ :

Շիւպհէսիզ պու տէհէթլի տուա տէվամ օլունաճագ իքէն , պիրտէն պիրէ տէրունի իպատէթխանէտէն դաբուլար աշըրքօր կիպի պիր սէտա իշիտիլէրէք , ժիւպէ ,

—Սուս օլուն , տինլէեէլիմ , —տէտի :

Պու սէտա իքինճի տէֆա իշիտիլտիկինտէ , ժիւպէ պաշընը էօնիւնէ էեէրէք ,

—Իշիտիւօրմուսունուզ , միւպարէք սէտա իքի տէֆա իշիտիլտի , տէյի՞լ մի , —տէտի :

—էվլէթ , —տէեու ճէվապ վիրտիլէր լահիպէլէր :

—Իշթէ պու սէտատան տնլաշըրքօր քի , պիզիմ պիւ-

յիւք էֆէնտիւէրիմիզ վէ ամիրլէրիմիզ միւպարէք մահէլէ կիրէճէք տիրլէր : Իմտի , մապուտումուզուն էվամիրի մուճիպինճէ , պունլարըն սուխուլինէ մուխալիֆ իթմէտիքտէն պաշգա , քէնտիւէրինի տախի պուրատա եալընը պըրագմալընը : Հայտէյին , դըզ գարնտաչար , արգամըզա պիլէ պագմաեարագ , պուրատան կիտէլիմ :

Պու սէօզ իւզէրինէ , ժիւպէ , քէմէրինտէն պիր աշախթար չըգարարագ , զիքր իթտիկիմիզ օտալարտան պիրինին բարմագլըզընը աչտը :

Բահիպէլէր տախի պու սըրատա աեաղա գալգմըչ օլուպ , սօն տէֆա մէզքիւր էսէրին էօնիւնտէ էյիտիլէր , վէ արա արտա ժիւպէնին էօնիւնտէն կէչէրէք , մահէլի մէզքիւրտէն տիշարը չըգարլար :

Ժիւպէ տախի , բարմագլըզը գաբանըպ , պունլարըն արգասընտան կիթտի : Պու սուրէթլէ իպատէթիւանէտէ քիմնէ գալմանըպ , պիր գաչ տագըզա գատար ֆէվգէլատէ սիւքիւթ հիւքմ իթտի :

Պատէհու բէրտէլէրտէն պիրի աչըլըպ , արալըգտան տիգգաթլէ էթրաֆը թէֆթիշ իտէրէք , պիր պաշ կէօրիւնտիւ , վէ պիր ազ սօնրա Գազիլ տիթրէեէրէք , մէյտանա չըգտը , վէ արգասընա տէճիւպ ,

—կէլինիզ , քիմնէ եօզ տուր , —տէտի :

Պունուն պու սէօզիւ իւզէրինէ , ճօրճ Մալգօն իլէ ըթթըզահիր օլտուլար : Գազիլ չու վէճհ իլէ քէլամա իպթիտար իյլէտի ,

—էֆէնտիմ , չաբուգ իտին , լաքին թէտպիրլի տավրանալըմ : Ջիրա պուրատա բէք պիւյիւք վէ պին տիւքիւ մուխաթարա վար տըր : Վէ չու հիսապսըզ կէչիտէրին հէր թարաֆընտա պիր թագըմ պրահմանլար օլուպ , պունլար Պօվհանինին ասարը մուգատտէսէսինի մուհաֆազաեա մէմուր տըրլար : Էկէր իչէրինտէն եալընը պիր նէֆէրի պիզի կէօրէճէք օլսա , տէր հալ վէ հէր հալտէ զայպ օլմագլըզըմըզ լաղըմ կէլիր :

—Ֆագաթ օլ վագըթ . . . օլ վագըթ . . . —մըրըլտանտը Սթօր տիթրէեէրէք , —տիմէք պուրատը իպատէթիւա-

նէ տէյիլ , չէյթանըն մէսքէնի տիր : Հէր նէ գատար պիր ալ սըճագ իտի իսէ տէ , երնէ պիղիմ սէյֆիեէմիզ պուն տան իյի իտի :

—Հայ գօրգագ հայ , —տէտի ճօրճ :

—Խա'երր , էֆէնտիմ , խա'երր . . . —ճէվապ վիրտի Սթօթ , —սիզէ գարչը սէյլէմէքլիք գուսուրունտա պուլուն տուղում իչին , աֆվընըզը ըէճա իտէր իսէմ տէ , շու գատար տէրիմ քի , պէն գօրգագ տէյիլիմ , լաքին պուլունտուղումուզ մահէլլ , ատէթա չէյթան եաթաղը կիպի պիր եէր օլտուղու իչին . . . :

—Էֆէնտիմ , —տէվամ իթտի Գազիլ , —Պօվհանի բահիպէլէրի կիճէ կիւնտիւզ պուրասընր մուհաֆազա իտէրլէր , վէ էկէր պու ըահիպէլէր մուգատտէս սատաեր իչիթմէյիպ տէ , պուրատան չէքիլմէմիշ օլայտըլար , պիլմէմ քի պուրատա նա'սըլ կիրէճէք իտիք :

—Մուգատտէս սէտա՞ մը տէտին , —տէեու սիւաք իթտի ճօրճ :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ :

—Բէք իյի , պու սէտա նէ'եէ տէլալէթ իտէր :

—Ամիրլէրին . . . պիւյիւքլէրին կէլտիկինէ . . . :

ճօրճ պու սէօզ իւզէրինէ տիթրէեէրէք ,

—Չօճուգ , պու նամալիւմ օլան չէյլէրին սըրրընը սա'նա քիմ պիլտիրմիշ տիր , քիմ պու իպատէթխանէնին կիզլի մահէլլէրինի սանա էօյրէթմիշ տիր , —տէտի :

—Սիզէ սէյլէմէմի'շ մի իտիմ :

—Ապա :

—Բէք իյի , էֆէնտիմ , մալիւմիւնիւզ օլտուն քի , պէնի թա չօճուղլուղումտա Պօվհանի մէզհէպիւնտէ պէյիլիթմիւշլէր տիր : Պէն ըահիպէլէր իլէ պիրլիքտէ իշպու իպատէթխանէտէ պիւյիւմիւշ օլտուղումտան , պուրանըն հէր պիր քէօշէ պուճաղընը պիլիրիմ :

ՄՈՒԴԱՏՏԷՍ ՄԱՀԷԼԼ

Դազիլին սէօյլէտիկի սէօյլէր, աղլէ քեամիլէն եագըն օլտուղունտան, ճօրճ մէրգումուն սատագաթ վէ խաղիսէթինէ պիր էյեամ սալա շիւպհէ իթմէտի: Ֆագաթ պիր ազ օիւքիւթտէն սօնրա, մէրգում կէնճ ինկիլիլ, Գազիլէ շու վէճհ իլէ խիթապ իյլէտի:

— Օղլում, սէն պիլիրսին քի, պէնիմ սանա հէր ճիւհէթլէ էմնիյեթիմ վար իտի, լաքին սէն պանապիր տէֆա խիեանէթ իտիպ, պէնի էլէ վիրտիկին իչին: . .

Գազիլ, պու թէքտիրէ շայեսթէ օլտուղունտա հիսա իտիպ, ճէվապ վիրմէքսիլին, պաշընը էյտիկինտէն, ճօրճ սէօզիւնէ տէվամ իլէ:

— Պու կիճէ տէ պիր տուզաղա՞ մը տիւշէճէյիմ տէյի գօրպուհօրում, — տէտի:

Գազիլ պաշընը գալտըրտը, վէ կէօյլէրինի ճօրճուն կէօյլէրի իւզէրինէ աթֆ իտէրէք, քէմալի սէպաթ իլէ:

— Իշթէ, էֆէնտիմ, — տէտի, — էլլամ թուրումուզ, վէ պու խպտէթխանէնին քէմէրլէրի ալթընտան տիշարը չըգընճանա գատար պրրազմանընը, պունտան պաշպա, էֆէնտիմ, սիլ պիւհիլըսընը . . : Էկէր եալան սէօյլէեհէք օլուր իսէմ, պէնի էօլտիւրիւնիւլ, վէ օլ պապտէ շիքեայէթ իթմէեհէկիմէ էմին ծլունուզ:

Գազիլին պու սէօյլէրինտէ, վէ պա խուսուս սէօյլէյիշինին թարզընտա էօյլէ պիր աօղրուլուգ կէօրիւլիւհօր իտի քի, ճօրճ սալա շիւպհէլէնմէեհէրէք:

— Թէլաշ իթմէ Գազիլ, արթըպ սանա խանըեօրում, — տէտի:

— Էֆէնտիմ, պէնտէ խանըրըմ . . . տօղրուսու պիլմէմ ամմա, պէնիմ շու քիւլիւք Հինտլի իւզէրինտէ քէմալի էմնիյեթիմ վար տըր, — տէեու իլավէ իթտի Սթօր:

Գազիլ, պու սէօյլէր իւզէրինէ, կէօյլէրիլէ Սթօրա իզհարը թէշէքքիւր իթտի, վէ պատէհու էթրաֆա գուլազ վիրէրէք:

—Էֆէնտիմ, ահագ սէսլէրի իշխաիլիւօր, —տէտի եա-
վաշ սէտա իլէ, —տիմէք ամիրէր կէլիւօրլար . . . : Պու-
հալտէ պիղիմ կիղլէնմէքլիկիմիզ լազըմ տըր . . . :

Գաղիլ, պու սէօղլէրի սէօյլէտիկինտէ, գաբուսու բէր-
տէ իլէ մուհաֆազա իտիլմիշ օլան պիր օտաներ կէօպթէր-
մէքտէ իտի :

—Լաքին շաեհա օլ թարաֆտան կէլիպ տէ պիղի կէօ-
րիւրլէր իսէ, նէ՞ եաբաճաղըզ, —տէտի ճօրճ :

—Էֆէնտիմ, օլ ճիհէթլէ գօրդաճագ հիշ պիր մահէլ-
լիմիզ եօգ տուր, չիւնքի պու գարանլըզ օտանըն պոււն-
տան պաշգա գաբուսու եօգ տուր, —տէեու ճէվապ վիր-
տի Գաղիլ :

Ահագ սէսլէրի կիթտիքճէ եազլաշմագտա օլտուղուն-
տան, Գաղիլ բէրտէյի գալտըրարագ :

—Աման էֆէնտիմ, մուհավէրէ իթմէքլիկին վագթը
տէյիլ տիր, չարուգ կիրէլիմ, հիշ պիր սէտամըզ չըդ-
մասըն . . . նէֆէսլէրիմիզի զապթ իտէլիմ, վէ էկէր միւմ-
քին օլուր իսէ, եիւրէկիմիպին չարընթըսընը տախի թու-
թալըմ . . . կէլին . . . կէլին . . . —տէտի :

Ճօրճ իլէ Սթօբ Գաղիլին արգասընտան օտանա կիրէ-
րէք, բէրտէ գաբանտըլը կիպի, Սթօբ սապը իտէմէեէ-
րէք :

—Լաքին պուրասըտա նէ՞ ֆէնա մահէլլ իմիշ, —տէտի
եավաշ սէտա իլէ :

Ճօրճ, Սթօբ վէ Գաղիլ իչին, պու արա թամ կիղլէ-
նէճէք վագըթ իտի, չիւնքի Սթօբոււն, պալէտտէ զիքրի
սէպգաթ իտէն սէօղլէրի սէօյլէտիկի սըրատա, իպատէթ-
խանէնին գաբուսու աչըլարագ, օն նէֆէր գատար Հինա-
լիլէր իշէրի կիրալլէր :

Պոււնլարըն եիւզլէրի ուղուն սիեահ էօրթիւլէր իլէ մու-
հաֆազա իտիլմիշ օլուպ, եալընըզ կէօղլէրինին թարաֆը
արալըզ պըրագըլմըշ իտի :

Պու Հինալիլէրին տօգուղու էրքէք վէ պիրի գատըն
թայֆէսինտէն օլտուղու էլպիսէլէրինտէն ֆէրզ օլուսուր
իտի :

Պու կիճէ զիւրորէթ ճիւղերն տէն իւշ նէֆէրի թանըտը-
ղըմըզ ատէմէր օլուպ, վէ պունլարըն խիմէրինի պիր ան
էվվէլ պէեան իթմէքլիքտէ պիր պէյիա օլմատըղընտան,
պիրիսի բրէնսէս ճէլլա, տիկէրի բաժահ Տօօրկալ Սահիպ,
վէ իւշիւնճիւսիւ ֆագիր Սունիասի օլտուգլարը սէօյլէեէ-
պիրիւրիզ:

Տօօրկալ, բարմագլըղը կէշէր կէշմէզ, շիւպհէլի պիր
նազար իլէ էթրաֆը թէֆթիշ իտէրէք,

—Գուլաղըմա պաղը սէտալէր կէշտի կիպի կէօրիւն-
տիւ, —տէտի:

—Էվվէթ, ֆագաթ պիզիմ կէլտիկիմիզի տուեարագ,
մապուտուտուգոււն էմիի իգթիզասընճա, պու մուգատտէս
մահէլլտէ պիզի եալընըզճա պըրագմագ էմէլիլլէ, պուրա-
պընը թէրք իթմիշ օլան բահիպէլէրին սէսլէրի օլմալը տըր:
Հէր նէ իսէ, աղիզ գուպպէլէր ալթընտա պուլընմագ-
տաեըզ, հէրիմիզ անլարըմըղը եէրէ վազ իտիպ, տուա-
եա տուրալըմ, —տէտի բրէնսէս ճէլլա:

Բրէնսէսին պու սէօզիւ իւղէրինէ, հէբսի պիրտէն զիք-
րի սէպգաթ իտէն հէնտէյին քէնարընտա տիզ չէօքիւպ,
իճրայի ային իթմէկէ պաշլատըլար: Պիր վագըթ պէօյլէ-
ճէ տուա իթտիքտէն սօնրա, ճիւմլէսի աեաղա գալգալը-
լար, վէ Տօօրկալ բրէնսէսէ տօղրու տէօնէրէք,

—Էֆէնսիմ, —տէտի, —արգանըզտան կէլմէքլիկիմիզի
էմը իթտինիզ, պիզլէր տէ իթաաթ իտիպ կէլտիք: Շիմ-
տի, շու մուգատտէս մահէլլէ կէլտիկիմիզին սէպէպինի
պիզէ պիլտիրինիզ:

—Գարնտաշլար, —ճէվապ վիրտի ճէլլա, թէշէպպիւս
իթտիկիմիզ իշին նէթիճէսի եադըն տըր: Պու գատար սէ-
նէլէրտէն պէրու աղըր աղըր գազտըղըմըզ մատէն, իքի
կիւնտէն բաթլաեաճագ տըր:

—Պու գատար եադըն մը, —տէտիլէր Հինտլիլէր սէ-
վինճլէ գարըշըգ պիր նէվի թէաճճիւպլէ:

—Պիզ հաղըրըզ, վէ եադընտա իսպաթընը կէօրէճէք-
սինիզ, —տէտի բրէնսէս:

—Բէք իյի, նէ՞ հարէքէթտէ պուլընմալը տըր, —տէ-
եու սիւալ իթտի Տօօրկալ:

Պու սիւալէ բրէնսէս պիր էմր Եօլունտա ճէվապ վիր-

տի , վէ պատէհու Փագիր Սունիասիեէ խիթապէն ,

— Իշարէթի վէր , — տէտի :

— Նէ՞ սուրէթտէ :

— Հէր վագըթ քի կիպի :

— Մուգատտէս չընկըրագլար վասըթասըյլա՞ մը :

— Իվլէթ . . . չընկըրագլար վասըթասըյլա , չիւնքի իշպու քէմէրլի իպատէթխանէնին տէրունինտէ սէտապէր չըգսըն տա , կիճէ վէ կիւնտիւզ պուրաեը կէօզէթմէքտէ օլան պրահմանլարըմըզ , բահիպէլէրիմիզ վէ պիրատէրլէրիմիզ իշիտիպ կէլսինլէր . . . :

— Եյ Հինա սուլթանը , շիմտի էմրլէրինիզի իֆա իտէրիմ , — տէտի Փագիր :

Իպատէթխանէնին զէմինի , պէեազ վէ սիեաճ վէ դըյմըզ մէրմէր թաշլարլա տէօշէնմիշ օլուպ , մէզքիւր թաշլար իւզէրինտէ իսէ , աճայիպ ըէսիմլէր թէրսիմ դըյնմըշ իտի :

Փագիր Սունիասի , պալէատէ վիքր օլունան սէօզլէր իւզէրինէ , գըրմըզ ըէնքլի տէօշէմէեէ պիր աեաղընը պատը , վէ տէրադապ պիր թագըմ չան սէտալարը զահիր օլմանա պաշլանլա , կիթտիքճէ թէզանիւտ իտէրլէք , թէքմիլ իպատէթխանէնին էթրաֆընտա չանլար չալընմանա պաշլատը : Պու հալ իքի սանիեէ գատար տէվամ իտիպ , պիրտէն պիրէ հէքսի մահվ օլտու , վէ պիր ազ էվվէլ օլան շամաթանա պէտէլ պիր սիւքիւթլիւք հիւքմ իթտի :

— Արթըզ եէթէր , պիրատէրլէրիմիզ խապէր ալմըշլար օլմալը տըր , վէ հէման պուրանա կէլթըլէր , — տէտի բրէնսէս ճէլլա :

Ֆիլվագը պէշ տագըզա կէչէր կէշմէլ , հէր թարաֆտան պիր չօգ պրահմանլար , վէ մուգատտէս թէշէպալիսիւն պիրատէրլէրի , վէ Պօվհանի բահիպէլէրի պաշ կէօսթէրտիլէր , Բահիպէլէրին էօնիւնտէ թիւպէ պուլունսուպ , մէրգուլմէ , եիւզլէրի նուգապլը օլան զէվաթա տօղրու եիւրիւտիւ , վէ անլէրին էօնիւնտէ պաշ էյտիքտէն ոօնրա ,

—Էֆէնտիմ, միւսպարէք չընկըրագլարա սէտա վիրտի-
րէն գա՞նդը ամիր տիր, —տէտի:

Ճէլա պիր գաչ առնմ իլէրու եիւրիւնէրէք,

—Պէն, —տէտի:

—Սիւլ քի՞մսինիլ:

—Սուլթան:

Շիւպհէսիզ պու քելիմէլէր բրէնսէս ճէլաեւ թանըթ-
մըշար տըր, չիւնքի ժիւպէ տէրագապ է յիլէրէք, միւ-
մաիլէ յհանըն էթէ յինի էօբտիւ:

Ճէլա, սահիհէն պիր սուլթան կիպի, մէզքիւր իլթի-
ֆաթը գապուլ իթտի:

Պատէհու ժիւպէ, քէլամա աղազ պիրլէ,

—Մապուտուժուլուն սէվկիւլիւ քէրիմէսինին էմիր հէր
նէ իսէ, պէնան պույրուլուն, —տէտի:

—Բէտէրլէրիմիլ թարաֆընտան պաշանմըշ օլան իչէ
խիթամ վիրմէլտէն էվլէլ, Պօվհանինին, քէնտի էվլա-
լարընը տայիմա հիմանէ իթմէքտէ օլտուղունու, բիֆա-
գաթըմտա պուլունան ամիրլէրէ կէօսթէրմէք իսթէրիմ,
—տէնու ճէվապ վիրտի բրէնսէս:

—Էֆէնտիմիլ պունուն իսպաթընը նա՞սը կէօսթէրէ-
ճէք տիր, —տէտի թիւպէ,

—Պիրի մուհաֆնազա իտէն ասարը մուգատտէսէնին
եէրլէրինտէն գըմըլտանմամըշ օլտուղունու պիղէ կէօսթէ-
րէրէք:

Պու սէօզ իւղէրինէ, ժիւպէ էլինի, իւղէրինտէ չէլիք-
տէն գուպպէսի օլան վէ էթրաֆը հէնտէքլէ իհաթա ի-
տիլմիշ պուլունան գըրմըղը մէրմէրտէն մասմուլ էսէրէ
նօղբու ուզաթարադ, լէ քէնտուլի տինլէնէնլէր, հէր
պիր քէլամը իւղէրինէ միւլահազա իտէպիլսինլէր իչին,
ղանէթ տըրը պիր սուրէթտէ,

—Էֆէնտիմ, —տէտի, —իչթէ մուգատտէս մահէլլ պու-
րասը տըր. ֆադաթ էթրաֆը ուչուրում օլտուղու կիպի,
ալթընտա տաթի օլիթ թագըմ սիվրի գանսպար վար տըր
քի, իւղէրինտէն Կանժ նէհրինին միւսպարէք տալղալարը
ճէրէնան իլէրի: Կիճէլէր կիւնտիւղլէրէ վէ կիւնտիւղլէր

կիճէլէքէ թաադիպ իտէրէր իսէ տէ , պիղիմ կէօղլէրի-
միզ ասըռ դարանմաղլար : իմտի , մուհաֆազասընա մէ-
մուք օլտուլումուզ ասարը մուգատտէսէ , բէյլամպէրլէ-
րիմիզ թարաֆընտան թայեֆն օլունան կիւնէ գատար , իշ-
պու մուգատտէս մահէլլի թէքք իթմէեէճէք տիրլէր :

—Օ կիւն , գա՞նղը կիւն տիր , —տէտի ճէլլա :

—Օ կիւն էօյլէ պիր կիւն տիր քի , Պօվհանի մապու-
տու , Հինտլն շէրէֆ ու սալթանաթը իշին , քիւրրէ յի
արգտա քէնտիսինէ վէքիլ օլմոգ իւզրէ , թարաֆընտան
ինթիխապ իյլէեէճէկի զաթա , միւպարէք էօրթիւեիւ վէ
եիւզիւեիւ թէպիմ իյլէեէճէք տիր :

—Օ կիւն նէ՞ վագըրթ կէլէճէք տիր :

Ժիւպէ պու սիւպէ ճէվապ վիրմէտիկինտէն , ճէլլա
քէլամա տէվամ պիրլէ ,

—Եարը՞ն մը , եօգսա պին սէնէ սօնրա՞ մը , —տէտի :

Ժիւպէ տախի պու պապտէ իգթիտարսըզլըգ ալէամէ-
թի իպրազ իտէրէք ,

—Պու սիւպլին ճէվապընը եալընըզ Պօվհանի վիքէպի-
լիր , —տէտի :

—Մալիւմիւմիւզ տիր քի , —տէվամ իթտի ճէլլա , —րա-
հիպէ Ժիւպէ ասարը մուգատտէսէնին էհլիեէթլի մուհա-
ֆըղը տըր :

—Մէմուրլիեէթիմի իֆա իտիեօրում , լաքին պուտա
գօլայ պիր մէմուրլիեէթ տիր , չիւնքի հէր քիմ քի պու-
րաեա սուլի գաստա ճիւրաթ իյլէր իսէ , հէք հալտէ մահվ
ու թէլէֆ օլաճագ տըր , —տէեու պէեան իթաի Ժիւպէ :

—Հէր հալտէ՞ մի , —թէքրարլատը բրէնսէս :

—Էվվէթ , զիրա իշպու միւպարէք մահէլլի մուհաֆա-
զա իտէն թէհլիքէ , եալընըզ էթրաֆընտաքի աշըգ հէն-
տէք օլմաեղպ , պաշգա թէհլիքէլէր տէ վար տըր :

—Նէ՞ կիպի :

Ժիւպէ , Սանիտալինին պաամւշ օլտուլու գըրմըղէ թա-
շը կէզսթէրէրէք ,

—Պիրի պու տուր քի , —տէտի , —էկէր պիր առէմ պու
մէրմէրէ պասաճագ օլուր իսէ , տէրագապ պիր չօգ սէս :

էր զահիր օլուր, վէ պիղ կէրիր մերգումու տերտէսթ իւ տէրիզ : Տիկէրի տախի, ծնտան պիր աղ էօթէտէ, պիր սիւահ մէրմէր օլուր, շտեհտ ծնա պասսաճագ օլուր իսէ, ագիպինտէ եէր աշըլլա օլ տոէմի, պիր տախի տիշարը չըգարմամագ իւզրէ, տէրունինէ չէքէր : Տիկէր մէրմէր-լէրին հէր պիրինին այրը այրը տուղաղը վար տըր : Մէսէ-լա քիմինին կէօրինմէղ տէրէճէտէ զէհիրլի իյնէլէրի վար տըր, քիմինին սայիր տիւրլիւ թէլէֆ իսիճի չէյէրի վար պըր : Հասըլը հէր թարափտա էօյլէ թէհլիքէ վէ ճէզա մէվճուտ տուր քի, մէզքիւր սույի գաստա միւթէճասըր օլան առէմին, իշինին պաշա չըգարմասը միւմքիւն տէ-յիւ տիր :

—Էվլէթ, պէնտէ թաստիգ իտէրիմ քի, միւմքիւն տէյիւ տիր, —տէտի ճէլլա :

—Իշթէ, էֆէնտիմ, ասարը մուգատտէսէ պէօյլէճէ մուհաֆաղա իտիւմիշ օլտուղունտան, թէքմիշ Հինտէհա-լիսի ըհաթ ըհաթ ուեուհապիլիլիլէր, —տէտի ըհաթէ քէմալի հէեէճան իլէ :

Ճէլլա պիր մըգտար թէֆէքքիւրտէն սօնրա :

—Ժիւպէ, ասարը մուգատտէսէյի պիղէ կէօթէրլիւր-միւինիլ, —տէտի :

—Սուլթանըմըլ էմի իսիսօրլա՞ր մը :

—Էվլէթ :

—Էօյլէ իսէ, պէնտէնիլ տախի էմրինիլէ հազըրըմ :

—Մէմնուլ օլուրուլ :

Պու սէօղիւն իւզէրլինէ, ժիւպէ, սիւահ մէրմէրտէն մասամուլ օլարագ, պէյիլիլի վիճուտինէ միւշապիհ օլտին վէ քէօթէք պաշը չէքլինտէ իւշ պաշը պուլունան պիր բու-թուն եանընա եագլաշարագ, օրթտտաքի պաշը թուլ-տու, վէ էլէյլէ չէվիլիմէկէ պաշլատը : Այնի վագըթտա պիր պրահման տախի, եինէ մէզպուրէսին, պիր էմրիլէ, մէզքիւր պաշտա օլան կիզլի պիր զէնպէրէյի հարէքէթ իթտիրմէսիլլէ, տէրագապ սպլա շամաթա իթմէքսիլին, հէնտէք իլէ էսէրլին պէյինտէ օլան ըսարմագլըլըն գա-բուսու աշըլտը, վէ տիկէր թարափտա պուլունան տէմիր

գաբու տախի ետվաշճա տէվրիլմէսիլէ , հէնտէյին իւս-
թիւնտէ միւքէմէլ պիր քէօրրիւ օլտու :

Անտէն թիւպէ , մէղքիւր քէօրրիւտէն կէչիպ , էսէրին
եանընպ կիթտի , պուռուռն պիր իքինճի գաբուսու , հէ-
նուզ գաբալը իտի :

Պատէհչէ պաշ բահիպէ արդասարնա տէօնէրէք :

— Երէրէ գաբանընրդ , վէ մապուտումուզ նամընա օ-
լարազ , եիւլ իւսթիլնէ կէլինիլ , — տէտի :

ԱՍՍԱՐԸ ՄՈՒԴԱՏՏԷՍԷ

Թիւպէսին պու սէօղիւ իւղէրինէ , պիւթիւն հաղրուռն
տիլ չէօքտիւլէր :

Օլ վագըթ թիւպէ , պիր զէնպէրէյի տախի հարէքէթ
իթտիլմէսիլէ , տէրհալ իքինճի գաբու տախի ալըտը ,
վէ մուգատտէս մահէլլին իչէրիսի ղաեթթ րէֆնազ պիր
սուրէթտէ կէօրիւնտիլ :

Մահէլլի մէղքիւրդւն օրթասարնա , վէ ղաեթթ միւ-
ղէյեէն պիր թապան իւղէրինտէ , Պօվհանինին սանէմի
մէվզու օլուպ , ալթուռն վէ միւճէվհէր ին իչէնմիլ պիր
էօրթիւ , մէղքիւր սանէմի մուհաֆազա իթմէքտէ իտի :

Պու արա , իպատէթիսանէնին քէմէրլէրի ալթընտա
ֆէվզէլատէ պիր սիւքիւթ հիւքմ իթտիկի հալտէ , եա-
լընը նէֆէս ալըպ վիրմէք սէտասըյլա եիւրէք շարըն-
թարնտան պաշգա պիր շէյ իշիտիլմէսօր իտի : վէ պիէ-
սաա պիր գօրգու , ճիւմէսինին գալպինի իհաթա իթմիլ
օլտուզուռնտան , քեաֆֆէսի տախի պաշլարընը երէէյ-
միլչէր իտի :

Ին էվլէլ բրէնմէս ձէյլա պաշընը գալտըրըպ , մու-
գատտէս մահէլլի բարազ հալինտէ կէօրտիւկիւնտէ , հէ-
եէճանլէ գարըշը պիր սէտա իլէ :

— Էյ մուգատտէս իչին գարնտաշարը , պագընը Պօվ-

հանինին էօրթիւսինէ քի , պիզիմ մուհաֆըղմըզ օ տոճր ,
- տէտի :

Պատէհու ժիւպէ շէօյլէ իւնվէ իթտի ,

—Էյ Պովհանի էվլաւարը , պագընըզ , իշթէ մապու-
տումուզուն էօրթիւսիւ , պու էօրթիւսէ քիմնէ էլ տօ-
գունտուրամազ , եալընըզ Պովհանինին իթիտիտար վէ ին-
թիխապ իթտիկի առէմ էլ տօգունտուրուր իսէ , պիր շէյ
օլմազ : իշթէ երեզիւք տախի էօրթիւսինն ալթընամ բար-
լամազտա տըր : Պու թըլըսըմլար կիւղէլճէ մուհաֆազա
իտիլմիշ տիր : Արթըզ հարպա իպթիտար իտէպիլիւսինիզ :
Սիզէ գուվէթ վիրէճէք վէ դալէպէ իթտիրէճէք օլան
մուհաֆըղընըզ պիրլիքաթէ կէլմէքաթէ , վէ պէնիմ սէտամ
իլէ սիզէ , «Մահվ օլտուն ինկիլիզլէրին Հինտ չիրքէթի »
տիմէքաթէ տիր :

Ճիւմլէ հաղըրուն եէք ավազ օլարազ ,

—Էվվէթ , մահվ օլտուն ինկիլիզլէրին Հինտ չիրքէթի ,
-տէեու պաղըրտըլար :

Բրէնսէս ճէլլա սէվինճլէ , վէ պու թէասսիւպ աթէյի-
նի տահա զիեատէ ալէվլէնտիրմէք նիեէթիլլէ ,

—Պիրատէլլէր , -տէտի , -պէնի տինլէյինիզ , վէ հա-
զըր պուլընտունուզ : Չիւնքի իւշ կիւնէ գատար գամալար
բարլաեաճազ , գաեըչլարըն սէսլէրի իշիտլլէճէք , վէ տէ-
միք ֆիպի բարմազլարընըզ , ինկիլիզլէրին թէնլէրինի գա-
ըլըշտըրաճազ տըր : իշիթտինիզ մի :

—Էվվէթ , ճէվապ վիրտիլէր Հինտլիլէր , պիր հէեէ-
ճան իլէ :

Պատէհու ճէլլա շէօյլէ տէվամ իթտի ,

—Եարըն տէյիլ օ պիր կիճէ , եանի Գալինին եղլարզը
տաղլարըն իւղէրինտէ բարլատըրը վազըթ , տէհէթլի թէ-
չէպպիւսինն ամիրլէրի , եարըն քէնտիլլէրինէ կէօսթէրիլէ-
ճէք օլան մահէլլաթէ թօրլանաճաճ տըրլար :

Պու սէօղ իւղէրինէ , Սուհիասի , էթրաֆընա պիրկէօղ
կէզտիրիպ , եիւղլէրի նուգապըր տտէմլէրին ըլլէրինի ու-
լալ իթտի , վէ չիւպհէսիզ եալընըզ քէնտիլլինն անլա-
լանապիլէճէկի պիր իշարէթլէ ճէվապ ալարազ ,

—Էվվէթ, Էֆենտիմ, Էմրինիդ մուծիպինճէ, ճիւմէ-սի տախի թալախի օլունաճագ մահէլլտէ հազըր պուլունաճագ տըրլար :

—Էօյլէ իսէ, իճրա իտէճէքլէրի խըտմէթլէրի մահէլլինտէ անխանապիլիլէր, -տէեու տէվամ իթաի ճէլլա :

—Պէնտէնիդ տէ, -տէտի Սունիասի, -տէհչէթլի թէ-չէպպիւս ամիրլէրինին, քէնտի սէօզ վէ խըտմէթլէրինին իճրապընտա սատըգ պուլունաճագլարլնա պէն քէֆիլ օլուրում :

Մահէլլի մէգքիւրտէ պուլունան երեզիւ նուգապըր Հինալիլէրտէն պիրի, քէլամ իթմէք իսթէտիլինտէն, Սունիասի մէրգումու ճէլլանա թագտիմ իյլէտի : Միւ-մաիլէյհա տախի մէրգումէ խիթապէն,

—Պիրատէր, նէ՞ իֆատէն վար իսէ սէօյլէ, սէնի տին-լէեթըուլ : -տէտի :

—Էֆենտիմ, -ճէվապ վիրտի Հինալի, -մուգատտէս թէչէպպիւս շէրիքլէրինտէն բէք չօղլարլն, հէր կէճնա սիլահը իսթիմալէ իգթիտար վէ ճէսարէթլէրի վար իտէտէ, աղչէլէրի եօզ տուր քի, սիլահ ալընլար :

—Էվվէթ, Էֆենտիմ, սահիհ տիր, -տէտիլէր պիր չօգ սէտալէր :

—Սլթոն մը իսթէրսինիլ, -տէտի բըէնտէս :

—Էվվէթ :

—Էօյլէ իսէ, շիմտի սիղէ ալթուն վիրիլէճէք տիր :

Պատէհու պաչ բահիպէեէ խիթապէն, ճէլլա շէօյլէ ի-լտլէ իթաի,

—Ժիւպէ, հայտէ շու պիղիմ սէրվէթիմիլի մուհա-ֆազա իտէն թաշը գալսըր, վէ իսթէտիքլէրի դատար ալթուն վէր . . . :

—Բէք իյի, Էֆենտիմ, մապուտումուղ Պօվհանի նա-մընա օլարագ, շիմտի Էմրինիլի իճրա իտէրիմ :

Մէզպուրէ պուլ աէօլլէրի սէօյլէյիպ, մուգատտէս մա-հէլլէ կէօթիւրէն գըրմըզը մէրմէրլէրի դատմէլէրինէ տօղրու էյիլտի : Պու դատմէլէրտէն պիրի իւզլէրինտէ, հէման կէօղէ կէօրիւնմէզ սգւլէթտէ շէլիքտէն պիր հալ-

գա վար իտի : Ժիւպէ պու հալգանը թուրուպ չեգիրմէ-
սիյլէ , տէրագապ գատէմէ ալըլաթ , վէ տէրունիտէ ալ-
թուն թօրպալարը իլէ մէմլու օլարագ , տէրին պիր չու-
գուր զահիր օլտու :

Պաշ րահիպէ , պիւլիք.քիւ.քտէ հէք պիրպիրինէ միւ-
սալի օլան վէ հէր պիրինին իչինտէ թագրիպա իքի պին
ատէտ ալթուն պուլունան մէղքիւթ թօրպալարը պիրքը
պիրէր ալըպ , մուգատտէս մահէլլին գատէմէսի իւզէրինէ
եղմանա պաշատը :

Մէղպուրէ պու իշ իլէ մէշղոճ օլտմղու սրրատա ,
ճէլա , վահշի պիր սէվինճլէ վէ եալաշ պիր սէտա իլէ
չէօյլէ տիմէքտէ իտի :

—Ահ , ինկիլիզէրին Հինտիսթան շիրքէթի , ահ , ին-
կիլիզէրին լանէթի գալմը , հալէա խապէրինիլ Եօք քի ,
հէման կէօղիւնիւզ Էօնիւնտէ , Պէնարէսին օրթասընտալ ,
վէ Պօվհանի իպատէթխանէսի իչինտէ , եալընըզ սիզին
թէլէֆինիզէ մախսուս օլարագ , պիր չօք խաղինէլէր կիզ-
լէնմիշ տիր :

Իահիպէ Ժիւպէ , միւմաիլէյհանըն քէլամընը գաթթ
իտէրէք ,

—Էֆէնսիմիլ , արթըզ էլլէրի՞ր մի , -տէտի ,

Բրէնսէս տախի Հինտիլէրէ խիթալէն ,

—Էլլէրի՞ր մի , -տէեու սիւալ իթտի :

—Էվլէթ , Էֆէնտիմ , -տէտի Մուհիասի :

—Բէք իյի , Էօյլէ իսէ ալընըզ , պունլարըն քեաֆֆէ-
սիտէ սիզին տիր , -տէտի բրէնսէս ալթուն թօրպալարընը
կէօսթէրէրէք :

—Պիրատէրլէրիմիլ թարմֆընտան պիլ վէքեալէ , պէ-
եանը թէչէքքիւր իտէրիմ , -տէտի Սուհիտսի :

—Հազըր օլունուզ , -տէվամ իթտի ճէլա :

—Ենմին իտէրիլ քի հազըր օլաճաղըլ :

—Արթըզ գարանլըգտա դալկա իթմէք , վէ պիրէր
պիրէր Էօլաիւրմէք քիւլֆէթինտէն գուրթուլաճաղըլ ,
Պիւսպիւթիւն խարապ իթմէք իւլըէ , հազըրըզըր կէօ-
րիւլմէքտէ տիր : Իշ կիւնէ գատար ինկիլիզէրին Հինտիս-

Թան շիրքէթի մահով օլաճափ տըր , իւշ կիւնէ գատար պիւթիւն ինկիլիզէր , թամէրլիտլէրին էսկի թօրրաղը ալ-թընտա տէֆն իտիլէճէ.քլէր տիր :

—Իւշ կիւնէ գատար հա՛ , պաշ իւսթիւնէ , էֆէնտիմ , -տէտիլէր օրատա հաղըր պուլունան Հինտլիլէր :

—Արթըգ մուգատտէս մահէլլ գաբանսըն , -տէտի բը-րէնսէս ճէլլա :

Պու սէօլիւն իւզէրինէ , ժիւպէ քէօրբիւնիւն իւզէրին-տէն կէչէրէք , մուգատտէս մահէլլտէն տիշարը չըգտը , վէ զիքրինի իթմիշ օլտուղումուղ իւշ պաշըր բութուն եա-նընա կէլիպ , պու տէֆա պաշգա պիր թարգտա օլարափ , պաշը չէվիրմէկէ պաշլատը : Ապիպլինտէ հէր պիր շէյ մահով օլուպ , մահէլլի մուգատտէս էսկի հէյեթթիւնի քէսպ իյ-լէտի :

—Արթըգ կիտէլիմ , էֆէնտիմ , -տէտի Տօօրկալ :

—Լաքին պիր շէյ ունութտունուղ , -տէեու իլավէ իթտի բրէնսէս :

—Նէ՞ շէյ , էֆէնտիմ :

—Շէօլլէ քի , պուրաեա պիրի կիլլէնիպտէ իպատէթ-խանէնին էսրարը մուգատտէսէսինէ ալեահ օլմառն :

—Նէ՞ տիմէք , պու շէյ միւմքիւն միւ տիւր , -տէտի Տօօրկալ :

—Պիլլէմէմ , ֆագաթ ագըլը , վէ հիշ պիր շէյտէն մաղլուպ օլմաեան ատէմ , հէր շէյի , հաթթա իմքեանըն խարիճինտէ օլան շէյլէրի պիլէ , էվվէլլինտէն տիւշիւնէն ատէմ տիր :

Պատէհու բրէնսէս , ամիր պիր սէտա իլէ էթրաֆընտա պուլունան Հինտլիլէրէ խիթապ իտէրէք ,

—Գա՛րնտաշլար , -տէտի , -գամալարընըրը էլլինիզէ ա-լընըգ տա , հէր պիր թարաֆը լաեըգըլա թահարրի իտի-նիզ , վէ հէր քիմ քի , ասլա հագըր օլմաեարափ , պու միւպարէք մահէլլէ կիրմիշ իսէ , պիլա մէրհամէթ գաթլ ու թէլէֆ իյլէյինիզ :

Տէրհալ Հինտլիլէր պու էմրէ իթաաթլէ , հէր թարա-ֆը արամաեա պաշլատըլար : Վէ պիր գաշ սաեիեէ սօնրա

կէլիպ , քիմսէ օլմատըղընը ճէվապէն պիտիրտիլէր :

Ճէլլա , ճօրճ իլէ Գաղիլին վէ Սթօբուռն կիլլէնտիլքէրի բէրտէլի օտաեը կէօսթէրէք :

— Պուրաեա տա կիրտինի՞ղ մի , վէ իլինիզտէն քիմ պուրասընը թահարրի իթտի , — տէեու սիւալ իթտի :

Ճէլլանըն պու սէօղիւնէ հիչ պիր քիմսէ թարաֆընտան ճէվապ վիրիլմէմէսի ճիհէթլէ , Տօօրկալ էլինի գամասը իւզէրինէ գօեուպ , մահէլլի մէզքիւրէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթտի , վէ հէման բէրտէյի աշաճաղը սըրաւտա , տիկէրլէրի կիպի եիւզիւ նուգապլը պիր Հինտլի , մահէլլի մէզքիւրտէն զուհուր իտէրէք , վէ բրէնսէս ճէլլանըն հուզուրունտա պաշ էեէրէք , տէրունի օտատա քիմսէ օլմատըղընը պէեան իթտի :

— Էյլէ իսէ , էմին օլալըմ , — տէտի ճէլլա :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , եապանճը հիչ պիր քիմսէ իպատէթխանէնին սըրըլարընը կէօրմէմիշ աիր , — տէեու իւլավէ իթտի Տօօրկալ :

Պատէհու բրէնսէս շէյլէ պէեան իթտի ,

— Էյ Պօվհանի բահիպէլէրի , հայտէ կիտինիղ վէ գըզ գարնտաշարընըզը արաեընըզ , վէ իշպու միւպարէք մահէլլի թէրք իթմիշ օլտուղումուզու , չընկըրագլարըն սէտասը սիղէ խապէր վիրտիկինտէ , եինէ կէլիպ , պուրաւարը կէօզէտինիղ :

Պու սէօղիւն իւզէրինէ , ժիւպէ վէ տիկէր բահիպէլէր օտալարտան պիրինէ կիրտիլէր : Ճէլլա տախի Հինտլիլէրէ խիթապէն ,

— Էյ սիղ , մուգատտէս թէչէպպիւսիւն շէրիլքէրի , հայտէ կիտին , վէ սիղէ վէրիլէն էմրի թէմամիլլէ իճրա էյլէյին , — տէտի :

— Իտէճէյիղ , էֆէնտիմ , — տէեու ճէվապ վիրտիլէր Հինտլիլէր :

Մուախիարէն Սունիասի վէ տիկէրլէրի , ալթուռ թօրպալարընը ալարագ , տիշարը չըգտըլար , վէ ճէլլա իլէ Տօօրկալ տախի պունլարըն արգասընտան կիթտիլէր :

Իպատէթխանէնին մուհաֆազասընս մէմուր օլան պը-

րահմանլար տախի օտալարնա չէքիտիքէրինաէն , մու-
գատտէս մահէլլին էթրաֆընտաքի եուվարլագ վասի մէ-
սաֆէ թէնհա գալար :

Ահագ սէսլէրի իշիտիլմէզ օլունճա , եիւզիւ նուգապլը
պիր Հինտլի , քէմալի իհթիրազլէ պէթէքրար իպատէթ-
խանէհէ կիրիպ , վէ ֆիրարիլէրին կիզլէնմիշ օլտուգլարը
օտանա եագլաշարագ , բէրտէյի աչտը : վէ այնի վագըթ-
տա մէրգում Հինտլի , եիւզիւնիւ տախի աշմասըյա ,
Գազիլ օլտուղու կէօրիւնտիւ :

Պու չօճուգ եավաշ պիր սէտա իլէ ,

—Էֆէնտիմ , չըգապիլիրսինիզ . . . չիւնքի կիթտիլէր ,
վէ պիզ եալընըզ գալտըզ , -տէտի :

Ճօրճ , Գազիլին էլլէրինի թութարագ , վէ քէմալի հէ-
եհճան իլէ ,

—Ահ , օղլում , սէն պիզի գուրթարտըն , էկէր սէն
օլմասա իտին , պիզ զայպ օլմուշ իտիք , -տէտի :

—Հէնուզ պէնտէնիզտէն շիւպհէ իտէճէքմիսինիզ
-տէեու սիւալ իթտի Գազիլ :

—Իյի պիլիրսին քի , սէնտէն հիշ պիր կէօնա շիւպհէմ
եօգ տուր , -տէտի ճօրճ :

—Ահ , պէնիմ քիւշիւք Հինտլիմ , պէնիմ կիւզէլ
Հինտլիմ , պէնիմտէ սէնտէն ասլա շիւպհէմ եօգ տուր ,
-տէեու իլավէ իթտի Սթօր :

—Լաքին , էֆէնտիմ , սէօյլէնէն սէօյլէրին քեաֆֆէ-
սինիտէ իշիթտինիզ մի , -տէտի Գազիլ :

—Էվվէթ , քեաֆֆէսինիտէ իշիթտիմ , վէ պէնի պու-
րանա կէթիրտիկին իշին , սանա զիեատէսիյլէ իզհարը թէ-
շէքքիւր իյլէրիմ : Ահ , ճէհէնէմին էվլատարը , ագը-
պէթ սիզին վահշի ճէմլյեէթինիզին մագսէտինէ ալեհահ
օլտում , էսրարընըզ անլատում , լաքին պունտան պէօյլէ
պէն , սիզին վէ մագսէտինիզին արասընտա պիր մանի օ-
լաճաղում :

—Հագգընըզ վար , էֆէնտիմ , հագգընըզ , -տէտի
Սթօր , -էվվէթ , մանի օլմալընըզ : Պէնիմտէ արզում օ
տուր : Իմտի սիզ բէհպէր օլուն , պէնտէ արգանըզտան

կէլէճէյիմ : Անճագ , տիւրիւ տիւրիւ վէ միւքէմէլ մու-
խաթարալարը պուլունան շու մէրմէր թաշլարտան գան-
ղըսնըն իւզէրինէ պասաճաղըմը պիլմէօրում : Հագըգա-
թէն պու առէմէր պիր աղ վիճտան սահիպի օլայսուլար ,
նէրէլէրտէ տուգաղ օլտուղունու եազար իտիւր :

Ճօրճ , շու վէճհ իլէ քէլամա տէվամ իյլէտի ,

— Դա՛ղիլ , շու նուգապըլ մէլունլարն եիւլլէրինի կէօ-
րէմէտիմ իսէ տէ , պանա էօյլէ կէլիօր քի , սէսլէրինի
պիրինճի տէֆա օլարագ իշիթմէօրում , վէ պունլարն
իչինտէ , ճէլլա իլէ Տօօրկալ Սահիպ պուլունտուղունու
գավիէն զանն իյլէօրում : Ճէվապ վէր , Դա՛ղիլ , աճապա
ալտանը՞օրմուեում :

— Խա՛ւըր , էֆէնտիմ , եէմին իտէրիմ քի , ալտան-
մաօրսունուզ , -տէտի չօճուգ :

— Հա՛յ ալչագլար , հա՛յ , -իլավէ իթտի Սթօր :

— Վէ Մարի իլէ էվանըն գաչըրըլմասը , պէնիմ վէ պիւ-
թիւն ինկիլիզէրին տիւշմէնի օլան շու բրէնսէսին էմիլլէ
տէյի՛լ մի տիր , -տէնու իլավէ իյլէտի Ճօրճ :

— Էֆէնտիմ , պէնտէնիզտէ սիզին զաննընըզտաերմ :

— Ա՛հ , շէյթան , բէք չաբուգ զալէպէ իտէմէեէճէք-
սին , շիքեարընը էլինտէն ալաճալըմ , -տէտի Ճօրճ :

ՊՕՎՀԱՆԻՆԻՆ ՎԷՔԻԼԻ

Ճօրճ Մալգօն պիր դաշ սանիւէ գատար , էն թաթըլ
իւմիտ վէ թէֆէքքիւրլէրէ , վէ հէր հալտէ եազըն վա-
գըթտա ախըր ինթիգամ իտէճէկի թասավուրլարընա
տալտը : Պատէհու քէնտույի թօրլաերպ , վէ Դապիլէ տօղ-
րու տէճնէրէք , շէօյլէ իլավէ իթտի ,

— Չօճուգ , պէնի զալէպէ իթտիրմէկէ , վէ Հինտլիւրէ
ամիր թանըթմաեա սէօզ վիրտին , տէյի՛լ մի :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , սէօզ վիրտիմ :

— Էյ պու սէօզիւնտէ տուրաճա՞գմըսն :

—Հայ հայ, էֆէնտիմ :

Սթօր սէվինճլէ էլլէրինի օվալաեարազ , վէ քէնտու քէնտուեէ ,

—Շու չօճուգտա պիր իյելիւք վար տըր . . . զայիպա պու թախմինիմ Ֆիլիէ կէլիր իսէ , պիւլիւք պիր ատէմ օլաճաղըմ տըր :

Ճօրճ , Պօվհանինին խաղինէսի սաղլը օլան մահէլլի կէօսթէրէրէք ,

—Շու խաղինէտէ՞ն մի պահս իտիեօրտուն , —տէեու սիւալ իթտի :

—Խա'եըր , —ճէվապ վիրտի Գաղիլ , —պունունլա պէրա պէր սիղին պունտան սօնրա բարաեա բէք չօգ իհթիեա ճընրղ օլաճաղընտան , պու կիճէ կէլիպ խաղինէյի աչա ըլլ :

—Էվլէթ , էվլէթ , —տէտի Ճօրճ , —տիւշմէնին վարիտաթընը սօեուպ , անընլա ճէնկ իթմէքլիկէ ապա թէրէտտիւտ իթմէեէճէկիմ , չիւնքի քէնտի սիլահ վէ աղչէսիլլէ տիւշմէնէ մուգապէլէ իթմէք տէ , թօհաֆ պիր շէյ օլուր :

—Պէնտէ պու Ֆուրսաթտան պիլ իսթիֆատէ , —տէտի Սթօր քէնտու քէնտուեէ , —պիր իքի միլեօն սահիպի օլուրում : Շու սերկիւզէլթ եավաշ եավաշ պանա պօշ կէօրիւնմէեէ պաշլատը : Հինս , պէնիմ զանն իթտիկիմտէն իյի իմիշ :

—Ֆազաթ օլլում , սէօյլէ պազալըմ , —տէվամ իթտի շօրճ , —մատամ քի պանա վատ իթտիկին պիւլիւքլիւք , ալթունա տայիր տէյիլ իսէ , եա պոկ պիւլիւքլիւք նէրէտէ տիր :

Գաղիլ , դըրմըզը մէրմէրտէն մաափուլ էսէրի կէօսթէրէրէք ,

—Իշթէ , էֆէնտիմ , օրատա սըր , եանի Պօվհանինին մուգատտէս մահէլլինտէ տիր , —տէտի , —լաքին պու պիւլիւքլիւքիւ օրատան ախզ իթմէք իչին , էօլլումիւ կէօղիւնիւզէ ալմալըսընը , նա'սըլ ալապիլի'րմիսինիլ :

—Սօրա'րմըսըն , հալէա շիւպհէ՞ մի իտիեօրտուն :

—Խա՛նըր, էֆէնտիմ, շիւպհէ իթմէեօրում, լաքին պապը ֆէվգէլատէ տաղըգալար վար տըր քի, էն ճէսուր ատէմ պիլէ թէրէտտիւտ իտէր :

—Պէն հէր քէստէն ճէսուր վէ քիւսթախ պուլունա՝ ճաղըմ :

—Պէնտէ, պէն տախի գահրաման օլաճաղըմ, —տէտի Սթօր :

Պատէհու ճօրճ շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի,

—իմտի, օլլում, ապա դօրգմաեարագ, սէօլլէ պադալլմ, նէ՛ եարմագ լաղըմ տըր :

Գաղիլ իւշ պաշը սանէմէ աօլլու իլէրլէեերէք,

—Էվլէլա շու մուգատտէս մահէլլին դարուսունու սիզէ աշաճագ օլան ղէնպերէքլէրի չէվիրմէք իւզրէ, պէնտէնի՛ղէ մուավէնէթ իթմէլիսինիլ, —տէտի :

—Բէք իյի, —տէտի ճօրճ, վէ քէնտիսի տախի սանէ՛մին եանընա կիթտի :

—Ա՛հ, էֆէ՛նտիմ . . . էֆէ՛նտիմ . . . —տէտի Սթօր, —տեաղլարընըլա իյի տիգդաթ իտին, վէ օլ գատար չաբուգ եիւրիւմէյին, տէրխաթըր իյլէյին քի, պու թաշլարըն ալթընտա տուզաղլար վար տըր : Հաղըգաթէն սիղին շու լանէթլի տէօշէմէ իւզէրինտէ պու սուրէթլէ իլէրլէտիկինիղի կէօրտիւքճէ, պաշտան թըրնաղա գատար տիթրէեօրում :

Ճօրճ, Սթօրուն սէօղլերինէ ճէվապ վիրէճէք եէրտէ, օմուղլարընը սիւքտի, վէ Ժիւպէնին իթմիշ օլտուդու կիպի, օրթատաքի պաշը թուլթուպ չէվիրմէկէ պաշլատը : վէ Գաղիլ իտէ, սանէմին թէրէսինտէքի կիղլի ղէնպերէյի հարէքէթ իթտիրմէքտէ իտի :

Տէրագապ շու մուամէլէնին սէմերէսի հուսուլէ կէլտի, եանի բարմագլըգ դարուսու աշըլլպ, վէ օլ պիր ճիհէթտէ օլան գաբու տախի քէօրրիւ օլարագ, հէնտէյին իւսթիւնէ եաթտը : Ճօրճ, հէման պու քէօրրիւեիւ կէչիպ, մուգատտէս մահէլլին գաբուսունու տախի աշտը, վէ քէլամա աղաղ պիրլէ,

—Իյթէ Պժվհանինին օլ սըրըր քի, Հինտլիէր, պու՛

նուն , գարշը գօնուլմազ պիր դուվլէթի օլտուղունա ի-
նանըրլար . իշթէ օլ թըլըսըմլար քի , Հինտլիլէրին իթի-
գատընճա , Հինտին սալթանաթ վէ սէատէթինի մէյտա-
նա չըգարաճագ տըր :

—Էվլէթ , էֆէնտիւմ , —ճէվապ վիրտի Գազիլ , —Հինտ-
լիլէր պէօյլէ տէրլէր , պէօյլէ օլտուղունա ինանըրլար , վէ
հագըգաթէն տախի էօյլէ տիր :

—Շու էօրթիւնիւն ալթընտա աճապա նէ՞ վար տըր ,
—տէտի ճօրճ :

—Պօվհանի մապուտունուն սանէմի :

—Բէք իյի , շիմտի նէ՞ եարմալընըմ :

—Իշպու մուգաստէս մահէլլէ կիրիպ , էօրթիւնիւ գալ-
սըրմալըսընըլ :

Գազիլ պու սէօյլէրի տահա թէքմիլ իթմէմիշ իքէն ,
պիւթիւն վիճուտի տիթրէմէեէ պաշատը , վէ ճօրճուն ,
սօն գատէմէլէրի չըգմագ իշին պիր հարէքէթտէ պու-
լունտուղունու կէօրմէսիլլէ ,

—Տուրունուզ , էֆէնտիւմ , տուրունուզ , —տէտի շէ-
տիտէն :

ճօրճ , թէաճճիւպլէ տուրուպ ,

—Նէ՞ իշին , նէ՞ վար տըր , —տէեու սիւալ իթտի :

—Էֆէնտիւմ , միւպարէք պիր ըիվանէթի սիզէ պիլ-
տիրմէքիկէ ունութտում :

—Նէ՞ կիպի :

—Շէօյլէ քի , հէր քիւմ մապուտուն էօրթիւսինէ տօ-
գունուր իսէ , Պօվհանի օլ ատէմի երլտըրըմլա չարբար
տէրլէր :

—Էօյլէ իսէ , աման էֆէնտիւմ , սագըն տօգունմսեը-
նըլ , —տէտի Սթօր բէբէլէեէրէք , վէ տէհշէթլէ :

—Ատամ սէնտէ , պունլար մասալ տըր , հէր պաթըլ
էֆքեարլար տըր :

Գազիլ պիւսպիւթիւն շաշըրարագ , պիր հէեհճան վէ
րէճա իլէ ,

—Էֆէնտիւմ , —տէտի , —հէր նէ գատար պուրանա սի-
զի պէն կէթիրտիւմ իսէ տէ , շիմտի գօրգուեօրում : Շա-

եկտ պիզիմ ըահիպէլէրին սէօղիւ կէրչէք չըգարտա, մապուտումուղ ախլը ինթիգամ էյլէր: Անըն իչին, ըէճա իտէրիմ, էֆէնտիմ, քէնտինիզի սագընընըզ:

—Նէտէն սագընաեւմ:

—Էօլիւմտէն:

—Աման, էֆէնտիմ, թէքրարէն սէօյլէրիմ, շու էօրթիւնէ էլ տօգունտուրմանընըզ, պէն չօգ գօրգուեօրում, վէ շու Պօվհանիյի հէր շէյին իճրասընա միւզթէտիր զանն իտիեօրում, -տէտի Սթօր:

Ճօրճուն երւղիւնաէ թահգիրամիզ պիր կիւլիւմնէմէ միւշահատէ օլունարագ:

—Օղլում, -տէտի Գաղիլէ, -եալընըզ իրիսթիեանլարըն Ալլահը ինսանը էօլտիւրէպիլիր: Հալ պու քի, պունլար պիր թագըմ բութ տըրլար, վէ պէնիմ Ալլահըմ պունլարը երլտըրըմ կիպի չարբապիլիր:

—Ահ, էֆէնտիմ, քիւֆր ու հագարէթ իտիեօրսունուզ, -տէտի Գաղիլ ըէրէլէեէրէք:

—Խաեւըր, Գաղիլ, հագըգաթը հալի սէօյլէեօրում:

—Էֆէնտիմ, հէր նէ իսէ, ըէճա իտէրիմ, տուրունուզ, վէ սիզի սէվէնլէրին աշգը իչին օլսուն, իլէրի կիթմէյինիզ:

—Գաղիլ, էկէր պու էօրթիւնէ էլ տօգունտուրտուղումտա, երլտըրըմ պէնի չարբամազ իսէ, սալը Ալլահ, պէնիմ Ալլահըմ օլտուղունա ինանըմըն:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, տէտիկինիզ օլուր իսէ, հէր հալտէ ինանաճաղըմ, չիւնքի միւճիզէ նէվինտէն պիր շէյ կէօրմիւշ օլաճաղըմ:

—Էօյլէ իսէ, տիզ չէօք, չիւնքի մաթլուպ օլան միւճիզէ իճրա օլսնաճագ տըր:

—Ահ, ագըլսըզ ստամ, պէն կէօղլէրիմի աչմանապիլէ ճէսարէթ իտէմէեօրում, -տէտի Սթօր քէնտու քէնտուէ:

Ճօրճ սօն սէօղլէրի սէօյլէյիպ, պիր գաչ աեազ նէրտիւպանը ճէսուրանէ վէ մաղըրուրանէ չըգարագ, էօրթիւնիւ ալտը, վէ Գաղիլէ խիթապէն:

—Պա՛գ, Գաղիլ, պա՛գ, —տէտի:

Պու սէօղ իւղէրինէ, մէրգում տէրիդանը Հինտլի, հէման եէրէ գարանարագ, վէ պաշընը խբի ելլէրի իշխնէ ալարագ,

—Էֆէնտիւմ, արթըգ պունտան պէօյլէ խրիսթիեան. լարըն Ալլահընա սէճտէ գըլաճաղըմ, —տէտի:

Սթօբ իսէ, ֆէվգէլատէ սէվինճինտէն մէրմէր թաշար ֆըգրասընը պիւսպիւթիւն ունուտուպ, օյնամանա պաշատը, վէ,

—Պիզ դալէպէ իթտիք, եաշասը՛ն ինկիլթէրրա, —տէ. եու պաղըրմագտա իտի:

Պատէհու ճօրճ, Գաղիլէ,

—Էյ օղլում, պուհնուն տահասը վա՛ր մը, —տէեու սիւալ իթտի:

—Էվլէթ, Էֆէնտիւմ, շիմտի սիզ եալընըգ էօրթիւեիւ ալտընըգ, հալ պու քի, Պօվհանինին բարմաղընտա բար. լամագտա օլան եիւզիւեիւ տախի ալմալըսընըգ:

Ճօրճ հէման զիքր օլունան եիւզիւեիւ տախի ալըպ, բարմաղընա կէչիրտի քի, եէքբարէ թաշտան մամմուլ ղանէթ պիւյիւք պիր շէյ իտի:

Պունուն իւղէրինէ Գաղիլ շու վէճհ իլէ տէվամ խիտթ,

—Իշթէ, Էֆէնտիւմ, շիմտի սիզ պու էօրթիւ վէ պու եիւզիւք իլէ, պիւյիւքլէրին պիւյիւկիւսիւնիւզ, Հէր քէս սիզի, Պօվհանէ թորաֆընտան կէօնտէրիլմիշ զանն իտէ. րէք, էօնիւնիւզտէ պաշարընը եեէճէքլէր, վէ հէր պիր էմրինիլէ իթամթ իտէճէք տիրլէր:

—Օլ պապտէ էմի՛ն մի սին:

—Էվլէթ, Էֆէնտիւմ:

Ճօրճ պիր վագըթ տէլի կիպի պիր հալտէ գալարագ, պատէհու սէվինճ իլէ,

—Տիմէք Մարի իլէ Էվա եինէ պիզէ թէպիւմ օլունա. ճագլար տըր, բէտէրիմին ինթիգամինը պլաճաղըմ, վէ թէշէպպիւսիւմիւ իքմալ իտէպիլէճէյիւմ, —տէտի:

—Խա՛եըր, —տէտի տէհշէթլի պիր սէտա, —խա՛եըր, չիւնքի սէն էօլէճէքսին:

Պու սէօզ իւզէրինէ՝ պիր տաղըդատան պէրու բէր-
տէլի օտապարտան պիրինին արգասընտա կիզլէնմիշ օլան
պիր պրահման տիշարը ֆըրլանարազ, իպատէթխանէնին
չանլարընա սէտա վիրէն մէրմէր իւզէրինէ պաստը, վէ պի-
նապէրին օրթալըզը կիւրիւթիւնէ պօղոու :

—Ա՛հ, էլէ կէչտիք, զայս օլտուզ, —տէնու բէրէլէ-
տիլէր Գազիլ իլէ Սթօթ :

—Էվլէթ, իհթիմալ տըր քի զայս օլտուզ, լաքին Նիշ
տէյիլ իսէ, պու հէրիֆ պիզիմ պու հալիմիզի կէօրմէնէ-
ճէք տիւշ, —տէտի ճօրճ :

Պատէհու մէրգում ինկիլիզ, մուգատտէս մահէլի
թէրք պիրլէ, պրահմանըն իւզէրինէ հիւճիւմ իթտի, վէ
եիւրէկինէ պիր գումա սաբլամասըյա, 'տալա սէս վէ սէ-
տա չըգարթմանարազ, քէօբրիւնին իւզէրինէ ճանսըզ
օլարազ տիւշիւրտիւ, վէ Գազիլ իլէ Սթօթա խիթապէն,

—Չաբուզ, սագլանընը, —տէտի :

—Պէնիմտէ իսթէտիկիմ զաթէն պաշգա պիր չէյ տէ-
յիլ տիր, —տէտի Սթօթ տիթրէնէրէք :

Պոճ սըրատա, հէր թարաֆտան, բահիպէլէրին վէ պը-
րահմանլարըն, չան սէտալարընը իշիտէրէք, մուգատտէս
մահէլի տօղրու կէրմէքտէ օլտուզլարը իշիտիլմէնէ պաշ-
լատը :

—Ա՛հ, կէլիեօրըար, կէլիեօրլար, չիմտի արթըզ պիզի
քիմսէ գուրթարամաղ, —տէտի Գազիլ եավաշ սէտա իլէ :

ճօրճ, Գազիլի վէ Սթօթու մուգատտէմ սագլանմըշ
օլտուզլարը օտանա եիթէրէք :

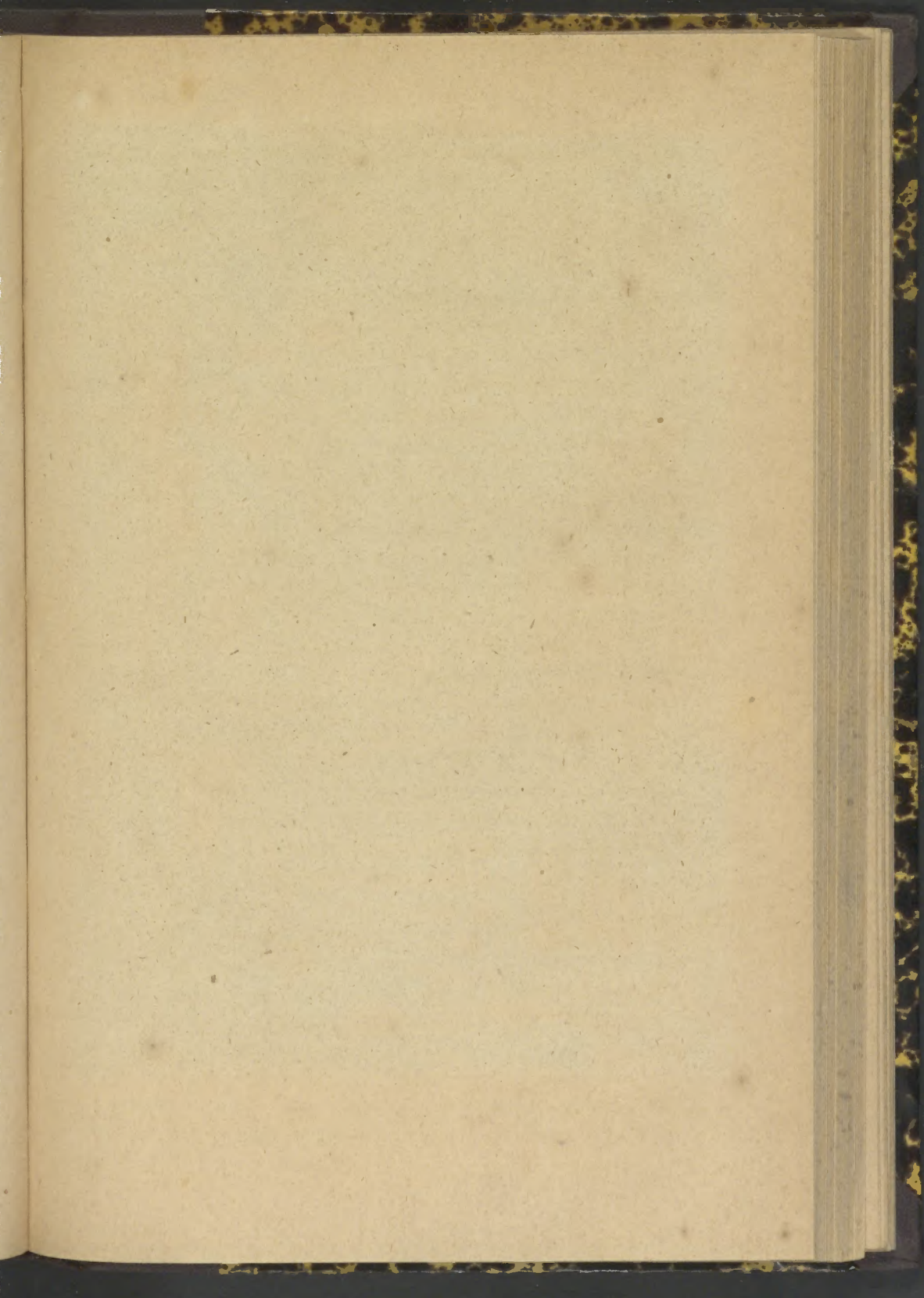
—Լաքին, էֆէնտիւմ, սիզտէ պիզիմլէ պիրլիքտէ կէլ-
մէնէճէք քիսինիլ, —տէնու սիւսլ իթտի Գազիլ :

—Խա'երը :

—Տիմէք սիզ էօլմէնիզի իսթէեօրսունուզ :

—Խա'երը, պէն հէմ եաշամազ, վէ հէմտէ հէր չէյի
պիլմէք իսթէրիմ :

Պունտան սօնրա, ճօրճա, իշ կէօրմէք իշին անճագ պիր
իքի սանիեէ մէյտան գալմըշ իտի, չիւնքի աեազ սէտա-
լէրի կիթտիքճէ եազլաշմագտա, վէ արալըգտա պաղըր-

Պաշտօնային մեղսագործի արհեստի կենտրոնական քաղաքի
 Երևանի քաղաքում, Երևանի քաղաքում 18. 270

մա սէտալէրի տախի իշխտիլմէքտէ իտի :

Պինապէրին ճօրճ հէման մուգատտէս մահէլլին իշինէ ճան աթըպ , Պօլհանինին սանէմի արգասընտա կիղլէնտի :

Մէրգում հէնուզ օրաեա կիրմիշ իքէն , ժիւպէ իլէ լահիպէլէր վէ պրահմանլար տէրունի իպատէթխանէեէ կիրտիլէր :

Պունլար քէմայի տէհէթլէ իքի տէֆա ֆիղան ու ֆէր- եատ իտիպ ,

—Ա՛հ , մուգատտէս մահէլլ աչըգ , ա՛հ , պիքտէ ճէ- նաղէ վար , —տէտիլէր :

Ժիւպէ , իքի էլլէրինի եօղարը տօլրու գալտըրարագ ,

—Ա՛հ , պու միւպարէք մահէլլէ հիւրմէթսիղլիք իթ- միշլէր , էվվէթ , էվվէթ , հիւրմէթսիղլիք իճրասընտա պու- լունմուչլար , —տէտի :

Ժիւպէ հէնուզ քէլամընը թէքմիլ իթմէմիշ իքէն , լէնկի սօլտու , վէ տիթրէմէկէ պաշատը : Զանն իտէրսին քի իպատէթխանէնին թաշարը իւզէրինէ վէ պրահմանլար վէ լահիպէլէր իշինէ սայիգա նիւզուլ իլլէմիշ իտի : Զիւն- քի ճօրճ Մալգօն մէղքիւր միւպարէք էօրթիւեէ սարըլ- մըշ օլտուղու հալտէ , մուգատտէս մահէլլին գաբուսու իւ- զէրինտէ զուհուր իթտի , վէ ամիր պիր սէտա իլէ ,

—Պօլհանինին սըրըլարը սույի գաստ իտիլմէք իսթէ- նիլտի իսէ տէ , մապուտումուզ ատալէթինի իճրա իլլէ- տի , —տէտի :

Ժիւպէ հէրէ գաբանարագ ,

—Է՛ն պիւյիւք ամիրիմիզ , —տէնու բէբէլէտի :

—Է՛վլէթ , էն պիւյիւք ամիրինիգիմ : Պիր խային , է- լինի էօրթիւեէ վազ իթտի , վէ էօրթիւ անը էօլտիւրտիւ : Պէն Պօլհանինին վէքիլի , անըն գուվլէթինին էմանէթ- քիարը , վէ տէհէթլի թէշէպպիւսին մուհաֆըղըրմ : իմտի , պիլմիշ օլուն քի , վագըթլար կէլտի , վէ սաաթլար տախի եագլաշըեօր :

Պատէհու ճօրճ աղըր աղըր եիւրիւհէրէք , աչըգ մէ- սաֆէյի միւրուր իլլէտիկինտէ , պիւթիւն հաղըրուն էօ- նիւնտէ եէրէ գաբանտըլար :

վէ մէրգում իսկիւիզ, երես ամիր պիր սէտա իլէ,
— խայրինն նայը Կանթա իլգա օլունսուն, — տէտի:

Պու էմր իւղէրինէ պաշ րահիպէ, պիր պրահման իլէ
պիրլիքտէ, սանէմին զէնպէրէքլէրինի հարէքէթէ պաշ-
լատը, վէ մուքատտէս մահէլլին գարուսու աշըլարադ,
մագթուլ, հէնտէյին իչինտէ զայպ օլտու:

Պատէհու ճօրճ չէօյլէ տէվամ իթաթի,

— էյ րահիպէլէր, տուա իտինիզ, էյ պրահմանլար,
սիզտէ տուա իտինիզ, թուկլար վէ Ֆանսիկարլար եիւրէք-
լէրինիզի թէմիզ թութունուզ: Եագընտա բէք պիւլիւք
իչլէր իճրա օլունաճագ, վէ Հինտիթանըն չէքլ ու հէյ-
եթի թէպտիլ գըլընաճագ տըր:

ԳԸՍՄԵՐ ՍՈՒԽՍ

ԽՕՐԹԻԻ ՎԷ ԵԻՒԶԻՒՔ

ԻՍԻՐ ԴԸԶԼԱՐ

Իքի կէնճ գըղլար իչին զանէթ մուխաթարալը ստեր-
լըր պիր հալտէ, Եանի էլլերի վէ աեագլարը պաղըր, վէ
աղըզլարը թըզալը օլարագ, պիր թահթըրէվան իչինէ ա-
թըլըպ, տիւշմէն օլմալարը իհթիմալտէն աղուլունան պաղը
մէճհուլ քիմնէէր մարիֆէթիլլէ գարանլըգտա գաչըրըլ-
մըշ օլան Մարի իլէ էվանա նագլը քէլամ իլլէեէլիմ :

Օ կիւնիւ ժակարնաթ մապուտունուն եօրթուսու օ-
լուպ, վէ պու միւնասէպէթլէ իճրա իտիլէն չէհրի ային,
կիճէ տախի տէվամ իթմէքտէ օլտուղունտան, մէրգումէ
գըզլարը գաչըրմագտա օլան Հինալիլէր իսէ, չէհրին շա-
մաթալը վէ կիւրիւլթիւլիւ մահէլլէրինտէն կէշմէմէք իւզ-
րէ, եօլլարընը թապիաթիլլէ պիր խայլի ուզաթաղլար :

Պէօլլէճէ պիր սաաթ գատար եօլ եիւրիւտիւքտէն սօն-
րա, բրէնսէս ճէլլանըն սէյֆիեէսինէ կէօթիւրէն թարի-
գին իւզէրինսէ, վէ էթրաֆը իւշ ատէտ պիւլիւք ազաճ-
լար իլէ իհնաթա օլունմուշ օլան վիզնու նամ մապուտ
սանէմինին օլտուղու մահէլլտէ տուրտուլար :

Օլ կիճէ զանէթ գարանլըգ օլուպ, այ սիւհահ վէ գա-
թը պուլուլթլարըն ալթընտան գուրթուլամահօր իտի :

Նասըլ քի տէտիք, թահթըրէվանըլար թահթըրէվանը
մահէլլի մէզքիւրէ գօյտուլար, վէ Խչէրինտէն պիրի, եէր-
պէն պիր ետըրագ ալըպ, պիր Ժուրէթի մախսուսէտէ գը-
վըրուր, վէ աղզընա կէօթիւրիւպ, արտ արտա իքի տէֆաթ
վէ թէաճօիւպէ շայտան պիր թարգտա պաղըր, սէտաթը
չըգարտը :

Հէման պիր աղ սօնրա , երնէ պէջլէ պիր պայգուշ սէտասը իշիտիլիպ , պիր ի.քի սանիեէ կէշէր կէշմէշ , Սօկօր կէօրիւնտիւ , վէ քէլամա իպթիտար իտէրէք ,

—Սամիտ , պուրատա՞ մը սըն , —տէեու սիւալ իթտի :

—Խա'եըր , —ճէվապ վիրտի գալըն պիր սէտա , —Սամիտ պուրատա տէյիլ տիր :

—Վա'յ , Թիմօր , սէ՞ն մի սին :

—Էվլէթ , պէն իմ :

—Աճապա Սամիտին թահթըրէվան իլէ պիրլիքտէ կէլմէտիկինին սէպէպի նէ՞ տիր :

—Սըթըգ սէն անը կէօրէմէեէճէքսին :

—Նի՞չին :

—Չիւն.քի Սամիտ Էօլտիւ :

Սօկօր շաշըրարտօ ,

—Էօլտիւ միւ , լաքին քիմ Էօլտիւրտիւ տէտի :

—Պիր ինկիլիզ գուրշունու :

—Նէ՞րէտէ :

—Պաշ հա.քիմին սէյֆիեէպինտէ :

—Տիմէք մուգավէմէթ վուգու պուլտու :

—Էվլէթ , հէմ չիտտէթլի պիր մուգավէմէթ :

—Ֆազաթ նիհաեէթ սիզ զալէպէ իթտինիզ , Էօլէ տէյիլ մի :

—Պիրատէրլէրիմիզ խանէյի աթէշէ վիրտիլէր , վէ քէնտիլէրի տէ քիմսէյի տիշարը չըդարթմամագ իւզրէ պէքլէմէքտէ տիլլէր :

—Բէք խի , Սիւլա մէմնուն օլաճաք տըր , լաքին գաւընտաշլարընըղտան չօդ ատէմ Էօլտիւ միւ :

—Խա'եըր , Սամին իլէ ի.քիտէ պաշգալարը :

—Էյ կէնճ գրղլար նէ՞րէտէ տիրլէր :

Թիմօր Էլինի թահթըրէվանա տօղրու ուզատաքադ :

—Իշթէ պուրատա տըրլար , —տէտի :

Սօկօր , պու սէօզ իւզէրինէ , օլուգ չէ.քինտէ օլան պիր թէնէքէ իչինտէն պիր ֆիթիլ չըգարարադ եադտը , վէ պօնրա թահթըրէվանըն բէրտէլէրինի աշըպ , Մալի իլէ Էվանա պիր աթֆը նազար խլէտի :

Պիչարէ գըղլարըն զաթէն էլ վէ աեագլարը պաղը վէ աղըղլարը տախի խայլի պէղլէր իլէ թըգալը օլտուղուն տան, նէֆէսլէրի հէման թիւքէնմիշ օլտուղու հալտէ, աճը աճը սէտալէր չըգարմագտա, վէ տէրմանսըզ սուրէթտէ գըմըլտանմագտա իտիլէր :

Մէզպուրէլէրին եիւզլէրի գըղլարմըշ վէ կէօղլէրի աթէշ կիպի բարլամըշ օլուպ, վիճուտլէրինտէ ճէրէեան իւտէմէմէքտէ օլան գանըն, նէ տէրէճէ մուխաթարալը պիր սուրէթտէ պաշլարընա վէ պէյինլէրինէ վուրմուշ օլտուղու, պուռտան անլաշլմագտա իտի :

— Թամ վագըթտա կէլտիլէր, էկէր եարըմ սաաթ սոնրա կէլմիշ օլալտըլար, իշ պաշգա տիւրլիւ պիր հալ քէսպ իտէճէք իտի, վէ բրէնսէսէ նէ՞ ճէվապ վիրէճէք իտիմ, չիւնքի միւսմալիլէյհա, պու կէնճ գըղլար աղ օլտուղլարը հալտէ, իսթէմէքտէ տիր, — տէտի Սօկօր քէնաու քէնտուսէ :

Սօկօր, պու սէօղլէրի սէօյլէյիպ, իշպու հիքեալէնին իպթիւզալարընտա, վէ Սիվանըն իպատէթիւսնէսի վիրա նէլէրինտէ, ճօրճ Մալգօն հագգընտա իսթիմալ իյլէտիկի բուհ չիշէսինի, ելինէ ճէպինտէն չըգարարագ, էվա իլէ Մարինին պուրունլարընա գօգլաթտըրտը :

Տէրաղապ գըղլարըն նէֆէս վէ սէտալարը քէսիլէրէք, հաթթա տամարլարը տախի տուրարագ, էօլիւմ տէնիլէճէք պիր հալտէ ույգուստ տալտըլար :

Սօկօր, գըղլարըն էլ վէ աեագլարընը չէօղիւպ, վէ աղըղլարընտաքի պէղլէրի տախի չըգարարագ,

— Հէլէ հէր պիր շէյ եօլունա կիտի, բրէնսէս չիմտի զաեթ մէմնուն օլաճագ տըր, — տէտի քէնտու քէնտուսէ,

Պատէհու մէրգում Հինտլի, բէրալէլէրի գարաերպ, համալլարա տախի թահթըրէվանը Ալլահապատա տօղլու կէօթիւրմէք իւզրէ էմի իթտի :

Կիճէնին թաղըրիպա եարըսը օլուպ, բրէնսէս ճէլլա իսէ, պիր սաաթ էվիլէ կէլէրէք, քէմալի իսահիշ իլէ Սօկօրա պէքլէմէքտէ իքէն, իշթէ պու արա թահթըրէվան բրէնսէսին սէրաերնա մուվտսըլէթ իյլէտի :

Միւմախլէյհա, մերգումանըն կէտիքլէքինի կէօրմէ-
սիյլէ :

—Նա'արլ, մուվաֆֆադ օրապիլաինի՞ղ մի . . . դըզլար
պուրատա՞ մը տըրլար, —տէտի :

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, —տէեու ճէվապ վիրաի Սօկօր :

—Ահ, ագըպէթ սիզի էլէ կէչիրաիմ եա, —տէտի կէնճ
գատըն աշըրը պիր պէվինճ իլէ :

Պատէհու ճէլլա ՝ Սօկօրա խիթապէն :

—Շու իչին թէֆէրրուաթընը պանա նազլ էթ պագա-
լլմ, —տէտի :

Պու էմր իւզէրինէ, Սօկօր, պիր ազ էվլէլ թիմօրտան
իչիթտիկի սէօղլէրի թէմամըլլա նազլ իթտի, վէ նէթի-
ճէյի քէլամընտա, սէյֆիեէ մուհաֆըզլարը իչին միւճէր-
րէտ էօլմիւշ օլմալը տըրլար, տէտի :

—Ֆագաթ պու մուհաֆըզլար քիմլէր իմիչէր, —տէ-
եու սիւալ իթտի բրէնսէս :

Ճէլլանըն պու սիւալինէ քիմնէ ճէվապ վիրէմէզ իտի :
Ջիւնքի վադաա թիմօր, աթըլան ըվօրլէրլէրին տիւմանը
արատընտա, վէ սէյֆիեէնին բէնչիրէլէրի էօնիւնտէ, պա-
զը էրքէք սիմալարը կէօրմիւշ իտի ինէ տէ, պու սիմա-
լար քիմլէրին օլտուղունու ապա պիլմէեօր իտի :

Ճէլլա, պաշընը էյիպ, թէֆէքքիւրէ պաշլատը, վէ
քէնտու քէնտուէէ :

—Աճապա ճօրճ Մալգօ՞ն մու տուր, լաքին, խա'երը,
խա'երը, պու միւմքին տէյիլ տիր, չիւնքի կանթ նէհրի-
նին տալղալարընտան վէ Տօօրկալ Սահիպին գուրչուսլա-
րընտան քիմնէ գուրթուլամալ : Էվլէթ, ճօրճ Մալգօն
էօլմիւշ, վէ հէմ լաեըգըլլա էօլմիւշ տիր ՝ —տէտի :

Միւմախլէյհա, պիր ազ սօնրա շէյլէ իլապէ իթտի,

—Աճապա սըր էտվարտ իլէ Տիէօտօնէ՞ մի տիր . . .
իչիթէ պու միւմքին վէ միւհթէմէլ տիր : Լաքին զարաֆը
եօգ, անլէրտէ շիմտի թէլէֆ օլմուշլար տըր : Էյ լանէթի
Մալգօն ճինսի, իչիթէ ագըպէթ սիզի մահվ ու նապէփիտ
էյլէտիմ : վէ էտվարտըն հայեաթտա օլուպ օլմատըղընը
եարըն խապէր ալլըրմ :

Բրէնսէս չ'էլլա , մէզբիւր սէօղէրի թէֆէքբիւր իտէրէք , պաշընը դալտըրտըղընտա , Սօկօր էֆէնտիսինին միւլահազաթը իքմալ օլունտուղունու անլահարագ ,

— Էֆէնտիմ , — տէտի :

— Նէ՞ իսթէրսին , — տէեու սիւալ իթտի ձէլլա :

— Պու կէնճ գըզլարը նէ՞ եաբալըմ :

— Հա՛ , անլէրի ունութմուշ իտիմ : Զանն իտէրիմ քի , գօլլարը վէ անագլարը պաղը տըր , տէյի՞լ մի :

— Խա՛նըր , էֆէնտիմ , ույգուտա տըրլար :

Սօկօր , պու քէլամլարը սէօլէտիկինտէ , բուհ շիշէսինի կէօսթէրմէքտէ իտի :

— Տիմէք օն իքի սաաթ ուեուեաճագ տըրլար , — տէտի բրէնսէս

— Էկէր էֆէնտիմիզ տահա էքքէն ուեանմալարընը արգու իտէր իտէ , անընտա իհթիմալի վար տըր :

ձէլլա , աճայիպ պիր թէպէսսիւմ իլէ ,

— Պէլքի էօլէ պիր արգուտա պուլունանըմ , — տէտի :

Պատէհու միւմաիլէյհա շէօլէ իլավէ իթտի ,

— Սօկօր , պու գըզլարը պէնիմ օտամըն եանընտաքի օտանա կէօթիւր , վէ պիր դարեօլա իւզէրինտէ կիւզէլճէ եաթըրըլմալարընա տիգգաթ էթ : Զիւնքի բրէնսէս ձէլլանըն միւսաֆիրբէրվէրիկինտէն շիքեանէթ իթմէլէրինի սալա իսթէմէմ :

ձէլլա , պու սօն լագըրտըլարը սահիհ պիր իսթիհզա իլէ սէօլէմէքտէ իտի :

Սօկօր իտէ , պալէատէքի լաֆղլար իւզէրինէ ,

— Պաշ իւսթիւնէ , — տէյիպ , վէ թահթէրէվանըն համալլարընա պիր իշարէթ իթմէսիլլէ , մերգուման , թահթըլէվանը օմուղլարընա ալտըլար :

Բրէնսէս , Սօկօրու տուրտուրարագ ,

— Սօկօր , շիւպհէսիզ սէն բէք զիեատէ եօրկուն օլմալըսըն , — տէտի :

— Էֆէնտիմ , ճէվապ վիրտի Հինտլի , — սիզին խըտմէթինիզտէ պուլունտուղումտա , ասլա եօրկունլուգ տույմամ :

Մինչ քանի, էօյլէ խէ, հայտէ շու էմրէրիմի իճրա էթ տէ, սօնրա տա սէն ի.քի սաաթ գաաար րահաթընա պադ : Շէֆֆադ աթմադտան պիր սաաթ էվլէլ, պէյկերլէ երինէ Պէնարէսէ ալտէթ իտէճէքսին : Սէնին իճրա իտէպիլէճէօ կլին պիր խըտմէթլէ, երինէ սէնի մէմուր իյլէեէճէկիմ :

— Էմր իտինիլ, էֆէնսիմ :

— Հայտէ շիմսիլի.ք կիթ :

Բրէնսէսին պու էմրի իւզէրինէ, Պօկօր թահթըէվանը կէօթիւրէն Հինսիլլէրին էօնիւնէ կէչիպ, մէրդուման տախի արգաաընտան կիթտիլէր :

Պիր գաչ տադըդա սօնրա, ճէլլա տախի քէնտի տախիւրէսինէ կիրիպ, վէ եաթադ օտաաընտան պիր շամատան ալարադ, գըղլարըն պուլունաուգլարը օտաեա կիրտի :

Պու օտաքնըն տիվարլարը վէ թալանլարը դաեթթ կիւզէլ աճէմ շալլարըյլա տէօչէնմիշ օլուպ, էչեա օլարադ տախի եալընը պաղը քնլի սէտիրլէր վէ պիր գարեօլա պուլունմադտա իտի :

Իշթէ պու գարեօլա իւզէրինէ ի.քի կէնճ գըղլարը եաթըրմադըղը ճէլլա էմր իթմիշ իտի : Վէ ֆիլվադը Մարի իլէ էվա մէգըիւր գարեօլատա պիրլիքտէ եաթմըշ օլուպ, Սօկօրուն, պուլունշարընա գօղլաթմըշ օլուղուլ րուհուն թէէսսիրիլլէ հալէա ուեուումադտա իտիլէր :

Ճէլլա գարեօլաեա տօղրու իլէրլէտի : Վէ շամատանը եիւզլէրինէ տօղրու կէօթիւրիւպ թէֆթիլէ պալլատը : Միւմաիլէյհանըն պու հարէքէթլէրինտէն վէ զալիմանէ թէպէսիւսիւմիւնտէն, հէր պիր ֆէնալըլը իճրա իթմէքլիկէ հաղըր պուլունտուղու անլաշըլլիօր իտի :

Բրէնսէս ճէլլա, էլինտէքի ըլըգ իլէ մէզլուրէլէրի թէֆթիլ իթտիքտէն սօնրա, քէնտու քէնտուեէ շու քէլամլարը իրատ իյլէտի :

— Էվլէթ, ի.քիսիտէ կիւզէլ տիրլէր, լաքին Մարի տահա զիեատէ կիւզէլ տիր : Ահ, մուղիըր կիւզէլլէք էկէր սէն օլմասա իտին, ճօրճ Մալգօն պէնիմ սէվտամը թահգիր, վէ եիւրէկիմի րէտտ իթմէլ իտի : Էկէն սէն օլմասա իտին, պէն մէսուտ օլաճադ իտիմ, վէ զարադ ու ին

Թեղամ արզուլէրի եերինէ , տիհանըմոտան մուհապպէթ վէ լաթաֆէթ սէօղլէրի չըգաճադ իտի : Աճ , քանէթի չօճուգ , սէն պանա ֆէնալըգ իթտին : Սէնին սէպէպինտէն , եիւքէկիմ միւնքէսիր , սէվտամ վէ իթիպարըմ զարարտիտէ օլտու : Լաքին Մարի , շիմտի սէն պէնիմ էլիմտէս սին , վէ պանա իթտիկին ֆէնալըղըն եիւզ միսլինէ տիւչար օլաճադսըն : Խշթէ ինթիգամ արզուլէրիմ իլէրլէեօր : Նիշանլըն օլտն ճօրճ Մալգօն վէֆաթ իթտի , վէ սէնին կիւզէլիկին տախի Տօօրկալ Սահիպին եէտինտէ մահվ օլուպ , պիթէճէք տիր :

ԳՍԶԻԼԻՆ ԳՈՒԼԻՊԷՄԻ

Իքի սաաթ սօնրա , ճէլլա , քէնտի եաթադ օտասընտա , պիր մասանըն էօնիւնէ օթուլմուշ օլտուլու հալտէ , եազմըլ օլտուլու պիր մէքթուպուն զարֆընը մէօհիւրլէմէքտէ իքէն , օտասընըն գարուսու չալընմաղլէ , բրէնէս ,
— Կիրինիդ , — սէեու էմր իթտի :

Միւթէազըպէն գարու աչըլարադ , Սօկօր իչէրի կիրտի , վէ քէլամա իպթիտար իտէրէք :

— Իշթէ , էֆէնտիմ , էմրինիդ ի շրէ կէլտիմ , վէ էմր իտէճէկինիդ մահէլլէ կիթ մէկէ հազըրըմ , — տէտի :

— Բէք խի , պիր հայվանա պինիպ , շիմտի եօլա չըգաճադսըն :

— Պէնապէսէ՞ մի :

— Իվլէթ :

— Իքի սաաթա գատար օրատանըմ , ֆադաթ խըտմէթիմ նէ՞ տիր :

— Իպթիտա Կանժ նէհրի գընըլարընը թահարրի իթմէքիկէ թարաֆրմոտան մէմուր օլտն պալըգ ճըլարըն քեաֆֆէսինէ սիւալ իտէրսին քի , ճօրճ Մալգօն նաշընը պուլմաշլա՞ր մը :

— Բէք խի , էֆէնտիմ :

— Սօնրա սրբ խաւարտ Մալգօնու թահարրի իտէրսին :

— Սըր խաւարտը մը , լաքին օ տինն ագչամ սէյֆի-
նէնէն իտիլէն հիւճումտա թէլէֆ օլմամը՝ մը տըր :

— Իշթէ անը պիլմէտիկիմտէն , շիմտի պիլմէք արզու
իտիեօրում : Էկէր սահիհէն թէլէֆ օլմուշ իսէ , կէլիպ
պանա խապէր վիրիւսին : Պիլաքս էկէր հաեաթտա իսէ ,
պու մէքթուպու քէնտիսինէ թէսլիմ իտէրսին :

Ճէլլա պէօլէ սէօլէյիպ , զարֆընը մէօհիւրէմիշ օլ-
տուղու մէքթուպու Սօկօրա ուզաթտը , վէ շէօլէ իլալէ
իթտի ,

— Խաւարտ պու մէքթուպու օգուտուղու կիսլի , շիւպ-
հէսիղ սանա , խուսուսիլլէ իքի կէնճ գըզլար հագգընտա
պիր թագըմ սիւալ սօրաճագ տըր :

— Էյ պէնտէնիղ նէ՞ ճէվապ վիրէյիմ :

— Հիշ պիր շէյ սէօլէմէ , վէ թէաճհիւպ ալէամէթի
կէօսթէր : Հաթթա սանա իրաւ իթտիկի սիւալլէրի ան-
լամաեօրսուէն կիսլի պուլուն :

— Էմին օլունուղ , էֆէնտիմ , իճապընա կէօրէ հարէ-
քէթ իտէրիմ :

— Պէնիմ սանա էմնիյեթթիմ վար տըր : Հայտէ , Սօ-
կօր , պիր ան էվվէլ կիթ , վէ վազիֆէնի իճրա իտէրէք ,
շարուղ պանա խապէրլէր կէթիր :

Սօկօր պաշընը էեէրէք օտաւտան տիշարը չըգտը : Պիր
աղ սօնրա , հալլինին տէօշէմէսի իւղէրինտէ , պէյկիրի-
նին նաղլարընըն սէսի , վէ միւթէագըպէն հայվանըն սիւ-
րաթլէ գօշմասը շամաթասը իշիտիլտի , վէ պիր աղ վա-
գըթ ուզագլանարագ , պու շամաթա զայպ օլտու :

Պիղ , պուշլարը պու հալտէ թէրք իտէլիմ տէ , կէլէ-
լիմ Պէնարէսէ :

Պէնարէսին էն ֆագըր մահէլլէսինին տար պիր սօգա-
ղընտա , Գազիլին , պիր վագըթ կանթ նէհրինտէ գաեըգ-
ճըլըգ իտէն բէտէրինտէն մէվրուս օլտրագ , պիր գուլի-
պէսի վար իտի :

Պու գուլիպէ հէր տիւրլիւ էտէվաթ իլէ պիշիմսիղ սու-
րէթտէ ինշա իտիլմիշ , վէ գամըշ եարաղլարը իլէ մու-

հաճազա գլընմըջ օլտուղու հալտէ, խարապա ելուղ թուծմուշ, վէ ֆուրթունա օլտուղու կիւնլէրտէ իսէ, տէրունինտէ ասլա պարընըլամազ իտի:

Վէ գաբուսունուն րախթ վէ րեզէլէրի էօյլէ պիր հալէ կէլմիշէր իտի քի, հէր քիմ քի պիր տէֆա եիթէճէք օլսա, մէզքիւր գաբուսու աշապիլիր իտի: Պու գուլիպէնին անճագ պիր բէնչիրէսի օլուպ, պունուն տախի մահէլինտէ գալմըջ օլմասը, միւճիղէ նէվինտէն պիր շէյ իտի: Պագի գալան ճիհէթլէրի տէ պունլարա մանէնտ շէյլէր օլուպ, աիվարլարըն երդըլմասը իչին, բէք շիտտէթլի րիւզկեարա իհթիեան եօգ իտի: Վասֆընը իթտիկիմիզ շու գուլիպէնին, ինսան ճինսինտէն հիչ պիր գօրգուսու օլմաեըպ, պաշըճա գօրգուսու հալանըն շիտտէթլինտէն իտի:

Ձիւնքի գուլիպէնին վիրան վէ աէֆիլ հալի, անը ֆէվ գէլատէ պիր սուրէթտէ խըրսըլարա գարշը մուհաճազա իյլէմէքտէ իտի: Վէ էն աճ կէօզլիւ խըրսըլ պիլէ, պու գուլիպէտէ տիշէ տօգունաճագ վէ եախօտ ճէպէ կիրէճէք հիչ պիր շէյ օլմատըղընա էվլէլինտէն էմին օլուր իտի:

Պագաթ չօգ տէֆա պիր շէյին զահիրէն կէօրիւնիւշիւ, ինսանը ալտաթսըղը կիպի, պու կիճէ, մէզքիւր գուլիպէնին կէօրիւնիւշիւ տախի օ գապիլտէն իտի:

Ձիրա եարը կիճէտէն պէրու, ճօրճ Մալգօն իլէ Գաղիլ վէ Սթօր, իւշ տէֆա, Պօլհանի իպատէթխանէսինին մուգատտէս մահէլինէ կիրմիշէր, վէ հէր տէֆա տախի ալթուն թօրպալարը թաշըմըշար իտի:

Պու թօրպալար գուլիպէեէ կէթիրիլտիքճէ, Գագիլին, գուրու օթ վէ սսամանտան մաամուլ օլան եաթաղը ալթընա երդըլըր իտի, վէ մերգուման իւշ նէֆէր էշխասա նագլը քէլամ իյլէտիկիմիզ էսնատէ, պու սսամանըղըն ալթընա տա, իւշ տէօրթ միլեօն նագաւ մէվճուա իտի:

Իմտի, էկէր Պէնարէս խըրսըլարընըն օլ խուսուստա պիր ազ մալիւմաթլարը օլսա իտի, քէնտիլէրի իչին էյի պիր իշ վար իտի: Հալ պու քի, խըրսըլարըն պունտան

սալա մալիմաթլարը եօգ իտի :

Հէր նէ իսէ , ճօրճ իլէ Գաղիլ վէ Սթօր , սօն տէֆա սէյեահաթլարընը իճրա իտիպ , վէ եէնիտէն ալթուն թօրպալարը կէթիթէրէք , էվվէլքիլէրին եանընա գօյաուլար :

Պու սըրատա ճօրճ իլէ Սթօր , աճըգտան վէ սուսուզլուգտան պիթապ օլտուգլարընտան , վէ Գաղիլին իսէ եէ տինտէ հիլ պիր կեօնա երղազը պուլունմաերպ , ֆազաթ նաարլ քի տէտիք օ կիճէ ժակարնաթ եօրթուսու տէվամ փթմէքէ , աիւքքեանլար վէ մէյիանէլէր սապահա գալար ալըգ օլտուգլարընտան : Գաղիլ տիշարը չըգտը , վէ պիր մըգտար նաֆագա իլէ ալտէթ իլլէտի :

Պիղիմ պու իւլ շախար պէյնիտէ , հալ ու մէվգընա պիւյիւք ֆարգ վար իտի իսէ տէ , մուխաթարա վէ իճրայի սատագաթ ճիհէթինտէ միւսալաթ իւղրէ պուլունտուգլարընտան , չարչարուգ պիրլիքաէ վէ գարնտաշնա նաֆագալարընը եէեիպ , գարընլարընը տօեուրտուլար :

—Էյ օղլամ , -տէտի ճօրճ Գաղիլէ , -գարնըմըղը տօեուրտուգ , պիր սղտա եաբաճագ իլլէրիմիլ իւգէրինէ գօնուշարմ :

—Սէօյլէյինիլ , էֆէնտիմ , իճապ իտէն ճէվապը վիրմէքիկէ հաղըրմ , -տէտի Գաղիլ :

—Արթըղ , -տէվամ իթտի ճօրճ , -սէնին պանա զարէզին օլտուղունու , խաթըրմա պիլէ կէթիթմէմ , չիւնքի պու կիճէ , պու խուսուստա , էօյլէ ֆէվգէլատէ իսպաթլար կէօթէրտին քի , չիւպհէեէ հիլ պիր մահէլլ գալմատը , վէ պիր արա նաարլսա իթտիկին պիր թագսիրաթըն աֆվընա մաղհար օլտուն , ֆագաթ պունտան սօնրա տախի , քէնտիմի իլգա իտէճէկիմ գարանլըգ իլլնտէ , պանա ըլըգ կէօթէրմէլիսին , վէ սօրաճաղըմ սիւալլէրէ լաերգըլա ճէվապ վիրմէլիսին :

—Բէք իյի , էֆէնտիմ , էմրինիլէ մուվաֆըգ հաթէքէթ իթմէքիկէ հաղըրմ :

—Պու կիճէ , Պովհանի իպատէթիսանէսինտէ , բահիպէլէր վէ պրահմանլար թաքաֆընտան , հուգուրաւնտա

Ֆէվգէլատէ հիւրմէթ վէ բիանէթ օլունան եիւզիւ նու-
գապլը գատըն , բրէնսէս ճէլլա ծլտուղունա , սէնտէ պէ-
նիմ կիպի իսկեաթ օլմուշտուն , տէյիլ մի :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ :

— Միւմաիլէյհանըն եանընդա պուլունան ասէմլէրտէն
պիրինի , բաժահ Տօօրկալ Սահիպէ պէնդէթտին , տէ-
յիլ մի :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ :

— Ալլազճա գաթլ իտիլմիշ օլան բէտէրիմին վուգուշի
գաթլինէ , բրէնս իյէ բրէնսէսին տալտի հիսսէտար պու-
լունտուղլարընա ինանըրմըսըն :

— Պէյլէ օլտուղունա եէմին տախի իտէրիմ : Բրէնսէ-
սին սիզէ գարշը զաեէթ ազիմ զաթէզ վէ ասալլէթի վար
խսէ տէ Ի պուլունուն սէպէպի նէ օլտուղու , պէնտէնիզճէ
մալիւմ տէյիլ տիր :

— Պէն սէպէպինի պիլիլիմ , —տէտի ճօրճ քէնտու քէն-
տունէ :

Պատէհու Գազիլ շէյլէ տէվամ իթտի ,

— Հաթթա լօրտ Սինկըլթընըն հուզուրունտա , սիզէ
գարշը , Տօօրկալա ալլազճա էֆթիրալար իթտիրէն , պիզ-
զաթ բրէնսէս իտի :

— Ո՛հ , պէն անըն էյլէ օլտուղունա էմին իտիմ :

— Վէ եինէ միւմաիլէյհանըն էմրիյլէ իտի քի , պիւյիւք
մէյտանտա վէ կանժ քէօբրիւսիւ իւզէրինտէ թօրլանմըշ
օլան գալապալլըզ , բէտէր գաթիլի մագամընտա սիզի
բարշալամագ իսթէեօր իտի : Էհալիյի թէշվիզ էթմէք իւզ-
րէ , Սօկօր վէ Ֆազիլր պիր սաաթ գատար խալզըն իչին-
տէ տօլաշտրլար :

— Էվվէթ , էվվէթ , սահիհ տիր , պէն պունու էվվէլին-
տէն անլամըշ իտիմ :

— Հէբսի պու գատար տէյիլ : Սիզ կանժ նէհրինէ ա-
թըլտըղընըգտա , իւզէրինիզէ էնտախթ իտիլէն թապան-
ճանըն քիմին թարաֆընտան աթըլտըղընը անլատընըզ մը :

— Խա'եըր :

— Իշթէ պուտա բրէնսէս ճէլլա իլէ պիրքիքտէ սերա-

յրն պալգօնունտա տուրմագտա օլնն Տօօրկալ Սահիպ Թա-
րաֆընտան էնտախթ օլունտու :

—Ա՛հ, մէլուն, ա՛հ, —տէտի ճօրճ զարիպ պիր թէ-
պէսսիւմ իլէ, —սահիհէն մաղրուրլանմաեա հագգըմ վար
տըր: Տօղրուսու շու գուվլէթլի տիւշմէնլերիմին, պէնիւմ
դարչըմտա տիթրէմէլէրի, պէնճէ պիւյիւք պիր իֆթի-
խար տըր: Պէնիւմ սաղլըղըմ, պունլարը տիւշարը խէվֆ
ու էնտիշէ կլէեօր, վէ անրն իշին հէր հալտէ վիճուտիմի
տիւնեատան դալտըրմագ իսթէեօրլար: Նասըլ քի շու էս-
նատէ տախի, պէնի էօլմիւշ, վէ նաչըմ իսէ, Կանժըն
տալղալարըյա պահըր Օգիանսա տօղրու սիւրիւլիւպ կիթ-
միշ զանն իտէրէք, բահաթ իտիեօրլար:

—Էվլէթ, լաքին սիղ անլէրէ եանըմըշ օլտուգլարը-
նը իսպաթ իտէճէքսինիզ, —տէեու իլավէ իթտի Գազիլ
սէվինճլէ:

—Ինշաալլահ, —տէտի ճօրճ:

Պատէհու պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա, շէօլէ իլավէ
իթտի:

—Գազիլ, խանէմիզին պասըլտըղը, վէ պէնիւմ վէ պի-
րատէրիմին նիշանըլարըմըղըն դաչըրըլտըղը հագգընտա
նէ՞ էֆքեարըն վար տըր: Պուտա բրէնսէս ճէլլանըն ֆէ-
սատըյա տէյի՛լ մի տիր:

—Էվլէթ, էֆէնտիւմ, էվլէթ, օլ պապաէ չիւպհէ իթ-
մէյինիզ:

—Շիւպհէլիմիսին, եօգոա էմի՞ն մի սին:

—Էմինիւմ:

—Ագլընլա պուլարա՞գ մը էմինսին, եօգսա իսպաթլա-
րըն վա՞ր մը տըր:

—Էվլէթ, իսպաթլարըմ վար տըր: Էզճիւմլէ պիր իս-
պաթըմ վար տըր քի . . .

—Նէ՞ տիր:

—Գըզլարը դաչըրանլարըն ամիրի օլուպ, սիզին ըէվօլ-
վէրինիզ իլէ թարացանըն իւզէրինտէ թէլէֆ իտիլմիշ օ-
լան Սամիտ, բրէնսէս ճէլլանըն էն սըրտաշ խատէմէսին-
տէն պիրի իտի:

— Հագգըն վար տըր : Գաղիլ , վէ պու իսպաթըն բէք տօղրու տուր : Լաքին , եա՛ րապպիմ , պու գըզլարը գալըրմագտան միւրատլարը նէ՞ տիր : Աճապա բրէնսէս պու պիշարէլէրի նէ՞ եարաճագ տըր : Իշթէ պուրասը խաթրրմա կէլտի.քճէ , խտէթա տիթրէնօրում :

— Էֆէնտիմ , էմին օլունուզ , — տէտի Գաղիլ շէտիտէն : — Նէ՞ կիպի :

— Շէօյլէ.քի , էֆէնտիմ , մատմուլազէլ Մարի իլէ մատմուլազէլ էվա տօղրուտան տօղրուեա հիշ պիր մուխաթարա թահիթընտա տէյիլ տիրլէր : Էկէր բրէնսէսին , պու կէնճ գըզլարա սույի գաստը օլմուշ օլայտը , օլտուգլարը մահէլլտէ գաթլ ու թէլէֆ իտիլմէլէրինի էմր իտիպ , քէնտինին միւթէասսըպ խըտմէթ.քեարլարը տախի իշպու էմրի խօշնուտիյեթլէ իճրա իտէրլէր իտի , իմտի , էֆէնտիմ , միւսթէրիհ օլունուզ , կէնճ գըզլար սաղ տըրլար , վէ պիզ անլէրի թէ.քըարէն պուլաճաղըզ :

— Ինչապլահ , ֆագաթ պու պիշարէլէրի նէ՛րէտէ տրամալը , վէ բրէնսէսին պունլարը հըֆզ իթմիշ օլտուզու մահէլլի , նէ՞ եօլ իլէ պուլմալը :

— Մէրուգ իթմէյին , էֆէնտիմ , պէնտէնիզ պու մահէլլի պիլիրիմ :

— Պիլիթմիսին , տիմէք պու մահէլլի պանա կէօսթէրէ.պիլիրոին :

— Էվլէթ , հէմ շիմտիտէն սիզէ սէօյլէյիմ.քի , պու մահէլլ , բրէնսէսին Ալլահապատ սէրաեը տըր . . . :

— Սանա քիմ սէօյլէտի :

— Հիշ պիր քիմնէ , լաքին պիր աղ էվլէլ , նաֆագաթ թէտաքիքի իշիմ աշիշարը չըգտըղըմտա , բրէնսէս ճէլլանըն պու ազչամ Ալլահապատ սէրաեընա կիթտիկինի , վէ բըրէնս Տօօրկալ Սահիպին տախի եարըն սապահ օրաեա աղիմէթ իլլէեհէհէկինի խապէր ալտըմ : Իմտի , էմին օլունուզ.քի , բրէնսէսին մէզքիւր սէյֆիեհէհէ կիտիշի , միւհէրէտ էսիրլէրիլլէ միւլազաթ իթմէք իշին տիր :

Գաղիլին իշպու սէօյլէրի ագլէ եագըն օլտուղունտան , ճօրճ օլ պապտէ հիշ պիր կէօնա շիւպհէ կէօսթէրմէտի :

վէ Գազիլ քէլամընը պիթիբինճէ, ճօրճ տախի շու վէճճ իլէ պէեանը հալ ելլէտի,

—Էվլէթ, սէօյլէտիկին սէօզլէր սահիհ օլմայը տըր : Մարի իլէ էվա Ալլահապատտա տըրլար : Իշթէ օրնեա կիտիպ, իթտիկի քեաֆֆէյի ճինսեթթէրի իգըար իթմէք լիկէ : Բրէնսէսի մէճպուր գըլմայը, վէ ալչադճա թատսավ վուրլարընը տախի պօշա չըգարմայը տըր : Լաքին պէօյլէ պիր թէշէպպիւսիւ լաերգըյա պաշա չըգարմագ իչին, ճէպր եէրինէ : հիյլէ վէ տէսիսէ գուլլանմայը տըր : Անճագ նէ՝ եարմայը, վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ մուհաֆազա իտիլիշ օլան շու սէրաեա, թանըլմաեարագ նաճըլ կիրմէլի :

Ճօրճ, պու սէօզլէրի սէօյլէյիպ, տիրսէքլէրինի, էօնիւնտէ պուլունան քիւնհէ մասանըն իւզէրինէ գօյտու, վէ պաշընը տախի էլլէրի իչինէ ալարագ, տէրին պիր թէֆէքքիւրէ տալտը :

Գազիլ տախի, ճօրճուն պու թէֆէքքիւրինէ միւսաատէ իտէրէք, քէնտիսի տախի չիւպճէսիզ ճօրճուն տիւշիւնտիւկիւ մատտէ իւզէրինէ պազը միւլահազալար իթմէքտէ իտի : Սթօրա կէլինճէ, մէրգում, ուեանըդ տուրմագ իչին, քէնտույի խայլիճէ սըգըեա գօյտուգտան սօնրա, նիհաեթէ գաղըր գօնուլմալ տիւշմէնինէ, եանի ույգուեա մուգավէմէթ իտէմէեերէք, վէ սըրթընը մապանըն պիր թարաֆընա տաեաերպ, հըրըլտաեարագ ուեուգլամաեա պաշլատը : Շուրաեը պէեան իտէլիմ քի, ճօրճ Մալգօնուն ֆիքրի իշ իլէ մէշղուլ օլտուղունտան, Սթօրուն շու ըիսեթթիպիկինին իսլահընը աալա խաթըրնա պիլէ կէթիւրմէեօր իտի, վէ իհթիմալ տըր քի, մէրգումուն չու հալինին ֆարգընա պիլէ վարմամըշ իտի :

Պիր չարեէք սաաթ գատար, տէրունի գուլիպէտէ դաեթ սիւքիւթ հիւքմ իթտի, եալընըդ արա ձըրա Սթօրուն հըրըլտամասը սէտալարը իշիտիլմէքտէ իտի :

Պիրտէն պիրէ Գազիլ, պիր հարէքէթ իճրա իթտի, վէ աբանսըզ զիհինտէ կիւզէլ պիր էֆքեար հասըլ օլմուշ տուր կիպի, եիւզիւնտէ վէ կէօզլէրինտէ պիր բար :

լազըդ միւշահատէ օլունտու :

Ճօրճ տախի , Գաղիլին պու հարէքէթինտէն թէամ-
ճիւպ իտէրէք , պաշընը գալտըրտը , վէ մէրգուճա աթֆը
նազար իյլէտի :

— Պուլտուճ , էֆէնտիմ , պուլտուճ , — տէտի Գաղիլ :

— Նէյի՛ , — տէեու սիւալ իթտի ճօրճ :

— Իքիմիպին սախի արատըղընը , եանի կիւնտիւզ վագ-
թը սիղի Ալլահպատ սէրատընա կիրտիրիպ , իքի կէնճ
գըղլարլա գաժուշտուրմագ , վէ բրէնսէսին աղղընտան տա-
խի միւքէմմէլ իգրարլար ալմագ չարէսինի :

— Աման Գաղիլ , շու չարէնին նէ՞ օլտուղունու չարուգ
սէօյլէ , — տէտի ճօրճ , օլ տէրէճէ եիւքսէք պիր սէտա ի-
լէ քի , Սթօթ պիրտէն պիրէ ուեանարագ , չաշըն պիր
հալտէ էթրաֆընա պագմանա պաշլասը :

— Ֆագաթ պիր ազ մուխաթարալը տըր :

— Նէ՞ զարարը վար տըր , էլվէրիր քի հուսուլը էմէլի-
մէ մուվաֆֆըդ օլտուն : Գաղիլ , սէն բէք ալէա պիլիրսին
քի , պէն պու կիպի մուխաթարալարտան ապլա գաշմամ :

— Էֆէնտիմ , պէնտէնիզճէ , ագլըմա կէլէն մատտէնին
մուվաֆֆագըլիէթ քէսպ իթմէսի իչին , իւշ շէյ լազըմ
օլաճագ տըր :

— Նէ՞ կիպի :

— Էվլէլա ֆէվգէլատէ պիր զարաֆէթ , սանիէն նիհա-
նէթսիղ Ֆէսարէթ , վէ սալիսէն հատտ ու հիսապսըղ ագ-
չէճէ մէսարիֆ :

— Օլտուգճա զարաֆէթ , վէ ճէսարէթիմ վար տըր :
Ագչէ պահսընա կէլինճէ , պուրատա քիւլլիեթի ագչէ-
միդ պուլունմագտա տըր : Իմտի , չարուգ սէծլէ պագա-
լըմ , չիւնքի վագըթ կէչիեօր :

— Էօյլէ խսէ , էֆէնտիմ , պէնտէնիպի տինլէյին :

ԻՔԻ ԴԸԶԳԱՐՆՏԱՇԼԱՐ

Գաղիլ , զիննինտէ թասավվուր իթմիշ օլտօղու բլանը ճօրճ Մալգօնա պէեան իյլէտիկինտէ , մէրգում Ինկիլիզ զանէթ մէրազլէ տինլէտի , վէ պու բլանը նօթթասը նօթթասընա թասվիպ իթտիքտէն սօնրա ,

—Օղլում , պու սէօյլէտիքլէրինին քեաֆֆէտիտէ միւմքիւն տիւր , վէ ինչապլա՜հ հէքսինի իճրաեէ գօեաճաղըմ : Հա՛յտէ , Գաղիլ , հա՛յտէ , իշէ պաշլաեալըմ , վէ շիմտիտէն թէտարիքեաթըմըզը կէօրէլիմ , —տէտի :

Էազընտա օգուեանլարըմըզ , Գաղիլին ճօրճ Մալգօնա պէեան իթմիշ օլտուղու բլանըն իճրաաթընը կէօրէճէք օլտուգլարընտան , պուրաճըգտա մէզքիւր բլանը շիմտիտէն պիլտիրմէքիկի զայիտ ատտ իթտիք : Անճազ շուգատարճըզ սէօյլէրիզ քի , պու մուհապէրէտէն սօնրա , Գաղիլ , պիր տազըզա պիլէ զայպ իթմէեէրէք , ալթուն թօրպալարընտան պիրինի աշտը , վէ ճէպլէրինի ալթուն իլէ աօլտուրուպ , օյնաեաճազլարը գօմէտիա , վէ մուախխարէն տրամա թէպտիլ օլունաճազ խուսուպ իշին , մուպաեասընա լիւզում կէօրինէն էշեանը միւթէատտիտէ վէ միւխթէիֆէյի թէտարիք իթմէք իւզրէ տիշարը չըգտը :

Հէր նէ իսէ , պիզ շիմտիլիք ճօրճու , Սթօթու , վէ Գապիլի պըրազալըմ տա , Ալլահապատ սէրաեընտա , բրէնսէս ճէլլանըն էմրիլէ պիր գարեօլատտ եաթըրըմըշ օլան Մարինին վէ Էվանըն , պուլունտուգլարը աճէմ չալըլլա թէգեին իտիլմիշ օտաեա ավտէթ իտէլիմ :

Մէզպուրէ գըզլար , Սօկօրուն ըուհ շիշէսի վասըթասըլլա , օն իքի սաաթլըզ տէրին պիր ույգուեա տալմըշ օլտուգլարը հալտէ , մէզքիւր միւտտէթ իքմալ օլունարազ , թապիաթիլլէ ըուհուն թէէսսիրի տախի գալմամըշ իտի : Պինապէրին իլք տէֆա Մարի , մէզքիւր զաֆլէթ ույգուսունտան ուեանարազ , իթտիկի պիր հարաքէթլէ Էվանըն տախի ուեանմասընա սէպէպ օլտու :

Այնի վազըթտա իքի գըզգարնտաշլար կէօղլէրինի ա-

չըպ, պիրլիքտէ եաթմըշ օլտուգլարը դարեօլանըն իւզէ-
րինտէ օթուրտուլար :

Իշպու ըուհուն նէթիճէլէրինտէն պիրի շու տուք քի ,
ինսանը ուեուշուդլուգ հալինէ տիւշար գըլտըգ տան սօն-
րա , շու հալէ ուղըաեան ատէմին ագլը պաշընա կէլտէ ,
վէ կէօլլէրի աչըքա պիլէ , եինէ պու ուեուշուդլուգ պիր
ազ վագըթ տէվամ իտէր : Պու էօյլէ պիր դայիտէ տէր
քի , պունաւն իսթիանաիէթի օլամազ : Նաուր քի Մարի
իլէ էվա հագգընտա տախի պու հալ թէմամէն իճրա օ-
լունտու : Շէօյլէ քի , պիշարէ գըզըղաղլար ճօն Մալգօ-
նուն սէյֆիսէսինտէ պիր օտառա եաթարլար իտի իսէ
տէ , պէօյլէ իքիսի պիր դարեօլատա հիշ պիր վագըթ
պուլունմուշ օլմատըղլարընտան , պու տէֆա պիրլիքտէ
եաթմըշ օլտուգլարընը , վէ էլպիսէլէրիտէ իւզէրլէրինտէն
չըգարըմամըշ իտուկինի , վէ ալէլսուսու պիլմէտիքլէրի
պիր օտառա պուլունտուգլարընը կէօրլանճէ , շաշկըն պիր
հալտէ , եէքտիկէրինէ պագմաեա պաշլատըլար :

— Պու հալ շիւպհէսիզ պիր բիւեա տըր , —տէտի Մարի
քէնտու քէնտուեէ :

էվա տախի , քէզպիք քէնտու քէնտուեէ :

— Պու հալ պիր բիւեա վէ խաեալտան պաշգա պիր
շէյ օլամազ , —տիմէքտէ իտի :

Պունլարըն սէօյլէտիքլէրի սէօլլէր , հէրնէ գատար քէք
եալաշ իտի իսէ տէ , սէսլէրի եինէ եէքտիկէրի թարա-
ֆընտան իշիտիլէրէք , բիւեա կէօրմէտիքլէրինի անլատը-
լար , վէ պիրիպիրլէրինէ տօղրու տէօնիւպ :

— Նէրէտէյիզ , —տէեու սիւաջ իթտիլէր :

— Պիլմէմ , ըաքին սահիհէն պիլէ նէ՞ օլտու , —տէտի
Մարի :

— Տօղրուսու պէնտէ պիլմէմ նէ օլտու , —տէեու պէ-
եան իթտի էվա :

Պիշարէ գըզլարըն ղիհիլէրինի հալէա պաղը գաթը
պուլութլար իսթիեապ իթմիշ օլտուղունտան , պուլուն-
տուգլարը մահէլլ նէրէսի օլտուղունու պիր տիւրլիւ ֆէրգ
իտէմէեօրլար իտի :

Նիհանեթ Մարի, ետրինտէն գալգըպ, վէ բէնչիրէեէ տօղրու կիտէրէք,

—Շիմտի պէն նէրէտէ օլտուղումուզու անլարըմ, —տէտի: Էվա տախի հէմչիրէսինին արգասընտան կիթտի:

Պինապէրին իքիսի պիրլիքմէ բէրտէլէրի աչըպ, մէրազլէ տիշարընը սէյր իթմէկէ պաչլատըլար, վէ դարչըլարընտա, բրէնպէրէ մախսուս ղանէթ կիւզէլ սուրէթանէ թէգին իտիլիչ պիր պաղչէ կէօրինճէ, Մարի քէլամա աղաղ պիրլէ,

—Աման, եա՛ Բապպիմ, պու պիղիմ խանէմիզ տէյիլ տիր, աճապա պիղ նէքէտէյիլ, —տէտի:

—Չօդ չէյ, պիղ քէնտի սէյֆիեէմիլի նա՞սըլ թէրք իտիպտէ, իշպու եապանճը խանէեէ կէլմիլիլ, պու նէ հիքիթ տիր, —տէեու իլավէ իթտի Էվա:

Պիշարէ գըպարըն հէնուզ ագըլարը պաչլարընա կէլմէմիչ օլտուղումտան, իշպու սիւալլէրի պիթթաալի ճէվապսըղ գալմագտա իտի:

Պուհունընլա պէրապէր, պիր սօն թէճրիւպէ տահա իթմէք իւզրէ, Մարի արգասընա տէօնտիւ: վէ դարչըտընտա պիր գաբու պուլունտուղումու կէօրմէսիլլէ,

—Հա՛, —տէտիք— չիմտի նէրէտէ պուլունտուղումուզու անլարըլ . . . չիւնքի էլպէթտէ պու էվտէ աստէմ վար տըր: իմտի շուրատան տիշարը չըգալըմ, վէ բաթթ կէլտիկիմիլ առէմէ վուգուչի հալի սիւալ իտէլիմ: Շիւպհէսիլ պիղէ պիր ճէվապ վիրէճէք տիր:

—Էվվէթ . . . էվվէթ . . . հագգըն վար տըր, գըղգարնտաչ, պուրատան տիշարը չըգալըմ, —տէտի Էվա:

Պու սէօղլէր իւզէրիսէ, Մարի՝ դաբունուն ղէնպէրէյինի թուլուպ չէվիրտի իսէ տէ, դաբունուն ալլիմտըղընը, վէ մուճիպինճէ իւզէրլէրինտէն քիլիտէկիմիլ օլտուղումու անլատըլարընտա, էվվէլա Էվա:

—Ահ, մահպուս օլմուչուլ, —տէտի, եիւրէկինտէ պիր իղթիրապ վէ պիր տիթրէմէ հուսուլէ կէլմէեէ պաչլանպարագ:

վէ անըն արգասընտան Մարի,

— Սահիհէն մահպուսուզ , — տէնու իշալէ իթտի , վէ կէօզլէրի եաշ իլէ տօլարագ :

Պու հալ իւզէրինէ , ի.քի գըզգարնտաշլաւ , մէյեուս վէ միւքէտտէր օլարագ , սէտիրին իւծթիւնէ , օթուրտուքար : Պիրազ սիւքիւթ տուրտուգտան սօնրաւ Սյարի եիւքսէք պիր սէտա իլէ ,

— Եա՛ րապպիմ . . . եա՛ րապպիմ . . . աճապա քի՛մ լէրին եէտինտէ պուլունմագտանըզ , աճս ոպա պաշըմըզտա նէ՞ մուխաթարա վար տրր , — տէտի :

Էվա տախի աղլաեարագ ,

— Լաքին պիզ նա՛սըլ օլուպ տա , սէյֆիեէեի թէրք իթտիք , աճապա սրր էտվարտ վէ ճօրճ նէքէտէ տիրլէր , — տէտի :

Էվանըն սէյլէտիկի իշպու ճօրճ վէ էալարտ քէլիմէլէրի , Մարինին զիհնինէ չէք՛ըլմիշ օլան բէքտէյի երթմաւրագ : պուլունտուգլարը շու հալ , կէօզիւհիւն էօմիւնէ կէլտի : Միւթհագըպէն մէրքումէ եիւքսէք սէտա իլէ :

— Գըզգարնտաշ . . . գըզգարնտաշ . . . — տէտի , — խաթրընա կէթիր օլ հալի քի , պիզ տիւն կիճէ խանէմիդտէ պուլունմագտա իտիք : Հաթթա էտվարտ , ճօրճուն էօմիւ հադգընտա պազը խապէրլէր վիրէրէք , պիզի տիւշարը էնսիշէ իլլէմէքտէ , վէ պիզիմ իսէ կէօզլէրիմիզտէն եաշլալ , ագմաեա պաշլամըշ իքէն , էօլմիւշ զանն իթտիկիմիզ ճօրճ , աքանարզ հաեաթտա օլարագ քսիւր օլտու . . . Սէյլէ , Էվա , պու. սէյլէտիքլէրիմ խաթրընա կէլիեօր մու :

— Էվվէթ , Կըզգարնտաշ , սէն սէյլէտիքէ , պէն տէ տէրխաթըր իլլէեօրում . . . Կիւեա հէնոք ռյգուտան ուեանըեօրում կիւլի պիր շէյ օլտում . . . Էյ սօնրա նէ՞ օլտու :

— Ճօրճ սէյֆիեէեի թէրք խտէճէք օլտուլընտան , պիզիմլէ վէտարշտըգտան սօնրա , պիզի տախի խաթիրա հաթ իթմէք իւզրէ , օտամըզա կէօնտէրմիշ խոք . . . Պիզտէ գարեօլամըզըն էօմիւնտէ տիզ չէօքաիւքտէ , ճօրճ իշին տուա իտիեօր իտիք . . . :

— Էվէթ , հեմէրէ , Էվէթ , ճօրճ վէ Էտվարտ Իշին տուա իտիեօր իտիք :

— Պատէհու , - ահա՛մ իթտի Մարի , - աբանսը պիր թաղւմ վահչի էլլէր պիզի թութուպ , կէօղլէրիմիդի պաղլաւար , աղղլարմըղը թրգաւար , վէ պիզի պիր թահթրէվանա • թուրթուրարագ , դաչըրտըլար : Գաչըրըրտըրմըղ էանատէ , ուղագտան աթէշ գըղըլնմարը կէօրմէեէ պաղլատըգ , վէ անտէն սօնրա , ճան չէքիշէնլէրին հալինի քէսպ իտիպ , ֆագաթ տահա սօնրա : պիզմէմ նասըլ օլտու , քէնտիմիզի զայպ իթտիք . . . պունա էօլում տախի տէնիլէպիլիլ , հալ պու քի , շիմտի տիրիլտիք : նաօըլ , գըղգաբնտաշ էօյլէ օլմատը մը , վէ սէնին խաթըրէլէրինտէ պէնիմքիլէրէ պէնզէեօր մու :

— Էվէթ , քճէվապ վիրտի Էվա շէտիտէն , - վուգուաթ թըպգը սէօյլէտիկին կիպի օլտուղունու շիմտի տէրխաթըր իտիեօրում . չ . անճագ պու օլան շէյլէր պէնտէնիզէ միւմքին վէ սահիհ կէօրիւնմէտիկինտէն , վուգուաթը տէրխաթըր իթտիքճէ , աղըրմտա պիր Էքսիքիք օլտուգու զաննընա զահիպ օլուեօրում : Ձիւնքի տիւշիւնիւեօրում քի , աճապա պիզի իհաթա իյլէմիշ օլան զարիպ էսրար նէ տիր : վէ պիզի պէօյլէ զայպ ու նապէտիտ իթմէքիքտէ քիմի՞ն մէնֆաաթը օլապիլիլ : Մա՛րի , սէն շուհալտէն պիր շէյ անլաեօրմուսուն :

— Հագըղաթէն հիշ պիր շէյ անլաեամաեօրում :

— Պունունլա պէրապէր , - ճէվապ վիրտի Էվա , - Էլպէթթէ պիզի գաչըրանլարըն պիր նիեթի օլմուշ տուր , վէ պիր ամիրին էմրինէ իթաաթ իթմիշէր տիր : Խմտի աճապա պու նիյեթթէ նէ իտի , վէ պու էմրի վիրէն քի՞մ իտի :

Էվա պու սէօյլէրի սէօյլէյիպ , գըղգաբնտաշընտան ճէվապա պէքէմէքտէ իքէն , աճէմ շալըյա իւզէրի էօրթիւլմիւշ օլան կիզլի պիր գաբու սէսիզ սէտասըլ աչըլարագ , գաբունուն էշիլֆտէ պիր գատըն կէօրիւնտիւ , վէ Էվանըն սիւալինէ ճէվապէն ,

— Պէն իմ , տէտի :

Իքի կէնճ գըղլար պու գատընը կէօրիւր կէօրմէզ ,
տիթրէհէրէք վէ տէհշէթլէ կէրի կէրի գաշընարադ ,

—Ա՛հ , բրէնսէս ճէլլա . . . —տէտիլէր :

—Էվվէթ , պէն , բրէնսէս ճէլլանըմ : Խաթրընրղա կէլ-
մէեօ՞ր մու քի , տահա տիւնքի կիւն սիզէ , « Նինէ կէօ-
րիւշիւրիւզ » տէմիշ իտիմ :

—Էօյլէ իսէ պիզ նէ՞րէտէյիզ , —տէեոյ սիւալ իթտի
Մարի :

—Պէնիմ սէրանըմտասընըզ :

—Ա՛հ . . . —բէբէլէտիլէր Իքի կէնճ գըղլար տիթրէ-
հէրէք :

—Էվվէթ , Պէնարէստէ տէյիլսինիզ , իլլա պէնիմ Ալ-
լահապատ սէրանըմտասընըզ : Պա՛գընըզ , տիւն սիզէ վատ
իթմիշ օլտուղում միւսաֆիրլիկի գապուլ իթմէմէքլէ ,
խէթա իթտինիզ , չիւնքի պու կիւն թապիաթիյլէ գա-
պուլ իտիեօրսունուզ :

—Միւսաֆիրլիքտէ՞ն մի պահա իտիեօրսունուզ , մա-
տամ , լաքլին սիզ պիզի պուրանա ճէպրէն կէթիւրտինիզ ,
—տէտի Մարի շէտիտէն :

—Նէ՛ չարէ , սիզի իսքեաթ իթմէքլիք միւմքին օլա-
մատըղընտան , պէնի ճէպր իսթիմալինէ մէճպուր գըլտը-
նըզ : Պէնիմ գարար վիրտիկիմ հէր շէյ իճրա օլունմալը
տըր : Պէն , հէր նէ եօլլար իլէ օլուր իսէ օլտուն , միւրա-
տըմա նայիլ օլմալըեմ : Ինթիխապ օլունան թէտպիրլէ-
րին սուրէթի , պէնիմ նէ՞մէ լաղըմ , էվլէրիր քի մագսէտ
հասըլ օլտուն : Իմտի , կէօրիւեօրսունուզ եա , իշթէ մագ-
սէտիմ եէրինէ վարտը , չիւնքի շու էսնատէ սիզ պէնիմ
սէրանըմտա պուլունմագտասընըզ : (Կիւլէրէք) : Պու հալ-
տէ , միւսաֆիրլէրիմ , խօշ կէլտինիզ :

—Միւսաֆիրլէրինիզ մի , —թէքրարլատը Մարի , —լա-
քին էսիրլէրինիզ տիսէնիզ , տահա տօղրու վէ տահա մի-
նասիպ օլմա՞զ մը :

Ճէլլա , իսթիհզաքեարի պիր հարէքէթլէ , եէնիտէն
կիւլիւմնէհէրէք ,

—Հայտէ էօյլէ օլտուն , —տէտի , —լուղէթլէր իւզէրինէ

միւճատէլէ իթմէեէլիմ . . . Սիւզ պէնիմէ տօսթանէ կէլմէյի իսթէմէաինիզ , ֆագաթ շիմտի էլէրիմին իշինտէ պուլունմագ տասընը , վէ շու միւսաֆիրլիք նամընը իսթէտիկինիզ իսմէ թէպտիլ իթմէկէ տախի մէհզունաունուզ :

— Հէր նէ իսէ , մատամ , ֆագաթ պիզի պուրաեա ճէլլ իթմէքտէն միւրատընը նէ տիր , —տէտի Մարի :

— Եագընտա պու սիւալինիզին ճէվապընը ալըրսընը :

— Բէք իյի , լաքին պիզ իսթէմէտիկինիզ հալտէ , եինէ պուրատա պիզի թէվգըֆ իտէճէքմիսինիզ :

— Սիզէ տօղրուսունու սէօյլէյիմ մի , իսթէր իսթէյինիզ , իսթէր իսթէմէյինիզ , պէնիմ էֆքեարըմ սիզի պուրատա ալըդօյմագ տըր :

— Տիմէք պիզի պուրաեա կէթիրթմէք իշին , ճէպը իսթիմալ իթտիկինիզ կիպի , պիզի պուրատա ալը գօյմագ իշին տախի ճէպը գուլանաճագսընը :

— Շիւպհէսիզ :

— Պու հտլտէ սիզ պիզիմ տիւշմէնիմիզմիսինիզ :

— Օլ պապտէ շիւպհէ մի իտիեօրտունուզ , — տէտի ճէլլա վահշի պիր սէտա իլէ , վէ կէօյլէրինի դարէզ ու ատաւէթէ կէնճ գըզլարըն իւզէրինէ տիքէրէք :

— Էվլէթ , մատամ , շիւպհէ իտիեօրտում , հաթթա պիզէ տիւշմէն օլտուղունուզու իգրար իթտիկինիզ հալտէ պիլէ , եինէ շիւպհէտէյիմ , շիւնքի վիճտանըմա սիւալ իթտիկինիմտէ , վիճտանըմ պանա , սիզին դարէզ ու ատաւէթինիզէ միւսթահագդ օլաճագ հիշ պիր հարաքէթտէ պուլունմամըշ օլտուղումուզու խապէր վիրիեօր , —տէեու ճէվապ վիրտի Մարի , քէնտիսի տախի ճէլլանըն շիտտէթլի պագըշք դարշըսընտա կէօյլէրինի ասլա աշաղը էյմէեէրէք :

— Էօյլէ մի զանն իտէրսինիզ , —տէտի բրէնսէս տէհշէթլի պիր հալտէ :

— Զանն իթմէք տէյիլ , մատամ , հաթթա էօյլէ օլտուղունա ինանըրը :

— Պու հալտէ պիլմիշ օլուն քի , ալտանմագ տասընը :

— Բէք խի , իմտի , սիղէ նէ՞ եարաւըդ իսէ պիղէ սէօյ-
լէ յինիղ :

Ճէլլա , պիր իքի սանիեէ գատար թէֆէքքիւրտէն սօն-
րա , հիտտէթի քեամիլէ իլէ ,

— Տիմէք նէ՞ եարմըշ օլտուղունուղու պիլմէք իսթէ-
եօրսունուղ ,

— Էվլէթ , պիլմէք իսթէրիղ ,

— Էջլէ իսէ , պիլինիղ քի , ճօրճ Մալդօն սիզի թանը-
մաղտան էվլէլ , պէնիմ սէվկիւլիւմ իտի . . . :

Մարի , ճէլլանըն պու սէօղիւնիւ իշիթտիկի կիպի ,
ղարիպ պիր սէտա իղհար իտէրէք , բէնկի պիր էօլիւ կի-
պի սօլտու :

Պատէհու բրէնսէս շու վէճհ իլէ տէվլամ իթտի ,

— Սնլաեօրմուսունուղ , պէն անը ճան ու կէօնիւլտէն
սէվկեօր իտիմ , լաքին սիզ անըն եիւրէկինի պէնտէն զասպ
իթտինիղ , Օլ վաղըթ ճօրճ , սիղին իշին պէնի բէտտ ու
թահգիր իլէտի , վէ մուհապպէթիմի անաղլարը ալթըն-
տա չըղնատը : վէ շիմտի իսէ սիզ , ալէյհինիզտէ օլան
ղարէզ ու առալթէթիմին սէպէպինի սիւալ իտիեօրսու-
նուղ , հա՛ :

Պու սէօղիւն իւղէրինէ , բէնկի սօլմուշ օլան Մարինին
եիւզիւ ֆէվզէլատէ գըզարարագ ,

— Մա՛տամ , -տէտի , -հազըզաթէն եիւրէկիմ սիզի
աճըտը , չիւնքի բէք զիեատէ մէշազգաթ չէքմիշ օլմա-
լըսընըզ :

Ճէլլա , պիր հազարէթ գամյըսըլլա տալոյ իտիլմիշ
տիր կիւզի , պիր առըմ կերի չէքիլէրէք , վէ գահգահա
իլէ կիւլէրէք ,

— Պէնի՞ մի աճըտընըզ , -տէտի :

— Էվլէթ , մատամ , -աէտի Մարի , -հէմ ճան ու կէօ-
նիւլտէն աճըտըմ :

— Խա՛նըր , պէնիմ սիղին մէրհամէթինիղէ իհթիեու-
ճըմ եօգ տուր . . . սիզ օ մէրհամէթի քէնտի նէֆսինիղ
իշին սազլաեընըզ քի , սիզէ լաղըմ օլսճագ տըր :

— Մա՛տամ , պիլմիշ օլուն քի , պէնիմ սիղին գատար

մէրհամէթէ իհթիեաճըմ Եօգ տուր : Սիղ հէր նէ գա-
տար բրէնսէս իւնվանընր թաշըբօրսանըղ իսէ տէ , եինէ
պէնի սէվիեօրլար , ֆագաթ սիզի բէտա իտիեօրլար , Շիմ
տի իսէ , պէն սիզին էլինիզտէյիմ , միւսթահագգ օլտու-
ղում միւճաղաթը պանա վիրինիլ , վէ լագիպէնիզտէն
ախղը ինթիգամ իյլէյինիլ : Լաքին գըղգարնտաշըմ սի-
զէ հիշ պիր շէյ եաբմամըշ տըր , վէ սիզին գըսգանճ հըր-
սընըղըն անընլա հիշ պիր միւնստէպէթի օլամաղ . . . :
իմտի , հէմշիրէմի սալը վիրինիլ . . . անը սէրպէսթ պը-
րագընըղ . . . :

Էվա , Մարինին պօյնունա սարըլըպ , կէօղ եաշարը
տէօքէրէք ,

—Ահ , գըղգարնտաշ , նէ՞ իչին պէնիմ սէրպէսթ պը-
րագըլմամը թալէպ իտիեօրսուն , սէն բէք ալէա պիլիրսին
քի , պէն սէնտէն ապա պըրըլամամ , —տէտի :

—Պիշա՛րէ գըղ , —տէեու իլավէ իթտի ճէլլա , —թէլաշ
իթմէյին , չիւնքի սիզտէ , գըղգարնտաշընըղ տէրէճէսին-
տէ պէնիմ զարէզ ու առալէթիմէ միւսթահագգ օլտու-
ղունուզտան , պուրատա գալաճագսընըղ : Ունութտունո՛ւղ
մու քի , տիւն , նիշանընըղ Էտվարտ Մալգօն , պանա ,
պիր գատընըն պիր էրքէքտէն իշիտէպիլէճէյի սէօղլէրին
էն ֆէնասընը սէօյլէմիշ , վէ ատէթա պէնի սէյֆիեէնիզ-
տէն գօլմուշ իտի :

—Ահ , մատամ , —տէտի Էվա , նազիք վէ գօրգագ
թապիաթընըն պիւսպիւթիւն մաֆէվգինտէ օլան պիր սէր-
պէսթլիքլէ , —չիմտի պէն Էտվարտա հագգ վիրիեօրում ,
չիւնքի սիզին պիզէ էն պիւյիւք տիւշմէն օլտուղունուղու
անլամըշ տա . . . :

Պու սէօղիւն իւզէրինէ , բրէնսէս ճէլլա , նազարը տիդ-
գաթընը իքի կէնճ գըղլար իւզէրինէ աթֆ իյլէեէրէք ,
պիր միւստէթ սիւքիւթ իթտի , վէ եիւզիւնտէ տախի
թէպէսսիւմ իմարէլէրի կէօրիւլիւպ , ֆագաթ պու թէ-
պէսսիւմ , եիւզիւնտէ պիր ըշվնագ հասըլ իթմէտիքտէն
պաշգա , վահշի պիր հէյեթ քէսպ իթտիւլէքտէ իտի :

Նիհաեէթ միւմաիլէյհա շու քէլամլարը իրատ իյլէտի ,

Սիւզ ճշտւոյնս գալանագործնէրդ . յիւնքի սիւզ տախի գըզ քարըն
տալընէրդ . գաւառս պէնիմ աստապէն թիմէ շայեպէտիւնիգ . Ս. 304

—Պէնի տինէ յինիզ, ճօրճ Մալգօն պէնի թահգիր իթ-
տի, վէ պէն էօյլէ պիր գատընըմ քի, հէր քիմ պանա
հագարէթ իտէր իսէ, տէրհալ անըն գաթլի հիւքմ օլու-
նուր : Նասըլ քի ճօրճ Մալգօն տախի, պանա հագարէթ
իթմիշ օլտուղու իչին, տիւնքի կիւն բրէնս Տօօրկալ Սա-
հիպէ մէրգումու կէօսթէրէրէք, «իշթէ պու ատէմ, սի-
զին սէվաիկինիզ Մարի Պըրթէլին նիշանլըսը տըր . էկէր
էօլտուրիւր իսէնիզ, Մարի սիզէ գալաճագ տըր » տէտի-
կիմտէ, միւմաիլէյհ տէրագապ պիր գուրշուն չէքիպ,
ճօրճ Մալգօնու գաթլ ու թէլէֆ իյլէմիշ տիր :

Մարի, բրէնսէսին իֆատէսինտէ խէթա պուլունտու-
ղունու հիւքմ իտէմէզ իտի : Պինապէրին մէզպուրէ գըզ-
ճըղազ, սէյֆիսէնին պասըլմասընտան սօնրա, ճօրճուն
սահիհէն գաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշ օլտուղունու զանն իյ-
լէսէրէք, եիւրէքլէրի բարէլէյիճի պիր ա'հ իթտի, վէ
տիզ չէօքիւպ, եիւզիւնիւ տախի էլլէրի իչինէ ալարագ,
աղլամանա պաշլատը :

Պատէհու ճէլլա չէօյլէ տէվամ իյլէտի,

—Էտվարտ Մալգօն տախի պանա հագարէթ իթմիշ
տիր : Անըն իչին անըն հիւքմիւ տախի վիրիլմիշ տիր : Պի-
նաէն ալէյհ օ տախի, պիրատէրի կիպի տիւչէճէք տիր :
Մէմուլ իթմէմ ամմա, էկէր տահա սաղ իսէ, պու ագ-
չամտան էվլէլ վէֆաթ իտէճէք տիր :

Պիշարէ էվա, պու սէօզլէրի իշիթտիքճէ, ապա ճէվապ
վիրէմէսէրէք, տէհչէթ վէ մէյեուսիսէթլէ բութ կիպի
սուլմագտա իտի :

Ճէլլա, պու սըրատա թէքրարէն քէլամա տէվամ պիրլէ,

—Իշթէ գըղար, պուշար, զարէզ ալմագլըղըմըն պաշ-
լանկըճը տըր, վէ պիր գաշ սաաթտան, ասըլ ինթիգամ
նէ՝ եօլտա ախզ իտիլտիկինի անլտահագսընըլ, —տէտի :

Միւմաիլէյհա պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, օ-
տատան տիշարը չըգտը, վէ օտանըն գաբուսունու արգա-
տան սիւրկիւլէտի :

ՏՕՐԿԱԼ ՍԱՀԻՊ

Պունտան ագտէմ՝ օգուեանլարըմըլա պէեան իթմիշ օլտուղումուզ միտիլու, հէր նէ գատար բրէնսէս ճէլա, լաեղըլը թալիմ ու թէրսլիեէ կէօրմիւշ, վէ էվրօրանըն մէտէնիյեէթ վէ ԸՂԳ մէրքէզի օլտն պիւլիւք շէհրլէրինէ սէյեահաթ խոէրէք, օրալարտա խաքեան իթմիշ իսէտէ, էինէ բուլթէրէսթիլին իթիդատաթը պաթըլէսինի աալա թէրք իթմէմիշ իտի:

Միւմաիլէյհա, ժաւարնաթ նամ վահշի մապուտա հիւրմէթ օլմագ իւզրէ, քէնտիլէրինի մէզքիւր մապուտուն արապասըն թէքէրլէքլէրի ալթընա աթմագըլըլա հաղըր պուլունան պիշարէ ֆէլաշլար գատար միւթէասսըլ, վէ իթիգատաթը պաթըլէսինէ էղհէր ճիհէթ ինանըր իտի, Հէր նէ հալ իսէ, պունտան սօնրա վագը օլաճագ վու գուաթը լաեղըլըլա անլամալարը իշին, օգուեանլարըմըլըն, բրէնսէս ճէլանըն ախէագ վէ թապիաթը հագգընտա, պունտան էվլէլ Եագըլմըշ օլտն զարիպ, ֆագաթ սահիհ մաիլմաթ վէ թէֆէրուաթը խաթըրլարընա կէթիւրմէլէրի, պիղճէ հէր հալտէ լաղըմէտէն կէօրիւլիւր:

Բրէնսէս ճէլա, իքի կէնճ գըղլարտան մուֆարագաթ իթտիքտէն սօնրա, սէրաեընա իքի գուրշուն մէնզիլի մէսաֆէտէ, վէ պիր սու քէնարընտա, վէ իւշ ատէտ պիւշիւք աղաճլարըն կէօկէսի ալթընտա օլտն, վէ Սիվա մապուտունուն նամընա օլարագ, ինշա իտիմիշ պուլունան ղաեէթ միւզէյեէն պիր իպատէթխանէեէ տօղրու կիթտի:

Պու իպատէթխանէ, հէր նէ գատար քիւշիւք իտի իսէտէ, սէրվէթ ճիհէթիյլէ, Պէնսրէստէ վէ Գալիլիթատա պուլունան էն մէշհուր իպատէթխանէլէր իլէ րէգապէթ իտէպիլիւր իտի:

Բրէնսէս, մէզքիւր պինանըն գարուսու թարաֆընա կէօթիւրէն սիեահ թաշ նէրտիվէնի չըգաճաղը էանտտէ, իշպու գարու աշըլարագ, ֆագիր Սուհիասինին ղարիպ վէ մէքրուհ սիմասը կէօրիւնտիւ:

Միւմախլէյհա , մէրգումու կէօրմէսիյլէ , քէմալի հիւր-
մէթլէ պաշընը էյտի , վէ պու հիւրմէթ իսէ , աօլա սաթ-
թէ սուրէթտէ տէյիլ իտի , չիւնքի տէհշէթլի թէշէպպիւ-
սիւն պիրատէրլէրի միւսանէսինտէ , Սունիասի , ազիզ վէ
միւնէվլէր վէ հէման պիր բէյլամպէր մագամընտա թու-
թուլմուշ իտի :

Սունիասի նէրաիվէնտէն աշաղը ինէրէք , ճէլլանըն դար-
չըսընտա սուրտուղունտա ,

—Նէ° խապէր , -տէտի միւմախլէյհա :

—Պիթտի , էֆէնտիմ , -տէեու ճէվապ վիրտի Սու-
նիասի :

—Նէ° եաբտընըզ :

—Էմրլէրինիզի իֆա իթտիմ , վէ մագուտլարըմըլտան
սիւալ կլլէտիմ :

—Նէ° ճէվապ վիրտիլէր :

—Շու ճէվապը վիրտիլէր քի , զէմանը սապըգտա Հին-
տիաթանըն ինթիգամ ալըճըլարընըն սուլթանընա , նէ
եօլտա հիւսնի նազարլա պագմըշլար իսէ , միւսթագպէլտէ
տախի օ նազարլա պագաճտգլար սըր :

—Պու կիւն քէնտիլէրինէ ֆէտա իտէճէկիմ գուրպան-
լարա տպիր պիր շէյ սէյլէտի°ն մի :

—Էվլէթ :

—Գապուլ կլլէեէճէ°քլէր մի :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , գապուլ իտէճէքլէր :

—Բէք իյի , էյլէ իսէ մագուտլար , թամէրլիտլէրին
էն սօն էվլաուընա մուավէնէթ իտիեօրլար . . . հէր նէ ի-
սէ , միւսթագպէլլին էսրարընը պիզտէն կիզլէեէն էօրթիւ-
լէրտէն հիշ պիր խապէր ալընտը° մը :

—Եա պանա քէշֆ օլունան շէյի պէն իյի անլամատըմ ,
վէ եախօտ սիզ պիւյիւք պիր խապէր ալաճագսընըզ :

—Նէ° վագըթ :

—Եագընտա , իհթիմալ տըր քի , պու կիւն :

—Պու խապէր նէ°րէտէն կէլէճէք :

—Մագուտլար պու խուսուսու պէնտէնիզէ սէյլէմէտի-
լէր , ֆագաթ սապըրլը օլուն , էլպէթտէ անլաեաճագսընըզ :

Պու մուհավէրէ , իպատէթ խանէնին նէրտիվէնինտէ տէ-
վամ իթմէքտէ իքէն , ճէլլա սէրայ խըտմէթ քեարլարըն-
տան պիրիսինին կէլտիկինի կէօրմէքլէ ,

—Նէ՞ իսթէհօրսուն , —ձիրիտ , —տէտի :

—Էֆէնտիմ , —ճէվապ վիրտի խըտմէթ քեար , —բրէն
Տօօրկալ Սահիպ շիմտի սէրաեա կէլտի , թարաֆընըլտան
գապուլ օլունմագ իսթիտասընտա պուլունուեօր :

—Հայտէ պուրաեա կէթիր :

Պու էմր իւզէրինէ խըտմէթ քեարը մէրգում պաշընը
էեէրէք , տիշարը չըգմագ իւզրէ իքէն , բրէնսէս ,

—Ճէ՛րիտ , —տէեու մէրգումու չաղըրտը :

—Էֆէնտիմ , —ճէվապ վիրտի խըտմէթ քեար :

—Սօկօր Պէնարէստէն կէլտի՞ մի :

—Խա՛եըր , էֆէնտիմ :

—Կէլտիկի կիպի , պանա կէօնտէրինիլ :

—Պաշ իւսթիւնէ , էֆէնտիմ :

—Հայտէ կի՛թ :

Պատէհու ճէլլա , Սունիասիեէ խիթապէն շէօլէ տէ-
վամ իթտի ,

—Պէն բաթահ Տօօրկալ Սահիպի պու ագչամ պէքլէ-
եօր իտիմ , տիմէք տիր քի , պու գատար աճէլէ իթմէ-
սինտէ , պիր մուհիմմ սէպէպի օլմալը տըր , Պէլքի սէնին
իֆատէն սահիհ չըգաճագ տըր , պէլքի միւմալիլէյհ պու-
րաեա , ֆէվգէլատէ խապէրլէրի համիլ օլարագ կէլմէք-
տէ տիր :

—Իհթիմալ տըր , էֆէնտիմ , —տէտի Սունիասի :

—Հէր հալտէ շիմտի պիր խապէր ալապիլիլիլ , շիւն-
քի իշթէ քէնտիսիտէ կէլիեօր :

Ֆիւլաղը Տօօրկալ Սահիպին , սիւրաթլէ , պու իքի
չախսըրըն պուլունտուգլարը մահէլլէ տօղրու կէլտիկի
կէօրիւմէքտէ իտի :

Միւմաիլէյհ պիր գաշ սանիեէ սօնրա , պունլարըն եա-
նընա վասըլ օլարագ ,

—Սապահլար խայր օլսուն , բրէնսէս հաղրէթլէրի ,
—տէտի , էվրօբաքեարի պիր նէզաքէթլէ , վէ բրէնսէս

ձէլաննն էլինի պուս իյլէհէրէք :

— Սէֆա կէլտինիլ , բրէնս :

— Էֆէնտիմիլ , պէնի տահա կէճ վագըթ պէքլէմէք-տէ իտինիլ , տէյի՛լ մի :

— Էվլէթ :

— Պէօյլէճէ աճէլէ կէլիշիմ , էլպէթատ սիզի թէաճ-ճիւպտէ պըրագմըլ տըր :

— Թէաճճիւպտէ պըրագմանօր իսէ տէ , պագը մուհիմմի խապէրլէր ալաճաղըմը զանն իթտիրիօր :

— Պիլմիշ օլունուզ քի , պու սըրատա ասլա եանըլմա-եօրսունուզ :

— Բրէ՛նս , պէնիմ պիր մէրագլը գատըն օլտուղումուս պիլիրսինիլ : Պու հալտէ կէթիրտիկինիլ խապէրլէրին նէ եօլտա շէյ օլտուղունու չաբուզ սէօյլէյինիլ :

— Պիրի , պիզէ , եանի Հինտիսթաննն հուրրիեթինի արգուլէեհէնլէրէ այիտ էն կիւզէլ խապէրլէրտէն պիրի տիր :

— Էյ տիկէրի՞ :

— Տիկէրի տախի եալընըզ պէնտէնիզէ այիտ պիր շէյ տիր՞ , աճաճա շիմտիլիք պիլէմէեօրում քի , մէսըո՛ւր մու , եօգսա միւքէտտէ՛ր մի օլմալընըմ :

— Բրէ՛նս , պիրինճիսինի սէօյլէյինիլ պագալըմ :

— Բէք իյի , իշթէ սէօյլէեօրում : Պու գատար ասըր-լարտան պէրու բէյղամպէրլէրիմիլ վէ ազիլ քիթապլա-րըմըլ թարաֆընտան սէօյլէնիկէն զարիպ սէօզ , պու կիւն ֆիիլէ չըգմագտա տըր :

— Կա՛նղը զարիպ սէօզ , -թէքրարլատը ձէլլա :

— Եանի Պօվհանի մապուտու թարաֆընտան կէօնտէ-րիլէճէք առէմ , պու կիւն Հիտտէ զուհուր իթտի :

Սունիասի , պու սէօզիւն իւզէրինէ , ուզուն գօլլարընը կէօնէ տօղրու գալտըրտը , վէ ձէլլա տախի պիր թէաճ-ճիւպ պէամէթի իզհար իտէրէք ,

— Սահի՛հ մի , -տէեու սիւալ իյլէտի :

— Շիւպհէ իտէճէք հիշ պիր ճիհէթի եօգ տուր :

— Էօյլէ իսէ , սէօյլէյին պագալըմ , նէ՞ վագը օլտու :

— Տիւն , պիլ իպատէթխանէտէն չըգտըգտան սօնրա ,

Պօվհանինին վէքիլի մուգատտէս մահէլէ կիրմիշ :

—Քի՞մ կէօրմիւշ :

—Բահիպէլէր իլէ պրահմանլար :

—Նէ՞ իշարէթլէր իլէ օ ատէմ օլտուղունու անլամըշ-
լար :

—Էն եանըմազ իշարէթլէր իլէ : Զիւնքի Պօվհանի , ին-
սան էօլտիւրէն եիւղիւկիւնիւ վէ ինսանը եըլտըրըմ կիպի
շարբան էօրթիւսիւնիւ օ ատէմէ վիրմիշ :

—Տօ՛րկալ , իսպաթընըզ վա՞ր մը :

—Պաշ բահիպէ ժիւպէ պու խուսուստա պէնտէնիզէ
եհմին իթտի , վէ ժիւպէ իսէ ասլա եալան սէջլէեհմէզ :

—Ա՛հ , -տէտի Սունիասի , հէեհճան վէ թէքէպսիւր
իլէ , -մապուտլար պու խուսուսու պանա խապէր վիրմիշ-
լէր իտի : Իմտի , պիլմիշ օլուն քի , մապուտլար քէնտի
սէվիւլիւլէրինի ասլա ալտաթմազլար :

—Սահիհէն էջլէ իսէ , -տէտի ճէլլա սէվինճլէ , -պի-
զիմ ղալէպէ իտէճէկիմիզէ գափիէն իթիգատ իտէպիլի-
րիմ :

—Էֆէնտիմ , պու պապտէ շիւպհէնիզ օլմասըն , -տէ-
տիլէր Տօօրկալ իլէ Սունիասի :

Պատէհու ճէլլա , շու վէճհ իլէ իֆատէյի մերամ էյ-
լէտի ,

—Էջլէ իսէ եարընքի շէրէֆլի , վէ ասըրլարճա խա-
թըրտան չըգմաեաճագ օլան կիճէ , մուհարէպէյի ազիմէ-
նին իշարէթի վիրիլէճէք , վէ մուհարէպէ մէյտանլարըն-
տա , Սիվա մապուտուուն պիւյիւք էվլատը , պաշընը ,
Պօվհանինին էօրթիւսիւլէ մուհաֆազա իթմիշ օլտուղու
հալտէ , գան վէ տիւման արասընտա պիզէ կէօրիւնէճէք
տիր :

—Վէ ագըպէթ Հինտ հիւր օլաճագ տըր , -տէեու պա-
ղըրտը Տօօրկալ Սահիպ , բրէնսէսին հէեհճանընտան թահ-
րիգ օլունարագ :

—Վէ ինկիլիզ հիւքիւմէթի Հինտիսթանտա մահվ ի-
տիլէճէք տիր , -տէտի ճէլլա :

—Հէմ պիր տալիս պաշ կէօսլթէրմէեհէճէք տիր , -տէ-

եռւ իւրովէ իթտի ֆագիր Սունիասի :

— Զատէն շիմտիտէն ինկիլիզէր գօրգուլարնտան տիթ-
րէեօրլար , վէ պիւթիւն ասքէրլէրի Պէնարէստէ հարէքէթ
իւզրէ տիրլէր , տէտի Տօօրկալ :

— Տիմէք ինկիլիզէր , Պօվհանի վէքիլինին Հինտտէ կէօ-
րիւնտիւկիւնիւ իշիթմիշլէր , էօյլէ՞ մի :

— Խա'նըր , էֆէնտիմ , հէնուզ խապէրլէրի եօգ տուր :

— Էօյլէ իսէ նէ՞ իշին տիթրէեօրլար :

— Պունու սիզէ անլատապիլմէք իշին , պէնտէնիզէ ա-
յիտ օլան խապէրի պէնան իթմէքիլիմ լազըմ տըր :

— Սէօյլէյին , բրէնս , սէօյլէյին , սիզի տինլէեօրում :

— Տիւն կիճէ Մալգօն ֆամիլեասընըն սէյֆիեէսինի իհ-
րադ իթմիշլէր , վէ մատմուաղէլ Մարի իլէ մատմուաղէլ
Էվանը գաչըրմըշլար : Պունտան մալիւմաթընըլ եօ՞գ մու-
տուր , էֆէնտիմ :

— Պէլքի , -տէտի ճէլլա :

— Շիմաի իսէ պու գըղլարը գաչըրանլար հէր թարաֆ-
տա հիւքիւմէթ թարաֆընտան արանըլմադտա տըրլար :

— Նէ՛ չարէ , հիշ պիր շէյ պուլամաեաճազլար :

— Էօյլէ՞ մի զանն իտէրսինիզ :

— Զիեատէսիլլէ էմինիմ :

— Տիմէք սիզէ , շու գըղ գաչըրըլմասը մատտէսինին
պէնտէնիզէ իլիշիկի օլաճադ ճիհէթի եօգ տուր , աէ-
յիլէ մի :

— Խա'նըր , հաթթա սիզէ վատ իտէրիմ քի , հագգը-
նըզտա ֆայտէսի պիլէ վար տըր :

— Բրէնսէս հէր շէյի պիլիեօր , -տէտի Տօօրկալ քէն-
տու քէնտուեէ վէ ֆէվգէլտտէ սէվինճ իլէ , -տիմէք պուն-
լարը եաբտըրան քէնտիսի իմիշ : Տօղրուսու միւմաիլէյհա ,
քէնտիսի իշին չալըշտըղընտա , պէնիմ իշին չալըշմըշ օ-
լուեօր : (Պատէհու աշիքեար) : Շիմաի , էֆէնտիմ , էմր
իտինիզ , պէնտէնիզ նէ՞ եաբանըմ , եինէ Պէնարէսէ՞ մի
ավտէթ իտէյիմ :

— Խա'նըր , Տօօրկալ , պուրատա գալմանըղը ըէճա ի-
տէրիմ :

—Պէնտէնիդէ լիւղումունո՞ւզ միւ օլաճագ տըր :

—Էվվէթ :

—Նէ՞ իշին :

—Պուրատա պիր զիյնէթ հաղըլանմագտա տըր , սի-
զինտէ պուլունմանըլը իսթէրիմ , վէ զաեթթ թէաճճիւպ-
տէ գալաճաղընըլը վատ խտէրիմ :

—Սիզին արզուլարընըլ պէնտէնիզ իշին էմր տիմէք
տիր : Պաշ իւսթիւնէ , էֆէնտիմ , գալըրըմ :

ՄԷՄՈՒԼՏԷՆ ԽԱՐԻՃ ՊԻՐ ՎԻՋԻԹԱ

Բրէնսէս ձէլա իլէ Տօօրիալ Սահիպ վէ ֆագիր Սու-
նիասի սէրաեա տօղրու եալաշ եալաշ եիւրիւեէրէք ,
միւքեալէմէլէրինի տէվամ իյլէմիշլէր իտի : Պունլար , պաղ-
շէ թարաֆընտան սէրաեըն ալթ գաթ օտալարընա կէօ-
թիւրէն պիւյիւք նէրտիվէնէ վասըլ օլտուգլարընտա , սէրա-
եըն օլ պիր ճիհէթինտէ պուլունան գալտըրըմ իւզէրին-
տէն , պիր աթ աեաղը շամաթասը իշիտիլմէքլէ , պու շա-
մաթա պիրտէն պիրէ տուրտու :

Բրէնսէս պու սէսի իշիտիր իշիթմէզ , քէնտու քէն-
տուեէ ,

—Սօկօր օլմալը տըր , պէն մէրգում իլէ եալընըճա
գօնուշաճաղըմ , -տէտի :

Պատէհու ըիֆագաթընտա պուլունանլարա տօղրու տէօ-
նիւպ ,

—Աֆվ իտէրսինիզ , սիզ եօգարը պուեուրունուչլ , պէն
շիմտի կէլիպ սիզի պուլուրում , -տէտի :

Վէ սիւրաթլէ , պէեազ մէրմէր թաշտան մաամուլ օ-
լան նէրտիվէնի չըգըպ , տէրունի սէրաեու կիրտի , վէ քէն-
տիսինի արամագ իւզրէ պաղլէեէ կէլմէքլիկէ հաղըրլաչ
նան Սօկօր իլէ գարշըլաշտը , վէ ,

—Սօկօր , Նէ՞եէ կէճ գալտըն , -տէտի :

—Էֆէնտիմ , բէք չօգ արատըմ :

—Ֆադաթ նիհաեթ պուլտուն, տէյի՛լ մի :

—Էվլէթ :

—Բէք կի, Էտվարտ Մալգոն միւհթէրէք օլան սէյ-
ֆիեթէթ թէլէֆ օլմո՛ւշ մու :

—Խա՛նըր, էֆէնտիմ, գուրթուլմուշ :

—Նէտէ՞ն պիլիեօրսուն :

—Զիւնքի պիզզաթ քէնտիսինի կէօրտիմ :

—Տիմէք վիրտիկիմ մէքթուպու թէսլիմ իթմիշսին
տիր, տէյի՛լ մի :

—Էվլէթ, մէքթուպունուզու քէնտի էլինէ թէսլիմ
իթտիմ, հաթթա պէնիմ եանքմտա օգուտու :

—Բէք ալէա սանա ճէվապ վիրտի՞ մի :

—Էվլէթ :

—Նէ՞ եօլտա ճէվապ վիրտի :

—Քէնտիսի էֆէնտիմիզէ կէլէճէք տիր :

—Եալլըն՞դ մի :

—Էօլէ զանն իտէրիմ, չիւնքի քէնտիսի պանա, քը-
րէնսէս հազրէթլէրինէ սէօլէ քի, միւրատը իճրա օլունա-
ճազ, վէ պէն պիր սաաթա գատար Սլահապատ սէրա-
եընա միւթէվէճճիհէն եօլա չըգաճազըմ տէտի :

—Սըր Էտվարտ սանա պու ճէվապը վիրտիկինտէ, նէ՞-
րէտէ իտի :

—Վալի լօքտ Սինկըլթընըն սէրաեընտան տիշարը չըգ-
մագտա իտի :

—Սէնտէն պրըլտըգտան սօնրա, եինէ մէգքիւր պե-
րաեա ալտէթ իթմէտի՞ մի :

—Խաեըր, զիրա, պունա պէնտէնիզտէ չիպհէ իթ-
տիմտէ, կէօրիւնմէեէրէք արգասընտան կիթտիմ : Մէր-
գում չօգ սօգաղար տօլաշտըգտան սօնրա, Ֆրանսըլը
տէօգթէօր Տիւօսօնէնին խանէսինէ կիքտի :

—Էօլէ իսէ Էտվարտ կէլէճէք, հէմ եպրնըգճա կէլէ-
ճէք հա . . . ֆիլվազը հէր չէյ հազգումտա խաեըրը օ-
լուեօր, վէ պէնիմ միւրատըմ իշին էլինէ գարըշտըզը-
տա, միւմքիւնսիւզ օլան չէյ գօլապարեօր, —տէտի ճէլ-
լա վահշի պիր սէվինճիէ :

—Էվվէթ :

—Էյլէ իսէ էմր պուեսուրուն , էֆէնտիմ :

—Սանա էմր իթտիկիմ կիպի , կանթ նէհրի գըրլարը-
նը թահարրի իթմէքլիկէ թարաֆըմասն մէմուր օլան գա-
եըգճը վէ պալըգճըլարա , ճօրճ Մալգօն հագգընտա մա-
լիւմաթ սօրտո՛ւն մու :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ :

—Էյ նէ՞ խապէր ալապիլտին :

—Հէքսի տէ այնի ճէվապը վիրտիլէր : Եանի մէրգու-
մուն նաչը քիմսէ թարաֆընտան կէօրիւլմէմիշ , վէ միւ-
պարէք նէհր շիքեարընը հըֆզ էյլէմիշ տիր :

—Ա՛հ , տիմէք ճօրճ Մալգօն վէֆաթ իթմիշ տիր , -
տէտի ճէլա քէնտու քէնտուեէ , վէ պատէհու աշիքեա-
րէ . -Պէնարէստէ , Պօվհանինին վէքիլինին զուհուրինէ տա-
յիր պէյն էլ էհալի հիշ պիր սէօզ կէղիեօ՛ր մու :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ , հէր քէս խէֆիէն սէյլէշմէքտէ
տիրլէր , հէր քէսին գալպինտէ պիր սէվինճ վար տըր , վէ
մուգատտէս թէշէպպիւսին պիրատէրլէրի , զալէպէ սաա-
թընըն եագըն օլմասընտան պահս իտիեօրյար :

—Եանըլմանեօրլար , շիւնքի հագըղաթէն հարպ վէ ֆի-
թուհաթ վագթը եագլաշմըշ տըր : Հայտէ Սօկօր , սէն
կիթ , էմրլէրիմի նէօպէթճի զապիթինէ պիլտիր , վէ թէն-
պիհ էթ քի , սէրանըն վէ պաղշէլէրին պիլճիւմլէ գարու-
լարը էյիճէ մուհաֆաղա օլունսուն , վէ հէր քիմ կէլիր
իսէյ , տէրհալ պանա խապէր վիրտինլէր :

—Էմրինիզ շիմտի իճրա օլունաճագ տըր , էֆէնտիմ ,
-տէտի Սօկօր , վէ բրէնսէսին հուզուրունտա պաշընը է-
եէրէք տիշարը չըգտը :

Ճէլա տախի , հէնուլ Տօօրկալ իլէ Սունիասինին եան-
լարընա ալտէթ իթմիշ իքէն , մուգատտէմա Տօօրկալըն
վիրուտինի խապէր վիրէն խըտմէթքեար կէլէրէք , միւ-
մաիլէյհաեա եագլաշտը . Ճէլա տախի , մէրգումէ խի-
թապէն :

—Ճէրիտ , նէ՞ իսթէրսին , -տէտի :

—Էֆէնտիմ , -ճէվապ վիրտի խըտմէթքտար , -ատէ-

Թա չօճուգ տէնիլմէկէ շայեան պիր քիւչիւք տէլիգանլը ,
մէճրուհ օլտուղու վէ դաեէթ զայիֆ կէզըրիւնտիւկիւ հալ-
տէ , սէրաեա կէլիպ , էֆէնտիսիգէ դաեէթ մուհիմմ պա-
ղը իֆատաթը պուլունտուղունու սէօյլէեօր :

—Պու չօճուղուն իսմի նէ՞ իմիշ :

—Իսմի Գազիլ իմիշ :

—Հա՛ , անլատըմ , պիրատէրլէրիմիզտէն պիրի , վէ
տիւնքի կիւն լօրտ Սինկըլթընըն սէրաեընտա , ճօրճ Մալ-
գօնա գարչը էն տէհշէթի եալան շահիտիկիւնի իտէն չօ-
ճուգ , -տէտի ճէլլա քէնաու քէնտուեէ , վէ պատէհու
աշիքեարէ . -կէլիւն . . . կէլիւն . . . քէնտիսիւնի պէքլէ-
եօրում , -տէտի :

Պու սէօյլէրտէն պիր գաշ տաղըգա սօնրա , ճէրիտ ,
Գազիլի բրէնսէսին հուզուրումա չըգարտը :

Մէրգում Գազիլ , բէնկի սօլմուշ օլտուղու հալտէ , գօ-
լունուն պիրիւնի տախի ասմըշ , վէ կիւեա քէնտիսիւնին եիւ-
րիւմէկէ վէ աեադտա տուրմաեա մէճալի եօդ կիպի կէօ-
րիւնմէքտէ իտի :

Ճէլլա , մալիւմիւմիւլ օլտուղու իւզրէ , օէրթ եիւրէք-
լի պիր գատըն իտի իսէ տէ , եինէ Գազիլի չու հալտէ
կէօրտիւկիւնտէ , գալպիւնտէ իզհարը քէտէր իյլէեէրէք ,

—Չօճուգ , սանա նէ՞ օլտու , բէնկիւն նէ՞ իշիկ պու գա-
տար սօլմուշ , պիր թարաֆը՞ն մը աղըրեօր , -տէտի :

—էֆէնտիւմ , -ճէվտպ վիրտի Գազիլ , -բէք չօդ գա-
նըմ ագտը տա . . . :

—Սէնի քի՞մ եարալատը :

—Պիր ինկիլիզ գամասը :

—Նէ՞ վագըթ :

—Տիւն կիճէ :

—Նէ՞րէտէ :

—Ճօն Մալգօնուն սէյֆիւեսի պասըլտըղը էսնատէ :

—Սէյֆիւեսիւն պասըլտըղընտա , սէնտէ օրատա՞ մը ի-
տին :

—էվլէթ , էֆէնտիւմ :

—Լաքին պու տէտիկին նա՞սըլ օլապիլի :

—Շիմտի անխորհրդ : Խըտմէթ քեաքընըդ Մամիտ ,
պէնտէնիզտէն էմին օլտուղունտան , տէրունի խանէյի
թահգըդ իթմէքլիկէ պէնտէնիզի մէմուր իյլէտի : Պու հալ-
տէ իլք տէֆա պէնտէնիզ , թարացատան թըրմալանա-
րազ , սէյֆիեէեէ կիրաիմ , հալ պու քի , սըր ճօրճ Մալ-
գօնուն խըտմէթ քեարը օրատա պուլունտուղունտան , գա-
մա իլէ պէնտէնիզի վուրտու :

—Անլաեօրունմ : գանըն պէնիմ ուղրումա թէլէֆ օլ-
մուշ տուր : Ֆազաթ սէն էսէֆ իթմէ , պէն պունլարըն
աճրսընը գաթ գաթ չըգարըրըմ : Լաքին հէբսի պու գա-
տար տէյիլ Տէտիլէր քի , սէն պանա մուհիմ խապէրլէր
կէթիրմիշսին : Սէյլէ պազալըմ պանա նէ՞ խապէր կէ-
թիրտին :

—Պիւյիւք պիր զաթը՞ն թէշիֆի խապէրինի :

—Պիւյիւք պիր զաթը՞ն մը :

—Իվլէթ , էֆէնտիմ , չիւնքի պէնտէնիզ պու սապահ ,
եանա երւրիւմէքլիկէ իգթիտարըմ օլմատըղընտան , պէյ-
կիրէ սիւար օլարազ , սիզլէրտէն մուալէնէթ վէ պիր մէս-
քէն նիսազ իթմէքլիկէ կէլմէքտէ իքէն . . . :

—Սըղուլէրինին իքիսի տախի իճրա օլունաճադ տըր ,
-տէտի բրէնսէօ , մէրգումուն քէլամընը գաթթ իտէրէք :

—Էն չօղու պուրատան իքի միլ գազալըդտա , միւ-
քէմմէլ պիր ալանա թէսատիւֆ իթտիմ : Շէյլէ քի կիւ-
ղէճէ թէճհիլ խիլմիշ պիր չօդ գապիթան , վէ պիր չօդ
խատէմէ վէ քէօլէլէր էթրաֆընը իհաթա իթմիշ օլտուգ-
լարը հալտէ , դաեթ միւղէյեէն պիր թաշթըլէվան տէ-
րունինտէ պիր իխթիեար , ֆէվգէլատէ պիր ալամէթ իլէ
պու թարաֆա տօղրու կէլմէքտէ իտի :

—Էյ պու իխթիեար քիմ իմիշ , -տէեու սիւալ իթտի
ճէլլա մէրազլէ :

—Պումինի սիւալ իթնիմ :

—Նէ՞ ճէվապ վիրտիլէր :

—Իսմի րաթան Հայտէրապատ օլտուղունու սէյլէտի-
լէր :

—Բաթան Հայտէրապատ մը , -թէքրարլատըլար քէ-

մալի հայրէթլէ ճէլլա Տօօրկալ վէ ֆազիր Սունիասի :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ :

— Բաժահ Հայտէրապատ պուրանա , եանի պէնիմ օէ-
րանբմա կէլիեօր , հա՛ , -տէտի բրէնսէս :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , չիւնքի զապիթանտան պիրինին
պէնտէնիզէ խիթապէն , «Օղլում , Ալլահապատ սէրանբնա
նէ՞ դատար եօլումուզ գալտը » տէեու սիւալ իտիչինէ
պազըլըր իսէ , տօղրուճա պուրանա կէլէճէքլէր տիր :

Բրէնսէս , Տօօրկալ իլէ Սանիասիեէ խիթապէն , շէօյ-
լէ պէեան իթտի ,

— Աճայիպ , բաժահ Հայտէրապատ եիւզ եաչընը միւ-
թէճավիզ , քիմնէեէ կէօրիւնմէզ , քիմնէյի գապուլ իթ-
մէզ , եալընբըճա եաշար , վէ տաղլարտա պուլունան էսկի
սէրանբնա շէքիլիպ , էօյլէճէ իմրարը էվգաթ իլլէր պիր
զաթ օլտուզու հալտէ , պու զաթըն պու կիւն տէպտէպէ-
սիլլէ պուրանա կէլիչի զարիպ տէյի՛լ մի տիր , Տօօրկալ :

— Հազըզաթէն բէք զարիպ տիր :

— Սունիասի , սէն նէ՞ տէրսին :

— Տահա պէն պիր շէյ անլանամատըմ , ֆազաթ շիւպ-
հէսիզ եազընտա հէր շէյի անլարըզ ,

Բրէնս շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի ,

— Սիզ տախի բէք ալէա պիլիրսինիզ քի , բաժահ Հայ-
տէրապատը Պօվհանի թէշէպպիւսիւնէ իլհագ իթմէք իւզ-
րէ , պու կիւնէ դատար իտիլէն իգտամաթ , պաշա չըգա-
րլլամամըշ իտի :

— Էվլէթ , պու սէօյլէտիկինիզ տօղրու տուր :

— Անըն իչին պունտան պէօյլէ քէնտիսինտէն մուալէ-
նէթ պէքլէմէմէքլիկի , վէ հաթթա եէնիտէն օլ պապտէ
քէնտիսինէ միւրաճաաթ իթմէմէքլիկի գուրմուշ իտիմ ,
ֆազաթ շիմտի քէնտի հիւսնի ըրզասըլլա պէնիմ օւեա-
ղըմա կէլիեօր :

— Աճապա պու կէլիչի նէ՞ սէպէպէ մէպնի օլապիլիր ,
-տէտի Տօօրկալ :

— Հէր նէ սէպէպէ մէպնի օլուր իսէ օլսուն , բրէնսէս
ճէլլանըն սէրանբ , բրէնս Հայտէրապատ իչին տայիմի սու-

բէթտէ աչրդ պուլունմալը տըր, -տէեու իլավէ իթտի Սունիասի չէտիտէն :

— Էվլէթ, շիւպհէսիդ, -պէեան իթտի ճէլլա, -հաթթա միւստիլէյհի քէմալի իթիֆաթ վէ հիւրմէթ իլէ գապուլ իթմէք իսթէրիմ : Ճէրիտ, հայտէ չաբուգ կիթ, զապիթլէրէ նէօպէթճիլէրէ վէ սայիր խըտմէթ քեարլարա Բմրլէրիմի պիլտիր : Թէնպիհ էթ քի, քեաֆֆէսիտէ ռաթահ Հայտէրապատըն իսթիգպալինէ հազըրլանսընլար, վէ սէրաեըն պիլճիւմլէ գաբուլարընը աչսընլար :

Պու էսնատէ ուզագտան միւզիգա սէտալէրի իշիտիլմէկէ պաշատըղընտան, Դազիլ,

— Իշիտիեօրմուսունուզ, իշթէ կէլիեօրլար, -տէտի :

— Չաբուգ էթ, ճէրիտ, չաբուգ, -տէտի բրէնսէս :

Պու էմրի ալտըդտան սօնրա, խըտմէթ քեարը մէրգուս տիշարը չըգտը, վէ Դազիլ տախի եավաշճա արգասընտան կիթտի :

Բրէնս իսէ, Տօօրկալ վէ Սունիասի իլէ պիլլիքտէ, թէտարիքեաթա նէզարէթ իթմէք իւզրէ, սէրաեա տօղրու միւթէրահի օլտուլար :

Պունլար եիւրիւտիւքլէրի սըրտտա, շու մուհավէրէյի իթտիլէր :

— Բրէնսին պուրաեա կէլիշինի տիւշիւնտիւքճէ, հայրէթտէ գալըեօրում, վէ ատէթա շիւպհէ իտիեօրում, -տէտի ճէլլա :

— Նէ՞ իշին, -տէեու սիւալ իթտի Տօօրկալ :

— Չիւնքի շուրասընը պիլմէմ քի, աճապա տախիլի մէմտիքինտէ միլեօնլարճա թէպաասը պուլունան միւսմաիլէյ միւսինն բրէնս Հայտէրապատ, թէշէպպիւսիւմիդէ մանի օլմագ վէ պիդէ իլանը հարպ իթմէք իշին մի պուրտեա կէլիեօր :

— Վէսվէսէ իթմէյին, էֆէնտիմ, զիրա պու տէտիկիւնիդ միւմքին տէյիլ տիր, -տէտի Սունիասի :

— Նէ՞ կիպի,

— Էն ալէա սէպէպ իշին :

— Նասըլ :

— Բրէնս ըստ՝ Հայտերապատ միւսինն իսէ տէ , թիւ-
քի կիպլի հիյլէպաղ , վէ երլան կիպլի միւտէպպիր տիր ,
տէրլէր :

— Պէն պունտան պիր շէյ անլաեամատրմ :

— Շունու տիտէք իսթերիմ քի , էկէր միւմաիլէյհ
տիւլմէն սըֆաթըյլա կէլիպ , քէնտիսինի սիզէ թէսլիմ
իթմէք կիպլի պիր թէսպիրսիլլիք , եախօս տաճա տօղ-
ըուսու պիր տիվանէլիքտէ պուլունաճադ իսէ , օ չէօհրէ-
թի տէ պիւսպիւթիւն եալան վէ եանլըյ տիմէք օլուր :

— Էյլէ իսէ , էկէր խասիմանէ պիր նիեէթլէ կէլմէ-
եօր իսէ , տիմէք պէյնիմիզտէ պիր իթթիֆադ մուգա-
վէլէսի ագտինի թէքլիֆ իթմէք իշին կէլիեօր , -տէտի
բրէնսէս ճէլլա :

— Պէնտէնիզտէ էյլէ զանն իտէրիմ , չտէտի ֆադիր
Սունիասի :

— Քէզալիք պէնտէնիզ տախի էյլէ զանն իտէրիմ ,
-տէեու իլավէ իթտի Տօօրկալ :

— Էկէրչի պէյլէ չըգաճադ օլուր իսէ , պունտան պէյ-
լէ , քիմսէ մուգալէմէթ իտէմէզ , վէ իթսէ պիլէ մաղ-
լուպ օլուր , -տէեու պէեան իթտի բրէնսէս ճէլլա պիր
սէվինն իլէ :

Պու սըրատա մուհարէպէեէ կիտէն պիր ալալլին միւ-
զիգալարը թարաֆընտան իճրա իտիլէն ահէնքլէրէ միւ-
շապիհ պօրու սէտալարը իշիտիլտի :

Բրէնսէս ճէլլանըն զապիթան վէ զէննէ ալալլը վէ խա-
տէմէյի սայրիէօի տախի , բրէնսի միւմաիլէյհի իսթիգ-
պալ իթմէք իւզրէ , պիւլիւք գաբուտան սէրաեա կիրի-
լէճէք դաբուտուն նէրտիվան բարմագլըգըսըրը եանընա
գատար սուրէթի մունթազամէտէ տիզիլմիլլէր իտի :

ՐԱԺԱՀ ՀԱՅՏԵՐԱՊԱՏ

Ձիքրի սէպգաթ իտէն ալայ, զաեթ միւզէյեէն պիր
թահթրէվանըն էօնիւնտէ վէ արգասսընտա տիգիլմիշ օլ-
տուղու, վէ պու թահթրէվանըն եանընտան տախի, սա-
րայլարտա պուլունան տիլսիգլէրէ մախսուս էլպիսէ կիյին-
միշ օլան կիւզէլ պիր արապ եիւրիւտիւկիւ հալտէ, պաղ-
չէեէ կիրտի:

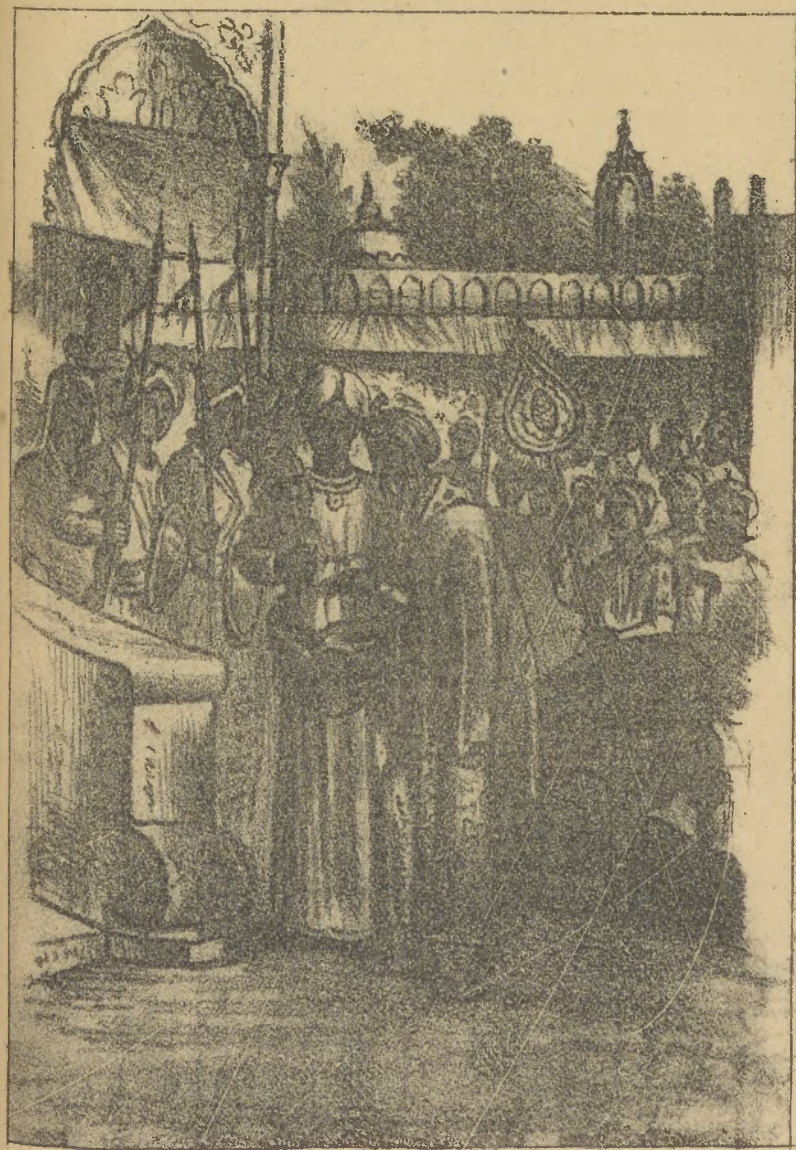
Մէզքիւր ալայ, պու հէյեթթլէ, սերաեա կիրիլէճէ.ք
օլան նէրտիվէնին ալթ պաշընա գատար կէլիպ, մահէլլի
մէզքիւրտէ թահթրէվանճըլար տուրտուլար, վէ թահթ-
րէվանը աշաղը ինտիրտիլէր: Օ անտէ միւզիդալար տախի
տուրուպ, ըաժահ Հայտերապատ, իւզերինտէ օթուրմուշ
օլտուղու սիմ իլէ իշլէնմիշ շիլթէլէրտէն ահէսթէ ահէս-
թէ աշաղը ինտի:

Միւմաիլէյի ըաժահ, չօգտան պերու օգուեանլարըմը-
զա մալիւմ օլտուղու իւզրէ, ճօրճ Մալգօն օլուպ, մէր-
գոււմ օլ տէրէճէ գըեաֆէթինի վէ սիմասընը թէպտիլ
իթմիշ իտի քի, շու հալտէ քիմնէ, հաթթա գարնտաշը
վէ նիշանլըսը պիլէ քէնտիսինի կէօրսէլէր թանըեամազ-
լար իտի:

Շէօյլէ քի մէրգոււմ, եիւզ եաշընտա օլան ատէմլէրին
հէյեթթինի քէսպ իթմիշ օլուպ, սըգ քիքրիքլէրի կէօզ-
լէրինի նիմ սուրէթտէ էօրթմիւշ, ուզուն, ագ վէ միւ-
քէմմէլ պիր սագալ կէօքսիւնէ գատար ուզանմըշ, վէ
ալթուն վէ էլմաս իլէ միւզէյեէն պիր էլպիսէ կիյինմիշ
օլուպ, հէր պիր հարէքէթի տախի, հագըգաթէն քէն-
տիսինին պիր իթիեար օլտուղունա տէլալէթ իթմէքտէ
իտի:

Հէր նէ իսէ, իշթէ պու իթիեար թահթրէվանտան
ինէրէք, գիքրի սէպգաթ իաէն արապըն օմուզունա տա-
եանտը, վէ զաեթ տիգգաթ իլէ ահէսթէ ահէսթէ նէր-
տիվէնին գատէմլէրինի չըգմաեա պաշլատը:

Մէրգոււմ արապ, կիւեա էֆէնտիսինէ գօլթուգ տէս-

Իջևորդի ստեփան Բաժան Ճորճ Մարգարիտի. Ս. 220

Թէքիկի իտէրէք, գուլաղընտան աչաղը,

—Ա՛հ, էֆէնտիմ . . . պէն ատէթա գօրգուեօրում ?
—տիմէքտէ խտի :

—Սո՛ւս, սօնրա պիզի էլէ վիրիրսին հա՛, —տէտի ճօրճ
եաւլաշճա :

—Լաքին պու էլպիսէնին ալթընտա, պէնտէ քէնտիմի
թանըեամազ օլտում :

—Աֆվ իտէրսին ամմա, պու էլպիսէ սանա բէք կիւ-
ղէլ եագըշտը

—Պէլքի . . . տնճագ չու սիեահ տէրիլէր տէ վիճու-
տիմի խարապ իտիեօր :

—Նէ՞ չարէ, թէհամիւլ իթմէլի :

—Ֆէնա սուրէթտէ չաշի պագըեօրում :

—Գօրգմա՛, պիր չէյ ֆարգ օլունմաեօր :

—Ա՛հ, էֆէնտիմ, բէք զիեատէ պիհուզուր օլուեօ-
րում :

—Տէրիլէրին իլէ հէնուզ արշամատըղընտան տըր : Սէ-
քիզ կիւնէ գատար րահաթ իտէրսին :

—Սէքիզ կիւնտէ՞ն մի, աման էֆէնտիմ, մէրհամէթ
իտին, պէնի տահա սէքիզ կիւն պու հալտէ՞ մի սագլա-
եաճագսընըզ :

—Պէլքի :

—Ա՛հ, պանա բէք եաղըզ օլտու, էկէր սահիհ իսէ,
խասթա օլաճաղըմա հիչ շիւպհէ եօզ տուր :

—Էյ պանա պագ, ուզուն լաղըրտը իտէճէք վագըթ
տէյիլ տիր, հէմ տիլիզ օլտուղունու խաթըրտան չը-
գարմա :

—Հէյ վա՛հ, —տէտի արապ, եիւրեկինտէն պիր ա՛հ
չէքէրէք :

Իֆատէլէրինտէն տախի անլաշըլտըղը իւզրէ, մէրգում
արապ, մալիւմիւմիւզ պուլունան Սթօթ իտի իսէ տէ, չիմ-
տիլիք մէրգումու արապ իսմիլլէ թէսմիեէ իտէճէյիզ :

Հէր նէ հալ իսէ, պու իքի քիմէսնէլէր, քիմէսնին ի-
շիտէմէեէճէկի վէ ֆէրգինէ տախի վարամաեաճաղը պիր
սուրէթտէ գօնուշարագ, նէրտիվէնին եարըսընա գատար

չըգտըլար , վէ անտէն սօնրա , հիչ պիր քելիմէ իրատ իթ-
մէտիլէր :

Պիր գաչ տագըղա սօնրա , ճօրճ , ներտիվէնին իւթ
պաշնա չըգըպ , խանտէմէսի վէ Տօօրկալ Սահիպ իլէ պիր-
լիքտէ քէնտինի իսթիգալ իտէն ճէլլա իլէ գարչըլաշտը :
Վէ միւմաիլէյհա , միւսաֆիրինէ խիթապէն , շու վէճհ ի-
լէ պէհանը իֆատէ իլլէտի :

— Բաժահ Հայտէրապատ , սէրաեքմա թէչրիֆինիլ հէր
նէ սէպէպէ մէպնի օլուր իսէ օլսուն , պիղլէրէ միւպարէք
պիր միւսաֆիրսինիլ : Սիզին պիւլիւք սիւլիլէնիզէ վէ ագ-
սաչլարընըղա հիւրմէթէն , պուրստա հէր չէյ սիզին տիր :
Հէր նէ էմի իտէրսէնիլ , տէրադապ իճրա օլունաճագ-
տըր : Հաթթա ճարիեէնիլ պիլէ էմրինիլէ միւնթագըրըմ :

Ճէլլա հագըղաթէն պու սէջլէտիքլէրինի իճրա էլլէ-
մէք իւզրէ , տիլ չէօքիւպ , էլինի էօքմէք իսթէտի :

— Էվլէթ , էվլէթ , սէնի խապիս վէ մէլունէ գարը ,
իլթէ էջլէ գարչըմըղտա տիլ չէօքիւպտէ , աֆվըղ տի-
լէմէլիսին , լաքին պիլիշ օլ քի , մազհարը աֆվ օլամա-
եաճագսըն , -տէտի արապ քէնտու քէնտուեէ վէ քէմալի
հիտտէթլէ :

Բրէնսէս ճէլլա , միւսաֆիրինին էլինի էօքմէք իսթէտի
իսէ տէ , րաժահ Հայտէրապատ , եախօտ տահա տօղրու-
սու ճօրճ Մալգօն , միւմաիլէյհանըն շու հարէքէթիմի մէն
իտէրէք , զաեէթ զայիֆ պիր սէտա իլէ ,

— Դըղըմ , -տէտի , -նէ՞ եաքրիօրսունուլ , գարչըմ-
տա տիֆ մի չէօքէճէքսինիլ : Հիչ սիզէ պու հալ եագը-
շըր մը , չիւնքի սիզին անընըղտա իքի նէվի թաճ վար
աքը , Շէյլէ քի , պիրինճիսի պիր բրէնսսինիլ , վէ իքին-
ճիսի տիլպէր պիր գատընսընըղ : Ֆիլվադը էկէր սիննիմ
միւսապիտ օղտա իտի , պէն սիզին հուզուրունուղտա տիլ
չէօքմէլի իտիմ :

— Բրէնս հազըթլէրի , սիզին քէլամլարընըղ տինլէ-
մէքլիք , հագըղաթէն բէք թաթլը չէյ տիր , -տէտի բը-
րէնսէս ճէլլա , վէ սաթթէ բրէնսի սալօնա տօղրու կէօ-
թիւրէրէք :

—Պէնտէնիդ իշինտէ, սիզին իլէ գօնուշմագ բէք թաթ-
լը կէլիւօր, —տէտի ըաժահ :

—Պու սէօղլէրինիդ տախի, պուրաեա թէշրիֆինիդիմ
տօսթանէ օլտուղունու իսպաթ իտիւօր :

—Աճայիպ, օլ պապտէ շիւպհէ՞ մի իտիւօրսունուդ :

—Խա'եըր, էֆէնտիմ, շիւպհէ իթմէեօրտում, իլլա
մէմուլ իտիւօրտում :

—Հադգընըզ վար տըր, գըզըմ, պէնիմ պուրաեա կէ-
լիշիմ, տօսթանէ տիւր, վէ պու տօսթլուգ պիր ազտան
տաճա զիեատէ օլաճագ տըր :

—Էվվէթ, էվվէթ, պիր ազտան կէօրէճէքսին, —տէտի
արապ քէնտու քէնտուեէ :

Ճէլլա շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի,

—Բրէնս հազրէթլէրի, ճարիճէնիդէ տէրէճէսիզ մէմ-
նուն վէ մէսրուր գըլտընըզ : Էկէր գապուլ պուեուրուր
խէնիդ, միւսաֆիրիմ վէ տօսթում օլան ըաժահ Տօօրկալ-
Սահիպի սիզլէրէ թագտիմ իտէրիմ :

Պու սէօղլին իւզլէրինէ, Տօօրկալ քէմալի հիւրմէթլէ
պաշընը էյտի, վէ սախթէ բրէնս տախի,

—Բաժահ Տօօրկալ Սահիպ, —տէտի, —պէն հէրնէ գա-
տար սիզի կէօրմէմիշ իսէմոէ, եինէ սիգ պէնիմ եանըմ
տա էճնէպի սաեըմազընըզ, շիւնքի, պէնիմ մէսքէնիմ
օլան տաղարտա չօգ տէֆա սիզին իսմինիդի կէլիթմիշիմ :
Սիզ պիւյիւք վէ մէշհուր պիր իսիմ թաշըմագ տաընըզ,
վէ պու իսիմ, կէլմիշ ասըրլարըն շէրէֆլի քէտաընը գու-
լաղըմա աքս իթմէքլիկէ քիֆաեէթ իտէր : վէ սիզ պու
իսմի լաեըգըլլա մուհաֆազա իյլէմէքտէսինիզ : Շու հալ-
տէ էլինիդի պանա վիրինիզ :

—Թէշէքբիւր իտէրիմ, բրէնս հազրէթլէրի, թէշէք-
բիւր իտէրիմ, —տէեու ճէվապ վիրտի Տօօրկալ էլինի ու-
ղաթարագ :

—Ա՛հ, իսային, ա՛հ, շիմտի սէնի նա՞օըլ պօղաղլաեա՞
ճաղըմը բէք իյի պիլիրիմ ամմա, նէ՛ չարէ սիւքի՞թ իթ-
մէքլիկիմ լաղըմ տըր, —տէտի արապ քէնտու քէնտուեէ :

Ճօրճ Մալգօն, տուտագլարը բրէնտէսին գուլաղընա

տօգանքը տէրէճէսինտէ էյիլէրէք, վէ եաւաշ սէսլէ,

—Գըզըմ, պէնիմ պուրաեա կէլիշիմ, սիզէ պաղըմու հիմմ իֆատաթ վէ թէպլիղաթըմ օլտուղու իշին տիր։ Անճադ եալընըզճա սիզէ սէօյլէեէճէքլէրիմի, ըաժաճ Տօօրկալ Սահիպին գարշսընտա տախի սէրպէսթճէ սէօյլէեէպլիլըմլիմ, —տէտի։

—Հայ, հայ, բէտէր էֆէնտի, սէօյլէեէպլիլիտինիզ, չիւնքի ճարիեէնիզ անէտէն հիշ պիր սըրը սաղլամամ, —տէեու ճէվապ վիրտի բրէնսէս։

—էօյլէ իսէ Տօօրկալ տուրսուն, լաքին պաշգա քիմնէ գալմասըն։

Ճէլա պիր էմր իշարէթի իթմէսիլէ, սալօնտա պուլունան քեաֆֆէյի մէմուրլար տէրհալ տիշարը չըդտըլար։ Եալընըզ տրապ, եանի Սթօր կէօրմէմէղլիկէ կէլիպ, էֆէնտիսինտէն պիր գաշ ահադ էօթէտէ աեադտա տուրմադտա իտի։

Բրէնսէս, էլիլէ մէրգումու կէօսթէրէրէք,

—Պու ատէմ նէ իշին սայիրլէրի կիպի կիթմէտի տէ, պուրատա գալտը, —տէտի։

—Պէնթօլ աալա պէնի թէրք իթմէզ։ Մէրգում, սէրաեմտա պուլունան արապ քէօյլէրին քէթիսիւտաուր օլուպ, զաեէթ սատըգ պիր ատէմ տիր։ Պիշարէնին գուլաղլարը իշիտիր, վէ աղլը տախի վար իսէտէ, տիլի սէօյլէյէմէզ։ Քէնտիսինէ պիր շէյ սէօյլէտիկիմտէ, իշարէթէր իլէ ճէվապ վէրիր, վէ պու իշարէթլէրի տէ եալընըզ պէն անլաեապիլիրիմ, —տէեու ճէվապ վիրտի ըաժաճ։

—Շու պէնիմ տիլիզ օլմաղլըմ եախօտ տիլիզ կէօրիւնմէքլիկիմ, քէնտիլէրիննտէ իսթէտիկի շէյ տիր ա, չիւնքի էկէր շու հալտէ պուլունմապա իտիմ, պէնտէ քէնտիլէրինէ պաղը ճէվապ վէրիր իտիմ . . . լաքին նէ չարէ, սապը լաղըմ։ Ալլահ վիրէտէ, շու տիլիմ սօնունա գատար պաղը գալմասա իտի, —տէտի արտապ քէնտու քէնտուեէ վէ հիտաէթլէ։

Ճօրճ Մալգօն վէ Տօօրկալ Սահիպ պիր գանաբէ իւզէրինէ օթուրմուշ օլտուղլարընտան, բրէնսէս ճէլա տա-

խի, արթըզ մերգնամ արապ տիւտիկի վաղիֆէ, իթմէեհէ-
րէք, կէլիպ եանկարընտա օթուրտու, վէ քէլամա աղազ
պիրլէ :

—Բրէնա հալլէթլէրի, գուլագլարըմըզ սիպին միւպա-
րէք քէլամլարընըզը տինլէմէեհէ հազըր տըր, —տէտի :

—Ահ, նէտէ կիւզէլ ֆուրսաթ, թամ վադըթ տըր...
—տէտի ճօրճ քէնտու քէնտուեհէ, վէ պատէհու եիւքսէք
սէտա իլէ, —Գըզըմ, պէն սիզէ կէլմէք իշին, սիզի բէք
չօգ պէքլէտում, —տէեու իլավէ իթտի :

—Ձարար եօգ, էֆէնտիմ, իշթէ թէշրիֆ պուեուր-
տունուզ եա, կէչէն վագըթլար չարուգ ունուտուլուր,
—տէտի ճէլլա :

—Հէր նէ իսէ, գըզըմ, ասըլ մագսէտէ կէլլիմ : Սի-
զին պիր խալլի վագըթտան պերու պիւյիւք պիր իշէ թէ-
շէպպիւս իթմիշ օլտուղունուզու, վէ մագսէտինիլ նէտէն
իպարէթ պուլունսուղղունու պիլիրիմ :

—Վայ, խապէրինիլ վա՞ր մը :

—Շու մագսէտ, Հինտիսթան շիրքէթինին մահվը, վէ
թամէրլիտլէրին մէմալիքինտէ պիւթիւն ինկիլիզլէրին թէ-
լէֆի տէյիլ մի տիր :

—Էվլէթ, էֆէնտիմ :

—Իշթէ կէօրիւեօրսունուզ եա, սիզլին էճնէպի ճինսի-
նէ օլան ֆէվզէլաթի զարէզ ու ատավէթինիլ, պէնիմ
իշին պիր էսրաթ տէյիլ տիր :

—Էվլէթ, պու զարէզ ու ատավէթ պանա պիր միրառ
օլուպ, բէտէրիմին գանըլլա պանա ինթիգալ էյլէմիշ տիր :

Պու սըրատա արապ, եանի Սթօք քէնտույի կիւճ հալ
իլէ զապթ իտէպիլտիկի կիպի, տիշլէրի արատընտան քէն-
տու քէնտուեհէ :

—Պու գատըն տէյիլ, ատէթա պիր թիմանհ տիշիսի,
վէ եախօտ մէքրուհ պիր էնկէրէք երլանը տիշիսի տիր,
—տիմէք իտի :

—Էկէր պէն շիմտիեհ գատար, պանա իտիլէն թէք-
լիֆլէրի ըհտտ իլէ, թահթը սալթանաթընըզտա պուլու-
նան Պօվհանի էվլատարընըն շիրքէթինէ հիսսէտար օլմա-

տրմ իսէ , սէպէպի , սիզին մահվ իթմէ քլիկի ահտ իթմիչ
 օլտուղանուղ ինկիլիզէրին տօսթու տէյիլ իսէ տէ , միւթ-
 թէֆիզէրի օլմագլըղմ ալը : վէ լաքին սիզին թասավ-
 վուրարընը պէնճէ մալիւմ օլուպ , էկէր եալընը պիր
 քէլիմէ նղղմտան չըգարսամ , վէ եախօտ եալընը պիր
 եանլըչ հարեքէթ իճրասընտա պուլունսամ , թասավլու-
 ճալթը մէզքիւրէնին պօյա չըգմասը իհթիմալտէն օլտու-
 ղունու պիլտիկիմտէն * աղղըմտան հիչ պիր եանլըչ քէլամ
 չըգարմատըմ , վէ հիչ պիր կէօնա եանլըչ հարեքէթտէ
 պուլունմատըմ : Չիւնքի թէչպպիւսիւնիւզիւն մուրէթի
 ճէրէեանընա մանի օլմագլըղը , քէնտիմճէ պիր ճինաեթ
 ատտ իտէր իտիւմ , վէ իւմիտիմի մապուտլարըմը իւզէ-
 ըինէ դօեարագ * պիթարաֆանէ պիր մէպէք իթթիխազ
 իյլէմէքտէ իտիւմ :

— Հապ պու քի ըրէնա հապրէթէրի , պու կիւն պու
 մէպէքի իթթիխազ իթմիչ տէյիլտինիզ , տէյիլ մի :

— Խա'եւըր :

— Նիչի'ն :

— Չիւնքի չիմտի հէր շէյ թէպտիլ օլունտու : ինկիլիզ-
 լէր պէնիւմ հուգուգումու թանըմատլար , վէ իմթիեա-
 զաթըմը թէճալուզ իյլէտիլէր , վէ պէյնիմիլտէ մէվճուտ
 օլան մուգավէլէյի աաէմի պասիրէթ իլէ ֆէսիս իթտիլէր :

— Տիվանէլէր չ , ֆազաթ էլպէթտէ պէօյլէ օլմագ-
 լապըմ իտի . չիւնքի մապուտլարըմը անլէրի մահվ ու
 նապէտիտ իթմէք ինթէտիլէրի հալտէ , կէօլլէրինի պիւս-
 պիւթիւն քէօրլէթմիլ տիր :

— Էվլէթ , էօյլէ օլմուտուր . զիրա քէնտիլէրինէ ֆայ-
 տէլի պիր տօսթու , սուհու գապուլ իթմէզ պիր տիւշմէն
 իթմիլլէր տիր . . . , իմտի պունտան պէօյլէ պէնտէ , պի-
 ղի էպէքտէ օլան վէ քէնտույի մաղլուպ օլմազ զանն ի-
 տէն պիր գուվլէթի մահվ իթմէք իսթէրիւմ :

— Էվլէթ , էօյլէ զանն իթմէքտէ , վէ էօյլէ օլտուղու-
 նու լիսանէն տախի սէօյլէմէքտէ տիրլէր , լաքին պու խու-
 սոգստա եանլըմագտա օլտուղլարընը եագընտա կէօրէճէք
 տիրլէր :

— Իշխէ անըն իշին, պէնտէ սիգէ կէլէրէք, ըստան
Հայտերապատ սիգին միւթթէֆիդինիզ օլտուղունու արղ
խտիւօրում :

Աղու կիւն սիգի պուրաւա Թէվգ իտէն շիւպհէսիզ
Պօվհանի տիր :

— Պէնիմ թէպատամը, խաղինէլէրիմի, վէ քէնտի միւ-
րատըմը, վէ հէրսինտէն զիւտտէ մուալէնէթի մանէվի-
նէմի սիղլէրէ կէթիրտիմ : Պունտան պէօյլէ թէշէպպիւ-
սիւնիւղիւն էն գապիլ թարաֆտարը պէն օլտաղըմ Է իմտի
գանըմը, պլթոււնումու վէ նուֆուղումու իսթէտիկինիզ
կիպի գուլլանընը :

— Ահ, պու կիւն նէ միւպար ք կիւն իմիշ, —տէտի
ճէլլա սէգինն իլէ, —իքի վուգուաթ կէօր իւմ վէ իշիմ-
տիմ քի, գալպիմի մէսրուր իյլէտիլէր : Պու վոնգուաթըն
պիրի, Պօվհանի Վէքիլինին Հինտիսթաննա կահիր օլմասը
օլտուղու հալաէ, տիկէրի տախի ըստան Հայտերապատըն
պիգէ միւթթէֆիդ օլմասը տիր : Պունտան պէօյլէ զալէպէ
Խտէճէկիմիզէ արթըգ էմին օլմալընը :

— Իշխէ, գըղըմ, պէնիմ նէ իշին կէլտիկիմի սիգէ
անլաթտըմ, շիմտի պէնանը հալ իթմէքլիկին սըրտար մի
ղին յոիր : Սէօյլէյին, շիմտիւնէ գատար նէ Էարտընը,
վէ պունտան պէօյլէ նէ հարաճաղսընը :

Ճօրճ պու սէօղլէրի սէօյլէյիպ, իշիտէճէկի սէօղլէրի
լաւըգըլլա անլամադ իշին, նաղարը տիգգաթընը բրէն,
սէս ճէլլաւա բթֆ իյլէտի :

ՃԵԼԼԱՆԸՆ ԻԳՐԱՐԸ

— Դէ՞ Եւրպայի մը սիւսլ իտիեօրսունուղ , — Թէ՛ք-
րարլատը ճէլլա մաղրուրանէ սուրէթտէ , — Էջլէ իտէ , պէ-
նի կիտիսլէ յինիզ : Եկէր իֆատաթըմը իշխանէճէք օլուր-
սանըզ , պիւյիւք իշէք Եւրպայ օլտուղըմու Նալէնէն իզ-
րար իտէճէքսինիզ :

— Պուեուրուունուղ , գըզըմ , տինէեօրում :

Պու սէօզ իւզէրինէ , բրէնսէս ճէլլա քէմալի հէեէճան
իլէ եիւզիւ գըզարըպ , եիւրէկի տախի չիտտէթլէ վուրա-
րազ , շու վէճհ իլէ իթայի ճէվապ իլլէտի :

— Էֆէնտիմ , մալիւմինիւզ օլտուն քի , Հինտիսթան-
տա ինկիլիզ Նէսլինի իքի կիւն զարֆընտա քիւլլէն մահվ
իթմէք իշին , հէր կէօնա թէտապիրի իթթիլազ իլլէմի-
չիմ տիր . . . : Պէնիմ տէտէմ վէֆաթ իթտիկի զէման ,
բէտէրիմէ շէջլէ տէմիշ իտի . « Էվլատըմ , Էկէր սէն ար-
ղու օլտունան միւրատա մուվաֆֆազ օլամազ իսէն , Էկէր
վազըթլար սանա միւսայիտ օլմազ իսէ , սէնին Էվլատը-
րընա թալիմաթ վէր , վէ վէֆաթ իթտիկին սըրատա , ան-
լէրէ զարէզ ու ատավէթ վասիեթ էթ : » Իշթէ տէտէ-
մին բէտէրիմէ սէջլէտիկի , բէտէրիմ տալի պանա թէք-
րարլատը : Ճարիեէնիզ տախի իշպու մուգատտէս վէ տէհ-
չէթլի մէմուրիեթի գապուլ իլլէտիմ : վէ պէնտէն Էվ-
վէլ բէտէրիմին Եւրպայը կիպի , պէնտէնիզ տալի քէն-
տիմի օ ուղուրա ֆէտա իթտիմ : Պէշ սէնէտէն պէրի տիր ,
լաէնգաթի չալըմագտաեւմ : Պէշ սէնէտէն պէրի տիր ,
չալըմագտաեւմ պիր կիւն պիլէ կէչիրմէմիշիմ : Թէշէպ-
պիւսիւմիւզ գարանըգտա եիւրիւեօր , վէ կիթտիքճէ
պիւյիւեօր : Կօլգօնտտան Բէնթօպա , Ուտտան Պէնկալա ,
Տէլհիտէն Մատրասա , Մատրաստան Նայբուրա , վէլհասըլ
Հինտիսթանըն հէր թարաֆընտա գաեըշ վէ գամա մէզ-
հէպինի Նէշր իթտիմ : Պիր թագըմ զարէզ ու ինթիգամ
ալըճըլարընըն սուլթանը օլտում : Ատէմլէրիմիկին հիյնի
հաճէթտէ քէնտիլէրինի հըֆզ , վէ Եախօտ տիւշմէն Էլինէ

կէշմէեհերէք և թէլէֆ օլմալարը իշլն , խաստէթէն եհր ալ-
թընտա կիզլի լաղըմլար աշտըրաւմ : վէ պիր թուգըմ հօ-
շուլմագ պիլմէզ ճէնկճիլէր թէտարիգիլէ , պունլարըն էլ-
լէրինի ալըշտըրմագ իւզրէ , պու անէ գառար հէր կիճէ
պիրէր ինկիլիզ էօլտիւրթմէքտէ իտիմ :

Ճօրճ պու սէօզ իւղէրինէ , տէրուճէն հիսս իյլէտիկի
հէեէճանը աղիսի մէն իտէմէեհերէք , պիրտէն պիրէ տիթ-
րէտի իսէ աէ , պէրէքեաթ վիրսին քի ճէլլա քէնտի միւ-
թալաասընաւ տալմիշ , վէ Տօօրկալ Սահիպ տախի պիւ-
թիւն նաղարը տիգ գաթընը բրէնսէսին քէլամլարընա պթֆ
իյլէմիշ օլտուգլարընտան , իքիսի տախի սախթէ իխթի-
եարըն շու հարէքէթինի ֆէրգ իտէմէտիլէր :

Հէր նէ իսէ , ճէլլա , տահա զիեատէ պիր աշգ իլէ ,
քէլամա տէվամ իյլէտի ,

— Պունտան շէքիզ կիւն մուգատտէմ , Նայթուրտա ,
Ֆանսիկարլար , բէյիս Դօուլէյի պօղտիւլար : Տէօրթ կիւն
էվվէլ , Տէլհիտէ , Թուկլար , սըր Ֆօլքսթընը գաեըշլա-
րըյլա գաթլ իյլէտիլէր : վէհասըլ պունտան իքի կիւն
մուգատտէմ տախի , պիզիմ հարարըմըզ թահարրի իտէն
պիր ատէմ , Պօվհանի էվլատլարը մարիֆէթիլէ , եիւրէ-
կինտէն գամա իլէ թէլէֆ իտիլտի : Պու խայինին քիմ օլ-
տուղունու անլամագ իսթէր իսէնիզ , Պէնարէս մէճլիսի
րէյիսի ճօն Մալգօն տէտիքլէրի հէրիֆ տիր :

Ճէլլա պու մէքրուհ քէլամլարը սէօյլէտիկինտէ , ճօր-
ճուն հըրս ու հիտտէթի տէրէճէյի աշարագ , վէ շու
հալտէ պիր տագըդգաճըզ էմրի պասիրէթի ունուտարագ ,

— Ահ , խայինլէր , խայինլէր , -տէտի եիւքսէք սէտա
իլէ , վէ էլինի գամաճը իւզէրինէ կէօթիւրիւպ , աեաղա
գալգարագ ,

— Բրէնս , նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ , -տէտիլէր բրէնսէս
իլէ Տօօրկալ հայրէթտէ գալարագ :

Պու սըրատա ճօրճ , ագլընը պաշընա թօքլաեղպ , եա-
լընըզ օլտուղու հալտէ , պէօյլէ պիր թէհլիքէլի իշէ պաշ-
լամագ միւնասիպ օլամաեաճաղընը , վէ սօնուհտա կէրէք
քէնտինին վէ կէրէք Մարի իլէ Լվանըն թէլէֆինէ սէպէպ

օլաճաղընը ֆէհմ պիրէ , սէօղիւնէ շու վէճհ իլէ խիթամ վիրտի :

—Ահ , խային ինկիլիզէր , լանէթլի ճինս էվլատլարը , ինչապաւն հէթիւիլտէ , պու թէլէֆ օլանլար կիպի թէլէֆ օլուրսունուղ :

Պու էսնատէ Սթօր տախի քէնտու քէնտուէ ,

—Աման հա՛ Բապպիմ , նէ՛ հալ իչինտէյիլ , առէթա սաչլարըմ իւրրիւքիւեօր , —տիմէքաէ խի :

—Իշթէ բրէնա հազրէթլէրի , պիլիմ հաղմիլ պու տուր , Պունտան սօնրա սիղէ էմին օլապիլվիմիլիլ , — տէտի ճէլլա :

—Էվլէթ , գըղըմ , էմին օլունուղ , պունտան պէօյլէ պէնտէ սիզին չէրիքիւպիմ , —տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ , վէ քէնտու քէնտուէ , վէ աղիմ հիստէթլէ . —Ահ , իշթէ պէնիմ հիսպէրիմտէ սալա եանլըջ եօգ իմիշ , բէտէրիմին գաթիլլէրի պունլար իմիշ , —տէտի :

—Աիմտիէէ գատար ինկիլիզէրտէն չօգ քիշի գուրպան իթտիմ , վէ պունտան պէօյլէ տախի խաճէյիմ . . . էվլէթ , . . . էվլէթ . . . րաթահ Հայտերապաա , էկէթ սիզին դարէզ ու ինթիգամլարընըլ տախի պէնիմքիլէրէ պէնզէրլէր իսէ , եէմին իտէրիմ քի , միւ.բէմմէլ ուրէթտէ աիլըլ ինթիգամ իթմէքիլիէ մուվաֆիադ օլաճաղըլ :

—Իւմիտ իտէրիմ , —տէտի ճօրճ սօղուգճա :

—Բրէնէս ճէլլանըն նէ՞ եօլտա ինթիգամ ալարըլընը պիր սաաթա գատար կէօրիւսիւնիւլ :

—Պէր սաաթա գատար մի՞ :

—Էվլէթ օ էֆէնտիմ :

Պու աիլալըլմուղ քէլամլար իւզէրիսէ , ճօրճ տիւշալըլ իղթիւրապ օլարադ ,

—Աճալիօլ , պու գատալն նէ՞ տիմէք իսթէեօր , տօղրուտու իսթէմէտիլիլ հալտէ , պանա գօրգըս վիրիեօր՝ —տէտի քէնտու քէնտուէ :

Պու էսնատէ , սալօնուն գաբուտու աչլարադ օ Սզիօր կէօրիւնտիւ , վէ գըմլտանմագսըղըն գաբունուն էօնիսնէ տէ աուրտու , Գաբու հէր նէ գատար շամաթասըգճա ա-

չըլտը իսէ տէ, բրէնսէս եինէ արգասընա պագըպ, եա-
նընա եագլաշմասընը Սօկօրա իշարէթ իթտի: Վէ մէր-
գքում եանընա կիթմէսիյլէ, միւսմաիլէյհա եավաշմա,

—էյ նէ իսպէր վար, —տէեու սիւալ իթտի:

—կէլիեօր, էֆէնտիմ, —տէտի Սօկօր:

—Սըր էտվա՛րտ մը:

—Էվվէթ . . . առհա ուզագտա իսէ տէ, անըն օլտու-
ղունու ֆէրգ իթտիմ: Պիր հայվանա բագիպ օլմուշ, դա-
եէթ սիւրաթլէ կէլիեօր . . . հիսապճա պէշ տագըգանա
գատաք պուրատա տըր:

—Եալընը՞ղ մը տըր:

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, եալընըղ տըր:

—էյլէ իսէ, եանըլմամըշըմ, պիշարէ նիշանըսընա . .
լան ալէպգասընտան քէօրլէնիշտէ, պու եօլտա տիվանէ-
նէ քիւսթախըղա ճէսարէթ իտիեօր:

—կէլտիկի կիպի նէ՞ եաբալըմ:

—Ղանէթ իլթիֆաթ իլէ իսթիգպալ իտիպ, ապանօղ-
տան մագամուդ օլան սալօնա կիրտիրինիլ: Պէնտէ շիմտի
կէլիր օրատա պուլուրում: Պագաթ սէն վէ տիկէր Էքի
սատըգ իատէմէմ, կիզլի պիր մահէլտէ կիզլէնիպ, չա-
ղըրտըղըմ վագըթ կէլինիլ, անլաշրտը՞ մը:

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, անլատըմ:

—էյլէ իսէ, հայտէ կիթտէ, վագիֆէնի թէմամըյլա
իճրա էթ:

Սօկօր տիշարը չըգտը. ճէլլա տախի, եիւզիւնտէքի
սէվինն իմարէլէրինի. քէմալի իզթիրապլէ կէօրմէքտէ օլան
ճօրն Մալգօնա տօղրու տէօնէրէք:

—Բրէնս հապքէթլէրի, —տէտի, —շիմտի պիր էճնէպի-
նին, ճարիւնէնիգէ վիզիթա վիրտիկինի իսպէր պտըմ քի,
մէրգումու մուգատտէս թէշէպպիւսիւմիւզիւն մէնֆաաթը
իշին, տէր հալ գապուլ իթմէքիկիմ լազըմ տըք: Իմտի
պիր սաաթ գատար եանընըղտան մուֆադագաթ իթմէք-
լիկիմէ միւսաատէ պույուրուրսունուդ, տէյի՞ մի:

Սաթիթէ իլթիեար ասլա ճէվապ վիրմէյիպ, անճադ
մուվաֆֆագաթ իթմիշ քիպի պաշըն էյտի: Ճէլլա տա-

խի շու վէճն իւն տէվամ իթտի՝

—Էֆէնտի բէտէր, էկէր եանըմազ իսէմ, զաթընըզ եօրկուն օլմալըսընըզ : . . . իմտի մուվաֆֆազաթ իտէր Իսէնիզ, սիզին իգամէթինիզ իչին թախսիս իյլէմիշ օլտուղում տայիրէնէ կէթիւրէյիմ : Օրաեը սիզէրէ լաեըզ պուլաճաղընըզը իւմիտ իտէրիմ :

—Գըզըմ, պէն հէր նէ գատար իխթիեար իսէմօնէ, գուվլէթիմ հէնուզ եէրինտէ տիր, վէ եօրկունըւզ տէնիլէն շէյի պիլմէմ : իմտի, պանա թագտիմ իյլէտիկինիզ իսթիրահաթտան լէզէթիապ օլմագտան իսէ, թէքմիլ Հինտիսթանտա քէսպի շէօհրէթ իթմիշ օլան սէրաեընըզըն պաղչէլէրինի սէյր ու թէմաշա իթմէքլիկի արզու իյլէրիմ :

—Պաշ իւսթիւնէ, էֆէնտիմ, րաթահ Տօօրկալ Սահիպ սիզէ սէրաեըմըն վէ պաղչէլէրիմին հէր թաքաֆընը կէօսթէրսինլէր : Հայտէ, Տօօրկալ, բրէնս հաղրէթլէրինի կէզտիրին :

Ճօրճ Մալգօն աեաղա գալգտըզընտա, բրէնսէս եինէ Ճօրճ Մալգօնա խիթապէն :

—Պէնտէ պիր սաաթա գատար պիզինլէ պիրլէշիրիմ, վէ պու կիճէ սիզէ լաեըզ պիր զիյնէթ իճրա իտէճէյիմ :

—Պանա լաեըզ պիր զիյնէթ մի, պէլքի ինթիգամ զիյնէթի տիր :

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, սէօյլէտիկինիզ կիպի :

—Պուեուրունուզ, բրէնս հաղրէթլէրի, կիտէլիմ, - տէտի Տօօրկալ :

Պու սէօղիւն իւզէրինէ սախթէ իխթիեար, արապըն օմուզունա տաեանարազ, վէ քէնտու քէնտուեէ,

—Աճապա պուրատա նէլէք կէօրէճէյիմ, -տիեէրէք, Տօօրկալըն արգասընտան կիթգէքիկէ պաշլատը :

Յթօք իսէ, պու էսնատէ էֆէնտիսի կիպի, պիւթիւն աղիզլէրին մուվլէնէթինի եարտըմա չաղըրարազ, շու թէհլիքէտէն պաշլարընը նասըլ գուրթարապիլէճէքլէրինի տիւշիւնմէքտէ իտի :

Մէքդուման իւշ շախալար սալօնտան տիշարը չըգտըրտան սօնրա, Սօկօր իչէրի կիրիպ :

— Էֆենտիմ, Էտվարտ Մալգօն կէլտի, վէ մէրգումու
էմր պուսուրտուղունուզ սալօնա կէօթիւրաիւմ, — տէտի:

— Բէք էյի . . . հայտէ արթըզ սէն կիթտէ, ըէֆիզ-
լէրին իլէ պիւրիքտէ պէքլէ: Պէն շիմտի կէլիւրիմ:

ՏԻՇԻ ԳԱՐԼԱՆԸՆ ՄԱՂԱՐԱՍԸ

Ճօն Մալգօնուն քիւչիւք էվլատը սըր Էտվարտը, Սօ-
կօրուն կէօթիւրմիւշ օլտուղու սալօն, հէր նէ գատար
պիւլիւճէք օլուպ, թէզեինաթ վէ տէօշէմէսի տախի զա-
նէթ նէֆիս իտի իսէտէ, ինսանա տէհշէթ վիրիճի պիր
հէյեթի վար իտի, շէյլէ քի, թավանը գօսու գըրմըզը
պօսա իլէ պօսանմըշ: վէ տիւրլիւ պէ տիւրլիւ ըէսիմէր
իլէ թէզեին իտիլմիշ օլուպ, գանաբէ վէ գաբու բէրտէ-
լէրի իւզէրինէ գըրմըզը չիշէքլէր վէ գուշ թասվիրլէրի էշ-
լէնմիշ սիեաշ Զին օաթէնինտէն իտի քի, պուսլարըն
քեաֆֆէսի ինսանա աճայիպ պիր հայտէ կէօրիւնիւր իտի:

Իշթէ Էտվարտ Մալգօն պու սալօնտա եալընըզճա պէք-
լէտիկի սըրատա, պիրատէրի ճօրճ Մալգօնուն տախի այ-
նի վագըթտա քէնտի պուլունտուղու սէրայտա պուլուն-
մասը հագգընտա ալա շիւպհէ պիլէ իթմէեօր իտի:

Պու տէլիգանլընըն ըննկի զանէթ սօլմիւշ իսէ տէ, եի-
նէ ճէսարէթի ֆէվգէլատէ օլուպ, գուրմիւշ օլտուղունի-
նէթինի սօնունա գատար տէվամ իթմէք ֆիքրինտէ պու-
լունտուղու, հալ ու հէյեթիինտէն անլաշըլմագտա իտի:

Էտվարտ պիր ազ միւտտէթ եալընըզճա մէզքիւշ սա-
լօնտա գալտըգտան սօնրա, պիր արա գաբու աշըլարագ,
ճէլա զահիր օլտու: Միւմաիլէյհա սաքին վէ կիւլէր եիւզ
կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ տէ, շու կիւլէր եիւզիւլիւկիւ
թէհտիտտէն տահա զիեատէ տէհշէթլի իտի: Բրէնսէս
ճէլա, Էտվարտա տօղրու իլէրլէմէսինտէ, մէրգում տէ-
լիգանլը տախի պիր աուրմ իլէրի եիւրիւնէրէք, ատի պիր

գառաւնա սէլամ վիրիւօր կիպի, միւմաիլէյհաեա սօվուգ պիր նէզաքէթլէ սէլամ վիրտի :

Ճէլլա իսէ, աճայիպ պիր նազար իլէ էտվարտա պա-
գարազ :

—Տիմէք կէտինիլ, հա՛, —տէտի :

—Կէլէճէկիմէ շիւպհէ՞ մի իտիւօրտունուզ, էֆէնտիմ :

—Էվվէթ :

—Նէ՞ իչին, աճապա սիզին Ալլահապատ սէրաեընզըն պիր գարլան տիշիսինին մաղարասը օլմասընտան գօրգա-
րազ, կէլէմէ՞մ մի դանն իտիւօրտունուզ :

—Էվվէթ :

—Էյյլէ իսէ եանըմըչսընքզ, չիւնքի պիլմէլիսինիլ քի, էտվարտ Մալգօն հիչ պիր շէյտէն գօրգմազ, նասըլ քի շիմտի տէ պէնի քէմալի սիւքիւնէթ վէ էմնիյնէթ իւզրէ կէօրմէքստէսինիլ : Պու սապահ ասէմէրինիզտէն պիրի պանա սիզին պիր գըլթա մէքթուպունուզու կէթիրսի քի, պու մէքթուպտա, պէն եալընըզա կէլիպ սիզի պուլտու-
ղում հալտէ, էվա վէ Մարի հազգընլարընտա մալիւմաթ ալապիլէճէկիմի իշար իթմիշ իտինիլ, իշթէ, էֆէնտիմ, պէն տախի էմրինիզէ իմթիսալէն, վէ պիլա թէրէտտիւտ եալընըզա կէտիմ, վէ իֆատաթընըզա միւնթաղըրմ :

—Բէք էյի, շիմտի սիզին պիլմէք իսթէտիկինիլ մա-
լիւմաթ նէ՞ տիր :

—Էվա իլէ Մարի նէ՞րէտէ տիրլէր :

—Էվա իլէ Մարի պուրատա տըրլար :

—Պու սէրաեըն իչինտէ՞ մի :

—Էվվէթ, իքիսի տախի պու սէրաեըն իչինտէ տիր-
լէր, Պու խուսուս սիզի թէաճճիւպտէ պըրազընօր, տէ-
յի՞լ մի, էտվարտ Մալգօն :

—Ասլա :

—Սահի՞հ մի :

—Նէ՞ տիմէք իսթէրսինիլ, մատամ : Եավաշ եավաշ էֆքեարընըզը անլամաեա պաշլաեօրում, վէ տուլղուլա-
րըմ, պու եէնի ճինաեէթի տախի սիզ իչլէմիշ օլտուղու-
նուզու պանա խապէր վէրիւօրլար :

— Հագրգաթէն տույլուլարընըզ եանըլման օրլար , — տէտի բրէնսէս իսթիհզա իլէ :

— Փագաթ շիւպհէսիզ իշպու ալլազ ճա մուամէլէնիզտէն նաշի նատիմ օլմուշտունուզ տուր :

— Էյլէ՞ մի զանն իտէրսինիզ :

— Հարէքէթինիզ էյլէ կէօսթէրիեօր :

— Օլ խուսուստ էյիճէ էմի՞ն մի սինիզ , սըր էտվարտ :

— Էվլէթ , էմինիմ , չիւնքի նատիմ օլմանա իտինիզ , պէնի պուրանա նի՛չին ճէլպ իտէճէք իտինիզ : Մատամքի պէնի պուրանա կէթիրթտինիզ , բէճա իտէրիմ , մատամ , էմրինիզի վիրինտէ , Մարի վէ էվա իլէ կիտէլիմ :

— Սըր էտվարտ , սիզ տիվանէ՞ մի սինիզ , — տէտի ճէլլա տէհէթի պիր թէպէսսիւմ իլէ , — զիրա պէնի թանըտըղընըզ հալտէ , հագրգըմտա պու եօլտա մուհաքէմէ՞ մի իտէպիլիեօրտունուզ : Պիր քէրրէ Մարի վէ էվա պէնիմ սէրանեմա կիրմիշէր իքէն , պէն անլէրի տիշարը սալը վիրէճէկիմի ագլընըզ քէսէ՞ր մի : Պաւնտան պէյլէ պէն անլէրի գոյվիրմէմ , պէնիմ սէրանեմտա մահֆուզ գոյլաճագ տըրլար :

Պու սէօզլէր իւզէրինէ , էտվարտըն եանագլարը գըզարտը , հիտտէթինտէն անլընըն տամարլարը գապարտը , վէ չըլտըրաճագ պիր հալէ կէլիպ , պիր իքի սանիհէ սօնրա , հիտտէթի թէսկին օլտու , վէ քէլամա աղազ պիրլէ :

— Մա՛տամ , — տէտի , — սիւքիւնէթ իւզրէ պուլունմագլըղը քէնտի քէնտիմէ եէմին էյլէմիշ իսէմտէ , ինսանըն սապըընըն տաթի պիր հուտուտու վար տըր : Իմտի , սօնու մուխաթարալը օլան պիր օեոււնու պէնիմլէ օյնամանընըվ , վէ պէնիմ վէ գարնտաշըմին նիշանլըլարըմըզը պանա իեհատէ իտինիզ :

— Խա՛նըր , վիրէրէմ տէտիք եա :

— Պու սօն սէօզլինի՞ւզ միւ տիւր , մատամ :

— Էվլէթ սօն սէօզլում տիւր :

Էտվարտըն բէնկի եէնիտէն սօլարագ ,

— Մատամքի միւրստընըզ պու իտի իսէ , պէնի նի՛չին ճէլպ իթտինիզ :

— Իթտիկինիդ ֆէնալըդա գարշը ֆէնալըդ իթմէք իչին :

— Պանա՞ մը , մատամ :

— Էվլէթ , սիզէ :

— Լաքին պէն սիզէ նէ՞ ֆէնալըդ ետրտրմ :

— Նէ՞ չարուդ ունութտունուդ : Ֆադաթ պէն , էօյլէ պիր ֆէնալըդ չարչարուդ ունուտան սօյլարտան տէյիլիմ : Տիւն պանա հադարէթ իթտիկիդ , պէնի գովտունուդ , պէնտէ սիզտէն ինթիգամ ալաճաղըմ :

— Պիկինա՜ գըզլարտա՞ն մը . . . :

— Էվլէթ , հէմ անլէրտէն , հէմտէ սիզտէն ինթիգամ ալաճաղըմ : Տիւնքի կիւն սիզ պէնիմ թէքէպպիւրիւմիւ տեագ ալթընա ալտընըդ , պէնտէ պունա մուգապիլ պու կիւն սիզին եիւրէկինիզի գըրաճաղըմ :

— Մա՛տամ , քէնտինիզի սագընընըդ , -տէտի էտվարտ հիտտէթլէնէրէք :

— Նէտէ՞ն , -տէեու սիւալ իթտի ճէլլա :

— Սիզէ գարշը զուհուր իտէճէք սէտաման , վէ մաս-քէնիզի աշողը ալմագըղա հազըր պուլունան էլիմտէն : Բրէնսէս օմուզլարընը սիլքէրէք :

— Էտվարտ , սահիհէն սիզ տէլիսինիդ , -տէտի :

— Նէ՞ զանն իտիեօրսունուդ , մուխալիֆէթտէ պուլուն-մաղլէ , թատալիւրումտան պէնի ֆարիզ կէթիրիբմիսի-նիզ զանն իտիեօրսունուդ : Սիզէ սէօյլէեօրում , պէն գըզ-լարը իսթէրիմ , վէ անլէրի պանա իեատէ իթմէնիդ իչին , սիզի մէճպուր գըլաճաղըմ :

— Էօյլէ իսէ , սըր էտվարտ , պանա պիր աղ միւսաա-տէ վիրինտէ , պու խուսուստա չիւպհէ իտէյիմ , -տէտի բրէնսէս իսթիհզա թարզըյլա :

— Թէքըրէն սէօյլէեօրում , մատամ , քէնտինիզի սա-գընընըդ , վէ գըզլարը պանա վիրինիդ , զիրա պէն անլէրի իսթէրիմ , վէ հէր հալտէ ալաճաղըմ :

— Սըր էտվարտ , աֆվ իտէրսինիդ , լաքին շունու սի-զէ սիւալ իտէրիմ քի , պու մագսէտինէ մուվաֆֆագ օլ-մագ իչին , նէ՛եէ կիւվէնիեօրսունուդ :

— Էկէր լէճամ գապուլ օլունմաղ իսէ , էկէր սիզի իս-

կեաթ իթմէքիկէ մուվաֆֆադ օլամաղ իսէմ, ճէպր իս-
թիմալ իտէճէյիմ:

— Ճէպր մի, — թէքրարատը ճէլլա իսթիհզա իլէ, —
տօղրուսու սըր էտվարտ, սիղտէն ատէթա գօրգմանա
պաշլանօրում: Շիւպհէսիզ ճէսուր ատէմէրին հիքեանէ-
էրի սիղին զհինինիզի ալթիւսթ իթմիշէր: Բէնտինիզի
պիր կալաօր, պիր էսբլանտիան, պիր Լանսօ, վէ սայիր
ճէսուր վէ գահրաման զէվաթ սըրասընտա թութարտզ,
եալընըզ օլտուղունուզ հալտէ, սէրաներմտա ամիր օլմադ
խաթէեօրսունուզ...: Իշթէ, կէօրիւեօրմուսունուզ քի,
սիզ պիր տիվանէսինիզ:

— Խաները, մատամ, պէն տիվանէ տէյիլիմ, վէ հէր
վագըթ եալընըզ պուլունմամ: Իճապ իտէր իսէ, պիր օր-
տու աաքէր իլէ կէլիպ, սիղի պու սէրանըն իշինտէ մու-
հասէրէ իտէճէյիմ, վէ գըղլարը էլինիզտէն ալաճաղըմ:

— Հա՛, հա՛, հա՛, Լաքին պիր ճիհէթ վար տըր քի,
սիզ անը ունուտուեօրսուզ, հալ պու քի, անըն սիղճէ
պիւթիւք էհէմմիեթի վար տըր: Եանի պիր քէրրէ պէնիմ
սէրանըմ կիրտիկինիզ հալտէ, պիր տախի տիշարը չըգ-
մանաճագսընըզ:

— Քի՞մ պանա մանի օլաճագ տըր:

— Պէն:

— Տիմէք հագգըմտա ճէպր իսթիմալ իտէճէքսինիզ:

— Էվվէթ, չիւնքի սիզ պէնիմ էսիրիմսինիզ:

— Եա՛, էօյլէ՞ մի, — տէտի էտվարտ հիտտէթլէ, — իմ-
տի, մատամ, հանըֆ սիզէ:

Էտվարտ, Պէնարէստէն կէլտիկինտէ, իւզէրինտէ ավ
էլպիսէսի օլմասը ճիհէթլէ, պէլինտէ պուլունան գամա-
օընը գընընտան չըգարըպ, ճէլլանըն թէլէֆի նէֆսինէ
ճան աթաճաղընը, միւմաիլէյհա հիսա իտէրէք, հարէ-
քէթէ մէյտան պըրագմագսընըն, պիր ատըմ կէրի չէ-
քիլտի, վէ եիւքսէք սէսլէ:

— Սօկօ՛ր, եէթիշ, — տէեու ֆէրեատ իթմէսիլլէ, հէ-
ման Սօկօր վէ տիկէր իքի ըէֆիլլէրի, գաբունուն քէր-
տէսի արգասընտան զուհուր իլլէեէրէք, էտվարտըն իւ-

ղէրինէ հիւճում իթտիւէր, վէ իթմիկի մուգավէմէթէ նիսպէթէն, պիր սանիսէ իչինտէ, մէրգումուն սիլահընը ալըպ չէլ վէ աեագլարընը տախի պաղլստըլար :

—Մհ, խաչինէր, ալչա՛գ հայտուտլա՛ր, ա՛հ, եա՛րապիւմ, պէնի պու խայինէրին էլինտէն քիմսէ դուր թարմաեաճա՛գ մը, իմտաւումա քիմսէ կէլմէեէճէ՞ք մի, —տէտի էտվարտ :

—Խա՛եըր, քիմսէ կէլմէեէճէք տիր, —տէեու ճէվապ վիրտի ճէլլա սօվուգճա :

Պու սէօզ իւզէրինէ, պիչարէ էտվարտ դալպինաէ մէր քիւզ օլան հագարէթի իզհար իյլէեէրէք :

—Բրէնսէս ճէլլա, սիզ խային պիր դարըսընը ք—տէտի :

—Լաքին սիզտէ մաղլուպսունուզ :

—Խա՛եըր, հիչ պիր վագըթ մաղլուպ տէյլիւմ, չիւն քի ինսանլար պէնի թէրք իթսէլէր պիլէ, Բապպիւմ թէրք իթմէզ, վէ պէնիւմ ինթիգամըմը ալըր :

—Պագալլա : Շիմֆի : Սօկօր, սէն չու էսիրի էյի կէօզէթ « էկէր պիր շէյ օլաճագ օրուր իտէ, էօմրիւն թէհլի քէտէ օլտուղունու խաթըրընտան չըգարմա :

—Էֆէնտիւմ, —տէտի Սօկօր, էտվարտըն աեագլարըն տա պաղլը օլան իրլէրի կէօսթէրէրէք, —գանատլարը օլուր իտէ պիլէմէմ, եօգսա պաչգա տիւրլիւ գուրթուլմա նըն իհթիմալի եօգ տուր :

—Էվվէթ, իրլէրի էրէյիճէ դալի տիր, պունունլա պէրապէր պիր սանիսէ պիլէ կէօզիւնիւն էօնիւնտէն զայոլ իթմէ : վէ էկէր ֆիրար իթմէեէ չալըչըր իտէ, տէրագապ թէլէֆի էթ, անլատը՛ն մը :

—Պաչ իւթիւնէ, էֆէնտիւմ, էմրինիղի իճրա իտէ՛ճէյիւմ :

Ճէլլա, դարուտան տիչարը չըգարագ, էտվարտ Մալ գօնա խիթապէն :

—Էտվարտ Մալգօն, —տէտի, —տիւնքի կիւն պէն սիւղին խանէնիլտէն թարտ իտիլտիկիւմ պըրատա, էինէ կէօրիչիւրիւզ տէմիչ իտիւմ : Պու կիւն տախի, եինէ կէօրիւչիւրիւզ տէրիւմ :

Պատէհու միւմարիւթ յհա քէնտու քէնտուեէ ,
 — րաժահ Հայտերապատա վատ իթարիկիմ զիյնէթ եա-
 գընտա պաշխեաճագ տըր , — տիեէրէք , մէգըիւր սալոն-
 տան տիշարը չըգտը :

ՎԱՏ ՕԼՈՒՆԱՆ ԶԻՅՆԵԹ

Օ կիւն ախշամ օլմուշ , վէ կիճէ եագլաշմըշ օլուպ ,
 բրէնսէս ճէլլա տախի սախթէ բրէնս Հայտերապատ իլէ
 Տօօրկալ Սահիպէ միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ քէշիտէ իյ-
 լէտիքտէն սօնրա , գահվէ վէ նարկիլէլէրինի իշմէք իշին ,
 միւմարիւթ յհիւմիւ պաղչէեէ նազըր կիւզէլ պիր թէրայա-
 եա կէօթիւրմիւշ իտի :

Ճօրճ Մալգօն , Ալլահապատ սէրաերնա կէլէլիտէն պէ-
 րու , օյնտաղըր օեռնտա պիր տագըգա պիլէ շաշըրմամըշ ,
 վէ նէ՛ բրէնսէս ճէլլա վէ նէտէ Տօօրկալ Սահիպ , իշլու
 մահիր վէ քիւսթախ օեռննճուռն տէք վէ տիւպարաւա-
 րնա ապա շիւպհէ իթմէմիլէր իտի :

Հէր նէ իսէ , պու պիղիմ իւշ նէֆէր շախալարն էթ-
 րաֆընը պիր չօգ խալգ գուշաթմըշ օլուպ , մէրգուման-
 լար տախի եալընը սէրայ խատէմէսի օլմանըպ , իշլէրին-
 տէ , բրէնսէսին էմլաքընտա սաքին օլան պիր չօգ Հինտ-
 լիլէր վէ ֆէլլահլար տախի պուլունմագտա իտի : Պունլա-
 րն արասընտա մահուտ Սօկօր իլէ ճէրիտ նամէվճուտ օ-
 լուպ , շիւպհէսիղ պունլար տախի մուհիմմ իշլէր իլէ մէշ-
 ղուլ օլտուգլարընտան , օրատա տէյիլ իտիլէր :

Պու արա ագշամ կիւնէշի սօն զիեալարըլլա , սէրաերն
 պաղչէլէրինի վէ պիւյիւք աղաճլարընը , վէ եինէ սէրաերն
 սաղ ճիհէթինտէ վագը պիր չաերն էթրաֆընտաքի գըր-
 մըզը քիւրէմիւլէրի , վէ սօլ ճիհէթինտէ վէ պիր չօգ սէր-
 վիլէր արասընտա սիեահ մէրմէրտէն մաամուլ մէզաբա
 միւշապիւհ պինսեր պիր սուրէթի զարիպէտէ կէօթէր-
 մէքտէ իքէն , րաժահ Հայտերապատ , Տօօրկալ Սահիպ

վէ բրէնսէս ճէլլա, զիքրի սէպգաթ իտէն թարացանըն իւզէրինտէ, շիթէլէրէ եապանմըչար, վէ բաժան Հոյտէ-
բապատ իլէ Տօօրկալ Սահիպ, Շարգլըլարա մախսուս պիր
վազար վէ սիւքիւթ իլէ նարկիլէլէրինի իշտիքլէրի հալ-
տէ, ճէլլա պու տրա մէշղուլ կէօրիւնմէքտէ իտի, Պէն-
թօվ իսմի թահթընտա պուլունան Սթօբա կէլինճէ, մէր-
գում սախի, էֆէնտիսինտէն պիր գաշ ատըմ ուզագտա
օլարագ, բութ կիպի աեագտա տուրմագտա իտի,

Նակեան պայգուշ սէտասընա միւշապիհ պիր նէվի ըս-
տըգ սէտասը իշտիլտի քի, պու ըստըգ շիւպհէսիզ բը-
բէնսէս ճէլլանըն վիրմիշ օլտուղու էմըլէրին իճրա օլուն.
տուղունդա իմա իտէր իտի, շիւնքի տէրագապ ճէլլա շիւ-
թէսի իւզէրինտէ սօղըուլարագ, ամիր պիր հէյեթթ քէսպ
իթտի, վէ նէօպէթճիլէրէ խիթապէն, էհալիեէ եօլ վի-
րիվէսինի էմը իթտի: Պինապէրին նէօպէթճիլէր եօլ ա-
չընճա, էհալի սախի կիւրուհ կիւրուհ, թարացանըն պօշ
օլան մահէլլէրինէ տօլտուլար:

Ճէլլա, եիւքսէք սէտա իլէ,

—Եյ Պօվհանի էվլատլարը, —տէտի, —հէբինիզ պէնի
աինլէյինիզ, շիւնքի սիզէ պիւյիւք հավատիպէր վիրէ-
ճէյիմ:

Պու էմրին իւզէրինէ, էհալիտէ տէրին պիր սիւքիւթ
հիւքմ իտիպ, ճէլլա շէօյլէ տէվամ իթտի,

—Բէյղամպէրիմիզ թարաֆընտան էվլէլճէ խապէր վի-
րիլէն Պօվհանի վէքիլի Հինտտէ կէօրիւնտիւ:

Պիւթիւն խալգ պիրտէն պիրէ տիթրէտի, վէ եէքտիլ
օլարագ, ճան ու եիւրէքտէն,

—Պօվհանինին վէքիլի մի, —տէեու սիւալ իթտի:

—Եվլէթ, Պօվհանի քէնտի էօրթիւսիւնիւ վէ եիւպիւ-
կիւնիւ, էմին օլտուղու պիր զաթա թէպիմ իթմիշ տիր.
օլ զաթա քի, պիրիմ իշիմիզտէ պուլունտուգճա, պիրի
մաղլուպ օլմազ պիր սուրէթէ կյսալ կյլէեէճէք տիր:

—Նէ, եիւղիւք վէ էօրթիւ միւ... տիմէք Գաղի-
ւին իֆատէլէրի ոահիհ իմիշ, —տէտի ճօրճ քէնտու քէն-
թղեէ:

—Անըն իչին, —տէվամ իթտի ճէլլա, —եարըն կիճէ, Գալինին երլորդը, տաղլարըն էն եիւքսէք թէբէսի իւզէ-րինտէ բարլատըղը վագըթ, մուգատտէս թէշէպպիւսին ռուէսասը, ճիւմէսի պիրլիքտէ օլարագ, ֆիլլէք գապ-րիսթանընտա քեային ֆէնալըգ մապուտու Սիվանըն սա-նէմի եանընտա թօրլանաճագլա՞ր մը տըր :

—Թօրլանաճագլար տըր, էֆէնտիմ, —տէտի էհալինին արաաընտա պուլունան ֆագիր :

—Օրատա գարնտաշլարըմըզ, ինկիլիզէրին պիւսպիւ-թիւն մահվը իչին վիրիլէճէք էմրլէրի ախզ իտէճէքլէ՞ր մի տիր :

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, ճիւմէսի էմրէ իթաաթ իտէ-ճէքլէր տիր, —տէտի Սունիասի :

—Ճէնապը Հագգ պիզիմ սէլամէթիմիզի իսթէեօր, չիւնքի պունլարըն թօրլանաճագլարը մահէլլ, պէնճէ մա-լիւմ աիւր, —տէտի Ճօրճ քէնտու քէնտուէ :

Պալէատէ զիքը ու պէսան օլունան էմրլէր իւզէրինէ, խալգ պէշնինտէ պիր սէս վէ շամաթա հասըլ օլտու : Ֆա-գաթ բրէնսէսին պիր էմրի իլէ, տէրհալ եէնիտէն սիւ-քիւթ հիւքմ իթտիկլինտէ, միւմաիլէյհա շու վէճէ իլէ քէլամա տէվամ իլլէտի :

—Իֆատաթըմ պու գատար օլմանըպ, Պօվհանի հի-մանէսինին աշիքեար սուրէթտէ իւզէրիմիզտէ պուլուն-տուղու տախի սիզլէրէ պէեսն իտէրիմ, Հինտին էն գուվ-վէթլի բրէնպլէրինտէն օլուպ, շու էսնատէ միւպարէք վէ միւշէրրէֆ միւսաֆիրիմ պուլունան ըաթահ Հայտէրապատ տախի, մուգատտէս թէշէպպիւսին իճրասը իչին, պի-զիմիէ պիրլէշտի : Մապուտումուզ, պու իլլիքլէրինէ մու-գապիլ, պիզտէն իլթիֆաթ վէ ըիասէթ պէքլէմէքտէ օլ-տուղունտան, պէնտէ քէնտիսինէ լաերգ պազը գուրպան-լար սունաճաղըմ : Պիրի պուրատա մէվճուտ տուր, տի-կէրլէրի տախի պիր ազտան կէլիրլէր :

Պու սէօզլէր իւզէրինէ, ճէլլա, գալապալըլըն իլէրի-սինտէ սուրան Սօկօրա պիր իշարէթ իթմէքլէ, մէրգոււմ տախի, էթրաֆընտա պուլունան Հինտիլէրէ պիր էմր վիր-

տի, վէ տէրհալ պու Հինալիւէր պիր թարափա չէ քիւտիք-
լէրինտէն, գաթլկեհա հէօթիւրիւլէն սահիպ ճինաեթ
կիպի, էլ վէ աեադլարը պաղլը օլարագ, էտվարտ Մալ-
գօն զահիր օլտու:

Ճօրճ Մալգօն, պիրատէրինի պու հալտէ կէօրիւնճէ,
տամարլարընտաքի գան, զանն իտէրսին տօնտու, վէ ա-
զիմ տէրտ իշինտէ վէ եախօտ էօլիւմ տէրէճէսինտէ պու-
լունան ատէմլէր կիպի, եանագլարընտան պիր գաչ տամ-
լա թէր ագալ: Պիշարէ, իւք սէրսէմլիք վէ մէյեուսինէթ
հալինտէ, « ա'հ, գարնտաշըմ » տէեու ֆէրեատ իտէճէք
իքէն, անինտէ քէնտուլի թօրլաեղպ, պէօյլէ պիր խէ-
թատա պուլունմատը: Վէ աղղը աչըգ օլուպ, կէօլլէրինի
սըր էտվարտ իւզէրինէ տիքմիշ օլան Սթօրա տօղրու տէօն-
տիւ:

Պու արա ճէլլա, Սօկօրա խիթապէն,

— Հայտէ, չարուգ, տիկէր էսիրէրիտէ կէթիրսինլէր,
— տէտի, վէ միւսաֆիրլէրինէ տօղրու տէօնիւպ, — պա'գը-
նըլ րաթահ Հայտէրապատ, պա'գընըլ Տօրկալ Սահիպ,
— տէեու իլավէ իթտի:

Պու սէօլ իւզէրինէ, Ճօրճուն վիճուտի տիթրէյիպ,
քէնտու քէնտուէն,

— Սմա'ն եա Բապպիմ, աճապա տիկէր էսիրէր տէ-
տիկի, Մարի իլէ էվա'մը տըր . . . ա'հ, պու չիւպհէլի
հալ, էօլիւմտէն պէթթէր տիր, — տէտի:

Վէ իւշ տէօրթ աագըգա կէչմէքսիղին, ճէրիտ, էօ-
նիւնտէն պիր չօգ իւրտմէթ քեարլար, վէ քէօլլէր օլտու-
ղու հալտէ, պէեաղ էլպիսէլէր կիլինմիշ, վէ լէնքլէրի
սօլմուշ օլան Մարի վէ էվա իլէ պիրլիքտէ թարացատա
կէօրիւնտիւ:

Ճօրճ, պունլարը կէօրիւնճէ,

— Ա'հ, հիսսլէրիմ ֆիիլէ չըգաղլար, — տէտի քէնտու
քէնտուէն:

Հալ պու քի, էտվարտ Մալգօն, պունլարը կէօրտիւ-
կիւնտէ, տաեանամաեղպ, իրլէրինի գօրարաճագ պիր
հալտէ սիլքլինէրէք, եիւքսէք ֆագաթ քէսիք սէտա իլէ,

— Իվա՛, Մարի, — տէեռ ֆէրեառ իթտի :

— Զէվալը գըզըղալար պու սէտաեը իշիթտիքլէրին-տէ, պաշարընը գալտըրըպ, Իվա,

— Ա՛հ, Էտվարտ, Էտվարտ Էսիր օլմուշ, — տէտի :

Վէ Մարի տախի,

— Վա՛հ, պիշարէնին էլ վէ աեագլարը տախի պաղ-լանմըշ, — տէեռ իլավէ իթտի :

Պիշարէ կէնճ գըղար պու սէօղլէրի սէօյլէյիպ, Էտ-վարտառ տօղլու եիւրիւմէք իսթէտիլէր իսէ տէ, պիր չօգ գամալար միրուլլէրինէ մանի օլտուղունտան, կէրի չէ-քիլմէեէ մէճպուր օլտուլար :

Պու Էսնատէ Էտվարտ արթըգ թէհամմիւլ իտէմէտի-կինտէն, եիւքսէք սէպլէ վէ աղղը տախի քէօբիւրմիւշ օլտուղու հալտէ,

— Ալլա՛գ հայաուտլար, սիղ պանա պէօյլէ էզա վէ ճէ-ֆա վիրտիկինիզ հալտէ, ինչաալլահ պէնիմ Բապպիմին առալէթի վէ ինկիլթէրքանըն առալէթի սիղտէն ինթիզամ ալաճագլար տըր, — տէտի :

Պու սըրատա ճօրճ Մալգօն ահէսթէ ահէսթէ պիրա-տէրինին եանընա կիտիպ, վէ էլինտէ պուլունան գամա-սընը գալտըրարապ, ամիր պիր սէտա իլէ,

— Սո՛ւս օլ, ինկիլիզ, սո՛ւս օլ, — տէտի :

— Սիզ իսայինսինիզ, իմտի շանէթ սիզին իւզէրինիզէ, — տէեռ տէվամ իթտի Էտվարտ չէտիտէն :

Ճօրճ, եավաշճա վէ ասըլ քէնտի սէտասըյլա,

— Սո՛ւս տէտիմ ա, արթըգ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէ, վէ գօյ վէր քի սէնի գուրթարաեըմ, — տէտի :

— Ա՛հ, պիրա՛տէրիմ, պիրա՛տէրիմ, — տէեռ բէբէլէ-տի Էտվարտ :

— Սո՛ւս տիեօրում, սո՛ւս, — տէտի ճօրճ :

Պատէհու մէրգում ճօրճ, սօն տէֆա Էտվարտա թահ-գիրամիզ վէ թէհտիտամիզ պիր աթֆը նաղար իլլէտիք-տէն սօնրա, բրէնսէսին վէ Տօօրկալըն եանընա կէլիպ օ-թուրտու :

Պու շէյլէր վագըր օլտուղու Էսնատէ, Իվա աղլաեա-

րազ , վէ էլլէրինի եանընտա տուրան նէօպէթճիլէրէ տօղ-
րու ռզատարազ ,

—Ալլահ աշգընա օլտուն , —տէտի , —մէհհամէթ իտինիզ
պանա , Ալլահ աշգընա օլտուն եօլումու գարամսերն , էտ-
վարտ պէնի չաղլըրեօր , միւսաատէ իտինիզտէ , պիր մըզ-
տար եանընա կիտէյիմ : Ահ , պիզ նիչի՞ն էսիր օլտուզ ,
պիզտէն նէ՞ իսթէեօրլար :

—Ճիմտի անլարսընըզ , —տէեու ճէվապ վիրտի ճէլլա ,
օլ անէ տէկին օթուրմագտա օլտուղու շիթէլէրին իւղէ-
րինտէն գալգըպ , իքի կէնճ գըղլարա տօղրու կիտէրէք :

Պատէհու միւմսիլէյհա , սէրվիլէրին արասընտա , սի-
եահ մէրմէրտէն եաբըլմըշ օլան պինսեը Սօկօրա կէօս-
թէրէրէք ,

—Սօկօր , շու մէզարըն գաբուսունու աչսընլար , —տէ-
եու էմը իթտի :

Մէրգում տախի , պու էմը իւզէրինէ , մէզքիւր պի-
նասա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթտի : Էհալիեէ տախի
պիր տէհէթ արիզ օլտու :

—Տօօրկալ Սահիպ , —իլալէ իթտի բրէնսէս , —պէն էօյ-
լէ պիր գարընըմ քի , իթտիկիմ վատը տայիմա թութա-
րըմ : Իմտի , պու կէնճ գըղլարտան գանղըսը սիղին սէվ-
կիւլինիւզ իսէ , ալընըզ . անը սիղէ պաղըշլատըմ , տի-
կէրինի տախի մէզարա հէտիեէ իտէճէկիմ :

—Մէզարա՞ մը , —թէքրարլատըլար Հինտլիլէր հայրէթ-
տէ գալարազ :

—Ահ , պու թէհամմիւլ օլունուր շէյ տէյիլ տիր , լա-
քին նէ՞ չարէ , նէ՞ եաբմսյը , պունլարը մուհաֆազաեա
գալգըշմագ , քէնտիլէթինի վէ պէնի զայպ իթմէք տիմէք
տիր , —տէտի ճօրճ քէնտու քէնտուեէ :

—Ահ , եա՛ րապպիմ , կէնճ եաշըմտա տիրի տիրի մէ-
զարա կիրմէք , վէ օրատա պին տիւրլիւ զալապ իլէ էօլ-
մէք բէք միւշքիւլ տիր : Եա՛ րապպիմ , սէն պանա իմ-
տատ էթ , —բէբէլէտի էվա :

Մարի տախի էվանըն պօյնունա սարըլարազ ,

—Հէմշիրէ՞մ , սէվկիւլի հէմշիրէ՞մ , հիշ պիր շէյ պի-

զի եէքտիկէրլմիզտէն անըրամազ , -տէեու ֆէրեատ իթ-
մէկէ պաշլատը :

Դըղլար պու սէօղլէրի սէօղլէմէքտէ իքէն , Էտվարտ
տախի իբլէրինի գըրարագ , եանլարընա կիթմէք իչին ,
տէլիճէ հարէքէթլէր իթմէքտէ իտի իսէ տէ , եալընըզ
ազալարընը եապալաւըզ , գանլարընը ագտըրմադ տան
պաշգա պիր նէթիճէ հուսուլէ կէթիրէմէմէքտէ իտի :

Վագըթլար կիճէլէշմիշ օլուպ , Սօկօր տախի մէղար
թապիր օլունան պինանըն գարուտունու պչմըշ , վէ սայիր
խըտմէթքեարլար իսէ մէշալէլէր եագարապ , իշգու մէն-
ղարէլէրի զիեատար իթմէքտէ իտիլէր : Իշթէ պու սըրա-
տա ճէլլա եիւքսէք սէսլէ ,

—Պէնիմ վէ մապուտունմուզուն էմրլէրի իճրա օլուն-
սուն , -տէտի :

Մարի , գարշը գօնուլմազ պիր հարէքէթ իլէ , քէն-
տիսինի բրէնսէսին անաղը ալթընա աթարագ ,

—Մատամ , -տէտի , -հէմշիրէմի պու սուրէթլէ էօլ-
տիրմէյին , օ սիզէ հիշ պիր հագարէթ իթմէտի , պէ-
նիմ կէօզ եաշլարըմա մէրհամէթ իտիպ , անէ աֆվ իտին :

—Մարի , -տէեու պէեան իթտի Էվա սէրպէսթճէ ,
-սէն պու խայինին մէրհամէթսիզ օլտուկունու բէք ալէա
պիլտիկին հալտէ , նիչին պունտան պէնիմ աֆվըմը ըէճա
իտիեօրսուն :

Շիւպհէսիզ Էվանըն սէօղլէրի գուլաղընա կիրմէտիկին-
տէն , Մարի ջէօյլէ տէվամ իթտի ,

—Պագընըզ , մամտամ , տիղլէրինիզէ գաբանմըշմ . . .
էլլէրինիզի էօբիւեօրում . . . վէ ճէնապը Հագգա նիեազ
իտէր կիպի սիզլէրէ նիեազ իտիեօրում . . . լութֆ ու
մէրհամէթ պուեուրուն , մատամ , հաշա , քէնտի աֆվը-
մը իսթէմէեօրում , իլլա գըզգարնտաշըմըն աֆվընը ըէճա
իտիեօրում . . . : Պէնի էօլտիւրիւնիւզ , լաքին օնուն ճա-
նընա գըյմաեքնըզ . . . : Էկէր սիզէ պիր գոլթպան լաղըմ
իսէ , պէնտէնիզի ալընըզ . . . : Պէն էօլմէեէ հագըրըմ . . .
իսթէտիկինիզ էգլիյեթլէրի պէնիմ իչին թէրթիպ վէ ի-
ճատ իտինիզ . . . : Ֆագաթ գըզգարնտաշըմըն ճանընա

դըյմաեղնը . . . :

Ճօրճ, պիր էլինի կէօքսիւ իչինէ սօգմուշ օլտուղու հալտէ, հիտտէթինտէն թըրնագլարընը տէրիտինէ սօգմադտա, վէ քէնտու քէնտուէ,

—Ահ, եւ՛ րապպիմ, —տէտի, —սէն պանա սապըր վէր, չիւնքի պու մէնզարէյի կէօրէրէք, սիւ.քիւթ իթմէք բէք միւզքիւլ տիւր, Հաթթա թէհամմիլէ օլան իգթիւտարըմ ուն տէրէճէեէ վարմը տըր . . . : Լաքին՝ նէ՛ չաքէ, պու դըզարըն սէլամէթի իչին սապր իթմէլիյիմ :

Սօկօր պու արա թարացատա կէլմիշ, օլտուղունտան, ճէլլա, մէրգումու եանընա ճէլլ պիլլէ,

—Պու գըզարըր եէքտիկէրինտէն թէֆրիգ իտինիլ, վէ էմիլլէրիմ իճրա օլունտուն, —տէտի :

ՊԻՐ ՍԱՅԻԳԱ

Սօկօր պիր իչարէթ իթմէսիյէ, տէրհալ Հինտլինին պիրի, Էվաեը Մարինին գօլլարը իչինտէն տեըրարագ, պիւչարէնին մուխալիֆէթինէ վէ ֆիղան ու ֆէրեատլարընա նիսպէթէն, մէզար թապիր օլունան պինսեա տօղրու սիւ.քիւ.քլէմէեէ պաշլատը :

Արապ եանի Սթօր, պու հալլէրի կէօրաիւքճէ, քէնտույի թուլթամաեարագ, տիչլէրինին արաօընտան,

—Ահ, խա՛յինլէր, վահշիլէ՛ր, վէ խը՛րսըլլար, տիմէքտէ իտի :

Ճօրճ իսէ, մէրգումուն տիրսէյինի թուլթարագ, վէ եաճաշ սէտա իլէ,

—Ալլահ աշգընա օլմուն, սու՛ւս օլ, —տէտի :

Մարի տախի մէյեուսիյեթլէ, վէ քէնտույի թուլթմադտա օլան խըտմէթքեարլարըն էլլէրինտէն գուրթուլմանա չապալանարագ,

—Հէմշի՛րէմի . . . հէմշի՛րէմի . . . պանա վիրինիլ, —տէեու պաղըրմադտա իտի :

Տիկեր թարափտան Էվա տախի բերելեներէք ,

—Ալահա ըամարաւորդ Մարի . . . Ալահա ըամարաւորդ Էսալ'րու . . . Իշթէ պէն արթըգ Էօլմէնէ կիտի-եօրում , ինչաալլահ ճէնապը Հագգ նեզտինտէ թէքրա-րէն պուլուշուրուզ , -տիմէքտէ իտի ,

Էսովարու իտէ , տէլի կիպի պիր հալտէ , վէ ճան վիր-մէք տէրէճէսինտէ պուլունան ատէմլէրին հիտտէթի կի-պի պիր հիտտէթլէ ,

—Ճէլլա'տլար , ճէլլա'տլար , պէնի Էօլտիւրիւնիւզ , լա-քին ճնա մէրհամէթ իտինիզ , -տէեու ֆէրեատ էլլէմէք-տէ իտի ,

Պունլարըն պու գատար ֆէրեատ ու ֆիղանլարը տպա թէէսսիր իթմէյիպ , Էվանը ճէպրէն մահէլլի մալիւմէնէ կէօթիւրէրէք պիշարէ կէնճ գըզըն իւզէրինտէն գաբու-եու տախի գաբատըլար :

Պու գատար վուգուաթլարը կէօրմէք , Մարի իշին չօգ պիր շէյ օլտուղունտան , թէհամմիւլ իտէմէներէք , պի-շարէ քէսիք պիր սէտա իլէ ,

—Էվա' . . . Էվա' . . . Իշթէ պէնտէ արգանտան կէ-լիեօրում , իշթէ պէնտէ Էօլիւեօրում , -տէտի , վէ զէ-վալը գըզընլազ ագլընը զայպ իտէրէք Էսէրէ տիւշէճէք իքէն , Էթրաֆընտա պուլունան Հինտլիէր գուճագլանլապ , պիր մահէլլէ օթուրթտուլար :

Պիր գաշ տագըգատան պերու , Էհալինին էն գալա-պալըգլը մահէլլինտէ պուլունմագտա օլան Դագիլ , պու-արա պիր թագըրիպ ճօրճուն եանընա կէլէրէք , վէ եա-վաշճա ,

—Էֆէնտիմ , նէ՞ եարաճաղըզ , -տէտի :

—Սա'պը Էթ , սա'պը , -տէեու ճէվապ վիրտի սախթէրաթահ :

Ճէլլա , Մարիյի կէօթէրէրէք ,

—Սօկօ'ր , -տէտի , -հայտէ չաբուգ պիր թահթըրէվան հազըրլանընըտա , պունու տա Տօօրկալ Սահիպին հարէ-մինէ կէօթիւրիւնիւզ :

—Պաշ իւսթիւնէ , Էֆէնտիմ :

Սօկոր , քէնտխանէ թէվտի օլունանմ մէմուրիյեթի իճ-
րա իթմէք իւզրէ , հէնուզ մուֆարադաթ իթմիշ իքէն ,
ճէրիտ , եիւզիւ կէօղիւ գարմադարըշը , վէ թէլաշը պիր
հալտէ օլարագ , էհալինին տրասընտան կէշիպ , բրէնէ-
սին եանընա կէլտի , վէ միւմաիլէյհանըն նազարը տիգ-
գաթընը ճէլպ իթմէք իւզրէ ,

— Էֆէնտիմ , -տէտի :

— Նէ՞ օ ճէրիտ , նէ՞ իսթէրսին , վէ սէնի պուրանա
ճէլպ իտէն սէպէպ նէ՞ տիր , -տէեու սիւալ իթտի բրէն-
սէս ճէլլա :

— Պիր սըրր տըր :

— Բէք էյի , պու սըրըը պուրատա յաշիքեարէն սէօյլէ-
եթմէզմիսին :

— Խաները , էֆէնտիմ , չիւնքի սէօյլէեթէհիմ սէօ-
ղիւ , եալընը սիզ իշիթմէլիսինիզ :

Պու սէօզ իւզէրինէ , ճէլլա պիր թէհաճհիւպ ալէամէ-
թի իզհար իտիպ , ֆագաթ ասլա ճէվապ վիրմէքծիլնի ,
պիր գաշ ատըմ կէրի կիթտի , վէ ճէրիտի տալսի եանը-
նա ճէլպ պիրլէ ,

— Սէնի աինլէեօրում , ճէրիտ , տէտի :

Մէրդում խըտմէթքեար տալսի , միւմաիլէյհաեա ետ-
վաշնա պիր գաշ սէօզ սէօյլէտիկինտէ , բրէնսէսին եիւ-
ղիւնտէ տէրհալ պիր թէհայեիւր վէ ատէմի իթիգատ ի-
մարէլէրի հասըլ օլտու , վէ քէլամա աղպզ իտէրէք ,

— Միւմքիւն տէյիլ տիր , պէն պունա ասլա ինանա-
մամ , -տէտի :

— Լաքին պէնտէնիզին էֆէնտիմիզէ սէօյլէտիկի Վաշ
գըղաթի հալ տըր , -տէեու ճէվապ վիրտի խըտմէթ-
քեար :

— Նէ՞րտէն պիլիեօրսուն , վէ պունու սանա քի՞մ սէօյ-
լէտի ճէրիտ :

— Սլայտա օլանլարտան պիրի սէօյլէտի :

— Օ ատէմ հալան սէօյլէմիշ օլմալը :

— Իպթիտա պէնտէնիզտէ էօյլէ զանն իթտիմ , լաքին
մուսխարէն Պօվհանինին մուգապտէս իսմի իւզէրինէ եէ-

մին իթտիկինտէն , արթըգ զէրրէ գատար շիւպհէմ գալմատը :

— Բէք խի , — տէտի ճէլա , պիք ազ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա , — սէն պիր Կէրէ կիթմէ , վէ հիյնի հաճէթտէ հազըր պուլուն :

Պու էմրին իւզէրինէ , ճէրիտ պաշընը էյիպ , գալապալըղըն իչինէ տալտը , վէ ամիր պիր սըֆաթ քէսպ իտէրէք , Հինտլիէրտէն պաղըլարընա պաղը էմրլէր վիրտի :

Պու շէյլէր օլտուղու էսնատէ , Սօկօր , մէզար թապիր օլունան պինանըն գաբուսունու գաբաեըպ , բրէնսէսին Կանընա ավտէթ իյլէտի , վէ ,

— Իշթէ , էֆէնտիմ , մէզարըն անախթարընը կէթիրտիմ , — տէտի :

Ճէլա տախի Սունիասիիի ճէլպ իտէրէք ,

— Ֆա'գիր , — տէտի , — սէն մապուտաբըմըզը իսթիզան իյլէմիշ իտին , անլէր տէ , իտիլէճէք գուրպանը գապուլ իթտիքլէրինի , ճէվապէն սանա պիտիլըմիշլէր իտի , իմտի , ա'լ պու անախթարը , վէ Պօվհանիեէ սունուլմիշ օլան գուրպանա իյիճէ նէզարէթ էթ :

Սունիասի սէվինճլէ անախթարը ալարապ ,

— Մէմուլինիզտէն զիեատէ մուհաֆազա օլունաճագտըր , էֆէնտիմ , — տէտի :

Ճէլա տախի զաեթթ վահշի պիր թէպէսսիւմ իլէ ,

— Էմինիմ , — տէտի :

Պատէհու միւմալլէյհա , սիւքիւթ իւզրէ տուրմագտա օլան էտվարտա տօղրու պիր գաշ ատըմ իլէրլէեէրէք ,

— Սըր էտվարտ , նա'սըլ , ալտըղըմ ինթիգամը պէեէնիեօ'րմուսունուզ . . . սիզ պունա նէ' տէրաինիզ , — տէտի :

Կէնճ ինկիլիզ պաշընը գալտըրտը , վէ եիւքսէք պիր սէտա իլէ ,

— Էլպէթտէ սիզ տախի քէնտի ճէզանըզը պուլաճագտընըզ , — տէեու ճէվապ վիրտի :

Պու սէօզ բրէնսէս ճէլաեը տիթրէթտի , վէ պիր բէյլամպէրլիք տիր կիպի , վիճուտինտէ պիր ֆէնալըգ հա-

—Շիւպհէսիդ :

—Պէնիմ զարեզիմ սիզին տիմէք տիր , տէյի՞լ մի :

—Օնա նէ շիւպհէ :

—Սիզտէ պէնիմ կիպի Պօվհանիեի թանըրսընը՞ք եա :

—Էլպէթտէ :

—Սիզտէ պէնիմ կիպի , ինկիլիզէրին շու ալլազ Հին-տիսթան շիրքէթինի քիւլլիեէն մահվ իթմէք իսթէեօր-սուհուզ , տէյի՞լ մի :

—Շիւպհէսիդ :

—Էն սօն գալան ինկիլիզին գանընը տախի իշմէքլիկի արզու իտէրմիսինիզ :

—Էվլէթ , արզու վէ թալէպ իտէրիմ , վէ ինչաալլահ պու արզում մապուտումուզ թարաֆընտան իշիտիլպ , իճրա օլունուր :

—Էվլէթ , մապուտումուզ սիզին արզունուզու իշիտիպ , իճրասընտա տախի պուլունահագ տըր : Էվլէթ , ինկիլիզէրին Հինտ շիրքէթի տիւնեա իւզէրինտէն մահվ վէ նա-պէտիա օլահագ տըր , վէ սօն տէֆա գանը տէօքիւլէն ինկիլիզ . . .

Ճէլա , քէլամընը թէքմիլ իթմէքսիզին , պիր արա տուրտու , վէ պատէհու եիւքսէք պիր սէտա իլէ ,

—Սէն օլահագսըն , ճօրճ Մալգօն , -տէտի :

Պու իսմին պիրտէն պիրէ սէօյլէնմէսի իւզէրինէ , կէ-րէք ճօրճ վէ կէրէք էհալի շաշըրար : Վէ մէրգում ճօրճ , իշ մէյտանա չըգմըշ օլտուզունու հիսս իտինճէ , եիւքսէք պիր սէս իլէ ,

—Էլէ կէչտիմ , Էլէ վիրիլտիմ , լաքին եինէ ճօրճ սի-ղէ թէպիմ օլմազ , -տէյիպ , վէ քէնտուլի մուհաֆագա իթմէք իւզըէ , գամասընա սարըլմագ իսթէտի իսէ տէ , Սօկօր իլէ ճէրիտ , պիրի մէրգումուն սաղ վէ տիկէրի սօլ թարաֆլարընտա պուլունուպ , վէ էհալի տախի , բրէնսէս ճէլանըն սօն քէլամլարընտան սօնրա , ճօրճուն էթրաֆը-նա սօգուլմուշ օլտուգլարընտան , պիրտէն պիրէ հիւճիւմ-լէ , իքի սանիեէ զարֆընտա սիլահլարը էլլնտէն ալըն-տըգտան պաշգա , էլլէրի տախի արգասընտան պաղլանտը :

Պու արա Սթօբ , քէնտու քէնտուեէ ,

—Ամա՛ն , եա՛ րապալիմ , պու նէ՛ ֆէլաքէթ . . . ա-
ճապա նէ՛ տուղաղա տիւշիւեօրուղ , -տիմէքտէ իքէն ,
ճէլլա էլինի մէրգուժա տօղրու ուղատարադ ,

—Պուտա պիր շէրիք տիր , պունու տա թութունուղ ,
-տէտի , վէ պատէհու ֆէվգէլատէ պիր սէվինճ իլէ , -հէ-
լէ շիւքիւր , հէքինիղի տախի տէրտէսթ իթտիմ : Ե՛յ ,
ճօրճ Մալգօն , սիղ Կանժ նէհրինին տալղալարընտան
գուրթուլտունուղ , ֆագաթ եէմին իտէրիմ քի , պէնիմ
էլիմտէն գուրթուլամանեաճագալընը : Մէզարիսթան գա-
բուտու սիղին իշին պէթէքրար աշլաճագ , վէ օրատա
էվա Պըրթէլ իլէ պիրլիքտէ էճէլ շէրպէթինի նուշ ի-
տէճէքսինիղ , -տէեու իլավէյի մագալ իլլէտի :

Վէ սօնրա բրէնսէս , Տօօրկալա խիթապէն , շու վէճհ
իլէ պէեան իթտի ,

—Հայտէ , Տօօրկալ , սիղտէ չաբուգ պէյկիրինիղէ սիւ-
ար օլարագ , Պանգօգ սէրաեընըղա կիտինիղ : Չիւնքի ,
սէվկիւլիւնիւղ Մարի օրատա , հարէմինիղ տայիրէսինտէ
պուլունմագտա տըր : Շիւպհէսիղ ճօրճ Մալգօնուն սա-
պըգ նըշանլըսը օլան մէզպուրէ Մարիեէ պիր ան էվլէլ
մուհապպէթինիղի արղ ու թագտիմ գըլմագլըղը արզու
իտէրսինիղ :

—Շիմտի կիտէրիմ , էֆէնտիմ , շիմտի , -տէտի Տօօր-
կալ , վէ ֆէվգէլատէ մէսրուր օլարագ , ճէլլանն էլինի
էօթտիլ :

Պունու սէօյլէյիպ , միւմաիլէյհ աճէլէթէ սէրայտան
տիշարը չըգտը :

Պու արա ճօրճու , պիր թագըմ՝ Հինտիլէր սիւրիւք-
լէեէրէք , վէ քիւֆիւր ու հագարէթէթ իտէրէք , մէզար
թագպիր օլունան պինաեա տօղրու կէօթիւրմէքտէ օլտուգ-
լարը հալտէ , մէլգուժ քէնտու քէնտուեէ ,

—Ճէնապը Հագգ պէնի թէրք իթտի , պէն մաղուպ
օլտում , գըղլար տա ղայպ օլտուլար , -տէտի :

Պու սէօյլէրի սէօյլէտիկի սըրատա , ճօրճուն եանագ-
լարընտան պիր գաշ տամլա եաշ ագտը , վէ պաշը մէյ-

եռւս պիր հալտէ կէօքսիւնէ էյիլտի : Պիշարէնին սէֆիլ հալինտէ , խէֆիէն պիր սէտա քէնտիտինէ ,

—իւմիտ իտին , էֆէնտիմ , չիւնքի պէնտէնիլ պու-
րատաեւմ , —տէտի :

Պու սէտա Գազիլին սէտասը իտի :

ՄԷԶԱՐԻՍԹԱՆ

Եարը կիճէ օլմուշ , վէ գարանլըդ հէնուղ հիւքմիւնիւ
թէմամէն իճրա իթմէքտէ պուլունմուշ իսէ տէ , եալընըզ
շարգ թարաֆընտան , կէօյ իլէ քիւրքէյի արը միեանըն-
տա ճիւզի պիր պէեալըդ միւշահատէ օլունտուլունտան ,
շէֆֆագըն եազընտա զուհուր իտէճէկի անլաշըմագտա
իտի :

Պու արքա Ալլահապատ սէրսեընտա , կէօրիւնիւր քի
հէր քէս ուեռմագտա օլուպ , պաղշէլէր սուս վէ եապա-
նի պիր հալ քէսպ իթմիշլէր իտի : Անճագ , ճօրճ Մալգօն
իլէ էվա Պըրթէլին մահֆուղ պուլունտուլըլարը մէզարըն
գաբուաունա կէօթիւլէն նէրտիվէնին գատէմէլէրի իւզէ-
րինտէ եանմագտա օլան մանկալըն էթրաֆընտա , պէլլի
պէլլիսիլ սուրէթտէ պազը ինսան շէքիլլէրի միւշահէտէ
օլունմագտա իտի :

Պու մանկալըն գըրմըզը ալէվլէրի իլէ , ֆագիլ Սունիա-
մինին վէ պունուն էթրաֆընտա թօբլանմըշ օլան ալթը
նէֆէր պրահմանլարըն եարը չրպադ աղալարը , վէ աճա-
յիպ հէյեթթլէրի , պիր սուրէթի զարիպէտէ կէօրիւնմէք-
տէ իտի :

Պիզ պունլարը քէնտի զընտանճըլըդ մէմուրիյիէթլէ-
րինտէ թէրք իտիպ , մէզար թապիրինի ալան պինատան
իչէրի կիրէլիմ : Պու մահէլլին տէրունի , էնի պօեունտան
տար պիր գուպպէ ալթընտա պիր քալա օլուպ , պաշըճա
պիր գաբուսու , վէ նէֆէսլիք օլարձոգ , գուպպէնին իւ-
զէրինտէ իքի առէտ տար բէնչիրէսի վար իտի :

Պինանըն օրթասընտա գըրմըզը մէրմէր թաշտան մաա-
մուլ պիր պիւլիւք թաշ օլուպ, իւզէրինտէ տախի, պի-
զիմ քիլիսէ վէ գապրիսթանլարըմըզտա մէզարլարըն իւ-
զէրինէ գօնուլան թաշլարա միւշապիւհ, քէզալիք գըրմըզը
մէրմէրտէն պիր մէզար թաշը գօնուլմուշ, վէ պաւ թաշըն
իւսթիւնէ իսէ, պաղը զարիպ վէ անլալլըմազ եաղըլար
եաղըլմըշ իսի :

Պունլարտան պաշգա, տէրունի գուպպէնին տիվարըն-
տա, տէմիրտէն պիր քիւլիւք ֆէնէր ասըլը օլտուղու հալ-
տէ, օրթալըգ պունուլա ճիւղի պիր այտընլըգ քէսպ իթ-
մէքտէ իսի :

Իշթէ պու էսնատէ Էվա և սաշլարը գարմագարըշք օ-
լուպ, վէ պաշը իքի էլլէրի իշինտէ օլարապ, մահէլլի մէզ-
պուրուն մէզար թաշը իւզէրինտէ տիւլ չէօքմիւշ, վէ ճօրճ
Մալգօն իսէ, հալէա Հինա բրէնպէրինէ մախսուս էլպիսէ
արգասընտա, ֆագաթ էյրէթի ագ սագալը տիւշմիւշ օ-
լուպ, պաշ աշըգ շաշկըն պիր հալտէ, բութ կիպի տիվա-
րէ տաեանմըշ օլտուղու թագտիրտէ, քէմալի չէֆգաթ
իլէ նաղարը տիւգաթընը, Էվաեա տիֆ իյլէմիշ իսի :

Պու տէհշէթլի հալ խալլի վագըթ տէվամ իթտիքպէն
սօնրա, Էվա, կէօլ եաշլարըլա եըյգանմըշ օլան թաթըր
սիմասընը պիրտէն պիրէ եօգարը գալարըտը, վէ էլլէրինի
տախի ասիւմանէ, եախօտ տահա սօղլուսու մէզար թա-
պիր օլունան մահէլլին գուպպէսինէ սօղլու գալտըրա-
րագ, չէօյլէ բէրէլէտի :

— Էյ մէրհամէթ վէ իյիլիք Սլահը, պիզէ մէրհամէթ
իթմէնէնէքմիսին, Եա՛ րապպ, պէն սէնին հիւքմ ու
գարարլարընը գապուլ իտէրիմ, լաքին պու եօլաա էօլ-
մէքլիք, վէ գըզգարնտաշըմտան այրը օլտրագ, վէ սօն
տէֆա օլսուն կիւնէլին զիեասընը, թապիաթըն կիւզէլ-
լիքլէրինի . . . կէօրմէքսիզին, էնէլ չէրպէթինի նուշ իթ-
մէքլիք . . . տ՛հ, իշթէ պու բէք տէհշէթլի պիր հալ
տըր, Եա՛ ճէնապը Հագգ, պէն ստնա ապու հագարէթ
իթմէմիշ օլտուղում հալտէ, չիմտի տէ սէնին լուլթֆ ու
մէրհամէթինի նիազ վէ իսթիրհամ իտիեօրում, իմտի,

պիզի շու զալիմէրին բէնչէյի զուլմունտան խէլաց էյլէ : Նիշանլըմ էտվարտ իւզէրինէ նէզարէթ , վէ հէմքիրէմ Մարիյի հիմանէ վէ մուհաֆաղա իյլէ :

Պիշարէ գըզըղազըն կէօզ եաշլարը վէ հընչգըրմաշարը սէսինի պօղտուգլարընտան , մէզքիւր միւհասիր տուասընը տէվամ իտէմէտի :

Ճօրճ պու սըրատա մէզպուրէնին եանընա եազլաշարազ ,

—Տուա էթ , գըլըմ , տուա էթ , -տէտի , -չիւնքի ինսան տուա իլէ միւթէսէլլի օլապիլիր : Ֆազաթ իտէճէկին տուա , եաշամագլըղմըղ իչին օլմասըն , իյլա սապը իչին օլտուն : Զիրա պիզիմ իչին արթըղ եաշամագ միւմքիւն տէյիլ տիր : Պու մէզարըն գաբուսու , պիր տախի աշըլմամագ իւզրէ , իւզէրիմիզտէն գաբանմըշ աըր , վէ պիզիմ սօն նէֆէսիմիզ պու գուպպէնին ալթընտա թէսլիմ օլունաճազ տըր :

Զէվալը էվա էլլէրինի սըզըպ , եիւքսէք սէսլէ ,

—Լաքին եա՛րէպպ , պիզ նէ՞ եաբտըզ քի , պիզի պէօյլէ պիր զալիմ էօլիւմէ միւսթահազգ գըլըեօրսուն : Ճօ՛րճ , սէն պիզիմ գապահաթըմըզը պիլի՛րմիսին , վէ էկէր պիլիր իսէն , պանա տա սէօյլէմէյի խթէ՛ր մի սին , չիւնքի եէմին իտէրիմ քի , հիչ պիր չէյտէն խապէրիմ եօզ տուր :

—Պիզ բրէնսէն ճէլլա թարաֆընտան մահքիւմիւզ , -տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ սօվուգճա ,

—Պու դարընըն պիզէ գարշը նէ՞ զարէզի վար տըր :

—Հէր տիւրլիւ զարէզի վար տըր :

—Հէր տիւրլի՞ւ միւ :

—Էվէլէթ , հէր տիւրլիւ : Պիրինճիսի մէզհէպիմիզին տիւշմէնի տիր , վէ իքինճիսի թէքէպպիւրիւնին ինճիտիլմիշ օլմասը տըր : Իշթէ պունուն իչին տիր քի , միւմաիլէյհա պիզտէն զարէզ ալմանա գալգըլմըշ տըր :

Պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա , ճօրճ , կիւհա քէնտուքէնտուեէ սէօյլէչիեօր կիպի , եալաշ սէտա իլէ , չէօյլէ իլալէ իթտի ,

—Ա՛հ, հիշ պիր շէյէ միւգթէտիր օլամահարադ, վէ քէնտիրմիշի միւտաֆաա իտէմէեհէրէք, պէօյլէ հէր հալտէ վէ գարանլըդ իշինտէ էօլմէքլիք, հագըգաթէն բէք միւշ-քիւլ տիր: Լաքին Գաղիլ պանա իւմիտ էթ տէմիշ իտի: Աճապա պու իւմիտ նէ՞րէտէն կէլէճէք տիր: Աճապա պու չօճուգ եալընըդ օլտուղու հալտէ, գարնտաշըմը գուր-թարապիղէճէք մի տիր: Լօրտ Սինկըլթընը կէօրմէքլիք միւշահաղասընը իւոէճէք մի տիր: Վէ աճապա պէյնլէ-րինտէ վէրիլէն գալարը, վէ թօրլանաճագլարը լանէթլի մահէլլի պիլի՞ր մի: Ա՛հ, եա՛ րապպիմ, աճապա եարըն, վաթանտաշլարըմըն գուրնըլա թէքմիլ Հինտիսթան պօհա-նաճա՞դ մը տըր:

Ճօրճ, հալլի միւմքիւնսիւզ կէօրիւնէն պու սիւալլարը քէնտու քէնտուեէ իթմէքտէ իքէն, էվա աեսղա գալգ-մահա չալըշպ, ֆագաթ միւվաֆիադ օլամահարադ, եէ-րէ տիւշտիւկիւնտէ,

—Ճօ՛րճ, պանա պիր ֆէնալըդ կէլտի, վիճուտիմ տիթ-րէեօր, վէ էօլիւմ պանա եագլաշըեօր, —տէտի:

—Էվա՛, սէվկիւլիւմ էվա՛, նի՛շին պէօյլէ լագըրտըլար իտիեօրտուն, —ճէվապ վիրտի Ճօրճ շէտիտէն, —պիլմէեօ՛ր-մուսուն քի Ալլահըն իգթիտարը դաեէթ պիւշիւք, վէ միւրասը տաթի պիղէ նամայիւմ տիւր: Սօն տագըգաեա գատար իւմիտիմիզի գաթթ իթմէմէլլիլ: Իմտի, գը-ղըմ, ճէսուր օլ, վէ ճէնապը Հագգտան սէլամէթ իւմի-տինի քէսմէ:

—Ճէսո՛ւր մու օլաեըմ, լաքին հէր սաաթ եէնի պիր ճէֆաեա տիւշար օլտուղում հալտէ, ճէսուր օլմագ պէ-նիմ իշին միւմքի՛ւն միւ տիւր: Իշթէ շու սաաթտա տա սուսուզլուդ պէնի թէլէֆ իտիեօր, վէ ագլըմ թար ու մար օլուեօր:

—Էվա՛, րէճա իտէրիմ, խաթըրնա պու եօլտա շէյլէր կէթիւմէ . . .

Կէնճ գըզ մահլունիյեթ թէպէսիւմիլլէ,

—Հալէա տահա իւմիտ վար տիեէճէ՞քմիսին, ա՛հ, Ճօրճ, էկէր պէօյլէ տիեէճէք օլուր իսէն, պոնուն սըհ-

հէթինի թէեմին իշին, եէմին իտեմէզսին, չիւնքի պիզ-
զաթ քէնտին ինսնմազսն, -տէտի :

Պու սէօզ իւզէրինէ, ճօրճ, Ֆէվգէլատէ սուրէթտէ
հիտտէթլէնէրէք, շէօյլէ պէեան իթտի ,

—Ահ, եա՛ Բապպիմ, պուրատա տիրի տիրի էօլէ-
ճէ՞քմիյիզ . . . ահ, շու տիվարը տէլէմէօրում, շու գա-
բուեու գըրամանօրում քի, պու պիշարէ գըզճըղազը
գուրթարաերմ, վէ սօնրա տախի սէվկիւլիւմ Մարինին
եարտըմընա գօշուպ, պէվալլերը, խային ճէլլանըն թէս-
լիմ իթտիկի ալչաղըն բէնչէլէրինտէն գուրթարաերմ,
Ահ, իշթէ պուրալարը տիւշիւնտիւքճէ, եիւրէկիմ ալ-
թիւսթ օլուեօր, վէ տամարլարըմտաքի գան աթէշ կիպի
եանընօր: Էվա՛, Էվա՛, սէնին հագգըն վար տըր: Ահ,
էվվէթ, պու հալ ինսանը մէճնուն իտէճէք պիր հալ տըր,
վէ պէնտէ սէնին կիպի ագլըմը զայ իտէճէկիմ զանն իտի-
եօրում :

Էվա, սանըգլամանեա պաշլաեարապ ,

—Էտվարտ . . . Էտվարտ . . . -տէտի մէյեուսիեթթ-
լէ, -տըթըգ պիր տախի սէնի կէօրմէք իգպալինէ նայիլ
օլամանաճաղըմ . . . Լաքին պունուշլա պէրապէր պէն
սէնի սէվէր իտիմ . . . օհ, էվվէթ, հէմ բէք զիեատէ
սէվէր իտիմ: Էկէր սէնի նէ տէրէճէ սէվմէքտէ օլտու-
ղումու պիլսէ իտին . . . Ֆագաթ, սէվկիւլիւ նիշանլըմ,
պէն սանա կէլմէք իսթէրիմ . . . վէ եիւրէկիմի սէնին
հուզուրունտա աշմագսըղըն, էօլմէք իսթէմէմ :

Պիշարէ գըզճըղազ կիւճ հալ իլէ աեաղա գալգըպ,
տիվարա տաեանարապ, քէսիք պիր սէտա իլէ շէօյլէ ի-
լալէ իթտի ,

—Ճօրճ . . . Ճօրճ . . . եիւրէկիմ բարչալանընօր . . .
պօղուլուեօրում . . . ահ, ինսեթթ վէ միւրիւվլէթ ի-
տիպ, պանա պիր մըգտար ըիւզկեար ալտըր :

—Էվա՛, ագլընը պաշընա թօբլա, հիշ մէղարտա ըիւզ-
կեար օլո՞ւր մու, -տէտի ճօրճ աղիմ քէտէր իլէ :

—Էօյլէ իսէ պէնտէ սուա իտէյիմ, -տէեու պէեան
իթտի Էվա, տաեանմագտա օլտուղու տիվարտան այրը-

լըպ, տիզ չէօքերէք: Լաքին պիր ազ սօնրա. —խա'երը, խա'երը, արթըգ տուա իթմէկէ մուվաֆֆադ օլամանօրում, —տէտի:

Ճօրճ տախի քէտէր ու էլէմի աղիմ իլէ,

—Եա' րապպիմ, պու նա'սըլ ճան չէքիչմէ, հիչ պիր չէյ իճրասընա մուվաֆֆադ օլամանօրում, — տիմէքտէ իտի:

Տէրունի գապրիսթանտա, իչպու տէհչէթլի մէնզարէ վուգու պուլտուղու սըրատա, խարիճտէ տախի ֆադիր Սունիասի, պրահմանլարըն պրասընտա աեադտա տուրուպ, շարգ ճիհէթինտէն միւշահատէ օլունմադտա օլան չէֆֆադ ալէամէթի պէհազլըղընա նազար իթմէքտէ իտի: Վէ նիհանէթ քէլամա իպթիտաք իտէրէք,

—Դարնտաչլար, —տէտի, —սապահ երլտըղը ուֆուգա զայպ օլմանա պաչլատը: իմտի, մանկալա քօգուլար աթալըմ, չիւնքի Պօվհանիէ հիւրմէթէն եանմադտա օլան պու աթէշ, հարիսլէրին էօլմէսինէ տէկին սէօնմէմէլի տիր:

Պու էմր իւզէրինէ, պրահմանլարտան պիրի, ճէպինտէն պիր մըգտար պէեազ թօզ չըգարարադ, մանկալա աթմասըլլա, տէրհալ զանէթ կիւզէլ քօգուլու ալէվէր զահիր օլտու:

Վէ ֆադիր տիզ չէօքիւպ, էլլէրինի հալանա գալուրարադ,

—Վազըթ տըր, տուա իտէլիմ, —տէտի:

Այնի վազըթտա քեաֆֆէյի պրահմանլար տախի մէրգումուն հարէքէթինտէ պուլունուպ, պատէհու Սունիասի վէ րէֆիգլէրի, հէք եէքաիլ վէ եէք ալազ օլարադ, տուա իթմէքլիկէ պաչլատըլար:

Ճօրճ, իչէրտէն տիվարը տինլէեէրէք,

—Օ նէ, պիր թադըմ սէտալար իչիտիեօրում . . . : Էյ վահ, ճէլլատար պիղի պէքլէեօրլար իմիշ . . . —տէտի քէնտու քէնտուէ:

Պու սըրատա Սունիասի, սէրայտան պիր պէեազ կէօլկէ չըղըպ, վէ թարացատան կէչէրէք, պաղչէեէ կէթիւ-

ըէն ներտիւկէնին դատէմէլէրինի էնտիկինի ուզագտան միւ-
շահատէ կյլէտի :

Պու կէօլէնին արգասընտա իւշ տէօրթ կէօլկէ տահա
կէօրիւնմէքտէ իտի :

Իմաի մէրգում Սունիասի ,

—Քիմ տիր օ , -տէեու սիւալ իտինճէ :

—Պէն իմ , -տէեու ճէվապ վիրտի բրէնտէս ճէլլա :

Հագըգաթէն , պու կէլէն պէեազ կէօլէնին սահիպի ,
միւմաիլէյհա օլուպ , արգասընտա տախի իքի պիւյիւք
ատէմ իլէ պիրտէ չօծուգ վար իտի :

Մէրգուման իքի շախար , Պօվհանի մէզէպլինտէ պու-
լունան սընրփըն միւթէպէրանընտան օլուպ , չօծուգ իսէ
Գազիլ իտի :

Հէր նէ հալ իսէ , բրէնտէս ճէլլա , մէզար թապիր օ-
լունան պինաեա եագլաշընճա , ֆագիր իլէ պրահմանլար
պաշլարընը էյտիլէր : Միւմաիլէյհա պու սըրատա շէօյլէ
սէօյլէտի ,

—էյ մէզար պէքճիլէրի , հաբիսլէր աճապա էօլտիւ-
լէր մի :

—Խա՛նըր , էֆէնտիմ , պիր ատէմ աճլըգ վէ սուսուգ-
լուգտան անճագ իւշ կիւնտէ էօլէպիլիր , -տէեու ճէվապ
վիրտի Սունիասի :

—Իւշ կիւն միւ :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ :

—Էմի՞նմիսին :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ :

—Լաքին պու բէք ուզուն պիր միւտտէթ տիր :

ՄԷՋԱՐԻՍԹԱՆ (ՁԵՂԼ)

—Էվվեթ , պու բէք ուզուն պիր միւստէթ տիր , -
թէքրարլատը ձէլլա , գուլազընը տիվարա վիրիպ , իչէրի-
սինի տէնլէեէրէք , վէ իլավէթէն , -լաքին պէն պիր շէյ
իշիտէմէեօրում , իչէրուտէ պիր էօլում սիւքէթիւկիւ
վար տըր , -տէտի :

—Էֆէնտիմ , հէր նէ եարմագ լազըմ իսէ , սէօյլէյին
իճրասընտա պուլունալըմ , -տէտի Սունիասի :

—Արթըգ պունլարը պիթիրմէլի տիր , -ճէվապ վիրտի
ձէլլա , -չիւնքի Պէնարէստէն ալտըղըմ խապէրլէրէ կէօ-
րէ , պէնիմ պու կիւն ագչամա գատար օրատա գալմագ-
լըղըմ լազըմ կէլիեօր : Անտէն տախի ֆիլլէր գապրիսթա-
նընա կիտիպ , ինկիլիպլէրին քիւլլէն թէլէֆի իչին , լա-
զըմ կէլէն էմրի վիրէճէյում : Շու հալտէ պէն էմին օլ-
մալլեըմ , անըն իչին պունլարը պուրատա սաղ պըրագ-
մագ իշիմէ էլվիրմէզ , իլլա ճէնաղէ հալինտէ պրագմալը-
եըմ :

—Էմր իտինիզ , էֆէնտիմ , էմրլէրինիզ , հէր նէ տախի
օլա , տէրհալ իճրա օլունաճագլար տըր , -տէտի ֆագիր
Սունիասի :

Պու սըրատա Գազիլ քէնտու քէնտուեէ ,

—Էյ իրիսթիանլարըն Ալլահը , սէն պիղի մուհաֆազա
էյլէ . . . աճապա պու նէ՞ էմր իտէճէք տիր , -տիմէք-
տէ իտի :

Պինանըն իչէրիսինտէ իսէ , ճօրճ հալէա տիշարըր
տինլէմէքտէ օլուպ , վէ էվաեա խիթապէն ,

—Պէն պիր չօգ սէտալէր իշիտիեօրում , ֆագալթ նէ՞
սէօյլէտիքլէրինին ֆէրգինէ վարամաեօրում , -տէտի :

—Ատամ սէնտէ , նէմիզէ՞ լազըմ , մատամքի իւմիտի-
միզ եօգ տուր , մատամքի հիչ պիր շէյ պիղի գուրթա-
րամաղ , -տէեու պէեան իթտի էվա :

—Էֆէնտիմ , պուեուրուն , էմրլէրինիզի իֆատէ ի-

տին , պիլմիշ օլուն քի , հէր էմրինիղ թէմամէն իճրա օլունաճագ տըր :

— Պէն պու հարիսլէրի Պօլճանիւնէ սունմուշում , իմտի , պէնի Պէնարէսէ կէօթիւրէն արապա , մէմալի.քիմին սինօրունու կէչէճէ.ք օլուր իսէ , էսիւրլէրիմտէն պիւրի պուրաւա կէլիպ , սիլէ , « մապուտ պէ.քլէ.եօր » տիւնէճէ.ք տիւր :

— Բէ.ք իյի , սօնրա :

Ճէլա , պիւրլի.քտէ կէթիւրմիշ օլտուղու ի.քի Հինտլիլէ.րի կէօթէրէրէ.ք ,

— Սօնրա մուգատտէս թէչէպպիւսին շէրի.քլէրինտէն օլան պու ի.քի գարնտաշար , սէնին աչաճագ օլտուղուն մէզար գարուսունտան իչէրի կիրէճէ.քլէր , վէ եէտլէրինտէ օլան գաւըշլարըլա , հարիսլէրի պօղաճագլար տըր , -տէտի :

— Բէ.ք իյի , էֆէնտիմ , մապուտումուղուն միւրատլարընը իճրա իաէճէ.յիղ , -տէեու պէեան իթտի Փագիր Սունիասի :

Վէ պատէհու բրէնսէս ճէլա , Գագիլէ խիթապէն շէօյլէ սէօյլէտի ,

— Գա'ղիլ , օղում , սէյֆիւնէնին պասըլտըղը կիճէ , էտվարտ Մալգօնուն պըչաղը սէնին գանընը ագըթմըլ իտի : իմտի , անտէն ինթիգամ ալմագըղը սանա իհալէ իտէրիմ : Պու հալտէ , էմր վիրիլէճէ.ք օլուր իսէ , թուկլէ.րի մէրգումուն հապսխանէսինէ սէն կէօթիւր :

— Թէչէ.քիւր իտէրիմ , էֆէնտիմ , -տէտի Գագիլ :

Ճէլա , էլինի մէզար թապիրինի ալան պինաւա տօղու ուզատարագ ,

— Մէլունլար , խա'յինլէր , իպթիտա սիզի գուրպան սունաճաղըմ , -տէտի :

Պատէհու Սունիասիւնէ խիթապէն , շու վէճհ իլէ իլա.վէյի մէգալ իյլէտի ,

— Ֆա'գիւր , եարըն կիճէ , վէ միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու Ինկիլիզ հիւքիւմէթի ալթընտա գալմըլ օլան անլուրը պիւր տախի աչաղը իյմէմէ.ք իւզրէ , եօգարը գալ-

տրրաճազ օլտուղումուղ սաաթտա , ֆիլէր գապրիսթա-
նընա կէլմէլիսին , անլատը՛ն մը :

— Բէք էլի , էֆէնտիմ , պէն վէ ճիւմլէմիզ մէվճուտ
պուլունանաղըզ , -տէտի Սունիասի :

Ճէլլա պու սէօղլէրի սէօյլէնէրէք , պունլարտան մու-
ֆարագաթ իթտի : Վէ ազ պիր միւտտէթ զարֆընաս
կէօլկէսի պիլէ զայպ օլտուղունտան , Սունիասի վէ աի-
կէրլէրի կէրլէրինէ օթուրտուլար , վէ տէրունի պաղչտէ
եհնիտէն պիր սիւքիւթ հիւքմ իթմէկէ պաչլատը :

Էվա իլէ ճօրճ տախի մէզար թապիր օլունան պինանըն
իչինտէ , պիրէր քէօչէնէ չէքիլմիշ , եհս ու էլէմլէ տուր-
մագտա իքէն , պիրտէն պիրէ մէրգումէ գըզըզազ , քէ-
սիք պիր սէտա իլէ ,

— Ճօ՛րճ , ճօ՛րճ , եանըմա կէլ , չիւնքի պիր ան էվվէլ
պէնի նէզտինէ չըղըրմասը իչին , ճէնապը Հագգա նիւաղ
իթտիքճէ , վիճուտիմտէ պիր ֆէնաղըզ հիսս իտիւօրում ,
-տէտի :

— Եա՛ Բապպիմ , պէն նա՛սըլ ատէմիմ քի , -տէտի
ճօրճ քէտէր իլէ , -շու գըզ գատար օլամաեօրում , Օ
սանա հէնուղ տուա իթմէկէ մուվաֆֆագ օլտուղու հալ-
տէ , պէն խէ լանէթ օգուեօրում :

— Տօ՛սթում , գա՛րնտաչըմ , -պէեան իթտի էվա եալ-
վարարագ , -սագըն լանէթ օգումա . . . : Պիր աղ էվվէլ
պանա ճէսուր օլ տէեէն , սէն տէյի՛լ մի իտին : Հալ պու-
քի , սէնտէ տէ ճէսարէթ եօգ իմիշ :

— Ճէսարէթ մի , ճէսարէթի նէ՞ եարանըմ , ճէսուր
օլմագըրգ իլէ պուրատան թախիսի ճան իտիլէպիլինի՛ր
մի : Ճէսարէթլէ Պովհանի իպատէթխանէսինտէն գալուրը-
տըղըմ խազլինէլէր , վէ պանա ֆէվզէլատէ պիր գուվվէթ
վիրմէք իւլլրէ , էլտէ իթտիկիմ շու էօրթիւ վէ շու եիւ-
յիւք նէ՞ իշ կէօրտիւլէր , վէ նէ՞եէ եարատըլար , Պու գա-
տար քիւսթախըզ , պու գատար հիլլէքեարըզ , վէ պու
գատար ճէսարէթ , պէնի նէ՞րէնէ կէօթիւրտիւլէր : Պուն-
լար պէնի , հիմաեէ վէ մուհաֆազասընը ահտ իթմիշ օլ-
տուղում պիր գըզըզազ իլէ պիրլիքտէ , իլէլ էպէտ գա-

Րէֆի տէա իյլեհէքէ պաղթէթէն իւրիւնիւն պիրտին թիւնաթ
հաւմէտ Ս. 293

բալը գալաճագ օլան պու մէզարտա մահպուս իթմէ՞տի-
լէր մի : վէ շու էսնատէ պէլքի պէնիմ դաեթ սէվկիւիւ
նիշանլըմ օլան Մարի տախի , Տօօրկալ Սահիպին բէնչէ-
լէրինտէն գուրթուլմագ իչին թէհի եէրտէ չալըշըպ չա-
պալմամամագ տա մը տըր . . . : Ահ , Գա՛ղիլ , Գա՛ղիլ , պա-
նա կէօսթէրտիկին իւմիտ , պիր բիւեա օլաճագ իտի ի-
սէ , պու իւմիտի նէ՞ իչին պանա կէօսթէրտին : Պու սախ-
թէ թըլըսըմլար , նէ՞ պէնիմ , վէ նէ՞ տախի պէնիմ սէվ-
կիւիւլէրիմին ճանլարընը գուրթարամատըգլարը հալտէ ,
նէ՞ իչին պունլարը պէնիմ էլիմէ թէսլիմ իթտիրտին :

Ճօրճ պու սէօղլէրի սէօյլէյիպ , եիւզիւնիւ էլլէրի իչի-
նէ ալարագ , մէզար թաշը իւզէրինէ օթուրտու , վէ հիւն-
կիւր հիւնկիւր աղլամանա պաշլատը :

Պու վազլա իւզէրինէ , եարըմ սաաթ գատար կէչիպ ,
պատէհու սէրվիլէրին արասընտան պիրինին սիւրաթլէ կէլ-
տիկի աեագ սէտասը իշիտիլմէքլէ , Սունիասի , մուգայ-
եէս նէօպէթծիլէր կիպի , տէրհալ պաշընը եօղարը գալ-
տըրարագ ,

— Բի՛մ տիր օ՛ , —տէեու սիւալ իթտի :

Ագըպինտէ պիր քէօլէ զահիր օլուպ ,

— Ֆագիր Սունիասի , բրէնսէս ճէլա էֆէնտիմիզ , պէ-
նի սիզէ կէօնտէրսի , —տէտի :

— Պանա նէ՞ իֆատէն վար տըր :

— Իֆատէմ , պիր գաչ քէլիմէտէն իպարէթ տիր :

— Նէ՞ կիպի :

— Մապուս պէքլէեօր :

Պատէհու Սունիասի թուկլարա տօղրու տէօնիւպ ,

— Հազըմըսընը , —տէեու սիւալ իթտի :

— Էվլէթ , հազըրըզ :

— Էյլէ իսէ կէլին , վէ վազիֆէնիզի իճրա իյլէյին :

Սունիասի պու սէօղլէրի սէօյլէյիպ , ահէսթէ ահէսթէ
սօն գատէմէլէրի չըգտը , վէ պէլինտէն պիր անախթար
չըգարարագ , մէզար թապիր օլունան պինանըն գարու-
սունա սօգտու , վէ գաբուեու աշմազտան էվլէլ ,

— Յագաթ իպթիտա մապուտու եարտըմա չաղըրընըզ :

վէ դանըշլարընըղը թէտարիք իտինիզ , -տէտի :

Պատէհու անախթարը իքի քէրրէ չէվիրտի , վէ պու սէտանը իչէրտէն ճօրճ իշիթտիկինտէ , պիրտէն պիրէ օթուրտուղու եէրտէն սըչըրատը , վէ ալթիւսթ օլարագ ,

—Պու նէ՞ , գուլաղըմա քիլիտ իչինտէ պիր անախթար սէսի կէլիեօր , -տէտի :

Մէրգոււմ , տիգգաթլէ տինլէեէրէք ,

—Էվլէթ . . . էվլէթ . . . եանըմաեօրոււմ . . . կէլիեօրլար . . . -տէտի :

—Էհ , -մըրըլտանտը էվա , -ճէնապը Հադգտան թաւլէպ իթտիկիւմ էօլիւմիւ պիղէ կէթիըիեօրլար :

—Խաւեըր , խաւեըր , էօլիւմ տէյիլ տիր , եէմին տաթի իաէրիւմ քի , էօլիւմ տէյիլ տիր , -տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ , պիր միւտտէթ թէֆէքքիւրտէն սօնրա , եիւզիւնտէ պաշգա պիր հալ հուսուլէ կէլէրէք :

—Էօլիւմ տէյիլ տիր տէ նէ՞ տիր ,

—Պէլքի եաշամագ տըր , վէ պէլքի տէ հուրըլիեթ տիր :

—Եաշամագ մը . . . հուրըլիեթ մի . . . ճօ՛րճ . . . ճօ՛րճ . . . Ալլահ աշղընա օլսուն , նէ՞ տիմէք խթէեօրսուն :

Պու սըրատա ճօրճուն ֆիքրինտէ պիրտէն պիրէ կիւզէլ պիր թասափիւր հուսուլէ կէլմիշ օլտուղունտան , մէրգոււմ , ամիր պիր հէյեթլէ :

—Սոււ օլ , վէ տէսիքլէրիմի իճրա էթ , -տէտի , վէ էլլիլէ մէղար թաշընը կէօսթէրէրէք , -չաբուգ շու թաշըն իւղէրինտէ եաթ , -տէեու իլավէ իթտի :

Պիչարէ գըղճըղաղ , ճօրճուն պու սէօղլէրինտէն հիչ պիր շէյ անլաեամատը իսէ , գարշը կէլմէք տախի իսթէմէտիկինտէն , թաշըն իւղէրինտէ եաթտը , ճօրճ տախի , գօյնունտա սաղլամըշ օլտուղու Պօլհանինին էօրթիւսիւնիւ , աճէլէ գըղըն իւղէրինէ էօրթիւսպ , քէնտիսի տախի թաշըն արգասընտա կիղլէնտի :

Օլ էսնատէ , գապա պիր շամաթա իլէ գաբու աշըլարագ , Սունիասինին ,

— Կիրինիդ վէ էօլտիւրինիւզ , — տէնու վիրտիկի էմ-
րին սէտասը իշիտիլտի :

Պու էմրին իւզէրինէ , իքի թուկլար , էլլէրինտէ գա-
երչլար , վէ արգալարընտան տախի Սունիասի , էլինտէ մէ-
շալէ օլարագ , պաթըլ պիր տէհշէթ վէ էմնիյեէթսիզլիք-
լէ մէզարիսթանա կիթտիլէր , վէ ահէսթէ ահէսթէ պիր
գաշ ատըմ ալտըլծը իսէ տէ , նակեահ իւշիւ պիրտէն պիր
հայրէթ վէ թէաճճիւպլէ ֆէրեատ իտիպ , քէմալի տէհ-
շէթլէ կէրի չէքիլտիլէր :

Ճօրճ , կիզլէնմիշ օլտուղու մահէլլտէն , եավաշ պիր սէ-
տա իլէ էվաեա ,

— Աեաղա գալգտա , պիր գաշ ատըմ իլէրուեէ հարէ-
քէթ էթ , — տէտի :

Մէզպուրէ պու սէօղիւ իշիտինճէ , մուգատտէս էօր-
թիւեէ պիւրիւնմիւշ օլարագ , աեաղա գալգտը , վէ պիր
իքի ատըմ իլէրուեէ հարէքէթ իթմէսիյլէ , իքի Հինտլի-
լէր վէ Սունիասի ,

— Մապուտուճուղուն էօրթիւսիւ , — տէեէրէք եէրէ
գարանտըլար :

Ճօրճ , էվաեը գուճաղընա ալարագ ,

— Էվլէթ , — տէտի եիւքսէք պիր սէտա իլէ , — էվլէթ ,
մապուտուճուղուն էօրթիւսիւ տիւր : իմտի չ էյ քէօլէլէր ,
Պօվհանի վէքիլինին էօնիւնտէ պաշ էյինիզ , վէ տէրխաթըր
իտինիզ քի , պու սըրըր իշինիզտէն հէր քիմ տիշարրտա
ֆաշ իտէճէք օլուր իսէ , Պօվհանի անը թէլէֆ իտէճէք
տիր :

— Հիշ պիր քիմսէեէ սէօյլէմէեէճէյիզ , — տէտի ֆա-
գիր Սունիասի :

Թուկլար վէ պրահմանլար տախի ,

— Էվլէթ , էֆէնտիմիզ , հիշ պիր քիմսէեէ սէօյլէմէ-
եէճէյիզ , — տէտիլէր :

— Բէք լյի , իշթէ պէօյլէ օլմալը , քիմսէեէ պիր չէյ
սէօյլէմէեէճէքսինիզ , եօգսա թէլէֆ օլուրսունուզ , — տէ-
նու իլավէ իթտի Ճօրճ :

Պատէհու մէրգում ինկիլիզ , մէզար թապիր օլունան

պինատան տիպարը չրգըպ, գատեմէլէրտէն աշաղը ինտի, վէ արգանսնտա իսէ, զընտանճըլար հալէա եէրէ գաբանմըլ օլարապ, տուրմագտա իտիլէր:

Պու էանտոէ Գագիլ, զանէթ մէրագ վէ էնտիշէ իշինտէ օլտուղու հալտէ, սերվի աղաճլարընըն սըգ պիր մահէլլինտէ պէքլէմէքստէ իտի: Իմտի ճօրճու, սաղ վէ սալիմ օլարապ եանը պաշընտա կէօրիւնճէ:

—Ճէնապը Հագգա չօգ շիւքիւր, իշթէ սօն տէֆա սիզի գուլթարտը, —տէտի:

—Էվվէթ, օլլում, չօգ շիւքիւր, պու տէֆատա, Պօլհանինին էօրթիւսիւ, վէ պիր թագըմ ահմագլարըն իթտիքլէրի քէօրլուղու վասըթասըյլա գուրթուլտում, —տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ:

—Հէր նէ իսէ, էֆէնտիմ, պիր աագըգա պիլէ դայպ իտէճէք վագըթ տէյիլ տիր: Պէնտէնիզ հայլանլարը հաղըլատըմ, հայտէ չաբուգ սըր էտվարտ իլէ Սթօրու տալի գուրթարընըլ տա ֆիրար իտինիզ:

—Գարնտաշըմըն հապսխանէսի եէրէ՛տէ օլտուղունու պիլիրմիսին:

—Էվվէթ, պիլիրիմ:

—Հա՛յտէ, Գա՛ղիլ, էօյլէ իսէ պէնի շիմթի օրաեա կէօթիւր:

—Կէլինիզ, էֆէնտիմ:

Պու գարար իւզէրինէ, ճօրճ Մալգօն իլէ րէֆիդասը, էտվարտըն վէ Սթօրուն մահֆըզ պուլունտուգլարը հապըսխանէեէ տօղրու կիթմէկէ պաշլատըլար:

Պէեանէ հաճէթ եօգ տուր քի, պու հապսխանէնին պէքճիլէրի տալի, ճօրճուն վէ էվանըն պընտանճըլարը կիպի պաթըլ իթիգատ վէ զիւիւմ սահիպլէրի օլտուգլարընտան, մուգատտէս էօրթիւ պուրատա տալի քէնտի հիւքմիւնիւ իճրա իյլէտի:

Շէօյլէ քի, հապսխանէնին գաբուլարը ալըլարագ, էվվէլա ճօրճ իշէրի կիրտի, վէ գարնտաշը իլէ պէրապէր, քէնտի սատըգ օտա խըտմէթքեարը Սթօրու պիրէր գօլթուղունա ալարագ, սալիմէն տէրունի հապսխանէտէն

տիշարը , վէ պինաէն ալէյհ սահիլի սէլամէթէ չըգտըւ
լար :

Էտվարտ , Էվաեր սաղ վէ սալիմ՝ օլարագ թէքրարէն
կէօրտիւկիւնտէ , սէվինճինտէն ագլընը՝ զայ իթմէք տէ-
րէճէսինէ կէլտի : Էվա իսէ , նիշանլըսընըն գուրթուլմա-
սընտան տօլաեը , ճէնսապը Հագգա թէշէքքիւր իտէրէք ,
սէվինճինտէն սէլ կիպի կէօղ եաշարը տէօքմէքտէ իտի
իսէ տէ , տիկէր թարաֆտան հէմլիրէսի խաթըրնա կէլէ-
րէք , շէօյլէ սէօյլէտի ,

—Ֆագաթ պէն տիւնեատան նէ՞ լէզլէթ ալապիլիրիմ
քի , պէնիմ սէվկիւլիւ գըզգարնտաշըմ տայիմա մուխա-
թարա իչինտէ պուլունմագտա տըր : ճէնսապը Հագգ պի-
ղէ ինսսէթ իթտի , Ֆագաթ եիւրէկիմ պանա պիլտիրի-
եօր քի , Հագգ թէալաանըն պիզի շու սէրպէսթ հպէ գօյ-
մասը , միւճէրրէտ Մաբիյի գուրթարապիլվէմիզ իչին տիր
էօյլէ տէյիլ մի :

—Էվա՛ , —տէտի ճօրճ , —վագաա պու սէօզլէրին բէք
տօղրու տուր , Ֆագաթ պիլմէեօրմուսուն քի , պէնտէ
քէնտի գանըմըն սօն տամլասընա գատար Մարի Պըրթէ-
լինին սէլամէթի ուղրունա Ֆէտա իթմէքիկէ հազըր պու-
լունմագտաեըմ :

—Մհ , Էվվէթ , պիրատէր , էօյլէ օլտուղունու պիլի-
րիմ . . . Լաքին չարուգ օլ , զիրա վագըթ զայպ իտէ-
ճէք զէման տէյիլ աիր , չարուգ էթ , —տէեու ճէվապ
վիրտի Էվա :

—Դաւղիլ , տէտիկին հայվանլար նէրէտէ պիր , —տէ-
տի ճօրճ :

—Սէրաեըն չիթլէրի խարիճինճէ , վէ պուրաեա ղսսէթ
եագըն պիր քիւչիւք օրմանտա տըրլար , —տէեու ճէվապ
վիրտի Դազիլ :

—Սէն , Տօօրկալ Սահիպին սէրաեը նէ թարաֆտա օլ-
տուղունու պիլիրմիսին :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ :

—Սօն տէրէճէ սիւրաթլէ կիթտիկիմիզ հալտէ , նէ՞
գատար վագըթտա կիտէպիլիրիզ :

— Ի.քի սաաթ տա :

— Էօյլէ իսէ , հայտէ չաբուգ պէրապէր կիտէլիմ , դիրա սապր ու թէլաշլմ պէնի թէլէֆ իաիւօր , վէ քէնտիմի պիր մանկալ իւղէրինտէ օթուրուեօրում կիպի զանն իտիեօրում :

— Պիրա՛տէր , պէնտէ պիրլիքտէ կէլէյիմ , -տէտի էտ-վարտ :

— Խա՛եքր , պու տէտիկին օլամազ , - տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ :

— Լաքին տիւշար օլաճաղըն մուսաթարալարա պէնտէ հիսսէտար օլմազ իսթէրիմ :

— Օլամազ տէտիմ եա :

— Նէ՞ իչին :

— Ձիրա պիր տագըգա պիլէ ղայպ իթմէեէրէք , նիւշանլըն էվաեը ալըպ Պէնարէսէ կէօթիւրմէլիսին , վէ օրատա վալինին սէրանընտա , մէզպուրէյի հըֆլ իթտիրմէլիսին . . . պունտան պաշգա վաթանտաշարըմըզըն սէլամէթի , վէ հաթթա Հինտիսթան շիրքէթինին պագապր սէնին էլինտէ տիր :

— Պիրա՛տէր , պիր շէյ անլաեամատըմ , նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն :

— Պուրատան տօղրու Պէնարէսէ վէ լօրտ Սինկըթընա կիտէրսին , վէ տէրսին քի , բէտէրիմիլ թարաֆընտան քէչֆ օլունմուշ օլան ճէսիմ ֆէսատ ճէմիյեէթի , հէման ղահիր օլմազ իւզրէ տիր : Պունտան պաշգա լօրտու միւմաիլէյհէ սէօյլէրսին քի , եարըն կիճէ , մէզքիւր ֆէսատ ճէմիյեէթինին բէյիսի էքրէմի օլան բրէնսէս ճէլլա , ֆիլլէր գապրիսթանընտա , թէքմիլ ինկիլիզլէրին գաթլի էմըրինի վիրէճէք , վէ Կանթ նէհրի սուլաթընը պիւսպիւթիւն ալգանլարա պօեատաճապ տըր : Շիմտի անլատը՛ն մք , էտվարտ , քի սէնին Պէնարէսէ կիթմէն իլէ , Հիստիսթանըն ինկիլիզ հիւքիւմէթինի գուրթարըմըլ օլաճապ տըր :

— Պաշ իւսթիւնէ , կիտէրիմ , ֆագաթ Մարիյի կէօրէճէք օլուր իսէն , քէնտիսինի գուրթարմազ իչին , սէ-

նին եանննտա պուլունմագ, վէ օլ ուղուլտա սենինէ եա
ղալէպէ իթմէք վէ եախօտ էօլմէք իպթէտիկիմի սէօյլէ,
հալ պու քի, նէ՞ իչին պունա մուվաֆֆագ Ելամատըղմը
քէնտիսինէ անլաթ:

— Պիրատէր, թէէմին օլ քի, պիր գաչ սաաթա գա-
տար պու իթտիկին սէօղլէրի, պիզղաթ սէն քէնտիսինէ
սէօյլէ եէճէ. քսին:

Պունլար պու սէօղլէրի սէօյլէ եէրէք, օրմանա գատար
կէլմիշ օլտուգլարընտան, տէօրտ ատէտ հայվանլարըն հա-
ղըր պէքէտիքլէրինի կէօրտիւլէր: Հայվանլարտան պիրի
գատընա, վէ տիկէրլէրի էրքէեէ մախսուս օլտուղու, է-
եէրլէրինտէն անլաշըլմագտա իտի:

Ճօրճ, հէման էվաեը գուճագլանըպ, հայվանա պին-
տիրտիքաէն սօնրա, քէնտիլէրի տախի հայվանլարընա րա-
քիպ օլտուլար:

— Էֆէնտիմ, -տէտի Գազիլ, -պիզ պիրիպիրիմիզտէն
մուֆարագաթ իտէմէյիզ . . . խուսուաիլէ սիզտէն պէն
այըրլամամ . . . չիւն.քի սիզ եօլու պիլմէտիկինիզտէն,
պէն սիզի էն քէստիրմէ վէ թէհլիքէսի աղ օլան եօլլար-
տան կէօթիւլմէլլիմ . . . : Իմտի, եիւղիւնիւղիւն ըէնկի,
սիզի պիր Հինտ ըէյիսինէ պէնզէթտիկի հալտէ, էկէրչի
պէլինիզաէքի գուշաղը տախի պիր սարըգ իթթիխաղ ի-
տէր իսէնիզ, հիշ պեր քիմնէ սիզի թանըեամաղ, վէ եօլ-
տա ֆէլլահլարա աա րասթ կէլսէք, ֆիւթուրսուզճա եան-
լարընտան կէչիպ կիտէպիլիբիզ:

Ճօրճ, Գազիլին թալսիեէսինէ իմթիսալէն, պէլինտէ-
քի գուշաղը չըգարըպ, կիւզէլ պիր սարըգ սարօը, վէ
տոյա թանըլմաղ պիր հէյեէթէ կիրտիկինէ տայիր, պիզ-
ղաթ գարնաաշը Էտվարտ թարաֆընտան թէէմինաթ ալ-
տը, վէ սօնրա Էտվարտ,

— Էյ, պիրատէր, արթըգ Ալլահա ըամարլատըգ,
- տէտի:

Ճօրճ տախի պունա գարշըլըգ,

— Խա'եըր, պիրատէր, Ալլահա ըամարլատըգ տիմէ-
յիպ, իլա ինշաալլահ եագընտա եինէ կէօրիւղիւրիւղ տի-

մէլիսին, -տէտի :

— Ճօրճ, ճէնապը Հագդ սոնա միւյնիւն օլսուն, -տէ-
եու իլավէ իթտի իվա :

Պու սէօղէրտէն սօնրա, պիզիմ տէօրթ շախպար եէք-
տիկէքլէրինտէն մուֆարագաթ իտիպ : Ճօրճ իլէ Գազիլ,
Տօօրկա՛լ Սահիպին սէրաեը ճիհէթինէ, վէ Էտվարա իլէ
իվա վէ Սթօբ տախի Պէնարէս շէհրի ճիհէթինէ միւթէ-
րահի օլտուլար :

Պու էանատէ շէֆֆագ ըշըղը դահիր օլմուշ, վէ կիւնէշ
տախի հէման տօղմագ իւզրէ իտի :

ՆԵՕՊԵԹՃԻ ԳԱՏԸՆ

Գազիլ, Ալլահապատտան Տօօրկալըն սէրաեընա թագ-
րիպա ի.քի սաաթ զարֆընաա կիտիլէպիլէճէկինի պէեան
իթտիկինտէ, խէթա իթմէմիշ իտի, չիւն.քի Ճօրճ Մալ-
դօն իլէ գըլազուզընուն Ալլահապատտան մուֆարագաթ-
լարը իւզէրինէ ի.քի սաաթ վէշտիքտէն, վէ զտեթ դա-
քանըզ վէ սէրին պիր վաաթ օփատան տիշարը չըղմալա-
րընաան սօնրա, քէնտիլէրինտէն պիր գաշ եիւզ աեադ
ուզագտա, Տօօրկալ Սահիպին սէրաեընըն պէեադ գուպ-
պէլէրինի, վէ գըրմըղը քիլէփիտտէն տիվալլարընը միւ-
շահատէ իլլէտիլէր :

Որճհատէ ճէլլանըն Պանգօզ թէսմիեթ իթմիշ օլտուզու
մէզքիւր սէրայ Է Ալլահապատտ սէրաեը կիպի, բրէնպէրէ
մախսուս ինչա օլունմուշ պիր սէրայ իտի խէ տէ, հէմ
պիր մըգաար քիւչիւք, վէ հէմտէ անըն գատար թէզեի-
նաթը եօգ իտի :

Գազիլ, չըղմագտա օլտուգլարը մէզքիւր օրմանըն ու-
ճունա կէլտիկինտէ, էլիլլէ սէրաեը Ճօրճա կէօսթէրէրէք,
շէօլլէ քէլամա պաշլատը :

— Իլթէ, էֆէնտիմ, մահէլլի մաթլուպէ կէլտիք եէ-
թիշտիք, -տէտի :

Պունուն իւզէրինէ , ճօրճ տախի գան թէր իշինտէ դաւմըջ օլան հայվանընը տուրտուրտու , վէ Տօօրկալ Սահիպին սէրաեընա տօղրու պագարագ , քէնտու քէնտուեէ ,

—Տօղրուտու պու ֆէնա տէյիլ , դարլան տիշիսի եուվասընտան գուրթուլ , չագալ եուվասընա տիւշ , —տէտի , վէ պատէհդե եիւքսէք սէտա իլէ ,

—Շիմտի նէ՞ եարաճաղըլ , Գա՛ղիլ , —տէեուէ սիւալ իթտի :

—Տահա պէնտէնիդտէ պիլմէմ , էֆէնտիմ , տէեու ճէվապ վիրտի Գաղիլ :

—Շիւպհէսիլ ըստահ Տօօրկալ Սահիպին խըտմէթ-քեարլարը քիւլիեէթլի տիր , տէյիլ մի :

—Սիւմաիլէյհին , տէնիլ քէնարընտա պուլունան գուժ թանէլէրի գատար քիւլիեէթլի խատէմէլէրի վէ քէօլէլէրի վար տըր :

—Էյ պու հալտէ , պիլ , պու դատար կէօղէթլէյիճիլէրին նաղարը տիգդաթընտան քէնտիմիգի կէօղէեէրէք , պու սէրաեա նա՛սըլ կիրէպիլէճէյիլ : Պէնիմ՝ իշին քէնտի էօմըիւմիլ թէհիլքեհէ դօյմագըլդ պիւյիւք պիր շէյ տէյիլ իսէ տէ , շու վաղիֆէմի իճրա իթմէք իշին տէ , պիր միւտտէթ եաշամագըլըմը մութլագ իսթէրիմ : վէ սէվկիւլիւ նիշանըմը օ խայիւնին էլինտէն դուրթարմագսըղըն էօլմէք իսթէմէմ :

Դաղիլ , պիր միւտտէթ թէֆէքքիւրտէն սօնրա , շու վէճհ իլէ ճէվապ վիրտի :

—Էֆէնտիմ , շիմտի պիլ հայվանընըմըղտան աշաղը ինէր , վէ աեագլարընը իբլէր իլէ պաղլաեըպ , պիր միւտտէթ թէնէֆֆիւս ալմագ , վէ եէնիտէն պիլի կէօթիւրմէք իւզրէ , շու պիւյիւք աղաճլարըն ալթընտաքի չաեըրա սաը վիրիլիլ : Սիզտէ պէնի սուրատա պէքլէրսինիլ , պէն իսէ տօղրուճա Պանգօգ սէրաեընա կիտէրիմ :

—Նէ՞ օ , սէն պէնի պուրատա եալընը՞լ մը սըրագաւճագսըն :

—Էլիլէթ , չիւնքի բրէնսին էն կէնճ խըտմէթ քեարլարը իշինտէ , պէնիմ պիր տայիզատէմ վար տըր : կիտիպ

անընթաց կէօրիւշերէք, վէ լազըմ օլան մալիւմաթը անտէն թահսիլ իյլէեերէք, քիմնէ կէօրմէտէն սիդի սէրահա տա- խիլ իթմէնին եօլունու պուլաճաղըմ : Բէճա իտէրիմ, է- ֆէնտիմ, պու պապտէ պէնտէնիդէ էմին օլունուզ, հէմ սիդի ուզուն միւտտէթ պէքլէթմէմ :

— Էօյլէ իսէ, հայտէ էվլատըմ, չաբուգ կիթ, ֆադաթ Ալլահ աչգընա օլուն, շուրասընը խաթրընտան չըգարմա քի, պունտան սօնրա միւրուր իտէճէք հէր պիր սանիեէ, Մարի իչին էօլիւմտէն տահա ֆէնա մուխաթարա հուսու- լէ կէթիրէպիլիր, վէ շուրանը տախի ունութմա քի, սէն նէ գատար կէճ գալըք իսէն, պէն պուրատա օլ գատար միւզթարըպ օլուրում :

Պու սէօղլէր իւզէրինէ, հայմանլարընտան աչաղը ի- նիպ, պաչըգլարընը չըգարտըգտան սօնրա, Գազիլ պէ- լինտէն չըգարմըլ օլտուղու իբլէր իլէ էօն ահագլարընը կիւզէճէ եէքսիկէրինէ պաղլաեըպ, քէնտիսի սիւրաթլէ սէրահա տօղրու կիթմէեէ պաշլատը :

Ճօրճ տախի, մէրգումու, կէօղիւ էօնիւնտէն ղայպ ի- տինճէեէ գատար արգասընտան պաղըպ, սօնրա պիւլիւք պիր աղաճ ալթընտա օթուրտու, վէ տէրին պիր թէֆէք- քիւր տէրեսսընա տալտը :

Մէրգումուն թէֆէքքիւր իտէճէյի մատտէլէր նէտէն իպարէթ օլտուղունու անլամագլըգ, օգուեանլարըմըգ ի- չին կիւճ պիր շէյ օլմատըղընտան, պունուն պէեանընտան սարֆը նազար իտէրէք, Պանգօգ սէրահընըն հարէմ տա- յիրէսինտէ պուլունան ասֆալարընտան պիրիսինէ նաղը քէլամ իյլէրիւ :

Պու սօֆալարտան պիրֆաթի վասի, վէ Շարգա մախուուս թէզլէինաթլէ միճգէյեէն օլուպ, էթրաֆընա տախի իւ- ղէրլէրի սիմ իյլէմէլի իբէք գումաշ իլէ գաբլանմըլ օլա- ըադ, սէտիլըլէր վաղ իտիլմիշ իտի :

Մէզքիւր սօֆանըն իւշ թարաֆը գաբաղը օլտուղու հալտէ, եալընըլ պիր թարաֆը աչըգ, վէ գատընըրըն համամընա նաղըր օլուպ, պունուն գարուսու իքի քէ- մէրլէրտէն միւթէշէքքիւլ իտիլ քի, պու քէմէրլէր տէ,

խղթիզա իթտիկինատէ, պէտլուք բէրտէլէր իլէ էօրթիւլէ-
պիլինիր խաի :

Պիլլիմ, սօֆատան իչէրի կիրտիկիմիլ տաղըգատա,
մէգքիւր բէրտէլէր աչրգ օլտուղունտան, տիշարտա պու-
լունան պաղչէ կէօրիւնմէքատէ խաի :

Պու պաղչէնին տիվարլարը ենպլը պօնա իլէ պօնանմիչ
օլուպ, կիւնէչին զիւտալլա տէրունի պաղչէ տահա զի-
ւատէ թէնվիր խաիլիլ խաի :

Մէգքիւր պաղչէնին պիր քէօչէսինատէ խաէ, պէւաղ
մէրմէրտէն մաամուլ պիւյիւճէք պիր հալուլ պուլմնուպ,
պունուն տէրունինէ հէր թարաֆտան եաղմուր կիպի նու
տգմագտա խաի :

Իչթէ պու հալուլ, տէրունինտէ ինտան եիւղէպիլէճէք
գատար կէնիլ վէ տէրին օլտուղու թագաիրտէ, դատըն-
լարըն ելլգանմասընա մախսուս խաի :

Սօֆանըն օրթասընտա, ճէվիլ աղաճընտան մաամուլ
պիր ատէտ շամատանլըգ օլուպ, իւղէրինտէ տախի կի-
րանպահա պիր չընիլըրագ տուրմագտա, վէ Տօօրկալ Սա-
հիպ տախի, իշպու սօֆատա վահշի պիր հալտէ կէղինէ-
քէք, եօրիւնիւլգ տույտուղունտա, հէման սէտիրլէրտէն
պիրի իւղէրինէ կապանմագտա, վէ պիր ալ օթուրտուլ-
տան սօնրա, կիւեա իթտիկի իթթիրահաթ քէնտիսի իչն
միւմքիւն տէյիլ տիր կիպի, եինէ տէրհալ աւաղա գաղ-
մագտա խաի :

Պու ալա միւմաիլէյհին եիւղիւնատէ հէր կէօնա աղրա-
լը շախսիւնէ միւշահատէ օլունուպ, կէօլլէրինին էթրա-
ֆընտաքի չէնպէր կիպի մայիլիքտէն, վէ սէրթ վէ շիտ-
տէթլի պաղքընտան, զանէթ հիտտէթ վէ չէհվէթ իչին-
տէ պուլունտուղու անլալըրեօր խաի :

Տօօրկալըն պու հիտտէթինէ սէպէպ իսէ, շու խաի քի,
իւք կիճէտէն պէրի տիր, միւմաիլէյհին արղուլարը վէ
էմիլէրի, եալընըլ պիր կէնճ գըլըն ինպտը վէ սէպաթը
գարչընտա պիլա հիւքմ գալմիլ, վէ Մարինին կէօ-
թէրտիկի մուխալիֆէթ վէ բէտտ ճէվապլարը, միւմաի-
լէյհին իթտիկի հէր կէօնա ըէճալար վէ վառլար վէ նի-

եազլար, վէ հաթթա թէհտիտէրէ գարչը, էօնիւ ասլա ալընմաղ տէրէճէտէ միւշքիւլաթ վէ մէվանի օրմուշլար իտի:

Իշթէ պիր գըզ թարաֆընտան բէյիլ ու բըռլայ օջաւազ մաղլուպ օլմագլըզ, պիր Հինտ բրէնտի իշին չօգ պիր շէյ տիմէք իտի: Պունուն իշին իտի քի, միւմաթիլէյհին սէվտա վէ մուհապպէթի, ղարէզ վէ ինթիգամ տույղու սունա թահվիլ օլմանա պաշլամըշ իտի:

Տօօրկալըն անթըզ թէհամիլէ մէճալի գալմանըպ, սօն տէֆա պիր թէճըրիւպէ տահա իթմէք իսթէտի, վէ էկէր պու տէֆա տախի քէնտի վահշի մէրամընա մուվաֆֆազ օլմաղ իսէ, պաշգա պիր կէօնա անպը ինթիգամ իյլէմէք իւղրէ, պիրտէն պիրէ անաղա գալգըպ շամադանլըղըն եանընա սօղըրու կիտիպ տուրտու, վէ չընկըրաղը չալտը:

Վէ անինտէ, հարէմ տայիրէսի մուհաֆազանընա մէմուր օլան խաալմ աղալարընտան պիրի կէլիպ, պաշընը էէէրէք, բրէնսին հուզուրունտա տուրտու:

—Գատօր, —տէտի Տօօրկալ, —պու կիճէ պուրանա կէլէն կէնճ գըղըն եանընտա պէքլէէէն նէօպէթճի գատըն քի՞մ աիր:

—Էֆէնտիմ, պու գատըն Աւէսհա տըր, —տէնու ճէվապ վիրտի խատէմէ, կէօղիւնիւ եօգարը գալտըրմանա ճէսարէթ իտէմէէրէք:

—Հայտէ կիթ չարուգ, սէյլէ քի պուրանա կէլին, Սէնոէ անըն ղայպուպէթի զէմանընտա գըղըն եանընտա պէքլէ: Պիլմիշ օլ քի, էկէր իյի նէղարէթ իթմէէէէք օլուր իսէն, տանաթ ալթընտա սէնի թէլէֆ իթտիրիբիմ, անլաալը՞ն մը:

Գատօր պաշընը էյիպ, տիշարը չըգմաալլա, բրէնտ տախի էէնիտէն կէզմէէէ պաշլատը: Վէ պիր իքի սանիէ սօնրա, գաշլարընա ռաստըզ չէքմիշ, վէ եանագլարընա քըրմըղը պօնա սիւրմիւշ պիր մաթուֆէ գարը զուհուր իրիպ, վէ Տօօրկալըն հուզուրունա գաբանարազ, անագլթըրընը էօրմէք իսթէտի:

—Ահա՛ զգալի , Ահա՛ , —տէտի Տօօրկալ ամիր պիր սէտտ իլէ , —վէ իտէճէկիմ սիւալլէրէ ճէվապ վէր , ֆա-
գաթ հիչ պիր կէօնա եալան սէօյլէմէճէճէկինէ էգվէլճէ
սէօզ վիրմէլի , անլատը՞ն մը :

—Պաշ իւսթիւնէ էֆէնտիմ , պուռտան մաապա , մա-
պուտլարըմըլըն գանուռլարընտան պիրի , « Ասլա եալան
սէօյլէմէճէսին » թէնպիհի օլտուղու , ճարիեէնիզին խաթ-
րընտան հիչ պիր վագըլթտա չըգմամըշ տըր , վէ չըգմա-
եաճադ տըր :

—Բէք իյի , կէնճ գըզ նէ՞ եաբընօր :

—Հիւնկիւր հիւնկիւր աղլաօր :

—Քէնտիսինի թէճէմին իտէճէք , վէ աղլամասընը ֆա-
րիշ գըլտըրաճագ հիչ պիր թէսէլլի վէ եախօտ նասիհաթ
վիրմէ՞տին մի :

—Էֆէնտիմ , պիր գատընըն տիկէր պիր գատընա սէօյ-
լէեէպիլէճէկի սէօլլէրի սէօյլէտիմ : Ֆագաթ հիչ պիր ու-
մէրէ հասըլ իթմէտի : Տօղրուսու պիւա թէքէպպիւք էօյլէ
զանն իտէրիմ քի , էկէր ճարիեէնիզին վիրտիկիմ նասի-
հաթլարըմը իշիթմիշ օլայտընը , պու գատար մուխալի-
ֆէթինէ սիզտէ թէաճճիւպ իտէր իտինիզ :

—Բէք իյի , սէօյլէտիքլէրինէ գարշըլըզ սանա նէ՞ ճէ-
վապ վիրտի :

—Հիչ պիր ճէվապ վիրմէտի :

—Լաքին սէն անընլա ինկիլիզճէ գօնուշուեօրտուն ,
տէյի՛լ մի :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ , չիւնքի ճարիեէնիզ պու լանէթ-
լի լիսանը , տօնուգ պէնիլլի վէ գըրմըլը սաչըլ հէրիֆ-
լէրտէն տահա իյի պիլիրիմ :

—Օ հալտէ եինէ անլատամատըն մը :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ , անլատամատըմ , հաթթա պէն
սէօյլէտիքճէ , օ սէլ կիպի կէօզ հաշլարը տէօքմէքտէ
իտի :

—Քէնտիսի իչին հաղըրլանմըշ օլան կէմէքլէրաէն եէ-
տի՞ մի :

—Խա՛եըր , էֆէնտիմ , աղզընա պիր մէյվէ վէ պիր

պարտագ սու պիլէ գոյմատը : Էն խասթա օլան ատէմին իշթիհասընը աշաճագ թաամարը թագ տիմ իթաիքտէ , իւզէրինէ պիլէ պագմատը :

—Պարի պիր գարեօլա կախօտ պիր գանարէ իւզէրինտէ պիր մըղատար ուեուտո՞ւ մա :

—Նէ՞ միւմքիւն , էֆէնտիմ , էվվէլա էլպիսէսինի սօ-
կունուպտա ուեուեաճագ եէրտէ սաշլարը տարմատաղըն , վէ պաշը էլլէրի իչինտէ օլարագ , օտանըն պիր քէօէսինտէ չէօմէլմիշ , սիդին կիթտիկինիլտէն պէրի տիր , աղ-
լամագտա տըր : Ահ , կէնճլիք , սահիհէն տիլանէլիք ի-
միշ : Տօղրուսու ճարիեէնիլ , Գալի իլահիտէն պաշգա պիր շէյ իսթէմէյիպ , պէնտէնիլի էլլի հաշ քիւշիլթսէ տէ , շու տէլի գըղըն եէրինէ գօյսա , օ գատարը պտնա քեա-
ֆի տիր :

—Ֆագաթ էկէր եէմէք եէմէլ , սու իլմէլ վէ ոյգու ուեումաղ իսէ , տիմէք էօլէճէք տիր :

—Էֆէնտիմ , զանն խտէրիմ քի , անըն տա նիյեթթի պու տուր :

ՄԱՐԻ

—Նէ՞ տիեօրսուն , էօլմէք մի իսթէեօր , -տէաի Տօօր-
կալ շաշըրարագ :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ , պաշգա հիշ պիր արղուսու հօգ-
տուր :

—Սանա էօյլէ պիր շէյ սէօյլէտի մի :

—Խաեըր , էֆէնտիմ , ճարիեէնիլգէ մէղպուրէ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէտի , լաքին հիշ տէ աղղը գարանմեարագ , տայլսմա քէնտիպինէ էօլիւմիւ չաղըրտը :

Տօօրկալ պիր մըղատար թէֆէքքիւրտէն սօնրա , քէն-
տու քէնտուէ շէօյլէ սէօյլէտի :

—Հայտէ պիր սօն թէճըլուպէ տահա իտիպ , շու պի-
շարէ Մարիի դուրթարմահա չարշահիմ . . . էկէր պու

տէֆա տա պանա զ արշը կէլիր իսէ , վայ օլ վազըթ հա-
լինէ . . . :

Վէ պատէհու միւմաիլէյհ նէօպէթճի գարբեա տէօ-
նէրէ.ք :

— Հայտէ Ատէսհա , —տէտի , —կիթ վէ դըզը ալըպ , շիմ-
տի պէնիմ եանըմա կէլթիր , վէ պատէհու պիղի եալընըզ
պրապ : Պաղաթ էվվէլ պէ էվվէլ , պէնիմ օտա խըտմէթ-
քեարըմ Մինտհաեա խապէր վէր քի , քէնտիսինի պու-
րատա պէքէեօրում , չարուգ կէլին :

Պու սէօպին իւղէրինէ նէօպէթճի գարը մէղքիւր ի.թի
մէմարիյեէթի իճրա իթմէ.ք իւղրէ , տիշարը չըգար , վէ
պիր ի.թի սանիսէ սօնրա , օտա խըտմէթ.քեարը Մինտհա
իշէրի կիրալ :

— Մինտհա , —տէտի Տօօրկալ , մէրգումա պիր անախ-
թար վիրէրէ.ք , —հայտէ պէնիմ օտամա չըգտա , գարեօ-
լամըն գարշըսընտա պուլունան տէմիր տօլապը պու ա-
նախթար իլէ աչ , վէ տօլապըն իւսթ գաթընտա կիւմիւշ
պիր շիշէ , պիր ալթուն գատէհ վէ պիրտէ թէբսի պու-
լըրաուն : Շիշէ իլէ գատէհի թէբսինին իւղէրինէ գօ-
եուզ , պուրաեա կէլիրսին , վէ էկէր կէլտիկին վազըթ
պէնի եալընըզ պուլամազ իսէն , (բէրտէյի կէօսթէրէ-
րէ.ք) , շու բէրտէնին արգասընտա կիղլէնիրսին . պէն նէ
վազըթ չընկըրաղը չալար իսէմ , թէբսի էլինտէ օլարազ ,
տէրհալ պուրաեա պէնիմ եանըմա տօղրու կէլիրսին , ան-
լատըն մը :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ , անլատըմ :

— Էօյլէ իսէ , հայտէ կիթ , չարուգ օլ :

Մէրգում խըտմէթ.քեար հէնուզ տիշարը չըգմիշ ի-
քէն , հարէմ տայիրէսինէ նաղըր օլան գաբու աչըլարադ ,
նէօպէթճի գարը Մարի իլէ պիրլիքտէ զահիր օլու :

Մէրգումէ գարը պիւյիւք սօֆանըն էշիլինի կէշիպ ,
աղընտան հիշ պիր քէլամ պիլէ չըգարմահարադ , Տօօր-
կալ թարաֆընտան վիրիլէն էմր մուճիպինճէ տիշարընտ
չըգար :

Մարի , ազչամտան պէրու , ասլաթանլըմտիւմուդ տէ-

ընձե՛տէ թէպտիլ օլմուշ իտի իսէ տէ , ալմըջ օլտուղու
ընկտէն , հիւսնի ղաեէթ կիւզէլ պիր հէյեէթ քէսպ իթ-
միշ , վէ սրբմա կիպի սաչարը , եանագլարընա վէ օմուզ-
լարընա տէօքիւլմիւշ , վէ իրի կէօղլէրի աղլամագտան շի-
շէրէք , տահա ղիեատէ պիր լէթաֆէթ հասըլ իյլէմիւշ , վէ
էլմաս տանէլէրինէ միւշապիհ օլան կէօղ եաչլարը տախի
քիրքիքլէրինէ ասըմըջ կիպի սալլանըպ , պիրէր ի.քիշէր
եէրէ տիւշմէքտէ իտի :

Պիշարէ գըղճըղաղ գարուտան իշէրի կիրտիկի կիպի ,
բրէնս Տօօրկալ Սահիպի գարչըսընտա կէօրիւնճէ , տիւ-
շարը խէվֆ օլարագ , ֆիղան ու ֆէրեատ իտէճէք վէ կէ-
րի կէրի գաչընաճաղ եէրտէ , պիւլաքս իւզէրինէ ազղու
հիւճոււմ իտէր գըլըգըլը պիր ի.քի ատըմ աթըպ , աղիւմ
պիր վագար ու սէտա իլէ շէօյլէ սէօյլէտի ,

—Խա՛յին ատէմ , վա՛հշի ատէմ , պէնի եինէ նէ՞ իշին
եանընա ճէլպ իթտին , եօգսա եէնիտէն պանա էղա վէ
ճէֆա՞ մը վիրէճէքսին : Սանա պիր կէօնա ֆէնալըգ իթ-
միշ օլմաեան պէնիւմ կիպի պիր պիշարէեէ , պէօյլէ զուլմ
իթմէք , ալչազըլը վէ ղալիմիլիք տէյիլ տէ նէ՞ տիր :

—Մա՛րի , սէվկիւլիւմ Մարի , աճապա սէնի սէվէրիւմ
տիւմէք , վէ պու քէլամը թէքրարլամագ , սանա էղա վէ
ճէֆա՞ մը վիրմէք տիր , —տէեու ճէվապ վիրաի Տօօրկալ
Սահիպ :

—Էվվէթ , —ճէվապ վիրտի կէնճ գըղ , —էվվէթ , սէ-
նին մուհապպէթին վէ սէվտան , պանա պիր հագարէթ
վէ էղիյեէթ տիր :

—Հագարէթ վէ էղիյեէթ մի :

—Էվվէթ , չիւնքի սէն բէք ալէա պիլիքսին քի , պէն
սէնին օլամամ , վէ օլտամ պիլէ , տիւնեատաքի գարըլա-
րըն էն ալչաղը վէ էն ֆէնաաը օլմուշ օլուրոււմ :

—Մա՛րի , պէնիւմ սանա օլան սէվտամըն տէրէճէսինի
հալէա անլաեամամըշսըն , վէ սէնի նէ տէրէճէ սէվտիկիմի
հէնուղ պիլմէնօրսուն :

—Հիշ պիր շէյ անլամագ վէ պիլմէք իսթէմէմ :

—Լաքին էկէր պիլսէ իտին . . .

— Խա՛եըր, հիշ պիր շէյ պիւմէք իսթէմէմ :

— Հիշ օլմագ իսէ, պէնի տինէ :

— Խա՛եըր, պէնիտէ տինէմէք իսթէմէմ :

Բրէնա Տօօրկալ հիտտէթինտէն անաղընը եէրէ վուրա-
րագ :

— Ֆագաթ պէն սէօլէմէք իսթէտիկիւմ սէօղլէրի սէօլ-
լէեճէյիմ, վէ սէն իսթէր րագը օլ, վէ իսթէր րագը օլ-
մա, պանա լագըմ օլան, իտէճէկիւմ իֆատաթըմըն, սէ-
նին գուլաղընա կիրմէսի տիր : Խմտի, Մա՛րի, պէնի տին-
լէ. սէն պանա զալիւմ աիեօրսուն, ֆագաթ դալիւմ սէն-
սին քի, պէնիւմ եիւրէկիւմի ելինին իչինէ ալմըշըն տա,
պիւլա մէրհամէթ րէնճիտէ իտիեօրսուն : Աճապա սէնի
սէվտիկիւմ, վէ սանա իզհարը մուհապպէթ իյլէտիկիւմ ի-
չին, գապահաթըմ մը օլուեօրում : Լաքին պունտա գա-
պահաթ ելինէ, պէնտէն պիեատէ սէնին տիր, չիւնքի սէ-
նին հիւմնիւն, կիւնէշ կիպի զիեա վիրիպ, ինսանը եագը-
եօր . . . հալ պու քի, պէնիւմ ճիւնհամ վէ թագսիրա-
թըմ, անճագ վէ անճագ կէօղլէրիւմ օլմասը տըր . . . :
Սէն նամուսուղլուդ, վէ ալլագըլըգտան պահս իլէ, պէ-
նիւմ օլամանաճաղընը, վէ էկէր օլուր իսէն, գատընլա-
րըն էն ալլագը վէ էն մուհագգապը օլաճաղընը պէեան ի-
տիեօրսուն : Հալ պու քի, պէնիւմ սանա արգ ու թագ-
տիւմ իյլէտիկիւմ սէվտա, նամուսուղճա՞ մը տըր : Խմտի,
Մա՛րի, պիւլիշ օլ քի, պէն պիր բրէնա իւմ, վէ քիւլի-
եէթլի սէրվէթէ մալիք պուլունմագտաեըմ : Շու հալտէ
իսմիմի, իւնվանըմը, վէ սէրվէթիմի, սէնին հաքիրայինէ
սունարըմ :

— Միւմքին տէյիլ, գապուլ իթմէմ, -տէտի շէտի-
տէն Մարի :

— Մատամքի էմնիյեէթսիզլիք սէնի քէօրլէտիեօր,
-տէտի Տօօրկալ Սահիպ, մատամքի պէնիւմ սէօղլէրիմէ
իթիմատ իտէմէեօրսուն, վէ պէնիւմ քէլամլարըմըն ալ-
թընտա պիր իսիեանէթ վէ զաարըլըգ սէրթ իտիլտիկինի
զանն իտիեօրսուն, պու հալտէ շու տիվանէճէ չիւպհէ վէ
գօրգուլարը տէֆ էթ, վէ պէնիւմ զէվճէմ օլմագըղա

բազի օլ, պիլմիշ օլ քի, մնդսյուլթ սլիր իլտիվան իշին, սէնին մէղհէպինին քեաֆֆէյի ուոուլ վէ դաւանիյնի ահ-քեամընը թէմամէն իծրա, վէ գապուլ իթմէքլիկէ հազը-րըմ: Պիլլիրիմ քի, ինկիլիզլէրին ախլէսագ վէ առաթը, պիր առէմին միւթէատոտիտ գարը ալմասընա միւսաառէ իթմէզ: Լաքին էկէր սէն բազի օրուր իսէն, հարէմիւմաէ պուլունան պիլընլըմէ դաաընլարը, պաւ կիւնտէն վէ պու սաաթառն թարտ ու տէֆ իտէճէյիմ, իշթէ, Մարի, կէօրլուեօրսուն քի, պէնիմ սանա օլսն մուհապպէթիմ վէ սէվտամ, խալիւանէ սուրէթփէ տիր, վէ պու սէվտա վէ մուհապպէթիմ նէ տէրէճէ շխաաթթլի տախի օլսա, եխէն հիւրմէթ վէ ըրաեթտէ գուսուր իթմէմէքաէյիմ: Վէլհաթը, սէվկիւլիւմ Մարի, իշթէ կէօրլուեօրսուն քի, պէնիմ էն աղիլ վէ էն պիւլիւք արղոււմ, սէնի պսնա գէվճէ իթմէքտէն խալարէթ տիր:

— Պիհուտէ եօրուլմա, իհթիմալի եօդ տուր, — տէեռն պէննն իթտի Մարի:

— Նէ՞ իշին:

— Չիւնքի պէն քէնտի եիւրէկիմի ճօրճ Մալդօնա վիր-միլիմ:

— Լաքին շու սաաթտա ճօրճ սաղ տէյիլ տիր, վէ-ֆաթ իթմիշ տիր:

— Սէն էօլտիւրտիւն, տէյիլ մի:

— Պէն վէ եախօտ տիկէրի, հէր նէ իսէ, օ շիմաի սաղ տէյիլ տիր:

— Էլէր սըր ճօրճ Մալդօն հէնուլ հաեաթտա իսէ, պէն անըն նիշանլըսընըմ, եօդ էկէր վէֆաթ իթմիշ իսէ, անըն մէթրուքէսիլիմ:

— Լաքին սէն անը ունուտաճադսըն:

— Հիշ պիր վաղըթտա:

— Սէնին եաշընաա պուլունան պիր գըղ, եիւրէկինի մէղարա տէֆն իտէմէղ: Անըն իշին պանա վիրմէք իւղ-րէ, օլ եիւրէկի թաշըեաճադսըն:

Պիշարէ Մարի, բրէնա Տօօրկալ Սահիպի թէֆթիշ ի-տէրէք:

—Սէնին պանա օլան սէվտանը, զարեզ վէ թահգիրէ թէպաիլ իտէճէք հիւնէրին վա՞ր մը :

Մարինին ղանէթ իսթիհլա իլէ սէյլէտիկի մէզքիւր սօն սէօզէր, Տօօրկալըն հիտտէթինի մուճիպ օլարազ, միւմաիլէյհին գաշլարը չաթըլտը, վէ եիւղիւնտէ, վէ կէօզլէրինտէ պիր դըրմըղըղգ միւշահատէ օլունմաեա պաշլատը : Եու հալտէ, Տօօրկալ, ղանէթ եիւքսէք վէ տիթրէր պիր սէտա իլէ :

—Էտէպսիզ դըզ, պէնի թահգիր իտիեօրսուն, հա՛... քէնտինի սադըն, -տէտի :

—Պէն սէնտէ՛ն մի գօրգաճաղըմ, ճէնապը Հազգ պանա միւյեին տիր, -սէեու ճէվապ վիրտի Մարի :

—Լաքին էլլէրիմին իչինտէ պուլունտուղունու ունուտուեօ՛րմուսուն :

—Խա՛երը, ունութմանեօրում, ֆազաթ սէնին տախի ճէնապը Հազգըն ետի գուտրէթինտէ օլտուղունու ասլա խաթրըմտան չըգարմանեօրում :

—Սանա րէճա իթտիմ օլմադը, վէ տիւնեատա նէ գատար վատար վար իսէ իթտիմ, եինէ օլմատը : Լաքին, Մարի, պիր քէրէ տահա սէյլէեօրում, քէնտինի սադըն :

—Չօգ սէօզ լազըմ տէյիլ, սէն պանա նէ՞ եաբապիլիրսին... ագըպէթ պիր էօլիւմ տէյիլ՝ մի : Չիւնքի, սէն նէ գատար գուվլէթի օլուր իսէն օլ, պէն սէնին մէքրուհ մուհապպէթինին հագարէթ վէ էզիյեթլէրինի, պէնիմ աեագլարըմըն պլթընա պիլէ լաեըզ կէօրէմէմ :

—Էյլէ իսէ, պէն շիմտի սէնի էօլտիւրէպիլիրիմ, վէ էկէր պիր ազ տահա սէն իսրարընտա սապիթ տուրաճազ օլուր իսէն, պիլմիլ օլ քի, էլիմտէն գուրթուլամանըպ, սէնի էօլտիւրէճէյիմ :

—Հայտէ պադալըմ, բրէնա Տօօրկալ, չիւնքի զաթէն պէնիմ սէնտէն իսթէտիկիմ իյիլիք վէ լութֆ տա, պունտան իպարէթ տիր : Չարուգ էօլտիւր պէնի, բրէնա Տօօրկալ, էօլտիւր պէնի, զիրա պէնի էօլտիւրիւր իսէն, պէն

սանա տուա իտէճէկիմ, վէ էկէր պէնի էօլտիւրիւր իսէն ,
պիր ան էվվէլ պէնի սըր ճօրճուն եանընա կէօնտէրէճէ.ք-
սին :

Պատէհու պու սէօզ իւզէրինէ , բրէնս Տօօրկալ , եիւ-
րէկինէ դամա սաբլանմըշ կիպի , Թիթրէեէրէ.ք , վէ աղ-
զընտան պիր քէլիմէ պիլէ չըդարմաեարագ , բութ կիպի
պիր զաշ սանիեէ տուրտուդտան սօնրա , նիհանէթ , քէն-
տու քէնտույի թօբլանըպ , վէ ղէվալլը դըզճըզազա խի-
թապէն ,

—էյ Մարի , իյի տիւշիւն , մէզար իլէ սէվտամտան
գա՞նդիսինի թէրճիհ իտէճէ.քսին , —տէտի :

—Մէզարը թէրճիհ , վէ հաթթա պու պապտէ էմին
օլմագլըղմը շէտիտէն արդու իտէրիմ :

—Բէ.ք իյի , էօյլէ իսէ միւրատըն եէրինէ վարտըրըա-
ճագ տըր :

Բրէնս Տօօրկալըն պու սէօզիւ իւզէրինէ , Մարի , ար-
թըզ քէնտինին եաշամասընա իւմիտ դալմատրղընը հիսս
իյլէեէրէ.ք , քէնտույի ճէնապը Հագգա թէսլիմ իյլէտի :
վէ հէման բրէնս Տօօրկալըն պէլինտէ.քի դամա չըգըպ ,
քէնտի եիւրէկինէ սաբլանաճագ տըր աէեու տուրմագ-
տա իքէն , միւմաիլէյհ բրէնս Տօօրկալ , Մարինին ագը-
նա կէլտիկի կիպի հարէ.քէթ իթմէյիպ , տօղրու շամա-
տանըղըն եանընա կիթտի , վէ չընկըրաղը չալմտսըյա ,
օտանըն պիր քէօշէսինտէ կէօրիւնմէքտէ օլան բէրտէնին
արգասընտա պիր հարէ.քէթ միւշահատէ օլունտու , վէ
միւթէագըպէն Մինտհա , էլինտէ պիր թէբսի , վէ իւս-
թիւնտէ տախի պիր շիշէ վէ պիրտէ գատէհ օլտուղու
հալտէ զահիր օլտու :

վէ պատէհու բրէնս Տօօրկալ Սահիպ , Մինտհանա խի-
թապէն ,

—էլինտէ.քի թէբսիյի շամատանըղըն իւզէրինէ դօյտա
կիթ , —տէտի :

Խըտմէթ.քեար , աէրհալ էմրի մէզ.քիւրէ իթաաթլէ ,
օտատան տիշարը չըգտը :

Չանն իտէրսին .քի , պու խըտմէթ.քեար , քէնտիսինին

մուֆարագաթընտան սօնրա , պիւյիւք սօֆատա տէհէթ-
լի պիր վագըա վուգու պուլաճաղընը հիսս իյլէմէքտէ
իտի :

Բրէնս Տօօրկալ , պաշընը Մարիեէ տօղրու չէվիրտի-
կինտէ , մէզպուրէնին կէօղիւ , քէնտի կէօղիւնտէն այ-
րըլմամագտա օլտուղունու , վէ շու թաթըլ պագըշընտա
իսէ , չէհիտ օլաճագըլարըն պագըշընտա օլտուղու կիպի ,
չէտիտ վէ եիւքսէք պիր դարար եագըլմիշ իտուկինի միւ-
շահատէ իյլէտի , վէ եէնիտէն իսրարը քէյֆիեէթէ պաշ-
լանաճագ օլսա , հէր հալտէ եինէ պիր ատէմի մուվաֆի-
ֆագըլիեէթ հուսուլէ կէլէճէկինի անլաւըղընտան , օղ-
րուտան տօղրուեա շամատանըղըն եանքնա տօղրու կիթ-
տի , վէ գիքր իթտիկիմիզ կիւմիւշ չիշտէ օլան էճղաեը
ալթուն գատէհին իչինէ տօլտուրարագ , վէ Մարիեէ վի-
րէրէք :

—Ա՛լ , վէ ի՛շ , -տէտի :

—Պանա վիրտիկին իշպու էճղա , էօլիւմ մի տիր :

—Էվլէթ , էօլիւմ տիր , ֆագաթ տահա սէն պու էօ-
լիւմիւ տէֆ իտէպիլիրսին : Սէնտէն պէն եայընքզ պիր
սէօզ իսթէրիւմ . . . էկէրչի սէն պու սէօղիւ սէօյլէր ի-
սէն , եաշաեապիլիրսին , հէմ մութըլ սուրէթտէ եաշա-
եապիլիրսին :

Մարի , սիւրաթլէ գատէհի էլինէ ալարագ ,

—Իշթէ իչիեօրում , -տէտի :

Ֆիլվազը մէզպուրէ գըզ , մէզքիւր գատէհտէքի էճ-
ղաեը պիր եուտումոա իշտիքտէն սօնրա , գատէհի տա-
լի բրէնսին էօնիւնէ ֆըրլատարագ , սէվինճ իլէ չէօյլէ
սէօյլէտի :

—Հէլէ չիւքիւր , արթըգ պէն սերպէսթ օլաում , Նի-
շանըմ կիպի , պէնտէ սէնին էլին իլէ էօլէճէյիւմ էօյլէ
տէյի՛լ մի Տօօրկալ Սահիպ , իմտի , սէնտէ լանէթլի օ-
լասըն . . . :

ԳԱՏԵՆՏԵՔԻ ԷՃՁԱՆՔՆ ԻԶԻԼՄԵՍԻ

Պիր իքի սանիե սոնրա, Մարինին երևէք չարքն-
 թըսը տուրմագտա, վէ տամարլարընտա ճէվէլան իտէն
 գան գուրումագտա կիպի հալլէր վուգու պուլուպ, բրէնս
 Տօօրկալ Սահիպ տախի, կէնճ գըղըն երւղիւնէ աճայիպ
 սուրէթտէ պագմագտա, վէ տուտագլարընտա օլան թէ-
 պէսսիւմիւ զալիմանէ, երւղիւնէ պիր վահշիլիք հէյեթի
 վիրմէքտէ իտի:

Իշթէ Մարի, միւմաիլէյհի պու հէյեթիտէ կէօրմէ-
 սիյլէ, բէբէլէեէրէք,

—Ահ, պէնի գօրգուտուեօրսուն . . . Ալլահ աչգընա
 օլսուն, պրագ պէնի քի, պարի երևէկիմ րահաթ էօլէ-
 յիմ . . . վէ պանա օլ վահշի հէյեթիլն իլէ պագմա . . .
 -տէտի:

—Էօրմէք մի, -թէքրարլատը րաթահ իսթիհլա սու-
 րէթիյլէ, -սէն հագըգաթէն էօլէճէք օլտուղունա ինա-
 նըրօրմուսուն:

—Աճաղա ագլըմը մը զայ իտիեօրում, -տէտի Մարի
 քէնտու քէնտուեէ, իքի էլլէրինի անընա տօղրու կէօ-
 թիւրէրէք, վէ պատէհու Տօօրկալա իսթապէն, շէօյլէ
 իլալէ իթտի,

—Սէսինի իշիտիեօրում, ֆագաթ նէ՞ տիմէք իսթէ-
 տիկինի անլաեամաեօրում, Սէօյլէ նէ՞ տիմէք իսթէեօր-
 սուն:

—Տիմէք իսթէեօրում քի, սէն օ էճղաեը իշմէն իլէ,
 պէնտէն գուրթուլտուն զանն իտիեօրսուն ամմա, լաքին
 եանըլտըն: Տիմէք իսթէեօրում քի, սէն պէնիմ գուր-
 տուղում տուղաղըն իչինէ պաշ աշաղը տիւշտին, շիմտի
 անլաթը՞ն մը . . .:

—Տուղա՞ գ մը, -տէեու սրաղըրտը Մարի ագլը պա-
 շընտան կիտէրէք:

—Էվլէթ, սէնին իչին հաղըրլանմըշ պիր տուղագ տըր:
 Իմտի, Մարի, պիւմիշ օլ քի, սէնին իշտիկին էճղա, ին-

սանը Եօլտիւրմէլ, Փաղաթ պանելտըր: Նասըլ քի, պիր
գալ տագըգանա դատար, սէնտէ վագաա տայիմա սաղ
վէ տայիմա ուեանըգ օլաճագ իսէնտէ, ճանըն վէ թէնին
հարէքէթսիղ օքաճագ, վէ հիլ պիր մուխալիֆէթէ իգ-
թիտար վէ միւրատըն պուլունամանաճագ տըր: Օլ վծ-
դըթ սէն պէնիմ իթաաթըլ ճարիեթէրիմին սըրաաընա
կէչէճէքսին: Էվլէթ, Մա'րի, պիւմիլ օլ քի, պիր գալ
տագըգանա դատար պէնիմ աղէյհիմտէ օլան ատաւէ-
թփնէ վէ դուրուրիեթինէ նիսպէթէն, պէնիմ օլաճագ-
սըն, վէ պէն ճէպը իսթիմալինէ պիլէ մէճպուր օլմանա-
ճաղըմ: Շիմտի, անլատը'ն մը կէնճ գըղ, վէ պիր աղ
էվվէլ իթտիկին կիպի, եինէ օլ վաճշի թէքէպպիւրիւնտէ
իսրար, վէ պէնի թահգիր իյլէեհէճէ'քմիտին:

Բրէնս Տօօրկալ պու սէօղլէրի եավաճա վէ սօվուգճա
սէօյլէաիկի սըրատա, գօլլարընը խաչվարի սուրէթտէ կէօյ-
սինէ գօյմուլ, վէ պիր աղ Էվլէլ իշար իթտիկիմիղ զա-
լիմանէ թէպէսսիւմ, աղլընըն էթրաֆընտա միւշահատէ
դըլընմագտա իտի:

Պու արա Մարի, կերէք իշտիկի էճղանըն պէլլի պէլ-
լիսիղ սուրէթտէ հասըլ իթտիկի թէէսսիրտէն, վէ կերէք
պուլունտուլու հալին աղիմ տէհչէթինտէն տօլտեր, ֆիք-
րինաէ հուսուլէ կէլէն թապիի գօրգուտան միւթէսսիր
օլարագ, Տօօրկալըն սէօղլէրի իւզէրինէ պիր էյեամ թէ-
րէտտիւտ իտիեօր կիպի կէօրինտիւ:

Փաղաթ պիրտէն պիրէ քէնտուլի թօրլանարագ, պի-
չպէ գըղճըղաղ, գարյըաընտա պուլունան տէհչէթի հա-
գըղէթի աշիքեար սուրէթտէ կէօրինտիւ, վէ պինապէ-
րին քէմալի իլթիրապ վէ մէյեուսիեթլէ, օլ տէրէճէ
ֆիղան ու ֆէրեան իյլտի քի, պու սէտա սէրանըն հէր
թարաֆընտա տուեուլտուգտան պաշդա, իհթիմալ տըր
քի, տիշարքեա տախի աքս իթտի:

Պատէհու պիշարէ աղլընը զայ իտէրէք, գալմանա չա-
լըշտըղընտա, Բրէնս Տօօրկալ, պու դարիպ վէ տէհչէթի
մէնղարէնին վուգու պուլաճաղընը պղէրէք, մէղքիւր տի-
վանէճէ թէճրիւպէեէ գարչը գօյմագ իւղրէ, եէքինտէն

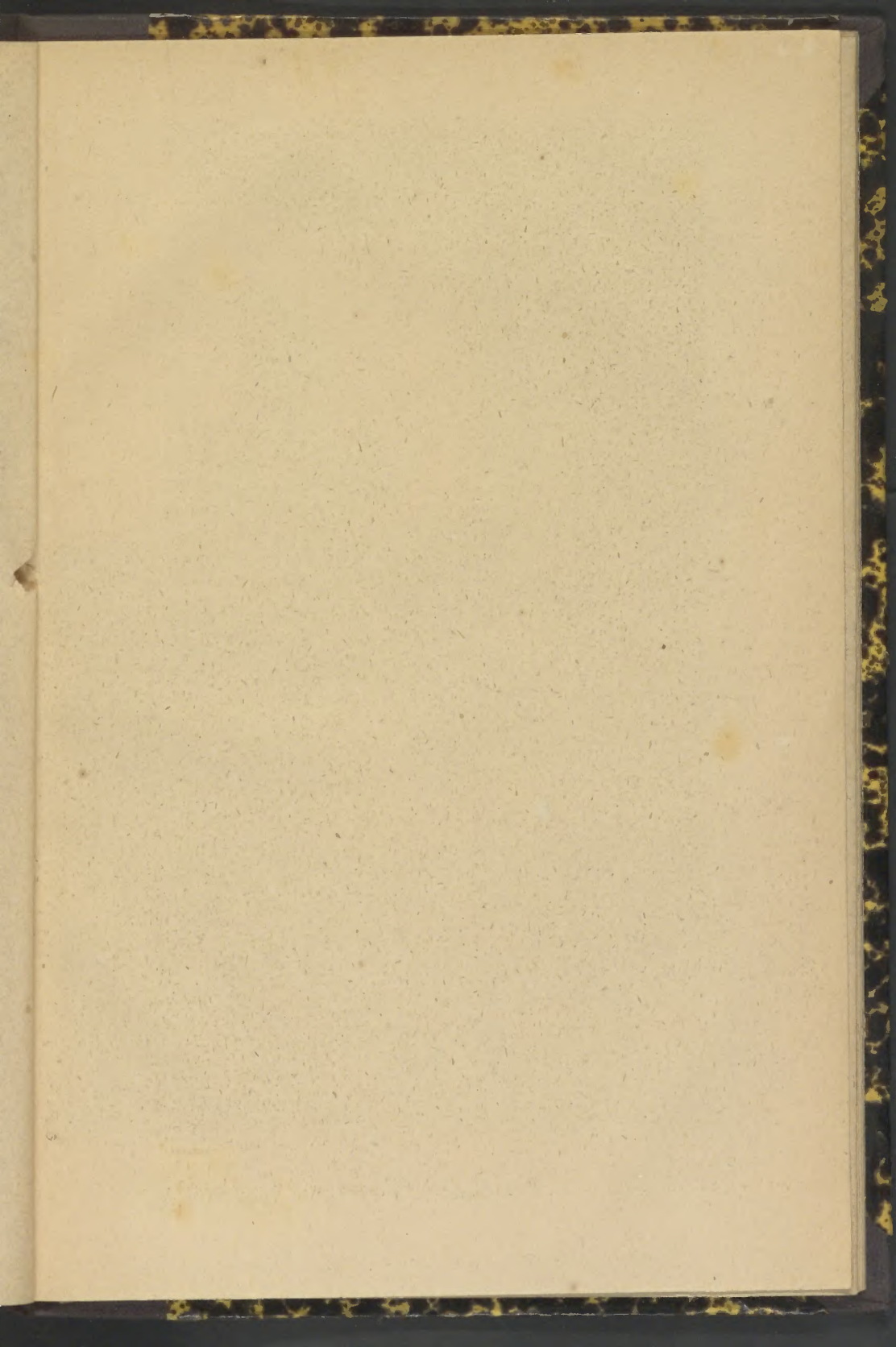
պիլէ գըմըլտանմատը , վէ մէղքիւր մէնզարէ դարչըրնտա
դահգահա կլէ կիւլմէնէ պաշլատը :

Եյ հիքեռնէմիդի օգուլմագըղա րաղպէթ պուեուրան
տօսթլար , շիւպհէսիղ սիղտէ , կէօրտիւկիւնիւզ րիւեա-
լարտա , չօգ տէֆա պաղը տէհէթլի մուխաթարալար թա-
րաֆընտան իսթիլա խտիլմէքտէ օլտուղունուղու զանն իյ-
լէմիշսինիղ տիր :

Վէ էլպէթթէ էօյլէ պիր սըրատա , ֆիրար իթմէքլիք ,
սիզէն , քէնտինիդի օ մուխաթարատան գուրթարմագըլ-
ղըն պիւրիճիք չարէսի օլտուղու զանն վէ գըեաս օլունմուշ ,
վէ լաքին պու չարէնին միւմքիւնսիւզ օլտուղունու պիր
աղ սօնրա անլատըղընըղտա , վիճուտինիղտէ , սաշլարը
պէեաղլատըճը , վէ քէմիքլէրտէքի իլիկի տօնտուրուճու
պիր տիթընմէ հիսս իթմիշսինիղ տիր քի , իշթէ անըն իւ-
ղէրինէ , աեագլարընըղը եէրտէն աեըրամաղ , վէ Թիղլէ-
ընիդի պիր աարմ պիլէ էօթէնէ աթամաղ պիր հալէ կէլ-
միշ , վէ նէֆէսինիղ տալի քէսիլիպ , դան թէր իշինէ
պաթմըշ օլտուղունուղ թագատիրտէ , ֆէվդէլատէ ճահու-
լար իթմիշ , լաքին եինէ եէրինիղտէն պիլէ գըմըլտանմա-
մըշսընըղ տըր :

Իշթէ թըպգը պու հալէ , Մարի տալի տիւշար օլա-
րագ , պիշարէ գըզճըղաղ , ֆիրար իթմէք էմէլիլէ , պիր
գաշ աարմ ալմըշ իքէն , տուրմանա մէճպուր օլտու , վէ
քէնտիննէ էօյլէ կէլմէքտէ իտի քի , եէրլէր աեաղընըն
ալթընտան գաշըեօր , էթրաֆը ուշուրում քէսիլիեօր , վէ
պու ուշուրումա աթլամագ իսթէտիկի հալտէ , մուվաֆ-
ֆագ օլամաեօր իտի :

Իշթէ պու հալտէ , Մարի , քէնտուլի վուրուպ էօլտիւր-
մէք իշին , կէօղիւ իլէ պիր սիլահ արատը իսէ տէ , պու-
լամատը , վաղաա բրէնս Տօօրկալ Սահիպին պէլինտէ պիր
գամա բարլամագտա իտի իսէ տէ , արալարընտա օլան
պէշ ալթը աարմ մէսաֆէյի գաթթ իտէրէք , եանընա
կիտէպիլմէք , Մարինին ինտինտէ պահրը Օգիանսու կէշ-
մէքտէն պիեատէ կիւճ կէօրիւնտիւկիւնտէն , ծնա տալի
մուվաֆֆագ օլամատը :

Պունտան մաստա , պու հարէքէթ մէզպուրէնին սօն ճահտը օլուպ , անտէն սօնրա պիշարէ շիմէք թարափընտան վուրուլմուշ պիր ատէմ կիպի եհրէ տիւշտիւ : Վէ թապիաթիլէ գօլլարը պիւա հարէքէթ , վիճուտի իւզէրինտէ գալըպ , քիրբիքլէրի տախի , շիտտէթլի կիւնէշ զէմանընտա օլտուղու կիպի , սըգ սըգ ալըլըպ գաբանմաեա պաշլատը :

Ձէվալը գըզըզալըն արթըգ գուվլէյի պէտէնիւե վէ ազլիւէսի տուրուպ , իւզէրինտէ եալընըզ պիր ազիմ քէտէր վէ տէհշէթ միւշահատէ օլունմագտա , վէ եիւրէկի չարըրըպ , վէ կէօզլէրինտէն տախի ահէսթէ ահէսթէ եաշ ազըեօր կիպի կէօրիւնէն սանէմլէրէ պէնզէմէքտէ իտի :

Պու վուգուաթըն քեաֆֆէսի բէք ազ զէման զարփընտա օլտու , վէ բրէնս Տօօրկալ Սահիպ , շիքեարընը էլտէ իթմէքլիկէ էմլին օլան ատէմլէր կիպի , պու սըրաուա սապըլընա պէքլէմիշ իտի :

Անճագ միւմարիլէյհ , էնզանըն թէքմիլ թէէստիրինին հուսուլէ կէլտիկինի կէօրիւնճէ , եիւզիւնտէ ֆէվգէլատէ պիր սէվինճ ալէամէթի միւշահատէ օլունտու , վէ Մարիեի գուճագլահըպ , սէտիրին իւզէրինէ կէօթիւրիւպ եաթըրտը :

Կէնճ գըզ , պու էսնատէ աղլընտան պիր քէլիմէ պիւլէ չըգարամատըղը կիպի , հիշ պիր կէօնա հարէքէթտէ տախի պուլունմաեօր իտի : Մէզպուրէնին բէնկի օլ տէրէճէ սօլմուշ իտի քի , քէնտիսինի պու հալտէ կէօրէն , էօլմիւշ տիւր զանն իտէր իտի իսէ տէ , կէօզլէրինին ալըգ օլմասը , վէ հալէա կէօղ եաշլարը ազմասը , հայեաթտա օլտուղունա տէլալէթ իթմէքտէ իտիլէր :

Բրէնս Տօօրկալ Սահիպ պիր գաշ ատըմ կէրի չէքիլիպ , տէհշէթլի պիր սուրէթտէ գուրպանը իւզէրինէ պազարագ ,

—էյ Մարի Պըրթէլ , -տէտի , արթըգ սէն պէնիմ օլտուն , վէ պունտան պէօյլէ նէ՝ մապուտլար վէ նէ՝ տախի ինսանլար , սէնի պէնիմ գօլլարըմտան գուրթարամաեաճագ տըրլար :

իշթէ թամ պու լագըրարլարն սէյլէնիլտիկի էննա-
տէ, Մինտհանն սագլանմըլ օլտուղու բէրտէ, չէտիտէն
գըմըլտանարագ պիր էը.քէ.ք սէտասը,

—Եալան սէյլէնիթուռն, Տօօրկալ Սահիպ, զիրա, իշ-
թէ պէն անը գուրթարաճաղըմ, —տէեու նիտա իյլէտի:

Վէ պու սէտաննն սահիպի օլան ճօրճ Մալգօն, պիր
էլինտէ աչըղ պիր գամա, վէ տիկէր էլինտէ թապանճա
օլտուղու հալտէ, հէման գուհուր իթմէսիյլէ, բրէնա Տօօր-
կալ Սահիպ շաչկըն պիր հալտէ արգասընա տէճնտիւ, վէ
պիր պագըշտա, մէրգուճու թանրեարագ, քէմալի հիտ-
տէթ իլէ,

—Ա՛ . . . ճօրճ Մալգօն հա՛ . . . —տէեու պաղըրտը:

—Էվվէթ, ճօրճ Մալգօն տըր եա, նէ՞ զանն իթտին,
իշթէ շի.քեարընը էլինտէն ալմաեա կէլտի:

—Եօդսա պանա պիր ի.քինճի շի.քեա՞ր մը կէթիրտի,
—տէեու ճէվապ վիրտի բաժահ իսթիհզա եօլույլա, —իմ
տի, ճօրճ Մալգօն, պիլմիշ օլ քի, սէն պէնիմ սէրաեը-
մա կիրտիկին հալտէ, պէնիմ սէրաեըմ սէնին մէղարըն
օլաճագ տըր:

—Աճաշիպ, էյլէ՞ մի զանն իտիեօրտուն:

Պունուն իւզէրինէ Տօօրկալ Սահիպ ապա ճէվապ վիր-
մէեէրէ.ք, շամատանըղա տօղրու կիթտի, վէ չընկըրաղը
չալմագ իւզրէ, էլինի ուղաթմըլ ի.քէն, ճօրճ, զաթէն է-
լինտէ.քի թապանճաեը մէրգումա նիշանլամըլ օլտուղուն-
տան,

—Քէնտինի սագըն, բրէնա Տօօրկալ, —տէտի, —չիւն-
քի էկէր պիր կէճա շամաթա իտէրէ.ք, վէ առէմէրինի
թօրլամագ իւզրէ, չընկըրաղը չալաճագ օլուր իտէն, է-
մին օլ քի, տահա պուրաեա քիմսէ կէլմէ.քսիզին սէն էօ-
լէճէ.քսին . . . :

Պու սէօղ իւզէրինէ, Տօօրկալ, չընկըրաղա ուղաթ-
մագաա օլտուղու էլինի չէ.քմէսիյլէ, ճօրճ, միւմաիլէյհէ
խիթապէն,

—Աֆէ՛րին, իշթէ պէյլէ օլմալը տըր, անլաւըն՞ մը,
—տէտի:

—Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն, սէն պէնի էօլտիւրէճէ՞ք միսին, —տէեռ սիւալ իթտի Տօօրկալ, պիրազ սիւքիւթ տէն սօնրա :

—Սէնի էօլտիւրմէ՞ք մի . . . —թէքրարլատը ճօրճ, ու մուզարընը սիլքինէրէք, —լաքին ատէմ էօլտիւրմէտիկիմի սէն տախի պիլիրսին, վէ հաթթա սէօյլէտիկին պու սէօզէ սէն տախի ինանմազսըն : Պէն գաթիլլիկի, բրէնսէս ճէլլա իլէ բրէնս Տօօրկալ Սահիպ կիպի ալադլարա թէրք իտէրիմ . . .

—Էօյլէ իսէ պուրաեա նէ՞ իչին կէլտին :

—Մարի Պըրթէլի ալմագ իչին :

—Թէպիւմ իթմէյիպ տէ գարչը տուրուր իսէմ, նէ՞ եարարսըն . . .

—Օ հալտէ տուէլլօ իտէրիլ . . . զաթէն պէնտէ չօգտան պէրի տիր, սէնին գանըն նէ՞ րէնքաւ օլտուղունու պիլմէք իսթէր իտիմ . . . իքիմիզ տախի սիլահլընը : իմտի, բրէնս Տօօրկալ Սահիպ, քէնտինիդի մուհաֆազա իտինիլ . . .

Ճօրճ, պալէատէքի լագըրարլարը սէօյլէտիկինտէ, էլինտէ օլան թապանճատընը գուշաղը արասընա սօգուպ, գամաեը տախի սօլ էլինտէն սաղ էլինէ ալարագ, Տօօրկալ Սահիպին իւզէրինէ հիւճում իթտի, Տօօրկալ Սահիպ տախի պու արա գամասընը պէլինտէն չըգարմըլ օլուպ, խասմինէ պէքլէմէքտէ իտի :

Տուէլլօ չօգ սիւրմէտի իսէ տէ, տէհչէթլի օլտու, րաքիպլէր իքիսի տէ կէնճ, իքիսի տէ գուվլէթլի, վէ իքիսի տէ այնի հիտաթ վէ այնի ատալլէթլէ միւթթաըֆ պուլունմագտա իտիլէր :

Յագաթ, Տօօրկալ Սահիպ, ճօրճա զալէպէ իտէմէեճէկինի անլատըզընտան, հիլլէ թարիզինէ սիւլուք իթմէքլիկէ գարար վիրտի, վէ պինսպէրին եալընըլ սաղ էլլլէ, ճօրճուն հիւճումունու մէն իտէրէք, յիւր թագրիպ մէքգումուն պէլինտէքի թապանճաեը էլտէ իթտի, վէ եիւզիւնէ տօղրու նիշան ալմասըլլա, աթէշ իթմէսի պիր օլտու :

Տօօրկալ Սահիպ հէր նէ գատար պու իշի սիւրաթլէ իճրա իթտի իսէ տէ, ճօրճ պու հարէքէթին ֆարդընա վարարագ, անինտէ պաշընը արդանա կէօթիւրմիւշ օլտուղունտան, գուրշուն հալընըղ սաշլարը արասընտան կէշիպ տիվարա սաբլանտը:

Մէրգում կէնճ ինկիլիզ, իշպու գահպէլիկի կէօրմէսիլէ:

—Ահ, ալչագ, էօյէ իսէ կէպէր, —տէյիպ իւզէրինէ հիւճում իթտի:

Վէ պու արա Տօօրկալ Սահիպ, աթտըղը պաթանճա քէնաուլի ալտաթմաղ զաննըյա, պիւա վաղիֆէ պիր թաւաֆտա սուրմագտա օլտուղունտան, ճօրճ գամասընը թա կէօքսիւնին օրթասընտ սաբլատը:

Ագըպինտէ բաժահ Տօօրկալ, օլտուղու եէրտէ եըղըտը, վէ սօն քէլամ օլարագ:

—Պէն էօլէճէյիմ . . . լաքին ինթիգամ ալարագ էօլէճէյիմ . . . իմտի ճօրճ Մալգօն, սէնտէ զայպ օլտուն . . . — տէտի:

Յիւհագըգա Տօօրկալ Սահիպին էնտախթ իթմիշ օլտուղու թապանճա, սէրանըն հէր թարաֆընտան իշիտիւմիշ օլտուղունտան, պիր չօգ աւագ շամաթտաղ վէ ինտան սէպէրի կէլմէկէ պաշլատը:

Վէ պատէհու պիր տագըգա սօնրա, բրէնսին խըտմէթ քեարըարը պիւյիւք սօֆանա տօլաճագ օլտուղըարընտան, պունլար, քէնտի էֆէնտիլէրինին ճէնաղէսի հանընտա պիր էճնէպի կէօրտիւքէրինտէ, թապիաթիլէ տնը գաթիլ մագամընտա թէլէֆ իտէճէքէր իտիլէր:

Իլթէ Տօօրկալ Սահիպին սօն սէօղէրինին մանէասը տախի պունտան իպարէթ իտի:

Հէր նէ իսէ, միւմաիլէյհ Տօօրկալ Սահիպին սօն պիր տիթրէմէ իլէ, թէսլիմի բուհ իլլէմէսինտէնպիր աղ սօնրա, տէրունի սօֆանա հէր թարաֆտան աղըմ աղըմ խըտմէթ քեարըար կէտի, ֆագաթ ճօրճ Մալգօն, պոն իզտիհամըն գարշըսընտա պիւա ֆիւթուր աւագտա տուք մագտա իտի:

Մեզքիւր իզտիհամը թէշքիլ իտէն խալզ , պաշննա
Հինալիէր կիպի պիր սարըզ սարմըշ , վէ կիրանպահա էլ-
պիսէէր կիյինմիշ օլան պիր էճնէպինին , գանլար իշինտէ
պուլունան Տօրկալ Սահիպին նաշը եանընտա վէ աեադ
իւզէրինտէ տուրմագտա օլտուղունու կէօրիննէ , պիր
տէհշէթլի ֆիղան ու ֆէրետա իյլէտիլէր , վէ պիրազ սօն-
րա օրթալըզտա պիր չօզ գամա ուճլարը ըշըլտամետա
պաշատը :

Ճօրճ Մալգօն իսէ , ապա թէլաշ պիլէ իթմէքսիղին ,
էվիլէլինտէն տահա զիետտէ էօլիւ հէյեթի քէսպ իթ-
միշ , ֆադաթ կէօզլէրինին գարատըլմասը ունտուղմուշ
զանն օրունան Մարիքի սօլ դօլունա ալարադ , իզտիհամա
տօղրու եիւրիւտիւ , վէ սաղ էլինի ուզատըպ , բարմա-
ղընտա բարլամագտա օլան Պօվհանինին եիւղիւկիւնիւ
Հինալիէրէ կէօսթէրէք , եիւքսէք պիր սէտա իլէ , չէօյ-
լէ սէօյլէտի ,

— Եիւղիւկիւնիւ իւզէրիմտէ թաշըմագտա օլտուղում
աղիղ Պօվհանի նամընա օլարադ , քետաֆֆէնիղին էօնիւմ-
տէ տիղ չէօքմէնիղի էմի իյլէրիմ , Պէն սիղին էֆէնտի-
նիղիմ , վէ սուլթանըն էմրիլէ Տօրկալ Սահիպի էօլտիւր-
տիւմ , վէ եինէ սնըն էմրիլէ , պու սէրաեը վէ պունտա
մէվճուտ օլան քետաֆֆէյի զէնկինլիքլէրի սիզէ պաղըշա-
տըմ :

— Պօվհանինին եիւղիւկիւ . . . իլահէնին վէքիլի . . .
աւհ , հէբիմիղտէ էօնիւնտէ տիղ չէօքմէլիմ . . . —տէտի-
լէր քետաֆֆէյի Հինալիէր , քէմալ տէրէճէտէ տէհշէթ
վէ թէլաշ իլէ :

Պու սէօղ իւզէրինէ , Ալլահապատ սէրաեը պաղչէսին-
տէ , ֆադիր իլէ պրահմանլարըն վէ թուկլաքըն եէրէ գա-
րանտըզլարը կիպի , պունլար տախի եէրէ գարանմասըյ-
լա , Ճօրճ տախի , Մարի դուճաղընտա օլտուղու հալտէ ,
սէրպէսթէ տիշարը չըգտը , վէ սէրաեըն խարիճինտէ Գա-
ղիլի պուլտու , մէրդոււմ , հայվանլար իլէ պիրլիքտէ պէք-
լէմէքտէ օլտուղու թաղտիրտէ , Ճօրճուն , դուճաղընտա
Մարի օլարադ կէլտիկինի կէօրիննէ , սէվինճինտէն քէն-

տիսինի թուլամաներպ, եիւրօէք պիր ֆիղան իլէ նիտա
կլէտի, վէ ճօրճ տախի,

— Եվվէթ, Էսիրլէր խէլաո օլտուլար, շիմոի տէ սըրա
ճէլատլարըն տըր, — ալէտի :

ՖԻԼԼԵՐ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆԸ

Կիճէ զառէթ գարանլըգ օլուպ, վէ Գալինին ելլարզը
տաղլարըն էն եիւրսէք թէրէսինտէ բարլամագտա, վէ
սըր ճօն Մալգօնուն թէլէֆի իտիլիշ օլտուլու ֆիլլէր գապ-
րիպթանընտա իսէ, տալա ինսան էսէրի կէօրիւլմէմէքտէ
իտի, Լաքին նազէհան գարանլըգ իշինտէ, հէման պէլ-
լիսիղ սուրէթտէ պիր ինսան կէօլկէսի զուհուր իտիպ,
ֆիլլէրին քէմիքլէրինէ տօգունմամագ իշին, քէմալ տէ-
րէճէտէ սագընարագ, Սիւլա նամ բուլթուն էօնիւնէ գա-
տար կէլտի :

Պու կէօլկէ, վէ եախօտ տահա տօղրուսու պու պտէմ,
պիր գաչ սանիիէ գատար օրատա սուրուպ, էթրաֆը
թէֆիթիշ իտէրէք տինլէտիքտէն, վէ մահէլլի մէգքիւրտէ
քիմնէ օլմաներպ, եալընըգ օլտուլունու անլատըգտան սօն-
րա, գուշաղը արասընտան գալ վէ չագմագ չըգարտը,
վէ պունունլա պիր աթէշ բէյտա իտիպ, վէ անընլա տա-
խի պիր մէշալէ եագտը :

Վէ միւթէագըպէն շէտիտ պիր ըստըգ չալտըղընտան,
պունուն սէտասը ուղագլարա գատար աքս իտէրէք մահլ
օլտու :

Իշթէ մէգքիւր մէշալէյի եագան ատէմ, բրէնսէս ճէլ-
լանըն սատըգ խըտմէթքեարը Սօկօր իտի :

Մէրգուժ պու տրա քէնտու քէնտուէէ շէօյլէ սէօյ-
լէտի :

— Պու աթէշ, ինկիլիզլէր իշին պիր ելլտըգ կիպի կէօ-
րիւնիւր իսէ տէ, պիրատէրլէրիմիղ իշինտէ պիր իշարէթ
տիր, վէ պու իշարէթ, քէնտիլէրինին մուխաթարասըղճա

Ֆիլէր գապրիսթանընա կիրէպիւէճէքլէրինի, վէ սուլթա-
նըմրղըն, քէնաիւլէրին ըէյիսլէրինի պուրատա պէքլէմէք-
տէ օլտուղունու իյմա իտէր :

Պու սըրատա ուղագտան աեագ շամսթալաքը վէ ին-
սան սէսալաքը իշիտիլմէքլէ, Սօկօր տինլէեէրէք :

—Հա՛, օնլար տըր, շիւպհէսիզ կէլիեօրլար, —տէտի,
վէ սիւրաթլէ գապրիսթանըն մէտխալի օլան տար մահէլլէ
տօղրու կիտէրէք, սըրա իլէ էօնիւնտէն կէշէնլէրէ բարօ-
լա վիրմէկէ պաշլատըր :

Պունլար իսէ, մահէլլի մէզքիւրտէն կէշտիքճէ, Սիվա
նամ բութուն էօնիւնէ կէլմէքտէ, վէ անըն հուզուրուն-
տա սէճտէ գըլմագտա իտիլէր :

Թագրիպա պիր չարեէք սաաթ սօնրա, Պօվհանի մէզ-
հէպինին միւթէաուրալ թէվապիլէրինտէն պաշըճալաքը,
էլլի ալլմմըշ նէֆէր օլտուգլաքը հալտէ, մէզքիւր գապ-
րիսթանտա թօրլանալաքը :

Պունուն իւզէրինէ բրէնսէս ծէլլա, պաշ ըահիպէ ժիւ-
պէ իլէ պիրլիքտէ վիրուա իթտիլէր : Պու էքի գատըն-
լար, գապրիսթանըն մէտխալի օլան տար կէշիտտէն կէշ-
տիքլէրի սըրատա, բրէնսէս ծէլլա, ըէֆիգէսինին գու-
լաղընտան :

—Ժիւպէ՛, եօլ բէք ուզըն օլտու իսէ տէ, ֆագաթ
եագլչաշտըզ, —տէտի :

—Սիվա վէ Պօվհանի սօնունա գատար պիզի հիմանէ
իսէճէք տիրլէր, —տէեու ճէվապ վիրտի ըահիպէ :

Բրէնսէս ծէլլա, բութուն նէրպիպանլաքընպան եօգա-
րը չըգարապ :

—Մէշալէլէրինիզի եագընըզ, —տէեու էմը իյլէտի եիւք-
սէք սէտա իլէ :

Էմրի մէզքիւր տէրհալ իճրա օլունարազ, ֆիլլէրէգապ-
րիսթանընտա հիւքմ իտէն գարանլըզ, մէշալէլէրին շաֆգ-
լարըլլա այաընլանտըր :

Բրէնսէս ծէլլա պիր իշաքէթ իլէ Սօկօրու եանընա չա-
ղըրալազ :

—Դապիլէլէրին ժէմատարլաքը, (հանք ամիրլէրի) :

Թէքմիլէն պուրաեա կէտիկէ՞ր մի, -տէտի :

— Կէտիքէրի վագըթ սայտում, պիր քիչի էքսիք իտի, -տէեու ճէվապ վիրաի Սօկօր :

— Աճապար քի՞մ կէլմէմիշ :

— Պիլմէմ :

— Նա՞սըլ պիլմէզսին :

— Էֆէնտիմ, կէտիքէրի վագըթ գարանլըգ օլտուղունտան, եիւզէրինի պիր էյիճէ կէօրմէտիմ, վէ եալընը բարօլաեը սօրուպ, իսիմլէրինի սիւալ իթմէկէ լիւղում կէօրմէտիմ :

Ոլ սըրասու բրէնէս ճէլլա, ֆագիր Սունիասինին քէնտուեէ տօղրու կէտիկինի կէօրմէքէ, միւմաիլէյհա տախի պիր գաչ տտըմ մէրգումա տօղրու իլէրլէյիպ, շէտիտէն,

— Նա՞սըլ, վէֆաթ իթտիլէր, տէյի՛լ մի, -տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ, էֆէնտիմ, իլահէմիղին միւրատ վէ արզուլէրի իճրա օլունտուլար, -տէտի Սունիասի :

Մէրգում Սունիասի պու եօլտա իտարէյի լիսան իթտիկինտէ, եալան սէօյլէմէեօր իտի, վէ եախօտ եալան սէօյլէմէեօր օլտուղունու զանն իտիեօր իտի :

Խաթըրլարտա տըր քի, մէրգում, ճօրճ Մալգօնու բէյլամպէրլէր թարաֆընտան վաս իտիլմիշ օլան կիզյի վէքիլ զանն իտէրէք, անտէն պագը էմիրլէր ալմըշ իտի, իմտի, ճէլլա իսէ, իչին էսաաընը պիլմէյիպ, վէ Սունիասինին ճէվապընը, քէնտիսինին արզուլարընա մութապըգ կէօրտիւկիւնտէն, գալպինտէ զալիմանէ պիր սէվինճ հիսս իյլէտի, վէ բահիպէեէ խիթապէն,

— Ժիւպէ՛, -տէտի, -շու սաաթտա եիւրէկիմտէ ուճ տէրէճէ մահզուլիյեէթ վէ մէմուռնիյեէթ հասըլ օլտու, Պու կիճէ պէնիմ իչին հէր կիճէտէն կիւզէլ տիր, Չիւնքի տիւշմէնլէրիմտէն ինթիգամ ալտըղըմը պու կիճէ տույտում, վէ զալէպէ վագթընա տա ետգլաշընօրում, Պիր ազտան պէնիմ տիւշմէնլէրիմին էսէրի պիլէ մէյտանտա գալմաեաճագ տըր, վէ պէն, բէտէրլէրիմտէն մէվրուս

Թախթա եագընտա ճիւղուս իտէճէյիմ :

— Էվլէթ , — ճէվապ վիրտի ծփւպէ , — Էվլէթ , եարըն բրէնսէս ծէլլա հագրէթլէրի թէքմիլ Հինտիսթանըն սուլթանը օլաճագ տըր : Եարըն թամէրլիտլէրին ինթիգամը ալընաճագ տըր :

— Ֆապաթ րաթահ Տօօրկալ Սահիպ նէրէլէրտէ տիր , կէօրէմէեօրում , եօգսա նօգսան օլտուղու խապէր վիրիլէն ամիր աճապա օ մու տուր , — տէեհու սիւալ իթտի բըրէնսէս ծէլլա :

Պու սիւալ իւզէրինէ , պիր իքի սանիեէ գատար սիւքիւթ իւզրէ սուրուլտուգտան սօնրա , Էհալինին իչինտէն պիր սէս ,

— Բաթահ Տօօրկալ Սահիպ կէլմէեէճէք տիր , չիւնքի վէֆաթ իթտի , — տիմէսիլէ , ծէլլա շաշըրարագ , վէ քէսիք պիր սէտա իլէ ,

— Վէֆաթ մը իթտի . . . չիւպհէսիզ գաթլ խտիլմիշ տիր , վէ պիրիսի ինթիգամ ալմըշ տըր , — տէյինճէ , երնէ մէզքիւր սէս , շէօյլէ տէտի ,

— Խաեըր , հիւ պիր քիմնէ ինթիգամ ալմատը , իլլա իլահէնին վէքիլի , սէրանընըն իչինաէ վէ խըամէթքեարլարը արատընտա միւմաիլէյհի վուրտու , վէ միւմաիլէյհին գանը սօն տալմասընա գատար ագալ ,

ծէլլա քէմալի տէհշէթլէ ,

— Իլահէնին վէքիլի միւմաիլէյհի վուրտու մու տէտին , աիմէք Պօլշանիեէ հադարէթ իթմիշ օլմալ տըր քի , • եօլտա Էօլիւմէ միւսթահագգ օլմուշ տուր , իմտի պուլնտան սօնրա , միւմաիլէյհին զիքրի լանէթ օլտուն , — տէտի :

— Էֆէնտիմ , — տէեհու իլավէ իթտի Փագիր Սունիասի , — Ժամատարլար սուլթանըմըզըն Էմիրլէրինէ միւնթազըր տըրլար :

— Արթըզ քէնտիլէրինի պէքլէթմէեէճէյիմ :

Ճէլլա պու սէօլլէրի սէօյլէյիպ , վէ բուլթուն պուլունսուղու մահէլտէն ուզագլանարագ , Էհալինին արատընա կիթտի , վէ խալդ թարաֆընտան քէմալի հիւրմէթ վէ իւ-

Թիֆաթ իլէ գապուլ օլունտուգտան սօնրա, պէրվէճճի
աթի նութգու իրատ իթտի,

—Էյ Պօվճանի էվլատարը, վէ մուգատտէս թէչէպ-
պիւսին պիրատէրլէրի, մապուտումուզ պիլիմ թասաժ-
վուրլարըմըզը թահսին իտիւօր, նասըլ քի, մուգատտէս
իպճտէթխանէտէ, Սիվանըն պիւյիւք էվլատընը, բահի-
պէլէրէ վէ պրահմանլարա կէօսթէրէրէք, թասավվուրլա-
րըմըզը թահսին իթմէքտէ օլտուղունուն ինքեար օլուն-
մազ իսպաթընը տախի կէօսթէրմիշ տիր, իշթէ օլ զաթ,
պու կիճէ պիլիմ իշիմիզտէ պուլունմադտա իսէտէ, քիմ-
սէնին կէօղինէ կէօրիւնմէմէքտէ տիր, վէ լաքին եարըն
պիլիմ ուղրումուզա ճէնկ իտէճէք տիր:

Պու արալըգտա պէյն էլ էհալի իշինտէ պիր թագըմ
սէվլինճ վէ հէեհէճան սէտալէրի իշիտիլիպ, միւթէագըպէն
թէսկին օլունտու:

Վէ բրէնտէս ճէլլա իսէ, շու վէճճ իլէ քէլամընա տէ-
վամ իյլէտի,

—Իմտի, նասըլ քի կէօրիւեօրսունուզ, միւտտէթի
մէտիտէտէն պէրու պէքէնիլմէքտէ օլան կիւն, նիհանէթ
զահիր օլանագ, վէ տիզը ինթիգամ սասաթը չալընաճագ
տըր, Չիւնքի շու ինկիլիլէր, մէմլէքէթլէրինիզէ աեագ
պասըպ, վէ սանճագլարընըն իւզէրինէ, «Հինտ չիրքէթի»
քէլմէլէրինի եազմագլըղա ճիւրաթ իթտիքլէրինտէն պէ-
րի տիր, սիզին զէնկինլիքլէրինիզի զասպ, մէզհէպինիզի
րէզիլ, վէ մապուտարընըզը թահգիր իյլէմիշէր տիր, Պու
ինկիլիլիլէրին Հինտ չիրքէթի, իպթիտա միւրայիճէ վէ ալ-
տատըրըլըգրա մուամէլէ իթտիկի հալտէ, մուախսարէն,
պունտան թագըրիպա եիւզ սէնէ ագտէմ, շէհիրլէրէ հա-
քիմ օլմագ իւզրէ, դալէալար ինչասընա պաշամըշ, վէ
պու դալէալարը ինչա իթտիքտէն սօնրա, իսեանէ գալգ-
մալարը ինթիմալտէն պուլունան շէհիրլէրիմիզի տախի
զապթ իյլէմիշ տիր, Պատէհու պուղասյ թալլալարըմըզը,
օվալարըմըզը, վէ տաղարըմըզը տախի ալմըշ տըրլար, վէ
Գալիլիթատան էմին օլմագ իշին, Պէնկալաեա միւթա-
թարըրք օլմուշ, վէ Պէնկալանըն թասարրուֆունու թէէմ:

մին իյլեմէք իշին, Ուտտա իճրայի հիւքիւմէթ իթմէկէ պաշամըշ, վէ Տուպ, Հինտիլէրին մուգատտէս շէհրի օւմաղէ, անըն տախի միւսթագիլ դալմուսընը ճայիզ կէօրմէմիշ տիր: Ահ, մուգիր գանուն, ֆէնալըգ տան ֆէնալըգ տօղուրտուղու կիպի, ֆիւթուհաթտան տա ֆիւթուհաթ տօղուրուէօր: Իշթէ Հինտիսթան շիրքէթի տէ պէօյլէլիքլէ թէվսի իթտի, վէ հալէա տախի իթմէքսէ տիր, վէ պունտան պէօյլէ տախի իտէճէք տիր: Իշթէ պու շիրքէթ պիզի մահվ վէ նապէտիտ իտիէօր: Վէ էկէր պիր ազ տահա մէյտան վիրէճէք օլուր իսէք, Հինտիսթան պիզիմ էլիմիզաէն պիւսպիւթիւն չըգըպ, ինկիլթէրրանըն օլսճագ տըր: Իմտի, շու հալին պիր ան էվվէլ տէֆի շարէսինի պուլմալընըլ . . . վէ պիզի մահվ վէ խարապ իտէն գուվվէթի, տէֆ վէ իպթալ իթմէլիլիզ: Նափըլ, հաղըրմըփընըլ:

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, հաղըրըլ, անճագ թարաֆընըլտան վէրիլէճէք էմրէ պէքլէեօրուլ, -տէտիլէր պիւթիւն սէտալէր:

Պատէհու բրէնսէս ճէլլա շու վէճհ իլէ իլավէյի մագալ իյլէտի,

—Լաղըմ կէլէն էմրի վիրէճէյիմ: Իմտի, պէնի տինլէյին, շիմաի եարը կիճէ տիր, վէ շէֆֆագ զուհուր իտէր իթմէզ գալթըլ ամ պաշամալը տըր, ագան գանլարտան կէօլէր թէշքիլ օլունմալը, վէ կէօլէր սէլլէրէ վէ սէլլէր տախի նէհրլէրէ թահվիլ գըլընմալը տըր:

—Էվվէթ . . . էվվէթ . . . հէր թարաֆտա գանլար ագմալը տըր, -պաղըրտըլար Հինտիլէր ֆէվգէլատէ հիտտէթլէ:

Վէ բրէնսէս ճէլլա, մէյտանը հարպտաքի պօրու կիպի, եիւքսէք վէ ամիր պիր սէտա իլէ, շէօյլէ սէօյլէտի,

—Թուկլար վէ Ֆանսիկարլար, մապուտունուլ գօլունուլա գուվվէթ վիրսին, գամալարընըլ ճիւմլէսինի թէլէֆ իթսին վէ բարալասըն, գաեըչլարընըլ քեաֆֆէսինի պօղսուն, մէշալէլէրինիլ հէր թարաֆը զիեստար գըլսըն: Երլանլար կիպի տիւշմէնլէրինիլ արասընտա սօգուլունուլ,

վէ բարսլար կիպի սրչրանընը . . . Ֆէնալըգ մապուտու
օլան Սիվա սիզին եարտըմճընը օլտուն : Բահիպէ չիմոի
սիւհալարընը իւզէրինէ տուա խտէճէք տիր :

Պու սէօզ իւզէրինէ , մէվճուտ պուլունան Հինտլիէր ,
գամա վէ գանըլլարընը եօգարը տօղրու գալտըրարագ ,
տիզ չէօքտիւէր : Ժիւպէ տախի աղըր վէ եիւքսէք պիր
սէսլէ չու տուանը իթտի ,

—էյ ինթիգամ վէ առավէթ մապուտու վէ Պօվհանի-
նին պիրատէրի , վէ Գալինին բէտէրի Սիվա , սէնին սատըգ-
էվլատլարըն սէնին մուսվէնէթինի նիեաղ խտիեօլլար . իմ-
տի պունըլարա գուվլէթ վէ հիւնէր վէր քի , զալէպէ իթ-
սինլէր , իշթէ պէն սէնին նամընա օլարագ , անլէրին սի-
լահլարընը միւպարէք գըլլընօրում :

Ժիւպէ , պու քէլամընտան սօնրա , էլինի տիզ չէօք-
միւշ օլան խաղըն իւզէրինէ ուղառարագ , վէ ,

—Շա՛նը արթսըն Սիվանըն , տիեէրէք աեազ իւզէրի-
նէ գալլալ :

—էօյլէ իսէ , —տէվամ իթտի ճէլլա , —սըր ճօն Մալ-
գօնուն պուրատա էօլտիւկիւ կիպի , էն սօն ինկիլիզ տա-
խի սիզին թարաֆընըզտան էօլտիւրիւլէճէք , վէ իւշ կիւ-
նէ գատար Հինտիսթան գուրթարըլաճագ տըր :

Պու սըրատա , աբանսըզ Սիվա նամ բութուն սանէմի
եէրէ տիւշէրէք , տէրունինտէն , իքի էլլէրինտէ թապան-
ճա օլտուլու հալտէ , ճօրճ Մալգօն զուհուր խտիպ , զա-
եէք եիւքսէք պիր սէտա իլէ ,

—էվլէթ , Հինտիսթան սիզին կիպի հայատուտ վէ շա-
գըլարըն բէնէլէրինտէն գուրթարըլաճագ տըր , —տէտի :

Իշպու մէմուլին զայրի հալ իւզէրինէ , մէվճուտ օլան
Հինտլիէր պիւսպիւթիւն շաշըրտըլար :

Բրէնսէս ճէլլա տախի շաշըրըպ , բէբէլէեէրէք ,

—Օ՛ , օ՛ սաղ հա՛ . . . —տէտի :

—Ճօրճ Մալգօն տըր , վուրունուլ , էօլտիւրիւնիւլ ,
—տէեու պաղըրտը Սունիասի :

—էվլէթ , էվլէթ , Պօվհանի նամընա վուրունուլ էօլ-
տիւրիւնիւլ , —տէեու իլավէ իթտի ճէլլա ,

Պու էմր իւզէրինէ , ու տնէ տէկին միւշահատէ ոլու-
նան թէհայեիւր վէ գօրդու եէրինէ , մէզհէպճէ թէաս-
սիւպ , մէվճուտ ուն Հինտլիէրին ֆի.քրինի իսթիւա իյլէ-
եէրէ.ք , պունլար տէրհալ , տէհէթլի սէտալէր չըգար-
տըլար , վէ ճօրճա հիւճուճ իթմէ.ք իւզրէ ի.քէն , նալեհա
ֆիլլէր գապրիսթ անընըն էթրաֆընտա.քի գաեալար զանն
իտէրսին քի ճանլանտըլար , չէօյլէ քի հէր պիր գաեա թա-
չը , իշխալմէմիշ պիր սուրէթտէ պիրէր ինկիլիզ աս.քէրի
օլտուլար , պու աս.քէրլէրին ճիւմլէսի , քէնտլիէրինի գա-
եա թաչլարը զանն իթտիրմէ.ք իւզրէ , խասսէթէն գաեա
թաչը բէնկլինտէ պօեանմըշ օլան էօրթիւլէրինի տէրհալ
իւզէրլէրինտէն չըգարտըլար , վէ Հինտլիէրին իւզէրինէ
հիւճուճ , վէ էթրաֆլարընը ապլօդա իտէրէ.ք , սիւհալա-
րընը ալտըլար :

Այնի վազըթտա Լտվարտ Մալգօն , Անաթօլ Տիէօտօ-
նէ , լօրտ Սինկըլթըն , Գաղիլ վէ Սթօր տախի ճօրճուն
չըգմըշ օլտուղու գօվուգաան զուհուր իթտիլէր : Աս.քէր
իսէ , վալիլէրինի կէօրիւնճէ ,

—Հո՛ւրրա , հո՛ւրրա , —տէեու պաղըրտըլար :

—Զօճո՛ւգլար , —տէտի լօրտ Սինկըլթըն աս.քէրէ , —պու
խայինլէրին ճիւմլէսինի պաղլաեընըզ , վէ եալընըզ գարչը
տուրանլարը էօլաիւրիւնիւզ :

Վալինին պու էմրի իւզէրինէ , աս.քէրլէր հէման հիւ-
ճուճ իլէ , սիւհալարընը ախզ , վէ էլ վէ աեազլարընը
պաղլամագ իւզրէ ի.քէն , Սթօր տախի մահէլլի մէղ.քիւր-
տէ տուրմագտա օլան Սօկօրուն պօղազընտան թութուպ ,

—Ա՛հ խային , —տէտի , —ազըպէթ բէնչէմին ալթընա
տիւշտիւն եա , տօղրուտու շու սըրատա հիսս իյլէտիկիմ
սէվինճ , չէ.քտիլիմ պիւթիւն էզա վէ ճէֆալարա գարչը-
լըգ տըր : Շիմաի անլաեօրուճ .քի , Հինտիսթանտա պաղը
իյիլի.ք տէ օլուր իմիշ :

Անաթօլ Տիէօտօնէ տախի , Սունիասինին պօղազընտան
թութմուշ օլուպ ,

—Հէր նէ գատար կէօզլէրիմ կէօրմէզ իսէ տէ , եինէ
սէնի սալը վիրմէեէճէյիմ , —ալմէ.քտէ , վէ լօրտ Սինկըլ-

թընա խիթապէն , շէօյլէ իլալէ իթմէ քաւէ իաի ,

—Միւօրտ հաղբէթլէրի , զիւեաֆէթինիզին կիճէսի , սի-
զին վաթանտաշլարլընը օլան պաղը կէնճ վէ կիւղէլ զըղ-
լար իլէ գօնուշտուղումտա , պու խայինլէրէ զալէպէ իտէ-
պիլմէք իչին , կիւնիւն պիւրինտէ մայմուն վէ եախօտ գա-
եա թաշը գընեաֆէթինէ կիւրմէքլիկիմիլ լաղըմ կէլէճէ-
կինի պէեան իթմիլ իաիմ : Ֆազաթ համտ օլտուն , պու
տէֆա մուվաֆֆադ օլտուդ , էօյլէ տէյիլ մի , միւօրտ
հաղբէթլէրի :

Բրէնսէս ճէլլա իսէ , խային խային էթլաֆընա պագա-
րագ ,

—Ահ , մաղլուպ օլտում , լաքին հիշ տէյիլ իսէ , պուն-
լարլըն դալիպ օլտուգլարլընը կէօրմէյիմ , -տէտի , վէ պէ-
լինտէն պիւր գամա չըգարարագ , քէնտույի թէլէֆ իթ-
մէք նկյեթթինտէ իքէն , Գաղիլ արգաաընտան էլլէրինի
թութուպ , վէ գամաեը եէտինտէն ալարագ ,

—Խա'եըր , մատամ , խա'եըր , -տէտի , -սէն օլ տու-
րէթլէ էօլմէեէճէքսին , իլլա հիւքիւմէթին հիւքմ ու տ-
տալէթի , սէնին հագդընտա թէմամէն իճրա օլունարագ
էօլէճէքսին , անլատը'ն մը :

—Սօկօր , Սօկօր , պանա եէթիլ , պանա իմտատ էթ ,
-տէեու պաղըրար ճէլլա :

Սօկօր պու սէսի իշիտիպ , Սթօբուն էինին ալթընտան
գուրթուլմաեա չապալատը իսէ տէ , Սթօր , թապանճա-
սընըն աղղընը մէրգումուն գուլագ թօզունա տաեաեա-
րագ ,

—Սանա տիեօրում , ալչագ հէրիֆ , եէրինտէն գըմըլ-
տանմա , եօգսա ճանընը չըգարըրըմ հա' , -տէտի :

Սօկօր , իշ պօզուգ օլտուղունու սնլաեարագ , եէրին-
տէն պիլէ գըմըլտանմատը :

Պու էանատէ ճէլլա պիրտէն պիւրէ տիթրէյիպ , եիւ-
զիւնտէ եէնի պիւր հիատէթ վէ տտալէթ էսէրի միւշա-
հատէ գըլընտը : Ջիւնքի միւմաիլէյհա , Մարի իլէ էվա-
նըն զուհուրա կէլտիքլէրինի կէօրմիւշ իտի : Իշթէ պու
հալտէ ճէլլա ,

—Պունլա՞ր տախի պուրատա հա՛, աճայիպ, լաքին պունլարը քի՞մ գուրթարաը, —տէտի:

—Խրիսթիեանլարըն Ալլահը գուրթարաը, մատամ, էվլէթ անլէրին Ալլահը, սիզին բուժլարընըզըն սիլահլա-
րըյրա պիզլաթ բուժլարընըզա գարշը ճէնկ իթտի, վէ Պօվհանինին էօրթիւսիւ վէ եիւզիւկիւ սիզի քէօրլէտէ-
րէք, Խրիսթիմարլարըն Ալլահընը ֆաթիհ գըլաը, —տէ-
եու ճէվապ վիրտի Գազիլ:

—Իշթէ մատամ, —տէտի ճօրճ Մալգօն, —սիզին էսիր-
լէրինիլ շու էսնատէ սալ վէ սէրպէսթ տիրլէր: Հայֆա
քի, եալընըզ պիրիսի, եանի բէտէրիմ ճօն Մալգօն հա-
եաթտա տէյիլ իսէ տէ, համա օլսուն օ տախի պիւս-
պիւթիւն էօլլէմիշ տիր: Չիւնքի պէն անըն միւրատընը
իճրա, վէ թէչէպպիւսիւնիւ իքմալ իյլէմիշ օլմամլէ, բէ-
տէրիմին ինթիգամը ալընմըշ տիմէք տիր:

—Թէչէքքիւր իտէրիմ, գա՛րնտաչըմ, թէչէքքիւր
իտէրիմ, —տէտի էավարտ, ճօրճուն էլլէրինի թուժուպ
սըգարապ:

Հօրտ Սինկլթըն աախի եիւքսէք սէտա իլէ, շու լա-
ֆըզլարը սէօյլէտի,

—Սըր ճօրճ Մալգօն, իշթէ պէն տախի, հէր քէսին
գատըրինի թադտիր իյլէեէն ինկիլթէրրա տէվլէթի նամը-
նա օլսարապ, իլան վէ պէեան իյլէրիմ քի, սիզ բէք պիւ-
յիւք իշլէր իճրա իթտինիլ, վէ պէն սիզէ, քէնտինիզէ
լաեըզ պիր միւքեաֆաթ վաա իտէրիմ:

—Միլօրտ հաղրէթլէրի, իշթէ պէնիմ միւքեաֆաթըմ
գարշըմտա տըր, աճապա պու միւքեաֆաթ, քեաֆֆէյի
միւքեաֆաթլարտան կիւղէլ վէ թաթլը տէյիլ մի տիր,
—տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ, էլինի Մարիեէ տօղրու ու-
ղատարապ:

Իքի գըզգարնտաչար ճօրճա սարըլարապ,

—Սըր ճօրճ, Մալգօն, պիզտէ սանա տուա իտէճէ-
յիլ, —տէտի էվա:

—Սէնի ճան ու կէօնիւտէն սէվէճէյիլ, —տէեու ի-
լավէ իթտի Մարի:

Եա՛շաւըն ինկիլթ էրրա , -տէտի Սթօթ , շարգասընը հա-
վանա աթարագ :

—Եա՛շաւըն Պրանսա , -տէեու իլավէ իթտի Անաթօլ
Տիէօտօնէ :

—Շան ու չէրէֆի միւսպարէք օլսուն Ճէնապը Հագգըն
քի , պիզիմ ինթիգամըմըզը ալմանա թէնէզզիլլ պուռուր-
տու , -տէտի Ճօրճ , կէօլէրինի գուսպէյի սէմավիեէ
տօղրու գալտըրարագ :

Խ Ի Թ Ա Մ

3407407 31 846

ՖԻՅ 15 ՂՈՒՐՈՒՇ

